

И.Т. Белецкая

НОВОГРЕЧЕСКИЙ СЕГОДНЯ

ФИЛОМАТИС

Интенсивный курс

Издание осуществлено при поддержке Греческого Культурного Центра

Η έκδοση του εν λόγω εγχειριδίου πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη του
Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού

И.Т. Белецкая

НОВОГРЕЧЕСКИЙ СЕГОДНЯ

Интенсивный курс

2-е издание, исправленное

Москва
Филоматис
2010

Москва
Издательство «Омега-Л»
2010

ББК 81.2Гре-923
Б43

**Издание осуществлено при поддержке
Греческого Культурного Центра**

- Б43**   **Белецкая И.Г.**
Новогреческий сегодня: Интенсивный курс. — 2-е изд., испр.— М.: Филоматис; Издательство «Омега-Л», 2010. — 424 с.

ISBN 978-5-98111-126-6 (Филоматис)

ISBN 978-5-370-01569-4 (Омега-Л)

При написании данного учебного пособия автор руководствуется новейшими направлениями в отечественной и зарубежной методике и психологии. В основу курса положена коммуникативная методика, интегрированная с некоторыми традиционными элементами преподавания.

Учебный материал рассчитан на взрослых русскоговорящих учащихся, которые, независимо от их происхождения, интересуются греческим языком.

ББК 81.2Гре-923

ISBN 978-5-98111-126-6 (Филоматис)
ISBN 978-5-370-01569-4 (Омега-Л)

© Белецкая И.Г., 2007
© Филоматис, 2010

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Новогреческий сегодня» — методически современное и эффективное с точки зрения коммуникативного обучения пособие, предназначенное для преподавания греческого языка как иностранного. Все языковые элементы и языковые функции рассматриваются через ситуации общения и ознакомление с греческими реалиями. Книга в полной мере отвечает методическим требованиям, предъявляемым к преподаванию иностранного (второго) языка. Учебный материал рассчитан на взрослых русскоговорящих учащихся, которые, независимо от их происхождения, интересуются греческим языком. Учитывается, что лица, изучающие язык, живут в иноязычном окружении, где не говорят по-гречески.

Цели и методы преподавания, отобранные и использованные при написании книги, определяют ее структуру. Курс состоит из 2 вводных уроков и 24 больших глав базового цикла, каждая из которых представляет собой тематически и грамматически законченный раздел. Каждая глава содержит:

а) языковой материал по определенной изучаемой теме, предназначенный для изучения и обсуждения, то есть тексты монологического и диалогического характера, многие из которых снабжены небольшими словарями с переводом отобранных слов на русский язык, и часто сопровождаются дополнительным тематическим словарем, обогащенным идиомами, фразеологическими оборотами, поговорками и пословицами;

б) грамматико-синтаксический раздел с соответствующими грамматическими комментариями;

в) множество лексических и грамматических упражнений, направленных на закрепление, обобщение и систематизацию приобретенных знаний.

Основной целью учебного материала данного пособия является существенное и эффективное ознакомление учащихся с многосторонней и многомерной системой греческого языка.

Подача материала организована таким образом, что коммуникативные способности учащегося развиваются параллельно с формированием грамматических навыков правильного употребления языка, как в устной, так и в письменной речи. Словарь, грамматика, лексические разделы — любой аутентичный или наглядный материал пособия предложен и использован с целью его практического применения учащимися для выполнения поставленных коммуникативных задач. Презентация новых грамматических и синтаксических явлений осуществляется поэтапно, с логической последовательностью постепенного развития структур от простейших и наиболее употребительных к более сложным.

Разнообразные тренировочные упражнения, большое количество разноуровневых заданий, как письменных, так и устных, задачи коммуникативного характера дают учащимся возможность систематически практиковаться в применении предъявляемого обширного языкового материала, овладеть усвоенными лексическими и грамматическими структурами, используя их в реальных ситуациях общения, а также регулярно пополнять запас знаний. Параллельно обеспечивается тренировка обучающихся в приобретении различных языковых умений и навыков (чтение, понимание разговорной и письменной речи, продуктивность устной речи и письма). Структура языка и его использование являются диптихом, на котором строится процесс преподавания, и рассматриваются комплексно, во взаимосвязи, как единое целое. Предлагаемый учебный материал способствует формированию навыков устной речи (рассказ, чтение, описание, комментарии, обсуждение), рав-

но как и письменной речи (все написанное может быть осмыслено, схематизировано и трансформировано в другой вид коммуникативной деятельности). Таким образом, подход к овладению речью приобретает форму творческой деятельности, которая реализуется посредством сочинений, дискуссий, организации работы в парах, группах и ролевых игр.

Что же касается содержания, книга предлагает богатый лексический материал, удачно подобранный для обсуждения на уроке и ориентированный на его практическое применение. Учебник содержит ряд разнообразных, интересных тем, начиная с элементарного повседневного общения и заканчивая темами культурного содержания. Особое внимание уделено автором культурологическому аспекту в преподавании греческого языка. Принят во внимание факт, что развитие языка неизбежно сопутствует развитию культуры, и поэтому культурологический компонент представляет собой необходимую и неотъемлемую часть процесса обучения. Формирование уважения к культурным реалиям страны изучаемого языка является приоритетом европейской политики в современном образовании.

В настоящем пособии язык выступает в учебном процессе в роли элемента иноязычной культуры, являясь в то же время средством выражения греческого культурного наследия и традиций. Содержательную основу большей части текстов книги составляют лингвострановедческие темы социальной и культурной направленности, что позволяет обучающимся получить представление о многогранных проявлениях греческой действительности, ознакомиться с различными элементами античной и современной культуры, познать менталитет народа и принять его как объективную реальность. Иностранному учащемуся предоставляется возможность соприкоснуться с богатством греческого культурного наследия и греческих традиций, познать их и оценить их, одновременно осознавая огромную ценность и равноправие двух культур, в диалоге которых они участвуют.

Заведующий Отделением Византийской и
Новогреческой филологии Филологического
ф-та МГУ им. Ломоносова, Культурный
Советник Посольства Греции в Москве
доктор филологических наук
Димитрис Яламас

Преподавание греческого языка — приоритетный проект Греческого Культурного Центра. Греческий язык является одним из ключевых критериев национальной идентичности, способствует сохранению и развитию греческой культуры в России, выступает фактором знакомства российской общественности с греческой культурой в целом, что, безусловно, способствует сближению греческого и российского народов и их взаимному духовному обогащению и взаимодействию.

В связи с этим, мы особенно рады представить вниманию наших читателей современное учебное пособие по изучению новогреческого языка, составленное одним из ведущих педагогов Центра, Ириной Георгиевной Белецкой.

При написании данного учебного пособия автор руководствуется новейшими направлениями в отечественной и зарубежной методике и психологии. В основу курса положена **коммуникативная методика, интегрированная с некоторыми традиционными элементами преподавания**. Такой комплексный подход реализуется при помощи гармоничного сочетания преимуществ каждого из этих методов.

Коммуникативная методика является общепризнанной в мире и активно удерживает первое место в рейтинге популярности методов обучения иностранному языку. Как следует из ее названия, данная методика направлена именно на практику общения. Она дает возможность получить стройные и устойчивые знания, так как упор делается на обучение студентов активному общению на языке и развитию всех четырех языковых навыков: устной и письменной речи, грамматики, чтения и восприятия на слух в процессе живого, непринужденного общения. При этом делается упор на развитие навыков устной речи: научить студента общаться на чужом языке — вот главная задача преподавателя. Лексика, грамматические структуры, выражения иностранного языка преподносятся студенту в контексте реальной, зачастую эмоционально окрашенной ситуации, которая способствует быстрому и прочному запоминанию изучаемого материала.

Такой подход позволяет максимальное погружение учащегося в языковой процесс, что достигается *сведением апелляции учащихся к родному языку до минимума* во избежание деформирующего влияния языка-посредника. Основная цель такой методики — научить студента сначала свободно говорить на языке, а потом думать на нем. В связи с этим немаловажно, что в книге отсутствуют традиционные задания-переводы с одного языка на другой и механические воспроизводящие упражнения, и их место занимают упражнения, посвященные развитию навыков разговорной речи: задания по практике общения, игровые ситуации и составления диалогов на основе предложенных подсказок, работа с партнером, обсуждения, сравнения и сопоставления, сочинения и другие творческие задания, подключающие как память, так и логику, умение мыслить, задания, ориентированные на развитие не только языковых познаний, но также креативности и общего кругозора. Весь комплекс приемов помогает создать языковую среду, в которой должны «функционировать» обучаемые — читать, общаться, излагать свои мысли, делать выводы. Таким образом, главным участником процесса обучения становится сам студент.

Коммуникативный метод призван, в первую очередь, снять страх перед общением, и предполагает разрушение психологического барьера между обучающимся и преподавателем. В рамках коммуникативной методики используется широкий спектр образовательных средств и приемов. Многочисленные игровые элементы в преподавании вносят оживление в занятия, поддерживают положительный эмоциональный настрой студентов, усиливают их мотивацию. Работа «в парах», участие в дискуссиях на интересующие студентов темы — все это позволяет преподавателю учесть индивидуальные особенности учащихся, сделать занятия творческими и увлекательными, и в то же время дает возможность незаметно для студентов осуществлять полный контроль над процессом обучения.

В то же время в учебном пособии используются некоторые **компоненты традиционной методики**. Знание иностранного языка предполагает разные виды речевой деятельности: говорение, понимание иноязычной речи на слух, письмо, чтение и понимание прочитанного. Каждый из этих видов предполагает свои методы работы над ними. Соответственно, тот метод, который используется для обучения, например, говорению, вряд ли подойдет для обучения письму. Поэтому с точки зрения разных задач каждый метод имеет свои преимущества.

Особенностью традиционной методики является то, что в процессе работы обучающиеся должны *освоить в заданном объеме все виды речевой деятельности*. Естественно, это предполагает основательное изучение всех аспектов языка: грамматики, фонетики, лексики. **Комплексный подход** дает возможность изучать все аспекты языка во взаимосвязи. Например, тексты для чтения и проработки,

монологи, диалоги, грамматические упражнения содержат специально отобранные в соответствии с задачами лексику и грамматику. Обучающиеся отрабатывают их во всех видах речевой деятельности, комбинируют их между собой, задействуя разные виды памяти. Работа организуется таким образом, что одни и те же слова и грамматические явления неоднократно встречаются и в тексте, и в упражнениях, обыгрываются в ситуациях. Благодаря этому происходит наиболее эффективное усвоение языкового материала.

На начальном этапе обучения главной задачей является *обучение рецептивным видам речевой деятельности*, в первую очередь чтению. При комплексном подходе, когда обучение чтению с первого урока идет параллельно с обучением другим видам языковой деятельности, появляется реальная возможность положить в основу преподавания такую технологию освоения иностранного языка, которая доступна каждому учащемуся. Обучение всем видам чтения (чтение с полным пониманием прочитанного, чтение с выборочным извлечением информации и т.д.) ведется на основе оригинальных текстов, использующих лексику по изучаемой теме. Неоспоримой заслугой разработчика является составление текстов и диалогов, а также текстовых упражнений на базе аутентичного материала, широкое использование материалов греческой прессы (статей из газет, журналов), большое внимание к стилистике, стремление преподавать ситуативный, «живой» язык, включение в тематический лексикон большого количества фразеологических выражений, идиом, пословиц.

Традиционные языковые упражнения способствуют лучшему усвоению грамматического и лексического материала урока и приобретению прочных, фундаментальных знаний, обеспечивая учащемуся возможность осмысленной организации языкового и речевого материала в памяти.

Чрезвычайно важным в процессе преподавания языка является **индивидуальный подход**. Отбирая материал и определяя цели обучения, автор прежде всего ориентируется на требования базового курса. Однако следует особо отметить, что материал, положенный в основу книги, по многим параметрам превосходит эти требования, а предлагаемые задания являются многоуровневыми, т.е. неодинаковы по сложности. Все это позволяет эффективно применить принцип индивидуализации, который более важен при овладении языком, чем любым другим предметом. Умышленная подача избыточного материала позволяет каждому учащемуся проявить свою индивидуальность. В рамках одной главы ему предоставляется право выбора, т.е. возможность выбирать те или иные речевые средства в соответствии со своими потребностями, интересами, вкусом, мнением. Кроме того, избыточность материала и задания повышенной сложности позволяют учащимся с достаточно высоким уровнем способностей реализовать свои возможности, выйдя за рамки базового курса. По всем этим причинам рецептивные виды речевой деятельности идут впереди продуктивных. Возможность выбора и использования личностно-значимого материала способствуют более прочному его усвоению.

Успешно реализован в программе один из самых серьезных и принципиально необходимых современных методов изучения иностранного языка — **лингвострановедческий**. Страноведческие знания составляют содержательную основу книги, иноязычная культура рассматривается как цель обучения, и это не случайно: ведь язык теряет жизнь, когда преподаватели и студенты ставят целью изучение лишь «безжизненных» лексико-грамматических форм. Методологический смысл единства культуры и речевой деятельности состоит в том, что функциями речевой деятельности невозможно овладеть в отрыве от функций культуры, а

функции культуры в свою очередь не могут быть усвоены вне функционального обучения речевой деятельности. Включение культурологического аспекта в процесс обучения обогащает кругозор учащихся за счет приобретения ими сведений о стране изучаемого языка, о реалиях иноязычной культуры, стимулирует познавательный интерес и в конечном итоге работает на создание мотивации.

Я искренне желаю всем тем, кто изучает греческий язык, больших успехов в его постижении и надеюсь, что, выпуская столь серьезный труд, коим является данный учебник, составленный И.Г. Белецкой, мы вносим свою лепту в дело распространения греческой культуры в России.

Теодора Янници

Директор Греческого культурного центра
кандидат исторических наук

ВВОДНЫЙ КУРС

Урок 1 Звуки и буквы. Правила чтения

Греческий алфавит

Буква	Греческое название	Русское название	Русская транскрипция
Α α	άλφα	альфа	а
Β β	βήτα	вита	в
Γ γ	γάμμα	гамма	как украинская «г»
Δ δ	δέλτα	дельта	межзубный звонкий звук ¹
Ε ε	έψιλον	эпсилон	э
Ζ ζ	ζήτα	зита	з
Η η	ήτα	ита	и
Θ θ	θήτα	фита	межзубный глухой звук ²
Ι ι	ιώτα	йота	и
Κ κ	κάππα	каппа	к
Λ λ	λάμδα	ламда	средний м/у «л» и «ль»
Μ μ	μι	ми	м
Ν ν	νι	ни	н
Ξ ξ	ξι	кси	кс
Ο ο	όμικρον	омикрон	о
Π π	πι	пи	п
Ρ ρ	ρο	ро	р
Σ σ ζ ³	σίγμα	сигма	с
Τ τ	ταυ	таф	т
Υ υ	ύψιλον	ипсилон	и
Φ φ	φι	фи	ф
Χ χ	χι	хи	х
Ψ ψ	ψι	пси	пс
Ω ω	ωμέγα	омега	о

В греческом алфавите 24 буквы: 7 гласных (α, ε, η, ι, ο, υ, ω) и 17 согласных (β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ).

Как видим, некоторые греческие буквы не имеют эквивалентов в русском языке. Это буквы γ, δ, θ, буква λ (хотя ее произношение и приближается к русскому л), а также буквы ξ, ψ, обозначающие 2 звука (т.н. διπλά σύμφωνα — двойные согласные).

Особенности произношения некоторых согласных в словах:

- Буквы γ, κ, λ, χ смягчаются, если после них следуют звуки «и», «е» (ι, η, υ, οι, ει, ε, αι). Сравните: γάμμα, γαρύφαλο, κάρτα, κότα, κουμπάρα, χαρά (твёрдый звук), γίδα, γη, γελώ, κενό, κήπος, κιμωλία, χήρος (мягкий)

¹ как в английских словах the, this, they

² как в английских словах thin, thick

³ ζ пишется только в конце слова

- ο ν и τ никогда не смягчаются; если за ними следуют буквы η, ι, υ или диграфы οι, ει (см. ниже) то они произносятся как нечто среднее между «и» и «ы»; следующая за ν или τ буква ε (или диграф αι) читается как «э»: τι, τίποτα, τίγρη, τενεκές, νερό, ναι
- ο σ озвончается (читается «з») перед звонкими согласными: σμήνος, κόσμος, σβήνω, σβώλος. Но это, как правило, не относится к словам иноязычного происхождения, напр.: σλάβος, σνίσελ, σνομл, ισλάμ.

Особенность чтения гласных состоит в том, что они никогда не редуцируются, т.е. в безударном положении их произношение не меняется. Напр.: πολίτης — «политис», а не «палитис».

- ο α читается как «а» в ударном слове
- ο ε — как «э» в ударном слове и «е» после γ, κ, λ, χ
- ο η, ι, υ произносятся как русское «и»; ι̇, υ̇ — как «й»

Правила чтения буквосочетаний

Буквосочетания гласных *αι, ει, οι, υι, ου* — так называемые диграфы — обозначают один гласный звук. Правила чтения их таковы:

- ο αι читается как буква ε: καί, ναι, πηγαίνω, μαθαίνω
- ο ει, οι, υι читаются как буквы η, ι, υ: είμαι, οίκος, οικογένεια
- ο ου — как русская буква у: πού, ουρανός, τραγούδι

Буквосочетания *αυ, ευ* обозначают два звука:

- ο αυ читается *ав* перед гласными и звонкими согласными (β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ): θαύμα, αύριο, αυγή
- ο αυ читается *аф* перед глухими согласными (κ, π, τ, χ, φ, θ, σ, ξ, ψ): αὐτή, ναύτης, αὐθεντικός
- ο ευ читается *эв* перед гласными и звонкими согласными (β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ): μαζεύω, εύνοια, εύγε
- ο ευ читается *эф* перед глухими согласными (κ, π, τ, χ, φ, θ, σ, ξ, ψ): ευθεία, ευχή, γεύση

Сочетания согласных читаются следующим образом:

- ❖ γγ — примерно как русское *нг*, а точнее, как “ng” в английских словах sing, thing: Αγγλία, συγγραφέας, αγγούρι
- ❖ γκ — в начале слова всегда читается *г*: γκάζι, γκρεμίζω. В середине слова читается как *γγ* (αγκάθι, αγκαλιά) или как *нк* (ελεγκτής, άτεγκτος, ιγκόγνιτο, Φραγκφούρτη. Сочетание *γκ* в середине слова может также произноситься как *г*, в основном в иностранных словах: αργκό
- ❖ γγ — как сочетание русских букв *нх*: λόγχι, κόγχι, έλεγχος
- ❖ μπ — всегда читается как *б* в начале слова: μπαίνω, μπαούλο, в середине слова — *мб* (Λαμπρή, αμπέλι, κάμπος) либо *мп* (σύμπλωμα, σύμπλωση, κομπρέσ(σ)α. Сочетание *μπ* в середине слова может произноситься и как *б*, в основном в иностранных словах, напр.: κουραμπιές, μπάρμπας, κόμπρα, τουρμπάνα
- ❖ ντ — всегда как *д* в начале слова: ντομάτα, ντουλάπα, ντύνω. В середине слова произносится как *нд* — παντρεύω, πάντα, а иногда *нт* — μέντα, αντίκα. Сочетание *ντ* в середине слова может произноситься и как *д*, в основном в иностранных словах, напр.: ντεмонτέ, μπорντούρα, σουρντίνα, μπερντές, αντίο, νταντά, άντε. Звук *д* (*ντ*), так же как *н* и *т*, не смягчается перед звуками *ε, ι*: ντέφι читается: δεφι (не дефи)

- ❖ τζ — читается как *dz*: τζάκι, τζάμι
- ❖ τσ — читается как *ɟ*: τσέπη, τσάντα

Непроизносимые согласные

К ним относятся:

- *ν* в сочетании *ευ*, когда за этим сочетанием следуют буквы *φ, β*, напр.: *εὐφορος, εὐφλεκτος, ευφορία, Ευφράτης, ευφωνικός, ευφυής, επευφημία*.
- Одна из двух удвоенных согласных (кроме *γγ*): *Σάββατο* (савато), *εκκλησία* (экклисия), *άλλος* (алос), *γράμμα* (грамма), *γεννώ* (йено), *παλπούς* (папус), *άρρωστος* (аростос), *θάλασσα* (thalasa), *περιττός* (перитос).
- Часто не произносится *π* в сочетании *μπ*: *άκαμπτος, άμεμπτος, Πέμπτη*

Чтение дифтонгов

1. Дифтонги (δίφθογγοι) *αη, άι, αι, άυ, ει, οη, όι, οϊ* читаются как 2 звука

αη, άι, αι произносятся как русское *аи*: *αηδόνι, τσάι, φαί*

αι произносятся как русское *ай*: *γαϊδούρι, χαϊδεύω*

άυ читается как русское *ау*: *άυπνος*

οη, όι произносятся как русское *ои*: *βοηθώ, ρολόι*

οϊ произносятся как русское *ой*: *κοροϊδεύω*

ει читается как *эй*: *βόλει, τρόλει*

2. Так называемые катахрезные дифтонги (καταχρηστικοί δίφθογγοι): *ι, υ, ει, οι* перед гласными читаются как *й*: *κάμπια, καράβια, στεριά, μυαλό, ποιοι, νιάτα, βαθιά, χιόνι*.

Встреча согласных на стыке слов

Если после слова, оканчивающегося на *ν*, следует слово, начинающееся с глухих согласных *κ, π, τ, ψ, ξ, τσ*, то эти согласные озвончаются и произносятся соответственно *нг, мб, нд, мбз, нгз, ндз*:

(*нг*): *τον κανόνα, στον κήπο, δεν κατάλαβα*

(*мб*): *δεν πρόκειται, δεν παίρνω, τον πατέρα*

(*нд*): *δεν τα βγάζω πέρα, την Τούλα*

(*мбз*): *την ψυχή, δεν ψήνω, τον ψάχνω*

(*нгз*): *τον ξέρω, την ξένη, δεν ξεχνώ*

(*ндз*): *τον τσάτισα, μην τσαλακώσεις*

Беглые гласные на стыке слов

В разговорной речи при встрече гласных на стыке слов часто происходят следующие изменения:

1. Έκθλιψη (усечение) — усекается конечная гласная артиклем *του, τα*, частиц *θα, να*, предлогов *από, με σε, για* и местоимений *με, σε, το, τα*, если следующее слово начинается с гласной, напр.: *του ουρανού — τ' ουρανού, θα ακούσετε — θ' ακούσετε, τα άλλα — τ' άλλα, από όλους — απ' όλους, για αυτό — γι' αυτό, με έδειρε — μ' έδειρε, τα άφησε — τ' άφησε*.
2. Αφαίρεση (афересис) — выпадение начальных слова (обычно это начальные ударные гласные глаголов *ε, ι*) после личных местоимений, вопросительного *πού*, относительного *που* и частиц *θα, να*: *πού είναι — πού 'ναι, μου έφερε — μου 'φερε, εσύ είσαι — εσύ 'σαι, να έχει — να 'χει, μου είπε — μου 'πε, τα έφερε — τα 'φερε*.

3. **Αποκοπή** (αποκοπι) — разновидность усечения, когда конечная гласная слова выпадает перед словом, начинающимся с согласной: φέρε το — φέρ' το, κόψε το — κόψ' το, από το σπίτι — απ' το σπίτι, μέσα στη θάλασσα — μες στη θάλασσα.

Ударение

- Как и в русском языке, ударный слог произносится с большей интенсивностью.
- В современном греческом языке существует 1 знак ударения, который в соответствии с требованиями орфографии всегда обозначается на письме.
- Ударение ставят на всех словах, состоящих более чем из одного слога. На односложных словах ударение не ставится; исключения — ή (или), που (где?), πώς (как?)
- В сочетаниях αί (звук «э»), εί, οί (звук «и»), ού (звук «у»), αύ («ав/аф»), εύ («эв/эф») ударение ставится на второй гласной.

Ασκήσεις (Упражнения)

Α

- 1** *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на произношение межзубных звуков δ, θ:*

δρόμος, δράκος, ίδρυμα, θαύμα, μάθημα, δήθεν, ρεβίθια, πρόθεση, διαθήκη, αθλητής, Αθήνα, πάθος, λάθος, διάθεση, αδυναμία, θόρυβος, μόχθος, πλήθος, πατρίδα, ομάδα, βάθος, πεταλούδα, λουλούδι

- 2** *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на произношение γ в разных позициях:*

σίγουρα, γούστο, γη, μαγιονέζα, γούνα, γωνιά, αγελάδα, μαγαζί, γονείς, υδρογόνο, γραφείο, γεωγραφία, μαγεύω, μάγουλο, σπάργανο, λογαριασμός, χαμόγελο, πραγματικότητα, πέλαγος, γάτα, αγώνας, μέγεθος, μάγειρας, γιαούρτι, γιορτή

- 3** *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на твердость звука τ:*

τηλέφωνο, τηλεόραση, τελειώνω, προτείνω, φοιτητής, ακτή, Μάρτης, σπίτι, πλάτη, μύτη, κριτής, στενός, γιατί, ζέστη, ζήτημα, επιστήμη, στήλη, στοίχος, ποιητής, πλατεία, πολίτης, πωλητής, παστίτσιο

- 4** *Прочитайте, обращая внимание на озвончение σ перед звонкими согласными:*

σγουρός, σεισμός, εγωισμός, σμήνος, σμάλτο, σβέρκος, σβώλος, προσμένω, προσβολή, σβελτάδα, σβούρα, σμίγω, δυσνόητος, ασβέστιο, ασβός, τρίςβαθο, τέχνασμα, Ισραήλ, διείσδυση, σβησμένος, καλεσμένος

- 5** *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на сдвоенные согласные:*

Ελλάδα, Θεσσαλία, συμμετέχω, γενναίος, καλλιτέχνης, συμμορία, εκκρεμότητα, γέννημα, θρέμμα, άμμος, καλλιεργώ, κόκκινος, πάσσαλος, γραμματική, αλληλογραφώ, μέταλλο, ειδάλλω, εξάλλου, τέσσερα, συλλαβή, λακκούβα

6 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на чтение диграфов:*

πλοίο, μοίρα, κανείς, εμείς, πούρο, ουρανός, μαθαίνω, ειρωνεία, ενέργεια, οικογένεια, βατόμουρο, πουλί, δουλειά, παιδεία, υπουργείο, φταίω, κλαίω, φούρνος, πουθενά, τελείως, γλωσσού, αίσθηση, εξαίρεση, απλούστατος, κουδούνι, εξακολουθώ, εταιρεία, μνημείο, ρουθούνι

7 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на чтение сочетаний ευ, αυ:*

λευκός, ευχαριστώ, αυτοκίνητο, ευαίσθητος, πρωτεύουσα, ευθύνη, αυστηρός, ναύτης, εκπαίδευση, διεύθυνση, ευδιάθετος, ευλογία, ναυπηγείο, αυθημερόν, Δευτέρα, γεύμα, γεύση, μαζεύω, εύκολος, παντρεύομαι, χαζεύω, κραυγή, εύθυμος, ελεύθερος, ευημερία

8 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на чтение различных дифтонгов:*

σόι, ίδιος, βουίζω, αὔπνια, βόϊδι, απλοϊκός, αἶντε, γαῖδουρι, παῖδάκι, λαϊκός, ζεῖμπέκι, μπαῖράκι, προϊόν, μαῖμού, χαῖδεύω, νεράιδα, χαῖβάνι, αηδόνι, βοήθεια, κορόιδο, ρόιδι, προσπάθεια, αμυγδαλιά, νιάτα, αρτοποιείο, ηθοποιός, γνωστοποιώ, μπουνιά, ντουνιάς, κατάρτια, πιάνω, παλιά, καρφιού, ραφιών, θειάφι, σιάζω, μοιάζω, γυαλί, υαλοποιείο, ακρογιαλιά, υάκινθος, αστροφεγγιά, στενοχωριέμαι, υιοθετώ, γεια, υγιεινή, οποιοσδήποτε, αγιάζω, σεργιάνι, πραγματοποιώ

9 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на чтение сочетаний μι, νι:*

εντολή, σόμπα, εντύπωση, πέντε, μπαλκόνι, μπαρκάρω, συμπληρώνω, σύνταξη, σύμπλεγμα, ντέρτι, μπουκέτο, μπάλωμα, νταντά, μπριζόλα, μπακίρι, μεντεσές, ντομάτα, ντουζίνα, συντροφιά, ποντίκι, σύντομος, κολυμπώ, καμπάνα, μπακλαβάς, ντροπή

10 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на сочетания согласных τς, τζ:*

πέτσα, πετσέτα, ατσάλι, τζίτζικας, τσίρος, τσουρέκι, κάτσε, τσιγγέλι, τσακάλι, μπογιατζής, παλιατζής, νεράντζι, γάντζος, μπρούντζος, τσαμπί, φερετζές, σκαντζόχοιρος, βιολοντσέλο, μελιτζάνα, τζατζίκι, μάτσο, κατσουφιάζω, καλικάντζαρος

11 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на сочетания согласных γγ, γκ, γχ:*

άγχος, πουγγί, σφίγγω, αγκινάρα, μαγκούρα, σπάγγος, μάγκας, μαγκάλι, μάγγανο, συγκυρία, πάγκος, μελαγχολία, συγκοπή, αγκαλιά, αγγίζω, έγγραφο, δίφθογγος, γκέμι, γκρεμός, άγκυρα, γογγώ, γκαζόζα, γογγύλι, γκάφα, αγκίστρι, σύγχυση, αγκάθι, αγγαρεία, τσιγγούνης, Αγχίαλος, εγχώριος, σύγχρονος, λαρύγγι, σύγκριση, Τσιγγάνος, συγχαρητήρια

12 *Прочитайте следующие слова, обращая внимание на различные сочетания согласных:*

μόχθος, φθινόπωρο, αίσθηση, φθαρμένος, αχθοφόρος, καταχθόνιο, παρελθόν, άνθος, προσθέτω, σκιάχτρο, εκδρομή, εχθρός

В

Фонетическая тренировка: попробуйте прочитать правильно и как можно быстрее следующие скороговорки.

Τι ωραίος αραιός αέρας!
Какой прекрасный ветерок!

*

Του το' πα του παππού.
Я сказал это дедушке.

*

Γιατρέ, γιαούρτι τρώω.
Доктор, я ем йогурт.

*

Μια πάτια, μα ποια πάτια!
Утка, но какая утка!

*

Ακούμπα όλα τα μπαούλα, Κούλα.
Дотронься до всех чемоданов, Кула.

*

Ο παπάς ο παχύς έφαγε παχιά φακή.
Толстый поп съел жирную чечевицу.

*

Νερό, λινάρι, νερολίναρο, νεροκαθαρολίναρο.
Вода, лён, водяной лён, водяной чистый лён.

*

Καλημέρα καμηλάρη, καμηλάρη καλημέρα.
Добрый день, погонщик верблюдов!

*

Έχεις συχνά συνάχι; Έχω συνεχώς συνάχι.
У тебя часто насморк? У меня постоянно насморк.

*

Βαρέλι νεροβάρελο, ποιος σε νεροβαρελόδενε; Του νεροβαρελοδέτη ο γιος.
Бочка для воды, кто тебя сделал? Сын бочара.

*

Της καρέκλας το ποδάρι ξεκαρεκλοποδαριάστηκε.
Ножка стула вывернулась.

*

Έφαγα ζεστά ξερά скаστά κουκιά με τη ζεστή ξερή скаστή κουτάλα.
Я съел горячие сухие треснувшие бобы горячей сухой треснутой ложкой.

*

Εις υγείαν στον τραπεζογυροκαρεκλοκαθιζόμενον!
За здоровье сидящего за столом!

*

Οι σπανοί Ισπανοί εις πανί εις πανικόν ισπανικόν ιππικόν ζωγράφισαν.
Лысые испанцы в панике на холсте нарисовали испанского всадника.

*

Πίτα, σπανακόπιτα, σπανακολαδοτοματοπαντζαροκοκολυθόπιτα.
Пирог, пирог со шпинатом, пирог со шпинатом, маслом, помидорами,
свеклой и кабачками.

Урок 2

Имя существительное.

Определенный и неопределенный артикль

Так же как и в русском языке, греческие существительные имеют род (мужской, женский и средний), число (единственное и множественное) и падеж. Род можно определить по окончанию или по артиклю.

В греческом языке 2 артикля — определенный и неопределенный. Определенный артикль употребляется, когда речь идет об определенном, знакомом или уже упомянутом предмете или лице. Определенный артикль обязательно используется перед именами собственными, напр.: η Ελλάδα, η Αθήνα, ο Βασίλης, η Ελένη. Неопределенный артикль имеет значение «один, какой-то» (кстати, он полностью совпадает с числительным «один»), а также используется, если что-то упоминается впервые. Артикли, так же как и существительные, изменяются по родам и падежам, а определенный артикль — и по числам. Артикль всегда стоит перед существительным, к которому относится, произносится безударно и слитно со словом. В именительном падеже ед.ч. определенный артикль мужского рода — ο, женского рода — η, среднего среднего — το. Неопределенный артикль: м.р. — ένας, ж.р. — μια /μία, ср.р. — ένα.

Большинство существительных в именительном падеже ед. числа имеют следующие окончания:

Мужской род

Оконч.	Опр.арт.	Неопр.арт.	Примеры
-ος	ο	ένας	αδερφός, φίλος, δάσκαλος, ποταμός, γιος
-ης			φοιτητής, χάρτης, εργάτης, νικητής
-ας			πατέρας, πίνακας, αγώνας, χειμώνας

Женский род

Оконч.	Опр.арт.	Неопр.арт.	Примеры
-α	η	μία	μητέρα, κυρία, πατρίδα, χώρα, θάλασσα
-η		μια	αδερφή, φίλη, τάξη, άνοιξη, βιβλιοθήκη

Средний род

Оконч.	Опр.арт.	Неопр.арт.	Примеры
-ο	το	ένα	νερό, βιβλίο, θέατρο, άλογο, φθινόπωρο
-ι			παιδί, ψωμί, καλοκαίρι, σπίτι, τραγούδι
-μα			θέμα, στόμα, πράγμα, μάθημα

Личные местоимения и спряжение глагола «быть»

Личное местоимение		Форма глагола-связки «είμαι»
я	εγώ	είμαι
ты	εσύ	είσαι
он	αυτός	είναι

Личное местоимение		Форма глагола-связки «είμαι»
она	αυτή	είναι
оно	αυτό	είναι
мы	εμείς	είμαστε
вы	εσείς	είστε / είσαστε
они (м.р.)	αυτοί	είναι
они (ж.р.)	αυτές	είναι
они (ср.р.)	αυτά	είναι

Как видно из таблицы, местоимению «они» соответствуют 3 местоимения: αυτοί, αυτές, αυτά. Правила замены существительных этими местоимениями таковы:

- ο Ο Νίκος και ο Βασίλης = αυτοί (одуш. м.р. + одуш. м.р.)
- ο Ο Νίκος και η Μαρία = αυτοί (одуш. м.р. + одуш. ж.р.)
- ο Ο Νίκος και το αγόρι = αυτοί (одуш. м.р. + одуш. ср.р.)
- ο Ο Νίκος και το κορίτσι = αυτοί (одуш. м.р. + одуш. ср.р.)
- η Ελένη και το κορίτσι = αυτές (одуш. ж.р. + одуш. ср.р. грамматически, но ж.р. по смыслу)
- η Ελένη και το παιδί = αυτοί (одуш. ж.р. + одуш. ср.р.)
- η Ελένη και το αγόρι = αυτοί (одуш. ж.р. + одуш. ср.р.)
- Το τραπέζι και η λάμπα = αυτά (неодушевленные любого рода)

Употребление глагола-связки «είμαι» аналогично употреблению английского глагола to be. Сравните: Εγώ είμαι φοιτητής. I am a student. Перед именной частью сказуемого, обозначающей профессию или национальность, артикль не ставится: Ο κύριος Γιάννης είναι καθηγητής. - Господин Яннис преподаватель. Но: Ο κύριος Γιάννης είναι ο καθηγητής — Господин Яннис — тот самый преподаватель.

Отрицательная частица δεν («не») ставится перед глаголом.

Глагол «είμαι» в предложении перед именной частью сказуемого пропускать нельзя. Личные местоимения, напротив, следует использовать лишь в тех случаях, когда их хотят подчеркнуть. Сравните: Είμαι γιατρός. — Я врач. Εγώ είμαι γιατρός. — А я — врач. (Что касается меня, то я врач).

Именительный падеж (Ονομαστική πτώση)

Именительный падеж употребляется в следующих случаях:

а) существительное (или местоимение) является подлежащим:

Ο Θάνος είναι δάσκαλος. Η Βασιλική είναι μαθήτρια.

б) с глаголами είμαι, υπάρχω (существовать, иметься), γίνομαι (становиться), а также после указательной частицы να (вот):

Πού είναι ο Γιώργος; — Είναι εδώ. Να ο Γιάννης.

Звательный падеж (Κλητική πτώση)

Звательный падеж используется, когда мы обращаемся к кому-либо (чему-либо).

Γεια σου, παιδί μου! Έλα, θεία! Ελένη, πού είσαι;

Существительные в звательном падеже употребляются без артикля.

Если существительное в именительном падеже ед.ч. оканчивается на -ης, -ας, то в звательном падеже -ς опускается: Ο Δημήτρης είναι εκεί. Έλα, Δημήτρη! Если же существительное не имеет -ς на конце, то в звательном падеже сохраняется та же форма, что и в именительном: Να η Ελένη. Τι κάνεις, Ελένη;

Исключение составляют все существительные м.р. на -ος и имена собственные на -ος, состоящие более чем из 2 слогов. Они образуют звательный падеж с помощью окончания -ε:

ο θεῖος ⇒ *θεῖε!*

ο γιатρός ⇒ *γιατρέ!*

ο Αλέξανδρος ⇒ *Αλέξανδρε!*

но: ο Πέτρος ⇒ *Πέτρο!*, ο Γιώργος ⇒ *Γιώργο!* (2 слога)

Вопросительные местоимения

Вопросительное местоимение «кто» в греческом языке бывает 3 родов: ποιος (м.р.), ποια (ж.р.), ποιο (ср.р.); оно меняется также по падежам и числам (ποιοι, ποιες, ποια).

Вопросительное местоимение **τι** («что») по родам не изменяется. Говоря о человеке, **τι** означает профессию, род занятий.

Τι είναι αυτό; — Είναι (ένα) μολύβι.

Τι είναι η Άννα; — Είναι νοικοκυρά.

Указательные местоимения

αυτός ο, αυτή η, αυτό το — этот, эта, это (αυτός ο χάρτης, αυτή η κοπέλα, αυτό το μάθημα)

εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το — тот, та, то (εκείνος ο κύριος, εκείνη η κυρία, εκείνο το παιδί)

Притяжательные местоимения

μου	мой, моя, моё, мои	μας	наш, наша и т.д.
σου	твой, твоя и т.д.	σας	ваш, ваша и т.д.
του	его	τους	их
της	ее		
του	его (ср.р.)		

Притяжательные местоимения не склоняются и не изменяются по родам. Они ставятся всегда после определяемого существительного, произносятся с ним слитно и не несут ударения. Таким образом, они как бы прибавляют к слову еще 1 слог; а т.к. ударение не может падать дальше, чем на третий слог от конца слова, то в словах с ударением на 3-ем слоге от конца ставят дополнительное ударение на слоге, предшествующем притяжательному местоимению: η οικογένειά τους, το πρόβλημά σου, το πρόγραμμά μου и т.д.

το μά-θη-μα   το μά-θη-μά σου
3 2 1   4 3 2 1

Ασκήσεις (Упражнения)

1 Прочитайте, обращая внимание на употребление глагола είμαι, именительного падежа и местоимений:

(Εγώ) είμαι ο Παύλος.

Εσύ είσαι ο Αλέκος ή ο Δημήτρης;

Είμαι Έλληνας / Ελληνίδα / Ρώσος / Ρωσίδα.

Η Ευγενία είναι φοιτήτρια.
 Αυτός ο κύριος είναι Ιταλός.
 Εκείνη η κυρία είναι η καθηγήτριά μου.
 Είστε Ρώσος; — Όχι, δεν είμαι Ρώσος, είμαι Έλληνας.
 Είσαι μαθητής; — Ναι, είμαι μαθητής.
 Υπάρχει ένας γιατρός εδώ; — Ναι, υπάρχει.
 Υπάρχει ένα περίπτερο εδώ κοντά; — Όχι, δεν υπάρχει.
 Ποιος είναι εκεί; — Ο Κώστας. / Ένας νεαρός. / Ο φίλος μου. / Ένας φίλος μου.
 Ποια είναι αυτή; — Η Μαρία. / Η δασκάλα μου. / Η κυρία Παπαθανασίου.
 Ποιο είναι αυτό το αγόρι; — (Είναι) ο Κωστάκης.
 Ποιο είναι εκείνο το παιδί; — (Είναι) ο Νίκος.
 Να ο Δημήτρης / η Μαρία / ο καφές / η τράπεζα / μια φοιτήτρια / ένα στυλό.

2 *Поставьте перед существительным определенный артикль:*

θάλασσα, χώρα, ποταμός, Θεσσαλονίκη, Έλληνας, Ελληνίδα, φίλος, δουλειά, καρδιά, πατέρας, μητέρα, πρόβλημα, τραπέζι, τράπεζα, μάθημα, Γιώργος, μέρα, γλώσσα, Αθήνα, Αθηναίος, Μόσχα, Μοσχοβίτης, κόσμος, παιδί, ναύτης, νοικοκυρά, σπίτι, καθηγητής, Μαρίνα, πανεπιστήμιο, κορίτσι, οικογένεια, τραπέζι, καρέκλα, μολύβι, στυλό, Βασίλης

3 *Поставьте перед существительным определенный и неопределенный артикль.*

Образец: θέμα — το θέμα, ένα θέμα.

δασκάλα, παράθυρο, ράφι, εποχή, κανόνας, καθηγητής, βήμα, απόγευμα, γάτα, βιβλιοθήκη, πόρτα, αδερφή, μέρα, εβδομάδα, μήνας, χρόνος, αγώνας, διαγωνισμός, γράμμα, καρέκλα, σχολείο, λουλούδι, γυναίκα, άντρας, κιμωλία, κτίριο, κινηματογράφος, παύλα, λεξικό, ερωτηματικό, τελεία, μολύβι, σελίδα, διάλογος, κείμενο, βόλτα, άσκηση, αριθμός, γιατρός, μηχανικός, πρόσωπο, περίπτερο, κατάσταση, ταχυδρομείο, δρόμος, βιβλίο, κύριος, κυρία, νεαρός, κουτί, κλειδί, στυλό, τσάντα, λέξη, αγόρι, κορίτσι, Έλληνας, ψωμί, θάλασσα

4 *Вставьте пропущенный глагол «είμαι» в правильной форме:*

1. Ο Μανόλης και ο Πέτρος ..... στο σχολείο.
2. Η δασκάλα ..... έξω. Εμείς ..... εδώ.
3. Η αδελφή μου ..... φοιτήτρια.
4. Τι ..... , κυρία Ζωή; Δασκάλα ή καθηγήτρια;
5. Πού ..... η τσάντα σου, Μαρία;
6. Εγώ δεν ..... Έλληνας, ... Ρώσος.
7. Ποια ..... εκεί; — ..... η Σοφία.
8. Τι ..... η μητέρα σου, Άννα;
9. .... Ελληνίδα, κυρία Παπαδάκη;
10. Πού ..... η τράπεζα;

5 *(ποιος, ποια, ποιο, πού, τι)*

1. .... είναι αυτό το παιδί; 2. .... είναι το γράμμα; 3. .... είναι αυτό, κουτί ή βιβλίο;
4. .... υπάρχει στο τραπέζι; 5. .... είναι εκείνος ο άντρας; 6. .... είναι το τετράδιό μου; 7. .... υπάρχει στο κουτί; 8. .... είναι το πρόγραμμά σου; 9. .... είναι στο σπίτι; 10. .... είναι μηχανικός, ο πατέρας σου ή ο φίλος; 11. Από .... είναι αυτή η φοιτήτρια; 12. .... υπάρχει ένα ποτήρι; 13. .... είναι ο παππούς σου, ο κύριος Γιάννης ή ο κύριος Γιώργος; 14. .... είναι στο τηλέφωνο; 15. .... είναι η κοπέλα

εκεί απέναντι; 15 ..... υπάρχει στη γειτονιά σου, Βασίλη; 16. .... εκείνη η γυναίκα; 17. .... είναι η μητέρα σου, Άννα, η κυρία Ζωή ή η κυρία Βάσω; 18. .... είναι ο καφές μου και η εφημερίδα μου; 19. .... είναι η τράπεζα; 20. .... είναι Έλληνας στο σχολείο σου;

6 Составьте предложения.

Образец: *το μολύβι / το τραπέζι. Το μολύβι είναι στο τραπέζι.*

1. Πού / το κλειδί μου / η τσάντα μου / και. 2. Το λεξικό / στο κουτί / και / το κουτί / στο δέμα. 3. Ποιος / αυτός / το κορίτσι; 4. Ποιος / αυτός / η κυρία; 5. Εκείνος / το αγόρι / ο Πέτρος.

7 Вставьте пропущенные артикли:

Образец: *Πού είναι Ελένη; ⇨ Πού είναι η Ελένη;*

1. Βασίλης είναι φοιτητής. 2. Αυτός κύριος είναι ξένος. 3. Ποια είναι αυτή κυρία; — Είναι κυρία Μαρία. 4. Να φίλος μου Γιώργος. 5. Πού είναι μολύβι μου; 6. Μαρία, πού είναι μητέρα σου; 7. Πατέρας μου δεν είναι εδώ. 8. Ποιος είναι αδερφός σου; — Εκείνος νεαρός απέναντι. 9. Δασκάλα είναι στην τάξη. 10. Βιβλίο είναι στο τραπέζι. 11. Υπάρχει καρέκλα εδώ. 12. Στη γειτονιά υπάρχει μόνο περίπτερο. 13. Να ναύτης εκεί απέναντι. 14. Μπαμπάς μου είναι παπάς. 15. Αχ, υπάρχει μέλισσα στην τάξη. 16. Πού είναι εφημερίδα μου; 17. Τσάντα μου δεν είναι εδώ. 18. Τι θα πει λέξη καρδιά; 19. Πού είναι ζάχαρη; — Στο κουτί. 20. Τι σημαίνει αυτή πρόταση; 21. Ποιο είναι πάτωμα και ποιο είναι ταβάνι; 22. Πού είναι λεωφορείο μας; — Εκεί στη στάση. 23. Τι είναι Νίκος; — Είναι γιατρός. 24. Τι είναι εκείνος κύριος; — Είναι καθηγητής. 25. Είναι καθηγητής μας.

8 Заполните пропуски:

A — Ποιος είναι αυτός ο κύριος;

B — ..... ο αδελφός μου ..... Γιώργος.

A — Και ..... ;

B — ..... μου ..... Πέτρος.

A — ..... είναι ..... Γιώργος;

B — ..... γιατρός.

A — Ο Πέτρος ..... κι αυτός ..... ;

B — Όχι, ... μηχανικός.

A — Ποια συμμαθήτριά σου είναι εκείνη η κοπέλα;

B — ..... .

A — Ποια είναι εκείνη μαζί της;

B — ..... .

A — Ποια είναι η Σοφία;

B — ..... .

9 Составьте как можно больше словосочетаний с притяжательными местоимениями.

Основной курс

Κεφάλαιο 1 Πώς σε λένε

Γραμματική:

Глаголы 1-го спряжения в настоящем времени.

Винительный падеж личных местоимений.

Винительный падеж ед.ч. существительных м.р. (-ος, -ης, -ας), ж.р. (-α, -η), ср.р. (-ο, -ι, -μα)

Διάλογος 1

- Γεια σου. Με λένε Νίκο. Εσένα;
- Εμένα (με λένε) Μαρία.

Διάλογος 2

- Καλησπέρα! Πώς σας λένε;
- Λέγομαι Κώστας Παπαδόπουλος.

Διάλογος 3

- Καλημέρα. Είμαι ο Παύλος.
- Γεια σου. Εγώ είμαι η Ελένη Αγγελοπούλου.
- Πώς τα πας;
- Ευχαριστώ, πολύ καλά. Κι εσύ;
- Επίσης.
- Λοιπόν, γεια σου και θα τα πούμε.
- Αντίο.

Διάλογος 4

- Συγγνώμη, είμαι ο Νίκος Καρράς. Κι εσείς;
- Είμαι η Ελένη Θανού.
- Χαίρω πολύ.
- Κι εγώ το ίδιο.
- Τι κάνετε;
- Καλά, ευχαριστώ. Κι εσείς;
- Επίσης.
- Να είστε καλά.
- Χαίρετε.

Λεξιλόγιο

Γεια σου / γεια σας — Здравствуй / здравствуйте

Χαίρετε — Здравствуйте / До свидания

Πώς σε / σας λένε; — Как тебя / вас зовут?

Πώς λέγεσαι; (Πώς ονομάζεσαι); / Πώς λέγεστε; (Πώς ονομάζεστε); — Как тебя зовут? / Как вас зовут?

Ποιος (ποια) είσαι / είστε; — Кто ты / вы?

Καλημέρα (σου / σας) — Доброе утро, добрый день

Καλησπέρα (σου / σας) — Добрый вечер

Αντίο — Пока / До свидания

Θα τα πούμε / Τα λέμε — Увидимся

Τι κάνεις / κάνετε; — Как дела? (досл.: что ты делаешь? / что вы делаете? — используется и в прямом значении)

Πώς πάει; — Как дела? (досл.: как идет?)

Πώς τα πας / πάτε; — Как дела? (досл.: как у тебя / вас это идет?)

Πώς είσαι / είστε; — Как дела? (как ты / как вы?)

Τι γίνεται; — Как дела? (досл.: что происходит?)

Τι έγινε; — Как дела? (досл.: что случилось?)

Τι γίνεται / γίνεται; — Как дела? (досл.: что у тебя / вас происходит?)

(Πολύ) καλά / Μια χαρά — Очень хорошо, отлично

Θαύμα — Замечательно

Καλούτσικα — Неплохо
 Εντάξει — нормально
 Έτσι κι έτσι (έτσι κ' έτσι) — Так себе
 Άσχημα / χάλια — Плохо, ужасно
 και / κι — и (союз)
 το ίδιο, επίσης — также
 ευχαριστώ — спасибо
 παρακαλώ — пожалуйста (просьба и ответ)
 ορίστε — пожалуйста (предложение: «вот, пожалуйста»; с вопросительной интонацией — «что угодно?»)
 συγγνώμη (συγγνώμη) — извини(-те)
 με συγχωρείς (με συγχωρείτε) — Прости(-те), извини(-те)
 Τίποτε / τίποτα — ничего; ничего страшного
 Δεν πειράζει — не важно, ничего страшного
 Να είσαι / είστε καλά — всего тебе / вам хорошего
 Είμαι ο Γιάννης — Я — Яannis
 Πώς είναι το επώνυμό σου / σας; — Как твоя / ваша фамилия?
 Με λένε Κώστα / Λέγομαι Κώστας / Ονομάζομαι Κώστας — Меня зовут Костас
 Χαίρω πολύ / Χαίρομαι / Χάρηκα — Очень рад(-а)
 Λοιπόν — итак, ну
 Κι εγώ (επίσης) / Επίσης — И я тоже

Γραμματική

Обратите внимание:

(εσύ)	Τι κάνεις ;
(εσείς)	Τι κάνετε ;

Με λένε + имя в в.п. без артикля	Με λένε Γιώργο. Με λένε Νίκο.
Λέγομαι + имя в и.п. без артикля	Λέγομαι Κώστας Παπαδόπουλος.
Είμαι + имя и.п. с артиклем	Είμαι ο Νίκος Καρράς.

Γлаголы первого спряжения в настоящем времени (ενεστώτας)

Имеют окончания -ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν и спрягаются по следующему образцу:

εγώ κάνω	εμείς κάνουμε
εσύ κάνεις	εσείς κάνετε
αυτός(-η, -ο) κάνει	αυτοί (-ες, -α) κάνουν

Аналогично спрягаются глаголы: ανοίγω *открывать*, κλείνω *закрывать*, βγαίνω *выходить*, μπαίνω *входить*, βλέπω *видеть*, γράφω *писать*, διαβάζω *читать*, διδάσκω *преподавать*, μαθαίνω *учить*, σπουδάζω *учиться*, δουλεύω *работать*, έχω *иметь*, θέλω *хотеть*, κάνω *делать*, μένω *жить; оставаться*, παίρνω *брать*, δίνω *давать*, αρχίζω *начинать(-ся)*, τελειώνω *заканчивать(-ся)*, πηγαίνω *ходить, идти*, γυρίζω *возвращать(-ся)*, προσέχω *следить; быть внимательным*, καταλαβαίνω *понимать*, ξέρω *знать*, κατεβαίνω *спускаться*, ανεβαίνω *подниматься*, περιμένω *ждать*, στέλνω *отправлять*, φεύγω *уходить*, επιστρέφω *возвращать(-ся)* и многие другие.

Отрицательная форма для глаголов обоих спряжений образуется при помощи частицы **δεν** («не»), которая ставится перед глаголом, напр.: δεν ξέρω, δεν έχεις, δεν καταλαβαίνει

Глагол πάω (идти), а также глаголы λέω (говорить), τρώω (есть), ακούω (слышать, слушать), φταίω (быть виноватым), κλαίω (плакать), καίω (жечь, гореть) — т.н. слитные глаголы — также относятся к первому спряжению, но спрягаются особо.

(εγώ) <u>πάω</u> , <u>λέω</u> , <u>ακούω</u>	(εμείς) <u>πάμε</u> , <u>λέμε</u> , <u>ακούμε</u>
(εσύ) <u>πας</u> , <u>λεις</u> , <u>ακούς</u>	(εσείς) <u>πάτε</u> , <u>λέτε</u> , <u>ακούτε</u>
(αυτός) <u>πάει</u> , <u>λέει</u> , <u>ακούει</u>	(αυτοί) <u>πав</u> / <u>πάνε</u> , <u>леу</u> / <u>λένε</u> , <u>ακούv</u> (ε)

Винительный падеж (αυτιατική πτώση) личных местоимений

Личные местоимения в винительном падеже имеют по 2 формы: безударную односложную и ударную многосложную.

безудар.	ударная	перевод
με	εμένα	меня
σε	εσένα	тебя
τον	αυτόν	его
την	αυτήν	ее
το	αυτό	его/это (ср.р.)

безудар.	ударная	перевод
μας	εμάς	нас
σας	εσάς	вас
τους	αυτούς	их (м.р.)
τις	αυτές	их (ж.р.)
τα	αυτά	их (ср.р.)

Безударные (слабые) формы встречаются чаще и используются в нейтральном контексте. Они всегда ставятся перед глаголом и произносятся слитно с ним: το_ξέρεις (ты это знаешь), την_καταλαβαίνω (я ее понимаю), τον_λένε... (его зовут...), σε_βλέπουν (они тебя видят), μας_ακούς (ты нас слышишь).

Πώς τον λένε; — Τον λένε Γιάννη. Πώς το λένε αυτό στα ελληνικά; — Το λένε μολύβι.

В отрицательных предложениях частица δεν ставится перед местоимением в в.п.: δεν τον καταλαβαίνω, δεν τους ξέρω, δεν τα θέλω

Ударные (сильные) формы местоимений используют в следующих случаях:

а) когда говорящий хочет обратить особое внимание на местоимение (например, в противопоставлениях):

Εσένα γνωρίζουμε κι όχι αυτόν.

б) когда местоимение употребляется отдельно: Με λένε Αλέκο. Εσάς;

Ποιον βλέπεις; — Εσένα.

в) после предлогов: Αυτό το δώρο είναι για σένα. Το ξέρω απ' αυτούς.

Иногда в предложении используются обе формы вместе:

Εμένα με λένε Ειρήνη. (Меня зовут Ирина). Εσένα σε ξέρει. (Тебя он знает).

Αυτούς τους βλέπω συχνά. (Их я вижу часто).

Αυτόν τον καταλαβαίνουμε καλά. (Его мы хорошо понимаем)

Αυτό δεν το καταλαβαίνω. Εσένα δεν σε γνωρίζω.

Во всех этих случаях логическое ударение падает на местоимения, мы хотим их подчеркнуть.

Винительный падеж (αυτιατική πτώση) единственного числа существительных м.р. (-ος, -ης, -ας), ж.р. (-η, -α) и ср.р. (-ο, -ι, -μα)

м.р.		ж.р.		ср.р.	
и.п.	в.п.	и.п.	в.п.	и.п.	в.п.
ο κύρι <u>ος</u> — τον κύρι <u>ο</u>		η Άννα — την Άννα		το βουνό — το βουνό	
ο Αλέξ <u>ης</u> — τον Αλέξ <u>η</u>		η κόρη — την κόρη		το σπίτι — το σπίτι	
ο άντρ <u>ας</u> — τον άντρ <u>α</u>				το δέμ <u>α</u> — το δέμ <u>α</u>	

Неопределенный артикль в винительном падеже имеет следующие формы: έναν (м.р.), μια (ж.р.), ένα (ср.р.)

Местоимение ποιος (ποια, ποιο) в винительном падеже имеет следующие формы: ποιον (ποια(ν), ποιο), например:

Για ποιον είναι αυτό το φάρμακο; Σε ποια σελίδα είμαστε;

Винительный падеж используется:

а) в качестве прямого дополнения (отвечает на вопросы *кого? что?*):

βλέπω τον Κώστα, ακούω την καθηγήτρια, ξέρω το μάθημα, γράφω την άσκηση, περιμένω τον πατέρα

б) после большинства предлогов, например:

σε — в, на, у. При этом предлог σε сливается с артиклем винительного падежа: σε + τον = στον, σε + την = στην, σε + το = στο. Например: στον κήπο, στον πίνακα, στον χάρτη, στην Ελλάδα, στην αυλή, στη(ν) θάλασσα, στο Πανεπιστήμιο, στο μάθημα, στο τραπέζι

από — из; от. Например: από τον Καναδά, από την Αυστραλία, από το σπίτι, από τον Πέτρο.

με — с. Например: με τον καθηγητή, με τον Αλέξανδρο, μ' έναν φίλο μου, με την κοπέλα, με το μολύβι.

για — для, до, за, о. Например: ένα δώρο για τη(ν) μητέρα μου — подарок для моей мамы, το τρένο για την Αθήνα — поезд до Афин, πάμε για τα εισιτήρια — идем за билетами, δεν ξέρω τίποτα για την Αλβανία — я ничего не знаю об Албании.

Примечание: В артиклях в.п. **τον, την** конечная согласная **ν** обычно опускается, если следующее за артиклем слово не начинается с гласной, с согласных **κ, π, τ, ξ, ψ**, или с сочетаний **μπ, ντ, γκ**:

Για το(ν) θείο μου, με το(ν) Δημήτρη, στη(ν) Μόσχα, но: για τον αδερφό μου, με τον Πέτρο, στην Αθήνα

Διάλογος 5. Στο δρόμο

- Πέτρος: Καλημέρα, Μαρίνα! Τι γίνεται;
Μαρίνα: Μια χαρά είμαι. Εσύ;
Πέτρος: Καλά.
Μαρίνα: Αυτοί ποιοι είναι;
Πέτρος: Ο Σέργιος από τη Ρωσία και η φίλη του η Έβελην.
Μαρίνα: Είναι ξένη κι αυτή;
Πέτρος: Μάλιστα. Είναι από την Αυστραλία. Δεν ξέρει ακόμα ελληνικά.
Μαρίνα: Πού πάτε τώρα;
Πέτρος: Πηγαίνουμε στο σπίτι. Εσύ πού πας;
Μαρίνα: Πηγαίνω στο σχολείο.
Πέτρος: Στο σχολείο; Τι κάνεις εκεί;
Μαρίνα: Μαθαίνω ελληνικά. Σήμερα έχω μάθημα.
Πέτρος: Και πού είναι το σχολείο; Είναι μακριά από το σπίτι σου;
Μαρίνα: Όχι, είναι εδώ στη γωνία, απέναντι από τη στάση.
Πέτρος: Α, εκεί δίπλα στο περίπτερο; Μένεις κοντά στο σχολείο. Δε μου λες, τι ώρα αρχίζει το μάθημα;
Μαρίνα: Σε λίγο. Να και η δασκάλα μας.
Πέτρος: Ποια; Εκείνη με το καπέλο;
Μαρίνα: Όχι βρε παιδί μου, εκείνη η κυρία που κατεβαίνει από το λεωφορείο. Λοιπόν, σας χαιρετώ!
Πέτρος: Γεια σου Μαρίνα μου και καλό μάθημα!
Μαρίνα: Ευχαριστώ. Γεια χαρά.

Λεξιλόγιο

ο φίλος / η φίλη — друг / подруга
ο ξένος / η ξένη — иностранец /-ка
μάλιστα — да, конечно
ακόμα (ακόμη) — еще
τώρα — сейчас
το σπίτι — дом
το σχολείο — школа
σήμερα — сегодня
το μάθημα — урок
το καπέλο — шляпа
χαιρετώ — приветствую
βρε παιδί μου — дружище
καλό μάθημα — хорошего урока! (пожелание)

μακριά — далеко
δίπλα — рядом
το περίπτερο — киоск
κοντά — близко
απέναντι — напротив
η στάση — остановка
εδώ — здесь
εκεί — там
σε λίγο — скоро
το λεωφορείο — автобус

Γραμματική

Обратите внимание:

μακριά από το σπίτι
κοντά στο σχολείο
απέναντι από τη στάση
δίπλα στο περίπτερο

Наречия *κοντά* (близко), *μακριά* (далеко), *μέσα* (внутри), *έξω* (снаружи), *δίπλα* (рядом), *πάνω* (наверху), *κάτω* (внизу), *πίσω* (сзади), *απέναντι* (напротив), *μπροστά* (вперед) употребляются как самостоятельно, так и с предлогами:

κοντά σε — недалеко, близко от (κοντά στο σχολείο)
μακριά από — далеко от (μακριά από την Αθήνα)
μέσα σε — в (μέσα στην τσάντα — в сумке)
έξω από — вне, за пределами (έξω από την πόλη — за городом)
δίπλα σε / από — рядом (δίπλα στο φαρμακείο — рядом с аптекой, δίπλα από τη θάλασσα)
πάνω σε — на, на поверхности (πάνω στο τραπέζι — на столе)
πάνω από — над (πάνω από το κεφάλι — над головой)
κάτω από — под (κάτω από το χαλί — под ковром)
πίσω από — за (πίσω από το δέντρο — за деревом)
μπροστά σε / από — перед (μπροστά στο δάσκαλο — перед учителем)
απέναντι από — напротив (απέναντι από το θέατρο — напротив театра)

Ασκήσεις

1 *Используя лексику урока, составьте диалоги на тему «Знакомство».*

2 *Вставьте пропущенное местоимение:*

1. .... τη λένε Κατερίνα. 2. .... σε λένε Μαρία. 3. Κι .... πώς σας λένε; 4. .... τον λένε Κώστα. 5. Εμένα ..... λένε Νίκο. 6. Εσένα πώς ..... λένε; 7. .... τους λένε Κώστα και Σοφία. 8. Αυτόν ..... λένε Δημήτρη. 9. Πώς ..... λένε αυτό στα ελληνικά; 10. .... μας λένε Δάφνη και Μαργαρίτα.

3 α. Напишите, как вас зовут, используя конструкции: είμαι ..., με λένε ..., λέγομαι /ονομάζομαι ... и следующие имена:

Νίκος Παπαδάκης, Θάνος Λαζαρίδης, Αναστασία Κωστοπούλου, Γιώργος Αγγελόπουλος, Γιάννης Ξενίδης, Χριστίνα Χαρίτου, Μανόλης Πετρόπουλος

Образец: *Είμαι η Ελένη Αλεξίου. Με λένε Ελένη Αλεξίου. Λέγομαι Ελένη Αλεξίου.*

β. Перепишите предложения по образцу: Είναι ο Πέτρος. — Τον λένε Πέτρο. Λέγεται Πέτρος.

Είμαι η Σοφία. Είναι ο Μιχάλης. Είστε η Άννα Παυλίδου; Αυτή είναι η Μαρία. Είναι η Ελένη και ο Γιώργος. Είσαι ο Γιάννης. Είναι η Αναστασία.

4 Заполните пропуски:

1. Πώς ..... αυτός; 2. Εσείς ..... Χατζίδης; — Όχι, ... Χατζόγλου.- Συγγνώμη.
3. Πώς ..... εσύ; — Νίκος Πετρόπουλος. 4. Πώς .....; — Λαζαρίδης και Ιωάννου. 5. Πώς ..... κύριε; — Αλέξης Παπαδόπουλος. 6. Καλημέρα! Με λένε Ελένη Αλεξίου. Εσείς .....; 7. Γεια σας! ..... Αρζόγλου; 8. Εμείς ..... Γιάννης και ..... Γιώργος. 9. Αυτοί ..... Κατερίνα και ..... Μιχάλης. 10. Εσείς ..... κυρία Παπαδάκη;

5 Заполните пропуски правильной формой глагола είμαι:

1. Ο Πέτρος και ο Γιάννης ..... από τη Γερμανία. 2. Δεν ξέρω πού ..... ο φίλος μου.
3. Εσείς ..... ο δάσκαλός μας; — Όχι, δεν ..... εγώ. 4. Ο καθηγητής μας ..... έξω.
Εμείς ..... εδώ. 5. Νίκο, ... φοιτητής στο Πανεπιστήμιο; — Όχι, δεν ..... ακόμη φοιτητής. 6. Τώρα ο φίλος μου κι εγώ ..... στην τάξη, γιατί σε λίγο αρχίζει το μάθημα. 7. .... κι εσείς από τη Ρωσία; 8. Ο Αλέκος δεν είναι γιατρός, είναι εργάτης. 9. Εγώ ..... Έλληνας. Εσύ τι .....; 10. Πώς ..... η κυρία Πετρίδη; — Δεν είναι ακόμα καλά. 11. Η Εύα δεν ..... Ελληνίδα, ... Ρωσίδα. Εσύ τι .....; 12. Πώς ..... , κύριε Βαγγέλη; — Μια χαρά. 13. Ο δάσκαλος, ο Παύλος και η Μαρία ..... στην τάξη. 14. Πού ..... το βιβλίο μου; Δεν ..... στο τραπέζι. 15. Ο φοιτητής και η φοιτήτρια ..... στο πανεπιστήμιο. 16. Ποιος ..... εκεί; Νίκο, εσύ .....;

6 Заполните пропуски словами урока:

1. Πού είναι η Ελένη .....; — Δεν ..... . 2. Τι ..... , κύριε Παπαδάκη; — Διδάσκω ..... . Είμαι ..... 3. .... αρχίζει το .....; — ..... . 4. .... είσαι σήμερα; — Καλά, ...
5. Ο Πιέρ είναι ..... . Δεν ..... ελληνικά. 6. Γεια σου και θα τα ..... . 7. Ο Γιώργος δεν είναι ..... φοιτητής. 8. Το Πανεπιστήμιο δεν είναι πολύ ..... από το σπίτι μου. 9. Μένετε ..... στο σχολείο; 10. Πού πάει αυτό το .....;

7 Ответьте на вопросы:

1. Πώς λέγεσαι; 2. Από πού είσαι; 3. Πού μένεις; 4. Με ποιον μένεις; 5. Πώς είσαι; 6. Τι κάνεις τώρα; 7. Πού κάνεις μάθημα; 8. Ξέρεις ελληνικά; 9. Πού είναι η δασκάλα (ο δάσκαλός) σου; 10. Ξέρεις πώς τη (τον) λένε;

8 Заполните пропуски в диалоге:

Κύριος Γιώργος: Ναι;
Πέτρος: Γεια σας, ... Η Μαρία ..... εκεί;
Κύριος Γιώργος: Όχι, ... είναι .... είναι στο τηλέφωνο;
Πέτρος: ..... .

Κύριος Γιώργος: ..... αγόρι μου. Πώς ..... ;
 Πέτρος: Καλά, ... είναι η Μαρία;
 Κύριος Γιώργος: ..... σχολείο, ... έχει μάθημα. Εσύ πού ..... , ... ;
 Πέτρος: Είμαι ..... σχολείο. Η Μαρία όμως ..... εδώ.

9 *Проспрягайте:*

α) Δεν περιμένω τον Αλέξη. Φεύγω αμέσως. β) Επιστρέφω σπίτι αργά, γιατί δουλεύω πολύ.

10 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Τι (σπουδάζω), Γιάννη; — (Σπουδάζω) φιλολογία. 2. Τι (κάνω) εδώ, Κώστα; — (Μαθαίνω) ελληνικά. 3. Πού (μένω), κύριε Λάκη; — (Μένω) κοντά στη βιβλιοθήκη. 4. Τι (ακούω) ο Γιώργος; 5. Τι (διδάσκω) η μητέρα σου; — (Διδάσκω) αγγλικά. 6. Πού (δουλεύω) η φίλη σου η Μάρω; — Δεν (δουλεύω), (είμαι) ακόμα φοιτήτρια. (Σπουδάζω) αρχιτεκτονική. 7. Ο Μιχάλης (μαθαίνω) ρωσικά. Εσείς τι (μαθαίνω); 8. Η Μαρίνα και ο Τάσος (σπουδάζω) φιλοσοφία. Εσύ, τι (σπουδάζω); 9. Πού (δουλεύω) αυτός ο ξένος; 10. Πού (μένω), Γιαννάκη; 11. (Εσύ) (καταλαβαίνω) τι (λέω) ο Μίμης; 12. Εμείς δεν (ξέρω) ποιος (φταίω). 13. Η Άννα ακόμα δεν (γράφω) ελληνικά. 14. Γιατί δεν (κάνω) τίποτα; (εσείς) 15. Εμείς (διαβάζω) κι εσείς δεν μας (ακούω).

11 *Составьте словосочетания, обращая внимание на указательные местоимения:*

(αυτός) (το μάθημα), (εκείνος) (ο χάρτης), (αυτός) (το λεωφορείο), (εκείνος) (το αγόρι), (εκείνος) (το κορίτσι), (αυτός) (η φοιτήτρια), (εκείνος) (ο καθηγητής), (αυτός) (το αυτοκίνητο), (εκείνος) (ο άνθρωπος), (αυτός) (το τετράδιο), (αυτός) (ο άντρας), (εκείνος) (η γυναίκα), (εκείνος) (η δασκάλα), (αυτός) (το σχολείο), (αυτός) (η βιβλιοθήκη), (εκείνος) (ο κύριος), (αυτός) (το θέμα), (εκείνος) (η κυρία), (αυτός) (το πρόγραμμα), (εκείνος) (ο νεαρός), (αυτός) (η κοπέλα), (εκείνος) (ο γιατρός), (εκείνος) (η λέξη), (αυτός) (το σπίτι), (αυτός) (το πανεπιστήμιο), (εκείνος) (η ξένη), (αυτός) (το τηλέφωνο)

12 *Составьте словосочетания, употребляя соответствующие предлоги:*

κοντά (η βιβλιοθήκη), πάνω (η πόλη), κάτω (το τραπέζι), κοντά (ο πίνακας), μακριά (η Ελλάδα), πάνω (η καρέκλα), έξω (η Αθήνα), πίσω (το περίπτερο), έξω (η πόρτα), μέσα (η τάξη), κοντά (το πανεπιστήμιο), δίπλα (το σπίτι), μέσα (το νερό), πίσω (ο πίνακας), απέναντι (η στάση), κάτω (το χιόνι), έξω (το σχολείο), πάνω (το χαλί), κάτω (το κρεβάτι), μακριά (η στάση), πίσω (η πλάτη), πάνω (το τραπέζι), μαζί (ο φίλος), δίπλα (το μαγαζί), μπροστά (ο καθρέφτης), κοντά (το θέατρο), μέσα (η τσάντα)

13 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Τι (κάνω), Μαρία; 2. Η Άννα (γράφω) ένα γράμμα και μια άσκηση. Εσύ, τι (γράφω), Βασίλη; 3. Ο Πέτρος (διαβάζω) την εφημερίδα. 4. Πώς (λέγομαι) ο φίλος σου; 5. Πού (πηγαίνω), κύριε Βαγγέλη; 6. Η Χριστίνα (ανοίγω) το παράθυρο. 7. Εσείς δεν (καταλαβαίνω) τίποτα. 8. Η Μαριάννα (μπαίνω) στο αυτοκίνητό της. 9. Ο Δημήτρης (κατεβαίνω) από το λεωφορείο. 10. Σήμερα εμείς δεν (έχω) μάθημα. 11. Εκείνος ο κύριος (είμαι) ο καθηγητής μας. Τον (βλέπω); 12. Ποιος (είμαι) στο τηλέφωνο; 13. Τι (κάνω) τώρα, Σοφία; — (Ανοίγω) την τηλεόραση. 14. Τι ώρα

(τελειώνω) το μάθημά σου; 15. Πού (πάω) η Ζωή; — (Πάω) στη βιβλιοθήκη. 16. Ζωή, (ξέρω) τι ώρα (ανοίγω) η βιβλιοθήκη; 17. (Δουλεύω) ο παππούς σου, Αλίκη; — Ναι, (δουλεύω), (έχω) ένα μαγαζί στη γειτονιά. 18. Τι (σπουδάζω) η αδερφή σας; — Ιατρική. 19. Αυτοί δεν (ξέρω) καθόλου ελληνικά. 20. Ποιος (καταλαβαίνω) τι (λέω) αυτός ο ξένος; 21. Η Μάρω (θέλω) παγωτό. 22. Μάρω, (θέλω) παγωτό; 23. Ο Άγγελος και ο Νίκος (μένω) στην Πάτρα. 24. Άγγελε, Νίκο, (μένω) στην Πάτρα; 25. Η κυρία Κατίνα (πηγαίνω) στην εκκλησία. 26. Κυρία Κατίνα, (πηγαίνω) στην εκκλησία; 27. Ο Μανόλης δεν (είμαι) καλός μαθητής. 28. Μανόλη, γιατί δεν (διαβάζω) το μάθημά σου; 29. Ο Άρης (περιμένω) τον πατέρα του. 30. (Περιμένω) τον πατέρα σου, Άρη;

14 *Προσπραγαίτε:*

α) Κάνω τη δουλειά μου. β) Περιμένω τον πατέρα μου. γ) Είμαι στο δωμάτιό μου και διαβάζω ένα βιβλίο.

15 *Замените выделенные слова соответствующими местоимениями:*

1. Η Άννα και εσύ είστε από την Ελλάδα. 2. Πού είναι ο Γιώργος και η Μαρία; 3. Το βιβλίο και το τετράδιο είναι στο τραπέζι. 4. Εσείς κι εγώ είμαστε στο σχολείο. 5. Ο καθρέφτης και η καρέκλα είναι μέσα στο δωμάτιο. 6. Η μητέρα και το παιδί πηγαίνουν τώρα στο σπίτι. 7. Εσύ και ο Πέτρος δεν καταλαβαίνετε το μάθημά. 8. Ο δάσκαλος και το παιδί μπαίνουν στην τάξη. 9. Η Νίκη και το κορίτσι της είναι στην αυλή. 10. Η Ελένη και η Αλίκη μαθαίνουν αγγλικά. 11. Η τράπεζα και η βιβλιοθήκη δεν ανοίγουν σήμερα. 12. Ο Νίκος και η Βασιλική σπουδάζουν ιατρική. 13. Η κυρία Μαίρη και το αγόρι κατεβαίνουν από το λεωφορείο. 14. Εσύ, ο Πέτρος κι εγώ περιμένουμε τον καθηγητή. 15. Ο Γιάννης και η Τασία βλέπουν τηλεόραση. 16. Η Καίτη και η φίλη της μένουν στην Καβάλα. 17. Ο Ηλίας κι εγώ είμαστε στο αεροδρόμιο. 18. Ο πατέρας μου και ο Γιώργος πηγαίνουν στην Αίγινα. 19. Ο Γιάννης και η γυναίκα του βγαίνουν έξω. 20. Ο καναπές και η καρέκλα είναι εκεί.

16 *Составьте как можно больше вопросов с вопросительными местоимениями и наречиями: ποιος, ποιον, πού, πώς, τι, γιατί, πότε.*

17 *Заполните пропуски наречиями: καλά, άσχημα, πού, πολύ, εδώ, εκεί, κοντά, μακριά, συχνά, πάντα, κάτω и др.*

1. Τι κάνετε, κυρία Αθηνά; — ...., ευχαριστώ. 2. Μήπως ξέρετε ..... είναι το περίπτερο; — Είναι .... από τη στάση. 3. Μένουμε .... από το κέντρο. 4. Το σπίτι τους είναι ..... από το πανεπιστήμιο. 5. Παρακαλώ, μήπως ξέρετε ..... φεύγει το λεωφορείο; 6. Ο κύριος Παυλίδης δεν είναι ..... σήμερα. 7. Τι είναι .... από το τραπέζι; 8. Αυτοί μένουν σ' ένα χωριό, ... από την Αθήνα. 9. Η τσάντα της είναι ..... στην καρέκλα. 10. Το θρανίο μου είναι ..... από τον πίνακα και δεν βλέπω ..... . 11. Η στάση είναι .... στο φαρμακείο. 12. Υπάρχει ένα πάρκο ..... από το θέατρο. 13. Δεν πηγαίνουμε ..... στον κινηματογράφο. 14. Ο Λάκης δεν ξέρει το μάθημα. Διαβάζει .....

18 *Повторите диалог «Στο δρόμο» и ответьте на вопросы:*

1. Πώς είναι η Μαρίνα; 2. Από πού είναι ο Σέργιος και η Έβελην; 3. Η Έβελην ξέρει καλά ελληνικά; 4. Πού πηγαίνει η Μαρίνα; 5. Πού πηγαίνει ο Πέτρος με την

παρέα του; 6. Ποιος έχει μάθημα σήμερα, η Μαρίνα ή ο Πέτρος; 7. Η Μαρίνα μένει μακριά από το σχολείο; 8. Πότε αρχίζει το μάθημα; 9. Πού βλέπει η Μαρίνα τη δασκάλα της; 10. Τι λέει ο Πέτρος;

19 *Προσπργαΐτε:*

α) Πηγαίνω στο σπίτι μου. β) Θέλω ασπρίνη. Δεν είμαι καλά. γ) Είμαι από την Ελλάδα, αλλά τώρα μένω και δουλεύω στη Μόσχα.

20 *Εδ.ч. ⇔ Μη.ч., μη.ч. ⇔ ед.ч.:*

Αυτός περιμένει. Εσείς ξέρετε. Εμείς δεν καταλαβαίνουμε. Αυτοί δουλεύουν. Εσύ σπουδάζεις. Αυτό έχει. Εγώ φεύγω. Εσύ διαβάζεις. Εσείς βλέπετε. Αυτή γράφει. Τι έχεις; Πού μένετε;

21 *Составьте диалоги на тему «Знакомство», используя лексику урока.*

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Καλό μάθημα!

Καλή επιτυχία! — Желаю успеха!

Κάθε αρχή και δύσκολη. (*погов.*) — Лиха беда начало.

Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός. — Хорошее начало полдела откачало.

Κεφάλαιο 2 Από πού είσαι;

Γραμματική:

Множественное число существительных м.р. (-ος, -ης, -ας), ж.р. (-α, -η) и ср.р. (-ο, -ι, -μα) — именительный и винительный падежи.

Глаголы 2-го спряжения 1-й категории (B1).

Количественные числительные до 100.

Διάλογος 1

- Πώς σε λένε;
- Με λένε Όλε.
- Όλε; Δεν είσαι Έλληνας;
- Όχι, είμαι από τη Δανία. Είμαι Δανός. Εσύ, από πού είσαι;
- Από δω, απ' την Ελλάδα. Μένω στην Καβάλα. Πόσον καιρό είσαι εδώ, Όλε;
- Είμαι εδώ τρεις μήνες. Μαθαίνω ελληνικά.
- Μπράβο! Βλέπω, καταλαβαίνεις πολύ καλά ελληνικά.

- Εεε... όχι και τόσο καλά — έτσι κι έτσι. Δεν καταλαβαίνω τους Έλληνες όταν μιλούν γρήγορα.
- Πού μαθαίνεις τη γλώσσα, Όλε;
- Στο Πανεπιστήμιο.
- Έχεις μάθημα κάθε μέρα;
- Ναι, τέσσερις ή πέντε ώρες κάθε μέρα.
- Μένεις μόνος σου;
- Όχι, μένω μαζί με δυο συμπατριώτες μου. Είναι κι αυτοί φοιτητές. Νοικιάζουμε μαζί ένα διαμέρισμα. Είναι όμως αρκετά μακριά από το Πανεπιστήμιο. Γι' αυτό συνήθως παίρνουμε το λεωφορείο.

Διάλογος 2

- Εσείς, Τάσο και Γιάννη, είστε από τη Θεσσαλονίκη;
- Όχι, είμαστε από ένα χωριό έξω από τη Θεσσαλονίκη, αλλά μένουμε και δουλεύουμε εδώ τώρα. Εσύ, Σπύρο, από πού είσαι; Δεν είσαι από δω;
- Κατάγομαι από την Αυστραλία, αλλά είμαι Έλληνας. Υπάρχουν πολλές ελληνικές οικογένειες στην Αυστραλία.

- Τι κάνεις εδώ στη Θεσσαλονίκη; Ψάχνεις για δουλειά;
- Όχι, κάνω διακοπές. Μένω με τους φίλους μου και περνάμε πολύ ωραία. Σχεδόν κάθε βράδυ βγαίνουμε έξω, πηγαίνουμε στην ταβέρνα ή στο σινεμά ή κάνουμε βόλτα στην παραλία. Εσείς, τι δουλειά κάνετε;
- Δουλεύουμε σ' ένα νοσοκομείο. Είμαστε γιατροί και οι γυναίκες μας είναι νοσοκόμες. Δε μου λες, πού πας τώρα;
- Σπίτι. Σήμερα έχουμε καλεσμένους γιατί γιορτάζει ο φίλος μας ο Αλέκος. Κάνει τραπέζι στους συμμαθητές του. Λοιπόν, σας χαιρετώ.
- Άντε, καλή διασκέδαση!
- Ευχαριστώ. Καλό βράδυ!

Διάλογος 3

- Συγγνώμη, πού πάει αυτό το λεωφορείο;
- Πάει στο κέντρο.
- Σταματάει στο Στάδιο;
- Όχι, το 19 δεν περνάει από το Στάδιο. Πάει ευθεία κάτω και στη γωνία στρίβει δεξιά. Σας βολεύει το 25, αλλά δεν κάνει στάση εδώ. Περνάτε το δρόμο και πηγαίνετε λίγο αριστερά. Η στάση είναι ακριβώς μπροστά στο φαρμακείο.
- Ευχαριστώ πολύ.
- Παρακαλώ.

Λεξιλόγιο — Εκφράσεις — Ιδιωτισμοί

Πόσον καιρό είστε στην Ελλάδα; —
 Сколько времени вы в Греции?
 Είστε καιρό στην Ελλάδα; — Вы
 давно в Греции?
 Εδώ και τρεις μήνες — Уже 3
 месяца
 κατάγομαι από... — я родом из ... =
 είμαι από ...

πολλοί (+ συш. м.р. мн.ч.) — много
 πολλές (+ συш. ж.р. мн.ч.) — много
 πολλά (+ συш. ср.р. мн.ч.) — много
 μένω μόνος(-η) μου — я живу один
 (одна)
 γι' αυτό — поэтому

Страны и национальности

η Ελλάδα — Έλληνας / Ελληνίδα
 η Αγγλία — Άγγλος / Αγγλίδα
 η Γερμανία — Γερμανός / Γερμανίδα
 η Ισπανία — Ισπανός / Ισπανίδα
 η Αλβανία — Αλβανός / Αλβανίδα
 το Βέλγιο — Βέλγος / Βελγίδα
 η Τουρκία — Τούρκος / Τουρκάλα
 η Ρουμανία — Ρουμάνος / Ρουμάνα
 η Ιαπωνία — Γιαπωνέζος / Γιαπωνέζα
 η Κύπρος — Κύπριος / Κύπρια

η Ρωσία — Ρώσος / Ρωσίδα
 η Γαλλία — Γάλλος / Γαλλίδα
 η Ιταλία — Ιταλός / Ιταλίδα
 η Ελβετία — Ελβετός / Ελβετίδα
 η Δανία — Δανός / Δανίδα
 η Αμερική — Αμερικανός / Αμερικανίδα
 η Βουλγαρία — Βούλγαρος / Βουλγάρα
 η Φιλανδία — Φιλλανδός(-έζος) / -έζα
 η Κίνα — Κινέζος / Κινέζα
 ο Καναδάς — Καναδός / Καναδή

Γραμματική

Обратите внимание:

οι γυναίκες μας είναι νοσοκόμες
 είναι κι αυτοί φοιτητές
 υπάρχουν οικογένειες
 δεν καταλαβαίνω τους Έλληνες

οι Έλληνες μιλούν γρήγορα
 σας χαιρετώ
 περνάμε πολύ ωραία
 δεν περνάει από το Στάδιο

τρεις μήνες
 τέσσερις ή πέντε ώρες

μένω με τους φίλους μου
έχουμε καλεσμένους

**Множественное число существительных
м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -η
и ср.р. на -ι, -ο, -μα (именительный падеж)**

ΟΚΟΝЧ. ΕΘ.Ч.	существительное во множественном числе
-ος	οι κύριοι, οι άνθρωποι, οι αδερφοί, οι γιατροί, οι δρόμοι
-ης	οι φοιτητές, οι μαθητές, οι καθηγητές, οι χάρτες
-ας	οι πατέρες, οι άντρες, οι φύλακες, οι πίνακες
-α	οι μητέρες, οι δουλειές, οι γυναίκες, οι οικογένειες
-η	οι αυλές, οι φίλες, οι νοσοκόμες, οι αδερφές
-ι	τα σπίτια, τα χαρτιά, τα μαγαζιά, τα παιδιά
-ο	τα λεωφορεία, τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, τα περιοδικά
-μα	τα γράμματα, τα θέματα, τα δέματα, τα προβλήματα

Множественное число местоимения ποιος (ποια, ποιο) — ποιοι (ποιες, ποια).
Мн.ч. образуется так же, как от существительных на -ος, -α, -ο.

Аналогично образуют мн.ч. указательные местоимения αυτοί (-η, -ο), εκείνος (-η, -ο):
αυτοί οι άνθρωποι, εκείνοι οι πίνακες
αυτές οι κοπέλες, εκείνες οι φοιτήτριες
αυτά τα παιδιά, εκείνα τα μαθήματα

**Винительный падеж множественного числа
существительных м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -η
и ср.р. на -ι, -ο, -μα**

и.п. εθ.ч.	существительное в винительном падеже множественного числа
-ος	τους κυρίους, τους ανθρώπους, τους φίλους, τους δρόμους
-ης	τους φοιτητές, τους καθηγητές, τους χάρτες, τους μαθητές
-ας	τους πατέρες, τους άντρες, τους φύλακες, τους πίνακες
-α	τις μητέρες, τις δουλειές, τις γυναίκες, τις οικογένειες
-η	τις αυλές, τις φίλες, τις νοσοκόμες, τις αδερφές
-ι	τα σπίτια, τα χαρτιά, τα μαγαζιά, τα παιδιά
-ο	τα λεωφορεία, τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, τα περιοδικά
-μα	τα γράμματα, τα θέματα, τα δέματα, τα προβλήματα

У существительных на -ος с ударением на 3-м слоге от конца слова в в.п. (αιτιατική) множественного числа ударение переходит на предпоследний слог: ο άνθρωπος — τους ανθρώπους, ο δάσκαλος — τους δασκάλους.

Предлог σε сливается с артиклем в αιτιατική:

σε + τους ⇒ στους, σε + τις ⇒ στις, σε + τα ⇒ στα Например: στους δρόμους, στις δουλειές, στα γράμματα.

Местоимение ποιος (ποια, ποιο) в αιτιατική мн.ч. имеет форму ποιους (ποιες, ποια):

Με ποιους πηγαίνεις στο μάθημα; — Με τους φίλους μου. Ποιες περιμένεις; — Την Έφη και την Άννα. Ποια βιβλία θέλεις; — Αυτά εδώ.

Указательные местоимения *αὐτός (-η, -ο)*, *ἐκεῖνος (-η, -ο)* также склоняются; в винительном падеже ед.ч. они имеют формы *αὐτόν τον*, *αὐτή την*, *αὐτό το*; в в.п. мн.ч. — *αὐτούς τους*, *αὐτές τις*, *αὐτά τα*

αὐτούς τους ανθρώπους, *ἐκείνους* τους πίνακες

αὐτές τις κοπέλες, *ἐκείνες* τις φοιτήτριες

αὐτά τα παιδιά, *ἐκείνα* τα μαθήματα

Глаголы второго спряжения первой категории

Глаголы 2-го спряжения отличаются тем, что у них ударение падает на последний слог. Эти глаголы подразделяются на 2 группы (категории). Глаголы 1-й группы (в дальнейшем — B1) спрягаются по образцу:

εγώ μι <u>λ</u> ώ (μι <u>λ</u> ά <u>ω</u>)	εμεῖς μι <u>λ</u> οῦ <u>μ</u> ε (μι <u>λ</u> ά <u>μ</u> ε)
εσύ μι <u>λ</u> άς	εσεῖς μι <u>λ</u> ά <u>τ</u> ε
αὐτός(-η, -ο) μι <u>λ</u> ά (μι <u>λ</u> ά <u>ει</u>)	αὐτοί (-ες, -α) μι <u>λ</u> οῦ <u>ν</u> (μι <u>λ</u> ά <u>ν</u> ε)

К группе B1 относятся: αγαπώ *любить*, απαντώ *отвечать*, βοηθώ *помогать*, γελῶ *смеяться*, γεννῶ *рождать*, διψῶ *хотеть пить*, ζητώ *просить, требовать*, κολυμπῶ *плавать*, κρατῶ *держать*, μελετῶ *изучать, заниматься*, μετρῶ *считать, пересчитывать*, νικῶ *побеждать*, ξεχνῶ *забывать*, πεινῶ *быть голодным*, περπατῶ *ходить пешком*, περνῶ *проходить, проводить*, πετῶ *летать; выбрасывать*, πονῶ *болеть, чувствовать боль*, πουλῶ *продавать*, προτιμῶ *предпочитать*, ρωτῶ *спрашивать*, απαντῶ *отвечать*, σταματῶ *останавливать(-ся)*, συζητῶ *разговаривать, обсуждать*, συναντῶ *встречать*, τραγουδῶ *петь*, φιλῶ *целовать*, φυσῶ *дуть*, χαιρετῶ *приветствовать*, χαλῶ *портить*, χαμογελῶ *улыбаться*, χρωστῶ *быть должным*, χτυπῶ *бить; звонить* и другие.

Количественные числительные 0—100

1 — ένα	10 — δέκα	30 — τριάντα
2 — δύο	11 — έντεκα	40 — σαράντα
3 — τρία	12 — δώδεκα	50 — πενήντα
4 — τέσσερα	13 — δεκατρία	60 — εξήντα
5 — πέντε	14 — δεκατέσσερα	70 — εβδομήντα
6 — έξι	19 — δεκαεννέα	80 — ογδόντα
7 — επτά / εφτά	20 — είκοσι	90 — ενενήντα
8 — οκτώ / οχτώ	21 — είκοσι ένα	100 — εκατό
9 — εννέα / εννιά	22 — είκοσι δύο	0 — μηδέν

Большинство количественных числительных не изменяются ни по родам, ни по падежам. Исключения — числительные 1, 3, 4, а также все двузначные, оканчивающиеся на 1, 3, 4 (кроме 11).

числ.	м.р.	ж.р.	ср.р.
1	ένας	μία / μία	ένα
3	τρεις	τρεις	τρία
4	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
13	δεκατρείς	δεκατρείς	δεκατρία
14	δεκατέσσερις	δεκατέσσερις	δεκατέσσερα
21	είκοσι ένας	είκοσι μία	είκοσι ένα
23	είκοσι τρεις	είκοσι τρεις	είκοσι τρία

и т.д.

(1) Например: δεκατρείς καρέκλες, τρεις πίνακες, τέσσερα βιβλία, τριάντα τέσσερις μαθητές, εξήντα μία δραχμές, είκοσι ένα δολάρια и т.п. В словосочетании «числ. + сущ.» существительное и числительное ставятся в одном падеже.

Числительное 1 в *αιτιατική* имеет формы: έναν (м.р.), μια(ν) (ж.р.), ένα (ср.р.)
Для числительных 3 и 4 формы и.п. и в.п. совпадают.

Ασκήσεις

1 *Образуйте множественное число от существительных:*

το λεξικό, η καρέκλα, ένα σπίτι, ένας οδηγός, η Ελληνίδα, ο συμμαθητής, ένας κύριος, ο πατέρας, η κυρία, η γυναίκα, ο άντρας, ένα αγόρι, η βιβλιοθήκη, το πάρκο, η εικόνα, ο Έλληνας, μια βόλτα, ο γιος, η μητέρα, ένα κορίτσι, η μαθήτρια, ένα λεπτό, το σχολείο, ο μήνας, η γιορτή, ένα γράμμα, η μπλούζα, ένας γιατρός, η γλώσσα, ένα πρόγραμμα, η φοιτήτρια, ο λογαριασμός, το πρόβλημα, ένας ξένος, μια ξένη, το δώρο, ο συμπατριώτης, ο φίλος, η ιστορία, η εβδομάδα, το όνομα, ένας Ιταλός, το βιβλίο, ο γείτονας, ένα θέμα

2 *Напишите предложения во множественном числе:*

1. Είμαι Ελληνίδα. 2. Από πού είναι αυτός ο ξένος; 3. Εκείνος ο κύριος είναι καθηγητής. 4. Πού μένει το παιδί; 5. Ξέρεις πού δουλεύει η κυρία; 6. Η καρέκλα είναι στο δωμάτιο. 7. Το περίπτερο είναι εδώ κοντά. 8. Ο μαθητής διαβάζει ένα βιβλίο. 9. Πόσο κάνει η εφημερίδα; 10. Αυτό το κορίτσι δεν μένει εδώ. 11. Το παιδί παίζει στην αυλή. 12. Η δασκάλα μας είναι στην αίθουσα. 13. Πότε έχεις μάθημα; 14. Έχω ένα εισιτήριο για το θέατρο. 15. Αυτός ο άνθρωπος δε μιλάει ιταλικά. 16. Το γράμμα είναι μέσα σ' εκείνο το κουτί. 17. Η κυρία κάνει βόλτα στο πάρκο. 18. Η κοπέλα κάνει τη δουλειά της. 19. Παρακαλώ, πόσο κάνει αυτό το περιοδικό; 20. Το λεωφορείο σταματάει και ο κύριος κατεβαίνει.

3 *Напишите предложения в единственном числе:*

1. Έχουμε δυο φίλες από την Ελλάδα. 2. Δεν υπάρχουν δέντρα σ' αυτούς τους δρόμους. 3. Τα παιδιά ανοίγουν τα παράθυρα και κοιτάζουν έξω. 4. Τι σημαίνουν αυτές οι εικόνες; Δεν καταλαβαίνουμε. 5. Διαβάζουμε τους κανόνες και λέμε τα παραδείγματα. 6. Εκείνες οι κυρίες μένουν στο χωριό. 7. Οι αδερφοί μου έχουν φίλους από τη Γερμανία. 8. Πού πάτε όταν θέλετε εφημερίδες; 9. Τι ψάχνουν αυτά τα αγόρια; 10. Μήπως είστε ξένοι;

4 *Заполните пропуски местоимением ποιος в правильной форме:*

1. Με ..... πας στην ταβέρνα; — Με τον Άρη και τον Πέτρο. 2. .... περιοδικά θέλετε; — Αυτά εδώ. 3. .... περιμένεις, παιδί μου; — Τον καθηγητή. 4. .... είναι στο τηλέφωνο; — Ο Κώστας είμαι. 5. .... είσαι, κορίτσι μου; — Είμαι η Αθηνά. 6. Για ..... αγοράζεις λουλούδια; — Για τη μητέρα σου. 7. .... εφημερίδες διαβάζει ο πατέρας σου; 8. Σε ..... εκκλήσια πηγαίνετε; 9. Σε ..... μάθημα είμαστε τώρα; 10. Από ..... έχεις μήνυμα; — Από τον Αλέκο.

5 *Поставьте вопросы к подчеркнутым частям предложения. В скобках указано количество вопросов.*

1. Το γράμμα είναι από τη Γαλλία (1). 2. Ο κ.Πετρίδης δουλεύει στο Πανεπιστήμιο ως καθηγητής (4). 3. Όχι, το λεωφορείο δεν περνάει από το κέντρο (1). 4. Όταν

έχουμε χρόνο, πηγαίνουμε εκεί με τα πόδια (3). 5. Ναι, είμαι από τη Μόσχα (1). 6. Ο Παύλος αγοράζει λουλούδια για το κορίτσι του γιατί γιορτάζει (4). 7. Τον ξέρω πολύ καλά, γιατί δουλεύουμε μαζί (3). 8. Ο Πέτρος τους βλέπει κάθε μέρα στο καφενείο (3). 9. Δεν καταλαβαίνουμε τον ξένο, γιατί μιλάει μόνο ιταλικά (2). 10. Ο Δημήτρης παίζει μπάλα στην αυλή με τους φίλους του (4).

6 *Задайте вопросы к предложению по образцу: Όταν έχω καιρό. (Πότε) — Πότε βγαίνεις έξω;*

1. Στην Αθήνα. (Πού) 2. Μια χαρά. (Πώς) 3. Εδώ και έξι μήνες. (Πόσον καιρό)
4. Σήμερα. (Πότε) 5. Από τους φίλους μου. (Από πού) 6. Για τον καθηγητή μου. (Για ποιον) 7. Ο Νίκος. (Ποιος) 8. Τον πατέρα μου. (Ποιον) 9. Με τη φίλη μου την Ελένη. (Με ποια) 10. Γιατί διψάω. (Γιατί) 11. Σε λίγο. (Πότε) 12. Έναν καφέ. (Τι)
13. Με το μετρό. (Πώς) 14. Από το σπίτι. (Από πού) 15. Για σένα. (Για ποιον)
16. Εγώ. (Ποιος) 17. Είμαι καθηγήτρια. (Τι) 18. Σήμερα κάνει κρύο. (Τι) 19. Δεν ξέρουμε, είμαστε ξένοι. (Μήπως) 20. Με την παρέα του. (Με ποιους /ποιον)
21. Όταν έχω καιρό. (Πότε) 22. Μια χαρά. (Πώς) 23. Μια τυρόπιτα. (Τι) 24. Γιατί πεινάω. (Γιατί) 25. Η Αλίκη. (Ποια) 26. Με τους συμφοιτητές της. (Με ποιους) 27. Για τη μητέρα σου. (Για ποιον) 28. Από την Πάτρα. (Από πού) 29. Σε λίγο. (Πότε)
30. Μια εβδομάδα. (Πόσον καιρό)

7 *Заполните пропуски στο(ν), στη(ν), στο, στους, στις, στα:*

1. Τον βλέπουμε κάθε μέρα ..... δρόμο. 2. Μαθαίνω ελληνικά ..... Ελλάδα. 3. Την συναντώ συχνά ..... παραλία. 4. Κάθε μέρα στέλνω μηνύματα ..... φίλους μου.
5. Υπάρχουν αφίσες ..... τοίχους. 6. Γιατί δεν το λέτε ..... παιδιά; 7. Δεν βλέπω τίποτα ..... τραπέζι σου. 8. Τι είναι εκείνο πάνω ..... καρέκλα; 9. Πολλοί άνθρωποι περιμένουν ..... στάση ή είναι μέσα ..... λεωφορείο. 10. Αυτά τα βιβλία δεν υπάρχουν ..... βιβλιοθήκες. 11. Πάντα περνάω τις διακοπές μου ..... θάλασσα.
12. Οι άνθρωποι πηγαίνουν ..... δουλειές τους. 13. Σε λίγο φεύγουν ..... πατρίδα τους. 14. Η αδερφή μου διδάσκει ρωσικά ..... ξένους. 15. Ο δάσκαλος είναι μέσα ..... τάξη και γράφει ..... πίνακα. 16. Πάμε ..... θάλασσα; — Γιατί όχι; 17. Γράφω ..... αδερφούς μου για τη δουλειά μου. 18. Υπάρχει τσίρκο ..... πόλη σας; 19. Δεν τον θέλουν ..... παρέα τους. 20. Τι κάνετε ..... μαθήματα της ελληνικής γλώσσας;

8 *Перепишите, заменив подчеркнутые дополнения местными:*

1. Δεν ξέρετε τον κανόνα. 2. Συναντάμε τον Αλέκο και τον Πέτρο κάθε μέρα.
3. Περιμένω τη μητέρα μου και την αδερφή μου. 4. Μελετάω τη γραμματική. 5. Η Ελένη αγαπά τους αδελφούς της. 6. Γράφετε την έκθεση; 7. Αγοράζουμε τα λεξικά.
8. Χαρίζω το βιβλίο στη φίλη μου. 9. Μαθαίνουν το διάλογο απ' έξω. 10. Ο Αλέκος δίνει την κάρτα στην Ελένη. 11. Ανοίγω την τσάντα μου. 12. Δεν ξεχνά ποτέ τους φίλους του.
13. Ανοίγω το κασετόφωνο και κάνω γυμναστική. 14. Τα παιδιά δεν ακούνε τον πατέρα τους. 15. Δεν καταλαβαίνω εκείνους τους ανθρώπους.
16. Ανοίγω τα παράθυρα, γιατί κάνει ζέστη. 17. Γιατί δεν κλείνεις τον υπολογιστή; Φεύγουμε. 18. Ποιος περιμένει τις κοπέλες; 19. Καταλαβαίνει τον καθηγητή;
20. Ξέρω πολύ καλά όλα αυτά που λες.

9 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Γιώργο, Λίνα, τι γλώσσα (μιλώ); 2. Ο Πέτρος (περπατώ) πολύ γρήγορα γιατί (έχω) μάθημα. 3. Τι κάνετε τώρα, παιδιά; (Συζητώ) ή (διαβάζω); — (Συζητώ). 4. Η Αλίκη (πίνω) νερό όταν (διψάω). 5. Όταν (πεινάω) (τρώω) (εμείς). 6. Γιατί δε

(βοηθώ) τη γιαγιά σου; 7. Το λεωφορείο δεν (περνά) από δω. 8. Εμείς πάντα (παίρνω) εφημερίδες από το περίπτερο. 9. Λοιπόν, (εμείς) σας (χαιρετώ) και (φεύγω). 10. Γιατί (μιλώ) συνέχεια, Λάκη; 11. Αυτός (ακούω) μουσική όταν (έχω) χρόνο. 12. Πώς (περνά) την ώρα τους τα παιδιά σας; 13. Η κόρη σου ποτέ δε μας (χαιρετώ) όταν μας (συναντώ) στο δρόμο. 14. Παναγιώτη, (ρωτώ) κάτι το παιδί. Γιατί δεν (απαντώ); 15. Παιδιά, γιατί (πετώ) τα σκουπίδια έξω από το παράθυρο; 16. Εμείς σας (ρωτώ) κι εσείς δεν (απαντώ). Μήπως δεν μας (ακούω); 17. (Εμείς) τους (συναντώ) κάθε μέρα στο δρόμο. 18. Η Λίτσα με (περνάω) στα μαθήματα, γιατί (μελετάω) πολύ. 19. Εμείς πάντα (ξυπνώ) νωρίς. 20. Μου (δίνω) ένα ποτήρι νερό, σε παρακαλώ; (Διψάω) πολύ.

10 *Поставьте в αιτιατική существительные:*

1. Παίρνουμε δώρα για (οι φίλοι) μας. 2. Πηγαίνουν σινεμά με (αυτές οι κοπέλες). 3. Η Άννα σπουδάζει σε (η Ιατρική Σχολή). 4. Μήπως ξέρεις (η διεύθυνση) της; 5. Βλέπετε (οι κυρίες) εκεί πέρα; Είναι ξένες. 6. Αυτό το βιβλίο είναι από (οι συμμαθητές) μου. 7. Τα παιδιά παίζουν σε (οι αυλές). 8. Πάμε σε (η έκθεση); 8. Υπάρχουν τρεις εικόνες σε (ο τοίχος). 9. Η φίλη σου δουλεύει σε (η βιβλιοθήκη) ή σε (το γραφείο); 10. Η Μαρία πηγαίνει σε (η Πάτρα) γιατί έχει εκεί (οι αδερφοί) της. 11. Μετά (η δουλειά) πηγαίνουν σε (η ντίσκο) ή κάνουν βόλτα σε (η παραλία). 12. Μήπως είστε από (η Θεσσαλονίκη), κύριε Κανάρη; — Όχι είμαι από (ο Βόλος). 13. Αυτοί δεν μιλούν ποτέ για (οι δουλειές) τους. 14. Σε (οι διακοπές) η Ελένη ταξιδεύει σε (η Ευρώπη). 15. Η αδερφή μου είναι σε (η Φιλολογική Σχολή). 16. Δεν καταλαβαίνω (αυτοί οι ξένοι). 17. Η κυρία που περνάει (ο δρόμος) είναι γειτόνισσά μου. 18. Ποιος από (οι φοιτητές) ξέρει καλά αγγλικά; 19. Μόνο ένα παιδί από (η τάξη) ξέρει (το μάθημα). 20. Γιατί δεν βάζεις ζάχαρη σε (ο καφές) σου; 21. Τι μαγειρεύετε για (η γιορτή), κυρία Κατίνα; 22. Κατάγεται από (ο Καναδάς) αλλά μένει και δουλεύει σε (η Αγγλία). 23. Το παιδί δεν καταλαβαίνει (η άσκηση) και ρωτάει (ο δάσκαλος). 24. Όταν ξεχνώ (οι κανόνες), κάνω λάθη σε (τα ρήματα). 25. Δεν γνωρίζω ούτε (ο Κώστας) ούτε (η Ελένη).

11 *Поставьте в αιτιατική существительные:*

1. Βλέπω (οι συμμαθητές) μου κάθε μέρα σε (το Πανεπιστήμιο). 2. Γνωρίζετε (εκείνοι οι άνθρωποι); 3. Δεν ξέρουμε (οι άνθρωποι) που μένουν σε (εκείνες οι πολυκατοικίες). 4. Ο κ.Αντώνης αγοράζει (η εφημερίδα) για (ο πατέρας) του. 5. Οι ξένοι πληρώνουν (οι λογαριασμοί). 6. Η Ελένη πάντα κάνει διακοπές σε (η Ελλάδα) με (οι θείες) της. 7. Ξέρω (ένα ανέκδοτο) για (οι γιατροί). 8. Ο Αλέκος πάει εκδρομή με (οι συμμαθητές) του. 9. Τι έχετε σε (οι τσάντες) σας, κύριε; 10. Εκείνο το βιβλίο είναι για (οι μαθητές) μου. 11. Αυτό το βιβλίο είναι για (ξένοι). 12. Σε (οι βιβλιοθήκες) υπάρχουν πολλά βιβλία. 13. Μένουν σ' ένα χωριό έξω από (η Αθήνα). 14. Ο Μάκης και η Αλίκη είναι σε (η δουλειά) ή σε (η βιβλιοθήκη); 15. Ο κ.Νίκος πίνει (ο καφές) του σε (το καφεείο). 16. Γιατί δεν κλείνεις ποτέ (η πόρτα); 17. Πάω σε (το περίπτερο) για (τα τσιγάρα). 18. Οι οδηγοί ξέρουν πολύ καλά (οι δρόμοι). 19. Οι φοιτητές μεταφράζουν (ο διάλογος). 20. Τι γράφει σε (εκείνοι οι φάκελοι); 21. Μένουν σε (η Θεσσαλονίκη) κοντά σε (η Φιλοσοφική Σχολή). 21. Ξέρω καλά και (ο Δημήτρης) και (ο πατέρας) του.

12 *Раскройте скобки, обращая внимание на падеж, число, артикль:*

1. Το αγόρι κοιτάζει (η μητέρα) του. 2. Μένω εδώ με (ο αδερφός) μου. 3. Δεν ξέρουν αυτήν (η έκφραση). 4. Ανοίγω τα παράθυρα και (η πόρτα). 5. Ο μαθητής

σβήνει (ο πίνακας). 6. Διαβάζω δύο τρεις (η σελίδα) κάθε μέρα. 7. Έχω δυο (ο φίλος) στο Πανεπιστήμιο. 8. Από το παράθυρό μου βλέπω (ο άνθρωπος) που παίζουν σε (ο κινηματογράφος). 9. (Το μάθημα) αρχίζουν σε (3) (ώρα). 10. Βλέπεις (η γυναίκα) που βγαίνουν τώρα από το μαγαζί; Είναι (η Αγγλίδα). 11. (Ο Νίκος), ξέρεις το μάθημα; 12. Τι ώρα έχουν μάθημα (το παιδί) σας; 13. Συγγνώμη, υπάρχει (το λεωφορείο) για (το πανεπιστήμιο); 14. Πάω συχνά βόλτα με (ο φίλος) και (η φίλη) μου. 15. Ο Τομ και ο Πίτερ είναι (ο ξένος) και δεν ξέρουν ελληνικά. 16. Και οι δυο (ο αδερφός) μου είναι (ο φοιτητής). 17. Τι ώρα είναι, (ο Αλέξανδρος); 18. Ο Γιαννάκης έχει μόνο (1) (ο φίλος) στην τάξη του. 19. (Το παιδί) γράφουν (το όνομα) τους σε (το τετράδιο). 20. Πόσο κάνουν (ο χυμός); 21. Πολλοί (ο ξένος) μαθαίνουν (η ρωσική γλώσσα). 22. Έχετε κάρτα ή εισιτήριο, (ο κύριος Βαγγέλης); 23. Θέλουμε αυτές (η σοκολάτα).

13 Α. Вставьте подходящие по смыслу глаголы: ξεχνώ, μιλώ, βγαίνω, ξέρω, ιπηαίνω, κάνω, είμαι, σταματώ, βλέπω, κάνω, περιμένω, περνάω, δουλεύω, μαθαίνω, κατεβαίνω, καταλαβαίνω

1. Τα αγόρια ..... ποδήλατο στην αυλή. 2. Οι μητέρες μας ..... στην τράπεζα. 3. Η Καίτη και ο Νίκος ποτέ δεν ..... με τα πόδια. 4. Οι κυρίες ..... το λεωφορείο στη στάση. 5. Πόσο ..... το τετράδιο και το μολύβι; 6. Ο Γιώργος και η αδερφή του δεν ..... ακόμη φοιτητές. 7. Ο Βασίλης κι εγώ δεν ..... αυτά τα παιδιά. 8. Οι φίλες μας ..... την ελληνική γλώσσα. 9. Ο αδερφός μου κι εγώ ..... τις διακοπές μας στην Ιταλία. 10. Ο κ. Παπαδάκης και η γυναίκα του ..... έξω κάθε βράδυ. 11. Το λεωφορείο ..... και οι φοιτητές ..... 12. Πέτρο, Ελένη, ... τι γράφει στον πίνακα; 13. Τι γλώσσα ..... οι Καναδοί; Αγγλικά ή γαλλικά; 14. Η Μαρία και τα παιδιά της δεν σας ..... γιατί δεν ξέρουν γερμανικά. 15. Μήπως ξέρετε, παιδιά, πώς τη λένε; Πάντα ..... τ' όνομά της.

В. Замените подчеркнутые слова местоимениями.

14 Прочитайте числительные: 25, 114, 19, 38, 93, 47, 75, 106, 81, 69, 52, 189, 14, 75, 148

15 Напишите словосочетания «числительное + существительное» (в именительном падеже):

14 (φοιτητής), 13 (κορίτσι), 12 (καρέκλα), 41 (καθηγητής), 53 (δραχμή), 63 (δολάριο), 24 (μάθημα), 21 (παιδί), 73 (ποδήλατο), 4 (αδερφός), 3 (αδερφή), 11 (αίθουσα), 91 (κάρτα), 84 (δέμα), 13 (γλώσσα), 21 (φοιτήτρια), 34 (θέμα), 43 (κυρία), 93 (εισιτήριο), 64 (γυναίκα), 46 (άντρας), 19 (πίνακας), 4 (όνομα), 58 (οδηγός), 74 (πατέρας), 81 (χώρα), 83 (μολύβι), 4 (χάρτης), 33 (δασκάλα), 73 (Έλληνας), 83 (αυτοκίνητο), 81 (επώνυμο), 23 (σελίδα), 94 (άνθρωπος), 3 (φίλος), 25 (περίπτερο), 54 (δρόμος)

16 Найдите антонимы:

δίνω, ανεβαίνω, ναι, μακριά, ρωτάω, μπαίνω, έξω, μπροστά, πάνω, λίγο, άσχημα, έρχομαι, εδώ, πουλάω

17 Заполните пропуски в диалоге:

Κατερίνα: Με λένε Κατερίνα. ....;
Μάρκος: ..... Μάρκο.
Κατερίνα: Χαίρω πολύ.

Μάρκος: .....
 Κατερίνα: .....;
 Μάρκος: ..... Αγγλία.
 Κατερίνα: Πόσον ..... εδώ;
 Μάρκος: Ένα(ν) μήνα.
 Κατερίνα: Μπράβο! Και καταλαβαίνετε ..... ελληνικά.
 Μάρκος: Ααα, η μητέρα ..... είναι Ελληνίδα.
 Κατερίνα: Ναι, καταλαβαίνω. Σπουδάζετε εδώ;
 Μάρκος: Όχι, ... καθηγητής. .... στο σχολείο.
 Κατερίνα: Και εγώ ..... καθηγήτρια. Αλλά τώρα δεν ..... Έχω δυο μικρά παιδιά και ..... στο σπίτι.
 Μάρκος: ..... εδώ κοντά;
 Κατερίνα: Ναι. Να το ..... μου. Πω, πω! Πέντε η ώρα! Άργησα. Γεια σας.
 Μάρκος: .....

18 *Τι ξέρετε για τον Μάρκο και την Κατερίνα;*

- A) Ο Μάρκος είναι από την Αγγλία και .....
 B) Η Κατερίνα είναι .....

19 *Задайте вопросы. Постарайтесь не использовать местоимения в вопросах.*

1. ....; — Όχι, δεν τους περιμένουν.
2. ....; — Τον συναντώ κάθε πρωί στη στάση.
3. ....; — Όχι, δεν τη γνωρίζω.
4. ....; — Όχι, δεν τα θέλουμε.
5. ....; — Τις λένε Αφροδίτη και Πηνελόπη.
6. ....; — Ναι, την ξέρουμε από το σχολείο.
7. ....; — Τον αγαπάει πολύ.
8. ....; — Γιατί δεν τις καταλαβαίνω.
9. ....; — Τους λένε Πέτρο και Μανόλη.
10. ....; — Ναι, τις αγοράζουμε κάθε μέρα.

20 *Вставьте пропущенные предлоги:*

1. Πηγαίνουμε ... το Πανεπιστήμιο κάθε μέρα. 2. Η λάμπα είναι πάνω ... το γραφείο μου. 3. Η γάτα είναι κάτω ... την καρέκλα. 4. Τι έχεις μέσα ... την τσέπη σου; 5. ... ποιον κινηματογράφο πηγαίνετε; 6. Ο Νίκος μας περιμένει απέναντι ... τον κινηματογράφο. 7. Κάποιος περιμένει πίσω ... την πόρτα. 8. Πάντα αγοράζει λουλούδια ... την αδερφή του. 9. Ο φίλος μου είναι ... την Αμερική. 10. Δεν ταξιδεύουν ποτέ ... αεροπλάνο. 11. Δουλεύει ... ένα ξενοδοχείο μαζί ... την αδερφή της. 12. Κάθε εβδομάδα παίζουν βόλεϊ ... τον Αντρέα. 13. ... ποιον είναι αυτό το γράμμα; 14. ... ποιους πάει στην ταβέρνα; 15. Λέω ... τους φίλους μου ... τη δουλειά μου.

21 *Задайте друг другу вопросы, используя лексику урока. Например:*

Εσείς, από πού είστε / κατάγεστε; Πού μένετε; Το τηλέφωνό σας; Δουλεύετε ή σπουδάζετε; Πού δουλεύετε; Τι σπουδάζετε; Ξέρετε καλά αγγλικά /ελληνικά; Πόσον καιρό μαθαίνετε την ελληνική γλώσσα; Πώς πηγαίνετε στη δουλειά σας; Τι κάνετε όταν έχετε χρόνο; Πώς περνάτε τις διακοπές σας; Σήμερα κάνει καλό καιρό ή κάνει κρύο; Πού είμαστε τώρα; Τι κάνουμε; Έχετε μάθημα κάθε μέρα; *и т.н.*

22 Составьте собственные диалоги, используя лексику предыдущих уроков.

23 Расскажите и напишите о себе все, что можете.

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες
Глагол κάνω

κάνω μάθημα — преподавать, проводить урок; учиться, заниматься
κάνω διακοπές — проводить каникулы
κάνω σκι / πατινάζ / ποδήλατο — кататься на лыжах / коньках / велосипеде
κάνω βόλτα / περίπατο — гулять
κάνω λάθος / λάθη — ошибаться / делать ошибки
κάνω παρέα (με κάποιον) — дружить (с кем-л.)
κάνω δίαιτα — сидеть на диете
Τι δουλειά κάνεις; — Кем ты работаешь?
Πόσο κάνει ... / κάνουν ... — Сколько стоит.../стоят...
κάνω εντύπωση — производить впечатление
κάνει καλό / κακό — полезно / вредно
κάνει κρύο / ζέστη — холодно / жарко
κάνει καλό καιρό / κακό καιρό — хорошая / плохая погода
Τι να κάνω! /-ουμε! — Что поделаешь!
2 και 2 κάνουν τέσσερα — 2+2 =4
δεν μου κάνει το φόρεμα — платье не годится, не подходит
κάνω το κορόϊδο — прикидываться простачком
κάνω το μεγάλο (το σπουδαίο) / τον έξυπνο — важничать / умничать
κάνω πως δεν τον βλέπω / πως (δεν) καταλαβαίνω — притворяться, что...
Κάνω τον πετεινό βουβάλι. (ποгов.) — Делать из мухи слона.
Κάνω μια τρύπα στο νερό. (ποгов.) — Носить воду решетом.

Κεφάλαιο 3 Η οικογένεια

Γραμματική:

Родительный падеж существительных м.р. (-ος,-ης,-ας), ж.р. (-α,-η), ср.р. (-ο,-ι,-μα). Прилагательные на -ος,-η,-ο, -ος,-α,-ο, -ος,-ια,-ο

Прилагательное πολύς (πολλή, πολύ). Вопросительное местоимение πόσος.

Притяжательное местоимение δικός μου.

Глаголы 2-го спряжения 2-й категории (B2)

Η οικογένεια

Με λένε Γιώργο Παπαδάκη και είμαι γιος του Βασίλη και της Μαρίας Παπαδάκη. Είμαι παντρεμένος. Το πατρικό όνομα της Χριστίνας, της γυναίκας μου, είναι Αλεξίου. Η Ελένη είναι αδερφή μου και ο Δημήτρης είναι άντρας της Ελένης.

Η Χριστίνα κι εγώ έχουμε ένα αγοράκι, τον Τάκη. Η αδερφή μου και ο άντρας της έχουν δύο παιδιά, τη Λίνα και την Όλγα.

Ο πατέρας μου, λοιπόν, είναι ο παππούς του Τάκη, της Λίνας και της Όλγας, και η μητέρα μου είναι η γιαγιά των παιδιών. Ο Τάκης, η Λίνα και η Όλγα είναι εγγόνια του πατέρα μου του Βασίλη και της μητέρας μου της Μαρίας. Δηλαδή, η Όλγα και η Λίνα είναι εγγονές τους και ο Τάκης είναι εγγονός τους.

Η αδερφή μου η Ελένη είναι θεία του Τάκη και ο Δημήτρης είναι θείος του. Ο Δημήτρης, επίσης, είναι γαμπρός μου και η γυναίκα μου είναι νύφη της αδερφής μου της Ελένης.

Η Λίνα και η Όλγα είναι ανιψιές μου και ο γιος μου ο Τάκης είναι ανιψιός της Ελένης και του άντρα της, του Δημήτρη.

Ο Τάκης και τα κορίτσια είναι πρώτα εξαδέλφια. Η Λίνα και η Όλγα είναι εξαδέλφες του Τάκη, και ο Τάκης είναι εξάδερφος των κοριτσιών.

Οι γονείς μου είναι τα πεθερικά της γυναίκας μου και του άντρα της αδερφής μου. Δηλαδή, ο πατέρας μου είναι ο πεθερός τους, και η μητέρα μου είναι η πεθερά τους. Αρα, η Χριστίνα είναι η νύφη τους και ο Δημήτρης είναι ο γαμπρός τους.

Οικογένεια — Λεξιλόγιο — Εκφράσεις

ο / η σύζυγος — супруг(-а)

το αντρόγυνο — муж и жена, супруги

η μαμά, η μάνα — мама, η μητέρα — мать

ο μπαμπάς — папа, ο πατέρας — отец

ο γιος /η κόρη — сын /дочь

ο μοναχογιός — единственный сын

η μοναχοκόρη — единственная дочь

ο παππούς — дедушка

η γιαγιά — бабушка

οι γονείς — родители

τα αδέρφια — братья и сестры

τα εξαδέλφια — двоюродные братья и сестры

τα εγγόνια — внуки и внучки

τα ανένια — племянники и племянницы
ο ανηνίος/η ανηνιά = ο ανηνίος/η ανηνιά
τα διδυμα — близнецы
ο/η συγγενής — родственник (-ца)
η ετεροθαλής αδερφή — сводная сестра
ο ετεροθαλής αδερφός — сводный брат
ο κουνιάδος — шурин, деверь
η κουνιάδα — золовка, свояченица
ο πεθερός — тесть, свекр
η πεθερά — теща, свекровь
ο κουμπάρος/η κουμπάρα — кум/кума
ο (ε)ξάδερ(-λ-)φος — двоюродный брат
η (ε)ξάδερ(-λ-)φη — двоюродная сестра
ο νονός — крестный отец
η νονά — крестная мать
αδελφός(-ή) = αδερφός(-ή)
η μητριά/ο πατριός — мачеха/отчим
παντρεμένος(-η) — женатый (замужняя)
ο χήρος/η χήρα — вдовец/вдова
χωρισμένος(-η) — разведенный
διαζευγμένος(-η) = χωρισμένος(-η)
άτεκνος — бездетный
πολύτεκνος — многодетный

ο προγονός/η προγονή — пасынок / падчерица
ελεύθερος(-η) = ανύπαντρος(-η)
η νύφη — невеста; невестка, сноха
ο γαμπρός — жених; зять
συγγένεια εξ αίματος — кровный родственник
συγγένεια εξ αγχιστείας — родство по браку
στενή / μακρινή συγγένεια — близкое / дальнее родство
ο /η συγγενής από πατέρα — родственник/-ца по отцу
Τι τον έχεις τον Πέτρο; — Кем тебе приходится Петр?
Τον έχω γαμπρό. Έχει πάρει την κόρη μου. (= Είναι παντρεμένος με την κόρη μου.)
Είναι πρώτος μου ξάδελφος — Он мой двоюродный брат
Είμαστε πρώτα / δεύτερα ξαδέλφια — Мы двоюродные / троюродные братья
Δεν τον έχω τίποτα. = Δεν είμαστε συγγενείς. / Δεν τον έχω συγγενή. — Он мне никем не приходится. Мы не родственники.

Η οικογένειά μου

Ονομάζομαι Νίκος Αυγουστάκης. Είμαι φοιτητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου και μένω με τους δικούς μου σε μια ωραία περιοχή της Θεσσαλονίκης — στην Καλαμαριά. Η οικογένειά μας είναι μεγάλη: είμαστε 8 άτομα. Έχω γονείς, τρία αδέρφια — δύο αδερφούς και μια αδερφή, γιαγιά και παππού.

Ο πατέρας μου είναι μηχανικός αυτοκινήτων. Έχει δικό του συνεργείο κοντά στο σπίτι μας και δουλεύει πολύ. Η μητέρα μου είναι νοικοκυρά, κάνει μόνο τις δουλειές του σπιτιού. Η αδελφή μου η Βασιλική, η μεγαλύτερη από τους τρεις μας, είναι δασκάλα. Δουλεύει σ' ένα δημοτικό σχολείο εδώ και τρία χρόνια. Είναι ακόμα ανύπαντρη και μένει μαζί μας. Οι μικροί μου αδελφοί ο Κώστας και ο Θάνος είναι δίδυμοι δεκατεσσάρων χρονών. Είναι μαθητές της τρίτης τάξης του Γυμνασίου. Ο παππούς και η γιαγιά είναι γονείς του πατέρα μας και μένουν στο διπλανό διαμέρισμα της πολυκατοικίας μας. Η μητέρα μου δεν έχει γονείς, γιατί δε ζουν. Έχει μόνο έναν αδερφό. Είναι παντρεμένος και ζει με την οικογένειά του έξω από τη Θεσσαλονίκη.

Την Κυριακή συνήθως μαζεύεται όλη η οικογένεια μας και γευματίζουμε μαζί. Καμιά φορά καλούμε και τους φίλους μας για μεσημεριανό φαγητό. Συζητάμε τα νέα μας και όλα τα θέματα που μας ενδιαφέρουν, λέμε αστείες ιστορίες. Μετά το φαγητό συχνά βγαίνουμε περίπατο στην παραλία. Άλλοτε μένουμε σπίτι και βλέπουμε τηλεόραση ή διαβάζουμε. Καμιά φορά κοιτάζουμε τα άλμπουμ με τις παλιές οικογενειακές φωτογραφίες.

Λεξιλόγιο — Εκφράσεις

οι δικοί μου = η οικογένειά μου
οι δουλειές του σπιτιού — домашние дела

το δημοτικό σχολείο — начальная школа (в Греции)
 η τρίτη τάξη — третий класс
 μαζί μου (σου, του, της, του, μας, σας, τους) — вместе со мной (с тобой,...)
 μαζεύομαι — собираться; μαζεύεται — собирается (3-е л. ед.ч.)
 τα άλμπουμ — альбомы; ед.ч. — το άλμπουμ

Примечание: как правило, слова иностранного происхождения не склоняются; при образовании мн.ч. у них меняется только артикль. Большинство заимствованных слов относится к среднему роду:

το πάρτι /пάρτυ, το σάντουιτς, το μπαρ, το τρακτέρ, το μοτέρ, το ασανσέρ, το γκαράζ
 Но: η ντίσκο / η ντισκοτέκ, η πλαζ, η ρεσεψιόν, η σπεσιαλιτέ, η σεζόν, η τζαζ и др.

Διάλογος 1. Πόσων χρονών είναι;

- Ποια είναι εκείνη η κοπέλα;
- Ποια λες;
- Να, εκείνη που μιλάει με τον κύριο Βαγγέλη.
- Είναι η Τζένη από την Αγγλία. Δεν είναι όμορφη;
- Συμπαθητική. Έχει καιρό στην Ελλάδα;
- Γύρω στα τρία χρόνια. Γιατί;
- Είναι ελεύθερη;
- Μπα, δε νομίζω. Κάνει παρέα με τον κύριο Βαγγέλη. Ίσως είναι αρραβωνιασμένοι.
- Πάντως, αυτός είναι ερωτευμένος μαζί της.
- Μα, καλά, αυτή είναι μικρή και αυτός πολύ μεγάλος. Πόσων χρονών είναι η Τζένη;
- Νομίζω ότι είναι είκοσι τριών χρονών.
- Και ο κ. Βαγγέλης;
- Περίπου πενήντα χρονών. Ωραίο ζευγάρι δεν είναι;
- Δεν είμαι σίγουρος. Τι λες;
- Συμφωνώ. Αν θες τη γνώμη μου, δεν ταιριάζουν καθόλου!

Λεξιλόγιο — Εκφράσεις

Πόσων χρονών (ετών) είσαι / είστε / είναι; — Сколько тебе (вам, ...) лет?

Τι ηλικία έχεις / έχετε /...; — Сколько тебе (вам, ...) лет?

Είναι ενός μήνα. — Ему / ей 1 месяц.

Είναι ενός χρόνου / έτους. — Ему / ей 1 год.

Είναι δύο / τριών / τεσσάρων μηνών. — Ему / ей 2 (3, 4) месяца.

Είναι είκοσι ενός χρονών. — Ему / ей 21 год.

Είναι δύο / τριών / τεσσάρων χρονών. — Ему / ей 2 (3, 4) года.

Είναι εξήντα τεσσάρων χρονών. — Ему / ей 64 года.

γύρω σε ... — около (о времени)

ίσως — может быть (в утвердительных предложениях)

αρραβωνιασμένος — обрученный, помолвленный

ερωτευμένος — влюбленный

περίπου — приблизительно

αν θες = αν θέλεις — если хочешь

Διάλογος 2. Αφηρημάδα

(Ο Χάρης και η Κούλα πηγαίνουν στη θάλασσα)

- Λοιπόν, είσαι έτοιμη, Κούλα;
- Ναι. Πάμε;
- Για μια στιγμή... Μήπως ξέρεις που είναι τα γυαλιά μου;
- Ξέρω 'γω. Ίσως είναι στο δωμάτιο των παιδιών.

- Λες; Ε... μπορεί.
- Ναι. Πάντως, αν δεν είναι εκεί, τότε είναι στο δικό μας δωμάτιο.
- Πού ακριβώς;
- Στο συρτάρι του γραφείου ή στο ράφι της βιβλιοθήκης μας.
- Εντάξει... Βρε Κούλα! Αυτά είναι τα δικά σου!
- Τι λες Χάρη, αυτά τα γυαλιά είναι του Θόδωρου. Τα δικά μου τα έχω εδώ, στην τσάντα της θάλασσας.
- Είσαι σίγουρη; Μήπως αυτά που είναι στη δική σου τσάντα είναι τελικά τα δικά μου;
- Μπα, δε νομίζω. Για πες μου Χάρη, τι είναι αυτό στην τσέπη του πουκαμίσου σου;
- Α! Να τα γυαλιά μου!
- Αμάν, βρε Χάρη!

Γραμματική

1.1. Родительный падеж (γενική πτώση) единственного числа существительных м.р. (-ος, -ης, -ας), ж.р. (-η, -α) и ср.р. (-ο, -ι, -μα)

и.п.ед.ч.	существительное в родительном падеже ед.ч.
-ος	του θείου, του κυρίου, του δασκάλου, του Θόδωρου
-ης	του φοιτητή, του μαθητή, του Βασίλη, του χάρτη
-ας	του Κώστα, του άντρα, του φύλακα, του πίνακα
-α	της μητέρας, της Άννας, της θείας, της κυρίας, της κάρτας
-η	της αδελφής, της Ελένης, της αυλής, της βιβλιοθήκης
-ι	του σπιτιού, του траπεζιού, του παιδιού, του αγοριού
-ο	του βιβλίου, του γραφείου, του σχολείου, του θεάτρου
-μα	του θέματος, του μαθήματος, του γράμματος

1.2. Родительный падеж (γενική πτώση) множественного числа существительных м.р. (-ος, -ης, -ας), ж.р. (-η, -α) и ср.р. (-ο, -ι, -μα)

и.п.ед.ч.	существительное в родительном падеже мн.ч.
-ος	των θείων, των αδελφών, των δασκάλων, των κυρίων
-ης	των φοιτητών, των μαθητών, των πολιτών, των χαρτών
-ας	των πατέρων, των αντρών, των ταμιών, των πινάκων
-α	των μητέρων, των κυριών, των θειών, των γυναικών
-η	των αδελφών, των κορών, των βιβλιοθηκών, των φίλων
-ι	των σπιτιών, των траπεζιών, των παιδιών, των αγοριών
-ο	των βουνών, των προσώπων, των θεάτρων
-μα	των θεμάτων, των μαθημάτων, των προγραμμάτων

Правила постановки ударения.

- Если у существительного м.р. на -ος ударение падает на 3-й слог от конца слова, то в *γενική* ед. и мн.ч. ударение переместится на предпоследний (второй от конца) слог: ο κύριος — του κυρίου — των κυρίων, ο δάσκαλος — του δασκάλου — των δασκάλων
- Обычно сохраняют ударение имена собственные (ο Αλέξανδρος — του Αλέξανδρου (также: του Αλεξάνδρου), ο Θόδωρος — του Θόδωρου, ο Άγγελος — του Άγγελου), а также сложные имена существительные: αντίλαλος (αντί+λαλώ) — αντίλαλου — αντίλαλων, λαχανόκηπος (λάχανο+

κήπος) — λαχανόκηπου — λαχανόκηπων, κ.λπ., но: πονοκέφαλος (πόνος+ κεφάλι) — πονοκεφάλου / πονοκέφαλου — πονοκεφάλων

- ο Если у существительного м.р. на -ης ударение падает на предпоследний слог, то в *γενική* мн.ч. ударение переходит на последний слог: ο πολίτης — των πολιτών, ο εργάτης — των εργατών
- ο У двусложных существительных на -ας и всех на -ίας в *γενική* мн.ч. ударение переходит на последний слог: ο άντρας — των αντρών, ο ταμίας — των ταμιών, ο επιχειρηματίας — των επιχειρηματιών
- ο У существительных ж.р. на -α в *γενική* мн.ч. ударение переходит на последний слог: η θάλασσα — των θαλασσών, η γυναίκα — των γυναικών. Но: των μητέρων, των δασκάλων, των εικόνων.
- ο Сохраняют также ударение существительные на -ίδα / -άδα: η σελίδα — των σελίδων, η ομάδα — των ομάδων
- ο У существительных ж.р. на -η с ударением на предпоследнем слоге в *γενική* мн.ч. ударение переходит на последний слог: η κόρη — των κορών, η φίλη — των φίλων
- ο Из существительных ср.р. на -ο с ударением на 3-м слоге от конца одни сохраняют ударение в *γενική* ед. и мн.ч., у других оно переходит на предпоследний слог: το δάχτυλο — του δάχτυλου — των δάχτυλων, το σύννεφο — του σύννεφου — των σύννεφων, το πρόσωπο — του προσώπου — των προσώπων, το θέατρο — του θεάτρου — των θεάτρων.

Родительный падеж используется:

а) для обозначения принадлежности (существительное в р.п. отвечает на вопрос «чей / чья, чье, чьи»): το αυτοκίνητο της φίλης μου, το τηλέφωνο του γιατρού, οι δουλειές του σπιτιού, η πρωτεύουσα της χώρας

б) родительный падеж ед.ч. используется также для обозначения косвенного дополнения («кому / чему»), напр.: Αγοράζω του παιδιού ένα παγωτό (= αγοράζω στο παιδί ένα παγωτό — в.п. с предлогом). Δίνω της Ελένης τα βιβλία (=δίνω στην Ελένη τα βιβλία). Γράφω του φίλου μου τα νέα. Τηλεφωνώ της Αλίκης. Μιλώ της Μαρίας. Στέλνω του πατέρα μου ένα μήνυμα. Косвенное дополнение, выраженное р.п., в нейтральном контексте стоит после глагола. (Γράφω της Μαρίας κάθε μέρα.) Если же на него падает логическое ударение, оно ставится перед глаголом, и в этом случае после него употребляется безударная форма личного местоимения в р.п.: Της Μαρίας της γράφει κάθε μέρα.

в) после *μεταξύ* (между), *δεξιά* (справа), *αριστερά* (слева), *εξαιτίας / λόγω* (из-за, по причине): αριστερά της βιβλιοθήκης (=αριστερά από τη βιβλιοθήκη), δεξιά του Κώστα (=δεξιά από τον Κώστα), μεταξύ του Κώστα και του Γιάννη, εξαιτίας της κακοκαιρίας и т.д.

Примечание: после предлога *κατά* используется как винительный, так и родительный падеж, в зависимости от смысла:

κατά + *γεν./αιτ.* — к, по (направление), на (место): *κατά* ήλιου — к солнцу, *κατά* τη δύση — на запад, *κατά* γης — на земле, *κατά* ξηρά και θάλασσα — на суше и на море

κατά + *γεν.* — против: *κατά* του πολέμου — против войны, *κατά* του ρατσισμού — против расизма, *κατά* των ναρκωτικών — против наркотиков
κατά + *αιτ.* — во время; к (такому-то времени): *κατά* την απουσία μου — за моё отсутствие, *κατά* τις διακοπές — во время каникул, *κατά* τις 10 — к 10 часам, *κατά* το μεσημέρι — к полудню

κατά + *αιт.* — в соответствии: *κατά* τη γνώμη μου — по-моему, *κατά* τα συνηθισμένα του — по своему обыкновению, *κατά* το νόμο — по закону.

Вопросительное местоимение *ποιος* (*ποια, ποιο*) в *γενική* имеет форму «чей» — *τίνος* (для любого рода ед.ч.), *τίνων* (для любого рода мн.ч.) или *ποιανού* (м.р. ед.ч.), *ποιανής* (ж.р. ед.ч.), *ποιανού* (ср.р. ед.ч.), *ποιανών* (мн.ч. любого рода): Ποιανού γυνάικα είναι η Άννα; — Του Βασίλη. Ποιανής θεός είναι ο Γιώργος; — Της φίλης μου της Ελένης.

Указательные местоимения *αυτός* (-η,-ο), *εκείνος* (-η,-ο) в *γενική* имеют следующие формы: αυτού του /αυτής της /αυτού του, αυτών των, εκείνου του /εκείνης της /εκείνου του, εκείνων των.

Числительные 1, 3, 4 в *γενική*: ενός (м.р.), μιας (ж.р.), ενός (ср.р.), τριών (м.,ж.,ср.р.), τεσσάρων (м.,ж.,ср.р.).

2. Прилагательные (-ος,-η,-ο / -ος,-α,-ο / -ος,-ια,-ο)

Греческие прилагательные, так же как и существительные, изменяются по числам, родам и падежам. Наиболее распространенные прилагательные оканчиваются на -ος (м.р.), -η или -α (ж.р.) и -ο (ср.р.), напр.: μέγας — μεγάλη — μεγάλο, μικρός — μικρή — μικρό, σίγουρος — σίγουρη — σίγουρο, σκούρος — σκούρα — σκούρο, νέος — νέα — νέο, ωραίος — ωραία — ωραίο.

В ж.р. прилагательное оканчивается на -η, если:

а) основа прилагательного оканчивается на согласную: έτιος (-η,-ο), μικρς (-η,-ο), όμορφς (-η,-ο), άσχης (-η,-ο), δέκας (-η,-ο). Исключения: σκούρς (-α,-ο), γκρις (-α,-ο), μοντέρς (-α,-ο)

б) основа оканчивается на безударный гласный, кроме «ι»: βέβαιος (-η,-ο), μάταιος (-η,-ο), δίκαιος (-η,-ο), αραιός (-η,-ο), στερες (-η,-ο)

В ж.р. прилагательное оканчивается на -α, если:

а) основа оканчивается на ударный гласный: κρύς (-α,-ο), νές (-α,-ο), ωραιος (-α,-ο), σπουδαιος (-α,-ο), αστειος (-α,-ο), γελοίος (-α,-ο)

б) основа прилагательного оканчивается на -ι: παλιός (-α,-ο), όρθιος (-α,-ο), πλούσιος (-α,-ο), δραστήριος (-α,-ο), άξιος (-α,-ο), μέτριος (-α,-ο), άδειος (-α,-ο), όμοιος (-α,-ο), ίδιος (α,-ο), ίσιος (-α,-ο)

Некоторые прилагательные имеют в ж.р. окончание -ια (-η), напр.:

ευγενικός (-ιά/-ή,-ό) вежливый	φτωχός (-ιά/-ή,-ό) бедный
κακός (-ιά/-ή,-ό) плохой, злой	θηλυκός (-ιά/-ή,-ό) женский
μαλακός (-ιά/-ή,-ό) мягкий	φρέσκος (-ια/-η,-ο) свежий
νηστικός (-ιά/-ή,-ό) голодный	γλυκός (-ιά,-ό) сладкий
ξανθός (-ιά/-ή,-ό) белокурый	ελαφρός/-υς (-ιά,-ό/-ύ) лёгкий

Λέμε: ξανθιά κοπέλα — ξανθή σταφίδα

κακιά μάγισσα — κακή ταινία

φτωχιά/-η γυναίκα — φτωχή χώρα

Склоняются прилагательные так же, как существительные с теми же окончаниями. Прилагательные согласуются с существительными в роде, числе и падеже и обычно стоят перед существительными, а артикль ставится перед словосочетанием: ο αρχαίος ναός, η ωραία Ελένη, το άσχημο παλάκι. Притяжательное местоимение может стоять после словосочетания «прил.+сущ.» (το αγαπημένο βιβλίο μου, ένας καλός φίλος μας), либо между прилагательным и существительным (το αγαπημένο μου βιβλίο, ένας καλός μας φίλος).

Примечание: Иногда для выделения прилагательного дублируется артикль (η καλή η γιαγιά) или используется инверсия (η γιαγιά η καλή).

Επίθετα σε -ος, -η, -ο

Παдеж	Εд.ч.			Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	καλός	καλή	καλό	καλοί	καλές	καλά
Γεν.	καλού	καλής	καλού	καλών	καλών	καλών
Αιτ.	καλό	καλή	καλό	καλούς	καλές	καλά
Κλ.	καλέ	καλή	καλό	καλοί	καλές	καλά

Επίθετα σε -ος, -α, -ο

Παдеж	Εд.ч.			Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	παλιός	παλιά	παλιό	παλιοί	παλιές	παλιά
Γεν.	παλιού	παλιάς	παλιού	παλιών	παλιών	παλιών
Αιτ.	παλιό	παλιά	παλιό	παλιούς	παλιές	παλιά
Κλ.	παλιέ	παλιά	παλιό	παλιοί	παλιές	παλιά

Επίθετα σε -ος, -ια, -ο

Παдеж	Εд.ч.			Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	γλυκός	γλυκιά	γλυκό	γλυκοί	γλυκές	γλυκά
Γεν.	γλυκού	γλυκιάς	γλυκού	γλυκών	γλυκών	γλυκών
Αιτ.	γλυκό	γλυκιά	γλυκό	γλυκούς	γλυκές	γλυκά
Κλ.	γλυκέ	γλυκιά	γλυκό	γλυκοί	γλυκές	γλυκά

Примечание: Прилагательные, обозначающие национальную принадлежность, образуются от соответствующих существительных, напр.: ελληνικός, ρώσικος (ρωσικός), αγγλικός, γαλλικός, γερμανικός, ιταλικός, ισπανικός, αμερικάνικος (αμερικανικός), ελβετικός, αλβανικός, δανικός, βελγικός, τούρκικος (τουρκικός), βουλγάρικος, ολλανδικός, σουηδικός, φυλλανδικός, πολωνικός (πολωνέζικος), γιαπωνέζικος, κινέζικος, κτλ.

Π.χ.: ο ελληνικός χορός, η ιταλική ταβέρνα, το γαλλικό κρασί

Если же идет речь о национальности людей, то в значении прилагательных употребляются соответствующие существительные: ο Έλληνας ποιητής, ο Ρώσος συγγραφέας, η Ιταλίδα τραγουδίστρια, ο Γάλλος μάγειρας и т.д.

3. Σклонение прилагательного πολύς, πολλή, πολύ — «много»

падеж	Εд.ч.			Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
и.п.	πολύς	πολλή	πολύ	πολλοί	πολλές	πολλά
р.п.	-	πολλής	-	πολλών	πολλών	πολλών
в.п.	πολύ	πολλή	πολύ	πολλούς	πολλές	πολλά

Слово «много» также согласуется с существительным в роде, числе и падеже: πολὺς κόσμος, πολὺς θόρυβος, πολλή ώρα, πολλή ζάχαρη, πολὺ νερό, πολὺ ψωμί, πολλοί φίλοι, πολλοί άνθρωποι, πολλές μέρες, πολλές φορές, πολλά μαγαζιά, πολλά θέματα.

Артикль в словосочетании «много+сущ.» перед существительным не употребляется. Сравните: Έχουν πολλά προβλήματα. Но: Είναι πολλά τα προβλήματα που έχουν.

Перед словосочетанием «πολύς + существительное» не ставится артикль, когда оно имеет значение «многие (из)». Артикль ставится, если πολύς используется в значении «много, большое количество». Сравните: Οι πολλές δουλειές με κουράζουν (= έχω πολλές δουλειές, γι' αυτό κουράζομαι). — Πολλές δουλειές με κουράζουν (= υπάρχουν αρκετές δουλειές που με κουράζουν). Τα πολλά αναψυκτικά κάνουν κακό στην υγεία. — Πολλά αναψυκτικά είναι ελληνικής παραγωγής. Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια. — Δουλεύουμε καλά χωρίς πολλά λόγια.

Артикль не ставится перед словосочетанием «πολύς + существительное», когда оно является прямым дополнением: Έχουμε πολλούς φίλους. Διαβάζουν πολλά βιβλία.

4. Склонение вопросительного местоимения πόσος (πόση, πόσο) — «сколько»

падеж	ед.ч.			мн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
и.п.	πόσος	πόση	πόσο	πόσοι	πόσες	πόσα
р.п.	πόσου	πόσης	πόσου	πόσων	πόσων	πόσων
в.п.	πόσον	πόση	πόσο	πόσους	πόσες	πόσα

Вопросительное местоимение πόσος изменяется по родам, числам и падежам и согласуется с существительным: Πόσος κόσμος είναι εδώ! Πόση ώρα περιμένεις; Πόσα παιδιά έχετε; Артикль в словосочетании «сколько + существительное» не употребляется.

Аналогично склоняются и согласуются с существительными: *αρκετός* (достаточный), *λίγος* (немногий), *μερικός* (частичный; мн.ч. — некоторые), *όλος* (весь). При этом в словосочетаниях с *όλος* между *όλος* и существительным всегда ставится артикль.

Напр.: Ξέρω λίγους ανθρώπους, τρώω αρκετό ψωμί, μερικές φορές ξεχνώ, το ξέρει όλος ο κόσμος, μιλάει όλη την ώρα, δουλεύω πολύ όλη την εβδομάδα

5. Притяжательное местоимение δικός (δική/δικιά, δικό) μου

Отвечает на вопрос τίνος; / ποιανού; (чей?). В отличие от притяжательных местоимений μου, σου, του, της, μας, σας, τους местоимение δικός μου может употребляться самостоятельно. Τίνος κόρη είναι αυτή; — Είναι δική της. Τίνος είναι αυτό το καπέλο; — Είναι δικό μου.

Притяжательное местоимение «δικός μου» используется также для усиления значения, напр., в противопоставлениях: Δεν είναι δικό μου βιβλίο, είναι δικό σου. Местоимение «δικός μου» согласуется с существительным в роде, числе, падеже; переводится на русский обычным притяжательным местоимением. Склоняется как прилагательное с окончанием -ος (-η/-ια, -ο)

Падеж	Ед.ч.			Мн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	δικός	δική/δικιά	δικό	δικοί	δικές	δικά
Γεν.	δικού	δικής/δικιάς	δικού	δικών	δικών	δικών
Αιτ.	δικό	δική/δικιά	δικό	δικούς	δικές	δικά

6. Γлаголы второго спряжения второй категории

Γлаголы 2-й группы (категории В2) спрягаются следующим образом:

εγώ κατοικῶ	εμείς κατοικοῦμε
εσύ κατοικεῖς	εσείς κατοικεῖτε
αυτός(-η,-ο) κατοικεῖ	αυτοί (-ες, -α) κατοικοῦν

Κ группе В2 относятся: αδιαφορώ *быть безразличным*, ανησυχώ, απορώ *удивляться*, αποτελώ *составлять*, αργώ *опаздывать*, δημιουργώ *создавать*, δικαιολογώ *оправдывать*, εξηγώ *объяснять*, ζω *жить*, θεωρώ *считать*, ικανοποιώ *удовлетворять*, καλλιεργώ *обрабатывать*, καλώ *звать*, μπορώ *мочь*, νοσταλγώ *тосковать по родине*, παρακολουθώ *следить*; *посещать (занятия)*, παρηγορώ *утешать*, προσπαθώ *стараться*, προχωρώ *идти вперед*, στενοχωρώ *огорчать*, συμπαθώ *симпатизировать*, συμφωνώ *соглашаться*, φορώ *носить*, χρησιμοποιώ *использовать*, ωφελώ *быть полезным* и др.

Существует ряд глаголов, которые спрягаются и по 1-й, и по 2-й категории, напр.: ζητώ *искать*, просить, требовать, τηλεφωνώ *звонить* (обычно В2, но в ενεστώτας иногда спрягается по В1), χωρώ *вмещать(ся)*, φορώ *носить* (обычно В1), συζητώ *обсуждать*, οδηγώ *вести* (чаще В2), παρακαλώ *просить*, μιλώ (обычно В1) и некоторые другие.

Ασκήσεις

1. Перечитайте текст «Η οικογένεια» и ответьте на вопросы:

Ποιανού γιος είναι ο Γιώργος; Ποιανού γυναίκα είναι η Χριστίνα; Ποιανών πατέρας είναι ο Δημήτρης; Ποιανής γιος είναι ο Τάκης; Ποιανού παππούς είναι ο κ. Παπαδάκης; Ποιανού γαμπρός είναι ο Δημήτρης; Ποιανού θεία είναι η Ελένη; Ποιανών θείος είναι ο Γιώργος; Ποιανής εγγόνια είναι η Όλγα, η Λίνα και ο Τάκης;

2. Составьте вопросы к тексту «Η οικογένειά μου».

3. Перескажите текст «Η οικογένειά μου» в 3-м лице.

4. Поговорите друг с другом на тему «Σемья», составьте собственные диалоги, расскажите о своей семье или о семье своих друзей.

5. Вставьте подходящее по смыслу слово:

Ο πατέρας μου έχει τους γονείς του. Αυτοί είναι ..... μου και ..... μου. Εγώ είμαι ..... τους. Η μητέρα μου δεν έχει ..... . Έχει μόνο έναν αδελφό. Είναι ..... μου. Αυτός έχει έναν γιο και μια κόρη που είναι ..... μου. Εγώ είμαι παντρεμένος και έχω δύο ..... . Ένα ..... και μία ..... . Η αδερφή μου είναι επίσης ..... και έχει δύο ..... που είναι ..... μου. Τα παιδιά μου και τα ανίψια μου είναι ..... . Τα ανίψια μου με έχουν ..... και τα παιδιά μου έχουν την αδερφή μου .....

6. Поставьте существительные в γενική:

1. Οι γονείς (η Κατερίνα) και (ο Πέτρος) μένουν στη Γερμανία. 2. Αυτό το πουκάμισο δεν είναι (ο Μιχάλης), είναι (ο πατέρας) του. 3. Πού είναι τα ποδήλατα (τα παιδιά); 4. Εκείνη η μεγάλη τσάντα είναι (ο ταχυδρόμος). 5. Ποιο είναι το θέμα (το μάθημα); 6. Αυτό το αυτοκίνητο είναι (η Μαρία) ή (ο Αλέξης); 7. Τα λουλούδια νομίζω

είναι (ο κ. Παυλίδης). 8. Οι τσάντες εκείνες είναι (η γειτόνισσα) μου. 9. Τα βιβλία (η Φυσική) και (τα Μαθηματικά) είναι (οι φοιτητές). 10. Αυτές οι μπότες είναι (η θεία) σου. 11. Μήπως ξέρεις το τηλέφωνο (το μαγαζί); 12. Το παράθυρο (το δωμάτιο) μου βλέπει στη θάλασσα. 13. Γιατί δεν ανοίγεις την πόρτα (το μπαλκόνι); Κάνει πολλή ζέστη εδώ μέσα. 14. Η μέρα (οι Τρεις Ιεράρχες) είναι μεγάλη γιορτή στην Ελλάδα.

7 Προσκлоняйте словосочетания:

ο μικρός δρόμος, ο καλός άνθρωπος, η ψηλή γυναίκα, η καλή τιμή, το ελληνικό τραγούδι, το μαύρο μολύβι

8 Раскройте скобки, поставьте артикль перед словосочетанием:

(ελληνικός) μουσική, (ωραίος) τραγούδια, (κακός) μαθητής, (νέος) αρχιτέκτονας, (αστείος) ιστορία, (καλός) γιατρός, (ακριβός) σπίτι, (φτηνός) ταβέρνες, (πλούσιος) θεία, (μεγάλος) οικογένειες, (μοντέρνος) γυναίκα, (έξυπνος) αγοράκι, (όμορφος) δωμάτια, (ξανθός) κορίτσι, (σκούρος) σύννεφα, (μέτριος) φοιτητές, (άδειος) κουτί, (φρέσκος) βούτυρο, (άσχημος) καιρός, (παλιός) συμμαθητές, (καινούργιος) γείτονες, (ελληνικός) βιβλίο, (ανοιχτός) παράθυρο, (κλειστός) πόρτα, (μικρός) παιδιά, (φτωχός) λεξιλόγιο, (γλυκός) μελωδία

9 Поставьте существительные в γενική:

1. Τα δωμάτια (τα παιδιά) έχουν μοντέρνα έπιπλα. 2. Οι ώρες (τα μαθήματα) είναι 9 με 12 κάθε μέρα. 3. Οι φωτογραφίες (τα διαβατήρια) μας είναι παλιές. 4. Ο δάσκαλος κοιτάζει τις εργασίες (οι μαθητές) του. 5. Το νόμισμα (οι χώρες) (η Ευρωπαϊκή Ένωση) είναι το ευρώ. 6. Οι γυναίκες (οι αδελφοί) μου είναι και οι δύο Αγγλίδες. 7. Ακριβώς απέναντι είναι η αυλή (το σχολείο). 8. Τα λεφτά στο τραπέζι είναι (ο κύριος) που δουλεύει εδώ. 9. Η διεύθυνση είναι στο φάκελο (το γράμμα). 10. Συνήθως τα προγράμματα (ο υπολογιστής) είναι ακριβά.

10 Поставьте существительные в γενική:

1. Πότε είναι τα γενέθλια (ο πατέρας) σου; 2. Ο κ.Πετράκος είναι στο γραφείο (οι δάσκαλοι). 3. Το καλοκαίρι είναι η χαρά (τα παιδιά). 4. Ποιος είναι ο αριθμός (το τηλέφωνο) σου; 5. Το όνομα (το νησί) που ψάχνεις είναι Κως. 6. Τα παιδιά τρέχουν στην αυλή (το σχολείο). 7. Στην εκκλησία (το χωριό) υπάρχουν πολύ παλιές εικόνες. 8. Στην αρχή (το μάθημα) συνήθως δε γράφουμε τίποτα. 9. Ο άντρας (η ξαδέλφη) μου δε μιλάει ελληνικά, είναι Ρώσος. 10. Τα αδέρφια (η μητέρα) μου φεύγουν από την Αθήνα για τις γιορτές. 11. Το σπίτι (ο κ. Πετρίδης) είναι στην αρχή (ο δρόμος). 12. Το μικρό όνομα (η κυρία Αλεξίου) είναι Μαρία. 13. Το γάλα (τα παιδιά) είναι στο τραπέζι. 14. Δεν ξέρεις τα ονόματα (οι καθηγητές) σου; 15. Είμαστε φοιτητές (η Φιλολογική Σχολή) (το Πανεπιστήμιο) (Θεσσαλονίκη). 16. Οι κούκλες (το κορίτσι) είναι στο δωμάτιό του. 17. Ποιοι είναι οι γονείς (αυτά τα αγόρια); 18. Αυτά τα κλειδιά είναι (η γιαγιά) ή (ο παππούς); 19. Μένουμε μακριά από το κέντρο (η πόλη). 20. Είναι δασκάλα (η γεωγραφία) ή (η βιολογία); 21. Δουλεύει σε φροντιστήριο (ξένες γλώσσες).

11 Раскройте скобки:

1. Τα παιδιά (η αδελφή) μου και (η ξαδέλφη) μου μοιάζουν σαν αδέρφια. 2. (Ποιος) είναι εκείνο το αυτοκίνητο; — Είναι (ένας επιχειρηματίας). 3. Πολλά περιοδικά γράφουν για (το θέμα) (το κάπνισμα). 4. Τα σπίτια (οι πρώτοι άνθρωποι) δε μοιάζουν με τα σημερινά σπίτια. 5. Τα εισιτήρια (οι μαθητές) και (οι φοιτητές) δεν είναι ακριβά. 6. (Ποια) είναι αυτή η ζακέτα; — (Η καινούρια συμμαθήτρια) μας (η

Αλίκη). 7. Ξέρεις (η αδερφή) (ο Θωμάς); — (Ο Θωμάς); (Αυτός ο ευγενικός και καλός άνθρωπος); Βέβαια (αυτή) ξέρω. 8. Ο καθηγητής μας ξέρει τα ονόματα (όλοι οι φοιτητές) του. 9. Τα ρούχα (αυτές οι γυναίκες) είναι μοντέρνα. 10. Από το μπαλκόνι (το δωμάτιο) μου βλέπω (όλη η Θεσσαλονίκη). 11. Από πολύ μακριά γνωρίζω (η δυνατή φωνή) (η γειτόνισσα) μου. 12. Δε μου λες, (Θόδωρος), πώς πάει (η δουλειά) (ο πατέρας) (η Ευγενία); 13. Σε (ο κήπος) (το παλιό κτίριο) (το Πανεπιστήμιο) υπάρχουν πολύ μεγάλα δέντρα. 14. Είμαστε τρεις ξάδελφοι. Το όνομα και (οι τρεις) είναι το ίδιο, από το όνομα (ο παππούς) μας. 15. Η ζωή (οι μητέρες) που δουλεύουν δεν είναι εύκολη. 16. Τι ωραίο σπίτι! (Ποιος) είναι, ξέρεις; — (Εκείνες οι πλούσιες κυρίες). 17. Το όνομα (ο καινούριος γείτονας) μας είναι Πετρίδης. Έχει ένα μαγαζί δίπλα στο μαγαζί (οι αδελφοί) μου. 18. Οι τιμές (ένα τέτοιο καλό κατάστημα) είναι συνήθως ακριβές. 19. Το χρώμα (τα μικρά λεωφορεία) (η Θεσσαλονίκη) είναι κόκκινο, ενώ (τα μεγάλα) είναι γαλάζιο. 20. Είναι (η Ελένη) αυτή η τσάντα; — Όχι, είναι (μια άλλη κοπέλα). Δεν την ξέρεις. 21. Διαβάζεις όλα τα άρθρα (οι εφημερίδες) σου, (ο Γιώργος); 22. Δεν ξέρω ούτε (ο αριθμός) (το τηλέφωνο) (ο κ.Πέτρος) ούτε (η διεύθυνση) (το γραφείο) του. 23. Μιλάει συχνά κατά (οι συνάδελφοι) του. 24. Πολλοί φοιτητές ταξιδεύουν κατά (οι διακοπές). 25. Τα προβλήματα είναι σοβαρά, κατά (ο ομιλητής).

12 *Παίζουμε ένα λαϊκό παιχνίδι. Народная игра «Ο Γκέκας»: каждый участник делает по 1 высказыванию; допустивший ошибку выбывает из игры.*

Ο γιος του Γκέκα

Το παιδί του γιου του Γκέκα

Ο ανιψιός του παιδιού του γιου του Γκέκα

Ο ξάδελφος του ανιψιού του παιδιού του γιου του Γκέκα

Ο θείος του ξαδέλφου του ανιψιού του παιδιού του γιου του Γκέκα

Το γαϊδούρι του θείου.....

Το σαμάρι του γαϊδουριού.....

Το λουρί του σαμαριού.....

13 *Прилагательное «πολύς» или наречие «πολύ»?*

έχει ... αγάπη για τη δουλειά του, μας αρέσει ..... η μουσική, της αρέσει η ..... ζέστη, η σούπα είναι ..... ζεστή, αγαπούν ... τα παιδιά τους, ταξιδεύει ..., κάνει ... ταξίδια, διαβάζει ... βιβλία, κάνω ... προσπάθειες, ξέρουν ..., κάνετε ... καλή δουλειά, δε λέει ... λόγια, μιλάς ..., μιλάει ... γλώσσες, έχει ... ταλέντα, ... επικίνδυνος εχθρός, δυσκολεύομαι ..., ... δύσκολο θέμα, έχει ... προβλήματα, κουράζομαι ..., χρειάζεται ... υπομονή, ... όμορφο κοριτσάκι, γελά ... δυνατά, κάθεται ... ώρα στον ήλιο, δουλεύω ... ώρες, ... χαιρετισμούς στη μητέρα σου, είναι ... καλοί άνθρωποι, ... παράξενο βιβλίο, είναι ... μικρός, πίνω ... χυμούς, γνωρίζω ... ανθρώπους, γνωρίζω ... καλούς ανθρώπους, είναι ... όμορφη, χωρίς ..... λόγια, κάνει ... για τα παιδιά της

14 *Вставьте «πολύς» в правильной форме:*

1. Έχετε ..... φίλους στην Πάτρα; 2. .... άνθρωποι χρησιμοποιούν υπολογιστές στη δουλειά τους. 3. .... φορές τον συναντώ στο δρόμο. 4. .... λεωφορεία κάνουν στάση εδώ. 5. Δεν έχω ..... αγγλικά βιβλία στο σπίτι. 6. Το περιοδικό έχει ..... εικόνες. 7. Το σπίτι του έχει ..... δωμάτια. 8. Δεν είμαστε εδώ ..... μέρες. 9. .... φοιτητές μας ξέρουν γερμανικά. 10. Δεν βάζω ..... αλάτι στο φαγητό. 11. Όταν κάνει ζέστη, πίνουμε ..... νερό. 12. Οι φίλοι μας ξέρουν ..... ξένες γλώσσες. 13. Σας

στέλνω ..... χαιρετίσματα από τη Μόσχα. 14. Στις μέρες μας οι άνθρωποι δεν γράφουν ..... γράμματα. 15. Πίνω ..... λεμονάδες με τόση ζέση που κάνει! 16. Η ..... αυστηρότητα δεν αρέσει στα παιδιά. 17. Το ποδόσφαιρο παίζεται με ..... παίχτες. 18. Παχαίνει από τις ..... μπίρες. 19. Ο ..... καφές δεν κάνει καλό. 20. .... φορές ξεχνώ τα πράγματα. 21. Η χαρά ..... παιδιών είναι το παιχνίδι. 22. Στον κινηματογράφο πηγαίνει ..... κόσμος. 23. (Δώσε) ..... χαιρετίσματα στη γιαγιά σου! 24. (Δώσε) ..... χαιρετισμούς στη μητέρα σου! 25. .... θόρυβος για το τίποτα.

15 Вставьте «πολύς» в правильной форме:

1. Ξέρω τους γονείς ..... μαθητών μου. 2. Γνωρίζετε ..... ανθρώπους από την Αθήνα; 3. Στη βιβλιοθήκη μας δεν έχουμε ..... σχολικά βιβλία. 4. Στο μουσείο υπάρχουν πίνακες ..... γνωστών ζωγράφων. 5. Τα θέματα ..... μαθημάτων είναι δύσκολα. 6. Περιμένουμε ..... ώρες στο αεροδρόμιο. 7. Μας ενδιαφέρουν τα θέματα ..... εφημερίδων. 8. Έχουμε ..... και καλούς φίλους. 9. .... λεωφορεία περνάνε από το κέντρο. 10. Τα φορέματα ..... γυναικών είναι μοντέρνα. 11. Στο μάθημα κάνουμε ..... ασκήσεις, διαβάζουμε ..... κείμενα και μαθαίνουμε ..... διαλόγους. 12. Μου αρέσουν τα θέματα ..... άρθρων σ' αυτό το περιοδικό. 13. Σε ..... χώρες του κόσμου μιλούν την αγγλική γλώσσα. 14. Ξέρω τις συνταγές ..... ελληνικών φαγητών. 15. Δεν το κάνω για ..... λόγους. 16. Οι τιμές ..... καταστημάτων στο κέντρο της πόλης είναι μεγάλες. 17. Υπάρχει ..... καφές στο σπίτι; Σήμερα έχουμε ..... καλεσμένους. 18. Δε νιώθει καθόλου ευτυχισμένη, με τα ..... προβλήματα που έχει. 19. .... φορές δεν ξέρεις τι λες. 20. Σήμερα είναι Σάββατο, γι' αυτό και δεν έχει ..... κίνηση στους δρόμους.

16 Вставьте πόσος в правильной форме:

1. .... κασέτες και ..... δίσκους με ελληνική μουσική έχετε; 2. .... καθηγητές έχεις στο Πανεπιστήμιο; 3. .... τοίχους έχει ένα δωμάτιο; 4. .... σελίδες έχει το βιβλίο; 5. .... γάλα θέλεις στον καφέ σου; 6. .... λεπτά έχει ένα ευρώ; 7. .... ώρες έχετε μάθημα κάθε μέρα; 8. .... ξένους γνωρίζετε; 9. .... άνθρωποι σας περιμένουν; 10. .... άστρα έχει ο ουρανός! 11. .... ωραία λουλούδια έχει ο κήπος σου! 12. .... γλώσσες μιλάει ο φίλος σας; 13. .... καιρό μαθαίνετε ελληνικά; 14. .... χρόνων είναι η κόρη σας; 15. .... υπολογιστές αγοράζετε για το γραφείο σας; 16. .... καρέκλες υπάρχουν στο σαλόνι; 17. .... μαθήματα έχουμε για το τεστ; 18. .... καθρέφτες έχει το σαλόνι; 19. .... καταστήματα υπάρχουν στη γειτονιά σου; 20. .... καθηγητές ξέρεις στο πανεπιστήμιο;

17 Вставьте ποιος (-α, -ο), πόσοι (-ες, -α) в правильной форме:

1. ....είναι αυτές; — Είναι η Μαρία και η Όλγα. 2. .... ξαδέρφια έχεις; 3. .... κορίτσια από αυτά είναι φίλες σου; 4. .... καθρέφτες έχει το δωμάτιο; 5. .... φακέλους θέλετε, κύριε, και ..... κάρτες; 6. .... μαθαίνουν ξένες γλώσσες; — Αυτοί οι σπουδαστές. 7. .... βιβλίο είναι δικό σας; — Εκείνο εκεί. 8. .... είναι αυτοί οι κύριοι; 9. .... φίλους έχετε στην Ελλάδα; 10. .... και ..... γλώσσες ξέρετε;

18 Вставьте πολύς, πόσος, ποιος, ένας, αυτός, αυτός ο, εκείνος, εκείνος ο в правильной форме:

1. .... βιβλία έχει η βιβλιοθήκη σας; 2. .... από τους γονείς του δε ζει; 3. Έχει ..... χρήματα στην τράπεζα. 4. Θέλω ..... καρέκλα, όχι ..... 5. .... από ..... δύο κοπέλες ξέρεις; 6. .... είναι το ελληνικό νόμισμα; 7. Κάθε χρόνο παίρνω κάρτες από ..... φίλους και γνωστούς μου που ζουν μακριά. 8. .... εφημερίδες διαβάζεις; 9. Κοντά σε ..... δρόμο μένεις; 10. Σε ..... τάξη κάνετε μάθημα; 11. .... ώρες ακούς μουσική;

12. .... και .... ξένες γλώσσες καταλαβαίνεις; 13. Το σπίτι τους έχει .... δωμάτια. Είναι μεγάλο. 14. .... και .... διαλόγους ξέρεις απ' έξω καλά; 15. .... ξαδέλφους έχεις στο εξωτερικό; 16. Από .... περίπτερο αγοράζεις τσιγάρα; 17. .... είναι το όνομά του; 18. Έχω .... γράμματα από την πατρίδα μου. 19. Δες .... άντρες και πες μου .... είναι. 20. Για .... είναι .... σοκολάτες;

19 Составьте вопросы, ответами на которые являются следующие предложения:

1. Όχι, μόνο πέντε λεπτά. 2. Με τον Κώστα και τον Άρη. 3. Όλους τους φίλους μου. 4. Δυστυχώς, λίγο. 5. Έχω έναν αδερφό και μία αδερφή. 6. Είναι η Θάλεια και η Μαρία. 7. Αυτούς τους τρεις. 8. Όχι πολλούς, μόνο δύο. 9. Είκοσι τεσσάρων χρονών. 10. Δεν έχω ιδέα.

20 Вставьте диктос μου в правильной форме:

1. Δε δανείζω ποτέ τα βιβλία μου. — Ούτε κι εγώ ..... 2. Είναι ..... η καρέκλα, Άννα; 3. Μαζεύω όλα τα γράμματα ..... και όταν τους νοσταλγώ, τα ξαναδιαβάζω. 4. .... το σπίτι είναι μακριά από το κέντρο της πόλης, του αδερφού μου όμως είναι ακριβώς στο κέντρο. 5. Είναι ..... αυτές οι βαλίτσες, κύριε; — Μάλιστα. 6. Αυτό είναι το δωμάτιό σου, Εύα; — Όχι, αυτό είναι του Γιάννη. .... είναι εκείνο αριστερά. 7. Όταν είμαι άρρωστος πηγαίνω στο ..... γιατρό γιατί είναι και φίλος μου. 8. Γιατί μιλάς τόσο άσχημα στον άντρα σου, Λέλα; — Σε παρακαλώ, αυτή δεν είναι ..... δουλειά, αλλά ..... 9. Πάντα βγαίνουμε με ..... φίλους και ποτέ με .....

21 Вставьте πολύς, αρκετός в правильной форме:

1. Η ζάχαρη που έχω δεν είναι ..... 2. Έχω ..... καφέ ακόμα. Δε θέλω άλλο. 3. Είμαι εδώ ..... καιρό. 4. Πάω στον μπακάλη. Θέλεις καφέ; — Όχι, υπάρχει ακόμη ..... καφές στο κουτί. 5. Δεν ακούω τίποτα. Έχει ..... θόρυβο έξω. 6. Η άσκηση είναι μικρή και το χαρτί που έχω είναι ..... 7. Ο Πέτρος είναι ..... ώρα στο γραφείο του. 8. Η Ειρήνη μένει ..... καιρό σ' αυτό το σπίτι. 9. Η πολυκατοικία που μένω έχει ..... διαμερίσματα. 10. Υπάρχουν ..... μαγαζιά στη γειτονιά μου.

22 Образуйте прилагательные, обозначающие национальную принадлежность, и составьте словосочетания:

ο (Ρωσία) επιστήμονας, η (Ρωσία) ταινία, ο (Ρωσία) χειμώνας, η (Κύπρος) φοιτήτρια, ο (Κύπρος) λαός, ο (Ελλάδα) καφές, η (Ελλάδα) καθηγήτρια, ο (Ελλάδα) χορός, το (Αγγλία) χιούμορ, ο (Αγγλία) ποιητής, η (Αγγλία) εφημερίδα, η (Αμερική) γιατρός, ο (Αμερική) κινηματογράφος, το (Γαλλία) φαγητό, ο (Γαλλία) δάσκαλος, το (Ολλανδία) τυρί, ο (Ολλανδία) ζωγράφος, η (Ισπανία) γλώσσα, ο (Ισπανία) πρόξενος, το (Γερμανία) βιβλίο, η (Γερμανία) αρχαιολόγος, ο (Ιταλία) αρχιτέκτονας, η (Ιταλία) όπερα

23 Раскройте скобки:

1. Θέλω (πολύς) (καφές) και (λίγος) ζάχαρη. 2. Έχω μόνο (1) αδελφή και (πολύς) (η ξαδέλφη). 3. (Πόσος) (το παιδί) είναι στην τάξη σου; 4. (Πόσος) (η καρέκλα) υπάρχουν στο δωμάτιο; — Υπάρχουν (αρκετός). 5. (Πόσος) (ο φίλος) έχεις, Πέτρο; — (Λίγος). 6. Δεν ξέρουμε (όλος) (ο άνθρωπος) που μένουν στην πολυκατοικία μας. 7. Η Γιάννα έχει (πολύς) (η δουλειά) αυτές τις μέρες. 8. Μελετάς (πολύς) (η ώρα) κάθε μέρα, Γιάννα; — Ναι, διαβάζω (όλος) (η σελίδα) από κάθε μάθημα (πολύς) (η φορά). 9. Στην πατρίδα μου έχω (πολύς) (ο φίλος), εδώ όμως γνωρίζω (λίγος) (ο άνθρωπος). Ευτυχώς έχω (πολύς) (ο συμμαθητής). 10. Η Ελένη δεν τρώει (πολύς) (το γλυκό), γιατί κάνει δίαιτα. 11. (Ο άνθρωπος) που μένουν εδώ είναι (λίγος), όμως

δημιουργούν (πολύς) (το πρόβλημα). 12. Σήμερα έχει (πολύς) (ο κόσμος) στο δρόμο. 13. (Λίγος) (η γυναίκα) οδηγούν ταξί. 14. Τα τετράδια (πολύς) (ο μαθητής) είναι χάλια!

24 Поставьте вопросы к подчеркнутым словам:

1. Πηγαίνω στο θέατρο με τους φίλους μου. 2. Η Αλίκη έχει τρεις αδελφούς. 3. Έχει πολλούς συνδρομητές αυτό το περιοδικό. 4. Όχι, δεν ξέρω πολλούς δρόμους στην Αθήνα. 5. Όταν δεν ξέρω που είναι ο δρόμος, ρωτάω τους αστυφύλακες ή τους περαστικούς. 6. Είμαστε εδώ τρια χρόνια. 7. Μιλάμε δύο ξένες γλώσσες — γαλλικά και γερμανικά. 8. Ξέρω μόνο έναν μηχανικό, τον κύριο Αντώνη. 9. Όχι, λίγους. 10. Μένω σε μια πολυκατοικία και έχω πολλούς γείτονες.

25 Составьте предложения с глаголами 2-го спряжения (B1 и B2).

26 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Πολλοί άνθρωποι (αγαπώ) τα ζώα, γιατί τα (θεωρώ) καλούς φίλους. 2. Λέει ότι (τηλεφωνώ) συνέχεια στην Ελένη, αλλά το τηλέφωνό της δεν (απαντά). 3. Ο Λάκης δεν (οδηγώ) προσεκτικά, γι' αυτό η γυναίκα του πάντα (ανησυχώ) όταν αυτός (αργώ) από τη δουλειά του. 4. Οι γεωργοί (καλλιεργώ) τα χωράφια τους. 5. Ο Νίκος και η Εύα (αργώ) συχνά στο μάθημα, γιατί (κατοικώ) μακριά. 6. Τους (νικώ) στο σκάκι κάθε φορά που παίζουν μαζί τους. 7. (Πονώ) το κεφάλι της, αλλά τα φάρμακα που (παίρνω) δεν την (ωφελώ). 8. Δε σε (συγχωρώ), Γιάννη, γιατί πάντα (δημιουργώ) προβλήματα. 9. Εσείς, (φορώ) γυαλιά όταν (διαβάζω); 10. Τα παιδιά (γυρίζω) γρήγορα στο σπίτι μετά το σχολείο, γιατί (πεινώ) πολύ. 11. Δε (ζω) ο άνθρωπος μόνο με όνειρα.

27 Заполните пропуски подходящими глаголами в правильной форме: καλώ, πονώ, πουλώ, περπατώ, διψώ, χτυπώ, ωφελώ, περνώ:

1. Τους ..... συχνά στο σπίτι μας για φαγητό. 2. Ο μανάβης ..... φρούτα και λαχανικά. 3. .... πολύ γρήγορα, γιατί αργεί στο μάθημα. 4. Τι πίνεις όταν ....., τσάι ή νερό; 5. Πολλά ζώα ..... με τα τέσσερα. 6. Όταν ..... το κεφάλι τους, πηγαίνουν στο γιατρό. 7. .... το αυτοκίνητό του, γιατί θέλει ένα καινούριο. 8. Το καλό βιβλίο ..... τον άνθρωπο. 9. Τα μικρά παιδιά πέφτουν και ..... συχνά, όταν παίζουν. 10. Τα χρόνια ....., κι εμείς δεν το καταλαβαίνουμε.

28 Прочитайте:

Ένα γράμμα

Αγαπητή μου Κατίνα,

Σου γράφω από την Αίγινα. Είμαι εδώ με τα ξαδέρφια μου και περνάμε καταπληκτικά! Κάνουμε μπάνιο και ηλιοθεραπεία, περπατάμε πολύ, πηγαίνουμε βαρκάδα, τρώμε πολλά φρούτα, πίνουμε πολλούς φρέσκους χυμούς, κάνουμε βόλτα στην αμμονδιά και μαζεύουμε βότσαλα και χρωματιστά κοχύλια. Εγώ απολαμβάνω τον ήλιο και την καθαρή θάλασσα, θαυμάζω την ωραία φύση της Αίγινας. Είναι πραγματικά πολύ όμορφο νησί, γι' αυτό εδώ πάντα έχει πολύ κόσμο, αλλά αυτό δε μας πειράζει. Έχουμε πολλούς καινούριους φίλους. Το βράδυ πολλές φορές πηγαίνουμε με την παρέα μας για χορό. Πολλοί φίλοι μας χορεύουν όλους τους ελληνικούς χορούς και ξέρουν πολλά όμορφα τραγούδια.

Κρίμα που δεν είσαι κι εσύ εδώ! Αλλά τι να κάνεις... Φέτος έχεις πολλές δουλειές και λίγο χρόνο.

Σου στέλνω τα χαιρετίσματά μου και την αγάπη μου από την Αίγινα.

Πολλά φιλά
Ελένη

29 *Задайте вопросы к тексту предыдущего упражнения.*

30 *Перечитайте письмо (упр. №28) и попробуйте написать ответ.*

31 *Напишите небольшое сочинение на тему «Моя семья».*

Παροιμίες — Εκφράσεις

Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει. (Το μήλο πέφτει κάτω απ' τη μηλιά)

Κατά μάνα, κατά κύρη, έλθει γιος και θυγατέρα.

Σόι πάει το βασίλειο.

Το αίμα νερό δε γίνεται.

Τον παιδιού μου το παιδί, δυο φορές παιδί μου.

Κάθε οικογένεια έχει και μαύρο πουλί.

Κεφάλαιο 4 Οι παλιές φωτογραφίες

Γραμματική:

Прошедшее время глаголов έχω, είμαι.

Личные местоимения в родительном падеже.

Прилагательные на -ύς (-ιά, -ύ), -ής (-ιά, -ί), -ης (-α, -ικο), -ης (-ης, -ες).

Наречия.

Διάλογος 1. Οι παλιές φωτογραφίες

Βάσω: Κοίταξε, Νίκο. Πώς ήταν ο παππούς και η γιαγιά στα νιάτα τους.

Νίκος: Ο παππούς ήταν λεβέντης και η γιαγιά ωραία γυναίκα.

Παππούς: Και φοβερή μαγείρισσα!

Βάσω: Δες αυτή τη φωτογραφία. Βγαίνουν από την εκκλησία.

Νίκος: Πόσο νέοι που είναι και οι δύο τους!

Βάσω: Τι ωραίο φόρεμα που φοράει η γιαγιά! Κρίμα που η φωτογραφία δεν είναι έγχρωμη.

Νίκος: Και αυτός εδώ, δίπλα στον παππού, ποιος είναι;

Βάσω: Αυτός ο ξανθός με τα γυαλιά; Δεν τον γνωρίζεις; Είναι ο θεός Πέτρος, όταν ήταν φοιτητής.

Νίκος: Ποια είναι αυτή η όμορφη κοπέλα με τα μακριά σγουρά μαλλιά;

Βάσω: Η αδελφή του παππού, όταν ήταν νέα. Στα χαρακτηριστικά του προσώπου μοιάζουν πάρα πολύ τα αδέλφια. Έχουν το ίδιο στόμα, την ίδια μύτη, το ίδιο χαμόγελο. Δεν έχουν, όμως, το ίδιο σώμα: ο παππούς μας είναι ψηλός και αδύνατος ενώ η αδελφή του κοντή και παχουλή.

Νίκος: Και αυτή η φωτογραφία είναι πολύ παλιά. Δεν αναγνωρίζω τα πρόσωπα.

Βάσω: Για να δω... Νομίζω ότι είναι η γιαγιά.

Γιαγιά: Ναι, εγώ είμαι, όταν ήμουν μαθήτρια στο Δημοτικό.

Και αυτός δεξιά μου είναι ο ξάδερφός μου ο Μάνος.

Νίκος: Κι εκείνος αριστερά σου;

Γιαγιά: Ένας καλός μου φίλος. Ήμασταν συμμαθητές και στο Γυμνάσιο. Τι σου φέρνουν στο μυαλό οι φωτογραφίες... Αλήθεια, τι ωραία χρόνια ...

Λεξιλόγιο — Εκφράσεις

κοίταξε / δεξ (+ в.п. без предлога) —
 посмотри
 φοβερός — 1. ужасный; 2. замечатель-
 ный
 και οι δύο (μας, σας, τους) — (мы, вы,
 они) оба

με τα γυαλιά, με το άσπρο φόρεμα — в
 очках, в белом платье
 ο ίδιος (η ίδια, το ίδιο) — тот же
 самый; он самый
 για να δω — дай(-те)-ка посмотреть

Γραμματική

Обратите внимание:

Πώς ήταν ο παλπούς στα νιάτα του
Ήμαστε συμμαθητές

δεξιά μου, αριστερά σου
 τι σου φέρνουν στο μυαλό οι
 φωτογραφίες

1. Прошедшее время глаголов είμαι, έχω

В греческом языке есть несколько прошедших (и будущих) времен, но у глаголов **είμαι, έχω** есть только 1 прошедшее (и 1 будущее) время. В прошедшем времени эти глаголы спрягаются следующим образом:

(εγώ)	ήμουν, είχα	(εμείς)	ήμασταν /ήμαστε, είχαμε
(εσύ)	ήσουν, είχες	(εσείς)	ήσασταν /ήσαστε, είχατε
(αυτός)	ήταν, είχε	(αυτοί)	ήταν, είχαν

2. Личные местоимения в родительном падеже

Т.к. в греческом языке нет дательного падежа, то его функции распределяются между родительным и винительным падежами. Для выражения косвенного дополнения используется либо в.п. с предлогом (σε, από, για, με, προς), либо р.п.

Перевод	Безуд. форма р.п.	Уд.форма	В.п. с предлогом
мне	μου	εμένα	σ' εμένα
тебе	σου	εσένα	σ' εσένα
ему (м.р.)	του	-	σ' αυτό(ν)
ей (ж.р.)	της	-	σ' αυτή(ν)
ему (ср.р.)	του	-	σ' αυτό
нам	μας	εμάς	σ' εμάς
вам	σας	εσάς	σ' εσάς
им (м.р.)	τους	-	σ' αυτούς
им (ж.р.)	τους	-	σ' αυτές
им (ср.р.)	τους	-	σ' αυτά

В нейтральном контексте используются односложные (безударные) формы местоимений. Они всегда стоят перед глаголом и произносятся слитно с ним. Напр.: της γράφει, σου λέω, σας ακούω. Ударные многосложные формы родительного падежа редко употребляются самостоятельно; чаще используются ударные формы в.п. с предлогом, например: Σ' εσένα μιλώ, μ' ακούς; Σ' εμάς το λένε, όχι σ' εσάς.

Иногда ударные и безударные формы (1-го и 2-го л.) употребляются вместе (если хотим подчеркнуть местоимение): Εμένα μου αρέσει ο καφές. Εσάς σας πάνε τα άσπρα.

μου (σου, του, της, μας, σας, τους) = σε (από, για, με, προς) + εμένα (εσένα, αυτόν, αυτή, αυτό, εμάς, εσάς, αυτούς, αυτές, αυτά)

σε / με + εμένα (εσένα, εμάς, εσάς) = σ' εμένα / μ' εμένα (σ' εσένα / μ' εσένα, σ' εμάς / μ' εμάς, σ' εσάς / μ' εσάς)

για / από + εμένα (εσένα, εμάς, εσάς) = για μένα / από μένα (για σένα / από σένα, για μας / από μας, για σας / από σας)

σε / με / για / από + αυτόν (αυτή, αυτό, αυτούς, αυτές, αυτά) = σ' αυτόν, μ' αυτόν, γι' αυτόν, απ' αυτόν (и т.д.)

Обстоятельства места с местоимениями в родительном падеже

Στη φωτογραφία ο Κώστας είναι πλάι μου. (πλάι σ' εμένα)

Φεύγω μακριά σου. (μακριά από σένα)

Μένουμε κοντά του. (κοντά σ' αυτόν, κοντά στον Αντώνη)

Δε λείπει ποτέ αστεία μπροστά της. (μπροστά σ' αυτήν, μπροστά στην Άννα)

Να το φαρμακείο. Η στάση είναι δίπλα του. (δίπλα σ' αυτό)

Η βιβλιοθήκη είναι αριστερά μας. (αριστερά από μας)

Το σπίτι που ψάχνετε είναι απέναντί σας. (απέναντι από σας)

Έχουν πολλούς φίλους γύρω τους. (γύρω απ' αυτούς)

Δεξιά τους είναι η κυρία Μαρία. (δεξιά απ' αυτές, δεξιά από τις κοπέλες)

Η μητέρα ρίχνει την κουβέρτα πάνω τους. (πάνω σ' αυτά, πάνω στα παιδιά)

Διάλογος 2. Οι συμμαθητές μου από το σχολείο

Δημήτρης: Να και μια φωτογραφία με τα παιδιά από την τάξη μου.

Ελένη: Μπα; Ποιος είναι αυτός δίπλα στον Φίλιππο;

Δημήτρης: Ποιος; Αυτός ο ψηλός μελαχρινός με τα κοντά σγουρά μαλλιά;

Ελένη: Όχι, καλέ. Αυτός με τα ίσια ξανθά μαλλιά. Είναι λίγο παχουλός, αλλά δεν είναι άσχημος.

Δημήτρης: Είναι ο Λευτέρης.

Ελένη: Οι άλλοι ποιοι είναι;

Δημήτρης: Η καστανή με τα πράσινα μάτια και τις φακίδες είναι η Σοφία. Αυτή η αδύνατη με τα μεγάλα μάτια είναι η Κατερίνα. Παίζει φοβερό σκάκι. Η κοντούλα με τα γυαλιά και το ωραίο χαμόγελο είναι η Ειρήνη. Το παιδί με τα μαύρα μαλλιά είναι ο Τάσος. Κι αυτός ο φαλακρός με τη μεγάλη μύτη είναι ο γυμναστής μας.

Διάλογος 3. Στο κατάστημα

Ο Νίκος και η Νίκη είναι σ' ένα μαγαζί που πουλά ρούχα. Αγοράζουν ένα σακάκι για το Νίκο.

Νίκος: Δες αυτό το σακάκι, Νίκη. Σου αρέσει;

Νίκη: Ναι, ωραίο είναι αλλά πολύ φαρδύ. Επίσης ο γιακάς του είναι πολύ φαρδύς.

Νίκος: Εκείνο εκεί το καφέ;

Νίκη: Δεν είναι άσχημο. Μόνο που η πλάτη του είναι πολύ φαρδιά.

Νίκος: Ναι, αλλά επειδή οι δικοί μου ώμοι είναι φαρδιοί και το σακάκι μου πρέπει να έχει φαρδιούς ώμους.

- Νίκη: Δε μ' αρέσει.
 Νίκος: Τι λες γι' αυτό με μεγάλες τσέπες;
 Νίκη: Δε βλέπεις τα μανίκια του τι φαρδιά και μακριά που είναι; Δε σου πάει καθόλου.
 Νίκος: Ποιο σακάκι νομίζεις ότι είναι καλό; Κανένα δε σου αρέσει. Το ένα είναι φαρδύ, του άλλου οι ώμοι είναι φαρδιοί, το άλλο έχει φαρδύ γιακά και μακριά μανίκια... Πάμε σπίτι, δεν αγοράζω σακάκι.

Λεξιλόγιο

το σακάκι — пиджак	ο γιακάς — воротник
η πλάτη — спина	ο ώμος — плечо
το μανίκι — рукав	
μου (σου, του, της, του, μας, σας, τους) αρέσει/-ουν (+ συщ. и.п. с артиклем) — мне (тебе,...) нравится /нравятся	
πρέπει να + глагол — должен (πρέπει να έχω, πρέπει να έχεις, πρέπει να έχει, πρέπει να έχουμε и т.д.)	

Περιγραφή — Λεξιλόγιο

τα μαλλιά — волосы	το μέτωπο — лоб
το φρύδι — бровь	το μάτι — глаз
η βλεφαρίδα — ресница	το αυτί / αφτί — ухо
η μύτη — нос	το μάγουλο — щека
το στόμα — рот	τα χείλη /τα χείλια — губы
το ρουθούνι — ноздря	το μουστάκι — усы
τα γένια — борода	το πιγούνι /το σαγόνι — подбородок
το σώμα /το κορμί — тело, фигура	ο λαιμός — шея, горло
ασπρομάλλης (-α, -ικο) — седой	τα χαρακτηριστικά — черты лица
γκριζομάλλης (-α, -ικο) — седой	το σχήμα — форма
κοκκινομάλλης (-α, -ικο) — рыжий	φαλακρός (-η,-ο) — лысый
-
- Цвета (τα χρώματα)
άσπρος (-η,-ο) — белый	θαλασσίς (-ιά, -ί) — цвет морской волны
μαύρος (-η,-ο) — черный	βυσσινής (-ιά, -ί) — вишневый
πράσινος (-η,-ο) — зеленый	πορτοκαλής (-ιά, -ί) — оранжевый
κόκκινος (-η,-ο) — красный	σταχτής (-ιά, -ί) — пепельный
γαλανός (-η,-ο) — голубой	καφετής (-ιά, -ί) — коричневый
μελαχρινός(-η,-ο) — смуглый; брюнет	ουρανής (-ιά, -ί) — небесный
ρόδιнос (-η, -ο) — розовый	μενεξεδής (-ιά, -ί) — фиолетовый
каστανός (-η, -ο) — каштановый	μοβ / μωβ — лиловый
ξανθός (-ιά/-η, -ο) — светлый, белокурый	μπλε — синий
γαλάζιος (-α, -ο) — голубой	καφέ — коричневый
σκούρος (-α, -ο) — темный	γκρι — серый
γκρίζος (-α, -ο) — серый	μπεζ — бежевый
κίρτιнос (-η,-ο) — желтый	ροζ — розовый

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

- το πρόσωπο: όμορφο, ωραίο, άσχημο (некрасивое), γλυκό (приятное), σκληρό (суровое), ρυτιδωμένο / ζαρωμένο (морщинистое), χλωμό (бледное)
σχήμα προσώπου: στρογγυλό (круглое), ωοειδές (овальное), τριγωνικό (треугольное), οστεώδες (костлявое), μακρύ (длинное), χοντρό / παχύ (толстое), λεπτό / αδύνατο (худое)
τα χαρακτηριστικά: αδρά (крупные), λεπτά (тонкие)
τα μαλλιά: ίσια (прямые), σγουρά / κατσαρά (кудрявые), λίγα (жидкие), πλούσια (густые), μακριά (длинные), κοντά (короткие), κουρεμένα (подстриженные),

βαμμένα (крашеные), περιποιημένα (ухоженные), απεριποίητα (неухоженные), λυτά / χυτά (распущенные), κυματιστά (волнистые), μπουκλές (кудри), σκληρά (жесткие), όρθια (торчком), απαλά (мягкие), μεταξένια (шелковистые), κοτσίδα (коса), η φαλάκρα (лысина)

το μέτωπο: ψηλό (высокий), πλατύ (широкий), στενό (узкий), καθαρό (чистый), ρυτιδωμένο (морщинистый), συνοφρυωμένο (нахмуренный)

τα μάτια: αμυγδαλωτά (миндалевидные), σχιστά (узкие), βαθουλωτά (глубоко посаженные), προεξέχοντα (навыкате), αστραφτερά (блестящие), ωραία, εκφραστικά (выразительные), ανέκφραστα (невыразительные), γουρλωτά / γουρλωμένα (вытаращенные), τσακίρικα (голубые — о глазах)

το βλέμμα (взгляд): βλοσυρό (суровый), άγριο (свирепый), θολό (тусклый), άψυχο (безжизненный), ανέκφραστο, εκφραστικό, ανήσυχο (беспокойный), αμήχανο (озадаченный), ένοχο (виноватый), εύλωττο (красноречивый), ερωτηματικό (вопросительный), απланές (неподвижный), επίμονο (пристальный)

τα φρύδια: σμιχτά (сросшиеся), γραμμένα (четко очерченные), λεπτά (тонкие), πυκνά (густые), τα γαϊτανόφρυδα (брови дугой)

η μύτη: ελληνική / κλασική, χοντρή, λεπτή, κυρτή (горбатый), γαμψή (крючковатый), γερακίσια (ястребиный), ανασηκωμένη (приподнятый), πλακουτσωτή (лепешкой)

τα μάγουλα: βαθουλωμένα / ρουφηγμένα (ввалившиеся), ψηλά ζυγωματικά (высокие скулы), οι φακίδες / παννάδες (веснушки)

τα χείλη: λεπτά, στενά (узкие), σαρκώδη / παχιά (полные), σαν κοράλλι (коралловые), άχρωμα (бесцветные), σφιγμένα (сжатые)

τα δόντια: κάτασπρα (белоснежные), αστραφτερά, μαργαριταρένια (жемчужные), στραβά (кривые), αραιά (редкие)

το μουστάκι: της γάτας, του ποντικού, του λιονταριού, οι φαβορίτες (бакенбарды)

το χαμόγελο: πλατύ (широкая), γοητευτικό (очаровательная), ελαφρό (легкая), ειρωνικό, σαρκαστικό

το πηγούνι: θεληματικό (волевой), στρογγυλό (круглый), διπλό (двойной), τετράγωνο (квадратный), μυτερό (острый)

το σώμα: (фигура) αθλητικό (спортивная), καλλίγραμμο (хорошо сложенная), πλαδαρό (дряблая), αγαλματένιο (точеная, как статуя), άνθρωπος: μεγάλσωμος (крупный), λέλεκας (журавль), τηλεγραφόξυλο (телеграфный столб), одοντογλυφίδα (худой как щепка), σωματώδης (дородный), ψηλόλιγνος (высокий и стройный), αεράτος (грациозный), ευκίνητος (подвижный), βραδυκίνητος (медлительный), κυπαρίσσι, υπερτροφικός (перекормленный), στρουμπουλός / στρογγυλός (круглый), παχουλός (полный), λυγρός (гибкий), μικρόσωμος, κοκαλιάρης (-α, -ικο) (костлявый), ξερακιανός (сухопарый), ασθενικός (болезненный), νευρώδης/ μυώδης (мускулистый), λιπόσαρκος (тощий), παχύσαρκος (жирный), камπούρης (-α) (горбатый), γεροδεμένος (коренастый), κοντόχοντρος (приземистый и толстый), μέση δαχτυλίδι (осиная талия)

το ντύσιμο: (одежда) απλό (простая), κομψό (элегантная), πολυτελές (роскошная), επίσημο (торжественная), ανεπίσημο, καλόγουστο (со вкусом), κακόγουστο, ντυμένος στην τρίχα / του κουτιού (одетый с иголочки), καλοντυμένος, κακοντυμένος, ατημέλητος (неряшливый, неопрятный)

ο άνθρωπος: χαριτωμένος = συμπαθητικός, χαμογελαστός (улыбчивый), χαρωπός (веселый), σκυθρωπός (мрачный), αντιπαθητικός, αγέλαστος, σοβαρός, ευγενικός, με καλούς τρόπους, παρουσιαστικός/ ευπαρουσίαστος (представительный, видный), εντυπωσιακός (эффектный), εκθαμβωτικός/ εκτυφλωτική ομορφιά (ослепительная красота), ασύγκριτος (несравнимый), Αφροδίτη, τερατόμορφος (безобразный), σκιάχτρο (пугало), Κουασιμόδος, αποκρουστικός (отвратительный), καρικατούρα, αστείος, γελοίος (смешной), κωμικός

ηλικία: μικρός, νέος, μεσήλικας, ηλικιωμένος, μεγάλος, γέρος/ γριά

Γραμματική

Прилагательные на -ύς, -ιά, -ύ

Παдеж	Εд.ч.			Μν.ч		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	βαρύς	βαριά	βαρύ	βαριοί	βαριές	βαριά
Γεν.	βαριού*	βαριάς	βαριού	βαριών	βαριών	βαριών
Αιτ.	βαρύ	βαριά	βαρύ	βαριούς	βαριές	βαριά

* также: βαρύ

Αναλογично склоняются прилагательные: βαθύς, μακρύς, πλατύς, φαρδύς, παχύς и др.

Прилагательные на -ής, -ιά, -ι

Πα- деж	Εд.ч.			Πα- деж	Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.		м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	σταχτής	σταχτιά	σταχτί	Ον.	σταχτιοί	σταχτιές	σταχτιά
Γεν.	σταχτιού*	σταχτιάς	σταχτιού	Γεν.	σταχτιών	σταχτιών	σταχτιών
Αιτ.	σταχτή	σταχτιά	σταχτί	Αιτ.	σταχτιούς	σταχτιές	σταχτιά

* также: σταχτή

Αναλογично склоняются прилагательные: βυσσινής, θαλασσής, καφετής, χρυσαφής и др.

Прилагательные на -ης, -α, -ικο

Πα- деж	Εд.ч.			Πα- деж	Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.		м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	τεμπέλης	τεμπέλα	τεμπέλικο	Ον.	τεμπέληδες	τεμπέλες	τεμπέλικα
Γεν.	τεμπέλη	τεμπέλας	τεμπέλικου	Γεν.	τεμπέληδων	—	τεμπέλικων
Αιτ.	τεμπέλη	τεμπέλα	τεμπέλικο	Αιτ.	τεμπέληδες	τεμπέλες	τεμπέλικα

Αναλογично склоняются прилагательные: πεισματάρης упрямый, ζηλιάρης завистливый, γκρινιάρης ворчливый, αρρωστιάρης болезненный, παραπονιάρης вечно ноющий, νυτтик, ξεχασιάρης забывчивый, γρουσουζής /γουρσουζής приносящий неудачу, παιχνιδιάρης игривый, εικοσάρης двадцатилетний, τριαντάρης тридцатилетний и т.п., κουτσομπόλης сплетник, μακρυμάλλης длинноволосый, σγουρομάλλης кудрявый, κοκκινομάλλης рыжеволосый и т.п.

Πримечание: прилагательные на -ης, -α, -ικο часто используются в значении существительных.

Прилагательные на -ής, -ης, -εs

Πα- деж	Εд.ч.			Πα- деж	Μн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.		м.р.	ж.р.	ср.р.
Ον.	αφελής	αφελής	αφελές	Ον.	αφελείς	αφελείς	αφελή
Γεν.	αφελούς*	αφελούς	αφελούς	Γεν.	αφελών	αφελών	αφελών
Αιτ.	αφελή	αφελή	αφελές	Αιτ.	αφελείς	αφελείς	αφελή

* также: αφελή

Αναλογично склоняются: αμελής *небрежный*, ασφαλής *безопасный*, надежный, γλωσσομαθής *знающий языки*, επιμελής *прилежный*, ακριβής *точный*, διεθνής *международный*, ευγενής *вежливый*, благородный, αγενής *невежливый*, αναιδής *наглый*, αφέλης *наивный*, συνεπής *последовательный*, σαφής *ясный*, четкий, συνεχής *непрерывный*, ειλικρινής *искренний*, πρωτοφανής *небывалый*, δημοφιλής *популярный*, πετρώδης *каменистый*, αμμόδης *песчаный*, πολυτελής *роскошный*, φεшиенебельный, μεγαλοπρεπής *великолепный* и др.

Ναρεχία

От большинства прилагательных образуются наречия (как правило, образа действия).

От прилагательных на **-ος, -ύς** образуются наречия с окончаниями **-α, -ια** соответственно. Они совпадают по форме с соответствующими прилагательными ср.р. мн.ч.: ωραίος — ωραία, καλός — καλά, άσχημος — άσχημα, εξαιρετικός — εξαιρετικά, κυριακάτικός — κυριακάτικα, βαθύς — βαθιά, μακρύς — μακριά, φαρδύς — φαρδιά

Некоторые наречия на **-α (-ά)** имеют форму и на **-ως**: άσχετα — ασχέτως, βέβαια — βεβαίως, σπάνια — σπανίως, ταυτόχρονα — ταυτόχρονως, σύγχρονα — συγχρόνως. Однако наречия с окончаниями **-ως** и **-α** не всегда совпадают по значению, напр.: το αγοράζω ακριβά (от ακριβός) — ακριβώς αυτό εννοώ (от ακριβής), περνάμε ευχάριστα — δέχομαι ευχαρίστως, περάσαμε το ταξίδι έκτακτα — είχαν έκτάκτως μεγάλα κέρδη.

От прилагательных на **-ής (-ής, -ές)** образуются наречия с окончанием **-ώς**, от прилагательных на **-ης (-α, -ικο)** — наречия на **-ικα**: ακριβής — ακριβώς, διεθνής — διεθνώς, τεμπέλης — τεμπέλικα, παραπονiάρης — παραπονiάρικα.

Ασκήσεις

1 Προςκλονιάτε словосочетания:

ο συμπαθητικός άνθρωπος, η κομψή γυναίκα, το αθλητικό σώμα, η μακριά κοτσίδα, η ξανθιά κοπέλα, το μακρύ πρόσωπο, το διπλό πιγούνι, ο ειλικρινής χαρακτήρας, το πλατύ χαμόγελο, η ελληνική μύτη, το απλανές βλέμμα, ο άσχημος τρόπος, ο βαρύς χειμώνας

2 Составьте как можно больше словосочетаний «прил.+сущ.» с прилагательными урока. Составьте предложения с этими словосочетаниями.

3 Составьте вопросы и ответы по образцам:

- α) — Ποιος είναι εκείνος ο ξανθός; — Εκείνος με το άσπρο πουκάμισο; Είναι ο φίλος μου ο Γιάννης.
β) — Γνωρίζετε εκείνη με τα μαύρα μάτια; — Βέβαια! Είναι η αδερφή της Εύας.
γ) — Αυτός ο παχουλός είναι άντρας της Μαρίας; — Όχι, εκείνος ο ψηλός με το μπλε παντελόνι και τα κόκκινα γυαλιά.

4 Δοπιιшите пропущенные окончания:

1. Ο Αλέκος είναι ψηλ..., αλλά η Αλίκη είναι κοντ... . 2. Η Μαρίνα και η Νάντια είναι μελαχριν... ; — Η Μαρίνα είναι μελαχριν..., αλλά η Νάντια είναι ξανθ... . 3. Τα αδέρφια της Γιάνν... είναι πολύ ευγενικ... παιδ.... 4. Ο Τάσος έχει καλ... τρόπ...,

αλλά ο Ηλίας δεν είναι καθόλου ευγενικ... . 5. Ο Κώστας και η αδερφή του είναι ξανθ... ; — Όχι, μόνο ο Κώστας είναι ξανθ... . Η Λίνα είναι κασταν... . 6. Η μητέρα σου έχει γαλαν... ή κασταν... μάτια; 7. Ο θεός σου είναι πολύ συμπαθητικ... άνθρωπ... — Ναι, κι ο θεός κι η θεία μου είναι συμπαθητικ... . 8. Τα μαλλιά της αδερφ... μου είναι κασταν... , αλλά είναι βαμμέν... κόκκιν... . 9. Αυτή η βυσσιν... τσάντα είναι εκείν... της ψηλ... κοπέλ... με το άσπρ... καπέλο. 10. Εκείν... τα γυαλιά είναι εκείν... του σοβαρ... κυρί... με το μαύρ... κοστούμι.

5 *Заполните пропуски глаголами έχω, είμαι в прошедшем времени:*

1. .... κι εσείς στην ταβέρνα, παιδιά; — Ναι, κι εμείς ..... Και ..... πολύ ωραία! — Δηλαδή μόνο εγώ δεν ..... 2. Θάνο, πού ..... χθες; — Δεν ..... στο σπίτι. .... μια δουλειά στην Πάτρα. 3. Όταν ..... στην πατρίδα σου, ... μάθημα κάθε μέρα; — Ναι, ... πολλές ώρες μάθημα κάθε μέρα. 4. Όταν ο παππούς μου ..... νέος, ... πολύ πλούσιος. .... πολλά λεφτά. 5. Μπαμπά, ... ποτέ σου πολλά λεφτά; — Μπα! Ποτέ δεν ..... πλούσιος. 6. Όταν ..... παιδιά, ... ένα πολύ μεγάλο σπίτι στο χωριό. 7. Δεν ..... πολλούς φίλους όταν ..... μικρός. Εσύ; — Εγώ ..... πολλούς. Και τώρα έχω. 8. Όταν ..... νέος, τι δουλειά ..... , κύριε Γιάννη; — ..... πιλότος. .... μια θαυμάσια δουλειά! 9. Κυρία Αλίκη, δεν ..... χθες στη δουλειά; — Όχι, κορίτσι μου, δεν ..... - Γιατί, ... άρρωστη; — Όχι, δεν ..... άρρωστη, αλλά ..... ρεπό. 10. Καλώς τα παιδιά! Σας περιμένω εδώ και μια ώρα. Πού .....; — Δε φταίμε εμείς, Γιάννη. .... πολλή κίνηση στους δρόμους.

6 *Отвечьте на вопросы, используя наречия πολύ, αρκετά, λίγο, καθόλου.*

Напр.: Είναι πολύ ψηλή; — Όχι, δεν είναι καθόλου ψηλή. / Όχι και πολύ ψηλή. / Είναι λίγο ψηλή. / Αρκετά ψηλή.

1. Είναι πολύ έξυπνος αυτός ο μαθητής; 2. Είναι αρκετά σοβαρή η αδερφή σου; 3. Είναι λίγο άσχημος ο κ. Παυλίδης; 4. Είναι πολύ όμορφος; 5. Είστε αρκετά ντροπαλοί; 6. Αυτοί οι δύο έχουν πολύ άσχημους τρόπους; 7. Έχει πολύ μικρό σπίτι; 8. Είναι αρκετά λεπτή;

7 *Образуйте наречия от следующих прилагательных:*

άδικος, δίκαιος, έξυπνος, ακριβός, ακριβής, κοντός, βαθύς, ευχάριστος, δυσάρεστος, δύσκολος, εύκολος, μακρύς, βαρύς, ζηλιάρης, βέβαιος, όμορφος, άσχημος, όμοιος, συνεπής, διεθνής, πεισματάρης, τέλειος, δραστήριος, χαρούμενος

Устно составьте предложения с этими наречиями.

8 *Допишите пропущенные окончания прилагательных:*

1. Ποιο είναι εκείν... το ξανθομάλλ... αγόρι; 2. Στην τάξη μας υπάρχουν πολλ... επιμελ... μαθητές. 3. Τα βαρ... φαγητά είναι επιβλαβ... . 4. Οι γκρινιάρ... και οι παραπονιάρ... είναι συνήθως κουραστικ... . 5. Τα παιδιά μου είναι πολύ πεισματάρ... . 6. Αυτός ο ευγενικ... κύριος έχει μια αγεν... κόρη. 7. Καπνίζω μόνο ελαφρ... τσιγάρα. 8. Η ζώνη αυτού του θαλασσ... φορέματος είναι φαρδ... . 9. Δεν τρώμε παχ... φαγητά, γιατί κάνουμε δίαιτα. 10. Η χώρα μας έχει πολλ... δασώδ... περιοχές.

9 *Раскройте скобки, обращая внимание на прилагательные:*

1. Ποια είναι η κυρία με (καφετής) φόρεμα; 2. Το παιδί της Μαρίας είναι πολύ (ζηλιάρης). 3. Ο παππούς μου αν και είναι ογδόντα χρονών είναι πολύ (υγιής). 4. Τα

τετράδια και τα βιβλία (επιμελής) μαθητών είναι πάντα (καθαρός). 5. Τα κουμπιά (πορτοκαλής) φορέματος είναι μικρά. 6. Δε συμπαθώ καθόλου (αγενής) ανθρώπους. 7. Πόσο (βαθής) είναι η λίμνη; 8. Η Μαργαρίτα είναι (φυσικός) (κοκκινομάλλης) ή βάφει τα μαλλιά της; 9. Οι γονείς μου είναι λίγο (γκρινιάρης). 10. Προσέχουμε την υγεία μας και είμαστε (υγιής). 11. Γνωρίζεις εκείνους τους δύο (παχύς) κυρίους; 12. Εκείνες οι τρεις (ξανθομάλλης) είναι Δανέζες, νομίζω. 13. Προσωπικά, προτιμώ τις (τριαντάρης) από τις (εικοσάρης). 14. Ο καημένος ο ξάδερφός μου είναι πολύ (αρρωστιάρης). 15. Η δασκάλα μας είναι πολύ (ξεχασιάρης). Κάθε φορά ξεχνά από κάτι στην τάξη. 16. Ο Αλέκος και ο Τόλης είναι πολύ (ζηλιάρης). 17. Αυτοί οι άνθρωποι είναι πολύ (γρουσουζής). Δεν τους αντέχω καθόλου.

10 Раскройте скобки:

1. Πάμε στο ζαχαροπλαστείο, Λέλα; — Ναι, όμως... είμαι και (χοντρός). — (Αδύνατος) είσαι, όχι (χοντρός). Άντε πάμε, κερνάω εγώ. 2. Γιάννη, Πέτρο, γιατί είστε (όρθιος); — Μα γιατί δεν υπάρχει (ελεύθερος) θέση. 3. Παρακαλώ, θέλω μια (γκρίζος) μπλούζα. — Ορίστε. — Όχι, δε θέλω αυτή, γιατί είναι πολύ (σκούρος) και δεν είναι (μοντέρνος). 4. Πώς είναι τόσο (πεισματάρης) το παιδί σου, Λιάνα; Εσύ είσαι έτσι (πεισματάρης); — Α, όχι. Εγώ δεν είμαι καθόλου (πεισματάρης). Μόνο λίγο (παραπονιάρης) είμαι. Το παιδί μοιάζει στον άντρα μου. Αυτός και η αδελφή του η Μίμη είναι και (πεισματάρης) και (γκρινιάρης). 5. Τι (αγενής) άνθρωποι που είστε! Πώς μου μιλάτε έτσι; Ξέρετε τι τους κάνω εγώ τέτοιους (αγενής) ανθρώπους σαν κι εσάς; 6. Έχετε (διαφανής) χαρτί, παρακαλώ; — Τι (διαφανής) χαρτί θέλετε; Δεν υπάρχουν (διαφανής) χαρτιά.

11 Напишите в единственном числе:

1. Δεν είναι όλοι αναιδείς και αγενείς. 2. Φοράνε πολύ φαρδιά παντελόνια. 3. Γιατί δεν είστε ακριβείς στα ραντεβού σας; 4. Δεν τους θέλουμε στην παρέα μας, γιατί είναι γκρινιάρηδες. 5. Αυτά τα προγράμματα είναι πολύ δημοφιλή. 6. Δε μου φαίνεστε πολύ ειλικρινείς.

12 Заполните пропуски прилагательными в правильной форме (άπιστος, αμμόδης, βαρύς, πιστός, φοβητσιάρης, φαρδύς, διεθνής, πεισματάρης, εξηντάρης, αγενής, επιβλαβής, υγιής, πορτοκαλής):

1. Έμεινε ..... στις ιδέες του. 2. Η γνώμη ..... δεν αλλάζει εύκολα. 3. Είναι λίγο ....., γι' αυτό δεν ταξιδεύουν με αεροπλάνο. 4. Τα πολλά φάρμακα είναι ..... για τον ανθρώπινο οργανισμό. 5. Ο λογαριασμός του τηλεφώνου είναι πάντα μεγάλος γιατί κάνω πολλά ..... τηλεφωνήματα. 6. .... έχουν συνήθως γκρίζα μαλλιά. 7. Αυτή η περιοχή δεν έχει πολλά δέντρα γιατί είναι ..... 8. Το κεφάλι μου είναι ..... γιατί έχω γρίπη. 9. .... τρόποι του τον κάνουν αντιπαθητικό. 10. Όταν οι δρόμοι είναι ....., τα αυτοκίνητα τρέχουν με μεγάλη ταχύτητα. 11. Δεν πιστεύει αυτά που λένε. Είναι ..... 12. Η θερμοκρασία ..... ανθρώπων είναι 36,6. 13. Το κόκκινο μαζί με το κίτρινο, μας δίνουν .....

13 Раскройте скобки, обращая внимание на прилагательные:

1. Καλή η φούστα σου αλλά πολύ (φαρδύς) και (μακρύς). — Μα είναι της μόδας (φαρδύς) και (μακρύς) ρούχα. 2. (Πεισματάρης) άνθρωποι επιμένουν ακόμα κι όταν ξέρουν ότι έχουν άδικο. 3. Τι (ωραίος) που είναι στο νησί μας (χρυσ αφής) ηλιοβασιλέματα! Και το πρωί που βγαίνει ο ήλιος, όλα γύρω είναι (πορτοκαλής). 4. (Παχύς) φαγητά κάνουν κακό στην υγεία. 5. Γιατί λένε ότι όλες οι πεθερές είναι (γκρινιάρης); 6. Μου κάνεις έναν (ελαφρύς) καφέ, σε παρακαλώ; 7. Είναι μεγάλοι

οι γονείς σου, Τάκη; — Είναι (σαραντάρης). — Και οι παππούδες σου; — Ο παππούς είναι (εβδομηντάρης) και η γιαγιά είναι (εξηντάρης). 8. Γιατί δεν αγοράζεις αυτή τη (θαλασσίς) μπλούζα; Όλα μαύρα, (καφετής), (βυσσινής) και μπλε φοράς. 9. Γιατί πάντα φοράτε (φαρδύς) ρούχα; — Γιατί είναι (άνετος). 10. Αυτοί οι νόμοι είναι (Διεθνής) Οργανισμού Υγείας. 11. Δυστυχώς, (αρκετός) οδηγοί είναι (αμελής) και (απρόσεκτος). 12. Όχι άλλοι στο ασανσέρ, παρακαλώ, γιατί είναι (πλήρης). 13. Δε χωράει σε (αυτός ο μικρός) αυτοκίνητο, γιατί τα πόδια του είναι πολύ (μακρύς). 14. Σήμερα δεν είμαι καθόλου καλά εξαιτίας της (βαρύς) ατμόσφαιρας. 15. Χαρακτηριστικό (γκρινιάρης) είναι ότι ποτέ δεν είναι (ευχαριστημένος). 16. Η γειτόνισσά σου είναι πολύ (κουτσομπόλης)! — Πάρα πολύ, αλλά το ίδιο (κουτσομπόλης) είναι ο άντρας της. 17. Δεν ξέρω αν τα παιδιά σου πάντα είναι (ειλικρινής) όπως λες, τώρα όμως λένε ψέματα. 18. Κάνεις λάθος αν πιστεύεις πως όταν μιλάς μ' αυτόν τον τρόπο, είσαι (ειλικρινής). Είσαι (αγενής) και τίποτε άλλο. 19. Πάρα (πολύς) νέοι σήμερα είναι (γλωσσομαθής). 20. Ποιο είναι εκείνο το (σγουρομάλλης) (μικρός) παιδί; Τι (χαριτωμένος) που είναι! 21. Οι βεράντες αυτού του σπιτιού είναι (φαρδύς) αλλά δεν είναι (μακρύς). 22. Τι χρώμα ζακέτα προτιμάς; (Καφετής) ή (βυσσινής); — Δεν φοράω ούτε (καφετής) ούτε (βυσσινής) ζακέτες. 23. Σπουδάζει στο Ινστιτούτο (Διεθνής) Σχέσεων. 24. Ή είναι πραγματικά (αφελής) ή κάνουν (αφελής). 25. Και οι δύο μου αδερφοί είναι πολύ (ξεχασιάρης). 26. Είστε (ασφαλής) μόνο όταν κλειδώνετε την πόρτα. 27. Στο σπίτι μου έχω πολύ (παixνιδιάρης) γάτα. 28. Ο Θάνος και η Νίκη ποτέ δεν είναι (ακριβής) στο ραντεβού τους. 29. Από τους φίλους μου ζητώ να είναι (ευγενικός) και (ειλικρινής) μαζί μου.

14 Дополните окончания прилагательных:

1. Ο αδερφός μου έχει φαρδ... ώμους. 2. Όλα τα ζώα δεν έχουν μακρ... ουρά. 3. Οι τοίχοι του σπιτιού μας είναι καφετ... 4. Δεν αγαπά καθόλου τη δουλειά: είναι κλασικός τεμπέλ... 5. Είναι και οι δύο τους αναιδ... και αγεν... 6. Αυτές οι κοπέλες είναι πεισματάρ... και εγωίστριες. 7. Μητέρα και πατέρας έχουν ισ... μαλλιά, όμως τα παιδιά τους είναι σγουρομάλλ... 8. Οι κόρες σου δεν είναι ειλικριν... 9. Έχω 2 ουραν... πουκάμισα. 10. Ο Ερυθρός Σταυρός είναι μια διεθν... οργάνωση. 11. Πολλά καταστήματα έχουν συνεχ... ωράριο. 12. Τι έχει σήμερα το παιδί και είναι έτσι γκρινιάρ...; 13. Και οι δύο γάτες μας είναι σταχτ... 14. Η Ελένη δεν το καταλαβαίνει ότι είναι ζηλιάρ... 15. Δεν θέλουμε αυτά τα παχ... φαγητά. 16. Αυτά τα τραγούδια είναι πολύ δημοφιλ... στην πατρίδα μου. 17. Κάνω αυτό που θέλεις, αλλά με βαρ... καρδιά. 18. Ο Πέτρος πάντα φοράει πολύ φαρδ... ρούχα. 19. Είναι μεγάλ... παιδιά, αλλά δε μένουν μόνα τους στο σπίτι, γιατί είναι φοβιτσιάρ... 20. Τέτοιο κρύο είναι πρωτοφαν... 21. Λάκη, τα μαλλιά σου είναι πολύ μακρ... 22. Η χώρα τους έχει πολλ... αμμώδ... και πετρώδ... περιοχές.

15 Заполните таблицу прилагательными:

Ρήμα — Глагол	Ουσιαστικό — Сущ.	Επίθετο
γκρινιάζω — ворчать	η γκρίνια — ворчание	
τεμπελιάζω — бездельничать	η τεμπελιά — безделье	
φοβάμαι — бояться	ο φόβος — страх	
φαρδαίνω — расширять(ся)	το φάρδος* — ширина	
υγιαίνω — быть здоровым	η υγεία — здоровье	
αρρωσταίνω — заболевать	η αρρώστια — болезнь	
αμελώ — небрежно относиться	η αμέλεια — небрежность	

πεισμώνω — упрямиться	το πείσμα — упрямство	
πλαταίνω — расширять(ся)	το πλάτος* — ширина	
επιμελούμαι — заботиться	η επιμέλεια — усердие	
ζηλεύω — ревновать, завидовать	η ζήλια — ревность	
παχαίνω — толстеть	το πάχος — жир, толщина	
βαθαίνω — углублять(ся)	το βάθος — глубина	

* существительные среднего рода на -ος будут рассмотрены в последующих уроках.

16 Заполните пропуски словами из таблицы:

1. .... το φόρεμά μου, γιατί είναι στενό. 2. Η κυκλοφορία σε ..... δρόμους είναι εύκολη. 3. .... μικραίνει τη ζωή. 4. Το ζώο ..... και δεν προχωρεί. 5. .... είναι χαρακτηριστικό του καλού μαθητή, ενώ ..... του ..... . 6. Όταν τα μικρά παιδιά βγάλουν δόντια, ... 7. Τρώει πολλά γλυκά, γι' αυτό ..... συνέχεια. 8. Θέλω έξι ..... πιάτα για σούπα. 9. Όταν ήταν μικρή ήταν πολύ ..... . Τώρα όμως ..... συνέχεια. 10. Πολλοί λένε ότι όποιος αγαπά, ... 11. Έχουμε ένα ..... και δύσκολο δρόμο μπροστά μας. 12. Νιώθει τόση ....., που δεν κουνά ούτε το δαχτυλάκι της. 13. Ο Πέτρος συχνά πειράζει τους άλλους, σε ..... όμως είναι καλός χαρακτήρας. 14. Προσοχή! Η θάλασσα ..... απότομα. 15. Δεν προσέχει καθόλου ..... του. Πίνει και καπνίζει πολύ.

17 Заполните пропуски прилагательными или образованными от них наречиями:

1. Είμαστε πάντα όλοι μας .... δεν υπάρχει πρόβλημα. Θα είμαστε στην ώρα μας στο αεροδρόμιο. (συνεπής) 2. Το σπίτι τους το βρίσκεις πάρα πολύ ..... . (εύκολος) 3. Μένει σ' ένα ..... δρόμο, ... από το κέντρο της πόλης. (φαρδύς, μακρύς) 4. Υπάρχει μια ..... κίνηση για την ειρήνη, που τώρα είναι γνωστή ..... . (διεθνής) 5. Πόσο ..... είναι η κόρη σας και πόσο ..... και ..... μιλάει! (γλυκός, ευγενικός) 6. Κάθε φορά που έρχονται στο σπίτι μας περνάμε πολύ ..... . Ο άντρας της έχει πολύ ..... χαρακτήρα. (άσχημος) 7. Νιώθεις ..... τώρα που μένει και ο Τάκης μαζί σου; — ..... και νιώθω ..... . Δε φοβάμαι πια. (ασφαλής) 8. Τα μικρά παιδιά είναι συνήθως ..... . Και χαμογελούν τόσο ..... όταν ζητούν κάτι, που δε λες όχι. (παιχνιδιάρης) 9. Πολύ ..... η φίλη σου, Έφη! — Ναι, ... Όλα είναι ..... επάνω της. Περπατά ....., κάθεται ....., μιλάει ..... και ..... και ντύνεται πολύ ..... . (όμορφος, πραγματικός, ωραίος, λίγος, σωστός, μοντέρνος). 10. .... δεν είναι μόνο οι μαθητές που μελετούν ..... τα μαθήματά τους, αλλά και όλοι οι άνθρωποι που κάνουν ..... τη δουλειά τους. (επιμελής) 11. Γιατί κάθεται έτσι ....., με τα πόδια στο γραφείο; — Γιατί είναι ..... . (τεμπέλης). 12. Μιμείται τον μπαμπά της που είναι πολύ ..... και μιλά και αυτή ..... . (γκρινιάρης) 13. Αν και θυμώνω πολύ μ' αυτά που λέει, ... μέσα μου όμως πιστεύω πως έχει δίκιο. 14. Τι ..... που περπατάει αυτός ο άνθρωπος! (βαρύς) 15. Είναι τόσο ..... που πολλές φορές ..... αναρωτιέμαι αν είναι κουτός. (ειλικρινής)

18 Заполните пропуски прилагательными или образованными от них наречиями:

1. Κάθεται στην καρέκλα του ..... και δεν έχει όρεξη για δουλειά. (τεμπέλης) 2. Μιλά ....., αλλά γράφει ..... . (ωραίος, άσχημος). 3. .... δεν κάνεις παρέα μ' αυτά τα παιδιά, αγόρι μου. (κακός) 4. Βλέπω τη Μαίρη πολύ ..... . (σπάνιος) 5. Πάντα πηγαίνω στο θέατρο με τους γονείς μου· διασκεδάζουμε ..... . (οικογενειακός) 6. Ο

Αλέξανδρος είναι πάντα ..... στα ραντεβού του. (ακριβής). 7. Τρώει ....., ακόμη και όταν δεν πεινά. (λαίμαργος) 8. Πρέπει να διαβάζεις ..... τώρα, γιατί οι βαθμοί σου είναι ..... . (πολύς, χαμηλός) 9. Ο θεός του είναι ..... άρρωστος. (βαρύν) 10. .... ή ....., τώρα τι κάνουμε; (καλός, κακός) 11. Έχει ..... χέρια, γιατί πηγαίνει στο γυμναστήριο. (δυνατός) 12. Με ..... παρέα, οι ώρες περνούν ..... . (καλός, ευχάριστος) 13. Είναι ..... στη δουλειά τους, γι' αυτό δεν κάνουν λάθη. (προσεκτικός) 14. Αυτοί που μένουν δίπλα μας είναι ..... άνθρωποι. (περίεργος) 15. Σκέφτεται ..... για την ηλικία της (πολύς, σωστός)

19 *Опишите внешность кого-либо из ваших знакомых, используя активную лексику урока.*

20 *Повторите диалоги урока. Составьте по образцам собственные диалоги.*

Παροιμίες — Εκφράσεις

Απ' την κορυφή ως τα νύχια.
Τον τρώει με τα μάτια.
Δες μορφή και δες ψυχή.
Μπρος στα κάλλη, τι είναι ο πόνος;

Ό,τι λάμπει δεν είναι χρυσός.
Απ' έξω κούκλα κι από μέσα πανούκλα.
Προβάτου πρόσωπο και λύκου καρδιά.
Το ράσο δεν κάνει τον παπά.

Κεφάλαιο 5 Οι μέρες της εβδομάδας. Η ώρα

Γραμματική:

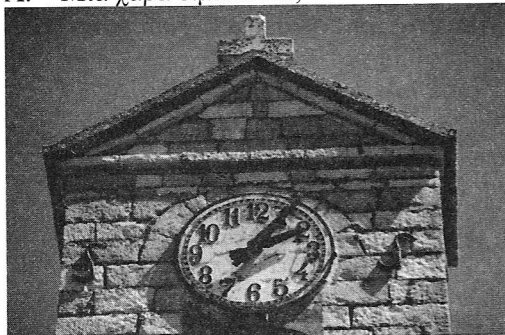
Порядковые числительные 1 — 100 — Τακτικά αριθμητικά.
Обстоятельства времени. Время суток, часы.
Γлаголы έχω, είμαι в будущем времени. Ζαλογι; стра-
дательный залог.

Διάλογος 1. Χρόνια και ζαμάνια!

A: Γεια σου, Βασίλη! Χρόνια και ζαμάνια, βρε παιδί μου!

B: Γεια σου, μεγάλη! Καιρό έχω να σε δω. Πώς πάει;

A: Μια χαρά είμαι. Εσύ;

B: Κι εγώ. Πες μου λίγο για σένα. Λένε ότι παντρεύεσαι. Είναι αλήθεια;

A: Ναι, παντρεύομαι σ' ένα μήνα περίπου.

B: Μπράβο σου! Συγχαρητήρια! Και ποια είναι η τυχερή;

A: Την ξέρεις πολύ καλά τη Φωτεινή Μαυροπούλου. Δεν ήσασταν συμμαθητές στο Λύκειο;

B: Μη μου πεις! Αν είναι δυνατόν! Τι μικρός που είναι ο κόσμος! Χαίρομαι πολύ για σένα. Η Φωτεινή είναι καλή κοπέλα.

A: Σας προσκαλούμε οπωσδήποτε στο γάμο μας, κι εσένα και τη γυναίκα σου.

B: Τι κρίμα! Τον Ιούνιο δε θα είμαστε στη Θεσσαλονίκη. Έχω μια δουλειά στη Γερμανία και φεύγουμε όλοι μαζί για δύο μήνες. Πάντως, σ' ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Για πες μου Αλέκο, πώς τα πας με την καινούρια σου δουλειά; Τώρα είσαι ευχαριστημένος; Πού εργάζεσαι;

A: Εδώ και δύο μήνες εργάζομαι σ' ένα περιοδικό ως δημοσιογράφος και μ' αρέσει η δουλειά που κάνω. Για την ώρα, τουλάχιστον. Το γραφείο, όμως, βρίσκεται στο κέντρο, δηλαδή είναι αρκετά μακριά από το σπίτι μου. Γι' αυτό σηκώνομαι πολύ νωρίς το πρωί.

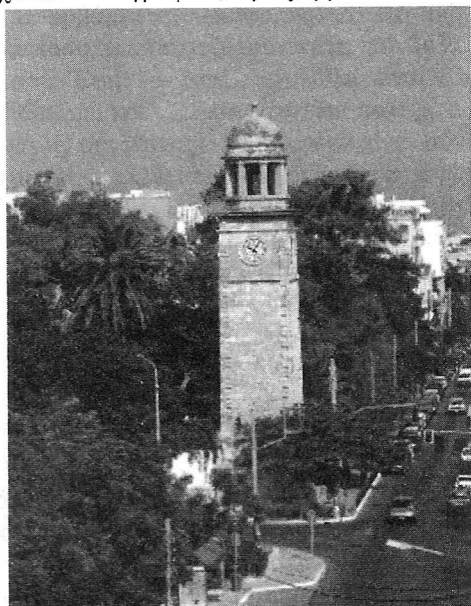
B: Δουλεύεις κάθε μέρα, Αλέκο;

A: Κανονικά, δηλαδή πέντε μέρες την εβδομάδα. Τη Δευτέρα και την Τρίτη έχουμε πολλή δουλειά και σχολάω αργά. Επιστρέφω σπίτι γύρω στις 8. Εσύ, τι ώρα έρχεσαι από τη δουλειά;

B: Η γυναίκα μου κι εγώ ερχόμαστε κατά τις έξι. Ο γιος μας έρχεται γύρω στις τρεις και οι κόρες μου έρχονται περίπου στη μία και μισή.

A: Κουράζεστε πολύ;

B: Ναι, με τη δουλειά που κάνουμε κουραζόμαστε πολύ. Γι' αυτό, όταν γυρίζουμε στο σπίτι, καθόμαστε λίγο και ξεκουραζόμαστε καμιά ωρίτσα. Πίνουμε έναν καφέ, κουβεντιάζουμε,

- ρίχνουμε μια ματιά στις εφημερίδες. Μετά κάνουμε δουλειές στο σπίτι: καθαρίζουμε, μαγειρεύουμε, πηγαίνουμε για ψώνια στα καταστήματα της γειτονιάς μας. Καμιά φορά όμως κατεβαίνουμε και στην αγορά.
- A: Τρώτε όλοι μαζί;
- B: Όχι, γιατί ερχόμαστε σε διαφορετική ώρα. Μόνο την Κυριακή καθόμαστε όλοι μαζί στο μεσημεριανό τραπέζι. Καμιά φορά τρώμε κι έξω. Κοντά στο σπίτι μας έχει μια καλή ταβέρνα με λογικές τιμές.
- A: Τι κάνουν τα παιδιά σου;
- B: Να, τώρα που τελειώνει η σχολική χρονιά έχουν πολύ διάβασμα. Ο Άκης είναι πολύ καλός στα μαθήματα, πρώτος στην τάξη. Τα κορίτσια είναι λίγο τεμπέλικα.
- A: Το βράδυ κοιμάστε νωρίς ή αργά;
- B: Τα παιδιά κοιμούνται νωρίς, γιατί σηκώνονται νωρίς και ετοιμάζονται για το σχολείο. Κι εμείς με την Κούλα συνήθως βλέπουμε τηλεόραση ως αργά το βράδυ. Πες μου, Αλέκο, τι κάνει ο πατέρας σου; Πώς είναι από υγεία; Θυμάμαι ότι είχε πρόβλημα με τα πόδια του.
- A: Τώρα είναι πολύ καλά. Συχνά ρωτάει για σένα. Γιατί δεν έρχεσαι καμιά φορά στο σπίτι μας; Το επόμενο Σαββατοκύριακο θα είμαστε όλη τη μέρα στο σπίτι. Πάμε και τώρα, αν έχεις ώρα.
- B: Λυπάμαι, αλλά δε γίνεται. Πάω στον γιατρό και βιάζομαι πολύ. Έχω ραντεβού στις επτά. Λοιπόν, Αλέκο μου, πρέπει να πηγαίνω. Σε χαιρετώ και τα λέμε σύντομα, ελπίζω.
- A: Οπωσδήποτε. Πολλούς χαιρετισμούς στους δικούς σου. Άντε, γεια!

Λεξιλόγιο

Χρόνια και ζαμάνια! / Καιρούς και ζαμάνια! — Сколько лет, сколько зим!

Έχω καιρό να σε /σας δω. — Давно тебя / вас не видел.

γύρω στις οκτώ — около 8, κατά τις έξι — к 6 часам

ρίχνω μια ματιά — взглянуть

τρώω έξω — τρώω έξω από το σπίτι, π.χ. σε μια ταβέρνα

κοιμάμαι — 1) спать, 2) ложиться спать

Πώς είναι από υγεία; — Как его (ее, их) здоровье?

καμιά φορά — как-нибудь, иногда

σ' ένα μήνα περίπου — примерно через месяц

Συγχαρητήρια! — Поздравляю!

Μπράβο (μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους) — Молодец (я, ты,...)

Μη μου πεις! — Что ты говоришь!

Αν είναι δυνατό(ν)! — Возможно ли это?

Ο κόσμος είναι μικρός. — Мир тесен. (погов.)

πρέπει να πηγαίνω — я должен идти

Άντε, γεια — Ну, пока

τον Ιούνιο — в июне (ον. — ο Ιούνιος)

αν έχεις ώρα = αν έχεις χρόνο — если у тебя есть время

η ώρα — 1) час; 2) время*

ο καιρός — 1) время*; 2) погода

ο χρόνος — 1) время; 2) = η χρονιά, год (μн.ч. τα χρόνια** — годы)

Οι μέρες της εβδομάδας είναι: (η) Κυριακή — вс, (η) Δευτέρα — пн, (η) Τρίτη — вт,

(η) Τετάρτη — ср, (η) Πέμπτη — чт, (η) Παρασκευή — пт, (το) Σάββατο — сб

το Σαββατοκύριακο (также с маленькой буквы) — выходные

Ποжелания: Καλή εβδομάδα! (Λέμε τη Δευτέρα)

Καλό Σαββατοκύριακο!

Примечания:

* Говоря о небольшом промежутке времени, говорят «πόση ώρα», «πολλή ώρα», а о длительном времени — «πόσον καιρό», «πολύς καιρός». Напр.: Πόση ώρα είσαι εδώ; — Δύο ώρες. Но: Πόσον καιρό δουλεύεις σ' αυτό το γραφείο; — Από το 2003. Περιμένετε ώρα το λεωφορείο; — Δέκα λεπτά περίπου. Но: Είστε καιρό στην Ελλάδα; — Εδώ και τρία χρόνια.

** Некоторые существительные образуют по 2 множественных числа; во многих случаях эти 2 формы имеют разное значение. Например:
ο χρόνος — οι χρόνοι (грамматические времена), τα χρόνια (годы)
ο καπνός — οι καпνοι (дым, испарения, пары), τα καπνά (табак)
ο λαιμός — οι λαιμοί (шеи, горла), τα λαιμά (глотка; гланды, миндалины)
ο δεσμός — οι δεσμοί (то, чем связывают; узы), τα δεσμά (кандалы, оковы)
ο λόγος — οι λόγοι (речи, выступления; причины), τα λόγια (слова)
ο σπόρος — οι σπόροι (семена), τα σπόρια (семячки)

Обратите внимание:

δεύτερος (-η,-ο) — Δευτέρα

трίτος (-η,-ο) — Τρίτη

τέταρτος (-η,-ο) — Τετάρτη

πέμπτος (-η,-ο) — Πέμπτη

Γραμματική

Порядковые числительные 1 — 100. Τακτικά αριθμητικά

1-й — πρώτος (-η,-ο)	14-й — δέκατος(-η,-ο) τέταρτος(-η,-ο)
2-й — δεύτερος (-η,-ο)	15-й — δέκατος(-η,-ο) πέμπτος(-η,-ο)
3-й — τρίτος (-η,-ο)	20-й — εικοστός (-η, -ο)
4-й — τέταρτος (-η,-ο)	21-й — εικοστός(-η,-ο) πρώτος(-η,-ο)
5-й — πέμπτος (-η,-ο)	23-й — εικοστός (-η,-ο) τρίτος(-η,-ο)
6-й — έκτος (-η,-ο)	30-й — τριακοστός (-η,-ο)
7-й — έβδομος (-η,-ο)	40-й — τεσσαρακοστός (-η,-ο)
8-й — όγδοος (-η,-ο)	50-й — πενηκοστός (-η,-ο)
9-й — ένατος (-η,-ο)	60-й — εξηκοστός (-η,-ο)
10-й — δέκατος (-η,-ο)	70-й — εβδομηκοστός (-η,-ο)
11-й — ενδέκατος (-η,-ο)	80-й — ογδοηκοστός (-η,-ο)
12-й — δωδέκατος (-η,-ο)	90-й — ενενηκοστός (-η,-ο)
13-й — δέκατος(-η,-ο) τρίτος(-η,-ο)	100-й — εκατοστός (-η,-ο)

Обстоятельства времени

πάντα — всегда; σχεδόν πάντα — почти всегда

πολύ συχνά — очень часто; συχνά — часто

πού και πού (κάπου κάπου) — время от времени

μερικές φορές (καμιά φορά) — иногда

σπάνια — редко; πολύ σπάνια — очень редко

σχεδόν ποτέ — почти никогда; ποτέ — никогда

Κάθε πότε.../ Πόσο συχνά... — Как часто...?

Κάθε Τρίτη / (η)μέρα / (ε)βδομάδα — каждый вторник / день / неделю

κάθε μήνα / χρόνο / μεσημέρι / βράδυ — каждый месяц / год / полдень / вечер

κάθε ώρα / λεπτό — каждый час / минуту

Πόσες φορές τη μέρα (την ημέρα) / την εβδομάδα / το μήνα / το χρόνο...;

Μια φορά την εβδομάδα (1 раз в неделю) / το μήνα / το χρόνο

δύο (τρεις, τέσσερις, ..., πολλές) φορές το χρόνο
μια φορά στους δύο μήνες — раз в 2 месяца
μέρα παρά μέρα — через день

Обстоятельства времени используются в винительном падеже с артиклем без предлога: в июне — τον Ιούνιο, в понедельник — τη Δευτέρα, весной — την άνοιξη

Πότε; ⇨ Την Κυριακή (в воскресенье), τη Δευτέρα (в понедельник), την Τρίτη (во вторник), την Τετάρτη, την Πέμπτη, την Παρασκευή, το Σάββατο, το Σαββατοκύριακο

(ε)χθες / (ε)χτες — вчера, προχθές / προχτές — позавчера
την περασμένη / προηγούμενη (ε)βδομάδα — на прошлой неделе
το περασμένο (προηγούμενο) Σάββατο — в прошлую субботу
τον περασμένο (προηγούμενο) μήνα — в прошлом месяце
πέρ(υ)σι — в прошлом году, πρόπερσι — в позапрошлом году
πριν από λίγο — недавно
πριν (από) τρεις ώρες — 3 часа назад
πριν (από) τρεις εβδομάδες = τρεις εβδομάδες πριν — 3 недели назад
πριν (από) τέσσερα χρόνια = τέσσερα χρόνια πριν — 4 года назад
αύριο — завтра, μεθαύριο — послезавтра
την άλλη / ερχόμενη / επόμενη (ε)βδομάδα — на следующей неделе
το άλλο / ερχόμενο / επόμενο Σάββατο — в следующую субботу
τον άλλο / ερχόμενο / επόμενο μήνα — в следующем месяце
του χρόνου / τον ερχόμενο χρόνο — на будущий год
σε λίγο — скоро
σε δυο ώρες (πέντε λεπτά, δέκα μέρες) — через 2 часа (5 минут, 10 дней)

Время суток, часы

Τι ώρα είναι (, παρακαλώ); Τι ώρα έχεις; Τι ώρα έχετε, (σας) παρακαλώ;

Τι ώρα έχει πάει;

(Μήπως) έχεις (έχετε) ώρα; — У тебя (вас) есть часы?

— Ναι, είναι... — Да, ... (говорим, который час) / Όχι, δεν έχω.

Μου λέτε, σας παρακαλώ, τι ώρα είναι;

το ρολόι πάει μπροστά (τρέχει) — часы спешат

το ρολόι πάει πίσω / πάει καλά — часы отстают / ходят хорошо

το ρολόι χάνει 2 λεπτά την ημέρα — часы отстают на 2 минуты в день

δεν χάνει ούτε δευτερόλεπτο — не отстают ни на секунду

το ρολόι σταμάτησε — часы остановились

το ρολόι λέει δέκα — часы показывают 10

το δευτερόλεπτο — секунда

το λεπτό — минута

η ώρα — час; время

το εικοσιτετράωρο — сутки

1:00 — Είναι μία.

2:00 — Είναι δύο.

3:00 — Είναι τρεις.

4:05 — Είναι τέσσερις και πέντε.

4:10 — Είναι τέσσερις και δέκα.

4:20 — Είναι τέσσερις και είκοσι.

4:25 — Είναι τέσσερις και είκοσι πέντε.

πριν μεσημέρι (π.μ.) — до полудня

4:30 — Είναι τέσσερις και μισή.

4:35 — Είναι πέντε παρά είκοσι πέντε.

4:40 — Είναι πέντε παρά είκοσι.

4:45 — Είναι πέντε παρά τέταρτο

4:50 — Είναι πέντε παρά δέκα.

4:55 — Είναι πέντε παρά πέντε.

5:00 — Είναι πέντε ακριβώς (точно).

μετά μεσημέρι (μ.μ.) — после полудня
5 π.μ. — 11.30 π.μ. — πρωί (утро)
11.30 π.μ. — 3 μ.μ. — μεσημέρι (полдень)
3 μ.μ. — 7 μ.μ. — απόγευμα (послеобеденное время, вторая половина дня)
7 μ.μ. — 11 μ.μ. — βράδυ (вечер)
11 μ.μ. — 5 π.μ. — νύχτα (ночь)

*

Существительные πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ, νύχτα, а также некоторые наречия времени образуют прилагательные:

πρωινός (-η,-ο) — утренний
μεσημεριανός (-η,-ο) / μεσημεριάτικος (-η,-ο) — полуденный
απογευματινός (-η,-ο) — послеобеденный
βραδινός (-η,-ο) — вечерний, νυχτερινός (-η,-ο) — ночной
αποψινός (-η,-ο) — сегодняшний (вечерний)
(προ)χθεςινός (-η,-ο) — (поза)вчерашний, σημερινός (-η,-ο) — сегодняшний
τωρινός (-η,-ο) — теперешний, (μεθ)αυριανός (-η,-ο) — (после)завтрашний
φετινός (-η,-ο) — этого года, περσινός (-η,-ο) — прошлогодний
καθημερινός (-η,-ο) — ежедневный
κυριακάτικος (-η,-ο) — воскресный
σαββατιάτικος (-η,-ο) — субботний

*

στις εφτά το πρωί — в 7 утра
στις εφτάμισι το πρωί — в 7:30 утра
στη μία το μεσημέρι — в час дня
στη μίαμιση το μεσημέρι — в 1:30 дня
στις δύο το μεσημέρι — в 2 часа дня
στις δύομισι το μεσημέρι — в 2:30 дня
στις τρεις το απόγευμα — в 3 часа дня, в 3 после обеда
στις τρειςμισι το απόγευμα — в 3:30 дня, в 3:30 после обеда
στις τέσσερις το απόγευμα — в 4 после обеда
στις τεσσερισμισι / πεντέμισι / εξίμισι το απόγευμα — в 4:30/5:30/6:30 дня
στις εφτάμισι / οκτώμισι / εννιάμισι το βράδυ — в 7:30/8:30/9:30 вечера
στις εντεκάμισι τη νύχτα — в 11:30 ночи
στις δώδεκα τα μεσάνυχτα — в 12 в полночь
στις δωδεκάμισι τη νύχτα — в полпервого ночи

*

ενάμισης χρόνος, ενάμισης μήνας (м.р., и.п.) — полтора года, полтора месяца
ενάμιση χρόνο, ενάμιση μήνα (м.р., в.п.) — полтора года, полтора месяца
μίαμιση ώρα (ж.р.) — полтора часа
ενάμισι λεπτό (ср.р.) — полторы минуты
τρειςμισι / τεσσερισμισι μήνες (м.р.) — 3,5 / 4,5 месяца
τρειςμισι / τεσσερισμισι ώρες (ж.р.) — 3,5 / 4,5 часа
τρίαμισι / τεσσεράμισι χρόνια (ср.р.) — 3,5 / 4,5 года
τρίαμισι / τεσσεράμισι λεπτά (ср.р.) — 3,5 / 4,5 минуты

*

κατά τη μία (τη μίαμιση) — к часу (к 1:30)
κατά τις δύο (τρεις, τρειςμισι) — к двум (к трем, к 3:30)

περίπου στη μία (στη μιάμιση) — приблизительно в час (в 1:30)
 γύρω στη μιάμιση (στις τρεις, στις πέντε,...) — около 1:30 (около 3, 5, ...)
 σε μια ώρα — через час
 σ' ένα τέταρτο — через четверть часа
 σε τρία τέταρτα — через три четверти часа

Γлаголы έχω, είμαι в будущем времени

θα έχω, θα είμαι	θα έχουμε, θα είμαστε
θα έχεις, θα είσαι	θα έχετε, θα είστε
θα έχει, θα είναι	θα έχουν, θα είναι

Залоги. Страдательный залог

1) **Действительный залог (ενεργητική φωνή)**, как и в русском языке, показывает, что действие исходит от подлежащего. Глаголы действительного залога делятся на переходные (действие направлено на объект) и непереходные (действие не направлено на объект): Η μητέρα λούζει το παιδί. Ο Αλέξης κόβει το ψωμί. (переходные). Ο Μιχάλης χορεύει. Τα παιδιά γελούν. (непереходные). Некоторые глаголы могут быть как переходными, так и непереходными, в зависимости от контекста: Είναι πρωί. Η πόλη ζυπνάει. — Η Άννα ζυπνάει τα παιδιά της στις επτά. Τελειώνει τη δουλειά του. — Τελειώνει ο καφές.

Страдательный залог образуется только от переходных глаголов.

2) **Страдательный залог (παθητική φωνή)**. Под этим общим названием объединяются следующие группы:

- собственно παθητική φωνή** — объект подвергается действию со стороны другого объекта: Το τραπέζι ετοιμάζεται από τη θεία. Το άρθρο μεταφράζεται από τους φοιτητές. Τα σπίτια χτίζονται. Ο φραπές πίνεται κρύος.
- средний залог (μέση φωνή)** — действие объекта направлено на себя (глаголы с возвратным значением): Σηκώνομαι, πλένομαι, ντύνομαι.
- αλληλοπαθή ρήματα** — действие объектов направлено друг на друга. Ο Νίκος και η Ελένη αγαπιούνται (=αγαλούν ο ένας τον άλλο) από το σχολείο. Τηλεφωνούν (=τηλεφωνούν ο ένας στον άλλο) κάθε μέρα.
- αποθετικά ρήματα** — т.н. отложительные глаголы, которые в настоящем времени имеют только форму страдательного залога, а по значению относятся к действительному, напр.: έρχομαι, κάθομαι, γίνομαι, στέκομαι, σκέφτομαι, εύχομαι, εργάζομαι, προσεύχομαι, ντρέπομαι, σέβομαι, ονειρεύομαι, επισκέπτομαι, δέχομαι, χρειάζομαι, χασμουριέμαι, φτερνίζομαι, αγωνίζομαι, αισθάνομαι, φαίνομαι и др.

Для глаголов 1-го спряжения **παθητική φωνή** образуется от основы настоящего времени при помощи окончаний:

χτίζω ⇨ (εγώ) χτίζομαι (εμείς) χτιζόμαστε
 (εσύ) χτίζεσαι (εσείς) χτίζεστε /-όσαστε
 (αυτός) χτίζεται (αυτοί) χτίζονται

Глаголы-исключения κοιμάμαι, θυμάμαι, φοβάμαι, λυπάμαι спрягаются по следующему образцу:

(εγώ) θυμάμαι (εμείς) θυμόμαστε
 (εσύ) θυμάσαι (εσείς) θυμάστε /θυμόσαστε
 (αυτός) θυμάται (αυτοί) θυμούνται

Примечание. Эти 4 глагола относятся ко 2-му спряжению; они имеют и вторую, свойственную кафаревусе, форму и спрягаются в ней следующим образом: *θυμούμαι, θυμάσαι, θυμάται, θυμούμαστε, θυμάστε, θυμούνται*. Страдательный залог глаголов 2-го спряжения будет рассмотрен в последующих главах.

Ασκήσεις

1 *Отвeтътe на вoπρoсы:*

Πόσες μέρες έχει η εβδομάδα; Τι μέρα είναι σήμερα; Τι μέρα ήταν χθες / προχθές; Τι μέρα θα είναι αύριο / μεθαύριο; Πού ήσουν χθες; Πού θα είσαι αύριο; Ποια μέρα της εβδομάδας σου αρέσει και γιατί;

2 *Ζαдайтe друг другу вoπρoсы: Κάθε πότε (πόσο συχνά) ... ; Πόσες φορές την εβδομάδα (το μήνα, το χρόνο) ... ; Πού ήσουν ... ; Πού θα είσαι ... ;*

В вопросах и ответах используйте: *πηγαίνω για ψώνια, πηγαίνω διακοπές, έχω ρεπό, ξεκουράζομαι, κάνω περίπατο, έχω άδεια, κάνω δίαιτα, τρώω έξω, βγαίνω έξω, καθαρίζω το σπίτι, μαγειρεύω, πλένω τα πιάτα, βγάζω βόλτα το σκύλο и т.п.*

3 *Закончитe предложения:*

1. Τι μέρα ήταν ..... ; 2. Την προηγούμενη ..... . 3. Αυτή την εβδομάδα ..... . 4. Τον άλλο μήνα ..... . 5. Την επόμενη Κυριακή ..... . 6. Φέτος ..... . 7. Πηγαίνω στο θέατρο ..... . 8. Μεθαύριο ..... . 9. Κάθε Σάββατο ..... . 10. Σχεδόν ποτέ ..... .

4 *Прочитайте и напишите следующие числительные:*

100^η, 34^{ος}, 46^ο, 26^η, 57^{ος}, 41^ο, 12^{ος}, 95^η, 6^ο, 60^{ος}, 96^η, 83^{ος}, 66^ο, 48^{ος}, 77^η, 11^ο, 99^η, 86^{ος}, 14^η, 5^{ος}, 28^η, 82^ο, 7^{ος}, 29^{ος}.

5 *Заполните пропуски порядковыми числительными, образованными от числительных в скобках:*

1. Ο Νίκος είναι ..... (1) μαθητής. 2. Μένω στον ..... (3) όροφο, ... (2) πόρτα δεξιά. 3. Ο Αύγουστος είναι ο ..... (8) μήνας του χρόνου. 4. Διαβάζουμε το ..... (16) κεφάλαιο του βιβλίου. 5. Το γραφείο του είναι στο ..... (14) πάτωμα. 6. Ο Παύλος είναι το ..... (4) παιδί της οικογένειας. 7. Είμαι ..... (7) στη σειρά για το ταμείο. 8. Ο Πέτρος είναι ..... (2) μου ξάδερφος. 9. Τι γράφει στην ..... (9) σειρά; Δεν το βλέπω καλά. 10. Σε ποια σελίδα είστε; — Στην ..... (67). 11. Πάντα όλα είναι δύσκολα τους ..... (1) μήνες σε ξένη χώρα. 12. Η ..... (25) Μαρτίου και η ..... (28) Οκτωβρίου είναι αργίες. 13. Ο ανιψιός μου πηγαίνει στο ..... (43) δημοτικό σχολείο. 14. Η εικόνα της ..... (79) σελίδας είναι αστεία. 15. Ποιος ξέρει πώς θα είναι η ζωή του ..... (23) αιώνα; 16. Γράφουμε την ..... (11) άσκηση του ..... (19) μαθήματος. 17. Αυτό είναι το ..... (13) βιβλίο που διαβάζω φέτος. 18. Σε ποιον όροφο μένεις, Πολ; — Στον ..... (36) όροφο ενός ουρανοξύστη. 19. Πού ήταν οι ..... (23) Ολυμπιακοί Αγώνες; 20. Επαναλαμβάνω για ..... (100) φορά.

6 *Заполните пропуски в диалоге и воспроизведите его в лицах:*

A — ..... ;

B — Όχι, μόνο πέντε μέρες την εβδομάδα.

A — ..... ;

B — Τη Δευτέρα, την Τρίτη και την Τετάρτη έχω τέσσερις ώρες, αλλά την Πέμπτη και την Παρασκευή έχω μόνο δύο ώρες.

A — Τι κάνεις τις μέρες που είσαι ελεύθερος;

B — .....

A — .....

B — Ε, την Κυριακή πάω στον κινηματογράφο, ή στο θέατρο ή κάνω βόλτες.

A — .....

B — Ήμουν σ' ένα πάρτι μαζί με την παρέα μου, όμως το επόμενο σαββατοκύριακο θα είμαι όλη τη μέρα στο σπίτι.

A — Γιατί;

B — .....

7 *Заполните пропуски глаголами έχω, είμαι в правильной форме:*

1. .... χτες το βράδυ στο σπίτι σου; 2. Αυτή η πολυκατοικία .... ωραία διαμερίσματα. 3. Ο αδερφός μου .... στο δεύτερο έτος πέρσι. 4. Σήμερα και αύριο οι φοιτητές .... αποχή. 5. Το σπίτι τους .... σ' ένα δρομάκι στην πάνω πόλη. 6. Την περασμένη βδομάδα ο Νίκος .... στην Αθήνα, γιατί .... δουλειά. 7. .... καλά καπνά στην Ελλάδα. 8. Όλες οι τράπεζες .... κλειστές την άλλη Παρασκευή. 9. Τον .... σαν τα μάτια της. 10. Πού .... χτες το βράδυ; 11. Πριν από τρεις ώρες .... στο θέατρο. 12. Χτες δεν .... μάθημα, γιατί .... Κυριακή. 13. Του χρόνου ο αδερφός μου .... παντρεμένος. 14. Πέρσι .... μάθημα κάθε μέρα, παιδιά; 15. Την άλλη εβδομάδα .... στην πατρίδα μας. 16. Πού είναι η Νίκη; .... εδώ πριν από λίγο. 17. Πού ... χτες το απόγευμα, Γιώργο; 18. Τον περασμένο μήνα .... στη Γαλλία. 19. Φέτος (εμείς) δεν .... ελεύθερες ώρες, του χρόνου όμως .... 20. (Εσείς) .... Έλληνες; — Όχι, δεν .... 21. Από μεθαύριο τα παιδιά .... διακοπές. 22. Πού .... το Σάββατο, Ελένη; — .... στην Αίγινα, όπως πάντα. 23. Του χρόνου (εμείς) .... στη Μόσχα όλο το καλοκαίρι. 24. Η Μαρία και ο Κώστας δεν .... στο μάθημα χτες. — Γιατί; Τι ....; .... άρρωστοι; 25. Έλα παιδί μου, τι .... σήμερα και .... έτσι; 26. Πού .... τον Αύγουστο, κύριε Νίκο; — Δεν ξέρω ακόμα.

8 *Раскройте скобки:*

1. Δεν πάω σινεμά ούτε (η Δευτέρα) ούτε (η Τρίτη). 2. (η περασμένη Τετάρτη) ήμασταν στην Πάτρα. 3. (η επόμενη Πέμπτη) δεν θα έχω πολλή δουλειά. 4. Θα έχω πάρτι (ο άλλος μήνας). 5. Πότε έχεις ρεπό, Μαρία; (η Τρίτη) ή (η Παρασκευή); — (η Τετάρτη). 6. Η φίλη μου είχε πάρτι (η περασμένη βδομάδα). 7. Δε θα είμαι στην Αθήνα (η άλλη Δευτέρα). 8. Πού ήσουν (το Σάββατο), Αλέξανδρε; — Ήμουν στο σπίτι (όλη η μέρα), αλλά (η Κυριακή) ήμουν στην εξοχή με την παρέα μου.

9 *Составьте предложения со следующими словами и выражениями:*

σε 2 ώρες, σε 10 λεπτά, κάθε μέρα, μέρα παρά μέρα, τρεις φορές την εβδομάδα, μια φορά το χρόνο, σχεδόν πάντα, την περασμένη Πέμπτη, προχθές, αρκετά συχνά, πάρα πολύ συχνά, την επόμενη βδομάδα, σ' ένα μήνα, την περασμένη Δευτέρα, την επόμενη Κυριακή

10 *Составьте словосочетания с прилагательными:*

πρωινός, μεσημεριανός, απογευματινός, βραδινός, νυχτερινός, αποψινός, σημερινός, αυριανός, χθесινός, τωρινός, καθημερινός, φετινός, περσινός

Составьте предложения с этими словосочетаниями.

11 Прочитайте текст.

Πρωινό ξύπνημα

Το ξυπνητήρι χτυπάει. Τεντώνομαι στο κρεβάτι μου, ανοίγω τα μάτια μου, αλλά σε λίγο τα ξανακλείνω. Δεν κοιμάμαι, χουζουρεύω. Ακούω με τα μάτια κλειστά τους πρώτους ήχους της καινούριας μέρας.

Απ' το δρόμο φτάνει στ' αυτιά μου ένα μουγκρητό. Περνάει ένα φορτηγό. Σε λίγο τα φρένα σκούζουν.

— Βαγγέλη! Έλα, φεύγουμε! φωνάζει κάποιος.

— Έρχομαι! αποκρίνεται μια αντρική φωνή.

Απ' το διπλανό διαμέρισμα ακούγονται κλάματα. «Το μωρό ξυπνάει», σκέφτομαι. Στο σαλόνι η μητέρα πηγαиноέρχεται. Γνωρίζω τα βήματά της. Τώρα ανοίγει ένα συρτάρι. Κάτι ψάχνει να βρει ...

Ανοίγει η πόρτα του μπαλκονιού. Ακούω τα βαριά βήματα του πατέρα μου. Πηγαίνει στην κουζίνα και ανοίγει το ραδιόφωνο. Είναι η ώρα που ακούει τις πρωινές ειδήσεις.

Στο διαμέρισμα του πάνω ορόφου μια πόρτα κλείνει με βρόντο. Κάποιοι κατεβαίνουν τη σκάλα. Κουβεντιάζουν και γελούν. Τι ωραία αρχίζουν τη μέρα τους!

Η πρωινή εκπομπή συνεχίζεται με χαρούμενα τραγούδια. Σηκώνομαι απ' το κρεβάτι, πηγαίνω στην μπαλκονόπορτα και τραβάω τις κουρτίνες. Ο ήλιος λάμπει. Το δωμάτιο γεμίζει φως. Την ίδια στιγμή απ' το ραδιόφωνο ακούγεται ένα τραγούδι που αγαπώ.

Λεξιλόγιο

τεντώνομαι — тянуться

χουζουρεύω — отдыхать; бездельничать

το μουγκρητό — рев, рычание, мычание

το φρένο — тормоз

το βήμα — шаг

ο βρόντος — гром, грохот

ξανακλείνω = κλείνω ξανά

ο ήχος — звук

το φορτηγό — грузовик

σκουζώ — кричать, реветь, визжать

η είδηση — новость, сообщение

ψάχνει να βρει — ищет

12 Верны ли следующие высказывания? (ответайте: «сωστό» — верно, «λάθος» — ошибка или «δεν ξέρω»):

1. Ξυπνάω και σηκώνομαι αμέσως.
2. Δε σηκώνομαι, γιατί δεν είμαι καλά.
3. Είμαι τεμπέλης/ τεμπέλα.
4. Οι άνθρωποι στο δρόμο μαλώνουν.
5. Ο οδηγός του φορτηγού λέει ένα τραγούδι που αγαπώ.
6. Οι γείτονές μου έχουν μωρό.
7. Η μητέρα βάζει κάτι στο συρτάρι.
8. Η μητέρα ψάχνει κάτι μέσα στο συρτάρι.
9. Ο πατέρας ανοίγει την πόρτα του μπαλκονιού.
10. Το ραδιόφωνο είναι στο σαλόνι.
11. Ο πατέρας ακούει τις πρωινές ειδήσεις, γιατί δε βλέπει τηλεόραση το βράδυ.
12. Κάποιοι κατεβαίνουν τη σκάλα και γκρινιάζουν.
13. Οι ειδήσεις αρχίζουν μετά τα τραγούδια.
14. Σηκώνομαι και ανοίγω τις κουρτίνες.
15. Ο καιρός είναι ωραίος.

13 Прочитайте текст «Πρωινό ξύπνημα». Озаглавьте его по-своему. Напишите 10 вопросов к тексту. Ответьте на вопросы:

Πώς φαντάζεστε τον αφηγητή / την αφηγήτρια της ιστορίας; Είναι αγόρι ή κορίτσι / άντρας ή γυναίκα; Τι ηλικία έχει; Πώς είναι;

14 Заполните пропуски в диалоге «Στο τηλέφωνο» и прочитайте его в лицах:

- .....* ;
- Γεια σου Μαρία. Είμαι ο Νίκος. Τι κάνεις;
- ..... ;
- Καλά. .... ;
- Ξέρεις, σήμερα αρραβωνιάζεται μια φίλη μου. Πάμε αύριο; Μεθαύριο έχω ρεπό και δεν πάω στη δουλειά.
- Έγινε (=Εντάξει). Σε παίρνω τηλέφωνο, λοιπόν, αύριο.
- ..... .
- Άντε, τα λέμε.
- Καλό βράδυ. Γεια.

* Όταν σηκώνουμε το τηλέφωνο, λέμε: *Ναι;/ Παρακαλώ;/ Ορίστε;/ Λέγετε;/ Εμπρός;*

15 Ответьте на вопросы:

- Τι ώρα ξυπνάτε το πρωί; Τρώτε πρωινό; (Παίρνετε πρωινό); Δουλεύετε κάθε μέρα; Πώς πηγαίνετε στη δουλειά σας; (Τι μεταφορικό μέσο χρησιμοποιείτε;)
- Πόσες ώρες δουλεύετε; Κάνετε διάλειμμα; Διαβάζετε εφημερίδες; Βγαίνετε τα βράδια; Πόσες ώρες κοιμάστε;

16 Поговорите друг с другом о своих привычках, о том, как проходите ваш день. Используйте глаголы:

- σηκώνομαι, ντύνομαι, ξεντύνομαι, κουράζομαι, ξεκουράζομαι, χτενίζομαι, ξυρίζομαι, λούζομαι, βιάζομαι, έρχομαι, ετοιμάζομαι, χαίρομαι, χρειάζομαι и др.

17 Задайте друг другу вопросы с «Πόσον καιρό.../Πόση ώρα...»

Образец: *έχεις / Αθήνα; // 3 χρόνια. Βοηρος: Πόσον καιρό έχεις στην Αθήνα; Ответ: Έχω τρία χρόνια.*

1. δουλεύεις / σχολείο; // 4 χρόνια. 2. διαβάζεις / αυτό το βιβλίο; // 3 μέρες.
3. ετοιμάζετε / ομιλία; // 2 εβδομάδες. 4. φτιάχνουν / αυτοκίνητο; // 2 ώρες. 5. παίζει μπάσκετ / Μιχάλης; // 1 τέταρτο. 6. μαθαίνει ελληνικά / Τζούλια; // 6 μήνες.
7. μιλάνε / τηλέφωνο; // 3 ώρες. 8. είναι παντρεμένη / φίλη σου; // 5 χρόνια. 9. είσαι / τάξη; // μισή ώρα.

18 Перескажите текст: а) во 2-м л.ед.ч.; б) в 3-м л.ед.ч.; в) в 1-м л.мн.ч.; г) во 2-м л.мн.ч.; д) в 3-м л.мн.ч.

Κάθε πρωί, εδώ και πολλά χρόνια, σηκώνομαι στις 6:30. Ετοιμάζομαι για τη δουλειά: ξυρίζομαι, πλένομαι, σκουπίζομαι, χτενίζομαι, ντύνομαι και τρώω το πρωινό μου. Στις 8 φεύγω για τη δουλειά μου. Σχεδόν ποτέ δεν αργώ. Πηγαίνω πάντα με τα πόδια. Όταν χρειάζομαι τσιγάρα, σταματώ στο περίπτερο που είναι κοντά στο γραφείο μου και αγοράζω ένα πακέτο, καμιά φορά παίρνω και κάποια πρωινή εφημερίδα. Συνήθως αγοράζω απογευματινή εφημερίδα, όταν γυρίζω νωρίς το απόγευμα. Μόλις φτάνω στο σπίτι μου, τρώω πολύ λίγο, ξεντύνομαι, κάνω έναν καφέ, κάθομαι στην πολυθρόνα μου, διαβάζω την εφημερίδα μου και ξεκουράζομαι. Χαίρομαι πολύ, όταν έρχεται κανένας φίλος και πίνουμε μαζί καφέ και συζητούμε.

19 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Η φίλη μου (λέγομαι) Νάστια και (κατάγομαι) από τη Ρωσία. 2. Μου (φαίνομαι) ότι (ενδιαφέρομαι) πολύ για την αδερφή μου, ρε Βασίλη! 3. (Εμείς) δε (χρειάζομαι)

τη βοήθειά σου, Πέτρο. 4. Η φίλη μου είναι ξένη. (Ντρέπομαι) όταν δε (μιλώ) σωστά τα ελληνικά. 5. Ποιος (είμαι) αυτός ο κύριος; Δεν (γνωρίζω). 6. Ο Τάκης δεν (προσέχω) στο μάθημα. (Κοιμάμαι) όρθιος. 7. Φέτος (παντρεύω) και οι δύο ξαδέρφες μου. 8. (Εμείς) τον (γνωρίζω) πάρα πολύ καλά, γιατί (συνεργάζομαι) χρόνια. 9. Για τις διακοπές μου (χρειάζομαι) πολλά λεφτά. 10. Ο Νίκος (σηκώνομαι) αργά και (ετοιμάζομαι) με τις ώρες. Η Ελένη τον (περιμένω), (εκνευρίζομαι) και (γκρινιάζω). 11. (Απαγορεύομαι) το κάπνισμα στο σχολείο. 12. Το νερό της βρύσης δεν (πίνω). 13. Εσύ (θυμάμαι) το τηλέφωνό τους; 14. Οι φίλες μου (φοβάμαι) τα ποντίκια. Κι εσύ τα (φοβάμαι); 15. (Σκέφτομαι, εμείς) (πάω) σινεμά απόψε. Ποιος (έρχομαι) μαζί μας;

20 *Допишите пропущенные окончания глаголов -ε /-αι:*

1. Μα πώς ντύνετ... έτσι αυτή η κοπέλα; Δεν ντρέπετ... λίγο; 2. Γιατί βάφετ... τα μαλλιά σας, κυρία Λίτσα; 3. Ο γιος σας πλένετ... μόνος του ή εσείς τον πλένετ... ; 4. Όταν ετοιμάζετ... την τσάντα σας, πάντα κάτι ξεχνάτ... . 5. Όταν η Ελένη σηκώνετ... αργά, δε βάφετ... καθόλου. 6. Κάνετε λάθη όταν γράφετ... ; 7. Μου δίνετ... τη σαλάτα, σας παρακαλώ; 8. Πώς σηκώνετ... αυτές της βαλίτσες; Είναι πολύ βαριές. 9. Ο Αντώνης δε χτενίζετ... ποτέ όταν σηκώνετ... 10. Μήπως ξέρετ... πώς γράφετ... αυτό το δύσκολο όνομα; 11. Λυπάστ... ότι δεν πηγαίνει... στο πάρτι; 12. Από πού κατάγεστ..., κύριε Βασιλάκη; 13. Θυμάστ... τον Πέτρο; — Ναι, τον θυμάμ... πολύ καλά. 14. Φεύγετ...; Γιατί βιάζεστ... τόσο πολύ; 15. Χρειάζόμαστ... τη μεγάλη τσάντα, γιατί φεύγουμ... για διακοπές.

21 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Ο Πέτρος κι εγώ ποτέ δεν (έρχομαι) νωρίς στο σπίτι το βράδυ. Πάντα (κάθομαι) ως αργά έξω. 2. Γιατί (βιάζομαι) τόσο πολύ, παιδιά; — (Βιάζομαι), γιατί (έχω) ραντεβού με τους φίλους μας. 3. Τι (σκέφτομαι) τα παιδιά και δε (μιλώ); — (Σκέφτομαι) το διαγώνισμά τους. 4. Μάκη, Μίλτο, τι ώρα (σηκώνομαι) το πρωί; 5. Ο Βασίλης και η Βάσω πάντα (χαίρομαι), όταν πηγαίνουμε στο σπίτι τους. 6. Σχεδόν όλα τα παιδιά (φοβάμαι) το σκοτάδι. 7. Η Ελένη (κάθομαι) μακριά και πάντα (παίρνω) λεωφορείο, όταν (έρχομαι) στο σπίτι μου. 8. Όταν (έρχομαι) οι φίλοι μου, (συζητώ) πολλές ώρες. Καμιά φορά (θυμάμαι) τα παιδικά μας χρόνια και (χαίρομαι) ή (λυπάμαι) που δεν (είμαι) πια παιδιά. 9. Γιατί πολλές γυναίκες (φοβάμαι) τα ποντίκια; 10. Η Μαρία κι ο Άκης δε (θυμάμαι) τη γραμματική, αλλά (μιλώ) αρκετά καλά ελληνικά. Η Τζένη (θυμάμαι) πολύ καλά τη γραμματική, αλλά δε (μιλώ) καθόλου. Έτσι είναι οι γλώσσες!

22 *Замените действительный залог страдательным по образцу:* *Οι φοιτητές γράφουν την έκθεση. — Η έκθεση γράφεται από τους φοιτητές.*

1. Όλοι οι μουσικοί παίζουν αυτό το κομμάτι. 2. Ο γραμματέας γράφει το γράμμα. 3. Κάποιος φτιάχνει τον καφέ μας. 4. Έμποροι εισάγουν τις μπανάνες στη χώρα μας. 5. Οι καθαριστές καθαρίζουν τα παράθυρα κάθε βδομάδα. 6. Η κομμώτρια χτενίζει τη γυναίκα μου κάθε 2 βδομάδες. 7. Η Αλίκη πλένει τη βεράντα της κάθε μέρα. 8. Σ' αυτό το εργοστάσιο οι εργάτες κατασκευάζουν παπούτσια. 9. Οι εργάτες φτιάχνουν το σπίτι μας εδώ και ένα μήνα. 10. Μόνο ο ταμίας πληρώνει τους υπαλλήλους. 11. Εγώ ετοιμάζω το φαγητό. 12. Ο Πέτρος πλένει το αυτοκίνητό του. 13. Ο κ.Παυλίδης μεταφράζει το άρθρο. 14. Πολλοί άνθρωποι διαβάζουν αυτό το βιβλίο. 15. Οι τουρίστες θαυμάζουν τον αρχαίο ναό.

23 Προчитайте:

Η διασκέδαση στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα οι εργαζόμενοι συνήθως δουλεύουν πέντε μέρες την εβδομάδα, δηλαδή, έχουν πενθήμερο. Το Σαββατοκύριακο ή τις ημέρες που έχουν αργία ή ρεπό, οι άνθρωποι ξεκουράζονται ή κάνουν πράγματα που τους ευχαριστούν.

Η διασκέδαση είναι απαραίτητη για τη ζωή μας, που είναι τόσο κουραστική σήμερα. Ξεχνάς για λίγο όλα σου τα προβλήματα και παίρνεις δύναμη για το αύριο.

Σε πολλούς αρέσει ο αθλητισμός, ένας περίπατος στη φύση, η ανάγνωση ενός καλού βιβλίου. Άλλοι πηγαίνουν στο θέατρο ή στον κινηματογράφο. Μερικοί, ειδικά στην επαρχία, κάνουν βόλτα στην κεντρική πλατεία της πόλης ή του χωριού τους.

Οι Έλληνες αγαπούν τη μουσική και το γλέντι. Τα βράδια συχνά πηγαίνουν στα κέντρα ή στις ταβέρνες όπου τρώνε, πίνουν ρετσίνα, κρασί ή ούζο και ακούνε μουσική. Όλα αυτά δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα για κέφι, τραγούδι και χορό. Η διασκέδαση στην Ελλάδα δεν αφήνει ασυγκίνητους ούτε και τους ξένους.

Λεξιλόγιο

ο εργαζόμενος — работающий
απαραίτητος — необходимый
η ανάγνωση — чтение
κατάλληλος — подходящий
ασυγκίνητος — равнодушный, безразличный

η αργία — выходной (праздничный) день
το ρεπό — выходной день
ειδικά — особенно
το κέφι — хорошее настроение

24 Перескажите текст «Η διασκέδαση στην Ελλάδα»

25 Ответьте на вопросы:

Τι είναι το πενθήμερο; Τι είναι η αργία; Τι είναι το ρεπό; Τι κάνετε όταν έχετε ελεύθερο χρόνο; Ποιο είναι το χόμπι σας; Τι σας αρέσει περισσότερο: το θέατρο, ο κινηματογράφος ή τα βιβλία; Σας αρέσει η μουσική; Τι μουσική ακούτε; Τι χορούς χορεύετε;

Ιδιωτισμοί — Εκφράσεις — Παροιμίες

Κοιμάμαι με τις κότες. (=κοιμάμαι πολύ νωρίς)
Ξυπνάω από τα άγρια μεσάνυχτα. (=πολύ πρωί, τα χαράματα)
Ο Θανάσης ξενυχτά κάθε βράδυ. Είναι ξενύχτης. Του αρέσει το ξενύχτι.
Το πρωί είναι αγουροξυπνημένος.
Η καλή μέρα απ' το πρωί φαίνεται. — Какое утро, такой и день.
Ο χρόνος είναι χρήμα. — Время — деньги.
Κάθε στιγμή που χάνεται, πίσω δεν ξαναπιάνεται. — Времени не вернешь.
Ο χρόνος που περνάει πίσω δε γυρνάει. / Χαμένος χρόνος δεν ξαναβρίσκεται.
Κατά τον καιρό και το χορό. — Делу время, потехе час.
Κάθε πράγμα στον καιρό του (και αυγά κόκκινα το Πάσχα / κι ο κολιός τον Αύγουστο). — Дорога ложка к обеду; всему свое время.
Μην αναβάλεις για αύριο ό,τι μπορείς να κάνεις σήμερα. — Не откладывай на завтра то, что можешь сделать сегодня.
Όποιος βιάζεται σκοντάφτει. — Поспешешь — людей насмешешь.
Το μήνα που δεν έχει Σάββατο. — После дождика в четверг.
Σπεύδε βραδέως. — Спеши медленно.
Όποιος πάει αργά, φτάνει γρήγορα. — Тише едешь — дальше будешь.
στο άψε σβήσε — в два счета

Περασμένα ξεχασμένα. — Что минуло, то сгнуло.

Τα πάντα ρεῖ. — Все течет, все меняется.

Ο καιρός είναι γιατρός. — Время — (лучший) лекарь.

Στα τούρλα του Σαββάτου. — Дым коромыслом.

Από τον καιρό του Νώε. — С незапамятных времен.

Κάλλιο αργά παρά ποτέ. — Лучше поздно, чем никогда. (κάλλιο = καλύτερα)

Τα χρόνια φέρνουν τα φρόνια. — Благоразумие приходит с годами.

Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος. — Год тих, а час лих.

Όποιος κοιμάται το πρωί, πεινάει το μεσημέρι. — Кто поздно встает, тому хлеба не достает.

Περσινά ξινά σταφύλια. — Прошлогодний снег (досл.: кислый виноград)

Ανάποδος χρόνος δεκατρείς μήνες. — Тяжелый год дольше тянется.

Της νύχτας τα καώματα τα βλέπει η μέρα και γελά. — Утро вечера мудрее.

Το γοργό και χάριν έχει. — Все надо делать быстро.

Κεφάλαιο 6 Γνωρίζουμε την Ελλάδα

Γραμματική:

Склонение существительных ж.р. на -ος, ср.р. на -ος, м.р. на -έας.

Степени сравнения прилагательных. Количественные числительные от 100.

Степени сравнения наречий.

1.

Η Ελλάδα βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Ευρώπης, μεταξύ των παραλλήλων 340 και 420 του Βορείου ημισφαιρίου. Είναι ένα από τα κράτη της Βαλκανικής Χερσονήσου. Βρέχεται γύρω γύρω από τη Μεσόγειο θάλασσα εκτός από τα βόρεια σύνορά της. Στο Βορρά έχει σύνορα με την Αλβανία, τη Βουλγαρία και τα κράτη της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Βορειοανατολικά συνορεύει με την Τουρκία. Η χώρα περιβάλλεται από μικρότερες θάλασσες: δυτικά από το Ιόνιο πέλαγος και ανατολικά από το Αιγαίο πέλαγος.

Η Ελλάδα χωρίζεται σε 9 γεωγραφικές περιοχές, ή διαμερίσματα. Αυτά είναι: Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος, Μακεδονία, Θράκη, νησιά Αιγαίου, νησιά Ιονίου, Κρήτη.

Το ανάγλυφο είναι πολύπλοκο και ποικιλόμορφο. Ωστόσο, ο χώρος της Ελλάδας είναι γενικά ορεινός, και τα βουνά απλώνονται σε μεγάλη έκταση. Το ψηλότερο βουνό είναι ο πασίγνωστος Όλυμπος με ύψος 2.918 μέτρα. Η κορυφή του Ολύμπου είναι σχεδόν πάντα σκεπασμένη με χιόνια και κρύβεται στα σύννεφα. Σύμφωνα με την αρχαία μυθολογία εκεί επάνω ήταν η κατοικία των θεών.

Οι πεδιάδες είναι λίγες και μικρές, και τα ποτάμια που τα διασχίζουν είναι επίσης μικρά. Μόνο ο Αχελώος, ο Αλιάκμονας και ο Πηνειός έχουν σχετικά μεγάλο μήκος. Εκτός όμως από τα αμιγώς ελληνικά ποτάμια, δηλαδή αυτά που πηγάζουν σε ελληνικό έδαφος, την Ελλάδα διασχίζουν και ποτάμια που πηγάζουν σε γειτονικές χώρες όπως ο Αξιός, ο Στρυμόνας, ο Νέστος και ο Έβρος και εκβάλλουν στο Αιγαίο πέλαγος.

Οι φυσικές λίμνες της Ελλάδας είναι επίσης μικρές. Η μεγαλύτερη είναι η Τριχωνίδα της Στερεάς Ελλάδας που μόλις πλησιάζει τα 100 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Οι ελληνικές ακτές έχουν πολύπλοκη μορφή και σχηματίζουν αμέτρητους κόλπους, κολπίσκους, ακρωτήρια και χερσονήσους. Η πιο σημαντική είναι η Χερσόνησος της Χαλκιδικής στη Μακεδονία.

Το 1/5 (ένα πέμπτο) περίπου της Ελλάδας αποτελείται από χιλιάδες μεγάλα και μικρά νησιά. Τα περισσότερα από αυτά βρίσκονται στο Αιγαίο πέλαγος.

Πολλά από τα νησιά βρίσκονται σε μεγάλες ομάδες. Τα νησιώτικα συμπλέγματα ονομάζονται Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Επτάνησα, Βόρειες Σποράδες, Νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Γύρω στα 200 νησιά είναι κατοικήσιμα. Άλλα είναι πασίγνωστα, όπως η Κρήτη, η Ρόδος, η Κέρκυρα, η Μύκονος, η Ύδρα και άλλα όχι και τόσο γνωστά. Τα ελληνικά νησιά είναι ο μεγαλύτερος ελληνικός θησαυρός. Πριν από χρόνια ο θησαυρός αυτός ήταν μόνο για

τους Έλληνες. Τώρα όμως όλος ο κόσμος γνωρίζει τα νησιά της Ελλάδας. Χιλιάδες τουρίστες, Έλληνες και ξένοι, τα επισκέπτονται κάθε χρόνο. Χαίρονται τον χρυσαφή ήλιο, τις πανέμορφες αμμουδιές, το γαλανό ουρανό, την κρυσταλλένια θάλασσα, την επικοινωνία με καλούς φιλόξενους νησιώτες, τα νόστιμα παραδοσιακά φαγητά.

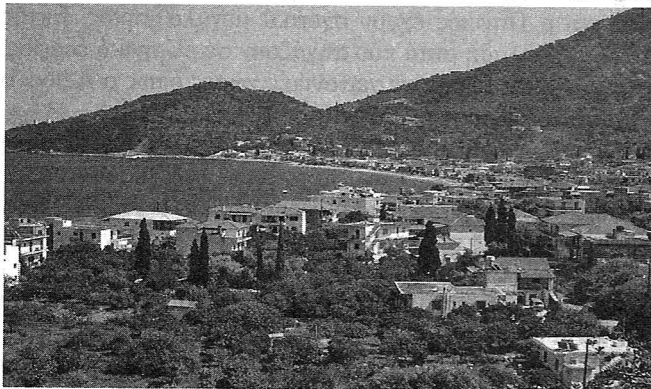
Λεξιλόγιο

το άκρο — край, конец
 η χερσόνησος — полуостров
 πρώην — бывший
 το νησί — остров
 πολύπλοκος — сложный, запутанный
 ωστόσο — тем не менее
 η έκταση — площадь
 σύμφωνα με — согласно (чему-л.)
 πηγάζω — вытекать, брать начало (о реке)
 διασχίζω — пересекать
 αποτελώ (B2) — составлять
 αμέτρητος — бесчисленный
 το ακρωτήρι — мыс
 κατοικήσιμος — обитаемый
 η αμμουδιά — песчаный пляж
τα σημεία του ορίζοντα:
 ο βορράς / βοριάς — север ⇨
 ο νότος / νοτιάς — юг ⇨
 η ανατολή — восток ⇨
 η δύση — запад ⇨
 βορειοανατολικά — на С-В
 η Μεσόγειος θάλασσα — Средиземное море
 το Αιγαίο πέλαγος — Эгейское море
 το Ιόνιο πέλαγος — Ионическое море

το ημισφαίριο — полушарие
 τα σύνορα — граница, συνορεύω — граничить
 περιβάλλω — окружать
 το ανάγλυφο — рельеф
 ποικιλόμορφος — разнообразный
 ορεινός — горный, гористый
 πασίγνωστος — знаменитый
 αμιγής (-ής, -ές) — чистый, без примеси
 το έδαφος — почва; территория, местность
 εκβάλλω — впадать (о реке)
 η ακτή — берег
 ο κόλπος — залив, бухта
 το σύμπλεγμα — сочетание, комплекс
 ο θησαυρός — сокровище
 βορεινός (-ης, -ο) / βόρειος (-α, -ο) — бόρεια
 νότιος (-α, -ο) — νότια
 ανατολικός (-ης, -ο) — ανατολικά
 δυτικός (-ης, -ο) — δυτικά
 βορειοδυτικά — на С-З
 τετραγωνικό χιλιόμετρο — кв.км.
 παραδοσιακός — традиционный

2.

Το υπέδαφος της Ελλάδας είναι πλούσιο σε ορυχτά. Εξάγονται μάρμαρα, μεταλλεύματα και σιδηρομεταλλεύματα από τα οποία παράγεται ο χάλυβας και το χυτοσίδηρο. Υπάρχουν επίσης άφθονα αποθέματα βωξίτη.

οι κλάδοι της ελαφράς βιομηχανίας, η κλωστοϋφαντουργία, η επισιτιστική και η χημική βιομηχανία.

Ωστόσο, η οικονομία προς το παρόν βασίζεται ακόμα σε μεγάλο βαθμό στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής, δηλαδή στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία.

Η Ελλάδα μετατρέπεται σταδιακά σε βιομηχανική χώρα. Η ελληνική βιομηχανία βρίσκεται σε ανοδική πορεία, όμως διατηρείται ακόμα σε ένα μέσο επίπεδο ανάπτυξης. Το μεγαλύτερο μέρος της βιομηχανίας συγκεντρώνεται γύρω από τις μεγάλες πόλεις και κατά μήκος των μεγάλων αυτοκινητοδρόμων. Αναπτυγμένοι είναι

Οι κυριότερες καλλιέργειες που παράγονται στην Ελλάδα είναι ελιές, εσπεριδοειδή, καπνός, βαμβάκι, σιτάρι, ρύζι, μήλα, ροδάκινα, σταφύλια. Αναπτυγμένη είναι και η κτηνοτροφία η οποία προτιμά τα ζώα μικρού και μέσου μεγέθους από τα μεγαλόσωμα.

Ο τριτογενής τομέας (εμπόριο, υπηρεσίες, μεταφορές, ναυτιλία, τουρισμός) είναι εξαιρετικά αναπτυγμένος στην Ελλάδα και απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων. Πολύ σπουδαίοι τομείς, με ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία της χώρας είναι η ναυτιλία και ο τουρισμός. Η εμπορική ελληνική ναυτιλία είναι από τις πρώτες στον κόσμο και απασχολεί χιλιάδες Έλληνες και αλλοδαπούς εργαζομένους. Εξαιρετικά αναπτυγμένος είναι και ο τουρισμός. Χάρη στις ατελείωτες ακτές και ασύγκριτες φυσικές ομορφιές η Ελλάδα είναι ένα από τα πιο σημαντικά τουριστικά κέντρα σε όλο τον κόσμο και κάθε χρόνο προσελκύει εκατομμύρια τουρίστες. Αυτά όμως που εντυπωσιάζουν τους επισκέπτες είναι τα ιστορικά μνημεία της χώρας, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι θησαυροί των μουσείων της, η πλούσια ιστορική κληρονομία.

Η Ελλάδα έχει έκταση 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και πληθυσμό περίπου 10.000.000 κατοίκους.

Το μεγαλύτερο αστικό συγκρότημα της χώρας είναι η πρωτεύουσά της η Αθήνα μαζί με τον Πειραιά και τους γειτονικούς δήμους, με πληθυσμό που ξεπερνά τα 3 εκατομμύρια κατοίκους. Ακολουθεί η Θεσσαλονίκη, ενώ τέσσερις ακόμα πόλεις (Πάτρα, Ηράκλειο, Λάρισα και Βόλος) ξεπερνούν τους 100.000 κατοίκους.

Λεξιλόγιο

το υπέδαφος — недра
εξάγω — извлекать, добывать
το μέταλλευμα — руда
το χυτοσίδηρο — чугун
τα αποθέματα — запасы; залежи
μετατρέπομαι — превращаться
διατηρώ (B2) — сохранять
συγκεντρώνω — сосредоточивать
ελαφρά βιομηχανία — легкая пром.
η κλωστοϋφαντουργία — текстиль-
ная пром.
πρωτογενής (ής, ές) — первичный
η γεωργία — сельское хозяйство
η αλιεία — рыболовство
τα εσπεριδοειδή — цитрусы
η υπηρεσία — служба
η ναυτιλία — морское судоходство
προσελκύω — привлекать
ο πληθυσμός — население

τα ορυχτά — полезные ископаемые
κύριος — главный
ο χάλυβας — сталь
άφθονος — обильный
η βιομηχανία — промышленность
η ανοδική πορεία — поступательное
движение
η ανάπτυξη — развитие
αναπτυγμένος — развитый
ο κλάδος — ветвь, отрасль
επιστιπτική βιομηχανία — пищевая пром.
ο τομέας — область, сфера
η κτηνοτροφία — животноводство
η καλλιέργεια — с/х. культура
το εμπόριο — торговля
η μεταφορά — перевозка
το ποσοστό — процент
η κληρονομία (κληρονομιά) — наследие
το συγκρότημα — группа, ансамбль

Обратите внимание:

η Βαλκανική Χερσόνησος
η Ρόδος, η Μύκονος

το κράτος, το πέλαγος, το υπέδαφος

περιβάλλεται από μικρότερες θάλασσες
ο μεγαλύτερος θησαυρός, το ψηλότερο βουνό
η πιο σημαντική χερσόνησος

Γραμματική

1. Склонение существительных ж.р. на -ος

Παдеж	Εд.ч.	Μн.ч.
Ον.	η οδός, η διάμετρος	οι οδοί, οι διάμετροι
Γεν.	της οδού, της διαμέτρου	των οδών, των διαμέτρων
Αιτ.	την οδό, τη διάμετρο	τις οδούς, τις διαμέτρους
Κλ.	(οδό, διάμετρο)	(οδοί, διάμετροι)

Подобным образом склоняются и другие существительные ж.р. на -ος: η λεωφόρος *проспект*, η νήσος *остров*, η χερσόνησος *полуостров*, η είσοδος *вход*, η έξοδος *выход*, η κάθοδος *спуск*, η άνοδος *подъем*, η πρόοδος *прогресс*, *успех*, η μέθοδος, η περίοδος, η περίμετρος, η παράγραφος, η Πελοπόννησος, названия большинства греческих о-вов: η Ρόδος, η Σκιάθος, η Σκόπελος, η Λέσβος и др., многие профессии, если их представители — женщины: η ζωγράφος, η γιατρός, η ξεναγός, η δημοσιογράφος и т.д.

2. Склонение существительных ср.р. на -ος

Παдеж	Εд.ч.	Μн.ч.
Ον.	το μέρος, το έδαφος	τα μέρη, τα εδάφη
Γεν.	του μέρους, του εδάφους	των μερών, των εδαφών
Αιτ.	το μέρος, το έδαφος	τα μέρη, τα εδάφη
Κλ.	(μέρος, έδαφος)	(μέρη, εδάφη)

Аналогично склоняются: το κράτος *государство*, το έθνος *нация*, το γένος *род*, το κέρδος *прибыль*, το μήκος *длина*, το πλάτος *ширина*, το ύψος *высота*, το βάθος *глубина*, το μέγεθος *размер*, το πέλαγος* *море*, το βέλος *стрела*, το έλος *болото*, το είδος *вид*, το στέλεχος *руководящий работник*, το κόστος *стоимость*, το ύφος *вид, выражение*, το θάρρος *смелость*, το άγχος *беспокойство* и др. Некоторые абстрактные существительные (напр., θάρρος, κόστος, ύφος) не имеют формы мн.ч.

* также: του πελάγου (του πέλαγου) — τα πέλαγα

3. Склонение существительных м.р. на -έας

Παдеж	Εд.ч.	Μн.ч.
Ον.	ο διερμηνέας	οι διερμηνείς
Γεν.	του διερμηνέα	των διερμηνέων
Αιτ.	το(ν) διερμηνέα	τους διερμηνείς
Κλ.	διερμηνέα	διερμηνείς

Подобным образом склоняются: ο γραμματέας *секретарь*, ο εισαγγελέας *прокурор*, ο δεκανέας *εφрейтор*, ο φορέας *носитель*, ο γραφέας *писарь*, ο κουρέας *парикмахер*, ο συγγραφέας *писатель*, ο σκαπανέας *σαπέρ*, ο προβολέας *проектор*, ο τομέας *область, сфера*, ο γονέας *родитель*, ο ιερέας *священник*, ο αποστολέας *отправитель* и др.

Существительные ж.р. на -έας (η συγγραφέας, η διερμηνέας, η γραμματέας и др.) склоняются по образцу:

Παдеж	Εд.ч.	Μн.ч.
Ον.	η γραμματέας	οι γραμματείς
Γεν.	της γραμματέως (-έας)	των γραμματέων
Αιτ.	τη(ν) γραμματέα	τις γραμματείς
Κλ.	γραμματέα	γραμματείς

4. Степени сравнения прилагательных

Α. Сравнительная степень

У прилагательных на **-ος, -η (-α/-ια), -ο** сравнительная степень образуется с помощью окончаний **-ότερος, -ότερη, -ότερο** или наречия **πιο** перед положительной степенью прилагательного: Η Άννα είναι ομορφότερη (πιο όμορφη) από την Ελένη. Ο Όλυμπος είναι ψηλότερος (πιο ψηλός) από τον Παρνασσό. Το δέκατο μάθημα είναι δυσκολότερο (πιο δύσκολο) από το πέμπτο.

Примечание: κρύος(-α,-ο) образует степени сравнения только с помощью **πιο**: κρύος — **πιο κρύος** — **ο πιο κρύος**.

У прилагательных на **-ύς, -ιά, -ύ** сравнительная степень образуется с помощью окончаний **-ύτερος, -ύτερη, -ύτερο** или наречия **πιο** перед положительной степенью прилагательного: Ο Πέτρος είναι παχύτερος (πιο παχύς) από τον αδερφό του. Η πλατεία είναι φαρδύτερη (πιο φαρδιά) από το δρόμο. Το τραπέζι είναι βαρύτερο (πιο βαρύ) από την καρέκλα.

У прилагательных на **-ής, -ής, -ές** сравнительная степень образуется с помощью окончаний **-έστερος, -έστερη, -έστερο** или наречия **πιο** перед положительной степенью прилагательного: Ο Λάκης είναι αγενέστερος (πιο αγενής) από τον αδερφό του. Η Άννα είναι επιμελέστερη (πιο επιμελής) από σένα.

У прилагательных на **-ης, -α, -ικο** сравнительная степень образуется одним способом — составным, т.е. **πιο** + положительная степень прилагательного: Ο Βαγγέλης είναι πιο τεμπέλης από τον Αλέξη. Η Ελένη είναι πιο κουτσομπόλα από την Όλγα.

Прилагательные, обозначающие цвет, а также состоящие более чем из 3 слогов, как правило, также образуют степени сравнения только 1 способом (**πιο** + положит. ст.): **πιο πράσινος, πιο παράξενος, πιο περίεργος, πιο ευτυχημένος**.

Β. Превосходная степень

α) Относительная превосходная степень образуется добавлением определенного артикля к сравнительной степени: **ο πιο ψηλός / ο ψηλότερος, η πιο παχιά / η παχύτερη, το πιο υγιές / το υγιέστερο, ο πιο ζηλιάρης**.

Ο Πέτρος είναι **ο** εξυπνότερος στην τάξη. Είναι **ο** πιο έξυπνος απ' όλους.

Η Μαρία είναι **η** ομορφότερη στο σχολείο. Είναι **η** πιο όμορφη απ' όλες.

Ο θείος μου είναι **ο** παχύτερος στην οικογένειά του. Ο θείος μου είναι **ο** πιο παχύς απ' όλους.

Αυτό το παιδί είναι **το** υγιέστερο απ' όλα τα αδέρφια του. Αυτό το παιδί είναι **το** πιο υγιές απ' όλα τα παιδιά που ξέρω.

б) Абсолютная превосходная степень образуется от положительной с помощью соответствующих окончаний:

-ότατος, -ότατη, -ότατο

для прилагательных на **-ος, -η (-ια / -α), -ο**,

-ύτατος, -ύτατη, -ύτατο

для прилагательных на **-ύς, -ιά, -ύ**,

-έστατος, -έστατη, -έστατο

для прилагательных на **-ής, -ής, -ές**

Абсолютная превосходная степень также образуется при помощи наречий *πολύ, πάρα πολύ, πολύ πολύ, υπερβολικά*. П.ч.:

Ο Γιώργος είναι εξυπνότατος. (= *πάρα* πολύ έξυπνος). Το νησί είναι ομορφότατο. (= πολύ όμορφο). Η ανιψιά μου είναι επιμελέστατη. (=πολύ επιμελής). Αυτό το παιδί είναι υγιέστατο. (= πολύ υγιές). Абсолютная превосходная степень употребляется без артикля.

Для прилагательных на -ης, -α, -ικο, прилагательного *κρύος* и большинства множественных существует только относительная превосх. степень (артикль + *πιο* + положит. степень): Ο Τάκης είναι ο πιο γκρινιάρης απ' όλους που ξέρω. Αυτή η εικόνα είναι η πιο παράξενη απ' όλες. Χθες ήταν η πιο κρύα μέρα του χειμώνα.

Примечание 1. Существуют прилагательные, образующие степени сравнения при помощи 2 окончаний:

ελαφρός (-ύς) — *ελαφρότερος* (-ύτερος) — ο *ελαφρότερος* (-ύτερος) — *ελαφρότατος*
γλυκός (-ύς) — *γλυκότερος* (-ύτερος) — ο *γλυκότερος* (-ύτερος) — *γλυκύτατος*
κοντός — *κοντότερος* (-ύτερος) — ο *κοντότερος* (-ύτερος)

Примечание 2. Так называемые недостаточные степени сравнения — это степени сравнения, образованные от наречий, предлогов, недостаточных глаголов. У таких прилагательных есть сравнительная и превосходная степени, но нет положительной: *κατώτερος* — *κατώτατος* (κάτω), *ανώτερος* — *ανώτατος* (άνω), *υπέρτερος* — *υπέρτατος* (υπέρ), *πλησιέστερος* — *πλησιέστατος*, *εγγύτερος* — *εγγύτατος*. Другие недостаточные прилагательные имеют только сравнительную степень, например: *προγενέστερος*, *επικρατέστερος*, *μεταγενέστερος*, *πρωτύτερος*, *протиμότερος*, *ύστερος*.

Примечание 3. Некоторые прилагательные не образуют степеней сравнения. К ним относятся прилагательные, обозначающие:

- материалы: *ασημένιος, χρυσός, γυάλινος, μάλλινος, ξύλινος, πήλινος, σιδερένιος*
- происхождение и родственные отношения: *ελληνικός, ρωσικός, σμυρναϊκός, καλαματιανός, αθηναϊκός, μητρικός, προγονικός*
- место или время: *ουράνιος, γήινος, θαλασσινός, τωρινός, χθεσινός, κυριακάτικος*
- неизменное состояние: *μισός, αθάνατος, πρωτότοκος*
- прилагательные, начинающиеся с *παν-*, напр. *πανέξυπνος*.

Неправильные степени сравнения

Положит.	Сравнит.	Превосх.	Абс.превосх.
<i>απλός</i>	<i>απλούστερος</i>	ο <i>απλούστερος</i>	<i>απλούστατος</i>
<i>γέρος</i>	<i>γεροντότερος</i>	ο <i>γεροντότερος</i>	—
<i>κακός</i>	<i>χειρότερος</i>	ο <i>χειρότερος</i>	(<i>χειρίστος, κάκιστος</i>)*
<i>άσχημος</i>	<i>χειρότερος</i>	ο <i>χειρότερος</i>	(<i>χειρίστος</i>)
<i>καλός</i>	<i>καλύτερος</i>	ο <i>καλύτερος</i>	<i>άριστος (κάλλιστος)</i>
<i>λίγος</i>	<i>λιγότερος</i>	ο <i>λιγότερος</i>	<i>ελάχιστος</i>
<i>μεγάλος</i>	<i>μεγαλύτερος</i>	ο <i>μεγαλύτερος</i>	(<i>μέγιστος</i>)
<i>μικρός</i>	<i>μικρότερος</i>	ο <i>μικρότερος</i>	<i>ελάχιστος</i>
<i>πολύς</i>	<i>περισσότερος</i>	ο <i>περισσότερος</i>	(<i>πλείστος</i>)

* формы в скобках малоупотребительны.

Другой способ образования степеней сравнения — с помощью наречия *πιο* и положительной степени прилагательного.

5. Количественные числительные от 100

100 — εκατό	1000 — χίλιοι (-ες, -α)
105 — εκατόν πέντε	2000 — δύο χιλιάδες
122 — εκατόν είκοσι δύο	3000 — τρεις χιλιάδες
200 — διακόσιοι (-ες, -α)	3454 — τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι (-ες, -α)
300 — τριακόσιοι (-ες, -α)	πενήντα τέσσερις (-ις, -α)
400 — τετρακόσιοι (-ες, -α)	10.000 — δέκα χιλιάδες
500 — πεντακόσιοι (-ες, -α)	100.000 — εκατό χιλιάδες
600 — εξακόσιοι (-ες, -α)	10 ⁶ — ένα εκατομμύριο
700 — επτακόσιοι (-ες, -α)	10 ⁹ — ένα δισεκατομμύριο
800 — οκτακόσιοι (-ες, -α)	10 ¹² — ένα τρισεκατομμύριο
900 — εννιακόσιοι (-ες, -α)	

Числительные 200, 300, 400, ..., 1000 изменяются по родам и склоняются.

Παдеж	Μ.ρ.	Ж.ρ.	Ср.ρ.
Ον.	τριακόσιοι	τριακόσιες	τριακόσια
Γεν.	τριακοσίων	τριακοσίων	τριακοσίων
Αιτ.	τριακόσιους	τριακόσιες	τριακόσια

Το χωριό έχει εννιακόσιους κατοίκους. Η αίθουσα έχει πεντακόσιες καρέκλες. Αυτός ο πίνακας είναι διακοσίων ετών.

Степени сравнения наречий

Наречия, так же как и прилагательные, часто имеют степени сравнения — простые — оканчивающиеся на **-τερα, -тата** и составные:

Положительная	Сравнит., превосх.	Абсолютная превосходная
ωραία	ωραιότερα, πιο ωραία	ωραιότατα, (πάρα) πολύ ωραία
βαθιά	βαθύτερα, πιο βαθιά	βαθύτατα, (πάρα) πολύ βαθιά
ακριβώς	ακριβέστερα, πιο ακριβώς	ακριβέστατα
τεμπέλικα	πιο τεμπέλικα	(πάρα) πολύ τεμπέλικα
κρύα	πιο κρύα	(πάρα) πολύ κρύα
περίεργα	πιο περίεργα	(πάρα) πολύ περίεργα

Неправильные степени сравнения наречий

κοντά	κοντύτερα, πιο κοντά	(πάρα) πολύ κοντά
γλυκά	γλυκύτερα, πιο γλυκά	γλυκύτατα, (πάρα) πολύ γλυκά
καλά	καλύτερα, πιο καλά	άριστα / κάλλιστα, (πάρα) πολύ καλά
άσχημα	χειρότερα, πιο άσχημα	κάκιστα / χείριστα, (πάρα) πολύ άσχημα
κακώς	χειρότερα	κάκιστα / χείριστα
απλά (απλώς)	απλούστερα, πιο απλά	απλούστατα, (πάρα) πολύ απλά
λίγο	λιγότερο, πιο λίγο	ελάχιστα, (πάρα) πολύ λίγο
πολύ	περισσότερο, πιο πολύ	πάρα πολύ
νωρίς	νωρίτερα, πιο νωρίς	(πάρα) πολύ νωρίς
σιγά	σιγότερα, πιο σιγά	(πάρα) πολύ σιγά

Ασκήσεις

1 *Перечитайте текстѹ урока и ответѹйте, верны ли следующие высказывания (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται):*

1. Η Ελλάδα κατέχει το νότιο μέρος της Βαλκανικής Χερσονήσου. 2. Η Ελλάδα συνορεύει στο βορρά με την Αλβανία και την Τουρκία. 3. Ανατολικά και δυτικά η Ελλάδα περιβρέχεται από δύο ωκεανούς. 4. Η Ελλάδα είναι χώρα πεδινή. 5. Τα ελληνικά βουνά είναι τα ψηλότερα στον κόσμο. 6. Οι περισσότερες περιοχές της Ελλάδας είναι ορεινές. 7. Η Ελλάδα έχει πολλά μεγάλα ποτάμια και μεγάλες φυσικές λίμνες. 8. Οι ακτές της χώρας έχουν πολύπλοκη μορφή. 9. Η Ελλάδα έχει πάρα πολλά νησιά και λιμάνια. 10. Τα νησιά της Ελλάδας, κατοικήσιμα και μη, είναι πάνω από τρεις χιλιάδες. 11. Τα περισσότερα ελληνικά νησιά βρίσκονται στο Ιόνιο πέλαγος. 12. Κάθε καλοκαίρι χιλιάδες τουρίστες έρχονται στην Ελλάδα για παραθέριση. 13. Σήμερα η Ελλάδα είναι μια χώρα με εξαιρετικά αναπτυγμένη βιομηχανία. 14. Το έδαφος της Ελλάδας είναι πολύ γόνιμο. 15. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας της δίνει πολλά πλεονεκτήματα. 16. Στην Ελλάδα είναι αναπτυγμένοι οι κλάδοι της ελαφράς βιομηχανίας. 17. Η οικονομία της χώρας βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στη γεωργία, στην αλιεία και στον τουρισμό. 18. Η Ελλάδα έχει εξαιρετικά αναπτυγμένο εμπορικό στόλο. 19. Οι ελληνικές θάλασσες είναι πλούσιες σε ψάρια. 20. Η Θεσσαλονίκη είναι 2^η σε πληθυσμό πόλη της Ευρώπης.

2 *Ответѹйте на вопросы:*

Πού βρίσκεται η Ελλάδα; Σε ποια χερσόνησο ανήκει; Με ποιες χώρες συνορεύει; Από ποια μεγάλη θάλασσα βρέχεται; Πώς ονομάζονται οι μικρότερες θάλασσες; Τι επιφάνεια έχει η Ελλάδα; Τι πληθυσμό έχει; Τι έκταση έχει; Σε πόσα διαμερίσματα είναι χωρισμένη η Ελλάδα; Πώς ονομάζονται; Σε ποιο διαμέρισμα είναι η πρωτεύουσα της χώρας; Ποιο είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας; Τι ξέρετε γι' αυτό; Τι σχηματίζουν οι ακτές της Ελλάδας; Γιατί επισκέπτονται την Ελλάδα εκατομμύρια τουρίστες; Ποιες είναι οι μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας; Πώς αναπτύσσεται η ελληνική βιομηχανία; Σε ποιους τομείς βασίζεται η οικονομία της χώρας;

3 *Найдиѹте в текстах синонимы или близкие по значению слова / выражения:*

έχει σύνορα με, στο βορρά, αυτός που έχει διαφορετικές μορφές, βουνίσιος, σε γενικές γραμμές, γνωστός σε όλους, πάρα πολύς, ξέρω, περίπου 200 νησιά, πολύ όμορφος, γαλάζιος, κάνω εντύπωση, τα σημαντικότερα προϊόντα, μέτριο μέγεθος, κάτοικος νησιού, μανταρίνια / λεμόνια / πορτοκάλια

4 *Найдиѹте в тексте антонимы:*

απλός, βορράς, ομοιόμορφος (однородный), πεδιάδα (равнина), πεδινός (равнинный), άγνωστος, οι πρόποδες (подножие), λίγος / μετρημένος, αφιλόξενος (негостеприимный), αφύσικος (неестественный) ή τεχνητός (искусственный)/ψεύτικος, ασχημία, φτωχός, καθυστερημένος (отсталый), μικρόσωμος

5 *Поменяйте число подчеркнутых существительных:*

τα δέντρα του δάσους, η συμφωνία του κράτους, η κατεύθυνση του βέλους, τα δάση του νησιού, τα στελέχη της εταιρείας, τα είδη των εμπορευμάτων, το γένος των ουσιαστικών, η φωτιά στα δάση, τα προβλήματα των κρατών, η διόρθωση του λάθους

6 Προσклоняйте словосочетания:

- α) το πλούσιο κράτος, το μεγάλο δάσος, το απαράδεχτο λάθος
β) η κεντρική είσοδος, η σύγχρονη μέθοδος, η δύσκολη παράγραφος
γ) ο δημοφιλής συγγραφέας, ο έμπειρος διερμηνέας, η έξυπνη γραμματέας

7 Образуйте прилагательные от следующих существительных:

ο βορράς, ο νότος, η δύση, η ανατολή, η γεωγραφία, η θάλασσα, η ποικιλομορφία, ο /η κάτοικος, η Ελλάδα, ο γείτονας, η φύση, το τετράγωνο, το νησί, το όρος, η γνώση, η άμμος, το δάσος, η ομάδα, το χρυσάφι, το κρύσταλλο, η φιλοξενία, η παράδοση, το πλούτος, η αφθονία, η βιομηχανία, το εμπόριο, το τέλος, ο τουρισμός, η ιστορία, η αρχαιολογία

Составьте словосочетания с этими прилагательными.

8 Найдите в тексте однокоренные слова:

η σφαίρα, συνορεύω, η ανατολή, η δύση, η ποικιλία, το όρος, γνωστός, η συμφωνία, η αρχαιότητα, κατοικώ, πεδινός, η σχέση, η πηγή, το σχήμα, μετρώ, το νησί, το όνομα, ο επισκέπτης, η άμμος, επικοινωνώ, το έδαφος, το μέταλλο, η άνοδος, αναπτύσσω, η συγκέντρωση, ο δρόμος, γεννώ, η βάση, καλλιεργώ, παράγω, υπηρετώ, ο ναύτης, εργάζομαι, ο τουρίστας

9 Перескажите тексты урока.

10 Раскройте скобки, обращая внимание на падеж и число:

1. Η λέξη «φιλοσοφία» χρησιμοποιείται σε (όλος) (το μήκος) και (το πλάτος) (η γη).
2. (Όλος) (το κράτος) έχουν δική τους σημαία. 3. Γεια σου, (ο φίλος) μου (ο Λεωνίδας). (Εσύ) γράφω από (ωραίος) (η Σκόπελος). 4. Θέλεις το τηλέφωνο (η Γερμανίδα αρχαιολόγος); 5. Ο ήρωας παντρεύεται σε (το τέλος) (η ιστορία). 6. Γιατί, βρε παιδί μου, κάνεις όλο τα ίδια (λάθος); 7. Τι έχει σήμερα (ο Νίκος); Δε μου αρέσει (το ύφος) του. 8. Όταν ήμουν μικρή, η αγαπημένη μου ταινία ήταν «Ο Ρομπέν (το δάσος, μн.ч.)». 9. Αυτή η εικόνα είναι (200)(το έτος). 10. Τι είναι ο παπαγάλος; Πουλί (το δάσος) ή πουλί (η πόλη); 11. Ξέρετε (ταχυδρομικός) (ο τομέας) (η περιοχή) σας; 12. Το κατάστημα έχει δύο (κύριος) (η είσοδος). 13. (Αυτός) (ο συγγραφέας) παίρνουν μέρος σε (όλος) (η συζήτηση). 14. Σε (πολύς) (το μέρος) (ο κόσμος) δεν υπάρχει πόσιμο νερό. 14. Αυτό το μαγαζί πουλά ρούχα σε (μεγάλος) (το μέγεθος). 15. Δεν φαίνεται καθαρά σε (ο φάκελος) το όνομα (ο αποστολέας). 16. Οι κινηματογράφοι έχουν δύο (η έξοδος) (ο κίνδυνος). 16. Η δουλειά (ο γραμματέας) μερικές φορές είναι (κουραστικός). 17. Συνήθως κουρεύομαι σε (ο κουρέας) (η γειτονιά) μου. 18. Τα προβλήματα (το σχολείο) συζητούνται από (ο σύλλογος) (οι γονείς). 19. Ταξιδεύει για δουλιές σε (διάφορος) (το μέρος) (ο κόσμος). 20. Το σπίτι του είναι σε (η άκρη) (το δάσος). 21. Έχει το ίδιο (ύψος) με (η γυναίκα) του. 22. Δεν είναι εγωιστής. Αναγνωρίζει πάντα (το λάθος, μн.ч.) του. 23. Το Αιγαίο και το Ιόνιο ενώνονται σε (ο Νότος) με (η Μεσόγειος θάλασσα). 24. (Πολύς) (το κράτος) ζητούν (η λύση) (το πρόβλημα, μн.) τους από (Οργανισμός) (Ηνωμένος) (Έθνος, μн.ч.). 25. Πες μου (μερικός) (το όνομα) (Ελληνας) (συγγραφέας).

11 Составьте предложения со следующими словами, используя сравнения:

ο δρόμος — στενός — η λεωφόρος, το μεσημέρι — ζεστός — το απόγευμα, η Καίτη — επιμελής — εγώ, η τσάντα — ελαφρύς — η βαλίτσα, τα κορίτσια — φρόνιμα — τα αγόρια, ο Κώστας — συνεπής — εσύ, ο ουρανοξύστης — ψηλός — η πολυκατοικία, το παλτό — βαρύς — το σακάκι, το τραπέζι — πλατύς — το γραφείο, η άσπρη μπλούζα — φαρδύς — το κόκκινο φόρεμα, ο Δεκέμβρης — κρύος — ο Νοέμβρης

12 *Перепишите предложения, образовав абсолютную превосходную степень при помощи окончаний. П.ч.: Η Μαρία είναι πολύ λεπτή. — Η Μαρία είναι λεπτότατη.*

1. Το δωμάτιο ήταν πολύ σκοτεινό. 2. Ο θεός μου είναι πολύ ευγενής. 3. Οι τημές ήταν πολύ χαμηλές. 4. Οι φίλοι μου είναι πολύ ειλικρινείς. 5. Ο σεισμός ήταν πολύ ισχυρός. 6. Ο Αλέξανδρος και ο Δημήτρης είναι πολύ ευφυείς. 7. Τα παιδιά σήμερα είναι πολύ αναιδή. 8. Είναι πολύ ωραίο τραγούδι. 9. Οι μαθητές μου είναι πολύ επιμελείς. 10. Το ενοίκιο είναι πολύ φτηνό. 11. Η θάλασσα είναι πάρα πολύ βαθιά. 12. Τα αστεία σου είναι πολύ αφέλη.

13 *Раскройте скобки, обращая внимание на падеж и число:*

1. Το πλάτος (ο δρόμος) είναι μόνο 5 μέτρα. 2. (Ο άνθρωπος) διδάσκονται από (το λάθος) τους. 3. Το τηλέφωνο είναι σε (το βάθος) (ο διάδρομος). 4. Πώς λέγονται (αυτή η μέθοδος); 5. Πρέπει να αναγνωρίζουμε (το λάθος) μας. 6. Η συνεργασία (το κράτος) είναι απαραίτητη για (η ειρήνη) και (η πρόοδος). 7. (Ο στρατιώτης) υπερασπίζονται (το έδαφος, μ.ν.ч.) (η πατρίδα) μας. 8. Από (ποιος) (μέρος) είσαι; 9. Τα (δάσος) είναι πηγή (ζωή). 10. (Εσείς) περιμένω κοντά σε (η είσοδος) (ο κινηματογράφος). 11. Η φίλη μου περνάει (ένας) (δύσκολος) (η περίοδος) σε (η ζωή) της. 12. Οι φωνές (το πλήθος) ήταν χαρούμενες. 13. Το ύψος (το σπίτι) είναι 10 μέτρα. 14. Είναι (ο πιο μεγάλος) (η λεωφόρος) σε (όλος) (η Αίγυπτος). 15. Διαβάζουμε (τελευταίος) (η παράγραφος) (η ιστορία).

14 *Составьте как можно больше предложений с конструкцией «όλο και + сравнительная степень прилагательного» — «все больше...»*

П.ч.: Έχουμε όλο και περισσότερη δουλειά. Όσο περνάει ο καιρός, γίνεται όλο και πιο γκρινιάρης.

15 *Образуйте соответствующую степень сравнения:*

1. Βάζω στο γάλα μου (λίγος) ζάχαρη. Εσύ θέλεις (λίγος); 2. Έχουμε (καλός) φίλους του κόσμου. 3. Γιατί έκανες λάθος; Το πρόβλημα ήταν (απλός). 4. Σ' εκείνο το σπίτι μένει ένας από (πλούσιος) ανθρώπους της πόλης μας. 5. Ο παππούς έχει (πολύς) μαλλιά από τον πατέρα μου. 6. Βγαίνω πολύ σπάνια. (Πολύς) μέρες της βδομάδας μένω στο σπίτι. 7. Ο γιος του (μεγάλος) αδερφού μου είναι 14 χρονών και είναι ήδη (ψηλός) από τον πατέρα του. 8. Η πόλη μας έχει (άσχημος) κλίμα της Ελλάδας. 9. Πατέρα, θέλω (πολύς) χρήματα. Δε μου φτάνουν αυτά. 10. Δεν είχα ποτέ μου (καλός) φίλο από τον Αριστείδη. 11. Τι (κακός) που είναι ο Λάκης! Δεν ξέρω άνθρωπο με (κακός) χαρακτήρα. 12. Αυτοί οι δύο έχουν (μικρός) διαφορά στο ύψος. 13. Όλο και (πολύς) άνθρωποι μαθαίνουν ξένες γλώσσες τα τελευταία χρόνια. 14. Τι νόστιμο που είναι! Δεν υπάρχει (ωραίος) φαγητό. 15. Του αρέσει να κάνει παρέα με (μεγάλος) του. 16. Με το αεροπλάνο το ταξίδι γίνεται (σύντομος) και οι ώρες που χάνεις στο πηγαινε έλα είναι (λίγος). 17. Έχει (ακριβός) τιμές απ' όλα τα μαγαζιά, αλλά και (καλός) πράγματα. 18. Το αυγό είναι μια από (ωφέλιμος) τροφές.

19. Τον Οκτώβριο (πολύς) πουλιά φεύγουν και πάνε σε (ζεστός) κλίματα. 20. Για μένα, η Δευτέρα είναι (κακός) μέρα της εβδομάδας. 21. Η Αφροδίτη ήταν (ωραίος) θεά του Ολύμπου, η Αθηνά ήταν (σοφός) και η Ήρα (ζηλιάρης) θεά. 22. Τι δεν καταλαβαίνεις; Υπάρχει (απλός) πράγμα από αυτό; 23. Η Ελενίτσα είναι (μικρός) στην οικογένεια και (χαϊδεμένος). 24. Θέλω μια (καλός) ποιότητα από αυτή που μου δείχνετε. 25. Σήμερα έχει (πολύς) κόσμο από χθες και ακόμα (πολύς) φασαρία.

16 Раскройте скобки, образовав соответствующую степень сравнения:

1. Γελάει εύκολα. Ακόμα και (ανόητος) ιστορίες τις βρίσκει αστείες. 2. Μιλάει πάντα απότομα. Είναι (αγενής) και (αναιδής). 3. Οι μεγάλοι άνθρωποι είναι (ζηλιάρης). 4. Χτες ήταν (κρύος) μέρα του χρόνου. 5. Το παιδί της είναι (ζηλιάρης) από το δικό μου. 6. Πιστεύω ότι το κλίμα της Ελλάδας είναι (υγιής) από όλες τις χώρες της Ευρώπης. 7. Η Άννα είναι (αγενής) απ' όλες που ξέρω. 8. Ήταν 3 μήνες στο νοσοκομείο. Τώρα όμως είναι (υγιής) από κάθε άλλη φορά. 9. Ήταν (αμελής). Με τα χρόνια όμως γίνεται (επιμελής) και (συνεπής) στις υποχρεώσεις του. 10. Είναι (ευγενής), αλλά πολύ κουραστικός. 11. Τι έχεις και μέρα με τη μέρα γίνεσαι όλο και (γκρινιάρης); 12. Το ταξίδι από τη Θεσσαλονίκη ως την Αθήνα με αυτοκίνητο είναι (σύντομος) απ' ό,τι είναι με το τρένο. 13. Τα καυσαέρια είναι (επιβλαβής) απ' οτιδήποτε άλλο για την ατμόσφαιρα της πόλης. 14. Αυτό το φόρεμα σε κάνει (αδύνατος) απ' ό,τι είσαι. 15. Αυτά είναι τα βραβεία για τους τρεις (επιμελής) μαθητές του σχολείου. 16. Γιατί δε φοράς κάτι (ελαφρύς); Κάνει πολλή ζέστη σήμερα. 17. Φαίνεται (ψηλός), γιατί είναι αδύνατος, κι όμως είναι 10 εκατοστά (κοντός) από μένα. 18. Χρειαζόμαστε ένα (φαρδύς) τραπέζι, για να τρώμε άνετα. 19. Στη ζωή συμβαίνουν (παράξενος) πράγματα. 20. Όλοι (μεγάλος) του σπουδάζουν, ενώ αυτός είναι (τεμπέλης). 21. Έχει (καλός) σχέσεις με όλους τους συνεργάτες του. 22. Ναι, είναι (ικανός) δικηγόρος και (πολιτισμένος). 23. Σήμερα ο Γιάννης ήταν (αγενής) από κάθε άλλη φορά. 24. Προτιμάς να έχεις (πολύς) φίλους ή (πολύς) λεφτά; 25. Το σημερινό μάθημα είναι (εύκολος) από το χθεσινό. 26. Είναι (νόστιμος) αλλά και (βαρύς) φαγητό απ' όλα που ξέρω να μαγειρεύω. 27. Μιλάει με (πομπώδης) ύφος, και τι λέει; Σαχλαμάρες! 28. Ο ναός του Απόλλωνα είναι ένα από (μεγαλειώδης) έργα της εποχής εκείνης. 29. Είναι το ακριβότερο αυτοκίνητο αλλά και (ταχύς). 30. Η μητέρα μου είναι (νέος) από την αδερφή της.

17 Образуйте соответствующую степень сравнения:

1. Το χταπόδι είναι ένας από (νόστιμος) μεζέδες. 2. Νομίζω ότι είναι (δύσκολος) λύση απ' όλες. 3. Η Θεσσαλονίκη έχει (παλιός) βυζαντινές εκκλησίες σ' όλη την Ελλάδα. 4. Ποτέ δεν είχαμε (άσημος) χειμώνα από το φετινό. 5. Στο Λούβρο υπάρχουν πίνακες (μεγάλος) ζωγράφων όλου του κόσμου. 6. Αν και είναι (μικρός) από μένα, ξέρει (πολύς). 7. Μα τι λέτε, κύριε! Τα ψάρια είναι (φρέσκος)! 8. Η μητέρα μου φορά απλά ρούχα και φαίνεται (νέος). 9. Στα ογδόντα του είναι (υγιής) από πολλούς πενηντάρηδες. 10. Όταν θέλει κάτι, γίνεται (πεισματάρης) και από μουλάρι. 11. Τα παλιά μου γυαλιά ήταν (βαρύς), αλλά τα κινούρια είναι ακόμα (βαρύς). 12. Μ' αρέσουν τα μάτια του, γιατί έχουν ένα (βαθύς) πράσινο χρώμα. 13. Οι νέοι θεωρούν το γάμο (εύκολος) πράγμα στον κόσμο. 14. Έχει 4 παιδιά. (Μικρός) απ' αυτά είναι και (χαδιάρης). 15. Το κινούριο παλτό είναι (ελαφρύς) από το περσινό, αλλά παρόλα αυτά είναι και (ζεστός). 16. (αίνιγμα) (Βαρύς) απ' το σίδερο, (γλυκός) απ' το μέλι, ούτε στα χέρια πιάνεται ούτε στην τσέπη μπαίνει. Τι είναι; 17. Φεύγεις από την Αθήνα; Είσαι καλά; Είναι (κακός) πράγμα που μπορείς να κάνεις. 18. Ακολουθούμε τον παλιό δρόμο. Είναι λίγο (μακρύς) αλλά με (λίγος) κίνηση. 19. Πάλι δεν καταλαβαίνεις; Μα είναι (σαφής) οι οδηγίες! 20. Ήταν

θαυμάσια! Το φαγητό ήταν (νόστιμος) και η μουσική (ρομαντικός). 21. Είναι (μικρός) παιδί τους, αλλά και (έξυπνος). 22. Ο καθηγητής μάς δίνει να λύνουμε όλο και (δύσκολος) ασκήσεις. 23. Έχουμε όλο και (πολύς) δουλειά. 24. Δουλεύουν (λίγος) ώρες από μένα κι όμως παίρνουν (πολύς) λεφτά. 25. Προτιμώ το κοτόπουλο, γιατί είναι (ελαφρύς) φαγητό. 26. Αυτό το παντελόνι είναι (φαρδύς) απ' το άλλο, και μ' αρέσει πιο πολύ. 27. Ένα ζευγάρι μαύρα παπούτσια, νούμερο 36. (Ελαφρύς) που έχετε παρακαλώ. 28. Είναι (γλυκός) άνθρωπος του κόσμου. 29. Είναι (αντιπαθής) και (αγενής) άνθρωπος που ξέρω. 30. Η θάλασσα εδώ είναι (βαθύς) από ότι εκεί, αλλά και (καθαρός).

18 *Образуйте степени сравнения следующих наречий и составьте с ними предложения:*

σωστά, σαφώς, βαθιά, ακριβά, ακριβώς, καλά, απλά, λίγο, αφηρημένα, γρήγορα, προσεκτικά, δυνατά, τεμπέλικα, καθαρά

19 *Составьте как можно больше предложений с конструкцией «όλο και + сравнительная степень наречия» — «все более...»*

Π.χ.: Δουλεύουμε όλο και περισσότερο (όλο και πιο πολύ). Ο αέρας φυσάει όλο και δυνατότερα (όλο και πιο δυνατά).

20 *Составьте как можно больше предложений с конструкцией «όσο + сравнительная степень наречия»*

Π.χ.: Εγώ διαβάζω όσο καθαρότερα (όσο πιο καθαρά) μπορώ. Φωνάζουν όσο δυνατότερα (όσο πιο δυνατά) γίνεται, αλλά δεν τους ακούει κανείς.

21 *Образуйте степени сравнения наречий в скобках:*

1. Ο χειμώνας μου αρέσει (λίγο) από τις άλλες εποχές. 2. Δε θέλω να μαλώσουμε. (Καλά) να φύγω. 3. Η μητέρα του τον αγαπά (πολύ) απ' όλα τα παιδιά της. 4. Στη θάλασσα η Αλέκα πηγαίνει (βαθιά) απ' όλους. 5. Το αυτοκίνητο τρέχει (γρήγορα) από το άλογο. 6. Το αηδόνι κελαηδάει (γλυκά) απ' όλα τα πουλιά. 7. Η γιαγιά μου τρώει (λίγο). 8. Μένω κοντά στη δουλειά μου, αλλά ο Γιάννης μένει ακόμα (κοντά) από μένα. 9. Ο Περικλής γράφει πολύ (προσεκτικά) από σένα. 10. Μιλάει (ευγενικά) απ' όλους τους ανθρώπους που ξέρω. 11. Μιλά (πολύς) ξένες γλώσσες. (Καλά) απ' όλες όμως ξέρει τα γερμανικά. 12. Φέρονται (αγενώς) σε όλους, γι' αυτό δεν έχουν φίλους. 13. Τον ξέρω (λίγο), σχεδόν καθόλου. 14. Μένουν μακριά και τους βλέπω (σπάνια). 15. Όχι, δεν αισθάνεται καλά. Είναι (άσχημα) από χτες. 16. Μήπως μπορείτε να είστε στο γραφείο λίγο (νωρίς); 17. Οι υπάλληλοι της εταιρίας σας πληρώνονται (καλά) από εμάς. 18. Δεν έχω τίποτα. Είμαι, (απλά), πολύ κουρασμένος. 19. Μπράβο! Κάνετε (καλά) τη δουλειά σας! 20. Σήμερα ζεσταίνομαι (πολύ) από χτες. 21. Η γάτα νιαουρίζει (γκρινιάρικα) γιατί πεινάει. 22. Μπορείς να διαβάζεις (δυνατά) και (καθαρά); Δε σε καταλαβαίνουμε. 23. Είναι (καλά) να πάτε εκεί μόνοι σας, γιατί είμαι (πολύ) κουρασμένη. 24. Οδηγεί πιο γρήγορα από τον άντρα της, αλλά όχι τόσο (προσεκτικά). 25. Πρέπει να διαβάζεις (πολύ), αγόρι μου! 26. Σήμερα αισθάνομαι (καλά) από χτες. 27. Η μητέρα μου μαγειρεύει (νόστιμα) και (γρήγορα) από μένα.

22 *Заполните таблицу:*

Ουσιαστικό	Επίθετο	Επίρρημα
	ειλικρινής	
ο πολιτισμός		
		ήσυχα

Продолжите таблицу, заполнив ее следующими словами:

συνεπής, η χαρά, κεφάλτος, η βεβαιότητα, αστεία, διαρκώς, υπομονετικός, η κακία, αναιδής, η δύναμη, η συνέχεια

23 Заполните пропуски словами из таблицы предыдущего упражнения:

1. Είναι ..... ότι τα αποτελέσματα της δουλειάς σας θα είναι καλά. 2. Η τηλεόραση θα έχει ..... του έργου την άλλη Πέμπτη. 3. Χάνω ..... μου κάθε φορά που τους μιλάω. 4. Το σπίτι μου είναι πάνω στη λεωφόρο και έτσι δεν έχουμε ποτέ ..... . 5. Από τα μάτια του καταλαβαίνω ότι η απάντησή του δεν είναι ..... . 6. Δεν τους πιστεύω να είναι εδώ στις 7, γιατί δεν είναι ποτέ ..... στο ραντεβού τους. 7. Δεν ξέρω τι φταίω εγώ και μου μιλά με τόση ..... . 8. .... του σχολικού έτους είναι οκτώ μήνες. 9. Η καθαριότητα δείχνει ..... ενός λαού. 10. Μου αρέσει αυτό το ..... τραγούδι.

24 Раскройте скобки:

Η Ελλάδα είναι (ο παράδεισος) (ο βοτανολόγος, *μη.*) επειδή η χλωρίδα της, (πλούσιος) σε (ολόκληρος) (η Ευρώπη), περιλαμβάνει (πολύ) από 6.000 (το φυτό). (Ένας) (ιδιαιτερός) (το χαρακτηριστικό) (ελληνικός) (η χλωρίδα) αποτελεί η συμμετοχή (πολύς) (ενδημικός) (φυτικός) (το είδος), δηλαδή (το είδος) που φυτρώνουν σε (ένας) μόνο (ο τόπος) και όχι αλλού. Η βλάστησή της όμως δεν είναι εξίσου (πλούσιος) για (πολύς) (ο λόγος). (Σημαντικός) από (αυτός) είναι (ανθρώπινος) (η δραστηριότητα, *μη.*). (Τελευταίος) (ο χρόνος, *μη.*) το κράτος αναπτύσσει (έντονος) (η δράση) για (η προστασία) (η φύση).

25 Заполните пропуски в тексте, выбрав подходящее слово:

Ο χώρος της Ελλάδας είναι ...(1)... ορεινός. Τα βουνά σπάνια ξεπερνούν τα 2.500 μέτρα, αλλά ...(2)... σε ...(3)... έκταση. ...(4)..., ενώ ...(5)... ύψος της χώρας δεν είναι ...(6)... μεγάλο (το 1/3 περίπου του εδάφους έχει υψόμετρο 0 έως 500 μέτρα) το ανάγλυφο ...(7)... πολύπλοκο. Το χαρακτηριστικό αυτό ...(8)... μεγάλη σημασία γιατί περιορίζει την καλλιεργήσιμη ...(9)... και προκαλεί ...(10)... στις συγκοινωνίες.

1. α) σχεδόν	β) γενικά	γ) πάντα	δ) συνήθως
2. α) υψώνονται	β) φαίνονται	γ) δημιουργούνται	δ) απλώνονται
3. α) πλατιά	β) φαρδιά	γ) στενή	δ) μεγάλη
4. α) Γιατί	β) Πώς	γ) Έτσι	δ) Αλλιώς
5. α) το μέσο	β) η μέση	γ) ο μέσος	δ) μέσο
6. α) πιο	β) πολύ	γ) λίγο	δ) το πιο
7. α) έχει	β) είναι	γ) κάνει	δ) γίνεται
8. α) δίνει	β) κάνει	γ) είναι	δ) έχει
9. α) γεωργία	β) βιομηχανία	γ) γεωγραφία	δ) γη
10. α) ευκολίες	β) βοήθεια	γ) δυσκολίες	δ) δουλειές

26 Заполните пропуски в тексте, выбрав подходящее слово:

Η Ελλάδα βρίσκεται στα ...(1)... της Ευρώπης, στην Ανατολική Μεσόγειο. ...(2)... το νοτιότερο τμήμα ...(3)... χερσονήσου. ...(4)... σημαντική θέση, γιατί βρίσκεται στο χώρο εκείνο, όπου οι τρεις ήπειροι, η Ασία, η Ευρώπη και η Αφρική πλησιάζουν η μια ..... άλλη. Δίκαια, ...(6)..., ονόμασαν την Ελλάδα «σταυροδρόμι τριών ηπείρων».

Η Ελλάδα έχει ...(7)... 132.000τ.χμ. και πληθυσμό περίπου 10 εκατομμύρια ...(8).... Είναι μικρή χώρα, ...(9)... έχει μεγάλη ιστορία. Στο χώρο που ...(10)... η σημερινή Ελλάδα ήρθαν και εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι Έλληνες πριν 4.000 χρόνια. ...(11)... τους Έλληνες που μένουν στην Ελλάδα, άλλα 4 εκατομμύρια περίπου ζουν στο εξωτερικό (απόδημος ελληνισμός).

Τα 4/5 ...(12)... της Ελλάδας είναι ορεινό και ...(13)... πεδινό. Έχει πολλά και άγρια βουνά. Το ψηλότερο βουνό είναι ο Όλυμπος με ...(14)... 2.917μ. Στα αρχαία χρόνια πίστευαν ότι ...(15)... του κατοικούσαν οι θεοί. Η Ελλάδα είναι ηπειρωτική και νησιώτικη χώρα. ...(16)... της παρουσιάζουν μεγάλη ...(17)... στη μορφή και σχηματίζουν πολυάριθμους κόλπους, χερσονήσους και ακρωτήρια.

Εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο επισκέπτονται ...(18).... Οι αρχαιολογικοί της χώροι, τα μουσεία, τα μνημεία, η πλούσια ιστορία της ...(19)... και η απέραντη θάλασσα με τις πανέμορφες παραλίες της, ο ήλιος της και τα νόστιμα φαγητά της, ...(20)... κάνουν μοναδική.

1. α) νοτιοανατολικά	β) βορειοανατολικά	γ) νοτιοδυτικά	δ) βορειοδυτικά
2. α) συντελεί	β) συμβάλλει	γ) αποτελεί	δ) ακολουθεί
3. α) του Βαλκανικού	β) το Βαλκανικό	γ) τη Βαλκανική	δ) της Βαλκανικής
4. α) Απέχει	β) Παρέχει	γ) Κατέχει	δ) Εξέχει
5. α) στην	β) την	γ) για την	δ) προς την
6. α) ωστόσο	β) λοιπόν	γ) όμως	δ) εντούτοις
7. α) μήκος	β) πλάτος	γ) έκταση	δ) ύψος
8. α) κατοίκους	β) κάτοικοι	γ) τους κατοίκους	δ) οι κάτοικοι
9. α) άρα	β) επομένως	γ) δηλαδή	δ) αλλά
10.α) αναλαμβάνει	β) απολαμβάνει	γ) καταλαμβάνει	δ) επαναλαμβάνει
11.α) Μαζί με	β) Σύμφωνα με	γ) Εκτός από	δ) Αντί για
12.α) του εδάφους	β) τα εδάφη	γ) το έδαφος	δ) των εδαφών
13.α) τα δύο πέμπτα	β) τα τρία τέταρτα	γ) το ένα τέταρτο	δ) το ένα πέμπτο
14.α) έκταση	β) ύψος	γ) έδαφος	δ) πλάτος
15.α) στους λόφους	β) στους πρόποδες	γ) κοντά	δ) στην κορυφή
16.α) τα βουνά	β) τα νησιά	γ) οι πεδιάδες	δ) οι ακτές
17.α) μονοτονία	β) ιδιομορφία	γ) αναλογία	δ) ποικιλία
18.α) στην Ελλάδα	β) της Ελλάδας	γ) την Ελλάδα	δ) για την Ελλάδα
19.α) τόσο	β) καθώς	γ) έτσι	δ) ενώ
20.α) τις	β) της	γ) αυτήν	δ) την

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

γεωγραφικό μήκος /πλάτος — географическая долгота / широта

γεωγραφικές συντεταγμένες — географические координаты

δεν πατάει στη γη = πετάει απ' τη χαρά του

κινώ γη και ουρανό = κάνω τα αδύνατα δυνατά για να φτάσω στον σκοπό μου

Γη της Επαγγελίας — Земля обетованная

όπου γης και πατρίς — θεωρεί κανείς πατρίδα του τον τόπο στον οποίο περνά καλά

δεύτερη πατρίδα — ο τόπος στον οποίο πέρασε κανείς τα περισσότερα χρόνια της ζωής του

Παπούτσι από τον τόπο σου κι ας είναι και μπαλωμένο. (παροιμία)

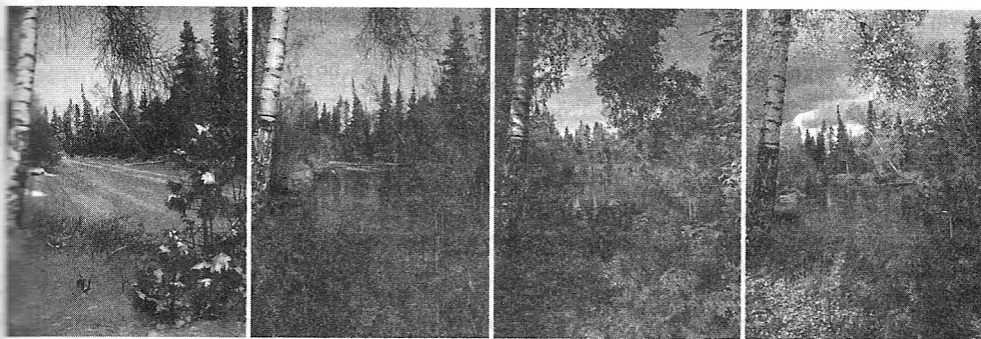
Κεφάλαιο 7 Μήνες και εποχές

Γραμματική:

Страдательный залог глаголов 2-го спряжения

Διάλογος 1. Μήνες και εποχές

- Τι ωραία μέρα σήμερα! Τέλος Νοεμβρίου και νομίζεις ότι είναι καλοκαίρι.
- Πραγματικά. Φέτος είχαμε πολύ καλό καιρό το φθινόπωρο, ενώ το καλοκαίρι ήταν μάλλον δροσερό. Βροχές τον Ιούνιο, αέρα τον Ιούλιο και ζέστη μόνο λίγες μέρες στις αρχές Αυγούστου.
- Τώρα τελευταία ο καιρός αλλάζει απότομα και δεν καταλαβαίνουμε ούτε άνοιξη ούτε φθινόπωρο. Ο παππούς μου λέει την παροιμία «από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι» και μάλλον δίκιο έχει.
- Έτσι λέω κι εγώ και νομίζω ότι σιγά σιγά θα έχουμε μόνο δύο εποχές, καλοκαίρι και χειμώνα.
- Και η άνοιξη με την δροσιά και τον γλυκό καιρό δε θα υπάρχει;
- Ε, η άνοιξη, η εποχή των λουλουδιών με το γαλανό ουρανό και τον ήλιο που λάμπει κάθε μέρα, θα υπάρχει μόνο στα βιβλία.
- Σωστά, θα είναι κι αυτή σαν το χιόνι, γιατί χρόνια τώρα χιονίζει μόνο στα βουνά, κι εμείς εδώ στην πόλη χιόνι ακούμε και χιόνι δε βλέπουμε.
- Καλά τα λέμε εμείς οι δύο, αλλά έχουμε και δουλειές. Δες έξω νυχτώνει... κι είναι ακόμα νωρίς, μόνο τεσσερισήμισι. Χειμώνας βλέπεις, και οι μέρες είναι μικρές και οι νύχτες μεγάλες.

Διάλογος 2. Οι εποχές

- Ποια εποχή προτιμάτε;
- Την άνοιξη βέβαια. Υπάρχει τίποτα πιο ωραίο από τον ανοιξιάτικο καιρό;
- Εγώ προτιμώ το φθινόπωρο με το γλυκό μελαγχολικό φθινοπωρινό του καιρό.
- Γενικά μ' αρέσει πιο πολύ ο χειμώνας από το καλοκαίρι.
- Δεν έχω την ίδια γνώμη. Προτιμώ τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Ίσως στην εξοχή να είναι ωραία, αλλά στην πόλη όχι.
- Ποια είναι η γνώμη σας για το μήνα Αύγουστο;
- Στην Ελλάδα ο Ιούλιος και ο Αύγουστος είναι οι πιο ζεστοί μήνες του χρόνου. Αλλά ευτυχώς μας δροσίζουν τα μπάνια στη θάλασσα.
- Εγώ αγαπώ το χειμώνα όσο και το καλοκαίρι, κυρίως για τις χειμωνιάτικες διακοπές του.
- Πώς είναι δυνατό να αγαπά κανείς το χειμώνα;

- Και όμως μέσα στον Ιανουάριο, δεν έχουμε καλοκαιρινές μέρες; «Οι Αλκυονίδες ημέρες» όπως τις έλεγαν οι Αρχαίοι Έλληνες; Και στις αρχές του φθινοπώρου δεν έχουμε μερικές ωραίες μέρες σχεδόν καλοκαιρινές; «Το μικρό καλοκαιράκι ή το καλοκαιράκι του Αγίου Δημητρίου (Αη-Δημήτρη)», όπως το λέμε σήμερα.

Λεξιλόγιο

η εποχή — время года

ο μήνας — месяц

χειμώνας	άνοιξη	καλοκαίρι	φθινόπωρο
ο Δεκέμβριος/ Δεκέμβρης	ο Μάρτιος/ Μάρτης	ο Ιούνιος/ Ιούνης	ο Σεπτέμβριος/ Σεπτέμβρης

ο Ιανουάριος/ Γενάρης	ο Απρίλιος/ Απρίλης	ο Ιούλιος/ Ιούλης	ο Οκτώβριος/ Οκτώβρης
ο Φεβρουάριος/ Φλεβάρης	ο Μάιος/ Μάης	ο Αύγουστος —	ο Νοέμβριος/ Νοέμβρης

η χιλιετία — тысячелетие

ο αιώνας — век

ο δίσεκτος χρόνος — високосный год

φέτος — в этом году

η ημερομηνία — дата

το εξάμηνο — полугодие

το τρίμηνο — квартал (3 месяца)

το δεκαπενθήμερο — 15 дней

το εικοσιτετράωρο — сутки

η Πρωτοχρονιά -1-е число года

αυτόν τον μήνα — в этом месяце

εγκαίρως /έγκαιρα — вовремя

άκαιρα — несвоевременно

αίθριος — ясный, безоблачный

άστατος /ασταθής — переменчивый

ο βαθμός — градус

ο ήλιος ανατέλλει (αντ. δύει, βασιλεύει)

ο Κουτσοφλέβαρος — февраль високосного года, «хромой февраль»

σκάω από τη ζέστη — умираю от жары

είμαι μούσκεμα από τη βροχή — промок под дождем

Κάνει / έχει κρύο (ζέστη, ψύχρα) — Холодно (жарко, прохладно)

βρέχει — идет дождь, η βροχή — дождь

φυσάει — ветрено, досл.: дует

βροντάει /μπουμπουνίζει — гремит гром

αστράφτει — сверкает молния

Ο καιρός χαλάει (φτιάχνει, στρώνει).

Η θερμοκρασία πέφτει (ανεβαίνει).

Η θερμοκρασία είναι χαμηλή (υψηλή, σταθερή, ασταθής).

Η θερμοκρασία είναι 5°C (πέντε βαθμοί Κελσίου).

ξημερώνει — светает

νυχτώνει — наступает ночь

σουρουπώνει — смеркается

βραδιάζει — вечереет

η ψύχρα — прохлада

η παγωνιά — мороз

η ψιχάλα — мелкий дождь

η αστραπή — молния

η βροντή /το μπουμπουνητό — гром

η μπόρα, η καταιγίδα — гроза

ο κεραυνός — молния с громом

ο αέρας — воздух, ветер

η υγρασία — влажность, сырость

η δροσιά — свежесть

η συννεφιά — облачность

η λακάδα — солнечный день

η θύελλα — буря

το ουράνιο τόξο — радуга

τουρτουρίζω /τρέμω από το κρύο — дрожу от холода

ήλιος με δόντια — «солнце с зубами», т.е. солнечно, но холодно (ο зимнем солнце)

Έχει αέρα (ήλιο /λακάδα, (πυκνή) ομίχλη, παγωνιά, συννεφιά, υγρασία, δροσιά) — Ветрено (солнечно, (густой) туман, морозно, облачно, влажно, свежо)

χιονίζει — идет снег, το χιόνι — снег

ρίχνει χαλάζι — идет град

ξαστερώνει — проясняется

συννεφιάζει — становится пасмурно

ψιχαλίζει — моросит

Чтение дат

Τι ημερομηνία έχουμε (είναι) σήμερα;

Πόσες (πόσο) του μήνα (του μηνός) έχουμε (είναι) σήμερα;

Σήμερα έχουμε /είναι 1^η (πρώτη) του μήνα /του μηνός.
πρώτη Ιουλίου του 2006 (δύο χιλιάδες έξι)
δύο του μηνός /του μήνα
τρεις /τέσσερις /πέντε /....
δεκατρείς /δεκατέσσερις /δεκαπέντε/...
είκοσι μία /τριάντα μία
Σήμερα είναι έξι Φεβρουαρίου. = Σήμερα είναι έξι του Φλεβάρη.
Πότε γεννήθηκες;
Πότε είναι τα γενέθλιά σου;
Πότε; ⇨ Στις δύο /τρεις /... του μήνα /του μηνός
ho: την πρώτη
Γεννήθηκα το 1974 (χίλια εννιακόσια εβδομήντα τέσσερα).
Γεννήθηκα την 1^η (πρώτη) Μαρτίου του χίλια εννιακόσια εβδομήντα τέσσερα.
Γεννήθηκε στις 3 (τρεις) Σεπτεμβρίου του χίλια εννιακόσια ενενήντα.

Γενέθλια ή ονομαστική γιορτή;

Για τους Έλληνες — στην Ελλάδα τουλάχιστον — η ονομαστική γιορτή είναι πιο σημαντική από τα γενέθλια.

Αν σε λένε Μαρία ή Δέσποινα, τότε η γιορτή σου είναι της Παναγίας, στις 15 Αυγούστου. Αν σε λένε Γιάννη, τότε γιορτάζεις του Αγίου Ιωάννη, στις 7 Ιανουαρίου. Αν όμως σε λένε Σοφοκλή ή Αγαμέμνονα, δηλαδή αν έχεις αρχαίο ελληνικό όνομα, τότε μάλλον δεν έχεις ονομαστική γιορτή. Έτσι, γιορτάζεις μόνο τα γενέθλιά σου.

Όταν έχεις τη γιορτή σου, οι φίλοι σου σε παίρνουν τηλέφωνο και σου λένε «χρόνια πολλά». Εσύ τους προσκαλείς, αν θέλεις, στο σπίτι σου για ένα ποτό, ένα γλυκό ή και για φαγητό ακόμα. Αυτοί που έρχονται σου φέρνουν συνήθως γλυκά, ένα ποτό ή κάποιο προσωπικό δώρο. Στις γνωστές γιορτές, όταν γιορτάζουν πολλοί άνθρωποι με το ίδιο όνομα, τα ζαχαροπλαστεία, οι κάβες, τα ανθοπωλεία και τα ταξί κάνουν χρυσές δουλειές!

Νέα από το Τορόντο

Στο Τορόντο έχει άσχημο καιρό. Ο Αλέξανδρος είναι στο δωμάτιό του και στέλνει ένα μήνυμα με e-mail στον ξάδερφό του, το Δημήτρη, και του λέει πώς περνάει.

Γεια σου, ξάδερφε, τι γίνεσαι; Χαίρομαι πολύ που πήρα e-mail με τα νέα σας. Ελπίζω να περνάς καλά εκεί στην Ελλάδα. Δεν ξέρεις πόσο πολύ μου λείπει η Ελλάδα και πόσο πολύ θέλω να σας ξαναδώ! Τι σχέδια έχετε για διακοπές;

Να σου πω την αλήθεια, βαριέμαι λιγάκι εδώ στο Τορόντο. Σηκώνομαι στις οχτώ και ετοιμάζομαι γρήγορα γρήγορα. Μετά, συναντιέμαι με τους φίλους μου και πάμε μαζί σχολείο. Ευτυχώς που τσακωνόμαστε καμιά φορά κι έτσι σπάει η μονοτονία...

Δεν ασχολούμαστε με τα σπορ αυτές τις μέρες, γιατί ο καιρός είναι χάλια. Δεν εξηγείται τέτοιο ψοφόκρυο Σεπτέμβρη μήνα! Ο ουρανός είναι συνήθως σκοτεινός, βρέχει συχνά και δε βλέπουμε καθόλου ήλιο. Έτσι, τ' απογεύματα μετά το διάβασμα τηλεφωνούμε και λέμε τι θα κάνουμε. Συνήθως βλέπουμε τηλεόραση, παίζουμε παιχνίδια στον υπολογιστή και κάνουμε καμιά βόλτα, ξέρεις τώρα... Μερικές φορές παίζουμε και μπάσκετ... Τα Σάββατα βγαίνουμε έξω μέχρι αργά και τότε γίνεται χαμός! Τις υπόλοιπες όμως μέρες κοιμάμαι νωρίς.

Αυτά είναι λοιπόν τα νέα μου. Πολλά χαιρετίσματα σε όλους.

Αλέξανδρος

Λεξιλόγιο

ελπίζω να + глагол — надеюсь, что...
 θέλω να σας ξαναδώ — хочу увидеть вас снова
 Να σου /σας πω την αλήθεια... — Честно говоря, ...
 σπάει η μονοτονία — нарушается однообразие
 та спор = ο αθλητισμός — спорт

ο καιρός είναι χάλια = ο καιρός είναι άσχημος
 ψοφόκρυο = έντονο κρύο, πολύ κρύο
 μέχρι = ως — до (предлог времени и места)
 χαμός = κοσμοπλημμύρα, μεγάλη αναστάτωση
 υπόλοιπος — остальной, оставшийся

Обратите внимание:

δεν εξηγείται τέτοιο ψοφόκρυο
 ασχολούμαστε με τα спор
 τ' απογεύματα τηλεφωνούμε

Γραμματική

Страдательный залог глаголов 2-го спряжения

α) глаголы 1-й категории (B1), напр. γεννᾶω — γεννιέμαι, αγαπάω — αγαπιέμαι спрягаются по следующей схеме:

<u>συναντιέμαι</u>	<u>συναντιόμαστε</u>
<u>συναντιέσαι</u>	<u>συναντιέστε /συναντιόσαστε</u>
<u>συναντιέται</u>	<u>συναντιούνται</u>

Тренировочное упражнение: Образуйте паθητική φωνή от глаголов:

απαντώ, βαστώ (держаться), выдержать), βοηθώ, γελώ, γεννῶ (рождать), ευχαριστώ, κουνώ (качать, махать), κρατώ (держат), креμῶ (вешать), μετρώ (считат), μελετώ, μιλάω, ξεχνώ, περνῶ, πετώ, πουλώ, ρωτώ, ζητώ (просить, требовать — также B2), συζητώ (обсуждать), τηλεφωνῶ, τραβῶ (тащить), τραγουδῶ, φορῶ, χαιρετῶ, χτυπῶ (ударть, звонить).

Προσπράγαιτε несколько глаголов. Составьте с ними предложения.

б) глаголы 2-й категории (B2), напр. χρησιμοποῖω (использовать) — χρησιμοποιούμαι, αποτελῶ (составлять) — αποτελούμαι спрягаются по следующей схеме:

<u>εξηγοῦμαι</u>	<u>εξηγούμαστε</u>
<u>εξηγεῖσαι</u>	<u>εξηγεῖστε</u>
<u>εξηγείται</u>	<u>εξηγούνται</u>

Тренировочное упражнение: Образуйте паθητική φωνή от глаголов:

απασχολῶ, αφαιρῶ (отнимать), διαίρῶ (делишь), δημιουργῶ (создавать), ενοχλῶ (мешать, беспокоить), εννοῶ (подразумевать), εξυπηρετῶ (обслуживать), ζητῶ, θεωρῶ (считать), ικανοποιῶ (удовлетворяет), καλῶ (звать), προσκαλῶ (приглашать), κατοικῶ (населять), κινῶ (двигать), οδηγῶ (вести), πληροφορῶ (информировать), συγχωρῶ (прощать), ταλαιπωρῶ (изнуряет, мучить), ωφελῶ (приносить пользу).

Προσπράγαιτε несколько глаголов. Составьте с ними предложения.

Примечания

1. Некоторые глаголы не имеют формы действительного залога, напр. αναρωτιέμαι (задавать себе вопрос), αρνούμαι /αρνιέμαι (отказываться), ασχολούμαι (заниматься), βαριέμαι, διηγούμαι (рассказывать), μιμούμαι (подражать), παραινέμαι, περιποιούμαι (заботиться), συνεννοούμαι (договариваться), χασμουριέμαι (зевать) и др.

2. У некоторых глаголов В2 *παθητική φωνή* образуется 2 способами: как от глаголов В1 и В2, например: αδικώ (обижать) — αδικούμαι /αδικιέμαι, δικαιολογώ (оправдывать) — δικαιολογούμαι / δικαιολογιέμαι, κληρονομώ (наследовать) — κληρονομούμαι /κληρονομιέμαι, παρηγορώ (утешать) — παρηγοριέμαι /παρηγορούμαι, στενοχωρώ (огорчать) — στενοχωριέμαι /στενοχωρούμαι, συγχωρώ (прощать) — συγχωρούμαι / συχωριέμαι, ζητώ — ζητούμαι /ζητιέμαι
3. Глагол *τηλεφωνώ* в действительном залоге обычно спрягается по 2-й категории (В2) (реже — как В1), а в *παθητική φωνή* относится к В1: *τηλεφωνιέμαι*.

Τренировочное упражнение: проспрягайте перечисленные в примечаниях глаголы и составьте с ними предложения.

Ασκήσεις

1 *Ανταποκρίνεται στις ερωτήσεις:*

Πόσες εποχές έχει ο χρόνος; Πώς ονομάζονται; Πόσους μήνες έχει ο χρόνος; Ποια εποχή του χρόνου σας αρέσει περισσότερο και γιατί; Τι μέρα είναι σήμερα; Τι καιρό κάνει σήμερα; Πόσες μέρες έχει κάθε χρόνος;

2 *Αναγνώστε και γράψτε: Ήταν στην Αθήνα .....*

9.10.97	14.1.01	31.12.05	1.11.05
22.6.98	3.7.00	18.5.90	5.8.06
13.2.06	24.9.99	12.3.03	14.02.93

3 *Ποιες είναι οι ερωτήσεις που θέλετε να κάνετε:*

Πόσες του μήνα έχουμε σήμερα / είχαμε χτες / θα έχουμε αύριο;
 Πότε είναι τα Χριστούγεννα; Πότε είναι η Πρωτοχρονιά;
 Πότε γεννήθηκες; Πότε είναι τα γενέθλιά σου (της αδερφής σου, της γυναίκας /του άντρα /του φίλου σου κ.λπ.);
 Στη χώρα σου, ποια γιορτή είναι σημαντικότερη, η ονομαστική γιορτή ή τα γενέθλια; Πότε και πώς γιορτάζει;
 Πότε αρχίζουν οι διακοπές σου; Πότε παίρνεις άδεια; Τι κάνεις όταν ο καιρός είναι καλός;

4 *Αναγνώστε το κείμενο «Νέα από το Τορόντο». Βρείτε τις προτάσεις που είναι αληθείς (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται)*

1. Ο Αλέξανδρος δεν ξέρει τι κάνει ο Δημήτρης τον τελευταίο καιρό. 2. Τα απογεύματα ο Αλέξανδρος βλέπει τους φίλους του. 3. Ο Αλέξανδρος περνάει πολύ καλά στο Τορόντο. 4. Ο Αλέξανδρος κοιμάται νωρίς κάθε μέρα. 5. Ο Αλέξανδρος δεν ασχολείται με τα σπορ, γιατί βαριέται. 6. Στον Καναδά ο καιρός είναι άσχημος. 7. Στην Ελλάδα ο καιρός είναι καλός. 8. Τα Σάββατα τα παιδιά βγαίνουν έξω. 9. Στο Τορόντο πάντα κάνει πολύ κρύο το Σεπτέμβρη. 10. Ο Αλέξανδρος είναι καλός στα αθλητικά παιχνίδια.

5 *Αναλύστε το κείμενο:*

1. Ο φίλος μου, ο Τομ κι εγώ (τηλεφωνιέμαι) πολύ συχνά, αλλά δε (βλέπομαι) τακτικά. (Συναντιέμαι) μόνο μια φορά το μήνα. 2. Βλέπεις με ποιον τρόπο η Άννα (κοιτιέμαι) με την Κατερίνα; Αυτές οι δύο πρέπει να (μισιέμαι) πολύ. Εδώ και καιρό δε (μιλιέμαι) καθόλου. 3. Κάθε μέρα στο λεωφορείο η ίδια ιστορία: Περιμένουμε

πολλή ώρα και μετά (στριμώχνομαι), (σπρώχνομαι) και όλη την ώρα (βρίζομαι). Αλλά τελικά όλοι μπαίνουμε μέσα... 4. Οι γονείς του Αντόνιο (αγαπιέμαι) πάρα πολύ. (Αγκαλιάζομαι) και (φιλιέμαι) όπως παλιά! 5. Όταν είναι μόνη της, (βαριέμαι). 6. Οι γονείς του δεν (ευχαριστιέμαι) με τίποτα. 6. Όλα πάνε καλά, Σπύρο! Γιατί (στενοχωριέμαι); 7. Ο Νίκος (εξαρτιέμαι) οικονομικά από τους γονείς του. 8. Τα παιδικά χρόνια δεν (ξεχνιέμαι). 9. Τα λατινικά είναι η γλώσσα που δεν (μιλιέμαι) πια, ενώ τα αγγλικά (μιλιέμαι) σ' όλο τον κόσμο. 10. Ο Άρης δεν παίζει καλό σκάκι. Πάντα (νικιέμαι) από τον Παύλο. 11. Η μητέρα μου (στενοχωριέμαι) κάθε φορά που δεν (αισθάνομαι) καλά η γιαγιά. 12. Παιδιά, γιατί πάντα (μιμούμαι) τους μεγάλους; 13. Είναι ανεξάρτητοι: δεν (εξαρτιέμαι) από τους άλλους. 14. Είναι καλοί και τίμιοι άνθρωποι και (εκτιμούμαι) από τους συναδέλφους τους. 15. Τα βρώμικα χέρια δεν (καθαρίζομαι) μόνο με νερό. (Χρειάζομαι) και σαπούνι.

6 *Образуйте страдательный залог от глаголов: плénουν, μιλάνε, ακούει, διαβάζουν, ψήνουν, πίνει, ζεσταίνει, χορεύει, αντέχει, υποφέρει, γράφει, τρώει. Этими глаголами заполните пропуски:*

1. Τα μάλλινα ρούχα ..... στο χέρι. 2. Το σπίτι του παππού μου στο χωριό είναι παλιό και δε ..... με τίποτα το χειμώνα. 3. Η σούπα ..... ζεστή. 4. Τα λατινικά δε ..... πια. 5. Η μπίρα δεν ..... με καλαμάκι. 6. Πέντε συνεχόμενες μέρες στο σχολείο δεν ..... ! 7. Η καθηγήτριά μας μιλά σιγά και η φωνή της δεν ..... στα τελευταία θρανία. 8. Το όνομα «Γιάννης» ..... με δύο νι. 9. Ξέρεις πώς ..... το συρτάκι; 10. Τα γράμματα του Αλέξη είναι τόσο άσχημα που δε ..... !

7 *Замените действительный залог страдательным в подчеркнутых предложениях:*

Δημήτρης: Επιτέλους, βρέχει! Τέλεια!
Χριστίνα: Πού το βρίσκεις το καλό;
Δημήτρης: Μα, η βροχή καθαρίζει την ατμόσφαιρα, πλένει τα αυτοκίνητα...
Χριστίνα: Ναι, αλλά καταστρέφει το χτένισμα. Τόσο κόπο κάνω κάθε φορά!
Δημήτρης: Καταλαβαίνω, εσένα σ' αρέσει ο ήλιος.
Χριστίνα: Τι λες, καλέ; Καίει το δέρμα ο ήλιος!
Δημήτρης: Για τον αέρα τι λες;
Χριστίνα: Ουφ! Ανακατεύει τα μαλλιά!
Δημήτρης: Μάλιστα...Και το κρύο ξεραίνει τα χείλια! Είναι τίποτε καλό για σας τα κορίτσια;

8 *Перепишите предложения, заменив действительный залог страдательным.*

Образец: Οι ξένοι πληρώνουν τους λογαριασμούς. — Οι λογαριασμοί πληρώνονται από τους ξένους.

1. Η γιαγιά ετοιμάζει το τραπέζι. 2. Ο δάσκαλος διορθώνει την άσκηση. 3. Ο μεσίτης πουλάει πολλά σπίτια. 4. Τη ρωσική γλώσσα τη θεωρούν πολύ δύσκολη. 5. Στον Καναδά μιλούν και τα αγγλικά και τα γαλλικά. 6. Τα παιδιά ξοδεύουν πολλά λεφτά. 7. Ο πωλητής εξυπηρετεί τους πελάτες. 8. Ο πρόεδρος διαβάζει ένα θέμα. 9. Πόσα προβλήματα συζητάτε σε κάθε συνέλευση; 10. Αυτό το μαγαζί δεν πουλάει ρούχα που είναι της μόδας. 11. Οι κοπέλες τραγουδούν ωραία τραγούδια. 12. Οι φοιτητές συζητούν όλα τα θέματα. 13. Οι άνθρωποι καπνίζουν πολλά τσιγάρα κάθε μέρα. 14. Ποιος στέλνει όλα αυτά τα γράμματα; 15. Πετάμε τα σκουπίδια κάθε βράδυ. 16. Αυτά τα φρούτα δεν τα τρώμε, είναι χαλασμένα. 17. Δεν

ακούω καλά τη φωνή της. 18. Κανείς δεν κατοικεί σ' αυτή την περιοχή. 19. Κανείς δεν συγχωρεί αυτά που κάνεις. 20. Όλοι θεωρούν την Ελένη πολύ όμορφη κοπέλα.

9 Раскройте скобки:

1. Δεν (αναρωτιέμαι) ποτέ πού τα (βρίσκω) τόσα πολλά λεφτά ο γιος σου; 2. Η Μαίρη (ξεχνιέμαι), όταν (μιλάω) στο τηλέφωνο. 3. Δε βγαίνουμε σήμερα έξω, γιατί (βαριέμαι) πάρα πολύ. 3. Τι (έχω), Άννα; — Τίποτα, μαμά. — Δε (γελιέμαι) εγώ, σε βλέπω και ξέρω ότι κάτι έχεις. 4. (Γελιέμαι), αν νομίζεις ότι αυτή η δουλειά είναι εύκολη. 5. Ποτέ και με τίποτε δεν (ευχαριστιέμαι) αυτός ο άνθρωπος. Τίποτα δεν είναι καλό γι' αυτόν. 6. (Εμείς) (αναρωτιέμαι) γιατί τα παιδιά δε (μελετώ). 7. Γιατί (χασμουριέμαι) συνέχεια, Λένα; (Βαριέμαι) τη μουσική; 8. Ο μικρός Γιωργάκης πάντα (μιμώ) τους μεγάλους, πώς (περπατώ), πώς (μιλώ) και πώς (ντύνομαι). 9. Όλοι (ξέρω) ότι η Γη (κινούμαι) γύρω από τον Ήλιο. 10. Δεν τους (διηγούμαι) τα παραμύθια, γιαγιά; — Όχι, τα (ξέρω) όλα απ' έξω. 11. Γιατί δεν τον (περιποιούμαι) καθόλου τον αδερφό σου, Νίκη; 12. Κύριε Βαγγέλη, (ασχολούμαι) πολύ με τα παιδιά σας; 13. Όταν (έρχομαι) ο Θάνος στο σπίτι μας, τον (περιποιούμαι) πολύ. 14. Δε ζητούν πολλά πράγματα από τους ανθρώπους. (ΙΚανοποιούμαι) με το τίποτα. 15. Κάθε φορά που τα παιδιά μας δεν (κάνω) κάτι καλά, (στενοχωριέμαι).

10 Раскройте скобки:

1. Η Μαίρη (φαίνομαι) κουρασμένη, γιατί (εργάζομαι) πολύ. 2. Τέτοιες ζακέτες δεν (φοριέμαι) πια, δεν είναι στη μόδα φέτος. 3. Πώς (ονομάζομαι), κύριε; 4. Πώς (αισθάνομαι) σήμερα η θεία σου; 5. Να σου πω την αλήθεια, εμείς (βαριέμαι) να πάμε στην ντίσκο. Δεν πάμε κάπου αλλού; 6. Τι (χρειάζομαι) από το φαρμακείο, Νίκο; 7. Τώρα που δε δουλεύει, (ασχολούμαι) με τα εγγόνια του. 8. (Σκέφτομαι) πολύ τη γιαγιά του που είναι άρρωστη. 9. Ο Σπύρος δεν (θυμάμαι) ποτέ τίποτα. 10. Τα παιδιά (λυπάμαι) πολύ που δε θα είναι μαζί μας απόψε. 11. Αυτά τα ρούχα δε (ζητιέμαι) από τις γυναίκες που (εργάζομαι). 12. (Λυπάμαι), κυρία μου, αλλά δε σας (θυμάμαι) καθόλου. 13. Πόσοι άνθρωποι (γεννιέμαι) κάθε μέρα στον κόσμο; 14. Άννα, (θυμάμαι) τι ώρα (έρχομαι) το πλοίο από την Κω; 15. Προσωπικά, (ταλαιπωρούμαι) πολύ όταν ταξιδεύω με το τρένο. 16. Αυτή πάντα (ενοχλούμαι) όταν της μιλάω για τον Πέτρο. 17. Μήπως αυτοί (θυμάμαι) τη διεύθυνσή της; 18. Μήπως ξέρεις πόσο (πουλιέμαι) αυτό το σπίτι; — Δεν ξέρω. Αλλά όλα τα σπίτια στην παραλία (πουλιέμαι) ακριβά. 19. Είμαστε καλοί φίλοι και (βοηθιέμαι) μεταξύ μας. 20. (Χαιρετιέμαι) με τον Γιώργο κάθε φορά που (συναντιέμαι).

11 Образуйте степени сравнения от прилагательных в скобках:

1. Πληρώνουμε 500 ευρώ το μήνα. Το ενοίκιο είναι (ακριβός). 2. Το χθεσινό μάθημα ήταν (εύκολος), το σημερινό όμως είναι αρκετά (δύσκολος). 3. Ο Νίκος είναι (συνεπής) από τον αδερφό του. 4. Το δικό μου δέμα είναι (βαρύς) απ' όλα. 5. Η κουζίνα μας είναι (φωτεινός) δωμάτιο του σπιτιού. 6. Τα καινούρια αυτοκίνητα είναι (ασφαλής) από τα παλιά. 7. Οι καθηγητές μας είναι (επικερφής) από τους δικούς σας. 8. Ο νοικοκύρης λέει ότι δεν υπάρχουν (φτηνός) σπίτια. 9. Το παντελόνι μου είναι (φαρδύς) από το παντελόνι του Πέτρου. 10. Το δεύτερο κεφάλαιο είναι (δύσκολο) από τον πρώτο. 11. Εσύ δουλεύεις (λίγος) ώρες από μένα. 12. Είναι (ελαφρύς) ύφασμα που υπάρχει στο κατάστημα. 13. Η ζωή φέτος είναι (ακριβός) από πέρσι. 14. Ο Αξίος είναι (βαθύς) ποτάμι της Ελλάδας. 15. Η Μύκονος είναι (γνωστός) από τη Θάσο.

12 Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворения:

Μαύρα τα βουνά,
καταχνιά τα θάφτει.
Θύελλα περνά,
και βροντά κι αστράφτει.

«Θύελλα»

Γλάρος που πετά
για φαγί γυρεύει.
Βάρκα στ' ανοιχτά,
ναύτης κινδυνεύει.

Άνεμος φυσά,
η καλύβα τρίζει,
ο γιαλός λυσσά,
κυματεί κι αφρίζει.

Αχ! Παρακαλώ,
κάμε, Πλάστη, χάρη!
Σώσε τον καλό,
το φτωχό βαρκάρη!

Γεώργιος Βιζυηνός

«Πρώτη Μαΐου»

Του Μαΐου ροδοφαίνεται η μέρα
που ωραιότερη η φύση ξυπνάει
και την κάνουν λαμπρά και γελάει
πρασινάδες, αχτίνες, νερά.
Άνθη κι άνθη βαστούνε στο χέρι
παιδιά και άντρες, γυναίκες και γέροι·
ασπροεντύματα, γέλια και κρότοι,
όλοι οι δρόμοι γιομάτοι χαρά.
Ναι, χαρείτε του χρόνου τη νιότη,
άντρες, γέροι, γυναίκες, παιδιά!

Διονύσιος Σολωμός

«Πάει καιρός...»

Πάει καιρός που ακούστηκε η τελευταία βροχή
Πάνω από τα μυρμήγκια και τις σαύρες
Τώρα ο ουρανός καίει απέραντος
Τα φρούτα βάφουνε το στόμα τους
Της γης οι πόροι ανοίγονται σιγά σιγά
Και πλάι απ' το νερό που στάζει συλλαβίζοντας
Ένα πελώριο φυτό κοιτάει κατάματα τον ήλιο!

Οδυσσέας Ελύτης

«Πανσέληνος Ιουλίου»

Ζεστό, ιδρωμένο, μεγάλο φεγγάρι,
κίτρινο φεγγάρι καλοκαιρινό.
Εδώ τα φρούτα στο τραπέζι· κι η θάλασσα,
νερό χλιαρό, σκοτεινό, ατρικύμιστο.
Τα φρούτα, κόκκινες φέτες καρπούζι,
κίτρινες φέτες πεπόνι, ροδάκινα,
άσπρα κομμάτια πάγος που λιώνει.
Λαμπρόνια κίτρινα, κόκκινα, πράσινα·
άρρωστη νύχτα με πυρετό.
Άρρωστη νύχτα καλοκαιριού
με ζεστό, ιδρωμένο, μεγάλο φεγγάρι.

Φαίδρος Μπαρλός

«Τρύγος»

Άσπρα σπίτια, κάτασπρα,
τα βερικοκιά τα κεραμίδια,
γαλανά παραθυρόφυλλα,
τ' άλλα τα κανελιά μες στο αυλόγυρο,
τ' άσπρα μες στο πράσινο,
τα μπαλκόνια μάλαμα και θάλασσα.

Δάχτυλα και γόνατα,
στήθια και σαγόνια
μες στο μούστο ματωμένα,
κόκκινες φωτιές κι ιδρώτας,
στις κατηφοριές
το χρυσό κακάρισμα της κότας.

Τα μουλάρια στον ανήφορο της πέτρας,
και τα γαϊδουράκια μες στ' αγκάθια,
ψάθες και μαχαίρια και καλάθια
μες στ' αμπέλια
γέλια.

Κι όπως γαλανίζει το βραδάκι,
το μαβί, το βιολετί,
να κι η Παναγιά στη δημοσιά,
πλάι στα κάρα, στα κουδούνια, στα σταμινιά
και στα κλαδωτά μαντίλια,
να τη η Παναγιά
να κρατάει στην ασημένια της ποδιά
πέντε οκάδες κόκκινα σταφύλια.

Γιάννης Ρίτσος

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

χειμερινή /θερινή ώρα — зимнее /летнее время

κεραυνός εν αιθρία — гром среди ясного неба

Σαν τα χιόνια! = Καιρούς και ζαμάνια! (*говорят тем, кого давно не видели*)

Είμαι βρεγμένος ως το κόκκαλο.

Ο βρεγμένος τη βροχή δε φοβάται. (*παροιμία*)

βρέχει καρεκλοπόδαρα / με το τουλούμι / με το κανάτι = πέφτει καταρρακτώδης βροχή
πέρα βρέχει — για κάποιον που αδιαφορεί, π.χ.: Εγώ του λέω ότι κινδυνεύει κι αυτός
πέρα βρέχει.

Ούτε βρέχεται ούτε λιάζεται. — И ухом не ведет.

Αύγουστε, καλέ μου μήνα, να 'σουν δυο φορές το χρόνο!

Μακάρι σαν τον Αύγουστο να 'ταν οι μήνες όλοι.

Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα.

Μάρτης γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης.

Λείπει ο Μάρτης απ' τη Σαρακοστή; (*για άτομα που βρίσκονται ή αναμειγνύονται παντού*)

Στον καταραμένο τόπο τον Μάη μήνα βρέχει. (*για κάποιον πάρα πολύ άτυχο*)

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, καλοκαίρι θα μυρίσει.

Κεφάλαιο 8 Ποια εποχή σου αρέσει

Γραμματική:

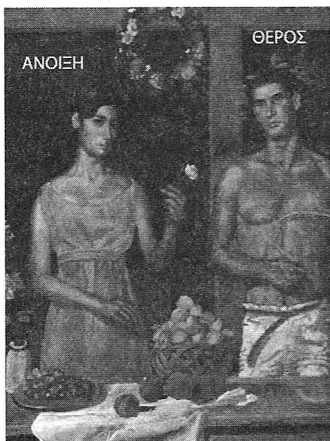
Склонение существительных ж.р. на -ση, -ξη, -ψη. Деелри-
частия.

Зависимое наклонение несовершенного вида — Συνεχής
Υποτακτική.

Οι εποχές στην Ελλάδα

1.

Κάθε εποχή στην Ελλάδα έχει τις χάρες της. Χάρη στη γεωγραφική θέση, η φυσική ομορφιά της χώρας κατά τη διάρκεια κάθε ξεχωριστής εποχής, αποκτά μια εντελώς διαφορετική όψη και έναν εντελώς διαφορετικό χαρακτήρα. Η ρομαντική φύση του

φθινοπώρου, οι μελαγχολικές αποχρώσεις του χειμώνα, τα ζωντανά χρώματα της άνοιξης και η ξένοιαστη αίσθηση του καλοκαιριού κάνουν κάθε εποχή μοναδική και ανεπανάληπτη.

Η φύση ξαναγεννιέται με τον ερχομό της άνοιξης. Όλα ανθίζουν, δημιουργώντας ένα ωραίο σκηνικό. Η άνοιξη στολίζει τη γόνιμη γη της Ελλάδας με μια σύνθεση

από φυσικές ομορφιές. Η πλούσια βλάστηση των καταπράσινων δασών και οι κατάφυτες πλαγιές των καφε-κόκκινων βουνών, οι λουλουδισμένοι κήποι και τα ανθισμένα πάρκα, οι εύφορες κοιλάδες και οι καλλιεργήσιμες πεδιάδες, συνθέτουν ένα κράμα από πολύπλοκα χρώματα και μεθυστικά αρώματα της άνοιξης.

Οι περισσότεροι Έλληνες, όμως, προτιμούν το καλοκαίρι. Η Ελλάδα θεωρείται ένας αυθεντικός καλοκαιρινός παράδεισος με εντυπωσιακά τουριστικά θέρετρα, απέραντες πανέμορφες παραλίες, γαλανό ουρανό και υπέρλαμπρο ήλιο. Πολυσύχναστα νησιά και απομακρυσμένες νησίδες, κοσμοπολίτικες πρωτεύουσες και γραφικά λιμάνια, μοντέρνες πόλεις και παραδοσιακά χωριά, εκτεταμένες αμμουδιές και ωραίες παραλίες με βότσαλα, βραχώδεις όρμοι και απάνεμοι κολπίσκοι, κατάφυτοι λόφοι και επιβλητικά βουνά, απάτητα μέρη και αρχαιολογικοί τόποι προσκαλούν αμέτρητους επισκέπτες από την Ελλάδα και απ' όλο τον κόσμο. Καλοκαίρι στην Ελλάδα σημαίνει ξεγνοιασιά, διακοπές, διασκέδαση, ταξίδια, ήλιο, θάλασσα, φως, υπέροχες ακρογιαλιές, παραμυθένια ηλιοβασιλέματα. Καλοκαίρι στην Ελλάδα σημαίνει αληθινή ζωή.

Κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου, η αθάνατη φυσική ομορφιά σε συνδυασμό με το ήπιο κλίμα και τον ασταθή καιρό, συνθέτουν μια παράξενη ατμόσφαιρα. Ο Σεπτέμβριος, ο πρώτος φθινοπωρινός μήνας, αποτελεί τη μεταβατική περίοδο από το καλοκαίρι στο φθινόπωρο. Ο ήλιος είναι φωτεινός, έχει καλό καιρό και η μέση θερμοκρασία είναι 27—30°C. Τον Οκτώβριο η θερμοκρασία κυμαίνεται γύρω στους 20°C και, καθώς τα κόκκινο-κίτρινα πρωτοβρόχια αρχίζουν να πέφτουν, αρχίζουμε να ντυνόμαστε πιο ζεστά. Το Νοέμβριο η θερμοκρασία πέφτει και οι βροχοπτώσεις πυκνώνουν. Εκτός από αυτά τα καιρικά φαινόμενα, μία ακόμη ασύγκριτη μεταμόρφωση

της φύσης δημιουργεί μια εντελώς διαφορετική εικόνα, καθώς το φυσικό τοπίο μεταβάλλεται βήμα προς βήμα. Οι πρώτες νιφάδες χιονιού αρχίζουν να πέφτουν καλύπτοντας τις ψηλότερες κορυφές, βάφοντας τα βουνά με άσπρο χρώμα, τα φύλλα των δέντρων κιτρινίζουν ή αποκτούν καφέ ή κόκκινες αποχρώσεις, τα γκρίζα σύννεφα αρχίζουν να συγκεντρώνονται στον ουρανό και όλο το τοπίο φωτίζεται από κίτρινες, πορτοκαλίες και χρυσαφένιες ανταύγειες και δροσίζεται από βροχές. Το φθινόπωρο ομορφαίνει τη φύση με πολλά χρώματα και πολλά στοιχεία, όπως η βροχή και ο άνεμος, ενώ κάποιες φορές ο λαμπρός ήλιος σμίγει με τις χλωμές αποχρώσεις των γκριζών σύννεφων.

2.

Ο χειμώνας, η πιο κρύα εποχή του χρόνου, μεταβάλλει ολοκληρωτικά την εμφάνιση του φυσικού τοπίου. Κατά τη διάρκεια αυτής της ανεμώδους εποχής, βαριές βροχοπτώσεις μικρής διάρκειας σε συνδυασμό με χαλάζι και κάποιες φορές χιόνι, είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του καιρού. Η αλλαγή της φύσης είναι εμφανής, ειδικά στις ηπειρωτικές περιοχές της χώρας. Τα αμέτρητα βουνά γίνονται κατάσπρα λόγω των συνεχών χιονοπτώσεων, ενώ κάποιες φορές τα ποτάμια και οι λίμνες παγώνουν, μοιάζοντας με κρυστάλλινους καθρέφτες. Στη νησιωτική Ελλάδα οι ποικίλοι άνεμοι, η αναταραγμένη θάλασσα και τα κύματα που σπάνε στην ακτή, δημιουργούν ένα συναρπαστικό τοπίο. Καμιά φορά ο σκουρόχρωμος ουρανός, τα γκρίζα σύννεφα, το κρύο και τα σοβαρά καιρικά φαινόμενα καθιστούν αδύνατα τα ταξίδια, ακόμη και την έξοδο από το σπίτι. Τότε απολαμβάνουμε τη ζεστασιά του σπιτιού, μαζευόμαστε γύρω από το τζάκι ή καθόμαστε μπροστά στο παράθυρο. Παρόλα αυτά, ο χειμώνας στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι κάποιες φορές είναι βαρύς, ειδικά στις ορεινές περιοχές, θεωρείται σε γενικές γραμμές ήπιος χειμώνας. Οι χειμερινές οροσειρές και οι κατάσπρες απότομες πλαγιές αποτελούν θέλητρο γι' αυτούς που αγαπούν την ορειβασία, το σκι ή άλλα χειμερινά σπορ. Σε αρκετές περιοχές υπάρχουν οργανωμένα χιονοδρομικά κέντρα και ορειβατικοί σύλλογοι. Επίσης, ο χειμώνας φέρνει μαζί του τις αγαπημένες μας γιορτές — τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά.

Λεξιλόγιο

χάρη σε — благодаря
 αποκτώ (B1) — приобретать
 η όψη — вид
 ξέ(γ)νοιαστος — беспечный
 ο ερχομός — приход
 στολίζω — украшать
 η βλάστηση — растительность
 η κοιλάδα — долина
 κατάφυτος — утопающий в зелени
 γόνιμος=εύφορος — плодородный
 αυθεντικός — подлинный
 πολυσύχναστος — часто посещаемый
 γραφικός — живописный
 τα βότσαλα — галька
 επιβλητικός — величественный
 απάτητος — нехоженый
 το ηλιοβασίλεμα — закат
 ήπιος — мягкий
 βροχόπτωση — выпадение осадков
 πυκνώνω — сгущаться, учащаться

φυσικός — естественный, природный
 εντελώς — совершенно, τελείως
 η απόχρωση — оттенок
 ανεπανάληπτος — неповторимый
 τα σκηνικά — декорации
 σύνθεση — состав, соединение
 καταπράσινος = πολύ πράσινος
 η πεδιάδα — равнина
 η πλαγιά — склон
 το θέρετρο — летний курорт
 απέραντος — бескрайний
 απομακρυσμένος — отдаленный
 εκτεταμένος — обширный
 ο όρμος — бухта
 ο λόφος — холм
 η ακρογιαλιά — пляж, побережье
 συνθέτω — соединять, компоновать
 μεταβατικός — переходный
 μεταβάλλομαι — изменяться
 η ανταύγεια — отсвет, отблеск

σμίγω — соединять(-ся)
σε συνδυασμό με — в сочетании с
εμφανής(-ής,-ές) — очевидный
αναταραγμένος — взволнованный
καιρικά φαινόμενα — погодные условия
το θέλγητρο — привлекательность
χιονοδρομικός — лыжный

χλωμός — бледный
ολοκληρωτικά — полностью
ποικίλος — разнообразный
συναρπαστικός — захватывающий
καθιστώ — делать (κ.-λ./ч.-л. чем-л.)
η ορειβασία — альпинизм
ο σύλλογος — общество, ассоциация

Обратите внимание:

τα χρώματα της άνοιξης
οι μοντέρνες πόλεις
οι χλωμές αποχρώσεις

βάφοντας τις κορυφές
καλύπτοντας τα βουνά

Γραμματική

1. Склонение существительных ж.р. на -ση, -ξη, -ψη (мн.ч. -εις)

Παдеж	Εд.ч.	Μн.ч.
Ον.	η θέση, η ερώτηση	οι θέσεις, οι ερωτήσεις
Γεν.	της θέσης, της ερώτησης*	των θέσεων, των ερωτήσεων
Αιτ.	τη(ν) θέση, την ερώτηση	τις θέσεις, τις ερωτήσεις
Κλ.	(θέση, ερώτηση)	(θέσεις, ερωτήσεις)

* существительные на -ση, -ξη, -ψη образуют по 2 формы р.п. ед.ч.: -ης /-εως: της γέννησης — της γεννήσεως

По этому образцу склоняются: γεύση, η κατάσταση, η στάση, η λύση, η δόση, η άσκηση, η σύνθεση, η όραση, η διεύθυνση, η πρόταση, η πτήση, η έκπτωση, η απάντηση, η ερώτηση, η εξέταση, η κυβέρνηση, η διαφήμιση, η τηλεόραση, η φράση, η θέση, η όσφρηση, η υπόθεση, η είδηση, η αίσθηση, η γέννηση, η αναγέννηση, η αναχώρηση, η υποχώρηση, η υποχρέωση, η παράδοση, η απόχρωση, η λέξη, η τάξη, η πράξη, η σύνταξη, η συνέντευξη, η σκέψη, η άποψη и др., а также существительные η πόλη, η δύναμη, η πίστη.

2. Деепричастия

Деепричастия образуются от глаголов ενεστώτας путем прибавления к основе окончаний: **-οντας** (для глаголов 1-го спряжения), **-ώντας** (для глаголов 2-го спряжения): γράφοντας, διαβάζοντας, γελώντας, μιλώντας.

При образовании деепричастий от слитных глаголов к их основе прибавляется γ: ακούω — ακούγοντας, λέω — λέγοντας, κλαίω — κλαίγοντας.

Но: πάω /πηγαίνω — πηγαίνοντας

С деепричастиями употребляется отрицательная частица μην.

Ρωτώντας πας στην Πόλη. (ποсл.)

Τρώγοντας έρχεται η όρεξη. (ποсл.)

Περνώ τα απογεύματα διαβάζοντας και βλέποντας τηλεόραση.

Κάνει της δουλειές του σπιτιού ακούγοντας μουσική και τραγουδώντας.

Μη λέγοντας όλα τα νέα στην Καίτη, την στενοχωρείς.

Μην ακολουθώντας τις συμβουλές μου, θα κάνεις πολλά λάθη.

3. Зависимое наклонение несовершенного вида — Συνεχής Υποτακτική

Зависимое наклонение выражает ч.-л. желаемое или ожидаемое. Для его образования используется частица **να** и спрягаемый глагол, окончания которого совпадают с окончаниями *ενεστώτας*. *Υποτακτική* бывает совершенного и несовершенного вида. В несовершенном виде формы глагола после **να** полностью совпадают с формами глагола в *ενεστώτας*. Глагол в *υποτακτική* спрягается по образцу:

θέλω να ξέρω	αρχίζω να δουλεύω
θέλεις να ξέρεις	αρχίζεις να δουλεύεις
θέλει να ξέρει	αρχίζει να δουλεύει
θέλουμε να ξέρουμε	αρχίζουμε να δουλεύουμε
θέλετε να ξέρετε	αρχίζετε να δουλεύετε
θέλουν να ξέρουν	αρχίζουν να δουλεύουν

Подобные конструкции, в которых форма глагола в *υποτακτική* (т.е. после частицы **να**) совпадает с формой смыслового глагола (до частицы **να**), переводятся на русский язык инфинитивом: *θέλεις να ξέρεις* — ты хочешь знать, *αρχίζουν να δουλεύουν* — они начинают работать.

Формы глагола в *υποτακτική* и глагола перед частицей **να** могут и не совпадать; такие конструкции переводятся придаточными предложениями, вводимыми союзом «чтобы»: *θέλω να ξέρετε* — хочу, чтобы вы знали.

Безличный модальный глагол *πρέπει* — «должен» (он встречался ранее) всегда употребляется с глаголами в *υποτακτική*:

πρέπει να διαβάζω	πρέπει να διαβάζουμε
πρέπει να διαβάζεις	πρέπει να διαβάζετε
πρέπει να διαβάζει	πρέπει να διαβάζουν

Υποτακτική используется и в конструкции *μου (σου, του,...) αρέσει+глагол* — «мне (тебе, ему,...) нравится ч.-л. делать»:

μου αρέσει να τραγουδώ, *σου* αρέσει να τραγουδάς, *του* αρέσει να τραγουδάει, *μας* αρέσει να τραγουδάμε и т.д.

Если же субъект глагола до частицы **να** не совпадает по форме с субъектом глагола после **να**, то конструкция переводится придаточным предложением с союзом «как»: *μου αρέσει να τραγουδάς* — мне нравится, как ты поешь, *τους αρέσει να χορεύω* — им нравится, как я танцую.

Ασκήσεις

1 Просклоняйте словосочетания:

- η ουσιώδης παρατήρηση, η ελλιπής απάντηση, η σαφής εξήγηση, η σωστή λύση, η μόνιμη θέση, η δύσκολη κατάσταση, η γλυκιά ανάμνηση
- το ευρωπαϊκό κράτος, το μικρό έθνος, το ωραίο μέρος, το μεγάλο πάθος
- η μεγάλη λεωφόρος, η καλή σύζυγος, η Ελληνίδα αρχαιολόγος
- ο μακρυμάλλης νεαρός, η αξιοπρεπής γυναίκα, το μεγαλοπρεπές παλάτι

2 Выпишите из текста урока словосочетания «прил.+сущ.». Какими эпитетами сопровождаются существительные? Подберите к каждому из них еще по 2-3 определения, напр.: *Κατάφυτες πλαγιές, δασώδεις πλαγιές, απότομες πλαγιές. Μοντέρνα πόλη, αρχαία πόλη, μικρή πόλη и т.д.*

3 *Найдите в тексте синонимы:*

ο αλπινισμός, η θέα (вид), πολύπλευρος (многосторонний), αλλάζω / μεταμορφώνω, η αλλαγή /ή μεταβολή, κύριος /ουσιώδης, αυτός που έχει ευχάριστη γεύση, μικρό νησί, σύγχρονος, μερικές φορές, φωτεινός, το μέρος, ο μικρός κόλπος, η Εδέμ, γνήσιος (подлинный), διακοσμά (украшать) ή ομορφαίνω, γόνιμος, βγάζω λουλούδια, εξαιρετικός / ο μόνος στο είδος του, διαφορετικός /ιδιαιτέρος, η πρασινάδα /τα φυτά, ο κάτοικος νησιού, σε γενικές γραμμές, η αμμόδης παραλία, φανερός, ενώνω, εμποδίζουν (препятствуют), πολύ όμορφος, η παραλία, η δύση του ηλίου, μαζεύονται /συγκεντρώνονται, μικρές στρογγυλές πέτρες στις παραλίες, μακρινός, πάρα πολύ λαμπρό, οι πιο πολλοί, ατελείωτος, πάρα πολύ μεγάλος, αυτός που έχει μεγάλη έκταση, αρμονική ένωση, τελείως, αυτός που δεν επαναλαμβάνεται, γεννιέμαι ξανά, φτιάχνω /παράγω, εντυπωσιακός, όπου συγκεντρώνεται πολύς κόσμος, εντελώς, σταδιακά, οι πρώτες βροχές του φθινοπώρου

4 *Расскажите о временах года в Греции.*

5 *Опишите времена года и природу вашей страны /вашего края.*

6 *Раскройте скобки, обращая внимание на род, число, падеж:*

1. Γράφω (όλος) (δύσκολος) (η πρόταση) από (η αρχή). 2. Ο λαός μας έχει (πλούσιος) και (ωραίος) (η παράδοση). 3. (Ξαφνικός) (η άνοδος) (η τιμή, μн.) προκαλεί (μεγάλος) (άγχος). 4. Ο θάνατός του ήταν αποτέλεσμα (μεγάλος) (η δόση) ναρκωτικών. 5. (Ποιος) (ιστορικός) (η περίοδος, μн.) μελετάτε στο Πανεπιστήμιο; 6. Ο πρόεδρος (η Δημοκρατία) είναι αρχηγός (το κράτος). 7. (Αυτός) (δύο) (η λέξη) σημαίνουν το ίδιο πράγμα. 8. Δεν καταλαβαίνω. Γιατί έχεις (αυτός) (το ύψος); 9. Η Ελλάδα δεν έχει (πολύς) (μεγάλος) (η πόλη). 10. Νομίζω πως (το άγχος) για (η δουλειά) του ήταν (η αρχή) (το τέλος) (η καριέρα) του. 11. Τα αποτελέσματα (η εξέταση, μн.) δεν ήταν και τόσο καλά. 12. (Το ρήμα, μн.) (η πρόταση) είναι σε (ο ενεστώτας). 13. (Ποιος) είναι (το ύψος) και (το βάρος) (το μωρό) σας; 14. Τα ελληνικά νησιά αποτελούν το 1/5 (το έδαφος) (η χώρα). 15. Ο ελληνικός εμπορικός στόλος κατέχει μία από (πρώτος) (η θέση) σε (ο κόσμος). 16. Το καλοκαίρι (το δάσος) κινδυνεύουν από (το τσιγάρο, μн.). 17. Σε (κεντρικός) (η αγορά) βρίσκεις (όλος) (το είδος, μн.) τα πράγματα. 18. Κοντά σε (η πολυκατοικία) μας υπάρχουν 2 (η στάση) (το τρόλεϊ). 19. Η καθηγήτρια πάντα (εμείς) κάνει (πολύς) (η ερώτηση). 20. (Η απάντηση) (ο Γιάννης) είναι πάντα σωστές. 21. Δεν μου αρέσει καθόλου (το τέλος) (η ταινία). 22. Έχουμε (φόρεμα) σε (όλος) (το μέγεθος). 23. Το τραπεζάκι (η τηλεόραση) είναι λίγο μικρό. 24. (Η λύση, μн.) (η άσκηση, μн.) είναι σε (το τέλος) (το βιβλίο). 25. Σήμερα ο διευθυντής μας δίνει (η συνέντευξη) σε (η τηλεόραση).

7 *Образуйте деепричастия от глаголов:*

ψάχνω, κάνω, αρχίζω, αναζητώ, ξέρω, παρακαλώ, ζητώ, θέλω, ακολουθώ, βρίσκω, συγχωρώ, παρακολουθώ, φτάνω, μπορώ, ανεβαίνω, συναντώ, επιθυμώ, παίρνω, περνώ, πηγαίνω, βλέπω, ξεχνώ, καθαρίζω, τρώω, πλένω, μαλώνω, φωνάζω, θαυμάζω, πετώ, προσπαθώ, μετρώ

Устно составьте предложения с этими деепричастиями.

8 *Образуйте степени сравнения от прилагательных в скобках:*

1. Το σίδερο είναι (βαρύς) από το ξύλο. 2. Τα Ιμαλάια είναι (ψηλός) βουνό στον κόσμο. 3. Η Αθηνά ήταν (σοφός) θεά της αρχαιότητας. 4. Το αυτοκίνητο της Νίκης

είναι (γρήγορος) από το δικό μου. 5. Η Καίτη είναι (ευγενής) απ' όλες τις κοπέλες που ξέρω. 6. Ποιο από τα δύο είναι (ελαφρύς), το μολύβι ή το ασήμι; 7. Ο Νίκος είναι (εργατικός) στην οικογένειά του. 8. Το αεροπλάνο είναι (γρήγορος) μεταφορικό μέσο. 9. Ο Αχελώος είναι (βαθύς) από τον Άραχθο. 10. Η περιγραφή της είναι (λεπτομερής) από τη δική σου. 11. Η σημερινή μέρα είναι (κακός) από τη χθεσινή. 12. Ο νέος διευθυντής είναι (αυστηρός) από τον προηγούμενο. 13. Απ' όλους τους φοιτητές εσύ είσαι (καλός). 14. Το σπίτι τους είναι (πολυτελής) από το δικό μας. 15. Ο τελευταίος σεισμός ήταν (ισχυρός) από το προηγούμενο.

9 *Поставьте глаголы в υποτακτική:*

1. Οι φοιτητές πρέπει να (μελετάω) πολύ. 2. Δεν θέλετε να το (ξέρω) οι γονείς σας;. 3. Διαβάζει κάθε μέρα, γιατί θέλει να (ξέρω) καλά τη γλώσσα. 4. Δεν απορώ καθόλου που κρυνώνει. Πρέπει να (φοράω) ξεστά ρούχα όταν κάνει κρύο. 5. Της αρέσει να (βοηθάω) τους άλλους. 6. Παιδιά, πρέπει να (χρησιμοποιώ) λεξικό όταν διαβάζετε. 7. Δε σας το λέω, γιατί ελπίζω να το (ξέρω) καλά. 8. Δεν θέλω να (οδηγώ), είσαι πολύ κουρασμένος. 9. Της αρέσει να (τραγουδάω) δυνατά, αν και δεν έχει μουσικό αυτί. Εμάς όμως δε μας αρέσει καθόλου να την (ακούω)! 10. Αν θέλετε να (ξέρω) ελληνικά, πρέπει να (διαβάζω) και να (γράφω) τακτικά, να (παρακολουθώ) όλα τα μαθήματα και να (ρωτάω) τον καθηγητή σας, όταν δεν καταλαβαίνετε κάτι. 11. Ααα... Μάλιστα. Τώρα αρχίζω να σας (καταλαβαίνω). 12. Μα καλά, δεν μπορείς να (κάνω) την άσκηση; Είναι ευκολότατη. 13. Γεια σου Μαρία μου! Ελπίζω να με (θυμάμαι). 14. Μπορείς να (κάνω) ό,τι θες, παιδί μου. Δικιά σου είναι η ζωή. Δε θέλω όμως να (κάνω) λάθος.

10 *Вставьте деепричастия, образованные от глаголов в скобках:*

1. Ποτέ δεν ακούω μουσική ..... (κάνω) τις δουλειές. 2. Τους αρέσει να διαβάζουν ..... (ακούω) μουσική. 3. Πηγαίνουν στο καφενείο ..... (περνάω) απ' την αγορά. 4. Παίρνω το πρωινό μου ..... (διαβάζω) εφημερίδα. 5. Πάντα έρχεται στη δουλειά ..... (φοράω) ένα αστείο καπέλο. 6. Ο Πέτρος και η Αλίκη πίνουν καφέ ..... (μιλάω). 7. Ο Πέτρος και η Αλίκη μιλάνε ..... (πίνω) καφέ. 8. Διασκεδάζουμε ..... (τραγουδάω) τα αγαπημένα μας τραγούδια. 9. Πηγαίνεις στο γραφείο σου ..... (περπατώ); 10. Περνούν τα σαββατοκύριακα ..... (βλέπω) τηλεόραση ή ..... (παίζω) στον υπολογιστή. 11. Περνούν τα βράδια τους ..... (λέω) ιστορίες και ..... (λύνω) σταυρόλεξα. 12. .... (στρίβω) δεξιά, βλέπετε την Τράπεζα. 13. .... (ανεβαίνω) τη Βενιζέλου, στον τρίτο δρόμο κάνετε δεξιά. Εκεί είναι το σπίτι μου. 14. Του απάντησε ..... (γελώ). 15. Οι νέοι διασκεδάζουν ..... (χορεύω). 16. Οι αγρότες κερδίζουν χρήματα ..... (καλλιεργώ) τη γη. 17. Μαθαίνει ελληνικά ..... (διαβάζω) μυθιστορήματα.

11 *Прочитайте:*

Το κλίμα της Ελλάδας

Λόγω της γεωγραφικής θέσης της χώρας και γειτονιάς της με τη θάλασσα, η Ελλάδα έχει ήπιο μεσογειακό κλίμα. Βρίσκεται μεταξύ των παραλλήλων 340 και 420 του Βορείου ημισφαιρίου, δηλαδή σε εύκρατη ζώνη της γης, άρα δεν αντιμετωπίζει υπερβολικά υψηλές ή υπερβολικά χαμηλές θερμοκρασίες. Ταυτόχρονα, επειδή είναι μια σχετικά μικρή και στενή χερσόνησος, όλα τα σημεία της δεν απέχουν πολύ από τη θάλασσα και δέχονται την ευεργετική της επίδραση. Το κλίμα της Ελλάδας είναι τυπικά μεσογειακό: ήπιοι και υγροί χειμώνες, σχετικώς θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μακρές περίοδοι ηλιοφάνειας κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους.

Λόγω του έντονου ανάγλυφου και της κατανομής μεταξύ του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας και της θάλασσας, στις διάφορες περιοχές της Ελλάδας παρουσιάζεται μια μεγάλη ποικιλία κλιματικών τύπων, πάντα βέβαια μέσα στα πλαίσια του μεσογειακού κλίματος. Είναι συχνό φαινόμενο να συνδυάζονται διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες την ίδια εποχή (για παράδειγμα ήπια ζέστη κοντά στη θάλασσα και δροσιά στις ορεινές περιοχές). Έτσι από το ξηρό κλίμα της Αττικής και γενικά της Ανατολικής Ελλάδας μπαίνουμε στο υγρό της Βόρειας και Δυτικής Ελλάδας. Τέτοιες κλιματικές διαφορές υπάρχουν ακόμη και σε τόπους που βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους, πράγμα που παρουσιάζεται σε λίγες μόνο χώρες σε όλο τον κόσμο.

Από κλιματολογικής πλευράς το έτος χωρίζεται κυρίως σε δύο εποχές: την ψυχρή και βροχερή χειμερινή περίοδο που διαρκεί από τα μέσα του Οκτωβρίου μέχρι το τέλος Μαρτίου και τη θερμή και άνομβρη εποχή από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο. Κατά την 1^η περίοδο οι ψυχρότεροι μήνες είναι ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος, όπου κατά μέσον όρο η μέση ελάχιστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 5 έως 10°C στις παραθαλάσσιες περιοχές, από 0 έως 5°C στις ηπειρωτικές περιοχές και χαμηλότερες θερμοκρασίες κάτω από το μηδέν στις βόρειες περιοχές. Οι βροχές ακόμη και τη χειμερινή περίοδο δεν διαρκούν για πολλές μέρες και ο ουρανός της Ελλάδας δεν μένει συννεφιασμένος για αρκετές συνεχόμενες ημέρες, όπως συμβαίνει σε άλλες περιοχές της γης. Οι χειμερινές κακοκαιρίες διακόπτονται συχνά κατά τον Ιανουάριο και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου από ηλιόλουστες μέρες, τις γνωστές από την αρχαιότητα «Αλκυονίδες ημέρες». Η χειμερινή εποχή είναι γλυκύτερη στα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου απ' ό,τι στη Βόρεια και Ανατολική Ελλάδα.

Κατά τη θερμή και ξηρή εποχή ο καιρός είναι σταθερός, ο ουρανός σχεδόν αίθριος, ο ήλιος λαμπερός και δεν βρέχει εκτός σπό σπάνια διαλείμματα με ραγδαίες βροχές ή καταιγίδες, μικρής όμως διάρκειας. Η θερμότερη περίοδος είναι το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου και το πρώτο του Αυγούστου οπότε η μέση μέγιστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 29°C μέχρι 35°C. Κατά τη θερμή εποχή οι υψηλές θερμοκρασίες μετριαζονται από τη δροσερή θαλάσσια αύρα στις παράκτιες περιοχές της χώρας και από τους βόρειους ανέμους που φυσούν κυρίως στο Αιγαίο. Η άνοιξη έχει μικρή διάρκεια, διότι ο μεν χειμώνας είναι όψιμος, το δε καλοκαίρι αρχίζει πρόωπα. Το φθινόπωρο είναι μακρύ και θερμό και πολλές φορές παρατείνεται στη Νότια Ελλάδα και μέχρι τα μέσα του Δεκεμβρίου.

Λεξιλόγιο

εύκρατος — умеренный
 άρα — следовательно
 αντιμετωπίζω — встечать лицом к лицу
 ταυτόχρονα — одновременно
 επειδή = διότι = γιατί
 το σημείο — знак; место, пункт
 απέχω — находиться на расстоянии
 ευεργετικός — благотворный
 η επίδραση — влияние
 παρουσιάζομαι — появляться
 το πλαίσιο — рамка
 η κατανομή — распределение
 τα μέσα του Οκτώβρη — середина октября

άνομβρος — засушливый
 κατά μέσον όρο — в среднем
 παραθαλάσσιος — приморский
 συνεχόμενος — непрерывный
 ηλιόλουστος — солнечный
 το διάλειμμα — промежуток, пауза
 δεκαήμερο — квартал (10 дней)
 παράκτιος — прибрежный
 όψιμος — поздний (αντ. πρώιμος)
 το φαινόμενο — явление
 δέχομαι — принимать
 ραγδαία βροχή — проливной дождь
 δε — противительный союз (α, но, же)
 в сочетании с μεν (не переводится)

12 Найдите однокоренные слова в тексте «Οι εποχές στην Ελλάδα»:

η φύση, όμορφος, η διαφορά, αισθάνομαι, η ξε(γ)νοιασιά, η επανάληψη, γεννιέμαι, έρχομαι, ο /το άνθος, συνθέτω, πράσινος, το φυτό, το λουλούδι, καλλιεργώ, εντύπωση, ο τουρίστας, λαμπρός, η παράδοση, η άμμος, διασκεδάζω, ταξιδεύω, το παραμύθι, ο ήλιος, η αλήθεια, η βροχή, μεταμορφώνω, η δημιουργία, κίτρινος, ολόκληρος, ο χαρακτήρας, αλλάζω, η ήπειρος, το κρύσταλλο, σκούρος, συναρπάζω, δυνατός, το νησί, η ξέστη, η απόλαυση, το όρος *гора*, οργανώνω, άσπρος, χιόνι, αγαπώ

13 Найдите однокоренные слова в тексте «Το κλίμα της Ελλάδας»:

ο γείτονας, η σφαίρα, θερμός, ο χρόνος, η υγρασία, ο ήλιος, διαρκώ, το κλίμα, το κύμα, η θάλασσα, η ήπειρος, το σύννεφο, ο καιρός, η μέρα, λάμπω, μέτριος, η ακτή, επιδρώ, συνέχεια, η παρουσία

14 Устно составьте по 10 предложений с конструкциями:

- α) μου (σου, του, ...) αρέσει + существительное
- β) μου (σου, του, ...) αρέσει + глагол в υποτακτική
- γ) πρέπει + глагол в υποτακτική

15 Просклоняйте словосочетания:

η ευχάριστη είδηση, η κουραστική πτήση, η δύσκολη εξέταση, η ξένη λέξη, η λογική σκέψη, η αρχαία πόλη, η μεγάλη δύναμη, η έξυπνη απάντηση

16 Расскажите и напишите сочинение о любимом времени года.

17 Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение «Χειμώνας»:

Με το κατάλευκο το σάλι
πάνω στη ράχη τη σκυφτή,
ο γέρος ο χειμώνας πάλι
στους κρύους δρόμους περπατεί.

Έρημοι οι δρόμοι έχουν μουςκέψει
απ' τη βροχούλα την αργή,
κι είναι τα σπίτια σαν σε σκέψη
πεσμένα και σε συλλογή.

Η στέγη η υγρή στις πλάκες στάζει,
και της κουρτίνας τη γωνιά
μεριάζει η γριούλα και κοιτάζει
της γειτονιάς την παγωνιά.

Μα η βροχή μόνο μουρμουρίζει
στα τζάμια κάποιο μυστικό
κι αργά ο χειμώνας σεργιανίζει
στο δρόμο τον ερημικό.

Μιχαήλ Στασινόπουλος

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

ινδιάνικο καλοκαίρι = περίοδος καλοκαιρίας κατά την περίοδο του φθινοπώρου
έξω (εκτός) τα καλοκαίρια — για ανθρώπους που αποκρύπτουν την ηλικία τους, π.χ.:

Είναι 40 χρονών εκτός τα καλοκαίρια

κάνω (κάτι) καλοκαιρινό /θερινό = κάνω άνω-κάτω, δεν αφήνω τίποτε στη θέση του
μικρό καλοκαιράκι /καλοκαιράκι του Αγίου Δημητρίου — οι θερμές μέρες που ακολουθούν τα
πρώτα κρύα του φθινοπώρου (λίγο πριν/ λίγο μετά τη γιορτή του Αγίου Δημητρίου)

Αλκυονίδες ημέρες — οι ηλιόλουστες μέρες του χειμώνα, κυρίως κατά τις 2 τελευταίες
εβδομάδες του Γενάρη

Ένας κούκκος δεν φέρνει την άνοιξη. (παροιμία) — Κανείς δεν μπορεί μόνος του να
αλλάξει μια αρνητική κατάσταση.

Βρίσκεται στο φθινόπωρο της ζωής. = Είναι ηλικιωμένος(-η).

χειμώνα-καλοκαίρι = όλες τις περιόδους του χρόνου, π.χ.: Σ' αυτά τα μέρη δεν
ξεχωρίζουν οι εποχές, βρέχει χειμώνα-καλοκαίρι.

χειμερινός κολυμβητής = αυτός που κάνει μπάνιο στη θάλασσα (ποτάμι, λίμνη) καθ'
όλη τη διάρκεια του χειμώνα

Τώρα είναι χειμώνας· οι ντομάτες είναι εκτός εποχής.

Κεφάλαιο 9 Πώς πέρασες χθες;

Γραμματική:

Проведшее время аόριστος глаголов действительного залога

Α.

Διάλογος 1. Τι ώρα γύρισες σπίτι σου;

Μαρία: Ελένη, πού ήσουν χτες το απόγευμα;

Ελένη: Πήγα για ψώνια στα μαγαζιά.

Μαρία: Μόνη σου;

Ελένη: Όχι, δεν ήμουν μόνη μου. Ήμουν με την Αλίκη.

Μαρία: Ψώνισες τίποτα;

Ελένη: Αγόρασα μια μπλούζα θαύμα.

Μαρία: Τι χρώμα;

Ελένη: Μπλε με πράσινες ρίγες. Και έπειτα

μας περίμενε ο Κώστας και πήγαμε στον κινηματογράφο.

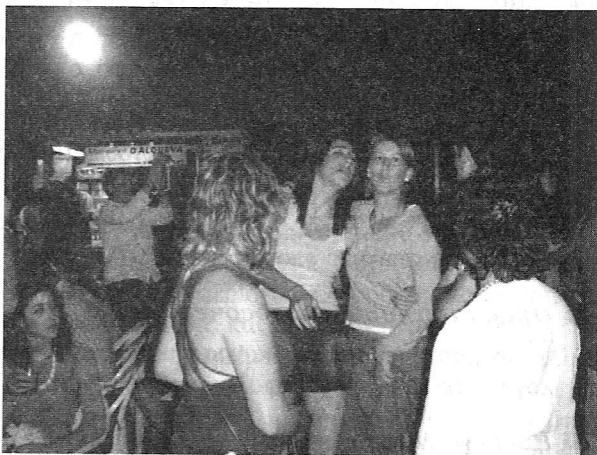
Μαρία: Τι έργο είδατε;

Ελένη: Είδαμε ένα καουμπόικο. Ήταν σαχλαμάρα. Έπειτα πήγαμε σ' ένα ζαχαροπλαστείο για καφέ.

Μαρία: Και τι ώρα γύρισες σπίτι σου;

Ελένη: Γύρισα στις δώδεκα και μισή. Η μητέρα μου ήταν έξαλλη.

Μαρία: Ωχ! Κατάλαβα. Είχες δεύτερη παράσταση. Ψυχολογικό δράμα.

Διάλογος 2. Έχασα τα κλειδιά μου!

Φίλιππος: Γεια σου, Χριστίνα! Πώς τα πας;

Χριστίνα: Μια χαρά! Εσύ; ...Μα τι έχεις σήμερα; Είσαι χάλια! Έγινε τίποτα;

Φίλιππος: Αχ, ξέρεις τι έπαθα χτες;

Χριστίνα: Τι;

Φίλιππος: Έμεινα απ' έξω. Έχασα τα κλειδιά μου και...

Χριστίνα: Μα καλά, πώς το έπαθες αυτό;

Φίλιππος: Ε, να, χτες βγήκα με τον Αλέξανδρο. Στην αρχή πήγαμε για μπάσκετ και μετά φάγαμε κάτι. Δεν ξέρω πώς έχασα τα κλειδιά μου. Πάντως, όταν γύρισα σπίτι τα κλειδιά δεν ήταν πια στην τσέπη μου.

Χριστίνα: Καλά, δεν ήταν κανείς στο σπίτι;

Φίλιππος: Όχι, οι γονείς μου ήρθαν πολύ αργά.

Χριστίνα: Και τι έκανες; Περίμενες τους γονείς σου;

Φίλιππος: Όχι. Είχα μια ιδέα...

(Συνεχίζεται)

Γραμματική

Прошедшее время *αόριστος* глаголов 1-го и 2-го спряжения (ενεργητική φωνή)

Αόριστος — прошедшее время совершенного вида. Оно употребляется для обозначения действия, совершившегося в прошлом, для констатации факта в повествовании. Обычно *αόριστος* переводится на русский глаголом совершенного вида: Χθες δουλέψαμε καλά. — Вчера мы хорошо поработали. Хотя иногда *αόριστος* может переводиться и глаголом совершенного вида (Χθες πήγαμε στο θέατρο. — Вчера мы ходили в театр.), он всегда обозначает *единичное, не повторяющееся действие, длительность которого не подчеркивается*.

Αόριστος образуется от видоизмененной основы глагола с помощью окончаний: -α, -ες, -ε, -αμε, -ατε, -αν. Ударение во всех формах глагола в аористе ставится на 3-й слог от конца слова; при отсутствии 3-го слога к глаголу добавляется приставка — т.н. приращение *έ-*, на которое падает ударение.

διάβα <u>σα</u>	έγραψ <u>α</u>	διάβ <u>ασαμε</u>	γράψ <u>αμε</u>
διάβα <u>σες</u>	έγραψ <u>ες</u>	διάβ <u>ασατε</u>	γράψ <u>ατε</u>
διάβα <u>σε</u>	έγραψ <u>ε</u>	διάβ <u>ασαν</u>	γράψ <u>αν</u>

Примечание 1. Правило добавления приращения соблюдается не для всех неправильных глаголов, напр.: βυίκα, πήρα, πήγα и т.п., но: έφερα, έφυγα, έμαθα и др. Видоизменение основы правильных глаголов подчиняется определенным закономерностям.

Примечание 2. Допустимо также образование формы 3-го л. мн.ч. при помощи окончания -ανε, напр.: γράψανε, φύγανε, κλείσανε.

Αόριστος глаголов 1-го спряжения

1) -νω, -ζω, -θω, -υω ⇔ -σα

κλείνω — έκλεισα, διαβάζω — διάβασα, νιώθω — ένιωσα

Тренировочное упражнение: образуйте *αόριστος* от глаголов: κουβεντιάζω говорить, беседовать, αγκαλιάζω обнимать, γνωρίζω, διασκεδάζω, γυρίζω, δοκιμάζω пробовать, εξετάζω обследовать, экзаменовать, γεμίζω наполнять, σπάζω разбивать, θυμίζω напоминать, ζωγραφίζω, νομίζω, αποφασίζω решать, νοικιάζω, βράζω варить, τηγανίζω жарить, αρχίζω, συνεχίζω, γιορτάζω, βρίζω ругать(ся), δανείζω давать взаймы, ψονίζω, αγοράζω, ετοιμάζω, κερδίζω выигрывать, καπνίζω курить, λούζω, καθαρίζω, σκουπίζω подметать, вытирать, ξεσκονίζω вытирать пыль, συγυρίζω убирать, μοιράζω, χαρίζω дарить, χτίζω, χτενίζω, χιονίζει, φτάνω, χάνω, κλείνω, αφήνω, круώνω, πιάνω ловить, στρώνω стелить, απλώνω расстилать, ντύνω, δένω связывать, ψήνω печь, πληρώνω, σβήνω тушить, гасить, τελειώνω, ξημερώνω, θυμώνω сердиться, μαλώνω, ξαπλώνω ложиться, κλειδώνω запираť, каμαρώνω гордиться, σηκώνω, λερώνω пачкать, σιδερώνω гладить (утюгом), πείθω убеждать, ιδρύω основывать

Устно проспрягайте несколько глаголов в аористе и составьте с ними предложения.

2) -ζω, -κω, -γω, -χω, -σκω, -χνω, -γγω, -γχω, -ττω ⇔ -ξα

αλλάζω — άλλαξα, πλέκω вязать — έπλεξα

Тренировочное упражнение: образуйте *αόριστος* от глаголов:

ανοίγω, διαλέγω, παίζω, κοιτάζω, στηρίζω поддерживать, подпирать, νυστάζω хотеть спать, τρομάζω пугать, αρπάζω хватать, схватить, φωνάζω, πειράζω

δразνιτῶ, мешать, вредить, με νοιάζει меня касается, волнует, γκρινιάζω ворчать, προσέχω быть внимательным, βρέχω мочить, ελέγγω проверять, контролировать, αντέχω выдерживать, βήχω кашлять, διδάσκω, рίχνω бросать, διώχνω, σπρώχνω толкать, φτιάχνω, ψάχνω, δείχνω, σφίγγω сжимать, κηρύττω провозглашать, πλήττω бить, ранить

Устно проспрягайте несколько глаголов в аористе и составьте с ними предложения.

3) -πω, -βω, -φω, -πτω ⇨ -ψα,

-εύω ⇨ -εψα /ευσα, -αύω ⇨ -αψα /αυσα

λάμπω — έλαμψα, κόβω — έκοψα, παύω — έπαυα /έπαυσα

Тренировочное упражнение: образуйте αόριστος от глаголов:

λείπω отсутствовать, не хватать, ανάβω зажигать, κλέβω красть, κρύβω прятать, στρίβω поворачивать(ся), ράβω шить, σκάβω рыть, τρίβω тереть, βάφω красить, γράφω, καλύπτω, ανακαλύπτω обнаруживать, δουλεύω, ζηλεύω ревновать, завидовать, μαγειρεύω готовить (еду), ξοδεύω тратить, πιστεύω верить, ταξιδεύω, χορεύω, γιατρεύω лечить, καλυτερεύω улучшать(ся), χειροτερεύω ухудшать(ся), кινδυνεύω подвергаться опасности, ανακατεύω размешивать, απαγορεύω запрещать, βολεύω быть удобным, устраивать

Αόριστος некоторых неправильных глаголов 1-го спряжения

αρέσω — άρεσα нравиться
βγαίνω — βγήκα выходить
μπαίνω — μπήκα входить
τρώω — έφαγα есть, кушать
πίνω — ήπια пить
λέω — είπα говорить
κλαίω — έκλαψα плакать
φταίω — έφταιξα быть виноватым
καίω — έκαψα жечь
πάω /πηγαίνω — πήγα идти
βρίσκω — βρήκα находить
παίρνω — πήρα брать
φέρνω — έφερα приносить
σέρνω — έσυρα волочить, тащить
γέρνω — έγειρα наклонять(ся)
δέρνω — έδειρα бить
καταφέρνω — κατάφερα удаваться
προλαβαίνω — πρόλαβα успевать
καταλαβαίνω — κατάλαβα понимать
υπάρχω — υπήρξα существовать
προτείνω — πρότεινα предлагать
αυξάνω — αύξησα повышать(ся)
σημαίνω — σήμανα означать
ζεσταίνω — ζέσтана греть
πεθαίνω — πέθανα умирать
πικραίνω — πίκρανα огорчать
τρελαίνω — τρέλανα сводить с ума
ψυχραίνω — ψύχρανα охлаждать(ся)

ανεβαίνω — ανέβηκα подниматься
κατεβαίνω — κατέβηκα спускаться
βάζω — έβαλα класть
βγάζω — έβγαλα доставать
φεύγω — έφυγα уходить
βλέπω — είδα видеть
έχω — είχα иметь
κάνω — έκανα делать
μένω — έμεινα жить; оставаться
περιμένω — περίμενα ждать
θέλω — ήθελα /θέλησα хотеть
δίνω — έδωσα давать
πλένω — έπλυνα мыть
στέλνω — έστειλα посылать
έρχομαι — ήρθα приходить
γίνομαι — έγίνα становиться
κάθομαι — κάθισα /έκατσα сидеть
μαθαίνω — έμαθα учить; узнавать
παθαίνω — έπαθα терпеть, испыты-
вать
μολύνω — μόλυνα заражать
πετυχαίνω — πέτυχα достигать цели
βαραίνω — βάρυνα обременять
ακριβαίνω — ακρίβυνα дорожать
μικραίνω — μίκρυνα уменьшать(ся)
μακραίνω — μάκρυνα удлинять(ся)
ομορφαίνω — ομόρφυνα хорошеет
παχαίνω — πάχυνα толстеть

ανασαίνω — ανάσανα <i>дышать</i>	φτωχαίνω — φτώχυνα <i>беднеть</i>
συμπεραίνω — συμπεράνα <i>делать вы-</i> <i>вод</i>	χοντραίνω — χόντρυνα <i>толстеть</i>
ανασταίνω — ανάστησα <i>воскресать</i>	χορταίνω — χόρτασα <i>насыщаться</i>
αρρωσταίνω — αρρώστησα <i>заболевать</i>	σωπαίνω — σώπασα <i>молчать</i>
παρασταίνω / παριστάνω — παράστησα <i>представлять, изображать</i>	προφταίνω — πρόφτασα <i>успевать</i>
ενθαρρύνω — ενθάρρυνα <i>ободрять</i>	
αποθαρρύνω — αποθάρρυνα <i>лишать надежды</i>	
τυχαίνω — έτυχα <i>случайно встречать (в 3-м л. — бывать, случаться)</i>	
λαμβάνω / λαβαίνω — έλαβα <i>получать</i>	
καταλαμβάνω — κατέλαβα <i>захватывать</i>	
ελπίζω — ήλπισα / έλπισα <i>надеяться</i>	

Примечание: В этой главе рассматриваются только те неправильные глаголы, которые образуют *αόριστος* не по общим правилам. Существуют также глаголы, образующие *αόριστος* «правильным» способом, но при этом другие их формы образуются особо или вовсе отсутствуют; такие глаголы тоже относятся к неправильным.

Некоторые *сложные глаголы* (σύνθετα ρήματα), т.е. глаголы с приставками (ανά-, παρα-, μετα-, συν- и др.), сохраняют формы аориста, типичные для кафареву-сы. У многих из них наряду с кафарувусной формой существует и вторая форма, типичная для димотики:

αμφιβάλλω <i>сомневаться</i> — αμφέβαλα / αμφίβαλα
εγκαταλείπω <i>покидать</i> — εγκατέλειψα / εγκατάλειψα
συμβάλλω <i>способствовать</i> — συνέβαλα
εκλέγω <i>избирать</i> — εξέλεξα
εκφράζω <i>выражать</i> — εξέφρασα / έκφρασα
εμπνέω <i>вдохновлять</i> — ενέπνευσα / έμπνευσα
ενδιαφέρω <i>интересовать</i> — ενδιαφέρεα
επιστρέφω <i>возвращать(ся)</i> — επέστρεψα
επιτρέπω <i>позволять</i> — επέτρεψα
μεταφράζω <i>переводить</i> — μετέφρασα / μετάφρασα
καταστρέφω <i>губить, разрушать</i> — κατάστρεψα / κατέστρεψα
μεταφέρω <i>перевозить</i> — μετέφερα / μετάφερα
παραμένω <i>оставаться, пребывать</i> — παρέμεινα
συμβαίνει <i>происходить</i> — συνέβη, συνέβηκε
παραγγέλλω (παραγγέλλω) <i>заказывать</i> — παρήγγειλα / παράγγειλα
επαναλαμβάνω <i>повторять</i> — επανέλαβα / επανάλαβα
αναλαμβάνω <i>брать на себя</i> — ανέλαβα / ανάλαβα
υπογράφω <i>подписывать</i> — υπέγραψα / υπόγραψα
αναπτύσσω <i>развивать</i> — ανέπτυξα / ανάπτυξα
εγκατασταίνω (εγκαθιστώ) <i>поселять; устанавливать (оборудование)</i> —
εγκατέστησα / εγκατάστησα
αντικατασταίνω (αντικαθιστώ) <i>заменять</i> — αντικατέστησα / αντικατάστησα
αποκτώ <i>приобретать</i> — απόκτησα / απέκτησα
κατακτώ <i>завоевывать</i> — κατάκτησα / κατέκτησα

B.

Διάλογος 3

- A: Μίλησες στη μητέρα σου για την εκδρομή;
B: Ναι, αλλά είχε τα νεύρα της χθες το βράδυ.
A: Δεν τη ρώτησες; Σ' αφήνει;
B: Πώς, τη ρώτησα, αλλά αυτή δεν απάντησε.

Διάλογος 4

- A: Πού ήσουν χθες το πρωί;
B: Στη Σοφία.
A: Τι έκανες πάλι εκεί;
B: Α, δεν ξέρεις; Τηλεφώνησε στο σπίτι μου πρωί πρωί και με ζήτησε. Πέρασα κι εγώ από το σπίτι της. Και ξέρεις τι ήθελε; Δανεικά για καινούριο κασετόφωνο.
A: Πάλι δανεικά; Κι εσύ τι έκανες;
B: Εγώ δεν είχα δραχμή, γιατί προχθές της δάνεισα όλα μου τα λεφτά.

Τι ιδέα είχε ο Φίλιππος

Όταν ο Φίλιππος έχασε τα κλειδιά του, πήρε μια σκάλα και ανέβηκε στον πρώτο όροφο, αλλά σε λάθος μπαλκόνι.

Ξαφνικά άνοιξε η πόρτα και βγήκε έξω ο γείτονας, γιατί νόμισε ότι ήταν κάποιος κλέφτης. Ο Φίλιππος τρόμαξε και κατάλαβε ότι έκανε λάθος. Ζήτησε συγνώμη και πέρασε στο δικό του διαμέρισμα. Προσπάθησε πολύ, αλλά η πόρτα δεν άνοιξε. Έτσι ξάπλωσε και τον πήρε ο ύπνος. Στις δύο τη νύχτα, όταν γύρισαν οι γονείς του, τον βρήκαν εκεί και τον ξύπνησαν.

Μια σελίδα από το ημερολόγιο της Νίκης

Σάββατο 24 Αυγούστου

Το πρωί με πόνεσε φοβερά το δόντι. Τηλεφώνησα στον οδοντίατρό μου και έκλεισα ραντεβού για τη Δευτέρα το απόγευμα.

Στις 11 συνάντησα την Άννα και πήγαμε μαζί στα μαγαζιά. Αγόρασα ένα υπέροχο μακρύ φόρεμα για μένα και ένα δώρο για την αδερφή μου, γιατί γιορτάζει αύριο. Της πήρα μια ωραία μεταξωτή μπλούζα που νομίζω ότι θα της πάει πολύ. Είδα στη βιτρίνα κι ένα παντελόνι που μου άρεσε, αλλά δυστυχώς ήταν λίγο ακριβό και τα λεφτά που είχα δε μου έφτασαν.

Επειτα πήγαμε για καφέ στην παραλία. Ο καιρός ήταν θαυμάσιος, γι' αυτό καθίσαμε έξω και κουβεντιάσαμε λιγάκι. Είπα στην Άννα ότι μάλωσα με τον Δημήτρη, γιατί εκείνος με παρεξήγησε.

Ο Γιάννης με πήρε στο κινητό και με προσκάλεσε στο πάρτι γενεθλίων του.

Γύρισα σπίτι κατά τις δύο. Μαγείρεψα και έφαγα το μεσημεριανό μου. Άνοιξα την τηλεόραση, αλλά το πρόγραμμα ήταν χάλια και με πήρε ο ύπνος. Ξύπνησα με το τηλέφωνο. Ήταν ο ξάδερφός μου ο Μπάμπης από την Αθήνα. Μου είπε ότι πέρασε όλες τις εξετάσεις και μπήκε στο Πανεπιστήμιο.

Κατά τις 6 πέρασε ο Δημήτρης και μου ζήτησε συγνώμη. Επιτέλους κατάλαβε πως είχε άδικο! Ένιωσα πολύ ευτυχισμένη. Έβαλα το καινούριο μου φόρεμα και βγήκαμε έξω. Πήγαμε σ' ένα καλό εστιατόριο με ζωντανή μουσική. Φάγαμε, ήπιαμε και χορέψαμε πολύ. Με λίγα λόγια, περάσαμε καταπληκτικά. Ήρθα στο σπίτι γύρω στις δώδεκα.

Γραμματική

Αόριστος глаголов 2-го спряжения

Правильные глаголы 2-го спряжения В1 и В2 образуют *αόριστος* с помощью окончаний: -ησα, -ησες, -ησε, -ήσαμε, -ήσατε, -ησαν и основы *ενεστώτας*, напр.:

ρώτησα, απάντησα

ρωτήσαμε, απαντήσαμε

ρώτησες, απάντησες

ρωτήσατε, απαντήσατε

ρώτησε, απάντησε

ρωτήσαν, απάντησαν

Тренировочное упражнение 1: образуйте *αόριστος* от глаголов В1 (-άω/-ώ):

αγαπάω, συναντάω, μιλάω, χτυπάω ударять, κρατάω держать, πουλάω продавать, τραγουδάω, φιλάω целовать, βοηθάω, κυβερνάω править, κουνάω качать, μαχάω, γεννάω рождать, ζητάω просить, требовать, κολλάω приклеивать, κολυμπάω плавать, περπατάω ходить, гулять, σταματάω останавливать(ся), προτιμάω предпочитать, συζητάω, τιμάω чтить, τρυπάω прокалывать, χαιρετάω приветствовать, κυνηγάω охотиться, μελετάω, μετράω считать, νικάω, πηδάω* прыгать, ξυπνάω, γλεντάω веселиться, κελαηδάω щебетать, πετть, τσιμπάω ципать, жалить

* также: πήδηξα

Устно проспрягайте несколько глаголов в аористе и составьте с ними предложения.

Тренировочное упражнение 2: образуйте *αόριστος* от глаголов В2 (-ώ):

αδιαφορώ быть безразличным, αδικώ обижать, ακολουθώ следовать, αναχωρώ отпращиваться, уезжать, απειλώ угрожать, απорώ недоумевать, αργώ, δημιουργώ создавать, διαφωνώ не соглашаться, δικαιολογώ оправдывать, ειδοποιώ сообщать, ενοχλώ мешать, беспокоить, εξηγώ, επιθυμώ желать, ευτυχώ быть счастливым, ζω, θεωρώ считать, полагаю, ικανοποιώ удовлетворять, καλλιεργώ возделывать, κατηγορώ обвинять, κατοικώ, κληροδοτώ завещать, κληρονομώ наследовать, λειτουργώ, μισώ ненавидеть, νοσταλγώ, οδηγώ, παρακολουθώ, παρηγορώ утешать, πληροφορώ информировать, προσπαθώ, προχωρώ продвигаться, στερώ лишать, συγκινώ волновать, συμπαθώ симпатизировать, сочувствовать, συμφωνώ соглашаться, τηλεφωνώ, τιμωρώ наказывать, φιλοξενώ, χρησιμοποιώ, ωφελώ быть полезным.

Устно проспрягайте несколько глаголов в аористе и составьте с ними предложения.

Αόριστος неправильных глаголов 2-го спряжения

1. Неправильные глаголы В1

- -άω (-ώ) ⇨ -ασα

γελάω — γέλασα, χαλάω (χαλνώ) портить — χάλασα

Аналогично образуется *αόριστος* от глаголов: διψάω испытывать жажду, πεινάω испытывать голод, креμάω вешишь, χαμογελάω, ξεχνάω*, κερνάω* угощать, περνάω*, γερνάω* стареть, σχολάω заканчивать (работу, занятия).

(*у отмеченных звездочкой глаголов в аористе выпадает ν: ξεχνάω — ξέχασα)

- -άω (-ώ) ⇨ -εσα

φοράω — φόρεσα, πονάω — πόνεσα, βαράω бить, колотить — βάρεσα

- -άω (-ώ) ⇨ -ηξα

τραβάω тащить — τράβηξα, φυσάω — φύσηξα, ρουφάω глотать — ρούφηξα, πηδάω прыгать — πήδηξα (πήδησα)

- -άω (-ώ) ⇔ -αζα

πετάω *летать*; *выбрасывать* — πέταξα, βαστάω *держать, поддерживать* — βάσταξα (βάστηξα)

- -άω (-ώ) ⇔ -υσα

μεθάω *пьянеть* — μέθυσα

2. Неправильные глаголы В2

- -ώ ⇔ -εσα

αποτελώ — αποτέλεσα, καλώ *звать, приглашать* — κάλεσα

Αναλογично образуется *αόριστος* от глаголов: αφαιρώ *вычитатъ, отниматъ*, διαιρώ *делитъ*, διαρκώ *длиться*, εκτελώ *выполнять*; *расстреливать*, εξαίρω *исключать*, (ε)παινώ *хвалитъ*, μπορώ, παρακαλώ, προκαλώ *вызывать*, προσκαλώ *приглашать*, στενοχωρώ* *огорчать*, συγχωρώ* *прощать*

*στενοχώρεσα /στενοχώρησα, συγχώρεσα /συγχώρησα

Ασκήσεις

1. *Верны ли следующие высказывания? (Σωστό — Λάθος — δεν ξέρω/δεν αναφέρεται)*

1. Η Νίκη ξύπνησε νωρίς. 2. Η Νίκη έχει πρόβλημα με το δόντι της. 3. Θα πάει στον οδοντίατρο την Τρίτη. 4. Ο οδοντίατρος δεν δουλεύει το Σάββατο. 5. Η αδερφή της Νίκης γιορτάζει στις 24 Αυγούστου. 6. Η Νίκη της πήρε ένα φόρεμα. 7. Η Νίκη αγόρασε το παντελόνι που της άρεσε. 8. Οι κοπέλες ήπιαν καφέ στο σπίτι της Άννας. 9. Ο καιρός ήταν καλός. 10. Η Νίκη γύρισε σπίτι στις 2 η ώρα περίπου. 11. Είδε στην τηλεόραση το έργο που της άρεσε πολύ. 12. Την ξύπνησε η αδερφή της. 13. Ο ξάδερφος της Νίκης μπήκε στην Ιατρική σχολή. 14. Ο Δημήτρης της έστειλε μήνυμα στο κινητό ζητώντας συγνώμη. 15. Ο Δημήτρης πέρασε από το σπίτι της Νίκης, αλλά εκείνη τον έδιωξε. 16. Η Νίκη συγχώρεσε τον Δημήτρη.

2. *Поставьте глаголы в аόριστος:*

1. Πέρσι ο κ. Πετρίδης (μένω) στο ξενοδοχείο. 2. Γιατί δεν (ανοίγω) την πόρτα όταν (ακούω) το κουδούνι; 3. Πότε (βλέπω) την καινούρια ταινία; — Προχθές. Μας (αρέσω) πολύ. 4. Τι (κάνω) όταν (χάνω) το πορτοφόλι σου; — (Κλαίω) πολύ, γιατί δεν (έχω) άλλα λεφτά. 5. Η Μαρία Κιουρί (ανακαλύπτω) το ράδιο. 6. (Παίρνω) το αυτοκίνητό μας και (πάω) βόλτα. 7. Εσύ τελικά (βγαίνω) έξω με τους φίλους σου; 8. Χθες τα παιδιά (γυρίζω) από τις καλοκαιρινές διακοπές τους. Μόλις (φτάνω) στο σπίτι, (ανοίγω) όλα τα παράθυρα. 9. Γιατί (βγάζω) το παλτό σου; Κάνει κρύο. 10. Με (πειράζω) πολύ ότι ο Νίκος (λέω) ψέματα. 11. Πότε (φεύγω) από το πάρτι, παιδιά; — Εμείς (μένω) στο πάρτι μέχρι τις δύο. Η Άννα (φεύγω) νωρίς. 12. Την περασμένη Τρίτη (αυτοί) (πηγαίνω) στο γήπεδο και (παίζω) μπάσκετ. 13. Τι (αγοράζω) για την αδερφή σου, Μίλτο; — Της (παίρνω) έναν δίσκο με ελληνική μουσική. 14. (Κλείνω) το παράθυρο, γιατί (κρυώνω). 15. Από ποιον το (μαθαίνω); Είσαι σίγουρος ότι σου (λέω) την αλήθεια; 16. Τελικά δεν (πηγαίνω) πουθενά. Δεν (προλαβαίνω) το λεωφορείο και (χάνω) την παράσταση.

3. *Выберите подходящую глагол:*

1. .... (έπαψε, κατάλαβε, έπεισε) όλους τους φίλους του ότι είχε δίκιο. 2. .... (έφτασε, ένωσε, συνέχισε) τις σπουδές του στο εξωτερικό. 3. Χτες το βράδυ μας ..... (άναψαν, έπαψαν, έκοψαν) το ρεύμα. 4. Ελένη, ... (φώναξες, κοίταξες,

χόρεψες) ποτέ σου συρτάκι; 5. Δεν ..... (έκλεισε, άρχισε, έφτασε) το ψωμί σήμερα. 6. .... (δουλέψαμε, πετάξαμε, μαγειρέψαμε) λίγο γλυκό για τα παιδιά. 7. Πότε ..... (κόψατε, σταματήσατε, τελειώσατε) το Λύκειο, πέρσι ή πρόπερσι; 8. Πριν από 2 χρόνια ..... (άλλαξα, έδωξα, έκοψα) το κάπνισμα. 9. .... (έκλεψε, μάζεψε, ταξίδεψε) πολύ στη ζωή του, γιατί ήταν ναυτικός. 10. Δε φώναξα, αλλά ..... (έσφιξα, στήριξα, έκλεισα) τα δόντια μου από τον πόνο.

4 *Заполните пропуски в диалоге приведенными ниже глаголами в аористос: έχω, φεύγω, κάνω, γυρίζω, αγοράζω, βρέχω, τελειώνω, πάω, είμαι, κρυώνω, είμαι, φεύγω, μένω, έχω:*

- Πού ....., Πέτρο;
- ..... στην Καβάλα. .... μια δουλειά εκεί.
- Πότε ..... ;
- ..... στις έξι του μηνός και ..... στις είκοσι.
- Με τι .....;
- Με το δικό μου αυτοκίνητο.
- ..... αυτοκίνητο;
- Ναι, τον περασμένο μήνα.
- Καλορίζικο! Πώς ..... ο καιρός στην Καβάλα;
- Όχι και τόσο καλός. .... αρκετό κρύο. .... κιόλας, κι εγώ ..... και ..... δύο μέρες στο κρεβάτι.
- Τουλάχιστον, ... τις δουλειές που ..... εκεί;
- Ευτυχώς, ναι.

5 *Заполните пропуски приведенными ниже глаголами в правильной форме: νιώθω, αρχίζω, φτάνω, πείθω, σπουδάζω, φτιάχνω, γιατρεύω, λύνω, φεύγω, διώχνω, μαζεύω, λάμπω, αλλάζω, καταλαβαίνω:*

1. Πώς ..... αυτό το φαγητό; 2. Εσείς ..... όλα σας τα προβλήματα; 3. .... τα πράγματά μας και ..... . 4. Ήρθε στο σπίτι ξαφνικά και όλοι ..... μεγάλη έκπληξη.
5. Γιατί δεν τον ..... μόλις ..... να μιλά άσχημα; 6. Δεν ..... το κρασί για όλους μας.
7. .... Καλές Τέχνες στη Φλωρεντία. 8. Μετά τη βροχή ο ήλιος ..... ξανά. 9. Αυτό το φάρμακο ..... τελείως το βήχα μου. 10. Δε με ..... αυτά που είπες. 11. Πάλι ..... γνώμη οι φίλοι σου; 12. Δεν ..... ποιος ήταν στο τηλέφωνο.

6 *Составьте предложения:*

Διάβασα	..... το μαγείρεμα;
Μαζεύετε	..... τα παράθυρα, γιατί φυσάει.
Έλειψες	..... και μετά πήγα στο σινεμά.
Τελειώσες	..... ποτέ σου από το μάθημα;
Έραψα	..... για την εξυπνάδα των παιδιών τους.
Στήριξα	..... γραμματόσημα ή νομίσματα;
Καμαρώνουν	..... το κουμπί μου.

7 *Поставьте глаголы в аористос:*

1. — Τι (κάνω) χτες, Χριστίνα; — Το πρωί (πάω) στο μάθημα. Ύστερα κάτι συμφοιτητές μου κι εγώ (φεύγω) από το Πανεπιστήμιο και (πάω) βόλτα στην παραλία. Κατά το μεσημέρι (τρώω) σ' ένα μικρό εστιατόριο κι εγώ (πληρώνω) το λογαριασμό, γιατί (έχω) τα γενέθλιά μου. Το απόγευμα (μένω) στο σπίτι και (διαβάζω) λίγο. Το βράδυ (μαγειρεύω) φαγητό για σήμερα και (ετοιμάζω) δυο σάντουιτς για βραδυνό. Κατά τις 11 (σβήνω) τα φώτα και (πηγαίνω) για ύπνο.

2. — Πετράκη, πού το (βρίσκω) αυτό το πορτοφόλι; — Στο δρόμο, μαμά. (Πέφτω) από έναν κύριο κι εγώ το (παίρνω). — Ωωω! Δεν ντρέπεσαι, Πετράκη; Γιατί δεν το (δίνω) στον κύριο που το (χάνω); Γρήγορα στην αστυνομία.
3. — Πού (είμαι) χθες, Γιάννα; — (Μένω) στο σπίτι και (κάνω) δουλειές. Το (καθαρίζω) όλο. (Αρχίζω) από τα τζάμια. Ύστερα (σκουπίζω) και (ξεσκονίζω). Μετά (ετοιμάζω) το φαγητό. (Κάνω) ένα μικρό διάλειμμα και (καπνίζω) ένα τσιγάρο. Ύστερα (συνεχίζω) ξανά. Όταν (τελειώνω), (είμαι) πολύ κουρασμένη, γι' αυτό (ξαπλώνω) λίγο κι (ακούω) μουσική.

8 *Поставьте глаголы в аористос:*

1. Το περασμένο Σάββατο ο Χρήστος (κάνω) πάρτι για τη γιορτή του. (Ερχομαι) όλοι οι φίλοι του και οι γνωστοί του. (Τρώω), (πίνω) και (χορεύω) πολύ. Στο τέλος (μαζεύω) όλα τα πιάτα και τα (πλένω). (Φεύγω) τα ξημερώματα.
2. (Πηγαίνω) ποτέ στο εξωτερικό, Παναγιώτη; — Ναι, (ταξιδεύω) σε πολλά μέρη του κόσμου. Μάλιστα (δουλεύω) και 3 χρόνια στο Βέλγιο. (Βλέπω) πολλές χώρες και (γνωρίζω) πολλούς ανθρώπους, μα πάντα η πατρίδα μου (είναι) στην καρδιά μου.
3. Τι ωραίο που (κάνω) το σπίτι σας! — Ναι. Πρώτα πρώτα (εμείς) (βάφω) όλους τους τοίχους και τις πόρτες. (Προσέχω) πολύ τα χρώματα. Έπειτα (αλλάζω) μερικά έπιπλα και (ράβω) μοντέρνες κουρτίνες. Εδώ (ανοίγω) μια ακόμη πόρτα κι έτσι το σαλόνι (μεγαλώνω). Η μητέρα (πλέκω) καινούριο τραπεζομάντηλο. Έτσι τώρα το σπίτι είναι σαν καινούριο.

9 *Заполните пропуски приведенными ниже глаголами в аористос: τελειώνω, γυρίζω, φτάνω, βρέχει, γιορτάζω, μαγειρεύω, ανοίγω, αλλάζω, αρχίζω, δουλεύω:*

1. Το τρένο ..... στο σταθμό στην ώρα του. 2. Ο Κώστας και η Ελένη ..... στο γραφείο του θείου τους τον περασμένο χειμώνα. 3. Ο Πέτρος ..... το Γυμνάσιο πέρσι. 4. Χθες το βράδυ ..... πολύ, αλλά σήμερα έχει ήλιο. 5. Προχθές είχα τα γενέθλιά μου, αλλά δεν τα ..... 6. Γιατί ..... την πόρτα, Άννα; — Γιατί κάνει ζέστη. 7. Τα παιδιά δεν ..... ακόμη από τις διακοπές. 8. Τα μαθήματά μας ..... τον Οκτώβριο. 9. Δεν ..... σήμερα, γιατί δεν είχα καιρό. 10. Δεν ξέρω πού μένει ο Γιάννης; ..... σπίτι πριν από τρεις μήνες.

10 *Напишете следящите глаголы в аористос:*

νομίζεις, γκρινιάζει, παίζετε, δουλεύουμε, βάφετε, γράφουν, ξοδεύω, μαθαίνει, διδάσκει, βρίσκουμε, φωνάζετε, αφήνει, έρχονται, βλέπεις, διασκεδάζω, καταλαβαίνουν, λες, θέλετε, ψάχνω, βρίσκεις, χάνετε, λείπει, ταξιδεύω, απαγορεύουν, βρέχει, χιονίζει, αρχίζω, έχει, παίρνετε, περιμένετε, μένεις, ψωνίζει, πείθουμε, σπρώχνω, καλυτερεύει, κλέβετε, φταις, παχαίνει, υπάρχουν, προλαβαίνετε, αρέσει, κατεβαίνω, βγαίνουν, ράβουμε, ξημερώνει, νυχτώνει, ετοιμάζεις, αναπτύσσει, αντέχει, διώχνετε, επαναλαμβάνουμε

11 *Напишете следящите глаголы в аористос:*

απαντάς, ρωτάτε, αργεί, γελάμε, πεινάς, πετάω, πονάει, παρακαλείς, προσκαλούν, φοράμε, πουλάει, ανησυχείς, δημιουργεί, γλεντούν, χαιρετάμε, οδηγείτε, χαλάμε, στενοχωρεί, μπορείς, ξυπνάτε, προτιμούν, ξεχνά, συμφωνείτε, εξηγούν, θεωρείτε, περπατάς, καίει, σχολάω, φιλοξενούν

12 *Напишете следящите глаголы в ενεστώτας:*

έγραψε, άντεξα, νοικιάσατε, κρύψαμε, αδικήσαμε, σταμάτησες, μαγειρεύαν, πρόσεξες, κοίταξα, κερδίσατε, περιμέναμε, πέρασε, μετάφρασαν, έκλαψες, πήγαν, ήπιατε, είπατε, έστειλε, χόρτασαν, πάθατε, τραγουδήσαμε, προσπάθησες, χάρισαν, έζησαν, συγχώρεσα, γέννησε, μιλήσατε, έβαλες, φέρατε, έγινε, ανεβήκαμε, είχατε, γέρασε, δίψασες, μέθυσαν, φύσηξε, χορέψαμε, έπλυνε, δώσατε, μπήκες, καθίσατε, υπέγραψαν, κέρασες, κρεμάσαμε, πίστεψαν, ζήλεψες, πλήρωσα, καπνίσαμε, έφτασες, πείραξε, πάψαμε, αποφάσισαν, γιορτάσατε, έστριψες, αγαπήσαμε

13 *Вставьте подходящие по смыслу глаголы в аористе:*

1. Ο Κώστας ..... το βιβλίο και το ..... στην Ελένη. 2. .... την Άννα μισή ώρα αλλά τελικά αυτή δεν ..... 3. Εμείς δεν ..... ότι ο κ. Ιωάννου είναι εδώ. Εσείς το .....; 4. Η Στέλλα και η Μάρω ..... καταπληκτικά στη Ρόδο το καλοκαίρι. 5. Μήπως ..... το πουλόβερ μου; — Όχι, δεν το ..... 6. Εγώ ..... πρώτος. Οι άλλοι ..... μετά. 7. .... στον Πέτρο; — Όχι. .... όμως στους άλλους. 8. Γιατί ..... τόσο αργά; — Γιατί ..... δουλειά. 9. Τα παιδιά ..... στο μάθημα, γιατί δεν ..... λεωφορείο σήμερα. 10. Τελικά ..... έξω χτες το βράδυ; — Όχι, ... στο σπίτι. 11. Αλέξη, εσύ ..... το κρασί μου; — Όχι. Δεν ξέρω ποιος το ..... 12. Σας ..... χτες το βράδυ στο σπίτι μας. Γιατί δεν .....; 13. Βρε σεις, πόσα τσιγάρα ..... χτες; Το τασάκι είναι γεμάτο. 14. Δε νομίζω ότι ο Αντρέας ..... αυτό το CD. Δεν ακούει ποτέ κλασική μουσική. 15. Εγώ σήμερα ..... πολύ νωρίς. .... έναν καφέ και στις 7:30 ήμουν στο μετρό.

14 *Выберите и вставьте пропущенные местоимения, обращая внимание на их место в предложении:*

1. Ξεσκόνισα πριν από μια ώρα, αλλά δες τι σκόνη έχουν πάλι. (τον, με, τα, την, σε, το). 2. Πηγαίνω στο σπίτι, γιατί θέλει η μητέρα. (τους, τις, τα, με, σε, τον). 3. Βλέπει σαν φίλους της. (εγώ, μας, τον, εσένα, τις, τα). 4. Έτρεξε γρήγορα, αλλά δεν έφτασε. (εσύ, εμάς, τις, αυτούς, αυτές, εμείς). 5. Ξέρω ότι αυτή η κυρία και το παιδί της μένουν εδώ, γιατί βλέπω κάθε μέρα. (εμένα, εσάς, αυτή, τους, τις, τα). 6. Χτίζουν αυτή τη γέφυρα εδώ και τρεις μήνες, αλλά ακόμη δεν τελείωσαν. (με, εσάς, την, αυτή, εμένα, αυτό). 7. Πήρε ένα καλό φάρμακο που γιάτρεψε αμέσως. (με, σε, εσείς, σου, εσένα, τον). 8. Με τρόμαξες πολύ μ' αυτά που είπες. (αυτόν, την, μου, εμένα, εσάς, τις). 9. Γιατί διαβάζετε τόσο γρήγορα; Δε καταλαβαίνω. (εσύ, εμείς, αυτά, σας, τους, του). 10. Λένε ότι έστειλαν το γράμμα συστημένο, αλλά δεν πιστεύω. (τον, την, εσύ, εμείς, τις, εμένα).

15 *Вставьте пропущенные местоимения:*

1. Κρύωσε πολύ, γι' αυτό έριξε τρεις κουβέρτες πάνω ..... (την, αυτή, αυτός, της). 2. Μου αρέσει να βλέπω χαρούμενους ανθρώπους γύρω ..... (τις, τα, μου, εμένα). 3. Γιατί δε βλέπεις μπροστά ..... (τις, τα, μου, σου), όταν περπατάς; 4. Δεν καταλαβαίνω, γιατί δεν έρχεται ποτέ μαζί .....; 5. Ζει μακριά ..... (αυτό, τον, τις, τους) εδώ και πολλά χρόνια. 6. Μόλις έστριψε τη γωνία, είδε αριστερά ..... (την, τον, της, τις) το σπίτι που ήθελε. 7. Το σταχτοδοχείο είναι δίπλα ..... (σας, σε, με, τα). Δεν το βλέπετε; 8. Πλάι σ' ..... (εμείς, εμάς, εσείς, αυτοί) μένει μια πολύ μεγάλη οικογένεια. 9. Γύρω απ' ..... (του, της, τον, αυτόν) πάντα υπάρχουν πολλοί άνθρωποι. 10. Κάθομαι πάντα κοντά σ' ..... (αυτός, αυτήν, αυτόν, τον), γιατί μου αρέσει η παρέα της.

16 *Вставьте пропущенные местоимения:*

A: Γιατί δεν ήρθες χτες, ούτε ..... πήρες κανένα τηλέφωνο;
B: Γιατί η Αλέκα ..... είπε ότι είχες πολλή δουλειά.

A: Πραγματικά, ο διευθυντής ..... έδωσε στο σπίτι και ..... έκανα μια μετάφραση.

B: ..... έμαθα, γι' αυτό δε ..... τηλεφώνησα.

A: ..... όμως τελείωσα στις 7 και ..... περίμενα να ..... πας σινεμά.

17 *Перепишите предложения в аόριστος. Π.χ.: Κάθε Σάββατο ψωνίζω στην αγορά. (Το Σάββατο) — Το Σάββατο ψώνισα στην αγορά.*

1. Κάθε μέρα αγοράζουν εφημερίδα και διαβάζουν τα νέα. (Το πρωί) 2. Τι μαγειρεύεις, μαμά; Πεινάω πολύ. 3. Τα παιδιά τους δε διαβάζουν και παίρνουν χαμηλούς βαθμούς στο διαγώνισμα. 4. Ο πελάτης πληρώνει το λογαριασμό και φεύγει. 5. Αργούμε, γιατί το μάθημα αρχίζει στις οχτώ. 6. Τη Δευτέρα δε βγαίνουμε έξω, γιατί όλα τα μαγαζιά είναι κλειστά. 7. Γυρίζω στις 2 το μεσημέρι, καθαρίζω το σπίτι, πίνω έναν καφέ, διαβάζω λίγο και ύστερα ετοιμάζω το φαγητό. Στις 7 το απόγευμα έρχεται ο άντρας μου και τρώμε μαζί. 8. Ξυπνάμε, κάνουμε γυμναστική, παίρνουμε το πρωινό μας και φεύγουμε. 9. Τι είναι αυτά που λες, Γιάννη; Μήπως πίνεις πολύ και μεθάς;

18 *Поставьте глаголы в аόριστος:*

1. Χθες ο Πέτρος (συναντώ) την Άννα. 2. (Μιλώ) με το διευθυντή, κυρία Παπαδάκη; 3. Μπαμπά, (τηλεφωνώ) ο θείος Κώστας. 4. Την Κυριακή (εμείς) (βλέπω) στην τηλεόραση μια κωμωδία και (γελώ) πολύ. 5. Προχθές (χαλώ) το ασανσέρ μας κι ακόμη δεν το (φτιάχνω)! — Πότε (καλώ) τον ηλεκτρολόγο; 6. Χθες το βράδυ (αργώ) και οι γονείς μου (ανησυχώ), γιατί η ώρα (είμαι) περασμένη. 7. Μας (βοηθώ) πολύ ο Νικήτας, όταν (έχω) ανάγκη. 8. Δεν (προσπαθώ) πολύ, γι' αυτό δεν (περνώ) στις εξετάσεις σας. 9. (Περπατώ) πολύ στην αγορά, και τώρα νιώθω πολύ κουρασμένη. 10. Ο παππούς μου (ζω) πολλά χρόνια. (Πεθαίνω) περίπου εκατό χρονών. 11. Με (τραβώ) δυνατά στο χέρι κι (πέφτω) κάτω. 12. Η Μάρω (απαντώ) σ' όλες τις ερωτήσεις στο διαγώνισμα και (παίρνω) άριστα. 13. Μήπως με (ζητώ) χτες, Ρίτα; — Ναι, (περνώ) από το σπίτι σου κατά της 2, αλλά δεν (είμαι) εκεί. 14. Σε (παρακαλώ) τόσες φορές, αλλά εσύ τίποτα. Επιτέλους, γιατί δε λες την αλήθεια; 15. Σε (στενοχωρώ) πολύ μ' αυτά που (λέω), ε; 16. Πού (μαθαίνω) τόσο καλά τα ελληνικά, Τάνια; — Στην Ελλάδα, φυσικά! (Ζω) εκεί σχεδόν τρία χρόνια.

19 *Задайте вопросы к подчеркнутым словам:*

1. Ετοιμάσα το δωμάτιο για τον ξένο μας. 2. Γύρισε από τη δουλειά με τον Αλέκο. 3. Το γράμμα που πήρε είναι από το ξάδερφό του. 4. Στον πατέρα μου χάρισαν αυτό το ρολόι και όχι σ' εμένα. 5. Κουβέντισα με τη μητέρα της το πρόβλημα που είχε. 6. Είπε τα παράπονά του στους δύο καλούς του φίλους. 7. Φύλαξε για τις πελάτισσές της αυτές τις μπλούζες. 8. Διάλεξαν δυο ωραία βιβλία για τα ανίψια τους. 9. Εδώ και πολύ καιρό δεν είχα νέα από τους γονείς του. 10. Έμεινε στο Παρίσι με τον αδελφό και την αδελφή του.

20 *В каждом из следующих предложений пропущено местоимение. Перепишите, выбрав нужное местоимение и поставив его на место:*

1. Δεν ήσουν εδώ χτες, γι' αυτό δε ρωτώ. (με, τον, την, σε) 2. Δεν πάνε μόνες στον κινηματογράφο. Πηγαίνω πάντα μαζί τους. (τις, μας, τους, εσείς) 3. Ζηλεύει, γιατί ξέρει ότι είναι πιο έξυπνη απ' αυτόν. (τους, τη, μας, σας) 4. Ξαπλώνουν το μεσημέρι, γιατί ο μεσημεριανός ύπνος ξεκουράζει. (εγώ, εσύ, τους, αυτός) 5. Όταν

πηγαίνω ταξίδι, τις βαλίτσες μου ετοιμάζει η μητέρα μου. (εσύ, την, τις, τον) 6. Ξέρω ότι σου αρέσει αυτό το τραγούδι, όμως δε μου αρέσει καθόλου. (εγώ, εσύ, εμένα, εμάς) 7. Το είχα πολλές μέρες στο σπίτι, αλλά έδωσα στη Μαίρη σήμερα το πρωί. (το, την, τον, τα) 8. Κώστα, δυστυχώς φέρνω δυσάρεστα νέα. (σε, σου, εσύ, τα) 9. Δεν το κουβέντιασαν καθόλου εκείνο το θέμα, γιατί βρήκαν χωρίς σημασία. (την, τους, το, τα)

21 *Поставьте глаголы в аористос:*

1. Πώς (περνώ) στην ντίσκο, παιδιά; — (Περνώ) πολύ ωραία. 2. Εγώ (γελώ) πολύ με την ταινία που (βλέπω). 3. Ο πατέρας μου (δουλεύω) και το Σάββατο ως τις 5 το απόγευμα. 4. Καλά, γιατί δεν (παίρνω) τηλέφωνο τους γονείς σου; 5. Αυτοί που (μπαίνω) πρώτοι (έχω) το πιο καλό τραπέζι. 6. Δεν (πάω) (αυτοί) στη συναυλία, γιατί κανείς δεν (ξέρω) πού (είναι). 7. Με ποιους (παίζω) ποδόσφαιρο ο Νότης την Πέμπτη; 8. Δεν ξέρω για σας, αλλά εγώ (πεινάω). Υπάρχει φαγητό στο σπίτι; 9. Τελικά, (εμείς) (στέλνω) τις κάρτες για τα Χριστούγεννα νωρίς. 10. Γιατί (αγοράζω) αυτά τα ψάρια; Σε (γελώ, αυτοί), δε βλέπεις ότι δεν είναι φρέσκα;

22 *Прочитайте расписание и ответьте на вопрос: Τι έκανε ο Κώστας την περασμένη βδομάδα; Используйте глаголы в аористос.*

Το πρόγραμμα του Κώστα την προηγούμενη βδομάδα

Δευτέρα:	9:15 π.μ. — μάθημα, ως τις 7 μ.μ. — στη βιβλιοθήκη
Τρίτη:	πρωί — ταχυδρομείο (δέμα), μεσημέρι — Πανεπιστήμιο, απόγευμα — σακάκι (καθαριστήριο), 7 μ.μ. — μπάσκετ
Τετάρτη:	πρωί — τηλεφώνημα στη μητέρα μου, μεσημέρι — αγγλικά στο φροντιστήριο, απόγευμα — ο φίλος για καφέ
Πέμπτη:	πρωί — νοίκι, μεσημέρι — διάβασμα, 6 μ.μ. — κολυμβητήριο, βράδυ — κάρτες για τις γιορτές
Παρασκευή:	μεσημέρι — ένα CD για τον Παύλο, 6 μ.μ. — γυμναστήριο, 9 μ.μ. — βραδινό στο εστιατόριο με την Αλίκη
Σάββατο:	πρωί — αγορά, κρέας από το χασάπη, τα βρώμικα ρούχα μου, καθαριότητα στο σπίτι, απόγευμα — διάβασμα
Κυριακή:	μεσημέρι — φαγητό στο εστιατόριο

23 *Расскажите друг другу о том, что вы делали на прошлой неделе.*

24 *Постарайтесь продолжить рассказ:*

Χθες έκανα λάθος και μπήκα σε ξένο διαμέρισμα. Ήταν ανοιχτή η πόρτα και δεν κατάλαβα ότι ήμουν σε λάθος πάτωμα. ....

25 *Напишите 2 сочинения о том, как вы провели а) вчерашний день; б) выходные.*

26 *Перепишите текст в аористос:*

Φέτος τα καλοκαίρι (πολύς) (ο τουρίστας) περνούν (οι διακοπές) τους στην Ελλάδα. (Μερικός) μένουν (πολύς) (καιρός) εδώ, (άλλος) μένουν (λίγος) (χρόνος) μόνο. (Όλος) όμως πηγαίνουν σε (τα νησιά) για (λίγος) (η μέρα) και ανεβαίνουν σε (η Ακρόπολη). Έπειτα γυρίζουν σε (οι πατρίδες) τους χαρούμενοι και κατάμαυροι.

27 *Напишите и расскажите о том, как вы провели отпуск / каникулы.*

Πού πήγατε; Με ποιους πήγατε; Πότε φύγατε; Πώς φύγατε; Πόσο μείνατε εκεί; Πού μείνατε, σε ξενοδοχείο ή νοικιάσατε ένα δωμάτιο; Τι κάνατε εκεί; Πού πήγατε; Τι είδατε; Πώς ήταν ο καιρός; Πότε και πώς γυρίσατε;

28 *Подготовьте устный рассказ на тему «Ένα περιστατικό από τη ζωή μου».*

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

χθες-προχθές = τις προάλλες, τις τελευταίες 2-3 μέρες

Περασμένα ξεχασμένα.

Μου περνάει η ιδέα /η σκέψη.

Μου πέρασε απ' το μυαλό /απ' το νου ότι, ...

Ο έρωτας περνάει από το στομάχι. (παροιμία)

(κάτι) περνάει από το χέρι μου — το αν θα γίνει κάτι ή όχι εξαρτάται από μένα
περνάω από = υποβάλλομαι. Πέρασα από τις εξετάσεις.

Πέρασα στις εξετάσεις (=πέτυχα).

Πέρασε η μόδα των μακριών μαλλιών. (=τέλειωσε)

Σου πέρασε ο πονοκέφαλος;

Η Αλίκη μας περνάει όλους στα μαθήματα, είναι η καλύτερη στην τάξη μας.

Πήρα κλήση, γιατί πέρασα με το κόκκινο.

Όπως την είδα από μακριά, την πέρασα για τη Μαίρη. (=νόμισα ότι είναι)

περνά το δικό μου = γίνεται αυτό που θέλω

περνά κάποιον/κάτι από (ψιλό) κόσκινο = εξετάζω εξονυχιστικά

Με τη συμπεριφορά σου πέρασες κάθε όριο. (περνά = υπερβαίνω)

Το εισιτήριο περνά μόνο στα λεωφορεία, δεν είναι για το μετρό. (=ισχύει)

Κεφάλαιο 10 Τι θα κάνετε απόψε;

Γραμματική:

*Будущее время — Μέλλοντας συνεχής, Μέλλοντας απλός
Неопределенное местоимение κανένας*

Διάλογος 1. Τι ωραία που θα περνάμε!

Η Γιωργία κι ο Κωστής σκέφτονται τις καλοκαιρινές τους διακοπές. Μαζί τους είναι ένας φίλος, ο Νίκος.

Κωστής: Αχ! Τι ωραία που θα περνάμε!... Διακοπές, ξεκούραση... Όλη μέρα δε θα κάνω τίποτα. Θα είμαι δίπλα στο κυματάκι, θα πίνω το ουζάκι μου και θα ψαρεύω.

Νίκος: Τι λέει το πρόγραμμα για φέτος;

Κωστής: Κουφονήσι. Ήσυχο νησί και μικρό. Κι οι άνθρωποι είναι πολύ φιλόξενοι.

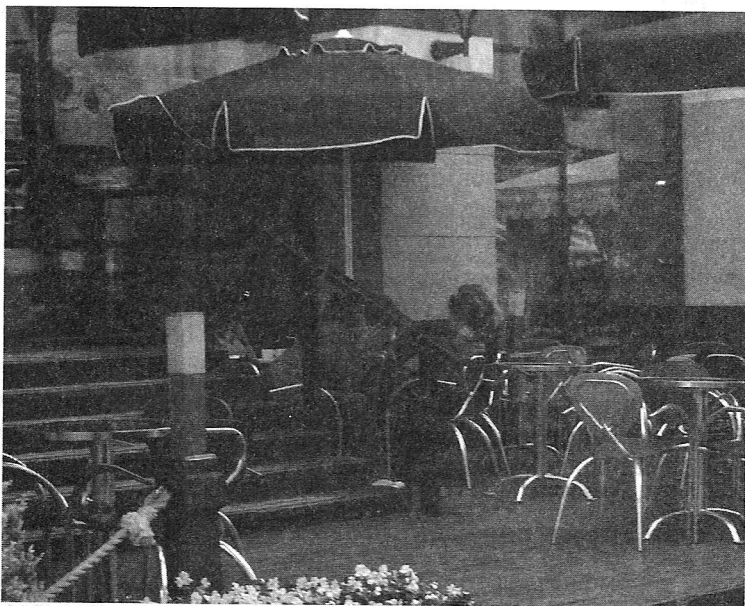
Γιωργία: Το σημαντικό είναι ότι θα είμαστε μακριά από την Αθήνα: δε θα χτυπάει το τηλέφωνο, δε θα βλέπουμε τηλεόραση...

Κωστής: Αυτή είναι ζωή! Θα διαβάζω ήσυχος τα βιβλία μου, θα πηγαίνουμε για μπάνιο...

Γιωργία: Θα τρώω το ψαράκι μου, θα κάνω ηλιοθεραπεία με τις ώρες, θ'ακούω τη μουσική μου ώρες ατελείωτες...

Νίκος: Όλ' αυτά είναι πολύ ωραία. Αλλά για πότε; Τον Αύγουστο, όταν θα πάρετε την άδεια;

Κωστής: Φυσικά. Μ' αυτό το όνειρο θα δουλεύουμε τους επόμενους μήνες!

Διάλογος 2. Πάμε για φαγητό:

Ναταλία: Ναι;

Πέτρος: Τη Ναταλία παρακαλώ.

Ναταλία: Η ίδια. Εσύ είσαι, Μανόλη;

Πέτρος: Ποιος Μανόλης, βρε Ναταλία; Ο Πέτρος είμαι.

Ναταλία: Έλα, Πέτρο, συγγνώμη, δε σε γνώρισα. Δε σ' ακούω καλά.

- Πέτρος: Τι θα κάνεις απόψε, Ναταλία; Θες να πάμε κάπου για καφέ;
 Ναταλία: Δυστυχώς, δεν μπορώ. Σήμερα έχω πολλή δουλειά και θα μείνω στο γραφείο μέχρι αργά.
 Πέτρος: Δεν πειράζει. Τότε έχω μια καλύτερη ιδέα. Θα φάμε έξω αύριο και μετά θα πάμε σινεμά. Θα παίξουν μια καλή γαλλική κωμωδία στον Αστερία. Τι λες;
 Ναταλία: Ωραία ιδέα! Πού θα πάμε για φαγητό;
 Πέτρος: Στην ταβέρνα του κυρ-Ηλία. Εσύ πού θα είσαι αύριο το βράδυ;
 Ναταλία: Ένα λεπτό... Θα σου πω... Αύριο θα σχολάσω νωρίς, θα φύγω στις τέσσερις. Μετά όμως θα κατέβω στο κέντρο για ψώνια, αλλά δε θ' αργήσω. Θα επιστρέψω κατά τις έξι. Θα περάσεις από το σπίτι μου, Πέτρο;
 Πέτρος: Φοβάμαι ότι δε θα προλάβω. Θα σε περιμένω στις 7 μπροστά στο μαγαζί, εντάξει; Δεν είναι μακριά, δύο τρία τετράγωνα μετά την πλατεία. Θα το βρεις εύκολα.
 Ναταλία: Πώς θα έρθω;
 Πέτρος: Λοιπόν! Θα πας ευθεία κάτω την οδό Νίκης και θα στρίψεις δεξιά στον τρίτο δρόμο. Θα δεις την ταβέρνα απέναντι στο μεγάλο σούπερ-μάρκετ, στη γωνία.
 Ναταλία: Εντάξει, Πέτρο μου. Θα τα πούμε αύριο.

Λεξιλόγιο

Αστερίας — «Морская звезда» — вымышленное название кинотеатра
 το τετράγωνο — квадрат; квартал
 ευθεία — прямо

Γραμματική

Будущее время несовершенного вида Μέλλοντας Συνεχής

Показывает длительно или повторяющееся действия в будущем. Как уже говорилось, *μέλλοντας συνεχής* образуется с помощью частицы *θα* и форм глагола в *ενεστώτας*: *θα διαβάζω* (буду читать), *θα διαβάζεις*, *θα διαβάζει*, *θα διαβάζουμε*, *θα διαβάζετε*, *θα διαβάζουν*.

В случае отрицания частица *δεν* ставится перед *θα*.

С *μέλλοντας συνεχής* могут употребляться обстоятельства времени, подчеркивающие длительность или повторяемость действия, напр.: *όλη (τη) μέρα* (όλη την ημέρα), *όλο το απόγευμα*, *όλο το χρόνο*, *από αύριο*, *από του χρόνου*, *από τον άλλο* (επόμενο /ερχόμενο) *μήνα*, *από την άλλη* (επόμενη /ερχόμενη) *εβδομάδα*, *από δω και πέρα* / *από δω κι εμπρός* / *στο εξής*, *κάθε μέρα*, *κάθε βράδυ* κ.λπ.

Будущее время совершенного вида Μέλλοντας Απλός

Образуется с помощью частицы *θα*, основы *αόριστος* (без приращения *ε-*) и окончаний *ενεστώτας* (-ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν). Ударение ставится на последней гласной основы глагола:

δουλεύω — *δούλευα* — *θα δουλέψω* (поработаю), *θα δουλέψεις*, ...

γράφω — *έγραψα* — *θα γράψω* (напишу), *θα γράψεις*, *θα γράψει*, ...

Μέλλοντας Απλός некоторых неправильных глаголов

αρέσω — *θα αρέσω*

βγαίνω — *θα βγω*

ανεβαίνω — *θα ανέβω* / *θα ανεβώ*

κατεβαίνω — *θα κατέβω* / *θα κατεβώ*

μπαίνω — θα μπω	βάζω — θαβάλω
τρώω — θα φάω	βγάζω — θα βγάλω
πίνω — θα πιω	φεύγω — θα φύγω
λέω — θα πω	βλέπω — θα δω
κλαίω — θα κλάψω	δίνω — θα δώσω
φταίω — θα φταίξω	κάνω — θα κάνω
καίω — θα κάψω	μένω — θα μείνω
πάω / πηγαίνω — θα πάω	περιμένω — θα περιμένω
βρίσκω — θα βρω	θέλω — θα θέλω / θα θελήσω
παίρνω — θα πάρω	γίνομαι — θα γίνω
φέρνω — θα φέρω	πλένω — θα πλύνω
σέρνω — θα σύρω	στέλνω — θα στείλω
γέρνω — θα γείρω	έρχομαι — θα έρθω
δέρνω — θα δείρω	χορταίνω — θα χορτάσω
καταφέρνω — θα καταφέρω	κάθομαι — θα καθίσω (θα καθήσω)
προλαβαίνω — θα προλάβω	μαθαίνω — θα μάθω
καταλαβαίνω — θα καταλάβω	παθαίνω — θα πάθω
λαβαίνω — θα λάβω	τυχαίνω — θα τύχω
προτείνω — θα προτείνω	πετυχαίνω — θα πετύχω
πέφτω — θα πέσω	πεθαίνω — θα πεθάνω
ελπίζω — θα ελπίσω	πρέπει — θα πρέπει
επαναλαμβάνω — θα επαναλάβω	ξεχνώ — θα ξεχάσω
κερνώ — θα κεράσω	γερνώ — θα γεράσω
συμβαίνει — θα συμβεί	περνώ — θα περάσω

Примечание 1. После όταν, ίσως, μόλις, μήπως частица θα не ставится:
Όταν μάθω τα νέα, θα σου πω. Ίσως πάω στην αγορά απόψε. Μόλις τον δω, θα του μιλήσω για σένα. Μήπως δεις τον Ηλία το απόγευμα;

Примечание 2. Если дополнение выражено местоимением, то оно ставится между частицей θα и смысловым глаголом:
Θα περιμένω την Έφη. — Θα την περιμένω. Θα φάω το καρπούζι. — Θα το φάω.
Если в предложении есть 2 дополнения, выраженные местоимениями, то косвенное дополнение (кому? чему?) предшествует прямому (кого? что?):
(Δεν) θα πω τα νέα στον Κώστα. — (Δεν) θα του τα πω.

Ασκήσεις

1 Прочитайте следующие диалоги. Поставьте в μέλλοντας απλός выделенные курсивом глаголы:

Α.

- Γιάννης: Συγγνώμη, μήπως ξέρετε πού είναι το εστιατόριο Pasteria;
Περαστικός: Μάλιστα. *Παίρνετε* τη Δοϊράνης και στα φανάρια της Δαβάκη *στρίβετε* αριστερά. *Περνάτε* την υπόγεια διάβαση, *περνάτε* και τα φανάρια, και *συνεχίζετε* ευθεία πάνω. Μετά την Εστία της Νέας Σμύρνης, *πηγαίνετε* ευθεία κάτω προς το γήπεδο του Πανιώνιου. Ο δρόμος αυτός λέγεται Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Το εστιατόριο είναι γωνία Παλαιολόγου και Αδραμυτίου.
- Γιάννης: Σας ευχαριστώ πολύ.

B.

- Ξένος: Με συγχωρείτε, μου λέτε, σας παρακαλώ, πώς μπορώ να πάω στο Αρχαίο Ωδείο;
- Τροχονόμος: Είμαστε στην οδό Κορίνθου. *Βαδίζετε* κατευθείαν μπροστά και *φτάνετε* στην πλατεία Γεωργίου Α'. Στο πάνω μέρος της πλατείας *συναντάτε* την οδό Γεροκωστοπούλου. Την *ακολουθείτε*, *ανηφορίζετε*, *ανεβαίνετε* τα σκαλιά, *στρίβετε* λίγο δεξιά και *φτάνετε* στην πλατεία Αγίου Γεωργίου. Στο πρώτο τετράγωνο *αριστερά βρίσκετε* το Αρχαίο Ωδείο.

2 Составьте собственные диалоги по этим образцам.

3 Образуйте μέλλοντας απλός от всех глаголов предидущей главы (см. тренировочные упражнения в разделе «Γραμματική»). Проспрягайте несколько глаголов в μέλλοντας απλός. Устно составьте с ними предложения.

4 Образуйте μέλλοντας απλός от глаголов:

αποφασίζω, τρομάζεις, εξηγείτε, γνωρίζει, πειράζετε, αλλάζεις, αφήνουν, πετάς, διδάσκει, ζηλεύουν, βγαίνετε, βγάζουν, φεύγει, τιμωρείτε, φέρνεις, ρωτάς, αργείτε, φιλοξενούν, παρηγορεί, ξεχνάτε, στρώνουν, ρίχνεις, μιλάτε, καλυτερεύει, απειλούν, ξημερώνει, πονάει, διψάω, προσκαλούν, ενοχλείς, βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κατοικούν, ζει, αντέχεις, δοκιμάζει, καπνίζετε, γεμίζει, πληρώνουν, ανακατεύετε, τηλεφωνείς, παίρνει, ετοιμάζουμε, οδηγεί, συγχωρείτε, ρωτούν, απλώνει, σπρώχνετε, κρύβουν, πείθω, βολεύει, καθαρίζετε, νικούμε

5 Перепишите следующий текст а) в аόριστος; б) в μέλλοντας απλός:

Το Σάββατο ο Νίκος δεν έχει δουλειά. Είναι στο σπίτι του όλη την ημέρα. Αγοράζει όλες τις εφημερίδες και διαβάζει τα νέα και τα αθλητικά. Ετοιμάζει μεσημεριανό μόνος του. Το απόγευμα παίρνει τηλέφωνο τους φίλους του και πηγαίνουν μαζί στον κινηματογράφο. Βλέπουν μια κωμωδία και έπειτα πηγαίνουν στην ταβέρνα για ένα κρασάκι. Ο Νίκος γυρίζει στο σπίτι του αργά.

6 Поставьте глаголы в μέλλοντας απλός:

1. Την άλλη φορά (προσέχω) και (κάνω) σωστά τη δουλειά της. 2. (Διαβάζω) τα νέα στον παππού του μόλις (τελειώνω) τη δουλειά του. 3. (Καθαρίζω) τις πατάτες σε λίγο. 4. Η ώρα πήγε οχτώ κι εσείς είστε ακόμα στο σπίτι! Σίγουρα (χάνω) το τρένο. 5. Είπε ότι (παίρνω) μια μπλούζα για τη μαμά της. 6. Εμείς (βλέπω) το καινούριο έργο, όταν (έχω) καιρό. 7. Είμαι σίγουρη ότι εσύ (κρατώ) το μυστικό μου. 8. Ο σκύλος μας είναι πολύ γέρος, δε (ζω) πολύ καιρό ακόμα. 9. (Φεύγω) για την Αθήνα την επόμενη εβδομάδα, αλλά δεν ξέρει ακόμα πού (μένω). 10. Δεν (αργώ), (επιστρέφω) αμέσως.

7 Перепишите следующий текст в μέλλοντας απλός:

Την περασμένη Κυριακή πήγαμε για μπάνιο στο Σούνιο. Φύγαμε στις 4 το απόγευμα και φτάσαμε εκεί στις 5:15. Μείναμε στη θάλασσα για 2-3 ώρες, κάναμε μπάνιο και παίξαμε μπάλα στην αμμουδιά. Το βράδυ πήγαμε σε μια ταβέρνα εκεί κοντά και φάγαμε. Πήραμε ψάρια, πατάτες και χωριάτικη σαλάτα. Επίσης ήπιαμε

κρασί και πορτοκαλάδα. Αργά το βράδυ επιστρέψαμε σπίτι μας με το αυτοκίνητό μας. (Την άλλη Κυριακή ...)

8 *Поставьте глаголы в μέλλοντας απλός / μέλλοντας συνεχής:*

1. Όταν ξενυχτάς, πάντα (αργώ) στο μάθημα. 2. (Εμείς, ακούω) μουσική όλο το απόγευμα. 3. Στις διακοπές (πηγαίνω) κάθε μέρα για μπάνιο. 4. (Ερχομαι) κι ο Δημήτρης; — Όχι, αλλά (τηλεφωνώ) σε λίγο. 5. (Φοράω, εσύ) το μπλε παντελόνι ή το μαύρο; 6. Η Ελένη είπε ότι μας (ξαναπαίρνω) τηλέφωνο το βράδυ. 7. (Εμείς, περιμένω) τον Κώστα στο διάδρομο. (Αργώ, αυτός); 8. Πότε (αρχίζω) τα μαθήματα από το άλλο τρίμηνο; 9. (Κόβω) το τσιγάρο; Μπράβο σας! 10. Οι φίλες μου (περνάω) από το σπίτι μας στις 5. 11. (Ερχομαι, εσείς) στη γιορτή μου; Είναι το Σάββατο. 12. Κάθε πότε (πηγαίνω) στο γυμναστήριο, Μάρω; 13. Πότε (χιονίζει) επιτέλους; 14. Από δω κι εμπρός εγώ (περνάω) και σε (παίρνω) στις οχτώ και όχι στις εννιά. 15. Αν δεν το θέλεις, (το, πετάω) στα σκουπίδια. 16. Αν ο καιρός είναι γλυκός, (περνάω) από το σπίτι σου και (πάω) βόλτα. 17. (Προσπαθώ) να είμαι στην ώρα μου. 18. Τι ώρα (ξεκινώ, εμείς) για την Αθήνα; — Στις 5 το απόγευμα. 19. Από αύριο (ξυπνώ) νωρίς, γιατί (πιάνω) δουλειά στις 7 το πρωί. 20. (Με, συγχωρώ) άραγε ο Τάσος γι' αυτό που είπα; — Δε νομίζω.

9 *Отвечьте на вопрос: Τι θα κάνει η Γιάννα την επόμενη εβδομάδα;*

Δευτέρα: πρωί — έχει δουλειά στο γραφείο της
μεσημέρι — συναντά μια φίλη της και πίνουν καφέ μαζί
απόγευμα — παίρνει έναν ύπνο, διαβάζει κάποιο βιβλίο
βράδυ — μένει στο σπίτι και βλέπει τηλεόραση

Τρίτη: πρωί — τηλεφωνεί στον αδερφό της στο εξωτερικό
μεσημέρι — καθαρίζει το σπίτι της και γράφει γράμματα
6 μ.μ. — πάει για γυμναστική, 9 μ.μ. — επιστρέφει στο σπίτι της

Τετάρτη: 10 π.μ. — περνά απ' το σπίτι ενός φίλου της
11 π.μ. — πάει στην αγορά
4 μ.μ. — κόβει αεροπορικό εισιτήριο για την Αθήνα
5 μ.μ. — έχει ραντεβού με το γιατρό της

Πέμπτη: 9 π.μ. — τηλεφωνεί σε μερικούς συναδέλφους και τους καλεί στο σπίτι της
10 π.μ. — πάει στο κομμωτήριο, κόβει και βάφει τα μαλλιά της
11 π.μ. — αγοράζει μερικά τρόφιμα, μεσημέρι — μαγειρεύει
7 μ.μ. — έρχονται οι συνάδελφοί της, περνούν μια ευχάριστη βραδιά

Παρασκευή: 10 π.μ. — ετοιμάζει τις βαλίτσες της
11 π.μ. — τρώει πολύ ελαφρά, 1:00 — φεύγει για το αεροδρόμιο
4 μ.μ. — φτάνει στην Αθήνα, πηγαίνει στο ξενοδοχείο
8 μ.μ. — συναντά τη θεία της

Σάββατο: πρωί — τρώει πρωινό, διαβάζει εφημερίδα
μεσημέρι — βρίσκει τους παλιούς φίλους της, βγαίνει μαζί τους και гуρίζει στο ξενοδοχείο της αργά το βράδυ

Κυριακή: πρωί — πηγαίνει σε κάποιους συγγενείς της
1:00 — πηγαίνει στο αεροδρόμιο όπου τρώει ένα σάντουιτς
6 μ.μ. — είναι στο σπίτι της
10 μ.μ. — πάει για ύπνο, γιατί είναι πολύ κουρασμένη

10 *Отвечьте на вопросы, используя в качестве прямого и косвенного дополнений личные местоимения:*

1. Έδωσαν το βιβλίο στον Αλέξη; (Όχι). 2. Τους έστειλε τις φωτογραφίες; (Ναι).
3. Σας έφεραν τα ψώνια; (Ναι). 4. Είπατε όλη την ιστορία στη Μαρία; (Όχι). 5. Θα του κάνεις το γλυκό που του αρέσει; (Ναι). 6. Θα πάρεις της Λίτσας τη σοκολάτα; (Όχι). 7. Θα στείλετε τα βιβλία στο Στέλιο; (Ναι). 8. Θα φέρει την εφημερίδα στον παππού; (Ναι). 9. Έγραψες τα νέα στους γονείς σου; (Όχι). 10. Έδωσες το γάλα στα παιδιά; (Ναι). 11. Θα αγοράσετε λουλούδια για τις κοπέλες; (Όχι). 12. Σου είπαν οι γονείς σου τι ώρα θα φτάσουν; (Ναι). 13. Θα δείξετε στις θείες τα δώρα που πήρατε; (Όχι). 14. Θα φέρετε στις κυρίες τις καρέκλες από το σαλόνι; (Όχι). 15. Σας εξήγησε ο δάσκαλος αυτόν τον κανόνα; (Ναι).

11 Προчитайте и воспользуйтесь в лицах:

- Κος Σμιθ: Συγγνώμη...
- Περαστικός: Παρακαλώ!
- Κος Σμιθ: Μήπως ξέρετε πόσο μακριά είναι το Μοναστηράκι από δω;
- Περαστικός: Δεν είναι μακριά, περίπου ένα τέταρτο με τα πόδια. Πού ακριβώς θέλετε να πάτε;
- Κος Σμιθ: Στο σταθμό του τρένου. Έχω και το χάρτη μαζί μου, αλλά δεν ξέρω πού ακριβώς είμαστε τώρα.
- Περαστικός: Δεν είστε από δω;
- Κος Σμιθ: Όχι, δεν είμαι Έλληνας. Είμαι Άγγλος.
- Περαστικός: Αλήθεια; Μιλάτε πολύ καλά ελληνικά.
- Κος Σμιθ: Ευχαριστώ. Ξέρετε, είμαι καθηγητής ελληνικών.
- Περαστικός: Α, μάλιστα. Έρχεστε συχνά στην Ελλάδα;
- Κος Σμιθ: Ναι, αλλά πρώτη φορά στην Αθήνα.
- Περαστικός: Λοιπόν, βλέπετε αυτό το αρχαίο μνημείο στη μέση της πλατείας; Είναι το μνημείο του Λυσικράτη. Για να δούμε το χάρτη. Εμείς είμαστε τώρα εδώ. Θα στρίψετε δεξιά, θα βρείτε την οδό Αδριανού και εκεί θα στρίψετε αριστερά.
- Κος Σμιθ: Πού ακριβώς είναι ο σταθμός;
- Περαστικός: Στο τέλος αυτού του δρόμου. Θα τον βρείτε εύκολα.
- Κος Σμιθ: Μάλιστα. Μήπως υπάρχει κανένα εστιατόριο εδώ κοντά;
- Περαστικός: Βέβαια, υπάρχουν πολλά εστιατόρια εδώ, αλλά και λίγο πιο πάνω, κοντά στην Πλατεία Συντάγματος.
- Κος Σμιθ: Πλατεία Συντάγματος είπατε;
- Περαστικός: Ναι, είναι απέναντι από τη Βουλή. Ξέρετε πού είναι η Βουλή;
- Κος Σμιθ: Α! Ναι, ναι, ξέρω. Ωραία, σας ευχαριστώ πολύ για πληροφορίες.
- Περαστικός: Παρακαλώ. Θα μείνετε πολύ καιρό στην Αθήνα;
- Κος Σμιθ: Περίπου δύο εβδομάδες.
- Περαστικός: Καλή διαμονή.
- Κος Σμιθ: Ευχαριστώ. Γεια σας.

Γραμματική

Неопределенное местоимение κανένας — καμιά / καμία — κανένα

Образовано от числительного ένας — μια / μία — ένα, склоняется аналогично и употребляется только в ед.ч. Местоимение κανένας — καμιά (καμία) — κανένα начинается:

1. *кто-л., что-л., какой-л.*, в утвердительных предложениях = κάποιος (κάποια, κάποιο), в вопросительных предложениях = κανείς
2. *никто, ничего, никакой* (в отрицательных предложениях)
3. *около, приблизительно*

Примеры употребления:

Έρχεται κανένας (=κάποιος) φίλος το βράδυ.
 Το βράδυ ο παππούς πάντα λέει καμιά (=κάποια) ιστορία στα παιδιά.
 Όταν πονάει το κεφάλι μου, παίρνω κανένα (=κάποιο) χάπι.
 Πού είναι η τσάντα μου; Την είδε κανένας /κανείς; — Όχι, δεν την είδε κανείς /κανένας. Κανένας /κανείς δεν ξέρει πού είναι.
 Υπάρχει καμιά τράπεζα εδώ κοντά; — Δεν υπάρχει καμιά.
 Θέλεις κανένα μήλο; — Όχι, δε θέλω κανένα.
 Σε καμιά (καμιά) περίπτωση. Με κανέναν τρόπο.
 Όταν πηγαίνω στην πατρίδα μου, μένω κανένα μήνα.
 Περιμένεις ώρα; — Κανένα τέταρτο. Είναι εδώ καμιά εικοσαριά άτομα.

Неопределенное местоимение καθένας — **καθεμιά** /**καθεμία** — **καθένα** (всякий, каждый) также образовано от числительного ένας — μια /μία — ένα и употребляется только в ед.ч.

Неопределенное местоимение κάτι (нескл.) имеет значения: а) что-то, кое-что (κάτι γίνεται, του είπε κάτι); б) некий, какой-то (κάτι άνθρωποι, πάμε σε κάτι φίλους); в) такой — для выражения сильной степени (έχει κάτι μάτια!)

Местоимение τίποτα (τίποτε) также имеет несколько значений: а) что-либо (θέλετε τίποτα άλλο;), б) ничего — в отр. предложениях (δε θέλω τίποτα), в) какой-нибудь (έχεις τίποτε βιβλία;)

12 Ролевая игра «Как спросить дорогу?». Полезные выражения:

Συγγνώμη (Με συγχωρείτε), πώς μπορώ να πάω (πώς θα πάω) (από δω) στο...
 θα προχωρήσεις/-ετε ευθεία
 δύο τρία τετράγωνα παρακάτω
 θα πάρεις/-ετε την οδό ... (τη λεωφόρο ...)
 θα περάσεις/-ετε τα πρώτα (δεύτερα) φανάρια (το μουσείο, την οδό Ερμού, ...)
 θα στρίψεις/-ετε δεξιά στην οδό ... (στα φανάρια, στην πιτσαρία, ...)
 θα συνεχίσεις/-ετε ευθεία κάτω (πάνω)
 στο αριστερό (δεξί) σου /σας χέρι, αριστερά, δεξιά, στη γωνία
 αμέσως πριν /μετά από το σούπερ-μάρκετ

13 Заполните пропуски местоимением κανένας в нужной форме:

1. Πηγαίνω πολύ νωρίς στη δουλειά μου, γι' αυτό δε βλέπω ..... στο δρόμο. 2. Πόσον καιρό κάνεις διακοπές; — ..... μήνα. 3. Όταν έχω καιρό, βλέπω ..... φίλο, πηγαίνω ..... βόλτα ή σε ..... σινεμά. 4. Δεν έχω ..... δουλειά για αύριο. 5. Ο Γιάννης δε γράφει ..... γράμμα όταν φεύγει στην πατρίδα του. 6. Συγγνώμη, μήπως υπάρχει ..... περίπτερο εδώ κοντά; 7. Μήπως ξέρετε ..... καλό καθηγητή ιταλικών; 8. Είδες ..... μαύρο αναπτήρα πάνω στο τραπέζι; 9. Δεν υπάρχει ..... άσπρη μπλούζα σ' αυτό το μέγεθος. 10. Έχεις ..... μολύβι;

14 Что означает местоимение κανείς / κανένας (καμιά, κανένα) в данных предложениях?

Π.χ. Χτυπά το τηλέφωνο, αλλά δεν απαντά κανείς. = Ούτε ένας.

1. Βλέπεις κανέναν από τους παλιούς μας συμμαθητές, Βασίλη; 2. Η Μάρω δεν έχει καμία φίλη στη δουλειά της. 3. Γιατί δεν αγοράζεις καμιά εφημερίδα, Άρη; 4. Κανένα παιδί δεν παίρνει το λεξικό μαζί του. 5. Έχει κανείς ένα καθαρό τετράδιο; 6. Εσύ ποτέ δε βοηθάς κανέναν. 7. Σήμερα δεν έχω κανένα ραντεβού. 8. Είναι κανείς από σας μηχανικός; 9. Μου δίνεις, σε παρακαλώ, καμιά καρέκλα; 10. Όταν πηγαίνα στη φίλη της, μένει καμιά ώρα. 11. Δεν έχω καμιά ιδέα τι σημαίνει αυτή η έκφραση. 12. Πέρασε κανείς το μεσημέρι;

15 α) Заполните пропуски неопределенными местоимениями в правильной форме: μερικοί, κάτι, τίποτα, άλλος, κάποιος, καθένας, κάθε, κανένας

1. Το ..... Σάββατο ο Λεωνίδας με την οικογένειά του αναχωρεί για τη Σκόπελο.
2. Θα τους φιλοξενήσουμε ευχαρίστως για ..... μέρες.
3. Χθες ο Πέτρος πήγε με ..... φίλους για ψάρεμα.
4. .... αγαπάει την ειρήνη.
5. Είμαι σίγουρος. Δε χωράει ..... αμφιβολία.
6. Δεν ενδιαφέρεται για ..... . Είναι αδιάφορος.
7. Είδα ..... άγνωστο στο γραφείο.
8. Σου τηλεφώνησε .....; — Ναι, μου τηλεφώνησε .....
9. Σε ζήτησε ..... στο τηλέφωνο, αλλά δεν άφησε όνομα.
10. Θα έρθω ..... μέρα· σήμερα έχω δουλειά.
11. Έρχεται ..... δεύτερη μέρα.
12. (Ο) ..... άνθρωπος έχει τα προβλήματά του.
13. Δε λέω τα μυστικά μου σε ..... .
14. Σε ..... ανθρώπους αρέσει πολύ το διάβασμα.
15. .... φορά θα το συζητήσουμε.
16. Το ..... παιδί θέλει φροντίδα και αγάπη.
17. Οι υπάλληλοι θα πληρώνονται στο τέλος ..... εβδομάδας.
17. Σε ..... αρέσει το θέατρο και σε ..... ο κινηματογράφος.
18. .... μαθητές δεν ενδιαφέρονται γι'α τα μαθήματα.

β) κάτι, τίποτα (τίποτε)

1. Έχεις ..... ψιλά; — Ναι, έχω ..... ψιλά στην τσέπη μου.
2. Έχει ..... και δεν μιλά.
- Έτσι φαίνεται, ... πρέπει να έχει.
3. Μήπως έχετε να μου δείξετε ..... καλύτερα;
- Όχι, δεν έχουμε .....
4. Τι έχεις στα πακέτα; — ..... δώρα για το Νίκο. — Κι εγώ αγόρασα ..... γι' αυτόν.
5. Έκανα ..... λάθη στις εξετάσεις! 6. Η Ελλάδα έχει ..... νησιά!
7. Ξέρεις .....; Σου τηλεφώνησε ο Αλέκος.
8. Σου ζήτησε ..... πληροφορίες.
9. Ξέρεις ..... για το Νίκο; — Δεν ξέρω .....
10. .... πρέπει να κάνω για σένα.
11. Έχω ..... παιδικά βιβλία για την κορούλα σου.
12. Θέλεις ..... απ' το περίπτερο;
13. Έγινε .....; — Ναι, ... έγινε. (Όχι, δεν έγινε .....).
14. .... θέλει να σε ρωτήσει, αλλά ντρέπεται.
15. Ακούσατε ..... για τη συναυλία; — Ναι, ... ακούσαμε.
16. Αν έχω ..... που ψάχνεις, θα σου το δώσω.
17. Ξέρεις ....., Μαριάννα; Μ' αρέσει πολύ ο αδελφός σου.

16 Прочитайте, пользуясь словарем:

Φθινόπωρο

Ο ήλιος βασιλεύει. Πέρα στο γήπεδο του χωριού μερικά παιδιά παίζουν ακόμα. Κάθομαι στην ακρογιαλιά με τη Λένα και αγναντεύω το φάρο απέναντι στο ξερονήσι. Άλλες μέρες τέτοια ώρα ο παραλιακός δρόμος ήταν γεμάτος κόσμο. Χαρούμενες κουβέντες, γνωριμίες, φιλίες του καλοκαιριού, κίνηση και ζωή...

Όμως τώρα το Κρουνέρι σχεδόν ερήμωσε.

Ένας ένας οι παραθεριστές έφυγαν. Και οι πλανόδιοι μικροπωλητές, που διαλαλούν την πρामάτεια τους, έφυγαν κι αυτοί. Μόνο ένας μανάβης έρχεται ακόμα κάπου κάπου.

Σε λίγο ο ουρανός συννεφιάζει. Τα φλύαρα χελιδόνια μαζεύονται στα σύρματα του ηλεκτρικού. Δίπλα μου η Λένα τα κοιτάζει και σωπαίνει.

Εγώ σκέφτομαι. Φέρνω στο νου μου το καλοκαίρι που πέρασε, το σχολείο που άρχισε, τα χελιδόνια που φεύγουν, το φθινόπωρο που φτάνει.

Σε μια στιγμή νιώθω στο πρόσωπό μου δυο σταγόνες.

«Να 'ναι απ' τη θάλασσα ή απ' τον ουρανό;» αναρωτιέμαι. Σαν να μαντεύει τη σκέψη μου, η Λένα μου λέει:

— Μαρία, ψιχαλίζει. Τι λες, φεύγουμε; Θα μας πιάσει βροχή.

— Ναι, της λέω, καθώς σηκώνομαι. Φαίνεται πως θα βρέξει. Φθινοπώριασε...

Примечание: να 'ναι = να είναι

απ' τη θάλασσα = από τη θάλασσα, απ' τον ουρανό = από τον ουρανό

Гласные на стыке слов

α) одинаковые гласные

α + α ⇒ α	τα <u>ά</u> λλα ⇒ τ' <u>ά</u> λλα
ο + ο ⇒ ο	το <u>ό</u> νομα ⇒ τ' <u>ό</u> νομα
ου + ου ⇒ ου	του <u>ου</u> ρανού ⇒ τ' <u>ου</u> ρανού
ε + ε ⇒ ε	σε <u>ε</u> σένα ⇒ σ' <u>ε</u> σένα
ι + ι ⇒ ι	τι <u>εί</u> ναι ⇒ τι <u>εί</u> ναι

β) разные гласные

α + ε (ι, ο) ⇒ α	τα <u>έ</u> δωσε ⇒ τα <u>έ</u> δωσε, τα <u>εί</u> πα ⇒ τα <u>εί</u> πα, το <u>ά</u> φησα ⇒ τ' <u>ά</u> φησα,
	με <u>ά</u> φησες ⇒ μ' <u>ά</u> φησες, το <u>ά</u> νοιξα ⇒ τ' <u>ά</u> νοιξα
ο + ε, ι ⇒ ο	το <u>έ</u> μαθα ⇒ το <u>έ</u> μαθα, το <u>εί</u> δα ⇒ το <u>εί</u> δα
ου + ε, ι ⇒ ου	του <u>έ</u> στειλα ⇒ του <u>έ</u> στειλα, του <u>εί</u> πα ⇒ του <u>εί</u> πα
ε + ι ⇒ ει	με <u>εί</u> δε ⇒ μ' <u>εί</u> δε

Эти фонетические изменения свойственны разговорной речи

17 Перепишите по образцам:

α) σε εμένα — σ' εμένα, μέσα από — μέσ' από, και αφού — κι αφού

για αυτό, από όλα, θα ακούσεις, αλλά αυτός, μέσα από, για αυτούς, για άλλο, και άλλο, και αυτούς, το όνειρο, με είδες, το άφησες, το όνομα, σε ένα, σε ευχαριστούμε, σε εκείνους

β) τα έχω — τα 'χω, μου έφερε — μου 'φερε να είμαι — να 'μαι

το άφησε, τα έδωσε, τα είπα, του έφερα, με άφησε, το έμαθα, το είδα, του έστειλα, σου έστειλα, του είπα, το έδωσα, σου έδειξα, σου άρεσε, μου αρέσει, θα είμαι, θα έχεις, από εδώ, θα έρθω, θα έρθεις, θα έδωσε, να ήμουν, με υποδέχτηκε

18 Напишите по 10 предложений в μέλλοντας απλός и μέλλοντας συνεχής.

19 Поставьте глаголы в правильном времени:

Ο Τάσος, η Μαρία και ο Δημήτρης κάνουν σχέδια.

(Ο Τάσος και η Μαρία δείχνουν στο Δημήτρη ένα χάρτη με τα αξιοθέατα της Αθήνας)

Τάσος: Να! Εδώ (πάω — εμείς) την Τετάρτη. (Ανεβαίνω) στο Λυκαβητό. Από κει (βλέπω — εσύ) όλη την πόλη και (θαυμάζω) τον Παρθενώνα και το αρχαίο θέατρο.

Δημήτρης: (Βγάζω) και τις φωτογραφίες, έτσι;

Μαρία: Βέβαια. (Αγοράζω — εμείς) και τις κάρτες και (τις, στέλνω — εσύ) στους δικούς σου.

- Δημήτρης: Πολύ ωραία! Και την Πέμπτη τι (κάνω — εμείς);
 Μαρία: (Φεύγω — εμείς) για τη Χαλκιδική. (Έχω — εμείς) εκεί ένα μεγάλο εξοχικό σπίτι. Είναι δίπλα στη θάλασσα και (σου, αρέσω).
 Δημήτρης: Πόσο (μένω) εκεί;
 Τάσος: Όλο το καλοκαίρι. (Ερχομαι) μαζί μας και ένας φίλος μου από τον Καναδά. Μόνο που δε (μιλάω) καθόλου ελληνικά.
 Δημήτρης: Καλύτερα. (Προσπαθώ) να μιλώ εγώ αγγλικά και έτσι (βελτιώνω) τα αγγλικά μου. «Μ' ένα σμπάρο δυο τρυγόνια», που (λέω) και η μαμά μου.

20 Заполните пропуски, выбрав подходящее слово (№0 — образцу):

Ο Αϊ-Λιας

Ο Αϊ-Λιας ...(0)... από μικρός στα καράβια. Ήταν ναυτικός. Κινδύνεψε ...(1)... αρκετές φορές. Στο τελευταίο ταξίδι του ...(2)... μια απόφαση. «Θα αφήσω τη θάλασσα. ...(3)... από τα καράβια και ...(4)... στη στεριά. ...(5)... ένα μέρος όπου οι άνθρωποι δε θα ξέρουν από καράβια και θα χτίσω το καλύβι μου.»

...(6)... λοιπόν ένα κουπί στον ώμο και βγήκε στη στεριά.

Στο δρόμο του ...(7)... αρκετούς ανθρώπους. Έκανε και την ίδια ...(8)... σε όλους:

— Τι είναι τούτο; λέει και δείχνει το κουπί.

— Κουπί είναι, απαντούν εκείνοι.

Στενοχωρημένος ο Αϊ-Λιας συνεχίζει το δρόμο του.

Κάποτε ...(9)... σ' ένα χωριό στην κορυφή ενός βουνού. Ξαφνικά ...(10)... κάτι κουδούνια. Ήταν ένας βοσκός με τα πρόβατά του.

— Ε, άνθρωπε, τι είναι τούτο; ...(11)... ρώτησε ο Αϊ-Λιας.

— Ξύλο είναι, είπε ο βοσκός και ...(12)...

— Επιτέλους ...(13)... το μέρος που θα ζήσω, ...(14)... ο Αϊ-Λιας. — Εδώ ...(15)... την καλύβα μου και θα μείνω μέχρι να πεθάνω.

...(16)... και έκανε. ...(17)... την καλύβα του και έζησε στην κορυφή του βουνού.

Και από τότε οι κορφούλες των βουνών ...(18)... εκκλησιά του Αϊ-Λια.

0. α) δούλεψε	β) δούλεψε	γ) δουλεύει	δ) θα δουλέψει
1. α) μα	β) αλλά	γ) όμως	δ) όταν
2. α) παίρνοντας	β) πήρε	γ) θα πάρει	δ) θα παίρνει
3. α) Έφυγα	β) Έφυγε	γ) Θα φύγω	δ) Θα φεύγω
4. α) ζω	β) έζησα	γ) θα ζω	δ) θα ζήσω
5. α) Βρίσκω	β) Βρήκα	γ) Θα βρίσκω	δ) Θα βρω
6. α) Πήρε	β) Παίρνοντας	γ) Θα παίρνει	δ) Θα πάρει
7. α) συνάντησε	β) συναντάει	γ) θα συναντάει	δ) θα συναντήσει
8. α) απόφαση	β) συνάντηση	γ) απάντηση	δ) ερώτηση
9. α) θα φτάσει	β) θα φτάνει	γ) έφτασε	δ) έφτανε
10. α) άκουσε	β) θα ακούσει	γ) άκουσαν	δ) θα ακούσουν
11. α) του	β) το	γ) τον	δ) αυτόν
12. α) γελάει	β) γέλασε	γ) γελώντας	δ) θα γελάσει
13. α) ψάχνεις	β) έψαξα	γ) βρίσκει	δ) βρήκα
14. α) είπε	β) θα πει	γ) λέγοντας	δ) θα λέει
15. α) έχτισα	β) έχτισε	γ) θα χτίσει	δ) θα χτίσω
16. α) Τι	β) Πώς	γ) Που	δ) Έτσι
17. α) Θα χτίζει	β) Έχτισε	γ) Χτίζει	δ) Θα χτίσει
18. α) έδειξαν	β) γέμισαν	γ) έχτισαν	δ) μάζεψαν

21 Составьте собственные диалоги по образцам диалогов 1, 2 (используйте глаголы в μέλλοντας απλός и μέλλοντας συνεχής).

22 Расскажите о том, что вы будете делать: а) завтра; б) в воскресенье; в) через неделю.

23 Напишите сочинение о том, как вы собираетесь провести отпуск /каникулы.

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Μην αναβάλλεις /αφήνεις για αύριο ό,τι μπορείς να κάνεις σήμερα. (παροιμία) — Не откладывая на завтра то, что можешь сделать сегодня.

σήμερα-αύριο / αύριο-μεθαύριο — со дня на день, не сегодня-завтра

από αύριο σε αύριο = από αναβολή σε αναβολή, π.χ.: Πότε θα κλείσουμε επιτέλους τη δουλειά; Όλο από αύριο σε αύριο με πας!

και αύριο μέρα είναι — για κάτι που μπορεί να γίνει και σε άλλη χρονική στιγμή

Και (γι') αύριο έχει ο Θεός. — А завтра — что Бог даст.

Ες (εις) αύριο τα σπουδαία! — Отложим до завтра.

Αγωνίζεται για ένα καλύτερο αύριο. (=μέλλον)

Κεφάλαιο 11 Εκπαίδευση στην Ελλάδα

Γραμματική:

Зависимое наклонение глагола — Υποτακτική.

Εκπαίδευση στην Ελλάδα

Σε ηλικία τεσσάρων ή πέντε ετών τα παιδιά πάνε στο νηπιαγωγείο και όταν συμπληρώσουν τα έξι τους στο δημοτικό σχολείο. Μετά το δημοτικό υπάρχει το τριτάξιο γυμνάσιο με το οποίο συμπληρώνεται η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Μετά το γυμνάσιο, τα παιδιά που θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές

τους, πάνε στο τριτάξιο ενιαίο λύκειο, ενώ όσα δεν ενδιαφέρονται για θεωρητική γνώση μπορούν να στραφούν στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΤΕΕ). Μετά από εξετάσεις κοινές σ' όλη την Ελλάδα, κρίνεται η εισαγωγή τους σε κάποια πανεπιστημιακή σχολή, αν θελήσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Για όσους δεν επιθυμούν, τους παρέχεται η δυνατότητα επαγγελματικής κατάρτισης. Η παιδεία σε όλες τις βαθμίδες (από το παιδικό σταθμό ως το πανεπιστήμιο) παρέχεται δωρεάν, έχουν όμως δικαίωμα και ιδιώτες να ιδρύουν εκπαιδευτήρια και ιδιωτικές σχολές στις οποίες το κράτος ασκεί έλεγχο και οι εκπαιδευόμενοι πληρώνουν δίδακτρα και τα βιβλία τους.

Για να σπουδάσεις, πρέπει να δώσεις εξετάσεις!

Στην Ελλάδα η υποχρεωτική εκπαίδευση διαρκεί 9 χρόνια — 6 τάξεις στο δημοτικό και 3 τάξεις στο γυμνάσιο. Στο λύκειο, που είναι άλλα 3 χρόνια μετά το γυμνάσιο, πάει όποιος θέλει. Όταν τελειώσουν το λύκειο, αρκετοί νέοι πάνε σε διάφορες ιδιωτικές σχολές για να σπουδάσουν πληροφορική, θέατρο, διοίκηση επιχειρήσεων και άλλα. Αυτοί που θέλουν να συνεχίσουν με ανώτατες σπουδές, πάνε σε κάποιο πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. (Τεχνικό

Εκπαιδευτικό Ίδρυμα). Όμως, για να μπει κανείς σ' ένα ελληνικό πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι., πρέπει πρώτα να δώσει εξετάσεις. Το σύστημα αυτών των εξετάσεων αλλάζει συχνά. Κατά κανόνα, κάθε νέα κυβέρνηση έχει να προτείνει έναν νέο — κάπως διαφορετικό από το προηγούμενο — τρόπο εισαγωγής στα πανεπιστήμια της χώρας.

Αν και ο αριθμός των πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. είναι αρκετά μεγάλος πια, οι εξετάσεις είναι δύσκολες και πολλοί νέοι συχνά δεν καταφέρνουν να μουν σε κάποιο

панепιστήμιο στην Ελλάδα. Έτσι, αρκετοί απ' αυτούς πηγαίνουν να σπουδάσουν σε άλλα ευρωπαϊκά ή αμερικανικά πανεπιστήμια, ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα. Βέβαια, υπάρχουν και αυτοί που προτιμάνε να πάνε για σπουδές κατευθείαν στο εξωτερικό.

Λεξιλόγιο

συμπληρώνω — добавлять; исполняться	υποχρεωτικός — обязательный
η εκπαίδευση — образование	οι σπουδές — учеба
όποιος (όποια, όποιο) — (тот,) кто	ιδιωτικός — частный
κατά κανόνα — как правило	μπαίνω (στο πανεπιστήμιο) — поступать
η κυβέρνηση — правительство	προτείνω (αόρ. πρότεινα) — предлагать
καταφέρνω (αόρ. κατάφερα) — удаваться	ανάλογα (με) — соответственно
κατευθείαν — прямо	η δυνατότητα — возможность

Εκπαίδευση — Λεξιλόγιο

Προσχολική εκπαίδευση — дошкольное образование
 το νηπιαγωγείο — подготовительный класс
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση — образование первой ступени
 δημοτικό σχολείο (6 χρόνια σπουδών) — начальная школа (6 лет обучения)
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση — образование второй ступени
 γυμνάσιο (3 χρόνια) — υποχρεωτική κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
 Γενικό Λύκειο — Общий Лицей
 Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (Τ.Ε.Λ.) — Технический профессиональный лицей
 Επαγγελματικό Λύκειο — Профессиональный лицей
 Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο — Объединенный многоотраслевой лицей
 Τεχνική Επαγγελματική Σχολή — ПТУ
 Σχολές ΟΑΕΔ — школы ΟΑΕД
 (ΟΑΕД — Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού — организация трудоустройства)
Тριτοβάθμια εκπαίδευση — образование третьей ступени
 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) — техникумы
 Σχολή Εκπαιδευτικών λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης — школы подготовки преподавателей для технического образования)
 Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑΤΕΣ) — Педагогическая техническая школа
 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) — ВУЗы
 Πανεπιστήμιο — 4 χρόνια σπουδών (8 εξάμηνα)
 Ιατρικές Σχολές — 5 (ή 6) χρόνια σπουδών συν ειδικότητα
 Πολυτεχνείο — 5 χρόνια σπουδών (10 εξάμηνα)
 Οικονομικών — Κοινωνικών Σπουδών — 4 χρόνια (8 εξάμηνα)
 Ι.Ε.Κ. — Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης — Ин-т профессиональной подготовки
 Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση — профессиональное техническое образование
 Επαγγελματική Σχολή — профессиональное училище
 το φροντιστήριο — подготовительные курсы, подготовительная школа
 τα ιδιαίτερα μαθήματα — частные уроки
 η υποτροφία — стипендия
 Σ.Ε.Π. — Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός — школьная профессиональная ориентация
 προαιρετικός — необязательный, добровольный, факультативный
 θεωρητικές επιστήμες — гуманитарные науки
 θετικές επιστήμες — точные науки
 φυσικές επιστήμες — естественные науки
 ανθρωπιστικές επιστήμες — гуманитарные науки

εφαρμοσμένες επιστήμες — прикладные науки
πειραματικές επιστήμες — экспериментальные науки
πρακτικές επιστήμες — практические науки

Γραμματική

Υποτακτική — Зависимое наклонение глагола

Выражает:

α) *желаемое / ожидаемое*:

Θέλω να με πάρεις τηλέφωνο. Ας πάμε μια εκδρομή όλοι μαζί. Όταν έρθουν τα Χριστούγεννα, θα φύγουμε στην Αθήνα.

б) *сомнение; вопросы: «Можно...?», «Нужно...?»*:

Τι να κάνω; Να το γράψω ή να μην το γράψω; Να ζήσει κανείς ή να μην ζήσει; Να καπνίσω; Να κλείσω το παράθυρο; Να σε βοηθήσω;

в) *приказ / просьбу (часто переводится повелительным наклонением)*:

Να μάθετε τον διάλογο απ' έξω. Να τρώς λιγότερο, αν θες ν' αδυνατίσεις.

Μπορείς να μου δώσεις το αλάτι, (σε παρακαλώ);

г) *пожелание* (вместо να используем побудительную частицу аς — «пусть»):

Ας γράψει καλά στις εξετάσεις. Ας πάει και το παιδί μαζί μας.

д) *возможность*:

Αν βρω καιρό, θα το κάνω. Ίσως έρθουν αύριο.

Υποτακτική может относиться к прошедшему, настоящему или будущему времени:

Χθες ήθελα να πάω μαζί τους, αλλά άργησα να ξυπνήσω.

Κάθε πρωί τον βλέπω να δουλεύει στον κήπο του.

Πρέπει να γυρίσω στο σπίτι πριν έρθουν οι γονείς μου.

Απλή Υποτακτική — Зависимое наклонение глаголов совершенного вида (группы аόριστος)

Образуется при помощи частицы να и форм глагола, образованных от основы *αόριστος* добавлением окончаний *ενεστώτας* (-ω, -εις, -ει,...):

(*могу спросить*)

(*хочу прочитать*)

(*должен пойти*)

μπορώ να ρωτήσω

θέλω να διαβάσω

πρέπει να πάω

μπορείς να ρωτήσεις

θέλεις να διαβάσεις

πρέπει να πας

μπορεί να ρωτήσει

θέλει να διαβάσει

πρέπει να πάει

μπορούμε να ρωτήσουμε

θέλουμε να διαβάσουμε

πρέπει να πάμε

μπορείτε να ρωτήσετε

θέλετε να διαβάσετε

πρέπει να πάτε

μπορούν να ρωτήσουν

θέλουν να διαβάσουν

πρέπει να πάνε

Απλή Υποτακτική используется после следующих слов и выражений:

Θέλω να πουλήσω το παλιό αυτοκίνητό μου.

Πρέπει να ξαναδιαβάσετε αυτό το μάθημα.

Σκοπεύω να ταξιδέψω στο εξωτερικό το καλοκαίρι.

Σκέφτομαι να τους καλέσω για φαγητό την Κυριακή.

Δεν πάω πουθενά, γιατί έχω να διαβάσω. (=πρέπει να διαβάσω)

Έχω να τον δω από πέρυσι. (=δεν τον είδα από πέρυσι). Έχω καιρό να τον δω.

Είναι ώρα να φύγω.

Μπορώ να σε βοηθήσω, αν θέλεις.

Μπορεί να μην τελειώσω τη δουλειά μου σήμερα.

Προσπαθώ να σας καταλάβω.

Λέω να πάμε κάπου να χορέψουμε. Εγώ προτείνω να πάμε σινεμά.

Όσο για μένα, προτιμώ να μείνω στο σπίτι.

Ελπίζω να σας ξαναδώ σύντομα.

Είναι η σειρά μου να μαγειρέψω.

Ακόμα να γυρίσει ο Νίκος! (=ακόμα δε γύρισε) Ακόμα να γράψεις, Βάσω;

Ποτέ δεν είναι αργά να κάνεις μια καινούρια αρχή.

Παρά λίγο να χάσω το τρένο. = Παρά τρία να χάσω το τρένο.

Λίγο έλειψε να το ξεχάσω. (=παρά λίγο, παρά τρία)

Κόντεψα να μην τους γνωρίσω. (=παρά λίγο). Κοντεύω να τον διώξω.

Άρρησε να μας ειδοποιήσει, και φύγαμε.

Περιμένω να τελειώσει η βροχή για να φύγω.

Είμαι έτοιμος να ζητήσω συγνώμη.

Ανυπομονώ να μάθω τα νέα.

Δε βλέπω την ώρα να φύγω για την Αθήνα!

Θα περιμένω μέχρι να έρθεις.

Μπορώ να φύγω, πριν (να) τελειώσει το μάθημα; (=προτού τελειώσει)

Μπορεί να φύγω, προτού (να) γυρίσεις. (=πριν)

Περίμεναν όσπου να ξημερώσει και ξεκίνησαν.

Ίσως μπορέσει να τηλεφωνήσει. Ίσως μην προλάβει να έρθει.

Κρίμα να χάσεις αυτή την ευκαιρία.

Το είπα χωρίς (=δίχως) να το καταλάβω.

Ποτέ ξανά δεν πρέπει να φας με άπλυτα χέρια.

Με ενδιαφέρει να μάθω τι έκανες εκεί που πήγες.

Αποκλείεται να τον συναντήσω στη βιβλιοθήκη.

Σου είναι εύκολο να περάσεις από την τράπεζα;

Σε πειράζει να σε πάρω τηλέφωνο μετά τις δέκα;

Είναι πιθανό να βρέξει το βράδυ, αλλά δεν πιστεύω να χιονίσει.

Δεν πρόκειται να αγοράσουμε αυτοκίνητο φέτος. Πρόκειται να πάει στη Γαλλία.

Έτυχε να βρώ το βιβλίο που ήθελες.

Χρειάζεται να προσπαθήσεις περισσότερο.

Είναι τόσο ταραγμένη, που δεν είναι σε θέση να μιλήσει.

Πώς να ξεχάσω αυτό που μου έκανε! (=δεν μπορώ να ξεχάσω)

Πώς είναι δυνατό να αγαπά κανείς το χειμώνα!

Πού να το καταλάβει! Πού να τρέξω τώρα ως το μαγαζί! (=δεν μπορώ, δε θέλω)

Θα την κάνω να με πιστέψει.

Έχω δουλειά στο σπίτι, και βιάζομαι να φύγω. Πάμε να φύγουμε!

Θα του γράψω, φτάνει να βρω καιρό.

Συνεχής Υποτακτική используется после следующих слов и выражений:

Τους αρέσει να πίνουν λίγο κρασί με το φαγητό τους.

Θέλω να μας τηλεφωνείς πιο συχνά.

Ελπίζω να βλέπω τους φίλους μου κάθε Κυριακή.

Πρέπει να επαναλαμβάνετε τα ρήματα κάθε μέρα.

Γιατί πρέπει πάντα εγώ να πηγαίνω για ψώνια; Δεν πρέπει ποτέ να λες ψέματα!

Δεν μπορώ να περπατώ γρήγορα.

Δεν ξέρω να παίζω ούτε πιάνο ούτε βιολί.

Άρχισα να γράφω την έκθεση το πρωί, κι ακόμα να τελειώσω!

Πότε ξεκινήσατε να μαθαίνετε ελληνικά;

Συνεχίζει να πίνει, αν και δεν του επιτρέπεται.

Είναι μεγάλη, αλλά εξακολουθεί να γυμνάζεται.

Συνηθίζει να διαβάξει παραμύθια στα παιδιά του το βράδυ.

Επιμένει να κάνει δίαιτα, αν και είναι πολύ αδύνατη.

Είναι πολύ κουραστική, δε σταματά να μιλά για τα προβλήματά της.

Κουράζομαι να ακούω τα ίδια πράγματα.

Βαριέμαι να μαγειρεύω. Δεν πάμε να φάμε έξω;

Ευχαριστιέμαι να περνάω τα σαββατοκύριακα στην εξοχή.

Εκνευρίζομαι (Με εκνευρίζει) πολύ να κάνω αυτό που δε μ' ενδιαφέρει.

Φαίνεται να υπάρχει κάποιο πρόβλημα.

Έπαινα να τους βλέπω από τότε που άλλαξα δουλειά.

Απαγορεύει στα παιδιά της να τρέχουν μέσα στο σπίτι.

Βλέπω τα γατάκια να παίζουν στην αυλή.

Την ακούω να τραγουδάει στο δωμάτιό της.

Υποτακτική (απλή/συνεχής) используется также в следующих конструкциях:

α) **να** + глагол во 2-м л. ед.ч. (переводится безличным предложением) или в том лице, которое требуется по смыслу:

Είναι ευχάριστο να παίρνεις δώρα από τους φίλους.

Είναι δυσάρεστο να μην έχεις ελεύθερο χρόνο.

Είναι χρήσιμο να ξέρεις πολλές γλώσσες.

Είναι / κάνει καλό να τρώς πολλά φρούτα.

Είναι κακό να λες ψέματα και να αδικείς τους άλλους.

Είναι εύκολο να δίνεις συμβουλές.

Δε θα του κάνει κακό να πιει λίγο κρασάκι.

Είναι καλό για σένα να ταξιδέψεις λίγο.

β) **να** + гл. в 3-м л.ед.ч. + **κανείς** (переводится безличным предложением):

Είναι δύσκολο / είναι αδύνατο να λέει **κανείς** πάντα την αλήθεια.

Είναι βλαβερό να κάνει **κανείς** ηλιοθεραπεία με τις ώρες.

Κάνει κακό να τρώει **κανείς** πολλά βαριά φαγητά.

Είναι δυνατό(ν) να μάθει **κανείς** μια ξένη γλώσσα σε τρεις μήνες;

Είναι ωφέλιμο για τα φυτά να χιονίζει το χειμώνα και να βρέχει την άνοιξη.

γ) **το να** + глагол:

Το να τρώς πολλά γλυκά είναι βλαβερό.

Το να μην φύγω αμέσως ήταν μεγάλο λάθος.

Με το να παραπονιέσαι και να γκρινιάζεις συνέχεια, *εκνευρίζεις* τους άλλους.

δ) в придаточных предложениях цели, вводимых **για να**:

Για να μιλάμε καλά, *πρέπει να έχουμε* πλούσιο λεξιλόγιο.

Τον πήρα τηλέφωνο *για να μιλήσουμε*.

Για να το λέει, κάτι *πρέπει να ξέρει*.

Порядок слов в предложении

Если в предложении дополнения выражены местоимениями, то порядок слов следующий:

να (+ μην) + косвенное дополнение + прямое дополнение + глагол

Например:

Θέλω να αγοράσω αυτό το βιβλίο για την Ειρήνη. — Θέλω να της το αγοράσω.

Πρέπει να δείξεις την εργασία σου στον καθηγητή. — Πρέπει να του τη δείξεις.

Ζητάω άδεια για κάτι:

Μπορώ να καπνίσω; / Να καπνίσω ένα τσιγάρο; / Επιτρέπεται να καπνίσω;
Βεβαίως. / Παρακαλώ. / Δεν υπάρχει πρόβλημα.
Λυπάμαι. / Δυστυχώς δε γίνεται. / Δεν επιτρέπεται.
Τι να σου πω; / Δεν ξέρω. / Κάνε ό,τι νομίζεις.

Ζητάω ευγενικά κάτι:

Μπορείς να μου δώσεις τη ζάχαρη (, σε παρακαλώ);
Μου δίνεις τη ζάχαρη (, σε παρακαλώ;) / Μπορώ να έχω τη ζάχαρη (, σε παρακαλώ);

Προτείνω κάτι:

Να σου δώσω το αλάτι; / Να πάω εγώ στο περίπτερο;
Ναι (, σε παρακαλώ). / (Ναι,) αν θέλεις.
Όχι, ευχαριστώ. / Δε χρειάζεται.

Διάλογος 1. Ελπίζω σύντομα να τα πούμε!

Ο Βασίλης συναντά στη βιβλιοθήκη τη Μαρία, μια παλιά του συμμαθήτρια.

Βασίλης: Μαρία, καλημέρα. Ελπίζω να με θυμάσαι.

Μαρία: Η αλήθεια είναι πως κάτι μου θυμίζεις, αλλά δεν μπορώ να καταλάβω από πού σε ξέρω.

Βασίλης: Έλα Μαρία. Μόνο τρία χρόνια πάνε από τότε που έχεις να με δεις.

Μαρία: Δεν καταλαβαίνω.

Βασίλης: Μαρία, είμαι ο Βασίλης. Ήμασταν συμμαθητές.

Μαρία: Ναι!!! Στο Λύκειο Καλαβρύτων. Αν είναι δυνατόν! Μα εσύ δε σπουδάζεις στο Πανεπιστήμιο στη Θεσσαλονίκη;

Βασίλης: Ναι, αλλά επειδή πρέπει να κάνω μια εργασία, ήρθα στα Καλάβρυτα για να βρω το υλικό μου.

Κάποιος τρίτος παρεμβαίνει:

— Σας παρακαλώ, κάντε λίγη ησυχία. Πηγαίνετε έξω, αν θέλετε να συζητήσετε.

Μαρία: Συγγνώμη, κύριε. Έχετε δίκιο.

Πηγαίνουν στην είσοδο, όπου υπάρχει ένα σαλονάκι, για να μιλήσουν χωρίς να ενοχλούν.

Μαρία: Για πες μου, πώς περνάς στη Θεσσαλονίκη; Είσαι ευχαριστημένος;

Βασίλης: Ναι, πολύ. Το πανεπιστήμιο είναι αρκετά καλό και κάνω πράγματα που μ' ενδιαφέρουν. Εξάλλου η Θεσσαλονίκη είναι από τις πιο όμορφες πόλεις της Ελλάδας. Εσύ αλήθεια με τι ασχολείσαι;

Μαρία: Εγώ μπήκα στην Αρχαιολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και σ' ένα μήνα πρόκειται να πάρω μέρος σε ανασκαφές στην περιοχή των Καμένων Βούρλων.

Βασίλης: Εγώ έχω να προτείνω κάτι. Θέλεις να πάμε για καφέ το απόγευμα;

Μαρία: Λυπάμαι, αλλά δεν είναι εύκολο. Πρέπει να ετοιμάσω μια εργασία για τις ανασκαφές και δεν προλαβαίνω. Μια άλλη φορά.

Βασίλης: Εντάξει. Ελπίζω σύντομα να τα πούμε. Γεια χαρά.

Λεξιλόγιο

θυμίζω — напоминать

το υλικό — материал

εξάλλου — кроме того, к тому же

οι ανασκαφές — раскопки

Αν είναι δυνατόν! — Неужели! Возможно ли это?!

παρεμβαίνω — вмешиваться

ασχολούμαι — заниматься

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

Προτείνουμε σε κάποιον να κάνουμε κάτι

Τι λες (λέτε), πάμε για φαγητό /(έναν) καφέ /ένα ποτό /μια μπιρίτσα /ένα ουζάκι;

Πάμε στο εστιατόριο /για (έναν) καφέ;

Θες /θέλεις (θέλετε) να πάμε μια βόλτα /σινεμά /(στο) θέατρο;

Θες /θέλεις (θέλετε) να πάμε να χορέψουμε /να φάμε έξω;

Θέλεις να έρθεις σπίτι μου για καφέ;

Θέλεις να φύγουμε;

Πώς σου (σας) φαίνεται η ιδέα να πάμε στο θέατρο;

Δεχόμαστε (λέμε «ναι»)

Πάμε! /Και δεν πάμε! /Γιατί όχι;/ Δεν έχω αντίρρηση. /(Πολύ) καλή ιδέα. /Υπέροχη ιδέα! /Καταπληκτική ιδέα. /Αμέ! /Βέβαια!

Αρνούμαστε (λέμε «όχι»)

Δυστυχώς, δεν μπορώ. /Καλή ιδέα, αλλά ... / Θα έλεγα όχι.

Ευχαριστώ, αλλά δεν μπορώ. /Δε γίνεται, γιατί ...

Δε θέλω (γιατί ...) / Δεν έχω όρεξη (διάθεση) /Όχι και τόσο καλή ιδέα. /Όχι, δε συμφωνώ!

Γιατί λέμε «όχι»

γιατί είμαι (πολύ) κουρασμένος(-η)

έχω δουλειά /διάβασμα (έχω να δουλέψω /να διαβάσω)

έχω ένα ραντεβού / περιμένω κάτι φίλους

πρέπει να πάω /να μείνω στο γραφείο

Ασκήσεις

1 Σωστό ή Λάθος;

1. Η παιδεία στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για 6 χρόνια. 2. Το Λύκειο ή το Πανεπιστήμιο είναι προαιρετικά. 3. Τα παιδιά τελειώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση στην ηλικία 12 χρονών. 4. Η εκπαίδευση είναι ιδιωτική και δημόσια. 5. Δεν υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια. 6. Το δημοτικό έχει τρεις τάξεις. 7. Δεν είναι υποχρεωτικό να πάνε τα παιδιά στο γυμνάσιο. 8. Πρέπει να πάνε όμως στο λύκειο. 9. Το σύστημα των εξετάσεων δεν είναι πάντα το ίδιο. 10. Οι εξετάσεις για τα ελληνικά πανεπιστήμια είναι εύκολες. 11. Αρκετοί νέοι σπουδάζουν σε άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

2 Расскажите о системе образования в вашей стране:

Πόσα χρόνια διαρκεί η υποχρεωτική εκπαίδευση; Ποιες τάξεις είναι υποχρεωτικές και ποιες όχι; Σε ποια ηλικία αρχίζουν τα παιδιά το σχολείο; Πότε αρχίζει και πότε τελειώνει το σχολικό έτος (η σχολική χρονιά) στη χώρα σας; Πότε και για πόσο σταματούν τα μαθήματα; Ποια μαθήματα διδάσκονται στο σχολείο; Υπάρχουν ιδιωτικά σχολεία ή πανεπιστήμια; Πώς μπορεί να περάσει (να μπει) κανείς σ' ένα Ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα; Πότε γίνονται (εξάγονται) οι εισαγωγικές εξετάσεις; Πόσες μέρες την εβδομάδα γίνεται η διδασκαλία στα σχολεία και στα πανεπιστήμια; Τι σας αρέσει και τι δεν σας αρέσει στο εκπαιδευτικό σύστημα;

3 Ролевая игра: используя лексику урока, составьте диалоги «Αρνούμαι μια πρόσκληση» и «Δέχομαι μια πρόσκληση».

4 После каких слов и выражений используется συνεχής /απλή υποτακτική? (См. раздел «Γραμματική»). Составьте собственные предложения с каждой из этих конструкций.

5 *Поставьте глаголы в υποτακτική:*

1. Είναι ωφέλιμο (γυμνάζομαι) τακτικά. 2. Αυτός δεν πρόκειται (έρχομαι) τόσο νωρίς. 3. Είναι ώρα (ταΐζω) τα παιδιά. Πάω (μαγειρεύω). 4. Πάμε (αγοράζω) φρούτα; Η αγορά θα κλείσει σε μια ώρα. 5. Αγόρι μου, δεν πρέπει (ξοδεύω) τόσα λεφτά. 6. Δεν μπορώ (ακούω) τίποτα τώρα. Βιάζομαι. — Το (με, ακούω) δε θα σου πάρει παραπάνω από ένα λεπτό. 7. Μου τηλεφώνησε για (μου, λέω) ότι παντρεύεται ο γιος του. 8. Συνγνώμη, πού μπορώ (δοκιμάζω) αυτό το φόρεμα; 9. Ο γιατρός μου μου απαγόρευσε (τρώνω) γλυκά. — Δεν πειράζει. Το (δοκιμάζω) μόνο δε θα σε πειράξει. 10. Παραλίγο (προφταίνω — άρνηση) το λεωφορείο. 11. Ελπίζουμε (μαθαίνω) τα νέα τους σύντομα. 12. Ποιος σου είπε (αγοράζω) αυτό το αστείο παντελόνι; 13. Του γιου μου του αρέσει (βλέπω) έργα επιστημονικής φαντασίας. 14. Πρέπει (πάω) στο κουρείο (κόβω) τα μαλλιά σου σήμερα κιόλας. 15. Δεν τους αρέσει (ταξιδεύω) με αεροπλάνο. 16. Κόντεψα (ξεχνώ) τ' όνομά της. 17. Ελένη, (σου, βάζω) λίγο χυμό; 18. Έλα, πάμε μια βόλτα! Το (μένω) όλη τη μέρα μέσα με τέτοιο ωραίο καιρό είναι κρίμα. 19. Φοβάται (γυρίζω) μόνη της στο σπίτι. 20. Χώρισαν πριν 5 χρόνια, αλλά αυτός εξακολουθεί (την, αγαπώ).

6 *Закончите предложения:*

1. Αφού δε θέλει ..... 2. Ίσως να μην ..... 3. Μήπως θέλεις ..... 4. Για να ..... 5. Έφαγαν κι έπειτα ..... 6. Παρά λίγο να ..... 7. Είναι πιθανό ..... 8. Πριν ..... 9. Την έκανε ..... 10. Πρόκειται ..... 11. Συνηθίζει ..... 12. Είναι αδύνατο ..... 13. Όταν γυρίσω στο σπίτι ..... 14. Τους άκουσα ..... 15. Είναι βλαβερό ..... 16. Το να ..... 17. Ας ..... 18. Ποτέ δεν είναι νωρίς .....

7 *Раскройте скобки, поставив глагол в правильной форме:*

1. Είναι πολύ ωραίο (ταξιδεύω) κανείς σε ξένες χώρες και (γνωρίζω) καινούρια πράγματα και ανθρώπους. 2. Ακόμα (τελειώσω), Βασίλη; Τόση ώρα σε περιμένω για (αρχίζω) το φαγητό. 3. Μαρία, πότε (πηγαίνω) ξανά στο θέατρο; 4. (Σου, δείχνω) τις φωτογραφίες που έβγαλα στην εκδρομή; 5. Να είσαι ήσυχη. Όση ώρα (λείπω), (προσέχω) εγώ τα παιδιά. 6. Της είπε πως αυτόν τον μήνα (της, τηλεφωνώ) πιο συχνά, γιατί δεν (έχω) τόση δουλειά. 7. Ποιος (μαγειρεύω) αύριο; 8. Το (σπουδάζω) και (δουλεύω) συγχρόνως είναι πολύ δύσκολο. 9. Μου είπαν να είμαι έτοιμος στις 6, για (φεύγω) πριν (νυχτώνει). 10. Η μητέρα άκουσε τα παιδιά (μαλώνω) και (τρέχω) (βλέπω) τι συμβαίνει. 11. Η Μάγδα (θέλω) (πάω) σε μια φίλη της στη Σταυρούπολη, αλλά δεν (ξέρω) ποιο λεωφορείο (παίρνω). 12. Μήπως ξέρετε σε ποια στάση πρέπει (κατεβαίνω) για τη Φιλοσοφική Σχολή; 13. Ο Κώστας πρόκειται (πάω) εκδρομή το Σάββατο. 14. Λες (περιμένω — εμείς) τον Ανδρέα; Αποκλείεται (αργώ — άρνηση). 15. Δεν ξέρω τι άλλο (σας, λέω).

8 *Поставьте глаголы в υποτακτική:*

1. Αύριο μπορεί (συναντώ) τον Κώστα και (του, μιλώ) για σας. 2. Τι θέλεις (ρωτώ) τον παππού σου, παιδί μου; 3. Φάγαμε πολύ. Λέω (περπατώ) λιγάκι. 4. Δεν μπορώ (συμφωνώ) μαζί σας. Νομίζω πως έχετε άδικο. 5. Στέλιο μου, πρέπει (το, ξαναγράφω). 6. Μήπως μπορείτε (μου, εξηγώ) τι σημαίνει αυτό; 7. Μπορεί (τους, βλέπω) (εμείς) απόψε. 8. Τι (τους, λέω) αν τους συναντήσω; 9. Εδώ και μια ώρα προσπαθώ (μεταφράζω) το άρθρο και δεν λέω (τελειώνω). 10. Παρακαλώ, μπορώ (πίνω) ένα ποτήρι νερό; 11. Η Ελένη πρέπει (γυρίζω) πριν τις 5, για να (αργώ — άρνηση) για το μάθημα. 12. Ξέρεις (μας, λέω) κανένα ανέκδοτο, (γελάω); 13. Μπορώ (μιλώ) στην Κατίνα, παρακαλώ; 14. Ήταν δύσκολη χρονιά για τη

Μαρία. Τώρα δε βλέπει την ώρα (παίρνω) άδεια, (φεύγω) και (ξεχνώ) όλα της τα προβλήματα. 14. Σας επιτρέπεται (καπνίζω) στη δουλειά; 15. Απορώ πώς αντέχεις. Είναι δυνατό (δουλεύω) τόσες ώρες κάθε μέρα; 16. Παιδιά, δεν απαγορεύεται (κάνω) ερωτήσεις στο μάθημα. (Ρωτώ) όταν δεν καταλαβαίνετε κάτι. 17. Ποιό μπορώ (κρεμάω) το παλτό μου; 18. Μήπως μπορείτε (μου, χαλάω) 10 ευρώ; Δεν έχω ψιλά. 19. Τι λες, Κούλα, (φορώ — εγώ) το άσπρο πουκάμισο ή το κίτρινο; 20. Με συγχωρείς που ξέχασα (ποτίζω) τα λουλούδια.

9 Προσπράξαίτε:

Δεν μπορώ να δω τον Νίκο σήμερα. Έχω να διαβάσω.
Για να προλάβω το λεωφορείο, πρέπει να βγω νωρίς.
Δε γίνεται να μείνω άλλο. Είναι ώρα να φύγω.

10 Поставьте глаголы в υποτακτική:

1. Ποτέ δεν είναι αργά (διορθώνω) τα λάθη σου. 2. Βλέπεις τα παιδιά (παίζω) στην αυλή ή έφυγαν; 3. Δεν είναι δυνατό (βρέχω) κάθε μέρα. 4. Μαμά, (ανοίγω) το παράθυρο; Ζεσταίνομαι. — Ναι, μπορείς (το, ανοίγω). 5. Αποκλείεται (πάω) μαζί τους, γιατί δεν τους συμπαθεί. 6. Μάλωσες πάλι με τον Πέτρο; — Κόντευα (μαλώνω), αλλά ευτυχώς στο τέλος τα βρήκαμε. 7. Είναι δυνατό (αγαπώ — άρνηση) κανείς τα παιδιά του; 8. Δεν μπόρεσα (πλέκω) το πουλόβερ που άρχισα. 9. Λέω (περπατώ) λιγάκι σήμερα, (παίρνω — άρνηση) το αυτοκίνητο. 10. Σας αρέσει (ζωγραφίζω) ανθρώπους, ζώα ή τοπία; 11. Της είπα (φέρνω) τον καφέ μου στο γραφείο μου. 12. Παιδιά, είναι ώρα (τρώω). 13. Πώς (ξυπνώ) νωρίς αύριο! Κάθε μέρα σηκώνεται από τις 10 και ύστερα. 14. Του (αγοράζω) ένα ρολόι για τη γιορτή του; 15. Γιατί δε βοηθάς τον αδερφό σου (λύνω) την άσκηση; — Έχω κι εγώ (διαβάζω). 16. Το (καπνίζω) είναι κακό, το (πίνω) πολύ όμως είναι χειρότερα. 17. Νιώθω (ζαλίζομαι). Φαίνεται ότι κάνει πολλή ζέστη εδώ μέσα. 18. Μαρία, μόλις γυρίσεις απ' το σχολείο, (ξεσταίνω) το φαγητό και (τρώω), γιατί εγώ θ' αργήσω (έρχομαι) από τη δουλειά. 19. Δεν του αρέσει (αγοράζω) φτηνά πράγματα. Προτιμά (παίρνω) λίγα αλλά καλά. 20. Θα βγούμε αμέσως μόλις (τηλεφωνώ) ο πατέρας.

11 Выберите правильную форму глагола:

1. (θα με φωνάξεις, να με φωνάξεις, θα με φωνάξεις) μόλις τελειώσεις τη δουλειά σου; 2. Πριν (αγοράζω, αγοράσω, αγόρασα) κάτι, ρωτώ πόσο κάνει. 3. Ας (να πλησιάσουμε, θα πλησιάσουμε, πλησιάσουμε) κι άλλο να δούμε τι έγινε. 4. Μήπως δε σου (να φτάνουν, να φτάσουν, φτάνουν) τα χρήματα που έχεις; 5. Δε (να ψωνίζω, να ψωνίσω, θα ψωνίσω) ποτέ ξανά απ' αυτό το μαγαζί, γιατί είναι πολύ ακριβά. 6. Δεν είναι εύκολο (έκοψε, θα κόψει, να κόψει) κανείς μια κακιά συνήθεια. 7. Δεν τρώω άλλο, γιατί (να με πειράξει, θα με πειράξει, να με πειράξει). 8. Χθες δεν ήρθε στο μάθημα, γιατί πήγα (έψαξα, θα ψάξω, να ψάξω) για σπίτι. 9. Συνηθίζω (καπνίζει, να καπνίσει, να καπνίζει) ένα τσιγάρο μετά το φαγητό. 10. Δεν πιστεύω (να χιονίσει, θα χιονίζει, θα χιονίσει) αύριο.

12 Перефразируйте следующие предложения, заменяя подчеркнутые обороты существительными: η αδιαφορία, η περιέργεια, το πολύ πιότο, το πρωινό ξύπνημα, η καθαριότητα, τα πολλά λόγια, το διάβασμα, το πολύ φαγητό:

1. Το να διαβάζεις, ωφελεί. 2. Το να τρως πολύ, βλάπτει. 3. Με το να πίνει πολύ, κατάστρεψε το στομάχι του. 4. Το να είναι κανείς καθαρός, δείχνει πολιτισμό. 5. Το να αδιαφορείς, είναι κακό. 6. Το να μιλάς πολύ, δεν ωφελεί σε τίποτα. 7. Το να ξυπνάς πρωί, χαρίζει υγεία. 8. Το να ρωτάς συνέχεια, εκνευρίζει τους άλλους.

13 *Перефразируйте предложения:*

1. Δεν πρέπει να καπνίζει κανείς πολύ. 2. Μπορεί να μην έρθω στο σπίτι σου το βράδυ. 3. Έχει να τον δει εδώ και τρεις βδομάδες. 4. Είναι απίθανο να τελειώσω τόση δουλειά μέσα σε δύο ώρες. 5. Δε συμπλήρωσες ακόμη τα χαρτιά που σου έδωσα! 6. Δεν είναι ευχάριστο να ακούς για δυστυχήματα. 7. Δεν είναι εύκολο να είναι κανείς πάντα ειλικρινής. 8. Είναι βέβαιο πως δε θα βγει μαζί του η Ελένη. 9. Δεν μπορείτε να παρκάρετε εδώ, κυρία μου. 10. Μπορώ να γράψω με μολύβι στις εξετάσεις;

14 *Заполните пропуски подходящими по смыслу глаголами в правильной форме: κουνάω, ξεκινάω, χαλάω, βλέπω, ξεχνάω, πεινάω, βλέπω, μπορώ, γίνομαι, καλώ, ευχαριστώ, τρώω, συγχωρώ, τηλεφωνώ, πονάω, περπατάω, κυνηγάω, λέω, σταματάω, φέρνω, παίρνω:*

1. Πρέπει ... την....., δε θα το κάνει άλλη φορά. 2. Μόλις ο σκύλος ..... τη γάτα, άρχισε ...την ..... 3. Δεν ξέρω τι να κάνω. Το μυαλό μου ..... 4. Δεν πρόκειται ..... όσο ζω αυτά που ..... 5. Μη ..... τη μηχανή, όταν τραβάς φωτογραφίες. 6. Είναι δύο χρονών και ακόμα ..... 7. Μου ..... το κέφι μ' αυτή τη συζήτηση. 8. Έχουν ... μας ..... εδώ και 3 χρόνια. 9. Πριν ..... από το σπίτι, πρέπει ...μου..... 10. Δεν ξέρω πώς ...σε..... 11. Μπορείτε ... μας ..... ένα μπουκάλι κρασί; 12. Τα παιδιά ..... πολύ και ..... όλο το φαγητό. 13. Άννα, ... στον Άρη για το πάρτι, γιατί δεν τον ..... 14. Δυστυχώς, χθες δεν ..... να πάμε μαζί σας στο θέατρο 15. .... το κεφάλι μου και ..... μια ασπρίνη.

15 *Заполните пропуски глаголами в правильной форме:*

Όταν έφτασα στο νησί, ...(παίρνω) τις βαλίτσες μου και ....(πηγαίνω) σ' ένα μικρό καφενείο για πρωινό. «....(υπάρχω) φτηνά δωμάτια εδώ κοντά;» ....(ρωτώ) το γκαρσόνι που ....(φέρνω) τον καφέ. «Ναι», μου ....(απαντώ), «αλλά πρέπει ....(πηγαίνω) στην πλατεία, εκεί δεξιά, και ....(ρωτώ) τον άνθρωπο που ....(έχω) το μεγάλο πρακτορείο. Αυτός ....(ξέρω).» «....(έχω) τηλέφωνο;» ρώτησα το γκαρσόνι. «Δυστυχώς όχι» ....(λέω) «αλλά μπορείτε ....(τηλεφωνώ) στο πρακτορείο». Τον ....(ευχαριστώ) και ....(φεύγω).

16 *Поставьте глаголы в υποτακτική:*

1. Ντρέπεται (ζητώ) χρήματα από τον πατέρα του. 2. Ακόμα (τελειώνω) το τηλεφώνημα, Άννα; 3. Του ζήτησα (επιστρέφω) νωρίς απόψε. 4. Πώς (σε, πιστεύω), αφού πάντα μου λες ψέματα; 5. Δεν μπορούμε (σε, βλέπω) τώρα, γιατί έχουμε πολλή δουλειά. 6. Παρακαλώ (κοιτάζω — άρνηση) έξω από το παράθυρο την ώρα του μαθήματος. 7. Παρά τρίχα (περνάω — άρνηση) στις εξετάσεις μου. 8. Δεν τον άφησε (την, φιλώ). 9. Μήπως ξέρεις, γιατί η Καίτη βιάζεται (φεύγω); 10. Έχω καιρό (τους, βλέπω), αλλά ελπίζω (τους, γνωρίζω). 11. Μόλις ήρθαν, δεν πρόκειται (φεύγω) γρήγορα. 12. Ο κ.Σμιθ θέλει (γυρίζω) στην πατρίδα του. 13. Πότε (τηλεφωνώ), πρωί ή απόγευμα; 14. Συνηθίζουν (διαβάζω) ξένες εφημερίδες όταν έχουν ελεύθερο χρόνο. 15. Δεν μπορώ (σας, καταλαβαίνω). Τι είναι αυτά που λέτε; 16. Είναι μικρός ακόμα, πρέπει (κοιμάμαι) τουλάχιστον 10 ώρες την ημέρα. 17. Το (οργανώνω) κανείς αυτή την εκδρομή χωρίς καμιά βοήθεια το βλέπω αδύνατο. 18. Τον άκουσα (λέω) αυτή την ιστορία κι άλλη φορά. 19. Δεν της αρέσει ούτε (μαγειρεύω) ούτε (πλένω) πιάτα. 20. Θέλεις (παίζω) σκάκι;

17 Заполните пропуски подходящими по смыслу глаголами в правильной форме: ικανοποιώ, γερνώ, βαστώ, απειλώ, χαλώ, στενοχωρώ, βουτώ, επαινώ, χρησιμοποιώ, περνώ:

1. Δε ..... δύσκολες λέξεις, όταν μιλώ, για να με καταλαβαίνετε. 2. Χίλιοι δυο κίνδυνοι ..... την ανθρωπότητα καθημερινά. 3. Για να κάνεις εγγραφή στο Πανεπιστήμιο, πρέπει ..... πρώτα από γιατρούς. 4. .... πριν την ώρα του, γιατί τράβηξε πολλά στη ζωή του. 5. Του αρέσει ..... το ψωμί του στη σαλάτα. 6. Οι στρατιώτες ..... τρεις μέρες χωρίς φαγητό. 7. ....σε..... πολύ, αν σου πω τι έμαθα. 8. Όλοι τον ..... γι' αυτά που πρόσφερε. 9. Δε με ..... η λύση που βρήκε. 10. .... τα δόντια της από τα πολλά γλυκά.

18 Заполните пропуски следующими глаголами в нужной форме: καθαρίζω, παίζω, δουλεύω, υπογράφω, ζωγραφίζω, πετυχαίνω, καταλαβαίνω, διαβάζω, κάνω, ξοδεύω, απαγορεύω, φεύγω, κάνω, τελειώνω, κλείνω

1. Για ..... καλά αυτό το βιβλίο, πρέπει ... το ..... προσεχτικά. 2. Σήμερα δεν έχω καιρό να καθαρίζω το σπίτι. ... το ..... όμως αύριο οπωσδήποτε. 3. Πριν ....., ... όλα τα παράθυρα, σε παρακαλώ. 4. Αύριο θα πάνε ..... τα γραμμάτια του σπιτιού που αγόρασαν. 5. Φοβάται ότι ο γιατρός ... του ..... το κάπνισμα. 6. Τι σκοπεύεις ..... αύριο το απόγευμα; — ..... μπάλα με τον Παύλο. 7. Δεν πρέπει ..... τόσα πολλά χρήματα για φαγητό. 8. Του αρέσει ..... τις ελεύθερες ώρες του. 9. Μόλις ..... τη δουλειά σου, θα πάμε βόλτα. 10. Για να ..... στη ζωή σου, πρέπει ..... σκληρά.

19 Поставьте глаголы в υποτακτική:

1. Ο καθηγητής μας μας είπε (διαβάζω) πολύ. 2. Σκεφτόμαστε (ξεκινώ) νωρίς, για να (έχω — άρνηση) πολλή κίνηση. 3. Κάθε πρωί συνηθίζω (πίνω) έναν ελληνικό καφέ. 4. Περιμένω (μου, λέω) τι έγινε. 5. Είναι αδύνατο (δουλεύω) άλλο, είμαι πολύ κουρασμένη. 6. Δεν μπορεί (σταματώ) το φαγητό, γι' αυτό παχαίνει συνεχώς. 7. Νάτους! Τους βλέπω (έρχομαι). 8. Το (στενοχωριέμαι) για ασήμαντα πράγματα είναι κουτό. 9. Παρακαλώ (κλείνω) τα τηλέφωνα σας την ώρα του μαθήματος. 10. Το (γράφω), παιδί μου, το μάθημα δεν είναι αρκετό. Πρέπει (το, μελετώ) και (το, μαθαίνω) κιόλας. 11. Δεν έτυχε (γνωρίζω) τον αδερφό του, αν και κάνουμε πολλή παρέα. 12. Σας υπόσχομαι (κλείνω) θέσεις για το θέατρο. 13. Όπως ήμουν βιαστική, λίγο έλειψε (κλειδώνω — άρνηση) την πόρτα του σπιτιού μου. 14. Συνηθίζει (σηκώνομαι) αργά, αν και δεν κουράζεται. 15. Οι έξυπνοι άνθρωποι προτιμούν (ακούω) παρά (μιλάω). 16. Θα πάνε διακοπές μαζί, και δε βλέπουν την ώρα (φεύγω). 17. Θα προσπαθήσω (το, μαθαίνω) χωρίς (τον, ρωτώ). 18. Ακόμη (τελειώνω) τη δουλειά σου, Λένα; Είναι ανάγκη (μιλώ) μαζί σου. 19. Θα σας κάνει καλό (πηγαίνω) με τα πόδια στη δουλειά σας. 20. Πότε (βγαίνω); Συνέχεια δουλεύω!

20 Замените прямые и косвенные дополнения личными местоимениями:

1. Θα μας τραγουδήσετε αυτά τα τραγούδια; 2. Πρέπει να ζητήσω 100 ευρώ από τον πατέρα μου. 3. Θέλεις να σου αλλάξω τα σεντόνια; 4. Η μητέρα έπλεξε για μένα ένα ωραίο πουλόβερ. 5. Δεν πρόκειται να πω τα νέα στο Δημήτρη. 6. Θες να διαβάσω τα παραμύθια στα παιδιά; 7. Μην ξεχάσεις να φέρεις τις κασέτες στις φοιτήτριες. 8. Ζήτησα από την Εύα τα βιβλία που χρειάζομαι. 9. Αν είναι εύκολο, θα κλείσετε δύο εισιτήρια για τις αδερφές μου; 10. Μπορείς να δείξεις τους δίσκους στο Γιάννη.

11. Πρέπει μα μιλήσει ειλικρινά στον Πέτρο. Δεν πρόκειται να παρεξηγήσει την καλύτερη του φίλη. 12. Ζήτησε τον λογαριασμό από τον σερβιτόρο; 13. Πρέπει να πείτε τις διευθύνσεις στις φίλες σας. 14. Δε θέλει να πει την αλήθεια στον άντρα της. 15. Να στείλεις όλα τα χρήματα στο γιο σου. 16. Ας αγοράσει αυτά τα βιβλία για την Αλίκη. 17. Πρέπει να διαβάσετε τον κατάλογο στη γιαγιά. 18. Χρειάζεται να πληρώσουμε πρόστιμο στον ελεγκτή. 19. Αναγκάστηκα να πω στην Ελένη ό,τι έγινε χθες. 20. Να αγοράσεις στις κόρες σου αυτές τις κούκλες.

21 *Περεпишьте, заменив усеченные формы полными:*

1. Πρέπει να 'σαι πιο προσεκτικός. 2. Αυτός είν' ο διευθυντής μας. 3. Τι 'ναι αυτό που λες; 4. Το 'πε το μυστικό σ' εμένα. 5. Μ' αρέσει να ζωγραφίζω. 6. Ποιο είναι τ' όνομά σου; 7. Δεν κατάλαβα τίποτα απ' αυτά που είπε. 8. Τ' άλλα προβλήματα είναι ακόμα πιο δύσκολα απ' αυτό. 9. Να 'σαι καλά! 10. Δεν έχουμ' άλλο αυτοκίνητο. 11. Θέλω ν' αγοράσω καινούρια τσάντα. 12. Αύριο πρέπει να 'σαι στο γραφείο στις δέκα. 13. Θ' ακουμπήσω την τσάντα μου εδώ. 14. Σ' αρέσει, δεν σ' αρέσει, θα μ' ακούσεις. 15. Σε ρώτησα, αλλά δεν μ' απάντησες. 16. Μήπως ξέρεις, πού 'ναι τα κλειδιά; 17. Απ' όλα τα φαγητά, το μόνο που δεν μ' αρέσει, είν' ο μπακλαβάς. 18. Μ' ακους, Λάκη; Δε σ' το λέω για πρώτη φορά! 19. Μα γιατί δεν ήρθε κανένας απ' αυτούς; 20. «Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ γιατί είσ' ωραία...» 21. Μ' ενδιαφέρει πολύ το θέμα, γι' αυτό σας ρώτησα.

22 *Прочитайте:*

Διάλογος 2. Διαγώνισμα; Βοήθεια!

Δημήτρης: Έλα, Φίλιππε, πώς πάει;
 Φίλιππος: Καλά, βαριέμαι. Κάθομαι και βλέπω τηλεόραση. Εσύ;
 Δημήτρης: Άστα! Αύριο γράφουμε διαγώνισμα γεωμετρία και φυσική και δεν ξέρω πού παν' τα τέσσερα. Αν δε με βοηθήσεις, την έβασα! Ξέρεις, αυτός ο μαθηματικός δε μας τα εξηγεί καλά και...
 Φίλιππος: Καλά, έρχομαι. (Σε λίγο)
 Φίλιππος: Λοιπόν, τι έχετε;
 Δημήτρης: Γράφουμε γεωμετρία για τα όμοια και ίσα τρίγωνα. Θυμάσαι τίποτα;
 Φίλιππος: Βέβαια. Φυσική τι κάνετε;
 Δημήτρης: Για τη σχέση μάζας και βάρους, αλλά είχα αλλού το μυαλό μου και δεν το κατάλαβα. Είναι διαφορετικά πράγματα;
 Φίλιππος: Ναι, ρε συ! Το ίδιο βάρος έχεις εδώ και στο φεγγάρι;
 Δημήτρης: Θέλει σκέψη το πράγμα. Όχι... Αλλά γιατί;
 Φίλιππος: Λοιπόν, πού είναι το βιβλίο της φυσικής; Σας έβαλε ασκήσεις;
 Δημήτρης: Εφτά ή οχτώ. Αλλά περίμενε, έχω το βιβλίο των λύσεων...
 Φίλιππος: Μα καλά, αντιγράφεις τις λύσεις χωρίς να προσπαθήσεις μόνος σου;
 Δημήτρης: Τι να προσπαθήσω; Αφού δεν κατάλαβα τη θεωρία.
 Φίλιππος: Γιατί δεν προσέχεις την ώρα που κάνει μάθημα ο Νικολόπουλος;
 Δημήτρης: Σιγά τον καθηγητή! Δε μας τα εξηγεί καλά!
 Φίλιππος: Δε σου φταίει ο Νικολόπουλος, τώρα. Αφού όλη την ώρα συζητάς με το Γιάννη για τον αγώνα Παναθηναϊκού — Ολυμπιακού και δεν...
 Δημήτρης: Δε μου λες, σε ποια θέση είναι καλύτερο να παίζει ο ...

Φίλιππος: Ρε συ, αύριο γράφεις διαγώνισμα! Κόφτο! Φέρε καθαρά χαρτιά σταμάτα!

Δημήτρης: Καλά, αλλά να ξέρεις: δε φταίω εγώ που δεν καταλαβαίνω (μουρμουρίζει) Πού είναι το κομπιουτεράκι μου; Βαριέμαι να κάνω τις πράξεις...

Λεξιλόγιο

Άστα! — Оставь! Брось!
 όμοιος — подобный
 ίσος(-α,-ο) — равный
 το μυαλό — мозг, ум, разум
 η λύση — решение
 Κόφτο! — Перестань, прекрати!
 περίμενε — подожди
 το κομπιουτεράκι — калькулятор
 την έβαψα — я пропал

το διαγώνισμα — контрольная работа
 η σχέση — связь, отношение
 η μάζα — масса
 αλλού — в другом месте
 αντιγράφω (αόρ. αντέγραψα) — списывать
 φέρε — принеси
 μουρμουρίζω — бормотать
 κάνω τις πράξεις — (зд.) вычислять

23 Заполните пропуски в тексте:

Οι φοιτήτριες

Η Καίτη και η Χριστίνα είναι από τη Ξάνθη και σπουδάζουν Αρχιτεκτονική Πολυτεχνείο Αθηνών. Νοίκιασαν ένα μικρό διαμέρισμα στους Αμπελοκήπους, να ...(1)... ...(2)... το δυνατό πιο κοντά στην Πανεπιστημιούπολη που είναι Γουδί.

Το νοίκι δεν είναι ...(3)... ακριβό, γιατί το διαμέρισμά τους βλέπει στο μέρος της πολυκατοικίας: είναι εσωτερικό. Ευτυχώς βρίσκεται στον τέταρτο όροφο κι έτσι έχουν αρκετό φως και ήλιο.

Συνήθως τρώνε στη φοιτητική λέσχη, γιατί εκεί το φαγητό είναι πιο ...(4)... Όταν έχουν καιρό, ετοιμάζουν κάτι πρόχειρο.

Το Πολυτεχνείο θέλει ...(5)... δουλειά. Πολλές φορές μελετούν ως αργά τη νύχτα. ...(6)... διασκεδάζουν κάποτε με τη μικρή τους παρέα. Πότε πηγαίνουν θέατρο, πότε στο σινεμά και, όταν τους περισσεύουν χρήματα, πηγαίνουν ...(7)... κανένα αγαπημένο τους τραγουδιστή στο κέντρο της Πλάκας. Άλλοτε, όταν είναι ξεκούραστες, χορεύουν σε ...(8)... ντισκοτέκ.

Μια ακόμα από τις ευχάριστες στιγμές τους είναι ...(9)... που ο ταχυδρόμος περνά. Όλο αγωνία περιμένουν τα νέα του σπιτιού τους. Το μυαλό τους ταξιδεύει στη μικρή τους πόλη. Σκέπτονται: Οι μηλιές και οι αχλαδιές κάνουν φέτος πολλά φρούτα; Ο πατέρας κουράζεται όπως πρώτα; Η γιαγιά είναι καλά; Πώς είναι ζωάκια τους;

«Ένα γράμμα για σας», ...(10)... φωνάζει ο ταχυδρόμος. Φαντάζεστε τη χαρά τους.

1. α) βρίσκουν	β) βρουν	γ) βρίσκονται	δ) βρήκαν
2. α) όλο	β) όσο	γ) όπως	δ) καθώς
3. α) πολλή	β) πολύ	γ) πιο	δ) περισσότερο
4. α) φτηνότερο	β) φτηνότατο	γ) το φτηνότερο	δ) φτηνό
5. α) πολύ	β) πολλή	γ) πολλές	δ) πολλά
6. α) Έτσι	β) Γι' αυτό	γ) Παρ' όλα αυτά	δ) Μ' αυτό τον τρόπο
7. α) ακούνε	β) να ακούνε	γ) να ακούσουν	δ) άκουσαν
8. α) καμιά	β) κανένα	γ) κάποιον	δ) κανέναν

9. α) η ώρα	β) ο καιρός	γ) ο χρόνος	δ) η χρονιά
10. α) τις	β) της	γ) στους	δ) αυτές

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Καλά τα κατάφερες. (=έκανες κάτι καλά)
 Τα έκανες θάλασσα. (=δεν έκανες κάτι καλά)
 Πώς έγραψες χθες την έκθεση; — Άστα, δεν έγραψα τίποτα· τα έκανα θάλασσα.
 Πώς έγραψες; — Κάπως καλά. /Έτσι κι έτσι. /Αλλιώς (Διαφορετικά) απ' ό,τι περίμενα.
 /Όπως τα ήξερα. /Όχι και τόσο καλά. /Όπωςδήποτε καλά!
 δεν ξέρω πού παν τα τέσσερα — ни аза не знать
 δεν ξέρω γρι / δεν ξέρω ντιπ — ничего не знать
 δε σκαμπάζω τίποτα / γρι (από ...) — ничего не смыслить, не понимать
 έχω (άγρια) μεσάνυχτα = δεν ξέρω τι μου γίνεται = είμαι αδαής
 Δεν τα παίρνω τα γράμματα — быть бестолковым
 είναι στουρνάρι — он невежда, неотесанный человек (досл.: кремень)
 σκαμπάζω κάτι από γερμανικά — немного понимаю по-немецки
 έχει /είναι τετράγωνο μυαλό — он семи пядей во лбу
 το ξέρω απ' έξω και ανακατωτά — знать назубок = το ξέρω νεράκι
 ξέρω φαρσί το μάθημά μου, ξέρω τα ελληνικά φαρσί — знать в совершенстве
 το παίζω στα δάχτυλα — знать как свои 5 пальцев
 είναι καθηγητής (στη χημεία) — он профессор, знаток (ч.-л.) (ударение на слове καθηγητής)
 παραδίδω / παίρνω μαθήματα — давать / брать уроки
 κάνω μαθήματα = διδάσκω ή διδάσκομαι
 παρακολουθώ (τα) μαθήματα — посещать уроки, ант. λείπω από τα μαθήματα
 παίρνω καλό / κακό βαθμό — получить хорошую / плохую отметку
 περνώ το τεστ / το διαγώνισμα — сдать тест. Πέρασα το μάθημα.
 Έσχισε στα Μαθηματικά. (= βγήκε πρώτος, ήταν ο καλύτερος)
 Κόπηκε στη Χημεία. — Срезался на химии.
 Χρωστάω 2 μαθήματα το Σεπτέμβριο. (= μου έμειναν άλλα δύο μαθήματα)
 κάνω κοπάνα = κάνω σκασιарχείο — прогуливать (уроки)
 Τα παθήματα (γίνονται) μαθήματα. — На ошибках учатся.
 Το έμαθε το μάθημά του! Να σου γίνει μάθημα! (αυτό που έπαθες) — Это будет тебе наукой!
 γράμματα κλάματα — без муки нет науки
 Στερνή μου γνώση να σ' είχα πρώτα. — Задним умом крепок.
 Να πουλάγανε τη γνώση, ν' αγοράζαμε καμπόση.
 Σαράντα πέντε Γιάννηδες, ενός κοκόρου γνώση.
 Κοντά στο νου κι η γνώση — για πράγματα αυτονόητα, π.χ.: Μα γίνεται να πας σε ξένο σπίτι χωρίς να ειδοποιήσεις πριν; Κοντά στο νου κι η γνώση, καημένε!
 Άνθρωπος αγράμματος, ξύλο απελέκητο.
 Η επανάληψη είναι η μήτηρ της μαθήσεως.
 Βρήκε το δάσκαλό του.
 Με όποιον δάσκαλο καθίσεις, τέτοια γράμματα θα μάθεις.

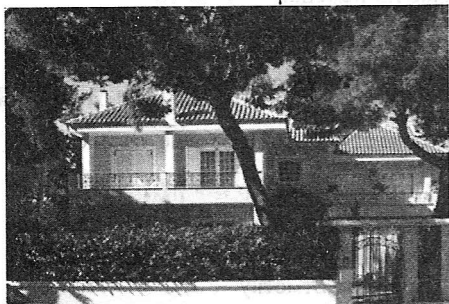
Κεφάλαιο 12 Σπίτι μου, σπιτάκι μου ...

Γραμματική:

Повелительное наклонение — Προστακτική

Διάλογος 1. Στο μεσιτικό γραφείο

- Μεσίτης: Τι επιθυμεί η κυρία;
Κυρία: Θέλω να νοικιάσω ένα σπίτι.
Μεσίτης: Τι είδους σπίτι θέλετε; Διαμέρισμα σε πολυκατοικία ή μονοκατοικία;
Κυρία: Θα ήθελα μάλλον μια μονοκατοικία.
Μεσίτης: Τότε πρέπει να κοιτάξουμε στα προάστια της Αθήνας, γιατί μονοκατοικίες στην πόλη μέσα σχεδόν δεν υπάρχουν. Πού προτιμάτε, στο Καλαμάκι κοντά στη θάλασσα ή στο βουνό, στην Κηφισιά;
Κυρία: Προτιμώ στο Καλαμάκι, γιατί αγαπώ πολύ τη θάλασσα και θα είναι εύκολα τα μπάνια των παιδιών.

- Μεσίτης: Πόσα δωμάτια θέλετε;
Κυρία: Μα, τέσσερα, πέντε, νομίζω είναι αρκετά.
Μεσίτης: Ωραία. Ακριβώς έχω ένα σπίτι, μέσα σε μεγάλο κήπο με πολλά δέντρα και λουλούδια. Απέχει 2—3 λεπτά από τη στάση του λεωφορείου.

- Κυρία: Πολύ καλά. Πότε μπορώ να το δω;
Μεσίτης: Αύριο το πρωί στις δέκα. Θέλετε να 'ρθείτε από δω, να πάμε μαζί;
Κυρία: Ασφαλώς. Και πόσο είναι το νοίκι;
Μεσίτης: Δέστε πρώτα το σπίτι και μετά τα λέμε.
Κυρία: Σύμφωνοι. Λοιπόν, αύριο στις δέκα. Σας χαιρετώ.
Μεσίτης: Χαίρετε, κυρία μου.

Διάλογος 2. Η Άννα προσκαλεί τους φίλους της

- Κώστας: Τι ωραίο το σαλόνι σου, Άννα! Και τι ευρύχωρο!
Ελένη: Ό,τι πρέπει για να χορέψουμε και να τραγουδήσουμε απόψε.
Πάνος: Εσύ το νου σου όλο στο χορό και στο τραγούδι τον έχεις.
Ελένη: Πρέπει να διασκεδάσουμε λίγο.
Αλίκη: Ω! Τι καταπληκτική θέα! Κοιτάζτε, παιδιά, το Λυκαβηττό!
Άννα: Πού να δείτε και την Ακρόπολη, από τη βεράντα της κρεβατοκάμαράς μου. Αλλά τι λέω, μην πάτε προς τα εκεί! Απαγορεύεται η είσοδος.

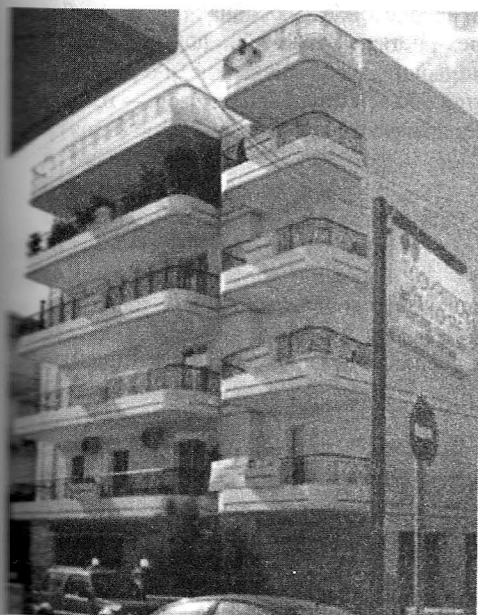
Πάνος: Γιατί, παρακαλώ;
Αννα: Όλα είναι άνω-κάτω ακόμα. Ελάτε καλύτερα να δείτε την κουζίνα μου. Είναι ευρύχωρη και φωτεινή.
Ελένη: Τι βλέπω, ψυγείο, ηλεκτρική κουζίνα, πλυντήριο.
Αννα: Μα βέβαια, αφού το νοίκιασα επιπλωμένο.
Αλίκη: Κατά τη γνώμη μου, όλα είναι θαυμάσια!
Κώστας: Συγχαρητήρια, συγχαρητήρια για όλα.

Διάλογος 3. Σας τηλεφωνώ για μια αγγελία

Διοκτήτης: Λέγετε;
Ενοικιαστής: Καλημέρα σας. Σας τηλεφωνώ για μια αγγελία που έχετε στην εφημερίδα. Παραμένει ακόμα ελεύθερο το διαμέρισμα;
Διοκτήτης: Ναι, παραμένει ελεύθερο.
Ενοικιαστής: Σε ποιον όροφο είναι; Βλέπει σε δρόμο ή στον ακάλυπτο χώρο;
Διοκτήτης: Είναι στον τρίτο όροφο, βλέπει σε δρόμο που δεν έχει καθόλου κίνηση, είναι μεσημβρινό και βρίσκεται σε πολύ ήσυχη πολυκατοικία με λίγα διαμερίσματα.
Ενοικιαστής: Τι ώρα δέχεστε επισκέπτες για το διαμέρισμα;
Διοκτήτης: Κατά τις οκτώ το βραδάκι. Μπορείτε;
Ενοικιαστής: Ασφαλώς και μπορώ.
Διοκτήτης: Τότε γεια σας και σας περιμένω.

Διάλογος 4. Ψάχνω για σπίτι

- Εμπρός.
- Καλημέρα σας. Τηλεφωνώ για το διαμέρισμα που νοικιάζετε. Μπορείτε να μου πείτε σε ποια περιοχή βρίσκεται;
- Στο Παγκράτι, κοντά στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα.
- Μάλιστα. Πόσες κρεβατοκάμαρες έχει;
- Δύο κρεβατοκάμαρες, χολ, τραπεζαρία, ένα μεγάλο καθιστικό με μπαλκόνι, κουζίνα και μπάνιο. Πόσα άτομα είστε;
- Τέσσερα. Χρειαζόμαστε δύο κρεβατοκάμαρες, γι' αυτό σας ρώτησα.
- Ναι, το κατάλαβα. Είναι ωραίο διαμέρισμα. Υπάρχουν ντουλάπες και στις δύο κρεβατοκάμαρες, και μεγάλα ντουλάπια στην κουζίνα.

- Και τι ενοίκιο ζητάτε;
- 435 ευρώ. Και έχει λίγα κοινόχρηστα γιατί δεν έχει θυρωρό.
- Μπορούμε να έρθουμε να το δούμε σήμερα το απόγευμα;
- Πολύ ευχαρίστως. Θα σας περιμένω κατά τις επτά.
- Μου δίνετε τη διεύθυνσή σας, παρακαλώ;

Κατοικία — Λεξιλόγιο — Εκφράσεις

(ε)νοικιάζω — сдавать в аренду; снимать, арендовать

ο (ε)νοικιαστής / η (ε)νοικιάστρια — жилец, квартирант

το ενοικιαστήριο — договор или объявление о найме / аренде

ο ιδιοκτήτης / η ιδιοκτήτρια — владелец

ο μεσίτης — посредник, маклер, риэлтор

το ενοίκιο = το νοίκι — арендная плата;

η τιμή — цена

πληρώνω/ αγοράζω με δόσεις

η προκαταβολή — задаток

παίρνω (τραπεζικό) δάνειο

Ο ιδιοκτήτης πήρε δάνειο από την Κτηματική Τράπεζα.

Η εξόφληση του χρέους του θα γίνει σε είκοσι μηνιαίες δόσεις.

Οφείλω (=χρωστάω) χρήματα στον ιδιοκτήτη μου.

Οφείλεις (=πρέπει) να εξοφλείς τα χρέη σου.

Το ½ (ένα δεύτερο = το μισό) του δανείου το εξόφλησα ήδη.

Το 1/3 (ένα τρίτο) της αξίας αυτού του πίνακα το έδωσα προκαταβολή.

Τα ¾ (τρια τέταρτα) αυτού του ποσού θα τα πληρώσω σε γραμμάτια.

Θα κάνω τα αδύνατα δυνατά για να πάρω αυτό το δάνειο.

Θα μας κάνετε καλύτερη τιμή; — Сделаете нам скидку?

Πόσο τοις εκατό θα μου κάνετε έκπτωση;

Θα σας κάνω όλες τις δυνατές διευκολύνσεις, για να σας βοηθήσω.

Θα κάνω ό,τι είναι δυνατό, για να διευκολύνω την πληρωμή του λογαριασμού σας.

τα κοινόχρηστα — места общего пользования; плата за коммунальные услуги

ο διαχειριστής — управляющий, распорядитель

η κατοικία — дом, квартира, жилье

μονόροφο σπίτι — одноэтажный дом

διώροφο, τριώροφο, τετράροφο... — двух-, трех-, четырехэтажный ... дом

η γκαρσονιέρα — однокомнатная квартира, διαμέρισμα ενός δωματίου

το δυάρι — двухкомнатная квартира, διαμέρισμα δύο δωματίων

το τριάρι — трехкомнатная квартира, διαμέρισμα τριών δωματίων

το τεσσάρι, το πεντάρι κ.λπ.

η ταράτσα — терраса; плоская крыша

το ρετιρέ — последний этаж жилого дома

η σοφίτα — чердак, мансарда

το ισόγειο — 1-й этаж, το υπόγειο — подвал

πρώτος όροφος — 2-й этаж (досл.: 1-й, т.к. отсчет начинается с ισόγειο)

δεύτερος (трίτος, τέταρτος,...) όροφος — 3-й (4-й, 5-й и т.д.) этаж

η μεζονέτα — двухуровневое жилье (2 этажа, соединенные внутренней лестницей)

η πρόσοψη — фасад

το ασανσέρ (= ο ανελκυστήρας) — лифт

ο χώρος — место, пространство, помещение

η θέα — вид (καλή /ωραία /υπέροχη /καταπληκτική /φантаστική /εξαιρετική/

θέα στη θάλασσα /στην πόλη /στο πάρκο /στο δρόμο)

Προς τα πού βλέπει το διαμέρισμά σου; — Βλέπει προς τα μέσα, σε μια εσωτερική αυλή.

Του αδερφού μου βλέπει προς τα έξω, προς το δρόμο. Έχει όμως πολλή φασαρία.

το πάρκιγκ — паркинг, автостоянка, ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, η θέση στάθμευσης
 στεγασμένο / ιδιωτικό / κλειστό πάρκιγκ
 απαγορεύεται η στάθμευση = απαγορεύεται το παρκάρισμα
 παρκάρω = σταθμεύω
 το γκαράζ — гараж
 ήσυχη γειτονιά — спокойный квартал

Διαμέρισμα: μεγάλο / μικρό / παλιό / καινούριο / άνετο, βολικό *удобная/σκοτεινό/*
 φωτεινό / ηλιόλουστο *солнечная/στενό тесная/* ευρύχωρο *просторная*
 προνομιούχο *элитная/* επιπλωμένο *меблированная*
 (πλήρως) ανακαινισμένο — (полностью) отремонтированная
 επιπλωμένο με πολύ γούστο

φρεσκοβαμμένο — свежеевыкрашенная
 διαμπερές /γωνιακό /μεσημβρινό — сквозная /угловая /южная
 σε πολύ καλή /σε άριστη κατάσταση — в очень хорошем состоянии
 σε νεόκτιστη οικοδομή — в новостройке

διαμέρισμα πολυτελούς κατασκευής = διαμέρισμα λουξ
 το οροφοδιαμέρισμα — квартира, занимающая весь этаж

η ανακαίνιση — ремонт

το εμβαδόν — площадь

Τι μήκος /πλάτος /εμβαδόν /διαστάσεις έχει;

Είναι 90 τ.μ. (τετραγωνικά μέτρα) — 90 кв.м.

η δορυφορική τηλεόραση — спутниковое ТВ, η κεραία — антенна

ο συναγερμός — сигнализация

το κλιματιστικό — кондиционер

Θέρμανση — отопление: κεντρική /αυτόνομη, ατομική (=αυτόνομη) *автономное,*
 ηλιακή

η θερμάστρα — обогреватель

το καλοριφέρ — радиатор; обогреватель

η σόμπα — печка

το τζάκι — камин

θέρμανση με ωρομετρητή (с таймером)

κουφώματα θερμοδιακοπής — окна /двери с теплоизоляцией

ο θερμοσίφωνας (το θερμοσίφωνο) — термосифон, колонка

ο θυρωρός — швейцар

το θυρωρείο — швейцарская

η βεράντα — веранда (κλειστή βεράντα)

το μπαλκόνι — балкон

το πάτωμα — 1) = ο όροφος, 2) пол

το ρεύμα, ο ηλεκτρισμός — электричество

η πρίζα — розетка

ο διακόπτης — выключатель

η (καλή) διαρρύθμιση — (хорошая) планировка

το σαλόνι = η σάλα = το καθιστικό — зал, гостиная

η трапезарία — столовая

η σαλοτραпезарία = σαλόνι + трапезарία

το πρόχειρο δωμάτιο — общая комната

το παιδικό δωμάτιο — детская

το χολ — холл, прихожая

η κουζίνα — кухня; плита

το μπάνιο = το λουτρό — ванная

η τουαλέτα = το αποχωρητήριο, WC

η αποθήκη — кладовая

το ψυγείο — холодильник

το πατάρι — антресоли

ο διάδρομος — коридор

η εξώπορτα — входная дверь

μπαλκονόπορτα — балконная дверь

τα παντζούρια — ставни

οι κουρτίνες — занавески

τα στόρια — шторы

τα πλακάκια — кафельная плитка

συνεχόμενος — смежный

χωριστός — отдельный

τα έπιπλα — мебель

το έπιπλο — предмет мебели

η ηλεκτρική κουζίνα — электроплита

η ηλεκτρική σκούπα — пылесос

ο φούρνος — духовка

ο φούρνος μικροκυμάτων — микроволн. печь

η ντουλάπα — шкаф

το ντουλάπι — шкафчик

η κρεμάστρα — вешалка

η παπουτσοθήκη — шкафчик для обуви

το ταβάνι — потолок

ο τοίχος = το ντουβάρι — стена

το κομοδίνο — тумбочка
ο καναπές — диван
ο καθρέφτης — зеркало
το τηλεχειριστήριο — пульт
η πιατοθήκη — сервант
το ράφι — полка
η μπανιέρα — ванна
ο νιπτήρας — рукомойник
ο πολυέλαιος, το πολύφωτο, ο γλόμπος — люстра
το λαμπατέρ, το φωτιστικό — торшер

το скаμνάκι — табуретка
η πολυθρόνα — кресло
το τραπέζι τουαλέτας — туалетный столик
ο υπολογιστής — компьютер
η βιβλιοθήκη — книжный шкаф
το συρτάρι — выдвижной ящик
η ντουζιέρα — душевая
ο νεροχύτης — раковина

η διακόσμηση — украшение, убранство, интерьер
οι ηλεκτρικές συσκευές — электроприборы
η λεκάνη — таз; унитаз; раковина (водопроводная)
το γραφείο — письменный стол; кабинет; офис
η κρεβατοκάμαρα = το υπνοδωμάτιο — спальня
το πλυντήριο — стиральная машина
το πλυντήριο πιάτων — посудомоечная машина
το στερεοφωνικό — музыкальный центр
στρωμένος, καλυμμένος, σκεπασμένος — покрытый
η ταπετσαρία (του τοίχου) — обои, χαρτί тапетсарίας
το κρεβάτι — кровать (μονό, διπλό, ημίδιπλο, υπέρδιπλο)
η εντοιχισμένη ντουλάπα — встроенный шкаф

Διάλογος 5. Βάλε φυτά ανάμεσα στο πιάνο και τον καναπέ!

Η Ιλεάνα και ο Θάνος μετακόμισαν σ' ένα καινούριο διαμέρισμα. Τώρα βρίσκονται διαμέρισμα με τη φίλη τους τη Φωτεινή, που είναι διακοσμήτρια, για να δούνε ακριβώς θα βάλουν τα έπιπλά τους.

- Ιλεάνα: ...Λοιπόν. Λέω να βάλουμε τον καναπέ κάτω απ' το παράθυρο.
Φωτεινή: Ναι, καλή ιδέα. Αλλά εσύ ήθελες να βάλεις τους πίνακες του πατέρα πάνω απ' τον καναπέ.
Ιλεάνα: Ε... θα τους βάλουμε πάνω απ' το πιάνο, σ' εκείνο τον τοίχο.
Φωτεινή: Ωραία. Τότε να βάλετε τις πολυθρόνες ακριβώς απέναντι απ' το πιάνο βάλε μερικά φυτά ανάμεσα στο πιάνο και τον καναπέ. Έτσι, θα κάνετε υπέροχη γωνία. Βρε Θανούλη, άνοιξε λίγο την μπαλκονόπορτα. Κάθε ζέστη εδώ μέσα.
Ιλεάνα: Μην ανοίξεις την μπαλκονόπορτα! Θα μπει ο σκύλος. Άνοιξε παράθυρο.
Θάνος: Έγινε. Φωτεινή, για πες! Το τραπέζι πού θα το βάλουμε;
Φωτεινή: Το τραπέζι; Μπροστά στον παλιό μπουφέ. Θάνο, εσύ φέρε τις καρέκλες από μέσα. Ιλεάνα, πιάσε το τραπέζι απ' την άλλη πλευρά να το πάμε θέση του.
Ιλεάνα: Περίμενε. Μην το σηκώνεις ακόμα. Έλα, τώρα πάμε. Βρε Φωτεινή, έχω αρκετές καρέκλες.
Φωτεινή: Πόσες έχεις δηλαδή;
Ιλεάνα: Τέσσερις. Είναι λίγες;
Φωτεινή: Ε, αγόρασε κι άλλες. Αν δεν βρεις ίδιες, να πάρεις διαφορετικές, αλλά ίδιο στιλ.
Θάνος: Κορίτσια, ήρθαν οι καρέκλες. Και τώρα διάλειμμα για καφέ.

Διάλογος 6. Στο ξενοδοχείο

- Χαίρετε, είμαι ο κύριος Παυλίδης. Έκλεισα ένα μονόκλινο δωμάτιο χθες.
- Α, μάλιστα. Έχουμε δωμάτια στο πρώτο πάτωμα, στο δεύτερο και στο τρίτο. Σε ποιο πάτωμα προτιμάτε;
- Δώστε μου αυτό που είναι στο τρίτο. Έχουν όλα ντους και τηλέφωνο;
- Ασφαλώς έχουν. Αφήστε τις αποσκευές σας, θα τις φέρει ο υπάλληλος του ξενοδοχείου. Δώστε μου, παρακαλώ, την ταυτότητά σας ή το διαβατήριό σας.
- Ορίστε η ταυτότητά μου.
- Πάρτε το κλειδί του δωματίου σας. Είναι το 305.
- Ευχαριστώ. Ίσως με ζητήσει κάποιος κύριος. Καλέστε με, σας παρακαλώ, αμέσως. Περιμένω και ένα τηλεγράφημα από το εξωτερικό. Σας παρακαλώ, στείλτε μου το στο δωμάτιό μου.
- Εντάξει, κύριε. Μην περιμένετε το ασανσέρ. Δε λειτουργεί. Σας παρακαλώ, πηγαίνετε από τις σκάλες.
- Α, όταν έρθουν οι βραδινές εφημερίδες, στείλτε μου μία. Πού μπορώ να πιω κάτι;
- Στο μπαρ του ξενοδοχείου, στον ημιώροφο, ή πείτε να σας φέρουν κάτι στο δωμάτιό σας.
- Ευχαριστώ.

Το διαμέρισμα

Είναι δυο χρόνια που αγοράσαμε ένα διαμέρισμα σε μια πολυκατοικία με έξι πατώματα, στο κέντρο της πόλης. Στο ισόγειο υπάρχουν πολλά μαγαζιά: ένα καφενείο, ένα ανθοπωλείο, ένα καθαριστήριο και ένα μανάβικο. Το διαμέρισμά μας, που είναι στον 5^ο όροφο, δεν είναι πολύ μεγάλο, τα δωμάτιά του δεν είναι πολύ ευρύχωρα, όμως είναι πολύ χαριτωμένο. Από την πόρτα της εισόδου όταν μπούμε στο χολ, βλέπουμε το σαλόνι και την τραπεζαρία. Ένας μακρύς διάδρομος οδηγεί στην κουζίνα και το λουτρό και στο βάθος είναι οι κρεβατοκάμαρες.

Η αδερφή μου κάθεται στο πατρικό μας σπίτι, σ' ένα προάστιο των Αθηνών, μια παλιά πολυκατοικία διώροφη με μεγάλα δωμάτια, μέσα σ' ένα απέραντο κήπο με δέντρα και λουλούδια. Στο μεγάλο σαλόνι ένα τζάκι που ανάβει με ξύλα, θερμαίνει το χειμώνα όλο τον πρώτο όροφο, ενώ το ελαφρό αεράκι που έρχεται απ' τη θάλασσα, τον δροσίζει το καλοκαίρι.

Γραμματική

Повелительное наклонение несовершенного вида — Συνεχής Προστακτική

а) От глаголов 1-го спряжения *συνεχής προστακτική* образуется путем прибавления к основе *ενεστώτας* окончаний **-ε** (ед.ч.) и **-ετε** (мн.ч.). Ударение переносится на 3-й слог от конца (если он имеется): *άνοιγε* /*ανοίγετε* *открывай* /*открывайте*, *γράφε* /*γράφετε* *пиши* /*пишите*, *μαγειρεύε* /*μαγειρεύετε* *готовь* /*готовьте*

Примечание 1: *τρέχε* / *τρέχετε*, а также: *τρέχα* / *τρέχατε* — беги / бегите

Примечание 2: *λέω*, *τρώω*, *φυλάω*, ... ⇨ *λέγε* / *λέγετε*, *τρώγε* / *τρώγετε*, *φύλαγε* / *φύλαγετε* κтл.

Как уже говорилось, просьбу или приказ можно выразить также при помощи *προστακτική*:

άνοιγε / *να ανοίγεις*

γράφε / *να γράφεις*

μαγειρεύε / *να μαγειρεύεις*

ανοίγετε / *να ανοίγετε*

γράφετε / *να γράφετε*

μαγειρεύετε / *να μαγειρεύετε*

Отрицательная форма образуется одним способом — с *υποτακτική*. Отрицательная частица *μην* ставится между *να* и глаголом. Частица *να* обычно опускается:

(να) μην ανοίγεις	(να) μην ανοίγετε
(να) μην γράφεις	(να) μην γράφετε
(να) μην μαγειρεύεις	(να) μην μαγειρεύετε

б) От глаголов 2-го спряжения группы B1 *προστακτική* несовершенного вида образуется добавлением окончаний **-α** (ед.ч.) и **-άτε** (мн.ч.) к основе *ενεστώτας*:

απάντα / να απαντάς	απαντάτε / να απαντάτε
γέλα / να γελάς	γελάτε / να γελάτε
χαμογέλα / να χαμογελάς	χαμογελάτε / να χαμογελάτε

Группа B2:

— / να αργείς	αργείτε / να αργείτε
— / να θεωρείς	θεωρείτε / να θεωρείτε
— / να τιμωρείς	τιμωρείτε / να τιμωρείτε

Отрицательная форма образуется по тому же принципу, что и у глаголов 1-го спряжения: (να) μην απαντάς (-άτε), (να) μην αργείς (-είτε)

Повелительное наклонение совершенного вида — Απλή Προστακτική

У глаголов 1-го и 2-го спряжения форма *απλή προστακτική* образуется одинаково: основа *αόριστος* + окончание **-ε** (ед.ч.) / **-τε** (мн.ч.). В ед.ч. ударным является 3-й слог от конца (если он есть), во мн.ч. — 2-й слог от конца (т.е. предпоследний):

γράψ <u>ε</u> / να γράφεις	γράψ <u>τε</u> / να γράφετε
διάβασ <u>ε</u> / να διαβάσεις	διαβάσ <u>τε</u> / να διαβάσετε
τρέξ <u>ε</u> / να τρέξεις	τρέξ <u>τε</u> / να τρέξετε
μιλήс <u>ε</u> / να μιλήσεις	μιλήс <u>τε</u> / να μιλήσετε
γέλαс <u>ε</u> / να γελάσεις	γελάс <u>τε</u> / να γελάσετε
εξηγήс <u>ε</u> / να εξηγήσεις	εξηγήс <u>τε</u> / να εξηγήσετε
τιμώр <u>ε</u> с / να τιμωρήσεις	τιμωр <u>с</u> те / να τιμωρήσετε

Отрицательная форма образуется всегда с *υποτακτική*:

(να) μην γράφεις (-ετε), (να) μην ανοίξεις (-ετε), (να) μην εξηγήσεις (-ετε).

Примечание. В разговорной речи для глаголов B1 в ед.ч. часто вместо *απλή προστακτική* используется *συνεχής προστακτική*: Ξέχνα το! (=ξέχασε). Ξέρω 'γω; Ρώτα το Πέτρο. (=ρώτησε). Πέρα από το σπίτι μου όταν βρεις χρόνο.(=πέρασε). Ζήτα μου ό,τι θες! (=ζήτησε).

Απλή Προστακτική некоторых неправильных глаголов

ανεβαίνω — ανέβα / ανεβείτε	κάθομαι — κάθισε, κάτσε / καθήστε
κατεβαίνω — κατέβα / κατεβείτε	κάνω — κάνε / κάντε
αφήνω — άφησε, άσε / αφήστε	κερνώ — κέρασε / κεράστε
βάζω — βάλε / βάλτε	λέω — πες / πέστε, πείτε
βγάζω — βγάλε / βγάλτε	μαθαίνω — μάθε / μάθετε
βγαίνω — βγες / βγέστε, βγείτε	μένω — μείνε / μείνετε
μπαίνω — μπες / μπέστε, μπειτε	περιμένω — περίμενε / περιμένετε
βλέπω — δες / δέστε, δείτε	ξεχνώ — ξέχασε / ξεχάστε
βρίσκω — βρες / βρέστε, βρείτε	περνώ — πέρασε / περάστε
δίνω — δώσε / δώστε	πηγαίνω — πήγαινε, πάνε / πηγαίνετε
παίρνω — πάρε / πάρτε	πίνω — πιες / πιέστε, πιείτε

γίνομαι — γίνε / γίνετε

έρχομαι — έλα / ελάτε

φέρνω — φέρε / φέρτε

καταλαβαίνω — κατάλαβε / καταλάβετε

τρώω — φάε / φάτε

στέλνω — στείλε / στείλτε

φεύγω — φύγε / φύγετε

επαναλαμβάνω — επανάλαβε / επαναλάβετε

Προστακτική и личные местоимения

Прямое дополнение, выраженное личным местоимением, ставится после глагола в *προστακτική*: Στείλτε το γράμμα. — Στείλτε το. Αγοράστε τις εφημερίδες. — Αγοράστε τες. Запомните: местоимение *τις* после глагола в *προστακτική* меняется на *τες* (хотя допустима также форма *τις*). Сравните: Φέρτε τις καρέκλες. — Να τις φέρετε. (*υποτακτική*) — Φέρτε τες. (*προστακτική*)

В случае отрицательной формы порядок слов следующий:

(*να*) + *μη(ν)* + *прямое дополнение* + *глагол в υποτακτική*:

Μην κλείσεις την πόρτα. — Μην την κλείσεις. Μην ανάψεις το φως. — Μην το ανάψεις. Μην περιμένετε τις φίλες σου. — Μην τις περιμένετε.

Когда в предложении встречаются 2 местоимения, выступающие в роли прямого и косвенного дополнений, порядок слов следующий:

глагол в προστακτική + *косв. доп.* + *прям. доп.*

(*να*) + *μη(ν)* + *косв. доп.* + *прям. доп.* + *глагол в υποτακτική*

Φέρε την τσάντα στην Ελένη. — Φέρε *της* την. Δείξτε στους φίλους μας τα βιβλία. — Δείξτε *τούς* τα. Πείτε τα νέα στον Αρη. — Πείτε *τού* τα. Διάβασε αυτό το βιβλίο. — Διάβασέ *το*.

Если при употреблении местоимения в роли дополнения (прямого или косвенного) с *προστακτική* следуют подряд 3 безударных слога, то на третьем слоге (считая с первого ударного) ставится дополнительное ударение: Φώναξέ *τους*. Στείλτε *μάς* το. Ξέχασέ *με*.

Πε-ρί-με-νέ μας εδώ. Διά-βα-σέ το. Φέρ-τε μου τα. Α-γό-ρα-σέ μου το.

1 2 3 4   1 2 3 4 1 2 3 4   1 2 3 4 5

Когда глагол в *προστακτική* ед.ч. стоит перед местоимением 3-го л., окончание *-ε* обычно усекается: Δώσε *τους* τα χρήματα. — Δώσ' *τους* τα χρήματα. Πάρε το από δω. — Πάρ' *το* από δω. Φα' *το* γρήγορα. (*φάγε* *το* не употребляется). Φέρε *τες* εδώ. — Φέρ' *τες* εδώ. Это относится, как правило, к 2-сложным глаголам.

Возможен и другой порядок слов: прямое дополнение может предшествовать косвенному: δώσε μου *το* — δώс' *το* μου, δείξε *μάς* τα — δείξ' *та* μας

Обратите внимание на постановку ударения и усечение конечной *-ε*:

αγόρασέ *το* — αγόρασ' *το*

στείλε *τού* τα — στείλ' *του* τα

γράψε *της* *το* — γράψ' *της* *το*

πάρε *τούς* *τες* — πάρ' *τους* *τες*

Но:

στείλε μου *το* — στείλ' *το* μου

φέρε *μάς* *τες* — φέρ' *τες* *μας*

Ασκήσεις

1 Ответьте на вопросы:

Πώς λέγεται αυτός που νοικιάζει ένα σπίτι; Πώς λέγεται αυτός που έχει δικό του σπίτι; Πώς λέγεται αυτός που φροντίζει την πολυκατοικία; Πώς λέγεται ένα διαμέρισμα δύο /τριών /τεσσάρων δωματίων; Τι πληρώνουμε στην πολυκατοικία; Θέλετε να νοικιάσετε σπίτι; τι θα κάνετε; Διαβάζετε τις μικρές αγγελίες των εφημερίδων; Γιατί;

2 Πού θα βάλετε αυτά τα πράγματα; 1) στο σαλόνι, 2) στο υπνοδωμάτιο, 3) στην κουζίνα, 4) στο μπάνιο, 5) στο χολ, 6) στο μπαλκόνι

το πλυντήριο, το στερεοφωνικό, η βιβλιοθήκη, ο πίνακας, η τηλεόραση, ο καναπές, η λεκάνη, το κάδρο, το γραφείο, το χαλί, ο καθρέφτης, ο υπολογιστής, το φωτιστικό, το κομοδίνο, το τραπέζι, οι γλάστρες, η κρεμάστρα, η ηλεκτρική σκούπα, το κρεβάτι, η μπανιέρα, το (σταθερό) τηλέφωνο, η πολυθρόνα, η παπουτσοθήκη, η οδοντόβουρτσα, το πλυντήριο πιάτων, ο νεροχύτης, ο φούρνος, μικροκυμάτων, η σανίδα σιδερώματος, η απλώστρα, η κουβέρτα, το μαξιλάρι, η πιατοθήκη, ο μπουφές, το τζάκι

3 Задайте друг другу вопросы:

Πώς είναι το σπίτι σας, μονοκατοικία ή διαμέρισμα σε πολυκατοικία; Είναι δικό σας ή νοικιασμένο; Τι ενοίκιο πληρώνετε; Πόσα δωμάτια έχει το σπίτι σας; Αν είναι διαμέρισμα, σε ποιον όροφο βρίσκεται; Είστε ευχαριστημένος(-η) από το σπίτι σας; Πώς θέλετε να είναι το σπίτι σας; Θέλετε να μένετε σε πολυκατοικία ή σε μονοκατοικία και γιατί;

4 Используя тематический словарь, опишите: а) вашу комнату /квартиру; б) вашу комнату.

5 Ролевая игра.

Μετακομίσате σ' ένα καινούριο σπίτι. Δεν είναι πολύ μεγάλο, έχετε όμως αρκετά πράγματα. Συζητάτε με τους δικούς σας πού να βάλετε τα έπιπλα.

6 Заполните пропуски в диалоге и воспроизведите его в лицах:

Νίκος: Γεια σας, είστε ο ..... του .....;
Ιδιοκτήτης: ..... Εσείς .....;
Νίκος: Είμαι ο κ.Παυλίδης που σας ..... το πρωί. Από δω η ..... μου.
Ιδιοκτήτης: Θέλετε να δείτε .....; ....., παρακαλώ.
Νίκος: ..... πολύ!
Ιδιοκτήτης: Όπως ....., έχει δύο μεγάλα .....! Σας βεβαιώνω ότι το σπίτι είναι πολύ ..... και .....
Ελένη: ..... είναι! Η ..... που βλέπει ..... είναι .....
Νίκος: Ναι. Υπάρχει αρκετός ..... για τα .....
Ελένη: Βλέπει όμως στο δρόμο. Θα έχει .....
Ιδιοκτήτης: Όχι, καθόλου! Ο δρόμος σχεδόν δεν έχει .....
Ελένη: Να δούμε και .....
Νίκος: Το σαλόνι είναι πολύ .....
Ελένη: Αλλά η κουζίνα λίγο .....
Νίκος: Έχει χώρο για ..... και ..... Τι άλλο θέλεις;
Ιδιοκτήτης: Έχει και αρκετά εντοιχισμένα ..... Όλα τα ..... είναι σε πολύ καλό .....
..... . Λοιπόν, πώς το .....;
Νίκος: ..... Πόσο είναι το .....;
Ιδιοκτήτης: Το ..... είναι ..... το μήνα και δύο ..... προκαταβολή.
Ελένη: Με τα ..... όμως τα έξοδα ανεβαίνουν. Θα μας κάνετε καλύτερη τιμή;
Ιδιοκτήτης: Δεν είναι ..... Είναι τριάρι, ..., δεύτερος ....., με ..... και ..... θα ..... φτηνότερο.
Νίκος: Σύμφωνοι.
Ιδιοκτήτης: Για τα κοινόχρηστα είναι υπεύθυνος ο ....., ο κ.Παρασκευαΐδης.

7 *Заполните пропуски в диалоге следующими словами в правильной форме: ο αρχιτέκτονας, η θέα, υπογράφω, η τουαλέτα, καθημερινός, η οικοδομή, το συμβόλαιο, το διαμέρισμα, το γραμμάτιο, με δώσεις, το σχέδιο, η πληροφορία, ο χώρος*

A: Καλησπέρα σας, κύριε. Διάβασα στην εφημερίδα ότι πουλάτε διαμερίσματα, με ..... στη θάλασσα. Μπορείτε να μου δώσετε περισσότερες .....

B: Βεβαίως, κυρία μου. .... είναι μικρή. Έχει πέντε πατώματα και δύο ..... στο κάθε πάτωμα.

A: Πόσα μέτρα είναι το κάθε διαμέρισμα και τι ..... έχει;

B: Όλα τα διαμερίσματα είναι των 120 τ.μ. και έχουν δύο κρεβατοκάμαρες, μία σαλοτραπεζαρία, ένα ..... δωμάτιο, κουζίνα, μπάνιο και δύο .....

A: Νομίζω ότι είναι αυτό ακριβώς που θέλω. Πόσο κάνει το μέτρο;

B: 110 ευρώ το μέτρο, αν δώσετε όλα τα χρήματα μαζί και 120, αν πληρώνετε .....

A: Πώς και τότε μπορώ να δω μέσα το σπίτι;

B: Δεν τελείωσε ακόμη, αλλά μπορείτε να πάτε σε ..... να σας δείξει .....

A: Ευχαριστώ πολύ, αν μου αρέσει, όπως πιστεύω, θα περάσω από το γραφείο σας να πούμε για ..... και ..... που ..... . Χαίρετε.

8 *Используя диалоги урока и предыдущие упражнения, составьте собственные диалоги на тему «Ψάχνω για σπίτι».*

9 *Составьте диалог «Στο ξενοδοχείο».*

10 *Сочинение: «Письмо другу /подруге»*

Ο φίλος /η φίλη σας ψάχνει για σπίτι. Δεν ξέρει τι να διαλέξει — διαμέρισμα ή μονοκατοικία. Προσπαθήστε να τον /την πείσετε να μείνει α) σε διαμέρισμα, β) σε μονοκατοικία.

11 *Прочитайте следующие рекламные объявления. Что означают подчеркнутые слова? Выберите правильные объяснения (см. Εξηγήσεις)*

1. Ελάτε στο ΟΙΚΙΑ και ρίξτε μια ματιά στη μεγάλη ποικιλία από νεροχύτες που έχουμε, σε πολύ χαμηλές τιμές. 2. ΕΜΜ — 50 χρόνια πείρα. Μεταφορές: Ασφάλεια — Ταχύτητα. Εντός και εκτός Ελλάδας. 3. Η ΕΥΑΘ ανακοινώνει: προσοχή στο νερό. Μην το ξοδεύετε άσκοπα. Το νερό είναι λίγο. Δεν μας περισεύει. Είναι πολύτιμο αγαθό. Γι' αυτό, προσέχουμε να το έχουμε. 4. Ένα μαξιλάρι και μια ζεστή κουβέρτα δημιουργούν άνεση. Σεντόνια που γίνονται πιο μαλακά με το χρόνο. Μια πετσέτα τόσο μεγάλη που μπορείτε να τυλίξετε ένα παιδί μ' αυτήν. Ή ένα φίλο. 5. Ψάχνετε για βρύση ζεστού και κρύου νερού, καλής ποιότητας και σε χαμηλή τιμή; Θέλετε νιπτήρες αλουμινίου; Ελάτε στην Ένωση Υδραυλικών Ε.Υ.!

Εξηγήσεις

- Είναι στον πάγκο της κουζίνας. Εκεί πλένουμε τα πιάτα, τα χόρτα κτλ.
- Απαραίτητο σχεδόν σε όλους μας, όταν κοιμόμαστε. Υπάρχει σε καναπέδες, ακόμα και σε ... καθίσματα.
- Εκεί βάζουμε τα πιάτα και τα ποτήρια μας.
- Γνώση που αποκτάς ύστερα από πολλά χρόνια.
- Έχει πάρα πολύ μεγάλη αξία.

- Είναι παραπάνω απ' ό,τι χρειάζομαι.
- Από εκεί τρέχει το νερό στο μπάνιο, στον κήπο, στην αυλή μας.
- Είναι για το πρόσωπο, τα χέρια, το κεφάλι. Είναι μικρή, μεγάλη, μεσαία, τεράστια.
- Ειδικός χώρος για τα σεντόνια και τις μαξιλαροθήκες.
- Η μάλλινη είναι για το χειμώνα, η βαμβακερή για το καλοκαίρι.
- Εκεί πλένουμε τα χέρια μας στο μπάνιο.
- Χωρίς κανένα λόγο ή στόχο.
- Έξω.

12 Заполните пропуски правильно выбранными словами (№0 — об-разец):

....(0).... που ήμουν στην Αθήνα ....(1).... στο ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα και τα ....(2).... ξενοδοχεία στην Αθήνα. Έχει μερικές εκατοντάδες δωμάτια. ....(3).... του ξενοδοχείου έχουν στη διάθεσή τους ένα ωραίο ....(4)...., σαλόνια, καπνιστήρια και αναγνώστια. Κάθε ....(5).... έχει τηλέφωνα, ...(6).... λουτρό ή ντους. Υπάρχουν ανεμιστήρες και ....(7).... θέρμανση παντού. ....(8).... στα μικρά ξενοδοχεία συνήθως όλα τα ταξιδιώτες παίρνουν κάθε είδους κρύο νερό. Στο ....(10).... του ξενοδοχείου οι ταξιδιώτες παίρνουν κάθε είδους πληροφορίες από τους ....(11).... . Είναι έτοιμοι πάντοτε ....(12)...., όταν δεν ξέρετε την πόλη. Θα σας πούνε ....(13).... . Αν επιθυμείτε, μπορούν να σας ....(14).... θέση στην όπερα ή στο θέατρο, και ....(15).... να σας κάνουν τη διαμονή σας ευχάριστη. Μόλις φτάσαμε με τη γυναίκα μου, πήγαμε ....(16).... και κλείσαμε ....(17).... . Ο υπάλληλος είπε στο μικρό (=γκαρσόνι) τον αριθμό μας και ....(18).... το κλειδί. ....(19).... με το ασανσέρ στο τέταρτο πάτωμα και βρήκαμε το δωμάτιό μας, που ήταν στο τέρμα ....(20).... .

0. α) Από δω και πέρα	β) Του χρόνου	γ) Την τελευταία φορά	δ) Αύριο
1. α) μείνε	β) θα μείνω	γ) έμεινα	δ) να μείνω
2. α) πιο πολυτελούς	β) πιο πολυτελές	γ) πιο πολυτελείς	δ) πιο πολυτελή
3. α) Οι διευθυντές	β) Οι υπάλληλοι	γ) Τα γκαρσόνια	δ) Οι πελάτες
4. α) λουτρό	β) τραπέζι	γ) εστιατόριο	δ) πατάρι
5. α) ξενοδοχείο	β) δωμάτιο	γ) πάτωμα	δ) σαλόνι
6. α) ξεχωριστό	β) κλειστό	γ) ανοιχτό	δ) προνομιούχο
7. α) χωριστή	β) καλοκαιρινή	γ) διπλή	δ) κεντρική
8. α) Σπάνια	β) Ούτε και	γ) Ακόμη και	δ) Καμιά φορά
9. α) καθαρό	β) βρασμένο	γ) αναπαυτικό	δ) τρεχούμενο
10. α) εστιατόριο	β) προθάλαμο	γ) διάδρομο	δ) καπνιστήριο
11. α) κουτσομπόληδες	β) συγγενείς	γ) γείτονες	δ) υπαλλήλους
12. α) σας βοήθησαν	β) θα σας βοηθήσουν	γ) να σας βοηθήσουν	δ) σας βοηθούν
13. α) πού πήγατε και τι είδατε	β) πού πήγαν και τι είδαν	γ) πού να πας και τι να δεις	δ) πού να πάτε και τι να δείτε
14. α) ανοίξουν	β) πάρουν	γ) κλείσουν	δ) έχουν
15. α) φροντίζουν	β) ενοχλούν	γ) φαντάζονται	δ) υπόσχονται
16. α) στο αναγνώστηριο	β) στο ασανσέρ	γ) στη ρεσεψιόν	δ) στο μπαλκόνι
17. α) μια πόρτα	β) ένα παράθυρο	γ) ένα δωμάτιο	δ) μια βαλίτσα
18. α) μου δίνει	β) να μου δώσει	γ) δώσε μου	δ) μου έδωσε

19. α) Κατεβήκαμε	β) Ανεβαίνουμε	γ) Ανεβάσαμε	δ) Ανεβήκαμε
20. α) ενός μεγάλου διαδρόμου	β) μιας μεγάλης οδού	γ) μιας νέας πολυκατοικίας	δ) ενός μικρού σπιτιού

13 Прочитайте объявления:

Ενοικιάζεται...

Α.ΤΟΥΜΠΑ ενοικιάζεται διαμέρισμα 75τμ 2ΔΣΚΛ γωνιακό, πλήρως ανακαινισμένο και επιπλωμένο, ασανσέρ καλοριφέρ (στην τιμή συμπεριλαμβάνονται κοινόχρηστα και θέρμανση) μόνο για φοιτητές 400€. Τηλ. ...

ΑΡΕΤΣΟΥ (παραλία) ενοικιάζεται λουξ διαμέρισμα 150τμ πέμπτου ορόφου φωτεινότητα διαμπερές πρώτο στη θάλασσα καταπληκτική θέα κλειστή θέση στάθμευσης κεντρική θέρμανση θωρακισμένη πόρτα εντοιχισμένη ηλεκτρική κουζίνα. Πάρα πολύ ήσυχη περιοχή. Τηλ. ...

ΕΥΘΥΣΜΟΣ ενοικιάζεται διαμέρισμα πρώτου ψηλού ορόφου με ατομικό φυσικό αέριο και κλιματιστικό 2ΔΣΤΡΚΜπ. Τιμή ευκαιρίας μόνο 370€. Τηλεφωνήστε τώρα. Τηλ....

Μ.ΜΠΟΤΣΑΡΗ ενοικιάζεται εξαιρετικό διαμέρισμα 3ΔΣΚΛ με όλα τα ηλεκτρικά 120τμ πρόσοψη. Τιμή λογική. Τηλ. ...

ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ενοικιάζεται ωραίο πολυτελέστατο οροφωδιαμέρισμα 3^{ου} ορόφου 210 τμ ατομική θέρμανση μεγάλα δωμάτια πολυτελές μπάνιο μαρμάρινα δάπεδα θυροτηλεόραση εγκατάσταση συναγερμού επιπλωμένο ηχοθερμομόνωση μεγάλες βεράντες απεριόριστη θέα στη θάλασσα. Τηλ...

ΠΟΛΙΧΝΗ ενοικιάζεται γκαρσονιέρα 70τμ δωμάτιο μεγάλη σαλοκουζίνα θέρμανση με ωρομέτρηση. Τηλ. ... Μεσιτικό Ερμής κα Παπαθανασίου
ΠΑΝΟΡΑΜΑ ενοικιάζεται μεζονέτα 220τμ σε δύο επίπεδα με 2 στρέμματα πανέμορφο κήπο εκπληκτική θέα. Τηλ. ...

14 Составьте собственные объявления. Είστε υπάλληλος ενός μεσιτικού γραφείου. Έχετε να πουλήσετε /να νοικιάσετε μερικά σπιτία. Φτιάξτε 5—6 μικρές αγγελίες για την εφημερίδα.

15 Раскройте скобки:

- (Παίρνω) παρακαλώ (οι αποσκευές) μας και (φωνάζω) ένα ταξί. Ευχαριστώ. Ξενοδοχείο Μεγάλης Βρετανίας.
- Εδώ είμαστε, (κύριος).
- Τι οφείλω;
- Είκοσι ευρώ. — Ορίστε.
- Ευχαριστώ. (Φέρνω) τα πράγματά σας μέσα;
- Ναι, (εσείς) παρακαλώ. Πού είναι οι πληροφορίες;
- Δεξιά (εσείς).
- Καλημέρα. Μήπως (έχω) ένα δίκλινο δωμάτιο με λουτρό;
- Νομίζω ότι (όλος) (το δωμάτιο) είναι (πιασμένος). (Ενας) στιγμή όμως (βλέπω) μήπως μπορούμε (εσείς, τακτοποιώ). (Μένω, εσείς) πολύ;
- (Κανένας) εβδομάδα, ίσως και (πολύς).
- Ναι, έχω 1 δωμάτιο σε (3^{ος}) (το πάτωμα). (Κάνω) 100 ευρώ (η μέρα).
- Πολύ καλά. (Εμείς) (το) (κρατώ).
- Έχετε την καλοσύνη (συμπληρώνω) (αυτός) το έντυπο;
- Για να (βλέπω). Όνοματεπώνυμο, όνομα πατρός, υπηκοότητα, (μόνιμος) διεύθυνση, επάγγελμα, έτος και ημερομηνία (γέννηση), υπογραφή. Ορίστε.

- Ευχαριστώ. Ορίστε το κλειδί σας. Αριθμός 307. Ο μικρός (εσείς) (ανεβάζω) με (ο ανελκυστήρας). (Φέρνω, εσείς) πάνω (οι αποσκευές) σας σε (λίγος) λεπτά.
- Μπορούμε (έχω) το πρωινό μας στο δωμάτιο;
- Βεβαίως. (Χτυπώ) το κουδούνι το πρωί και το γκαρσόνι (εσείς, φέρνω) (ο κατάλογος) (παραγγέλνω).
- Ωραία.

16 *Поставьте глаголы в повелительном наклонении:*

1. Μαρία, (αλλάζω) τις κουρτίνες σου πιο συχνά. 2. Παιδιά, (στέλνω) τα χρήματά με το ταχυδρομείο. 3. Κώστα, (δένω) το δέμα καλά, να μην ανοίξει. 4. Παιδιά, (σκουπίζω) το δωμάτιό σας κάθε μέρα. 5. (Αφήνω) τις βαλίτσες σας εδώ, κύριε. 6. Φίλοι μου, (γράφω) μας τα νέα σας τακτικά. 7. Κυρία, (δίνω) του άδεια να φύγει γιατί είναι άρρωστος. 8. Αντρέα, σε παρακαλώ, (ποτίζω) τα λουλούδια τις μέρες που θα λείπω. 9. Παρακαλώ, (φέρνω) μου το πρωινό αύριο στις 8:00. 10. Παιδιά, (φωνάζω) τον πατέρα σας. Τον ζητούν.

17 *Напишите следующие предложения в отрицательной форме:*

1. Ανοίξε το παράθυρο. 2. Κλείσε την πόρτα. 3. Μάζεψε τα πιάτα. 4. Βάψτε το δωμάτιό σας με χτυπητά χρώματα. 5. Παίξτε μου ξανά αυτό το τραγούδι. 6. Παίξε στον κήπο. 7. Άφησε τα πράγματά σου εδώ. 8. Άναψε το φως στην κουζίνα. 9. Διάψε το σκύλο απ' το δωμάτιο. 10. Κόψε λουλούδια από τον κήπο.

18 *Замените существительные местоимениями по образцу: Έδειξα στην Εύα το βιβλίο. — Της το έδειξα. Φέρε το βιβλίο. — Φέρ' το.*

1. Γράψτε τα μαθήματά σας. 2. Ρώτησε τη γιαγιά σου. 3. Απαντήστε στο δάσκαλό σας. 4. Τηλεφώνησε στην Εύα. 5. Πάρε τα φρούτα. 6. Βοήθησε τις φίλες σου. 7. Άναψε τα φώτα. 8. Δώσε τον κατάλογο. 9. Φέρε τις εφημερίδες. 10. Πίστεψε τον Αλέξη. 11. Ελάτε να σας γνωρίσω τη φίλη μου. 12. Θέλετε να σας φτιάξω την τούρτα που σας αρέσει; 13. Σκέφτονται να νοικιάσουν το σπίτι τους στην κυρία Κατίνα. 14. Πούλησε το αυτοκίνητό του στο γείτονά μας. 15. Πρέπει να δείξεις το καινούριο σου πλυντήριο στις θείες σου. 16. Κόψε το κρέας. 17. Φέρε τον καθρέφτη. 18. Ντύσε το παιδί. 19. Δέσε τη γραβάτα σου. 20. Άφησε (άσε) το αδιάβροχο.

19 *Замените существительные местоимениями:*

1. Πληρώστε την προκαταβολή στον ιδιοκτήτη. 2. Μαμά, αγόρασε το φόρεμα για την Αλίκη. 3. Δώστε τη διεύθυνση στην κυρία Αλεξίου. 4. Σιδέρωσε το παντελόνι για τον αδερφό σου. 5. Πήγαινε τον καφέ στο θείο σου. 6. Φέρτε μας τις ζωγραφίες. 7. Φόρεσε το πουλόβερ στο παιδί. 8. Πήγαινε τα ψώνια στην κυρία Κατίνα. 9. Χάρισέ μου τα σκουλαρίκια σου. 10. Να πω τα νέα στις φίλες μας; 11. Να διαβάσουμε και τις ασκήσεις; 12. Να σας φέρω τώρα τον καφέ σας; 13. Γράψτε στους φίλους τα νέα σας. 14. Διάβασε τον παιδιού το παραμύθι. 15. Πείτε στις κοπέλες αυτές τις ιστορίες. 16. Φίλησε τις θείες σου, Γιωργάκη. 17. Είπες στους αδερφούς σου ότι φεύγεις; 18. Πήγαινε τη θεία σου στο σταθμό. 19. Μάθατε τα νέα μας; 20. Ζήτησε τους αναπτήρες από τον περιπτερά.

20 *Замените существительные местоимениями:*

1. Έδωσα στους φίλους μου τα λεφτά. 2. Αγόρασα για την κόρη μου μια κόκκινη μπλούζα. 3. Μαρία, φέρε στη μητέρα σου τα γυαλιά. 4. Πέτρο, μην περιμένεις τον πατέρα σου σήμερα. 5. Τηλεφωνώ στις φίλες μου κάθε μέρα. 6. Έδωσες στο Γιάννη

τα χαρτιά σου; 7. Χάρισε του άντρα της ένα δερμάτινο πορτοφόλι. 8. Δώστε την ταυτότητά σας στον υπάλληλο. 9. Παιδιά, αγοράστε τα δώρα για τους φίλους σας σήμερα. 10. Εσύ χάρισε στα κορίτσια τις κούκλες; 11. Ποιος πούλησε στη Βάσω αυτό το ύφασμα; 12. Μη γράψετε τα άσχημα νέα στους γονείς σας. 13. Μη στείλεις τις βαλίτσες σου στη μητέρα σου. 14. Στους φίλους μου είναι πολύ αγαπητός αυτός ο άνθρωπος. 15. Έφτιαξα για σένα αυτή την τυρόπιτα. 16. Κώστα, άνοιξε την τηλεόραση. 17. Μαρία, πλήρωσε το νοίκι για την Ελπίδα. 18. Πλήρωσα τους λογαριασμούς για τον Πέτρο. 19. Άννα, σκούπισε τα χέρια σου. 20. Σβήστε το φως, σας παρακαλώ.

21 α) Напишите следующие предложения в отрицательной форме:

1. Διάβασέ το. 2. Γράψτε τα. 3. Ανοίξτε την. 4. Περιμένετε μας. 5. Αφήστε τες. 6. Φωνάζτε τους. 7. Πρόσεχέ τον. 8. Άλλαξέ τα. 9. Κοίταξέ με. 10. Φύλαξέ το. 11. Σκουπίστε τα. 12. Τηγάνισέ το. 13. Βράστε τις. 14. Δοκίμασέ το. 15. Παράγγειλέ τα. 16. Εξήγησέ το. 17. Μίλησέ της. 18. Μετάφρασέ το. 19. Άφησέ την. 20. Ξέχασέ το. 21. Πίστεψέ τον. 22. Απάντησέ τους. 23. Περίμένέ τον. 24. Πληρώστε τους. 25. Αφήστε τα εδώ. 26. Πάρ' τες. 27. Βάλτε το πάνω στο τραπέζι. 28. Φέρ' τες. 29. Στείλτε τες τώρα. 30. Φίλησέ την. 31. Πείτε τής τα. 32. Ψάξτε τους. 33. Πιες το αμέσως. 34. Καθάρισέ τες. 35. Πέταξέ τα.

β) Замените местоимения существительными по образцу:
Διάβασέ το. — Διάβασε (αυτό) το άρθρο.

22 Замените по образцу: Φέρε τής το. — Φέρ' το της.

1. Γράψε τού το. 2. Φέρε μού τα. 3. Στείλε τούς τα. 4. Πάρε μάς το. 5. Πες της το. 6. Βρες μου τα. 7. Δείξε τής τα. 8. Δώσε τούς τον.

23 Замените местоимения существительными по образцу: Διδάξέ του τα. — Δίδαξε στο Γιάννη τα αγγλικά.

1. Γράψτε τής το. 2. Αγόρασέ μου την. 3. Φέρτε τής τον. 4. Ράψε τού το. 5. Ετοιμάσέ της την. 6. Μαγειρέψέ τους τα. 7. Φύλαξέ μας τα. 8. Πάρτε τούς το. 9. Φέρε τούς τις. 10. Διαβάστε τού την. 11. Δείξε μάς τις. 12. Εξήγησέ της τον. 13. Του τα έδωσα. 14. Τους το λέω. 15. Θύμισέ τους τα. 16. Να του τηλεφωνήσεις. 17. Να της τις δώσεις. 18. Να τους τα στείλετε. 19. Φέρε μού τες. 20. Δάνεισέ τους την. 21. Στείλτε τούς τα. 22. Ετοιμάστε τής το. 23. Γνωρίστε μού την. 24. Να τους τις δείξεις. 25. Να της τα κρύψετε.

24 Перепишите в отрицательной форме исходные предложения предыдущего упражнения.

25 Поставьте глаголы в повелительном наклонении:

1. Πέτρο, (συμπληρώνω) αυτές τις αιτήσεις και (δίνω) τες στη γραμματέα. 2. (Αγοράζω — άρνηση) ποτέ με δώσεις, (αγοράζω) τοις μετρητοίς. 3. (Δίνω) του μία ακόμη ευκαιρία. 4. (Υπογράφω), σας παρακαλώ, εδώ. 5. (Περιμένω) με, θα επιστρέψω αμέσως. 6. (Λέω) τους τα νέα, γιατί αυτοί δεν τα άκουσαν. 7. (Σβήνω) τα φώτα, όταν βγαίνετε από το δωμάτιο. 8. (Βάζω) και κανένα φράγκο στην άκρη για ώρα ανάγκης. 9. (Κλείνω) τα παράθυρα. Έχει δυνατό αέρα και θα σπάσουν τα τζάμια. 10. (Κοιτάζω) εκείνον τον κύριο και (λέω) μου αν τον γνωρίζετε. 11. (Βλέπω) το συμβόλαιο και (λέω) μου, αν συμφωνείς με τους όρους.

12. (Ανοίγω) τη βαλίτσα σας, παρακαλώ, και (δίνω) μου το διαβατήριό σας. 13. (Πλένω) πάντα τα χέρια σου πριν το φαγητό. 14. (Ράβω) το κουμπί που έφυγε από το πουκάμισό σου και μετά (σιδερώνω) το. 15. (Κόβω) αυτή τη κακιά συνήθεια γιατί γίνεται αντιπαθητικός.

26 *Перепишите, используя υποτακτική:*

1. Πρόσεχε όταν διαβάζεις. 2. Κοίταξε τι κάνουν τα παιδιά στο δωμάτιό τους. 3. Βλέπε μπροστά σου, όταν περπατάς. 4. Αφήστε με ήσυχη. 5. Πρόσεχε το μωρό όση ώρα θα λείπω. 6. Διάβασε, σε παρακαλώ, και μην παίζεις. 7. Καθάριζε συχνά το δωμάτιό σου. 8. Ψάξε να το βρεις. 9. Λύστε αυτό το πρόβλημα. 10. Γράφε μου τουλάχιστον μια φορά το μήνα. 11. Φοράτε πάντα ξεστά ρούχα το χειμώνα. 12. Βάζετε τα στην τσέπη ή στην τσάντα σας. 13. Βάλε την πολυθρόνα στη θέση της. 14. Φόρεσε το καπέλο σου, όταν βγεις έξω. 15. Πάρε την ομπρέλα, γιατί θα βρέξει. 16. Δώστε της τα γυαλιά της. 17. Ακούστε τι σας λέει η Ελένη. 18. Αφησε το γιο σου να πάει στο γήπεδο. 19. Μίλησέ μου δυνατά, γιατί δε σ' ακούω. 20. Συνόδεψέ την στο γιατρό. 21. Φέρε στον πατέρα σου ένα ποτήρι νερό. 22. Χαιρέτησε την κυρία Λίζα. 23. Σκούπιζε πιο συχνά το δωμάτιό σου. 24. Οδήγησέ τον στο γραφείο. 25. Νοίκιασε αυτό το σπίτι, αφού σου άρεσε τόσο πολύ.

27 *Вставьте пропущенные местоимения в правильной форме, соблюдая порядок слов:*

1. Δώσε για να φέρει. (αυτή, αυτά, εγώ, αυτά). 2. Φύλαξε για αύριο το βράδυ. Θα πάρω τότε. (εγώ, αυτή, αυτή). 3. Διώξτε αν πειράζουν. (αυτοί, εσείς). 4. Διάβασε ξανά, γιατί δεν άκουσαν. (αυτές, αυτό, αυτό). 5. Πάρε και ρίξε στο καλάθι των αχρήστων. (αυτά, αυτά). 6. Τηλεφώνησα, αλλά δε βρήκα. (εσύ, εσύ). 7. Ως αύριο το βράδυ θα τελειώσω το φόρεμα. (αυτή, αυτή). 8. Γράψε και ύστερα στείλε. (αυτές, εγώ, αυτές). 9. Μην αφήσεις, γιατί θα χάσει. (αυτός, αυτό, αυτό). 10. Είναι δύσκολο να δανείσω. (εγώ, εσείς, αυτό). 11. Ζητώ να μην ενοχλείς. (εσύ, αυτός).

28 *α) Измените предложения, поставив подчёркнутые глаголы в проопτακτική, б) замените существительные местоимениями:*

1. Είπα στο Γιώργο να δώσει τα βιβλία στον Αντρέα. 2. Τον παρακάλεσα να λείπει τα νέα μου στους φίλους μου όταν τους βλέπει. 3. Πρέπει να τηλεφωνείς στους γονείς σου συχνά. 4. Μπορείτε να μας διαβάσετε το μάθημα ξανά; 5. Να βγεις στο μπαλκόνι, να φωνάζεις τη Λία και να της πεις ότι τη θέλει η μητέρα της. 6. Να πείσεις την Καίτη να έρθει μαζί μας. 7. Του είπα να φέρει τις βραδινές εφημερίδες στον πατέρα του. 8. Είναι ωφέλιμο να κάνεις αυτές τις ασκήσεις κάθε μέρα. 9. Ο γιατρός μου είπε να πίνω αυτές τις σταγόνες κάθε βράδυ. 10. Εγώ σου λέω να του αγοράσεις το παιχνίδι για να μην γκρινιάζει. 11. Σας προτείνω να συζητήσετε αυτό το θέμα με το διευθυντή σας. 12. Αν θέλετε, μπορείτε να αφήσετε τα πράγματά σας στο γραφείο μου. 13. Να δοκιμάσεις αυτό το φαγητό, θα σου αρέσει. 14. Να κλείσεις το παράθυρο, γιατί κάνει ρεύμα.

29 *Сочинение.*

Το καινούριό σας σπίτι έχει τελειώσει κι εσείς πρόκειται να μετακομίσετε σύντομα σ' αυτό. Η μετακόμιση θα είναι πολύ δύσκολη, γιατί έχετε μεγάλη οικογένεια και πολλά πράγματα. Γράφετε ένα γράμμα στην αδερφή σας και της ζητάτε να έρθει να σας βοηθήσει, αν μπορεί. Της λέτε τι ακριβώς θέλετε να κάνει, και ότι υπολογίζετε πολύ στη βοήθειά της.

Ιδιωτισμοί — Εκφράσεις — Παροιμίες

δουλειές του σπιτιού = οι δουλειές που γίνονται μέσα στο σπίτι (π.χ. καθαριότητα)

κάνω το σπίτι = καθαρίζω και τακτοποιώ το σπίτι

Σαν στο σπίτι σου! = Θέλω να νιώθεις άνετα, σαν στο δικό σου σπίτι.

Το σπίτι είναι *ακατάστατο* (= είναι άνω κάτω, αναστατωμένο). *Αντ.:* είναι τακτοποιημένο

Είναι *ακατάστατος* (= δεν είναι τακτικός). Αφήνει τα πράγματά του άνω κάτω.

Όποιος δεν παинеύει το σπίτι του πέφτει και τον πλακώνει.

Η ομόνοια σπίτι χτίζει κι η διχόνοια το γκρεμίζει.

Σπίτι μου σπιτάκι μου και σπιτοκαλυβάκι (φτωχοκαλυβάκι) μου.

Κεφάλαιο 13 Για ψώνια

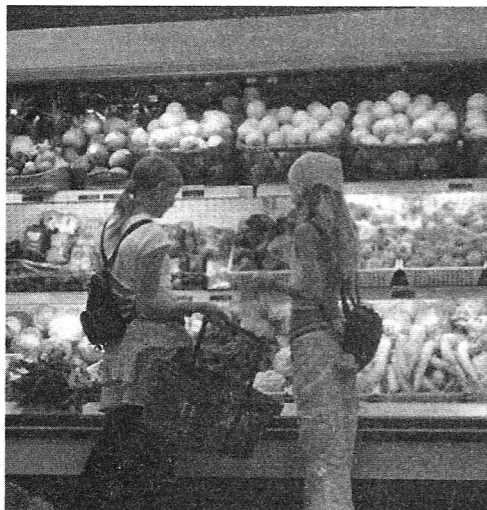
Γραμματική:

Сушественные м.р. на -ης (μн.-ηδες), -άς (μн.-άδες), -ές (μн.-έδες), -ής (μн.-είς), ж.р. на -ού (μн.-ούδες), -ά (μн.-άδες), ср.р. на -όν /-ον

Относительные местоимения *όποιος, όσος, ότι, ο οποίος*
Уменьшительно-ласкательные суффиксы

Α.

Η λαϊκή αγορά

Στην Ελλάδα, στις μεγάλες πόλεις, κάθε μέρα της εβδομάδας, εκτός βέβαια από την Κυριακή, κλείνει ο κεντρικός δρόμος κάποιας γειτονιάς, γεμίζει με πάγκους και εκεί οι άνθρωποι πουλάνε τα εμπορεύματά τους. Αυτή είναι η λαϊκή αγορά.

Κάθε γειτονιά έχει τη δική της λαϊκή αγορά, κάθε εβδομάδα την ίδια μέρα και στον ίδιο δρόμο. Εκεί μπορεί να βρει κανείς τα πάντα: φρούτα και λαχανικά, ελιές, τυριά και λάδι, σαλάμια και κοτόπουλα, αυγά, ψάρια, σκόνες για πλύσιμο ρούχων, απορρυπαντικά για το σπίτι, παπούτσια και ρούχα, και όλα σε πολύ φτηνή τιμή.

Από τις έξι το πρωί, τα φορτηγά ξεφορτώνουν τους πάγκους και τα προϊόντα και μετά τις 7 ή τις 8 η λαϊκή πλημμυρίζει από κόσμο που έρχεται να ψωνίσει ό,τι χρειάζεται για όλη την εβδομάδα σε φτηνότερες τιμές από αυτές που θα βρει στο μακαάτικο, μανάβικο ή στο σούπερ-μάρκετ της γειτονιάς του.

Στη λαϊκή δεν πηγαίνουν μόνο οι φτωχοί. Πηγαίνουν όλοι, εκτός, βέβαια αν δουλεύουν, αλλά και πάλι, κάποιος θα βγει από τη δουλειά την ώρα του φαγητού και θα ψωνίσει και για τους άλλους.

Το απόγευμα μάλιστα, που πλησιάζει η ώρα για να κλείσει η λαϊκή, οι τιμές πέφτουν ακόμα πιο χαμηλά και όσοι έχουν οικονομικές δυσκολίες, τρέχουν να προλάβουν την τελευταία στιγμή. Στη λαϊκή θα συναντήσεις νέους, γέρους και παιδιά με τα καροτσάκια τους. Έρχονται και για έναν άλλο λόγο. Έρχονται επειδή όλα μοιάζουν με ένα πανηγύρι. Κόσμος, φωνές, γέλια! Όλο και κάποιο γνωστό ή γείτονα θα συναντήσεις και θα πεις δυο κουβέντες. Τα παιδιά θα αγοράσουν παγωτό ή μαλλί της γριάς και θα χαζεύουν. Όλα αυτά πέντε, δέκα λεπτά με τα πόδια από το σπίτι σου...

Αν βρεθείς στην Ελλάδα πρέπει να πας μια φορά στη λαϊκή αγορά.

Λεξιλόγιο

η λαϊκή (αγορά) — рынок
το εμπόρευμα — товар
ξεφορτώνω — разгружать
το καροτσάκι — тележка; коляска
το μαλλί της γριάς — сахарная вата
αν βρεθείς — если окажешься

ο πάγκος — прилавок
το φορτηγό — грузовик
πλημμυρίζω — наводняют
το πανηγύρι — праздник, веселье
χαζεύω — глазеть

Διάλογος 1. Στη λαϊκή

- Ό,τι πάρετε 2€! Ξεπούλημαααα! Πω, πω, τι έχω σήμερα!
- Ελάτε κορίτσια! Διαλέγετε! Όλα 3€! Μπλουζάκια, σορτσάκια, πουκάμισα, όλα 3€!
- Μισό ευρώ νεκταρίνια! Πάρε, κόσμε, πάρε, όλα εκλεκτά! Όλα ένα κι ένα! Άρωμα το πεπόνι! Σταφυλάκι μέλι!
- Ήρθαν τα καλά, ήρθαν! Τα καλύτερα καλαμπόκια έχω, παιδιά!.. Με το μαχαίρι το καρπούζι! Όλα νόστιμα, όλα τζάμπα!..
- Ελάτεεεε! Για καλή ντομάτα μιλάμε! Δύο κιλά ένα ευρώ!
- Αιντε! Κίτρινη πατάτα έχω! Γλυκιά μελιτζάνα!.. Πάρε φασολάκια να με θυμάσαι!..
- Χοντρό γαύρο έχω, παιδιά! Φρέσκα μύδια! Σαρδέλα ζωντανή! Όλα φρέσκα, όλα νόστιμα!

- Μανάβης: Πάρτε κόσμε, εδώ η φτήνια! Εδώ τα καλά φτηνά πορτοκάλια, 70 λεπτά το κιλό! Διαλέγετε και παίρνετε! Ελάτε κυρία μου! Σήμερα έχω απ' όλα τα καλά. Ολόφρεσκες ντομάτες, τρυφερά φασολάκια, ολόγλυκα σταφύλια, μελιτζάνες, πιπεριές... Τι θέλετε, κυρία μου;
- Κυρία Κατίνα: Θα ήθελα πορτοκάλια για χυμό.
- Μανάβης: Πάρτε μια σακούλα από 'κει και διαλέξτε. ....(ζυγίζει τα πορτοκάλια).....
- Τεσσεράμισι κιλά. Να βάλω 5 κιλά για τέσσερα ευρώ;
- Κυρία Κατίνα: Εντάξει. Πόσο έχουν οι ντομάτες;
- Μανάβης: 60 λεπτά ντομάτες για σαλάτα και 40 λεπτά για σάλτσα. Πόσα κιλά θέλετε;
- Κυρία Κατίνα: Βάλε μου 3 κιλά απ' αυτές.
- Μανάβης: Έγινε. Τίποτε άλλο;
- Κυρία Κατίνα: Θέλω 2 αγγούρια και 1 κιλό φασολάκια.
- Μανάβης: Εντάξει;
- Κυρία Κατίνα: Ναι. Κάνε το λογαριασμό.
- Μανάβης: Λοιπόν, έχουμε και λέμε: 5 κιλά πορτοκάλια 4€, τρία κιλά ντομάτες ένα και ογδόντα, 50 λεπτά τα αγγουράκια και δύομισι ευρώ για τα φασολάκια. Οχτώ και ογδόντα.
- Κυρία Κατίνα: Ποπό! Δεν έχω ψιλά! Έχω 20€.
- Μανάβης: Δεν πειράζει. Ορίστε τα ρέστα σας. Ευχαριστώ πολύ.

Λεξιλόγιο

η φτήνια — дешевизна

η σακ(κ)ούλα — мешочек; пакет, сумка

η σάλτσα — подлива

τα φασολάκια — зеленая фасоль

τα ρέστα — сдача

φρέσκος — свежий (αντ. σάπιος, μπαγιάτικος)

το πορτοκάλι — апельсин

ζυγίζω — взвешивать

το αγγούρι — огурец

τα ψιλά — мелочь

έχουμε και λέμε (при перечислении)

Διάλογος 2. Στο κρεπωλείο

- Κυρία Κατίνα: Καλημέρα σας, κύριε Σταμάτη! Τι καλό έχουμε σήμερα;
Κύριος Σταμάτης: Έχουμε μοσχαρίσιες και χοιρινές μπριζόλες, φιλέτα και αρνάκι γάλακτος.
Κυρία Κατίνα: Περιμένουμε κάποιους φίλους απόψε για δείπνο και χρειάζομαι τα εξής: ένα μπουτί χοιρινό χωρίς κόκαλο, 2 κιλά μοσχαρίσιο κιμά, άπαχο, και 2 κιλά καλά αρνίσια παϊδάκια.
Κύριος Σταμάτης: Μάλιστα! Μισό λεπτό να σας τα τυλίξω.
Κυρία Κατίνα: Πόσο κάνουν όλα μαζί;
Κύριος Σταμάτης: Μια στιγμή να κάνω το λογαριασμό. Λοιπόν, το χοιρινό έχει 8€ το κιλό. Το μπουτί είναι ενάμισι κιλό, άρα 12€. Ο κιμάς έχει πέντε κι εξήντα το κιλό, επομένως τα δύο κιλά έντεκα και είκοσι. Τέλος τα παϊδάκια έχουν 9€ το κιλό, άρα 18€ τα παϊδάκια σας. Όλα μαζί 38€.
Κυρία Κατίνα: Ακριβά, κύριε Σταμάτη μου, αλλά τι να κάνουμε; Ορίστε 40€.
Κύριος Σταμάτης: Ορίστε τα ρέστα σας και ευχαριστώ πολύ.

Λεξιλόγιο

μοσχαρίσιος — говяжий

χοιρινός — свиной

αρνίσιος — бараний

η μπριζόλα — отбивная

το φιλέτο — филе

άρα — значит, следовательно

το μοσχάρι — говядина, телятина

το χοιρινό — свинина

το αρνάκι — баранина; барашек

τα παϊδάκια — бараньи ребрышки

τυλίγω — завертывать

επομένως — следовательно

Διάλογος 3. Στον ψαρά

- Κυρία Αλεξίου: Έφερες φρέσκα ψάρια, κυρ-Βαγγέλη;
Ψαράς: Φρέσκα! Φρεσκότατα! Έφερα λίγα, αλλά εκλεκτά.
Κυρία Αλεξίου: Σωστά· πού να βρεις ψάρι με τέτοιον καιρό;
Ψαράς: Έχω όμως κατεψυγμένα: τσιπούρες, γαρίδες, αστακό, καλαμαράκια.
Κυρία Αλεξίου: Όχι, θέλω φρέσκα. Ζύγισε μου αυτά τα λίγα μπαμπούνια.
Ψαράς: Αμέσως.
Κυρία Αλεξίου: Πόσο κάνουν;
Ψαράς: Ένα κιλό, μόνο 5 €.
Κυρία Αλεξίου: Μπορείς να μου τα στείλεις στο σπίτι μου;
Ψαράς: Μείνετε ήσυχη. Σε μισή ώρα θα είναι εκεί.

Διάλογος 4. Στο καθαριστήριο

- Κυρία Αλεξίου: Είναι έτοιμα τα σεντόνια και τα μαξιλάρια που έφερα προχθές;
Κυρία Μαρία: Μάλιστα, κυρία. Όλα τα ρούχα ήταν έτοιμα από το πρωί και τα στείλαμε στο σπίτι.
Κυρία Αλεξίου: Κάνετε πολύ καλά. Σας έφερα ακόμα 2 πουκάμισα για σίδερο και ένα σακάκι για καθάρισμα. Για κοιτάξτε. Λέτε να βγουν αυτοί οι λεκέδες από λάδι;
Κυρία Μαρία: Έννοια σας και θα βγουν. Για πότε τα θέλετε;
Κυρία Αλεξίου: Όσο το δυνατό πιο γρήγορα.
Κυρία Μαρία: Λοιπόν την Τρίτη. Πάρτε την απόδειξή σας.

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

Πόσο έχει / κάνει / κοστίζει / στοιχίζει; — Сколько стоит?

Τι σας οφείλω; / Πόσο πληρώνω; — Сколько я вам должен?

Πόσο κάνουν όλα μαζί; — Сколько стоит все вместе?

Δεν έχω ψιλά. — У меня нет мелочи. Δεν έχω ρέστα. — У меня нет сдачи.

Μπορείτε να μου χαλάσετε 100 €; — Можете разменять 100€?

Τα μαγαζιά / τα καταστήματα:

το παντοπωλείο / το μπακάλικο — бакалейный магазин

το μανάβικο / το οπωρολαχανοπωλείο — овощной магазин

ο φούρνος / το αρτοποιείο — булочная; пекарня

το χασάπικο / το κρεοπωλείο — мясной магазин

το γαλατάδικο / γαλακτοπωλείο — молочный магазин

το ψιλικατζίδικο / τα ψιλικά — галантерейный магазин

το ζαχαροπλαστείο — кондитерская

το σούπερ-μάρκετ (σουπερμάρκετ) / η υπεραγορά — супермаркет

το παπουτσαδικο / το υποδηματοπωλείο / το κατάστημα υποδημάτων — обувной магазин

το τσαγκάρικο / τα υποδηματοποιείο — сапожная мастерская

το κατάστημα ρούχων / κατάστημα ενδυμάτων — магазин одежды

το περίπτερο — киоск

το φαρμακείο — аптека

Ο καταστηματάρχης: ο μπακάλης (παντοπώλης), ο μανάβης (οπωρολαχανοπώλης), ο ψωμάς (φούρναρης, αρτοποιός), ο χασάπης (κρεοπώλης), ο γαλατάς (γαλακτοπώλης), ο ψιλικατζής, ο ζαχαροπλάστης, ο καφετζής, ο περιπτεράς, ο φαρμακοποιός

Ο/η υπάλληλος, ο/η ταμίας, ο πωλητής, η πωλήτρια

Τρόφιμα: το κρέας, το κοτόπουλο, το ψάρι, τα αυγά, το τυρί, το αλεύρι, τα μακαρόνια, κ.τ.λ.

Γραμματική

1. Существительные м.р. на -ης (мн.ч. -ηδες)

Παдеж	Εд. ч.	Μн. ч.
Ον.	ο χασάπης	οι χασάπηδες
Γεν.	του χασάπη	των χασάπηδων
Αιτ.	το(ν) χασάπη	τους χασάπηδες
Κλ.	χασάπη	χασάπηδες

Если ударение падает на 3-й слог от конца, то во мн.ч. ударение смещается на 1 слог к концу слова: φούρναρης — φουρνάρηδες.

Αναλογично склоняются: μανάβης, μπακάλης, καφετζής *хозяин кофейни*, φούρναρης *булочник*, τσαγκάρης *сапожник*, παλιατζής *старьевщик*, таξитής *таксист*, σπιτονοικοκύρης, βαρκάρης *лодочник*, μουσαφίρης *гость*, ψιλικατζής *галантерейщик*, κουτσομπόλης *сплетник*, γκρινιάρης *ворчун*, παραπονιάρης *нытик*, καβγατζής *склочник*, περιβολάρης *садовник*, ζαχαροπλάστης *кондитер*

2. Существительные м.р. на -άς / -ας (мн.ч. -άδες)

Παдеж	Εд. ч.	Μн. ч.
Ον.	ο ψαράς	οι ψαράδες
Γεν.	του ψαρά	των ψαράδων
Αιτ.	τον ψαρά	τους ψαράδες
Κλ.	ψαρά	ψαράδες

Αναλογично склоняются: μπαμπάς, γαλατάς *молочник*, ψωμάς *булочник*, παπάς *поп*, βασιλιάς *царь, король*, ρίγας *король*, ανανάς, араκάς *зеленый горошек*, γιακάς *воротник*, καβγάς *скандал*, βοριάς *северный ветер*, σατανάς *черт*, καστανάς *продавец каштанов*, μαρμαράς *мраморищик*, κιμάς *фарш*, μπαγλαμάς *греческий национальный музыкальный инструмент*, κουμπарάς *копилка*
Исключение: ο αέρας *ветер* — οι αέριδες

3. Существительные м.р. на -ές (мн.ч. -έδες)

Παдеж	Ед. ч.	Μн. ч.
Ον.	ο κεφτές	οι κεφτέδες
Γεν.	του κεφτέ	των κεφτέδων
Αιτ.	τον κεφτέ	τους κεφτέδες
Κλ.	(кеφτέ)	(кеφτέδες)

Ποδобио существительному κεφτές (*котлета*) склоняются: καφές *кофе*, μεζές *закуска*, πουρές *юре*, κουραμπιές *курабье*, тενεκές *жестянка*, бак, καναπές *диван*, πανσές *анютины глазки (цветок)*, μενεξές *фиалка*, μινарές *минарет*, μπουφές *буфет*

4. Существительные м.р. на -ής (мн.ч. -είς)

Παдеж	Ед. ч.	Μн. ч.
Ον.	ο συγγενής	οι συγγενείς
Γεν.	του συγγενή	των συγγενών
Αιτ.	το(ν) συγγενή	τους συγγενείς
Κλ.	συγγενή	συγγενείς

Ποδобио существительному συγγενής склоняются: ιθαγενής *туземец*, κορηνной *житель*, ασθενής *больной*, ομογενής *принадлежащий к той же нации*

5. Существительные ж.р. на -ού (мн.ч. -ούδες)

Παдеж	Ед. ч.	Μн. ч.
Ον.	η αλεπού	οι αλεπούδες
Γεν.	της αλεπούς	των αλεπούδων
Αιτ.	την αλεπού	τις αλεπούδες
Κλ.	αλεπού	αλεπούδες

Ποδобио существительному αλεπού (*лиса*) склоняются: μαϊμού *обезьяна*, καβγατζού *скандалистка*, καφετζού *хозяйка кофейни*, υπναρού *соня*, γλεντζού *любительница повеселиться*, φαγού *обжора*, φωνακλού *крикунья*, γλωσσού *языкастая*, ψαρού *рыбачка*

6. Существительные ж.р. на -ιά (мн.ч. -ιάδες)

Παдеж	Ед. ч.	Μн. ч.
Ον.	η μαμά	οι μαμάδες
Γεν.	της μαμάς	των μαμάδων
Αιτ.	τη μαμά	τις μαμάδες
Κλ.	μαμά	μαμάδες

Αναλογично склоняются: γιαγιά, νταντά *няня*

7. Существительные ср.р. на -όν (-ον)

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το προϊόν, το καθήκον	τα προϊόντα, τα καθήκοντα
Γεν.	του προϊόντος, του καθήκοντος	των προϊόντων, των καθηκόντων
Αιτ.	το προϊόν, το καθήκον	τα προϊόντα, τα καθήκοντα
Κλ.	(προϊόν, καθήκον)	(προϊόντα, καθήκοντα)

Подобно существительным προϊόν *продукт*, καθήκον *долг* (моральный) склоняются: ενδιαφέρον *интерес*, συμφέρον *выгода*, он *существо*, παρελθόν *прошлое*, παρόν *настоящее*, μέλλον *будущее*

8. Склонение некоторых неравносложных существительных ср.р.

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το κρέας, το γάλα	τα κρέατα, τα γάλατα
Γεν.	του κρέατος, του γάλατος	των κρεάτων, των γαλατών
Αιτ.	το κρέας, το γάλα	τα κρέατα, τα γάλατα
Κλ.	(κρέας, γάλα)	(κρέατα, γάλατα)

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το πρωί	τα πρωινά
Γεν.	του πρωινού	των πρωινών
Αιτ.	το πρωί	τα πρωινά
Κλ.	(πρωί)	(πρωινά)

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το δάκρυ, το βράδυ	τα δάκρυα, τα βράδια
Γεν.	του δακρύου, του βραδιού	των δακρύων, των βραδιών
Αιτ.	το δάκρυ, το βράδυ	τα δάκρυα, τα βράδια
Κλ.	(δάκρυ, βράδυ)	(δάκρυα, βράδια)

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το μηδέν (=μηδενικό)	τα μηδενικά
Γεν.	του μηδενός	των μηδενικών
Αιτ.	το μηδέν	τα μηδενικά
Κλ.	(μηδέν)	(μηδενικά)

Παдеж	Εδ. ч.	Μν. ч.
Ον.	το φωνήεν	τα φωνήεντα
Γεν.	του φωνήεντος	των φωνηέντων
Αιτ.	το φωνήεν	τα φωνήεντα
Κλ.	(φωνήεν)	(φωνήεντα)

9. Относительные местоимения

Неопределенно-относительное местоимение **όποιος (όποια, όποιο)** — *всякий, кто; тот, кто* склоняется как прилагательное с окончанием -ος (-α, -ο). Π.χ.: **Όποιος** μπορεί, ας δοκιμάσει. Βάλε **όποια** ρούχα θέλεις. Κάλεσε **όποιους** νομίζεις. **Απαντάτε** σε **όποιες** ερωτήσεις ξέρετε. Αγόρασε **όποιον** δίσκο σου αρέσει.

Относительное местоимение **ό,τι** — *что; все, что* не склоняется. Πες μου **ό,τι** θυμάσαι. Ελάτε **ό,τι** ώρα μπορείτε. (Не путайте **ό,τι** с союзом **ότι**: Νομίζω **ότι** έφυγαν. Ποτέ δεν ήξερα **ότι** είσαι τόσο πεισματάρης.).

Количественно-относительное местоимение **όσος (όση, όσο)** — *столько, сколько; все, кто* склоняется как прилагательное с окончанием -ος (-η,-ο). Π.χ.: Μίλησαν **όσοι** είχαν κάτι να πουν. Δίνω στα παιδιά μου **όσα** χρήματα θέλουν. Φάε **όσο** φαγητό θέλεις.

Примечание: Местоимения **όποιος, ό,τι** выражают в большей степени неопределенность, если
а) сочетаются с неопределенной частицей *κι αν (και αν) / και να*, π.χ.: Ό,τι και να πεις, έχεις δίκιο. Όσες σοκολάτες κι αν πάρεις, δε θα περισσέψουν. Όποιος κι αν είσαι, φύγε!

б) связаны с неопределенной частицей *-δηποτε* : *οποιοσδήποτε, οτιδήποτε*

Относительное местоимение **ο οποίος (η οποία, το οποίο)** — *который* (синоним местоимения *που*) имеет формы всех 3 родов и склоняется вместе с артиклем в ед. и мн.ч. как прилагательное с окончанием -ος (-α, -ο). Используется вместо *που*, когда надо внести уточнение или когда в предложении уже есть *που*.

Το παιδί, το οποίο (=που) παίζει στην αυλή, είναι γιος μου.

Ο κύριος, του οποίου έκλεψαν (=που του έκλεψαν) το αυτοκίνητο, πήγε στην αστυνομία.

Οι κοπέλες, τις οποίες (=που) βλέπετε στην φωτογραφία, είναι αθλήτριες.

Είδα τον μαθητή, τον οποίο (=που) μάλωσε ο δάσκαλος, να κλαίει.

Местоимение *που* никогда не используется с предлогом. После предлога употребляется *ο οποίος (η οποία, το οποίο)*:

Το μαγαζί, από το οποίο πήρα το παλτό, έκλεισε. Η κυρία, με την οποία μιλάνε τα παιδιά, είναι καθηγήτριά τους.

Уменьшительно-ласкательные суффиксы

Уменьшительно-ласкательные формы имен существительных (как собственных, так и нарицательных) в греческом языке используются очень часто.

-ακι	ψωμί — ψωμάκι, νερό — νεράκι, μαγαζί — μαγαζάκι, σπίτι — σπιτάκι, χταπόδι — χταποδάκι, μπλούζα — μπλουζάκι, μοσχάρι — μοσχарάκι, αρνί — αρνάκι, ταβέρνα — таβερνάκι, δέμα — δεματάκι, πρόβλημα — προβληματάκι, τραγούδι — τραγουδάκι, Ελένη — Ελενάκι (-αки меняет род существительного на средний), άντρας — антраки
-άκης	Γιάννης — Γιαννάκης, Γιώργος — Γιωργάκης, Παύλος — Παυλάκης, Βασίλης — Βασιλάκης, Μανόλης — Μανολάκης
-ούλης	αδελφός — αδελφούλης, ανιψιός — ανιψιούλης, πατέρας — πατερούλης, μικρός — μικρούλης, πεθερός — πεθερούλης
-άκος	ύπνος — υπνάκος, δρόμος — δρομάκος, άνθρωπος — ανθρωπάκος, γέροντας — γεροντάκος, δικηγόρος — δικηγораκος, δάσκαλος — δασκαλάκος, ναύτης — ναυτάκος
-ούλα	κόρη — κορούλα, Άννα — Αννούλα, αδελφή — αδελφούλα, μητέρα — μητερούλα, μάνα — манούλα, τσάντα — τσαντούλα, πόρτα — πορτούλα, βόλτα — βολτούλα, μικρή — μικρούλα
-ίτσα	βόλτα — βολτίτσα, κούκλα — κουκλίτσα, δουλειά — δουλίτσα, κοπέλα — κοπελίτσα, μπλούζα — μπλουζίτσα, Ελένη — Ελενίτσα
-ούτσικος	(для прилагательных) καλός — καλούτσικος, μικρός — μικρούτσικος, μεγάλος — μεγαλούτσικος, χοντρός — χοντρούτσικος

B.

Ένα ηλεκτρονικό γράμμα (E-mail)

Κατερίνα γεια σου,
Τι κάνεις; Πώς τα πέρασες την πρώτη μέρα σου στο πανεπιστήμιο; Καλά;
Πώς ήταν οι διακοπές σου; Εμείς φύγαμε για διακοπές στη Σκιάθο και γυρίσαμε δυο μέρες πριν ανοίξουν τα σχολεία. Ήταν πολύ ωραία και ο καιρός ήταν καλός! Εσύ πώς τα πέρασες;
Λοιπόν, σου στέλνω αυτό το μήνυμα να σου θυμίσω ότι την άλλη εβδομάδα είναι τα γενέθλια της Μαίρης! Τι λες, πάμε μαζί για ψώνια; Έχει και εκπώσεις και αν βάλουμε τα χρήματά μας μαζί, μπορούμε να της πάρουμε ένα ωραίο δώρο.
Απάντησέ μου, σε παρακαλώ, όσο πιο γρήγορα μπορείς και μάθε το νούμερο της Μαίρης σε ρούχα και παπούτσια. Επίσης ποια είναι τα αγαπημένα της χρώματα.
Περιμένω απάντησή σου.
Καλή καινούρια σχολική χρονιά!

Φιλιάκια
Αγγελική

Διάλογος 1. Το ραντεβού

Κατερίνα: Γεια σου Αγγελική, πω! πω! Πώς μαύρισες! Καλέ εσύ έγινες αραπάκι!
Αγγελική: Όπως σου είπα, χόρτασα κολύμπι και ύπνο. Κάθε μεσημέρι έκανα ηλιοθεραπεία στην αμμουδιά. Εσύ πώς τα πέρασες, δεν μου είπες και πολλά στο μήνυμά σου.
Κατερίνα: Εμείς δεν πήγαμε πουθενά. Ο πατέρας μου είχε πολλή δουλειά, το ίδιο και εγώ. Ε, είδα μερικούς φίλους και πήγαμε σινεμά δυο-τρεις φορές, ψώνια με τη γιαγιά και τη μητέρα μου... αυτά.
Αγγελική: Λοιπόν, από πού λες ν' αρχίσουμε σήμερα; Έχεις καμιά ιδέα για δώρο; Έμαθες το νούμερό της και τα αγαπημένα της χρώματα;
Κατερίνα: Πάμε στο εμπορικό κέντρο. Έχει πολλά καταστήματα στα οποία μπορείς να βρεις ό,τι θέλεις. Δεν είναι ανάγκη να κατεβούμε στο κέντρο. Λέω ν' αρχίσουμε από τα καταστήματα ετοιμών ενδυμάτων. Σ' αυτό το εμπορικό κέντρο υπάρχει μια καταπληκτική καινούρια μπουτίκ με πολύ μοντέρνα πράγματα. Είναι όλα από το Παρίσι και τη Ρώμη. Βρήκα τις τιμές πολύ λογικές!
Αγγελική: Πάμε λοιπόν, ας μην χάσουμε χρόνο.

Διάλογος 2. Στη μπουτίκ

Αγγελική: Καλά, δεν το περίμενα να έχει τόσο ωραία πράγματα! Τώρα θέλω να ψωνίσω και για μένα, όχι μόνο για τη Μαίρη!
Κατερίνα: Λοιπόν, η Μαίρη έχει μια πολύ ωραία μαύρη φούστα και ψάχνει να βρει μια ωραία, βραδινή μπλούζα να την ταιριάζει. Όλα τα χρώματα ταιριάζουν με το μαύρο, αλλά το αγαπημένο της χρώμα είναι το πράσινο σε παστέλ ή το πράσινο του μήλου. Ας ρίξουμε μια ματιά προς τα εκεί...
Πωλήτρια: Καλημέρα σας, μπορώ να σας βοηθήσω;
Αγγελική: Μάλιστα, θα θέλαμε μια βραδινή πράσινη μπλούζα, αλλά όχι πολύ ακριβή.
Πωλήτρια: Αυτή εδώ τι σας λέει; Μάλιστα φοριέται όλες τις ώρες! Το πρωί, με τζιν παντελόνι για τη δουλειά και το βράδυ με μαύρη ή άσπρη φούστα και τα απαραίτητα αξεσουάρ και έχετε μπλούζα για όλες τις ώρες και όλες τις περιστάσεις. Τι λέτε;

- Κατερίνα: Μου φαίνεται λίγο ακριβή!
- Πωλήτρια: Α, ξέχασα να σας πω, έχει και 20% έκπτωση!
- Κατερίνα: Τότε την πήραμε! Την έχετε στο νούμερο 48, παρακαλώ;
- Πωλήτρια: Μισό λεπτό να δω...Α, μάλιστα, είναι μια από τις δύο τελευταίες στο χρώμα αυτό.
- Αγγελική: Μήπως έχετε και καμιά ασημένια ή μαύρη ζώνη που να ταιριάζει με την μπλούζα αυτή;
- Πωλήτρια: Έχουμε πολλές ζώνες, σε όλα τα χρώματα. Αυτές εδώ είναι από την Ισπανία και εκείνες από την Ιταλία. Σας αρέσει κάποια;
- Κατερίνα: Εμένα μου αρέσει αυτή εδώ η ασημένια.
- Αγγελική: Εγώ προτιμώ αυτή εδώ τη δερμάτινη. Είναι μαύρη και πάει με τη φούστα της, αλλά έχει την ασημένια αγκράφα και πάει και με την μπλούζα της. Άσε που είναι και πιο φτηνή από την ασημένια.
- Κατερίνα: Έχεις δίκιο! Ας πάρουμε λοιπόν τη δερμάτινη. Μπορείτε σας παρακαλώ δεσποινίς να μας τα διπλώσετε ωραία γιατί τα πάμε για δώρο; Α, και μην ξεχάσετε να βγάλετε τα χαρτάκια με τις τιμές.
- Αγγελική: Δεν μου λέτε, αν δεν της κάνουν ή δεν της αρέσουν μπορεί να τα επιστρέψει;
- Πωλήτρια: Μπορεί να τα αλλάξει και να πάρει κάτι άλλο, αλλά δεν μπορεί να τα επιστρέψει. Λοιπόν, όλα μαζί μας κάνουν 55 €.
- Κατερίνα: Ευχαριστώ πολύ. Και τώρα ας βρούμε κάτι για μας...

Λεξιλόγιο

το κατάστημα ετοιμών ενδυμάτων — магазин готовой одежды	
το αραπάκι — негритенок	χορταίνω (χόρτασα) — насыщаться
ταιριάζω — подходить	ρίχνω μια ματιά — взглянуть
το τζιν — джинсы	η περίπτωση — обстоятельство
η έκπτωση — скидка	η ζώνη — пояс, ремень
ασημένιος — серебряный	η αγκράφα — пряжка
άσε που... — не говоря уже о том, что...	διπλώνω / τυλίγω — завертывать
δεν (μου) κάνει — (мне) не подходит, не годится	

Διάλογος 3. Πάμε για παπούτσια;

- Κατερίνα: Τι σκέφτεσαι ν' αγοράσεις;
- Αγγελική: Πρώτα-πρώτα ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια. Ύστερα χρειάζομαι μερικά μπλουζάκια κι ένα καινούριο μαγιό.
- Κατερίνα: Από χρήματα πώς ήμαστε; Ελπίζω να μην γυρίσουμε με άδεια χέρια!
- Αγγελική: Όχι! Άκου, δούλεψα και τις τελευταίες βδομάδες κι έχω 300 € από την πληρωμή μου. Έχω κι ένα κουπόνι των 50 € για ένα πολύ ωραίο κατάστημα στην αγορά μας. Έτσι το μόνο πρόβλημα θα είναι να βρω τα χρώματα που μου αρέσουν και το δικό μου μέγεθος. Λοιπόν, πάμε για παπούτσια;
- Κατερίνα: Ό,τι πεις, Αγγελική. Μπορώ να σου χαλάσω χατήρι;
- Αγγελική: Κοίταξε, θέλω ένα ζευγάρι αθλητικά, αλλά ίσως και κανένα ζευγάρι δερμάτινα πέδιλα με χαμηλό τακούνι.
- Κατερίνα: Αν πάρεις πέδιλα, να πάρεις ψηλοτάκουνα για βραδινή εμφάνιση.
- Αγγελική: Έχω ψηλοτάκουνα πέδιλα στο ασημί. Θέλω κάτι άνετο και βολικό για περίπατο. Ίσως και παντοφλέ ή σε στυλ σαγιονάρας, αλλά στο χρώμα της μπλούζας που πήρα.

- Κατερίνα:** Κοίτα, συμφωνώ μαζί σου σε όλα, εκτός από το χρώμα. Μόνο οι χωριάτισσες συνδυάζουν όλα στο ίδιο χρώμα. Εσύ είσαι μοντέρνα κοπέλα. Μπορείς να πάρεις σε ό,τι άλλο χρώμα. Δεν είναι ανάγκη να είναι κι αυτά πορτοκαλιά, άλλωστε μπορεί και να μην βρούμε.
- Αγγελική:** Εντάξει, Καίτη. Αρκεί να είναι δερμάτινα, αλλά όχι πολύ ακριβά.

Λεξιλόγιο

το ζευγάρι — пара	τα αθλητικά παπούτσια — спортивная обувь
το μαγιό — купальник	η πληρωμή — платеж
το μέγεθος — размер	το μόνο πρόβλημα — единственная проблема
τα πέδιλα — сандалии	το τακούνι — каблук
ψηλοτάκουνα = με ψηλά τακούνια	οι παντόφλες — тапочки
οι σαγιονάρες — босоножки	συνδυάζω — сочетать
δεν είναι ανάγκη = δεν χρειάζεται	άλλωστε — к тому же

Διάλογος 4. Στο κατάστημα ρούχων

- Πωλήτρια:** Καλησπέρα σας! Μπορώ να σας εξυπηρετήσω σε κάτι;
- Κατερίνα:** Μάλιστα! Η φίλη μου ψάχνει να βρει καλοκαιρινά μπλουζάκια σε παστέλ χρώματα. Σας έμεινε κανένα ή ξεπουλήσατε;
- Πωλήτρια:** Ευτυχώς, έχουμε μερικά ακόμη, γιατί όπως βλέπετε βγάλαμε ήδη τα φθινοπωρινά. Ποιο είναι το νούμερό σας;
- Αγγελική:** Συνήθως το 46, αλλά σε μερικά ρούχα μπορεί και 44.
- Πωλήτρια:** Μάλιστα. Τι νομίζετε γι' αυτήν εδώ τη μπλούζα;
- Αγγελική:** Μου αρέσει πολύ, αλλά το ντεκολτέ είναι μεγάλο.
- Πωλήτρια:** Αυτή εδώ πώς σας φαίνεται; Είναι και 100% βαμβακερή.
- Αγγελική:** Μου αρέσει το κόψιμο, αλλά το κίτρινο δε μου πάει καθόλου. Μήπως την έχετε σε άλλα χρώματα;
- Πωλήτρια:** Μια στιγμή να κοιτάξω. Μάλιστα. Την έχουμε σε ροζ, λευκό, απαλό μωβ και πορτοκαλί. Ποιο προτιμάτε; Δοκιμάστε όποιο μπλουζάκι σας αρέσει.
- Αγγελική:** Να δοκιμάσω το λευκό και το πορτοκαλί;
- Πωλήτρια:** Βεβαίως. Ορίστε. Το δοκιμαστήριο είναι από εκεί. Α, και να μην το ξεχάσω, στην τιμή, που είναι πολύ λογική, συμπεριλαμβάνεται και ένα καταπληκτικό αξεσουάρ.
- Αγγελική:** Αλήθεια; Τι είδους αξεσουάρ;
- Πωλήτρια:** Υπάρχει ένα ζευγάρι σκουλαρίκια ή ένα κολιέ στο ίδιο χρώμα. Τι προτιμάτε;
- Αγγελική:** Αν μου πηγαίνει η μπλούζα, θα την πάρω με το κολιέ και θ' αγοράσω και τα σκουλαρίκια. ....(δοκιμάζει την μπλούζα)...Λοιπόν, πώς σας φαίνεται; Νομίζω ότι μου είναι λίγο στενή και με παχαίνει. Εσύ τι λες, Καίτη;
- Κατερίνα:** Μια χαρά είναι. Και σου πάει πολύ. Εγώ λέω να την πάρεις.
- Πωλήτρια:** Λοιπόν, να σας την τυλίξω;
- Αγγελική:** Ναι, και να μου πείτε πόσο κάνει μαζί με τα σκουλαρίκια.
- Πωλήτρια:** Η μπλούζα κοστίζει 35€, αλλά έχει και 20% έκπτωση, δηλαδή 30€ και το δώρο. Τα σκουλαρίκια είναι μόνο 10€. Με γεια σας.
- Αγγελική:** Ευχαριστώ! Κι εσύ, Καίτη, δε θα πάρεις τίποτα;
- Κατερίνα:** Κι εγώ θέλω να ψωνίσω, αλλά το σκέφτομαι. Είχα πολλά έξοδα τελευταία.

Λεξιλόγιο

εξυπηρετώ (B2) — обслуживать
 τα σκουλαρίκια — серьги
 το δοκιμαστήριο — примерочная
 Με γεια σας. — Носите на здоровье

ξεπουλώ (B1) — распродавать
 το κόψιμο — фасон, το σχέδιο
 παχαίνω — полнеть; полнить, толстить
 συμπεριλαμβάνω — включать в себя

Διάλογος 5. Γραβάτα ή μανικετόκουμπα;

Ο Γιάννης και η Ελένη είναι αδέρφια. Συζητούν και προσπαθούν να βρουν τι δώρο θα αγοράσουν του πατέρα τους που έχει τη γιορτή του σε μια εβδομάδα.

- Ελένη: Γιάννη, σε μια βδομάδα είναι Κωνσταντίνου και Ελένης. Πότε λες να πάμε για ψώνια;
- Γιάννης: Γιατί να πάμε για ψώνια; Για να δεις τι δώρο θα σου πάρω; Μα τότε δε θα είναι έκπληξη πια!
- Ελένη: Όχι, καλέ! Ξεχνάς ότι γιορτάζει κι ο πατέρας; Μέρες τώρα σκέφτομαι τι δώρο να του πάρω και δεν μπορώ ν' αποφασίσω. Εσύ αποφάσισες τι θα του πάρεις;
- Γιάννης: Σιγά... Εγώ το ξέχασα τελείως! Καλά που μου το θύμισες!
- Ελένη: Ευτυχώς, δηλαδή, που έχεις και μένα! Λοιπόν, εγώ λέω να πάμε στου Μερακλή γιατί έχουν μεγάλο ξεπούλημα. Εκεί, όλο και κάτι καλό θα βρούμε...
- Γιάννης: Έχουν ξεπούλημα στου Μερακλή!! Πώς γίνεται αυτό; Εκεί δεν έχουν συνήθως ούτε εκπτώσεις!
- Ελένη: Μετακομίζουν σε καινούριο μαγαζί και προσπαθούν να ξεπουλήσουν για να μην χρειάζεται να τα κουβαλήσουν. Ε, αλλάζει και η σαιζόν και θα βγάλουν καινούρια πράγματα.
- Γιάννης: Μάλιστα. Λοιπόν, εγώ λέω να του πάρω ένα πουκάμισο σε ένα από τα χρώματα της μόδας, ας πούμε ροζ ή γαλάζιο ή ανοιχτό δηλαδή παστέλ πράσινο. Τι λες;
- Ελένη: Συμφωνώ! Εγώ τι να του πάρω; Γραβάτα ή μανικετόκουμπα;
- Γιάννης: Πάρε του μια γραβάτα που να ταιριάζει με το πουκάμισο που θα του αγοράσω εγώ κι άσε τη μάνα να του πάρει μανικετόκουμπα.
- Ελένη: Άκουσα όμως τη μαμά να λέει πως χρειάζεται καινούριο κοστούμι...
- Γιάννης: Μην σκας... Ας πάρει η μαμά το καινούριο κοστούμι. Θα τις πούμε να έρθει μαζί μας για να μας κάνουν ακόμη καλύτερες τιμές και θα πούμε του παππού και της γιαγιάς να του πάρουν τα παπούτσια. Έτσι ο μπαμπάς θα είναι «του κουτιού» που λέμε, δηλαδή, θα τα έχει όλα καινούρια! Τι λες;
- Ελένη: Πάμε αμέσως να πούμε την ιδέα μας στη μαμά και μετά θα τηλεφωνήσουμε στον παππού και στη γιαγιά.

Λεξιλόγιο

Κωνσταντίνου και Ελένης — γιορτή του Αγίου Κωνσταντίνου και της Αγίας Ελένης
 το ξεπούλημα — распродажа
 η γραβάτα — галстук
 κάνω καλύτερη τιμή — делать скидку
 μην σκας = (зд.) μη στενοχωριέσαι
στου Μερακλή = στο κατάστημα του Μερακλή
 μετακομίζω — переезжать
 τα μανικετόκουμπα — запонки
 του κουτιού — с иголки (одег)

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

Είδη ένδυσης / τα ενδύματα / τα ρούχα: το κο(υ)στούμι, το πουκάμισο, το παντελόνι, το φουστάνι / το φόρεμα, η φούστα, η ζακέτα, το πουλόβερ, οι κάλτσες, κ.τ.λ.

ο πελάτης (η πελάτισσα), η πελατεία

κάνω ψώνια / βγαίνω για ψώνια / πάω για ψώνια / ψωνίζω

το ταμείο, ο / η ταμίας

η απόδειξη, η παραλαβή

Το παντελόνι είναι κοντό / στενό / μακρύ / μου πέφτει / δεν μου πάει

(δεν) μου αρέσει / (δεν) μου πάει το χρώμα / το σχέδιο, το κόσμημο / η ποιότητα

Το φόρεμα θέλει στένεμα / φάρδεμα

Τα υφάσματα: (ουσιαστικά) μαλλί шерсть, βαμβάκι хлопок, μετάξι шелк, δέρμα кожа, συνθετικό синтетика, λινό лен

(επίθετα) μάλλινος, βαμβακερός, μεταξωτός, δερμάτινος, συνθετικός, λινός

1% — ένα τοις εκατό (τα / στα εκατό)   50% — πενήντα τοις εκατό (τα / στα εκατό)

3% — τρία τοις εκατό (τα / στα εκατό)   100% — εκατό τοις εκατό (τα / στα εκατό)

Ασκήσεις

1 *Перечитайте текст Η λαϊκή αγορά и ответьте, верны ли следующие высказывания (σωστό — λάθος):*

1. Η λαϊκή αγορά ανοίγει κάθε μέρα την ίδια ώρα στον ίδιο δρόμο. 2. Στη λαϊκή πουλάει τα πράγματά του όποιος θέλει. 3. Στη λαϊκή οι τιμές είναι χαμηλότερες απ' ό τι είναι στο σούπερ-μάρκετ. 4. Στη λαϊκή μπορείς ν' αγοράσεις ρούχα και παπούτσια. 5. Στα ειδικά καταστήματα οι τιμές είναι χαμηλότερες. 6. Στη λαϊκή ψωνίζουν μόνο όσοι έχουν οικονομικές δυσκολίες. 7. Πριν κλείσει η λαϊκή, οι τιμές ανεβαίνουν. 8. Στη λαϊκή όλοι πηγαίνουν με καροτσάκια. 10. Στους ανθρώπους αρέσει να πηγαίνουν στη λαϊκή.

2 *Составьте диалог на тему «Στη λαϊκή».*

3 *Составьте диалоги: а) «Στο μανάβικο»; б) «Στο μπακάλικο»; в) «Στο κρεοπωλείο».*

4 *Перечитайте текст «Ένα ηλεκτρονικό γράμμα» и ответьте на письмо от имени Катерины.*

5 *Мини-сочинение: Γράψτε ένα e-mail σε κάποιον(-α) φίλο(-η) σας για να κανονίσετε για το δώρο και το πάρτι κάποιου άλλου.*

6 *Πού μπορούμε να αγοράσουμε:*

μια εφημερίδα, ένα καπέλο, ρύζι, λάδι, παντόφλες, μακαρόνια, ένα γιαούρτη, κοτόπουλο, σταφύλια, ένα ζευγάρι πέδιλα, ένα χυμό, απορρυπαντικό πιάτων, ένα καρπούζι, σαπούνι, ψωμί, ελιές, ένα πακέτο τσιγάρα, κρέας, μια τούρτα, ένα κιλό κιμά, μια ασπιρίνη, ένα κιλό μήλα, αλεύρι, σαλάμι, ένα παντελόνι, μια τσίχλα;
Π.χ.: Αγοράζουμε ψωμί από το φούρνο.

7 *Составьте диалог на тему «Στη μπουτίκ».*

8 *Составьте диалог «Στο κατάστημα υποδημάτων». Можете использовать выражения:*

Σας έρχονται καλά; (Με) στενεύουν λίγο / Είναι πολύ μεγάλα. Θέλω το ίδιο μοντέλο (σχέδιο) σε άλλο χρώμα. Ψηλό / χαμηλό τακούνι, γνήσιο δέρμα, άριστη ποιότητα, ταιριάζει με το κοστούμι, Πόσο έχουν; Μπορείτε να μου κάνετε καλύτερη τιμή; δοκιμάστε, έχουμε μεγάλη ποικιλία, αν δεν σας κάνουν έχετε δικαίωμα αλλαγής, επίσημα / καθημερινά / αθλητικά / καλοκαιρινά παπούτσια, γόβες ή τ.δ.

9 Ролевая игра: Είστε πωλητής /πωλήτρια σ' ένα κατάστημα ενδυμάτων (ή υποδημάτων) και έχετε να αντιμετωπίστε ένα δύσκολο πελάτη.

10 Ответьте на вопросы:

1. Ποιος ψωνίζει στην οικογένειά σας; 2. Σας αρέσει να ψωνίζετε; Γιατί; 3. Όταν πάτε στα μαγαζιά, θέλετε παρέα; 4. Τι αγοράσατε τελευταία; Για ποιον αγοράσατε πράγματα; Πόσα χρήματα δώσατε; 5. Ποια καταστήματα προτιμάτε; Τι σας αρέσει να αγοράζετε; 6. Τι είναι τα εμπορικά κέντρα; 7. Πού προτιμάτε να ψωνίζετε τα ρούχα σας, στα εμπορικά κέντρα ή αλλού; 8. Πού ψωνίζετε τα τρόφιμα και γιατί; 9. Τι είναι οι εκπτώσεις;

11 Выполните подстановочное упражнение по образцу (работа в парах):

π.χ. μπλούζα / 35,00 / βαμβακερή / 80% βαμβάκι + 20% συνθετικό
Πόσο έχει αυτή η μπλούζα; — 35€. — Είναι βαμβακερή; — Μισό λεπτό, να κοιτάξω. Είναι 80% βαμβάκι και 20% συνθετικό.

1. φούστα / 60,00 / βαμβακερή / 60% βαμβάκι + 40% λινό
2. πουκάμισο / 75,00 / μεταξωτό / 50% μετάξι + 50% συνθετικό
3. κοστούμι / 220,00 / μάλλινο / 70% μαλλί + 30% συνθετικό
4. κασκόλ / 20,00 / μάλλινο / 100% μαλλί
5. φούτερ / 30,00 / βαμβακερό / 75% βαμβάκι + 25% συνθετικό

12 Заполните пропуски в диалоге, вставив подходящее слово: τότε, δικαίωμα, μικρότερο, ταμείο, της βιτρίνας, δίκιο, έκπτωση, θα θέλατε, θα πηγαίνει, πρέπει να είναι, του χρόνου, προτιμώ, εξάχρονη, μέγεθος, γρήγορα, καλημέρα, μπορείτε να, δεν έχουμε, σου φαίνεται, το ίδιο, φόρμα γυμναστικής, συνθετικό, καλή επιλογή, βεβαίως, ωραία είναι, παραλαβή, κυρίες μου, κάνει, ακριβό, καλύτερη τιμή, το σωστό νούμερο, μπορώ

Πωλήτρια: ....., ...! Τι .....

Σοφία: Θα ήθελα να δω το κόκκινο φορεματάκι ..... Νομίζω ότι ..... στην ..... κόρη μου.

Πωλήτρια: Να δω τι νούμερα έχουμε. Αυτό εδώ ..... το νούμερό της. Υπάρχει και μεγαλύτερο.

Σοφία: ..... το μεγαλύτερο ..... Θα το φοράει και .....

Πωλήτρια: Έχετε ..... Τα παιδιά μεγαλώνουν .....

Σοφία: Πόσο .....

Πωλήτρια: 35€.

Σοφία: Είναι ..... μας κάνετε .....

Πωλήτρια: ..... εκπτώσεις πια.

Μαρία: Θα πάρω κι εγώ για την κόρη μου ..... σε ..... νούμερο.

Πωλήτρια: Ε, ... θα σας κάνω .....

Μαρία: Σοφία, πώς .....

Σοφία: Νομίζω ότι κάναμε ..... Ελπίζω να πήραμε .....
 Πωλήτρια: Έχετε και ..... αλλαγής.
 Σοφία: Θα ήθελα και μια ..... για τον γιο μου. Μου αρέσει εκείνη η μπλε. ....
 τη δω;
 Πωλήτρια: ..... Ορίστε.
 Σοφία: ..... Είναι βαμβακερή;
 Πωλήτρια: Όχι, έχει μέσα και .....
 Σοφία: Τι τιμή έχει;
 Πωλήτρια: 30€. Πληρώνετε στο ..... και με την απόδειξη πηγαίνετε απέναντι στην
 .....

13 Прочитайте и перескажите диалог:

(Ένας κύριος μπαίνει σ' ένα κρεοπωλείο)

Πελάτης: Καλημέρα.
 Κρεοπώλης: Καλημέρα σας. Τι θα θέλατε, παρακαλώ;
 Πελάτης: Θα ήθελα λίγο κρέας.
 Κρεοπώλης: Τι κρέας θέλετε; Έχω ωραίο μοσχαρίσιο. Για ρίξτε μια ματιά...
 Πελάτης: Δεν έχετε άλλο κομμάτι;
 Κρεοπώλης: Ένα λεπτό... Πώς σας φαίνεται αυτό εδώ;
 Πελάτης: Μμμ... Έχετε κάτι καλύτερο;
 Κρεοπώλης: Βεβαίως... Ορίστε!
 Πελάτης: Τίποτε άλλο;
 Κρεοπώλης: Πείτε μου τέλος πάντων κύριε, τι κρέας θέλετε; Αρνίσιο; Κατσικίσιο;
 Χοιρινό; Νωπό; Κατεψυγμένο; Περιμένουν κι άλλοι!
 Πελάτης: Αυτό εκεί! Νομίζω είναι ό,τι πρέπει.
 Κρεοπώλης: Τώρα μάλιστα. Χοιρινό θέλετε. Πόσα κιλά να κόψω;
 Πελάτης: Κόψτε μου τεσσεράμισι κιλά.
 Κρεοπώλης: Αμέσως... Έτοιμο! Μισό λεπτό να το ζυγίσω... Πέντε κιλά. Να το
 αφήσω; Τι λέτε;
 Πελάτης: Όχι, όχι! Θέλω τεσσεράμισι κιλά ακριβώς.
 Κρεοπώλης: Με συγχωρείτε, αλλά... είναι δύσκολο να υπολογίσεις ακριβώς με την
 πρώτη. Ορίστε έφυγε και το μισό κιλό. Τεσσεράμισι κιλά ακριβώς.
 Πελάτης: Μάλιστα. Όστε τόσα είναι τα τεσσεράμισι κιλά...
 Κρεοπώλης: Ένα λεπτό να το λογαριάσω...
 Πελάτης: Αφήστε το. Δε χρειάζεται... Δεν έχω σκοπό άλλωστε να το αγοράσω.
 Τι να το κάνω τόσο κρέας; Εργένης άνθρωπος...
 Κρεοπώλης: Τι; Πώς; Δε θα το πάρετε είπατε;
 Πελάτης: Ξέρετε, ήμουν ένα μήνα σε κούρα και μόλις χθες γύρισα...
 Κρεοπώλης: Και τι σχέση έχει αυτό με το κρέας, που με βάλατε να κόψω;
 Πελάτης: Να, έκανα δίαιτα και έχασα βάρος.
 Κρεοπώλης: Και λοιπόν; Τι σημασία έχει αυτό;
 Πελάτης: Έχασα τεσσεράμισι κιλά και ήθελα να διαπιστώσω πόσο είναι
 ακριβώς σε κρέας. Ευχαριστώ για τον κόπο σας. Χαίρετε!
 Κρεοπώλης: !!!

14 Проклоняйте существительные из раздела «Γραμματική». Составьте с ними предложения.

15 Напишите во множественном числе:

η βάρκα του ψαρά, το μαξιλάρι του καναπέ, αποφεύγει τον καβγά, κουβεντιάζω με τον παππού, ρώτησε τον ταξιτζή, ψωνίζεις τυρί από τον μπακάλη, παίρνω κάστανα από τον καστανά, τα ρούχα του παλιατζή, το εργαλείο του περιβολάρη, η πελατεία του καφετζή, το ράσο του παπά

16 Напишите в единственном числе:

η οδήγηση των ταξιτζήδων, τα γλυκά των γιαγιάδων, οι τούμπες των μαϊμούδων, το καθάρισμα των τεκεκέδων, οι κυνηγοί κυνηγούν τις αλεπούδες, η μυρωδιά από τους καφέδες, τα καρπούζια των μανάβηδων, τα κρέατα των χασάπηδων

17 Раскройте скобки:

1. Το μαγαζί (ο φούρναρης) είναι στον απέναντι δρόμο. 2. Οι φίλοι (ο μπαμπάς) μου είναι (ο ταξιτζής). 3. Κάθε πρωί βλέπω (ο τσαγκάρης) που ανοίγει το μικρό μαγαζάκι του. 4. Υπάρχουν λίγοι πια (ο μπακάλης) στη γειτονιά. 5. (Ο καφετζής) κάτω από το σπίτι του Βασίλη κάνει ωραίο (ο καφές). 6. Είναι δύσκολη η δουλειά (ο ψαράς); 7. Όλοι (ο συγγενής) του μένουν στο εξωτερικό. 8. Πολύ εύκολα θυμώνει και αρχίζει (ο καβγάς). 9. (Η βάρκα) (ο ψαράς — μη.) έχουν μηχανές, και όχι κουπιά. 10. Οι γονείς της είναι στον Καναδά, και έτσι αυτή μεγαλώνει με (2) (η γιαγιά) της. 11. Ο Θεός αγαπά τον κλέφτη, αγαπά και (ο νοικοκύρης) (παροιμία). 12. Στους (ο παππούς) αρέσει να λένε ιστορίες από τα παλιά. 13. Μια παροιμία λέει: «Τα ράσα δεν κάνουν (ο παπάς)». 14. Σε (οι γιορτές) (ο κουμπάρης) των παιδιών γεμίζουν με χρήματα. 15. Σε (ο μπουφές) χωράνε πολλά πιάτα. 16. Κάθε πρωί ακούγεται η φωνή (ο παλιατζής). 17. (Ο ταξιτζής) γνωρίζουν καλά τους δρόμους. 18. (Η μαμά) πηγαίνουν τα παιδάκια τους στην παιδική χαρά. 19. Πήγε στην Αφρική στο τέλος (ο 19^{ος} αιώνας) για να μελετήσει τα έθιμα (ο ιθαγενής). 20. Σου αρέσει να κουβεντιάσεις με τις (γιαγιά) και τους (παππούς); 21. Την 1^η Ιανουαρίου γιορτάζουν (ο Βασίλης) και στις 7 του ίδιου μήνα (ο Γιάννης — μη.). (Ο Παντελής) γιορτάζουν του Αγίου Παντελεήμονα, στις 27 Ιουλίου. 22. Παρακαλούνται (ο συγγενής) (ο ασθενής) να μην καπνίζουν.

18 Напишите следующие предложения во множественном числе:

1. Πάντα περιμένω πολλή ώρα στο μαγαζί του μανάβη, γιατί έχει ουρά. 2. Δεν υπάρχει πια γαλατάς που μοιράζει γάλα στη γειτονιά. 3. Είναι ένα πλούσιο βιομηχανικό κράτος. 4. Την Κυριακή τρώω στο σπίτι ενός συγγενή μου. 5. Ο βαρκάρης νοίκιασε τη βάρκα σε έναν ξένο. 6. Ο παππούς μου είναι γνωστός συγγραφέας. 7. Η ζυγαριά του μπακάλη δεν είναι ακριβής.

19 Раскройте скобки:

1. Δεν υπάρχει ελληνική λέξη χωρίς (το φωνήεν). 2. Εξαιτίας (το γεγονός) το ταξίδι μας αναβλήθηκε. 3. Οι τιμές (το προϊόν) εξαρτιούνται συχνά από την ποιότητά τους. 4. Το Παρίσι θεωρείται η πόλη (το φως). 5. Πόσα (το μηδέν) έχει ο αριθμός 1000; 6. Τα περισσότερα (το οξύ) είναι επικίνδυνα. 7. Ποιο είναι πιο δύσκολο για μια μοδίστρα (το κόψιμο) ή (το ράψιμο); 8. Νομίζει ότι ξέρει (το παν), αλλά συχνά πέφτει έξω. 9. Χαρακτηριστικό των δημοκρατικών (το καθεστώς) είναι η ελευθερία τύπου και λόγου. 10. Μην την λυπάσαι. Τα έχει πολύ εύκολα (το δάκρυ). 11. Τον απάλλαξαν από (το καθήκον) του. 12. Πίστεψέ με! Αυτό που σου λέω είναι (το γεγονός). 13. Η χώρα τους δεν έχει καθόλου κτηνοτροφία, γι' αυτό κάνει εισαγωγή (το κρέας) από τη Νέα Ζηλανδία. 14. Τα μαθήματα που παρακολουθεί είναι ειδικά (το ενδιαφέρον). 15. Μετά (το πέρας) των μαθημάτων έγινε μια μικρή γιορτή. 16. Ο αριθμός (η γέννηση) αυξήθηκε σημαντικά φέτος. 17. Ποια υπηρεσία καθορίζει

τιμές (το προϊόν); 18. Το σπίτι γέμισε από τη μυρωδιά (το κρέας) που έβραζε. 19. Παρακολουθώ από τις εφημερίδες την εξέλιξη (το γεγονός). 20. Μένουν πολύ μακριά, σε (το πέρας) του κόσμου!

20 Раскройте скобки:

1. Δε μου αρέσει αυτή η μπλούζα, γιατί έχει πολύ (φαρδύς) (ο γιακάς). 2. Εκατομμύρια (η αλεπού) σκοτώνονται κάθε χρόνο για τα γουναρικά τους. 3. Προχθές ξέχασα να πάρω ρέστα από (ο μανάβης). 4. Δυστυχώς (πολύς) (ο ταξιτζής) δεν οδηγούν σωστά. 5. Χθες φάγαμε (το κρέας) με (ο αρακάς). 6. Εγώ πίνω μόνο (ελληνικός) (ο καφές). 7. Εσπασε (ο κουμπάρας) του, αλλά είχε μόνο 25 ευρώ μέσα. 8. Το σπίτι (η γιαγιά) μου (η Αγγελική) είναι έξω από την πόλη. 9. Δε βρίσκει κανείς πια (πολύς) (ο τσαγκάρης), όπως παλιά. 10. Τα ονόματα (ο παππούς) μου είναι Ευγένιος και Λεωνίδα. 11. Αυτή (η γλωσσού) δεν την αντέχω με τίποτα. 12. Ο παλιός συμμαθητής (ο μπαμπάς) μου είναι γείτονάς μας. 13. Η κρέμα (ο μουσακάς) δεν πέτυχε καθόλου. 14. Στην εποχή (ο παππούς — ΜΗ.) μας λίγα σπίτια είχαν τηλέφωνα. 15. Η βιομηχανική ζώνη βρίσκεται σε (ανατολικός) (ο τομέας) (η πόλη).

21 Раскройте скобки:

1. Φεύγω! Έχε (ο νους) σου στο φαγητό. 2. Και οι δυο κόρες μου είναι (η γλωσσού) και (η καβγατζού). Δεν ξέρω σε ποιόν μοιάζουν. 3. Έφυγαν (ο μουσαφίρης) που είχατε στο σπίτι σας; — Ναι, προχθές. 4. (Πολύς) (το παραμύθι) μιλούν για (ο ευγενής — ΜΗ.) και (ο βασιλιάς — ΜΗ.). 5. Κοιτάξτε (ο φαγάς)! Δεν άφησαν τίποτα για μας. 6. Ξύπνα, (η υπναρού). Είναι μεσημέρι πια. 7. Μεγάλωσε μέσα σε (το πλούτος — ΜΗ.) με υπηρέτριες και (η νταντά — ΜΗ.). 8. Ανησυχεί υπερβολικά για τα παιδιά της, όπως (όλος) (η μαμά). 9. Καθάρισε γρήγορα (ο καναπές), γιατί θα μείνει (ο λεκές) από (ο καφές) που έριξε. 10. Ένας καλός (ο γραμματέας) χρειάζεται να ξέρει (πολύς) (ξένος) (η γλώσσα) και να χειρίζεται (ο υπολογιστής). 11. Σήμερα θα μαγειρέψω (ο κεφτές) με (ο πουρές). 12. Πες μου (μερικός) (το όνομα) (Ελληνας) (συγγραφέας). 13. Φέραμε από το χωριό (4) (ο τενεκές) λάδι. 14. Έμαθα από (ο σπιτονοικοκύρης) σου ότι θέλει κι άλλη αύξηση στο νοίκι. 15. Γράψτε μια έκθεση, όχι μικρότερη από (3) (η παράγραφος).

22 Раскройте скобки:

1. Αγαπών πολύ (ο παππούς) και (η γιαγιά) τους. 2. Θα αλλάξω μόνος μου (το ύφασμα) (ο καναπές). 3. Χθες γνώρισα (ο συγγραφέας) (αυτός) (το βιβλίο). 4. Ο γραμματέας έκανε (το λάθος) σε (όλος) (η διεύθυνση). 5. Αυτός ο κανόνας έχει (πολύς) (η εξαίρεση). 6. Κανείς δεν τις θέλει σε (η παρέα) του, γιατί είναι (η φωνακλού). 7. Τι το κρατάς (αυτός) (παλιός) (ο καναπές); Ούτε (ο παλιατζής) δεν τον παίρνει. 8. Η αστυνομία ελέγχει (η ζυγαριά — ΜΗ.) (ο μανάβης — ΜΗ.) και (ο χασάπης — ΜΗ.). 9. Για να βρούμε το εμβαδόν (ένας) (το δωμάτιο) πρέπει να ξέρουμε (το μήκος) και (το πλάτος) του. 10. (Ο φούρναρης) τον βοηθούν η γυναίκα και τα παιδιά του. 11. Στο ζαχαροπλαστείο μου έδωσαν (μπαγιάτικος) (ο κουραμπιές). 12. Η μητέρα μου κι εγώ φοράμε (ίδιος) (ο μέγεθος) παπούτσια. 13. Δεν υπάρχει ψωμί, γιατί δεν δουλεύουν (ο φούρναρης) σήμερα. 14. Τα σουπερ μάρκετ έκοψαν πολύ (η δουλειά) (ο μπακάλης). 15. (Πολύς) (ο συγγενής) του ζουν στην Αθήνα. 16. Το σαλόνι φαίνεται μικρό, γιατί έχει δυο (φαρδύς) (ο καναπές). 17. Η πονηριά (η αλεπού) είναι γνωστή σε (παγκόσμιος) (η λογοτεχνία).

23 *Заполните пропуски подходящими по смыслу словами (в приведенном списке есть лишние слова): ο λογαριασμός, ο τσαγκάρης, το λάθος, άδεια, σάπιος, η γειτονιά, τα παπούτσια, το φιλοδώρημα, ο μπακάλης, ο ταξιτζής, ανάλατος, ζεστός, φρέσκος, το αποτέλεσμα, ο φούρναρης*

1. Αν θέλεις τυρί, πήγαινε σε ..... 2. Γκαρσόν, ... σε παρακαλώ. 3. Τα καλά ..... είναι πάντα ακριβά. 4. Υπάρχουν άνθρωποι υπεύθυνοι για την προστασία ..... 5. Δώσε τα παπούτσια μου σε ....., αφού πας για τα δικά σου. 6. .... δε δουλεύουν πάντα δικά τους ταξί. 7. Η έκθεσή του είναι γεμάτη ..... 8. Ο μανάβης μας δεν πουλά ..... λαχανικά. 9. Η διεύθυνση του Κρατικού Θεάτρου απαγορεύει στους υπαλλήλους να παίρνουν ..... 10. Τρώει όλα τα φαγητά ....., γιατί έχει μεγάλη πείση.

24 *Составьте словосочетания из приведенных ниже существительных (α) и прилагательных (β):*

- α. η Ανατολή, το πένθος, το έδαφος, το εστιατόριο, το ψωμί, ο φίλος, το δάσος, το λάθος, η βάρκα, ο συγγενής
β. σάπιος, αραιός, αμμώδης, βαρύς, καθαρός, ασυγχώρητος, ζεστός, στενός, μέσος, κοντινός

25 *Подберите определения к следующим существительным:*

τα φρούτα, τα παπούτσια, το μέγεθος, ο γιακάς, το γάλα, η γειτονιά, το κράτος, το νοίκι, το ξενοδοχείο, το φαγητό, το κατάστημα, η τιμή

26 *Поставьте местоимения в правильной форме:*

1. (Όποιος) τον γνώρισαν, λένε ότι είναι εξαιρετικός άνθρωπος. 2. Πες το σε (όποιος) φίλο σου θέλεις. 3. Ελάτε (όποιος) μέρα σας βολεύει. 4. (Όποιος) γυρεύει τα πολλά, χάνει και τα λίγα (παροιμία). 5. Ρίξε (όσος) ζάχαρη θέλεις. 6. (Όσος) μου είπε, βγήκαν αληθινά. 7. Της δώσαμε (όσος) χρήματα μας ζήτησε. 8. Κάλεσε (όποιος) και (όσος) θέλεις στη γιορτή σου. 9. Το τέλος (όσος) ταινιών είδα πρόσφατα είναι τραγικό. 10. (Όποιος) βιάζεται, σκοντάφτει. (παροιμία).

27 *Выберите нужное местоимение:*

1. Διαλέξτε (όση, όποια, όσης) φούστα σας αρέσει. 2. Τα γραπτά (όποιων, όσων, ό,τι) μαθητών πήραν μέρος στις εξετάσεις, ήταν πολύ καλά. 3. (Όποιο, όσο, ό,τι) και να πεις, δε σε πιστεύω. 4. Πλήρωσε τώρα (ό,τι, όσα, όποια) χρήματα μπορείς. Τα υπόλοιπα τα δίνεις αργότερα. 5. Άνοιξε την ντουλάπα και πάρε (όση, όποια, ό,τι) θέλεις. 6. Μόνο (όσος, ό,τι, όποιος) είναι διαβασμένος, θα γράψει καλά στο διαγώνισμα. 7. Πάντα γίνεται (όποια, όσα, ό,τι) πει ο Νίκος. 8. (στη λαϊκή) (Όσα, όποια, ό,τι) πάρετε ένα ευρώ! 9. (Όποιες, όσες, ό,τι) φορές τηλεφώνησα, δεν τον βρήκα. 10. (Όσοι, όποιοι, ό,τι) γράψατε την έκθεση, να σηκώσετε το χέρι!

28 *Замените местоимение που местоимением ο οποίος (η οποία, το οποίο):*

1. Το ξενοδοχείο που κλείσαμε, είναι Α' κατηγορίας. 2. Η άνοιξη και το καλοκαίρι είναι οι εποχές που μου αρέσουν. 3. Ο άντρας που σου μίλησε είναι ο πατέρας μου. 4. Το φόρεμα που αγόρασα της κόρης μου, είναι πολύ κοντό. 5. Ο σκύλος που γαβγίζει είναι του γείτονα. 6. Η ταινία που προβάλλεται είναι ιταλικής παραγωγής. 7. Οι περισσότεροι από τους τουρίστες που ταξιδεύουν στην Ελλάδα, είναι Ευρωπαίοι. 8. Δε γνωρίζω όλους τους ανθρώπους που μένουν στην πολυκατοικία μας. 9. Πήρα άριστα στο διαγώνισμα που έγραφα χτες. 10. Οι πίνακες που

βλέπουμε είναι της εποχής της Αναγέννησης. 11. Να σας συστήσω την κυρία Κωστοπούλου που ο σύζυγός της εργάζεται στο Υπουργείο Παιδείας. 12. Η αστυνομία συνέλαβε δύο νεαρές γυναίκες που το όνομά τους δεν έγινε γνωστό. 13. Από τις 15 έως 25 Απριλίου περνούν από έλεγχο καυσαερίων τα αυτοκίνητα που ο αριθμός τους λήγει σε 0, 2, 4. 14. Διάβασα ένα άρθρο για τον Έλληνα σκηνοθέτη Αγγελόπουλο που τα έργα του είναι πολύ δημοφιλή στην Ελλάδα καθώς και στο εξωτερικό.

29 *Замени́те местоиме́ние о οποίος (η οποία, το οποίο) местоиме́нием, где возможно:*

1. Οι ηθοποιοί οι οποίοι παίζουν στο έργο είναι πολύ καλοί. 2. Ο κύριος ο οποίος ήρθε σπίτι, είναι φίλος του άντρα μου. 3. Έλυσα όλα τα προβλήματα, για τα οποία σου μίλησα. 4. Η κοπέλα με την οποία πήγα στο πάρτι είναι συμφοιτήριά μου. 5. Ο μαθητής τον οποίον βοήθησα, είναι ανιψιός μου. 6. Ένα από τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν οι νέοι, είναι η ανεργία. 7. Το βιβλίο, το οποίο διάβασα την περασμένη βδομάδα, ήταν πολύ ωραίο. 8. Η τηλεοπτική σειρά, την οποία παρακολουθώ, τελειώνει αύριο. 9. Ο μανάβης, από τον οποίον ψώνισες, δεν σου έδωσε ωραία φρούτα. 10. Δεν ξέρω τους ανθρώπους με τους οποίους μίλησες. 11. Το λεωφορείο με το οποίο πάω στο σπίτι μου είναι το 26. 12. Αυτή είναι η φίλη μου, για την οποία σου μίλησα και η οποία μένει χρόνια στο εξωτερικό.

30 *Заполните пропуски местоимением о οποίος (η οποία, το οποίο) в правильной форме:*

1. Ο φίλος μου για ..... πήγα στο αεροδρόμιο, δεν ήρθε. 2. Το σπίτι, στο ..... μένουν, είναι δικό τους. 3. Το κατάστημα, από ..... ψωνίζουν, είναι πανάκριβο. 4. Το σχολείο, στο ..... πηγαίνουν τα παιδιά μου, δεν είναι στη γειτονιά μας. 5. Το ταξίδι, για ..... έκανε τόσες ετοιμασίες, δε θα γίνει. 6. Γνώρισα τα παιδιά, στα ..... διδάσκεις Ελληνικά. 7. Το ψυγείο, για ..... δώσαμε τόσα λεφτά, χάλασε. 8. Δείξε μου τις κατσαρόλες, με ..... μαγειρεύεις. 9. Οι υπάλληλοι, ... δεν δουλεύουν καλά, δε θα πληρώνονται. 10. Το έργο ..... παίζεται τώρα σ' αυτόν τον κινηματογράφο, είναι πολύ παλιό. 11. Αυτός είναι ο δάσκαλος, ... ο γιος είναι συμμαθητής με την κόρη μου. 12. Οι φοιτήτριες, ... τα γραπτά διορθώνω, είναι ξένες. 13. Η οδός σε ..... μένει είναι πολύ μακριά από το κέντρο. 14. Ο κύριος, ... το σπίτι νοικιάζουμε, είναι γείτονάς μας. 15. Οι άνθρωποι από ..... πήρα πληροφορίες είναι υπάλληλοι στη Διοίκηση. 16. Παρακαλούνται οι επιβάτες ..... ταξιδεύουν με την πτήση 123 να περάσουν από τον έλεγχο των διαβατηρίων αμέσως. 17. Αγόρασαν ένα οικόπεδο ..... ανήκει στο Δήμο. 18. Και τώρα θα ακούσουμε τον ανταποκριτή μας Νίκο Χατζί, ... συνοδεύει τον πρωθυπουργό στην περιοδεία του. 19. Μου είπαν διάφορες τραγικές ιστορίες, ... όμως δεν μπορώ να πιστέψω. 20. Το ξενοδοχείο βρίσκεται κοντά στην αρχαία πηγή της Δάφνης, από ..... πήρε το όνομά του: Δαφνοπηγή. 21. Γνώρισα και τους δύο θεούς της Ασπασίας, με ..... είχα μια σοβαρή συζήτηση για τα οικονομικά της οικογένειας. 22. Να σας συστήσω την κ.Τσίγκου και την κ.Θαλή με ..... δούλεψα το καλοκαίρι. 23. Η κυρία Πλατή, από ..... πήρα τη διεύθυνσή σας, σας στέλνει πολλούς χαιρετισμούς.

31 *Διαβάστε και συζητήστε:*

Άλλοτε ... τώρα

Άλλοτε πηγαίναμε στο μικρό μπακάλικο της γειτονιάς μας, περιμέναμε τη σειρά μας και ο μπακάλης μας, ένας συμπαθητικός άνθρωπος με το χαμόγελο στα

χειλή, ετοίμαζε τα ψώνια της ημέρας ... λίγη φέτα .. μισό κιλό μακαρόνια ... αλεύρι ... κλπ., για την καλή του πελάτισσα, την κυρία Χ. «Γεια σου, κυρ-Βασίλη, κι αύριο θα τα ξαναπούμε».

Τώρα όμως άλλαξαν τα πράγματα. Πού καιρός και ώρα για τα καθημερινά ψώνια. Η καταναλωτική μας κοινωνία απαιτεί άλλους τρόπους ζωής.

«Α! Εγώ ψωνίζω μόνο μια φορά το μήνα», λέει η κυρία Χ στη φίλη της. «Μέσα στη βδομάδα μόνο κανένα τυρί και κανένα φρούτο αγοράζω». Η υπεραγορά (=μεγάλο κατάστημα τροφίμων) έξω από την πόλη, με το μεγάλο χώρο στάθμευσης και τους ατέλειωτους διαδρόμους του, έχει και «του πουλιού το γάλα» για τους πάντοτε βιαστικούς πελάτες του.

Τα καροτσάκια γεμίζουν και η κυρία Χ με τα τρία παιδιά, τις δουλειές του σπιτιού, τη δουλειά του γραφείου, είναι ήσυχη για έναν ακόμη μήνα.

Ίσως να της λείπει το γλυκό χαμόγελο του κυρ-Βασίλη του μπακάλη, αλλά ... δε βαριέσαι, δεν υπάρχει καιρός πια για τέτοια συναισθήματα.

Ιδιώματα — Εκφράσεις

πουλώ και αγοράζω (κάποιον) = είμαι πανέξυπνος και πονηρός, ώστε να μπορώ να κάνω (κάποιον) ό,τι θέλω

αγοράζω λόγια = παίρνω λόγια, προσπαθώ να κάνω κάποιον να μου πει ό,τι μ' ενδιαφέρει

Πού (=σε ποιον) τα πουλάς αυτά; = Νομίζεις ότι θα σε πιστέψω;

Αυτά πήγαινε να τα πουλήσεις αλλού. = Βρες κάποιον άλλον να κοροϊδέψεις

πουλάω παραμύθια = λέω ψέματα

Την ψώνισα = τα χάνω, μου στρίβει, χάνω τα λογικά μου, τρελαίνομαι

Πού τον /την ψώνισες; = Πού τον/την βρήκες;

κάνω το ψώνιο μου = κάνω αυτό που μου αρέσει, έχω ψώνιο με (κάτι)

ψώνιο = 1) άνθρωπος που πιστεύει ότι είναι πολύ σπουδαίος, με αποτέλεσμα να γελοιοποιείται 2) (αργκό) πρόσωπο /κατάσταση με αστεία ή γελοία χαρακτηριστικά
βγαίνω (έξω) από τα ρούχα μου = γίνομαι έξαλλος /έξω φρενών

Κεφάλαιο 14 Καλή όρεξη!

Γραμματική: *Περφεκτныя времена* — Παρακείμενος, Υπερουντέλικος,
Μέλλοντας Συντελεσμένος

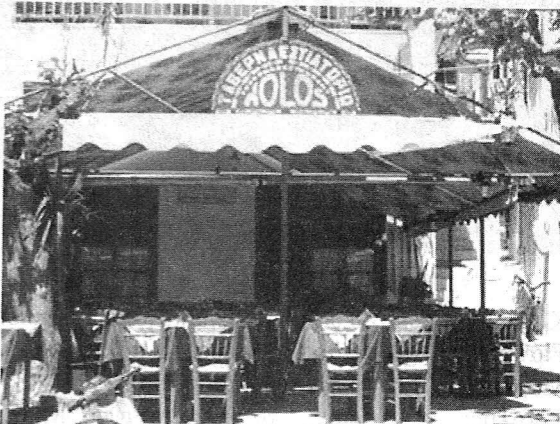
Διάλογος 1. Στην ταβέρνα

Ο Βασίλης Ζαμπάς δουλεύει πολλές ώρες και δεν έχει πολύ χρόνο για την οικογένειά του. Σήμερα όμως σχόλασε νωρίς και αποφάσισε να τους κάνει μια έκπληξη.

Βασίλης: Γεια σας! Δεν είναι κανείς στο σπίτι;

Κα Ζαμπά: Τι έκπληξη είναι αυτή, Βασίλη; Πώς κι έτσι νωρίς;

Βασίλης: Κάποιος πελάτης δεν ήρθε και τελείωσα νωρίς. Τι λέτε; Πάμε να φάμε σε κανένα ταβερνάκι, ν' ακούσουμε ελληνική μουσική, να δούμε και κανένα φίλο;

Κα Ζαμπά: Εγώ πολύ το θέλω, Βασίλη μου, αλλά να ρωτήσεις και τα παιδιά γιατί άκουσα τον Γιάννη να λέει στη Μαρία πως θέλει να πάει στο σπίτι ενός φίλου του. Γιάννη! Μαρία!

Παιδιά: Ορίστε! Μπαμπά, δεν το πιστεύω! Εσύ είσαι ή ονειρεύομαι; Τι θέλεις μαμά;

Βασίλης: Παιδιά, μια και ήρθα νωρίς, λέμε να βγούμε και να φάμε έξω απόψε. Τι λέτε;

Μαρία: Ωραία ιδέα! Τρέχω στο δωμάτιό μου ν' αλλάξω!

Γιάννης: Μμμ... Εγώ ήθελα να πάω απόψε στον Άρη να παίξουμε στον υπολογιστή του.

Κα Ζαμπά: Γιάννη, στο φίλο σου μπορείς να πας κάποιο άλλο βράδυ. Ο πατέρας σου δε θα έχει χρόνο να βγούμε έτσι άλλη βραδιά. Πήγαινε ν' αλλάξεις λοιπόν και μη μας χαλάς το κέφι!

(Μετά από μια ώρα)

Σερβιτόρος: Καλησπέρα σας, κύριε Ζαμπά! Τι βλέπω, όλη η οικογένεια; Μεγάλη μας χαρά να σας εξυπηρετήσουμε. Περάστε, από δω παρακαλώ, να έχετε και θέα. Τι κάνετε, κυρία Ζαμπά, παιδιά, πώς πάει το σχολείο;

Όλοι: Όλα καλά.

Βασίλης: Λοιπόν, Μπάμπη, τι έχει το μαγαζί απόψε;

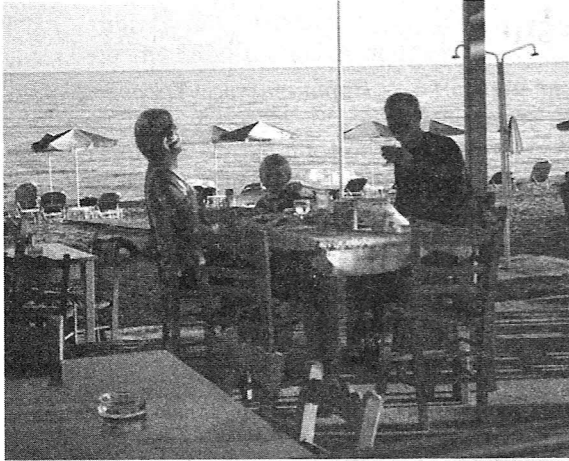
Σερβιτόρος: Ό,τι θέλετε! Μια στιγμή να σας φέρω τον κατάλογο. Μπορείτε να διαλέξετε, αλλά πρέπει να σας πω ότι από τα θαλασσινά μόνο χταπόδι έχουμε. Τα άλλα μας τελείωσαν. Τι να σας φέρω για ορεκτικά;

Βασίλης: Λοιπόν, τι θέλετε;

Κα Ζαμπά: Ψωμάκια ζεστά, μια χωριάτικη σαλάτα, τυροπιτάκια και πατάτες τηγανητές.

Μαρία: Εγώ θα ήθελα και ταραμοσαλάτα.

Γιάννης: Εγώ λέω να πάρουμε μια μερίδα χταπόδι ψητό.

Βασίλης: Μπάμπη, πιάσε
χωριάτικη σαλάτα
για τέσσερις, μ
τυροπιτάκια, μ
ταρταμοσαλάτα,
πατάτες, αναψυκτικ
για τα παιδιά και
ρετσίνα για μας.
Σερβιτόρος: Τρέχω να δώσω τη
παραγγελία για τ
μεζεδάκια σας και
επιστρέφω να πάρ
παραγγελία για τ
κύριο πιάτο σας.

(Μετά από λίγα λεπτά)

Σερβιτόρος: Τα ψωμάκια, η σαλάτα και οι πατατούλες να ξεκινήσετε. Επίσης κ
κρασάκι σας και οι λεμονάδες των παιδιών. Αποφασίσατε τι θα πάρετ
για κύριο πιάτο;
Κα Ζαμπά: Εγώ θα ήθελα ένα κοτόπουλο φιλέτο με ρυζάκι για γαρνιτούρα.
Γιάννη: Θα πάρω κεφτέδες με σάλτσα και μακαρόνια.
Μαρία: Εγώ προτιμώ παστίτσιο.
Βασίλης: Λοιπόν... τα έχεις γράψει, Μπάμπη; Εγώ θα πάρω αρνάκι ψητό
πατάτες στο φούρνο.
Σερβιτόρος: Έγινε! Αν θέλετε κάτι άλλο, φωνάξτε με.

(Μετά το φαγητό)

Βασίλης: Λοιπόν, είναι ώρα να φύγουμε. Μπάμπη, το λογαριασμό παρακαλώ!
Σερβιτόρος: Αμέσως!
Βασίλης: Τι οφείλουμε;
Σερβιτόρος: Εκατόν τριάντα πέντε ευρώ παρακαλώ.
Βασίλης: Ορίστε! Καληνύχτα και ευχαριστούμε για την περιποίηση.
Σερβιτόρος: Μισό λεπτό, τα ρέστα σας!
Βασίλης: Δε θέλω ρέστα, Μπάμπη! Είναι το φιλοδώρημα για την περιποίηση
μας έκανες. Καληνύχτα και πάλι.
Σερβιτόρος: Ευχαριστώ! Καλή σας νύχτα!

Λεξιλόγιο

η έκπληξη — сюрприз	αλλάζω — менять; переодеваться
το κέφι — настроение	ονειρεύομαι — мечтать; сниться
εξυπηρετώ (B2) — обслуживать	ο κατάλογος (φαγητών) — меню
ο σερβιτόρος /η σερβιτόρα — официант(-ка)	το γκαρσόν(ι) -официант
ο πελάτης /η πελάτισσα — клиент(-ка)	το ορεκτικό = ο μεζές — закуска
θα ήθελα — я бы хотел(-а)	η μερίδα — порция
το αναψυκτικό — прохладительный напиток	το κύριο πιάτο — главное блюдо (горячее)
η παραγγελία — заказ	η ρετσίνα — рецина (сорт греч. вина)
το φιλοδώρημα = το μπουρμπουάρ — чаевые	η περιποίηση — забота

Διάλογος 2. Στο εστιατόριο

Σπύρος: Πω, πω, κόσμος! Χαμός γίνεται! Λες να βρούμε κανένα ελεύθε
τραπέζι;

Σερβιτόρος: Καλησπέρα. Περάστε, παρακαλώ. Πόσα άτομα είσαστε;
Σπύρος: Είμαστε πέντε... όχι, έξι. Αλλά περιμένουμε ένα ζευγάρι ακόμα. Μπορούμε να καθίσουμε εκεί, κοντά στο παράθυρο;

Σερβιτόρος: Λυπάμαι, εκείνο το τραπέζι είναι πιασμένο. Αλλά μη στενοχωριέστε, κάτι θα γίνει. Εκείνη η μεγάλη παρέα που κάθεται κοντά στην ορχήστρα, έχει πληρώσει και ετοιμάζεται να φύγει. Θα σας

βάλω εκεί... Ορίστε, σηκώνονται κιόλας. Ελάτε παιδιά, καθίστε.

Μαίρη: Έχεις καλέσει τον Παύλο;

Σπύρος: Νομίζω ότι έχει φύγει για το σαββατοκύριακο. Του τηλεφώνησα το μεσημέρι αλλά δεν τον βρήκα.

Μαίρη: Δεν πειράζει. Καμιά άλλη φορά.

Κούλα: Παιδιά, απόψε θα περάσουμε ωραία. Έχω ακούσει ότι το μαγαζί έχει καταπληκτικούς μεζέδες και έχει μεγάλη ποικιλία φαγητών.

Δημήτρης: Ναι, και το περιβάλλον είναι ζεστό και ευχάριστο. Είναι λίγο μακριά από το σπίτι μας, αλλά αξίζει τον κόπο. Έχει και ζωντανή μουσική. Κατά τις 10 δυο νέα παιδιά τραγουδούν και παίζουν μπουζούκι και κιθάρα.

Σερβιτόρος: Τι θα πιείτε, παιδιά; Κρασί, ρετσίνα, μπίρα, αναψυκτικά; Εκτός από εμφιαλωμένο κρασί, έχουμε και βαρελίσιο.

Θόδωρος: Δε θα περιμένουμε την Αλίκη και τον Μιχάλη;

Σπύρος: Όχι, όχι, να παραγγείλουμε. Τα παιδιά μπορούν ν' αργήσουν. Φέρτε μας 2 κιλά ρετσίνα για ν' αρχίσουμε, μια κανάτα νερό με παγάκια και κανένα αναψυκτικό. Τι έχετε από μεζέδες;

Σερβιτόρος: Σήμερα έχουμε απ' όλα: αγγουροντομάτα, χωριάτικη, πικάντικη, χόρτα, ρώσικη, ταραμοσαλάτα, μελιτζανοσαλάτα, τζατζίκι, χτυπητή, πατάτες και μελιτζάνες τηγανητές. Φυσικά, υπάρχουν και θαλασσινά: χταπόδι σχάρας, μύδια και καλαμάρια τηγανητά, μύδια σαγανάκι, γαρίδες. Ό,τι θέλετε!

Σπύρος: Φέρτε μας λοιπόν 2 χωριάτικες, 2 χταποδάκια, από δύο μερίδες καλαμάρια και μύδια τηγανητά, κολοκυθάκια με τζατζίκι ...

Μαίρη: Φτάνει, Σπύρο! Να μη παραγγείλουμε άλλα ορεκτικά για να φάμε και το κύριο πιάτο.

Δημήτρης: Μην ανησυχείς! Με την πείνα που έχουμε δε θα περισσέψουν. Εγώ πάντως πείνασα σαν λύκος γιατί δεν έχω φάει απ' το πρωί.

Σερβιτόρος: Για κύριο φαγητό τι θα πάρετε;

Σπύρος: Θα μας φέρετε τον κατάλογο ή θα μας πείτε εσείς τι έχετε;

Σερβιτόρος: Θα σας πω εγώ. Της ώρας έχουμε μπριζόλες χοιρινές και μοσχарίσιες, μπιφτέκια, παϊδάκια, σουβλάκια, σουτζουκάκια, συκώτι και τηγανιά. Επίσης, έχουμε πολύ νόστιμα μαγειρευτά φαγητά: μουσακά, παστίτσιο,

- μυδοπίλαφο και κολοκυθάκια γεμιστά. Όλα είναι φρεσκότατα, μό-
 τώρα τα έχουμε μαγειρέψει.
- Σπύρος: Τι θα πάρουμε, παιδιά;
 Σοφία: Όσο για μένα, θα φάω μόνο τις σαλάτες. Έχω βάλει 2 κιλά και κά-
 δίαιτα.
- Θόδωρος: Ποια είναι η σπεσιαλιτέ του μαγαζιού;
 Σερβιτόρος: Λαγός στιφάδο με πατάτες.
 Κούλα: Θα μας φέρετε μια μερίδα να δοκιμάσουμε;
 Σπύρος: Θα πάρουμε μια πιατέλα με διάφορα κρεατικά για οκτώ άτομα. Φέ-
 ρω μας αυτά και στη συνέχεια βλέπουμε.
- Σερβιτόρος: Έγινε.
 Σοφία: Ααα! Παιδιά, κοιτάξτε ποιοι έρχονται! Ο Μιχάλης και η Αλίκη
 Επιτέλους!
- Σερβιτόρος: Ορίστε το κρασί ... οι σαλάτες σας. Πάω να σας φέρω το φαγητό.
 Δημήτρης: Άντε στην υγεία μας!
 Μαίρη: Ήρθαν και οι μουσικοί!
 Σερβιτόρος: Ήρθαν και τα φαγητά σας. Καλή όρεξη!

Λεξιλόγιο

η орχήστρα — оркестр	η ποικιλία — разнообразие, ассортимент
το περιβάλλον — окружение, окруж.	ο κόπος — труд, усилие
среда	η σπεσιαλιτέ — фирменное блюдо
το μπουζούκι — буюки (муз. инструмент)	η πιατέλα — блюдо (посуда)
η κανάτα — кувшин, графин = η καράφα	στη συνέχεια = ύστερα
πάντως — во всяком случае	βαρελίσιο κρασί — разливное вино
εμφιαλωμένο κρασί — вино в бутылках	το βαρέλι — бочка
(δεν) αξίζει τον κόπο — (не) стоит труда	πεινάω σαν λύκος — я голоден как волк
στην υγεία (σου, σας, μας,...) — за здоровье	μαγειρευτά φαγητά — приготовленные
το ρίχνω έξω — веселиться	блюда, обеды

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

σερβίρω — подавать, сервировать	σερβίρισμα — сервировка
το σερβίτσιο — столовый прибор	το πηρούνι — вилка
το μαχαίρι — нож	το κουτάλι — ложка
η σταχτοθήκη = το τασάκι — пепельница	(βαθύ/ρηχό) πιάτο — (глубокая/мелкая)
το νεροπότηρο = το ποτήρι (του) νερού	тарелка
το κρασοπότηρο = ποτήρι (του) κρασιού	το ποτηράκι — рюмка
η οδοντογλυφίδα — зубочистка	το φλιτζάνι — чашка
το τραπεζομάντιλο — скатерть	η (χαρτο)πετσέτα — (бумажная) салфетка
η μουστάρδα — горчица	το αλάτι — соль, η αλατιέρα — солонка
ανάλατος — несолённый	το πιπέρι — перец, η πιπερίερα —
άβραστος — недоваренный	перечница
άψητος — недожаренный	παραλατισμένος — пересолённый
το ποτό — спиртной напиток	παραβρασμένος — переваренный
για γλυκό = για επιδόρπιο — на десерт	παρατηγανισμένος — пережаренный
ο μάγειρας / η μαγείρισσα — повар	το επιδόρπιο — десерт
το πρόγευμα, το πρωινό — завтрак	η γεύση — вкус
το μεσημεριανό — ланч	νηστεύω — поститься
το γεύμα — обед	νηστίσιμο φαγητό — постное блюдо

το δείπνο /το βραδινό φαγητό — ужин
Πώς φωνάζουμε τον σερβιτόρο: Παρακαλώ!
 / Έρχεστε (λίγο); / Να παραγγείλουμε;
Πώς παραγγέλνουμε: Θα ήθελα (θα
 θέλαμε)... / Μου (μας) φέρνετε ... / Ένα ... /
 Μια μερίδα ..., παρακαλώ.

είμαι χορτοφάγος — я вегетарианец
 ο φαγάς / η φαγού — обжора; гурман
 παίρνω πρωινό = προγευματίζω

Μερικά ελληνικά φαγητά

Ορεκτικά, σαλάτες: *ελιές маслины, οливки, φέτα με λαδορίγανη сыр Фета с маслом и ориганом, τζατζίκι закуска «θзадзики» из огурцов, чеснока и йогурта, τυροσαλάτα (=χτυπητή, κοπανιστή) острая закуска из сыра, ρώσικη σαλάτα оливье, μελιτζανοσαλάτα баклажановая икра, ταραμοσαλάτα закуска из рыбьей икры, μελιτζάνες τηγανητές, κολοκυθάκια τηγανητά, ντολμαδάκια голубцы из виноградных листьев с рисом, ντοματοσαλάτα, αγγουροντομάτα, (τα) χόρτα салат из вареной зелени, πατατοσαλάτα, σαλάτα μαρούλι, λάχανο, παντζάρια, πικάντικη σαλάτα пикантный салат (καпуста, морковь, сельдерей)*

Σούπες: *πατσάς из потрохов, βραστό (= κρεατόσουπα) мясной суп, κοτόσουπα куриный, ψαρόσουπα уха, φασολάδα фасолевый, η φακή (οι φακές) чечевичный, (με) γιουβαρλάκια с фрикадельками, μαγειρίτσα суп из овечьих потрохов (традиционный Пасхальный)*

Κιμάδες блюда из фарша: *μουσακάς мусака, παστίτσιο макаронник с мясом, кефτέδες /кефтеδάκια котлеты, σουτζουκάκια Ζμυρνέϊκα (=σουτζουκάκια με σάλτσα) люля-кебаб с томатной подливой, γιουβαρλάκια αυγολέμονο фрикадельки под лимонно-яичным соусом, λαχανοντολμάδες голубцы, μακαρόνια με κιμά макароны с фаршем*

Άλλα μαγειρευτά φαγητά: *(τα) γεμιστά фаршированные овощи, μοσχάρι κοκκινιστό тушеная говядина в томатном соусе, μοσχάρι γιουβέτσι говядина, запеченная в глиняной посуде, τηγανιά поджарка, χοιρινό ριγανάτο свинина с ориганом, φασολάκια, φασόλια γίγαντες, πιλάφι плов, πατάτες φούρνου картофель, приготовленный в духовке, τουρλού овощное рагу, στιφάδο тушеное мясо с луком, κοτόπουλο στο φούρνο, αρνάκι ψητό*

Της ώρας (заказные блюда), της σχάρας /στη σχάρα (на решетке): *μπριζόλα χοιρινή /μοσχарίσια отбивная, ψαρονέφρι = φιλέτο, κοτόπουλο φιλέτο, (τα) παϊδάκια бараньи ребрышки, σουβλάκια шашлыки, σουτζουκάκια люля-кебаб, μπιφτέκι бифштекс (из рубленого мяса)*

Στη σουβλα (на вертеле): *κοτόπουλο στη σουβλα, αρνί στη σουβλα, κοκορέτσι блюдо из потрохов, γύρος шаурма*

Θαλασσινά (морепродукты): *καλαμάρια (кальмары) τηγανητά, καλαμάρι γεμιστό, χταπόδι (осьминог) σχάρας = χταπόδι ψητό, χταπόδι ξιδάτο, μύδια (мидии) τηγανητά, μύδια σαγανάκι, γαρίδες τηγανητές /σαγανάκι, μπακαλιάρος στο κουρκούτι треска в кляре*

Πίτες: *τυρόπιτα слоеный пирог с сыром, σπανακόπιτα слоеный пирог со шпинатом, καρυδόπιτα слоеный пирог с орехами, κρεατόπιτα слоеный пирог с мясом*

Γραμματική

Перфектные времена

Α. Παρακείμενος — перфект настоящего времени

Эта форма образуется при помощи вспомогательного глагола έχω, спрягаемого в настоящем времени, и т.н. *απαρέμφατο* — неизменяемой формы, совпадающей с *αλή υποτακτική* 3-го л.ед.ч. без частицы να (или *μέλλοντας απλός* 3-го л.ед.ч. без θα):
 διαβάζω (θα / να διαβάσει) ⇨ έχω διαβάσει, γράφω (θα / να γράψει) ⇨ έχω γράψει,

τρώω (θα / να φάει) ⇒ έχω φάει

Глагол в *παρεκείμενος* спрягается следующим образом:

έχω γράψει, έχεις γράψει, έχει γράψει, έχουμε γράψει, έχετε γράψει, έχουν γράψει

Παρεκείμενος обозначает действие, совершившееся в прошлом, но связанное с настоящим, имеющее результат в настоящем времени (аналогично английскому Present Perfect). Например:

Κάποιος έχει ανοίξει το παράθυρο. (= τώρα είναι ανοιχτό)

Έχω διαβάσει αυτό το βιβλίο. (= ξέρω το περιεχόμενό του)

Θα 'ρθω με το μηχανάκι μου. Το έχω διορθώσει.

Παρεκείμενος используется с такими обстоятельствами, как από χθες (από προχθές, από πέρσι, από τον περασμένο μήνα, ...), εδώ και μια ώρα (εδώ και 2 μέρες, εδώ και ένα χρόνο,...), ποτέ, ακόμα, ως τώρα / μέχρι τώρα, ξανά, πια, κιόλας, ήδη, μόλις.

Δεν έχω ξαναδεί την Ελένη τόσο όμορφη. Έχεις ταξιδέψει ποτέ με αεροπλάνο;

Περίμενέ τους, έρχονται. Έχουν ξεκινήσει κιόλας. Δεν έχω πάει ποτέ μου στη Γαλλία.

Μην ψωνίσεις τίποτε. Έχω ήδη πάρει ό,τι θέλουμε.

Ο Παπαδάκης είναι στη Θεσσαλονίκη, αλλά δεν μας έχει τηλεφωνήσει ακόμη.

В современном языке часто вместо перфекта используется *αόριστος*:

Έχει κάνει (=έκανε) τρεις ασκήσεις. Έχω ξεχάσει (=ξέχασα) το τηλέφωνό σας.

Έχουν ξεκινήσει (=ξεκίνησαν) κιόλας.

Обратная же замена допустима не всегда. *Παρεκείμενος* никогда не употребляется, если есть указание на определенное время в прошлом (χθες, πέρσι, την Πέμπτη, την περασμένη βδομάδα, πριν από 5 λεπτά, κ.τ.λ.). Δεν τους είδαμε χθες. Ξεκίνησαν πριν από αρκετή ώρα.

Β. Υπερσυντέλικος — перфектная форма прошедшего времени

Образуется при помощи вспомогательного глагола *έχω*, спрягаемого в прошедшем времени (είχα), и *απαρέμφατο* смыслового глагола: είχα αργήσει, είχε καταλάβει, είχε διαβάσει, είχαμε μάθει, είχατε αγαπήσει, είχαν δει.

Υπερσυντέλικος употребляется для обозначения действия, которое совершилось в прошлом и предшествовало другому действию (или моменту времени) в прошлом (соответствует английскому Past Perfect). Часто используются обстоятельства времени μόλις, ήδη, κιόλας, πια. Например: Όταν φτάσαμε στο θέατρο, η παράσταση είχε ήδη αρχίσει. Είχα πια ακούσει τα νέα στο ραδιόφωνο, πριν τα διαβάσει στην εφημερίδα.

Иногда для выражения действия в далеком прошлом вместо *αόριστου* используется *υπερσυντέλικος*, напр.: Είχα δουλέψει στην Ισπανία πριν πολλά χρόνια. Όταν είχα έρθει στην Αθήνα τότε, η κίνηση στους δρόμους δεν ήταν τόσο μεγάλη.

Γ. Μέλλοντας Συντελεσμένος — перфектное будущее

Образуется при помощи глагола *έχω*, спрягаемого в будущем времени, и *απαρέμφατο* смыслового глагола и обозначает действие, которое завершится до какого-то определенного момента в будущем: Θα έχω μαγειρέψει ώσπου να γυρίσει. Ο Γιάννης θα έχει τελειώσει όλες τις δουλειές του ως το απόγευμα.

Υποτακτική перфекта

Μήπως είδες την τσάντα μου; Πρέπει να την έχω αφήσει κάπου εδώ.

Εντάξει, να πας σινεμά με τα παιδιά, να έχεις γυρίσει όμως ως τις 12.

Είπα να μου τηλεφωνήσει, αλλά δε με πήρε ακόμα. Λες να μην του το έχουν πει;

Перфектные времена с дополнениями — местоимениями

α) Δεν έχω πλύνει τα πιάτα ακόμα. — Δεν τα έχω πλύνει ακόμα.

Όταν έφτασα στο σπίτι, είχα κιόλας ξεχάσει το δυσάρεστο επεισόδιο. — Όταν έφτασα στο σπίτι, το είχα κιόλας ξεχάσει. Δεν έχω δει ποτέ την αδερφή του. — Δεν την έχω δει ποτέ.

Θα έχω τελειώσει τις δουλειές ως τις 5. — Θα τις έχω τελειώσει ως τις 5.

Πρέπει να έχει καλέσει το Γιάννη και την Αλίκη. — Πρέπει να τους έχει καλέσει.

β) Πιστεύω ότι θα τους έχουν ήδη πει τα νέα. — Πιστεύω ότι θα τους τα έχουν ήδη πει.

Λες να μην της έχει γυρίσει το βιβλίο; — Λες να μην της το έχει γυρίσει;

Ασκήσεις

1 По образцам диалогов урока составьте собственные диалоги на тему «Στο εστιατόριο».

2 Перескажите диалоги «Στην ταβέρνα» и «Στο εστιατόριο» в 3-м лице.

3 Ответьте на вопросы:

1. Σας αρέσει να τρώτε έξω; Γιατί; 2. Πόσο συχνά πηγαίνετε στο εστιατόριο /στην ταβέρνα; 3. Περιγράψτε με τη σειρά τι κάνουμε όταν πάμε στο εστιατόριο. 4. Πώς λέγεται αυτός /αυτή που παραγγέλλει; 5. Πώς λέγεται αυτός /αυτή που σερβίρει; 6. Πώς λέγεται αυτός /αυτή που μαγειρεύει; 7. Πώς θα φωνάξετε τον σερβιτόρο; 8. Πώς θα δώσετε παραγγελία στον σερβιτόρο; 9. Τι είναι φιλοδώρημα; (εξηγήστε στα ελληνικά)

4 Напишите сочинение. Περιγράψτε μια ταβέρνα στην οποία έχετε πάει.

5 Ролевая игра «Στην ταβέρνα / Στο εστιατόριο». Используйте лексику урока и выражения:

Μπορώ να κλείσω ένα τραπέζι ...; για (αύριο, ...), για ... άτομα

Κάντε / φέρτε το λογαριασμό, παρακαλώ. Τι / πόσο σας οφείλω; Κρατήστε τα ρέστα. Μήπως κάνετε λάθος στο λογαριασμό; Έρχεστε λίγο; Μου /μας δίνετε ...; Μου /μας φέρνετε ...;

(Νεαρέ,) παρακαλώ, φέρ(τ)ε μου / μας ... (λίγο ψωμί ακόμα, μια καράφα νερό, άλλο ένα σερβίτσιο, ένα μαχαίρι, ένα τασάκι, χαρτοπετσέτες, κι άλλη μια φορά από τα ίδια, ...)

Παρακαλώ, αλλάξτε το τραπεζομάντιλο.

Το φαγητό είναι /ήταν ... (πολύ νόστιμο, εξαιρετικό, καταπληκτικό, ...)

6 Напишите следующие глаголы во всех перфектных временах, сохранив лицо и число:

φτάνουν, βλέπεις, φοράτε, κλαίνε, παίρνω, ακούμε, αναπτύσσει, καθαρίζεις, μαγειρεύετε, πλένω, βάφουν, μιλάς, καταλαβαίνουμε, ξεχνάς, χάνουν, αρχίζει, ξοδεύω, μεθάς, πονάει, εξηγούν, κλείνετε, παραγγέλλεις, βρίσκουμε, πετάς, αποδείχνεις, πεινάω, μαζεύουν, αγοράζει, χτίζετε, βάζεις, βγαίνουν, πίνει, κατεβαίνουμε, ανεβαίνεις

7 Поставьте глаголы в паракείμενος:

1. Το πλοίο (αράζω — αόρ. άραξα) στο λιμάνι. 2. Ο Γιώργος (πηγαίνω) πολλές φορές στη Ρώμη. 3. Από πού (παίρνω) αυτά τα όμορφα ρούχα, Χριστίνα; 4. (Κλείνω) το στερεοφωνικό ή παίζει ακόμα; 5. Τζον, (τρώω) ποτέ μουσακά; 6. (Ταξιδεύω) σ' όλο τον κόσμο, κύριε Βασιλάκη; 7. Ποιος (βάφω) το σπίτι σας; — Το (βάφω) μόνοι μας. 8. Αν (τελειώνω) τα μαθήματά σου, πάμε μια βόλτα. 9. Τα παιδιά δεν (βλέπω) τον πατέρα τους. 10. Οι αστυνομικοί δεν (βρίσκω) ακόμη τη λύση. 11. (Βγαίνω) τα αποτελέσματα των εξετάσεων; 12. Ο Κώστας δεν (φτάνω) στο σπίτι ακόμη. 13. (Εγώ) (αφήνω) το πορτοφόλι πάνω στην τηλεόραση. 14. Εμείς δεν (ακούω) ποτέ αυτή την έκφραση. 15. (Δοκιμάζω) ποτέ τον χαλβά της γιαγιάς μου; 16. Τι; Βλέπω καλά; 300 ευρώ; Χρυσά ήταν τα ψάρια σας; — Όχι, κύριε. Αλλά τα πιάτα που (σπάζω) και τις σαμπάνιες που (ανοίγω), φαίνεται πως τις (ξεχνώ).

8 *Отвeтьте по образцу: Τι ώρα θα κάνεις τα μαθήματά σου; — Τα έχω ήδη κάνει.*

1. Πότε θα τηλεφωνήσεις στη μαμά σου; 2. Θα φας τις πατάτες που σου μαγειρέψα; 3. Είναι η ώρα οκτώ. Τώρα πρέπει να έρθει ο Μάνος. 4. Θα βγάλεις τον σκύλο έξω; 5. Τι ώρα θα φύγουν οι γονείς σου; 6. Τι ώρα θα ξυπνήσουν τα παιδιά; 7. Θα ετοιμάσεις τις μελιτζάνες απόψε; 8. Πότε θα πληρώσεις το ενοίκιο; 9. Θέλεις να δοκιμάσεις το γλυκό που σου έφτιαξα; 10. Τι θα παραγγείλετε, κυρίες;

9 *Поставьте правильное время:*

1. Η Άννα (κάνω) πολλές δουλειές από το πρωί: (σκουπίζω), (ξεσκονίζω), (μαγειρεύω), (πλένω) τα πιάτα και τα ρούχα της και (καθαρίζω) το σπίτι τέλεια. 2. Η μαμά μου σήμερα (φτιάχνω) μια ωραία τυρόπιτα. 3. Δεν (τρώω) τίποτα από το πρωί και πεινάω πολύ. 4. Χίλιες φορές ο γιατρός του (λέω) ότι το κάπνισμα είναι κακό γι' αυτόν, αλλά ακόμη δεν (κόβω) το τσιγάρο. 5. Η Λένα τα (ετοιμάζω) όλα για το πάρτι εδώ και μια ώρα. 6. Τα παιδιά ήδη (πάω) για ύπνο. 7. Ασχολούμαι πολύ μ' αυτό το θέμα, αλλά δεν (βλέπω) ακόμη κανένα αποτέλεσμα. 8. Ο Γιάννης δεν (ξυπνώ) ακόμα, γιατί (πάω) πολύ αργά για ύπνο χθες το βράδυ. 9. Παιδιά, (πηγαίνω) ποτέ σας στο ζωολογικό κήπο; 10. Ο κ.Παυλίδης δεν (πληρώνω) το ενοίκιο τον περασμένο μήνα. 11. (Βλέπω) κανένα καλό έργο τώρα τελευταία; 12. Βλέπω ότι αγόρασες καινούριο καπέλο. Πόσο το (παίρνω); 13. Την τελευταία φορά που τον (συναντώ), ήταν στην Πάτρα. 14. (Αγοράζω) καινούριο σπίτι, αλλά δεν (πουλάω) το παλιό τους. Το (νοικιάζω). 15. (Διαβάζω) το τελευταίο του βιβλίο που το (τελειώνω) πριν από ένα μήνα; 16. Βλέπω, παιδί μου, ότι (παίρνω) λάθος δρόμο. 17. (Τηλεφωνώ) δέκα φορές από το πρωί, αλλά δεν την (βρίσκω) ούτε μια φορά. 18. Αγαπητέ Πέτρο, (γράφω) 3 γράμματα ως τώρα, αλλά εσύ δεν (απαντώ) ακόμα. 19. Αχ, (ξεχνώ) τα κλειδιά του αυτοκινήτου μου στο γραφείο! 20. Μη βιάζεσαι. Το κρέας δεν (βράζω) ακόμα.

10 *Используя παρακειμένους, где возможно, поговорите друг с другом на разные темы:*

- α) Ταξίδια: Σ' αρέσουν τα ταξίδια; Έχεις πάει ποτέ ...; Πότε πήγες ...; Έχεις ξαναπάει ...; Ήταν η πρώτη φορά που πήγες ...; Σου άρεσε ...;
- β) Φαγητά /ποτά: Έχεις φάει /πει /δοκιμάσει ποτέ ...; Σ' άρεσε ...; Σ' αρέσουν τα εξωτικά φαγητά;
- γ) Υπερφυσικά φαινόμενα: Έχεις δει ποτέ κανένα φάντασμα; Έχεις νιώσει κάτι που δεν μπορείς να εξηγήσεις; Έχεις πει ποτέ σου: «Αυτό το έχω ξαναδεί»;

Θυμάσαι τι ακριβώς έγινε; Έχεις δει κάποιο όνειρο που ήταν προφητικό (δηλαδή βγήκε αληθινό);

11 Προσπργαίτε предложения:

1. Τα τελευταία (τρία) χρόνια δεν έχω ταξιδέψει καθόλου. 2. Τον τελευταίο καιρό δεν έχω πάει καθόλου στο θέατρο. 3. Όταν έφτασα στο σταθμό, το τρένο είχε φύγει. 4. Το είχα κάνει πριν καταλάβω το λάθος μου. 5. Μέχρι τότε θα το έχω ξεχάσει. 6. Θα έχω τελειώσει το βιβλίο ως το Σεπτέμβριο.

12 Составьте предложения в υπερουντέλικος (используйте μόλις, ήδη):

έφτασαν στο αεροδρόμιο / έφυγε το αεροπλάνο, ήρθε η Μαρίνα στην τάξη / άρχισε το μάθημα, έφτασε στο σινεμά / η ταινία άρχισε, βγήκε στον δρόμο / σταμάτησε η βροχή, πήγε να φάει / το εστιατόριο έκλεισε, την πήρα τηλέφωνο / η Μάρθα έφυγε, άνοιξαν την τηλεόραση / οι ειδήσεις τελείωσαν, πήγα να του μιλήσω / του μίλησε η καθηγήτρια

13 Замените ενεστώτας на συντελεσμένος μέλλοντας, начиная предложения с «Ως αύριο...»:

Αφήνω εδώ τον φάκελο. Ετοιμάζουμε το σπίτι για τη γιορτή. Διαβάζει την εφημερίδα. Τελειώνεις τη δουλειά. Βάφετε το σπίτι. Αλλάζετε τις κουρτίνες.

14 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Πολύ με (κουράζω) αυτή η δουλειά. 2. Η Λίνα (καίω) το φαγητό! Το (ξεχνώ) πάνω στη φωτιά. 3. Σου (τηλεφωνώ) πριν από 2 ώρες, αλλά δεν (επιστρέφω) ακόμα. 4. (Περνώ) 2 εβδομάδες, αλλά ο διευθυντής ακόμα δεν (πληρώνω) στους υπαλλήλους. 5. Σόνια, γιατί (κλειδώνω) το δωμάτιό σου; (Βγαίνω) έξω αμέσως! 6. Μην τηλεφωνήσεις μετά τις δέκα, γιατί (φεύγω). 7. (Τελειώνω) όλες τις δουλειές, δεσποινίς; — Μάλιστα, κύριε. (Γράφω) και (στέλνω) όλα τα γράμματα, (πληρώνω) τους λογαριασμούς και (τακτοποιώ) τα βιβλία. Επίσης (ετοιμάζω) την αίθουσα για τη συνέλευση. 8. (Ξοδεύω) και την τελευταία μας δεκάρα, πριν (τελειώνω) ο μήνας. 9. (Περνώ) ένας χρόνος από τότε που (έρχομαι, αυτός) στην Ελλάδα. 10. Δεν (ξυπνώ) ακόμη, όταν την (παίρνω, εμείς) τηλέφωνο. 11. Του είπα ότι η Μαρία δεν (έρχομαι) στο ραντεβού, γιατί (φεύγω) για το χωριό την προηγούμενη. 12. Χθες (συναντώ) τον Παύλο ύστερα από 10 χρόνια. (Αλλάζω) τόσο πολύ που παρά λίγο (τον, γνωρίζω — άρνηση). 13. Γρήγορα, Ελένη! Όταν (φτάνω), (κλείνω) τα μαγαζιά. 14. Είναι σχεδόν μεσημέρι κι εγώ δεν (μαγειρεύω) τίποτα. 15. Μην ανησυχείτε! Όταν (φτάνω, εσείς), (ετοιμάζω, εγώ) την εργασία.

15 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Ο Νίκος (κερδίζω) πολλά χρήματα πριν (πηγαίνω) στο Πανεπιστήμιο. 2. Όταν της (ζητώ) να δουλέψει μαζί μου, αυτή (βρίσκω) άλλη δουλειά. 3. Εμείς (μιλώ) ήδη στην υπάλληλο, όταν (φτάνω) τα παιδιά μας στην τράπεζα. 4. Η Εύα και ο Θόδωρος (νοικιάζω) το διαμέρισμα, όταν (μαθαίνω) ότι οι φίλοι τους (φεύγω) πια από την πολυκατοικία. 5. Πήγαν (ψωνίζω) πρωί πρωί, αλλά τα καταστήματα δεν (ανοίγω) ακόμα. 6. Μέχρι προχθές ο Μίμης δεν (γράφω) κανένα γράμμα. 7. (Διαβάζω) μόνο τα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου, όταν (δίνω) εξετάσεις. 8. Όταν (γυρίζω), (κλέβω) το αυτοκίνητό τους. (κάποιοι). 9. Πριν από τον Πέτρο η νοσοκόμα (φωνάζω) έναν ηλικιωμένο κύριο. 10. Ο θεός μας (αρχίζω) τις ετοιμασίες μερικές μέρες πριν (φτάνω, εμείς).

16 Составьте предложения:

1. Ο λογαριασμός ήταν	1. .... ανάλατα αστεία.
2. Δεν μπορώ να φάω, γιατί είναι.....	2. .... λίγο αλμυρός.
3. Λέει πάντα	3. .... τελείως ανάλατο.
4. Οι φούρνοι είναι κλειστοί, γιατί είναι.....	4. .... για σιδέρωμα στο καθαριστήριο.
5. Δίνω τις κουρτίνες μου	5. .... συνήθως τρώμε φαγητά της ώρας.
6. Όταν πάμε σε ταβέρνα	6. .... γιατί είναι η γιορτή των αρτοποιών.
7. Ο νόμος τιμωρεί αυτούς που	7. .... φρέσκα γιαούρτια.
8. Ο κρεοπώλης πουλά και	8. .... πουλούν σάπια κρέατα.
9. Ο γαλακτοπώλης έχει πάντα	9. .... κατεψυγμένα κοτόπουλα.
10. Το λάθος του ήταν ότι	10. .... της είπε να περάσει.
11. Άνοιξε την πόρτα και	11. .... την κούραση και το κρύο.
12. Περπατά και τρέμει από	12. .... δεν ήταν ειλικρινής μαζί μας.

17 Прочитайте и ответьте на вопрос: Τι είναι το καφενείο;

Τα καφενεία

Τα καφενεία στην Ελλάδα είναι χώροι συνάντησης, πληροφόρησης και εκτόνωσης των Ελλήνων. Εκεί συγκεντρώνονται καθημερινά άνθρωποι κάθε ηλικίας, διάφορων επαγγελμάτων, εργαζόμενοι, συνταξιούχοι και αργόσχολοι για να πάρουν μια ανάσα από τον κάματο της βιοπάλης, να συναντήσουν τους φίλους τους και να απολαύσουν τον καφέ τους.

Οι πελάτες παίζουν χαρτιά ή τάβλι, πίνουν κανένα ποτό ή καφέ, συζητούν διάφορα προσωπικά ή κοινωνικά θέματα, πολιτικολογούν, κρίνουν την πολιτική κατάσταση, ανταλλάσσουν σκέψεις, προγραμματίζουν δουλειές, αναπολούν, ρεμβάζουν, μαθαίνουν τα νέα και πολλές φορές κουτσομπολεύουν. Άλλοι κλείνουν μια γρήγορη συνάντηση, άλλοι ψάχνουν για μια ευκαιρία απασχόλησης κι άλλη «σκοτώνουν» την ώρα τους.

Καφενείο στην Ελλάδα είναι στέκι συνήθως μόνο για άντρες. Οι γυναίκες, παρά τους αγώνες που έκαναν για την ισότητα, δεν μπόρεσαν να μπουν στα αντρικά στέκια. Όσο για τη νεολαία, αυτή έχει τα δικά της στέκια, καφετερίες, μπαρ, λέσχες κ.λπ.

Λεξιλόγιο

η πληροφόρηση — получение информации
το επάγγελμα — профессия
η ανάσα — дыхание
παίρνω ανάσα — перевести дух
απολαμβάνω (απόλαυσα) — наслаждаться
κοινωνικός — социальный, общественный
κρίνω — судить (ο ч.-л.)
αναπολώ (Β2) предаваться воспоминаниям
ρεμβάζω — мечтать
η απασχόληση — занятие

η εκτόνωση — расслабление
αργόσχολος — праздный
ο κάματος — усталость
η βιοπάλη — жизненная борьба
το τάβλι — нарды
πολιτικολογώ — болтать о политике
ανταλλάσσω (αντήλλαξα) — обмениваться
προγραμματίζω — планировать
κουτσομπολεύω — сплетничать
σκοτώνω την ώρα — убивать время

18 Прочитайте диалог и ответьте на вопросы:

Πού γίνεται αυτός ο διάλογος; Πόσα πρόσωπα μιλούν στο διάλογο; Τι είναι Στέλιος; Τι είναι ο μπαρμπα-Νίκος; Γιατί έρχεται στο καφενείο;

- Στέλιος: Καλώς τον μπαρμπα-Νίκο! Τι κάνουμε σήμερα; Πώς πάνε τα κέφια; Δε σε βλέπω και πολύ χαρούμενο.
- κ.Νίκος: Τι να κάνουμε, βρε Στέλιο; Όταν είσαι συνταξιούχος, προσπαθείς να σκοτώσεις τον χρόνο, πριν σε σκοτώσει αυτός. Ρουτίνα η ζωή: σπίτι — καφενείο — σπίτι.
Φεύγω απ' το σπίτι να γλιτώσω από τη γκρίνια της γυναίκας μου και έρχομαι εδώ μπας και ηρεμήσω λιγάκι. Ζωή είναι αυτή... Όλο βάσανα, τα ίδια και τα ίδια.
Βγαίνεις στο δρόμο, πνίγεσαι απ' το νέφος. Διαβάξεις εφημερίδα, σε πιάνει η καρδιά σου. Μπαίνεις στο λεωφορείο, σε πατούν, σε κλωτσούν, σε βρίζουν...
- Στέλιος: Ααα, μπαρμπα-Νίκο, μην τα βλέπεις όλα μαύρα! Τουλάχιστον εσύ μπήκες στο λεωφορείο σήμερα το πρωί. Τι να πω εγώ που δεν μπήκα γιατί ήταν γεμάτο και δε σταμάτησε στη στάση;
- κ.Νίκος: Τα βλέπεις; Και μετά μου λες να μη γκρινιάζω. Μεγάλο το πρόβλημα της συγκοινωνίας. Δε λύνεται με τίποτα. Ε, βάλε και την ακρίβεια, και την εφορία... Τι να πει κανείς! Κάνε μου έναν μέτριο, Στέλιο! Εσύ τι θα πάρεις, Βαγγέλη; Κερνάω εγώ σήμερα. Πήρα αύξηση στη σύνταξη.
- Βαγγέλης: Εγώ, ένα ουζάκι και καλό μεζέ. Μεγάλη αύξηση πήρες, Νίκο;
- κ.Νίκος: 20 ευρώ. Ούτε για καφέδες δε φτάνει. Να, πήρα τη σύνταξή μου χθες, πλήρωσα κάτι λογαριασμούς, έβαλα στην άκρη το νοίκι και τι έμεινε; Αύξηση σου λένε μετά... Άγχος σου λέω.
- Βαγγέλης: Έλα, Νίκο, έλα τώρα, μην αρχίζεις πάλι τη γκρίνια σου. Κάνε υπομονή.
- κ.Νίκος: Τι γκρίνια, άνθρωπέ μου; Την αλήθεια λέω. Τέλος πάντων. Βρε Στέλιο, βάλε κι εμένα ένα ουζάκι, να πάνε κάτω τα φαρμάκια. Φέρε και κανένα μεζέ.
- Στέλιος: Αμέσως, μπαρμπα-Νίκο.
- κ.Νίκος: Έλα Βαγγέλη να παίξουμε κανένα τάβλι, μπας και φέρουμε καμιά καλή ζαριά.
- Βαγγέλης: Άντε στην υγεία σου, μπαρμπα-Νίκο! Και μην απελπίζεσαι, θα φτάσουν και καλύτερες μέρες!

Λεξιλόγιο

γλιτώνω (γλίτωσα) — спастись
η γκρίνια — ворчанье
το βάσανο — мучение
πατώ (Β1) — давить, наступать
βρίζω — ругать(ся)
η ακρίβεια — дороговизна
η αύξηση — прибавка
το άγχος — беспокойство, стресс
τέλος πάντων — в конце концов
η ζαριά — бросок (в игре в кости)

ηρεμώ (Β2) — успокаиваться
μπας και — может, вдруг
το νέφος — облако, туча (тж перен.)
κλωτσώ / κλοτσώ (Β1) — пинать
η συγκοινωνία — транспорт
η εφορία — налоговая инспекция
βάζω στην άκρη — откладывать в сторону
η υπομονή — терпение
το φαρμάκι — яд; (перен.) огорчение

19 Σωστό, λάθος ή δεν αναφέρεται;

1. Πολλές γυναίκες στην Ελλάδα συχνάζουν στο καφενείο. 2. Στα καφενεία συζητούνται διάφορα θέματα. 3. Οι πελάτες του καφενείου δεν συνηθίζουν να κάθονται πολλές ώρες. 4. Καφενείο είναι ένα στέκι μόνο για συνταξιούχους. 5. Στα καφενεία υπάρχει μεγάλη ποικιλία φαγητών. 6. Κάθε καφενείο έχει ορχήστρα με μπουζούκι και κιθάρα. 7. Τα καφενεία δουλεύουν όλο το εικοσιτετράωρο.

20 Ответьте на вопросы:

1. Στην Ελλάδα οι άντρες περνάνε τις ελεύθερες ώρες τους στο καφενείο. Στη χώρα σας πού πάνε;
2. Έχετε πάει ποτέ στο ελληνικό καφενείο;
3. Τι κάνουν οι άνθρωποι στο καφενείο;
4. Τι μπορεί να πει κανείς σε ένα καφενείο;
5. Αν θέλετε να πείτε έναν καφέ, πού πηγαίνετε;
6. Γιατί γκρινιάζει ο μπαρμπα-Νίκος; Τι προβλήματα έχει;
7. Ποια είναι τα έξοδα του μπαρμπα-Νίκου κάθε μήνα, εκτός από το φαγητό;
8. Τι θα πει «τα βλέπει όλα μαύρα»; Διαλέξτε το σωστό: α) είναι αισιόδοξος, β) είναι απαισιόδοξος, γ) είναι μαυρομάτης, δ) δε βλέπει καλά, ε) φοράει γυαλιά ηλίου.
9. Έχετε υπομονή στη δουλειά /στο σχολείο /στο σπίτι σας; Τι σας κάνει να χάσετε υπομονή;
10. Είναι ακριβή η ζωή στη χώρα σας;

21 Поисковое чтение. Внимательно прочтите текст и ответьте на вопросы. В тексте следующие высказывания (σωστό — Λάθος — δεν αναφέρεται):

1. Ο ελληνικός καφές είναι πολύ διαδεδομένος στην Ελλάδα.
2. Ο καφές είναι ρόφημα ελληνικής προέλευσης.
3. Ο ελληνικός καφές προσφέρεται πάντα σε μεγάλο φλιτζάνι.
4. Για να γίνει νόστιμος ο καφές, πρέπει να τον βράσουμε σε σιγανή φωτιά.
5. Για να κάνουμε έναν καφέ με καϊμάκι, πρέπει να τον ανακατεύουμε συνεχώς κατά τη βράση.
6. Όσο περισσότερο καϊμάκι έχει ο καφές, τόσο πιο βαρύς είναι.
7. Ο ελληνικός καφές πίνεται πάντα γρήγορα.
8. Σε χοντρό φλιτζάνι ο καφές κρυνώνει γρηγορότερα.
9. Ο βαρύς καφές δεν έχει καϊμάκι.
10. Πίνοντας τον καφέ δεν πρέπει να περισσεύει στο φλιτζάνι το καταστάλαγμα.

Έναν ελληνικό μέτριο παρακαλώ!

Καλοκαιράκι. Ο γέρο-πλάτανος σκιάζει την κεντρική πλατεία του χωριού. Ένα απαλό αεράκι δροσίζει τους θαμώνες του καφενείου από τον κάματο των τουρνουά ταβλιού και τις φλογερές πολιτικές συζητήσεις. Η εικόνα συμπληρώνεται από το φλιτζάνι του καφέ, με περιεχόμενο ανάλογο με τα γούστα του θαμώνα και από το ποτήρι του κρύου νερού. Σκηνή διακοπών για μερικούς και για άλλους σκηνή καθημερινότητας.

«Έναν ελληνικό μέτριο παρακαλώ!». Μια φράση τόσο συχνή που δεν πρόκειται να την παρεξηγήσει κανένας. Στο άκουσμά της όλοι καταλαβαίνουμε ότι εννοείται ένας μέτριος ελληνικός καφές. Ο πασίγνωστος καφές που μας συνοδεύει μετά το πρωινό ξύπνημα, κατά την απογευματινή ξεκούραση ή ακόμα και μετά από ξενύχτι. Ο καφές που αποτελεί καθημερινή συνήθεια του Έλληνα καταναλωτή, ο οποίος τον συνδέει με τις έννοιες της τόνωσης, απόλαυσης, ηρεμίας και χαλάρωσης.

Ο πρωινός καφές, απαραίτητος για να ξεκινήσει η μέρα μας, ποτέ δε μένει ένας. Θα πάμε επίσκεψη ή μια βόλτα στα μαγαζιά, θα συναντήσουμε έναν φίλο, η καθιερωμένη πλέον φράση είναι: «Τι λες για ένα καφεδάκι;» Κι ας έχουμε την εναλλακτική λύση του τσαγιού ή της σοκολάτας, οι περισσότεροι από μας θα επιλέξουν τον καφέ, ίσως γιατί τελικά είναι συνυφασμένος με την κοινωνική πλευρά των ανθρώπινων σχέσεων. Με την ευκαιρία μιας πρόσκλησης για καφέ θα περάσουμε αρκετές ώρες συζήτησης με έναν φίλο. Στις δύσκολες στιγμές πάλι ο καφές, πικρός αυτή τη φορά, για το κλείσιμο μιας πένθιμης τελετής.

Ο καφές υπήρξε το κυριότερο τρατάρισμα της απογευματινής επίσκεψης της παλιάς Αθήνας με τη συνοδεία πάντα του γλυκού του κουταλιού. Και αν πρσκεφτούμε καλύτερα, συνεχίζει να είναι, χωρίς ίσως τη συνοδεία του γλυκού. Έτσι ο παραδοσιακός ελληνικός καφές είναι ρόφημα συνδεδεμένο άμεσα με την καθημερινή ζωή των Ελλήνων.

Αραβικής προέλευσης, ο ελληνικός καφές έχει δυνατή γεύση και πλούσιο άρωμα, είναι δε πιο νόστιμος όταν είναι φρεσκοαλεσμένος και «ψηίνεται» στο

μπρίκι, αυτό το χάλκινο σκεύος με το μακρύ χερούλι. Μέσα στο μπρίκι πρέπει να βράσει (σχεδόν) το μείγμα του νερού με τον καφέ και τη ζάχαρη. Ο καφές είναι πιο βαρύς αλλά ίσως και πολύ πιο εύγευστος όταν προσφέρεται με καϊμάκι, ένα πηχτό αφρό που σχηματίζεται κατά τη βράση, μόλις αρχίζει να φουσκώνει ο καφές. Η παρασκευή του καφέ θεωρείται επιτυχημένη όταν το καϊμάκι διατηρείται κατά το σερβίρισμά του.

Από την αναλογία καφέ και ζάχαρης και από τον τρόπο που ψήνεται έχει προκύψει μια πλούσια ονοματολογία. Να, μερικές ονομασίες: βαρύ-γλυκός, μέτριος, γλυκύβραστος, με ολίγη, ναι και όχι, βαρύς, πολλά βαρύς, σκέτος κ.τ.λ. Οι «ελαφρείς» καφέδες, όπως λένε οι καφετζήδες, είναι «βραστοί». Γυρίζει με τη βράση το καϊμάκι και κατακάθεται. Οι καφέδες αυτοί ρίχνονται στο φλιτζάνι ψηλοκρεμαστά, με επιδέξια κίνηση, από ψηλά στα χαμηλά, ώστε να μην καταστρέφονται οι φουσκάλες που δημιουργούνται. Οι «βαρείς» καφέδες είναι καϊμακλήδικοι, έχουν παχιά κρέμα από καφέ. Βράζουν με τρόπο ξεχωριστό, ώστε να μη γυρίσει στη βράση η κρέμα τους και κατακάτσει.

Ο καφές σερβίρεται σε μικρό φλιτζάνι και δεν πίνεται ποτέ ολόκληρος, με ένα καταστάλαγμα να μένει πάντα στον πάτο του φλιτζανιού. Ο καφές πίνεται σε ψιλό φλιτζάνι, αλλά και σε χοντρό. Λένε πως αυτοί που προτιμούν το χοντρό φλιτζάνι είναι βιαστικοί, γιατί το χοντρό φλιτζάνι απορροφάει τη θερμότητα και ο καφές κρύνει πιο γρήγορα.

Λεξιλόγιο

σκιάζω — затенять
φλογερός — пламенный
το περιεχόμενο — содержание
η σκηνή — сцена
εννοώ (B2) — подразумевать
συνοδεύω — сопровождать
απαραίτητος — необходимый
πλέον — уже
συνυφασμένος — неразрывно связанный
πένθιμος — траурный
ο καταναλωτής — потребитель
η έννοια — понятие
η τόνωση — поднятие тонуса
η ηρεμία — спокойствие
παραδοσιακός — традиционный
το ρόφημα — напиток (горячий)
γλυκό του κουταλιού — варенье
αλεσμένος — молотый
χάλκινος — медный (ο χαλκός — медь)
εύγευστος — вкусный
πηχτός — густой
η βράση — кипение, варка
επιτυχημένος — успешный
αναλογία — пропорция, соответствие
σκέτος — чистый, без примеси, зд.
б/сахара
ψηλοκρεμαστά — навесно
η φουσκάλα — пузырек
απορροφώ (B1) — поглощать

ο θαμώνας — всегдашняя
συμπληρώω — дополнять
το γούστο — вкус
μέτριος — средний
πασίγνωστος — знаменитый = περίφημος
το ξενύχτι — бессонная ночь
καθιερωμένος — принятый, установленный
εναλλακτικός — сменяющийся
η πλευρά — сторона
η τελετή — обряд
συνδέω (συνέδεσα/σύνδεσα) — связывать
συνδεδεμένος — связанный
η απόλαυση — наслаждение
η χαλάρωση — расслабление
η παράδοση — традиция
το τρατάρισμα — угощение
η προέλευση — происхождение
το σκεύος — посуда
το μείγμα — смесь
το καϊμάκι — пенка (кофейная)
ο αφρός — пена
φουσκώνω — надуваться
διατηρώ (B2) — сохранять
προκύπτω (προέκυψα) — вытекать, проис-
ходить
κατακάθεται — оседать
ώστε (+υποτακτική) — чтобы
η κρέμα — сливки; крем
το καταστάλαγμα — осадок

22 Прочитайте текст «Η ελληνική κουζίνα» и ответьте на следующие вопросы:

1. Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής παραδοσιακής κουζίνας;
2. Ποια παράγοντα έχουν επηρεάσει τη διαμόρφωση της σύγχρονης ελληνικής μαγειρικής;
3. Τι ρόλο παίζει το ελαιόλαδο στην ελληνική μαγειρική; Πώς τρώνε οι Έλληνες τις σαλάτες τους;
4. Ποια ελληνικά φαγητά ξέρετε;
5. Ονομάστε μερικά παραδοσιακά ελληνικά γλυκά.
6. Πώς ονομάζεται χτυπημένος στιγμιαίος καφές που πίνεται κρύος;
7. Είναι πλούσια η σύγχρονη κουζίνα;
8. Έχετε δοκιμάσει κανένα ελληνικό φαγητό; Σας άρεσε;
9. Τι τρώνε και τι πίνουν οι περισσότεροι Έλληνες το πρωί;
10. Τους αρέσει να τρώνε έξω; Γιατί;

Η ελληνική κουζίνα

A.

Η ελληνική κουζίνα είναι ένα πραγματικό καλειδοσκόπιο φαγητών, συνταγών και παραδόσεων, με τόσες όψεις όσες και οι περιοχές του ποικιλόμορφου τοπίου της χώρας.

Όπως οι άλλοι λαοί, έτσι και οι Έλληνες έχουν τις ιδιαιτερότητές τους γύρω από το φαγητό. Ακόμα, μπορεί να διαπιστώσει κανείς διαφορετικές συνήθειες ανάμεσα στους κατοίκους της υπαίθρου και στους κατοίκους των μεγάλων πόλεων.

Όπως είναι κατανοητό, στη διαμόρφωση της τοπικής κουζίνας ρόλο παίζουν οι τοπικές συνθήκες, όπως ο φυσικός πλούτος της περιοχής, το κλίμα της αλλά και οι επιρροές από άλλους λαούς και άλλες παραδόσεις. Την ελληνική κουζίνα την έχει επηρεάσει άμεσα η τουρκική, και αυτό είναι εμφανές σήμερα σε πιάτα ορεκτικών όπως το τζατζίκι, το ιμάμ μπαϊλντί, αλλά και η ενετική, ιδιαίτερα στις περιοχές των νησιών του Ιονίου, όπου οι Ενετοί ως κατακτητές έζησαν για πολλά χρόνια κληροδοτώντας στους Έλληνες την αγάπη για τα ζυμαρικά και τις διάφορες πίτες.

Το αποτέλεσμα αυτής της πολιτισμικής ζύμωσης σε συνδυασμό με τη φαντασία και δημιουργικότητα του ελληνικού λαού και τα εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα της ελληνικής γης, οδήγησαν στη διαμόρφωση μιας μαγειρικής παράδοσης που θεωρείται από τις πλουσιότερες και νοστιμότερες του κόσμου.

Γενικά, οι Έλληνες αγαπούν το ελαιόλαδο. Μαγειρεύουν πολλά φαγητά με λάδι και βάζουν αρκετό λάδι στις σαλάτες τους, η πιο δημοφιλής από τις οποίες είναι η χωριάτικη σαλάτα που αποτελείται από αγγούρια, ντομάτες, κρεμμύδια, φέτα τυρί, ελιές, ρίγανη και λάδι. Οι Έλληνες τρώνε πολλά λαχανικά, φρέσκα και μαγειρευτά, και καταναλώνουν πολλά φρούτα, μια και η χώρα παράγει μεγάλη ποικιλία και από τα μεν και από τα δε. Επίσης, συγκριτικά με άλλους λαούς, τρώνε πολλά όσπρια. Αρκετές οικογένειες προτιμούν δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα να φάνε ένα πιάτο φασόλια, ρεβίθια ή φακές, παρά να φάνε κρέας, αν και, όπως φαίνεται, οι Έλληνες σήμερα καταναλώνουν πολύ περισσότερο κρέας από ότι καταναλώναν τη δεκαετία του '50 ή του '60.

Όσο για γλυκά, το κλασικό γλυκό που προσφέρεται στα χωριά και τις πόλεις είναι το πατροπαράδοτο γλυκό του κουταλιού — διατηρημένα σε ζάχαρη φρούτα (κυδώνι, σύκο, βερίκοκο, κεράσι κι άλλα). Παραδοσιακά είναι επίσης τα σιροπιαστά γλυκίσματα με βάση κυρίως τους ξηρούς καρπούς (καρύδια, φουντούκια, αμύγδαλα, φιστίκια), το σπιτικό φύλλο, τα διάφορα ξερά φρούτα και το μέλι. Γνωστά γλυκά είναι το γαλακτομπούρεκο, ο μπακλαβάς, το κανταΐφι, τα μελομακάρονα, ο σιμιγδαλένιος χαλβάς, το ραβανί. Τα κέικ, οι τούρτες και οι πάστες ανήκουν σε νεότερες γενιές γλυκισμάτων, αλλά έχουν γίνει μέρος της ελληνικής κουζίνας.

Χαρακτηριστικός είναι και ο πολύ δημοφιλής ελληνικός καφές ο οποίος, σε αντίθεση με τον ιταλικό εσπρέσο, δεν πίνεται μετά το φαγητό αλλά κατά τη διάρκεια της ημέρας. Περισσότερο ίσως δημοφιλής, ιδιαίτερα το καλοκαίρι, είναι ο ελληνικής επινόησης καφές φραπέ, στιγμιαίος καφές χτυπημένος για να δημιουργήσει αφρό και με τη προσθήκη ζάχαρης, γάλατος ή πάγου για όποιους το επιθυμούν.

Η ελληνική παραδοσιακή μαγειρική, πλούσια, ενδιαφέρουσα, δημιουργική και υγιεινή, παραμένει η πιο δημοφιλής κουζίνα στη σύγχρονη Ελλάδα.

Λεξιλόγιο

η ιδιαιτερότητα — особенность
τοπικός — местный
επηρεάζω — влиять
η διαμόρφωση — формирование
τα ζυμαρικά — мучные изделия
ο πολιτισμός — культура
καταναλώνω — потреблять
τα όσπρια — бобовые
τα ρεβίθια — нут, турецкий горох
πατροπαράδοτος — традиционный
διατηρημένος — сохранный
ξηρός / ξερός — сухой
η γενιά — поколение
η αντίθεση — противоположность
ο στιγμιαίος καφές — растворимый кофе
παραμένω — оставаться
το φραπέ = ο φραπές

η ύπαιθρος — загородная местность
κατανοητός — понятный
η επιρροή = η επίδραση — влияние
οι συνθήκες — условия
ενετικός — венецианский
η ζύμωση — замешивание (теста)
συγκριτικά (με) — по сравнению
οι φακές — чечевица
το κρεμμύδι — лук
η βάση — основа
το φύλλο — лист; зδ. слоеное тесто
ο καρπός — плод
ανήκω — принадлежать
επίνοηση — изобретение
η προσθήκη — добавление
τα μεν και τα δε — то и другое

В.

Αρκετοί Έλληνες δεν τρώνε πολύ το πρωί, μία ή δύο φέτες ψωμί με βούτυρο και ένας καφές είναι αρκετά. Άλλοι απλώς πίνουν έναν καφέ και φεύγουν για τη δουλειά τους. Ίσως αυτό οφείλεται στο ότι, κατά κανόνα, τρώνε αργά το βραδινό τους: στις 10 ή στις 11. Και αυτό, πάλι, ίσως γίνεται, γιατί σε πολλούς Έλληνες αρέσει να τρώνε έξω το βράδυ, στο βαθμό που οι τιμές και το εισόδημα τους το επιτρέπουν. Σ' αυτό, βέβαια, συμβάλλει και ο ωραίος καιρός που έχει η χώρα έξι περίπου μήνες το χρόνο. Πάντως, οι περισσότερες ταβέρνες, ουζερί και ψησταριές είναι συνήθως γεμάτες τα βράδια, ιδιαίτερα την Παρασκευή και το Σάββατο.

Στις μεγάλες πόλεις, βέβαια, η εικόνα άλλαξε σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Οι πιτσαρίες με μεγάλη ποικιλία από πίτσες και τα «φαστφουντάδικα» με τα γνωστά χάμπουργκερ έχουν εισβάλει για καλά στη ζωή του σύγχρονου Έλληνα αστού. Τα μαγαζιά αυτά προσφέρουν τα φαγητά τους και «σε πακέτο», γι' αυτούς που δεν τους αρέσει να μαγειρεύουν ή γι' αυτούς που προτιμούν κάποιο βράδυ να φάνε στο σπίτι βλέποντας τηλεόραση.

Λεξιλόγιο

κατά κανόνα — как правило
το εισόδημα — доход
η ψησταριά — гриль-бар
ο αστός — горожанин

ο βαθμός — (зд.) степень
συμβάλλω (συνέβαλα) — способствовать
εισβάλλω (εισέβαλα) — вторгаться
για (τα) καλά — как следует, прочно

23 *Верны ли следующие высказывания? (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται)*

1. Η ελληνική κουζίνα είναι από τις αρχαιότερες του κόσμου. 2. Αυτό που σήμερα ονομάζουμε γενικά ελληνική κουζίνα, είναι μια ευρύτατη ποικιλία φαγητών με διαφορετικές προελεύσεις. 3. Το ελαιόλαδο αποτελεί τη βάση της ελληνικής μαγειρικής. 4. Οι Έλληνες δεν έχουν ιδιαιτερότητες γύρω από το φαγητό. 5. Ένα σημαντικό μέρος της σημερινής ελληνικής κουζίνας οφείλεται στους πρόσφυγες που ήρθαν από τη Μικρά Ασία. 6. Η μακαρονάδα είναι δημοφιλής γιατί ήρθε από την Ιταλία. 7. Οι Έλληνες δεν χρησιμοποιούν πολύ ελαιόλαδο στο φαγητό. 8. Πολλοί προτιμούν τα όσπρια από το κρέας, γιατί τα όσπρια είναι πιο νόστιμα. 9. Γενικά, οι Έλληνες τρώνε πιο πολύ κρέας απ' ό,τι έτρωγαν πριν από μερικές δεκαετίες. 10. Σε πολλούς Έλληνες αρέσουν τα γλυκά. 11. Οι Έλληνες πίνουν καφέ μετά το φαγητό. 12. Σχεδόν όλοι οι Έλληνες τρώνε καλά το πρωί πριν φύγουν για τη δουλειά τους. 13. Ένας από τους λόγους για τους οποίους πολλοί Έλληνες τρώνε έξω, είναι ο καλός καιρός. 14. Οι πίτσες και τα χάμπουργκερ εισέβαλαν στη ζωή των Ελλήνων αστών μέσα από την τηλεόραση.

24 *Πείτε ό,τι μάθατε για την ελληνική μαγειρική.*

25 *Περιγράψτε την κουζίνα της χώρας σας.*

Συνταγές — Λεξιλόγιο

Ενέργειες: πλένω, καθαρίζω, σκουπίζω *вытирать*, ζεσταίνω, σκεπάζω *накрывать*, ρίχνω, ξεφλουδίζω *очищать от коржы*, βάζω (στην κατσαρόλα, στη φωτιά), κόβω *ψιλοκόβω мелко резать*, βράζω, σιγοβράζω *варить на слабом огне*, ψήνω, σιγοψηνίζω *запекаю*, ζεματάω *ошпариваю*, κυνιάτω *кисляту*, τηγανίζω *жарить*, σοτάρω, τσιγαρίζω, ροδίζω *рожу*, καβουρδίζω, κοπανίζω *толочь*, τρίβω *натирать*, χτυπάω (στο μπλέντερ), τεμαχίζω *резать на куски*, προσθέτω *добавлять*, ζυμώνω *месить*, ανακατεύω *перемешивать*, αναμειγνύω *смешивать*, μουσκεύω *замачивать*, τυλίγω, λιώνω *растопливать*, περιχύνω *поливать*, ραντίζω *брызгать*, αλείφω *смазывать*, πασπαλίζω *посыпать*, στραγγίζω *процеживать*, προθερμαίνω *прогревать*, σερβίρω *подавать*

Εργαλεία και σκεύη: η κατσαρόλα *кастрюля*, το τηγάνι *сковорода*, το τριφύλλι *противень*, η χύτρα ταχύτητας *скороварка*, το μπλέντερ, το μίξερ, ο τρίφτης *терка*, η κουτάλα *половник*, το γουδί *ступка*, η μεζούρα *мерный стакан*, η ζυγαριά *весы*, το σουρωτήρι = το στραγγιστήρι = το τρυπητό *дуршлаг*
μια κουταλιά (της) σούπας — 1 столовая ложка
ένα κουταλάκι (του) γλυκού — 1 чайная ложка

Α. Μουσακάς

Συστατικά (υλικά): 1 κιλό μελιτζάνες, 1 κιλό πατάτες, 125 γρ. (γραμμάρια) κεφαλοτύρι τριμμένο, αλάτι, πιπέρι, ζάχαρη, ½ μάτσο μαϊντανό ψιλοκομμένο

Γέμιση: 1 κιλό κιμά, 350 γρ. ντομάτες ψιλοκομμένες, 1 κ.σ. (κουταλιά σούπας) ντοματοπελτέ, 125 γρ. ρετσίνα, 2 κρεμμύδια ψιλοκομμένα, 75 γρ. λάδι, 4 ασπράδια αυγού, 1 πρέζα κοκκινοπίπερο, μαυροπίπερο, αλάτι, 1 κ.σ. μαϊντανό, 2 πρέζες ρίγανι, 1 πρέζα κανέλα, γαρύφαλο και κόλιανδρο, ½ φύλλο δάφνης
Κρεμα μπεσαμέλ: βούτυρο, αλεύρι, αυγά

Οδηγίες (εκτέλεση):

1. Κόβετε τις μελιτζάνες σε μακρόστενες φέτες πάχους 1 εκ. (εκατοστό) περίπου. Τις αλατίζετε, τις αφήνετε στο αλάτι για 30', τις πλένετε, τις στραγγίζετε και τις σκουπίζετε καλά.

2. Κόβετε ίδια τις πατάτες και τις τηγανίζετε μέσα σε μπόλικο καυτό λάδι. Τις στραγγίζετε καλά σε σουρωτήρι και χαρτί κουζίνας.
3. Σε μια κατσαρόλα ζεσταίνετε το λάδι και τσιγαρίζετε ελαφρά το κρεμίδι και τον κιμά. Σβήνετε με το κρασί. Προσθέτετε τα μπαχαρικά, λίγο νερό και βράζετε τον κιμά για 45'.
4. Στη συνέχεια προσθέτετε την ντομάτα, το ντοματοπολτό, το μαϊντανό και το αλάτι και τα αφήνετε να βράσουν μέχρι να δέσει η σάλτσα. Ύστερα αφήνετε τη σάλτσα να κρυώσει λίγο.
5. Αφού χλιάνει η σάλτσα ρίχνετε τα ασπράδια και ανακατεύετε.
6. Φτιάχνετε την μπεσαμέλ: Βάζετε σε μικρή κατσαρόλα 2 γεμάτες κουταλιές της σούπας βούτυρο και 1 φλιτζάνι του τσαγιού αλεύρι. Ανακατεύετε το μείγμα συνεχώς σε σιγανή φωτιά ώσπου να δέσει. Προσθέτετε 1 λίτρο γάλα και ανακατεύετε συνεχώς. Όταν η σάλτσα πήξει τη βγάζετε από τη φωτιά, προσθέτετε το αλατοπίπερο, το τριμμένο τυρί και τους κρόκους των αυγών (προσοχή: τους κρόκους τους προσθέτουμε αφού χλιάνει λίγο το μείγμα).
7. Σε ταψί στρώνουμε τις πατάτες, τις αλατοπιπερώνουμε, τις πασπαλίζουμε με μισό μαϊντανό, λίγη ζάχαρι και το 1/3 από το τυρί. Τις σκεπάζουμε με τον κιμά και μετά με τις μελιτζάνες, όπου βάζουμε ξανά από πάνω τα ίδια. Απλώνουμε τη μπεσαμέλ, πασπαλίζουμε με το υπόλοιπο τυρί και ψήνουμε σε δυνατό φούρνο.

Καλή επιτυχία!

Λεξιλόγιο

το κεφαλοτύρι — сорт твердого сыра
το πιπέρι — перец
ο μαϊντανός — петрушка
το κρεμμύδι — лук
η πρέζα — шепотка
μακρόστενος = μακρύς και στενός
το πάχος — толщина
μπόλικος — изобильный
τα μπαχαρικά — специи, пряности
χλιαρός — тепловатый, прохладный
πήζω (έπηξα) — густеть

τριμμένος — третий
το μάτσο (ο μάτσος) — пучок
ο ντοματοπελτές — томатная паста
το ασπράδι — белок, ο κρόκος — желток
το κοκκινοπίπερο = κόκκινο πιπέρι
το μαυροπίπερο = μαύρο πιπέρι
ένα εκατοστό — 1 см
καυτός — обжигающий
δένω — густеть (ο жидкости)
σιγανός — медленный, тихий
το μείγμα — смесь

Β. Τζατζίκι

Υλικά:

500 γραμμάρια γιαούρτι, 2 μέτρια αγγούρια, 1 μεγάλη σκελίδα σκόρδο, 40-50 γρ. ελαιόλαδο, αλάτι, 1 κ.σ. άνηθο, 1 κουταλάκι του γλυκού ξίδι

Εκτέλεση:

Πλένουμε και σκουπίζομαι τα αγγούρια. Τα καθαρίζουμε από τη φλούδα, τα κόβουμε σε πολύ μικρούς κύβους, τα αλατίζουμε και τα αφήνουμε στο αλάτι για 15 λεπτά.

Στο μεταξύ τρίβουμε ή λιώνουμε στο μπλέντερ το σκόρδο.

Στραγγίζουμε και στίβουμε τα αγγούρια.

Ρίχνουμε σε σαλατιέρα το γιαούρτι, τον άνηθο ψιλοκομμένο, το λάδι, το ξίδι, το σκόρδο και τα αγγούρια. Τα ανακατεύουμε με ξύλινη κουτάλα μέχρι να γίνουν ένα μείγμα.

Σερβίρουμε το τζατζίκι κρύο.

Καλή επιτυχία!

Λεξιλόγιο

η σκελίδα — зубчик
το ξίδι — уксус
ο άνηθος / το άνηθο — укроп
ο κύβος — кубик
η σαλατιέρα — салатница

το σκόρδο — чеснок
ψιλοκομμένος — мелко нарезанный
η φλούδα — кожура
στίβω / στύβω — выжимать

Γ. Βασιλόπιτα (παραδοσιακή Πρωτοχρονιάτικη πίτα)

Συστατικά: 1 φλιτζάνι τσαγιού φρέσκο γάλα, 2 κουταλάκια γλυκού μαγιά, 4 αυγά, 1 φλιτζάνι βούτυρο, 1 ½ φλιτζάνι ζάχαρη, μαχλέπι (ή μοσχοκάρυδο κοπανισμένο), ξύσμα ενός λεμονιού, 1 πρέζα αλάτι, 1 κιλό αλεύρι, λίγα αμύγδαλα

Εκτέλεση:

1. Σε μια μεγάλη λεκάνη βάζουμε μισό φλιτζάνι γάλα χλιαρό και μέσα διαλύουμε τη μαγιά. Προσθέτουμε μισό φλιτζάνι αλεύρι και ανακατεύουμε για να γίνει μείγμα. Το σκεπάζουμε με μια πετσέτα και το αφήνουμε σε ζεστό μέρος για να φουσκώσει. (1 ώρα περίπου)
2. Όταν φουσκώσει, χτυπάμε στο μίξερ τη ζάχαρη με τους κρόκους. Ρίχνουμε το υπόλοιπο γάλα, τ' ασπράδια μαρέγκα, το λιωμένο βούτυρο, το μοσχοκάρυδο (ή μαχλέπι) και το ξύσμα λεμονιού. Ζυμώνουμε ρίχνοντας λίγο-λίγο το αλεύρι, ώστε η ζύμη να μη γίνει πολύ σφιχτή. Ύστερα την πλάθουμε σε μπάλες και τη βάζουμε μέσα σε μια λεκάνη. Τη σκεπάζουμε πάλι με πετσέτα και την αφήνουμε σε ζεστό μέρος για 3 ώρες περίπου, ώστε να γίνει διπλάσια σε όγκο.
3. Ζυμώνουμε τη ζύμη για 5 λεπτά και την τοποθετούμε σε βουτυρωμένο λαδόχαρτο μέσα σε ταψί στρογγυλό μεγάλο ή σε δύο μικρά. Τ' αφήνουμε σε χλιαρό μέρος 2 ώρες περίπου, σκεπασμένα για να γίνουν διπλάσια σε όγκο.
4. Πριν βάλουμε τη ζύμη στο φούρνο, χτυπάμε 1 κρόκο αυγού και 1 κουταλάκι νερό και αλείφουμε την πίτα ελαφρά με πινέλο. Από πάνω με ασπρισμένα αμύγδαλα μπορούμε να σχηματίσουμε τη νέα χρονολογία.

Λεξιλόγιο

η μαγιά — дрожжи
το μοσχοκάρυδο — мускатный орех
η λεκάνη — тазик, миска
η πετσέτα — полотенце
ώστε να... = για να...
πλάθω — лепить
ο όγκος — объем
βουτυρωμένος — смазанный маслом
το πινέλο — кисточка

το ξύσμα — цедра
το αμύγδαλο — миндаль
ασπρισμένα αμύγδαλα — очищенный миндаль
φουσκώνω — надуваться
σφιχτός — плотный
διπλάσιος — удвоенный
η ζύμη — тесто
το λαδόχαρτο — калька

26 *Перепишите рецепты, используя: α) υποτακτική, β) προστακτική*

27 *Ποιο φαγητό σας αρέσει; Πείτε πώς το φτάνετε.*

28 *Γράψτε 3 — 4 συνταγές που ξέρετε.*

Εκφράσεις — Ιδιωτισμοί — Παροιμίες

Νερόβραστος άνθρωπος, νερόβραστο αστείο (νερόβραστος — ανούσιος, σαχλός, άχαρος)
Άνοστα αστεία, άνοστο έργο, άνοστος ηθοποιός, άνοστο κορίτσι (άνοστος — пресный, неинтересный, νερόβραστος, γλυκανάλατος)

Ανάλατος άνθρωπος, ανάλατο αστείο, ανάλατο έργο (ανάλατος — неприятный, плоский, пошлый, глупый, άνοστος, σαχλός)

Τρώω σαν λύκος = τρώω γερά, τρώω πολύ, έχω πολύ καλή όρεξη

Έφαγε την περιουσία του. Έφαγε τα λεφτά του στις γυναίκες. (=σπατάλησε)

Η σόμπα τρώει πολύ κάρβουνο. (=ξοδεύει)

Αυτό θα μας φάει πολλή ώρα. = Θα μας πάρει πολλή ώρα

Τον τρώει η ζήλια. (=βασανίζει) Αυτό τον έφαγε. (=τον κατέστρεψε)

Τρώω ξύλο. — Быть избитым (=με δέρνουν). (αντίθετο: δίνω ξύλο)

Μου έφαγε τ' αυτιά. — Прожужжал мне все уши.

Έφαγα τον κόσμο να... — Сделал все возможное, чтобы ...

Τρώγεται με τα ρούχα του. = Γκρινιάζει με κάθε αφορμή..

Έφαγε (κάτι) με το κουτάλι. — Изучил (ч.-л.) как свои 5 пальцев.

Τρώει το ψωμί χαράμι. — Он дармод.

Έφαγε το κεφάλι του. — Допрыгался, сам себя погубил.

Τον τρώει η γλώσσα. — У него язык чешется.

Τον τρώει η ράχη του. — Спина палки просит.

Φάγαμε μαζί ψωμί και αλάτι. — Пуд соли съели вместе.

Ας τρώει η γριά κι ας μουρμουρίζει ο γέρος. — (носл.) Не до дружка, до своего брюшка.

Η μάνα τρώει και του παιδιού δε δίνει. — (погов.) Пальчики оближешь.

Το τρώω και με τρώει. — (погов.) Кусок в горло не лезет.

Τρώγοντας έρχεται η όρεξη. — (носл.) Аппетит приходит во время еды.

«Κουμπάρε, φάε ελιές.» — «Καλό είν' και το χαβιάρι.»

Τα λίγα λόγια ζάχαρη, και τα καθόλου μέλι.

Νηστικό αρκούδι δε χορεύει.

Ο χορτάτος το νηστικό δεν τον πιστεύει.

Ψωμί δεν έχουνε, ραπανάκια για την όρεξη ζητάνε.

Και του πουλιού το γάλα τρώνε.

Κεφάλαιο 15 Η ελληνική μυθολογία

Γραμματική:

Имперфект — Παρατατικός

Ελληνική Μυθολογία

«Οι περισσότεροι μύθοι περιέχουν πραγματικά γεγονότα» — Πλούταρχος

καλών και των κακών, αλλά και να «δημιουργήσουν» ένα θεϊκό πάνθεον, αφού ο άνθρωπος είχε ανάγκη για την πίστη. Συμβολισμοί, προσωποποιήσεις, ιστορίες και αλληγορίες συνθέτουν ένα πλούσιο συμβολικό σύμπαν, απόδειξη της ανάγκης του ανθρώπου να κατανοήσει τον κόσμο, τη θέση του μέσα σε αυτόν, τους νόμους της τάξης και τις θεϊκές αυτές δυνάμεις που τον ξεπερνούν.

Έτσι, οι αρχαίοι Έλληνες δημιούργησαν το δικό τους, φανταστικό αλλά υπέροχο κόσμο των θεών, στους οποίους απέδωσαν όλα τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά, προσπαθώντας να περιγράψουν αλλά και να ερμηνεύσουν τον κόσμο που τους περιβάλλει και να εξηγήσουν διάφορες αφηρημένες έννοιες (Ερωτας, Θάνατος, Ύπνος κ.λπ.).

Είναι, με άλλα λόγια, δημιούργημα της ανθρώπινης περιέργειας και της ανθρώπινης νόησης, πριν η νόηση περάσει στη σφαίρα της επιστήμης.

Η ελληνική μυθολογία είναι από τις πλουσιότερες του κόσμου. Είναι ένα πνευματικό αγαθό με καταπληκτική διαχρονική αξία, όπως αποδεικνύεται από την τεράστια επίδραση που είχε στην παγκόσμια και κυρίως στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία, ζωγραφική, γλυπτική και μουσική. Διαβάζοντας τις θαυμάσιες ιστορίες της ελληνικής μυθολογίας βυθίζεσαι σε έναν κόσμο ομορφιάς και σοφίας που θέλησε να εκφράσει το αρχέγονο μάγεμα αλλά και τον τρόπο μπροστά στο Μέγα Μυστήριο της Φύσης και της Ζωής, που πάντα — παρά την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο — θα παραμένει άλυτο, άγνωστο και μαγευτικό.

Λεξιλόγιο

αντιπροσωπεύω — олицетворять
κατανοώ (B2) — понимать
το αγαθό — добро, благо
η πίστη — вера

η προσπάθεια — попытка
η κοσμογονία — сотворение мира
το πάνθεον — пантеон
η προσωποποίηση — олицетворение

η ανάγκη — потребность, необходи-
мость
ερμηνεύω — толковать
η περιέργεια — любопытство
πνευματικός — духовный
η επίδραση — влияние

αποδίδω (απέδωσα/απόδωσα) — при-
да-
вать
αφηρημένος — абстрактный
η νόηση — понимание; разум
η αξία — ценность
άλυτος — нерешенный

Οι θεοί του Ολύμπου

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν πως ο κόσμος ήταν γεμάτος από θεούς, καλούς και κακούς. Σ' όλους αυτούς τους θεούς οι Έλληνες έδωσαν μορφή ανθρώπου. Πίστευαν ότι είναι ψηλοί, δυνατοί, ωραίοι και αθάνατοι. Οι θεοί έτρωγαν ένα διαφορετικό φαγητό, την αμβροσία, και έπιναν ένα υπέροχο ποτό που το έλεγαν νέκταρ. Και όπως οι άνθρωποι, αγαπούσαν, μισούσαν, ζήλευαν, μάλωναν, πολεμούσαν.

Πιο ψηλά απ' όλους ήταν μια ομάδα από 12 θεούς που κατοικούσαν στο βουνό Ολυμπος. Πρώτος στη σειρά ήταν ο Δίας. Ο Δίας (που ήταν γνωστός και ως Ζευς) ήταν ο θεός του ουρανού και της γης, αυτός που έστελνε βροχή και κεραυνούς. Γυναίκα του ήταν η Ήρα, θεά του γάμου και της οικογένειας, μητέρα των θεών. Και οι δύο προστάτευαν τους ανθρώπους και τους βοηθούσαν στις δυσκολίες τους. Ο Δίας έστελνε στους ανθρώπους ευτυχία, όταν αυτοί ήταν καλοί και υπάκουαν στους νόμους του. Αντίθετα, τιμωρούσε σκληρά όσους παράκουαν τις εντολές του.

Κοντά τους ζούσαν οι 3 γιοι και οι 3 κόρες του Δία. Οι κόρες του ήταν: η Αθηνά, θεά της σοφίας, η Αφροδίτη, θεά της ομορφιάς, και η Άρτεμις, θεά του κυνηγιού. Οι γιοι του ήταν: ο Απόλλωνας, θεός του ήλιου και της μουσικής, ο πιο ωραίος απ' όλους τους θεούς, ο Άρης, θεός του πολέμου, και ο γρήγορος Ερμής, θεός του εμπορίου, των τεχνών και των γραμμάτων.

Υπήρχαν κι άλλοι σημαντικοί θεοί. Ήταν οι 2 αδερφοί του Δία: ο Ποσειδώνας, θεός της θάλασσας, και ο Πλούτωνας, βασιλιάς του κάτω κόσμου, του Άδη. Επίσης η Δήμητρα, αδελφή του Δία και θεά της γεωργίας, και η Εστία που προστάτευε την οικογενειακή ζωή. Και τέλος ο Ήφαιστος, άσχημος και κουτσός, που έφτιαχνε τα σπίτια των θεών και τους κεραυνούς του Δία. Υπήρχε όμως και μια ομάδα θεών που δεν ήταν τόσο σημαντικοί. Ο πιο αγαπητός από αυτούς ήταν ο Διόνυσος, θεός του κρασιού.

Λεξιλόγιο

η μορφή — образ
μισώ (B2) — ненавидеть
η σειρά — ряд, очередь, строка
ο γάμος — брак, свадьба
η δυσκολία — трудность
σημαντικός — важный, значительный
η εντολή — приказ, указание
το εμπόριο — торговля
κουτσός — хромым

αθάνατος — бессмертный
πολεμώ (B1) — воевать, ο πόλεμος —
война
ο κεραυνός — молния
προστατεύω — защищать
υπακούω — слушаться, подчиняться
παρακούω — не подчиняться
το κυνήγι — охота
ο βασιλιάς — царь, король

Γραμματική

Прошедшее время несовершенного вида (имперфект) — Παρατατικός

Α) От глаголов 1-го спряжения *παρατατικός* образуется от основы *ενεστώτας*, в которой не происходит никаких изменений, и тех же окончаний, что и у *αόριστος*. Правила постановки ударения и прибавления приставки *ε-* те же, что при образовании *αόριστος*.

παίζω — *έπαιζα, έπαιζες, έπαιζε, παίζαμε, παίζατε, έπαιζαν*

διαβάζω — *διάβαζα, διάβαζες, διάβαζε, διαβάζαμε, διαβάζατε, διάβαζαν*

У *слитных глаголов* (*λέω, κλαίω, τρώω, ακούω, φυλάω, καίω, φταίω*) в *παρατατικός* между основой и окончанием добавляется *-γ-*

ακούω — *άκουγα, άκουγες, άκουγε, ακούγαμε, ακούγατε, άκουγαν*

λέω — *έλεγα, έλεγες, έλεγε, λέγαμε, λέγατε, έλεγαν*

Β) От глаголов 2-го спряжения (B1, B2) *παρατατικός* образуется при помощи добавления к основе настоящего времени суффикса *-ούσ-* (он всегда ударный) и известных окончаний:

μελετάω — *μελετούσα, μελετούσες, μελετούσε, μελετούσαμε, μελετούσατε, μελετούσαν*

εξηγώ — *εξηγούσα, εξηγούσες, εξηγούσε, εξηγούσαμε, εξηγούσατε, εξηγούσαν*

У глаголов B1 (*-ώ / -άω*) имеется также 2-й способ образования *παρατατικός*: к основе настоящего времени добавляется *-αγ-*, затем следует окончание, а ударение ставится на 3-й слог от конца:

κερνάω — *κέρναγα, κέρναγες, κέρναγε, κερνάγαμε, κερνάγατε, κέρναγαν*

Первый вариант образования *παρατατικός* (при помощи *-ούс-*) официально более распространен.

Γ) *Παρατατικός* некоторых неправильных глаголов

У глаголов *θέλω, ξέρω* в тех формах, где требуется приращение, вместо *ε-* прибавляется *η-*, напр.: *ήθελα, ήθελες, ήθελε, θέλαμε, θέλατε, ήθελαν*.

Спряжение глагола *ελπίζω* в *παρατατικός*: *ήλπιζα, ήλπιζες, ήλπιζε, ελπίζαμε, ελπίζατε, ήλπιζαν*

У глаголов *έχω, είμαι* есть только одно прошедшее время (*παρατατικός*); у некоторых других глаголов, напр., *κάνω, περιμένω*, формы *αόριστος* и *παρατατικός* совпадают.

У глагола *υπάρχω* корень меняется на *υπήρχ-* (ударение во всех формах на том же слоге): *υπήρχα, υπήρχες, υπήρχα, υπήρχαμε, υπήρχατε, υπήρχαν*.

Для большинства же неправильных глаголов *παρατατικός* образуется по общему правилу: *βρίσκω — έβρισκα, βλέπω — έβλεπα, μαθαίνω — μάθαινα, πηγαίνω — πήγαίνα, φεύγω — έφευγα, βγαίνω — έβγαίνα, ανεβαίνω — ανεβαίνα* и др.

Παρατατικός употребляется для выражения длительного или повторяющегося действия в прошлом: *Πέρσι διάβαζα αγγλικά δύο ώρες κάθε μέρα. Ο Νίκος διάβαζε πολύ όταν ήταν φοιτητής.*

Хотя *παρατατικός* переводится на русский язык прошедшим временем несовершенного вида, его употребление гораздо более ограниченное, чем несовершенный вид в русском языке. Русские глаголы несовершенного вида не всегда можно перевести имперфектом, а лишь тогда, когда есть указание на повторяемость или длительность; если же его нет, то следует использовать аорист: *Χθες τα παιδιά έπαιξαν βόλεϊ. Χθες τα παιδιά έπαιξαν βόλεϊ όλη την ημέρα.*

Το χειμώνα δούλεψα στο γραφείο του πατέρα μου. Όλο το χειμώνα δούλευα πληρά. Το χειμώνα δούλευα κάθε μέρα.

Выражения, указывающие на длительность и повторяемость: όλη την ημέρα (όλη μέρα), όλο το βράδυ, όλο το πρωί, όλο το χρόνο, κ.τ.λ., από καιρό *давно*, από ... *дальше* /ως с ... до ..., όλο τον καιρό που..., ενώ / την ώρα που *в то время как*, καθώς *в то время как* (особенно с глаголами *έρχομαι, πάω, βγαίνω, μπαίνω, φεύγω*)

πάντα / πάντοτε, συνέχεια / συνεχώς, κάθε πότε; πόσο συχνά; όταν ήμουν ..., τακτικά *регулярно*, κάθε ώρα /μέρα /μήνα /χρόνο, όποτε *всякий раз, когда* (*когда бы ни*)

В сложносочиненных предложениях *παρατατικός* используется вместе с *αόριστος* чтобы показать, что какое-то действие в прошлом произошло на фоне другого, длящегося (ср. с англ. Past Continuous): Όταν φτάσαμε στο σπίτι, η μαμά μιλούσε στο τηλέφωνο. Όταν ο Γιώργος τελείωσε τα μαθήματά του, η αδερφή του ακόμα έγραφε.

Παρατατικός может использоваться и в обеих частях сложного предложения, чтобы показать длительность или повторяемость 2 действий, происходивших в прошлом одновременно: Ενώ (την ώρα που) όλοι δούλευαν, ο Κώστας έπαιζε στον υπολογιστή. Κάθε φορά που τους έβλεπε, γελούσε.

Ο μύθος της Ευρώπης

Ο Αγήνορας ήταν βασιλιάς σε μια μικρή χώρα (σημερινή Συρία) μέσα στην απέραντη Αίγυπτο. Εκεί ζούσε ευτυχισμένος με τον λαό του, μέχρι που κάποια χρονιά έπεσε μεγάλη ξηρασία στον τόπο και τα πάντα στέγνωσαν. Η γη δεν έδωσε καρπούς και τα ζώα πέθαιναν χωρίς νερό και χορτάρι. Τότε ο Αγήνορας αποφάσισε να μεταφέρει τον λαό του σ' ένα άλλο μέρος. Διάλεξε μια γειτονική χώρα με πολλά νερά, εύφορη πλούσια γη και καταπράσινα δάση. Ήταν η γη Χαναάν.

Πολύ σύντομα, στον καινούριο αυτό τόπο, ο βασιλιάς Αγήνορας αγάπησε την ωραιότερη κοπέλα από τον ντόπιο πληθυσμό και την έκανε γυναίκα και βασίλισσά του. Και επειδή η κοπέλα ήταν πολύ όμορφη, την είχαν ονομάσει Τηλέφασσα, που σημαίνει «αυτή που λάμπει και από μακριά». Ο Αγήνορας και η Τηλέφασσα ήταν ένα πολύ αγαπημένο ζευγάρι. Απέκτησαν 6 παιδιά, 5 αγόρια και 1 κορίτσι. Όλα τα παιδιά ήταν όμορφα και καλοφτιαγμένα, μα η κόρη τους, η Ευρώπη, τους ξεπερνούσε όλους σε χάρη και σε ομορφιά. Ακόμα και η θεά Αφροδίτη ζήλευε την ομορφιά της. «Η μητέρα είναι η σελήνη, μα η θυγατέρα είναι η πανσέληνος», έλεγαν οι Χαναναίοι που αγαπούσαν τον Αγήνορα και την οικογένειά του.

Μια μέρα όμως ο Δίας, εκεί που έκανε τον καθημερινό περίπατό του πάνω στη γη και παρακολουθούσε τους ανθρώπους, αντάμωσε την Ευρώπη, που μάζευε λουλούδια και έπαιζε με τις φιλενάδες της στο λιβάδι. Θαμνωμένος από την ομορφιά της, ο Δίας έβαλε στο νου του να την κάνει γυναίκα του.

Μια νύχτα η Ευρώπη είδε στον ύπνο της πως δυο γυναίκες, η Ανατολή και η Δύση, πάλευαν μεταξύ τους για χάρη της. Στον αγώνα νίκησε η Δύση. Σύμφωνα με το όνειρο, έπρεπε να εγκαταλείψει την Ανατολή και να φύγει για τη Δύση. Ξύπνησε τρομαγμένη και άρχισε να παρακαλεί τους θεούς και ιδιαίτερα τον Δία να μη βγει αληθινό το όνειρο. Αυτός όμως είχε διαφορετικά σχέδια για κείνη. Δεν άργησε μάλιστα να τα πραγματοποιήσει.

Έστειλε λοιπόν στη γη τον βοηθό του τον Ερμή, που τον υπηρετούσε και του τελείωνε όλες τις δουλειές του αλλά και τα θελήματά, και τον διάταξε: «Μάζεψε όλα τα βόδια του Αγήνορα και οδήγησέ τα ακριβώς στο μέρος αυτό όπου η Ευρώπη χορεύει με τις φιλενάδες της!». Τότε, σαν θεός που ήταν, αμέσως ο ίδιος μεταμορφώθηκε σ' ένα υπέροχο κατάσπρο ταύρο και γρήγορα έσμιξε με το κοπάδι.

Τα κορίτσια της παρέας τον ξεχώρισαν αμέσως. Η βασιλοπούλα, έκπληκτη και γοητευμένη από την χάρη του, τον πλησίασε άφοβα και του χάιδεψε απαλά το κεφάλι. Τότε ο ταύρος γονάτισε μπροστά της, ήρεμος σαν αρνάκι, και όλη η παρέα με γέλιο άρχισε να τον στολίζει με λουλούδια. Η Ευρώπη έπλεξε ένα στεφάνι από άσπρα κρίνκια και ανέβηκε στη ράχη του, για να του το περάσει στο κεφάλι. Την ίδια στιγμή όμως ο ταύρος άρχισε να τρέχει προς τη θάλασσα. Τα κορίτσια στην αρχή γέλασαν, νομίζοντας πως όλα αυτά ήταν ένα καινούριο αστέιο παιχνίδι. Η Ευρώπη όμως δεν πρόλαβε να κατεβεί.

Ο ταύρος, μόλις έφτασε στη θάλασσα, χωρίς να το περιμένει κανείς, άρχισε να πετάει πάνω από τα κύματα και να ξεμακραίνεται από την ακτή. Η Ευρώπη τα 'χασε. Φώναζε, φώναζε ... βοήθεια, βοήθεια ... αλλά κανείς πια δεν μπορούσε να τη γυρίσει πίσω.

Σε όλη αυτή τη διαδρομή, ο Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας, για να ευχαριστήσει την Ευρώπη, είχε ντύσει τα απαλά κύματά του με τα πιο όμορφα γαλάζια χρώματα και τα είχε στεφανώσει με κάτασπρους αφρούς. Η πορεία της Ευρώπης προς τη Δύση ήταν θριαμβευτική. Ο άνεμος ανακάτευε τα πλούσια, μακριά μαλλιά της. Το κόκκινο φόρεμά της ανέμιζε. Ακολουθούσε το άρμα του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης, που το έσερναν 4 θαλάσσια άλογα. Ορθός πάνω στο άρμα του ο Ποσειδώνας γαλήνευε με την τριάντα του τα κύματα. Πίσω από το ολόχρυσο άρμα του θεού ακολουθούσαν οι Νηρηίδες, νύμφες της θάλασσας, μαζί με τα δελφίνια που έπαιζαν χαρούμενα. Από πάνω της πετούσαν θαλασσοπούλια τιτιβίζοντας. Μπροστά πήγαινε ο Τρίτωνας, γιος του Ποσειδώνα, και σάλπιζε θριαμβευτικά τον ερχομό της Ευρώπης στη Δύση, φυσώντας μέσα από ένα μεγάλο άσπρο κοχύλι. Και ο φτερωτός μικρούλης θεός, ο Έρωτας, πετώντας από ψηλά, στόλιζε τη βασιλοπούλα με χρυσές κορδέλες.

Έτσι έφτασε η Ευρώπη στη Δύση αφήνοντας για πάντα πίσω της την Ανατολή. Ο ταύρος ξανάγινε Δίας και την παντρεύτηκε.

Λεξιλόγιο

απέραντος — необъятный, бескрайний
το χορτάρι — трава
αγαπημένος — любимый; (зд.) дружный
ξεπερνά (B1) (ξεπέρασα) — превосходить
ανταμώνω = συναντώ
υπηρετώ (B2) — служить
διατάζω (διάταξα /διέταξα) — приказывать
μεταμορφώθηκε — (он) превратился
έκπληκτος — удивленный
η χάρη — прелесть, изыскство
άφοβα — бесстрашно
γονατίζω — становиться на колени
το στεφάνι — венчик
η ράχη — хребет
τα χάνω — растеряться
στεφανώνω — венчать
η πορεία — ход, шествие
ανεμίζω — развеиваться
το άρμα — колесница
ορθός — прямой, стоящий; правильный
η τριάντα — трезубец
σαλπίζω — трубить
φτερωτός — крылатый
η ξηρασία — засуха

μεταφέρω (μετάφερα /μετέφερα) — перевозить
αποκτάω (απόκτησα/απέκτησα) — приобретать
η πανσέληνος — полнолуние
θαμπωμένος — ослепленный
το θέλημα — воля, желание
ξεχωρίζω — выделять(ся), отличать(ся)
γοητευμένος — очарованный
πλησιάζω — приближаться
χαϊδεύω — гладить, ласкать
ήρεμος — спокойный
το κρίνο = ο κρίνος — лилия
ξεμακραίνω (ξεμάκρυνα) — удаляться
η διαδρομή — путь, маршрут
ευχαριστώ (B2) — (зд.) доставлять радость
θριαμβευτικός — триумфальный
ακολουθώ (B2) — следовать
σέρνω (έσυρα) — тащить
γαλήνεύω — успокаивать
τιτιβίζω — щебетать
το κοχύλι — ракушка
η βασιλοπούλα — царевна
παντρεύτηκε — (он) женился

Ασκήσεις

1 Πείτε ό,τι μάθατε για τη θρησκεία των αρχαίων Ελλήνων.

2 *Haΰdume v tekste «Οι θεοί του Ολύμπου» синонимы:*

κάνω πόλεμο, το πρόσωπο και το σώμα, πολύ παλιός, έχει πάρα πολλούς, είμαι σχεδόν βέβαιος, αγοράζω και πουλάω τα πράγματα, θέλω το κακό άλλου, καταπληκτικός, μένω, δεν πεθαίνω ποτέ, η διάταξη (приказ), τα προβλήματα

3 *Вставьте подходящие по смыслу слова в правильной форме: κυνήγι, οικογενειακός, υπέροχος, αρχαίος, σημαντικός, ουρανός, γάμος, πιστεύω, ζηλεύω:*

1. Η γλώσσα των Ελλήνων σήμερα δεν είναι πολύ διαφορετική από εκείνη που μιλούσαν ..... Έλληνες. 2. Αρκετοί ..... ότι τα λεφτά είναι το πιο ..... πράγμα στη ζωή. 3. Πριν από ..... όλα πήγαιναν καλά. 4. .... πολύ τη γυναίκα του. Τη νύχτα ξυπνάει κάθε 2 ώρες να δει μήπως μιλάει με κανένα στο τηλέφωνο. 5. Αυτή είναι μια ..... μας φωτογραφία. 6. Σ' αυτή τη περιοχή απαγορεύεται ..... 7. Ο μουσακάς που έφτιαξε χθες η μητέρα σου ήταν ..... 8. Από το παράθυρο του γραφείου μας δε βλέπουμε καθόλου .....

4 *Haΰdume v tekste «Ο μύθος της Ευρώπης» синонимы:*

ατελείωτος /πολύ μεγάλος, γόνιμος, σε λίγο, έκαναν 6 παιδιά, αυτός που έχει ωραίο σώμα, το φεγγάρι, το γεμάτο φεγγάρι, η κόρη, η βόλτα, συναντάω, αποφάσισε, η θέληση /η επιθυμία, εξαιρετικός, ενώνω /ενώνομαι, πολλά βόδια (αγελάδες, πρόβατα, κ.λπ.), η κόρη του βασιλιά, ομορφιά, έρχομαι κοντά, πέφτω στα γόνατα, ανέβηκε στην πλάτη του, αμέσως, απομακρύνομαι, ο δρόμος, όρθιος, ησυχάζω, λαλώ /κελαηδώ, αυτός που έχει φτερά

5 *Напишите как можно больше вопросов к тексту «Ο μύθος της Ευρώπης».*

6 *α) Перескажите текст «Ο μύθος της Ευρώπης» (устно); б) напишите изложение.*

7 *Подберите однокоренные слова, п.χ.: φύση — φυσική, φυσικός, αφύσικος, υπερφυσικός κ.λπ.*

γένος, προστάτης, βασιλεύω, έμπορος, ακούω, πόλεμος, κυνηγός, αγάπη, θάλασσα, μορφή, πρόσωπο, δρόμος, φόβος, δύναμη, κατοικώ, πλούτος, βοηθώ

8 *Напишите следующие глаголы в паратаτικός:*

κελαηδούν, τρώει, μαθαίνεις, τρέχω, προλαβαίνουμε, λες, φτάνει, γελούν, παίζω, αρχίζει, στολίζετε, πλησιάζει, ρίχνω, κολυμπάς, φωνάζετε, γυρίζουμε, μπορείς, φέρνω, τραγουδώ, ευχαριστούν, ξεχωρίζουν, παρακολουθεί, ξεπερνάει, οδηγώ, προχωράς, μαζεύουμε, σημαίνει, λάμπουν, χορεύω, πιστεύετε, ξεχνάμε, αγαπάει, χαμογελάτε, βλέπετε, ανοίγει, ακολουθώ, δουλεύετε, παίζουν, πίνεις, τηλεφωνείτε, παίρνετε, διασκεδάζω, ζουν, ψάχνετε, φτιάχνεις, συμπαθεί, γιορτάζεις, λείπει, καταλαβαίνω, αποτελούν, μιλάς, κατεβαίνουν, βοηθάμε, μεταφράζω, σηκώνω, πετάς, μελετούν, βρέχει, χιονίζει

9 *Поставьте глаголы в паратаτικός или αόριστος:*

1. Όταν είχε αυτοκίνητο, δεν (περπατώ) καθόλου. 2. Χθες (περπατώ) πολύ, γιατί ήταν χαλασμένο το αυτοκίνητό μου. 3. Όταν ήταν μικρή, πάντα (κλαίω) όταν (μαλώνω) οι γονείς της. 4. (Κλαίω) πολύ το πρωί, γιατί τη (μαλώνω) οι γονείς της. 5. Δεν τον (βλέπω) καθόλου χθες, γιατί δεν ήμουν εδώ. 6. Δεν τον (βλέπω) συχνά πέρσι, γιατί (μένω) μακριά από τους δικούς του. 7. Προχθές η Άννα (φτιάχνω) ένα πολύ ωραίο γλυκό. 8. Προχθές η Άννα (φτιάχνω) γλυκά όλη τη μέρα, γιατί είχε καλεσμένους. 9. (Συζητώ) στο τηλέφωνο, όταν (ακούω) φωνές από το δρόμο. (Σταματώ) το τηλεφώνημα και (βγαίνω) έξω να δω τι συμβαίνει. 10. Δεν (μπαίνω) ποτέ σ' εκείνο το δωμάτιο, εγώ και ο αδερφός μου, γιατί είχε κάτι που (φοβίζω). 11. (Περνώ) πολύ ωραία στο χθεσινό πάρτι της Λίνας. 12. (Περνώ) πολύ ωραία κάθε φορά που η Λίνα έκανε πάρτι. 13. Όταν ήταν νέος, (πηγαίνω) στα εξωτερικά. 14. Όταν ο άντρας της (γυρίζω) σπίτι, η Νέλλη (σιδερώνα) τα μαθήματά σου φέτος, γι' αυτό τελικά δεν (περνάω) στα εξετάσεις.

10 *Раскройте скобки (паратаτικός / αόριστος):*

1. Η Μαρία (πηγαίνω) στην Αγγλία κάθε μήνα όταν (μένω) εκεί ο αδερφός της. 2. Γιατί (σβήνω) τον πίνακα; Γράφω ακόμα. 3. Όταν (είμαι) παιδί, ο πατέρας μας (παίρνω) και μας (πηγαίνω) διακοπές στη θάλασσα κάθε καλοκαίρι. 4. Ο θείος της (δανείζω) τα χρήματα για το καινούριο της αυτοκίνητο. 5. Ο άντρας μου (εγώ) ταξίδι τον περασμένο μήνα, γι' αυτό δεν (είμαι) στο γάμο της Νίκης. 6. (Βρέχω) όλη τη νύχτα και το πρωί οι δρόμοι ήταν γεμάτοι νερά. 7. Χθες όλη τη ημέρα η Καίτη δεν (νιώθω) καλά, γιατί δεν (παίρνω) το φάρμακό της. 8. Όταν (είμαι) μαθητής, (ζωγραφίζω) γάτες στο τετράδιο της γραμματικής. 9. Η Είση (παίζω) πιάνο, όταν τη (φωνάζω) η μητέρα της. 10. Την ώρα που ο Πέτρος (αλλάζω) ρούχα, ξαφνικά (ανοίγω) η πόρτα. 11. Ποιος (πληρώνω) χθες το εισιτήριο. Ο Αντώνης, γιατί (γιορτάζω). 12. Ενώ (σκουπίζω) το δωμάτιό της, κάποιος τη (φωνάζω) από το δρόμο. 13. Όταν ο Βασίλης (είμαι) νεότερος, (ταξιδεύω) συχνά. 14. Ο αδερφός μου κι εγώ (μαλώνω) συνέχεια, όταν (είμαι) μικρά παιδιά. 15. Μέχρι τώρα τον (πιστεύω) σε ό,τι μου (λέω). Υστερα όμως από το ψέμα που μου (λέω) δεν τον (πιστεύω) πια.

11 *Раскройте скобки (паратаτικός / αόριστος):*

1. Ενώ (καθαρίζω) της πατάτες, (κόβω) το χέρι της. 2. Τον (μεγαλώνω) ο παππούς και η γιαγιά του. 3. (Διαβάζω) όταν μου (τηλεφωνώ) ο Μάκης. 4. Όση ώρα (μαγειρεύω), αυτή (μιλώ) στο τηλέφωνο. 5. Χθες (εγώ) (θυμώνω) πολύ, γιατί την ώρα που (εξηγώ) το μάθημα (μπαίνω) η Νίκη και (αρχίζω) (μιλώ). 6. Μόλις (κλέφτης) (ανοίγω) την πόρτα, κάποιος (ανάβω) το φως του δωματίου. 7. Κάθε χρόνο τα μαθήματα (αρχίζω) την 1^η Σεπτεμβρίου. Μόνο πέρσι (αρχίζω) 2 μέρες αργότερα. 8. Σας παρακαλώ, κύριε, τι ώρα (φεύγω) το τρένο για την Αθήνα; — (Αργώ), κύριε μου. Το τρένο μόλις (φεύγω). 9. Κάποιος (κλέβω) το πορτοφόλι του την ώρα που (γυρίζω) με το λεωφορείο στο σπίτι του. 10. Καθώς (ποτίζω) τα λουλούδια μου, (αρχίζω) η βροχή. 11. (Αποφασίζω) να μη βγω έξω, επειδή (βρέχω). 12. (Χιονίζει) ακόμα πολύ, όταν (φτάνω, εμείς) σπίτι αργά το βράδυ. 13. (Μελετώ, αυτή) (ακόμα) όταν τα παιδιά (αρχίζω) να παίζουν και να φωνάζουν δυνατά στο δρόμο. 14. (Μαθαίνω, αυτοί) τα ελληνικά πολύ γρήγορα, γιατί (προσέχω) τους Έλληνες όταν (μιλώ). 15. Την ώρα που οι άλλοι (ακούω) τον δάσκαλο προσεχτικά, αυτή (ζωγραφίζω) στο βιβλίο του. 16. Όλη τη νύχτα εμείς (δουλεύω), ενώ αυτή

(διασκεδάζω). 17. Χθες (πέφτω) και (χτυπάω) το χέρι μου πολύ άσχημα. 18. Όταν ήμουν παιδί (πέφτω) και (χτυπάω) συχνά. 19. Οι μέρες των διακοπών μας (κυλώ) σαν νερό. 20. Κάθε φορά που είχαμε διακοπές οι μέρες (κυλώ) σαν νερό.

12 Вставьте подходящие глаголы в правильной форме: μεγαλώνω, λύνω, γνωρίζω, πληρώνω, φωνάζω, αρχίζω, αγοράζω, πηγαίνω, τρέχω, νιώθω, βάφω, ανοίγω, τελειώνω, μένω, κλείνω:

1. Αυτή ..... τ' αδέρφια της, γιατί ..... χωρίς γονείς από πολύ μικρά. 2. Δεν ..... το νοίκι μου. 3. Πέρσι το καλοκαίρι τα παιδιά ..... παγωτό κάθε μέρα. 4. Πρώτη φορά στη ζωή μου ..... τόσο κουρασμένη. 5. Συζήτησαν με τις ώρες, αλλά δεν ..... κανένα πρόβλημα. 6. Τα χρήματά μου ..... και δεν ξέρω τι να κάνω. 7. Σχεδόν δεν τη ....., γιατί ..... τα μαλλιά της. 8. .... την τηλεόραση, αλλά σχεδόν αμέσως την ....., γιατί δεν είχε τίποτα ευχάριστο. 9. Χθες δεν ..... σινεμά, γιατί το έργο ..... στις 9:30, ενώ εμείς ..... στις δέκα. 10. Γιατί με ....., αφού ξέρεις ότι έχω δουλειά; 11. Η βρύση ..... όλη τη νύχτα και δεν έκλεισα μάτι.

13 Вставьте подходящие глаголы в правильной форме:

α) πηγαίνω, τρώω, πίνω, ακούω, έχω, αποφασίζω, νιώθω, καλώ, δίνω, λέω, γυρίζω, πίνω, πειράζω:

Χθες οι φίλοι μου κι εγώ ..... σε μια ταβέρνα. Εκεί ....., ... και ..... μουσική ως τα μεσάνυχτα. Μετά ..... στα σπίτια μας κουρασμένοι αλλά ευχαριστημένοι. Τη νύχτα όμως είχα πρόβλημα. Δεν ..... καλά. .... πόνο στο στομάχι. .... το γιατρό κι αυτός μου ..... φάρμακα και μου ..... ότι το ποτό με ....., Έτσι ..... άλλη φορά ..... πιο λίγο.

β) είμαι, χιονίζει, φυσάω, κάνω, λάμπω, βγαίνω, κρυώνω, μένω, μελετώ:

Την περασμένη εβδομάδα ο καιρός ..... πολύ άσχημος. .... συνέχεια και .... πολύ κρύο. Εγώ δεν ..... καθόλου έξω, γιατί ..... πολύ. .... συνέχεια στο σπίτι και ..... τα μαθήματά μου. Ευτυχώς τώρα ο ήλιος ..... ξανά.

14 Раскройте скобки:

1. Τον καιρό που (μένω) στο σπίτι εκείνο που δεν (έχω) ασανσέρ, (ανεβαίνω) στον πέμπτο όροφο με τα πόδια. Αυτό μας (κουράζω) βέβαια, αλλά (καταλαβαίνω) ότι μ' αυτόν τον τρόπο (γυμνάζω) πολύ ωραία τα πόδια μας. 2. Πάντα μου το (λέω), γιατρέ μου, κι εγώ δεν το (καταλαβαίνω) πόσο κακό μου (κάνω) που (καπνίζω). Τώρα που το (κόβω) το τσιγάρο, (βλέπω) πως είμαι πολύ καλύτερα από πριν. 3. Μα, πώς το 'παθες αυτό, θεία μου; Εσύ πάντα (κλειδώνω) το σπίτι και (ελέγχω) τις πόρτες και τα παράθυρα πριν (φεύγω). Ποτέ δεν τα (ξεχνώ). 4. Όλες αυτές τις μέρες κάναμε τις ετοιμασίες για τις γιορτές που έρχονται. Η μητέρα απ' το πρωί ως το βράδυ (δουλεύω). (Μπαίνω) και (βγαίνω) από το μπαλκόνι στα δωμάτια. (Σκουπίζω), (σφουγγαρίζω) και (ξεσκονίζω) σαν μηχανή. 5. Όταν (είμαι) μικρή, (λέω) ψέματα. Οι γονείς της δεν (ξέρω) τι (κάνω) μαζί της. Όποτε (ανακαλύπτω) πως (λέω) ψέματα, (φωνάζω) και τη (μαλώνω). 6. Όταν (μένω) σ' εκείνη την πόλη, (βλέπω) από το παράθυρο του δωματίου μας ένα μεγάλο πάρκο. 7. Χθες δεν (τρώω) τίποτα, γιατί (είμαι) άρρωστος και δεν (έχω) καθόλου όρεξη. 8. (Πηγαίνω) στον κήπο για (βλέπω) τι κάνουν τα αγόρια. Ο Τάκης (κόβω) το χορτάρι και ο Νίκος το (ποτίζω). 9. Ενώ εμείς (ψαρεύω), κάποιος (μπαίνω) στο σπίτι μας και (αφήνω) αυτό το σημείωμα.

15 *Поговорите друг с другом, используя ключевые слова, п.χ.: Άρης (διαβάζω) / εφημερίδα του; // κάποιος (φωνάζω) / «βοήθεια!».- Τι έγινε την ώρα που ο Άρης διάβαζε την εφημερίδα του; — Κάποιος φώναζε «βοήθεια!».*

1. Παιδιά (τραγουδώ); // (ανοίγω) / πόρτα / ξαφνικά. 2. (Εσείς) (ακούω) / μουσική / (έρχομαι) / η κυρία / από τον κάτω όροφο. 3. Πάνος (χορεύω) με / Άννα; (σταματώ) / μουσική. 4. Γονείς της (ψωνίζω); // κάποιος / (τηλεφωνώ) / (ζητώ) μητέρα της. 5. Αδέρφια (παίζω) μπάσκετ; // (χαλάω) / καιρός. 6. (Εσείς) (γυρίζω) από / δουλειά; // (συναντώ) / ένας φίλος μας.

16 *Составьте предложения с ενώ, την ώρα που, п.χ.: Την ώρα που περπατούσα στο δρόμο, ξαφνικά έπεσα κάτω. Используйте ключевые слова:*

άρχισε η βροχή, ο σερβιτόρος είπε: «να σας φέρω το λογαριασμό γιατί φεύγω σε λίγο;», χτύπησε το τηλέφωνο, γύρισαν τα παιδιά από το σχολείο, μπήκε η Ελένη και φώναξε: «τι γίνεται εδώ;», είδα κάτι παράξενο, του ήρθε μια καλή ιδέα, έφυγε το τρένο.

17 *Поставьте глаголы в паратаτικούς:*

1. Την ώρα που ο παππούς της (δουλεύω) στον κήπο, αυτή (ετοιμάζω) το τραπέζι. 2. Πριν από τρία χρόνια (πηγαίνω) στη Γερμανία σχεδόν κάθε μήνα για δουλειές. 3. Παλιότερα δεν (κυκλοφορώ) τόσα αυτοκίνητα στους δρόμους. 4. Με τις φασαρίες που (δημιουργώ) στη γειτονιά, (στενοχωρώ) τους γονείς του. 5. Δεν (τρώω) πάντα τόσο πολύ όσο τώρα τελευταία. 6. Εσείς πάντα (προσπαθώ) να μην κάνετε λάθη και πάντα (έχω) καλά αποτελέσματα. 7. Όταν (αργώ) στο ραντεβού μας, αυτός ποτέ δεν (θυμώνω). 8. Σήμερα δεν (νιώθω) καλά όλη την ημέρα. 9. Στις εκδρομές μας (διασκεδάζω) πάντα πολύ. 10. Όταν (είμαι) στο στρατό, η γυναίκα του (τηλεφωνώ) τρεις φορές την εβδομάδα.

18 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Ποτέ δεν (ξεχνώ, τηλεφωνώ) στους φίλους του. 2. Όταν (μένω) στην Αθήνα πέρσι, (πηγαίνω) συχνά στα μουσεία; 3. Από 'δω και πέρα δεν (μπορώ, βλέπω) τους φίλους μου συχνά, γιατί (ταξιδεύω) κάθε βδομάδα. 4. (Χτυπώ) την πόρτα. Γιατί δεν (ανοίγω); 5. Η βενζίνη (είμαι) πολύ ακριβή. Από 'δω και εμπρός δε (χρησιμοποιώ) το αυτοκίνητό μας για (πηγαίνω) στη δουλειά μας. (Παίρνω) λεωφορείο. 6. Όταν (φτάνω) στο πάρτι, οι φίλοι της (χορεύω). 7. Εκεί που (περπατώ), (ακούω) μια φωνή πίσω μου. 8. Όταν είχαμε διακοπές οι μέρες πάντα (περνώ) γρήγορα. 9. Όλη την ημέρα η αδερφή σου (μελετώ), ενώ εσύ (παίζω). 10. (Συναντώ) τη φίλη μου εντελώς τυχαία την ώρα που (χαζεύω) στις βιτρίνες των καταστημάτων.

19 *Раскройте скобки, употребив глаголы в перфектных временах:*

1. Ο Τάσος και η Ζωή δεν (αλλάζω) καθόλου σχολείο. 2. Μερικές μέρες πριν φτάσουμε ο αδερφός μου και η γυναίκα του (ετοιμάζω) το σπίτι. 3. (Ταξιδεύω) ποτέ με πλοίο, κύριε Βασιλάκη; 4. Μέχρι το σαββατοκύριακο ο καιρός (αλλάζω). 5. Όταν έφτασα στην αγορά, τα καταστήματα (κλείνω). 6. Κυρία Παπαδάτου, (κόβω) το κάπνισμα; 7. Όταν πήρε τηλέφωνο η Δάφνη, ο Κώστας και η Άννα δεν (επιστρέφω) ακόμα στο σπίτι. 8. Εσείς (ακούω) αυτές τις φήμες; 9. Σε πέντε μέρες το παιδί (αναρρώνω) τελείως. 10. Κύριε Λεωνίδα, (μαθαίνω) τίποτα για το ατύχημα; 11. Δεν (στρώνω) ακόμα το τραπέζι, όταν ήρθαν οι καλεσμένοι. 12. Κάνε

πολύ κρύο εδώ μέσα, γιατί ο Παύλος (αφήνω) το παράθυρο ανοιχτό. 13. Μέχρι να γυρίσει ο γιος μου από το σχολείο, εγώ (τελειώνω) όλες τις δουλειές του σπιτιού. 14. Ο θεός μου (αποφασίζω) να αλλάξει δουλειά. 15. Ώσπου οι γείτονές σας να γυρίσουν, (βάφω) όλο το σπίτι.

20 *Перепишите предложения, используя деепричастия:*

1. Καθώς περνούσα από την πλατεία, είδα πολύ κόσμο μαζεμένο και πλησίασα να δω τι συμβαίνει. 2. Επειδή δεν ήθελε να κλάψει μπροστά του, έφυγε. 3. Κατέβασε το κεφάλι, επειδή διαπίστωσε το λάθος του. 4. Με το να πίνεις συνέχεια, δεν λύνεις τα προβλήματά σου. 5. Αν ανοίξεις το πρώτο συρτάρι, θα το βρεις. 6. Επειδή δεν είχε τι να μου απαντήσει, άλλαξε κουβέντα. 7. Με το να επιμένεις και να φωνάζεις ότι έχεις δίκιο δεν πείθεις κανέναν. 8. Τι εννοείς, όταν λες ότι κανένας δεν μου έχει εμπιστοσύνη; 9. Βημάτιζε νευρικά έξω από το γραφείο ενώ περίμενε την απόφαση. 10. Καθώς μιλούσε στο τηλέφωνο, άκουσε έναν παράξενο θόρυβο πίσω από την πόρτα. 11. Έμειναν όλο το απόγευμα στη βιβλιοθήκη. Διάβαζαν ιστορία. 12. Τα παιδιά ήρθαν στις 10 το βράδυ· έφεραν και τους φίλους τους. 13. Ο Μάρκος γύρισε στο σπίτι βιαστικά. Έτρεχε σ' όλο το δρόμο. 14. Περάσαμε πολύ όμορφα: μιλούσαμε όλο το βράδυ για τα παλιά. 15. Έφτασαν στο σχολείο χαρούμενοι· γελούσαν και τραγουδούσαν.

21 *Раскройте скобки, выбрав правильное время и наклонение глагола. Озаглавьте текст.*

Στα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι (εξηγώ) τη δημιουργία του κόσμου μ' ένα μύθο.

Στην αρχή (υπάρχω) το χάος. Πυκνό σκοτάδι (επικρατώ) παντού. (Περνώ) αμέτρητοι αιώνες, ώσπου να δημιουργηθεί η Γη. Η Γη (γεννώ) τα βουνά και τη θάλασσα, τη μέρα και τη νύχτα.

Ο ουρανός (τυλίγω) με το γαλάζιο χρώμα του τη γη και τη (σκεπάζω) απ' άκρη σ' άκρη. Ύστερα (κάθομαι) στο θρόνο του, πάνω σε πολύχρωμα σύννεφα, και από κει (κυβερνώ) τον κόσμο. Μετά παντρεύτηκε τη Γη και από το γάμο τους γεννήθηκαν οι Τιτάνες, πλάσματα γιγάντια με υπερφυσικές δυνάμεις.

(Περνώ) πολλά χρόνια. Ο Κρόνος, ένας από τους Τιτάνες, (καταφέρνω) (γίνομαι) ο ίδιος αφέντης του κόσμου. Παντρεύτηκε τη Ρέα και (έχω) πολλά παιδιά: την Εστία, τη Δήμητρα, τον Πλούτωνα, τον Ποσειδώνα, το Δία.

Ο Δίας, ως δυνατότερος, (αποφασίζω) (νικώ) τους Τιτάνες και τον Κρόνο. Έτσι (αρχίζω) ένας τρομερός πόλεμος, η Τιτανομαχία, ανάμεσα στους Τιτάνες, με αρχηγό τον Κρόνο, και τα παιδιά του, με αρχηγό το Δία. Η σύγκρουσή τους (κρατώ) πολλά χρόνια. Στο τέλος (νικώ) ο Δίας και τ' αδέρφια του. Ηρεμία (επικρατώ) παντού. Ο Δίας (γίνομαι) κυρίαρχος του κόσμου. (Παντρεύομαι) την Ήρα και (αποκτώ) πολλά παιδιά. Κι όλοι μαζί (ζω) ευτυχισμένοι στον Όλυμπο.

22 *Заполните пропуски в тексте «Δήμητρα και Περσεφόνη» фразами (А — О):*

Α — βγήκε μπροστά της

Β — η θεά της γεωργίας

Γ — άπλωσε τα χέρια της

Δ — την αλλαγή των εποχών

Ε — για την καλή σοδειά

Ζ — ενώ με την απουσία της

Η — η γη έπαψε να δίνει καρπούς

Ο — την άρπαξε και πήρε το δρόμο

Θ — είδε ένα νάρκισσο

Ι — βοήθεια από το Δία

Κ — έριχναν τα φύλλα τους

Λ — τον περισσότερο χρόνο

Μ — έπαιζε σ' ένα λιβάδι

Ν — η γη άνοιξε

Ξ — άκουσε τη φωνή της

Δήμητρα και Περσεφόνη

Η Δήμητρα ήταν (1). Οι Έλληνες τη λάτρευαν, γιατί φρόντιζε (2).

Κάποτε η Περσεφόνη, κόρη της Δήμητρας, (3) κατάσπαρτο με λουλούδια. Ξαφνικά (4), που ξεπερνούσε όλα τα λουλούδια σε ομορφιά. Η Περσεφόνη, μαγεμένη, (5) να το πιάσει. Όμως εκείνη τη στιγμή (6) και ο Πλούτωνας, αδελφός του Δία και άρχοντας του Κάτω Κόσμου, (7) Γοητευμένος από την ομορφιά της (8) για το σκοτεινό παλάτι του. Εκείνη άρχισε να φωνάζει τη μητέρα της. Η Δήμητρα (9) και έτρεξε να τη βρει. Μάταια όμως έψαχνε· η Περσεφόνη ήταν άφαντη. Άρχισε τους θρήνους (10). Η πείνα θέριζε τους ανθρώπους. Όλοι τότε ζητούσαν (11). Ο Δίας, για να σταματήσει το κακό, αποφάσισε να ζει η Περσεφόνη (12) στη γη με τη μητέρα της και το λιγότερο στον Άδη. Όταν η Δήμητρα είχε μαζί της τη κόρη της, ήταν χαρούμενη και η φύση άνθιζε. Όταν όμως η κόρη της ήταν μακριά της, ένιωθε δυστυχισμένη και πολλά δέντρα (13).

Με την παρουσία της Περσεφόνης στη γη ερχόταν η Άνοιξη, το Καλοκαίρι και το Φθινόπωρο, (14) ο Χειμώνας.

Μ' αυτόν τον τρόπο οι Έλληνες εξηγούσαν (15).

23 Расположите части текста в правильной последовательности:

Ο Μίνωας και ο Μινώταυρος

1. Από τότε η θάλασσα αυτή πήρε τ' όνομά του: Αιγαίο πέλαγος. Όσο για τον Μίνωα έζησε πολλά χρόνια ακόμα. Αμύθητα ήταν τα πλούτη που έφερε στον τόπο και μεγάλος ο πολιτισμός που γνώρισε η Κρήτη στις μέρες του.

2. Τότε η κόρη του Μίνωα, η Αριάδνη, για να βοηθήσει το Θησέα του έδωσε ένα μακρύ σπάγγο, το «μίτο», και του συμβούλεψε να στερεώσει τη μια άκρη στην είσοδο και να ξετυλίγει σιγά σιγά το νήμα καθώς θα προχωρούσε στο εσωτερικό του Λαβύρινθου.

3. Κάποτε κλείστηκε στο Λαβύρινθο και ο Θησέας, ο γιος του Αιγέα, βασιλιάς της Αθήνας. Ο Θησέας κλείστηκε με τη θέλησή του, μαζί με τα παλικάρια και τις κοπέλες που κάθε 9 χρόνια ήταν υποχρεωμένοι να στέλνουν οι Αθηναίοι στην Κρήτη.

4. Μια μέρα ο Μίνωας παρακάλεσε τον Ποσειδώνα να του στείλει έναν ταύρο για να τον θυσιάσει στο βωμό του. Στη στιγμή, μέσα από τα κύματα της θάλασσας, αναδύθηκε ένας μεγάλος, κάτασπρος ταύρος.

5. Ήταν ο Μινώταυρος. Ο Μίνωας ντράπηκε τόσο, που έδωσε εντολή να κλείσουν το θηρίο αυτό στο Λαβύρινθο, το πολύπλοκο παλάτι που είχε χτίσει ο Δαίδαλος, ο περίφημος αρχιτέκτονας.

6. Όμως ο θεός της θάλασσας θύμωσε πολύ. Και για να τιμωρήσει το Μίνωα για την ασέβειά του, του έστειλε για παιδί ένα θηρίο, που είχε σώμα ανθρώπου και κεφάλι ταύρου.

7. Έτσι ο βασιλιάς της Αθήνας Αιγέας που τους περίμενε, σαν είδε από μακριά τα μαύρα πανιά, έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε νομίζοντας ότι τους είχε κατασπαράξει ο Μινώταυρος.

8. Εκεί φυλάκιζαν όσους ήταν καταδικασμένοι σε θάνατο. Καθώς δεν έβρισκαν την έξοδο, τους έτρωγε ο Μινώταυρος.

9. Ήταν τόσο όμορφος, που σαν τον είδε ο Μίνωας, θέλησε να τον κρατήσει για το κοπάδι του. Θυσίασε λοιπόν έναν άλλο ταύρο.

10. Έτσι, αφού ο Θησέας πάλεψε με το Μινώταυρο και τον σκότωσε, μπόρεσε να βγει πάλι έξω. Αμέσως μπήκε στο πλοίο τους και, μαζί με τους συντρόφους του, πήραν το δρόμο του γυρισμού. Από τη χαρά του όμως ξέχασε ν' αλλάξει τα μαύρα πανιά του карабиού του με άσπρα, όπως του είχε ζητήσει ο πατέρας του.

24 Заполните пропуски в тексте:

Ο δειλός κυνηγός

Με το τόξο περασμένο στον ώμο και το σπαθί στη μέση, ο κυνηγός ...(1)... σ' ένα χωριό.

«Κυνηγώ το μεγάλο λιοντάρι!» ...(2)... σ' όποιον συναντούσε. «Αλλά ...(3)... τα χνάρια του. Μήπως τα είδατε πουθενά;»

Οι άνθρωποι, μόλις ...(4)... τον κυνηγό με τα φοβερά του όπλα κι ...(5)... την ερώτηση, χλώμιαζαν απ' το φόβο τους. «Κυνηγώ το μεγάλο λιοντάρι! Τι ...(6)... παλικάρι!» Εκείνος, ...(7)... στο πρόσωπό τους το φόβο για το θηρίο και το θαυμασμό τους για την παλικαριά ...(8)..., καμάρωνε. «Κυνηγώ το λιοντάρι! Δε βρίσκει κανένας να μου δείξει τα χνάρια του;» ...(9)... απ' όπου περνούσε και πήγαινε παραπέρα.

Προχώρησε κι ...(10)... στο δάσος. Εκεί ...(11)... τον μπαρμπα-Βαγγέλη, που έκοβε ξύλα, και ...(12)... ρώτησε: «Μήπως είδες, γέροντα, τίποτα χνάρια λιονταριού;»

Ο γερο-ξυλοκόπος ...(13)... από πάνω ως κάτω τον κυνηγό. «Όχι μόνο τα χνάρια του, μα και το ίδιο το λιοντάρι ...(14)...!»

Ο κυνηγός ...(15)... κι άρχισε να τρέμει. «Όχι... ξέρεις... δε σε ρώτησα για το λιοντάρι... μόνο για τα χνάρια του...» είπε. Ο ξυλοκόπος άρχισε να γελά. Ο κυνηγός ...(16)... κάτω τα όπλα του και το 'βαλε στα πόδια, χωρίς να γυρίσει να κοιτάξει ...(17)... του. Κι ακόμα, θαρρώ, τρέχει...

Μύθος του Αισώπου (διασκευή)

1. α) φτάνοντας	β) θα φτάσει	γ) έφτανε	δ) έφτασε
2. α) είπε	β) έλεγε	γ) λέει	δ) λέγοντας
3. α) έχασα	β) έχανα	γ) θα χάσω	δ) χάνω
4. α) είδαν	β) βλέπουν	γ) έβλεπαν	δ) βλέποντας
5. α) ακούνε	β) άκουσαν	γ) άκουγαν	δ) θ' ακούσουν
6. α) δειλό	β) έξυπνο	γ) φοβισμένο	δ) θαρραλέο
7. α) είδε	β) έβλεπε	γ) βλέπει	δ) βλέποντας
8. α) του	β) τους	γ) τον	δ) των
9. α) είπε	β) έλεγε	γ) λέει	δ) λέγοντας
10. α) έφτασε	β) έφτανε	γ) φτάνει	δ) φτάνοντας
11. α) συνάντησε	β) συναντούσε	γ) συναντά	δ) συναντιέται
12. α) τον	β) του	γ) αυτός	δ) εκείνος
13. α) κοιτάζε	β) κοιτάζε	γ) κοιτούσε	δ) κοιτάζοντας
14. α) σου έδειξα	β) σου έδειχνα	γ) θα σου δείχνω	δ) θα σου δείξω
15. α) κίτρινος	β) κιτρινίσε	γ) κιτρινίζε	δ) κιτρινίζει
16. α) πετά	β) πετούσε	γ) πέταξε	δ) να πετάξει
17. α) μπροστά	β) απέναντι	γ) δεξιά	δ) πίσω

25 Заполните пропуски в тексте следующими словами и выражениями (одно из них лишнее): τις μεταφορές, ξεκίνησαν, με ζώα, βούλιαξε, χωριό, στο νερό, στο άλλο, αγρότης, από αυτό, σφουγγάρια, ανάλαφρος, ζημιά, ποτάμι

Ο γάιδαρος φορτωμένος με αλάτι

Μύθος του Αισώπου (διασκευή)

Στα πολύ παλιά χρόνια, τότε που δεν υπήρχαν φορτηγά αυτοκίνητα για να κάνουν τις μεταφορές, οι άνθρωποι μετέφεραν τα πράγματά τους ..... Ο συμπαθητικός γάιδαρος ήταν κυρίως το ζώο που έκανε .....

Κάποτε ένας χωρικός ήθελε να μεταφέρει αλάτι από ένα χωριό ..... Ανάμεσα στα δύο αυτά χωριά περνούσε ένα ..... Φόρτωσε, λοιπόν, το γαίδαρό του με αλάτι και ..... Έφτασαν στο ποτάμι και έπρεπε να περάσουν μέσα ..... Την ώρα όμως που το περνούσαν, ο γάιδαρος, έτσι όπως ήταν φορτωμένος με το βαρύ φορτίο, σκόνταψε σε μια πέτρα και έπεσε μέσα ..... Τότε το αλάτι έλιωσε κι αυτός βγήκε έξω από το νερό .....

Μετά από μέρες ο χωρικός φόρτωσε το γαίδαρό του με σφουγγάρια για να πλύνει στο απέναντι ..... Την ώρα όμως που περνούσαν το ποτάμι ο γάιδαρος έπεσε επίτηδες μέσα στο νερό, πιστεύοντας ότι θα λιώσουν και τα ..... Τα σφουγγάρια όμως γέμισαν νερό, έγιναν βαριά κι αυτός .....

Επιμύθιο: Ο μύθος δηλώνει ότι, πολλές φορές, εκεί που περιμένουμε κέρδος, έχουμε .....

26 α) Προчитайте и перескажите.

б) Напишите изложение.

Ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος

Όταν ο Δαίδαλος τέλειωσε το παλάτι της Κνωσού, θέλησε να φύγει με το γαίδαρό του, αλλά ο βασιλιάς Μίνωας δεν τον άφησε. Κανένα καράβι δεν τον έπαιρνε για την Αθήνα. Εκείνος, όμως, βρήκε τρόπο να φύγουν. Ο Δαίδαλος έφτιαξε δυο ζευγάρια φτερά, τα κόλλησε με κερί στους δικούς του ώμους και του γιου του και έφυγαν κρυφά από το παλάτι.

Ανέβηκαν ψηλά σ' ένα λόφο και, πριν πετάξουν, ο Δαίδαλος έδωσε τις τελευταίες συμβουλές στον Ίκαρο. «Ίκαρε, γιε μου, πρόσεξε καλά. Να μην πηγαίνεις πολύ ψηλά! Ο ήλιος θα λιώσει το κερί και θα χάσεις τα φτερά σου. Ούτε πάλι να πηγαίνεις πολύ χαμηλά, γιατί τα κύματα θα βρέξουν τα φτερά σου και θα πνιγείς!»

Χαρούμενος ο Ίκαρος πέταξε πρώτος. Τον ακολούθησε ο πατέρας του. «Πετάμε σαν πουλιά!» φώναξε ο Ίκαρος κι από τη χαρά του πετούσε πότε εμπρός και πότε πίσω από τον Δαίδαλο. Κάποια στιγμή κατέβηκε πολύ χαμηλά, μέχρι τα κύματα. Ύστερα πάλι, σαν αετός ανέβηκε πολύ ψηλά. Μπήκε και βγήκε πολλές φορές στα σύννεφα. Ανήσυχος ο Δαίδαλος τού φώναξε: «Ίκαρε, παιδί μου, πρόσεχε, μην κάνεις τρέλες!» Ο Ίκαρος, όμως, δεν άκουγε. Τη μια κατέβηκε χαμηλά, ως τα κύματα, για να δει με χαρά τα νησιά του Αιγαίου και την άλλη ανέβαινε πάλι ψηλά. Κάποια στιγμή, που ο Δαίδαλος γύρισε να κοιτάξει, δεν τον είδε πουθενά. Εκείνος πετώντας ολοένα και πιο ψηλά είχε φτάσει κιάλας μέχρι τον ήλιο. Το κερί έλιωσε, τα φτερά ξεκόλλησαν κι ο Ίκαρος έπεσε στη θάλασσα.

«Συμφορά μου», φώναξε ο πατέρας, «χάθηκε το παιδί μου!»

Για ώρα πολλή έκανε γύρους και κοίταζε το πέλαγο. Πουθενά, όμως, δεν έβλεπε τίποτε πια. Στο τέλος, πάνω στα κύματα είδε κάποια σκόρπια φτερά και στ' ακρογιάλι ενός νησιού βρήκε το ίδιο το παιδί του νεκρό. Με θρήνους έθαψε τον Ίκαρο στο νησί, που ονομάστηκε από τότε Ικαρία.

χάθηκε — *αόριστος 3-го л. ед.ч. глагола ханомαι*

ονομάστηκε — *αόριστος 3-го л. ед.ч. глагола именован*

27 Заполните пропуски в тексте:

Το πάθημα του Αλεκτρύωνα

Ο Άρης, ο θεός ..... πολέμου, πήρε κάποτε στο παλάτι ..... υπηρέτη, που ..... έλεγαν Αλεκτρύωνα.

— Εσύ, ... λέει άγρια, ... θέλω τίποτε ..... να κάνεις, παρά ..... με ξυπνάς με ..... δυνατή ..... φωνή κάθε πρωί, πολύ πρωί όμως, μόλις παίρνει να χαράζει ..... ανατολή.

Ο Αλεκτρύωνας — ..... να κάνει; — δέχτηκε. Έτσι, έμενε ξάγρυπνος ..... τη νύχτα. Και μόλις έβλεπε ν' αρχίζει ..... χαράζει, έβαζε δυνατή φωνή.

Κάποτε ....., είτε γιατί ..... κουρασμένος, ... γιατί ..... νανούρισε ο βουνίσσιος αέρας, ... πήρε βαρύς ο ύπνος και πού να ξυπνήσει! Ξημέρωσε για καλά, βγήκε ο ήλιος, ξύπνησαν ..... οι θεοί, εκτός ..... τον Άρη. Ωσπου μπήκε ο ήλιος απ' το παράθυρό ..... και ..... άγγιξε με ..... καντερές ..... ακτίνες. Πετάγεται πάνω ο θεός, τρίβει τα μάτια ....., κοιτάζει ολόγυρα. .... μέρα· σχεδόν κοντεύει μεσημέρι. Βάζει θυμωμένος ..... φωνές:

— Αλεκτρύωνα! Αλεκτρύωνα! ..... είσαι;

Ξύπνησε κι ο Αλεκτρύωνας. Τρέχει τρομαγμένος και ντροπιασμένος μπροστά ..... θεό. Χάνει τα λόγια ....., δεν ξέρει ..... να πει. Κι ο Άρης φωνάζει, ... μαλώνει, χαλά τον κόσμο.

— Γι' ..... που έκανες ..... πάψεις πια να ..... άνθρωπος. Να, απ' αυτή κιάλας ..... ώρα ..... κάνω πουλί. Κι αν ..... αρέσει, ξέχνα άλλη φορά τη δουλειά .....!

Κι έγινε πουλί ο δύστυχος ο Αλεκτρύωνας, έγινε κόκορας. Κι ..... τότε κάθε πρωί λαλεί δυνατά αρκετές φορές. Και δεν ξεχνά ποτέ ..... τη δουλειά ....., ό,τι και να γίνει.

28 Перескажите известные вам мифы и басни.

Ιδιώματα — Εκφράσεις

μύθος (*перен.*) — πρόσωπο που περιβάλλεται με φήμη, που είναι πολύ πέρα από τα ανθρώπινα μέτρα: Η Γκρέτα Γκάρμπο υπήρξε ένας μύθος του κινηματογράφου

δαίδαλος — 1) περίπλοκη κατασκευή (κτίριο, διάδρομος) που μοιάζει με λαβύρινθο, 2) (*перен.*) η έλλειψη λύσης (διεξόδου) σε ένα πρόβλημα: Τελικά χάθηκε μέσα στους δαιδάλους των προβλημάτων και της γραφειοκρατίας.

δαιδαλώδης = πολύπλοκος, πολυσύνθετος

παραμύθι (*перен.*) — ψέμα: Βρε, άσε το παραμύθι και πες τι έγινε πραγματικά!

ο πρίγκιπας /το πριγκιπόπουλο /το βασιλόπουλο του παραμυθιού

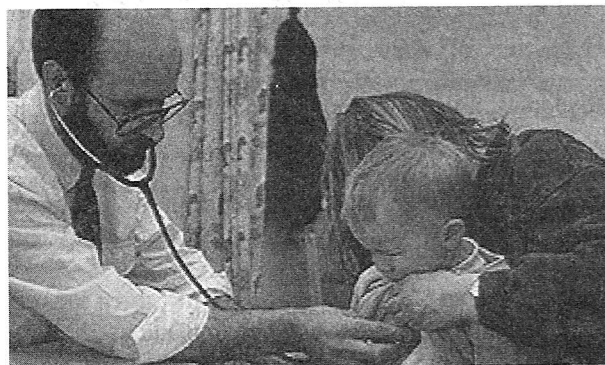
Τέλος (Τέλειωσαν) τα παραμύθια! (ως προειδοποίηση να σταματήσει κάποιος να ψεύδεται ή να ζει με ψευδαισθήσεις)

Κεφάλαιο 16 Υγεία

Γραμματική: Παθητικά ρήματα — Αόριστος. Сложные слова с частицей -δήποτε.
Υποπρεβление Συνεχής προστακτική вместо Απλής προστακτική.

Μια ξαφνική αδιαθεσία

Το προηγούμενο σαββατοκύριακο είχα προγραμματίσει μια διήμερη εκδρομή στην Κεφαλλονιά. Και ενώ όλα ήταν έτοιμα, αισθάνθηκα ξαφνικά αδιαθεσία. Ισχυρή ζαλάδα, βήχας, ιδρώτας και τάση για εμετό, ήταν τα πρώτα συμπτώματα. Στη συνέχεια μου

ανέβηκε ο πυρετός και ένιωσα τα πόδια μου να κόβονται.

Έτσι κρεβατώθηκα για τα καλά και κάλεσα το γιατρό. Ο γιατρός με εξέτασε προσεκτικά, με ακροάστηκε με τα ακουστικά και διαπίστωσε δυνατό κρυολόγημα. Μου συνέστησε να μείνω ξάπλα για τρεις μέρες και μου έδωσε φάρμακα αντιπυρετικά, αντιβηχικά, καθώς επίσης και αντιβιοτικά.

Στενοχωρήθηκα πάρα πολύ, όχι τόσο γιατί αρρώστησα, αλλά γιατί έχασα την εκδρομή. Ελπίζω μια άλλη φορά να μην έχω την ίδια τύχη.

Λεξιλόγιο

προγραμματίζω — планировать
η εκδρομή — поездка
η αδιαθεσία — недомогание
η ζαλάδα — головокружение
ο ιδρώτας — пот
ο εμετός — рвота
το σύμπτωμα — симптом
ακροάζομαι — прослушивать (больного)
το κρυολόγημα — простуда
τάση για εμετό — тошнота
συστήνω (αόρ. σύστησα) — советовать, рекомендовать, = συνιστώ (αόρ. συνέστησα); знакомить

διήμερος — двухдневный
αισθάνομαι — чувствовать (себя)
ισχυρός — сильный, δυνατός
ο βήχας — кашель
ο πυρετός — жар, температура
κρεβατώνομαι — лечь в постель
για τα καλά = πολύ, σοβαρά, αρκετά
διαπιστώνω — констатировать, обнаруживать
ξάπλα — лежание; лежать
εξετάζω — обследовать, осматривать
κόβονται τα πόδια μου — подкашиваются ноги

Γραμματική

Прошедшее время αόριστος глаголов страдательного залога

Α) Для образования паθητικός αόριστος от глагола 1-го спряжения необходимо знать αόριστος этого глагола в действительном залоге (ενεργητική φωνή).

-νω ⇔ -σα ⇔ -θηκα

(δένω — έδεσα) δένομαι — δέθηκα, (ψήνω — έψησα) ψήνομαι — ψήθηκα

Исключения: κλείνομαι — κλείστηκα, πιάνομαι — πιάστηκα, σβήνομαι — σβήστηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: λύνομαι, γνύνομαι, πληρώνομαι, χάνομαι, σηκώνομαι, σκοτώνομαι, ξαπλώνομαι, κλειδώνομαι, μορφώνομαι, πληγώνομαι, λερώνομαι, απλώνομαι, βουλώνομαι

-ζω, -θω ⇨ -σα ⇨ -στηκα /-σθηκα

(ετοιμάζω — ετοιμάσα) ετοιμάζομαι — ετοιμάστηκα /-σθηκα

Исключение: κερδίζομαι — κερδήθηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: λούζομαι, ονομάζομαι, αναγκάζομαι, βασίζομαι, γυμνάζομαι, εργάζομαι, κουράζομαι, ζαλίζομαι, προβληματίζομαι, орκίζομαι, εμποδίζομαι, επηρεάζομαι, υποψιάζομαι, τραυματίζομαι, σχηματίζομαι, ξεκουράζομαι, σχεδιάζομαι, φωτίζομαι, φαντάζομαι, ξυρίζομαι, αποφασίζομαι, εκφράζομαι, χτενίζομαι, σκεπάζομαι, καθαρίζομαι, σκουπίζομαι, σφουγγαρίζομαι, διαβάζομαι, γιορτάζομαι, γυρίζομαι, δανείζομαι, αγοράζομαι, εξετάζομαι, πείθομαι

-ζω, -κω, -γω, -γω, -σκω, -χνω, -γх, -γγω, -ττω, -σσω ⇨ -ξα ⇨ -χηκα /-χθηκα

(διαλέγω — διάλεξα) διαλέγομαι — διαλέχηκα /-χθηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: παίζομαι, αλλάζομαι, αρπάζομαι, κοιτάζομαι, τρομάζομαι, σπηρίζομαι, πειράζομαι, μπλέκομαι, ανοίγομαι, φυλάγομαι, εκλέγομαι, πλέκομαι, ελέγχομαι, διδάσκομαι, ρίχνομαι, φτιάχνομαι, διώχνομαι, ψάχνομαι, σπρώχνομαι, σφίγγομαι, κηρύττομαι, αναπτύσσομαι, εξελίσσομαι, απαλλάσσομαι

-πω, -βω, -φω, -πτω ⇨ -ψα ⇨ -φτηκα /-φθήκα

(βάφω — έβαψα) βάφομαι — βάφτηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: ανάβομαι, κρύβομαι, γράφομαι, ράβομαι, ανακαλύπτομαι, υπογράφομαι, εγκαταλείπομαι, σκέφτομαι, επισκέφτομαι

-εύω ⇨ -εψα ⇨ -εύτηκα

(μαζεύω — μάζεψα) μαζεύομαι — μαζεύτηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: παντρεύομαι, μαγειρεύομαι, γιατρεύομαι, ξοδεύομαι, ανακατεύομαι, δουλεύομαι, βολεύομαι, μπερδεύομαι, ερωτεύομαι, λατρεύομαι, αστειεύομαι, βραβεύομαι, κουρεύομαι, προστατεύομαι

В) *Παθητικός аόριστος* от глаголов 2-го спряжения образуется по такому же принципу, что и от 1-го спряжения: от формы *аόριστος* действительного залога отбрасывается окончание с предшествующей согласной и добавляется -θηκα (-στηκα, ...), при этом:

-ώ /-άω, -ώ ⇨ -ησα ⇨ -ήθηκα

(αγαπάω — αγάπησα) αγαπιέμαι — αγαπήθηκα, (αδικώ — αδίκησα) αδικούμαι — αδικήθηκα

Тренировочное упражнение: образуйте аόριστος от глаголов: μιλιέμαι, συναντιέμαι, ζητιέμαι /ζητούμαι, απαντιέμαι, ρωτιέμαι, συζητιέμαι /συζητούμαι, φιλιέμαι, τραγουδιέμαι, γεννιέμαι, κουνιέμαι, κρατιέμαι, κυβερνιέμαι, μετριέμαι, νικιέμαι, χτυπιέμαι, χασμουριέμαι, αναρωτιέμαι, τηλεφωνιέμαι, εξυπηρετούμαι, ασχολούμαι, απασχολούμαι, περιποιούμαι, συνεννοούμαι, μιμούμαι, προηγούμαι, διηγούμαι, εξηγούμαι, ωφελούμαι, δικαιολογούμαι, τακτοποιούμαι, χρησιμοποιούμαι, ειδοποιούμαι, θεωρούμαι, δημιουργούμαι, καλλιεργούμαι, κατοικούμαι, πληροφορούμαι, ικανοποιούμαι, στερούμαι, συγκινούμαι, τιμωρούμαι, στενοχωρούμαι /στενοχωριέμαι, συγχωρούμαι / συ(γ)χωριέμαι, παρηγορούμαι /παρηγοριέμαι, αρνούμαι /αρνιέμαι

-ώ /-άω ⇨ -ασα ⇨ άστηκα

(γελάω — γέλασα) γελιέμαι — γελάστηκα, κρεμιέμαι — κρεμάστηκα, περνιέμαι — περάστηκα

-ώ /-άω, -ώ ⇨ -εσα ⇨ -έθηκα, -ώ ⇨ -εσα ⇨ -έστηκα

(φοράω — φόρεσα) φοριέμαι — φορέθηκα

Тренировочное упражнение: по этому образцу образуйте аористос от следующих глаголов: αφαιρούμαι, εξαιρούμαι, διαιρούμαι, στενοχωρούμαι /στενοχωριέμαι, συγχωρούμαι /συ(γ)χωριέμαι, βαριέμαι, παραπονιέμαι

(καλώ — κάλεσα) καλούμαι — καλέστηκα

по этому образцу образуйте аористос от глаголов: αποτελούμαι, εκτελούμαι

-ώ /-άω ⇨ -ηξα ⇨ -ήχτηκα /-ήχθηκα

(τραβάω — τράβηξα) τραβιέμαι — τραβήχτηκα, (βουτάω — βούτηξα) βουτιέμαι — βουτήχτηκα

-ώ /-άω ⇨ -αξα ⇨ -άχτηκα /-άχθηκα

(πετάω — πέταξα) πετιέμαι — πετάχτηκα, (βαστάω — βάσταξα) βασιέμαι — βαστάχτηκα

В паθητικός аористос ударение падает на 3-й слог от конца слова для глаголов обоих спряжений.

Παθητικός аористос некоторых неправильных глаголов

αισθάνομαι — αισθάνθηκα

αναβάλλομαι — αναβλήθηκα

αναμειγνύομαι — αναμείχθηκα

ανασταίνομαι — αναστήθηκα

απελπίζομαι — απελπίστηκα

αποθαρρύνομαι — αποθαρρύνθηκα

απονέμομαι — απονεμήθηκα

αρκούμαι — αρκέστηκα

αφήνομαι — αφέθηκα

(βγάζομαι) — βγάλθηκα

βρέχομαι — βράχθηκα

γίνομαι — έγινα

διακόπτομαι — διακόπηκα

εισάγομαι — εισήχθηκα / εισάχθηκα

(ε)παινεύομαι — (ε)παινεύτηκα /-θηκα

έρχομαι — ήρθα

θυμάμαι — θυμήθηκα

καλούμαι — καλέστηκα

κλαίγομαι — κλάφθηκα

κλείνομαι — κλείστηκα

κοιμάμαι — κοιμήθηκα

λέγομαι — ειπώθηκα

μαθαίνομαι — μαθεύτηκα

μετατρέπομαι — μετατρέπηκα

ντρέπομαι — ντρέπηκα

παραπονιέμαι — παραπονέθηκα

πίνομαι — πιώθηκα

ακούγομαι — ακούστηκα

αναγγέλλομαι — αναγγέλθηκα

αναπαύομαι — αναπαύτηκα

αναφέρομαι — αναφέρθηκα

αποδίδομαι — αποδόθηκα

απομακρύνομαι — απομακρύνθηκα

αποτελούμαι — αποτελέστηκα

αυξάνομαι — αυξήθηκα

βάζομαι — βάλθηκα

βλέπομαι — ειδώθηκα

βρίσκομαι — βρέθηκα

δέρνομαι — δάρθηκα

εγκατασταίνομαι — εγκαταστάθηκα

ενδιαφέρομαι — ενδιαφέρθηκα

επιστρέφομαι — επιστράφηκα

εύχομαι — ευχήθηκα

καίγομαι — κάηκα

καταστρέφομαι — καταστράφηκα

κλέβομαι — κλάπηκα, κλέφθηκα

κλίνομαι — κλίθηκα

κουφαίνομαι — κουφάθηκα

λυπάμαι — λυπήθηκα

μεταδίνομαι — μεταδόθηκα

μολύνομαι — μολύνθηκα

παίρνομαι — πάρθηκα

περνιέμαι — περάστηκα

πνίγομαι — πνίγηκα

πλένομαι — πλύθηκα	προκαλούμαι — προκλήθηκα /προκαλέστηκα
προσκαλούμαι — προσκλήθηκα/-καλέστηκα	προσλαμβάνομαι — προσλήφθηκα
προσφέρομαι — προσφέρθηκα	πικραίνομαι — πικράθηκα
σέβομαι — σεβάστηκα	(σημαίνομαι) — σημαίνθηκα
στέλνομαι — στάλθηκα	στρέφομαι — στράφηκα
τρελαίνομαι — τρελάθηκα	τρέφομαι — τράφηκα
τρώγομαι — φαγώθηκα	υποβάλλομαι — υποβλήθηκα
φαίνομαι — φάνηκα	φέρ(ν)ομαι — φέρθηκα
φοβάμαι — φοβήθηκα	χαίρομαι — χάρηκα
ψυχραίνομαι — ψυχράθηκα	υπόσχομαι — υποσχέθηκα

Διάλογος 1. Ο Φοίβος είναι άρρωστος

- Αλκιβάδης: Τι έχεις; Σε βλέπω άκεφο (=χωρίς κέφι, χωρίς όρεξη).
- Φοίβος: Ναι, είμαι λίγο αδιάθετος. Μου φαίνεται πως κρύωσα χθες το βράδυ στον κινηματογράφο. Βλέπεις, άρχισε η ψύχρα.
- Αλκιβάδης: Πήγαινε σπίτι να πλαγιασείς. (=να ξαπλώσεις)
- Φοίβος: Πώς να φύγω από το γραφείο; Έχω πολλή δουλειά.
- Αλκιβάδης: Φύγε, πήγαινε να πλαγιασείς, σου λέω. Θα κάνω εγώ τη δουλειά σου. Μη σε νοιάζει.
- Φοίβος: Πρέπει να πάω στο διευθυντή να πάρω άδεια.
- Αλκιβάδης: Ναι, πήγαινε. Με τα χάλια που έχεις σίγουρα θα σου επιτρέψει να φύγεις.

Διάλογος 2. Στο γιατρό

- Καλησπέρα, γιατρέ.
- Καλησπέρα. Τι σας συμβαίνει;
- Γιατρέ, νιώθω πολύ άσχημα.
- Τι έχετε ακριβώς; Τι σας ενοχλεί;
- Έχω γενική αδυναμία, ζαλάδες και αισθάνομαι πολύ κουρασμένος αν και δεν έχω δουλέψει πολύ. Πονάνε τα μάτια μου, το κεφάλι και όλο μου το σώμα. Νομίζω ότι είμαι και κρυωμένος, γιατί έχω συνάχι.
- Πραγματικά, φαίνεστε πολύ κρυωμένος. Για να σας εξετάσω. Δώστε μου το χέρι σας... (πιάνει το σφυγμό) Ο σφυγμός σας είναι γρήγορος. Έχετε πυρετό. Από πότε δεν αισθάνεστε καλά;
- Από το πρωί. Και χθες το βράδυ είχα νιώσει αδιαθεσία αλλά δεν έδωσα σημασία.
- Κάνετε λάθος που πήγατε στη δουλειά σήμερα.
- Τι έχω, γιατρέ;
- Μην ανησυχείτε. Τίποτα το σοβαρό. Ένα απλό κρυολόγημα. Πρέπει όμως να προσέξετε πολύ για να μην έχετε περιπλοκές.
- Και τι πρέπει να κάνω;
- Εδώ σας έχω γράψει 2 συνταγές. Είστε ασφαλισμένος στο Ι.Κ.Α.;
- Μάλιστα. Ορίστε το βιβλιário.
- Ωραία. Τα χάπια που σας έγραψα είναι για το κρυολόγημα. Θα τα παίρνετε τρεις φορές την ημέρα, από ένα χάπι μετά το φαγητό. Και σταγόνες για το συνάχι.
- Γιατρέ, θα μπορέσω να πάω στη δουλειά αύριο;
- Σε καμία περίπτωση! Είστε πολύ κρυωμένος. Να μείνετε λοιπόν στο κρεβάτι όσον καιρό αισθάνεστε άσχημα. Αυτό που χρειάζεστε τώρα πιο πολύ απ' όλα είναι ξεκούραση. Να μην βγαίνετε από το σπίτι τουλάχιστον δύο-τρεις μέρες.

- Τι άλλο πρέπει να κάνω;
- Πίνετε πολλά υγρά — νερό, τσάι με μέλι, φυσιικούς χυμούς. Παίρνετε βιταμίνη C. Αν τηρήσετε όλες τις οδηγίες μου, ως το τέλος της εβδομάδας θα έχετε αναρρώσει. Περαιστικά σας!
- Ευχαριστώ πολύ, γιατρέ. Πηγαίνω στο φαρμακείο αμέσως.

Λεξιλόγιο

η αδυναμία — слабость, недомогание	κουρασμένος — усталый
ο σφυγμός — пульс	δίνω σημασία — придавать значение
πιάνω το σφυγμό — щупать пульс	τίποτα το σοβαρό — ничего серьезного
η περιπλοκή (=η επιπλοκή) — осложнение	ασφαλισμένος — застрахованный
το βιβλιάριο (3δ.) — библиário υγείας	το χάπι — таблетка
το συνάχι — насморк	η σταγόνα — капля
σε καμία περίπτωση — ни в коем случае	η ξεκούραση — отдых
το υγρό — жидкость	τηρώ τις οδηγίες — следовать указаниям
αναρρώνω = γίνομαι καλά — выздоравливать	Περαιστικά (σου/σας)! — Выздоровливай(-те)!
I.K.A. = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων — Учреждение Социального обеспечения	

Διάλογος 3. Στον παθολόγο

- Πέτρος: Καλησπέρα σας, γιατρέ.
 Γιατρός: Καλησπέρα. Καθίστε, παρακαλώ. Σας ακούω. Τι πρόβλημα έχετε;
 Πέτρος: Έχω έντονο βήχα, συνάχι και πονάει πολύ η πλάτη μου.
 Γιατρός: Μάλιστα. Πόσον καιρό νιώθετε έτσι;
 Πέτρος: Εδώ και τρεις-τέσσερις μέρες, αλλά από χθες η κατάσταση έχει χειροτερέψει, αισθάνομαι πολύ άσχημα και αυτές τις μέρες δεν έχω πια στη δουλειά μου.
 Γιατρός: Έχετε και πυρετό;
 Πέτρος: Ναι, τις πρώτες μέρες είχα γύρω στο 37,6 αλλά τις δύο τελευταίες μέρες είχε φτάσει 39. Παίρνω συνέχεια ασπιρίνες.
 Γιατρός: Μάλιστα! Λοιπόν, ελάτε να σας εξετάσω... Ξαπλώστε, παρακαλώ... Πάρτε μια βαθιά αναπνοή... Πάλι... Αναπνέετε... Βήξτε... Εντάξει... Τελειώσαμε!
 Πέτρος: Λοιπόν, γιατρέ;
 Γιατρός: Έχετε γρίπη. Θα σας δώσω όμως αντιβίωση, γιατί ο πυρετός επιμένει. Έχετε φέρει μαζί σας το βιβλιάριο;
 Πέτρος: Βεβαίως, ορίστε!
 Γιατρός: Ευχαριστώ. Λοιπόν, θα παίρνετε την αντιβίωση κάθε 8 ώρες για τρεις μέρες. Έχετε πάρει καθόλου αντιβίωση πρόσφατα;
 Πέτρος: Όχι, δεν νομίζω.
 Γιατρός: Μήπως είστε αλλεργικός;
 Πέτρος: Όχι, καθόλου.
 Γιατρός: Ωραία. Σας γράφω και ένα σιρόπι για τον βήχα στη συνταγή. Θα παίρνετε ένα κουταλάκι του γλυκού 3 φορές την ημέρα.
 Πέτρος: Πότε μπορώ να γυρίσω στη δουλειά;
 Γιατρός: Θα μείνετε στο σπίτι τουλάχιστον δύο ή τρεις μέρες ακόμα. Χρειάζεστε ζέστη, καλή διατροφή και ξεκούραση. Σε 3-4 μέρες θα έχετε αναρρώσει τελείως.
 Πέτρος: Ευχαριστώ πολύ, γιατρέ! Γεια σας!
 Γιατρός: Γεια σας και περαιστικά!
 Πέτρος: Ευχαριστώ.

Λεξιλόγιο

έντονος — сильный

χειροτερεύω — ухудшаться

η διατροφή — питание

η κατάσταση — положение

πρόσφατα — недавно

η αναπνοή — дыхание, вдох

Διάλογος 4. Πονάει το στομάχι μου

Ο Κυριάκος Ιακώβου είναι στο ιατρείο του παθολόγου κυρίου Στασινόπουλου.

Γιατρός: Καλώς τον κύριο Ιακώβου! Τι έγινε; Έχουμε κάποιο πρόβλημα;

Κυριάκος: Ξέρετε γιατρέ, εδώ και λίγο καιρό πονάει το στομάχι μου. Μερικές φορές όμως ο πόνος πηγαίνει στην πλάτη και στο στήθος. Ανησυχώ μήπως είναι κάτι σοβαρό.

Γιατρός: Καλά, μην ανησυχείτε. Θα δούμε. Από κάπνισμα πώς πάμε; Αν θυμάμαι καλά, δεν καπνίζετε πια.

Κυριάκος: Ναι, ναι, το έκοψα τελείως. Δύο χρόνια τώρα.

Γιατρός: Εγώ ακόμα προσπαθώ.

Κυριάκος: Πώς τα βλέπετε τα πράγματα, γιατρέ;

Γιατρός: Αυτή τη στιγμή δε βλέπω κάτι το ανησυχητικό. Θα ήθελα όμως να κάνετε μερικές εξετάσεις. Τι ασφάλεια έχετε;

Κυριάκος: Είμαι στο Δημόσιο.

Γιατρός: Δώστε μου το βιβλιάριό σας. Θα σας γράψω μία γενική αίματος και μία γενική ούρων. Θα ήθελα επίσης και μία ακτινογραφία θώρακος και πλάτης.

Κυριάκος: Ξέρετε εσείς κάποιον μικροβιολόγο;

Γιατρός: Κοιτάξτε, υπάρχει μια καλή μικροβιολόγος, η κυρία Μαντουβάλου, στο ισόγειο, δίπλα στην είσοδο της πολυκατοικίας. Και αν δεν έχετε εσείς κάποιον ακτινολόγο, μπορώ να σας συστήσω εγώ. Μάριος Σκαλτσάς λέγεται και είναι στη λεωφόρο Θησέως 132. Θα του πείτε ότι σας έστειλα εγώ.

Κυριάκος: Εντάξει, γιατρέ μου.

Γιατρός: Μόλις έχετε τις απαντήσεις, ελάτε να τα ξαναπούμε.

Λεξιλόγιο

το στομάχι — живот; желудок

η πλάτη — спина

ανησυχητικός — вызывающий беспокойство

η ακτινογραφία — рентген

ο / η μικροβιολόγος — микробиолог

γενική (ανάλυση) αίματος / ούρων — общий анализ крови / мочи

Καλώς τον Γιάννη! ⇨ Καλώς τον!

Καλώς τη Μαρία! ⇨ Καλώς την!

Καλώς το παιδί μας! ⇨ Καλώς το!

Καλώς τις κοπέλες! ⇨ Καλώς τες!

ο πόνος — боль

ξαπλώνω — ложиться

η ασφάλεια — страховка

ο θώρακας — грудная клетка

ο / η ακτινολόγος — рентгенолог

είμαι στο Δημόσιο — *имеется в виду организация социального обеспечения для служащих государственных учреждений*

Καλώς τον Άκη και τη Λία! ⇨ Καλώς τους!

Καλώς τα παιδιά! ⇨ Καλώς τα!

Πρόσθετο Λεξιλόγιο

Γιατροί: (ο, η) ακτινολόγος, αναισθησιολόγος, γυναικολόγος, δερματολόγος, ενδοκρινολόγος, καρδιολόγος, μαιευτήρας акушер, μικροβιολόγος, νευρολόγος /νευροπαθολόγος,

ογκολόγος, οδοντίατρος /οδοντογιάτρος *стоматολογ*, ορθοπεδικός, ουρολόγος,
 οφθαλμολόγος, παθολόγος *θεραπευτ*, παιδίατρος, φαρμακοποιός *фармацевт*,
аптекарь, χειρουργός /χειρουργός, ψυχίατρος, ωτορινολαρυγγολόγος /ωρίλα
 το (διοικητικό) προσωπικό — (административный) персонал
 ο,η νοσοκόμος *санитар(-ка)*, *медсестра*, *медбрат*, η νοσοκόμα *медсестра*
 ο τραυματιοφορέας — санитар
 το ιατρείο — кабинет врача, лечебница   το οδοντιατρείο — стоматолог. клиника /
 кабинет
 το πολυϊατρείο /η πολυκλινική — поликлиника
 το χειρουργείο — хирургический кабинет
 το θεραπευτήριο — лечебница
 η ιδιωτική κλινική — частная клиника
 η εντατική — реанимация
 διανυκτερεύω = εφημερεύω — дежурить
 ο διανυκτερεύων γιατρός — дежурный врач
 το εισιτήριο νοσοκομείου — направление в больницу
 το ασθενοφόρο — машина скорой помощи
 το φορείο — носилки
 έκτακτα περιστατικά — экстренные случаи
 η περίθαλψη — уход (за больными), помощь
 η παρακολούθηση — наблюдение
 νοσηλεύομαι — лечиться (в больнице)
 οι Πρώτες Βοήθειες — скорая помощь
 Πόσο κάνει μια επίσκεψη στο γιατρό;
 η αρρώστια, η ασθένεια, η νόσος, το νόσημα — болезнь
 η επιδημία — эпидемия
 η μεταδοτική ασθένεια, η κολλητική αρρώστια — заразная болезнь
 η χρόνια ασθένεια — хроническая болезнь
 η προχωρημένη αρρώστια — запущенная болезнь
 επικίνδυνος — опасный, ακίνδυνος — безопасный, θανατηφόρος — смертельный
 απρόσμενος — неожиданный
 η ιατρική εξέταση — медосмотр, обследование
 η προληπτική θεραπεία — профилактическое лечение
 αρρωσταίνω (αρρώστησα) — болеть, заболеть
 πονάω — болеть, чувствовать боль
 η ενόχληση — беспокойство
 ενοχλώ — беспокоить
 το αντιπυρετικό — жаропонижающее
 το παυσίπονο — болеутоляющее
 η κάψουλα (καψούλα) — капсула
 η αλοιφή / η κρέμα — мазь
 η υπέρταση / η υπόταση — повышенное / пониженное давление
 η ακτινογραφία / ακτινοσκοπία — рентген
 υγιεινός — здоровый, полезный для здоровья (*κλίμα, διατροφή, ζωή*), ант. ανθυγιεινός
 υγιής (-ής,-ές) — здоровый (*άνθρωπος*)
 καλή / κακή κατάσταση της υγείας — хорошее / плохое состояние здоровья
 η βελτίωση — улучшение   βελτιώνομαι = καλυτερεύω
 η επιδείνωση — ухудшение   επιδεινώνομαι = χειροτερεύω
 ο ιός μεταδίδεται — вирус передается   η ίωση — вирусная инфекция
 η εξασθένιση του οργανισμού — ослабление организма
 αισθάνομαι — чувствовать   αντιλαμβάνομαι — чувствовать, ощущать
 η υπερκόπωση *переутомление*, η δηλητηρίαση *отравление*, η ασφυξία *удушье*, η
 αναγούλα *тошнота*, το κάψιμο, το έγκαυμα *ожог*, το κάταγμα (=σπάσιμο) *перелом*, η
 πληγή *рана*, η μόλυνση *заражение*, η αιμορραγία *кровотечение*, η ρινίτιδα = το
 συνάχι, η ξινίλα = καούρα *изжога*, η ανορεξία *отсутствие аппетита*, η αϋπνία
бессонница, η υπνηλία = η νύστα *сонливость*, η βρογχίτιδα *бронхит*, το ρίγος *озноб*,

η δύσπνοια *одышка*, το έλκος *язва*, το εξάνθημα *сыпь*, η ηλίαση *солнечный удар*, η ανεμευλιάνη, το έμφραγμα *инфаркт*, η καρδιακή προσβολή *сердечный приступ*, ο πονοκέφαλος *головная боль*, ο πονόδοντος, το τραύμα, η φλεγμονή *воспаление*, οι γαστρικές διαταραχές *нарушение пищеварения*, η κατάθλιψη *депрессия*, το στραμπούληγμα = η εξάρθρωση *вывих*, η ωτίτιδα *отит*, η σκαληκοειδίτιδα *аппендицит*, η ταχυπαλμία *учащенное сердцебиение*

Τι σας πονάει; — Что у вас болит?

με πονάει το κεφάλι μου = πονάει το κεφάλι μου = το κεφάλι μου πονάει = έχω πονοκέφαλο

μ' έπιασε το κεφάλι μου

με πονάει το δόντι μου = πονάει το δόντι μου = έχω πονόδοντο

με πονάει ο λαιμός μου = πονάει ο λαιμός μου, έχω πονόλαιμο

με πονάει το στομάχι μου = πονάει το στομάχι μου, έχω στομαχόπονο

είμαι κρυωμένος / κρυολογημένος, έχω κρυολόγημα, κρύωσα, κρυολόγησα

έχω συνάχι, είμαι συναχωμένος, συναχώθηκα, τρέχει η μύτη μου

φυσώ τη μύτη μου — сморкаться

έχω αμυγδαλές — у меня гланды

έχω πόνους στην καρδιά — боль в сердце (στο στήθος *в груди*, στο πλευρό *в боку*, στις αρθρώσεις *в суставах*)

υποφέρω (=πάσχω) από αύπνια (από ρευματισμούς, από την καρδιά μου)

είμαι σε ενδιαφέρουσα = είμαι έγκυος

κάνω διάγνωση = βγάζω διάγνωση

κάνω / βγάζω καρδιογράφημα (ακτινογραφία) — делать кардиограмму (рентген)

ακτινογραφία των πνευμόνων — рентген легких

γράφω συνταγή — выписывать рецепт

οξύς (διάχυτος) πόνος — острая (тупая) боль

καλώ / φωνάζω το γιατρό (μ' ένα τηλέφωνημα) — вызывать врача (по телефону)

κοιτάζω τη γλώσσα — смотреть язык, ακροάζομαι τον ασθενή — слушать больного

πιάνω (μετράω) το σφυγμό — считать пульс

μετρώ την πίεση — мерить давление, βάζω θερμόμετρο — ставить термометр

Τι πυρετό έχετε; — Какая у вас температура? Έχω μεγάλο πυρετό.

Ψήνομαι στον πυρετό. — У меня жар. Πέφτει ο πυρετός. — Температура спадает.

Με πιάνει ρίγος = αισθάνομαι ρίγος. — Меня лихорадит.

Έχω ζαλάδες = ζαλιζομαι — у меня головокружение

κόλλησα γρίπ(π)η — я заразился гриппом, подхватил грипп

δεν έχω όρεξη — у меня нет аппетита, μου κόπηκε η όρεξη — у меня пропал аппетит

έχω τάση για εμετό — меня тошнит   κάνω εμετό — меня рвет

πικρίλα στο στόμα — горечь во рту

Παράφαγα / Παραέφαγα (=έφαγα πολύ) και στομάχιασα (=με πόνεσε το στομάχι μου)

Ποιες αρρώστιες περάσατε (παιδί); — Чем вы болели (в детстве)?

Πέρασα ιλαρά (κοκκύτη, ανεμοβλογιά) — Я перенес корь (коклюш, ветрянку)

κάνω δίαιτα — сидеть на диете   κόβω το κάπνισμα / το τσιγάρο — бросить курить

παίρνω φάρμακα — принимать лекарства   κάνω ένεση (εμβόλιο) — делать укол (прививку)

Πώς πρέπει να παίρνω αυτό το φάρμακο;

από 1 χάπι πριν / μετά το φαγητό — по 1 таблетке до / после еды

παίρνω φάρμακο χωρίς / με συνταγή — брать лекарство без рецепта / по рецепту

Δώστε μου κάτι για το βήχα (για το συνάχι, για το πονοκέφαλο)

Όταν καταπίνετε, σας πονάει; — Вам больно глотать?

Αναπνέετε. = Ανασαινέτε (ήρεμα, βαθιά, πιο βαθιά) — Дышите (спокойно, глубоко, глубже)

Βήξτε. Χαλαρώστε. Σηκωθείτε.

Τι όραση έχετε; — Какое у вас зрение?

Έχω μυωπία / пресбиωπία — близорукость / дальнозоркость

Έχω δύο βαθμούς μυωπία. — У меня минус 2.

Χρειάζομαι γυαλιά για διάβασμα / για να βλέπω κοντά / για να βλέπω μακριά
εν ανάγκη — в случае необходимости

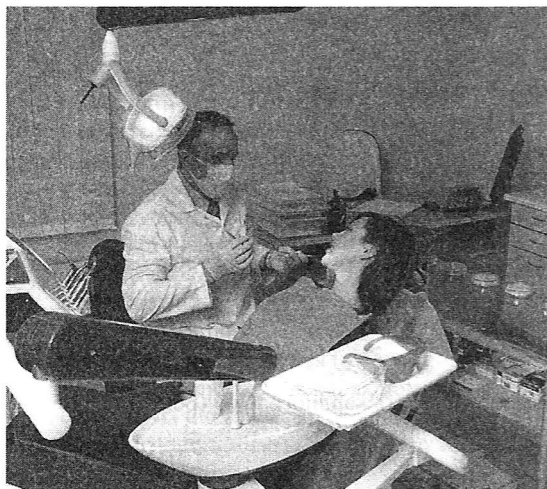
άτομα με ειδικές ανάγκες — люди, нуждающиеся в особом уходе

Ο ασθενής είναι εκτός κινδύνου.

Σώθηκε ως εκ θαύματος.

Αυτό το φάρμακο έχει ημερομηνία λήξεως; Πότε λήγει το φάρμακο; Έχει λήξει.

Διάλογος 5. Στον οδοντίατρο

- Ορίστε, τι έχετε;
- Έχω ένα κούφιο δόντι που με πονάει φοβερά, γιατρέ.
- Καθίστε στην πολυθρόνα, κυρία, γείρετε πίσω το κεφάλι σας, ανοίξτε το στόμα σας. Που ακριβώς πονάτε;
- Πάνω δεξιά σ' αυτό ακριβώς το δόντι.
- Για να το δούμε. Δυστυχώς θέλει βγάλσιμο (πρέπει να κάνουμε εξαγωγή).
- Δεν μπορείτε να το σφραγίσετε;
- Δυστυχώς, όχι.
- Θα με πονέσετε;
- Καθόλου. Αφήστε με μια στιγμή να δω ... Ελάτε ... Μια αναισθητική ένεση... Αυτό ήταν! Πολύ ωραία! Νάτο!
- Μπα! Το βγάλατε κιόλας; Μα ήθελα να το διατηρήσω το δόντι, γιατρέ.
- Ήταν αδύνατο, έτσι κατάντρο και χαλασμένο που ήταν. Άλλωστε και περισσότερα δόντια σας είναι τελείως κατεστραμμένα. Πρέπει να απαλλαγείτε από αυτά, όσο το δυνατό πιο γρήγορα.
- Μα, τότε με τι θα τρώω;
- Θα σαςβάλω μια οδοντοστοιχία και θα μασάτε και πιο σκληρά φαγητά, και ξέρετε, θα σας κάνει κατά δέκα χρόνια νεότερη.
- Τι σας οφείλω, γιατρέ;
- 30 ευρώ.

Λεξιλόγιο

κούφιο (χαλασμένο) δόντι —
испорченный зуб
γέρνω (έγειρα) — наклонять
αναισθητική ένεση —
обезболивающий укол
κατεστραμμένος — разрушенный
η οδοντοστοιχία, η μασέλα —
протез, вставная челюсть
άλλωστε — ведь, к тому же
σφραγίζω το δόντι — пломбировать
зуб

θεραπεύω / διορθώνω (βγάζω, βάζω)
δόντια — лечить (удалять, встав-
лять) зубы
το σφράγισμα — пломба, σφραγι-
σμένος — запломбированный
μου έπεσε το σφράγισμα — выпала
пломба
η τερηδόνα — кариес, η κορώνα —
коронка
έσπασα το δόντι μου — сломать зуб
τα ούλα μου ματώνουν — десны
кровоточат

Συμπληρωματικά κείμενα

Πώς είναι η κόρη σου;

- A1: Καλημέρα, Αντιγόνη. Πώς πάει η κόρη σου; Ο Γιάννης μου είπε ότι άρπαξε ένα τρομερό κρυολόγημα.
- A2: Ναι, πραγματικά. Είναι τώρα 3 εβδομάδες που βήχει. Πονάει ο λαιμός της. Ο γιατρός της έδωσε πολλά φάρμακα. Ποιος ξέρει πότε θα της περάσει.
- A1: Έχει πυρετό;
- A2: Ευτυχώς όχι.
- A1: Την κρατάτε στο σπίτι;
- A2: Όχι, πηγαίνει στο σχολείο. Αλλά, αν αύριο κάνει τόσο κρύο όσο και σήμερα, θα την κρατήσω στο κρεβάτι. Και... δε σε ρώτησα, τι κάνουν τα δικά σου τα παιδιά;
- A1: Δόξα τω Θεώ. Πολύ καλά. Πέρασαμε το καλοκαίρι στη θάλασσα. Αυτό τους έκανε πολύ καλό. Δεν τον είδαμε το γιατρό φέτος.

Και οι δύο την άρπαξαν για καλά

- Νίκη: Σήμερα το πρωί είδα τον ήλιο να λάμπει στον ουρανό, νόμισα ότι κάνει ζέστη, φόρεσα μια ελαφριά ζακέτα και βγήκα. Έκανε όμως τόση ψύχρα που κρύωσα. Ακόμα τρέμω. Τουρτουρίζω. Νομίζω πως την άρπαξα για καλά.
- Μαρίνα: Εγώ πάλι έπαθα το αντίθετο. Το βράδυ άκουσα το μετεωρολογικό δελτίο που έλεγε ότι θα έχει κακοκαιρία και η θερμοκρασία θα κυμανθεί ανάμεσα στους 5 και 15° Κελσίου. Ντύθηκα λοιπόν βαριά, έβαλα χοντρό φόρεμα και από πάνω το γούνινο παλτό μου, και βγήκα. Μόλις όμως περπάτησα λίγο, έσκασα από τη ζέστη. Έβγαλα τη γούνα μου και την κράτησα στο χέρι. Ένας ξαφνικός άνεμος φύσηξε απότομα κι εγώ, όπως ήμουν ιδρωμένη, την άρπαξα σαν κι εσένα. Βήχω και φτερνίζομαι συνεχώς.

Το γενναίο παλικάρι

- Τι έπαθες, Δημοσθένη, χτύπησες;
- Ναι, πήγα να σκαρφαλώσω σ' ένα βράχο, γλίστρησα και έπεσα χάμω (=κατά γης).
- Το βλέπω, το γόνατό σου είναι ματωμένο και ακάθατο. Πήγαινε να το πλύνεις κάτω από τη βρύση, να φύγουν τα αίματα και τα χρώματα κι έλα να σου βάλω οινόπνευμα και ιώδιο, και να σου το δέσω με έναν επίδεσμο.
- Ιώδιο; δεν το θέλω καθόλου. Τσούζει.
- Δεν πειράζει, εσύ είσαι γενναίο παλικάρι. Θα το φουσήξω εγώ, θα τσούξει λίγο και μετά θα περάσει, διαφορετικά μπορεί να πάθεις καμιά μόλυνση και να έχεις ιστορίες.
- Ας είναι, δώσε μου όμως το βαμβάκι, να το βάλω μόνος μου.
- Να, πάρ'το, φοβητσιάρη. Αλλά για στάσου. Και το μέτωπό σου είναι λίγο ματωμένο.
- Ω! Θεέ μου! Τι δυστυχία!

Ασκήσεις

1 *Перечитайте текст 1 и задайте к нему вопросы.*

2 *Перескажите текст 1 в 3-м лице.*

3 *Перечитайте диалоги №1, 2 и ответьте на вопросы:*

Γιατί ο Φοίβος είναι αδιάθετος; Γιατί δε θέλει να φύγει από το γραφείο; Τι του λέει ο Αλκιβάδης;

Γιατί πήγε ο ασθενής στο γιατρό; Από πότε νιώθει άσχημα; Τι τον ενοχλεί; Τι του είπε ο γιατρός; Τι διάγνωση έκανε; Τι ασφάλεια έχει ο ασθενής; Τι θεραπεία καθόρισε ο γιατρός;

4 *Перечитайте диалог №3 и ответьте на вопросы:*

Γιατί πήγε ο Πέτρος στο γιατρό; Από πότε δεν νιώθει καλά; Πόσο πυρετό έχει; Έχει τελικά ο Πέτρος; Τι φάρμακα γράφει ο γιατρός στη συνταγή; Κάθε πότε παίρνει την αντιβίωση ο Πέτρος; Πότε θα έχει επιστρέψει στη δουλειά του;

5 *Перечитайте диалог №4 и ответьте на вопросы:*

Τι πρόβλημα έχει ο Κυριάκος Ιακώβου; Γιατί ανησυχεί; Πότε έκοψε το κάπνισμα; Τι θα ήθελε ο γιατρός να κάνει ο Κυριάκος; Τι ασφάλεια έχει ο Κυριάκος; Τι εξετάσεις του γράφει ο γιατρός; Τι άλλο θα ήθελε; Πού βρίσκεται η μικροβιολογία; Ποια είναι η διεύθυνση του ακτινολόγου; Τι πρέπει να κάνει ο Κυριάκος, όταν έχει τις απαντήσεις;

6 *Составьте собственные диалоги по образцам диалогов урока.*

7 *Составьте диалог по следующей ситуации:*

Ξυπνάτε μ' ένα φοβερό πονόδοντο. Πηγαίνετε αμέσως στον οδοντίατρό σας, ρωτάει τι έχετε, του λέτε ότι ..., σας λέει να καθίσετε, ν' ανοίξετε το στόμα σας να του πείτε ποιο δόντι σας πονάει. Του λέτε ... (π.χ. το κάτω αριστερά). Τι εξετάζει, αλλά επειδή είναι πρησμένο, σας γράφει μια συνταγή για αντιβίωση σας λέει να ξαναρθείτε σε 2 μέρες. Μετά 2 μέρες κλείνετε ραντεβού με το γιατρό, πηγαίνετε και σας κάνει το σφράγισμα. Ρωτάτε τι του οφείλετε.

8 *Заполните пропуски подходящими глаголами в правильной форме: είμαι, κάνω, κοιτάζω, κολυμπώ, υπάρχω, εννοώ, βλέπω, περπατώ, κάνω, τρώω, βλέπω, προσέχω, πηγαίνω, κόβω, βάζω, κόβω έχω*

Γιατρός: Λοιπόν, για να ..... τι πρέπει ....., κύριε Γαλανόπουλε.

Ασθενής: Τι ....., γιατρέ;

Γιατρός: Εεε ..... την καρδιά σας λίγο κουρασμένη.

Ασθενής: Σοβαρά;

Γιατρός: Ναι. Καλά, δεν ..... και το τέλος του κόσμου, αλλά πρέπει ..... πολύ.

Ασθενής: Δηλαδή τι να .....;

Γιατρός: ....., θα πρέπει από αύριο κιόλας ..... κάποια καινούρια πράγματα στη ζωή σας. Πρέπει τουλάχιστον 2 φορές την εβδομάδα ..... στο γυμναστήριο ή ..... Πρέπει επίσης ..... κάθε μέρα μισή ωρίτσα. Όσο για τη διαίτά σας, ... τα βαριά φαγητά, ... πολλά φρούτα και σαλάτες και βεβαίως πρέπει ..... τις μπιρίτσες και τα γλυκά.

Ασθενής: Καλά, γιατρέ, τι νόημα ..... η ζωή χωρίς όλα αυτά τα ωραία πράγματα;

Γιατρός: Ελάτε, ... κι άλλα ωραία πράγματα στη ζωή εκτός απ' τις μπιρίτσες και το φαγητό.

9 *Подберите однокоренные слова:*

πρόγραμμα, μέρα, δρόμος, διάθεση, ζαλίζομαι, βήχω, ιδρώνω, κρεβάτι, κρύο, πίστη, κούραση, ήσυχος, καρδιά, νεύρα, δέρμα, γυναίκα, ακτίνες, παιδί, ψυχή, θεραπεύω, αίμα, ίος, υγεία, κίνδυνος, αρρώστια, ασθένεια, δύναμη, τραύμα, γιατρός

10 Наїдiте антонiмy:

αρρωσταίνω, ακίνδυνος, βελτίωση, βελτιώνομαι, μυωπία, ανήσυχος, στενοχώρια, υπέρταση, επιτρέπω, απρόσεχτος, υγιής, εμποδίζω, δημόσιος, συχνά, πάντα, υγιεινός, ο πυρετός ανέβηκε, απολαμβάνω, δύναμη

11 Наїдiте синонiмy:

ασθενής, αρρώστια, θεραπεύω, νευρολόγος, νόσημα, κρυολογημένος, συνάχι, έχω πονοκέφαλο, πονάει το δόντι μου, υποφέρω από, στραμπούληγμα, σπάσιμο, ωριλά

12 Вставъте пропущенные слова:

1. .... συχνά, γιατί έχω ..... 2. Ο ..... έπεσε και ο ..... αισθάνθηκε καλύτερα. 3. Ο γιατρός μου ευχήθηκε ..... και βγήκε από το δωμάτιο. 4. Ο φίλος μου ήταν βαριά άρρωστος και ο γιατρός τον συμβούλεψε να μπει στο ..... 5. Ο παθολόγος ζήτησε από τον ασθενή να του περιγράψει τα ..... της ..... του. 6. Ο γιατρός με ..... προσεχτικά και ..... πως είμαι πολύ ..... 7. Η ξαδέρφη μου ..... άσχημα και ..... γιατρό μ' ένα ..... 8. Πώς τα βλέπετε τα ....., γιατρέ; — Αυτή τη στιγμή δε βλέπω κάτι το ....., αλλά πρέπει να ..... πολύ για να μην έχετε ..... 9. .... να σας εξετάσω. .... μια βαθιά ..... 10. Ο γιατρός της έδωσε αντιβίωση, γιατί ο πυρετός ..... 11. Σε 3-4 μέρες θα έχετε ..... τελείως. 12. Είμαι πολύ κρυωμένος. Έχω ....., ..., ... και πονάει ..... μου. 13. Από χθες η κατάσταση έχει ..... και αισθάνομαι πολύ .....

13 Составъте небольшие рассказы, используя следующие слова и выражения:

1. καλώ, τηλεφώνημα, δεν είμαι καλά, αισθάνομαι ρίγος, πιάνω το σφυγμό, κοιτάζω τη γλώσσα, ακροάζομαι, περιγράφω, κάνω διάγνωση, καθορίζω τη θεραπεία
2. κρυώνω, αρρωσταίνω, πονώ, κεφάλι, πονόλαιμος, βαρύς, πυρετός, βήχω, φτερνίζομαι, μένω στο κρεβάτι
3. υποφέρω, στομάχι, γιατρός, συμβουλεύω, κάνω αυστηρή δίαιτα, κόβω το τσιγάρο, παίρνω πρωινό

14 Составъте диалог по следуюющей ситуации:

Ο φίλος σας, που είναι ξένος, είναι άρρωστος. Παίρνετε τον /την γιατρό στο τηλέφωνο και κλείνετε ραντεβού για την ίδια μέρα. (Με συγχωρείτε, δεν αισθάνεται πολύ καλά, πονάει ..., έχει ..., αλλεργία στην ασπιρίνη, ποια ώρα θα είστε στο γραφείο σας, σας περιμένω στις ... κ.λπ.)

15 Составъте диалоги, используя следующие слова и выражения:

- α) συγγνώμη, πότε δέχεται ο παθολόγος; μπορώ να δω το γιατρό; σας έχει ορίσει ώρα; περάστε μέσα, τι έχετε; (από τι υποφέρετε;) ποιο είναι το πρόβλημά σας; δεν με πονάει τίποτα, αισθάνομαι γενική αδυναμία, είναι καιρός που δεν αισθάνομαι καλά, έχω αϋπνία, κοιμάμαι άσχημα, έχω άγχος, κουράζομαι γρήγορα, τα νεύρα μου είναι χάλια, δεν έχω καθόλου όρεξη, από πότε είστε άρρωστος/-η; εδώ και δύο μήνες, πού κάνατε θεραπεία μέχρι τώρα; νοσηλευθήκατε σε νοσοκομείο; θα μετρήσουμε την πίεση, έχετε χαμηλή πίεση, έχετε υπερκόπωση, χρειάζεστε βιταμίνες και ξεκούραση, πρέπει να κάνετε

ανάλυση αίματος, ελάτε να ξαναπούμε, ποια είναι η αμοιβή σας; μου οφείλετε ... ευρώ

- β) τι σας συμβαίνει; αισθάνομαι άσχημα, έχω δυνατό βήχα, έχω μεγάλο πυρετό, αισθάνομαι ρίγος, νομίζω πως την άρπαξα για καλά (=άρπαξα κρυολόγημα), βάλτε θερμόμετρο, έχετε πυρετό 38, δώστε το χέρι σας να σας πάρω το σφυγμό, ξεντυθείτε (γδυθείτε) μέχρι τη μέση, θα σας ακροαστώ με τα ακουστικά μου, αναπνέετε, πάρτε μια βαθιά αναπνοή, μήπως σας πονώ; ανοίξτε το στόμα σας τίποτα το σοβαρό, έχετε γρίπη, χρειάζεται να ακολουθήσετε μια θεραπεία, τι να κάνω να περάσει ο πονοκέφαλος; θα σας δώσω πανσίπονο, σιρόπι για το βήχα, πώς πρέπει να παίρνω το φάρμακο; 3 φορές την ημέρα μετά το φαγητό, θα κάνετε ενέσεις κάθε εξάωρο, να ακολουθήσετε ακριβώς τις συμβουλές μου, δεν κάνει (=δεν πρέπει) να βγείτε έξω, περαστικά σας
- γ) συγνώμη, υπάρχει κανένα φαρμακείο εδώ κοντά; καλησπέρα, δώστε μου κάτι για το πονοκέφαλο (το συνάχι, το στομάχι, την αϋπνία κτλ), πώς πρέπει να παίρνω αυτό το φάρμακο; 2 φορές την ημέρα από 1 χάπι (μια καψούλα, μια κουταλιά της σούπας / του γλυκού, 10 σταγόνες), μήπως μπορείτε να μου μετρήσετε την πίεση; νιώθω ζαλάδες και πονοκέφαλο, έχετε υψηλή πίεση, αυτό το φάρμακο θα σας βοηθήσει, ευχαριστώ πολύ
- δ) τι έχετε; πονάει το δόντι μου (έχω φοβερό πονόδοντο), είναι πρησμένο το δόντι μου, πού ακριβώς πονάτε; στο πάνω /κάτω δόντι / δεξιά /αριστερά, πονάει στο ζεστό /στο κρύο, γέρνετε πίσω το κεφάλι, ξεπλένω το στόμα, θέλει σφράγισμα

16 Составьте предложения с глаголами урока (см. раздел «Γραμματική») в страдательном залоге.

17 Поставьте глаголы в аористос:

1. Η Εύη (ντύνομαι) ζεστά, γιατί έκανε κρύο. 2. Το πλοίο (χάνομαι) στον ορίζοντα. 3. Ο Άκης (κρίνομαι) αυστηρά στις εξετάσεις. 4. Όλες οι ασκήσεις (λύνομαι) σωστά. 5. Οι πόλεις (ενώνομαι) μπροστά στον εχθρό. 6. Η αίθουσα (καθαρίζομαι) και (απολυμαίνομαι) χτες το απόγευμα. 7. Ανάψαμε το τζάκι και το δωμάτιο (ζεσταίνομαι) αμέσως. 8. (Αισθάνομαι) άσχημα, γιατί είχα πει πολύ. 9. Το πρε (εμείς) (ετοιμάζομαι) για τη γιορτή. 10. Ο πατέρας (πειθόμαι) να έρθει μαζί μας. 11. (Πιάνομαι) από το χέρι μου, για να μην πέσει. 12. Η ζακέτα αυτή (πλέκομαι) από τη γιαγιά μου. 13. Τα δώρα (ανοίγομαι) μπροστά σε όλους. 14. Ο δάσκαλος (δέχομαι) την πρόσκλησή μας. 15. Τα αρχαιολογικά αντικείμενα, που (βρίσκονται) στην ανασκαφή, (φωτογραφίζομαι), (καταγράφομαι) και (παραδίδομαι) στο Εθνικό Μουσείο. 16. Μόλις μπήκα στο σπίτι, (ρίχνομαι) στο φαί. 17. Όταν (σηκώνομαι) (κοιτάζομαι) στον καθρέφτη. 18. Τα παιδιά (κρύβομαι) πίσω απ' την πόρτα. 19. Το σπίτι (βάφομαι) πέρυσι. 20. (Σκέφτομαι) ποτέ να φύγεις από την Αθήνα; — Όχι, δεν το (σκέφτομαι) ποτέ μου. 21. Οι τουρίστες (μαγεύομαι) από τα αξιοθέατα της πόλης. 22. (Εμείς) (αγαπιέμαι) και (παντρεύομαι) από έρωτα. 23. Πολλά χάρη (αποκλείομαι) από τα χιόνια. 24. Πότε (ιδρύομαι) το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ; 25. Τα περισσότερα σπίτια του χωριού (εγκαταλείπομαι). 26. Πώς σου (φαίνομαι) το έργο; 27. (Χαίρομαι) που σε γνώρισα. 28. (Κόβομαι) με το μαχαίρι, όταν καθαρίζει πατάτες. 29. Έπιασε βροχή και όλοι (βρέχομαι). 30. Χθες (δίνομαι) άδεια οδήγησης στον Πέτρο. 31. Τελικά (βρίσκομαι) το δαχτυλίδι που έχασες; 32. Το (γίνομαι) στη συνέλευση την Τρίτη; 33. Ο ψαράς (πνίγομαι) όταν βούλιαξε τη βάρκα.

18 Напишите глаголы в аористос ed. и мн.ч., п.ч. γράφεται — γράφτηκε — γράφτηκαν:

χάνομαι, δένεσαι, μαζεύονται, αρνούμαι, ασχολούμαστε, βρίσκεται, ψάχνεται, ψήνονται, μαζεύεται, σκουπίζεται, θυμάσαι, συναντιέσαι, αρραβωνιάζονται, χαίρομαι, περνάει, λυπόμαστε, πίνεται, τρώγεται, φαίνεσαι, προσκαλούνται, ντρέπεται, ενδιαφέρεστε, εύχομαι, αισθάνεσαι, δίνεται, μεταδίνεται, αναβάλλονται, σέβεσαι, πλένομαι, τρελαίνεται, επιστρέφονται, αυξάνεται, αρκούμαι

19 Перепишите предложения, поставив глаголы в аористос:

1. Η Μαρία παντρεύεται τον Αύγουστο. 2. Η ταυτότητα χάνεται. 3. Τα μαθήματα διδάσκονται. 4. Γιατί δεν δέχεσαι την πρότασή τους; 5. Οι φοιτητές εξετάζονται προφορικά. 6. Πώς σου φαίνεται η τσάντα μου; 7. Χαιρόμαστε για τη γνωριμία. 8. Οι δυο φίλες κοιτάζονται και γελούν. 9. Γίνεται κόκκινος από τη ντροπή του. 10. Ζαλίζεται και κοντεύει να πέσει. 11. Δεν σκέφτομαι καλά και κάνω λάθος. 12. Δεν πάμε εκεί γιατί δεν θυμόμαστε τη διεύθυνση. 13. Δουλεύουν πολύ και κουράζονται. 14. Κοιμούνται αμέσως, γιατί είναι πολύ κουρασμένοι. 15. Γράφονται πολλά βιβλία γι' αυτό το θέμα. 16. Όλα τα παιδιά μαζεύονται στην αυλή και παίζουν ένα καινούριο παιχνίδι.

20 Перепишите, изменив число (ed.ч. ⇔ мн.ч., мн.ч. ⇔ ed.ч.):

Ο μαθητής εξετάστηκε. Οι εργάτες πληρώθηκαν. Το παιδί ντύθηκε. Το πορτοφόλι χάθηκε. Χτενίστηκες σήμερα; Τα νέα μαθεύτηκαν. Βράχηκα, γιατί δεν είχα ομπρέλα. Ο υπάλληλος εργάστηκε. Τα λάθη διορθώθηκαν. Δεν χαρήκατε με τα δώρα; Ο φοιτητής σκέφτηκε. Οι διαλέξεις αναβλήθηκαν. Τα γράμματα στάλθηκαν. Το πρόβλημα λύθηκε.

21 Образуйте от следующих глаголов по 3 формы — паθητικός ενεστώτας, ενεργητικός αόριστος, παθητικός αόριστος (у глаголов, отмеченных звездочкой, нет действительного залога):

απαντώ, συναντώ, τραβώ, ξοδεύω, παίρνω, κοιτάζω, τηλεφωνώ, κρεμώ, ευχαριστώ, φορώ, περιποιούμαι*, κυλώ, σηκώνω, ακούω, ράβω, πιάνω, ασχολούμαι*, παίζω, φυλάγω, βαστώ, επαινώ, στενοχωρώ, μαζεύω, θυμούμαι*, εκτελώ, σκουπίζω, λέω, ρωτώ, βλέπω, στενοχωρώ, δίνω, εξηγώ, ετοιμάζω, αναπτύσσω, τακτοποιώ, κερδίζω, χορεύω, βαστώ, τραβώ, βρίσκω, χάνω, σφίγγω, βαριέμαι*, έρχομαι*, καίω, αποτελώ, ακούω, προσφέρω, φαίνομαι*, πικραίνω, καλώ, προσκαλώ, γίνομαι*, ενθαρρύνω, διασκεδάζω, αναρωτιέμαι*, στρίβω, μεταφράζει, λούζω, κερδίζω, προσλαμβάνω

22 Поставьте глаголы в аористос:

1. (Βαριέμαι) να τους περιμένουμε και (φεύγω). 2. Με την κουβέντα (ξεχνιέμαι) και (αργώ) πολύ (εμείς). 3. Πέρσι δε (φοριέμαι) καθόλου τα φαρδιά ρούχα. 4. Ο Στέφανος και η Δάφνη (ευχαριστιέμαι) πολύ στο ταξίδι τους. (Περνάω) θαύμα. 5. Με (βοηθώ) αυτό το βιβλίο στην εργασία μου. — Κι εγώ (βοηθιέμαι) πολύ. 6. Ευτυχώς (ξεχνιέμαι) γρήγορα αυτή η άσχημη ιστορία. 7. Γιατί δεν (έρχομαι) ο Γιάννης μαζί μας; — (Βαριέμαι). (Έχω) πολλή δουλειά και (κουράζομαι) πολύ. 8. Οι γονείς του (στενοχωριέμαι) που δεν τους τηλεφωνεί συχνά. 9. Τους (υπόσχομαι) να έρθουμε ξανά του χρόνου. 10. Λες ψέματα! Δε γελιέμαι εγώ. Μια φορά (γελιέμαι) και σε (πιστεύω), τώρα δε σε πιστεύω πια. 11. Εγώ τον Παύλο (ρωτώ). Εσύ, γιατί (πετιέμαι) και (απαντώ); 12. Το διαμέρισμα (νοικιάζομαι)

προχτές. 13. Από ποιον (ανακαλύπτω) η πενικιλίνη; 14. Όταν (είμαι) στην Αγία Πετρούπολη, (επισκέπτομαι) όλα τα μουσεία. 15. Η έκθεση (διορθώνομαι) από τον καθηγητή. 16. Τα βουνά (σκεπάζομαι) με χιόνι. 17. Ο πατέρας μου (εργάζομαι) 20 χρόνια στην Εθνική Τράπεζα. 18. Οι φίλοι μας μας (δηγούμαι) για το ταξίδι τους. 19. (Χρειάζομαι) ένα καινούριο λεξικό και (πηγαίνω) στο βιβλιοπωλείο. 20. (Αναρωτιέμαι) αν στ' αλήθεια εννοούσε αυτά που (λέω). 21. (Πιάνομαι) μετά τη γυμναστική που (κάνω), γι' αυτό περπατά έτσι. 22. Πώς (βρίσκομαι) εδώ τα γυμνάσια μου; 23. Τα γράμματα (στέλνομαι) με καθυστέρηση. 24. (Χρειάζομαι) πολύ μεγάλη προσπάθεια για να το κατορθώσουμε.

23 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Πότε τις ..... τις εφημερίδες που είχα στο γραφείο μου; — Δεν ξέρω πότε και από ποιον ....., εγώ σίγουρα δεν τις ..... (πετάω). 2. Πόσο το ..... το διπλό διαμέρισμα, ξέρεις; — Νομίζω πως ..... ακριβά. (πουλάω). 3. .... στον Μπάμπη. — Όχι, δεν ..... καθόλου αυτές τις μέρες. (τηλεφωνώ). 4. Για σήμερα η δουλειά τελείωσε. .... όλα. — ..... και τα τρόφιμα στο ψυγείο; — Ναι, τα ..... και αυτά. (τακτοποιώ). 5. .... και το Μίμη στο πάρτι; Μήπως τον .....; — Όχι. Και ο Μίμης και η Πόπη και ο Σίμος ..... Κανένας δεν ..... (καλώ, ξεχνώ). 6. Όλοι ..... εκτός από μένα. Γιατί; — Εσένα σε ..... χτες και ήξερα τι θέλεις. (ρωτώ). 7. Πέρα η ομάδα μου σας ....., φέτος όμως δυστυχώς ..... (νικώ). 8. Τελικά τον ..... το Στέφανο; — Μπα! Αυτός δεν ..... εύκολα. (πειθώ). 9. Τι ..... οι καθηγητές γι' αυτό το θέμα; — Τίποτα. Δεν ..... κουβέντα από κανέναν. (λέω). 10. Δεν τον ..... καθόλου πέρσι. — Κι εμείς δεν ..... καθόλου. (βλέπω). 11. Ποιος ..... τα σάντουιτς που ετοιμάζεις; — Εεε.. Ίσως ..... από τους φίλους σου που ..... στο σπίτι μας χτες, μπαμπά! (τρέχω, έρχομαι). 12. Την πρώτη φορά ..... σαν ξένοι. Όταν όμως ..... ξανά, ... ο ένας τον άλλον. (κοιτάζω, γνωρίζω). 13. Μήπως ξέρεις πότε τον ..... αυτόν τον πίνακα; — Δεν ξέρω ούτε πότε ..... ούτε από ποιον. (ζωγραφίζω). 14. Δεν τον ..... απ' έξω τον διάλογο, γιατί είναι πολύ μεγάλος. — Από κανένα παιδί δε ..... ο διάλογος, γιατί δεν είναι μόνο μεγάλος, αλλά και δύσκολος. (μαθαίνω). 15. Πότε το ..... αυτό και δε το .....; Αυτό δεν το ..... εγώ. .... από κάποιον άλλον. (λέω, ακούω). 16. Μαρία, πού την ..... αυτή την τούρτα; — Αυτή η τούρτα ..... στο ζαχαροπλαστείο, Λίτσα μπετό (φτιάχνω).

24 *Поисковое чтение. Внимательно прочитайте текст и ответьте на вопросы:*

Ποια είναι τα μειονεκτήματα της ζωής στις μεγάλες πόλεις; Ποιες είναι οι συνέπειες της καθιστικής ζωής; Ποιοι πρέπει να ασχολούνται με τη σωματική άσκηση; Ποια είναι τα οφέλη από τη σωματική άσκηση;

Σωματική άσκηση και υγεία

Η αντίληψη για την ωφέλεια από τη σωματική άσκηση και τη σωστή διατροφή είναι διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο.

Σήμερα με τη χρήση των μηχανικών μέσων στις μετακινήσεις των ανθρώπων στις εργασίες τους, με την κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων τροφίμων, με την αναγκαστική καθιστική ζωή, το σωματικό βάρος αυξάνει, οι σωματικές ικανότητες περιορίζονται και εμφανίζονται ασθένειες που συνοδεύονται με αυτό τον τρόπο ζωής.

Είναι πλέον απ' όλους αποδεκτό, πως η άσκηση όχι μόνο διατηρεί και βελτιώνει ένα υγιές σώμα, αλλά θεραπεύει και ένα σώμα που πάσχει. Με άλλα

λόγια, το μήνυμα της άσκησης δεν απευθύνεται μόνο στους υγιείς, αλλά και στους ανθρώπους με προβλήματα υγείας, με σκοπό να προλαμβάνονται οι ασθένειες και να βελτιώνονται διάφορες νοσηρές καταστάσεις.

Η άσκηση είναι σημαντική προϋπόθεση για την ομαλή και αρμονική ανάπτυξη του μυοσκελετικού συστήματος του σώματός μας από τη γέννησή μας ως την πλήρη σωματική μας ωριμότητα. Με τη μακρόχρονη και συστηματική άσκηση οι μύες του σώματος ισχυροποιούνται, απαλλάσσονται από το περιττό λίπος και μορφοποιούνται δίνοντας ομορφιά στο ανθρώπινο παράστημα. Οι ισχυροποίηση των μυών έχει ένα πολύ πρακτικό αποτέλεσμα: κάνει το άτομο ικανό να έχει άνεση στις καθημερινές σωματικές του ενέργειες και του δίνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει κάθε πρόσθετο πρόβλημα με ευκολία. Οι γιατροί συμβουλεύουν: Περπατήστε όποτε έχετε την ευκαιρία, χορέψτε, κάντε ένα σπορ που σας αρέσει, παρακολουθήστε προγράμματα αεροβικής στο γυμναστήριο και «κάψτε» θερμίδες. Αν ο στόχος σας δεν είναι απώλεια των περιττών κιλών, πρέπει να θυμάστε ότι η φυσική δραστηριότητα έχει πολλά οφέλη και για την υγεία γενικότερα.

Ποια είναι τα οφέλη από τη σωματική άσκηση;

- Καλύτερη φυσική κατάσταση και βελτίωση της υγείας. Η γυμναστική βοηθάει στη ρύθμιση της αρτηριακής πίεσης, στον έλεγχο χοληστερίνης και ζαχάρου στο αίμα, στην αύξηση της ανοσίας και της οστικής πυκνότητας για την πρόληψη της οστεοπόρωσης κ.α.
- Οφέλη στην ψυχική υγεία, λιγότερο στρες, καλύτερος ύπνος και γενικά καλύτερη διάθεση.
- Απώλεια βάρους (εφόσον είναι επιθυμητό). Γενικά, καλύτερη σωματική κατάσταση, που σημαίνει λιγότερο λίπος και περισσότερο μυϊκό ιστό, άρα και ένα ωραίο, γυμνασμένο σώμα.
- Ενίσχυση των καλών συνηθειών (π.χ. καλή διατροφή) και περιορισμός των κακών (π.χ. κάπνισμα, κακή διατροφή)

25 *Πουσκοβοε чтeниe. Внимaтeльнo прoчитaйтe тeкст «Υγιεινή διατροφή» и oтвeтътe, вeрнo ли слeдующиe выскaзывaния (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται):*

1. Μια ισορροπημένη και σωστή διατροφή είναι απαραίτητη για την υγεία.
2. Μπορούμε να αντικαταστήσουμε τη σωματική άσκηση με τη σωστή διαίτα.
3. Όλες οι κακές συνήθειες είναι παχυντικές.
4. Μια ανθυγιεινή διατροφή δεν έχει επιπτώσεις στη σιλουέτα.
5. Η υγεία μας εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις διατροφικές συνήθειες.
6. Η παχυσαρκία οδηγεί στη μακροζωία και βοηθάει στη θεραπεία καρδιακών παθήσεων.
7. Η παχυσαρκία συνήθως συνοδεύεται από πολλές ασθένειες.
8. Οι κάτοικοι των Μεσογειακών περιοχών τρώνε περισσότερο από άλλους λαούς.
9. Η μεσογειακή διαίτα είναι πλούσια σε ακόρεστα λίπη.
10. Τα βασικά χαρακτηριστικά της Μεσογειακής διατροφής είναι η υψηλή κατανάλωση φρούτων, λαχανικών και ακόρεστων λιπαρών.
11. Η Μεσογειακή διαίτα αποφεύγει το ψωμί.
12. Το κρασί πίνεται πριν ή μετά το φαγητό.
13. Το ελαιόλαδο είναι μια καλή πηγή αντιοξειδίων για τον οργανισμό.
14. Η Μεσογειακή διατροφή θεωρείται η υγιέστερη στον πλανήτη.

Υγιεινή διατροφή

Για να έχουμε καλή υγεία και ομορφιά θα πρέπει εκτός από τη γυμναστική να προσέχουμε καθημερινά και τη διατροφή μας. Μια ισορροπημένη και υγιεινή διατροφή μπορεί να μας εξασφαλίσει καλλίγραμμο σώμα, όμορφο δέρμα, λαμπερά

μαλλιά, να παρατείνει τη νεότητά μας. Πάνω απ' όλα όμως μπορεί να μας χαρίσει μακροβιότητα, καλή υγεία και ποιότητα ζωής! Κατά κύριο λόγο προσέχουμε τη διατροφή μας και αποφεύγουμε τις κακές ή, πιο σωστά, παχυντικές διατροφικές συνήθειες όταν θέλουμε να χάσουμε βάρος ή να διατηρήσουμε λεπτό το σώμα μας. Μια κακή, ανθυγιεινή διατροφή όμως δεν έχει επιπτώσεις μόνο στη σιλουέτα. Μπορεί να μας στερήσει και πολλά άλλα βασικά πράγματα που αφορούν την υγεία: την ενεργητικότητα, τη δημιουργικότητα, την καλή μνήμη... με λίγα λόγια το ζην. Το ίδιο ισχύει και για τις κακές συνήθειες όπως το κάπνισμα, το αλκοόλ, τα βαρβιτουρικά, τα ναρκωτικά, αλλά και την έλλειψη της σωματικής κίνησης και άσκησης.

Στην εποχή μας η παχυσαρκία τείνει να λάβει διαστάσεις επιδημίας, πλήττοντας σε μεγάλο βαθμό και τα παιδιά. Και οι επιπτώσεις της είναι τεράστιες όχι μόνο στην εμφάνιση, την ψυχολογία και στην κοινωνική ζωή των παχύσαρκων ατόμων αλλά και στην υγεία τους. Σήμερα δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η παχυσαρκία συμβάλλει στον περιορισμό της διάρκειας της ζωής, ιδιαίτερα όταν συννοδεύεται — όπως συχνά συμβαίνει — από υψηλή πίεση, υψηλά επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα και σακχαρώδη διαβήτη. Δεν είναι τυχαίο ότι η παχυσαρκία ή μια πλούσια σε λίπη διατροφή αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου και διαφόρων καρδιακών παθήσεων.

Η Μεσογειακή διατροφή άρχισε να απασχολεί τη διεθνή κοινή γνώμη τη δεκαετία του '60, όταν γιατροί και επιστήμονες άρχισαν να μελετούν τους παράγοντες που συνέβαλαν στη μακροζωία και την καλύτερη υγεία των λαών της Μεσογείου σε σχέση με τους πληθυσμούς των πλουσιότερων χωρών του Βορρά. Οι κάτοικοι της Κρήτης παρουσίασαν το χαμηλότερο ποσοστό χρόνιων ασθενειών και ήταν οι μακροβιότεροι άνθρωποι του πλανήτη. Το μυστικό, όπως αποδείχτηκε, ήταν οι διατροφικές συνήθειες.

Η παραδοσιακή διατροφή της Μεσογείου βασίζεται σε ένα πολυποίκιλο αλλά απλό μενού κυρίως από φυτικές πηγές: ξηρούς καρπούς, φρούτα, λαχανικά, όσπρια, αγνό τυρί, ζυμωτό μαύρο ψωμί, ωμό ελαιόλαδο, λίγο σπιτικό κρασί και ψάρια. Σε όλη τη Μεσογειακή διατροφή το ψωμί αποτελεί βασικό προϊόν και τρώγεται χωρίς βούτυρο ή μαργαρίνη.

Η μετρημένη κατανάλωση κρέατος επίσης ωφελεί στην υγεία. Το κρέας κυρίως το κόκκινο κρέας αποφεύγεται. Η κατανάλωση ψαριών διαφέρει από χώρα σε χώρα αλλά γενικά είναι υψηλότερη από ότι το κόκκινο κρέας. Γαλακτοκομικά προϊόντα, κυρίως σε μορφή τυριού και γιαουρτιού επίσης καταναλώνονται παραδοσιακά σε μικρές ποσότητες, και τα κρέατα συνήθως συνοδεύονται από κρασί ή νερό. Πιστεύεται ότι τα προϊόντα από ζώα δεν περιέχουν ίνες ή αντιόξινα και δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τρόφιμα όπως φρούτα, λαχανικά και δημητριακά που περιέχουν τέτοια στοιχεία.

Στις Μεσογειακές περιοχές το κρασί πίνεται με ευκράτεια (μέχρι δύο ποτήρια) και συνήθως συνοδεύει τα γεύματα.

Αυτά τα βασικά χαρακτηριστικά της Μεσογειακής διατροφής προστατεύουν τον οργανισμό από τα σημάδια του χρόνου. Και σε συνδυασμό με καθημερινή σωματική άσκηση (π.χ., περπάτημα, χορός κ.α.) το Μεσογειακό διατροφικό μενού αποτελεί συνταγή για μακροζωία, υγεία και ομορφιά.

26 Прочитайте и ответьте на вопросы после текста:

Όχι μόνο το τι τρώτε αλλά και το πώς το τρώτε έχει μεγάλη σημασία για τη ισορροπία του οργανισμού και τη διατήρηση της σιλουέτας.

Ο δεκάλογος της διατροφής

1. Να τρώτε σε ήρεμο περιβάλλον.
2. Να τρώτε κρέας μόνο μία φορά την ημέρα (αν σας είναι απαραίτητο).
3. Να αποφεύγετε τα φρούτα και τα γλυκά μετά το φαγητό.
4. Να τρώτε τέσσερις φορές την ημέρα.
5. Να μην τρώτε γρήγορα.
6. Να απολαμβάνετε το φαγητό σας.
7. Μην τρώτε άμυλο και δημητριακά μαζί με το κρέας.
8. Ζήτω τα ωμά φρούτα και λαχανικά, ο μαϊντανός και τα ακτινίδια.
9. Να τρώτε απ' όλα.
10. Μην πίνετε νερό όταν τρώτε.

Απαντήστε: Ποιους από αυτούς τους κανόνες ήδη τηρείτε; Ποιους θα αρχίσετε να τηρείτε από... αύριο; Έχετε να δώσετε εσείς κάποια συμβουλή σχετικά με τη σωστή διατροφή, π.χ. «Μην τρώτε τίποτα μετά τις 6 το απόγευμα»;

27 Προχυνταΐτε u οβεσδυμε:

Το άγχος στη ζωή μας

Το άγχος είναι κομμάτι της καθημερινής ζωής, ειδικά στη σύγχρονη κοινωνία. Δεν πρόκειται μόνο για ανησυχία και πανικό. Είναι η καθημερινή εμπειρία της υπερέντασης, της πίεσης του χρόνου και της προσπάθειας που καταβάλλουμε για να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις που μας επιβάλλονται στη δουλειά και στο σπίτι.

Το άγχος όμως έχει και την καλή του πλευρά και επιπλέον είναι φυσιολογικό. Χωρίς το άγχος, η ζωή θα ήταν πολύ πληκτική. Μας κάνει να σηκωνόμαστε το πρωί απ' το κρεβάτι και είναι η κινητήριος δύναμη στη δουλειά, στην ξεκούραση και στην άθληση. Με δύο λόγια, δεν είναι τόσο απλό να ορίσουμε το άγχος. Ο καθένας μας το βιώνει με το δικό του τρόπο. Άλλοι παίρνουν δύναμη από την αδρεναλίνη που συνοδεύει το άγχος, ενώ άλλοι νιώθουν συνεχώς ένταση και πίεση.

Πάντως, ένα είναι σίγουρο: όταν οι καθημερινές εντάσεις και πιέσεις αρχίζουν να επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής μας και αρχίζουμε να νιώθουμε «αγχωμένοι», είναι καιρός να κάνουμε κάτι. Ποιες είναι οι επιπτώσεις του άγχους; Το άγχος αυτό καθαυτό μπορεί να επιδρά στην υγεία. Επιπλέον, οι μέθοδοι που χρησιμοποιούμε για να απαλλαγούμε από το άγχος, όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα και τα ανθυγιεινά σνακς σε συνδυασμό με την έλλειψη χρόνου για σωματική άσκηση, μπορεί να έχουν σοβαρές συνέπειες στην υγεία μας. Μαθαίνοντας να χαλαρώνετε και να ελέγχετε το άγχος σας, όχι μόνο θα σας βοηθήσει να χαίρεστε τη ζωή περισσότερο, αλλά θα βελτιώσει και την υγεία σας.

Αν υποφέρετε από το άγχος, είναι σημαντικό να κάνετε κάτι. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να μειώνετε το άγχος σας. Δοκιμάστε διάφορες μεθόδους για να δείτε ποια σας ταιριάζει. Και όπως τα περισσότερα πράγματα στη ζωή, είναι κι αυτό θέμα εξάσκησης. Σύντομα θα αποκτήσετε μια πιο χαλαρή στάση απέναντι στη ζωή και θα αισθανθείτε πιο ικανοί να αντιμετωπίζετε τα προβλήματά σας.

Χρήσιμες συμβουλές:

Κάντε έναν κατάλογο με οτιδήποτε σας προκαλεί άγχος. Είναι το λεωφορείο που αργεί ή η κίνηση στο δρόμο; Προσπαθείτε να χαλαρώνετε σε αυτές τις καταστάσεις.

Είστε σωματικά δραστήριοι; Το ποδήλατο, το γρήγορο περπάτημα ή το κολύμβι είναι ιδανικοί τρόποι για να μειώσετε την ένταση που προκαλείται από τον άγχος.

Βρείτε χρόνο για κοινωνικές δραστηριότητες. Μιλήστε με τους φίλους σας. Θυμηθείτε: όταν μοιράζετε τις έννοιες σας, γίνονται μισές!

Βρείτε χρόνο για να ηρεμήσετε, ακόμα κι αν είναι μόνο 10 λεπτά. Προσπαθήστε να διαβάσετε, να κάνετε μπάνιο ή κάτι άλλο που απολαμβάνετε. Αν δουλεύετε, κάντε οπωσδήποτε διάλειμμα για μεσημεριανό. Να τρώτε και να πίνετε υγιεινά χωρίς να βιάζεστε.

Δοκιμάστε απλές ασκήσεις αναπνοής. Μπορείτε να τις κάνετε οποιαδήποτε στιγμή.

Μην προσπαθείτε να κάνετε πολλά πράγματα ταυτόχρονα. Ιεραρχήστε τις δουλειές σας και οργανώστε τις από πριν αντί να τα αφήσετε όλα για την τελευταία στιγμή.

Μάθετε να λέτε «όχι» σε περισσότερη δουλειά ή απαιτήσεις.

Πάντα προσπαθείτε να βλέπετε τα πράγματα με θετικό τρόπο. Η φράση «Έχω τόσα να κάνω» είναι καλύτερη από «Έχω υπερβολικά πολλά να κάνω».

Λεξιλόγιο

ο πανικός — паника

η υπερένταση — перенапряжение

επιβάλλω (επέβαλα) — навязывать

κινητήριος (-α) δύναμη — движущая сила

ορίζω — определять, назначать

η ένταση — напряжение

δραστήριος — активный, деятельный

η εμπειρία — опыт

καταβάλλω την προσπάθεια — прилагать усилие

ανταποκρίνομαι — отвечать

η άθληση — вид спорта

βιώνω — жить

η επίπτωση — последствие

χαλαρώνω — расслабляться

Γραμματική

Сложные слова с частицей -δήποτε

Неопределенная частица **-δήποτε** присоединяется в роли второго компонента к местоимениям: *όποιος, όποια, όποιο* (всякий, кто; тот, кто), *ότι* (что; все, что), к наречиям: *όπου* (где бы ни, куда бы ни), *όποτε* (когда), *όπως* (как, каким образом), *όσο* (сколько), а также к отрицательной частице *ου*. При этом усиливается значение неопределенности:

οποιοσδήποτε (οποιαδήποτε, οποιοδήποτε) — всякий, кто; любой (склоняется первая часть слова, а -δήποτε остается без изменения: *οποιονδήποτε, οποιουσδήποτε*)

οτιδήποτε — что бы то ни было, что угодно (не склоняется)

οπωσδήποτε — обязательно

οπουδήποτε — где /куда бы ни

οποτεδήποτε — когда бы то ни было, в любое время

ουδήποτε — никогда

Употребление Συνεχής Προστακτική в значении Απλή Προστακτική

Как уже говорилось, часто вместо формы повелительного наклонения совершенного вида (*απλή προστακτική*) используется форма несовершенного вида (*συνεχής προστακτική*). Это происходит в следующих случаях:

• *συνεχής προστακτική* выражает побуждение к действию, которое
а) уже происходит: Τρώγε, βρε παιδί μου! Τόση ώρα τρως και ακόμη να τελειώσεις!

б) ожидается, должно произойти: (στο τηλέφωνο) Ντριν, ντριν... — Λέγετε.

• *συνεχής προστακτική* в значении *απλή προστακτική* считается более фамилярной, неофициальной формой, менее вежливой, чем *απλή προστακτική*:

Άντε, τελείωνε! Λέγε τι ξέρεις!

• *συνεχής προστακτική* используется вместо *απλή προστακτική* глаголов В1 (ед.ч.):

а) выражается действие, которое происходит в момент речи или произойдет сразу же после него (употребляются обе формы): (*στην πόρτα του σπιτιού*): Πέρνα / πέρασε μέσα.

б) когда выражается действие в более отдаленном будущем, употребляется *συνεχής προστακτική*: Πέρνα αύριο από το σπίτι μου να τα πούμε.

• Для выражения отрицательной формы повелительного наклонения используется *υποτακτική*: Αν πεινάσεις, φάε, μη με περιμένεις. — Δε νομίζω. — Καλά, τότε μην τρως, δε θ' αργήσω. «Αν δεν το θέλεις μην το τρως». — Μου είπε, αν δεν το θέλω να μην το φάω.

28 Ответьте на вопросы:

Είστε αγχωμένος(-η); Απαντήστε «ναι / όχι» στις παρακάτω ερωτήσεις για να το μάθετε.

Νιώθετε ενοχές όταν χαλαρώνετε και αμηχανία αν δεν είστε «στο πόδι»; Μένετε ξάγρυπνοι ανησυχώντας για αύριο; Είστε σφιγμένοι; Είστε ανυπόμονοι; Θυμώνετε εύκολα; Διακόπτετε τους συνομιλητές σας; Νιώθετε ότι έχετε πολλά στο μυαλό σας και δυσκολεύεστε να συγκεντρωθείτε; Νιώθετε συχνά ότι δεν ξέρετε από πού να αρχίσετε; Αυξάνετε το κάπνισμα και την κατανάλωση του αλκοόλ; Τρώτε βιαστικά; Η ζωή σας φαίνεται γεμάτη κρίσεις; Δυσκολεύεστε να παίρνετε αποφάσεις; Νιώθετε συχνά σφίξιμο στο στομάχι, στεγνώνει το στόμα σας, ιδρώνουν τα χέρια σας ή έχετε ταχυπαλμία;

Αν απαντήσατε «ναι» σε κάποιες από τις παραπάνω ερωτήσεις, υπάρχει περίπτωση να έχετε αρκετό άγχος.

29 Прочитайте тексты и ответьте на вопросы после них:

Ένα ατύχημα

Α

Όταν συναντήθηκε ο Πέτρος με την παρέα του, οι φίλοι του αμέσως ζήτησαν να μάθουν πώς συνέβη το ατύχημα, που είχε γίνει ακριβώς πριν από μια εβδομάδα. Να λοιπόν πώς περιέγραψε ο Πέτρος το ατύχημα:

«Πήρα τη μηχανή του πατέρα μου κατά τις 7.30 και κατά τις 7.45 πέρασα να πάρω και το Γιώργο. Πηγαίναμε στο στάδιο για την προπόνηση στο μπάσκετ, που είχαμε σχεδόν κάθε μέρα. Μόλις πλησίασα με τη μηχανή τη διασταύρωση των οδών Μιχαήλ και Δημητρίου και ενώ κανονικά είχα προτεραιότητα, ένα άσπρο μικρό φορτηγάκι την παραβίασε και με χτύπησε. Ευτυχώς φορούσα κράνος, αλλά δυστυχώς ο συνεπιβάτης μου δε φορούσε. Έτσι, όταν πέσαμε με τη μηχανή, ο Γιώργος χτύπησε λίγο στο κεφάλι και στο δεξί χέρι.

Ένας περιπτεράς ειδοποίησε την τροχαία και ο τροχονόμος κάλεσε τις πρώτες βοήθειες. Τον σήκωσαν δύο τραυματιοφορείς και το ασθενοφόρο τον μετέφερε στο Κ.Α.Τ. Εκεί οι γιατροί διαπίστωσαν ότι έχει τραυματιστεί ελαφρά.

Ο Γιώργος κάθισε δύο μέρες στο νοσοκομείο, εγώ κάθισα λίγες ώρες και, αφού εκτιμήθηκε ότι δεν είχα κάτι το σοβαρό, έφυγα από το νοσοκομείο και πήγα στην τροχαία να αναφέρω κι εγώ, όπως ο οδηγός από το φορτηγάκι, πώς ακριβώς συνέβη το ατύχημα».

Β

Στην εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας, λίγο πριν από τα διόδια, μου συνέβη τον περασμένο μήνα ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα, που παραλίγο να μου στοιχίσει τη ζωή.

Ένας οδηγός από την απέναντι πλευρά του δρόμου θέλησε ξαφνικά να προσπεράσει μια μοτοσυκλέτα. Σε κλάσμα του δευτερόλεπτου τον βλέπω να χάνει τον έλεγχο του αυτοκινήτου του, να παρασύρει τη μοτοσυκλέτα και να κατευθύνεται επάνω μου. Αισθάνθηκα ένα δυνατό τράνταγμα και έχασα τις αισθήσεις μου. Όταν συνήλθα, βρέθηκα σ' ένα κάτασπρο δωμάτιο νοσοκομείου με τους δικούς μου γύρω μου να μου χαμογελούν. Μου διηγήθηκαν την περιπέτειά μου και τη δική τους αγωνία, αλλά με βεβαίωσαν ότι ήμουν πια εκτός κινδύνου. Η εγχείρηση πέτυχε και το τραύμα μου πάει καλά. Η ανάρρωσή μου είναι ζήτημα ημερών. Την επόμενη εβδομάδα θα σηκωθώ απ' το κρεβάτι. Απ' ότι κατάλαβα η περίπτωση μου δεν ήταν και τόσο εύκολη. Φαίνεται ότι σώθηκα ως εκ θαύματος.

Λεξιλόγιο

το ατύχημα — несчастный случай
η προπόνηση — тренировка
κανονικά — по правилам; нормально
το κράνος — шлем
εκτιμώ (B1) — оценивать

το μηχανάκι — мотоцикл
η διασταύρωση — перекресток
προτεραιότητα — приоритет
ειδοποιώ (B2) — извещать
Κ.Α.Τ. — Κέντρο Αποκατάστασης Τραυματών

Απαντήστε:

1. Πού πήγαινε ο Πέτρος και με ποιον, όταν έγινε το ατύχημα; 2. Υπήρχαν θύματα από το ατύχημα; 3. Πόσο κάθισαν στο νοσοκομείο ο Πέτρος και ο Γιώργος; 4. Τι έγινε στην εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας; 5. Πώς έγινε το ατύχημα και ποιος ήταν υπεύθυνος γι' αυτό; 6. Ο οδηγός τραυματίστηκε σοβαρά; 7. Πώς μπορούμε να αποφύγουμε τα τροχαία ατυχήματα;

30 *Перескажите тексты предыдущего упражнения а) от имени главного героя рассказа; б) в 3-м лице.*

31 *Расположите предложения рассказа в правильной последовательности:*

Ο φίλος μου ήταν χλωμός και είχε κλειστά τα μάτια.

Ο γιατρός που ήρθε αργότερα μου είπε πως θα ζήσει, αλλά έπρεπε να μείνει τουλάχιστον ένα μήνα στο νοσοκομείο.

Χθες το πρωί χτύπησε το τηλέφωνο και έτρεξα να το σηκώσω.

Του μίλησα, αλλά δεν απάντησε.

Μου τηλεφώνησαν από το Κεντρικό Νοσοκομείο.

Δεν καταλάβαινα αν πονούσε, αν ένιωθε τίποτα.

Φόρεσα βιαστικά τα ρούχα μου, πήρα ένα ταξί και έφτασα αμέσως εκεί.

Πήγαν το φίλο μου εκεί, γιατί χτύπησε άσχημα, ενώ οδηγούσε το αυτοκίνητό του.

Ρώτησα μια νοσοκόμα που τον έχουν και με οδήγησε στο θάλαμο 201.

32 Раскройте скобки:

- Αννα: Γιατί (αργώ), παιδιά; Είναι τώρα μια ώρα που σας περιμένω.
(Ανησυχώ).
Αλίκη: Πού να στα λέω. Μια τρομερή σύγκρουση μας (σταματώ) στη διασταύρωση Δροσοπούλου και Πιπίνου.
Αννα: Σοβαρά; (Τραυματίζομαι) κανείς;
Κώστας: (Φαίνομαι) πως (τραυματίζομαι) πολλοί.
Ελένη: Δεν (μπορώ, εμείς) να (μαθαίνω) πολλά πράγματα.
Γιάννης: (Μαζεύομαι) πολύς κόσμος. Αστυνομία. Τροχονόμοι. Σε λίγο (έρχομαι) και το αυτοκίνητο των Πρώτων Βοηθειών.
Ελένη: Εγώ (βλέπω) ένα κορίτσι γεμάτο αίματα στο πεζοδρόμιο.
Πάνος: Τέλος πάντων ό,τι έγινε, έγινε.
Κώστας: Ας (αφήνω) τώρα τα δυσάρεστα και (πάω) (βλέπω) το καινούριο σου σπίτι!

33 α) Перепишите текст, раскрыв скобки; б) ответьте на вопросы после текста; в) составьте диалог по тексту упражнения.

Από καιρό ένιωθα (ένας πόνος) σε (το στήθος) και αποφάσισα (πηγαίνω) σε (ο γιατρός). Περίμενα λοιπόν περί τα δέκα λεπτά σε (η αίθουσα) (αναμονή) και μόλις (έρχομαι) (η σειρά) μου, (μπαίνω).

Ο γιατρός μου έκανε ένα σωρό (ερώτηση) σχετικά με (η ενόχληση) που ένιωθα. Έπειτα μου (λέω) (ξαπλώνω) σε (ειδικός) (το κρεβάτι) εξέτασης και (αρχίζω) (εγώ, εξετάζω): Πονάς εδώ; Πονάς εκεί; Βήξε, ανάσανε, κράτα την αναπνοή σου...

Τελικά δεν (μπορώ) (βρίσκω) τι (έχω), γι' αυτό μου (λέω) (ξαναπηγαίνω) την επομένη φέρνοντας μαζί μου μια ακτινογραφία (θώρακας), ένα υπερηχογράφημα (καρδιά) και μια αναλυτική αιματολογική εξέταση. (Ευχαριστώ), (χαιρετώ) και (φεύγω).

Απαντήστε:

Γιατί η κυρία πήγε στο γιατρό; Τι έλεγε ο γιατρός στην ασθενή την ώρα που την εξέταζε; Τι συνέστησε στο τέλος ο γιατρός στην ασθενή;

34 Прочитайте, составьте вопросы к тексту. Перескажите текст и напишите изложение:

Ο Ασκληπιός και η θεά Υγεία

Όπως είναι γνωστό, οι αρχαίοι Έλληνες είχαν θεοποιήσει την υγεία. Ο Ασκληπιός, θεός και προστάτης της ιατρικής, ήταν γιος του Απόλλωνα και της Κορωνίδας, εγγονής του Άρη. Για τον τρόπο που γεννήθηκε υπάρχουν διάφορες παραλλαγές: Έχουν τη δική τους παραλλαγή η Θεσσαλία (Λακέρεια), η Μεσσήνη (Μεσσήνη), η Αργολίδα (Επίδαυρος) κ.α.

Όταν πέθανε η Κορωνίδα, ο Απόλλωνας οδήγησε τον Ασκληπιό πάνω στο Πήλιο και εμπιστεύτηκε την ανατροφή του στο σοφό Κένταυρο Χείρωνα. Έτσι ο Ασκληπιός μεγάλωσε στο Πήλιο, στη σπηλιά του Χείρωνα. Ο σοφός Χείρωνας του έμαθε, εκτός άλλων, να θεραπεύει την κάθε αρρώστια και την κάθε πληγή με ξόρκια, με αλοιφές, με βότανα ή με χειρουργική επέμβαση.

Γρήγορα η φήμη του Ασκληπιού διαδόθηκε και πλήθος άρρωστοι ή λαβωμένοι άρχισαν να έρχονται κοντά του, για να τους θεραπεύσει. Ήταν τόσο ικανός γιατρός, ώστε όχι μόνο θεράπευε τους αρρώστους, αλλά ανάσταινε και νεκρούς.

Οι αρχαίοι Έλληνες, για να δείξουν το σεβασμό τους προς αυτόν και να τον τιμήσουν ίδρυναν τα περισσότερα από τα θεραπευτήριά τους στα ιερά τεμένη του Ασκληπιού και μάλιστα κοντά στους ναούς του και τα ονόμαζαν Ασκληπεία· επίσης ονόμαζαν τους γιατρούς τους και Ασκληπιάδες.

Η θεά Υγεία ήταν κόρη του Ασκληπιού και αδελφή της Πανάκειας. Η Υγεία χάριζε το πολύτιμο αγαθό στους ανθρώπους και τους προστάτευε να μην το χάσουν, ενώ η Πανάκεια βοηθούσε στη θεραπεία και ανάρρωση των ασθενών, που είχαν χάσει το αγαθό.

Λεξιλόγιο

θεοποιώ (Β2) — боготворить	προστατεύω — защищать
ο προστάτης — покровитель	το τέμενος — храм (не христианский)
η ιατρική — медицина	η παραλλαγή — разновидность, вариант
το Πήλιο — г.Πилион (Фессалия)	εμπιστεύομαι — доверять
η ανατροφή — воспитание	ανατρέφω — воспитывать, растить
η πληγή — рана	ο ναός — храм
το ξόρκι — заклинание	το βότανο — растение
η επέμβαση — вмешательство	η φήμη — слава
διαδίδομαι (διαδόθηκα) — распростра-	το πλήθος — масса, множество, толпа
няться	ανασταίνω (ανάστησα/ανέστησα) — воскре-
λαβωμένος — раненый	шать
νεκρός — мертвый	ο σεβασμός — уважение
τιμώ (Β1) — чтить	ιδρύω (ίδρυσα) — основывать
χαρίζω — дарить	ιερός — святой
πολύτιμος — драгоценный	

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Με πονάει ... Θεέ μου!

Τι τρέχει; = Τι συμβαίνει;

Έχεις τα χάλια σου. Δεν κάνει (=δεν πρέπει) να φας κρέας αν έχεις πυρετό.

Δεν είσαι καλά. Δεν είσαι στα καλά σου (=σου 'στριψε, σου έχει στρίψει, τρελάθηκες)

Ποιος ξέρει πότε θα μου περάσει ο πονοκέφαλος;

Για καλό και για κακό, (=καλού κακού) πάρε μια ασπιρίνη.

Στην υγεία σου (σας, μας)! = Εις υγείαν!

Με γεια! — Носи(-те) на здоровье!

Με υγεία σου! (= να το χαρείς και να έχεις την υγεία σου)

Γεια σου! Γείτσοες! — Будь здоров! (чихнувшему)

Γεια στο στόμα σου! (σε κάποιον που λέει κάτι, το οποίο βρίσκουμε πολύ σωστό)

Περαστικά! — Выздоровливай(-те)! Καλή ανάρρωση! — С выздоровлением!

Σιδερένιος(-α)! (σε άτομο που αναρρώνει)

Πρώτα απ' όλα υγεία. — Прежде всего — здоровье.

Υγεία και χαρά. — Здоровья и радости.

Σκάει από υγεία. — Пышет здоровьем.

Η υγεία είναι πλούτος. — Здоровье — богатство.

Κατά φαντασίαν ασθενής — мнимый больной, υποχόνδριος

Υγεία! (σε κάποιον που απέτυχε στην προσπάθεια: Μην στενοχωριέσαι! Υγεία και όλα διορθώνονται!)

Με τις υγείες σου! (σε κάποιον που έφαγε, ήπιε)

Και σε (εις) άλλα με υγεία! (να μας συμβούν και άλλα ευχάριστα πράγματα και να είμαστε υγιείς να τα χαρούμε)

Κεφάλαιο 17 Έθιμα και γιορτές στην Ελλάδα

Γραμματική:

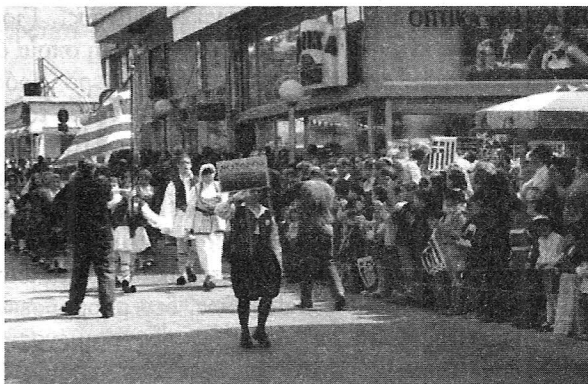
Παθητικά ρήματα — Μέλλοντας Απλός, Παρακείμενος, Υπερσυντέλικος, Μέλλοντας Συντελεσμένος, Υποτακτική.
Существительные среднего рода на -ώς, -ός.

Γιορτές και έθιμα

Κάθε λαός έχει τις παραδόσεις του, τα ήθη και τα έθιμά του, τις εθνικές ή τις τοπικές γιορτές του και γενικά τις εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής που καθορίζουν την εθνική του ταυτότητα. Στην Ελλάδα οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα, που έχουν περάσει από γενιά σε γενιά, οι εθνικές, οι τοπικές και οι θρησκευτικές γιορτές έχουν γίνει μέρος της κοινωνικής ζωής.

Ποιος Έλληνας δεν περιμένει την ημέρα του «ΟΧΙ» ή την «25^η Μαρτίου», για να ξαναθυμηθεί τα ιστορικά γεγονότα και να νιώσει εθνική υπερηφάνεια; Ποιος μεγάλος ή μικρός δεν περιμένει τις ημέρες των Χριστουγέννων και του Πάσχα, για να ζήσει χαρούμενες οικογενειακές στιγμές κι έτσι να ξεφύγει από την καθημερινότητα και τη ρουτίνα της δουλειάς;

Στην Ελλάδα οι γιορτές είναι δεμένες με την πατρίδα (εθνικές γιορτές), με τη θρησκεία (θρησκευτικές γιορτές) και με την καθημερινή οικογενειακή ζωή (ονομαστικές γιορτές και έθιμα).

Λεξιλόγιο

τα ήθη και τα έθιμα — нравы и обычаи
κοινωνικός — общественный, социальный
εθνικός — национальный
η (υ)περηφάνεια — гордость
καθορίζω — определять

η εκδήλωση — выступление
δεμένος — связанный
θρησκευτικός — религиозный
το έθνος — нация

A.

Εθνικές γιορτές

Εθνικός Ύμνος

Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή
σε γνωρίζω από την όψη
που με βία μετράει τη γη.

Απ' τα κόκκαλα βγαλμένα
των Ελλήνων τα ιερά
και σαν πρώτα ανδρειωμένα
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά.

Διονύσιος Σολωμός, από τον «Ύμνο εις την Ελευθερίαν»

Είναι πολλά τα μεγάλα και αξιομνημόνευτα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην Ελλάδα και είναι γραμμένα στις σελίδες της ελληνικής ιστορίας. Δύο όμως από αυτά, η Μεγάλη εθνεγερσία του 1821 και το έπος του Ελληνοϊταλικού πολέμου, ξεχωρίζουν. Αποτελούν φωτεινά ορόσημα στον Ελληνικό ορίζοντα και φωτίζουν όχι μόνο το Πανελλήνιο, αλλά και ολόκληρο τον κόσμο.

25^η Μαρτίου

Η 25^η Μαρτίου είναι διπλή γιορτή: εθνική και θρησκευτική. Η εκκλησία γιορτάζει τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Την ημέρα αυτή ο άγγελος Κυρίου πρόσφερε στη Θεοτόκο τον κρίνο και της ανάγγειλε το χαρμόσυνο μήνυμα της γέννησης του Χριστού.

Η 25^η Μαρτίου είναι η μεγαλύτερη εθνική γιορτή των Ελλήνων. Είναι η μέρα της εθνικής ανεξαρτησίας του Ελληνικού Έθνους. Γιορτάζεται η επέτειος της Ελληνικής Επανάστασης ενάντια στον τουρκικό ζυγό, η οποία ξέσπασε στις 25 Μαρτίου του 1821. Η Επανάσταση αποτελεί το σημαντικότερο ορόσημο των νεότερων χρόνων στη μακραίωνη ιστορία της Ελλάδας. Είναι ένα από τα σπουδαιότερα ιστορικά γεγονότα όχι μόνο του Ελληνισμού αλλά και όλης της πολιτισμένης ανθρωπότητας.

Αν ρίξουμε έστω και μια πρόχειρη ματιά στην ελληνική ιστορία, θα συναντήσουμε πάντα αγώνες για το ζωογόνο ιδανικό της Ελευθερίας. Και πάντα μία χούφτα ανθρώπων είναι αυτοί που τολμούν να σηκώσουν περήφανα το κεφάλι μπροστά στους πολλούς. Και όμως νικούν, γιατί πολεμούν για το δίκαιο και τα ιδανικά της Πατρίδας.

Έτσι και το '21. Κανείς, ίσως, δεν μπορούσε να φανταστεί μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς, πως ένας μικρός λαός, εξαντλημένος και φτωχός από τις αρπαγές των Τούρκων, ήταν δυνατόν να σηκώσει κεφάλι στην τεράστια τότε Οθωμανική Αυτοκρατορία. Έτσι, μην αντέχοντας άλλο, αποφάσισαν πως θα ήταν καλύτερο να πεθάνουν πολεμώντας, παρά να ζήσουν σκλαβωμένοι. «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή, παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή». Οι Έλληνες επαναστάτησαν με το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος» και ύστερα από πολλές θυσίες απόκτησαν την ελευθερία τους.

Όλες οι τάξεις, όλοι οι τόποι, ακόμα και πιο άμαχοι, έδωσαν το αίμα και την ψυχή τους για τον αγώνα. Η εξόρμηση, η πρόθυμη συμμετοχή κληρικών και λαϊκών, μικρών και μεγάλων, φωτισμένων και αγράμματων, ντόπιων και ξενιτεμένων, δίνουν στον αγώνα ένα μοναδικό στην ιστορία πανεθνικό χαρακτήρα, προσθέτουν στην παγκόσμια ιστορία μια μοναδική εποποιία που κατάπληξε όλους τους λαούς. Ο ιερός απελευθερωτικός αγώνας, ο υπέρτατος πατριωτισμός, η αυτοθυσία και τα ανεπανάληπτα κατορθώματα των Ελλήνων προκαλούν παγκόσμιο θαυμασμό. Σ' όλο τον κόσμο είναι γνωστά τα θρυλικά ονόματα των ηρώων που θυσίασαν τις ζωές τους για την ελευθερία δοξάζοντας την πατρίδα τους. Ο Κολοκοτρώνης και ο Νικηταράς, ο Γερμανός και ο Παπαφλέσσας, ο Ανδρούτσος και ο Υψηλάντης, ο Βελεστινλής και ο Μπότσαρης, ο Καραϊσκάκης και ο Διάκος κ.α. διακρίθηκαν για τον ηρωισμό τους και συνέβαλαν στην επιτυχία του απελευθερωτικού κινήματος. Τα αθάνατα ονόματά τους είναι ανεξίτηλα γραμμένα στις πιο ένδοξες σελίδες της ελληνικής ιστορίας.

Το 1821 είναι το ξαναγέννημα του έθνους, η εθνική παλιγγενεσία και το ξεκίνημα της εθνικής ζωής, γι' αυτό και γιορτάζεται κάθε χρόνο. Όλο το Πανελλήνιο αναπολεί τις δόξες των προγόνων του, αφιερώνει τη σκέψη του στη μνήμη των αγωνιστών του '21 και γονατίζει με ευλάβεια σε όλους εκείνους που με τους αγώνες τους, με το αίμα τους χάρισαν στην Ελλάδα το πολύτιμο αγαθό της ελευθερίας.

Κορυφαίες εκδηλώσεις της γιορτής είναι: η παρέλαση των μαθητών και των φοιτητών μπροστά από το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη στην Αθήνα την

παραμονή της επετείου και η στρατιωτική παρέλαση, στον ίδιο χώρο, στις 25 Μαρτίου, ανήμερα.

Λεξιλόγιο

διαδραματίζομαι — происходить (о драматическом событии)	η εθνεγερσία — национально-освободительное движение, восстание
αξιομνημόνευτος — памятный	γραμμένος — написанный
το ορόσημο — века	αναγγέλλω (ανά(-ή)γγειλα) — объявлять
η Θεοτόκος — Богородица	ο Ευαγγελισμός — Благовещение
χαρμόσυννος — радостный	ανεξαρτησία — независимость
ξεσπάω (ξέσπασα) — разразиться, вспыхнуть	η επανάσταση — восстание, революция
ο ζυγός — иго	η θυσία — жертва, θυσιάζω — жертвовать
αποκτώ (Β1) (απέ(-ό)κτησα) приобретать	η ανθρωπότητα — человечество
πρόχειρη ματιά — беглый взгляд	ζωογόνος — животворный
το ιδανικό — идеал	η χούφτα — горсть
τολμώ (Β1) — сметь, осмелиться	περήφανα — гордо
το δίκαιο — право, справедливость	η σκλαβιά — рабство
εξαντλημένος — истощенный, иссякший	σκλαβωμένος — порабощенный
η αρπαγή — захват, грабеж, похищение	αντέχω — выносить, терпеть
η αυτοκρατορία — империя	επαναστατώ (Β2) — восстать
το σύνθημα — лозунг	ιερός — святой
απελευθερωτικός — освободительный	η ελευθερία — свобода
υπέρτατος — высший	η αυτοθυσία — самопожертвование
άμαχος — не воюющий, небоеспособный	η εξόρμηση — порыв, рывок
η συμμετοχή — участие	κληρικός = ιερέας, παπάς, священник
ξενитеμένος — живущий на чужбине	панеθνικός — общенациональный
καταπλήσσω (κατάπληξα) — удивлять	θρυλικός — легендарный, ο θρύλος — легенда
δοξάζω — прославлять, δόξα — слава	διακρίνομαι — выделяться, отличаться
το κίνημα — движение	συμβάλλω (συνέβαλα) — способствовать
ανεξίτηλος — неизгладимый	ένδοξος — славный
ο πρόγονος — предок	αφιερώνω — посвящать
η μνήμη — память, το μνημείο — памятник	η ευλάβεια — почтение, благочестие
πολύτιμος — драгоценный	κορυφαίος — кульминационный
η παρέλαση — парад	ο στρατιώτης солдат, στρατιωτικός военный
η παραμονή — канун	η επέτειος — юбилей, годовщина
ανήμερα — в тот самый день	το κατόρθωμα — подвиг

Γραμματική

Γлаголы страдательного залога: Μέλλοντας Απλός, Παρακείμενος, Υπερουντέλικος, Μέλλοντας Συντελεσμένος, Υποτακτική

Для образования μέλλοντας απλός и απλή υποτακτική используется частица θα / να и форма глагола, образованная от αόριστος следующим образом: у глагола отсекается суффикс -ηκ- с окончанием прошедшего времени и добавляется окончание -ώ (-είς, -είς, -ούμε, -είτε, -ούν), напр.: γράφηκα — θα γραφτώ, ετοιμάστηκες — θα ετοιμαστώ, ειπώθηκε — θα ειπωθεί, αγαπήθηκαν — θα αγαπηθούν.

Для образования perfectных времен используется вспомогательный глагол *έχω* в соответствующем времени и *απαρέμφατο*, совпадающее с *μέλλοντας απλός* (без частицы *θα*) 3-го л. ед.ч.: *έχω γραφτεί, είχες ετοιμαστεί, θα έχουν συναντηθεί*

Существительные среднего рода на -ώς, -ός

Παдеж	Εδ.ч.		Μη.ч.	
Ον.	το φως	το γεγονός	τα φώτα	τα γεγονότα
Γεν.	του φωτός	του γεγονότος	των φώτων	των γεγονότων
Αιτ.	το φως	το γεγονός	τα φώτα	τα γεγονότα
Κλ.	φως	γεγονός	φώτα	γεγονότα

Аналогично склоняется: *καθεστώς*

28^η Οκτωβρίου

Τα ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940 η καταγίδα του Β' Παγκοσμίου πολέμου έπληξε και την Ελλάδα. Η φασιστική Ιταλία ζήτησε από τον πρωθυπουργό της Ελλάδας την παράδοση της χώρας στα ιταλικά στρατεύματα.

Η Ελλάδα, όμως, πιστή στον υπέρτατο ηθικό νόμο της υπερασπίσεως του πατρίως εδάφους, βροντοφώνησε ΟΧΙ στην ανόητη αξίωση του εχθρού να παραδώσει τα όπλα και να δεχτεί τα δεσμά της σκλαβιάς. Οι Ιταλοί εισέβαλαν στην Ελλάδα από την Αλβανία.

Κατάπληκτοι οι λαοί της γης, ελεύθεροι και σκλάβοι, εμπόλεμοι και μη, έστρεψαν τα βλέμματά τους στη μικρή εκείνη χώρα, στην ένδοξη Ελλάδα τόσο γνωστή σε όλους από την ιστορία της, από την πνευματική δημιουργία της, από το θαυμάσιο πολιτισμό της. Και χειροκρότησαν όλοι το καινούριο ΟΧΙ. Με πίστη ακλόνητη στο ιδανικό της Ελευθερίας, η ένδοξη χώρα όρθωσε το ανάστημά της για μια θανάσιμη αναμέτρηση με τις δυνάμεις της βίας και με την ανδρεία και την αυτοθυσία των παιδιών της μετέβαλε τη φρίκη του πολέμου σε σειρά ηρωικών πράξεων και θριάμβων. Σε πολλές περιστάσεις ο Ελληνικός λαός πολέμησε χωρίς ελπίδα νίκης. Πολέμησε, γιατί ήταν ικανός να πολεμήσει, γιατί έπρεπε, γιατί αυτό απαιτούσε η τιμή του, η υποχρέωσή του απέναντι στην Ιστορία του.

Ο ελληνικός στρατός, πολεμώντας με ηρωισμό στα βουνά της Πίνδου, απέκρουσε την επίθεση και προχώρησε νικηφόρα στη Βόρεια Ήπειρο, όπου ο ελληνικός πληθυσμός της τον υποδέχτηκε ως απελευθερωτή. Πολεμώντας μέσα στο κρύο και το χιόνι το χειμώνα του 1940-41, οι Έλληνες νίκησαν τους εισβολείς που ήταν πολύ περισσότεροι και εξοπλισμένοι με τα τελειότερα όπλα της εποχής.

Το παράδειγμα των Ελλήνων έδωσε θάρρος στους λαούς της γης. Ο άνισος αγώνας, τα υπέροχα κατορθώματα των αγωνιστών προκάλεσαν τον θαυμασμό όλου του κόσμου, απέδειξαν ότι οι δυνάμεις του περίφημου Άξονα δεν ήταν αήττητες και θέρμαιναν την ελπίδα στα στήθη των φιλελεύθερων ανθρώπων.

Για να βοηθήσουν τους Ιταλούς, οι Γερμανοί επιτέθηκαν στην Ελλάδα την άνοιξη του 1941 από τα βόρεια σύνορα και κατέλαβαν τη χώρα. Και στη νέα αυτή επίθεση η Ελλάδα δεν παραδόθηκε αμαχητί, αλλά συνέχισε να αγωνίζεται για την ελευθερία της. Από τον πρώτο καιρό της κατοχής δημιουργούνται αντιστασιακές οργανώσεις. Όλη η Ελλάδα ενώνεται για να ξεκάνει τον επιδρομέα και ο ηρωικός λαός πληρώνει με αίμα την ηρωική αντίστασή του. Δεν υποκύπτει η αδούλωτη ψυχή, συνεχίζει μέχρι την ημέρα της νίκης.

Πέρασαν χρόνια από την εποχή των θρυλικών αγώνων. Αναπολούμε σήμερα τα ηρωικά κατορθώματα των Ελλήνων. Στρέφουμε με ευλάβεια τη σκέψη μας στους

τιμημένους νεκρούς και αποτίουμε φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης σε αυτούς που δόξασαν για μια ακόμη φορά την αιώνια Ελλάδα. Για την Επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου γίνονται γιορταστικές εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα. Κορυφαία εκδήλωση είναι η παρέλαση που γίνεται στη Θεσσαλονίκη.

Λεξιλόγιο

πλήττω (έπληξα) — бить, ударять
 η παράδοση — сдача, капитуляция
 υπέρτατος — высший
 η υπεράσπιση — защита
 ανόητος — бессмысленный, глупый
 ο εχθρός — враг
 το όπλο — оружие
 κατάπληκτος — пораженный, удивлен-
 ный
 πνευματικός — духовный
 ο πολιτισμός — культура
 το ανάστημα — рост
 η αναμέτρηση — конфронтация
 η ανδρεία — мужество
 η φρίκη — ужас
 ο θρίαμβος — триумф
 απαιτώ (B2) — требовать
 η υποχρέωση — обязательство, долг
 αποκρούω (απέκρουσα) отражать (удар и т.п.)
 νικηφόρος — победоносный
 ο εισβολέας — захватчик
 τέλειος — совершенный
 αήττητος — непобедимый
 επιτίθεμαι (επιτέθηκα) — нападать, ата-
 ковать
 αμαχητί — без боя
 η αντίσταση — сопротивление
 ο επιδρομέας — захватчик, агрессор
 αδούλωτος — непоработанный
 αιώνιος — вечный

ο πρωθυπουργός — премьер-министр
 το στράτευμα — войско
 ο νόμος — закон
 βροντοφωνώ (B2) = βροντοφωνάζω
 η αξίωση — требование, притязание
 παραδίδω (παρέδωσα/παράδωσα) — сдавать
 εισβάλλω (εισέβαλα) — вторгаться
 εμπόλεμος — воюющий
 χειροκροτώ (B2) — рукоплескать
 ακλόνητος — непоколебимый
 θανάσιμος — смертельный
 η βία — насилие
 η αυτοθυσία — самопожертвование
 η σειρά — ряд, вереница
 η περίσταση — обстоятельство
 η τιμή — честь
 το καθήκον — долг (моральный)
 η επίθεση — атака, нападение
 ο ελευθερωτής — освободитель
 εξοπλισμένος — вооруженный
 το θάρρος — смелость
 φιλελεύθερος — свободолюбивый
 καταλαμβάνω (κατέλαβα) — захватывать
 η κατοχή — оккупация
 ξεκάνω — отделаться; расправиться
 υποκύπτω — покоряться
 η νίκη — победа, η ήττα — поражение
 μάχομαι — биться, сражаться
 αποτίω φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης —
 отдать дань уважения и благодарности

17 Νοεμβρίου

Στις 17 Νοεμβρίου 1973 οι σπουδαστές της Αθήνας κλείστηκαν στο Πολυτεχνείο, για να διαμαρτυρηθούν εναντίον της απάνθρωπης δικτατορίας που επεβλήθη στον ελληνικό λαό τον Απρίλιο 1967. Κατασκεύασαν ραδιοφωνικό πομπό και μ' αυτόν καλούσαν τους Έλληνες σε εξέγερση. Χιλιάδες Αθηναίοι συγκεντρώθηκαν γύρω από το Πολυτεχνείο. «Τύραννοι, κάτω τα χέρια απ' το λαό», «Θάνατος στο φασισμό», «Η τώρα ή ποτέ», «Απόψε πεθαίνει η τυραννία» — ήταν μερικά από τα συνθήματα που άκουγε το πλήθος. Τα μεσάνυχτα της 16^{ης} προς 17^η Νοεμβρίου οι ένοπλοι του καθεστώτος με τη βοήθεια ενός танк γκρέμισαν την εξωτερική πύλη και εισέβαλαν στο κτίριο. Η εξέγερση αυτή έδωσε το πρώτο καίριο χτύπημα κατά της δικτατορίας. Κάθε χρόνο στα σχολεία και Πανεπιστήμια γίνονται εκδηλώσεις, για να τιμήσουν την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Λεξιλόγιο

διαμαρτύρομαι — протестовать
η δικτατορία — диктатура
κατασκευάζω — изготавливать
η εξέγερση — восстание
καίριος = αποφασιστικός

απάνθρωπος — бесчеловечный
επιβάλλω (επέβαλα) — навязывать
ο πομπός — передатчик
ένοπλος — вооруженный

Обратите внимание на чтение дат:

25^η Μαρτίου — 25 Μαρτίου — 25 του Μάρτη

28^η Οκτωβρίου — 28 Οκτωβρίου — 28 του Οκτώβρη

17 Νοεμβρίου — 17 του Νοέμβρη

Ασκήσεις

1 *Отвѣтьте на вопросы:*

Τι καθορίζει την εθνική ταυτότητα ενός λαού; Τι ρόλο παίζουν τα έθιμα στη ζωή ενός λαού; Με ποια γεγονότα συνδέονται οι γιορτές; Ποιες είναι οι μεγαλύτερες εθνικές γιορτές της Ελλάδας; Τι είναι η 25^η Μαρτίου για τους Έλληνες; Γιατί είναι διπλή γιορτή; Τι γιορτάζει η εκκλησία; Τι έγινε το 1821; Τι απόφαση πήραν οι Έλληνες; Με ποιο σύνθημα επαναστάτησαν; Τι συνέβαλε στην επιτυχία του αγώνα; Πείτε μερικά ονόματα των ηρώων του 1821. Πώς γιορτάζεται η 25^η Μαρτίου στην Ελλάδα;

2 *Перескажите текст «25^η Μαρτίου».*

3 *Отвѣтьте на вопросы к тексту «28^η Οκτωβρίου».*

Τι είναι η 28^η Οκτωβρίου για τους Έλληνες; Πότε και πώς μπήκε η Ελλάδα στο Β' Παγκόσμιο πόλεμο; Τι ακριβώς έγινε στις 28 Οκτωβρίου 1940; Πώς πολέμησε ο Ελληνικός λαός; Τι έγινε το χειμώνα του 1940-41; Τι προκάλεσε το θαυμασμό όλου του κόσμου; Τι απέδειξαν οι Έλληνες με τα κατορθώματά τους; Πότε οι Γερμανοί επιτέθηκαν την Ελλάδα; Πώς γιορτάζεται η 28^η Οκτωβρίου; Ποιες εκδηλώσεις γίνονται για την επέτειο της γιορτής;

4 *Перескажите текст «28^η Οκτωβρίου».*

5 *Перескажите текст «17 Νοεμβρίου».*

6 *Найдите синонимы:*

σημαντικός /αξιόλογος, σταθμός (веха), ρουτίνα, δεμένος με θρησκεία, πολύ ευχάριστος, σπουδαίος, έχω θάρρος, πολύ μεγάλος, βαστώ, αυτός που ζει στη σκλαβιά, αυτός που δεν επαναλαμβάνεται /μοναδικός, ξεχωρίζω, συντελώ, αρχή, αυτός που αγωνίζεται, δωρίζω, την ίδια μέρα, χτυπώ, φωνάζω δυνατά, παράλογος, απαίτηση, καταπληκτικός, μετατρέπω, καθήκον, αυτός που αγαπά την ελευθερία, ψυχραίνω, χωρίς μάχη, ξεφορτώνομαι, κατακτητής, κατά (της δικτατορίας)

7 *Найдите антонимы:*

τοπικός, προσωπικός, ντροπή, ξεχνώ, αλλαγή, σκοτεινός, εξάρτηση, νικιέμαι, ανεξαρτησία, δυνατός, πλούσιος, προσφορά, σκλαβωμένος, ζωή, γεννιέμαι, ελεύθερος, ήττα, ίσος, νότιος, απελευθερώνω, ειρήνη

8 *Подберите однокоренные слова:*

έθνος, άνθρωπος, θυσία, κοινωνία, δράμα, ανεξάρτητος, επανάσταση, περήφανος, σκλάβος, αρπάζω, ελεύθερος, επανάληψη, θαύμα, δόξα, γεννιέμαι, κορυφή, θρύλος, μάχη, όπλο, ήττα, επιδρομή, πόλεμος, αγώνας, θάνατος, ήρωας, ελπίζω, νίκη, εισβάλλω, άνδρας

9 *Заполните пропуски подходящими по смыслу словами:*

1. Στις 25 Μαρτίου γιορτάζεται ..... της Ελληνικής ..... ενάντια ..... 2. Η Επανάσταση του '21 είναι είναι από ..... γεγονότα του ..... καθώς και όλης της ..... 3. Μην ..... άλλο, οι Έλληνες ..... πως ήταν καλύτερο να πεθάνουν ....., παρά να ζήσουν ..... 4. Οι Έλληνες ..... με το ..... «..... ή .....» και ύστερα από πολλές ..... απέκτησαν ..... τους. 5. Ο ..... αγώνας, ο ....., η ..... και τα ..... κατορθώματά τους προκαλούν ..... 6. Σ' όλο τον κόσμο είναι γνωστά τα ..... ονόματα των ..... που ..... τις ζωές τους για την ..... και ..... την πατρίδα τους. 7. Πολλοί Έλληνες ..... για τον ηρωισμό τους και ..... στην επιτυχία του ..... 8. Η Επανάσταση του 1821 είναι το ..... του έθνους και ..... της εθνικής ζωής. Όλο το ..... αναπολεί με ..... τη ..... των ηρώων και ..... τη σκέψη του στη ..... των αγωνιστών που χάρισαν ..... στην πατρίδα τους. 9. Η ..... των σπουδαστών μπροστά στο ..... του ..... στην Αθήνα γίνεται την ..... της ..... Η ..... παρέλαση γίνεται ..... της γιορτής. 10. Την ..... μέρα η εκκλησία γιορτάζει ..... Ο άγγελος ..... στη ..... τη μήνυση της ..... του Χριστού.

10 *Заполните пропуски подходящими по смыслу словами:*

1. Ο ..... πόλεμος ..... την Ελλάδα τα ξημερώματα ..... 2. Η ..... Ιταλία ζήτησε την ..... της χώρας στα ιταλικά ..... Η Ελλάδα όμως ..... ΟΧΙ στην ..... του ..... να ..... τα όπλα. 3. Ο εχθρός ..... στην Ελλάδα από την Αλβανία. 4. Με ακλόνητη ..... πίστη στο ..... της Ελευθερίας, η ..... χώρα ορθώθηκε για μια ..... μάχη ενάντια στον φασισμό. 5. Πολεμώντας στα ..... της Πίνδου, ο ελληνικός ..... απέκρουσε την ..... 6. Ο πληθυσμός της Βόρειας Ηπείρου ..... τον ελληνικό στρατό ως ..... 7. Το χειμώνα του 1940-41 οι Έλληνες νίκησαν ..... που ήταν ..... και ..... με τα ..... όπλα της εποχής. 8. Ο ..... αγώνας και τα κατορθώματα των ..... απέδειξαν ότι ..... του Άξονα δεν ήταν ..... 9. Οι Γερμανοί ..... την Ελλάδα την άνοιξη του '41 από τα βόρεια ..... και ..... τη χώρα. 10. Από την αρχή της ..... στην Ελλάδα δημιουργήθηκαν ..... οργανώσεις.

11 *Образуйте паθητικός аόριστος, απλός μέλλοντας и απλή υποτακτική (страд. залога) от следующих глаголов, п.ч.: ακούω — ακούστηκα — θα / να ακουστώ*

επιστρέφω, αποκλείω, κόβω, λέω, μαθαίνω, βλέπω, παίρνω, πετώ, πλένω, βρέχω, βρίσκω, γελάω, προσφέρω, στέλνω, δίνω, ζεσταίνω, διασκεδάζω, σηκώνω, καίω, τραβώ, τρώω, αισθάνομαι, ντρέπομαι, σκέφτομαι, βαριέμαι, παραπονιέμαι, φαίνομαι, φέρομαι, χαίρομαι, λυπάμαι, παντρεύω, εργάζομαι, παίζω, ντύνω, ράβω, σκέφτομαι, επισκέφτομαι, σέβομαι, φτιάχνω, πιάνω, σβήνω, κλείνω, κουράζω, ξεκουράζω, κατοικώ, περνώ, δέχομαι, αρνιέμαι, ρωτώ, απαντώ, συζητώ, συναντώ, θυμάμαι, φοβάμαι, χασμουριέμαι, αναρωτιέμαι

12 *Устно спрягайте 10 глаголов страдательного залога в απλός μέλλοντας. Составьте с ними предложения.*

13 *Образуйте παρακείμενος действительного и страдательного залога от следующих глаголов по образцу: αφήνω — έχω αφήσει — έχω αφηθεί*

ακούω, προσφέρω, νοικιάζω, πουλώ, παραγγέλλω, μαθαίνω, δίνω, βρίσκω, καταλαβαίνω, ενδιαφέρω, χτίζω, γράφω, διαβάζω, ξεχνώ, μαζεύω, υπογράφω, πετώ, χάνω, ρωτώ, διορθώνω, σχηματίζω, οργανώνω, νικώ, λέω, μαγειρεύω, τρώω, παίρνω, γυρίζω, πληρώνω, μελετώ, κλείνω, στέλνω, γνωρίζω, συγκινώ, γιατρεύω

14 *Устно проспрягайте 10 глаголов страдательного залога в παρακείμενος. Составьте с ними предложения.*

15 *Ποменяйте число:*

έχει ενοχληθεί, έχετε ξεχαστεί, έχω ασχοληθεί, θα έχει πουληθεί, έχουν νικηθεί, έχετε φανταστεί, έχουν στερηθεί, είχε κουνηθεί, θα έχει φοβηθεί, έχουν κρατηθεί, είχαν πεταχτεί, έχω συγκινηθεί, έχεις βαρεθεί, θα έχει τακτοποιηθεί, είχατε ειδοποιηθεί, έχει ιδρυθεί

16 *Заполните пропуски страдательными глаголами в соответствующем времени:*

1. .... όλα τα γλυκά πριν από το μεσημέρι. (τρώω). 2. Δεν πιστεύω πως ..... όλα τα δέματα μέχρι αύριο. (στέλνω). 3. Ησύχασε, Μαίρη, ... ο Χρήστος και η Άννα και ..... οι διαφορές τους ως το βράδυ που θα τους δούμε. (βλέπω, λύνω). 4. Πιστεύω ότι ..... τα χρήματά σας ως το μεσημέρι. (επιστρέφω, εσείς). 5. Παιδιά, ελάτε αφοΐ πρώτα ..... και ..... (κοιμάμαι, ξεκουράζω). 6. Γυρίζει ήδη μια ώρα μέσα στη βροχή. Σίγουρα ..... πια. (βρέχω). 7. Έτσι συχνά που ταξιδεύεις, μέχρι το τέλος του χρόνου ..... όλες τις πρωτεύουσες της Ευρώπης. (επισκέπτομαι). 8. Ως τις 8 το βράδυ ..... μόνο ..... τα λουλούδια, αλλά τα ..... κιάλας στη Δήμητρα. (παραγγέλλω, στέλνω). 9. Ελπίζω ότι όλα τα θέματα ..... και ..... πριν φτάσουμε εμείς. Έτσι θα μάθουμε τις αποφάσεις που ..... (συζητώ, συμφωνώ, παίρνω). 10. Τι λες, ... τα αποτελέσματα ως το απόγευμα; — Εμείς πάντως δε ..... πριν από αύριο το μεσημέρι. (ανακοινώνω, πληροφορώ). 11. Να είστε σίγουροι πως πριν καλά καλά τα καταλάβετε, ... όλοι στο διευθυντή και ..... όπως σας αξίζει. (οδηγώ, τιμωρώ). 12. Ως την ώρα που θα πάμε εκεί, όλα ..... και ..... (λέω, μαθαίνω).

17 *Поставьте глаголы в перфекте страдательного залога:*

1. Τα παιδιά ήδη (ξεντώνω) και (πλένω). Είναι έτοιμα για ύπνο. 2. (Ασχολούμαι) πολύ μ' αυτό το θέμα αλλά δεν έχω δει ακόμα κανένα αποτέλεσμα. 3. Ακόμη δεν (πληρώνω), Τόλη; 4. Τα δέματα (στέλνω) εδώ και μια βδομάδα. 5. (Δανείζω) πολλά χρήματα από τους συγγενείς μας τον τελευταίο καιρό. 6. Για δύο εικοσιτετράωρα δεν (κοιμάμαι) καθόλου, γι' αυτό φαίνεται κουρασμένος. 7. Ποτέ δεν (κουράζομαι) τόσο πολύ όσο σήμερα. 8. Η Έλενα (ετοιμάζω) εδώ και μια ώρα. 9. Πάρα πολλά άρθρα (γράφω) γι' αυτό το θέμα. 10. Οι γονείς του (στενοχωρώ) πολύ με τη συμπεριφορά του. 11. Δεν (ασχολούμαι) ποτέ με τη μαγειρική, Τάνια; 12. Τα τετράδια (ξεχνώ) μέσα στο συρτάρι. 13. Οι φωτογραφίες όλες (τραβώ) στην ίδια περιοχή του νησιού. 14. (Βαριέμαι) να τους περιμένω. Φεύγω.

18 *Поставьте глаголы в υπερσυντέλικος страдательного залога:*

1. Δεν (ασχολούμαι) ποτέ τους με την τέχνη, ώσπου γνώρισαν εκείνον τον ζωγράφο. 2. Τα μεγάλα καπέλα (φορώ) πολύ μια εποχή. 3. Όταν πήγαμε να δούμε

το σπίτι, πια (νοικιάζω). 4. Ο πατέρας (στενοχωρώ) με την αποτυχία της αδερφής μου. 5. Οι αθλητές (προπονούμαι) σκληρά όλο το χρόνο. 6. Δεν ήρθαμε στη διάλεξη γιατί δεν (ειδοποιώ). 7. (Ασχολούμαι) με τη φυσική πριν τελειώσει το Πανεπιστήμιο. 8. (Κοιμάμαι), όταν ήρθαν οι γονείς μας. 9. Δεν (πουλώ) ακόμα το απέναντι διαμέρισμα, όταν γύρισα από το ταξίδι. 10. Δεν ήξερα τα σχέδιά τους γιατί δεν (τηλεφωνώ).

19 Поставьте глаголы в υποτακτική страдательного залога:

1. Αύριο θέλουμε (σηκώνω) νωρίς. 2. Μπορείς (σκέφτομαι) το πρόβλημα μόνος σου; 3. Δεν πρόκειται (διορθώνω) η κατάσταση, ό,τι και να κάνεις. 4. Το σπίτι πρέπει (βάφω) του χρόνου. 5. Ο διευθυντής αναγκάστηκε (δέχομαι) την αίτησή του. 6. Λέει (λούζω, εμείς) με κρύο νερό. 7. Τα παιδιά δεν είναι έτοιμα, δεν είναι σωστό (εξετάζω) σήμερα. 8. Ο δάσκαλος είπε στα παιδιά (ετοιμάζω) για το μάθημα. 9. Οι ασκήσεις πρέπει (ξαναγράφω) και όλα τα λάθη πρέπει (διορθώνω). 10. Θέλουμε (τακτοποιώ) στο καινούριο σπίτι όσο πιο γρήγορα γίνεται. 11. Έχεις (σκέφτομαι) καλά τι θα σπουδάσεις; 12. Αποφάσισαν (παντρεύω) αμέσως μετά το Πάσχα. 13. Η Ελένη δεν μπόρεσε (αρνούμαι) την πρότασή του. 14. Κορίτσια, πρέπει (ετοιμάζω) αμέσως, σας περιμένουμε! 15. Λέω (μαζεύω) στις 11 μπροστά στο σχολείο. 16. Εσύ δε χρειάζεται (μπλέκω) καθόλου, θα του μιλήσω εγώ. 17. Είναι αδύνατο (συνεννοούμαι) εμείς οι δύο!

20 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Πότε (γράφομαι) αυτοί οι κατάλογοι, σήμερα το βράδυ ή αύριο; 2. Δε (πληρώνομαι) την άλλη βδομάδα, γιατί οι τράπεζες θα έχουν απεργία. 3. Γι' αυτή τη δουλειά (προτιμούμαι) αυτοί που θα ξέρουν τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες. 4. Αύριο το απόγευμα που (συναντιέμαι), θα του το πω. 5. Πρώτα (τραβιέμαι) η βιβλιοθήκη και ύστερα στη θέση της θα μπει το καινούριο μου γραφείο. 6. Λένε ότι δε (φοριέμαι) του χρόνου οι μακριές φούστες. 7. Πότε (στέλνομαι) αυτά τα δέματα; Πότε (ταχυδρομούμαι) αυτά τα γράμματα; Τι περιμένετε; 8. Στην Αθήνα (φιλοξενούμαι) από τους φίλους μας. 9. (Λυπάμαι) πολύ αν δεν έρθεις στο πάρτι μου. 10. Γιώργο, (θυμάμαι) να φέρεις ψωμί στην επιστροφή; 11. Τα γραπτά των φοιτητών (βαθμολογώ) αύριο. 12. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων (ανακοινώνομαι) την περασμένη Τετάρτη. 13. Μην του πεις αυτά, μπορεί (πειράζομαι).

21 Поставьте глаголы в правильном залоге и времени:

1. Δάφνη, πρώτα (πλένω) εσύ ή (πλένω) το παιδί; 2. Αυτό το καλοκαίρι (πηγαίνω) διακοπές στην Κρήτη και (φιλοξενώ) από έναν ξάδερφό μου. Του χρόνου (έρχομαι) αυτός για διακοπές εδώ και (φιλοξενώ, αυτός) εγώ. 3. Πού (οδηγώ, εσύ) αυτή η απόφαση που έχεις πάρει; Πάλι σε λάθος δρόμο (οδηγώ). 4. (Μιλώ, αυτός) η Ελένη αύριο, αλλά δεν πιστεύω ότι (πειθώ, αυτός). Είναι τόσο πεισματάρης που σίγουρα δε (πειθώ), ούτε (αλλάζω) γνώμη. 5. (Πειράζω, αυτός) το άσχημο αποτέλεσμα της δουλειάς του όταν το μάθει, μα πιο πολύ (πειράζω) απ' αυτά που (ακούω) από τους φίλους του. 6. Όταν έφυγε, (υπόσχομαι, εγώ) ότι (διηγούμαι, εγώ) όλα μόλις γυρίσει από το ταξίδι του. 7. Είναι σίγουρο ότι δε (δέχομαι, αυτός) στο σπίτι της, γιατί (φοβάμαι, αυτός). 8. Δεν (αρνούμαι, αυτή) τίποτε ως τώρα, αλλά αυτό που θα του ζητήσει οπωσδήποτε (αρνούμαι, αυτή), γιατί είναι καθαρή τρέλα. 9. Η ομάδα μας (προσπαθώ) και (παίζω) καλά αύριο, γιατί αλλιώς (αποκλείω) από τον τελικό αγώνα. 10. Θα φωνάζει τα παιδιά, γιατί αυτά σίγουρα (ξεχνώ) με το παιχνίδι. (Ευχαριστώ) βέβαια που (παίζω) με τους φίλους τους, αλλά (περνώ) η ώρα

και (αργώ) για το φαγητό. 11. Τι ωραία τυροπιτάκια! Νομίζω ότι δε (φτάνω). — (Φαίνομαι, εσύ) λίγα; — Όχι, αλλά τόσο νόστιμα που είναι, (τρώω) αμέσως. 12. Τα παιδιά χθες (μαζεύω) στο σπίτι της Όλγας. Αύριο (μαζεύω) στο σπίτι του Μανόλη. 13. (Παίρνω) την ομπρέλα σου, γιατί βρέχει και (βρέχω). 14. Πες μου, (ετοιμάζω) μέχρι τις οχτώ;

22 Προчитайте:

Η Πρωτομαγιά γιορτάζεται την 1^η Μαΐου. Λέγεται και Εργατική Πρωτομαγιά. Η μέρα αυτή εκτός από την εργατική γιορτή, είναι και η γιορτή των λουλουδιών, γιατί είμαστε στην καρδιά της άνοιξης πια. Πολλές οικογένειες συνηθίζουν να πηγαίνουν στην εξοχή καθώς η μέρα είναι αργία. «Πιάνουν το Μάη», δηλαδή μαζεύουν λουλούδια και φτιάχνουν στεφάνι που το κρεμάνε στην εξώπορτα ή στο μπαλκόνι του σπιτιού.

Εσείς, γιορτάζετε την Πρωτομαγιά; Κάντε σχέδια για το πώς θα περάσετε αυτή τη μέρα.

23 Ролевая игра:

Είστε δημοσιογράφος και κάνετε ένα ρεπορτάζ για την τηλεόραση, όπου δουλεύετε. Θέμα σας είναι οι εθνικές γιορτές. Εσείς ρωτάτε και κάποιοι περαστικοί (α) συμφοιτητές σας) απαντούν.

24 Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение «Η σημαία»:

1
Πάντα κι όπου σ' αντικρίζω
Με λαχτάρα σταματώ
Και περήφανα δακρύζω,
Ταπεινά σε χαιρετώ.

2
Δόξα αθάνατη στολίζει
Κάθε θεία σου πτυχή
Και μαζί σου φτερουγίζει
Της πατρίδας η ψυχή.

3
Σε θωρώ και αναθαρρύνω
και τα χέρια μου χτυπώ
σαν αγία σε λατρεύω,
Σαν μητέρα σ' αγαπώ.

4
Και από τα στήθη μου ανεβαίνει
μια χαρούμενη φωνή:
να 'σαι πάντα δοξασμένη
Ω, Σημαία Ελληνική.

Ιωάννης Πολέμης

В.

Τα Χριστούγεννα (25 Δεκεμβρίου)

Τα Χριστούγεννα γιορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου. Οι μέρες των Χριστουγέννων είναι ξεχωριστές για τους Έλληνες, όπως και για όλον τον χριστιανικό κόσμο. Με έθιμο χαράς και αγάπης, που έχουν βαθιά τις ρίζες πίσω στο χρόνο και αναβιώνουν μέχρι σήμερα, υποδέχονται σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας τη γέννηση του Χριστού για να θυμηθούν το χαρμόσυνο γεγονός και να δώσουν Χριστουγεννιάτικο χρώμα στο κλίμα των ημερών.

Στολισμένες πόλεις και χωριά, λαμπιόνια, μυρωδιές, μελωδιές σε κάθε γωνιά και προετοιμασίες στα νοικοκυριά προμηνούν την άφιξη της πιο χαρούμενης γιορτής. Τα σπίτια ντύνονται γιορτινά, όλοι στολίζουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο με πολύχρωμα φωτάκια και λογιών λογιών στολίδια. Στα περισσότερα ελληνικά σπίτια στολίζουν τα χριστουγεννιάτικα δέντρα λίγες μέρες πριν τα Χριστούγεννα και τα ξεστολίζουν το

Αη-Γιαννιού, στις 7 Ιανουαρίου. Σε μερικά σπίτια, όμως, ιδίως σε πόλεις με λιμάνια, στολίζουν μικρά καράβια αντί για δέντρα.

Ένα πολύ όμορφο παλιό έθιμο που διατηρείται αμείωτο ακόμα και σήμερα, είναι τα κάλαντα. Τα παιδιά γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι δύο μαζί ή περισσότερα, χτυπούν την πόρτα και ρωτούν: «Να τα πούμε;» Αν η απάντηση του νοικοκύρη είναι θετική, τότε λένε τα κάλαντα συνοδεύοντας το τραγούδι τους με το τρίγωνο, και τελειώνοντας με την ευχή «Και του χρόνου. Χρόνια πολλά!». Ο νοικοκύρης τα ανταμείβει με κάποιο χρηματικό ποσό, ενώ παλιότερα τους πρόσφερε γλυκά.

Κάλαντα λέγονται την παραμονή των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Φώτων και είναι διαφορετικά για κάθε γιορτή.

Η Χριστουγεννιάτικη λειτουργία γίνεται την παραμονή των Χριστουγέννων κατά τα μεσάνυχτα. Όταν τελειώσει η λειτουργία, οι πιστοί γυρίζουν σπίτι και τρώνε.

Κύριο πιάτο την ημέρα των Χριστουγέννων είναι η γαλοπούλα που είναι σύμβολο της καλοπέρασης. Ωστόσο, σε μερικές περιοχές, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία, διατηρείται το έθιμο της κοτόσουπας, η οποία παλιότερα αποτελούσε το κύριο πιάτο που έτρωγαν οι Έλληνες όταν επέστρεφαν από την εκκλησία.

Στην Ελλάδα δεν ανταλλάζουν δώρα τα Χριστούγεννα, αλλά την Πρωτοχρονιά.

Κάθε τόπος της Ελλάδας έχει δικά του Χριστουγεννιάτικα έθιμα.

Στα χωριά της Βόρειας Ελλάδας την παραμονή των Χριστουγέννων ο νοικοκύρης ψάχνει στα χωράφια και διαλέγει το πιο όμορφο και γερό ξύλο. Αυτό είναι το Χριστόξυλο. Το βράδυ της παραμονής, όταν όλη η οικογένεια μαζεύεται γύρω από το τζάκι, ανάβουν τη φωτιά για να μπει στην εστία το ξύλο. Αυτό το κούτσουρο πρέπει να κρατήσει μέχρι την Πρωτοχρονιά, για να βάλουν ένα άλλο μεγάλο κούτσουρο που θ' ανάψει από το ξύλο των Χριστουγέννων. Αυτό λέγεται «πάντρεμα της φωτιάς». Έτσι, κάθε οικογένεια προσπαθεί να διατηρεί τη φωτιά αναμμένη για όλο το Δωδεκαήμερο των εορτών (από τις 25 Δεκεμβρίου ως τις 6 Ιανουαρίου), για να προστατεύει το σπίτι απ' τα δαιμόνια και τους καλικάντζαρους.

Μα τι είναι αυτοί οι καλικάντζαροι; Όπως έλεγαν οι γιαγιάδες τα παλιά χρόνια στα εγγονάκια τους, ήταν κάτι παράξενα, κοκαλιάρικα και άσχημα όντα κάτι μεταξύ ζώου και ανθρώπου, που συνέχεια χοροπηδούσαν γκρινιάζοντας, φωνάζοντας και τραγουδώντας. Όλο το χρόνο οι καλικάντζαροι ζουν κάτω απ' τη γη, στον κάτω κόσμο, και ζηλεύουν τον απάνω κόσμο. Γι' αυτό λοιπόν, άλλοι με τσεκούρια, άλλοι με πριόνια κι άλλοι με τα σουβλερά τους δόντια προσπαθούν να κόψουν τον τεράστιο στύλο που βαστάει τη γη και να την κάνουν να βουλιάξει. Ο στύλος όμως είναι πολύ χοντρός και γι' αυτό χρειάζεται πολύχρονη προσπάθεια για να τον κόψουν. Κοντεύουν να το κατορθώσουν όταν φτάνουν τα Χριστούγεννα και τότε ανεβαίνουν στη γη για όλο το Δωδεκαήμερο για να πειράξουν τους ανθρώπους. Και τι δεν κάνουν ξεπροβάλλοντας ένας ένας κάτω απ' τη γη! Έτσι και νυχτώνει, αρχίζουν και τριγυρνούν στην εξοχή και στις πόλεις. Αλίμονο σ' όποιον συναντήσουν νυχτιάτικα! Δεν τον αφήνουν σε χλωρό κλαρί, που λέμε. Τον πειράζουν, τον σπρώχνουν, πηδούν στους ώμους του, χορεύουν γύρω του. Μικρά και ευκίνητα, καθώς είναι, μπαίνουν στα σπίτια απ' όπου βρουν: από τις καμινάδες, τις κλειδαρότρυπες, τις χαραμάδες των παραθυριών. Λερώνουν τα πάντα

και αναστατώνουν τόσο πολύ το σπίτι που το κάνουν αγνώριστο. Μόνο τη φωτιά και το σταυρό φοβούνται οι καλικάντζарοι. Κάνουν, λοιπόν, τις αταξίες όλο το Δωδεκαήμερο. Αλλά μόλις φτάνουν τα Φώτα οι καλικάντζарοι φεύγουν τρέχοντας πριν βγει ο παπάς με την αγιαστούρα του. Στο γυρισμό τους, όμως, κάτω απ' τη γη βρίσκουν το στύλο να έχει θρέψει. Ευτυχώς που είναι τόσο κουτούτσικοι οι καλικάντζарοι! Και γι' αυτό κάθε χρόνο το ίδιο κάνουν και το ίδιο παθαίνουν.

Λεξιλόγιο

αναβιώνω — возрождаться	στολισμένος — украшенный
η μυρωδιά — аромат	το νοικοκυριό — хозяйство
προμηνύω — предвещать	η άφιξη — приход, прибытие
λογιών λογιών (=λογής λογής) — разные	το στολίδι — украшение
λογής λογής στολίδια = κάθε είδους	στολίζω — украшать (ανт. ξεστολίζω)
στολίδια, όλων των ειδών στολίδια	τα κάλαντα — колядки
ιδίως = ιδιαίτερα	το ποσό — сумма
αμείωτος — неослабевающий	ανταλλάζω — обмениваться
ανταμείβω (αντάμειψα) — вознаграждать	η εστία — очаг
η καλοπέραση — благополучие	χοροπηδώ = χορεύω και πηδώ
το ξύλο — (зд.) полено (το κούτσουρο)	το πριόνι — пила
αναμμένος — зажженный	ο στύλος — столб, колонна, опора
το τσεκούρι — топор	πολύχρονος — длительный
σουβλερός — острый	ξεπροβάλλω — появляться
βουλιάζω — погружаться	αλίμονο — увы
κατορθώνω — удаваться, катаφέρνω	η καμινάδα — дымоход
τριγυρνάω (Β1) — бродить, γυρίζω	η χαραμάδα — щель
ευκίνητος — подвижный	αναστατώνω — приводить в беспорядок
η κλειδαρότρυπα — замочная скважина	ο σταυρός — крест
λερώνω — пачкать	η αγιαστούρα — кропило
αγνώριστος — неузнаваемый	κουτούτσικος — глупенький
η αταξία — беспорядок	θρέφω — заживать (ο ране)
δεν αφήνω κάποιον σε χλωρό κλαρί — не давать покоя	τα πάντα — все
Ευχές: Χρόνια πολλά! Καλά / Χαρούμενα Χριστούγεννα!	
Καλές γιορτές! (перед праздниками)	

25 Ответьте на вопросы:

Πότε γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα; Γιατί είναι ξεχωριστές οι μέρες των Χριστουγέννων για τους Έλληνες; Πώς ετοιμάζονται για τη γιορτή; Πώς γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα; Ποια είναι τα έθιμα των Χριστουγέννων; Πότε και πώς στολίζουν το δέντρο; Τι είναι τα κάλαντα; Ποιοι λένε; Πότε λέγονται τα κάλαντα; Πότε γίνεται η χριστουγεννιάτικη λειτουργία; Ποιο είναι το παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο φαγητό; Τι είναι το Χριστόξυλο; Τι είναι οι καλικάντζарοι; Πώς γιορτάζονται τα Χριστούγεννα στην πατρίδα σας;

26 Подберите однокоренные слова:

γεννώ, χωρίζω, βίος (жизнь), χαρά, στολίδι, γιορτή, χρώμα, φως, μειώνω (уменьшать), απαντώ, νοικοκύρης, χρήμα, αλλάζω, παντρεύω, μέρα, κόκαλο, πηδώ, χρόνος, νύχτα, τρύπα, τάξη (порядок)

27 Перескажите текст «Τα Χριστούγεννα».

28 Раскройте скобки:

(Πολύς) (νοικοκυρά) (συνηθίζω) (φτιάχνω) το Χριστόψωμο. Είναι το ψωμί που (φτιάχνω) με (ιδιαίτερος) φροντίδα και ευλάβεια (η παραμονή) (τα Χριστούγεννα). Έχει σχήμα (κουλούρα) με (ένας σταυρός) σε (η μέση). Σε (το κέντρο) (ο σταυρός) βάζουν (ένας) (άσπαστος) καρύδι, συμβολίζοντας (η γονιμότητα). (Υπόλοιπος) (η επιφάνεια) διακοσμούν με (διάφορος) (σχήμα), όπως λουλούδια, φύλλα, πουλιά. Η διακόσμηση (το Χριστόψωμο) συμβολίζει (ο σκοπός) του και εκφράζει (οι ελπίδες) για καλή σοδειά. (Η ημέρα) (τα Χριστούγεννα), κατά (η διάρκεια) (μεσημεριανός) (το γεύμα) ο νοικοκύρης (το σπίτι) (σταυρώνω) το Χριστόψωμο, το (κόβω) και το (μοιράζω) σε (όσος) (παρευρίσκομαι) στο τραπέζι.

Η Πρωτοχρονιά (1^η Ιανουαρίου)

Οι Χριστουγεννιάτικες μέρες περνούν γρήγορα, και να που έρχεται η Πρωτοχρονιά! Η 1^η του Γενάρη είναι η γιορτή του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου. Είναι ο πιο αγαπημένος άγιος των παιδιών. Στην Ελλάδα πιστεύεται ότι ο Άη-Βασίλης φέρνει δώρα την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Άλλο έθιμο της Πρωτοχρονιάς είναι το κόψιμο της βασιλόπιτας. Το χαρακτηριστικό στοιχείο της βασιλόπιτας είναι το νόμισμα που έχει ψηθεί μέσα της. Μόλις το ρολόι χτυπήσει μεσάνυχτα, κόβουν την πίτα. Το 1^ο κομμάτι είναι του Χριστού, το 2^ο της Παναγίας, το 3^ο συνήθως της Εκκλησίας, το 4^ο του Φτωχού, και από το 5^ο και πέρα κάθε μέλος της οικογένειας παίρνει από ένα κομμάτι. Σε όποιον πέσει το φλουρί, θα έχει καλή τύχη όλο το χρόνο. Επίσης, κερδίζει τα χρήματα που έχει καθορίσει ο επικεφαλής της οικογένειας πριν κοπεί η πίτα. Αν το νόμισμα βρεθεί σ' ένα απ' τα κομμάτια του Χριστού, της Παναγίας ή της Εκκλησίας ή του Φτωχού, τότε τα χρήματα θα δοθούν στην εκκλησία ή σε κάποιο φτωχό.

Την Πρωτοχρονιά πολλές οικογένειες παίζουν χαρτιά ή αγοράζουν λαχεία για να δοκιμάσουν την τύχη τους. Πολλοί πηγαίνουν σε πάρτι που λέγονται ρεβεγιόν. Τα παιδιά τραγουδούν τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς.

Κι άλλο έθιμο είναι να φτιάχνουν μπακλαβά για την Πρωτοχρονιά, ίσως επειδή είναι τόσο γλυκός, για να γλυκάνει όλο το χρόνο.

Επίσης στην Ελλάδα πιστεύουν ότι όπως πάει η πρώτη μέρα του χρόνου, θα πάει όλος ο χρόνος. Και ο πρώτος επισκέπτης του χρόνου ευχόμαστε να μας φέρει «καλό ποδαρικό», δηλαδή καλή τύχη για όλη την χρονιά. Πολλοί άνθρωποι είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί ακόμα και σήμερα ποιος θα κάνει ποδαρικό στο σπίτι τους. Έτσι από την παραμονή λένε σε κάποιο γνωστό τους, που τον θεωρούν καλότυχο, να έρθει την Πρωτοχρονιά να τους κάνει ποδαρικό. Μόλις μπει στο σπίτι τον βάζουν να πατήσει ένα σίδερο για να είναι όλοι σιδερένιοι και γεροί μέσα στο σπίτι στη διάρκεια του χρόνου. Η νοικοκυρά κερνάει τον άνθρωπο που κάνει ποδαρικό.

Αν πάμε επίσκεψη κάπου την Πρωτοχρονιά, πρέπει να μπορούμε στο σπίτι τους με το δεξί πόδι πρώτα, ώστε ο καινούριος χρόνος να τα φέρει όλα δεξιά, καλότυχα.

Το έθιμο του ροδιού της Πρωτοχρονιάς διατηρείται και σήμερα. Το ρόδι είναι σύμβολο αφθονίας, γονιμότητας και καλής τύχης. Σε πολλά μέρη της Ελλάδας κρεμούσαν στο κάθε σπίτι από το φθινόπωρο ένα ρόδι. Μετά τη Μεγάλη Λειτουργία της Πρωτοχρονιάς το πετούσαν με δύναμη στο κατώφλι για να σπάσει σε χίλια κομμάτια και έλεγαν «Χρόνια πολλά! Ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος!»

Λεξιλόγιο

το κόψιμο — нарезание
το νόμισμα — монета, το φλουρί

το στοιχείο — элемент
ο επικεφαλής — глава

καλότυχος — удачливый
πατώ (B1) — наступать, давить
η αφθονία — изобилие

γερός — крепкий, здоровый
το ρόδι — гранат
το κατώφλι — пороγ

Ευχές: Χρόνια πολλά! Και του χρόνου! Καλή / Χαρούμενη Πρωτοχρονιά!
Ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος! / Καλή χρονιά!
Καλές γιορτές! (перед праздниками)

29 Ответьте на вопросы:

Πότε γιορτάζεται η Πρωτοχρονιά; Ποιος είναι ο Άγιος Βασίλης; Ποια είναι τα έθιμα της Πρωτοχρονιάς; Ποιο είναι το χαρακτηριστικό στοιχείο της βασιλόπιτας; Πώς μοιράζονται τα κομμάτια της; Γιατί οι Έλληνες συνηθίζουν να παίζουν τυχερά παιχνίδια την Πρωτοχρονιά; Ποιος πρέπει να είναι ο πρώτος επισκέπτης του χρόνου; Τι θα πει «καλό ποδαρικό»; Ποια άλλα πρωτοχρονιάτικα έθιμα ξέρετε; Πώς γιορτάζουν την Πρωτοχρονιά στη χώρα σας;

30 Перескажите текст.

31 Найдите однокоренные слова:

αγάπη, πίτα, χαρακτήρας, κέρδος, γλυκός, επίσκεψη, πόδι, προσέχω, τύχη, γνωρίζω, τηρώ, συμβολίζω, γόνιμος, συνήθεια, διαρκώ, ευχή, κεφάλι, πίστη

Τα Θεοφάνια (τα Φώτα ή των Φώτων)

Είναι η τρίτη και τελευταία γιορτή του Δωδεκαήμερου. Αυτή την ημέρα, στις 6 Ιανουαρίου, γιορτάζουν τη βάπτιση του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη Βαπτιστή. Ανήμερα των Φώτων, μετά τη λειτουργία, γίνεται η κατάδυση του σταυρού στη θάλασσα (ή λίμνη, ή ποτάμι). Ο ιερέας πετάει ένα σταυρό μέσα στο νερό (αγιάζει τα νερά), και πολλοί νέοι βουτούν για να τον πιάσουν. Είναι εξαιρετική τιμή για όποιον βρει και πιάσει τον σταυρό. Σε μερικά μέρη της Ελλάδας, μόλις ρίξουν το σταυρό, αφήνουν τρία άσπρα περιστέρια ελεύθερα να πετάξουν. Τα περιστέρια συμβολίζουν την Αγία Τριάδα και το Άγιο Πνεύμα που φανερώθηκε «εν είδη περιστεράς» την ώρα της βάφτισης του Ιησού. Ο παπάς και οι πιστοί ψάλλουν το απολυτίκιο «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε...» κατά τη διάρκεια της καταδύσεως του σταυρού. Επίσης είναι έθιμο τον Ιανουάριο να ευλογήσει ο παπάς τα σπίτια με αγιασμό.

Λεξιλόγιο

η βάπτιση / βάφτιση — крещение
τα Θεοφάνια — Крещение
η Αγία Τριάδα — Святая Троица
ο πιστός — верующий
το απολυτίκιο — тропарий
αγιάζω — освящать

η κατάδυση — погружение
το περιστέρι — голубь
το Άγιο Πνεύμα — Святой Дух
ψάλλω / ψέλνω (έψαλα) — петь
ευλογώ (B2) — благословлять
Ευχή: Χρόνια πολλά!

32 Ответьте на вопросы:

Πόσες γιορτές γιορτάζονται κατά το Δωδεκαήμερο; Ποια είναι η τελευταία απ' αυτές; Πότε γιορτάζονται τα Φώτα; Τι γίνεται ανήμερα της γιορτής; Ποιος αγιάζει τα νερά; Πώς γίνεται η κατάδυση του σταυρού; Πώς γιορτάζονται τα Φώτα στην πατρίδα σας;

33 Прочитайте и выполните задания после текста:

Άγιος Βαλεντίνος

Στις 14 Φεβρουαρίου είναι η γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Γιορτάζουν οι ερωτευμένοι. Είναι ξενόφερτη γιορτή και ήρθε στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Όλοι οι ερωτευμένοι στέλνουν στο ταίρι τους μηνύματα, λουλουδία ή γλυκά σε σχήμα καρδιάς για να δείξουν τον έρωτά τους και την αγάπη τους. Τη μέρα αυτή τα ζαχαροπλαστεία και τα ανθοπωλεία κάνουν χρυσές δουλειές.

- α) Ετοιμάστε ένα μήνυμα για να το στείλετε στον αγαπημένο / στην αγαπημένη σας.
β) Σκεφτείτε κάτι πρωτότυπο να κάνετε ως δώρο στον αγαπημένο / στην αγαπημένη σας.

34 Ролевая игра:

Συζητάτε με έναν φίλο / μια φίλη σας για τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Εσείς πιστεύετε ότι πρέπει να τη γιορτάζουμε. Ο φίλος / η φίλη σας δε συμφωνεί.

35 Прочитайте текст.

Η Καθαρά Δευτέρα και η Μεγάλη Σαρακοστή

Η Καθαρά (ή Καθαρή) Δευτέρα πέφτει μετά την τελευταία μέρα της Αποκριάς και είναι η πρώτη μέρα της Μεγάλης Σαρακοστής, δηλαδή της νηστείας των σαράντα ημερών. Οι οικογένειες συνηθίζουν να πηγαίνουν εκδρομή στην εξοχή, όπου πετάνε χαρταετούς. Όλοι τρώνε νησίσιμα φαγητά (χταποδάκι, γαρίδες, λαγάνες κι άλλα).

Η Σαρακοστή περνάει πολύ αργά γι' αυτούς που νηστεύουν. Παλιότερα που έλειπαν τα ημερολόγια, για να μετρούν το πέραςμα της νηστείας, έφτιαχναν την Κυρά Σαρακοστή. Στις περισσότερες περιοχές η Κυρά Σαρακοστή ήταν μια χάρτινη ζωγραφιά. Απεικόνιζε μια γυναίκα με σταυρωμένα χέρια, λόγω προσευχής, και χωρίς στόμα, λόγω νηστείας. Είχε 7 πόδια, ένα για κάθε βδομάδα της Σαρακοστής. Κάθε Σάββατο έκοβαν ένα πόδι και έτσι ήξεραν πόσες βδομάδες νηστείας απέμειναν μέχρι το Πάσχα. Το Μεγάλο Σάββατο έκοβαν και το τελευταίο πόδι.

Λεξιλόγιο

η Μεγάλη Σαρακοστή — Великий Пост	η νηστεία — пост, νηστεύω — поститься
ο χαρταετός — бумажный змей	νηστίσιμος / νηστήσιμος — постный
(до сл. орел)	χάρτινος — бумажный
η λαγάνα — разновидность хлеба	σταυρωμένος — скрещенный
απεικονίζω — изображать	προσεύχομαι (προσευχήθηκα) — молиться
η προσευχή — молитва	

36 Ответьте на вопросы:

Πότε πέφτει η Καθαρά Δευτέρα; Τι είναι η Μεγάλη Σαρακοστή; Πώς περνούν την Καθαρά Δευτέρα οι Έλληνες; Τι ήταν η Κυρά Σαρακοστή; Τι απεικονίζε; Γιατί δεν είχε στόμα; Πόσα πόδια είχε;

37 Перескажете текст «Η Καθαρά Δευτέρα» .

38 Найдите однокоренные слова:

βαπτίζω, μέρα, άγιος, εξαίρώ, σύμβολο, νηστεύω, αετός, περνάω, χαρτί, ζωγραφίζω, εικόνα, σταυρός, προσεύχομαι

Το Πάσχα

Το Πάσχα (η Λαμπρή) είναι η σημαντικότερη γιορτή της Ορθοδοξίας. Είναι κινητή γιορτή, δηλαδή δεν έχει σταθερή ημερομηνία. Πέφτει κυρίως μέσα στον Απρίλιο και σπανιότερα στο πρώτο δεκαήμερο του Μάη.

Η Μεγάλη Εβδομάδα (η εβδομάδα πριν από την Κυριακή του Πάσχα) ξεκινάει από την Κυριακή των Βαΐων. Χαρακτηριστικό έθιμο αυτής της μέρας είναι ο στολισμός των εκκλησιών με βάγια, τα οποία μετά μοιράζονται στο εκκλησίασμα. Η νηστεία που άρχισε την Καθαρή Δευτέρα γίνεται πιο αυστηρή για να προετοιμαστούν οι πιστοί ψυχικά και σωματικά να βιώσουν το θείο πάθος και στη συνέχεια την Ανάσταση. Κάθε βράδυ οι εκκλησίες γεμίζουν από πιστούς που παρακολουθούν με ευλάβεια τη θεία λειτουργία. Τη Μεγάλη Πέμπτη βάφουμε κόκκινα αυγά. Τα σπίτια μοσχοβολούν από τσουρέκια. Τη Μεγάλη Παρασκευή οι καμπάνες χτυπούν λυπητερά και το βράδυ γίνεται η περιφορά του ανθοστολισμένου Επιταφίου στους δρόμους των χωριών και στα γειτονιές των πόλεων. Ακολουθεί ο κόσμος κρατώντας αναμμένα κεριά.

Το Μεγάλο Σάββατο εορτάζεται η Ανάσταση. Οι πιστοί βάζουν τα καλά τους παίρνουν τις λαμπάδες και πηγαίνουν στην εκκλησία αργά τη νύχτα. Εκεί, λίγο πριν τα μεσάνυχτα, σβήνουν τα φώτα για να σημάνουν μ' αυτό τον τρόπο το σκοτάδι που τυλίγει τον Χριστό καθώς αναχωρεί προς τον άλλο κόσμο. Τα μεσάνυχτα όμως εμφανίζεται ένας ιερέας που φέρνει το Άγιο Φως και το μοιράζει στους πιστούς ψάλλοντας συγχρόνως το «Χριστός Ανέστη». Όλοι ανάβουν τα κεριά τους, φιλιούνται μεταξύ τους — δίνουν το φιλί της αγάπης. Έξω χτυπάνε οι καμπάνες και οι νέοι γιορτάζουν με πυροτεχνήματα και βεγγαλικά. Οι πιστοί σιγά σιγά αναχωρούν για να φάνε με την οικογένειά τους την πατροπαράδοτη μαγειρίτσα, το πασχαλινό τσουρέκι και να τσουγκρίσουν τα βαμμένα κόκκινα αυγά.

Την Κυριακή του Πάσχα γιορτάζεται με ιδιαίτερη λαμπρότητα η Ανάσταση του Χριστού. Αποκορύφωμα της Πασχαλινής γιορτής είναι ο οβελίας, δηλαδή το αρνί που φέρεται στη σούβλα ανήμερα της γιορτής σε όλα τα σπίτια. Την ημέρα αυτή ένα ωραίο έθιμο είναι το τσούγκρισμα των αυγών που συνοδεύει η ευχή «Χριστός Ανέστη» και η απάντηση «Αληθώς Ανέστη».

Λεξιλόγιο

η Ορθοδοξία — Православие

Κυριακή των Βαΐων — Вербное воскресенье

τα Πάθη του Χριστού — Страсти Христовы

αναχωρώ (Β2) — уезжать, отправляться

πατροπαράδοτος — традиционный

το τσουρέκι — кулич

τσουγκρίζω — чокаться

ο οβελίας — барашек на вертеле

Ευχές: Καλό Πάσχα! Καλή Ανάσταση! Χρόνια πολλά!

Χριστός Ανέστη! — Αληθώς Ανέστη!

κινητή γιορτή — *ант.* ακίνητη γιορτή

τα βάγια — верба

η Ανάσταση — Воскрешение

εμφανίζομαι — появляться

η μαγειρίτσα — пасхальный суп

βαμμένος — крашеный

η λαμπρότητα — блеск, пышность

τα πυροτεχνήματα — петарды

Πασχαλινό τραπέζι

Πατέρας: Άντε στην υγεία μας! Χρόνια πολλά! Χριστός Ανέστη!

Μητέρα: Και του χρόνου με υγεία!

Παιπούς: Να ζήσετε παιδιά μου! Χριστός Ανέστη!

Θείος: Έλα, Γιώργο, μαζί μου δεν τσούγκρισες κόκκινο αυγό.

Γιώργος: Χμ! Δε θα 'χεις καμιά τύχη κι εσύ, θείε μου. Χθες βράδυ, μετά την Ανάσταση τους κέρδισα όλους.

- Μαρία: Μμμ! Τι νόστιμα που είναι τα φαγητά σου, θεία μου! Τόσα πολλά και όλα υπέροχα!
- Θεία: Ευχαριστώ, Μαρία. Αλλά και η χθεσινοβραδινή μαγειρίτσα της μαμάς σου ήταν νοστιμότατη.
- Μητέρα: Να δω τι θα πρωτοδοκιμάσω! Το σουβλιστό αρνί, το κοκορέτσι, την κρεατόπιτα ή τα κουλούρια και τα τσουρέκια;
- Παππούς: Ε, Γιώργο, θυμάσαι πέρυσι; Ήμασταν στο χωριό το Πάσχα.
- Γιώργος: Αμ το ξέχασα, παππού; Τα θυμάμαι όλα. Τι όμορφα που ήταν! Πόσο ωραίος έγινε ο επιτάφιος με τα λουλούδια που μαζέψαμε! Και το βράδυ που τον γυρίσαμε στο χωριό;
- Μαρία: Ξεχνάς και τι έγινε όταν είπε ο παπάς το «Χριστός Ανέστη»; Και το κάψιμο του Ιούδα;
- Παππούς: Μπράβο παιδιά μου. Άντε να 'χουμε όλοι υγεία. Και του χρόνου! Χριστός Ανέστη!

39 Ответьте на вопросы:

Τι είναι το Πάσχα και πότε γιορτάζεται στην Ελλάδα; Τι σημαίνει «κινητή γιορτή»; Τι είναι η Μεγάλη Εβδομάδα; Τι γίνεται στις εκκλησίες τη Μεγάλη Εβδομάδα; Πότε βάφουν τα αυγά; Τι γίνεται τη Μεγάλη Παρασκευή; Πώς γιορτάζεται η Ανάσταση; Πώς περνούν οι Έλληνες την Κυριακή του Πάσχα; Πώς γιορτάζουν το Πάσχα στην πατρίδα σας;

40 Перескажите текст «Το Πάσχα».

41 Выходите наизусть:

Χριστός Ανέστη

Καμπάνες αναστάσιμες χτυπούν αλαργινά
και μες στο ροδοφέγγισμα της χρυσαυγής τ' Απρίλη
κάποιο αχολόγημα γλυκό κι ανάλαφρο περνά.
Πηδά η ψυχή μου σαν πουλί στα τρέμοντά μου χείλη,
κι έναν ψαλμό πασχαλινό χαρούμενο αρχινά.

Γεώργιος Βερίτης

Ο Δεκαπενταύγουστος (η γιορτή της Παναγίας)

Ο ελληνικός λαός λατρεύει την Παναγία σαν θνητή μητέρα του Χριστού. Η Παρθένος Μαρία είναι το ιερότερο πρόσωπο της Ορθοδοξίας, και το όνομά της γιορτάζεται με μεγάλες δοξασίες σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Είναι από τις μεγαλύτερες θρησκευτικές γιορτές. Τα βαπτιστικά ονόματα: Μαρία, Μαίρη, Δέσποινα, Παναγιώτα, Παρθένα καθώς και τα αρσενικά Παναγιώτης, Πάνος, Θεοτόκης κ.τ.λ. γιορτάζουν το Δεκαπενταύγουστο.

Αυτή τη μέρα, που είναι η αργία για όλους τους εργαζομένους, σ' όλη την Ελλάδα γίνονται γιορτές που ονομάζονται πανηγύρια. Πανηγύρι γίνεται κάθε φορά που γιορτάζει μια εκκλησία. Το κύριο χαρακτηριστικό των πανηγυριών είναι η τοπική μουσική και οι τοπικοί χοροί. Σχεδόν όλοι οι Έλληνες ξέρουν να χορεύουν τους χορούς του τόπου τους.

Μεγάλο προσκύνημα της Παναγίας στην Αιγαιακή Ελλάδα είναι η Τήνος. Τις ημέρες που πλησιάζουν μέχρι τη γιορτή του Δεκαπενταύγουστου ολόκληρη η Τήνος μετατρέπεται σε ένα απέραντο πανηγύρι. Χιλιάδες πιστοί καταφθάνουν στο νησί για να προσκυνήσουν την Παναγία. Τα μεγάλα επιβατηγά πλοία του Πειραιά απασχολούνται

με το ολοβδόμαδο προσκύνημα. Στους δρόμους που οδηγούν από το Μοναστήρι στην παραλία της Τήνου πουλιούνται κάθε είδους αναμνηστικά και λατρευτικά αντικείμενα. Τα αμέτρητα κεριά σχηματίζουν μια ατελείωτη πομπή που περιφέρεται στα στενάκια με τελικό προορισμό το ξυλόγλυπτο και γεμάτο από χρυσά και ασημένια τάματα τέμπλο της εκκλησίας.

Τα προσκυνήματα, μικρά και μεγάλα, είναι πολλά σε όλη την Ελλάδα. Δεν υπάρχει χώρος χωρίς μια Παναγία του Δεκαπενταύγουστου.

Λεξιλόγιο

η Παναγία — Богоматерь	θνητός — смертный
ξυλόγλυπτος — вырезанный из дерева	ο εργαζόμενος — работающий
το πανηγύρι — религиозный праздник	προσκύνημα — поклонение; место паломничества
απέραντος — бескрайний	προσκυνώ — поклоняться
επιβατηγό πλοίο — пассажирское судно	η πομπή — шествие, процессия
αναμνηστικός — памятный	λατρεύω — поклоняться; обожать
το κερί — свеча	περιφέρω (περιέφερα) — водить кругом
το στενό — переулок	ο προορισμός — место назначения
ο προσκυνητής — паломник	χρυσός — золотой, ασημένιος — серебряный
το τάμα — дар по обету, приношение	
το τέμπλο — иконостас	

42 Ответьте на вопросы:

Ποια είναι η Παναγία; Ποιος γιορτάζει στις 15 Αυγούστου; Τι γίνεται στην Ελλάδα τον Δεκαπενταύγουστο; Πότε γίνεται ένα πανηγύρι; Ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό των πανηγυριών του 15 Αυγούστου; Τι γίνεται το Δεκαπενταύγουστο στην Τήνο;

43 Перескажите текст «Ο Δεκαπενταύγουστος».

44 Найдите однокоренные слова:

κινώ, ορθόδοξος, μέρα, στολίζω, εκκλησία, έτοιμος, σώμα, ψυχή, βίος, ανασταίνα, πίστι, λύπη (печаль), άνθος (цветок), εμφάνιση, χρόνος, παράδοση, μαγειρεύω, λάμπω, κορυφή, σούβλα, δόξα, θρησκεία, βαπτίζω, θάνατος, έργο, τόπος, προσκυνώ, ανάμνηση (воспоминание), μετρώ, σχήμα

45 Заполните пропуски подходящими словами:

Το ... (1) ... της Καθαράς Δευτέρας η Άννα και η παρέα της θα πάνε στο Πήλιο, ένα βουνό πολύ ... (2) ... στο Βόλο. Συνήθως το χειμώνα στη Πήλιο έχει χιόνια και οι άνθρωποι ... (3) ... στα Χάνια για σκι ή πάνε σε άλλα χωριά για ... (4) ..., καθαρό αέρα και πεζοπορία. Το καλοκαίρι, πάλι, ... (5) ... διακοπές στα κάτω χωριά του, που έχουν ... (6) ... πάνω ... (7) ... Αιγαίο.

Η Άννα και οι φίλοι της λοιπόν την Παρασκευή το πρωί πρέπει ... (8) ... νωρίς για ... (9) ... γύρω στις επτά, πριν ... (10) ... η μεγάλη κίνηση. Αν ... (11) ... καλά, στις έντεκα και μισή θα είναι στη Μακρινίτσα με τα ... (12) ... παλιά αρχοντικά και τη μαγευτική θέα, για καφέ. ... (13) ... στην Τσαγκαράδα σ' ένα μικρό ... (14) ... ξενώνη που ... (15) ... «Αμάλθεια».

Την ... (16) ... λένε ... (17) ... και το βράδυ σκέφτονται ... (18) ... και ... (19) ... τελευταίο Σάββατο ... (20) ... Ποιος ξέρει τι ώρα ... (21) ...!

Την Κυριακή, όπως μας είπαν, θα πάνε με με αυτοκίνητο στα Χάνια και από ... λένε ... (22) ... μέχρι την Πορταριά. Αν έχει χιόνια, βέβαια, θα πρέπει ... (23) ... καλά Σίγουρα ... (24) ... και κανένα σπετζοφάι, ... (25) ... σπεςιαλιτέ της περιοχής.

Την Καθαρά Δευτέρα θα πάνε σε καμιά ψαροταβέρνα στον Βόλο ...(26)... νησίσιμα ...(27)... ή λαγάνα. ...(28)... το φαγητό, θα πρέπει ...(29)... για το δρόμο της επιστροφής που δυστυχώς θα είναι μια μικρή ...(30)...

1. α) δεκαήμερο	β) πενθήμερο	γ) δεκαπενθήμερο	δ) τριήμερο
2. α) μακριά	β) δίπλα	γ) κοντά	δ) μέσα
3. α) πάνε	β) θα πάνε	γ) έχουν πάει	δ) πήγαν
4. α) ξεκούραστοι	β) να ξεκουράζονται	γ) να ξεκουραστούν	δ) ξεκούραση
5. α) ταξιδεύουν	β) κουράζονται	γ) πηγαίνουν	δ) βγαίνουν
6. α) καλούς φίλους	β) πολλές δουλειές	γ) υπέροχες παραλίες	δ) χιονοδρομικούς σταθμούς
7. α) στον	β) στο	γ) στην	δ) στα
8. α) θα σηκωθούν	β) να σηκώνονται	γ) να σηκωθούν	δ) να σηκώσουν
9. α) φύγουν	β) να φεύγουν	γ) να φύγουν	δ) φεύγουν
10. α) θα αρχίσει	β) αρχίσει	γ) άρχισε	δ) αρχίζει
11. α) όλοι πάνε	β) όλες πάνε	γ) όλος πάει	δ) όλα πάνε
12. α) κατάπληκτα	β) αρχαία	γ) σύγχρονα	δ) καταπληκτικά
13. α) θα μείνουν	β) θα μένουν	δ) έμειναν	δ) να μείνουν
14. α) πολυτελές	β) παραδοσιακό	δ) εθνικό	δ) βολικό
15. α) λένε	β) έλεγε	γ) λέγονται	δ) λέγεται
16. α) περασμένη	β) επομένη	γ) προηγούμενη	δ) ερχόμενη
17. α) για ξεκούραση	β) ξεκουράστηκαν	γ) να ξεκουραστούν	δ) ξεκουράζονται
18. α) μασκαρεύονται	β) να μασκαρευτούν	γ) να μασκαρεύονται	δ) θα μασκαρευτούν
19. α) να γλεντήσουν	β) να γλεντούν	γ) γλέντησαν	δ) θα γλεντήσουν
20. α) της Αποκριάς	β) της Πρωταπριλιάς	γ) της Πρωτοχρονιάς	δ) της Σαρακοστής
21. α) κοιμούνται	β) θα κοιμούνται	γ) να κοιμηθούν	δ) θα κοιμηθούν
22. α) περπάτησαν	β) να περπατήσουν	γ) θα περπατήσουν	δ) θα περπατούν
23. α) να ντύνονται	β) να ντύνουν	γ) να ντυθούν	δ) θα ντυθούν
24. α) θα τρώνε	β) θα φάνε	γ) έφαγαν	δ) έχουν φάει
25. α) τη	β) τον	γ) τους	δ) τα
26. α) να φάνε	β) θα φάνε	γ) τρώνε	δ) θα τρώνε
27. α) σουβλάκια	β) παϊδάκια	γ) μπιφτέκια	δ) θαλασσινά
28. α) Πριν	β) Κατά	γ) Μετά	δ) Αντί για
29. α) να φύγουν	β) να ετοιμαστούν	γ) να γυρίσουν	δ) να φτάσουν
30. α) επιτυχία	β) αποτυχία	γ) ταλαιπωρία	δ) ευτυχία

46 Ролевая игра:

Χωριστείτε σε 2 ομάδες. Κάθε ομάδα ορίζει ένα δημοσιογράφο· οι υπόλοιποι είναι περαστικοί. Κάθε ομάδα κάνει από ένα ρεπορτάζ για το ραδιόφωνο: Η 1^η ομάδα κάνει ένα ρεπορτάζ με θέμα τις θρησκευτικές γιορτές στην Ελλάδα ενώ το θέμα της 2^{ης} ομάδας είναι οι εθνικές γιορτές. Στο τέλος «βγάζετε» το καλύτερο ρεπορτάζ.

Γ.

Οι Απόκριες (Αποκριές)

Τα Καρναβάλι (ή Απόκριες) κρατάει 3 εβδομάδες και τελειώνει την Καθαρή Δευτέρα. Είναι στην ουσία ένα παγανιστικό έθιμο που άμεσα συνδέεται με τις διονυσιακές γιορτές της αρχαιότητας. Κύρια στοιχεία τις Αποκριάς είναι το κέφι, το γλέντι, η ψυχαγωγία, οι αστεϊσμοί και προπαντός οι μεταμφιέσεις. Στοιχεία που δίνουν έναν εντελώς ιδιαίτερο τόνο και τη διαφοροποιούν ουσιαστικά από τις άλλες μέρες του χρόνου. Το πιο χαρακτηριστικό έθιμο της Αποκριάς αποτελούν βέβαια οι μεταμφιέσεις, που συνεχίζονται σε μεγάλο βαθμό ως σήμερα. Κατά τη διάρκεια των Αποκριών όλοι μασκαρεύονται και διασκεδάζουν στους δρόμους και στα μπαρ πετώντας σερπαντίνες.

Ιδιαίτερη θέση στην αποκριάτικη περίοδο έχει η Πέμπτη της λεγόμενης Κρεατινής εβδομάδας — η Τσικνοπέμπτη, κατά την οποία παραδοσιακά τρώνε πολύ κρέας και κατά κάποιον τρόπο προετοιμάζονται για τη νηστεία της Σαρακοστής. Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση το κρέας ψήνεται πολύ μέχρι να μυρίσει τσίκνα. Αυτή την ημέρα είναι πολύ δύσκολο να φας σε εστιατόριο αν δεν έχεις κλείσει τραπέζι από πριν.

Το πιο λαμπρό καρναβάλι της Ελλάδας διεξάγεται στην Πάτρα.

Λεξιλόγιο

κρατώ (B1) = (3δ.) διαρκώ	η ουσία — сущность
παγανιστικός — языческий	διονυσιακός — относящийся к Дионису
η ψυχαγωγία — развлечение	ο αστεϊσμός — шутка, острота
προπαντός — главным образом	η μεταμφίεση — переодевание
διαφοροποιώ (B2) — отличаться	ουσιαστικά — в сущности
η τσίκνα — дым, гарь, запах гари	διεξάγω — проводить (κ.-λ. мероприятие)
ο λεγόμενος — так называемый	μασκαρεύομαι — одеваться в маскарадный костюм

Το καρναβάλι της Πάτρας

Κάθε χρόνο στην Πάτρα οργανώνεται καρναβάλι που το παρακολουθούν επισκέπτες απ'όλο τον κόσμο. Σαραντά μέρες πριν την τελευταία αποκριά αρχίζουν οι καρναβαλικές εκδηλώσεις.

Ο τελάλης γυρίζει στους κεντρικούς δρόμους της Πάτρας και αναγγέλλει την έναρξη του Καρναβαλιού. Η μπάντα του Δήμου παίζει ύμνους καρναβαλικούς, ενώ ο κόσμος βγαίνει στη μπαλκόνια και χειροκροτεί. Σ' αυτή την τελετή συμμετέχουν και τα πληρώματα που πρόκειται να πάρουν μέρος στα καρναβαλικά δρώμενα.

Στην περίοδο των εκδηλώσεων οργανώνονται τα «μπουρμπούλια», το παιχνίδι του «κρυμμένου θησαυρού», το μπέιμπι-ράλι, διαγωνισμοί ζωγραφικής, μάσκας, μακιγιάζ, παντομίμας και οι χοροί των πληρωμάτων.

Την παραμονή της Αποκριάς γίνεται η «νυχτερινή ποδαράτη» παρέλαση. Η αποκορύφωση των καρναβαλικών εκδηλώσεων γίνεται με τη μεγάλη παρέλαση των αρμάτων και των πληρωμάτων. Το ίδιο βράδυ καίγεται στο λιμάνι ανάμεσα από πυροτεχνήματα, φωνές και χειροκροτήματα ο βασιλιάς Καρνάβαλος. Το καρναβάλι είναι βαθιά ριζωμένο στην ψυχή των Πατρινών, δεμένο γερά με τις παραδόσεις τους. Συμμετέχουν σ' αυτό μικροί και μεγάλοι κι αγωνίζονται να τα διατηρήσουν ζωντανό και πρωτότυπο.

Λεξιλόγιο

ο τελάλης — глашатай	η έναρξη — открытие (праздника и т.п.)
η μπάντα — оркестр	το πλήρωμα — команда; экипаж

κρυμμένος — спрятанный
το άρμα — колесница

ο διαγωνισμός — конкурс
το δρώμενο — действие, событие

47 Ответьте на вопросы:

Πώς γίνεται γνωστή η έναρξη του καρναβαλιού; Ποιες εκδηλώσεις οργανώνονται; Τι γίνεται το βράδυ της Αποκριάς; Πείτε αν υπάρχει παρόμοια γιορτή (καρναβάλι) στη χώρα σας πείτε τι ακριβώς γιορτάζεται, πότε και πώς.

48 Составьте предложения с глаголами: *οργανώνομαι, αναγγέλλομαι, καίγομαι, γίνομαι, παρουσιάζομαι, αγωνίζομαι, διεξάγομαι.*

49 Ролевая игра:

Σας κάλεσαν με τον φίλο /τη φίλη σας σ' ένα χορό μεταμφιεσμένων. Πρέπει να πάτε μεταμφιεσμένοι κι εσείς. Εσείς χαίρεστε, γιατί σας αρέσει να ντύνεστε καρναβάλι. Ο φίλος /η φίλη σας δε θέλει να ντυθεί καρναβάλι ούτε να πάει στη γιορτή. Προσπαθείτε να τον /την πείσετε να έρθει μαζί σας.

Δ.

Αρραβωνιάστηκαν και θα παντρευτούν*

Η Χριστίνα πήγε στο γάμο της θείας της με τους γονείς της, αλλά ο Δημήτρης δεν πήγε μαζί τους. Όταν γύρισε σπίτι της, ο Δημήτρης τη ρώτησε τι έγινε στο γάμο.

Δημήτρης: Έλα, για λέγε! Τι έγινε στο γάμο της θείας;

Χριστίνα: Πού να σ' τα λέω... Λοιπόν, φτάσαμε στην εκκλησία μισή ώρα νωρίτερα, γιατί ο μπαμπάς αγχώθηκε, όπως πάντα. Ο κόσμος μαζεύτηκε, βέβαια, κατά τις οχτώ, αλλά... περιμέναμε τη νύφη μια ώρα ακόμα. Και, επιτέλους, κατά τις εννιά ακούστηκε η κόρνα του αυτοκινήτου και εμφανίστηκε η θεία!

Δημήτρης: Ήταν ωραία;

Χριστίνα: Ωραία ήταν, αλλά... πιάστηκε το νυφικό της στο αυτοκίνητο και σκίστηκε!

Δημήτρης: Οχ!

Χριστίνα: Άσε που τα παρανυφάκια τρόμαξαν από τα φλας και κρύφτηκαν πίσω από τη νύφη. Αλλά πριν έγιναν κι άλλα...

Δημήτρης: Για λέγε...

Χριστίνα: Η κομμώτρια άργησε πολύ και η θεία χτενίστηκε και βάφτηκε τελευταία στιγμή.

Δημήτρης: Σκίστηκε το νυφικό, ε; Και τι έκανε η θεία; Φοβήθηκε;

Χριστίνα: Δεν ασχολήθηκε καθόλου! Δεν παραπονέθηκε για τίποτα, η καημένη... Μόλις είδε το θείο, φιλήθηκαν, κρατήθηκαν χέρι χέρι και μπήκαν στην εκκλησία.

Δημήτρης: Σιγά, βρε Χριστίνα, θα κλάψω από τη συγκίνηση... Ουφ, βαρέθηκα με το γάμο! Δεν πάμε καμιά βόλτα;

Χριστίνα: Μη βιάζεσαι, κοίτα τι σου 'χω εδώ!

Δημήτρης: Τι; Κι άλλη πρόσκληση;

Αξιότιμη οικογένεια Βασιλάκη,

Θα χαρούμε πολύ να σας δούμε στο γάμο μας

την Κυριακή, 15 Μαΐου στον Άγιο Ελευθέριο, στο Ατσιπόπουλο Ρεθύμνου

Μάικ και Φιλιώ

Οικογένειες: Επαμεινώνδα Πάπας — Μανούσου Χαλκιαδάκη

Μετά το γάμο σας περιμένουμε στο γαμήλιο γλέντι στην πλατεία του χωριού

- Δημήτρης: Ποιος παντρεύεται αυτή τη φορά;
 Χριστίνα: Ο θείος Μάικ από τον Καναδά! Και, κοίτα, ο γάμος θα γίνει στην Κρήτη!
 Δημήτρης: Πώς έτσι; Γιαγιά, γιατί ο θείος θα παντρευτεί στην Κρήτη;
 Γιαγιά: Την είδατε την πρόσκληση; Η νύφη είναι Κρητική και θα κάνουν παραδοσιακό γάμο!
 Δημήτρης: Και τι διαφορετικό θα γίνει;
 Χριστίνα: Ξέρεις, τώρα... Θα στρωθεί το κρεβάτι την Πέμπτη πριν από το γάμο, θα μαζευτούν οι συγγενείς και θα γίνει μεγάλο γλέντι. Και τη μέρα του γάμου η νύφη θα ντυθεί, θα στολιστεί και θα πάει στην εκκλησία μετά το γαμπρό. Ύστερα από το γάμο θα τους ευχηθούμε να ζήσουν και θα μας δώσουν υπομνηστές.
 Γιαγιά: Αυτά γίνονται σε όλους τους γάμους. Εδώ θα ζυμωθεί μέχρι και το ψωμί.
 Χριστίνα: Τι;
 Γιαγιά: Βέβαια! Και θα φτιαχτούν πίτες και γλυκά σπιτικά.
 Δημήτρης: Και ποιος τρελός θα μαγειρέψει για τόσο κόσμο;
 Γιαγιά: Μη σε νοιάζει, Δημητράκη. Εγώ είμαι εδώ.

*Ελληνικά με την παρέα μου

Λεξιλόγιο

η νύφη, ο γαμπρός — невеста, жених
 οι νεόνυμφοι — молодожены
 η βέρα — обручальное кольцо

το νυφικό — свадебное платье
 το δημαρχείο — мэрия
 θρησκευτικός / πολιτικός γάμος —
 церковный / гражданский брак

50 Ответьте на вопросы:

Ποιος παντρεύτηκε; Ήρθαν όλοι στην ώρα τους; Γιατί; Τι έπαθε η νύφη; Πήγαμε ποτέ στο γάμο / στο πάρτι που έγινε κάτι παράξενο; Ποιος θα παντρευτεί; Πού θα γίνει ο γάμος; Τι θα γίνει πριν το γάμο; Τι θα γίνει μετά το γάμο;

Междометия (Επιφωνήματα)

- восхищение: α! ω! ποπό! (πω-πω!)
- удивление: α! ο!
- боль, печаль: αχ! άου! ω! οχ! αλίμονο! όχου!
- уныние, огорчение, отвращение, разочарование: ε! ου! ουφ! όϊμε! πουφ! πα πα!
- пожелание: μακάρι! άμποτε! είθε!
- одобрение: γεια σου! μπράβο! αμ μπράβο! εύγε!
- зов, оклик: ε! ω! (β)ρε!
- побуждение: α! χα! αμέ! μαρς! αλτ! στοπ! σουτ! στ!
- отказ: Α μπα!
- неуверенность, сомнение: χμ! μπα!

В значении междометий часто употребляются и другие части речи:

- существительные: κρίμα! φρίκη! Θεέ μου! προσοχή!
- прилагательные: καλέ! κακομοίρη (μου)! τον καημένο!
- глаголы: σώπα! έλα (δα)! ορίστε! ήμαρτον! ζήτω!
- наречия: εμπρός! έξω! περαστικά! καλά! ωραία! μάλιστα!

- разные другие выражения: Χριστός και Παναγία! να σε χαρώ! σε καλό σου! καλημέρα! καλό βράδυ! ώρα καλή! и др. выражения, выражающие приветствие, прощание, пожелание.

51 *Напишите глаголы в аόριστος и μέλλοντας απλός:*

εμφανίζομαι, στολίζεται, αρραβωνιάζονται, αναγκάζεσαι, φτιάχνεται, ετοιμάζεστε, ρίχνονται, πετάγεσαι, πιάνομαι, κλείνεστε, κρατιούνται, παραπονιέσαι, γελιέται, κοιμόμαστε, ζητείται, αγαπιούνται, γιορτάζεται, βιάζεσαι, συγκινούμαι, αγχώνεται, λερώνεστε, κοιτάζονται, μαζεύεται, ερωτεύομαι, τηλεφωνώμαστε, παρεξηγούμαι, συνεννοείσαι, τσακώνονται, φοβάστε, λυπάται, θυμάσαι, βαριόμαστε

52 Τι ξέρετε για τον ελληνικό γάμο;

- [illegible]

53 Заполните местоимениями пропуски в диалогах и воспроизведите их в лицах:

Να τα εκατοστήσεις!

- Αλέκος: ..... δίνετε παρακαλώ τη Μαίρη;
Μαίρη: Η ίδια.
Αλέκος: Έλα, Μαίρη, δε ..... γνώρισα. .... πήρα για να ..... ευχηθώ «χρόνια πολλά». Να τα εκατοστήσεις!
Μαίρη: ..... ευχαριστώ πολύ. Μα καλά, πώς ..... έμαθες ότι έχω γενέθλια;
Αλέκος: Ε, τώρα... Έχουμε κι ..... τις πληροφορίες .....
Μαίρη: Ας'..... αυτά. Πες ....., ποιος ..... είτε;
Αλέκος: Ο αδερφός σου. .... είδα στην πλατεία σήμερα και ..... είτε.
Μαίρη: Ήθελα να ..... πω την τελευταία στιγμή, για να μην προλάβεις να ..... πάρεις δώρο. Λοιπόν, να ..... περιμένω το βράδυ να ..... πούμε από κοντά;
Αλέκος: Ναι, θα περάσω. .... ευχαριστώ για την πρόσκληση.
Μαίρη: Κι εγώ σ' ευχαριστώ που ..... τηλεφώνησες.
Αλέκος: ..... λέμε!
Μαίρη: Γεια χαρά!

Τα νέα από το πάρτι

- Μαίρη: Ναι!
Ισαβέλα: Γεια σου, Μαίρη. Η Ισαβέλα είμαι.
Μαίρη: Έλα, βρε, τι κάνεις; Γιατί δεν ήρθες χθες;

- Ισαβέλα: Άσε, καλύτερα μη ..... το θυμίσεις. Ήμουν άρρωστη. Πες ....., πώς περάσατε;
- Μαίρη: Πού να ..... τα λέω. Κρίμα που δεν ήρθες. Κάναμε φοβερή πλάκα.
- Ισαβέλα: Έλα λοιπόν, θα ..... πεις τι έγινε;
- Μαίρη: Λοιπόν, άκου τι ..... έκαναν. .... έφεραν έναν παπαγάλο, που είχαν μάθει να λέει: «Χρόνια πολλά, Μαίρη», «..... εύχομαι επιθυμείς», «Θες να χορέψουμε;», «Μαίρη, γιατί δε ..... μιλάς;», «Φέρε ..... λίγη τούρτα, ... παρακαλώ», «Δε θα ..... κεράσεις λίγο κρασάκι;» και διάφορα τέτοια.
- Ισαβέλα: Έλα! Δεν ..... πιστεύω!
- Μαίρη: Ναι, ... λέω! Κι αυτό δεν ήταν τίποτα. .... έκαναν κι άλλες πλάκες. Οχ! Δυστυχώς πρέπει να ..... αφήσω τώρα, γιατί ..... φωνάζει η μητέρα μου. Θα ..... πω τα υπόλοιπα από κοντά.
- Ισαβέλα: Περίμενε, να ..... πω...

54 Πότε λέμε αυτές τις ευχές;

Να είσατε ευτυχισμένοι και καλούς απογόνους! Να ζήσεις /ζήσετε! Να σας ζήσουν /ζήσουν! Να ζήσει το νεοφώτιστο! Να ζήσουν οι νεόνυμφοι! Καλορίζικο το νεογέννητο! Καλορίζικο το ανδρόγυνο! Και του χρόνου! Στην υγεία μας! Γεια μας! Ό,τι επιθυμείτε! Να ευτυχήσετε! Χρόνια πολλά! Περαστικά! Και στα δικά σου! Συλλυπητήρια! Συγχαρητήρια! Καλή ανάρρωση! Καλή χρονιά! Καλό μήνα! Καλό βδομάδα! Καλή επιτυχία! Ωρα καλή! Να τα εκατοστήσεις! Να τα χιλιάσεις! Καλό αντάμωση! Καλό ταξίδι! Καλά Χριστούγεννα! Καλό Πάσχα! Καλό καλοκαίρι! Καλές διακοπές! Καλό χειμώνα! Καλή ξεκούραση! Καλά να περάσετε! Σιδερένιος Καλορίζικος! Και σ' άλλα με υγεία! Καλή σταδιοδρομία! Καλή πρόοδο! Καλές όρισε /ορίσατε! Καλώς σας βρήκαμε! Στο καλό! Καλή όρεξη! Στην υγεία σας! Καλά αποτελέσματα! Καλά κρασιά! Καλή σοδειά! Καλά στέφανα! Καλή δουλειά! Καλό μάθημα!

55 Расскажите о праздниках, обычаях и традициях вашей страны, а также о вашем отношении к праздникам.

1. Ποιες είναι οι μεγαλύτερες γιορτές στη χώρα σας; Πώς τις γιορτάζετε;
2. Τι γνωρίζετε για τις ελληνικές γιορτές; Είναι πολύ διαφορετικές από τις δικές σας;
3. Εσείς ακολουθείτε τις παραδόσεις; Εκτός από αυτές, έχετε κάποιες ιδιαίτερες προσωπικές συνήθειες;
4. Τι σημαίνει για σας η λέξη «γιορτές»; (διακοπές, ήθη, έθιμα, παραδόσεις, ξεκούραση, διασκέδαση, διαφορετικότητα από την καθημερινή ρουτίνα κ.α.)

56 Напишите письмо своим греческим друзьям о праздниках, обычаях и традициях вашей страны.

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

κάνω Πάσχα — 1) περνά εορταστικά την ημέρα του Πάσχα, π.χ. Πού θα κάνετε Πάσχα φέτος; 2) τρώω πολύ καλά, π.χ. Φάγαμε και ήπιαμε καλά. Κάναμε Πάσχα σήμερα! Ούτε φέτος Λαμπρή ούτε του χρόνου Πάσχα. — για τους εξαιρετικά αναβλητικούς, που είναι πάντα ασυνεπείς στην τήρηση των υποσχέσεών τους

κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα = σπάνια

για τα πανηγύρια — 1) για γέλια, για κάποιον που στερείται σοβαρότητας; 2) (αντικείμενο) κακής ποιότητας, χωρίς καμία αξία

χαρές και πανηγύρια = μεγάλη χαρά, ενθουσιασμός

κατόπιν εορτής = καθυστερημένα, αφού έπαψε να υπάρχει η ανάγκη ή αφού τελείωσε κάτι

ανοιχτός γάμος = γάμος με πολλούς καλεσμένους (αντ. κλειστός γάμος)

Ούτε γάμος δίχως κλάματα ούτε κηδεία δίχως γέλια. (παροιμία)

Θ' αφήσουμε το γάμο, να πάμε για πουνάρια; = Θ' αφήσουμε κάτι σημαντικό χάριν ενός ασήμαντου;

Πάρ' τον στο γάμο σου, να σου πει «και του χρόνου».

αργυροί γάμοι (=η επέτειος των 25 χρόνων έγγαμης συμβίωσης)

χρυσοί γάμοι (=η επέτειος των 50 χρόνων έγγαμης συμβίωσης)

αδαμάντινοι γάμοι (=η επέτειος των 60 χρόνων έγγαμης συμβίωσης)

Κεφάλαιο 18 Θέατρο

Γραμματική:

Παθητικά ρήματα. Παρατατικός.

Γέννηση του δράματος και της κωμωδίας

Το αρχαίο δράμα γεννήθηκε στο τέλος του 6^{ου} αιώνα π.Χ. από τη συγχώνευση στοιχείων του έπους (τα Ομηρικά έπη: Ιλιάδα και Οδύσσεια) και της λυρικής ποίησης η οποία συνοδευόταν από λύρα και γενικά από μουσική.

Το δράμα περιλαμβάνει όλα τα είδη των θεατρικών έργων: τραγωδία, κωμωδία και σατυρικό δράμα. Το σατυρικό δράμα ακολουθούσε την εκτέλεση μιας τραγωδίας για να μη φεύγουν οι θεατές με τις θλιβερές εντυπώσεις της τραγωδίας.

Το ποιητικό δράμα, η πιο τέλεια μορφή της ποιητικής τέχνης, αναπτύχθηκε χάρη στις θρησκευτικές τελετές του Διονύσου, που ήταν ο θεός του κρασιού, της άνοιξης και γενικά της φύσης.

Στα δάση της Αρκαδίας (Πελοπόννησος) ζούσαν οι σάτυροι, μυθικοί δαίμονες, που οι αρχαίοι Έλληνες τους έβλεπαν λίγο σαν θεούς, λίγο σαν ανθρώπους και λίγο σαν ζώα (τράγους) με κέρατα τράγου, μυτερά αυτιά, μικρές ουρές και τραγίσια πόδια. Οι σάτυροι συνήθιζαν να τρομάζουν τους βοσκούς, να πειράζουν τις νύμφες και να κάνουν κάθε είδους πειράγματα. Συγχρόνως προστάτευαν τα κοπάδια και γιόρταζαν την άνοιξη με ένα χορό που χόρευαν προς τιμήν του Διονύσου.

Το 534 π.Χ. ο Πεισίστρατος περιέλαβε αυτό το χορό των σατύρων-τράγων σε γιορταστικό πρόγραμμα. Έτσι γεννήθηκε η τραγωδία (ωδή των τράγων).

Παράλληλα γεννήθηκε και η κωμωδία από τις Βακχικές γιορτές που γίνονταν στην Αττική — με τα πολλά αμπέλια — προς τιμήν του Βάκχου, θεού του κρασιού. Κατά τη διάρκεια των γιορτών αυτών επικρατούσε μεγάλη ευθυμία και οι άνθρωποι ντύνονταν παράξενα, έβαφαν τα πρόσωπά τους και πείραζαν άντρες και γυναίκες. Αυτά ονομαζόταν κώμος και έτσι γεννήθηκε η κωμωδία (κώμος + ωδή).

Λεξιλόγιο

π.Χ. = προ Χριστού

περιλαμβάνω (περιέλαβα) — содержать, включать

ακολουθώ (B2) — следовать

θλιβερός — печальный

η μορφή — форма, вид, образ

χάρη σε — благодаря

ο τράγος — козел

μυτερός — острый

ο βοσκός — пастух

η ευθυμία — веселье

μ.Χ. = μετά Χριστόν

η συγχώνευση — слияние

η εκτέλεση — исполнение

η εντύπωση — впечатление

η τέχνη — искусство

η τελετή — обряд

το κέρατο — рог

η ουρά — хвост

επικρατώ (B2) — преобладать

Πώς γεννήθηκε το θέατρο;

Οι «τράγοι» χόρευαν και τραγουδούσαν. Χρειάζόταν όμως ένας ποιητής που να γράφει το κείμενο και τη μελωδία. Ένας από τους ποιητές αυτούς, ο Θέσπης, ξεχώρισε ένα πρόσωπο που απαντά στο διάλογο με το χορό. Αυτό το πρόσωπο υπήρξε ο πρώτος ηθοποιός.

Στην αρχή υποδυόταν τον ίδιο το Διόνυσο που φορούσε μάσκα, γιατί οι άνθρωποι δεν έπρεπε να βλέπουν το πρόσωπο του θεού. Αυτός ο πρώτος (μοναδικός) ηθοποιός κάνει διάλογο με το χορό. Ο χορός γυρίζει γύρω από τον ηθοποιό (υποκριτή) σχηματίζοντας ένα ημικύκλιο. Στη συνέχεια ο Αισχύλος βάζει και δεύτερο ηθοποιό.

πρώτα ο Σοφοκλής και τρίτο. Έτσι ο ρόλος των ηθοποιών γίνεται πιο σημαντικός. Οι ηθοποιοί που ήταν πάντα άντρες έπρεπε να παίζουν και γυναικεία πρόσωπα. Στην προσπάθεια αυτή φορούσαν κοθόρνους (υποδήματα με πολύ ψηλές σόλες) και φορούσαν επίσης προσωπίο. Έτσι όλο το βάρος της υπόκρισης το έριχναν στην απαγγελία και όχι στις εκφράσεις του προσώπου.

Η άνθιση του ελληνικού θεάτρου τοποθετείται στην κλασική εποχή (480-336 π.Χ.). Σε τούτο το μεταξύ κατά τη διάρκεια του έργου εμφανιζόταν και ένας από τους εχθρούς του Βάκχου. Έτσι έχουμε την πρώτη δραματική σύγκρουση και τη γέννηση της τραγωδίας, που οπωσδήποτε αποτελεί εξέλιξη θρησκευτικών τελετών.

Λεξιλόγιο

υποδύομαι — переодеваться; играть роль
το προσωπίο — маска, η μάσκα
ο υποκριτής — лицемер; актер
σ' αυτό το μεταξύ — в этом промежутке

ο κύκλος — круг
το ημικύκλιο — полукруг
η απαγγελία — декламация
εμφανίζομαι — появляться

Η κατασκευή των θεάτρων

Από το τέλος του 4^{ου} αιώνα π.Χ. το θέατρο χάνει σιγά-σιγά την ακανόνιστη μορφή που και από ορθογώνιο σχήμα παίρνει γεωμετρικές φόρμες και πλησιάζει προς την τελεία συμμετρία. Το θέατρο της Επιδαύρου είναι ακόμη και σήμερα παγκόσμια αναγνωρισμένο για την πλήρη τελειότητά του.

Για να ενισχύσουν την ακουστική τα θέατρα χτίζονταν συχνά ενάντια στον άνεμο που ερχόταν από τη μεριά της θάλασσας. Η ακουστική του θεάτρου της Επιδαύρου είναι τόσο θαυμάσια που όταν είναι άδειο και ρίξουμε ένα κέρμα στην ορχήστρα ο ήχος της πτώσης ακούγεται μέχρι το τελευταίο εδώλιο.

Τα έξοδα του θεάτρου πληρώνονταν από χορηγούς που εκλέγονταν ανάμεσα στους πιο εύπορους πολίτες. Την αμοιβή του ποιητή την αναλάμβανε η πόλη.

Λεξιλόγιο

ακανόνιστος — беспорядочный
τελειότητα — совершенство
η πτώση — падение; падеж
το εδώλιο — скамья
ο χορηγός — спонсор
εύπορος — состоятельный

ορθογώνιος — прямоугольный
ενισχύω — усиливать
το κέρμα — монета
τα έξοδα — расходы
εκλέγω (-ομαι) — избирать (-ся)

Η αρχιτεκτονική των θεάτρων

Στις αρχές του 3^{ου} αιώνα π.Χ. η αρχιτεκτονική εξέλιξη του θεάτρου πρακτικά είχε πια ολοκληρωθεί. Τρία ήταν τα σπουδαιότερα μέρη του θεάτρου: το κοίλον, η ορχήστρα, η σκηνή (με το προσκήνιο).

Το κοίλον ήταν το μέρος που κάθονταν οι θεατές, το κοινό. Πολλές φορές στηριζόταν σε μία φυσική πλαγιά λόφου. Δύο οριζόντιες ζώνες το χώριζαν σε 3 τμήματα, τα διαζώματα. Οι θεατές κάθονταν στα εδώλια. Ανάμεσα στις κάθετες σκάλες δημιουργούνταν τμήματα σαν σφήνες που ονομάζονταν κερκίδες. Το κοίλον

σχημάτιζε συχνά ένα ημικύκλιο γύρω από την ορχήστρα.

Η ορχήστρα, που ήταν ένας κυκλικός χώρος, βρισκόταν απέναντι από τους θεατές. Ο χώρος της ορχήστρας βρισκόταν σε χαμηλότερο επίπεδο και απ' αυτά ακόμη τα κατώτερα εδώλια. Η ορχήστρα έφτανε μέχρι το προσκήνιο που η επιφάνειά του καλυπτόταν με σανίδες. Το προσκήνιο ήταν αυτό που ονομάζουμε σήμερα σκηνή.

Λεξιλόγιο

το κούλον — впадина

η εξέλιξη — развитие, эволюция

οριζόντιος — горизонтальный

το εδώλιο — скамья

το διάζωμα — (театр.) ярус; пояс; (архит.) фриз

η σφήνα — клин

η σκηνή — сцена

το προσκήνιο — авансцена

το κοινό — публика, аудитория

η κερκίδα — трибуна; ярус

η σανίδα — доска

Αρχαία και σύγχρονα θέατρα

Σήμερα σώζονται πολλά αρχαία θέατρα. Σε πολύ καλή κατάσταση βρίσκονται τα θέατρα της Επιδαύρου και της Δωδώνης στην Αθήνα.

Κάθε καλοκαίρι γνωστοί θίασοι περιοδεύουν στην Ελλάδα και δίνουν παραστάσεις κυρίως σε υπαίθρια θέατρα, σύγχρονα ή αρχαία. Στην Αθήνα υπάρχουν πολλά θέατρα, όπου μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μια θεατρική παράσταση με κοινωνικό περιεχόμενο, κωμωδία, επιθεώρηση και αρχαία τραγωδία. Πολύ συχνά δίνονται και συναυλίες στους χώρους αυτούς (ή σε άλλους χώρους) από ελληνικά και ξένα συγκροτήματα.

Τελευταία στην Ελλάδα άρχισαν να δημιουργούνται θέατρα και στις μεγάλες επαρχιακές πόλεις.

Λεξιλόγιο

ο θίασος — труппа

η παράσταση — представление, θεατρικό έργο

η επιθεώρηση — сатира

περιοδεύω — гастролировать

το περιεχόμενο — содержание

το συγκρότημα — группа, ансамбль

Διάλογος 1. Πάμε στο θέατρο!

- Πού βρίσκεται κανείς εισιτήρια για την παράσταση του Φεστιβάλ Αθηνών, παρακαλώ;
- Στην οδό Σταδίου, στη στοά Σπύρου Μήλιου. Άδικο όμως θα πάτε, γιατί ξέρω καλά πως τα εισιτήρια έχουν εξαντληθεί προ πολλού.
- Μήπως όμως υπάρχει καμιά επιστροφή;
- Ίσως. Πηγαίνετε τότε γρήγορα, πριν σκοτεινιάσει, γιατί τα ταμεία κλείνουν νωρίς.

Διάλογος 2. Πάμε στη συναυλία;

- Στέφανε, έχω μια καλή ιδέα: να πάμε στη συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας της Βιέννης.
- Πού δίνεται η συναυλία αυτή;
- Μα στο Θέατρο Ηρώδη του Αττικού, (Ηρώδειο), στο Φεστιβάλ Αθηνών.
- Ποιος διευθύνει την Ορχήστρα;
- Ένας διάσημος Γερμανός αρχιμουσικός, ο μαέστρος Χ. Μα οποιοσδήποτε κι αν διευθύνει, η ορχήστρα είναι τόσο καλή, ώστε δεν μπορεί παρά και η συναυλία να είναι καλή.

Διάλογος 3. Στο θέατρο

- Ελένη: Ποιος θα το 'λεγε πως την τελευταία στιγμή θα βρίσκαμε θέσεις στην πλατεία και μάλιστα στην τέταρτη σειρά.
Πάνος: Αυτό θα πει να είσαι τυχερός.
Αλίκη: Ελένη, δάνεισέ μου για λίγο το πρόγραμμα, να πάρω μια ιδέα για την υπόθεση του έργου.
Ελένη: Θέλεις να σου τη διηγηθώ;
Αλίκη: Όχι τώρα. Δεν προφταίνεις. Θα ανοίξει η αυλαία.
Κώστα: Ξέρετε ποιοι είναι οι ηθοποιοί και ο σκηνοθέτης;
Ελένη: Ησυχία· κλείνουν τα φώτα.

Στο διάλειμμα

- Πάνος: Τι πολλά χειροκροτήματα!
Αλίκη: Μη μου πεις ότι δεν ήταν καταπληκτική η ξανθιά και λεπτή αυτή ηθοποιός, που έπαιζε την κυρία.
Πάνος: Και ο ρόλος του γέρου ήταν αρκετά δύσκολος. Εκείνος ο μελαχρινός νέος ηθοποιός τον έπαιξε πολύ ωραία.
Ελένη: Τι λέτε για τα σκηνικά;
Πάνος: Έξοχα. Φαίνεται ότι ο σκηνογράφος έχει καταπληκτικό ταλέντο.
Αλίκη: Πάμε όμως τώρα. Δεν ακούτε το κουδούνι; Αρχίζει η δεύτερη πράξη. Στο τέλος θα κρίνουμε το έργο.

Γραμματική

Παρατατικός страдательного залога

Α. Глаголы 1-го спряжения (-ομαι)

Глаголы 1-го спряжения образуют *παρατατικός* и спрягаются по образцу:

σηκώνομαι	σηκώνο <u>μουν</u> (α)	σηκώνο <u>μασταν</u> / σηκώνο <u>μαστε</u>
	σηκώνό <u>σουν</u> (α)	σηκώνό <u>σασταν</u> / σηκώνό <u>σαστε</u>
	σηκώνό <u>ταν</u> (ε)	σηκώνό <u>νταν</u> / σηκώνό <u>ντουσαν</u>

Тренировочное упражнение: устно проспрягайте в παρατατικός следующие глаголы:

ντύνομαι, πλένομαι, χτενίζομαι, λέγομαι, έρχομαι, πληρώνομαι, δανείζομαι, εργάζομαι, κουράζομαι, ξεκουράζομαι

Составьте предложения с этими глаголами в παρατατικός.

Β. Глаголы 2-го спряжения

Глаголы Β1 (-ιέμαι) образуют *παρατατικός* и спрягаются по образцу:

αγαπιέμαι	αγαπιό <u>μουν</u> (α)	αγαπιό <u>μασταν</u> / αγαπιό <u>μαστε</u>
	αγαπιό <u>σουν</u> (α)	αγαπιό <u>σασταν</u> / αγαπιό <u>σαστε</u>
	αγαπιό <u>ταν</u> (ε)	αγαπιό <u>νταν</u> / αγαπιό <u>ντουσαν</u>

Тренировочное упражнение: устно проспрягайте в παρατατικός следующие глаголы:

πετιέμαι, νικιέμαι, παραπονιέμαι, βαριέμαι, στενοχωριέμαι, αναρωτιέμαι, συζητιέμαι

Составьте предложения с этими глаголами в παρατατικός.

Глаголы Β2 (-ούμαι) образуют *παρατατικός* и спрягаются по образцу:

εξηγούμαι	εξηγού <u>μουν</u>	εξηγού <u>μασταν</u> / εξηγού <u>μαστε</u>
	εξηγού <u>σουν</u>	εξηγού <u>σασταν</u> / εξηγού <u>σαστε</u>
	εξηγού <u>(ν)ταν</u>	εξηγού <u>νταν</u>

Τренировочное упражнение: устно проспрягайте в παρατατικός следующие глаголы:
 ασχολούμαι, απασχολούμαι, συγκινούμαι, συνεννοούμαι, ωφελοúμαι
 προσκαλούμαι, δικαιολογούμαι, στερούμαι, περιποιούμαι, ειδοποιούμαι
Составьте предложения с этими глаголами в παρατατικός.

Примечание: Если основа глагола оканчивается на -ι или -γ, то в этом случае παρατατικός имеет окончание -όμουν (-όσουν, -όταν,...)
 ικανοποιέμαι (ικανοποιούμαι) — ικανοποιο + ιόμουν (-ιούμουν) ⇒ ικανοποιοίμουν
 (-πιοίμουν)

ικανοποιόμουν	ικανοποιόμασταν / -όμαστε
ικανοποιόσουν	ικανοποιόσασταν / -όσαστε
ικανοποιόταν	ικανοποιόνταν
διηγούμαι — διηγ + ούμουν ⇒ διηγόμουν (также: διηγούμουν и διηγιόμουν)	
διηγόμουν	διηγόμασταν / διηγόμαστε
διηγόσουν	διηγόσασταν / διηγόσαστε
διηγόταν	διηγόνταν

Γлаголы-исключения θυμάμαι, κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι в παρατατικός имеют окончания 1-го спряжения во всех лицах, кроме 3-го л. мн.ч. (-όνταν / -ούνταν / -όντουσαν)
 φοβόμουν φοβόμασταν / φοβούμασταν / φοβόμαστε
 φοβόσουν φοβόσασταν / φοβόσαστε
 φοβόταν φοβόνταν / φοβούνταν / φοβόντουσαν

Τренировочное упражнение: устно проспрягайте в παρατατικός остальные глаголы-исключения. Составьте предложения с этими глаголами.

Γлаголы с двумя формами παθητική φωνή образуют по 2 формы παρατατικός:
 αδικούμαι / αδικιέμαι — αδικούμουν / αδικιόμουν
 αρνούμαι / αρνιέμαι — αρνούμουν / αρνιόμουν
 διηγούμαι / (διηγιέμαι) — διηγούμουν / διηγιόμουν, также: διηγόμουν
 δικαιολογούμαι / δικαιολογιέμαι — δικαιολογούμουν / δικαιολογιόμουν
 παραπονιέμαι / παραπονούμαι — παραπονιόμουν / (παραπονούμουν)
 παρηγοριέμαι / παρηγορούμαι — παρηγοριόμουν / (παρηγορούμουν)*
 στενοχωρούμαι / στενοχωριέμαι — στενοχωρούμουν / στενοχωριόμουν
 συγχωρούμαι / συγχωριέμαι — συγχωρούμουν / συγχωριόμουν
 κληρονομούμαι / κληρονομιέμαι — (κληρονομούμουν)* / κληρονομιόμουν

*Формы в скобках малоупотребительны

Кроме того, по 2 формы παρατατικός (-ούμουν, -ιόμουν) образуют глаголы:

εξυπηρετούμαι — εξυπηρετούμουν / εξυπηρετιόμουν
 ικανοποιούμαι — ικανοποιούμουν / ικανοποιόμουν
 περιποιούμαι — περιποιούμουν / περιποιόμουν

Τренировочное упражнение: устно проспрягайте эти глаголы в παρατατικός и составьте с ними предложения.

Θέατρο — Λεξιλόγιο

η δραματολογία = η δραματουργία

η αίθουσα του θεάτρου — зрительный зал

θέατρο: στεγασμένο, υπαίθριο, κρατικό, εθνικό, δημοτικό, λαϊκό, παιδικό, επιβλητικό, μεγαλοπρεπές (μεγαλόπρεπο), θέατρο σκιών, κουκλοθέατρο

πηγαίνω / συχνάζω στο θέατρο = είμαι θεατρόφιλος

βγάζω εισιτήριο — достать билет

κλείνω θέση — забронировать место

παίζω θέατρο — играть в театре; притворяться

το αμφιθέατρο — амфитеатр

η σκηνή: φωτισμένη, πολυτελής
 το παρασκήνιο / *cuise*: τα παρασκήνια — кулисы
 στα παρασκήνια — за кулисами (*т.ж.* в переносном смысле)
 το προσκήνιο (ράμπα) — авансцена
 το σανίδι — подмостки; доска
 το καμαρίνι — гримерная
 το υποβολείο — суфлерская будка, ο υποβολέας — суфлер
 ανεβαίνω / βγαίνω στη σκηνή — выходить на сцену
 υπαγορεύω (χαμηλόφωνα) — диктовать, подсказывать
 η αυλαία — занавес
 ο προβολέας — прожектор
 η αυλαία ανεβαίνει (κατεβαίνει, πέφτει, ανοίγει)
 ο διάκοσμος — украшение; декорация
 σκηνικός διάκοσμος — сценическое оформление, τα σκηνικά — декорации
 η πλατεία — партер, ο εξώστης — ярус, το θεωρείο — ложа
 η εξέδρα — помост, эстрада το υπερώο (η γαλαρία) — балкон, галерея
 είμαι στην πλατεία
 παίρνω εισιτήριο για τον εξώστη
 ο θίασος *труппа*: *πλανόδιος* *бродячая*, *μόνιμος* *постоянная*, *περιοδεύων*
гастролирующая, *ερασιτεχνικός* *самодеятельная*
 το συγκρότημα — группа
 συγκροτώ θίασο — составлять труппу
 ο / η *θιασάρχης* — руководитель труппы
 ο / η *θοποιός*, *θεατρίνος* (-α) = *ηθοποιός*: *διάσημος*, *ταλαντούχος*, *δημοφιλής*, *κορυφαίος*,
αστείος, *αδέξιος*, *επιδέξιος*, *πρωταγωνιστής* / *πρωταγωνίστρια*, *τραγωδός*, *κωμικός*,
μίμος, *γελωτοποιός* *шут*, *παλιάτσος* = κλόουν
 παίζω το έργο — играть в спектакле
 μιμούμαι — подражать *υποκρίνομαι* — лицемерить, притворяться; играть роль в
 театре
 ακροβάτης — акробат
 ακροβατώ (B2) — заниматься акробатикой; заниматься рискованными делами
 σχοινοβατώ (B2) — ходить по канату
 ο ρόλος: *κύριος*, *πρώτος*, *δεύτερος*, *διακοσμητικός*
 το πρόσωπο — лицо; персонаж
 παίζω / ερμηνεύω το ρόλο — играть / исполнять роль
 υποδύομαι ένα πρόσωπο ή ρόλο — играть роль, перевоплощаться (*ι.π.μ.*, *перен.*)
 εκφράζω — выражать
 αντιπροσωπεύω — олицетворять
 η προσωποποίηση — олицетворение
 η παράσταση / το (θεατρικό) έργο: *τραγωδία*, *κωμωδία*, *επιθεώρηση*, *παντομίμα*
 η υπόθεση του έργου — сюжет спектакля
παράσταση: *απογευματινή*, *βραδινή*, *πρώτη* (*πρεμιέρα*), *επίσημη*
 το θέαμα — зрелище: *υπερθέαμα*, *φантаσμαγορικό θέαμα*
 η παρουσίαση, η εκδήλωση — презентация
 κουκλοθέατρο, μαριονέτες
 η δοκιμή, η πρόβα — проба; репетиция
 το репертуάριο — репертуар *το δραματολόγιο* — репертуар театра
 η υποκριτική τέχνη — актерское искусство
 ανεβαίνει / κατεβαίνει ένα έργο / μια παράσταση
 ανεβάζω την παράσταση / το έργο
θεατής — зритель: *απαιτητικός* *требовательный*, *ανυπόμονος* *нетерпеливый*,
ενθουσιασμένος *восторженный*, *απογοητευμένος* *разочарованный*
 το κοινό — зрители, публика, аудитория
 παρακολουθώ την παράσταση
 χειροκροτώ — аплодировать

επιδοκιμάζω — одобрять
 αποδοκιμάζω — порицать
 σφυρίζω — свистеть
 ο σκηνοθέτης — постановщик, режиссер
 σκηνοθετώ (B2) — ставить на сцене, режиссировать, ανεβάζω το έργο
 ο /η χορογράφος — хореограф
 ο /η σκηνογράφος — декоратор; σκηνογραφώ (B2) — писать декорации
 θεατρικός συγγραφέας γράφω θέατρο — писать пьесы
 σεναριογράφος — сценарист
 ενδυματολόγος — костюмер
 κριτικός θεάτρου — театральный критик; ο /η θεατρολόγος — театровед
 ο ταξιθέτης / η ταξιθέτρια — билетер
 το τσίρκο — цирк
 ταχυδακτυλουργός — фокусник; жонглер
 ο (θηριο)δαμαστής — укротитель

Ασκήσεις

1 *Βерны ли следующие высказывания? (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται)*

1. Το αρχαίο δράμα δημιουργήθηκε στο τέλος του 6^{ου} αιώνα. 2. Οι θρησκευτικές γιορτές υπήρξαν αφορμή για την ανάπτυξη του ποιητικού δράματος. 3. Τα Ομηρικά έπη επηρεάστηκαν από το αρχαίο θέατρο. 4. Το δράμα περιλαμβάνει όλα τα είδη των θεατρικών έργων εκτός από την κωμωδία. 5. Οι σάτυροι είχαν ανθρώπινη μορφή. 6. Η τραγωδία εμφανίστηκε το 480 π.Χ. 7. Η κωμωδία γεννήθηκε από τις Βακχικές γιορτές. 8. Ο αρχαίος ποιητής Θέσπης έγραφε μουσική για τις διονυσιακές γιορτές. 9. Ο ηθοποιός που έπαιζε το Διόνυσο έπρεπε να βάφει τα μαλλιά του κόκκινα. 10. Σιγά σιγά οι ρόλοι των ηθοποιών γίνονται πιο δύσκολοι. 11. Οι ηθοποιοί που έπαιζαν γυναικείους ρόλους έπρεπε να έχουν πολύ εκφραστικό πρόσωπο. 12. Τα αρχαία θέατρα χτίζονταν ενάντια στον άνεμο για να μην ζεσταίνονται οι ηθοποιοί. 13. Τα έξοδα του θεάτρου πληρώνονταν από πλούσιους πολίτες. 14. Οι θεατές κάθονταν ανάμεσα στη σκηνή και στην ορχήστρα. 15. Η ορχήστρα ήταν κυκλική. 16. Ο χώρος ανάμεσα στο κοίλον και τη σκηνή. 17. Ακόμα και τα κατώτερα εδάλια βρίσκονταν ψηλότερα από την ορχήστρα. 18. Στην Ελλάδα οι παραστάσεις δίνονταν μόνο στα υπαίθρια θέατρα.

2 *Отвечьте на вопросы:*

- Πότε και πώς δημιουργήθηκε το αρχαίο δράμα; Ποια είδη των θεατρικών έργων περιλαμβάνει; Τι ακολουθούσε την εκτέλεση μιας τραγωδίας και γιατί; Πώς αναπτύχθηκε το ποιητικό δράμα; Τι ήταν οι σάτυροι σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία; Πώς εμφανίστηκε η τραγωδία;
- Πότε και πώς γεννήθηκε η κωμωδία; Πώς γίνονταν οι γιορτές προς τιμή του Βάκχου; Πώς εμφανίστηκε ο πρώτος ηθοποιός; Τι ρόλο έπαιξαν ο Αισχύλος και ο Σοφοκλής στην ανάπτυξη του θεάτρου; Πώς ντύνονταν οι άντρες που ερμήνευαν τους γυναικείους ρόλους;
- Πώς εξελίχθηκε το θέατρο κατά την κλασική περίοδο; Τι μορφή είχε το θέατρο στην αρχή και πώς εξελίχθηκε; Πώς χτίζονταν τα θέατρα για να έχουν καλή ακουστική; Από ποιους πληρώνονταν τα έξοδα του θεάτρου;

3 Составьте вопросы к текстам «Η αρχιτεκτονική των θεάτρων» и «Αρχαία και σύγχρονα θέατρα».

4 Расскажите все, что вы знаете (или узнали из текстов) о возникновении античного театра.

5 Напишите как можно больше производных от слова σκηνή (σκηνή ⇔ σκηνοθέτης,...) . Составьте с каждым из этих слов по предложению.

6 Обратите внимание на употребление слов в прямом и переносном значении:

Τα αρχαία θέατρα είναι υπαίθρια. Το αρχαίο θέατρο μένει πάντα ζωντανό και επίκαιρο. Όλο το θέατρο χειροκρότησε. Έγινε θέατρο μπροστά στους φίλους του. Πάψε να παίζεις θέατρο. Η Ελλάδα υπήρξε πολλές φορές θέατρο πολέμου.

Ο φίλος μου είναι γνωστός ηθοποιός. Εσύ, παιδί μου, είσαι σκέτος ηθοποιός.

Το θέατρο του Καραγκιόζη έχει πάντα το κοινό του. Πάψε να παριστάνεις τον Καραγκιόζη.

Ο πρωταγωνιστής του έργου ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις του ρόλου του. Ποιος ήταν ο πρωταγωνιστής στον κανυγά;

Πριν βγουν οι ηθοποιοί περιμένουν στο παρασκήνιο. Αυτός κινείται πάντα στο παρασκήνιο.

Πόσες σκηνές έχει η δεύτερη πράξη του έργου που βλέπουμε; Πολλοί παρακολούθησαν αυτήν την θλιβερή σκηνή.

Η σκηνοθεσία στις παραστάσεις ήταν επιτυχημένη. Ποιος άραγε σκηνοθέτησε αυτήν την ιστορία; ρώτησε ο αστυνομικός.

Οι ακροβασίες είναι επικίνδυνες. Οι πολιτικές ακροβασίες είναι ανεπίτρεπτες.

Αυτός ο ηθοποιός παίζει ωραία το ρόλο του. Ο ρόλος του στην υπόθεση δεν ήταν σωστός.

7 Что означают следующие идиомы?

1. Είναι υποκριτής.

2. Του αρέσει στη ζωή του να ακροβατεί.

3. Είσαι ένας παλιάτσος!

4. Κατάντησε νούμερο.

5. Ζει μια τραγωδία.

6. Είναι άνθρωπος των παρασκηνίων.

7. Άσε τους θεατρινισμούς!

α. Δυστυχεί.

β. Είσαι γελοίος.

γ. Είναι δόλιος.

δ. Μην υποκρίνεσαι.

ε. Ριψοκινδυνεύει.

ζ. Γελοιοποιήθηκε.

η. Είναι ψεύτης.

8 Вставьте подходящее слово:

Αύριο ένας αξιόλογος θίασος ...(1)... ένα από τα αγαπημένα μου θεατρικά έργα στο μεγαλύτερο θέατρο ...(2)... μας. Ο ίδιος θίασος ήταν εδώ ...(3)... δύο χρόνια και όποιος είδε το έργο που έπαιζε τότε είμαι σίγουρος πως ...(4)... να βγάλει εισιτήριο, για να ...(5)... ξανά μια από τις παραστάσεις του. Θα παίζουν ...(6)... ηθοποιοί, όπως τότε. Οι ...(7)... απ' αυτούς έχουν τέτοιο ταλέντο, ώστε μπορούν ...(8)... πολύ καλά οποιονδήποτε ρόλο. Παίζουν κωμωδία, δράμα, ...(9)... αρχαία τραγωδία. Όση ώρα ...(10)... κανείς μια παράστασή τους, διαπιστώνει ότι δίνουν ...(11)... εαυτό τους στον ρόλο τους. Θυμάμαι, μετά την πρεμιέρα, όλοι οι ...(12)... έγραψαν ότι ήταν πραγματικά μια τέλεια παράσταση. ...(13)... τους καταχειροκροτούσε. Θα είναι

μεγάλη ... (14)... για το θεατρόφιλο ... (15)... της πόλης μας να δει στη σκηνή αυτών τον θίασο και πάλι.

1. α) θα ανεβεί	β) θα ανεβάξει	γ) θα ανεβαίνει	δ) θα ανεβάσει
2. α) την πόλη	β) από την πόλη	γ) για την πόλη	δ) της πόλης
3. α) πριν από	β) σε	γ) μετά από	δ) γύρω στα
4. α) έτρεξε	β) τρέχει	γ) θα τρέξει	δ) θα τρέχει
5. α) παρακολουθεί	β) παρακολου- θήσει	γ) βλέπει	δ) προσέχει
6. α) διαφορετικοί	β) οι άλλοι	γ) οι ίδιοι	δ) παρόμοιοι
7. α) πολλοί	β) λίγοι	γ) αρκετοί	δ) περισσότεροι
8. α) να αποδίδουν	β) να αποδώσουν	γ) να ανεβάσουν	δ) να ανέβουν
9. α) ακόμη	β) εκτός από	γ) ακόμα και	δ) από την
10. α) παρακο- λουθήσει	β) παρακο- λούθησε	γ) παρακολουθεί	δ) θα παρακο- λουθήσει
11. α) καλό	β) καλύτερο	γ) τον καλύτερο	δ) άριστο
12. α) σκηνοθέτες	β) θεατές	γ) ηθοποιοί	δ) κριτικοί
13. α) Οι θεατές	β) Ο κόσμος	γ) Όλοι	δ) Οι περισσότεροι
14. α) έκπληξη	β) κατάπληξη	γ) αίσθηση	δ) απόλαυση
15. α) πληθυσμό	β) κόσμο	γ) κοινό	δ) προσωπικό

9 Προχिताΐτε u πεресκαжиτε:

Θέατρο σκιών: μια παλιότερη μορφή θεάτρου

Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα δεν υπήρχαν ούτε μέσα μαζικής ενημέρωσης ούτε οργανωμένη εκπαίδευση, και το βιβλίο δεν ήταν κοινό αγαθό. Το θέατρο σκιών γεμίζει αυτό το κενό ως φορέας κοινωνικοπολιτικής επικαιρότητας. Συχνά μεταφέρει τα μηνύματα της πόλης στην επαρχία και έτσι γίνεται συνδετικός κρίκος της πληροφόρησης και όχι μόνο κριτικής. Παρά το γεγονός ότι το θέατρο σκιών απευθύνεται σε λαϊκούς ανθρώπους, είναι αστικό δημιούργημα και έτσι εξηγείται ότι πρωτοεμφανίζεται στις πόλεις.

Τα έργα του θεάτρου σκιών μπορεί να χαρακτηριστούν σαν φάρσες με θέματα από την καθημερινή ζωή. Με καλοπροαίρετο χιούμορ περιγράφουν τον απλό άνθρωπο με τις μικροπρέπειες, τις αδυναμίες και τα ελαττώματά του. Το θέατρο σκιών δεν ανήκει στην εκλεπτυσμένη μορφή κωμωδίας, αλλά στο κωμικό παράλογο, που για να προκαλέσει γέλιο καταφεύγει στα καλαμπούρια, στις χειρονομίες, στα χοντροκομμένα αστεία και στις αθυροστομίες.

Ο Καραγκιόζης είναι ο πρωταγωνιστής του λαϊκού ελληνικού θεάτρου σκιών. Αντιπροσωπεύει τον φτωχό και αμόρφωτο αλλά έξυπνο Έλληνα της τουρκοκρατικής και μετατουρκοκρατικής εποχής. Εμφανίζεται πάντα κακομούτσουνος και απεριποίητος. Είναι καμπούρης, κοντόσωμος, φαλακρός, με μεγάλη μύτη, με χοντροκομμένα πόδια, ξυπόλητος, με το ένα χέρι κολλημένο πάνω στο σώμα και με τ' άλλο μεγάλο, με τρεις έως έξι αρθρώσεις. Είναι προσωποποίηση της πονηριάς. Πάντα κεφάτος, ζωηρός αλλά και τεμπέλης. Ζει σε μια φτωχή καλύβα, απέναντι από το πολυτελές τούρκικο σεράι.

Οι φιγούρες του Καραγκιόζη είναι από χοντρό χαρτόνι, με χαράγματα, για να γίνονται εμφανείς οι λεπτομέρειες. Συνήθως πάνω στο χαρτόνι κολλάνε χρωματιστά φύλλα χαρτί, για να γίνονται οι φιγούρες πιο ωραίες, και προβάλλονται πάνω σε άσπρο πανί που φωτίζεται από πίσω.

Την παράσταση την παίζει όλη ο караγκιοζοπαίχτης, που κινεί επιδέξια τις φιγούρες, και δεν κάνουν τις φωνές, όπως πιστεύουν πολλοί, δύο και τρεις άνθρωποι. Ο караγκιοζοπαίχτης έχει βέβαια τραγουδιστή που θα τραγουδήσει όλα τα τραγούδια του έργου. Έχει και βοηθούς για να του βαστάνε τις φιγούρες, να του δίνουν στα χέρια ό,τι ζητήσει και να του κάνουν τους διαφόρους ήχους: Βαράνε παλαμάκια για ν' ακουστεί η φάπα που δίνει ο Караγκιόζης, κάνουν βροντή μ' ένα φύλλο ντενεκέ. Κάνουνε τη νύχτα μέρα με τα φώτα, αστραπές με τον αναπτήρα και ανάβουνε το βεγγαλικό για να κοκκινίσει όλο το πανί.

Λεξιλόγιο

τα μέσα μαζικής ενημέρωσης — СМИ	οργανωμένος — организованный
κοινός — общий	ο φορέας — носитель
η επικαιρότητα — современность	ο συνδετικός κρίκος — связующее звено
η πληροφόρηση — информация	απευθύνομαι — обращаться
αστικός — городской	καλοπροαίρετος — доброжелательный
η μικροπρέπεια — мелочность	η αδυναμία — слабость
το ελάττωμα — недостаток	εκλεπτυσμένος — утонченный
το παράλογο — абсурд	η χειρονομία — жест
χοντροκομμένος — крупный, грубый	η αθυροστομία — болтовня; нескромность
αντιπροσωπεύω — представлять (кого-л.)	ξυπόλητος / ξυπόλυτος — босой
κολλημένος — приклеенный	προσωποποίηση — олицетворение
η πονηριά — хитрость	η καλύβα — хижина
το χάραγμα — надрез, насечка	η λεπτομέρεια — подробность
επιδέξιος — ловкий	το πανί — полотно, холст, ткань
βαράω — χτυπάω	η παλάμη — ладонь
ο τενεκές — жесть	
παρά το γεγονός ότι...(+придаточное предложение) = παρ' ότι ... = μολονότι ... =	
παρόλο που ... — несмотря на то, что ...	
παρά (+ существительное в в.п.) — несмотря на (ч.-л.)	

10 Προчитάιτε:

Ο Караγκιόζης δικηγόρος

Μπαίνει στη σκηνή ο Μορφονιός τραγουδώντας:

Απ' όλα τα λαχανικά μ' αρέσουν οι τσιπούρες
κι απ' όλα τα πετούμενα μ' αρέσουν οι καμήλες...

(χτυπάει την πόρτα της παράγκας)

Μορφονιός: Κύριε δικηγόρεε! Κύριε δικηγόρεε!

Καραγκιόζης: Κολλητήρι! δώσε μου το παντελόνι να βγω έξω.

Κολλητήρι: Ποιο, μπαμπάκο; Το σκισμένο ή το τρύπιο;

Καραγκιόζης: Δώσε μου ένα γρήγορα. Φέρε μου και την επίσημη γραβάτα. Φωνάζουνε το δικηγόρο, δεν ακούς;

Κολλητήρι: Τη γραβάτα τη φοράει η γουρούνα, μπαμπάκο.

Καραγκιόζης: Ωρέ ζαβλακωμένο, δε σου έχω πει πως μόνο στα γενέθλιά της να φορεί τη γραβάτα η γουρούνα; Φέρε μου γρήγορα το σακάκι μου το γαμπριάτικο.

Κολλητήρι: Το φοράει το γαϊδούρι, γιατί είναι κρυωμένο.

Καραγκιόζης: Σου τό 'χω πει χίλιες φορές. Σακάκι θα φορεί ο γαϊδαρος μόνο στις επίσημες γιορτές.

Μορφονιός: Κύριε δικηγόρε, έβγα έξω κι ας μη φοράς τα επίσημά σου. Δε σε παρεξηγώ, καρδούλα μου!

Καραγκιόζης: *(βγαίνει έξω και πιάνει τη μύτη του Μορφονιού)* Βρε! Τι χαμπάρια;

- Μορφονιός: Άσε τη μύτη μου χάμω, Καραγκιόζη.
- Καραγκιόζης: Μύτη είναι τούτο δω; Χε, χε, χε. Νόμισα πως ήτανε το χέρι σου.
Και τι τον θες, Μορφονιέ, το δικηγόρο;
- Μορφονιός: Μου είπαν, Καραγκιόζη μου, πως εκτελείς χρέη δικηγόρου.
- Καραγκιόζης: Ναι, κάπως έτσι είναι. Εκτελώ το δικηγόρο, για να ξεπληρώσω κείνη
χρέη μου. Τι σου συμβαίνει;
- Μορφονιός: Ήρθα να κάνω μια καταγγελία. Εχτές αγόρασα ένα κιλό κρέας από
το χασάπη.
- Καραγκιόζης: Και;
- Μορφονιός: Και ήρθε ένας σκύλος, και μου άρπαξε το κρέας από τα χέρια.
Ποιον πρέπει να καταγγείλω, το σκύλο ή το αφεντικό που τον έχει;
- Καραγκιόζης: Να καταγγείλεις το αφεντικό που έχει το σκύλο. Τον παλιάνθρωπο
το μασκαρά!
- Μορφονιός: Ο σκύλος είναι δικός σου, καρδούλα μου!
- Καραγκιόζης: Φτου, κακό που με βρήκε. Γι' αυτό μου ήρθε μ' ένα κομμάτι κρέας
και λέω και γω, πού βρήκε λεφτά ο σκύλος να ψωνίσει... Πόσο
κάνει το κρέας, Μορφονιέ;
- Μορφονιός: 80 δραχμές, καθότι ήταν εκλεκτός μεζές!
- Καραγκιόζης: Ορίστε 80 δραχμές και να μας συγχωρείς.
- Μορφονιός: Φχαριστώ, Καραγκιόζη μου, αντίο.
- Καραγκιόζης: Έλα δω! Το δικηγόρο ποιος θα τον πληρώσει;
- Μορφονιός: Α, ξεχάστηκα. Πόσο κάνει ο κόπος σου;
- Καραγκιόζης: Ο κόπος μου κάνει: 10 δρχ. μολύβια, 20 δρχ. χαρτιά, 30 δρχ.
χαρτόσημα, 20 δρχ. δικηγορόσημα και 20 δρχ. η ορθοστασία.
γίνονται σύνολο ... χμ ... 100 δρχ.
και λίγα σου παίρνω, γιατί είσαι δικός μας άνθρωπος.
- Μορφονιός: Ορίστε, κυρ-δικηγόρε, πάρε τις 100 σου δραχμές κι ευχαριστώ.
- Καραγκιόζης: Είσαι ευχαριστημένος;
- Μορφονιός: Βέβαια, αντίο.
- Καραγκιόζης: Στο καλό, στο καλό. (Μέσα του μουρμουρίζει:) Καλό εμπόριο αυτό.
φάγαμε το κρέας, πλήρωσα 80, πήρα 100, μου μένουν και 20
δραχμές για κέρδος. (Αρχίζει να φωνάζει) Άλλος στον καλό
δικηγόρο!

11 Προчитайте и ответьте на вопрос: Писτεύете ότι μπορεί να διασκεδάσει το θεατή ένα τέτοιο θεατρικό έργο;

Το θέατρο της σιωπής...

Μια παράσταση παντομίμας, ένα θέατρο σιωπής δηλαδή, συνυπάρχει με άλλα θεατρικά έργα στην Αθήνα. Το «Από Μηχανής Θέατρο» παρουσιάζει τη παράσταση παντομίμας «Πενθέας πάσχον».

— Τι μπορεί να δίνει σήμερα μια παράσταση παντομίμας στο κορεσμένο θεατρικό κοινό της Αθήνας; ρώτησα έναν ηθοποιό.

— Ακριβώς επειδή είναι κορεσμένο το κοινό από λόγο, πιστεύω ότι αυτό το είδος είναι καθησυχαστικό. Οι θεατές έρχονται αγχωμένοι, αναρωτιούνται τι είναι αυτό που πρόκειται να δουν και φεύγουν πάντα ήρεμοι δηλαδή η τέχνη της σιωπής είναι καθησυχαστική ως διαδικασία. Δεν περνάει από τη διαδικασία της ακοής. Βλέπεις και αμέσως μεταφέρεις μόνος σου τις εικόνες σε λέξεις.

— Από τους ηθοποιούς που ερμηνεύουν το θέατρο της σιωπής λείπει το θέατρο του λόγου; Τους γεμίζει το ίδιο η παράσταση παντομίμας;

— Είναι μοναδική εμπειρία, γιατί συνομιλείς με τον εαυτό σου, χωρίς να βασίζεσαι σε κείμενο.

Από το περιοδικό Τύπο

12 Заполните пропуски следующими словами в правильной форме: βγάζω, πάω, ο Ευριπίδης, η φορά, θέλω, ο χώρος, κλείνω, ακριβότερα, η υπόθεση, η ξενάγηση, νωρίτερα, λέω, βρίσκω, βλέπω, βέβαια, ο συντελεστής, καλύτερα, η ευκαιρία, τελευταίος

— Τι ....., Μαρίνα, ... το Σάββατο στο αρχαίο θέατρο της Δωδώνης; .....τη Μήδεια .....

— Και ..... . Τέτοια ..... πού θα την ξαναβρούμε; Θα πάμε, όμως, λίγο ..... .
..... να μου κάνεις μια μικρή ..... στο θέατρο και στο αρχαιολογικό ..... . Πρώτη ..... πηγαίνω στη Δωδώνη.

— Να ..... εισιτήρια, γιατί την ..... στιγμή ίσως .....

— ..... θέση στο πρώτο διάζωμα. Είναι λίγο ....., αλλά .... σε παρακαλώ και κανένα πρόγραμμα, ... τους ..... της παράστασης και ..... του έργου.

13 Продолжите диалог:

(Δύο θεατρόφιλοι συζητούν ύστερα από μια παράσταση)

— Τι πλούσια σκηνικά που είχε το έργο!

— Με τη μουσική αυτή, όμως, δε νομίζω ότι αποδόθηκε με επιτυχία η ατμόσφαιρα της εποχής, κατά την οποία διαδραματίζεται η υπόθεση του έργου.

— Πρόσεξες με πόση ευαισθησία η ενδυματολόγος σχεδίασε τα κοστούμια των ηθοποιών;

— Και όσο για το πώς ερμήνευε το ρόλο της η ηθοποιός ...

14 Составьте собственные диалоги на темы: а) в театре; б) после спектакля.

15 Продолжите (составьте по 5-6 предложениям):

α) Μου αρέσει να παρακολουθώ συχνά θέατρο, γιατί .....

β) Δεν έχω τη δυνατότητα να παρακολουθώ συχνά θέατρο. ....

16 Напишите сочинение:

Παρακολουθήσατε μια θεατρική παράσταση. Γράψτε ένα γράμμα σε ένα φίλο / μια φίλη σας με τις εντυπώσεις σας από την παράσταση.

17 Перескажите текст в прошедшем времени:

Το τσίρκο

Εκεί, στο τέλος σχεδόν της παραλίας, λίγο πριν από τη στροφή του δρόμου μία ή δύο φορές το χρόνο κάτι ασυνήθιστο συμβαίνει. Φωνές, μουσικές, φώτα γεμίζουν το μεγάλο άδειο χώρο κοντά στο κολυμβητήριο. Κάποιο τσίρκο έχει έρθει στην πόλη μας για λίγες παραστάσεις.

Κάθε απόγευμα πολλά παιδιά φωνάζουν και γελάνε, με μπαμπάδες και μαμάδες, γιαγιάδες και παππούδες, σπρώχνονται στην είσοδο για ένα εισιτήριο, μια θέση. Σε λίγο τα φώτα σβήνουν, οι φωνές σταματούν, οι προβολείς φωτίζουν την πίστα και το θέαμα αρχίζει. Ακροβάτες που δεν φοβούνται το θάνατο, ζώα άγρια που τρομάζουν μικρούς και μεγάλους.

Τώρα βγαίνουν οι μαϊμούδες. Τι έξυπνες που είναι! Μια παριστάνει τον κουρέα και προσπαθεί να κουρέψει τις άλλες. Γέλια, χειροκροτήματα.

Στο διάλειμμα το μπαρ κάνει χρυσές δουλειές: καφέδες, πορτοκαλάδες, σάντουιτς. Όλοι διψούν ή πεινούν. Και το πρόγραμμα συνεχίζεται. Γυμνασμένοι άλογα χορεύουν με τον ρυθμό μοντέρνων σκοπών. Να και οι κλόουν. Ο κόσμος γελά με τις τούμπες και τα αστεία τους.

Η ώρα περνά γρήγορα. Η παράσταση τελειώνει. Σε λίγες μέρες το τσίρκο θα φύγει. Όλα θα ερημώσουν πάλι. Ίσως του χρόνου ο ίδιος χώρος θα ξαναζωντανέψει από ένα άλλο τσίρκο, που θα έρθει να σκορπίσει ευθυμία και ξενοιασιά για λίγες μέρες. Θα φύγει και αυτό και θα αφήσει πίσω του μια γεύση από ένα διαφορετικό, μαγικό κόσμο.

Δεξιλόγιο

ασυνήθιστος — необычный

η μαϊμού — обезьяна

ερημώνω — опустеть; опустошать

το κολυμβητήριο — бассейн

η τούμπα — кувырок

σκορπίζω — разбрасывать, рассеивать

18 Заполните пропуски в тексте и перескажите анекдот:

Για πρώτη φορά στο θέατρο

Ο ερχομός ..... Σωτήρη στην πόλη συνοδεύτηκε ..... την απόφασή ..... να παρακολουθήσει μια παράσταση ..... θέατρο.

Πηγαίνει λοιπόν στο θέατρο, αγοράζει εισιτήριο ..... το ταμείο και προχωρεί ..... είσοδο. Εκεί ..... σταματά ένας κύριος, ... παίρνει το εισιτήριο, ... σκίζει και ..... επιστρέφει το μισό.

Ενοχλημένος κάπως ξαναπάει στο ταμείο, αγοράζει πάλι εισιτήριο ..... τον εξώστη ..... προχωρεί να μπει. ..... σταματά όμως ο ίδιος κύριος, ... σκίζει ..... εισιτήριο και ..... επιστρέφει το μισό.

..... τρίτη φορά παίρνει εισιτήριο ..... το ταμείο και προχωρεί προς ..... είσοδο. Τότε ..... άλλος κύριος ..... ρωτά: «Γιατί αγοράζετε τόσα εισιτήρια, κύριε; Περιμένετε παρέα;». Και ο Σωτήρης απαντά: «Μα δε βλέπεις ..... τρελό εκεί στην πόρτα, ... κάθε φορά ..... σκίζει;»

19 Напишите следующие глаголы в паратаτικός страдательного залога (π.χ. συναντώ — συναντιέμαι — συναντιόμουν):

αδικώ, ακούω, αναρωτιέμαι, μιμούμαι, λέω, ντρέπομαι, περιποιούμαι, στενοχωρώ, αρνούμαι, βραβεύω, νοικιάζω, γράφω, ρωτώ, αντιμετωπίζω, ειδοποιώ, εμφανίζομαι, παίζω, εξαιρώ, κινώ, μεταμορφώνω, ερμηνεύω, πείθω, περνώ, ευχαριστώ

20 Поставьте глагол *βαριέμαι* в правильном времени:

1. Προχθές τα παιδιά ..... να δουν τηλεόραση και πήγαν βόλτα. 2. Το καλοκαίρι ο Αλέξης ..... να μένει σπίτι όλη μέρα και έκανε βόλτες με το ποδήλατό του. 3. Χθες το απόγευμα η Ελένη κι εγώ ..... να κάνουμε οτιδήποτε και μιλάγαμε δύο ώρες στο τηλέφωνο. 4. Γιατί δεν ήρθατε σπίτι μου χθες; — ..... να βγούμε και μείναμε σπίτι. 5. Δημήτρη, πού είναι οι ασκήσεις; ..... να τις γράψεις στο τετράδιο;

21 Поставьте глаголы в паратаτικός:

1. Σήμερα άντρες και γυναίκες φοράνε παντελόνια. Το 1850 καμιά γυναίκα δε (σκέφτομαι) να φορέσει παντελόνι! 2. Για να φτιαχτούν ωραία κοστούμια για τους

ηθοποιούς πάντα (χρησιμοποιούμαι) ακριβά υφάσματα. 3. Όταν ήταν μικρός, ο αδερφός μου δε (θυμάμαι) ποτέ πού άφηνε τα ρούχα του. 4. Στην αρχή, όταν ο Αλέξης (μιλώ) με τη Μαίρη, (ντρέπομαι) και (κοκκινίζω). 5. Όταν ο παππούς (λερώνω) τα ρούχα του, η γιαγιά (παραπονιέμαι) πως (κουράζομαι) πολύ να τα πλένει και να τα σιδερώνει. 6. Ο Βασίλης (κάθομαι) όλο το πρωί και (σκέφτομαι).

22 *Напишете следуюшие глаголы в паратаτικός:*

εξυπηρετούμαι, συνεννοείσαι, κρατιόμαστε, πουλιέται / πωλείται, ενοικιάζεται, στενοχωριέσαι, δικαιολογείται, γελιέσαι, ντρέπεται, θυμόμαστε, παραπονιέσαι, ξεχνιούνται, λυπάται, βιάζομαι, διηγείσαι, καλούμαι, ζητιούνται, αστειεύεσαι, μιμείται, καλλιεργούνται, κοιμόμαστε, ασχολείται, αγαπιούνται, προσκαλείσαι, φοβόμαστε, βάφεσαι, πετιέται

23 *Перепишите в паратаτικός (χθες ⇔ πέροι):*

Χθες το βράδυ δε βγήκα έξω. Έμεινα στο σπίτι και ασχολήθηκα με τα γραμματόσημά μου. Τα έβγαλα όλα και τα έβαλα στο τραπέζι. Τα κοίταξα για πολλή ώρα, τα θαύμασα και αναρωτήθηκα ποια είναι η αξία τους.

Παρακολουθώ πάντα όλα τα νέα των γραμματοσήμων και αγοράζω τα πιο πολλά βιβλία και περιοδικά που κυκλοφορούν στην αγορά, αν και χρειάζομαι αρκετά λεφτά, γιατί αυξάνονται καθημερινά οι τιμές τους.

24 *Перепишите в паратаτικός:*

Το σπίτι που βλέπεις πουλιέται (πωλείται) σε πολύ καλή τιμή. Είναι αρκετά μεγάλο. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια, ένα σαλόνι και δύο μπάνια. Έχει το προνόμιο ότι βρίσκεται κοντά στο σταθμό και εξυπηρετείται από τον σιδηρόδρομο. Έχει ακόμα μια μεγάλη αποθήκη που χρησιμοποιείται για υπνοδωμάτιο φιλοξενουμένων. Μπροστά του απλώνεται ένας μεγάλος κήπος που καλλιεργείται και βγάζει λογής λογής φρούτα.

24 *Поставьте глаголы в паратаτικός:*

1. Ήταν πολύ καλή γυναίκα και (νοιάζομαι) για όλους. 2. Ήταν μελετηρός, (κλείνομαι) στο δωμάτιό του και (διαβάζω). 3. Εσύ από μικρός (ενδιαφέρομαι) για την ποίηση. 4. Στις εκδρομές μας (επισκέπτομαι) πάντα τα μουσεία. 5. Όταν (πηγαίνω) στο σπίτι της μητέρας μου, (ξεκουράζομαι). 6. Καθώς (ετοιμάζομαι) να φύγω, άκουσα το κουδούνι. 7. Αυτοί (βλέπομαι) κάθε απόγευμα πέρυνσι. 8. Η γιαγιά (κάθομαι) στο μπαλκόνι και (βλέπω) τους περαστικούς. 9. Μας (συμπεριφέρομαι) με μεγάλη ευγένεια. 10. Παλιότερα οι φίλοι μου (έρχομαι) στο σπίτι μου συχνά. 11. Ο Λάκης πάντοτε (επαινούμαι) από τους δασκάλους του. 12. Τα ρούχα που βλέπεις (φοριέμαι) μόνο στα παλιά χρόνια. 12. (Παραπονιέμαι), γιατί κάθε βράδυ οι γείτονές τους (κάνω) φασαρία. 13. Εγώ (αναρωτιέμαι), γιατί ο Μανόλης ήταν άκεφος χθες. 14. Οι μαθητές (βαθμολογούμαι) από τους καθηγητές τους. 15. Η επιτροπή (αποτελούμαι) μόνο από τους καθηγητές του Λυκείου. 16. Οι φοιτητές (απασχολούμαι) στο γυμναστήριο. 17. Πάντα (εξυπηρετούμαι) στην τράπεζα της γειτονιάς μου. 18. Χθες το βράδυ (αισθάνομαι) άσχημα, γιατί είχαμε φάει πολύ. 19. Εσείς, όταν (εργάζομαι) στο γραφείο, από ποιον (πληρώνομαι); 20. Οι εθνικές γιορτές (γιορτάζομαι) παλιά με μεγάλη επισημότητα.

25 *Поставьте глаголы в паратаτικός:*

1. (Αναρωτιέμαι) αν έπρεπε να τον πάρω τηλέφωνο. 2. Εσύ χθες (βαριέμαι) να παίζεις μαζί μας. 3. Ο δάσκαλος (στενοχωριέμαι), γιατί τα παιδιά δεν (διαβάζω).

4. (Αγαπιέμαι) πολύ με τα ξαδέρφια μου. 5. (Εσείς) κάθε βράδυ (συναντιέμαι) στο καφεενεδάκι του χωριού; 6. Οι μαθητές (παραπονιέμαι) χωρίς λόγο. 7. Όλη μέρα (ασχολούμαι) με τα μαθήματά μου. 8. Όταν (κάνω) διαίτα, (στερούμαι) τα γλυκά. 9. Ο Γιάννης (συνεννοούμαι) στα ελληνικά. Εσείς, πώς (συνεννοούμαι) στα εξωτερικό; 10. Πολλές φορές (εμείς) (απασχολούμαι) και τα Σάββατα. 11. Τα παιδιά του αδερφού μου (θεωρούμαι) καλοί μαθητές. 12. Το καλοκαίρι (σηκώνω) εμείς) νωρίς και (πηγαίνω) για ψάρεμα. 13. Κάθε φορά που οι οδηγοί των λεωφορείων (κάνω) απεργία, (αναγκάζομαι) να παίρνω ταξί. 14. Πέρσι (δανείζομαι) χρήματα από τους φίλους σου. 15. Μόλις (γνωρίζω, αυτός) μια κοπέλα (ενθουσιάζομαι), όμως μετά από λίγο (απογοητεύομαι).

26 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Το θυμάμαι το έργο που λες. Ήταν πραγματικά ωραίο και και νομίζω ότι (παίζω) περίπου τρεις μήνες στους κινηματογράφους. 2. Όταν (είμαι) παιδί και (πηγαίνω) σχολείο, (σηκώνω) πάντα στις εφτά. 3. Τον περασμένο χρόνο (συναντώ) συχνά με τον Μάρκο στη στάση. Στην αρχή μόνο (χαιρετώ). Σιγά σιγά όμως ενώ (περιμένω) το λεωφορείο, που συνήθως (αργώ), (συζητώ) για διάφορα θέματα κι έτσι (γνωρίζω) καλύτερα. 4. Τους (φιλοξενώ) στο σπίτι της, κάθε φορά που (επισκέπτομαι) την πόλη της, αλλά και αυτή (φιλοξενώ) στο σπίτι τους, όταν (πηγαίνω) στο χωριό για διακοπές. 5. Ο κύριος Δήμου (εξηγώ) στα παιδιά του πώς (χτίζω) τα σπίτια και πώς (φτιάχνω) τα ρούχα στα παλιά χρόνια. 6. Σίγουρα (αστειεύομαι), όταν έλεγε ότι δε θα ξαναπάει στη δουλειά. 7. Κανείς δεν ήξερε πώς (βρίσκω) ο Βασίλης, γιατί από τότε που (φεύγω) ούτε (γράφω) ούτε τηλεφωνώ. Μέχρι που μια μέρα (ακούω) γι' αυτόν από το ραδιόφωνο. 8. Τα παλιά χρόνια η γραμματική (διδάσकोμαι) με πολλούς κανόνες. 9. Όταν ήταν μικρός, κάθε φορά που (νικώ) στο παιχνίδι, (πέφτω) κάτω, (κλαίω) και (χτυπώ), γιατί (πιστεύω) πως (είμαι) το χειρότερο πράγμα που μπορούσε (παθαίνω). 10. Όταν ο παππούς μας (διηγούμαι) καμιά ιστορία, εμείς (ακούω) με ανοιχτό το στόμα. 11. Όταν (ζω) στο χωριό, ο πατέρας μου κι εγώ (ασχολούμαι) με τη γεωργία. 12. Ο κύριος Πανίδης (θεωρώ) απ' όλους ο καλύτερος καθηγητής του σχολείου μας. Όλα τα παιδιά τον (αγαπώ). Όταν (φεύγω), όλοι (λυπάμαι) πολύ. Ακόμη και τώρα τον (θυμάμαι) με αγάπη. 13. Όταν ήμασταν παιδιά και (παίζω), κάθε φορά που (λερώνω), η μαμά μας (πλένω) και μας (μαλώνω). 14. Τον αδερφό του πατέρα μου πάντα τον (σέβομαι) και τον (θαυμάζω). Θυμάμαι πόσο πολύ (προσπαθώ) (μιμούμαι, αυτός).

27 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Στην οικογένειά μου ήμουν ο πιο γρήγορος. Όταν (ετοιμάζω) για να πάμε κάποιο ταξίδι όλοι μαζί, πρώτος εγώ (ντύνω), (τακτοποιώ) τα πράγματά μου και (βοηθάω) του άλλους (ετοιμάζω). Δεν (μπορώ) (καταλαβαίνω) πώς όλοι τους ήταν τότε αργοί. 2. Δε θα ξεχάσω ποτέ πόσο (χαίρομαι), μικρό παιδί, όταν (βρέχω). (Ανοίγω) το παράθυρο και (μυρίζω) τον αέρα από τα λουλούδια και τα δέντρα που (ποτίζω) από τη βροχή. Η μαμά μου (έρχομαι) κι εκείνη δίπλα μου στο παράθυρο και (χαίρομαι) τη φρέσκια φύση μαζί. 3. Κάθε φορά που (πηγαίνω) στο σπίτι της θείας μας, (ευχαριστιέμαι) πολύ. Γιατί (βγάζω) και μας (κερνώ) χίλια δυο κεράσματα. Πολύ την αγαπώ τη θεία, γιατί με (περιποιούμαι) ιδιαίτερα. 4. Πάντα (θυμάμαι) με πόση όρεξη (κάθομαι) όλοι στο τραπέζι για (τρώω) το βραδινό μας φαγητό, όταν (γυρίζω) από τη βόλτα μας! Ο πατέρας (διηγούμαι, εμείς) ιστορίες από τα νιάτα του (λέω, εμείς) αστεία και ανέκδοτα.

28 *Напишите сочинение «Όταν ήμουν παιδί».*

29 *Расположите предложения текста в правильной последовательности:*

1. Την επομένη γράφουν στις εφημερίδες τη γνώμη τους για το καινούριο έργο και για τον τρόπο που απέδωσαν οι ηθοποιοί τους ρόλους τους.
2. Κάνουν πολλές δοκιμές και διορθώνουν τα λάθη τους.
3. Πολλοί άνθρωποι επηρεάζονται από τη γνώμη των κριτικών.
4. Την προεμέρα παρακολουθούν και οι κριτικοί.
5. Τέλος δίνεται η επίσημη προεμέρα.
6. Οι ηθοποιοί μελετούν το ρόλο τους πολύ καιρό πριν από το ανέβασμα του έργου.
7. Άλλοι πάλι προτιμούν να σχηματίσουν τη δικιά τους γνώμη αφού δουν οι ίδιοι το έργο.
8. Συνήθως καλούνται να την παρακολουθήσουν σημαίνοντα πρόσωπα.
9. Όταν πρόκειται να παιχτεί ένα καινούριο θεατρικό έργο.

30 *Заполните пропуски в тексте фразами А — К:*

Οι πρώτες κινηματογραφικές προβολές

Το 1898 ο κινηματογράφος (1). Στις 28 Δεκεμβρίου του 1895, στο Γκραν Καφέ του Παρισιού, οι αδελφοί Λυμιέρ οργανώνουν (2) με εισιτήριο. Ο κατάλογος των Λυμιέρ αυξάνει αδιάκοπα και (3). Η Αμερική γεμίζει την ίδια περίοδο τις αίθουσές της (4). Το νέο παράθυρο, για να εισβάλει στον κόσμο (5) για τα επόμενα εκατό χρόνια, έχει ανοίξει. Είναι η οθόνη του κινηματογράφου κι αργότερα και το μικρό της παραθυράκι, η οθόνη της τηλεόρασης.

Και τότε, την άνοιξη του 1898, (6) η πρώτη δημόσια προβολή. Σε μια αίθουσα (7) η «Άφιξη του τρένου» και η «Εξοδος των εργοστασίων», ταινίες των Λυμιέρ. Οι αντιδράσεις του κοινού (8) και φτάνουν ως τον αφορισμό στα έργα του Σατανά. Το νέο κατασκεύασμα, η «δαιμονική οθόνη», δίνει πλήθος αφορμές για ταξίδια σε κόσμους μαγικούς.

Στο εξής στο χώρο του θεάματος ο κινηματογράφος έχει αρχίσει να εκτοπίζει σοβαρά το θέατρο (9), σε βάρος του Καραγκιόζη. Ο τελευταίος κρατάει στο βασίλειό του τα χωριά, (10).

Α — στη διάρκεια των προβολών

Β — και να κερδίζει σημαντικό έδαφος στα αστικά κέντρα

Γ — γίνεται στην Αθήνα

Δ — είναι γεγονός

Ε — το 1898 φτάνει τις χίλιες ταινίες

Ζ — μια σειρά φανταστικών ή ρεαλιστικών πλασμάτων

Η — όπου ο κινηματογράφος θα παραμείνει για χρόνια άγνωστος

Θ — στην πλατεία Κολοκοτρώνη προβάλλονται

Ι — ξεκινούν από το θαυμασμό

Κ — την πρώτη δημόσια κινηματογραφική προβολή

Ιδιώματα — Εκφράσεις

Ενεργεί έτσι προς το «θεαθήναι» = μόνο και μόνο για να δει κανείς, για επείδειξη, για τα μάτια του κόσμου

Παριστάνει / κάνει τον κάμποσο = παρουσιάζεται σαν σπουδαίος ή γενναίος
παριστάνω τον έξυπνο / τον σπουδαίο / τον ωραίο

Είναι μασκάρας = 1. φοράει μεταμφίεση 2. συμπεριφέρεται με πονηριά και κακία, είναι
απατεώνας

Βγήκε στο σανίδι. (σανίδι = 1. σκηνή του θεάτρου 2. γενικά καριέρα του ηθοποιού)

γίνομαι θέατρο = γίνομαι ρεζίλι

παίζω θέατρο = δεν φέρομαι με φυσικότητα ή υποκρίνομαι κάτι που δεν είμαι

είμαι στο θέατρο = ασχολούμαι με το θέατρο, παίζω σε παραστάσεις

Κεφάλαιο 19 Η Αθήνα

Γραμματική:

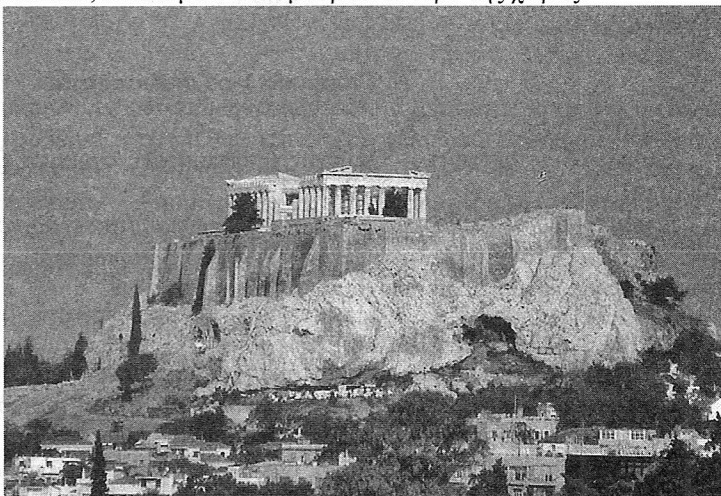
*Страдательное причастие прошедшего времени —
Παθητική μετοχή (Μετοχή παρακειμένου)*

Η Αθήνα

Η Αθήνα είναι μια από τις αρχαιότερες πόλεις του κόσμου. Είναι χτισμένη στην κεντρική πεδιάδα της Αττικής, η οποία ορίζεται από τα βουνά Υμηττό, Πεντέλη και Πάρνηθα, στα βόρεια και ανατολικά, και το Σαρωνικό κόλπο στα νοτιοδυτικά.

Η γεωγραφική αυτή περιοχή φιλοξενεί περίπου 4,5 εκατομμύρια κατοίκους, ή περίπου το 40% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας, και αποτελεί το αδιαμφισβήτητο πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, οικονομικό και εμπορικό κέντρο της χώρας.

Η Αθήνα, το διαμάντι του αρχαίου κόσμου, ήταν η πόλη όπου γεννήθηκαν οι πιο πολύτιμες ηθικές αξίες της ανθρωπότητας. Η φιλοσοφία, η επιστήμη, η λογοτεχνία, η τέχνη και το δράμα είναι μερικές από τις ιδέες που αναπτύχθηκαν στην αρχαία Αθήνα. Ιδεολογίες που θεωρούνται η βάση για το δυτικό πολιτισμό και

ο πυρήνας της σημερινής κοινωνίας, όπως η δημοκρατία, η ελευθερία, η δικαιοσύνη και η προοδευτική σκέψη πρωτοεμφανίστηκαν και άνθισαν σ' αυτή τη μεγαλοπρεπή πόλη.

Η πόλη πήρε το όνομά της από τη θεά Αθηνά. Σύμφωνα με τη μυθολογία, η θεά Αθηνά και ο Ποσειδάωνας, συναγωνίστηκαν για το ποιος απ' αυτούς θα γινόταν προστάτης της πόλης, προσφέροντας δώρα. Ο Ποσειδάωνας έφτιαξε μια πηγή θαλασσινού νερού, χτυπώντας την τριαινά του στον ιερό βράχο της Ακρόπολης. Η θεά της σοφίας Αθηνά, με τη σειρά της, πρόσφερε ένα δέντρο ελιάς. Από τότε η πόλη ονομάζεται Αθήνα και το κλαδί ελιάς έχει καθιερωθεί ως σύμβολο της ειρήνης, καλής θέλησης και ευγενούς άμιλλας.

Με πολλά ιστορικά αξιοθέατα και αρχαιολογικούς χώρους σε κοντινή απόσταση μεταξύ τους, είναι η πόλη που συνδυάζει αρμονικά το ιστορικό παρελθόν της με το μοντέρνο τρόπο ζωής, προσελκύοντας χιλιάδες επισκέπτες απ' όλο τον κόσμο κάθε χρόνο, που έρχονται για να θαυμάσουν τα αξιοθέατά της και να γνωρίσουν από κοντά τον ελληνικό τρόπο ζωής.

Λεξιλόγιο

ορίζω — (3δ.) разграничивать

πνευματικός — духовный

ηθικές αξίες — моральные ценности

προοδευτικός — прогрессивный

συναγωνίζομαι — соревноваться

η τρίαينا — трезубец

καλή θέληση — добрая воля

αδιαμφισβήτητα — несомненно, αναμφίβολα

καλλιτεχνικός — художественный

η δικαιοσύνη — справедливость

μεγαλοπρεπής (-ής, -ές) — великолепный

ο προστάτης / η προστάτιδα — покровитель

καθιερώνω — устанавливать

η απόσταση — расстояние
το αξιοθέατο — достопримечатель-
ность

η άμιλλα — состязание
προσελκύω — привлекать
αρμονικός — гармоничный

Γραμματική

Страдательное причастие прошедшего времени — Παθητική μετοχή (Μετοχή παρακειμένου)

Для образования *παθητική μετοχή* необходимо помнить образование *παθητικός αόριστος* соответствующих глаголов. В формах *παθητικός αόριστος* опускается суффикс с окончанием, то есть -θήκα, -στήκα, -χτήκα и т.д., и вместо них добавляются -μένος, -σμένος, -γμένος к.а. (всегда ударные). При этом происходит следующая замена:

Α. Γлаголы 1-го спряжения

-θήκα ⇨ -μένος

δέθηκα (был связан) — δεμένος (связанный), ντύθηκα (оделся) — ντυμένος (одетый)

Τренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: χάνομαι, λύνομαι, πληρώνομαι, σηκώνομαι, ψήνομαι, σκοτώνομαι, παύομαι, αφιερώνομαι, διορθώνομαι, απλώνομαι

-στήκα / -σθήκα ⇨ -σμένος

χτενίστηκα — χτενισμένος, πιάστηκα — πιασμένος

Τренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: λούζομαι, καθαρίζομαι, σκουπίζομαι, γυρίζομαι, ξυρίζομαι, αγοράζομαι, διαβάζομαι, γιορτάζομαι, δανείζομαι, σβήνομαι, κλείνομαι, υποψιάζομαι

-χτήκα / -χθήκα ⇨ -γμένος

παίχτηκα — παιγμένος, σφίχτηκα — σφιγμένος

Τренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: τρομάζομαι, αλλάζομαι, αναπτύσσομαι, στηρίζομαι, κοιτάζομαι, πειράζομαι, διαλέγομαι, ανοίγομαι, φυλάγομαι, διώχομαι, ψάχομαι, διδάσκομαι, φτιάχομαι, κηρύττομαι, εξελίσσομαι, αρπάζομαι

-φτήκα / -φθήκα ⇨ -μμένος

βάφτηκα — βαμμένος, καλύπτομαι — καλυμμένος

Τренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: ανάβομαι, κρύβομαι, ράβομαι, κλέβομαι, γράφομαι, ανακαλύπτομαι

-εύτηκα ⇨ -εμένος, для некоторых глаголов -ευμένος

ξοδεύομαι — ξοδεμένος, παντρεύομαι — παντρεμένος

Упражнение: а) образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* (-εμένος) от глаголов: γιατρεύομαι, μαγειρεύομαι, μαζεύομαι, δουλεύομαι

б) образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* (-ευμένος) от глаголов: εκπαιδεύομαι, δημοσιεύομαι, θεραπεύομαι, ερωτεύομαι

Из неправильных глаголов одни образуют *παθητική μετοχή* по правилам, другие составляют исключение:

а) βάλθηκα — βαλμένος, ζεστάθηκα — ζεσταμένος, ειπώθηκα — ειπωμένος, πάρθηκα — парμένος, πιώθηκα — пиωμένος, στάλθηκα — стаλμένος, φέρθηκα — ферμένος, φαγώθηκα — φαγωμένος, πλύθηκα — πλυμένος и др.

б) ειδώθηκα — ιδωμένος, βράχηκα — βρεγμένος, δόθηκα — δοσμένος, επαναλείφθηκα — επανειλημμένος, κήκα — καμένος, κλάφτηκα — κλαμένος, κλέφτηκα / κλάπηκα — κλεμμένος, κόπηκα — κομμένος, μαθεύτηκα — μαθημένος, έκανα — καμωμένος, αφαιρέθηκα — αφαιρεμένος / αφηρημένος, έγινα — γινωμένος, κάθισα — καθισμένος, καταστράφηκα — κατεστραμμένος / καταστραμμένος, μολύνθηκα — μολυσμένος, απομακρύνθηκα — απομακρυσμένος, λεπτύνθηκα — (εκ)λεπτυσμένος, αποθαρρύνθηκα — αποθαρρυμένος, φοβήθηκα — φοβισμένος, κοιμήθηκα — κοιμισμένος, ντρέπομαι — ντροπιασμένος и др.

Примечание: Некоторые глаголы не образуют *παθητική μετοχή*, напр.: αισθάνομαι, βρίσκομαι, δέχομαι, ντρέπομαι, φαίνομαι

В. Глаголы 2-го спряжения

-ήθηκα ⇨ -ημένος

γεννήθηκα — γεννημένος

Тренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: αγαπιέμαι, μιλιέμαι, συζητιέμαι, πουλιέμαι, φιλιέμαι, μετριέμαι, νικιέμαι, κουνιέμαι, κρατιέμαι, τρυπιέμαι, χτυπιέμαι, ωφελοῦμαι, παρηγοριέμαι, απειλούμαι, δικαιολογούμαι, ειδοποιούμαι, δημιουργούμαι, καλλιεργούμαι, κατοικούμαι, πληροφορούμαι, απασχολούμαι, θεωρούμαι, ικανοποιούμαι, στερούμαι, συγκινούμαι, συμφωνούμαι, τιμωρούμαι, χρησιμοποιούμαι, στερούμαι, αδικούμαι, περιποιούμαι

Примечание: τραγουδιέμαι — τραγουδισμένος

-άστηκα ⇨ -ασμένος

κρεμάστηκα — κρεμασμένος, γελάστηκα — γελασμένος

-έθηκα ⇨ -εμένος

παραπονέθηκα — παραπονεμένος

Тренировочное упражнение: образуйте *παθητικός αόριστος* и *παθητική μετοχή* от глаголов: φοριέμαι, διαιρούμαι, στενοχωριέμαι (-οῦμαι), συχωριέμαι (-οῦμαι)

-έστηκα ⇨ -εσμένος

καλέστηκα — καλεσμένος, αποτελέστηκα — αποτελεσμένος, εκτελέστηκα — εκτελεσμένος, προσκαλώ — προσκαλεσμένος / προσκεκλημένος

-ήχτηκα ⇨ -ηγμένος, -άχτηκα ⇨ -αγμένος

βουτήχτηκα — βουτηγμένος, τραβήχτηκα — τραβηγμένος, πετάχτηκα — πετα(γ)μένος

Причастия от некоторых глаголов, не образующих *παθητική φωνή*:

αγρυπνώ — αγρυπνισμένος

ακουμπώ — ακουμπισμένος

ανθίζω — ανθισμένος

αργοπορώ — αργοπορημένος

βραχνιάζω — βραχνιασμένος

δακρύζω — δακρυσμένος

δυστυχώ — δυστυχισμένος

θυμώνω — θυμωμένος

χαλώ — χαλασμένος

μπαίνω — μπασμένος

πεινώ — πεινασμένος

αηδιάζω — αηδιασμένος

ανεβαίνω — ανεβασμένος

απορώ — απορημένος

αρρωσταίνω — αρρωστημένος

γερνώ — γερασμένος

διψώ — διψασμένος

ευτυχώ — ευτυχισμένος

κατεβαίνω — κατεβασμένος

μεθώ — μεθυσμένος

πεθαίνω — πεθαμένος

πετυχαίνω — πετυχημένος

πέφτω — πεσμένος
σταματώ — σταματημένος

πονώ — πονεμένος
συννεφιάζω — συννεφιασμένος

Примечания:

1. Страдателные причастия изменяются по числам, родам и падежам так же, как прилагательные.
2. Некоторые глаголы не образуют *παθητική μετοχή*, например: συναντιέμαι, τηλεφωνιέμαι, εξυπηρετούμαι, αναρωτιέμαι, χασμουριέμαι, αρνούμαι, διηγούμαι, ασχολούμαι, μιμούμαι, αρκούμαι.
3. Степени сравнения образуются при помощи *πιο*.

Страдательное причастие прошедшего времени *παθητική μετοχή* также называется по-гречески *μετοχή παρακειμένη*, т.к. участвует в образовании *перфектных* времен.

1) Перфект действительного залога имеет 2 формы:

α) *έχω + απαρέμφατο*

έχω γράψει, έχουμε διαβάσει, έχεις χάσει

β) *έχω + παθητική μετοχή в αιτιατική:*

Τις ασκήσεις τις έχω γραμμένες (= τις έχω γράψει). Το βιβλίο το έχω διαβασμένο (= το έχω διαβάσει).

2) Перфект страдательного залога также имеет 2 формы:

α) *έχω + απαρέμφατο:* έχω κλειδωθεί, έχεις κουραστεί

β) *είμαι + παθητική μετοχή*

είμαι κλειδωμένος (=έχω κλειδωθεί), είσαι κουρασμένος (=έχεις κουραστεί) и т.д.

Σύντομη ιστορία της Αθήνας

Πιστεύεται ότι η Αθήνα κατοικείται από τη Νεολιθική περίοδο. Αρχικά κατά τη Μυκηναϊκή εποχή ήταν επαρχιακή πόλη, αλλά βαθμιαία εξελίχθηκε οικονομικά και καλλιτεχνικά. Στην πνευματική ζωή της Αθήνας εμφανίζονται ποιητές, φιλόσοφοι και άνθρωποι των επιστημών, η Ακρόπολη γίνεται τόπος λατρείας και οι ρήτορες μαζεύονται στην Αγορά να συζητήσουν θέματα κάθε λογής. Η Αθήνα εξελισσόταν σε πόλη μεγάλης δύναμης και σημασίας.

Το 5^ο αιώνα π.Χ. η Αθήνα πολέμησε 2 φορές τους Πέρσες. Οι Αθηναίοι που είχαν γίνει μεγάλη στρατιωτική δύναμη, νίκησαν και στις δύο μάχες, τη μάχη του Μαραθώνα και τη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Ο Περσικός Πόλεμος έγινε η αιτία να ενωθούν οι ελληνικές πολιτείες εναντίον του κοινού εχθρού. Η θέση της Αθήνας ενισχύθηκε σημαντικά χάρη στη νίκη της επί των Περσών και έτσι η Αθήνα έγινε ηγέτιδα του ελληνικού κόσμου. Κατά τον 5^ο αι. π.Χ., ο οποίος είναι γνωστός ως η Χρυσή εποχή της Αθήνας, ο μεγάλος πολιτικός Περικλής είχε την ηγεσία της πόλης. Η Αθήνα ήταν η πρώτη δημοκρατία και η πιο ισχυρή όλων των ελληνικών κρατών, δίνοντας ζωή σε ιδέες και αρχές που κανείς πριν δεν είχε σκεφτεί.

Την εποχή εκείνη η Αθήνα θεωρούνταν επίσης το πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της Ελλάδας. Τότε δημιουργούσαν τα αριστουργήματά τους οι ιστορικοί Ηρόδοτος και Θουκυδίδης, καθώς και οι συγγραφείς Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης και Αριστοφάνης. Ήταν και η εποχή που χτίστηκε ο Παρθενώνας και τα άλλα κτίσματα της Ακρόπολης, που ακόμα και σήμερα δεσπόζουν στην Αθήνα, ως απόδειξη της καλλιτεχνικής και πνευματικής δύναμης της περιόδου εκείνης.

Το 431 π.Χ. η Σπάρτη κηρύττει πόλεμο εναντίον της Αθήνας. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος αποδυνάμωσε την Ελλάδα. Αργότερα ο Μέγας Αλέξανδρος ενοποίησε την Ελλάδα και εξάπλωσε την αυτοκρατορία του. Κατά τη διάρκεια της κυριαρχίας του Μεγαλέξανδρου η Αθήνα παρέμενε σημαντικό πνευματικό κέντρο.

Το 146 π.Χ. η Ελλάδα κατακτήθηκε από το Ρωμαϊκό στρατό. Η εξάπλωση του Χριστιανισμού άρχισε σταδιακά σε ολόκληρη τη χώρα. Το 330 μ.Χ. ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία χωρίστηκε σε 2 μέρη — δυτικό και ανατολικό και η Αθήνα έγινε κομμάτι της ανατολικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, της οποίας η κυριαρχία κράτησε για πάνω από 1000 χρόνια. Κατά τη Βυζαντινή εποχή, οι περισσότεροι αρχαίοι ναοί μετατράπηκαν σε εκκλησίες.

Κατά τη διάρκεια της Βυζαντινής εποχής η Αθήνα και άλλα μέρη της Αυτοκρατορίας δεχόταν συνεχώς εισβολές οι οποίες προκάλεσαν την πτώση της. Τον Μεσαίωνα ήταν υπό την κυριαρχία πολλών Μεσογειακών δυνάμεων, όπως των Φράγκων, των Βενετών και των Φλωρεντινών. Στα 1456 μ.Χ. οι Οθωμανοί Τούρκοι πήραν τον έλεγχο της πόλης και για τα επόμενα 400 χρόνια η Αθήνα και η υπόλοιπη Ελλάδα ήταν υπό την κατοχή των Οθωμανικών δυνάμεων. Το 1821 ξεκίνησε ο πόλεμος της ανεξαρτησίας της Ελλάδας, που διήρκεσε 8 χρόνια και το 1830 η Ελλάδα κηρύχθηκε ανεξάρτητο κράτος. Το 1834 η Αθήνα έγινε πρωτεύουσα της χώρας.

Η πόλη άλλαξε ριζικά μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Πολλοί πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα και η πόλη επωφελήθηκε λόγω του συνδυασμού διαφόρων πολιτισμών, παρόλο που γέμισε ασφυκτικά. Η Αθήνα συμμετείχε δυναμικά στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Κατά τη διάρκεια της κατοχής οι Έλληνες υπέφεραν φρικτά από το λιμό και τις δύσκολες συνθήκες επιβίωσης. Η Ελλάδα απελευθερώθηκε τελικά το 1944. Τα επόμενα 30 χρόνια ακολούθησε ο Εμφύλιος πόλεμος και η στρατιωτική χούντα.

Η Ελλάδα ανακηρύχθηκε Προεδρική Δημοκρατία το 1974, και το 1981 ολοκληρώθηκε η είσοδος της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τότε η Αθήνα έχει εξελιχθεί σε μια σύγχρονη Ευρωπαϊκή πόλη.

Λεξιλόγιο

επαρχιακός — провинциальный
η πολιτεία — город; штат
ενισχύω — усиливать
ισχυρός — сильный
το αριστούργημα — шедевр
δεσπόζω — господствовать
αποδυναμώνω — ослаблять
εξαπλώνω — распространять
η εισβολή — вторжение
διαρκώ (διήρκησα) — длиться
επωφελοῦμαι — извлекать пользу
ασφυκτικός — душный
η επιβίωση — выживание
η συνθήκη — условие

η αιτία — причина
κοινός — общий
ο ηγέτης/ η ηγέτιδα — вождь, предводитель
η αρχή — принцип
το κτίσμα — строение
η απόδειξη — доказательство
ενοποιώ (B2) — объединять, воссоединять
η αυτοκρατορία — империя
ο έλεγχος — контроль
ριζικά — в корне, радикально
ο συνδυασμός — сочетание
ο λιμός = η πείνα
ολοκληρώνω — завершать
η κυριαρχία — господство

Τα αξιοθέατα

1.

Η Αθήνα είναι μια μοντέρνα πόλη, αλλά και διάσημη επειδή στην αρχαιότητα ήταν μια πανίσχυρη πόλη-κράτος και κέντρο πολιτισμού, και δίκαια θεωρείται η ιστορικότερη πόλη της Ευρώπης. Εκατομμύρια τουρίστες έρχονται απ' όλο τον κόσμο να δουν από κοντά τα ανεπανάληπτα μνημεία της αρχαιότητας, και πρώτα απ' όλα την Ακρόπολη με το μοναδικό Παρθενώνα, το ναό χτισμένο στα χρόνια του Περικλή.

Καταπληκτική εντύπωση προκαλεί ο ναός του Ολυπιού Διός που άρχισε να χτίζεται γύρω στα 515 π.Χ. και ολοκληρώθηκε από τον Αδριανό περίπου το 125 μ.Χ. Είναι το μεγαλύτερο ρωμαϊκό κτίσμα που σώζεται στην Ελλάδα. Κατά την αρχαιότητα εκεί βρισκόταν ένα κολοσσιαίο χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία.

Δίπλα στο ναό βρίσκεται η Πύλη του Αδριανού, η θριαμβική αψίδα χτισμένη από τους Αθηναίους για να τιμήσουν τον αυτοκράτορα Αδριανό. Το σημείο όπου τοποθετήθηκε συμβολίζει το σύνορο ανάμεσα στην αρχαία Αθήνα και τη νέα πόλη.

Στους πρόποδες της Ακρόπολης σώζονται τα ερείπια του αρχαίου Θεάτρου του Διονύσου, που χτίστηκε τον 5^ο αιώνα π.Χ. Εδώ γεννήθηκε η τέχνη του θεάτρου και εδώ παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά οι ασύγκριτες κωμωδίες του Αριστοφάνη και τα περίφημα έργα του Ευριπίδη, του Αισχύλου και του Σοφοκλή.

Κάτω από την Ακρόπολη βρίσκεται το Ηρώδειο — το φημισμένο αρχαίο θέατρο του Ηρώδου του Αττικού, που αποτελεί κλασικό παράδειγμα Ρωμαϊκού Ωδείου. Σήμερα στο θέατρο πραγματοποιούνται πολλές χορευτικές και θεατρικές παραστάσεις και συναυλίες με αναγνωρισμένους καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αξίζει να επισκεφτεί κανείς την Αρχαία Αγορά — ένα μεγάλο κτίριο που περιβάλλεται από στοές και αποθήκες. Έχει 2 πρόπυλα, ένα ανατολικό ιωνικό και ένα δυτικό δωρικό.

Πραγματικό στολίδι της περιοχής είναι ο οκταγωνικός Πύργος των Ανέμων. Αναπαριστά τις 8 κατευθύνσεις του ανέμου και χτίστηκε τον 1^ο αιώνα π.Χ. από το μακεδόνα αστρονόμο Ανδρόνικο. Στο πάνω μέρος κάθε πλευράς εικονίζονται ανάγλυφοι άνεμοι με τα σύμβολά τους και τα ονόματά τους χαραγμένα.

Πάνω από την πόλη υψώνεται ο Λυκαβηττός — το υψηλότερο σημείο της περιοχής. Η μικρή ασβεστωμένη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στην κορυφή του είναι ορατή σχεδόν από κάθε σημείο της Αθήνας. Από το χώρο έξω από την εκκλησία μπορεί να απολαύσει κανείς τη θέα της πόλης, του υπαίθριου αμφιθεάτρου, της Ακρόπολης και των βουνών που την περικλείουν.

Μια επίσκεψη στην πρωτεύουσα δεν μπορεί να είναι ολοκληρωμένη χωρίς μια βόλτα στη γραφική Πλάκα, η οποία απλώνεται κάτω από την Ακρόπολη. Η πιο παλιά συνοικία της Αθήνας, η Πλάκα προσδίδει στην πόλη μοναδικό και ανεπανάληπτο χρώμα με τα γραφικά της σοκάκια και τα μνημεία όλων των εποχών που δείχνουν ότι εδώ χτυπούσε η καρδιά της πόλης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Πολλές μικρές εκκλησίες αλλά και ένα τζαμί, ένα χαμάμ και το πρώτο Πανεπιστήμιο της Ελλάδας, η Ρωμαϊκή αγορά και τα παραδοσιακά μαγαζάκια συνθέτουν το πολιτιστικό μωσαϊκό της πόλης.

Λεξιλόγιο

δίκαιος — справедливый

σώζομαι — сохраняться

η αψίδα — арка

τα ερείπια — развалины

η στοά — сводчатая галерея

οκταγωνικός — восьмиугольный

η κατεύθυνση — направление

χαράσσω — гравировать; нацарапывать

ορατός — видимый

το τζαμί — мечеть

προκαλώ εντύπωση — производить впечатление

το πρόπυλο — στεγασμένος χώρος που αποτελεί εξωτερική συνέχεια της εισόδου

το κτίσμα — строение

το άγαλμα — статуя

τοποθετώ — помещать

ασύγκριτος — несравненный

περικλείω — окружать

ο πύργος — башня

ανάγλυφος — рельефный

ασβεστώνω — белить известью

το σοκάκι — переулочек

υπαίθριος — находящийся под открытым небом

χρυσελεφάντινος — сделанный из золота и слоновой кости

2.

Σήμερα η Αθήνα είναι μια σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη με πολλά πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα — μουσεία, πινακοθήκες, σχολεία και ανώτατες σχολές, θέατρα, κινηματογράφους, μοντέρνα καταστήματα και εμπορικά κέντρα. Μια πόλη που σφύζει από ζωή και κίνηση και προσφέρει πολλές επιλογές για διασκέδαση και περιήγηση.

Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στην Αθήνα χτίστηκαν πολλά νέα πολυώροφα κτίρια, τα οποία και χαρακτηρίζουν την σημερινή εικόνα της πόλης.

Το κέντρο της μοντέρνας πόλης είναι η Πλατεία Συντάγματος και οι γύρω περιοχές. Στην Πλατεία Συντάγματος βρίσκονται τα Παλαιά Ανάκτορα, όπου σήμερα στεγάζεται το Κοινοβούλιο, καθώς και άλλα δημόσια κτίρια του 19^{ου} αιώνα. Ακριβώς μπροστά στη Βουλή βλέπουμε το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη που φυλάσσεται αδιάκοπα από δύο Ευζώνους, μέλη της Προεδρικής Φρουράς.

Κοντά στο Σύνταγμα βρίσκεται το Παναθηναϊκό Στάδιο ή Καλλιμάρμαρο. Χτισμένο ακόμα τον 4^ο αιώνα π.Χ., το στάδιο ξαναχτίστηκε το 1896 για να φιλοξενήσει τους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Από την Πλατεία Συντάγματος ξεκινούν οι οδοί Σταδίου και Πανεπιστημίου, που τελειώνουν στην Πλατεία Ομονοίας, και η Ερμού που είναι εμπορική οδός. Το παλιό κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ένα από τα ομορφότερα οικοδομήματα μαζί με το κτίριο της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Ακαδημίας των Αθηνών.

Πίσω από τη Βουλή και τον πανέμορφο Εθνικό Κήπο, το μεγαλύτερο πάρκο της πόλης, βρίσκεται το Ζάππειο — ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα κτίρια της Αθήνας. Στολισμένο με αντίγραφα αρχαίων αγαλμάτων και επιβλητικά κλιμακοστάσια, το Ζάππειο περιβάλλεται από άλσος και πάρκο με περιποιημένα παρτέρια και φαρδιούς πεζόδρομους. Το μέγαρο φιλοξενεί εκθέσεις και δημόσιες εκδηλώσεις ενώ είναι ανοιχτό σε όλους που θέλουν να θαυμάσουν το εσωτερικό του. Το Ζάππειο χρησιμοποιήθηκε στους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες ως Ολυμπιακό χωριό για τη φιλοξενία των αθλητών και ως τόπος διεξαγωγής αθλημάτων.

Αξίζει να επισκεφθείτε και το Μέγαρο Αθηνών, το οποίο άνοιξε τις πύλες του στο κοινό το 1991.

Με την ιστορία της Αθήνας είναι συνδεδεμένος και ο Πειραιάς που είναι το σημαντικότερο λιμάνι της Μεσογείου και μαζί με τα προάστια του αποτελεί μια βιομηχανική ζώνη ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομία της χώρας. Ο σύγχρονος Πειραιάς είναι ουσιαστικά η ίδια πόλη με την Αθήνα, καθώς τα όρια μεταξύ των δύο πόλεων είναι περισσότερο διοικητικής φύσεως παρά πραγματικά. Ο Πειραιάς είναι όχι μόνο «Θαλάσσια Πύλη» της Ελλάδας, αλλά και μια από τις σπουδαιότερες πόλεις για τη ναυτιλία παγκοσμίως.

Λεξιλόγιο

η πινακοθήκη — картинная галерея
η περιήγηση — экскурсия, тур. поездка
η ομόνοια — согласие
καθώς και — а также
το αντίγραφο — копия
το κλιμακοστάσιο — лестничная клетка
το παρτέρι — клумба
το μέγαρο — дворец
το προάστιο — пригород

σφύζω από ζωή — быть полным жизни
το σύνταγμα — конституция
το ανάκτορο — дворец
η βουλή (το κοινοβούλιο) — парламент
επιβλητικός — внушительный, впечатляющий
το άλσος — роша, лесок
ο πεζόδρομος — тротуар
η διεξαγωγή — проведение
το όριο — граница

Η Ακρόπολη

Στο κέντρο της Αθήνας, περίπου ένα χιλιόμετρο από την Πλατεία Συντάγματος ορθώνεται επιβλητικά ο ιερός βράχος της Ακρόπολης. Η Ακρόπολη είναι το σημαντικότερο αξιοθέατο των Αθηνών και το σήμα κατατεθέν της πόλης. Και αυτό γιατί στην Ακρόπολη εκφράστηκε σε όλο του το μεγαλείο ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός. Εδώ οικοδομήθηκαν ορισμένα από τα σπουδαιότερα μνημεία του παρτα μαρτυρούν πολλά για τη ζωή των αρχαίων Αθηναίων, τις συνήθειες, τις φιλοσοφίες τους, την καλλιτεχνική δραστηριότητά τους.

Τρεις είναι οι σημαντικότεροι ναοί που χτίστηκαν στην Ακρόπολη κατά την κλασική περίοδο: ο Παρθενώνας, ο Ναός της Απτέρου Νίκης και το Ερέχθειο, γνωστό για τις Καρυάτιδες — κολώνες που έχουν τη μορφή νέων γυναικών. Για να μπει κανείς στο χώρο των ναών, περνάει από τα Προπύλαια, που κατασκεύασε ο αρχιτέκτονας Μνησικλής.

Το διαμάντι της Ακρόπολης, ο Παρθενώνας, ναός δωρικού ρυθμού αφιερωμένος στην Αθηνά Παρθένο, οικοδομήθηκε και διακοσμήθηκε ανάμεσα στα 447 και 432 π.Χ. Αποτελεί αναμφισβήτητο το κορυφαίο δείγμα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού. Κατασκευάστηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από πεντελικό μάρμαρο, με σχέδια των αρχιτεκτόνων Ικτίνου και Καλλικράτη, ενώ στο εσωτερικό του ναού βρισκόταν το χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς.

Πραγματικά εντυπωσιακός είναι ο γλυπτός διάκοσμος, η ζωφόρος, έργο του γλύπτη Φειδία. Μερικές από τις απεικονίσεις του περιλαμβάνουν τη Γιγαντομαχία, την Αμαζονομαχία, την Κενταυρομαχία και τον Τρωικό πόλεμο. Η ζωφόρος απεικονίζει την πομπή της σπουδαιότερης γιορτής της αρχαίας Αθήνας, των περιφημων Παναθηναίων. Αναπαριστούσε, επίσης, μορφές θεών, ζώων και περίπου 360 μορφές ανθρώπων. Τα δύο αετώματα του ναού είναι στολισμένα με σκηνές από τη μυθολογία: απεικονίζουν τη γέννηση της Αθηνάς και τη διαμάχη της με τον Ποσειδώνα για την κυριαρχία στην Αττική γη.

Στη διάρκεια των αιώνων ο Παρθενώνας πέρασε πολλές περιπέτειες. Χρησιμοποιήθηκε αρχικά ως βυζαντινή εκκλησία, στη συνέχεια ως λατινική, ύστερα ως τζαμί — μουσουλμανικό τέμενος μ' ένα μιναρέ δίπλα, και αργότερα ως μαρπουταποθήκη των Τούρκων κατακτητών. Όταν το 1687 οι Βενετοί πολιορκούσαν την Αθήνα, μια βόμβα έπεσε και ανατίναξε το ναό. Η καταστροφή ολοκληρώθηκε στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, όταν ο Βρετανός πρεσβευτής στην Κωνσταντινούπολη, Λόρδος Έλγιν, αφαίρεσε από το μνημείο το μεγαλύτερο μέρος των γλυπτών και τα πούλησε στο Βρετανικό Μουσείο, του οποίου αποτελούν σήμερα μια από τις σημαντικότερες συλλογές.

Παρά τις μεγάλες ζημιές από εκρήξεις και σεισμούς, ο Παρθενώνας ακόμα και σήμερα παραμένει αριστούργημα της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής. Χάρη στους αρχαιολόγους που κατόρθωσαν να αναστηλώσουν ένα σημαντικό μέρος των μνημείων της Ακρόπολης, οι τουρίστες μπορούν να καμαρώνουν το μεγαλοπρεπές δημιούργημα της αρχαιότητας και τα αθάνατα στολίδια του που προκαλούν θαυμασμό όλης της πολιτισμένης ανθρωπότητας.

Λεξιλόγιο

ορθώνομαι — возвышаться
το σήμα κατατεθέν — фирменный знак,
(зд.) символ
οικοδομώ (В2) — строить
η δραστηριότητα — деятельность

αναστηλώνω — реставрировать
ορισμένος — определенный
το μεγαλείο — величие
εξ ολοκλήρου — целиком
αναμφισβήτητο — несомненно

το δείγμα — образец
 η παρθένα / παρθένος — девственница
 το σχέδιο — план; проект
 η ζωφόρος — фриз
 η απεικόνιση — изображение
 η διαμάχη — битва
 το μπαρούτι — порох
 ανατινάζω (ανατίναξα) — взрывать
 η ζημιά — ущерб, вред

γλυπτός — лепной
 ο γλύπτης — скульптор
 αναπαριστώ (Β1) — изображать, представлять
 το τέμενος — храм (не христианский)
 η αποθήκη — склад
 ο πρεσβευτής — посол
 η έκρηξη — взрыв

Πρόσθετο λεξιλόγιο

αρχιτεκτονικό σύνολο — архитектурный комплекс
 δεντροφυτεμένος — засаженный деревьями
 σκιερός — тенистый
 το κάστρο — замок
 το γλυπτό — скульптура
 η οικοδομή — строение, здание; стройка
 το συντριβάνι — фонтан
 η προκυμαία — набережная
 επίχρυσος τρούλλος — позолоченный купол
 περηφανεύομαι — гордиться
 οι πεζοί — пешеходы
 τα εκθέματα — экспонаты
 ιδρύθηκε από...
 σώζονται τα μνημεία...
 χαρακτηριστικό γνώρισμα — характерный признак
 κάνω ένα γύρο της πόλης — гулять по городу
 κατέχει ιδιαίτερη θέση στην ιστορία — занимает особое место в истории
 οι δρόμοι έχουν πολύ πράσινο
 πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα
 πολλά νεοκλασικά κτίρια
 μαρτυρούν το πολιτισμό
 διαθέτει πανεπιστήμιο που περιλαμβάνει πολλές σχολές
 αξίζει τον κόπο να επισκεφθείτε...
 σίγουρα θα ευχαριστηθείτε...
 κομνός — изящный
 κατάμεστος — переполненный
 το ανάκτορο (τα ανάκτορα) — дворец
 το ανάγλυφο — рельеф
 το οικοδόμημα — строение, κτίσμα, κτίριο
 ο ουρανοξύστης — небоскреб
 τα μέσα συγκοινωνίας — транспорт
 η έδρα — местоположение
 καλοφτιαγμένος — хорошо сделанный
 η ρυμοτομία — планировка (города)
 ονομάζεται προς τιμή...
 εδώ στεγάζεται...
 κάνω /προκαλώ (μεγάλη) εντύπωση

Ασκήσεις

- 1 *Περескажите текст «Η Αθήνα».*
- 2 *Расскажите: α) о достопримечательностях Афин; б) о современных Афинах.*
- 3 *Найдите однокоренные слова:*

α) в тексте «Η Αθήνα»:

όριο, ξένος, οίκος, κοινωνία, άνθρωπος, σοφία, ιδέα, εμφάνιση, δίκαιος, κράτος, πρόοδος, άνθος, μύθος, αγώνας, προστατεύω, θέα, θαύμα

β) в тексте «Τα αξιοθέατα»:

επανάληψη, ολόκληρος, κτίζω, αρχαίος, θρίαμβος, τιμή, τόπος, σύμβολο, φήμη, γνωρίζω, τέχνη, γωνία, εικόνα, ύψος, ασβέστιο, γράφω, παράδοση, εκπαίδευση, πίνακας, όροφος, χαρακτήρας, Αθήνα, δομή, πεζός

γ) в тексте «Η Ακρόπολη»:

ορθός, έκφραση, μεγάλος, οίκος, μάρτυρας, τέχνη, διακοσμών, κορυφή, δείγμα χρυσό, πράγμα, εντύπωση, γλύπτης, εικόνα, μάχη, αρχή, διαρκώς, συνεχίζω, χρήσιμα, μαρούτι, συλλέγω, πρεσβεία, κόσμος, αρχαίος, θάνατος, στολίζω

4 Ответьте на вопросы:

1. Από πότε κατοικείται η Αθήνα; 2. Πώς ήταν κατά τη Μυκηναϊκή εποχή; 3. Πότε έγινε ο Περσικός Πόλεμος; Τι ρόλο έπαιξε στην ιστορία ανάπτυξη της Αθήνας; 4. Τι σημαίνει «Χρυσή εποχή της Αθήνας»; Ποιος ήταν ο ρόλος της Αθήνας εκείνη την περίοδο; 5. Τι ήταν ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης; 6. Πότε δημιουργήθηκαν τα αριστουργήματα των αρχαίων τραγικών ποιητών και του κωμωδιογράφου Αριστοφάνη; 7. Ποιο αριστούργημα της αρχιτεκτονικής κατασκευάστηκε ύστερα από την εντολή του Περικλή; 8. Πότε κηρύχθηκε ο Πελοποννησιακός πόλεμος; 9. Τι ξέρετε για τον Μεγαλέξανδρο; 10. Τι έγινε το 146 π.Χ.; 11. Πού μετέφερε ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας; 12. Σε πόσα μέρη χωρίστηκε η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία; 13. Τι έγινε κατά τη διάρκεια της Βυζαντινής εποχής; 14. Πότε ξεσηκώθηκαν οι Έλληνες εναντίον του Τούρκικου ζυγού; Πόσα χρόνια διήρκησε ο απελευθερωτικός αγώνας; 15. Πότε η Αθήνα έγινε πρωτεύουσα της Ελλάδας;

5 Вери ли следующие высказывания? (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται)

1. Η αρχαία Αθήνα ήταν το λίκνο της δημοκρατίας και κέντρο πολιτισμού και διάνοησης. 2. Τη Μυκηναϊκή περίοδο η Αθήνα ήταν από την αρχή μεγάλη και ένδοξη πόλη. 3. Οι γνωστοί ποιητές, επιστήμονες και φιλόσοφοι της αρχαιότητας συγκεντρώθηκαν στην Αθήνα. 4. Οι Αθηναίοι νικήθηκαν από τους Πέρσες στη ναυμαχία της Σαλαμίνας. 5. Στην αρχαία Ελλάδα η Αθήνα ονομαζόταν στην πληθυντικό. Με την εγκατάλειψη της καθαρεύουσας το όνομα «Αθήνα» καθιερώθηκε ως επίσημο. 6. Ο Παρθενώνας χτίστηκε από τον Ικτίνο και τον Καλλικράτη. 7. Η Αθήνα κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Σπάρτης το 431 π.Χ. 8. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος δυνάμωσε την Ελλάδα. 9. Ο Μέγας Αλέξανδρος διέδωσε τον ελληνικό πολιτισμό σε μεγάλο μέρος της Ασίας και στη Βόρεια Αφρική. 10. Η δύναμη της Αθήνας μειώθηκε κατά την εποχή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. 11. Το Μεσαίωνα οι συνθήκες διαβίωσης επιδεινώθηκαν. 12. Το 1458 η Αθήνα κατακτήθηκε από τους Τούρκους. 13. Κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής κατοχής καταστράφηκαν πολλά αρχαία μνημεία. 14. Το 1830 οι τρεις μεγάλες δυνάμεις της εποχής — η Βρετανία, η Γαλλία και η Ρωσία — νόμιμα ανακήρυξαν την ανεξαρτησία της Ελλάδας. 15. Η Αθήνα έγινε πρωτεύουσα του νέου Ελληνικού κράτους το 1833. 16. Οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία συνέβαλαν στην επέκταση της Αθήνας. 17. Το 1940 η Ελλάδα αρνήθηκε να ανοίξει τα σύνορά της στους Ιταλούς και έτσι ξεκίνησε ο πόλεμος. 18. Τα χρόνια της Ναζιστικής κατοχής η Ελλάδα υπέφερε πάρα πολύ. 19. Η χούντα ανετράπη το 1974 και ένα χρόνο μετά η Ελλάδα ανακηρύχθηκε Προεδρική Δημοκρατία. 20. Η Ελλάδα έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1981.

6 Ответьте на следующие вопросы:

1. Τι ξέρετε για την ιστορία της Αθήνας;
2. Πιστεύετε ότι η γνώση της ιστορίας βοηθάει στην επίλυση των προβλημάτων ενός λαού; (Постарайтесь обосновать ответ).

7 *Перечитайте текст «Η Ακρόπολη»; найдите синонимы:*

υψώνεται /στέκεται, το σημαντικότερο /το σπουδαιότερο, εντυπωσιακά, το σπουδαιότερο, μεγαλοπρέπεια, εκκλησία των αρχαίων, αυτός που δεν έχει φτερά, φτιαγμένος προς τιμή κάποιον, το σύμβολο, σίγουρα /αναμφίβολα, ολόκληρα, το μάρμαρο της Πεντέλης, μέσα στο ναό, φτιαγμένο από χρυσό και ελεφαντόδοντο, δημιουργήμα, αποτέλεσμα δουλειάς, αυτός που φτιάχνει αγάλματα, περιέχουν, Τιτανομαχία, πασίγνωστος, η γιορτή προς τιμή της θεάς Αθηνάς, απεικόνιζε, πάνω κάτω, διακοσμημένα, στο πέρασμα των αιώνων, ηγεμονία, μουσουλμανικός ναός, επιδρομές, μολονότι οι ζημιές ήταν μεγάλες, κατάφεραν, να ξαναφτιάξουν, οικοδομήθηκαν

8 *Верны ли следующие высказывания? (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται)*

1. Η Ακρόπολη είναι ένα από τα ανεπανάληπτα δημιουργήματα του αρχαίου πολιτισμού. 2. Οι ναοί της Ακρόπολης κατασκευάστηκαν από τον αρχιτέκτονα Μνησικλή. 3. Ο σημαντικότερος ναός της Ακρόπολης, ο Παρθενώνας είναι χτισμένος σε ιωνικό ρυθμό. 4. Ο Παρθενώνας άρχισε να χτίζεται το 447 π.Χ. 5. Τα σχέδια του Παρθενώνα ετοίμασαν δύο διάσημοι αρχιτέκτονες της εποχής εκείνης, ο Ικτίνος και ο Καλλικράτης. 6. Έξω από το ναό βρισκόταν το άγαλμα της Αθηνάς από χρυσό και ελεφαντόδοντο. 7. Το άγαλμα της Αθηνάς είναι έργο του γλύπτη Φειδία. 8. Η ζωφόρος απεικονίζει μορφές θεών, ζώων και ανθρώπων, καθώς και σκηνές από τη μυθολογία. 9. Ο Περικλής έχτισε το ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο. 10. Τα βυζαντινά χρόνια, ο Παρθενώνας γίνεται ορθόδοξη εκκλησία, όπου λατρεύεται η Αγία Σοφία. 11. Το 1205 μ.Χ. την Αθήνα κυριεύουν Φράγκοι σταυροφόροι. Η Ακρόπολη ξαναγίνεται φρούριο και ο Παρθενώνας καθολική εκκλησία. 12. Τα χρόνια της Τουρκοκρατίας ο Παρθενώνας γίνεται τζαμί. 13. Ο Παρθενώνας έπαθε σοβαρή ζημιά όταν βομβαρδίστηκε από τους Βενετσιανούς. 14. Πολλά γλυπτά του Παρθενώνα πουλήθηκαν στα μουσεία της Γαλλίας. 15. Η καλλιτεχνική αξία του Παρθενώνα είναι αναγνωρισμένη παγκοσμίως.

9 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от данных глаголов. Составьте с ними словосочетания:*

στήνω, πλάνω, βάφω, φτιάχνω, αναπαύομαι, μαζεύω, εκπαιδεύω, συνηθίζω, γυμνάζομαι, παίζω, ξεχνώ, κεντώ, ράβω, γράφω, υπογράφω, περιποιούμαι, παρκάρω, τρώω, πίνω, νοικιάζω, μαγειρεύω, τρομάζω, κρεμώ, μεταφράζω, αγοράζω, ζωγραφίζω, αγαπώ, τραγουδώ, συγκινώ, απασχολώ, αδικώ, λυπάμαι, κοιμάμαι, φοβάμαι, φορώ, παραπονιέμαι, κατοικώ, τιμωρώ, κερδίζω, εξελίσσω, τρομάζω, νικώ, ξεχνώ, στολίζω

10 *Перепишите предложения по образцу: Ο παππούς έχει ποτίσει τον κήπο. — Ο κήπος έχει ποτιστεί. — Ο κήπος είναι ποτισμένος.*

1. Ο δυνατός άνεμος έχει γκρεμίσει το τηλεγραφόξυλο. 2. Ο ράφτης έχει ράψει το παντελόνι. 3. Η Ελένη έχει καθαρίσει το σπίτι. 4. Έχω κλειδωθεί στο δωμάτιό μου. 5. Τα παιδιά είχαν ενθουσιαστεί. 6. Είχα κουραστεί στη δουλειά. 7. Βάφτισαν την κόρη τους σ' αυτή την εκκλησία. 8. Ο υπάλληλος έχει σφραγίσει το φάκελο. 9. Έχω πιαστεί και δεν μπορώ να σηκωθώ. 9. Είχε βάψει τα μάτια της πολύ έντονα. 10. Το εργοστάσιο έχει μολύνει τα νερά της λίμνης. 11. Έχουμε παντρευτεί από το 1990. 12. Έχουμε κλείσει τρεις θέσεις για τη βραδινή παράσταση.

11 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

το (σκύβω) δέντρο, το (μισοκοιμάμαι) παιδί, ο (εκνευρίζω) κύριος, το (ιδρώνω) άλογο, η (τρομοκρατώ) κοπέλα, τα (βάφω) μαλλιά, ο (ξαφνιάζω) ταξιδιώτης, η (λαχανιάζω) αθλητής, η (τρομάζω) γάτα, τα (διψάω) παιδιά, η (αηδιάζω) έκφραση, οι (ευτυχώ) οικογένειες, το (πεινάω) σκυλάκι, το (κάθομαι) πουλί, ο (κοιμάμαι) μαθητής, η (θυμώνω) δασκάλα, η (αρρωσταίνω) φαντασία, τα (δακρύζω) μάτια, ο (συννεφιάζω) ουρανός, ο (μεθώ) πελάτης, το (λυπάμαι) ύφος, το (ερείπώνω) κάστρο, το (κρύβω) φεγγάρι, η (σκουριάζω) πόρτα, η (προχωρώ) μυωπία, η (στοιχειώνω) σπίτι

12 α) *Заполните таблицу:*

Ρήμα	Ουσιαστικό	Επίθετο ή μετοχή	Επίρρημα
		νυσταγμένος	
	η στενοχώρια		
			ντροπαλά
ονειρεύομαι			
περιποιούμαι			
	ο φόβος		
			βαριεστημένα
αρνούμαι			
		λυπημένος	

β) *Заполните пропуски словами из таблицы:*

1. Τα μάτια μου κλείνουν από ..... 2. .... να κουνήσει και το μικρό του δάχτυλο. 3. Περπατά κοιτάζοντας ..... πίσω του. 4. Μας σκλάβωσε με ..... του. 5. Είναι ..... γιατί οι δουλειές του δεν πάνε καλά. 6. Η απάντησή του ήταν ..... 7. Το ταξίδι μας ήταν πολύ ..... 8. Δεν έχει πολλούς φίλους, γιατί είναι ..... 9. Προσπαθεί δουλεύοντας να ξεχάσει ..... του. 10. Μας ..... τόσο πολύ όταν πήγαμε σπίτι της που δεν ξέρω τι να κάνω για να της το ανταποδώσω. 11. Αφού σου είπα όλα τα καλά χαρακτηριστικά του, τώρα πρέπει να σου πω και μερικά ..... στοιχεία του χαρακτήρα του. 12. Δε θύμωσε μαζί σου, νομίζω ότι ..... αφάνταστα με τον τρόπο που του μίλησες. 13. .... πια να αντιμετωπίζω και να λύνω μόνος μου όλα τα προβλήματα της οικογένειας. 14. .... να της δώσει διαζύγιο, λέγοντας ότι την αγαπά πολύ. 15. Κουρασμένος και ..... όπως ήταν, δεν έφαγε τίποτα και πήγε κατευθείαν για ύπνο. 16. .... καμιά φορά βγαίνουν αληθινά. 17. Το έργο ήταν τόσο ....., που κι εγώ δεν ξέρω πώς άντεξα και το είδα ως το τέλος. 18. Φροντίζω να έχω πάντα καθαρά και ..... ρούχα. 19. .... του θανάτου είναι ένα από τα χειρότερα συναισθήματα. 20. Τα παιδιά μιλούν ..... στους μεγαλύτερους τους.

13 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

1. Οι γονείς της είναι (στενοχωρώ) από τη συμπεριφορά της. 2. Οι δύο ξαδέφρες ήταν πολύ (αγαπώ). 3. Τα χωράφια ήταν (καλλιεργώ) και όλο το χωριό φαινόταν πολύ (περιποιούμαι). 4. Όλα είναι (περνώ), (ξεχνώ). 5. Τα (πουλώ) διαμερίσματα δεν έχουν κατοικηθεί ακόμα. 6. Η Κατερίνα ήταν πολύ (συγκινώ) από την ταινία «Τιτανικός». 7. Ο καθηγητής δεν ήταν (ικανοποιώ) από τα γραπτά. 8. Οι τσάντες ήταν (ξεχνώ) μέσα στο αυτοκίνητο. 9. Δεν ήμασταν (ειδοποιώ), γι' αυτό δεν ήρθαμε. 10. Τα φρούτα είναι (χαλώ). Πέταξέ τα! 11. Οι δρόμοι των μεγάλων πόλεων

συνήθως είναι (φωτίζω) πολύ καλά. 12. Η ζακέτα που φοράω είναι (πλέκω) από τη γιαγιά μου. 13. Στο σπίτι του (κρεμώ) σκοινί μην αναφέρεις. (παροιμία). 14. Ο Αντρέας γύρισε το κεφάλι του (ξαφνιάζω) και είδε έναν άγνωστο γέρο. 15. Η απεργία πέτυχε, γιατί ήταν καλά (οργανώνω). 16. Την Καθαρά Δευτέρα οι τιμές των θαλασσινών είναι (αυξάνω). 17. Όλα τα έξοδα είναι (πληρώνω). 18. Ποιανού είναι εκείνο το αυτοκίνητο (παρκάρω) δίπλα στο σπίτι σου; 19. Μένουν σε μια από τις πιο (απομακρύνω) συνοικίες της πόλης μας. 20. Το πρόσωπό του ήταν (σκάβω) από τις ρυτίδες.

14 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

1. Γιατί στενοχωριέσαι; Όλες οι ασκήσεις είναι (λύνω) στο λυσάρι. 2. Γιατί είναι (μαζεύω) τόσος κόσμος στην πλατεία; 3. Μην κοιμάσαι (σκεπάζω) μέχρι το κεφάλι! Θα σκάσεις! 4. Νιώθω συνέχεια (κουράζω). Μήπως πρέπει να πάρω καμιά βιταμίνη; 5. Δεν τον υπολογίζει καθόλου. Τον έχει (γράφω) κανονικά. 6. Η Αλίκη είναι συνέχεια (αγχώνω) με τα κιλά της. 7. Μα τι λέτε, κυρία μου; Πώς ν' αγοράσω αυτό το σακάκι; Αφού είναι (φορώ). 8. Έλα, τώρα, Μίτσο, μην είσαι (στενοχωρώ). Δεν είναι η πρώτη φορά που φεύγει η Κατερίνα. 9. Τι δουλειές κάνει ένας (φυλακίζω); 10. Γιατί τρέχεις; Τόσο (τρομάζω) είσαι; 12. Φέρθηκε απότομα, γιατί ο εγωισμός του ήταν (πληγώνω). 13. Μου απάντησε (λαχανιάζω) στο τηλέφωνο, γιατί έτρεξε να το προλάβει. 14. Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τάξη είναι (περιορίζω). 15. Πολλά παραμύθια μιλούν για (κρύβω) θησαυρούς.

15 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

1. Τον βλέπω πολύ (αδυνατίζω) τον τελευταίο καιρό. 2. Δεν μπορώ να μπω στο δωμάτιό του, γιατί η πόρτα είναι (κλειδώνω). 3. Οι δύο γιοι του είναι (αρραβωνιάζω) και η κόρη του είναι (παντρεύω). 4. Πήγαινε γρήγορα να αλλάξεις, γιατί είσαι (βρέχω) και θα κρυώσεις. 5. Όλα τα βιβλία είναι (ελέγχω), δε χρειάζεται να τα ξανακοιτάξεις. 6. Γιατί όλα τα φώτα του σπιτιού είναι (ανάβω); Έχουμε γιορτή και δεν το ξέρω; 7. Όλα τα σπίτια του χωριού είναι (καταστρέφω) από τους σεισμούς. 8. Ποτέ δεν είναι συνεπής στα ραντεβού του. Πάντα (αργοπορώ) έρχεται. 9. Συνέχεια μας δίνει (μπερδεύω) απαντήσεις και δεν ξέρουμε ποτέ ποια είναι η γνώμη της. 10. Τα παιδιά δεν είναι καθόλου καλά (χτενίζω). 11. Μην κάνεις ερωτήσεις για θέματα που δεν είναι (διδάσκω). 12. Θέλει τις μπλούζες της πάντα πολύ καλά (σιδερώω). 13. Ήταν μια τέλεια (οργανώνω) εκδρομή. 14. Μη φοράς αυτό το πουκάμισο, γιατί είναι (κόβω) στο γιακά. 15. Δεν είναι καλά (γράφω) η έκθεσή σου.

16 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

1. Λέει ότι η γιαγιά της είναι (γεννώ) το 1910, αλλά κανείς δεν την πιστεύει. 2. Γύρισαν πολύ (ευχαριστώ) από το ταξίδι τους. 3. (Νικώ) έφυγαν από το γήπεδο με τα κεφάλια (κατεβάζω). 4. Οι γονείς του μένουν σ' ένα (απομακρύνω) χωριό με 50 κατοίκους. 5. Ξέρει αρκετά καλά ελληνικά, γι' αυτό πρέπει να παρακολουθήσει ένα τμήμα (προχωρώ) και όχι αρχαρίων. 6. Πάντα γυρίζει στο σπίτι του (πίνω), απόψε όμως ήταν πολύ (μεθώ). 7. Δεν μπορεί κανείς να της μιλήσει, γιατί είναι πολύ (απασχολώ). 8. Είναι μόλις 35 χρονών, αλλά φαίνεται (γερνώ) από τις δυσκολίες της ζωής. 9. Γύρισαν από την εκδρομή πολύ (πεινώ), (διψώ) και (πεθαίνω) από την κούραση. 10. (Καλώ) της άρχισαν να πηγαίνουν στο σπίτι τους γύρω στις οκτώ. 11. Τα ρούχα σου είναι (κρεμώ) στην ντουλάπα σου. 12. Βρήκα

αυτά τα παλιά βιβλία (ξεχνώ) σε ένα συρτάρι στο σπίτι της γιαγιάς μου. 13. Δε μπορούμε να πάμε τώρα στο σπίτι τους, γιατί η ώρα είναι (περνά) και μπορεί να κοιμούνται. 14. Ποιανού είναι αυτή η (πέφτω) τσάντα; 15. Δε θέλω αυτή τη μπλούζα, γιατί μου φαίνεται (φορώ).

17 *Образуйте страдательные причастия прошедшего времени от глаголов в скобках:*

1. Από τι είναι (φτιάχνω) αυτό το φαγητό; 2. Έμειναν πολλές μέρες (αποκλείω) από το χιόνι σ' ένα μικρό χωριό. 3. Δεν τον θέλουν οι γονείς της, γιατί είναι πολύ νέος και δεν είναι ακόμη (δημιουργώ). 4. Φαίνεται πολύ (εκνευρίζω), αλλά δε μας λέει τι έγινε. 5. Η Τάνια έπεσε και χτύπησε το κεφάλι της, αλλά λέει ότι είναι μόνο λίγο (ζαλίζω). 6. Βρήκα τα παιδιά (ανεβάζω) στο τραπέζι να προσπαθούν να πάρουν κάτι από τη βιβλιοθήκη. 7. Είναι πάντα πολύ (περιποιούμαι). Όποια ώρα τη δεις, είναι ωραία (ντύνω) και (βάφω). 8. Τα χέρια σου, Κωστάκη, δε μου φαίνονται καλά (πλένω). 9. Δε θα πάω πουθενά, γιατί το αυτοκίνητό μου είναι (χαλά). 10. Τα φρούτα είναι νόστιμα όταν είναι (γίνομαι). 11. Οι (καλώ) ήρθαν στην ώρα τους. 12. Ακόμα δεν βρέθηκαν τα (κλέβω) κοσμήματα. 13. Το (πονώ) δόντι δε μ' άφηνει να κοιμηθώ. 14. Ο σερβιτόρος μας έφερε (παραγγέλλω) φαγητά. 15. Η μικρή (ασβεστώνω) εκκλησία του Αγίου Γεωργίου φαίνεται απ' όλα τα σημεία της Αθήνας.

18 *Образуйте страдательное причастие и поставьте его в соответствующей степени сравнения:*

1. Αυτές οι δύο λέξεις έχουν ακριβώς την ίδια σημασία, μόνο που η δεύτερη είναι (συνηθίζω) και τη χρησιμοποιούμε πιο πολύ. 2. Χθες τον είδα πολύ (στενοχωρώ) από τις προηγούμενες φορές που συζήτησα μαζί του. 3. Το σπίτι του παππού μου στο χωριό το φανταζόμουν πολύ (καταστρέφω) απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα. 4. Φαίνεται (αποφασίζω) να του πει όλη την αλήθεια, γιατί μόνο έτσι θα ησυχάσει. 5. Τη δεύτερη φορά που ήρθε από το εξωτερικό, μου φάνηκε ακόμη (αλλάζω) από την πρώτη φορά. 6. Αυτός ο καναπές δεν είναι (βάζω) στο σωστό μέρος. 7. Όλα στην οικογένειά του είναι (αφαιρώ), αυτός όμως τους περνά όλους. Είναι (αφαιρώ) απ' όλους. 8. Είναι (ευχαριστώ) που παντρεύτηκε αυτόν τον άνθρωπο. Κάθε μέρα που περνά νιώθει όλο και (ευτυχώ) κοντά του. 9. Γιατί είσαι τόσο (κατσουφιάζω). Λίζα; Ποιος σε μάλωσε και στενοχωρήθηκες; 10. Είναι (ταξιδεύω) άνθρωπος που ξέρω. Έχει ταξιδέψει σ' όλο τον κόσμο και έχει γνωρίσει ένα σωρό μέρη. 11. Μου αρέσει πολύ η άνοιξη, γιατί όλη η φύση είναι (ανθίζω) και μοσχοβολά. 12. Ήρθε ο Μάρκος αμίλητος και (στενοχωρώ) και είπε ότι δε θα ξαναπάει στη δουλειά του, γιατί σήμερα νιώθει (αηδιάζω) από ποτέ μ' αυτά που είδε να γίνονται εκεί. 13. Τον κοίταξε (απορώ), προσπαθώντας να καταλάβει τι εννοούσε μ' αυτά που έλεγε. 14. Ποιανού είναι αυτά τα πράγματα που είναι (πέφτω) στο πάτωμα; 15. Κουράστηκα πάρα πολύ στη δουλειά, γιατί δεν είναι (μαθαίνω) να δουλεύει τόσο πολύ.

19 *Раскройте скобки, обращая внимание на падеж и число существительных и прилагательных:*

Η Αθηνά ήταν η θεά (η σοφία) και (οι τέχνες). Προστάτευε (πολύς) (χειρωνακτικός) (η τέχνη), όπως ήταν (η υφαντική), (το κέντημα), (η κεραμική), (η γλυπτική) και (η σιδηρουργία). Προστάτευε επίσης (η γεωργία), όπως (η Δήμητρα) και (πολύς) (ο μύθος) λένε ότι αυτή πρόσφερε σε (οι άνθρωποι) (το αλέτρι) για να καλλιεργούν τα κτήματά τους. Η Αθηνά κατασκεύασε και (πρώτος) (το πλοίο). Το πολυτιμότερο πάντως δώρο που πρόσφερε (η Αθηνά) σε (οι άνθρωποι), ήταν (η

ελιά). Το δέντρο αυτό, ιδιαίτερα σε (η Αθήνα), το θεωρούσαν (ιερός) και ήταν μια εποχή που καταδίκάζαν σε θάνατο (εκείνος) που κατάστρεφαν (οι ελιές).

Η Αθηνά αγαπούσε και προστάτευε (γενναίος) (οι άντρες) και, φυσικά, (οι Έλληνες). Είναι (γνωστός) (η αγάπη) της προς (ο Οδυσσέας). Χάρη σε (η βοήθεια) (η Αθηνά) κατάφερε ο βασιλιάς (η Ιθάκη), ύστερα από (πολύς) (χρόνος) να γυρίσει σε (η πατρίδα) του ύστερα από (πολύς) (ταξίδι) σε (οι ωκεανοί).

Η Αθηνά δεν παντρεύτηκε ποτέ και δεν ανακατεύτηκε σε σκάνδαλα όπως (πολύς) από (οι θεοί) (ο Όλυμπος). Μετά (η Εστία), οι αρχαίοι τη θεωρούσαν (ο πιο σοβαρός) και (μυαλωμένος) θεά.

20 Раскройте скобки:

Ο γνωστός μύθος αναφέρεται σε (ο αγώνας) (η Αθηνά) και (ο Ποσειδώνας) για (η προστασία) και (η ονομασία) (η Αθήνα). Βασιλιάς (η Αθήνας) ήταν (ο Κέκρωπας). Οι αντίπαλοι μαζί με (ο Κέκρωπας) ανέβηκαν πάνω σε (ο βράχος) (η Ακρόπολη), όπου ήρθαν και οι (άλλος) 10 θεοί από (ο Όλυμπος) για να κάνουν (ο δικαστής) σε (η διαφωνία) (οι δυο θεοί). Πρώτος ήρθε ο Ποσειδώνας, στάθηκε σε (η μέση) (ο βράχος) και με (η τρίαίνα) έδωσε ένα δυνατό χτύπημα σε (το έδαφος). Αμέσως ξεπήδησε ένα κύμα (αλμυρός) (νερό) που σχημάτισε μια (μικρός) (η λίμνη). Μετά ήρθε (η σειρά) (η Αθηνά) να παρουσιάσει (το δώρο) της και αφού κάλεσε (ο Κέκρωπας) για (μάρτυρας), φύτεψε μια ελιά πάνω σε (ο βράχος), που ξεπετάχτηκε γεμάτη καρπό. Ο Δίας κήρυξε (το τέλος) (ο αγώνας) και είπε σε (άλλος) (οι θεοί) να κρίνουν σε (ποιος) από (οι δύο θεοί) να δοθεί (η πόλη). Συγχρόνως ζήτησαν (η μαρτυρία) και (η γνώμη) (ο Κέκρωπας). Αυτός από (ο βράχος) έριξε μια ματιά γύρω, αλλά όπου να γύριζε, τα μάτια του αντίκριζαν αλμυρό νερό, (οι θάλασσες) που από παντού έζωναν (η χώρα). Το δέντρο όμως που είχε κάνει (η Αθηνά) να φυτρώσει, ήταν (ο πρώτος) που φύτρωσε σε (όλος) (η χώρα) και ήταν για (η πόλη) (η υπόσχεση) για δόξα και ευτυχία. Γι' αυτό (ο Κέκρωπας) θεώρησε πως το δώρο (η Αθηνά) ήταν (πιο χρήσιμος) και έτσι της δόθηκε (η κυριαρχία) (η πόλη).

21 Заполните пропуски деепричастиями или причастиями прошедшего времени:

1. Ο πρωθυπουργός επισκέφτηκε τη γειτονική χώρα ..... (προσκαλώ) από την κυβέρνησή της. 2. .... (φτάνω) στο αεροδρόμιο συνάντησα έναν παλιό μου φίλο. 3. .... (κατεβαίνω) από τον 5^ο όροφο φώναζε ότι τον γέλασαν και του έδωσαν δωμάτιο με ..... (χαλώ) βρύσες, με ..... (σπάζω) καθρέφτη και με ..... (λερώνω) πετσέτες. 4. .... (συζητώ) μαζί του κατάλαβα ότι είχε δίκαιο. 5. .... (ανεβαίνω) στο δωμάτιό της και ..... (βρίσκω — άρνηση) τίποτε απ' όλα όσα είχε γράψει, άρχισε να φωνάζει ..... (κλαίω). 6. Πέρασαν τη βραδιά τους ..... (πίνω) και ..... (τραγουδώ), ... (χαίρομαι) που βρέθηκαν ύστερα από τόσα χρόνια. 7. .... (κλείνω) και οι δυο τους στο σπίτι και ..... (ξεκόβω) απ' όλους κι απ' όλα, στο τέλος θα τρελαθούν. 8. .... (βλέπω) από μακριά όλα τα φώτα του σπιτιού του ..... (ανάβω) αναρωτήθηκε τι συνέβαινε και ανησύχησε. 9. Έφυγε από το γραφείο ..... (χτυπώ) την πόρτα δυνατά, ... (νευριάζω) που όλα του ήρθαν στραβά. 10. .... (Έχω — άρνηση) ούτε ένα ευρώ στην τσέπη του δεν ήξερε τι να κάνει ..... (νιώθω) πολύ ..... (δυστυχώ) για την κατάσταση του.

22 Прочитайте, озаглавьте и перескажите текст:

Σε πολλές πόλεις λάτρευαν την Αθηνά και είχαν χτίσει αρκετούς ναούς αφιερωμένους στο όνομά της. Αλλά ο πιο λαμπρός απ' όλους τους ναούς ήταν ο

Παρθενώνας πάνω στην Ακρόπολη. Επίσης οι γλύπτες της αρχαίας Ελλάδας είχαν σαν αγαπημένο τους θέμα την θεά Αθηνά. Ο Φειδίας, ο πιο μεγάλος γλύπτης της αρχαιότητας, φιλοτέχνησε πολλά αγάλματα της Αθηνάς. Ένα απ' αυτά ήταν το χρυσελεφάντινο, που τοποθετήθηκε μέσα στον Παρθενώνα. Ένα άλλο στήθηκε εκτός, ανάμεσα στα Προπύλαια και το Ερέχθειο. Ίσως το πιο τέλειο άγαλμα της Αθηνάς ήταν αυτό που φιλοτέχνησε πάλι ο Φειδίας, ύστερα από εντολή των κατοίκων της Λήμνου, γι' αυτό και ονομάστηκε Λημνία Αθηνά.

Για να τιμήσουν την Αθηνά οι κάτοικοι της Αθήνας έκαναν κάθε χρόνο μια περίφημη γιορτή, τα Παναθήναια. Ήταν η πιο λαμπρή και ονομαστή γιορτή της αρχαιότητας.

Οι γιορτές των Παναθηναίων κρατούσαν 10 μέρες. Γίνονταν σ' αυτές διάφοροι διαγωνισμοί μουσικής, χορού και θεάτρου, αθλητικά αγωνίσματα και ιππικοί αγώνες.

Το βράδυ της ένατης μέρας γινόταν η περίφημη λαμπαδηδρομία, που ήταν ένα είδος σκυταλοδρομίας με πυρσούς. Σ' αυτή έπαιρναν μέρος διακόσιοι αθλητές χωρισμένοι σε πέντε σειρές και σε αρκετή απόσταση ο ένας αθλητής από τον άλλο. Πέντε πυρσοί άναβαν και οι πέντε πρώτοι δρομείς ξεκινούσαν προς το τέρμα όπου βρισκόταν ο βωμός της Αθηνάς. Προσπαθούσαν να τρέχουν όσο γινόταν πιο γρήγορα αλλά με προσοχή για να μη σβήσει ο πυρσός. Οι πρώτοι λαμπαδηδρόμοι παρέδιναν τους πυρσούς στους δεύτερους, εκείνοι στους τρίτους και όποια ομάδα έφτανε πρώτη στο βωμό της Αθηνάς και τον άναβε, ήταν η κερδισμένη.

Η μεγάλη μέρα ήταν η τελευταία, κατά την οποία η επιβλητική πομπή των κατοίκων ξεκινούσε από τον Κεραμικό προς την Ακρόπολη, για να μεταφέρει το αραχνούφαντο πέπλο της Αθηνάς και να σκεπάσει μ' αυτό το ξύλινο είδωλό της που υπήρχε στο ναό του Ερεχθέα. Στην κεφαλή της πομπής βρισκόταν η ιέρεια της Αθήνας και πίσω της έρχονταν οι παρθένες που είχαν υφάνει το πέπλο της θεάς. Στο πέπλο κεντούσαν τις σκηνές από την Τιτανομαχία, στην οποία είχε πάρει μέρος και η Αθηνά. Τις παρθένες τις ακολουθούσαν οι επίσημοι κάτοικοι της Αθήνας οι άρχοντες, οι βουλευτές, οι αξιωματούχοι. Πίσω από τους επίσημους οι νεαροί Αθηναίοι οδηγούσαν τα ζώα για να τα θυσιάσουν στο βωμό της θεάς. Ακολουθούσαν νεαρές Αθηναίες, διαλεγμένες για το παράστημα και την ομορφιά τους, που κρατούσαν στα κεφάλια τους καλάθια με διάφορα δώρα και αφιερώματα για την Αθηνά. Πίσω από τις νέες, έρχονταν διαλεγμένοι άνδρες μεγάλης ηλικίας που κρατούσαν κλαδιά ελιάς. Ακολουθούσαν τα στρατιωτικά τμήματα, οπλίτες Αθηναίοι και ιππείς, με πυκνούς σχηματισμούς. Αυτό ήταν το πιο λαμπρό μέρος της πομπής που θαύμαζαν οι κάτοικοι της Αθήνας. Τελευταίοι ερχόταν το πλήθος των κατοίκων, άντρες, γυναίκες και παιδιά. Η πομπή ανέβαινε στην Ακρόπολη κι αφού έντυναν με το καινούριο πέπλο το είδωλο της Αθηνάς, θυσίαζαν τα ζώα στο βωμό της και σε άλλους βωμούς.

Λεξιλόγιο

φιλοτεχνώ (B2) = δημιουργώ φιλότεχνα
ο πυρσός — факел
αραχνούφαντος — тонкий как паутина
υφαίνω — ткать
κεντώ (B1) — вышивать
ο ιπλέας — наездник, всадник
επίσημος — официальный; торжествен-
ный

η σκυταλοδρομία — эстафета
ο δρομέας — бегун
ο πέπλος / το πέπλο — вуаль, покрывало
ο ιερέας / η ιέρεια — жрец / жрица
το καλάθι — корзина
ο σχηματισμός — формирование
ο αξιωματούχος — высокопоставленное
лицо

23 Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение:

Ύμνος εις την Αθηνά

Χαρά σ' εσέ, χώρα λευκή και χώρα ευτυχισμένη!
Καμιά χώρα σ' όλη τη γη, καμιά στην οικουμένη
δεν πήρε τέτοιο φυλαχτό σαν το δικό μου μάτι.
Απ' όλες χώρες πέρασα γοργά-γοργά τρεχάτη
και μ' είδαν της Ελλάδας μου τ' αγαπημένα μέρη
σαν άνεμο και σαν αϊτό και σύννεφο κι αστέρι.
Όμως σ' εσέ το θρόνο μου αιώνια θεμελιώνω
και ρίζωσ' η αγάπη μου στα χώματά σου μόνο.

Κωστής Παλαμάς

24 Прочитайте, пользуясь словарем:

Ένα αρχαίο χωριό

Στις χαμηλές πλαγιές του βουνού απλώνεται ερειπωμένο το αρχαίο χωριό. Από τα μικρά και πυκνά του σπίτια σώζονται μόνο οι τοίχοι, χαμηλοί και γκρεμισμένοι. Οι στενοί ανώμαλοι δρόμοι του ανηφορίζουν για λίγο κι ύστερα χώνονται ανάμεσα στους θάμνους, που το έχουν ζώσει. Παντού σκόρπιες πέτρες, μικρές και μεγάλες. Ανάμεσα στα ερείπια έχουν φουντώσει τ' αγριόχορτα...

Στο ψηλότερο σημείο, εκεί που το έδαφος κάνει μια απλάδα, είναι ένας ανοιχτός χώρος, ίσως η πλατεία του χωριού. Από κει βλέπεις κάτω το μικρό κάμπο, που απλώνεται νότια του χωριού, και στ' ανατολικά αντικρίζεις τη θάλασσα γαληνεμένη και ζαφειρένια. Χαμηλότερα, εκεί που η πλαγιά πετάει μια προεξοχή σαν ακρωτήριο, ορθώνεται, ερειπωμένος κι αυτός, ένας πύργος. Ήταν ο φύλακας του χωριού. Και πιο χαμηλά ακόμα, σ' ένα απότομο ανέβασμα της πλαγιάς, σώζεται το υπαίθριο θέατρο σαν ένα τεράστιο αναποδογυρισμένο κοχύλι.

Σήμερα λες και περπατάει πάνω στα ερείπια μόνο η σιωπή... Κι όμως! Πριν από χιλιάδες χρόνια πόση ζωή και κίνηση στο χωριό! Γιατί εδώ τότε κατοικούσαν μεταλλωρύχοι. Έβγαζαν μεσ' από τα σπλάχνα της γης μέταλλα: σίδηρο, χαλκό, μολύβι, πού και πού και χρυσάφι. Στη γειτονική ακρογιαλιά έρχονταν καράβια, φόρτωναν τα μέταλλα και τα πήγαιναν στα εργαστήρια, για να τα επεξεργαστούν και να φτιάξουν μ' αυτά σκεύη, αγάλματα, όπλα... Στην άκρη μάλιστα του χωριού υπάρχει ακόμα το παλιό εκείνο ορυχείο, κλεισμένο σήμερα με μια βαριά σιδερένια πόρτα.

Όπως περνούν τα χρόνια, ερειπώνεται ακόμα περισσότερο το αρχαίο χωριό... Από τους σημερινούς πολύ λίγοι το επισκέπτονται. Μόνο η σιωπή περπατάει στους στενούς ανώμαλους δρόμους του και κάθε άνοιξη γεμίζει τα ερείπια με κόκκινες λαμπερές ανεμώνες.

25 Расскажите / напишите письмо своим греческим друзьям о вашем родном городе и его достопримечательностях.

26 Ролевая игра «Η ξενάγηση». Πρόσωπα: ο / η ξεναγός, οι τουρίστες.

27 Выучите наизусть отрывок из стихотворения:

Η ελιά

Είμαι του ήλιου η θυγατέρα
Η πιο απ' όλες χαϊδευτή.
Χρόνια η αγάπη του πατέρα

Σ' αυτόν τον κόσμο με κρατεί.
Όσο να πέσω νεκρωμένη,
Αυτόν το μάτι μου ζητεί.
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Δεν είμ' ολόξανθη, μοσχάτη
Τριανταφυλλιά ή κιτριά·
Θαμπώνω της ψυχής το μάτι,
Για τ' άλλα μάτια είμαι γριά.
Δε μ' έχει αηδόνι ερωμένη,
Μ' αγάπησε μία θεά·
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Όπου κι αν λάχω κατοικία,
Δε μ' απολείπουν οι καρποί·
Ως τα βαθιά μου γηρατεία
Δε βρίσκω στη δουλειά ντροπή·
Μ' έχει ο Θεός ευλογημένη
Κι είμαι γεμάτη προκοπή·
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Φρίκη, ερημιά, νερά και σκόπη,
Τη γη εθάψαν μια φορά·
Πράσινη αυγή με φέρνει πρώτη
Στο Νώε η περιστέρα·
Όλης της γης είχα γραμμένη
Την ομορφιά και τη χαρά·
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Εδώ στον ίσκιο μου από κάτω
Έρθ' ο Χριστός ν' αναπαυθεί,
Κι ακούστηκε η γλυκιά λαλιά του
Λίγο προτού να σταυρωθεί·
Το δάκρυ του, δροσιά αγιασμένη,
Έχει στη ρίζα μου χυθεί·
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Κωστής Παλαμάς

Κεφάλαιο 20 Ταξίδια

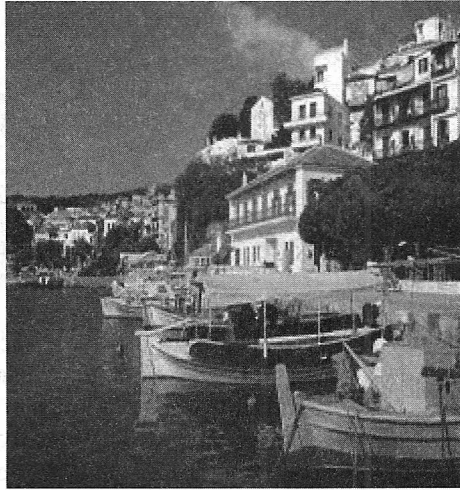
Γραμματική:

Образование сложных слов — Сύνθεση.

Отглагольные существительные среднего рода на -ιμο.

Μια συνάντηση στο δρόμο

- Νίκος: Χτες ποιους νομίζεις πως συνάντησα στο λεωφορείο;
Αλίκη: Δεν ξέρω, πες μου, ποιους;
Νίκος: Ενώ ο εισπράκτορας μου έδινε τα ρέστα, κάποιος με χτύπησε στον ώμο. Γυρίζω και ποιους βλέπω;
Αλίκη: Ουφ, μ' έσκασες. Θα μου πεις επιτέλους;
Νίκος: Καλά, καλά, μη θυμώνεις. Υπομονή. Ήταν ο Πωλ και η Τζέην, οι φίλοι μας από την Αγγλία.
Αλίκη: Ωστε ήρθαν;
Νίκος: Ναι, έφτασαν χτες με αεροπλάνο.
Αλίκη: Από καιρό μου έγραφαν ότι επρόκειτο να 'ρθουν. Να που τα κατάφεραν. Σε ρώτησαν για μένα;
Νίκος: Βέβαια. Ζητούσαν να σε βρουν μάλιστα.
Αλίκη: Γιατί δεν τους έδωσες τον αριθμό του τηλεφώνου μου;
Νίκος: Λες να μην τους τον έδωσα; Αύριο πρωί πρωί έρχονται σπίτι σου. Πού θα τους πας;
Αλίκη: Ξέρω κι εγώ; Πέρυσι που ήταν πάλι εδώ, τους πήγα σ' όλα τα αξιοθέατα της Αθήνας. Φέτος να κλείσω θέσεις για μια εκδρομή στα νησιά του Σαρωνικού;
Νίκος: Ωραία η ιδέα σου. Έτσι είναι οι τυχεροί: άλλοι δουλεύουν από το πρωί ως το βράδυ, κι άλλοι κάνουν κρουαζιέρες στα νησιά.

Οι προετοιμασίες του ταξιδιού

- Βάσω: Μαμά, μαμάαααα, που να σ' τα λέω!!!
Μητέρα: Τι συμβαίνει, Βάσω; Γιατί φωνάζεις σαν να κέρδισες το λόττο;
Βάσω: Μαμά, έχω μαζί μου το έντυπο που πρέπει να συμπληρώσω για να συμμετέχω στο ετήσιο ταξίδι του σχολείου στην Ελλάδα! Ο καιρός έφτασε! Δεν μπορώ να το πιστέψω! Λοιπόν, πες μου πότε μπορούμε να πάμε μαζί για ψώνια; Πρέπει ν' αρχίσουμε τις ετοιμασίες....
Μητέρα: Καλά, πώς κάνεις έτσι; Έλα στην κουζίνα που μαγειρεύω και μαζί θα φτιάξουμε το πρόγραμμα που ζητάς. Τι θέλεις να σου φτιάξω για να δροσιστείς; Δεν διψάς;
Βάσω: Άσε να στύσω μόνη μου μερικά πορτοκάλια και θα πω μια πορτοκαλάδα. Στο μεταξύ, εσύ θα προσέχεις το φαγητό να μην καεί κι εγώ θα γράψω τον κατάλογο με τις προετοιμασίες μας.
Μητέρα: Ωραία! Λοιπόν, πρώτα-πρώτα, νομίζω ότι πρέπει να συμπληρώσουμε το έντυπο συμμετοχής. Έχεις πρόβλημα να το συμπληρώσεις μόνη σου;

Βάσω: Χρειάζομαι τη βοήθειά σου σχετικά με τα ονόματα δύο συγγενών και τις διευθύνσεις τους στην Ελλάδα και επίσης το ιατρικό ιστορικό μου. Να βάλω ότι είμαι αλλεργική στο τσίμπημα των μελισσών;

Μητέρα: Και το ρωτάς; Ασφαλώς και θα το βάλεις και θα γράφεις και το όνομα του φαρμάκου που πρέπει να πάρεις αμέσως. Να, σ' αυτό το χαρτί έχω γράψει τα ονόματα των θείων σου στην Ελλάδα. Όταν τελειώσεις με το ερωτηματολόγιο θα κάνουμε τη λίστα για τις άλλες προετοιμασίες μας.

Βάσω: Έτοιμο το έντυπο. Λοιπόν, από πού θ' αρχίσουμε;

Μητέρα: Την Πέμπτη το βράδυ που είναι τα καταστήματα ανοιχτά ως αργά, θα πάμε να βρούμε βαλίτσες.

Βάσω: Μας είπαν ότι οι αποσκευές μας πρέπει να μην είναι πολύ μεγάλες γιατί θα τις φορτώνουμε και ξεφορτώνουμε καθημερινά στο πούλμαν και απαραιτήτως να έχουμε ένα σακίδιο ή μια μεγάλη ταξιδιωτική τσάντα. Επίσης να μην πάρουμε πολλά πράγματα μαζί μας για να μπορούμε να ψωνίσουμε αν θέλουμε στην Ελλάδα και να μην ξεπεράσουμε το επιτρεπόμενο βάρος των 28 κιλών το άτομο που επιτρέπουν οι αεροπορικές συγκοινωνίες.

Μητέρα: Ωραία! Την άλλη Πέμπτη θα βγούμε για να αγοράσουμε τα δώρα που θα πάρεις μαζί σου για τους συγγενείς μας στην Ελλάδα. Μετά απ' αυτό θα βγούμε να πάρουμε τα δικά σου αναγκαία είδη. Ευχαριστημένη;

Βάσω: Πολύ!!! Μου φαίνεται σαν όνειρο! Θα είναι το ωραιότερο ταξίδι της ζωής μου.

Λεξιλόγιο

το έντυπο — бланк

δροσίζομαι — прохладиться

η μέλισσα — пчела

ξεπερνά (B1) — превосходить

ετήσιος — ежегодный

το τσίμπημα — укус

το ερωτηματολόγιο — анкета

επιτρεπόμενος — позвонительный

Η Βάσω γράφει στους γονείς της

Αγαπημένοι μου γονείς,

Η χαρά και ο ενθουσιασμός μου δεν περιγράφονται! Είμαστε στο αεροδρόμιο των Μάσκοτ και μόλις περάσαμε τα πράγματά μας και πήραμε τις τελευταίες οδηγίες.

Με τη σειρά τα πράγματα έγιναν ως εξής: Συναντηθήκαμε όλοι μπροστά στο γκαρτζ της αεροπορικής εταιρείας «Σινγκαπούρη» και αφού ζύγισαν και πέρασαν τα πράγματά μας, καθίσαμε όλοι μαζί σ' ένα μέρος και η Διευθύντρια διάβασε το όνομά μας και το νούμερο με το οποίο θα παίρνουμε παρουσίες και απουσίες σε όλο το ταξίδι. Μας είπαν να συμπληρώσουμε και τα διάφορα έντυπα και να τα έχουμε έτοιμα στον έλεγχο των διαβατηρίων. Αυτή τη στιγμή οι περισσότεροι ψωνίζουν από τα αφορολόγητα ενώ εγώ σας γράφω τις πρώτες μου εντυπώσεις. Σας αφήνω τώρα και θα συνεχίσω στο αεροπλάνο. Τρέχω κι εγώ ν' αγοράσω μια φωτογραφική μηχανή. Θα τα ξαναπούμε σε λίγο. ...

...Λοιπόν, στην αρχή φοβόμουν πολύ τη στιγμή της απογείωσης αλλά ούτε που το κατάλαβα! Όλα πήγαν καλά και στην επιβίβαση ήμασταν όλοι μαζί ως ομάδα, όλοι χαμογελαστοί και ευγενικοί. Οι αεροσυνοδοί μας χαιρετούσαν και μας εύχονταν καλό ταξίδι. Μόνο στον έλεγχο διαβατηρίων καθυστερήσαμε λίγο, γιατί μερικοί δεν είχαν ακολουθήσει τις οδηγίες και δεν είχαν συμπληρώσει όλα τα έντυπα, έτσι αργήσαμε λίγο να επιβιβαστούμε. Μερικοί πάλι, οι ανόητοι, πήγαν και περίμεναν στη λάθος θύρα!

Τέλος πάντων! Όταν επιβιβαστήκαμε, βάλαμε τις τσάντες μας στο ντουλάπι πάνω από το κάθισμά μας, καθίσαμε, δεθήκαμε κι άρχισε η απογείωση. Ο πιλότος μας καλωσόρισε από την καμπίνα του και οι αεροσυνοδοί μας έκαναν επίδειξη με οδηγίες και συμβουλές για ώρα ανάγκης, π.χ. για τις μάσκες οξυγόνου, τα σωσίβια και τις εξόδους κινδύνου του αεροπλάνου. Σε λίγα λεπτά βρισκόμασταν στον αέρα.

Ο πρώτος μας σταθμός ήταν η Σινγκαπούρη. Μας πήρε περίπου 6 ώρες ταξίδι από το Σίδνεϊ.

Το πλήρωμα του αεροσκάφους μάς περιποιήθηκε πολύ καλά αν και κάποιες φορές, μερικοί από μας δεν το άξιζαν με τις ανοησίες που έκαναν... Στη Σινγκαπούρη σταματήσαμε για ανεφοδιασμό και καθαριότητα. Έπρεπε να αποβιβαστούμε όλοι γιατί μπήκαν τα συνεργεία των καθαριστών. Το αεροδρόμιο είναι τεράστιο. Ανεβαίναμε στις κυλιόμενες σκάλες για να μην κουραζόμαστε να περπατάμε. Δεν είχαμε και πολύ χρόνο στη διάθεσή μας και οι περισσότεροι ήθελαν να ψωνίσουν από τα αφορολόγητα, λοιπόν, κάναμε όσο πιο γρήγορα μπορούσαμε. Πρώτα-πρώτα πήγαμε στα καρτοτηλέφωνα και τηλεφωνήσαμε στους δικούς μας ότι είμαστε καλά. Ύστερα πήγαμε στα καταστήματα. Λοιπόν, το τι έγινε στις κολώνιες, τα καλλυντικά και τις τσάντες, δεν περιγράφεται... Νόμιζα ότι μερικοί όπως πάνε θα σήκωναν όλο το μαγαζί. Εγώ πάντως τα χρήματα που έχω μαζί μου θα τα σπαταλήσω στην Ελλάδα. Η ώρα πέρασε χωρίς να το καταλάβουμε. Όχι μόνο ψωνίσαμε, αλλά ξεμονιάσαμε και λίγο και ύστερα τρέξαμε στην αίθουσα αναμονής για την πτήση μας στην Αθήνα. Τώρα είμαστε πάλι στο αεροπλάνο και με άλλο πλήρωμα συνεχίζουμε το ταξίδι μας.

Θα σας γράψω από την Αθήνα!

Φιλιά
Βάσω

Λεξιλόγιο

ως εξής — следующим образом
αφορολόγητος не облагаемый налогом
η επιβίβαση — посадка, погрузка
ο / η αεροσυνοδός — бортпроводник
καθυστερώ (B2) — задерживать(-ся)
το σακ(κ)ίδιο — рюкзак
η επίδειξη — показ
το οξυγόνο — кислород
η έξοδος κινδύνου — аварийный выход
αποβιβάζομαι — выходить (из трансп.)
οι κυλιόμενες σκάλες — эскалатор

η παρουσία — присутствие, η απουσία — отсутствие
η απογείωση — взлет, η προσγείωση — посадка
επιβιβάζομαι — садиться (в транспорт)
έλεγχος διαβατηρίων — паспортный контроль
η θύρα — дверь, η θυρίδα — окошко (кассы)
το κάθισμα — сидение
για ώρα ανάγκης — в случае необходимости
το σωσίβιο — спасательный круг / пояс
το αεροσκάφος = το αεροπλάνο

σπαταλώ (B1) — тратить
η αίθουσα αναμονής — зал ожидания
το πλήρωμα — экипаж, команда
η πτήση — полет

το συνεργείο — группа рабочих, бригада;
мастерская
η κολώνια — одеколон
τα καλλυντικά — косметика

Ένα αεροπορικό ταξίδι

Η Αλίκη, όταν έφτασε στον αερολιμένα του Ελληνικού, παρουσιάστηκε στη θυρίδα «Εισιτήρια» της αεροπορικής εταιρείας «Ολυμπιακή». Εκεί οι υπάλληλοι έκαναν τον έλεγχο των εισιτηρίων και ζύγισαν τις αποσκευές της στις μεγάλες αυτόματες ζυγαριές. Έπειτα προχώρησε στον έλεγχο διαβατηρίων, συναλλάγματος και τελωνείου. Όταν τελείωσαν όλες οι διατυπώσεις, πήγε στην αίθουσα αναμονής και κάθισε σε μια πολυθρόνα. Γύρω της όμως τα καταστήματα με τα διάφορα αφορολόγητα είδη, ενθύμια, αρώματα, ποτά, τράβηξαν την προσοχή της. 2 — 3 μπουκάλια ούζο και μερικά κομπολόγια θα ήταν ευχάριστα δώρα για τους φίλους της. Σε λίγο η φωνή της αεροσυνοδού εδάφους κάλεσε από το μικρόφωνο τους ταξιδιώτες να παρουσιαστούν στην είσοδο 11, για να επιβιβαστούν. Μαζί με τους συνταξιδιώτες της η Αλίκη κατευθύνθηκε προς το αεροπλάνο. Χαμογελαστή τους υποδέχτηκε στην είσοδο η αεροσυνοδός και τους έδειξε τις θέσεις τους. Όταν ο πύργος ελέγχου έδωσε το σήμα απογείωσης, το αεροπλάνο κύλησε σιγά σιγά στο διάδρομο και απογειώθηκε. Μετά από ένα ευχάριστο ταξίδι, χωρίς καθυστέρηση και κενά αέρος, έφτασαν στο αεροδρόμιο του Λονδίνου, όπου προσγειώθηκαν ομαλά.

Χρήσιμες πληροφορίες

Σύμφωνα με τους κανονισμούς, ο κάθε επιβάτης έχει το δικαίωμα να πάρει μία μόνο βαλίτσα που πρέπει να ζυγίζει ως 20 κιλά και να γράφει επάνω ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και χώρα προορισμού.

Μέσα στο αεροπλάνο, υπάρχουν θέσεις ειδικά για καπνιστές και μη καπνιστές.

Στο χέρι κάθε καθίσματος υπάρχει ένα ατομικό τασάκι. Επάνω από το κάθισμα βρίσκεται ο ατομικός φωτισμός, ο εξαεριστήρας και το κουδούνι κλήσης της αεροσυνοδού. Κάθε ταξιδιώτης πρέπει να προσέχει τη φωτεινά σήματα «Προσδεθείτε», «Μην καπνίζετε» κλπ.

Στο τρένο

- A — Αυτή η θέση κοντά στο παράθυρο είναι δική σας;
B — Όχι, είναι ελεύθερη.
A — Μπορείτε να μου τη φυλάξετε μια στιγμή, ώσπου να φέρω τις αποσκευές μου;
B — Ναι, ευχαρίστως. Πηγαίνετε γρήγορα.
A — Να ο ελεγκτής.
Ελεγκτής — Τα εισιτήριά σας, παρακαλώ. Σεις, κύριε, δεν έχετε εισιτήριο;
A — Δεν πρόφτασα να βγάλω. Κόψτε μου ένα τώρα.
Ελεγκτής — Πρέπει να πληρώσετε πρόστιμο.
A — Γιατί όχι; Να πληρώσω.
B — Μπορώ να καπνίσω; Μήπως σας ενοχλεί ο καπνός;
A — Όχι, δε με ενοχλεί καθόλου. Κι εγώ καπνίζω.
B — Πρέπει να κλείσουμε το παράθυρο. Μπήκαμε στη σήραγγα.
A — Ουφ! Σκάσαμε. Κάνει πολλή ζέστη. Τι μεγάλη σήραγγα! Ακόμα δεν άναψαν τα φώτα.
B — Δώξα τω Θεώ, τελείωσε.

Στο Λεωφορείο

- A — Τι κρίμα! Για μια στάση να πάρω λεωφορείο!
B — Να κατεβώ. Να κατεβώ. Αφήστε με να περάσω.
Γ — Ωχ! Κύριε, με πατήσατε. Δεν προσέχετε!
B — Σας ζητώ συγγνώμη. Δεν το ήθελα. Δε βλέπετε; Κινδυνεύω να μείνω μέσα.
Δ — Τι ώρα ξεκινά το τελευταίο τρένο;
Εισπράκτορας — Ξεκινά στις 12 παρά τέταρτο.
Δ — Και τι ώρα φτάνει στο τέρμα;
Εισπράκτορας — Αν δεν έχει καθυστέρηση, φτάνει στις 12 και μισή.

Το τρένο έχει καθυστέρηση

- Ακούσατε τι είπε ο σταθμάρχης; Το τρένο θα 'ρθει σε 1 ώρα! Έχει καθυστέρηση μιας ώρας! Πω, πω! Πώς θα περιμένουμε τόσο πολύ; Πώς θα περάσει η ώρα; Θα βαρεθούμε! διαμαρτύρεται ο ανυπόμονος της παρέας.
- Δε βαριέσαι! Τι πειράζει! Και η ώρα θα περάσει και το τρένο θα φτάσει κάποτε. Προπαντός μη στενοχωριέστε, απαντά ο φλεγματικός της παρέας.

Απολεσθέντα (=χαμένα) αντικείμενα (=πράγματα)

- Ξέχασα μέσα στο τρένο το αδιάβροχό μου, το παλτό μου και μια μικρή φωτογραφική μηχανή. Το είχα στο δίκτυ ενός βαγονιού της Β' θέσεως του τρένου, που μόλις έφτασε από τη Λαμία. Πού θα απευθυνθώ για να βρω τα χαμένα μου πράγματα;
- Το γραφείο χαμένων αντικειμένων (=γραφείο απολεσθέντων) είναι απέναντι αριστερά.

Στο γραφείο

- Ξέχασα τα πράγματά μου στο τρένο.
- Συμπληρώστε αυτό το δελτίο και περιγράψτε με ακρίβεια το πράγματα που χάσατε.
- Υπογράψτε και προσθέστε τη διεύθυνσή σας.
- Πότε θα έχω απάντηση;
- Περάστε αύριο το πρωί.

Διάλογος

- Μπορείτε να μου κόψετε ένα απλό εισιτήριο για Θεσσαλονίκη, δύο με επιστροφή και ένα παιδικό;
- Πόσων χρονών είναι το παιδί σας;
- Είναι 11 χρονών.
- Πληρώνει μισό εισιτήριο.
- Θα ήθελα επίσης 2 κρεβάτια στην κλινάμαξα. Υπάρχει εστιατόριο ή κυλικείο σ' αυτή την αμαξοστοιχία;
- Υπάρχουν και τα δύο. Ορίστε τα εισιτήριά σας. Θα πάτε στην αποβάθρα 6.
- Το τρένο αυτό πηγαίνει κατευθείαν ή έχει ανταπόκριση σε κανένα σταθμό;
- Όχι, πηγαίνει κατευθείαν, δεν αλλάζετε πουθενά.
- Τις αποσκευές μου μπορώ να τις στείλω μόνες τους;
- Βέβαια, συμπληρώστε αυτό το έντυπο και φέρτε μού το πάλι πίσω.

Πρόσθετο λεξιλόγιο «Ταξίδια — Συγκοινωνίες»

τα μέσα συγκοινωνίας, τα συγκοινωνιακά μέσα — транспортные средства	
αστική συγκοινωνία (тж. мн.ч.) — городской транспорт (ανт.) υπεραστική συγκοινωνία	
αεροπορική / εναέρια συγκοινωνία — воздушный транспорт	
ποτάμια (θαλάσσια, χερσαία, σιδηροδρομική) συγκοινωνία	
το μέσο — средство	μεταφορικό (συγκοινωνιακό) μέσο
το αστικό (υπεραστικό) λεωφορείο	το πούλμαν — пульман
ο σιδηρόδρομος — железная дорога	υπόγειος σιδηρόδρομος — подземная ж/д
ο ηλεκτρικός σιδηρόδρομος	το μετρό — метро
ο σιδηροδρομικός σταθμός — вокзал, ж/д станция	
το τρένο / τραίνο поезд, η αμαξοστοιχία — поезд, ж/д состав	
επιβατική (εμπορική, ηλεκτρική) αμαξοστοιχία — пассажирский поезд (товарный, электричка)	
η ταχεία — скорый поезд	το εξπρές — экспресс
η αποβάθρα — перрон	η πλατφόρμα — платформа
ο μηχανοδηγός — машинист	το βαγόνι — вагон
το λιμάνι — порт	η κρουαζιέρα — круиз
αγκυροβολώ / αράζω — причаливать	η προкуμαία — набережная; причал
το σκάφος — судно	το καράβι / το πλοίο — корабль
επιβατικό / επιβατηγό (εμπορικό, σύγχρονο, υπερσύγχρονο) πλοίο	
το ιστιοφόρο — парусник	το φέρι-μποτ — паром
το υπερωκεάνιο — океанский лайнер	το ποταμόπλοιο — речной теплоход
το βαπόρι — теплоход, пароход	η θαλαμηγός — яхта
το ατμόπλοιο — теплоход	το κρουαζιερόπλοιο — круизный теплоход
το κατάστρωμα — палуба	συνεπιβάτης — попутчик, συνταξιδιώτης
η αποβάθρα — трап; перрон	η каμπίνα — каюта
το αεροδρόμιο = ο αερολιμένας	το διεθνές αεροδρόμιο
η άφιξη — прибытие	αναχώρηση / μετάβαση — отправление
η μετεπιβίβαση — транзит	μετεπιβιβάζομαι — пересаживаться
η πτήση — полет, рейс	το δρομολόγιο — рейс
η απογείωση — взлет	απογειώνομαι — взлетать
η προσγείωση — посадка, приземление	προσγειώνομαι — приземляться
το τελωνείο — таможня	
το αεριωθούμενο αεροπλάνο — реактивный самолет	
εισιτήριο με επιστροφή — билет туда и обратно	
ο επιβάτης (η επιβάτιδα / επιβάτισσα) (του αεροπλάνου, του τρένου, κтλ.) — пассажир(-ка)	
ο έλεγχος (των) διαβατηρίων — паспортный контроль	
η τελωνειακή δήλωση — таможенная декларация	
ο τελωνειακός έλεγχος (ο έλεγχος του τελωνείου) — таможенный контроль	
οι τελωνειακοί δασμοί — таможенные пошлины	
περνάω από τον έλεγχο (των) διαβατηρίων / από τον τελωνειακό έλεγχο	
Κάναμε ένα κοντινό / μακρινό ταξίδι, που κράτησε τρεις / δέκα ώρες	
Το αεροπλάνο πέρασε επάνω από τον Ατλαντικό / Ειρηνικό / Ινδικό Ωκεανό	
Η πτήση ήταν υπερατλαντική.	
Συναντήσαμε καταγίδα / θύελλα κατά τη διαδρομή.	
η κίνηση, η κυκλοφορία — движение	ο αυτοκινητόδρομος — шоссе
παρκάρω (αόρ. πάρκαρα / παρκάρισα) — парковать	
η τροχαία — автоинспекция	
ο σηματοδότης / το φανάρι / τα φώτα — светофор	
η διασταύρωση — перекресток	η διάβαση — переход
κάνω τουρισμό	
ο τουρίστας / η τουρίστρια — турист	ο ταξιδιώτης / η ταξιδιώτισσα — путешественник
ο περιηγητής / η περιηγήτρια — турист	η περιήγηση — тур. поездка, путешествие
ο / η ξεναγός — гид, экскурсовод	η ξενάγηση — показ достопримечательностей

η εκδρομή — экскурсия; поездка
πάω εκδρομή, πάω ταξίδι
ο / η συνοδός — проводник
η σκηνή — палатка
η κατασκήνωση — лагерь

η οργανωμένη εκδρομή
φιλοξενώ (B2) — оказывать гостеприимство
το πακέτο διακοπών — тур. путевка
στήνω τη σκηνή — ставить палатку
κατασκηνώνω — разбивать лагерь

Ιδιώματα — Εκφράσεις

Ο Πέτρος κατέβηκε πριν από μένα.

Η Άννα κατεβαίνει μετά από μένα.

Το ταξίδι ήταν ανιαρό, βαρετό.

Τι ανιαρή (βαρετή /πληκτική /κουραστική) ήταν η χτεσινή εκπομπή! Πραγματικά βαρέθηκα.

Βαριέμαι τις διατυπώσεις του τελωνείου /αεροδρομίου /Υπουργείου

Η διατύπωση αυτής της σκέψης ήταν σωστή.

Δε βαριέσαι! (=δεν πειράζει) π.χ.: Εδώ δε δίνουν ούζο με μεζέ. Πάμε κάπου αλλού; —

Δε βαριέσαι! Θα πάρουμε κάτι άλλο.

Α! Τι κρίμα!

Δώξα τω Θεώ!

βγάζω εισιτήριο = αγοράζω εισιτήριο = κόβω εισιτήριο

κόβω λουλούδια από τον κήπο /κόβω εισιτήριο / κόβω το κάπνισμα (κόβω το τσιγάρο) /
μας έκοψαν το ρεύμα (το νερό)

Το τρένο φεύγει σε μια ώρα το αργότερο / το νωρίτερο.

Η ταχεία αμαξοστοιχία έφτασε με καθυστέρηση μιας ώρας.

Αυτή η θέση είναι ελεύθερη (αντ. πιασμένη)

Τα παράθυρα είναι κλειστά. Οι θέσεις είναι κλεισμένες.

Ταξιδεύω οδικώς (=με το λεωφορείο, αυτοκίνητο κτλ.)

Ταξιδεύω αεροπορικώς (=με το αεροπλάνο)

Ταξιδεύω σιδηροδρομικώς (=με το τρένο)

Ταξιδεύω ακτοπλοϊκώς (=με το πλοίο)

Κράτησα (=έκλεισα) μια τουριστική θέση στο αεροπλάνο.

Το ταξίδι κράτησε πολύ. (κρατώ = διαρκώ)

Πόση(ν) ώρα διαρκεί /κρατάει το ταξίδι ως την Πάτρα /η πτήση Μόσχα —
Θεσσαλονίκη;

Πόση(ν) ώρα κάνει το αεροπλάνο για να πάει στη Μύκονο;

παίρνω δρόμο — отправляться в путь

παίρνω τους δρόμους — бродить по улицам, дорогам (от отчаяния и т.д.)

γυρίζω στους δρόμους — бродить по улицам; скитаться

δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει — шел он, шел

η δουλειά πήρε το δρόμο της — работа вошла в свою колею

τραβώ το δρόμο μου — идти своей дорогой

Τράβα δρόμο! — Убирайся! Του 'δωσα δρόμο.- Я его прогнал.

ανοίγω δρόμο — прокладывать путь; строить дорогу

ανοίγω το δρόμο μου — пробивать себе дорогу

κόβω δρόμο — сокращать путь

Μένω στους πέντε δρόμους. — Остаться на улице (без средств).

Αφήνω κάποιον στους πέντε δρόμους. — Оставить кого-л. без средств

κλείνω το δρόμο (σε κάποιον) — стать кому-л. поперек дороги

Πήρε τον κακό δρόμο. — Он пошел по дурному пути.

στη μέση του δρόμου (στο μισό δρόμο) — на половине пути

(Σου /σας εύχομαι) καλό ταξίδι /καλή διαμονή /καλή διασκέδαση!

Γράμμα από την Αθήνα

Αγαπητοί μου γονείς,

Σας γράφω αυτήν την κάρτα με το «έμβλημα» της Αθήνας από τη γραφική γειτονιά της Πλάκας. Είναι η πιο παλιά γειτονιά της Αθήνας και βρίσκεται κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης. Τι ωραία που είναι να περπατάς στα στενά της δρομάκια, να ακούς το τραγούδι της λατέρνας, να χαζεύεις στα γραφικά μαγαζάκια στο Μοναστηράκι, να τρως κάτω από τις κληματαριές της πλατείας κι όταν σηκώνεις τα μάτια σου να βλέπεις τον Παρθενώνα!

Όπως καταλαβαίνετε φτάσαμε και αρχίσαμε την περιοδεία μας στην Ελλάδα. Πρώτος σταθμός μας είναι η Αθήνα. Επισκεφτήκαμε ήδη το Σούνιο όπου και θαυμάσαμε την υπέροχη θέα και το ναό του Ποσειδώνα. Στην επιστροφή σταματήσαμε στη λίμνη της Βουλιαγμένης και βγάλαμε φωτογραφίες. Μετά πήγαμε στο ξενοδοχείο Αρετούσα, στην οδό Μητροπόλεως, κοντά στην πλατεία Συντάγματος. Τα δωμάτιά μας ήταν έτοιμα πια, είχε φτάσει μεσημέρι. Πήραμε τα κλειδιά μας, τακτοποιηθήκαμε, κάναμε ένα γρήγορο ντους και μετά πήγαμε για μεσημεριανό σε μια ταβέρνα στην Πλάκα. Ήταν καταπληκτικό να τρως έξω, κάτω από τα φύλλα της κληματαριάς, να βλέπεις όλη την τουριστική κίνηση και να νιώθεις ένα απαλό αεράκι να σε δροσίζει!

Κατόπιν χωριστήκαμε σε ομάδες και πήγαμε πρώτα για ν' αλλάξουμε κάρτες στα κινητά μας τηλέφωνα και μετά να εξερευνήσουμε την Πλάκα και το Μοναστηράκι.

Σας αγόρασα ήδη κάποια δώρα από τα τουριστικά μικρομάγαζα της περιοχής. Αύριο το πρωί θα επισκεφτούμε το Κρυφό Σχολείο στη μονή Πεντέλης, θα καταθέσουμε στεφάνι στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και θα πάμε βόλτα στον Εθνικό Κήπο και στο Ζάππειο όπου θα φάμε το μεσημέρι. Το απόγευμα θα είναι ελεύθερο για ψώνια. Μεθαύριο το πρωί θα ανεβούμε στην Ακρόπολη και μετά θα επισκεφτούμε το Αρχαιολογικό μουσείο. Το απόγευμα θα πάμε στο Λυκαβηττό με το τελεφερίκ και μετά θα πάμε για ψώνια στο Κολωνάκι, μία από τις πιο ακριβές και αριστοκρατικές γειτονιές της Αθήνας. Το βράδυ θα πάμε να δούμε την Πέγκυ Ζήνα και το επόμενο πρωί πετάμε για Κέρκυρα.

Όλα είναι όμορφα, ο καιρός υπέροχος και οι Έλληνες φιλικοί και φιλόξενοι. Τα φαγητά καταπληκτικά και οι βιτρίνες οι καλύτερες που έχω δει!

Στην Κέρκυρα, το ξενοδοχείο μας έχει πισίνα κι έτσι θα κολυμπήσουμε και στην πισίνα και στη θάλασσα. Δε βλέπω την ώρα να δω ένα από τα ελληνικά νησιά...

Εδώ σας αφήνω. Σας ευχαριστώ από τα βάθη της καρδιάς μου, που με βοηθήσατε να πάρω μέρος σ' αυτό το φανταστικό ταξίδι!!! Θα σας γράψω πάλι από την Κέρκυρα.

Φιλάκια
η κόρη σας

Λεξιλόγιο

η λατέρνα — шарманка

βγάζω φωτογραφίες = τραβώ φωτογραφίες

εξερευνώ (B2) — исследовать

η κληματαριά — беседка из виноградника

κατόπιν — затем

το τελεφερίκ — фуникулер

Από το αεροπλάνο

Αγαπητά μου ανίψια,

Σας είχα τάξει, την τελευταία φορά, να σας μιλήσω για το αεροπορικό μου ταξίδι από την Αθήνα στα Γιάννενα.

Είναι συναρπαστικό ένα αεροπορικό ταξίδι, όταν το κάνεις για πρώτη φορά. Νόμισα πως θα φοβηθώ πολύ και σας αποχαιρέτησα με τη σκέψη μου. Τι τα θες, άλλο είναι να νιώθεις τη γη στερεή από κάτω σου κι άλλο να γίνεσαι ... πουλί.

Έλα όμως πως είχα και τόση περιέργεια, να δω πως θα' ναι αυτό το περίφημο ταξίδι. Όλα ήταν για μένα καινούρια: το αεροδρόμιο, η αεροσυνοδός, το κλείσιμο μέσα

στ' αεροπλάνο, ύστερα που σου λένε να δέσεις τη ζώνη (εκεί δα μετάνιωσα λιγάκι που είχα μπει), ύστερα το τρέξιμο του αεροπλάνου στο διάδρομο της απογείωσης και το ελάχιστο διάστημα που σταματάει, να πάρει λες ανάσα για τη μεγάλη στιγμή που θα ξεκολλήσει από τη γη. Εκείνη την ώρα σου φαίνεται σαν ζωντανό πλάσμα που μαζεύει τη δύναμή του και άθελά σου μαζεύεις και εσύ τη δύναμή σου, για να μοιραστείτε την προσπάθεια.

Η προσπάθεια σε ανεβάζει όλο και πιο πάνω, κι η γη πλαταίνει στα πόδια σου. Βλέπεις τους ανθρώπους, τα δάση, τα μικρά χωριουδάκια και τ' αμέτρητα δρομάκια και μονοπατάκια που ενώνουν τους ανθρώπους. Θυμήθηκα κάτι που είχα διαβάσει σ' ένα βιβλίο που αγαπούσα πολύ στα νιάτα μου, τα «Ψηλά Βουνά» του Παπαντωνίου.

«Ο δρόμος δε γίνεται μόνο για λίγους ανθρώπους. Τον φτιάχνουν λίγοι και τον χαίρονται όλοι. Ο δρόμος είναι για όλο τον κόσμο. Είναι για τον πλούσιο και το φτωχό, για τον άρχοντα και το ζητιάνο. Με το δρόμο, ένα βουνό ανταμώνει με το άλλο βουνό, μια πολιτεία δίνει το χέρι στην άλλη.»

Έτσι όπως βλέπεις ολοκάθαρα από κει πάνω τους δρόμους μας, πυκνό δίκτυ που ζώνει τα βουνά και τους κάμπους, σε κάνουν ν' αγαπάς και να θαυμάζεις τον άνθρωπο. Μικρός σαν μυρμήγκι, αθέατος από κει ψηλά, κατόρθωσε να χαράξει με αναλλοίωτα σημάδια στο πρόσωπο της γης την ανάγκη του για επικοινωνία, για συνεννόηση, για φιλία με τους άλλους ανθρώπους.

Αυτή μου φαίνεται είναι η πιο ζωηρή εντύπωση που κράτησα από το ταξίδι μου.

Σας φιλώ

Η θεία σας

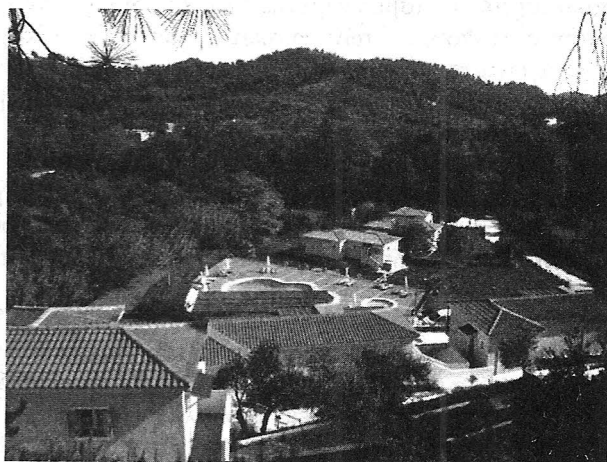
Γραφείο ταξιδιών

Ο κύριος Πετρίδης και η γυναίκα του αποφάσισαν να περάσουν το τριήμερο του Δεκαπενταύγουστου στη Θάσο, παίρνοντας και την εξάχρονη κορούλα τους. Διάβασαν στην εφημερίδα αγγελίες για διοργάνωση εκδρομών στα νησιά και τηλεφώνησαν σ' ένα τουριστικό πρακτορείο.

Υπάλληλος: «Αγγελική Τράβελ»*, λέγετε παρακαλώ!

Πετρίδης: Ενδιαφέρομαι για την εκδρομή που οργανώνετε στις 13 Αυγούστου στη Σκιάθο.

Υπάλληλος: Ξεκινάμε στις 8 το πρωί από τα γραφεία μας, φτάνουμε στο Βόλο και από κει παίρνουμε το ιπτάμενο δελφίνι για τη Σκιάθο. Το ξενοδοχείο που κλείσαμε είναι Α'

κατηγορίας και βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επισκέψεις στα αξιοθέατα του νησιού. Οποσδήποτε θα επισκεφτούμε το μουσείο του Παπαδιαμάντη, θα πάμε στο Αρχαίο Κάστρο και στα μοναστήρια και βέβαια θα έχετε την ευκαιρία να ευχαριστηθείτε τις ωραίες παραλίες και τη θάλασσα.

Πετρίδης: Και πόσο κοστίζει η εκδρομή;

Υπάλληλος: 300 € το άτομο. Στην τιμή συμπεριλαμβάνονται η μετακίνηση, η διατροφή και η διαμονή στο ξενοδοχείο.

Πετρίδης: Τότε κλείστε μου τρεις θέσεις στο όνομα Κώστας Πετρίδης και θα περάσω αύριο το πρωί να σας δώσω μια προκαταβολή.

* Название вымышлено; все совпадения случайны

Λεξιλόγιο

η διοργάνωση — организация (действие)
ιπτάμενος — летающий
η διαμονή — проживание

διοργανώνω — организовывать
η μετακίνηση — переезд, перемещение
η παραμονή — пребывание, проживание

Σκιάθος

Όταν η φύση έχει τα κέφια της, τότε μπορεί να δημιουργήσει αριστουργήματα. Κάπως έτσι φαίνεται έγινε και στην περίπτωση της Σκιάθου: Το καταπληκτικό αυτό νησί είναι ένα δείγμα φυσικής ομορφιάς. Με κλίμα άκρως υγιεινό αποτελεί τον πόλο έλξης χιλιάδων επισκεπτών που το διαλέγουν για τις καλοκαιρινές τους διακοπές και όχι μόνο. Όποια περίοδο κι αν διαλέξει κανείς, το σίγουρο είναι πως θα μείνει κατενθουσιασμένος. Οι δαντελωτές ακρογιαλιές του, ο πλούτος της βλάστησής του, η φιλοξενία των κατοίκων του και η ανεπτυγμένη τουριστική του υποδομή το έχουν κάνει ξακουστό σε όλο τον κόσμο. Η πρόσβαση στο νησί έχει γίνει πλέον πολύ εύκολη καθώς όλα τα μέσα συγκοινωνίας έχουν στο πρόγραμμά τους είτε πτήσεις είτε θαλασσινά ταξίδια με φεριμπότ και ταχύπλοα σκάφη.

Οι λόγοι που η Σκιάθος έχει γίνει τόσο δημοφιλής, είναι πολλοί. Κι ανάμεσα τους είναι η Χώρα, η πρωτεύουσα του νησιού. Η ειδυλλιακή της εικόνα είναι το πρώτο πράγμα που βλέπετε όταν αντικρύνετε το νησί και το τελευταίο όταν το αποχωρίζεστε. Είναι ανεπτυγμένη με τρόπο αμφιθεατρικό και στολίζει τον καταπράσινο λόφο με τα άσπρα σπιτάκια της και τις κόκκινες σκεπές τους. Τα στενά σοκάκια με τις ασβεστωμένες πλάκες οδηγούν σε εικόνες μαγευτικές και σε γωνιές όπου οι φιγούρες των νησιωτών με το ηλιοκαμένο πρόσωπο είναι οι κύριοι πρωταγωνιστές.

Στο ανεξάντλητο από ομορφιά αυτό νησί έχετε τη δυνατότητα να κάνετε ένα ταξίδι στο παρελθόν κάνοντας επίσκεψη στην αρχαία πόλη με το τοίχος του 4^{ου} π.Χ. αιώνα αλλά και στο πανέμορφο Μπούρτζι. Τα ερείπια του φρουρίου θα σας μεταφέρουν σε εποχές περασμένες. Εκεί θα συναντήσετε και το μνημείο του «αγίου», όπως τον χαρακτηρίζουν, της ελληνικής λογοτεχνίας Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, ενώ αν θέλετε να δείτε τον τόπο όπου ζούσε και εργαζόταν, δεν έχετε παρά να πάτε στο σπίτι του που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης.

Λιτή και απέραντη είναι η θέα που προσφέρει το Κάστρο σε όλους τους επισκέπτες του. Τα σημερινά απομεινάρια του, κάποτε έστεκαν επιβλητικά και αποτελούσαν το καταφύγιο για τους κατοίκους του νησιού την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Οχυρό όμως που διαφύλαγε την θρησκεία των Ελλήνων υπήρξαν τα μοναστήρια και οι εκκλησίες. Τα σημαντικότερα από αυτά που σώζονται σε αρκετά καλή κατάσταση μπορείτε να δείτε από κοντά και να θαυμάσετε τον καταπληκτικό τρόπο κατασκευής των τέμπλων τους.

Κι όταν έρθει η ώρα να εξερευνήσετε το μεγαλείο της φύσης, το μόνο που έχετε να κάνετε είναι να εφοδιαστείτε με το κέφι σας και να ακολουθήσετε τους δρόμους της δροσιάς. Είναι πολλοί και υπόσχονται να κάνουν τα πάντα για να σας ικανοποιήσουν. Από την απέραντη παραλία του Μεγάλου Γιαλού με το εντυπωσιακό ηλιοβασίλεμα, τα

ήρεμα νερά της Μεγάλης Άμμου και τη χρυσαφένια αμμουδιά της Καναπίτσας, όλες οι παραλίες της Σκιάθου είναι μοναδικές. Η ασύγκριτη ομορφιά στα Λαλάρια με τον πελώριο τρύπιο βράχο, οι ξακουστές Κουκουναριές και ο ρομαντικός όρμος Ξάνεμο, είναι μόνο λίγες από τις παραλίες όπου θα μπορέσετε να χαρείτε τον αιγαιοπελαγίτικο ήλιο και τα πεντακάθαρα και δροσερά νερά με ποικίλες αποχρώσεις.

Τη θάλασσα της Σκιάθου όμως θα την απολαύσετε όχι μόνο κάνοντας τις βουτιές σας αλλά και διασκεδάζοντας κάνοντας σέρφινγκ, σκι και άλλα παιχνίδια στο νερό. Εγκαταστάσεις υπάρχουν στις πιο οργανωμένες παραλίες. Όσο για τη βραδινή σας διασκέδαση, δεν έχετε παρά να διαλέξετε από μια πληθώρα κέντρων ανάλογα με τις μουσικές σας προτιμήσεις. Από πολυτελή μπαράκια και δροσιτικά ποτά υπό το φως του φεγγαριού μέχρι κέφι και χορό έχοντας ως συνοδεία ελληνικές και ξένες επιτυχίες.

Αυτός λοιπόν ο τόπος που συνδυάζει τέλεια το παλιό με το καινούριο, το κλασικό με το μοντέρνο, την παράδοση με την εξέλιξη χωρίς να χαλάνε οι ισορροπίες, είναι πανέτοιμος να γίνει η μεγάλη καλοκαιρινή σας αγάπη.

Λεξιλόγιο

η περίπτωση — случай
η έλξη — притяжение
η υποδομή — база; инфраструктура
πλέον — уже
αντικρύζω = αντιμετωπίζω
ανεξάντλητος — неисчерпаемый
τα απομεινάρια — останки
το οχυρό — крепость, укрепление
η βουτιά — ныряние, нырок
η συνοδεία — сопровождение, аккомпанемент

ο πόλος — полюс
δαντελωτός — кружевной
η πρόσβαση — доступ
ταχύπλοος — быстроходный (ο судак)
ηλιοκαμένος — загорелый
λιτός — простой, скромный
το καταφύγιο — убежище
εφοδιάζω — снабжать, обеспечивать
οι εγκαταστάσεις — сооружения

Στο ξενοδοχείο

- κ.Αλεξίου: Καλησπέρα σας. Τηλεφώνησα χθες το βράδυ για δύο δίκλινα δωμάτια στο όνομα Αλεξίου.
- Υπάλληλος: Μάλιστα, κύριε Αλεξίου. Σας κράτησα 2 δωμάτια στον 3° όροφο με θέα προς τη θάλασσα, το №21 και το №29.
- κ. Αλεξίου: Ευχαριστώ πολύ.
- Υπάλληλος: Δώστε μου, παρακαλώ, την ταυτότητά σας. Έχετε την καλοσύνη να συμπληρώσετε αυτό το δελτίο;
- κ.Αλεξίου: Πω, πω, είναι κιόλας εννιάμισι η ώρα. Η τραπεζαρία μέχρι ποια ώρα είναι ανοιχτή;
- Υπάλληλος: Μέχρι τις 10. Αν όμως δεν προφτάσετε, υπάρχει το σνακ-μπαρ, όπου μπορείτε να φάτε κάτι ελαφρό.
- κ.Αλεξίου: Πριν ανεβώ, θα ήθελα μια ακόμα πληροφορία. Τι εκδρομές υπάρχουν για αύριο το πρωί;
- Υπάλληλος: Ένα λεπτό, να κοιτάζω το πρόγραμμα. Αύριο θα γίνουν εκδρομές στους Δελφούς, στις Μυκίνες, στην Κόρινθο και στην Ύδρα. Θέσεις υπάρχουν μόνο για Ύδρα. Όλες οι άλλες είναι συμπληρωμένες.
- κ.Αλεξίου: Κρατήστε μου τότε για την Ύδρα 4 θέσεις.
- Υπάλληλος: Μείνετε ήσυχος. Μικρέ, πάρε τις βαλίτσες και οδήγησε τους κυρίους στα δωμάτιά τους.

Γραμματική

Образование сложных слов — Σύνθεση

Сложные слова образуются двумя способами:

- а) префиксацией — к началу слова прибавляется приставка: βραστός — άβραστός, χωριστός — αχώριστος, κακός — άκακος
 б) словосложением — два (или более) слова складываются в одно: Σάββατο + βράδυ ⇒ Σαββατόβραδο, μέγας + σώμα ⇒ μεγαλόσωμος

А. Префиксация

Наиболее часто встречающиеся приставки и их значения:

α-, αν-(перед гласн.), ανα-	отрицательная приставка — отказ, отрицание, отсутствие	ακίνδυνος, αξέχαστος, αχάριστος, άκακος, αναιμία, ανεργία, ανέλπιστος, αναβροχία
αρχι-	первый, главный, старший	αρχιεπίσκοπος, αρχιμάγειρας, αρχιμηνιά
δια-	между, среди; всюду; ликвидация; разные значения	διαβαίνω, διάμετρος, διαδίνω, διακηρύττω, διαλύω, διαδέχομαι
δυσ-	трудный; плохой; трудно	δυσάρεστος, δύσπιστος, δύστυχος
ειс-	действие вовнутрь	εισάγω, είσοδος
εκ-, εξ-	наружу, вне; изменение; сильно, очень	εκθέτω, εκφράζω, εξελληνισμός, εκχερσώνω, έκθαμβος, εκθειάζω
εν- (εμ-)	до; внутри	ενήλικος, ένορκος, εμπλουτίζω, ενόραση
επι- (επ-,εφ-)	сверху; разные значения	επιβλέπω, επιγράφω, έπιπτος
ευ-	хороший, легкий; легко	ευαγγέλιο, ευκαιρία, ευτυχία, εύφορος
ημι-	половина	ημίθεος, ημικυκλικός
ξε-, ξ-	вне, наружу; много, сильно; вполне, целиком; прекращение	ξεχειλίζω, ξεμυτίζω, ξετρελαίνομαι, ξεγυμνώνω, ξεδιψώ, ξετυλίγω
ομο-	вместе с тем, кто имеет то же	ομόγλωσσος, ομόθησκος, ομογενής
περι-	вокруг, кругом; весьма	περικυκλώνω, περιγράφω, περίφημος
συν- (συγ-, συλ-, συμ- κ.ά.)	вместе, совместно	σύνδεσμος, συνένοχος, συγχαίρω, συ(γ)γνώμη, συμπάθεια, συχωριανός
τηλε-	далеко, удаленный	τηλεσκόπιο, τηλεφώνο, τηλεγράφος
υπό-(υп-,υφ-)	снизу, под чем-либо	υπόγειο, υποδιευθυντής, υπαρχηγός

Б. Словосложение

Первая часть сложного слова может быть существительным (λεξιλόγιο, κουκλοθέατρο), прилагательным (γλυκομίλητος, χοντροκομμένος), числительным (μονοπάτι, δίγλωσσος, триγύρω), глаголом (μισάνθρωπος, λειψυδρία), наречием (πανωφόρι, πσωπατώ), предлогом (απόγευμα, μεταπολεμικός).

Вторая часть сложного слова может быть существительным (μισοφέγγαρο, Ακρόπολη), прилагательным (γλυκόξινος, καταγάλανος), глаголом (στραβοπατώ, μοσχομυρίζω), причастием (ηλιοκαμένος, μαρμαροχτισμένος) или наречием (απόκοντα, ολημερίς, ολόγυρα)

Существуют сложные слова

- с равноправными основами: αγγουροντομάτα, ψηλόλιγνος
- с определяющим значением 1-й основы, т.е. 1-й компонент определяет 2-й: σιγοτραγουδώ ⇨ τραγουδώ σιγά, θαλασσοπνίγομαι ⇨ πνίγομαι στη θάλασσα, αγριοπερίστερο ⇨ άγριο περιστέρι
- со значением принадлежности — «тот, у кого есть»: χρυσοχέρης, γλυκόφωνος, ασπροπρόσωπος, καλόκαρδος, μικρόψυχος, σιδεροκέφαλος, τρυπιοχέρης
- с объектным значением — один из компонентов имеет значение объекта другого компонента: χασομέρης (тот, кто теряет день), канτηλανάφτης (тот, кто зажигает лампаду), κλεφτοκοτάς, πατατοκόφτης, νεροχύτης, κτηνοτρόφος, νεκροθάφτης, χορτοφάγος

Сложные прилагательные. Значение усиления

Слово Θεός в роли 1-го компонента часто сохраняет свое первоначальное значение (θεολόγος, θεοφοβούμενος), но во многих сложных словах со вторым компонентом — прилагательным имеет усилительное значение:

θεό- + επίθετο: θεόκαλος, θεοσκότεινος, θεότρελος, θεόφτωχος

όλο + επίθετο: ολοκάθαρος (= 100% καθарός), ολοκαίνουριος, ολόλευκος, ολόφρεσκος, ολόγλυκος, ολομόναχος

κατά + επίθετο: καταπράσινος (=πολύ πράσινος), κατακόκκινος, κατάμαυρος, κάτασπρος, καταχαρούμενος, κατενθουσιασμένος

παν + επίθετο: πανάκριβος (=πάρα πολύ ακριβός), πανάρχαιος, πανάσχημος, πανέμορφος, πανύψηλος, πάμπλουτος, πάμφτωχος, παμπόνηρος

αριθμητικό + επίθετο: τρισευτυχισμένος, τετράπαχος, πεντακάθαρος

Сложные слова с числительным в роли 1-го компонента

ένα ⇨ μονο-	μονάκριβος, μονόγραμμα, μονομαχία, μονοκόμματος, μονοπάτι
δύο ⇨ δι-, дис-	δικέφαλος, διπρόσωπος, δίδραχμο, δίστιχο, дисύλλαβος, дисεκατομμύριο
τρία ⇨ три-, трис-	τρίγωνος, τρίγωνο, τρίποδο, τρίτομος, триλογία, τρισάγιος, τρισέγγονο
τέσσερα ⇨ τετρα-	τετράγωνο, τετράμηνο, τετράπαχος, τετράψηλος, τετράποδο
πέντε ⇨ πεντα-	πεντάρφανος, πεντακάθαρος, πεντάμορφος
έξι ⇨ εξα-	εξάεδρος, εξάμηνο, εξασέλιδος, εξάχρονος
εφτά ⇨ εφτα-	Εφτάνησα, εφτάψυχος
οχτώ ⇨ οχτα-	(ο)χταπόδι, οχτάστιχο
εννιά ⇨ εννια-	εννιάχρονος
χίλια ⇨ χιλιο-	χιλιοδοξασμένος, χилиотραγουδισμένος

и т.д., напр.: εικοσαήμερο, Δωδεκάνησα, εικοσιπεντάχρονος, τριαντάφυλλο

Отглагольные существительные среднего рода на -ιμο

Образуются по правилу: основа аориста (без приращения ε-) + -ιμο
ράβω — έραψα ⇨ ράψιμο (шитье), τρέχω — έτρεξα ⇨ τρέξιμο (бег)

Таким способом образованы: γράψιμο, βάψιμο, δέσιμο, φέρσιμο, πλέξιμο и др.
Образец склонения существительных на -ιμο:

	Εд.ч.	Μη.ч.
Ον.	το δέσιμο	τα δεσίματα
Γεν.	του δεσίματος	των δεσιμάτων
Αιτ.	το δέσιμο	τα δεσίματα
Κλ.	(δέσιμο)	(δεσίματα)

Υποребление από и παρά в сравнениях

Προτιμώ το κρασί από την μπίρα.

Η Άννα είναι ψηλότερη / πιο ψηλή από την Ηρώ.

Περάσαμε καλύτερα / πιο καλά αυτή τη φορά από την προηγούμενη.

Αλλά:

Προτιμώ να μου χρωστάνε παρά να χρωστάω.

Είναι καλύτερα να του μιλήσεις εσύ παρά να του μιλήσει η γραμματέας σου.

Ίσως είναι γρηγορότερο να πας με το τρένο παρά με το αυτοκίνητο.

Λέμε:

Είναι προτιμότερο (γρηγορότερο, εξυπνότερο, χειρότερο) να ...

Αλλά: Είναι καλύτερο α να...

Ασκήσεις

- 1 *Περескажите диалог «Οι προετοιμασίες του ταξιδιού» в 3-м лице.*
- 2 *Напишите сочинение «Οι προετοιμασίες μου για το ταξίδι στην Ελλάδα» (150 слов).*
- 3 *Ответьте на вопросы к тексту «Η Βάσω γράφει στους γονείς της»:*
Από πού γράφει η Βάσω; Πού συναντήθηκαν τα παιδιά; Γιατί συμπλήρωσαν τα έντυπα; Τι έκαναν τα παιδιά ενώ η Βάσω έγραφε το γράμμα της; Τι ψώνισε η Βάσω στο αεροδρόμιο του Μάσκωτ; Γιατί τα παιδιά καθυστέρησαν στον έλεγχο διαβατηρίων; Πού έβαλαν τα πράγματά τους όταν επιβιβάστηκαν; Πώς ήταν η απογείωση; Πώς περιποιήθηκαν οι αεροσυνοδοί τα παιδιά; Γιατί προσγειώθηκε το αεροπλάνο στη Σιγκαπούρη; Πώς ήταν το αεροδρόμιο της Σιγκαπούρης; Σε ποιον τηλεφώνησαν τα παιδιά; Από που τηλεφώνησαν; Πού πήγαν ύστερα;
- 4 *Περескажите текст «Η Βάσω γράφει στους γονείς της». Напишите изложение.*
- 5 *Расскажите о своем путешествии, которое вам запомнилось. Опишите свои впечатления.*
- 6 *Περескажите содержание письма «Γράμμα από την Αθήνα».*
- 7 *Περескажите содержание письма «Από το αεροπλάνο».*
- 8 *Повторите диалог «Γραφείο ταξιδιών» и ответьте на вопросы:*

1. Πώς έμαθε ο κύριος Πετρίδης για την εκδρομή; 2. Με ποιον θα ταξιδέψει; 3. Πού θέλει να πάει; 4. Πώς θα πάνε στη Σκιάθο από τη Θεσσαλονίκη; Μπορείτε να το δείξετε στο χάρτη; 5. Ποια είναι η τιμή της εκδρομής και τι περιλαμβάνεται σ' αυτήν; 6. Εσείς, με ποιο μέσο συγκοινωνίας συνήθως ταξιδεύετε; 7. Με ποιο μεταφορικό μέσο σας αρέσει να ταξιδεύετε; Γιατί; 8. Ταξιδεύετε συχνά; 9. Σας αρέσουν τα ταξίδια; Γιατί; 10. Τι είδους ταξίδια προτιμάτε; Γιατί;

9 Составьте собственные диалоги на тему «Στο τουριστικό πρακτορείο».

10 Читайте объявления:

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Σύρος — Πάρος Τήνος — Μύκονος 6 ημέρες 28/8, 3/9 249€ με πρωινό	HARA TOURS Πρακτορείο Γενικού Τουρισμού Βασ.Ηρακλείου 35 ή Ερμού 26 τηλ.: 2310 236.777	Προσφορά!!! Σκόπελος — Σκιάθος 4 ημέρες 24/9/06 Μόνο 290€ με ημιδιατροφή
--	--	--

ΚΑΛΙΑ TRAVEL

τηλ.: 2310 500.043

Οδικές εκδρομές εσωτερικού Τήνος 3 ημέρες κάθε βδομάδα από 139€ Μυτιλήνη 8 ημέρες κάθε βδομάδα από 269€ Πάρος 4 ημέρες καθημερινά από 238€	Αεροπορικές εκδρομές Σαντορίνη 8 ημέρες 30/07, 14/08, 19/08 από 349€ Ρόδος 8 ημέρες 29/07, 5, 12/08 από 389€
---	--

Οργανωμένες εκδρομές
Επαγγελματικά ταξίδια
Κρατήσεις ξενοδοχείων
Ενοικιάσεις αυτοκινήτων

Κράτηση αεροπορικών ή ακτοπλοϊκών εισιτηρίων
εντός ή εκτός Ελλάδος
Οργάνωση εκδρομών για συλλόγους και σχολεία

Ωρα για ταξίδι; Μην ψάχνετε άδικα! Ελάτε στα σίγουρα!

ZORPIDIS travel ΤΗΝΟΣ από 129€ Ξενοδοχείο Τήνος 4 αστέρων Περιλαμβάνει: εισιτήρια πλοίων, διαμονή, πρωινά, μετακινήσεις με πολυτελή πουλμαν, περιηγήσεις — ξεναγήσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα, έμπειρο συνοδό και ομαδική ταξιδιωτική ασφάλεια Προαιρετικές ημερήσιες θαλάσσιες εκδρομές από Τήνο για Σύρο, Άνδρο, Μύκονο, Πάρο Αναχωρήσεις: Δευ — Τετ — Σαβ 3,4,5,6,8,10&12 μέρες

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ 4ήμερη Κρουαζιέρα στην Κωνσταντινούπολη Πλήρη Διατροφή Το Δεύτερο Άτομο Δωρεάν! Medi Tours, τηλ. 210-32.47.715-7 Ομήρου 18, Αθήνα
--

ΣΠΟΡΑΔΕΣ

Κάθε εβδομάδα για Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόνησο,
με αναχώρηση από τη Θεσσαλονίκη
Ειδικά πακέτα διακοπών 3,6&8 μέρες από 119€

11 *Вас заинтересовали эти объявления (см. упр. 10). Вы звоните / приходите в туристическое агентство. Какие вопросы вы зададите?*

12 *Расположите части текста в правильной последовательности: 3, ...*

Στα βήματα του Αποστόλου Παύλου

1. «Η μάχη αυτή σήμανε το τέλος της Ρωμαϊκής δημοκρατίας», επισημαίνει η ξεναγός, ενώ το λεωφορείο φτάνει στο Βαπτιστήριο της Λυδίας.
2. Στις τρεισήμισι η ομάδα έχει αποφάσει και συνεχίζει το ταξίδι της μέσω Δράμας για τη Θεσσαλονίκη. Ενδιάμεσα σταματά στην Αμφίπολη, στα ερείπια μιας άλλης αρχαίας πόλης δίπλα στο Στρυμόνα. Εκεί συναντούν ένα βοσκό που κρατά ένα αρνάκι γεννημένο μόλις πριν από δυο ώρες.
3. Κυριακή, οχτώ η ώρα το πρωί. Κλειστά τα ψαράδικα στο μουράγιο της Καβάλας.
4. Στο λεωφορείο που τους περιμένει έτοιμο για αναχώρηση ο οδηγός χαμογελά.
5. «Η Λυδία», συνεχίζει η ξεναγός, «μια εμπόρισσα πορφύρας, ήταν η πρώτη που πίστεψε στο κήρυγμα του Αποστόλου Παύλου και βαπτίστηκε στο νερό του μικρού ποταμού που εξακολουθεί, όπως βλέπετε, να τρέχει ορμητικά προς το Αιγαίο, δίπλα στο χώρο όπου σταθμεύουν τα αυτοκίνητα. Ένας πιτσιρικός, γιος του φύλακα της ντόπιας εκκλησίας, τρέχει πηδηχτά να φέρει το κλειδί.
6. Η ώρα έχει πάει εννιάμισι και το λεωφορείο ξεκινά. Σε λίγο παίρνει το δρόμο για τους Φιλίππους. Καταπράσινα δημητριακά σκεπάζουν τον κάμπο που υπήρξε θέατρο μιας μοιραίας μάχης.
7. Στους δρόμους δε βλέπεις ψυχή. Ξαφνικά εμφανίζεται μια πομπή.
8. «Ιδού, κύριοι, η ενσάρκωση του καλού ποιμένα», λέει επιγραμματικά η ξεναγός. Στάση, φωτογραφίες. Παίρνουν τη διεύθυνση του βοσκού, για να του στείλουν καμιά κάρτα.
9. Έπειτα επισκέπτονται το αρχαίο θέατρο των Φιλίππων. Μετά τρεις ώρες ανέβα κατέβα, φωτογραφίες, απορίες, βγαίνουν από το χώρο των αρχαιοτήτων. Γραμμή για το εστιατόριο.
10. Έντεκα και μισή. Η ομάδα βρίσκεται στα ερείπια των Φιλίππων. Η ξεναγός μιλά για τη βασιλική Α', για το αίθριο, για το κεντρικό κλίτος, για τις κολόνες, για το ύψος τους, για το ύψος του ναού, για τα σκαλιά και για πολλές άλλες λεπτομέρειες.
11. Πενήντα Γερμανοί, πενήντα φωτογραφικές μηχανές. Ανασαίνουν την αύρα του Αιγαίου και προχωρούν. «Εδώ», ακούγεται η φωνή της ξεναγού, «σύμφωνα με την παράδοση πρωτοπάτησε το πόδι του ο Απόστολος Παύλος στη Νεάπολη, τη σημερινή Καβάλα», και δείχνει ένα σπασμένο πράσινο μάρμαρο, πίσω από τα σιδερένια κάγκελα της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου.
12. Ο Οκταβιανός και ο Αντώνης από τη μια, ο Βρούτος και ο Κάσιος από την άλλη. Οι δολοφόνοι του Ιουλίου Καίσαρα νικήθηκαν και αυτοκτόνησαν.
13. Πιο κάτω στην Ασπροβάλτα νέα στάση για καφέ. Οι Γερμανοί ορμούν προς τη θάλασσα... Λίγο αργότερα η συντροφιά συνεχίζει το δρόμο της για τη Θεσσαλονίκη.

13 *Расположите в правильном порядке реплики диалога и воспроизведите его в лицах:*

Οδηγείτε εσείς ή θέλετε τον οδηγό;

30€ το άτομο.

Τίποτα εκτός από τα λεφτά, τα διαβατήριά σας, καπέλα, γυαλιά και καλή διάθεση. Καλό ταξίδι και καλή διασκέδαση!

Το αυτοκίνητο θα σας περιμένει στις 9 το πρωί έξω από το ξενοδοχείο.

Τι άλλο θα χρειαστούμε;

Πώς θέλετε να πάτε, ιδιαίτερα ή με την ομάδα;

Δεν έχει σημασία, αλλά σίγουρα θέλουμε τον ξεναγό.

Μεθαύριο το πρωί. Πόσο κάνει τέτοια εκδρομή;

Συγγνώμη, θα θέλαμε να πάμε εκδρομή.

Ναι, πληρώνετε προκαταβολή 15€, τα υπόλοιπα μετά το ταξίδι.

Με τον ξεναγό πόσο κάνει;

Να κρατήσουμε τώρα;

Θα θέλαμε να πάμε με το αυτοκίνητο. Είμαστε τέσσερις.

Στα βουνά, στο Τρόοδος.

Ποια εκδρομή σας ενδιαφέρει;

Με τον ξεναγό-οδηγό ακόμα 20€.

Η εκδρομή στο Τρόοδος παίρνει 8 — 9 ώρες. Πότε θέλετε να πάτε; Τι ώρα;

14 *Перескажите текст «Σκιάθος».*

15 *Сочинение. Γράψτε μια διαφήμιση για κάποιο μέρος στην Ελλάδα.*

16 *Прочитайте письмо и ответ. Ответьте на вопросы:*

Τι προτείνει ο Πέτρος στο Λεωνίδα; Πώς περνά ο Πέτρος στη Σκόπελο; Γιατί τελειώνει σύντομα ο Πέτρος το γράμμα του; Τι αποφάσισε τελικά ο Λεωνίδα;

Γράμμα σ' ένα φίλο

Σκόπελος 8 Ιουλίου 2006

Αγαπητέ φίλε Λεωνίδα,

Σου γράφω από την ωραία Σκόπελο, όπου βρίσκομαι οικογενειακώς από την πρώτη Ιουλίου. Δεν βρίσκω λόγια να σου περιγράψω πόσο θαυμάσια περνάμε! Οι φυσικές ομορφιές του νησιού, η πεντακάθαρη θάλασσα και τα καταπράσινα δάση μας έχουν κυριολεκτικά μαγέψει.

Το σπίτι που έχουμε νοικιάσει είναι αρκετά ευρύχωρο και μπορούμε να σας φιλοξενήσουμε για μερικές μέρες, αν οι δουλειές σου σου επιτρέπουν να λείψεις απ' την Αθήνα. Τα παιδιά μου θα νιώσουν μεγάλη χαρά, όταν μάθουν ότι σκοπεύετε να μας επισκεφτείτε. Αν το αποφασίσετε, δεν χρειάζεται να πάρετε μαζί σας τίποτα. Έχουμε εδώ όλες τις ανέσεις.

Λεωνίδα μου, τελειώνω, γιατί κάτι ντόπιοι φίλοι ήρθαν να με πάρουν για ψάρεμα.

Σας περιμένουμε οπωσδήποτε.

Φιλικότατα

Πέτρος Σμαράγδης

Απάντηση

Αθήνα 13 Ιουλίου 2006

Αγαπητέ φίλε Πέτρο,

Κι εγώ και η γυναίκα μου σας ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική πρόσκλησή σας. Λίγες μέρες στην πανέμορφη Σκόπελο και μάλιστα με τη συντροφιά σας είναι για μας ένα απρόσμενο δώρο. Αν και η γυναίκα μου δίσταζε να το δεχτεί γιατί, σαν νοικοκυρά που είναι, ξέρει τον κόπο που θα σας δώσουμε, κατάφερα να την πείσω, δίνοντάς της την υπόσχεση ότι δεν θα μείνουμε περισσότερο από μια βδομάδα.

Το άλλο Σάββατο, λοιπόν, αναχωρούμε με το «Θεμιστοκλής» και την Κυριακή το απόγευμα θα είμαστε κοντά σας. Αν κάνετε συχνά τον περίπατο ως το λιμάνι, με χαρά θα σας δούμε μόλις κατεβούμε από το πλοίο, γιατί δε θα ξέρουμε και πού να πάμε.

Πολλούς χαιρετισμούς στη γυναίκα σου
και φιλιά στα παιδιά.

Καλή αντάμωση

Λεωνίδας Παπαδόπουλος

17 *Сочинение. Ο φίλος / η φίλη σας σας προσκαλεί να περάσετε μαζί το καλοκαίρι, αλλά δυστυχώς δεν μπορείτε να πάτε. Γράψτε του / της γιατί αρνείστε την πρόσκληση που σας έκανε.*

18 *Заполните пропуски:*

α) прилагательными в превосходной степени:

1. Οι ακτές της Ελλάδας έχουν ..... και ..... κόλπους. (ωραίος, γραφικός). 2. Η Μεσόγειος είναι ..... θάλασσα της Ευρώπης. (ζεστός). 3. Ποιο είναι ..... μέσο συγκοινωνίας; (ταχύς). 4. Το ταξίδι στη Σκιάθο με το «δελφίνι» ήταν ..... (συναρπαστικός). 5. Οι κάτοικοι της Σαντορίνης είναι ..... (ευγενής).

β) следящими словами: μεγαλύτερη από, βαρύτερη από, παρά, παρά να, προτιμότερο να, ψηλότερος από

Περνώντας από το νησί των Κυκλάπων ο Οδυσσέας προτίμησε να κινδυνέψει ..... μη δει τον Πολύφημο. Τρύπωσε μέσα στη σπηλιά του Κύκλωπα που ήταν ..... δέκα μεγάλα σπίτια μαζί. Ο Κύκλωπας ήρθε και ήταν ..... ένα κυπαρίσι. Σήκωσε μια πέτρα που ήταν ..... έναν ελέφαντα κι έκλεισε την είσοδο της σπηλιάς. Σκέφτηκε πως ήταν ..... έχει την είσοδο κλειστή ..... ανοιχτή.

19 *Вставьте από / παρά:*

1. Το Ασπρονήσι είναι μικρότερο ..... τη Θηρασία. 2. Στην Ελλάδα έρχονται περισσότεροι τουρίστες το καλοκαίρι ..... το χειμώνα. 3. Το εισιτήριο του τρένου είναι πιο φτηνό ..... το εισιτήριο του αεροπλάνου. 4. Καλύτερα να χρησιμοποιούμε ποδήλατο στις πόλεις ..... αυτοκίνητο. 5. Είναι προτιμότερο να κάνεις εσύ αυτό το ταξίδι ..... εγώ. 6. Η θάλασσα σήμερα είναι πιο ήσυχη ..... χθες. 7. Προτιμάει το τρένο ..... το αεροπλάνο. 8. Η μονοκατοικία είναι μικρότερη ..... την πολυκατοικία. 9. Καλύτερα να πεινάσουμε ..... να βγούμε έξω. 10. Κάλλιο πέντε και στο χέρι ..... δέκα στο καρτέρι. (παροιμία). 11. Κάλλιο αργά ..... ποτέ. (παροιμία). 12. Το αηδόνι κελαηδάει ωραιότερα ..... όλα τα πουλιά. 13. Καλύτερα να σε ζηλεύουν ..... να σε λυπούνται.

20 Составьте предложения с από / παρά:

1. Προτιμώ / περπατώ / χρησιμοποιώ το λεωφορείο. 2. Οι Η.Π.Α. / σαφώς πλουσιότερη χώρα / η Αργεντινή. 3. Φτάσαμε / πολύ / νωρίς / άλλους. 4. Μήπως / προτιμότερο / μιλάς / δύο ή τρεις γλώσσες από λίγο / μιλάς μία γλώσσα πολύ καλά. 5. Ο νέος μου μισθός / πολύ / ικανοποιητικός / προηγούμενο. 6. Νομίζω / προτιμότερο / περιμένει ακόμα / δανειστεί με τόσο υψηλό επιτόκιο. 7. Εφέτος γιορτάσαμε / επίσημα / πέρσι. 8. Θα περάσουμε καλύτερα μόνοι μας / με παρέα. 9. Η αδερφή μου / μελαχρινή / μένα. 10. Πιστεύω / θα πας γρήγορα / με τα πόδια / με το λεωφορείο. 11. Αυτή τη φορά / διασκέδασα / πολύ / άλλη.

21 α) Образуйте существительные от следующих глаголов:

χτίζω, λούζω, γδύνω, βράζω, πλένω, σπάω, κόβω, βάφω, θάβω, σκάβω, καίω, φταίω, ρίχνω, πνίγω, διώχνω, ψάχνω, πρήζω, σφίγγω, πλέκω, μπλέκω, τρέχω

β) Просклоняйте словосочетания:

το συχνό λούσιμο, το πρώτο βάψιμο, το ανορθόγραφο γράψιμο

22 Образуйте существительные от глаголов в скобках:

1. Το (φταίω) ήταν δικό σου. 2. Το (ντύνω) της είναι πολύ μοντέρνο. 3. Ο Γιάννης είναι τρελός για (δένω). 4. Δεν πλέκω, γιατί το (πλέκω) με κουράζει. 5. Στο κουρείο πλήρωσα 10€ για (λούζω) και κούρεμα. 6. Το (χτίζω) του σπιτιού θα τελειώσει τον άλλο μήνα. 7. Το παντελόνι μου ξέβαψε με το πρώτο (πλένω). 8. Η μοδίστρα τέλειωσε το (κόβω) του φορέματος και άρχισε το (ράβω). 9. Το (πλένω) πιάτων δεν είναι ευχάριστη δουλειά. 10. Με το (κλείνω) της πόρτας σηκωθήκαμε όρθιοι. 11. Συγκεντρώθηκαν όλοι οι φίλοι για το (κόβω) της βασιλόπιτας. 12. Οι μαθητές κουβέντιαζαν για το (γράφω) της έκθεσης.

23 Проанализируйте следующие слова по образцу:

χασομέρης ⇔ έχασα + μέρα, μερόνυχτο ⇔ μέρα + νύχτα

Σαββατοκύριακο, σφηκοφωλιά, ζαχαροπλάστης, αγριολούλουδο, θαλασσοπούλι, φαγοπότι, χαρτοπαίκτης, παιδαγωγός, εξώπορτα, χασαπομάχαιρο, ποδόσφαιρο, μισάνθρωπος, Δεκαπενταύγουστος, μεγαλούπολη, ανθρωποφάγος, καφεπωλείο, κλειστοφοβία, αγοραφοβία, κλεπτομανία, μεγαλοβδόμαδο, ηλεκτροφωτισμός, τριαντάφυλλο, ξεσκονόπανο, караβόπανο, ξινόγαλο, ρυζόγαλο, μηλόπιτα, ξερόκλαδο, ελληνόπαιδο, χτυποκάρδι, ορθογραφία, δημοσιογραφία, αραχνοφοβία, διήμερο, τριήμερο, τετράημερο, πενθήμερο, εξαήμερο, εικοσαήμερο, αδερφοξάδερφα, φυτοθεραπεία, ηλιοθεραπεία, σπανακόρυζο, χιονόβροχο, χιονόνερο, χαρτοπετσέτα, χαρτοφάκελος, χαρτονόμισμα, λαχανόκηπος, ψαραγορά, κρεαταγορά, λαχαναγορά, νυχτοπούλι, δασοφύλακας, σπιτονοικοκυρά, βασιλόπιτα, Δωδεκάνησα, υποδρόμιο, υποπόταμος, Τιτανομαχία

24 Проанализируйте следующие слова. Из каких компонентов они сложены?

ηλιοβασίλεμα, αυτοβιογραφία, διετία, δεκαετία, εξάμηνος, τρίμηνος, μοναχοκόρη, μαυροπίνακας, ασπροντυμένος, αγγελιοφόρος, πονοκέφαλος, ασπροπρόσωπος, οδοντογιατρός, Τσικνοπέμπτη, ξενοδοχείο, ξενοφοβία, παλιόχαρτο, χρυσοκεντημένος, κακοντυμένος, αγριολούλουδο, καλωσορίζω, Μεγαλέξανδρος, ταχυδρόμος, αυτοκτονία, κοντομάνικος, ξεροβήχω, κρυφακούω, συγχωρωτώ, σιγοπερπατώ, ξαναπερνάω, μισοκάθομαι, μεσοκαλόκαιρο, απόγευμα, Χριστούγεννα, Κωνσταντινούπολη, βαρια-

κούω, βαρυχειμωνιά, πρόπερσι, τριφύλλι, τετράπλευρο, χταπόδι, Δωδεκάνησα, χιλιόγραμμο, μονόπρακτο έργο, δίπατο σπίτι, πενταθέσιο αυτοκίνητο, εξαγήφιος αριθμός

25 *Образуйте сложные прилагательные по образцу:*

κοντός + μανίκι ⇔ κοντομάνικος

κακός + γούστο, καστανός + μάτια, μαύρος + μαλλιά, κοντός + σώμα, μεγάλος + σώμα, γίγαντας + σώμα, ανοιχτός + μυαλό, βόρειος + δυτικός, νότιος + ανατολικός, καλός + ντυμένος, καλός + φτιαγμένος, ακριβός + πληρωμένος, κακός + μαθημένος, κοντός + χοντρός, άσπρος + μαύρος, άσπρος + κίτρινος, κουτός + πονηρός, μισός + κλειστός, μισός + ανοιχτός, μισός + γυμνός, μισός + κοιμισμένος, νερό + βραστός

26 *Образуйте сложные глаголы по образцу: ανεβαίνω + κατεβαίνω ⇔ ανεβοκατεβαίνω*

ανοίγω + κλείνω, ανάβω + σβήνω, τρέμω + σβήνω, μπαίνω + βγαίνω, πηγαίνω + έρχομαι, σημαία + στολίζω, ανάποδα + γυρίζω, σιγά + τραγουδώ, σιγά + ψήνω, σιγά + βράζω, κρυφά + κοιτάζω, κρυφά + ακούω, συχνά + ρωτώ, ξανά + σκέφτομαι, ξανά + βλέπω, ξανά + γράφω, ξανά + διαβάζω, ξανά + πάω, ξανά + ρωτώ, ξανά + θυμάμαι, ξανά + λέω, ξανά + γίνομαι, παρά + κοιμάμαι, παρά + κουράζομαι, παρά + παχαίνω, παρά + κάνω, παρά + πιστεύω, παρά + τραβώ, κατά + τρομάζω, κατά + συγχύζομαι, κατά + ταλαιπωρούμαι, κατά + πλημμυρίζω, (δεν) πολύ + πιστεύω, (δεν) πολύ + θυμάμαι, (δεν) πολύ + ξέρω, (δεν) πολύ + σκέφτομαι, (δεν) πολύ + καταλαβαίνω

27 *Образуйте сложные слова с приставками:*

α) α-, π.χ. πλυμένος — άπλutos
λουσμένος, βυθισμένος, βραστός, δίκαιος, πρόθυμος, κακός
β) αν(ά)-, π.χ. άξιος — ανάξιος
έτοιμος, έντιμος, ικανός, επιθυμητός, ελεύθερος, ίσος
γ) ξε-, π.χ. μακραίνω — ξεμακραίνω
παγώνω, βάφω, γράφω, διψώ, πουλώ, κλειδώνω, τυλίγω

28 *Образуйте сложные слова с приставкой συν-*

α) συν (δεν αλλάζει): συν + οικία, συν + εργασία, συν + αλλαγή, συν + διάσκεψη
β) συν + π, β, φ, μ = συμ π.χ. συν+παίχτης = συμπαίχτης
συν + φορά, συν + βαδίζω, συν + μαζεύω, συν + μαθητής, συν + φοιτητής
γ) συν + κ, γ, χ = συγ π.χ. συν+κάτοικος = συγκάτοικος
συν + χρόνος, συν + χωριανός, συν + γραφέας, συν + γνώμη
δ) συν + λ = συλ, συν + ρ = συρ, συν + σ = συσ π.χ. συν+λωπύμαι = συλλυπούμαι
συν + ρίζα, συν + σωρεύω, συν + λαμβάνω

29 *Образуйте сложные слова по образцу: Λεξικό σε δύο τόμους — δίτομο λεξικό*

σπίτι με ένα /δύο, τρεις, τέσσερις ορόφους, εκδρομή που διαρκεί τρεις μέρες, ζώο με τέσσερα πόδια, οι πέντε γραμμές που γράφονται οι νότες, οι 5 εργάσιμες μέρες της εβδομάδας, ο μισός μήνας (15 ημέρες), το μισό έτος (6 μήνες), τα 7 ησιά του Ιονίου

30 *Образуйте от следующих прилагательных производные с оло-, κατά-, παν- и заполните ими пропуски в предложениях: ψηλός*

1. Το χιόνι πάνω στα βουνά ήταν ..... 2. Το προηγούμενο σαββατοκύριακο κολυπήσαμε στα ..... νερά της Μυκόνου. 3. Όλοι οι μπασκετμπολίστες του Παναθηναϊκού είναι ..... 4. Το στυλό της ήταν ..... γιατί ήταν ..... 5. Έγινε ..... όταν η καθηγήτριά του του μίλησε άσχημα στην τάξη. 6. Αγόρασα από τον φούρνο ..... ζεστό ψωμί. 7. Πάρκαρε μπροστά στο καφέ την ..... μηχανή του για να τη δούμε. 8. Τα δέντρα αυτή την εποχή είναι .....

1. Κοίτα, ... παπούτσια της χάλασαν μέσα σε 10 μέρες. 2. Μας έδειξε με καμάρι την καινούρια κούκλα της με ..... μαλλιά. 3. Πεινάω σαν λύκος, γιατί είμαι ..... από χθες. 4. Δεν αγόρασα τίποτα από το Βερολίνο, γιατί ήταν όλα ..... 5. Τρέφει καλά τις αγελάδες του, γι' αυτό είναι ..... 6. Στα ελληνικά νησιά, οι άνθρωποι βάφουν συχνά τα σπίτια τους και έτσι τα κρατούν ..... 7. Η Ελβετία έχει ..... βουνά, που το χειμώνα γίνονται ..... από τα χιόνια. 8. Σε μερικά μουσεία υπάρχουν ..... βιβλία. 9. Το Ζαΐρ είναι ....., γιατί βρέχει όλη την ώρα. 10. Είμαι ..... για τις εξετάσεις της Τρίτης και όμως πάλι φοβάμαι. 11. Χτυπούσα τόση ώρα και όμως δε με άκουσε. Είναι ..... 12. Οι περισσότερες θάλασσες της Χαλκιδικής είναι ..... και πολύ καθαρές. 13. Οι γονείς ήταν ....., αλλά τα σπούδασαν και τα δύο τους παιδιά. 14. Είναι κουτή και όμως είναι .....

<i>Ρήμα</i>	<i>Ουσιαστικό</i>	<i>Επίθετο ή μετοχή</i>	<i>Επίρρημα</i>
ενδιαφέρομαι		ενημερωτικός, ενημερωμένος	
	το θαύμα		
			υπερβολικά
		οριστικός	
	η κυκλοφορία		
		πολεμικός	
			συγχρόνως
γεννώ			
	η διαφορά		

1. Μήπως ξέρεις τι ώρα σταματά ..... των λεωφορείων; 2. Αν και ..... πολύ στον χαρακτήρα, όμως είναι δυο καλοί φίλοι. 3. .... που έδειξαν όλοι οι φίλοι μου, ήταν συγκινητικό. 4. Σε κάθε αεροδρόμιο υπάρχουν ελεγκτές της εναέριας ..... 5. Είναι πάντα ..... για όλα τα διεθνή γεγονότα. 6. Είναι ..... ψεύτης. Περνά ακόμη και το Μυνηάουζεν. 7. Το ζεστό νερό δεν ..... καλά, γι' αυτό τα καλοριφέρ είναι κρύα. 8. Δεν ..... καθόλου για την υγεία του. Τρώει, πίνει και καπνίζει πολύ. 9. Ήταν τόσο δυνατή η σύγκρουση, που ήταν ..... πως γλύτωσε από το θάνατο. 10. Στις χώρες με μεγάλο πληθυσμό, γίνεται εκστρατεία για τον περιορισμό ..... 11. Έλα νωρίς, ... δε θα με βρεις στο σπίτι. 12. Το τηλέφωνο και η πόρτα χτύπησαν .....

13. Πες μου δυο έργα ενός ..... συγγραφέα. 14. Έλυσαν ..... τους πολιτισμένα.
15. Θα μείνει ..... στην Ελλάδα, γιατί παντρεύτηκε μια Ελληνίδα.

34 Заполните пропуски в тексте, выбрав подходящее слово:

...(1)... από το βασιλιά Κάσανδρο στο τέλος του 4^{ου} π.Χ. αιώνα, η Θεσσαλονίκη είναι δεύτερη ...(2)... πληθυσμό πόλη της Ελλάδας και μια από τις πιο ...(3)... πόλεις της Ευρώπης. ...(4)... σε μήκος 12 περίπου χιλιομέτρων στο ανατολικό τμήμα ...(5)... του Θερμαϊκού ως πρόποδες σχεδόν του Χορτιάτη.

Στα χρόνια της κυριαρχίας ...(6)... ήταν η ...(7)... πόλη ...(8).... Όταν στα μέσα του 10^{ου} μ.Χ. αιώνα ο Απόστολος Παύλος ήρθε για πρώτη φορά στην Ευρώπη από την Ασία, ...(9)... τη Θεσσαλονίκη και ...(10)... εδώ τη νέα θρησκεία. Στα βυζαντινά χρόνια ήταν το ...(11)...., μετά ...(12)...., πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της αυτοκρατορίας. Το ...(13)... αιώνα κατακτήθηκε από τους Τούρκους. ...(14)... το 1912 από τον ελληνικό στρατό.

Τα μόνα ...(15) από το πέρασμα ...(16)... είναι ορισμένα κάστρα και μερικά άλλα ...(17)....

...(18)... πλήθος των βυζαντινών εκκλησιών φέρνει ...(19)... μας την ...(20)... της Θεσσαλονίκης, στα χρόνια της βυζαντινής αυτοκρατορίας, ...(21)... που ήταν πλούσια, δοξασμένη, περήφανη και αήττητη. Τότε που ο ...(22)... της, ο Άγιος Δημήτριος, ...(23)... γύρω από τα κάστρα του, την προστάτευε και ...(24)... τους εχθρούς της, που την πολιορκούσαν.

Σήμερα η Θεσσαλονίκη μεγαλώνει πολύ γρήγορα. Έχει γίνει το εμπορικό, βιομηχανικό και πνευματικό κέντρο της ...(25)... Ελλάδας.

1. α) χτίστηκε	β) χτισμένη	γ) ήταν χτισμένη	δ) χτιζόταν
2. α) από	β) με	γ) για	δ) σε
3. α) αρχαιότερες	β) αρχαιότετες	γ) αρχαίες	δ) ομορφότερες
4. α) απλώνεται	β) υψώνεται	γ) σηκώνεται	δ) φαίνεται
5. α) του βουνού	β) της θάλασσας	γ) της παραλίας	δ) του νερού
6. α) τους Ρωμαίους	β) οι Ρωμαίοι	γ) των Ρωμαίων	δ) Ρωμαίους
7. α) σπουδαιότατη	β) σπουδαιότερη	γ) αρχαιότατη	δ) μακεδονική
8. α) Μακεδονία	β) της Μακεδονίας	γ) τη Μακεδονία	δ) από τη Μακεδονία
9. α) επισκεφτόταν	β) επισκέφεται	γ) ο επισκέπτης	δ) επισκέφτηκε
10. α) απαγόρευσε	β) κήρυξε	γ) κατάργησε	δ) ελευθέρωσε
11. α) τελευταίο	β) τρίτο	γ) τέταρτο	δ) δεύτερο
12. α) της Κωνσταντινούπολης	β) στην Κωνσταντινούπολη	γ) την Κωνσταντινούπολη	δ) για την Κωνσταντινούπολη
13. α) 12 ^ο	β) 14 ^ο	γ) 15 ^ο	δ) 18 ^ο
14. α) κατακτήθηκε	β) απελευθερώθηκε	γ) νικήθηκε	δ) ηττήθηκε
15. α) σημάδια	β) στολίδια	γ) μνημεία	δ) αξιοθέατα
16. α) από τους κατακτητές	β) τους κατακτητές	γ) στους κατακτητές	δ) των κατακτητών
17. α) μουσεία	β) μνημεία	γ) γραφεία	δ) σχολεία
18. α) Ο	β) Το	γ) Η	δ) Τα
19. α) ο νους	β) του νου	γ) στο νου	δ) το νου
20. α) ήττα	β) παρακμή	γ) ακμή	δ) μάχη
21. α) τότε	β) τώρα	γ) εκεί	δ) εδώ

22. α) πολίτης	β) πολιούχος	γ) αυτοκράτορας	δ) νικητής
23. α) είχε καλπάσει	β) καλπάζει	γ) καλπάζοντας	δ) κάλπασε
24. α) έδιωξε	β) διώχτηκε	γ) διώχνοντας	δ) έδιωχνε
25. α) Νότιας	β) Βόρειας	γ) Νησιώτικης	δ) Κεντρικής

35 Раскройте скобки:

1. Ο αριθμός (ο όροφος) σε (οι πολυκατοικίες) εξαρτάται από (η περιοχή) που βρίσκεται. 2. Η 25^η Μαρτίου είναι από (ο μεγαλύτερος) (η γιορτή) σε (η Ελλάδα). (Η ημέρα) αυτή οι Έλληνες γιορτάζουν (η επέτειος) (η επανάσταση) η οποία άρχισε (ο αγώνας) για (η ελευθερία) (ο λαός). 3. Χτισμένη από (ο βασιλιάς Κάσσανδρος) σε (το τέλος) (ο 4^{ος} αιώνας), η Θεσσαλονίκη είναι σήμερα (1) από (αρχαιότερος) (η πόλη) (η Ευρώπη). 4. Οι τουρίστες ανέβηκαν σε (η κορυφή) (ο Όλυμπος). 5. Σε (η Κνωσός) βρέθηκαν (πολύς) (το κόσμημα) (Μινωικός) (η περίοδος). 6. Η Ελλάδα φημίζεται για (ο πολιτισμός) της και (η φιλοξενία) (ο λαός) της. — Πραγματικά. Είναι χώρα (ωραίος) (ο πολιτισμός) που έχει (ένδοξος) (ιστορία) (πολύς) (αιώνας). Και η φιλοξενία (οι Έλληνες) είναι (γνωστός) σε (όλος ο κόσμος). 7. Σε (τα μουσεία) (η Θεσσαλονίκη) και (η Αθήνα) μπορείς να δεις (πολύς) (αρχαίος) (αντικείμενο). 8. Η ελληνική τέχνη και η ελληνική γλώσσα έφτασαν ως (το βάθος — μн.) (η Ανατολή) με (ο Μεγαλέξανδρος). Ο Μέγας Αλέξανδρος ζει μέσα σε (το μύθος — мн.) και (η μνήμη) (οι άνθρωποι). 9. Θυμάμαι ακόμα (η φωνή) (η ξεναγός), που (εμείς) εξηγούσε τι βλέπαμε κάθε φορά. 10. Αν βγεις σε (η οδός Πειραιώς), θα βρεις εύκολα (η στάση) (το λεωφορείο) (η γραμμή) Πειραιά — Αθηνά. 11. Σε (η Αθήνα) υπάρχουν (πολύς) (μνημείο) (η αρχαιότητα) και (βυζαντινός) (η εποχή). 12. Η Γερμανία είναι μια από (πλούσιος) (η χώρα) (η Ευρωπαϊκή Ένωση). 13. Η πινακοθήκη Τρετιακόφ ονομάζεται έτσι προς τιμή (ένας) (φιλοτέχνης έμπορας) (η Μόσχα), (ο Παύλος Τρετιακόφ), (ο οποίος) ο μεγάλος Ρώσος ζωγράφος Ρέπιν ονόμασε «(αληθινός πολίτης)». 14. Σε (η πινακοθήκη) θαυμάσαμε (ωραίος) (η συλλογή) (τα έργα) (μεγάλος) (ο ζωγράφος). 15. Η μικρή εκκλησία (ο Άγιος Γεώργιος) σε (η κορυφή) (ο Λυκαβηττός) φαίνεται από (όλος) (οι μεριές) (η πόλη). 16. Σε (πρώτος) (η αίθουσα) (το μουσείο) είδαμε (πολύς) (το αντικείμενο) (η εποχή) (ο χαλκός). 17. Στα χρόνια (η κυριαρχία) (οι Ρωμαίοι) η Θεσσαλονίκη ήταν η σπουδαιότερη πόλη (η Μακεδονία). 18. Το πλήθος (βυζαντινός) (η εκκλησία) φέρνει σε (ο νους) μας (η ακμή) (η Θεσσαλονίκη) στα χρόνια (βυζαντινός) (η αυτοκρατορία). 19. (Πολύς) από (η παραλία) (ελληνικός) (τα νησιά) έχουν ανεπανάληπτη ομορφιά και κάθε χρόνο τραβούν (πολύς) (ο τουρίστας) από (όλος ο κόσμος). 20. Οι τιμές (τα δωμάτια) σε (τα ξενοδοχεία) (η Πλατεία) (Σύνταγμα) είναι υψηλές.

36 Поставьте глаголы в правильной форме:

Ηράκλειο, 14 Οκτωβρίου, 2006

Αγαπημένη μου Τάνια,

(Είμαι) καλά; Έχω καιρό να (παίρνω) νέα σου. Ο Τόλης είναι ευχαριστημένος στην καινούργια του δουλειά;

Εμείς το καλοκαίρι τελικά (πηγαίνω) διακοπές στην Αλόνησο, ένα μικρό νησί του Αιγαίου, νοτιοανατολικά του Βόλου. (Περνώ) δύο αξέχαστες εβδομάδες. (Νοικιάζω) ένα σπιτάκι πάνω στο παλιό χωριό, που είναι πολύ γραφικό. Το πρωί (κολυμπάω) σε διάφορες παραλίες, τη μια πιο μαγευτική από την άλλη. (Έχω) τη μηχανή μαζί μας κι έτσι το ανέβα-κατέβα ήταν παιχνίδι. Το μεσημέρι (τσιμπάω) κάτι στην παραλία, όπου (μένω) μέχρι αργά το απόγευμα. Μετά (γυρίζω) στο σπίτι, (πλένομαι) και (ξεκουράζομαι), και το βράδυ (τρώνω) — και (πίνω) — καλά σε

κάποια από τις ταβέρνες του λιμανιού που (λέγεται) Πατητήρι ή πάνω στο χωριό που το λένε και Χώρα. Το βράδυ δεν (κοιμάμαι) ποτέ πριν από τις 2:00. (Είμαι) ακόμα ερωτευμένη με το νησί αυτό, πραγματικά. Του χρόνου, αν (έρχομαι) το καλοκαίρι στην Ελλάδα, σας (παίρνω) μαζί μας.

Εσείς, τελικά, (πηγαίνω) στην Ισπανία;
(Γράφω) μου τα νέα σας, οπωσδήποτε.

Με πολλή αγάπη
Κατερίνα

37 *Поставьте в правильной форме существительные, прилагательные, местоимения:*

Μια σύντομη γνωριμία με τη Θάσο

Η Θάσος έχει (πλούσιος) (το υπέδαφος) και ήταν (γνωστός) από (αρχαίος) (ο χρόνος) για τα αποθέματα (μεταλλεύματα) της: (μόλυβδος) και (άργυρος), (χαλκός) και (σίδηρος) καθώς και εκλεκτό κατάσπρο μάρμαρο. (Πεντακάθαρος) (η θάλασσα) περιβάλλει (το νησί) γύρω γύρω και (η παραλία) απλώνεται σε (όλος) (το μήκος) (η ακτή) του, με καθαρά ρηχά νερά, ιδανικά για κολύμπι. (Η Θάσος) δεν είναι (γνωστός) μόνο για (η παραλία) και τα (καθαρός) (νερό) της. Είναι (1) από (ο πιο εύφορος) (το νησί) (το Αιγαίο Πέλαγος). (Το προϊόν) της — μέλι, λάδι, ελιές, κρασί, ξυλεία, μάρμαρα είναι (φημισμένος) από (αρχαίος) (ο χρόνος) και (ο πλούτος) (το νησί) προσέλκυσε (πολύς) (ο κατακτητής). Λέγεται ότι (η Κλεοπάτρα), βασίλισσα (η Αίγυπτος), έστελνε κάθε τόσο (κάποιος) καράβι της σε (η Θάσος) να προμηθευτεί (πολύτιμος) (προϊόν) (το νησί).

Η Θάσος έχει (πολύς) (ορεινός) (οικισμός), γιατί παλιά (ο κάτοικος) για να αποφύγουν (η επιδρομή) (ο πειρατής), έχτιζαν τα σπίτια (αυτοί) ψηλά, πάνω στα βουνά. Έτσι (περισσότερος) (το χωριό) είναι (χτισμένος) σε (η πλαγιά — μη.) (το βουνό — μη.), με (υπέροχος) (θέα) σε (η θάλασσα). Το νησί μοιάζει σαν να μην το έχει πειράξει (ο χρόνος) και (ο κάτοικος), (ζεστός) και (φιλόξενος), κρατούν (η παράδοση) τους που έχουν κληρονομήσει από γενιά σε γενιά. (1) από (το έθιμο) που διατηρούνται ακόμα στο νησί είναι και (το πανηγύρι) που γίνονται σε (η εκκλησία) προς τιμή (ο Άγιος — μη.).

Αξίζει (ο κόπος) να περπατήσει κανείς σε (ο πιο απομακρυσμένος) (η γωνιά — μη.) και να μαγευτεί από (φυσικός) (η ομορφιά) (ο τόπος).

Η Θάσος λοιπόν έχει πολλά να προσφέρει σε (ο επισκέπτης) της. Είναι ένα νησί που θα σε κάνει να το λατρέψεις από (πρώτος) (η στιγμή). Οι όμορφες παραλίες της, τα γραφικά χωριά, οι παραδόσεις της και οι καλосυνάτοι κάτοικοί της θα (εσύ) προσφέρουν ό,τι καλύτερο και θα (εσύ) κάνουν να περάσεις (αξέχαστος) (διακοπή).

38 *Прочитайте текст «Σαντορίνη» и ответьте, верны ли следующие высказывания:*

1. Η συνηθισμένη ονομασία της Σαντορίνης είναι «Θήρα». 2. Πρωτεύουσα του νησιού είναι τα Φηρά. 3. Η Σαντορίνη είναι σύμπλεγμα νησιών που αποτελείται από 3 νησιά — Θήρα, Ασπρονήσι και Θυρασία. 4. Η Θηρασία είναι μεγαλύτερη από τη Θήρα. 5. Το Ασπρονήσι έχει πολλούς κατοίκους. 6. Η Σαντορίνη έχει αεροδρόμιο. 7. Οι ακτές της Σαντορίνης έχουν μήκος 76 χλμ. 8. Η οικονομία του νησιού βασίζεται στον τουρισμό και τη γεωργία. 9. Τα Φηρά έχουν πολύπλοκα αρχιτεκτονικά σύνολα. 10. Στα Φηρά μπορείτε να ανεβείτε από το λιμάνι με το λεωφορείο. Υπάρχει όμως και ο παραδοσιακός τρόπος, με τα γαϊδουράκια. 11. Η

Χώρα της Σαντορίνης είναι χτισμένη ψηλά, πάνω σε βράχο, 260 μ. από τη θάλασσα, με θέα εκπληκτική, στενά δρομάκια και χαρακτηριστική αρχιτεκτονική των σπιτιών. 12. Τα αρχαιολογικά ευρήματα του νησιού μαρτυρούν τον αρχαίο κυκλαδικό πολιτισμό. 13. Οι περισσότερες τοιχογραφίες που βρέθηκαν στο νησί αποτελούν συλλογές του Εθνικού Λαογραφικού Μουσείου της Σαντορίνης. 14. Οι αρχαιολογικοί χώροι, το ηφαίστειο και οι φυσικές ομορφιές προσελκύουν στη Σαντορίνη πολλούς τουρίστες.

Σαντορίνη

Η Σαντορίνη βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα του νομού Κυκλάδων. Αποτελείται από 5 νησιά και απέχει από τον Πειραιά 128, από το Ηράκλειο της Κρήτης 68 και από τη Ρόδο 147 μίλια. Η ονομασία «Σαντορίνη» είναι η επικρατέστερη· η επίσημη ονομασία της είναι «Θήρα», με πρωτεύουσα την κωμόπολη Φηρά, που είναι πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας του νόμου Κυκλάδων.

Η σημερινή Σαντορίνη έχει έκταση 76 τ.χλμ. και πληθυσμό 12.000 κατοίκους. Αποτελείται από τη Θήρα, που είναι μεγάλο νησί, μεγαλύτερο της Σαντορίνης, από ένα μικρότερο, τη Θηρασία, και από ένα άλλο, ακόμη πιο μικρό και ακατοίκητο νησί, το Ασπρονήσι. Τα 3 αυτά νησιά συμπληρώνονται από άλλα δύο, την Παλιά Καμένη και τη Νέα Καμένη, όπου βρίσκεται ο κρατήρας του τωρινού ηφαιστείου. Η θάλασσα στο σημείο αυτό είναι πολύ βαθιά — 300-400 μ.

Η επικοινωνία με τη Σαντορίνη γίνεται με πλοία και αεροπλάνα. Οι επισκέπτες που αποβιβάζονται από το πλοίο παίρνουν την ανηφοριά για τη Χώρα, πεζοί ή με γαϊδουράκια, και ανεβαίνουν περίπου 500 σκαλιά. Μπορεί όμως κανείς να φτάσει στα πανέμορφα Φηρά με αστική συγκοινωνία, από άλλη κατεύθυνση, λιγότερο ανηφορική, ή με το τελεφερίκ, απολαμβάνοντας τη μαγευτική θέα.

Τα Φηρά είναι μια ολόασπρη μακρόστενη πολιτεία με απλή και χαρούμενη νησιώτικη αρχιτεκτονική. Κάτασπρα σπιτάκια, καθαρά και νοικοκυρεμένα, καλλίγραμμες εκκλησίες και ειδυλλιακά δρομάκια διαδέχονται το ένα το άλλο.

Ο τουρισμός αποτελεί πηγή πλούτου για τη Σαντορίνη. Ωστόσο πολλοί κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, και ιδιαίτερα με την καλλιέργεια αμπελιών. Η γκρίζα ηφαιστειακή τέφρα λιπαίνει χιλιάδες αμπελοκλήματα. Η γη είναι πλούσια και γόνιμη· νοτίζεται από τη θαλασσίνη υγρασία. Έτσι η Σαντορίνη παράγει περίφημα κρασιά, ακόμα και ντομάτες, κριθάρι, φασόλια, φιστίκια κ.α. Εξάλλου από ειδικά στρώματα του νησιού εξορύσσεται η «Θηραϊκή Γη», που αποτελεί ουσιαστικό για την παραγωγή τσιμέντου υψηλής ποιότητας. Αλλά στο νησί ευδοκίμει και η λαϊκή τέχνη, με δείγματα τα ωραία κεντήματα και τις πανάκριβες δαντέλες.

Η Σαντορίνη αποτέλεσε κέντρο του κυκλαδικού πολιτισμού. Οι ανασκαφές στο Ακρωτήρι, που άρχισε ο καθηγητής Σπ. Μαρινάτος το 1967, έφεραν στο φως σημαντικά ευρήματα του πολιτισμού αυτού. Για 1^η φορά βρέθηκαν σχεδόν ακέραιοι τοίχοι και σπίτια, ολόκληρες τοιχογραφίες, πιθάρια, έπιπλα και υπολείμματα τροφών. Οι περισσότερες από τις τοιχογραφίες του Ακρωτηρίου φυλάγονται σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Η Σαντορίνη, με τα 5 νησιά και με τα 14 όμορφα χωριά της, είναι ένα μικρό αλλά μαγευτικό και ιδιαίτερο σύμπλεγμα νησιών. Τα μουσεία, η αρχαία πόλη στο Ακρωτήρι, οι όμορφες παραλίες του, το παράξενο ηφαίστειο που προκαλεί δέος, η πεντακάθαρη κρυστάλλινη θάλασσα, η διαυγής ατμόσφαιρά, ο καυτός ήλιος και τα μαγευτικά δειλινά κάνουν τη Σαντορίνη αξέχαστη.

Λεξιλόγιο

ο νόμος — ном
 η κωμόπολη — городок, местечко
 η επαρχία — епархия; провинция
 η ανηφορία = ο ανήφορος — подъем
 διαδέχομαι — замещать, сменять
 η τέφρα — пепел
 νοτίζω — увлажнять
 το στρώμα — слой
 ευδοκίμω (Β2) — процветать
 το πιθάρι = πήλινο δοχείο
 η τοιχογραφία — фреска, стенная живопись
 το δειλινό = απόγευμα / βράδυ
 το δέος = φόβος και έκπληξη για κάτι
 μεγάλο και δυνατό

επικρατής (-ής, -ές) — преобладающий
 ομώνυμος — одноименный
 το ηφαίστειο — вулкан
 παίρνω τον ανήφορο — подниматься
 το αμπέλι / αμπελόκλημα —
 виноградник
 λιπαίνω — удобрять
 το κριθάρι — ячмень
 εξορύσσω — добывать (ископаемое)
 ακέραιος — целый, нетронутый
 το υπόλειμμα — остаток
 καντός — жгучий
 διαυγής(-ής, -ές) = διαφανής, καθαρός

39 Найдите синонимы:

βρίσκεται στην απόσταση ... από, μικρή πολιτεία, αυτός που έχει την ίδια ονομασία, αυτός που δεν κατοικείται, ανεβαίνω (στο βουνό, λόφο), αυτός που πηγαίνει με τα πόδια, μακρύς και στενός, εύφορος, πήλινο δοχείο, περίεργος ή ασυνήθιστος, διαφανής, απόγευμα ή βράδυ, ολόκληρος ή απείραχτος, κατεβαίνω (από το αεροπλάνο, λεωφορείο κ.λπ.), αεροδρόμιο, αμαξοστοιχία, κίνηση των τροχοφόρων, σοφέρ, το τρένο έχει καθυστέρηση, σηματοδότης

40 Поменяйте число:

το διεθνές πρακτορείο, οι απαθείς θεατές, τα δηλητηριώδη αέρια, το ασφαλές καταφύγιο, τα πολυτελή ξενοδοχεία, το οινοπνευματώδες ποτό, τα πολυμελή συμβούλια, το διαυγές υγρό, οι ασθενείς άνεμοι, η χαώδης κατάσταση, η ιλιγγιώδης ταχύτητα, οι πολυμελείς οικογένειες

Προσκлоняйте 3 словосочетания.

41 Προσκлоняйте устно:

ο ακριβής υπολογισμός, ο μανιώδης καπνιστής, η διαρκής προσπάθεια, η σαφής οδηγία, το μνημειώδες έργο, το διεθνές αεροδρόμιο

42 Вставьте пропущенные слова:

Στο αεροπλάνο

Ο Δημήτρης κάθεται ..... αναπαυτικό κάθισμα ..... αεροπλάνου. Βλέπει ..... παράθυρο το γαλάζιο χάος. .... η θάλασσα, ρυτιδωμένη, απλώνεται με σκούρες και ανοιχτόχρωμες λίμνες. Κάποιο νησί χάνεται ..... βάθος ..... ορίζοντα. Οι άσπροι αφροί ..... ζώνουν ..... ταινία.

Ταξιδεύουν ..... τον πατέρα ..... το νησί τους. Ο Δημήτρης ..... έχει πάει εκεί ..... ως τώρα. Χαίρεται πολύ ..... ο πατέρας ..... παίρνει ..... του ..... τη φορά.

Οι μηχανές βουίζουν· οι επιβάτες σωπαίνουν. Σε κάποια στιγμή ..... αεροπλάνο περνά πάνω ..... σύννεφα, ... μοιάζουν ..... χιονισμένο τοπίο. .... κάνει μια στροφή· το ταξίδι συνεχίζεται. Ο Δημήτρης αισθάνεται χαρά ..... αγωνία ..... .

..... χάνεται η γαλάζια απεραντοσύνη ..... τα μάτια ..... Όρθια σύννεφα, σκούρα, υψώνονται γύρω. Το αεροπλάνο κουνιέται, λες ..... τρέχει ..... ανώμαλο δρόμο. Τώρα ανεβαίνει, ... ξεπεράσει τα σύννεφα. Και ..... ο Δημήτρης .....

νιώθει ..... κατεβαίνει. .... φαίνεται ..... αδειάζουν τα σπλάχνα του. .... ακουμπήσει ..... κάθισμα ..... κλειστά μάτια.
 ..... όμως ..... ο θόρυβος λιγοστεύει. Το αεροπλάνο κατεβαίνει ..... σταθερά.
 ..... άνθρωποι αρχίζουν ..... κουβεντιάζουν. Ο Δημήτρης ανοίγει τα μάτια, βλέπει
 ..... το όμορφο νησί. Γυρίζει ..... βλέμμα ..... πατέρα του. .... χαμόγελο κι ..... χτύπημα ..... πλάτη. Μια χαρά φτερουγίζει ..... του.

43 Составьте диалоги на тему «Ένα ταξίδι με πρακτορείο ταξιδιών».

Χρήσιμες φράσεις: πολύ καλά οργανωμένο, καθώς και όλη η διαμονή μας, Με τι (με τι μέσα) πήγατε; εγκατασταθήκαμε σε ξενοδοχείο, κάναμε εκδρομές, Είσαστε πολλοί τουρίστες /ταξιδιώτες; καμιά τριανταριά*, σας στοίχισε πολύ, το πρακτορείο μας εξασφάλισε άνετη διαμονή, ξενοδοχεία πρώτης /δεύτερης κατηγορίας, δωμάτια με κλιματισμό, καθαρό και οικονομικό φαγητό, θα απευθυνθώ κι εγώ, μου δίνεις τον αριθμό του τηλεφώνου, δεν τον ξέρω απ'έξω, μόλις πάω σπίτι θα σου τηλεφωνήσω, με υποχρεώνεις

*Περιληπτικά αριθμητικά (ουσιαστικά) φανερώνουν το περίπου:
 καμιά δεκαριά (δεκαπενταριά /εικοσαριά /πεννηνταριά κτλ.) = περίπου 10 (15, 20, 50, ...)

44 Заполните пропуски в тексте фразами А — К:

Ένα διαφημιστικό γράμμα του πρακτορείου ταξιδιών

Φίλοι μας,

Τα ταξίδια που σας προσφέρει το γραφείο μας, δε θα είναι για σας ____ (1) ____ και απόλαυση.

Στο πρακτορείο μας θα βρείτε ____ (2) ____ και συμβουλή ____ (3) ____.

Όταν οργανώνουμε ένα ταξίδι ____ (4) ____, φροντίζουμε ____ (5) ____ με ακρίβεια.

Νομίζουμε ότι με τον τρόπο που εργαζόμαστε, ικανοποιούμε ____ (6) ____.

Οι υπάλληλοι του γραφείου μας είναι ευγενικοί, ευχάριστοι και πάντα πρόθυμοι ____ (7) ____.

Τα ξενοδοχεία που διαλέγουμε ____ (8) ____ προσφέρουν ____ (9) ____.

Ελάτε για μια μόνο φορά μαζί μας και θα δείτε ότι κανείς δεν μπορεί ____ (10) ____.

Σας περιμένουμε
 Ο Διευθυντής

Α — καταπληκτική οργάνωση, εξυπηρέτηση

Β — κοντινό ή μακρινό

Γ — παρά διασκέδαση, ξεκούραση

Δ — να σας εξυπηρετήσουν

Ε — σ' όλο τον κόσμο

Ζ — και την πιο μικρή του λεπτομέρεια

Η — σε κάθε σας πρόβλημα

Θ — και τον πιο απαιτητικό πελάτη

Ι — να μας συναγωνιστεί

Κ — όλες τις ανέσεις

45 Заполните пропуски словами: ανεβαίνω, είσοδος, φορτώνω, ξεφορτώνω, κρατάω, οικογενειακώς, τρέχω, αίθουσα, περιμένω, πίνακας, οφείλω, δρομολόγιο, άφιξη, αναχώρηση, ειδοποιημένος, θέση, γρήγορα, πλησιάζω, περιοδικό, πραγματικότητα, βαλίτσα, κίνηση, καθυστέρηση, αποβάθρα, κάθομαι, διάδρομος, τακτοποιώ, σφύριγμα, οφείλω, ταξίμετρο

Επιτέλους, το ταξίδι μας στο εξωτερικό γίνεται ..... . Φεύγουμε ..... . Οι ..... μας καλά κλεισμένες βρίσκονται κοντά στην πόρτα. Το ταξί, ... από το προηγούμενο βράδυ,

περιμένει στην ..... . Ο οδηγός ..... τις βαλίτσες στο ταξί. Τις τσάντες τις ..... στο χέρι. «Στο σταθμό Λάρισας, Λίγο ....., παρακαλώ!» λέω στον ταξιτζή. Το αυτοκίνητο τρέχει όσο του το ..... η τρομερή ..... της ώρας αυτής, και φτάνει στην πλατεία του σταθμού. Ο ταξιτζής ..... τις αποσκευές μας. Τον ρωτάμε τι του ..... . Αυτός κοιτάζει το ..... του και απαντά: «15 ευρώ». Πληρώνουμε και φεύγουμε· προχωρούμε στην είσοδο και σταματάμε στη θυρίδα πληροφοριών για τα ..... του εξωτερικού. «Με ποιο τρένο φεύγετε;» μας ρωτά ο υπάλληλος. «Με το τρένο των 10:20» απαντάμε. Εκείνος κοιτάζει τον ..... με τις ..... και τις ..... . «Α! Έχει ..... τουλάχιστον μισή ώρα» μας λέει. Πρέπει λοιπόν να ..... . Αγοράζουμε ..... και πάμε να καθήσουμε στην ..... αναμονής. Όταν ..... η ώρα της αναχώρησης, βγαίνουμε στην .... στο βαγόνι της 2^{ης} ..... και προχωρούμε στο μακρύ ..... . Κοιτάζουμε δεξιά και αριστερά για να βρούμε ..... . Α! να τέσσερις θέσεις μαζί. .... τις βαλίτσες μας και πριν προφτάσουμε να ..... ακούγεται το ..... του σταθμάρχη. Φεύγουμε!

46 Рольева игра «Απόψεις για διακοπές»:

1^{ος} ομιλητής: Όταν πηγαίνω ταξίδι για διακοπές, θέλω να έχω την άνεσή μου. Δεν εννοώ να ταλαιπωρηθώ. Δεν μιλώ για πολυτέλεια, αλλά έχω την απαίτηση .....

2^{ος} ομιλητής: Εγώ πάλι προτιμώ την περιπέτεια. Μου αρέσει η ζωή στο ύπαιθρο. ....

Χρήσιμες εκφράσεις: ένα καθαρό δωμάτιο, ιδιαίτερο λουτρό, η ταλαιπωρία μου είναι πολύ ενοχλητική, άνετος τρόπος ζωής, περιποίηση, καλή εξυπηρέτηση, θέλω να κατασκηνώσω, διασκεδάζω με το στήσιμο της σκηνής, εγκατάσταση του πρόχειρου νοικοκυριού, δεν υπόσχεται ξεκούραση, μια φυγή από την καθημερινότητα

47 Прочитайте текст. Найдите в нем сложные слова, проанализируйте их состав:

Καταιγίδα

Μεγάλα σταχτόμαυρα σύννεφα σηκώθηκαν από τη δύση. Απλώνονταν σιγά σιγά στον ουρανό, τον σκέπασαν και η γη σκοτείνιασε.

Τα πουλιά κρύφτηκαν στα χαμόκλαδα. Ο τσοπανάκος με τη χοντροφτιαγμένη κάπα του έσπρωξε τα γιδοπρόβατα στη στάνη. Κατάλαβε πως έρχεται ανεμοβρόχη και βιάστηκε.

Το σκυλί ζάρωσε γρυλίζοντας στη γωνιά. Οι λάμπες που έβγαιναν πού και πού μεσ' απ' τα σύννεφα και οι απόμακρες βροντές έγιναν τώρα δυνατά αστραπόβροντα. Ο αντίλαλος μεγάλωνε τον ήχο τους και γέμιζε τον ουρανό.

Σταγονίτσες άρχισαν να πέφτουν. Και ξαφνικά μια δυνατή βροχή θόλωσε τον αέρα, σπρωγμένη από ένα δυνατό άνεμο. Ένα μοναχικό δεντράκι δέχτηκε την ορμητική πνοή και λύγισε, μα πάλι σηκώθηκε ορθό. Πάλευε να κρατηθεί μέσα στην κοσμοχαλασιά.

Προσωπάκια είχαν κολλήσει στα τζάμια και έβλεπαν την καταιγίδα. Τα μάτια είχαν μεγαλώσει από το φόβο και σε κάθε αστραπόβροντο η καρδούλα χτυπούσε δυνατότερα. Ένα αγριοπερίστερο πέρασε βολίδα μέσα στο κακό και χάθηκε.

Το ηλιοβασίλεμα είχε πνιγεί. Η βροχή έλουζε τα φτωχόσπιτα και τ' αρχοντικά, τα σπαρμένα χωράφια του κάμπου και τ' άγονα βουνά, τους μισοξεραμένους κήπους και τ' αγριολούλουδα. Ο βοσκός στη στάνη καθόταν άπραγος, τα ζώα στέκονταν και ανάσαιναν βαριά, τα πλευρά τους ανεβοκατέβαιναν.

Ξαφνικά μια εκτυφλωτική λάμψη κι ένας ξερός διπλός κρότος. Τα μάτια έκλεισαν, το αίμα έφυγε απ' τα πρόσωπα, η καρδιά χτύπησε χωρίς ρυθμό. Το

αστροπελέκι είχε πέσει στο ψηλό κυπαρίσσι. Σιγά σιγά οι βροντές απομακρύνονταν. Απ' την ανατολή χάραξε ένα θαμπόφωτο. Η φύση, ξαλαφρωμένη, έπαιρνε βαθιά ανάσα και ησύχαζε...

Λεξιλόγιο

τα χαμόκλαδα — кусты, заросли
η γίδα — коза, το πρόβατο — овца
ζαρώνω — морщить(-ся), ежиться
απόμακρος — отдаленный
η πνοή — дыхание, дуновение
η βολίδα — пуля; стрела молнии
εκτυφλωτικός — ослепительный
ο κρότος — грохот

ο τσοπάνος / τσοπάνης = βοσκός
η στάνη — загон для скота
γρυλίζω — рычать
θολώνω — мутить
λυγίζω — гнуть(-ся)
σπαρμένος — засеянный (σπέρνω — сеять)
η λάμψη — сияние, блеск
θαμπός — тусклый

48 Прочитайте:

Πριν ξεκινήσετε για ταξίδι με το αυτοκίνητό σας, δείτε το μετεωρολογικό δελτίο από την εφημερίδα, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή το Internet.

Γενική πρόγνωση

Σήμερα: Αρχικά προβλέπονται λίγες συννεφιές σε όλη τη χώρα. Πριν το μεσημέρι όμως στα δυτικά οι συννεφιές θα πυκνώσουν και το απόγευμα θα βρέξει. Στη διάρκεια της νύχτας τα φαινόμενα αυτά θα επεκταθούν στην υπόλοιπη ηπειρωτική χώρα, ενώ χιόνια θα πέσουν στα βόρεια ορεινά.

Άνεμοι: Ασθενείς, βαθμιαία όμως θα γίνουν νοτιοδυτικοί μέτριοι έως ισχυροί και αργότερα στα πελάγη πολύ ισχυροί.

Θερμοκρασία: Στα βόρεια ηπειρωτικά 2 έως 11°C, στα υπόλοιπα ηπειρωτικά 4 έως 15°C, και στα νησιά 9 έως 22°C.

Ο καιρός

Σε ολόκληρη σχεδόν τη χώρα, εκτός από τις βορειοδυτικές περιοχές, θα υπάρχουν συννεφιές με βροχές. Χιόνια θα πέσουν στις ορεινές ηπειρωτικές περιοχές και πιθανόν στα πεδινά της Βόρειας Ελλάδας. Οι άνεμοι θα πνέουν Β — ΒΑ με ένταση 5-6 μποφόρ στα δυτικά, ενώ στα ανατολικά 6 έως 7 μποφόρ και πιθανόν τοπικά στο Αιγαίο 8 μποφόρ. Η θερμοκρασία θα σημειώσει και νέα πτώση σε ολόκληρη τη χώρα και το κρύο στη Βόρεια Ελλάδα θα είναι αισθητό.

Ο καιρός

Αττική: Κύμα βαρυχειμωνιάς από σήμερα με βροχές και πιθανόν και χιόνια στην Πάρνηθα. Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 7 ως 13°C. Οι άνεμοι θα πνέουν βορειοανατολικοί μέτριοι. Η θάλασσα στον Σαρωνικό και τον Νότιο Ευβοϊκό θα είναι ταραγμένη.

Μικρή πτώση θα σημειώσει η θερμοκρασία στην υπόλοιπη χώρα, καθώς θα κυμανθεί στα βόρεια από 4 βαθμούς κάτω του μηδενός ως 2 βαθμούς άνω του μηδενός, στα νότια από 8 ως 14°C και στα κεντρικά από 0 ως 6°. Βροχές θα σημειωθούν σε ολόκληρη τη χώρα και θα χιονίσει στα ορεινά. Η θάλασσα θα είναι στο Ιόνιο ταραγμένη ως κυματώδης, στο βόρειο Αιγαίο πολύ κυματώδης και στο νότιο Αιγαίο κυματώδης.

49 Составьте прогноз погоды на завтра. Используйте слова и выражения:

καιρός: αίθριος, σχεδόν αίθριος, άστατος με βροχή, άστατος με καταιγίδα, (αραί) συννεφιά, τοπικές νεφώσεις, (ασθενής) βροχή, καταιγίδες, χιόνια, (ασθενείς) χιονοπτώσεις, χιονόνερο

θάλασσα: ήρεμη, ταραγμένη, τρικυμιώδης

Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) για αύριο προβλέπει ... Για αύριο σε όλη τη χώρα προβλέπεται ... Η θερμοκρασία θα σημειώσει μια μικρή πτώση και θα φτάσει στους ... κτλ.

50 Προχिताΐτε:

Ταξίδι στην Αγία Πετρούπολη

Η Ελληνίδα δημοσιογράφος Ειρήνη Σταματίου, που πήρε μέρος στην αποστολή του προγράμματος «Οικουμενικός Ελληνισμός» στη Ρωσία, περιγράφει τις εντυπώσεις της

... Μετά από μια τριώρη περίπου διαδρομή, φτάσαμε στην πόλη του Μεγάλου Πέτρου. Η ώρα είχε περάσει κι έτσι αφήσαμε τα πράγματά μας στο ξενοδοχείο και ξεκινήσαμε τη γνωριμία μας με την πόλη με μια μίνι κρουαζιέρα στα κανάλια του ποταμού Νέβα.

Μέσα από το λεπτό πέπλο μιας διάφανης άχλας που είχε απλωθεί πάνω από την πόλη προσδίδοντας της μια νοσταλγική διάθεση, θαυμάσαμε την Πλατεία των Τεχνών, το Ναυαρχείο με τη χρυσή παραβέλα, την εκκλησία της Αναστάσεως και στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το φρούριο του Πέτρου και Παύλου, τόπο ταφής των τσάρων, τον καθεδρικό ναό του Αγίου Ισαάκ και το ναό της Παναγίας του Καζάν...

Υστερα κατευθυνθήκαμε προς το ένα από τα μεγαλύτερα και πλουσιότερα μουσεία του κόσμου, το Ερμιτάζ.

Ένα μέρος της συλλογής του Ερμιτάζ στεγάζεται στα Χειμερινά Ανάκτορα, που ήταν η έδρα των τσάρων. Είναι ένα μεγαλοπρεπές μέγαρο χτισμένο σε ρυθμό του μπαρόκ. Οι κεντρικές προσόψεις του κτιρίου έχουν εξόδους προς τρεις πλευρές και είναι πλούσια διακοσμημένες με κολόνες, γλυπτά και ανάγλυφα. Ακόμα πιο πολυτελής είναι η διακόσμηση των ανακτόρων, που ο αριθμός τους ξεπερνάει τα εκατό. Άλλο μέρος της συλλογής του Ερμιτάζ βρίσκεται στα 3 κτίρια, που αποτελούν ένα αρμονικό συγκρότημα με τα Χειμερινά Ανάκτορα, και ονομάζονται Μικρό Ερμιτάζ, Παλιό Ερμιτάζ και Νέο Ερμιτάζ. Το μουσείο περιέχει πάνω από δυόμισι εκατομμύρια έργα τέχνης διαφόρων εποχών και χωρών. Εδώ ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τα αριστουργήματα του Λεονάρδο ντα Βίντσι, του Raphael, του Rembrandt, του Rubens και πολλών άλλων Ρώσων και ξένων καλλιτεχνών.

Την επόμενη μέρα επισκεφθήκαμε το Πούσκινο. Εδώ πραγματικά μείναμε έκθαμποι μπροστά στη μεγαλοπρέπεια του χωριού που από τις αρχές του 18^{ου} αι. ήταν η θερινή κατοικία των τσάρων. Σήμερα, είναι παγκόσμια γνωστό το σύμπλεγμα του Ανακτόρου και του Πάρκου της πόλης Πούσκιν. Το υπέροχο Ανάκτορο της Αικατερίνης — χαρακτηριστικό δείγμα του ρωσικού μπαρόκ — είναι ένα από τα ωραιότερα μνημεία του κόσμου. Η αρχική διάταξη του συνόλου και τα γραφικά πάρκο διατηρήθηκαν με σχολαστική φροντίδα, ενώ σε διάφορα σημεία του χτίστηκαν διακοσμητικά περίπτερα, στήθηκαν αγάλματα, κατασκευάστηκαν δεξαμενές και ανοίχτηκαν διώρυγες. Εδώ βρίσκεται και το φημισμένο Κεχριμπαρένιο Δωμάτιο το οποίο ξανάνοιξε τις πόρτες του μετά από 50 χρόνια.

Στη συνέχεια, επισκεφθήκαμε την πόλη Πετροντβορέτς (Ανάκτορο του Μεγάλου Πέτρου), η οποία είναι η πιο όμορφη από όλες τις πόλεις-μουσεία που βρίσκονται στα περίχωρα της Αγ.Πετρούπολης. Είναι χτισμένη σε απόσταση 29 χιλ. δυτικά από την Αγ.Πετρούπολη, στις ακτές του Φιννικού κόλπου. Η πόλη δημιουργήθηκε αρχικά γύρω από τη μικρή θερινή έπαυλη του Μεγάλου Πέτρου.

Κατά τον 8^ο αι. το Πέτερχοφ (παλιά ονομασία του Πετροντβορέτς) εξελίχθηκε σε ένα μοναδικό μνημείο αρχιτεκτονικής, που αποτελείται από το ανάκτορο και το πάρκο γύρω του με τα συντριβάνια και τα αγάλματα, εξάισια εναρμονισμένο με το φυσικό τοπίο αυτού του τμήματος της ακτής του Φιννικού κόλπου.

Λεξιλόγιο

το κανάλι — канал
το Ναυμαχείο — Адмиралтейство
κατευθύνομαι — направляться
διακοσμώ (В2) — украшать
έκθαμπος — пораженный
το σύμπλεγμα — соединение
διακοσμητικός — декоративный
ο διάρυγας — канал
το κεχριμπάρι — янтарь
η έπαυλη — поместье
εναρμονίζω — гармонировать

η άχλα — дымка, туман
το φρούριο — крепость
η πρόσοψη — фасад
το έργο τέχνης — произведение искусства
θερινός — летний
η διάταξη — расположение, устройство
η δεξαμενή — бассейн
φημισμένος = περίφημος
τα περίχωρα — окрестности
εξάισιος — изумительный, превосходный

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Ρωτώντας πας στην Πόλη. (Πόλη = Κωνσταντινούπολη)

Το τι περιποίηση μας έκαναν σ' αυτό το σπίτι, είναι άλλο πράγμα.

Ξέρω (όλα) τα κατατόπια — хорошо знать местность, знать все закоулки

Ν' αποφεύγεις τις κακοτοπιές. Φοβάμαι τις κακοτοπιές. (κακοτοπιά — труднопроходимая местность, перен. трудность, опасность)

Δώσε τόπο στην οργή! — Подави (обуздай) свой гнев.

Παπούτσι από τον τόπο σου κι аς είναι και μπαλωμένο. (ποсл.)

Είναι κοινός τόπος αυτά που λες. (κοινός τόπος — общее место, банальность)

Είναι εκτός τόπου και χρόνου. — Он(а) вне пространства и времени.

Η συμβουλή σου έπιασε τόπο. — Совет не пропал даром.

Μαθημένα τα βουνά από τα χιόνια. (παροιμία)

Μου φάνηκε βουνό. — Мне показалось очень трудным, невыполнимым.

Όταν δεν πάει το βουνό στο Μωάμεθ, πάει ο Μωάμεθ στο βουνό.

Τα έκανες θάλασσα! — Ты все напутал!

Κεφάλαιο 21 Αθλητισμός

Γραμματική:

Δινητική, Ευχετική, Πιθανολογική. Υποθετικές προτάσεις.
Возвратное местоимение о еαυτός μου

Διάλογος 1. Αν βρούμε εισιτήρια, θα 'ρθεις στο ματς;

- Φίλιππος: Ναι;
Δημήτρης: Έλα, Φίλιππε. Εγώ είμαι, πώς πάει;
Φίλιππος: Καλά. Πώς και με θυμήθηκες;
Δημήτρης: Πάντα σε θυμάμαι! Και τώρα με το ντέρμπι ακόμα περισσότερο. Δε μου λες, αν βρούμε εισιτήρια, θα έρθεις από την Πάτρα για να πάμε στο ματς την Κυριακή;
Φίλιππος: Ναι, καλή ιδέα! Τι θα κάνουμε, όμως, αν βρέξει; Άκουσα ότι ο καιρός δε θα είναι καλός.
Δημήτρης: Σιγά! Αμα βρέξει, παίρνουμε ομπρέλες. Κι όπως είπε ο προπονητής μας, αν ο Ολυμπιακός είναι στη μέρα του, θα σας σκίσουμε!
Φίλιππος: Αν παίζετε όπως την προηγούμενη φορά, ξεχάστε τη νίκη και το πρωτάθλημα!
Δημήτρης: Θα ψάξω τα εισιτήρια και θα κάτσουμε μαζί. Αλλά μην τα λες αυτά όταν είμαστε στο γήπεδο...
Φίλιππος: Βρε, θα 'ρθω στην Αθήνα και θα δεις τι σημαίνει Παναθηναϊκός!

Διάλογος 2. Αν βάζαμε το πέναλτι, θα κερδίζαμε!

(μετά το ματς)

- Φίλιππος: Να πάρει! Ο-ο-ο...
Μακάρι να κερδίζαμε!
Δημήτρης: Μα τι λες; Είσαι με τα καλά σου, παιδάκι μου; Εμείς έπρεπε να κερδίσουμε. Ο Ολυμπιακός ήταν πολύ καλύτερος!
Φίλιππος: Ναι, σιγά! Αν βάζαμε γκολ στο 45', θα κερδίζαμε από το πρώτο ημίχρονο.
Δημήτρης: Είσαι με τα καλά σου; Ξέχασες ότι εμείς είχαμε εκείνο το πέναλτι; Αν έμπαινε, θα σου 'λεγα ποιος θα κέρδιζε...
Φίλιππος: Αν ήσουνα λιγότερο φανατικός, δε θα ξεχνούσες ότι εμείς είχαμε τέσσερις κλασικές ευκαιρίες για γκολ... Αν εκμεταλλευόμασταν μία απ' αυτές, θα καθαρίζαμε από νωρίς το παιχνίδι.
Δημήτρης: Ναι, ναι, καλάρια! Και αν η γιαγιά μου είχε ρόδες, θα ήταν πατίνι! Για το διαιτητή τι έχεις να πεις, ε; Αν σφύριζε 50-50, θα χάνατε 3-0!
Φίλιππος: Εντάξει, μπορεί να είναι και έτσι. Στην πραγματικότητα και οι δύο ομάδες ήταν μέτριες και το ματς ψιλοχάλια. Δε βοήθησε και ο καιρός. Αν δεν έβρεχε, το ματς θα ήταν πολύ καλύτερο...
Δημήτρης: Ε, εδώ που τα λέμε, δεν έχεις και άδικο. Πάμε τώρα για κανένα καφέ;

Λεξιλόγιο

ο προπονητής — тренер

το πρωτάθλημα — чемпионат

μακάρι — как было бы хорошо, если бы

το ημίχρονο — полуфинал

εκμεταλλεύομαι — использовать; эксплуатировать

σφυρίζω — свистеть

να πάρει! — *выражает досаду*

εδώ που τα λέμε — между нами говоря

Σιγά! — Ну и что? На, сιγά! — Как бы не так!

Είσαι με τα καλά σου; — Ты в своем уме?

ο διαιτητής — судья (*спорт.*)

Πριν το παιχνίδι μπορώ να πω:

Μακάρι να κερδίσει ο Παναθηναϊκός!

Εύχομαι να νικήσει ο Ολυμπιακός!

Ας κερδίσει ο καλύτερος!

Μετά το παιχνίδι μπορώ να πω:

Μακάρι να κερδίζαμε!

Αχ, και να κερδίζαμε!

Ας κερδίζαμε!

Γραμματική

Сослагательное наклонение — Δυνητική

θα + παρατατικός выражает:

1) *будущее действие в прошлом* (ср. англ. *Future-in-the-Past*):

Όταν την είδα το πρωί, μου είπε ότι θα συναντούσε το Χρήστο το βράδυ.

2) *неосуществимую или осуществимую возможность*

α) *в прошлом*:

Θα бρισκόμασταν με τα παιδιά το βράδυ της προηγούμενης Κυριακής, αλλά δυστυχώς μας έτυχε μια σοβαρή δουλειά και δεν μπορέσαμε. (= δεν βρεθήκαμε).

Примечание: неосуществленная возможность в прошлом также выражается при помощи **θα + υπερσυντέλικος**.

Είπε ότι θα έπαιρνε και την αδερφή του στην εκδρομή. (= δεν ξέρουμε αν την πήρε ή όχι).

β) *в настоящем*:

Θα αγόραζα αυτή την μπλούζα, αλλά δε μου φτάνουν τα λεφτά. (= δεν την αγοράζω)

γ) *в будущем*:

Όλα αυτά τα διαμερίσματα θα νοικιάζονταν πολύ ακριβά το καλοκαίρι, αλλά δε θα είναι έτοιμα. (= δε θα νοικιαστούν). Θα πήγαινα μαζί σας αύριο, αλλά δε θα μπορέσω.

Είπαν ότι θα σιναντιούνταν αύριο το απόγευμα. (= ίσως συναντήθηκαν, ίσως όχι).

Примечание: **θα + παρατατικός** также используется для более вежливого выражения просьбы, побуждения, мнения: *Θα μπορούσατε να ...; Θα έλεγα να ... Θα έλεγα ότι ... Θα ήθελα ... и т.д.*

θα + υπερσυντέλικος выражает неосуществленную возможность в прошлом:

Θα σου είχα τηλεφωνήσει, αλλά το ξέχασα. (= δεν τηλεφώνησα).

Вероятностное наклонение — Πιθανολογική

θα + любое время изъявительного наклонения, кроме будущего показывает, что что-то, возможно, происходит в настоящем, произошло (или произошло бы) в прошлом. (= πιστεύω, υποθέτω, φαίνεται, ίσως, μπορεί, μάλλον, πιθανόν)

θα + υπερσυντέλικος: Χωρίς το χάρτη σίγουρα θα είχα χάσει το δρόμο.

θα + παρακείμενος: Δε θα πάρω φρούτα, γιατί μάλλον θα έχει πάρει η κόρη μου.

θα + αόριστος: Για να μην απαντάει στο τηλέφωνο σημαίνει ότι μάλλον θα βγήκε.

θα + παρατατικός: Πώς δεν είδε τη φωτιά; — *Θα έλεπε, φαίνεται, και δεν πήρε είδηση.*

θα + ενεστώτας: Αραγε, τι κάνουν τα παιδιά; — *Θα κοιμούνται.*

Желательное наклонение — Ευχητική

αχ (και) τι καλά μακάρι καλύτερα προτιμότερο θα μου άρεζε θα ήθελα θα επιθυμούσα θα προτιμούσα	+ να (μην) +	παρατατικός υπερσυντέλικος αόριστος παρακείμενος απλή υποτακτική συν. υποτακτική
--	--------------	---

С указанными временами употребляется также частица ας, выражающая:

α) побуждение: Μαμά, τα παιδιά θα επισκεφτούν το ζωολογικό κήπο. Ας πάμε εμείς!

β) разрешение: Οι φίλοι μου θα πάνε στο γήπεδο το μεσημέρι. Σας παρακαλώ, ας πάω κι εγώ.

γ) пожелание: Αχ, ας μου είχε πέσει κι εμένα το λαχείο! Θα άλλαζε η ζωή μου!

Порядок слов при замене существительных-дополнений местоимениями:

Μακάρι	να μην έβλεπα τον Κώστα να είχε το μυστικό στη μητέρα να μην έχει πάρει τις τσάντες να μην δανείζει τα λεφτά της να τηλεφωνήσει στη θεία	⇒ να μην τον έβλεπα ⇒ να της το είχε ⇒ να μην τις έχει πάρει ⇒ να μην τα δανείζει ⇒ να της τηλεφωνήσει
--------	--	--

α) να + υπερσυντέλικος ή παρατατικός ⇒ *неосуществленное желание в прошлом*
Μακάρι να είχαν προσέξει (να πρόσεχαν) περισσότερο. Θα ήταν όλοι τώρα στη σπίτι τους και όχι στο νοσοκομείο.

Μακάρι να είχε βρεθεί (να βρισκόταν) και να είχε τιμωρηθεί (να τιμωρούνταν) ο κλέφτης! Δυστυχώς όμως κανένας δεν τον βρήκε.

Ας μην είχαν τελειώσει ακόμα οι διακοπές! (Δυστυχώς, οι διακοπές έχουν τελειώσει).

β) να + παρατατικός ⇒ *трудновыполнимое или неосуществимое желание в настоящем или будущем*:

Τι καλά να ερχόταν και ο Λάκης μαζί μας! Έχει όμως πολλή δουλειά και του είναι αδύνατο να έρθει. Θα ήθελα να ήξερα να παίζω πιάνο. (= δεν ξέρω να παίζω πιάνο).

Καλύτερα να με έλεγαν Ελένη παρά Αφροδίτη. (= με λένε Αφροδίτη).

γ) να + αόριστος ή παρακείμενος ⇒ *желание, которое, возможно, осуществилось в прошлом*:

Αχ και να με άκουσε (έχει ακούσει) και να έκανε (έχει κάνει) αυτό που είπα! (= ίσως με άκουσε).

Μακάρι να πέρασε στις εξετάσεις! (= ίσως πέρασε, δεν ξέρουμε ακόμα το αποτέλεσμα).

Τι καλά να έχει πάρει το γράμμα σου! (= το γράμμα στάλθηκε, αλλά δεν ξέρουμε αν το έχει πάρει ή όχι).

δ) να + υποτακτική ⇒ *желание осуществимое в настоящем или будущем*:

Μακάρι να μου τηλεφωνήσει απόψε. Δεν ξέρει πόσο θα χαρώ!

Θα επιθυμούσα να μην εργάζεται τόσο πολύ, για να βλέπουμε περισσότερο.

Μακάρι να μην τους ξαναδώ μπροστά μου!

Условные предложения

Α. Реальное условие

придаточное предложение: αν + любое время (кроме паратаτικού, υπερσυντέλικος)

главное предложение: любое наклонение и время (кроме паратаτικού, υπερσυντέλικος)

Αν βλέπεις τηλεόραση κάθε μέρα, θα μαθαίνεις τα νέα.

Αν μαζέψω λεφτά, θα πάω στα νησιά το καλοκαίρι. Αν θέλεις, έλα κι εσύ μαζί μας.

Αν βρεις καιρό, πήγαινε να επισκεφτείς τη γιαγιά σου.

Αν το κατόρθωσες, σε θαυμάζω. Αν κουράστηκες, προσπάθησε να κοιμηθείς λίγο.

Αν έφαγες όλο τα φαγητό σου, μπορείς να πας να παίξεις με τους φίλους σου.

Αν έχεις επισκεφτεί το μουσείο, περίμενέ μας στο ξενοδοχείο ή πήγαινε καμιά βόλτα.

Αν έχεις στρώσει το τραπέζι, θα σερβίρω εγώ.

Примечания:

α) Условное предложение не обязательно начинается с придаточного предложения; оно может начинаться и с главного: Θα πάω στο γήπεδο μαζί σας, αν βρω καιρό. Μπορείς να με περιμένεις, αν δεν βιάζεσαι;

β) Наряду с частицей *αν / εάν* придаточное предложение условия может вводиться *άμα, σαν, είτε...είτε (ή), και να...και να, κι αν...κι αν*, например: Και να το πεις και να μην το πεις, δεν αλλάζει τίποτα. Κι αν έρχεσαι κι αν δεν έρχεσαι, το ίδιο μου κάνει. Σαν θέλεις, έλα. Είτε έχεις ώρα είτε όχι, πρέπει να έρθεις.

Β. Потенциальное условие

придаточное предложение: αν + паратаτικός

главное предложение: θα + паратаτικός

Αν συναντούσα τώρα (χθες, αύριο) το Γιάννη, θα του έλεγα ό,τι έμαθα.

Αν πηγαίναμε εκδρομή το Σάββατο, θα σε παίρναμε μαζί μας.

Θα σου το έλεγα αν με ρωτούσες.

Θα τον συγχωρούσα αν μπορούσα, αλλά μου είναι αδύνατο.

Αν σημειώνες κάπου το αριθμό του τηλεφώνου του, δε θα έψαχνες τώρα να το βρεις.

Β. Нереальное условие (в настоящем, прошлом и будущем)

придаточное предложение: αν + паратаτικός / υπερσυντέλικος

главное предложение: θα + паратаτικός / υπερσυντέλικος

Θα τον είχα πείσει αν προσπαθούσα περισσότερο.

Θα είχαμε βρει εισιτήρια για το θέατρο αν είχαμε πάει νωρίτερα.

Αν δεν το ήξερε, δε θα μου το έλεγε;

Αν δε χάξευε τόσο στην τάξη, κάτι θα είχε μάθει.

Возвратное местоимение ο εαυτός μου

Εδ. ч.

Ον. ο εαυτός μου (σου, του, της, του)

Γεν. του εαυτού μου (σου, του, της, του)

Αιτ. τον εαυτό μου (σου, του, της, του)

Μн. ч.

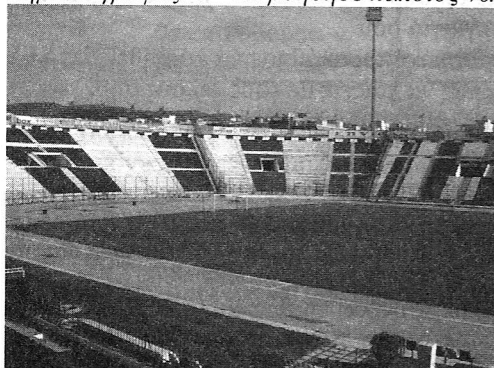
Ον. ο εαυτός μας (σας, τους)

Γεν. του εαυτού μας (σας, τους) ή των εαυτών μας (σας, τους)

Αιτ. τον εαυτό μας (σας, τους) ή τους εαυτούς μας (σας, τους)

Διάλογος 3. Συνέντευξη

- Δημοσιογράφος: Ονειρευόσουν από μικρός να γίνεις μπασκετμπολίστας;
Αθλητής: Ναι, ήταν το παιδικό μου όνειρο. Πάντα θυμάμαι τον εαυτό μου να σκέφτομαι το μπάσκετ.
- Δημοσιογράφος: Πότε ήρθες σε επαφή με τον επαγγελματικό αθλητισμό;
Αθλητής: Επαγγελματίας έγινα πριν από 5 χρόνια. Κάθε μέρα έκανα και μεγαλύτερα όνειρα, έβαζα σταδιακά υψηλότερους στόχους.
- Δημοσιογράφος: Σε βοήθησε κάποιος να ανακαλύψεις τι σου ταιριάζει;

- Αθλητής: Ο μεγαλύτερος αδερφός μου με ώθησε να στραφώ στον αθλητισμό, γιατί πάντα μου άρεσε. Ευτυχώς, τα έχω βρει με τον εαυτό μου.
- Δημοσιογράφος: Θα παρακινούσες κάποιον να έχει καριέρα μπασκετμπολίστα;

- Αθλητής: Αν έχει ταλέντο και έχει ασχοληθεί ήδη αρκετά, ναι.
- Δημοσιογράφος: Αν δεν γινόσουν επαγγελματικός αθλητής, σε ποιο τομέα πιθανότατα θα έκανες καριέρα;
- Αθλητής: Αν και δεν πρόλαβα να το καλοσκεφτώ, καθώς από μικρός ασχολήθηκα με το μπάσκετ, δεν μου αρέσουν οι δουλειές με σταθερό ωράριο και με ρουτίνα. Οι γονείς μου ήθελαν να σπουδάσω φιλολογία. Αν με είχαν πείσει, θα είχα ασχοληθεί με τη δημοσιογραφία.
- Δημοσιογράφος: Τι κατά τη γνώμη σου πρέπει να έχει ένας ταλαντούχος ευρωπαϊκός αθλητής σαν και σένα για να πετύχει;
- Αθλητής: Πιστεύω πως πρέπει να βελτιωθεί πάρα πολύ σωματικά και να ανεβάσει πάρα πολύ το επίπεδό του.
- Δημοσιογράφος: Πόσες ώρες προπόνηση χρειάστηκες προκειμένου να φτάσεις σ' αυτό το επίπεδο, για να τελειοποιήσεις τις κινήσεις που κάνεις μέσα στο γήπεδο;
- Αθλητής: Η προπόνηση χρειάζεται πάντα, όσο καλός παίκτης και να είσαι. Έχω κάνει πολλές ώρες προπόνηση και εξακολουθώ να προπονεύομαι σκληρά.
- Δημοσιογράφος: Περιέγραψε μια τυπική μέρα σου πριν από 3 χρόνια.
- Αθλητής: Είναι σαν να περιγράψω τη σημερινή. Το μόνο που έχει αλλάξει είναι ότι έχω κάνει οικογένεια.
- Δημοσιογράφος: Ποιοι είναι οι άμεσοι στόχοι σου στην μπασκετική σου καριέρα;
- Αθλητής: Να γίνω καλύτερος παίκτης και να κατακτήσω κι άλλους τίτλους, γιατί τώρα που είδαν πως είμαι να σηκώνω κούπες, δε θέλω να το στερηθώ.
- Δημοσιογράφος: Στα εφηβικά σου χρόνια ποια ομάδα υποστήριζες;
- Αθλητής: Στο ποδόσφαιρο τη Λάρισα και στο μπάσκετ τον Άρη.
- Δημοσιογράφος: Ποιο είναι το αγαπημένο σου αμάξι;
- Αθλητής: Ferrari, αλλά αφού δεν μπορώ να το αποκτήσω, συμβιβάζομαι με την Alfa Romeo που αγόρασα πρόσφατα.

- Δημοσιογράφος: Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;
Αθλητής: Τα ζυμαρικά και γενικά τα σπιτικά μαγειρευτά φαγητά.
- Δημοσιογράφος: Είσαι χρήστης του Ίντερνετ;
Αθλητής: Περιστασιακά, γιατί δεν έχω ακόμα δικό μου υπολογιστή. Πρόκειται να αγοράσω ένα φορητό για να το παίρνω μαζί μου στα ευρωπαϊκά παιχνίδια.
- Δημοσιογράφος: Ποιον Έλληνα μπασκετμπολίστα (του παρόντος ή του παρελθόντος) θα ήθελες να είχες συμπαίκτη;
Αθλητής: Το Νίκο Γκάλη.
- Δημοσιογράφος: Θα ήθελες να είχες συμπαίκτη τον Παύλο Παπαδάκη* στο Ευρωμπάσκετ;
Αθλητής: Σίγουρα ναι, καθώς έχει κάνει μεγάλη πρόοδο φέτος και θα ήταν πολύ μεγάλη βοήθεια για την ομάδα.
- Δημοσιογράφος: Πιστεύεις πως ο παίκτης χαρακτηρίζεται από τους τίτλους που κερδίζει;
Αθλητής: Κατηγορηματικά όχι.
- Δημοσιογράφος: Σε ποια γήπεδα ευχαριστιέσαι να παίζεις και γιατί;
Αθλητής: Σε μεγάλα που γεμίζουν κόσμο και είναι πιο ωραία η ατμόσφαιρα.
- Δημοσιογράφος: Αν σου δινόταν η δυνατότητα, τι θα άλλαζες στους κανονισμούς του αθλήματος;
Αθλητής: Σε ό,τι αφορά το τεχνικό μέρος δε θα άλλαζα τίποτε.
- Δημοσιογράφος: Ποια πιστεύεις είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας μπασκετικής καριέρας;
Αθλητής: Στερείσαι κάποια πράγματα και κυρίως ελεύθερο χρόνο, καθώς οι ρυθμοί σε μια ομάδα με στόχους είναι εξαντλητικοί. Αλλά από την άλλη οι αποδοχές είναι αρκετά καλές.
- Δημοσιογράφος: Πες μου ποιο παιχνίδι που έχεις παίξει δε θα ξεχάσεις ποτέ και γιατί;
Αθλητής: Τον πρώτο προημιτελικό που έγινε η «ανατροπή» στο τελευταίο λεπτό. Στην αρχή παίζαμε για την πλάκα και χαλαρά αφού πιστεύαμε πως το παιχνίδι είχε χαθεί, αλλά τελικά καταφέραμε και κερδίσαμε.
- Δημοσιογράφος: Ποια μυστικά για να είναι ο αθλητής στο ανώτερο σημείο της προετοιμασίας του την περίοδο των αγώνων;
Αθλητής: Μυστικά δεν υπάρχουν. Υπάρχουν άλλα πράγματα που μπορεί να κάνει ο καθένας. Πάνω απ' όλα να είναι υγιής και ήρεμος, απερίσπαστος ψυχολογικά, αλλά και με καθαρό μυαλό για να μπορεί να ανταπεξέλθει σε συνθήκες υψηλής πίεσης, όπως είναι μια Ολυμπιάδα.
- Δημοσιογράφος: Τι ξεχωρίζει έναν καλό παίκτη από ένα μεγάλο;
Αθλητής: Ο καλός μπασκετμπολίστας παίζει σωστά, αποδίδει, ακολουθεί την τακτική. Ο μεγάλος, όμως, μπορεί να κάνει κάτι παραπάνω, να δημιουργήσει, να αναλάβει πρωτοβουλίες, να κοιτάξει πως να ικανοποιήσει τους οπαδούς στις εξέδρες. Να δώσει τον καλύτερο εαυτό του στο παιχνίδι. Αυτό το έχει βαθιά μέσα του.

* вымышленное имя

Λεξιλόγιο

η συνέντευξη — интервью
η επαφή — контакт

δίνω (= παραχωρώ) / παίρνω συνέντευξη
επαγγελματικός — профессиональный

ο στόχος — цель
 ωθώ (B2) — подталкивать
 παρακινώ (B2) — побуждать
 εφηβικός — юношеский
 το πλεονέκτημα — преимущество
 εξαντλητικός — изнуряющий
 υποστηρίζω — поддерживать
 για πλάκα — для развлечения
 ανταπεξέρχομαι — отвечать (требованиям)
 αποδίδω (απέδωσα) — отдавать; придавать
 η πρωτοβουλία — инициатива

ο / η επαγγελματίας — профессионал
 στρέφομαι (στράφηκα) — поворачиваться
 τελειοποιώ (B2) — совершенствовать
 συμβιβάζομαι — примиряться, соглашаться
 το μειονέκτημα — недостаток
 οι αποδοχές — доходы
 η ανατροπή — переворот
 απερίσπαστος — ничем не отвлекаемый
 η συνθήκη — условие; договор, соглашение
 παραπάνω — сверх
 ο (φανατικός) οπαδός — болельщик

Αθλητισμός — Πρόσθετο λεξιλόγιο

ο αθλητισμός = τα σπορ
 ο πρωταθλητής / η πρωταθλήτρια — чемпион
 ο νικητής / η νικήτρια — победитель
 το άθλημα, το αγώνισμα — вид спорта
 η συνάντηση — встреча, το ματς — матч
 το τουρνουά — турнир
 τα τελικά (οι τελικοί αγώνες) — финал
 βγαίνω στα τελικά — выйти в финал
 παλεύω για τη νίκη — бороться за победу
 επιδίδομαι στον αθλητισμό = ασχολούμαι με τον αθλητισμό, αθλούμαι — заниматься спортом
 ελλανόδικη επιτροπή — судейская коллегия
 ο κριτής — арбитр
 ο διαιτητής — (спорт.) судья
 η αφετηρία — старт
 το γήπεδο — поле, το στάδιο — стадион
 ο γύρος — беговой круг
 το αποδυτήριο — раздевалка
 η άρση βαρών — тяжелая атлетика
 ο αρσιβαρίστας — тяжелоатлет
 ο δρόμος — бег, ο δρομέας — бегун
 δρόμος ταχύτητας
 δρόμος αντοχής / ημιαντοχής
 δρόμος μετ' εμποδίων
 δρόμος μετά φυσικών εμποδίων (στιπλ)
 η ανάβαση = η ορειβασία = ο αλпинισμός
 ο αναβάτης — альпинист, ο ορειβάτης
 η ποδηλασία — велоспорт
 η ποδηλατοδρομία — велогонки
 ο ποδηλάτης — велосипедист
 η πυγμαχία — бокс, ο πυγμάχος, πυγμαχώ
 η πάλη ελευθέρα — вольная борьба
 ελληνορωμαϊκή πάλη — классическая
 η ρίψη — бросание, метание
 η δισκοβολία — метание диска
 ο/η δισκοβόλος
 η σφυροβολία — метание молота

ο αθλητής / η αθλήτρια
 ο/η Ολυμπιονίκης — Олимпийский чемпион
 το κύπελλο — кубок, κερδίζω το κύπελλο
 ο αγώνας — соревнование, состязание
 ποδοσφαιρικός αγώνας, ο ποδοσφαιριστής (ημι)τελικός αγώνας — (полу)финал
 το προημιτελικό — четвертьфинал
 το πένταθλο — пентатлон, пятиборье
 αγωνίζομαι, διαγωνίζομαι — состязаться
 ο ελλανοδίκης — судья (спорт.)
 ο αλυνάρχης распорядитель на соревнованиях
 ο αφέτης — стартер
 το τέρμα — финиш, τερματίζω — финишировать
 η παλαίστρα — арена
 ο στίβος — арена; беговая дорожка
 ο αθλητισμός στίβου — легкая атлетика
 ο αθλητής στίβου — легкоатлет
 το άλμα — прыжок, ο άλτης — прыгун (άλμα) τριπλούν — тройной прыжок
 άλμα επί κοντώ — прыжки с шестом
 άλμα εις μήκος / εις ύψος
 η ιππασία — верховая езда
 η ιπποδρομία — скачки
 η κωπηλασία — гребля, ο κωπηλάτης — гребец
 κωπηλατικός αγώνας
 η λεμβοδρομία — регата, лодочные гонки
 η ξιφασκία — фехтование
 ο ξιφομάχος — фехтовальщик
 η σκοποβολή — стрельба в цель
 ο παλαιστής / η παλαίστρια — борец
 παλεύω — бороться
 ο γυμναστής / η γυμνάστρια
 συγχρονική κολύμβηση — синхронное плавание
 ο κολυμβητής / η κολυμβήτρια

ο/η σφυροβόλος

η αντισφαίριση = το τένις

η καλαθόσφαιρα, η καλαθοσφαίριση = το μπάσκετ

ο καλαθοσφαιριστής = μπασκετμπολίστας

η υδατοσφαίριση = το πόλο (ο πολίστας)

το πατινάζ = η παγοδρομία — конькобежный спорт, ο/η παγοδρόμος

καλλιτεχνικό πατινάζ — фигурное катание

το δίαθλο — биатлон

ο ακοντισμός — метание копья (ο ακοντιστής)

ρίχνω το ακόντιο / τη σφαίρα / τη σφύρα

η σφαιροβολία — толкание ядра

ο/η σφαιροβόλος

η χειροσφαίριση = το χάντμπολ

αγώνες πατινάζ — конькобежные состязания

Αθλητισμός στην Αρχαία Ελλάδα

Δεν υπάρχει λαός σ' ολόκληρο τον κόσμο, που να αγαπάει τόσο πολύ τον αθλητισμό, όσο οι Έλληνες. Η λέξη *αθλητής* υπάρχει σήμερα σε όλες τις γλώσσες του κόσμου.

Ο αθλητισμός κατείχε ιδιαίτερη θέση στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Ήταν απαραίτητη προϋπόθεση της προετοιμασίας για την υπεράσπιση της πατρίδας και της συμμετοχής στην πολιτική ζωή. Οι αρχαίοι Έλληνες σε πολλές εκδηλώσεις της ζωής τους έκαναν αγώνες. Με θρησκευτικές τελετές και αθλητικούς αγώνες τιμούσαν τους θεούς και τους ήρωες. Αγώνες οργανώνονταν στα μινωικά ανάκτορα κατά τις ημέρες των γιορτών. Τα «ταυροκαθάψια» ήταν από τα πιο αγαπημένα θέματα της μινωικής τέχνης. Σκηνές ταυρομαχίας, πάλης και πυγμής απεικονίζονται στο περίφημο ρυτό της Αγίας Τριάδας.

Το γνήσιο όμως αγωνιστικό πνεύμα παρουσιάζεται για πρώτη φορά στους Αχαιούς, ένα δυνατό από τη φύση του έθνους. Τη δύναμη στο λαό αυτό συγκέντρωνε η αριστοκρατική τάξη που έπρεπε να διαθέτει πολεμική ικανότητα και σωματική δύναμη για να διατηρηθεί στην εξουσία. Σε μια τέτοια κοινωνία, όπου η μάχη είναι καθημερινή ανάγκη, η άσκηση και η άμιλλα για τη φυσική ικανότητα δημιουργούν με τον καιρό τα πρώτα αγωνίσματα, το δρόμο, την πάλη, την πυγμαχία, το ακόντιο, το δίσκο. Την αρχαιότερη περιγραφή αγώνων βρίσκουμε στον Όμηρο. Ο βασιλιάς της Φθίας Αχιλλέας, για να τιμήσει το νεκρό φίλο του, τον Πάτροκλο, οργανώνει «τα άθλα επί Πατρόκλω». Οι βασιλείς και οι ευγενείς αγωνίστηκαν με τη σειρά στην αρματοδρομία, την πάλη, το δρόμο, το δίσκο, τη σκοποβολή με τόξο και το ακόντιο. Ο Όμηρος περιγράφει τους αγώνες που οργάνωσε στην αγορά ο βασιλιάς των Φαίακων Αλκίνοος για να τιμήσει το ναυαγό Οδυσσέα. Δεν υπάρχουν έπαθλα και οι ευγενείς αγωνίζονται μόνο για την ευχαρίστηση του αγώνα.

Οι αγώνες των αρχαίων δεν έχουν θρησκευτικό ή τελετουργικό χαρακτήρα και δεν γίνονται σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο αλλά οπουδήποτε. Είναι συναγωνισμός, επίδειξη υπεροχής, χαρά για τον ίδιο τον αγώνα, λαχτάρα για την τιμή της νίκης. Τα ίδια αυτά στοιχεία συνθέτουν το αγωνιστικό πνεύμα των Ελλήνων των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων. Η διαφορά είναι ότι παύουν να γίνονται συμπτωματικά και οργανώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε ορισμένους τόπους. Δημιουργούνται τότε οι μεγάλοι πανελλήνιοι περιοδικοί αγώνες που ενισχύουν τους δεσμούς μεταξύ των κατοίκων των πόλεων-κρατών, έτσι ώστε να αισθάνονται ότι ανήκουν στο ίδιο έθνος, παρά τις διαφορές και τους συχνούς πολέμους. Τα Αρχαϊκά χρόνια είναι περίοδος οργάνωσης του αθλητισμού και συνειδητοποίησης της σημασίας του για την άσκηση των νέων. Η πιο λαμπρή εποχή του αθλητισμού είναι η περίοδος που ακολούθησε τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών, όταν ο αθλητισμός έφτασε στο απόγειό του. Το πιο θαυμαστό για το αγωνιστικό πνεύμα των Ελλήνων είναι ότι ο αθλητής αγωνίζεται όχι για κάποιο υλικό κέρδος αλλά για την τιμή της

νίκης, για ένα απλό στεφάνι αγριελιάς, το πιο επιθυμητό έπαθλο των μεγαλύτερων πανελλήνιων αγώνων, των Ολυμπιακών.

Λεξιλόγιο

κατέχω — занимать	η προϋπόθεση — предпосылка
το ρυτό — сосуд из глины / металла (археол.)	η εξουσία — власть
το αγώνισμα — соревнование	ο δρόμος — бег
το άθλο = έπαθλο — приз, награда	η αρματοδρομία — соревнование на повозках
το τόξο — лук (оружие)	τελετουργικός — обрядовый
η υπεροχή — превосходство	η λαχτάρα = η μεγάλη επιθυμία
ενισχύω (αόρ. ενίσχυσα) — усиливать	η συνειδητοποίηση — осознание
υλικός — материальный	το κέρδος — выгода

Προέλευση και καθιέρωση των Ολυμπιακών Αγώνων

Η αρχή των Ολυμπιακών Αγώνων χάνεται στο σκοτάδι των μυθολογικών χρόνων. Οι παραδόσεις σχετικά με την καθιέρωσή τους είναι πολλές και διάφορες. Ως ιδρυτής αναφέρεται ο Ιδαίος Ηρακλής, ο οποίος έφτασε στην Ολυμπία από την Κρήτη όπου και οργάνωσε αγώνα δρόμου. Η επικρατέστερη όμως παράδοση θέλει ως ιδρυτή τον Πέλοπα, ο οποίος, όταν ήρθε στη Φρυγία, νίκησε σε αρματοδρομία το βασιλιά της Πίσσας, Οινόμαο, παίρνοντας ως έπαθλο τη βασιλεία και την κόρη του. Μάλιστα, η αρματοδρομία αυτή απεικονίστηκε τον 5^ο π.Χ.αι. στο ανατολικό αέτωμα του ναού του Διός στην Ολυμπία.

Με το πέραςμα των χρόνων πλήθος από ονόματα θεών και ηρώων συνδέθηκε με τους Ολυμπιακούς αγώνες. Ο ίδιος ο Δίας ήταν σύμφωνα με την παράδοση ολυμπιονίκης, αφού νίκησε τον Κρόνο στην πάλη, όπως επίσης και ο Απόλλωνας, ο οποίος νίκησε στο δρόμο τον Ερμή και στην πυγμή τον Άρη.

Οι αγώνες παραμελήθηκαν και χάθηκαν στα πολυτάραχα χρόνια που ακολούθησαν την πτώση του μυκηναϊκού κόσμου.

Στους ιστορικούς χρόνους ο αναδιοργανωτής των αγώνων αναφέρεται ο βασιλιάς της Ήλιδας Ίφιτος, ενώ η πρώτη Ολυμπιάδα υπολογίζεται ότι άρχισε το έτος 776 π.Χ. Σύμφωνα με την παράδοση ο Ίφιτος, θέλοντας να απαλλαγεί από τις συμφορές που μάστιζαν τον τόπο αλλά και όλη την Ελλάδα, ζήτησε τη συμβουλή του Μαντείου του Δελφών, και η Πυθία του είπε να θεσμοθετήσει τους Ολυμπιακούς αγώνες. Ο Ίφιτος σύναψε την ιερή συνθήκη με το βασιλιά της Σπάρτης Λυκούργο και τον Κλεοσθένη, βασιλιά των Πισατών. Οι 3 βασιλιάδες συμφώνησαν για την τέλεση των αγώνων κάθε 4 χρόνια και για την καθιέρωση της Ιερής εκχειρίδας — την παύση δηλαδή των εχθροπραξιών σε ολόκληρο τον ελληνικό κόσμο κατά την τέλεση των αγώνων. Η εκχειρία διαρκούσε 3 μήνες για να δοθεί η δυνατότητα στους αθλητές και τους επισκέπτες μακρινών περιοχών να ταξιδέψουν με ασφάλεια. Ως έπαθλο καθιερώθηκε, ύστερα από την εντολή του Μαντείου των Δελφών, ο κότινος — ένα στεφάνι αγριελιάς.

Λεξιλόγιο

παραμελώ (B2) — небрежно относиться	πολυτάραχος — беспокойный
η συμφορά — несчастье	μαστίζω — бичевать
η εκχειρία = η ανακωχή — перемирие	θεσμοθετώ — устанавливать (закон и т.п.)
συνάπτω (σύναψα) — заключать (договор)	ο θεσμός — закон, положение
Μαντείο των Δελφών — Дельфийский Оракул	

Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες

Σε αντίθεση με τους Μυκηναϊκούς χρόνους που οι αγώνες δεν είχαν θρησκευτική αρχή, οι αγώνες των ιστορικών χρόνων ήταν στενά συνδεδεμένοι με τους θεούς και αποτελούσαν ευγενική προσφορά προς αυτούς. Τα Ολύμπια ήταν αγώνες πεντετηρικοί, δηλαδή τελούνταν κάθε πέμπτο έτος. Διαρκούσαν αρχικά μια μέρα και περιλάμβαναν ένα αγώνισμα, τον αγώνα δρόμου ενός σταδίου. Αργότερα, όταν προστέθηκαν και άλλα αγωνίσματα (ο δίαυλος, ο δόλιχος, η πάλη, η πυγμαχία, το παγκράτιο, το πένταθλο, η αρματοδρομία, η ιππασία), η διάρκειά τους έφτασε τις 5 μέρες.

Δικαίωμα συμμετοχής είχαν μόνο οι Έλληνες που ήταν ελεύθεροι πολίτες και δεν είχαν διαπράξει φόνο ή ιεροσυλία. Η είσοδος των γυναικών απαγορευόταν με ποινή θανάτου. Ως μοναδικό παράδειγμα παραβίασης αναφέρεται η περίπτωση της Καλλιπάτειρας, γυναίκας από τη Ρόδο, που μπήκε στο στάδιο μεταμφιεσμένη σε γυμναστή για να παρασταθεί στο γιο της.

Οι υπεύθυνοι για την οργάνωση και ομαλή διεξαγωγή των αγώνων ήταν οι ελλανοδίκες που εκλέγονταν με κλήρο μεταξύ των πολιτών. Οι σπονδοφόροι (κήρυκες) που ήταν πάντα από ευγενική γενιά, ξεκινούσαν μαζί με την ακολουθία τους για να κηρύξουν στους Έλληνες πολίτες την εκεχειρία και να καλέσουν τους θεατές και τους θεωρούς — τους επίσημους αντιπροσώπους των διάφορων πόλεων — στην Ολυμπία, για τους αγώνες.

Δύο μέρες πριν από την έναρξη των αγώνων, ξεκινούσε η πομπή των αθλητών και των κριτών από την Ήλιδα για να καταλήξει στην Ολυμπία. Οι τελετές άρχιζαν με τον επίσημο όρκο που έδιναν οι αθλητές ότι θα αγωνιστούν τίμια, χωρίς παράβαση κανονισμών. Οι 3 επόμενες μέρες ήταν αφιερωμένες στα αγωνίσματα. Οι αγώνες έληγαν την 5^η μέρα με την ανακήρυξη των νικητών και τη στεφάνωσή τους με το κότινο.

Οι νικητές απολάμβαναν πολύ μεγάλες τιμές και μόλις επέστρεφαν στην πατρίδα οι συμπολίτες τους τους τιμούσαν με προνόμια και αξιώματα. Οι πόλεις κατεδάφιζαν ένα μέρος του τείχους τους για να υποδεχτούν τους Ολυμπιονίκες, θεωρώντας ότι δεν τα είχαν ανάγκη όταν διέθεταν τέτοιους πολίτες.

Σε όλη τη διάρκεια των κλασικών χρόνων, οι Ολυμπιακοί αγώνες ήταν οι ενδοξότεροι όλων και το ιερό γνώρισε μεγάλη ακμή ως πανελλήνιο κέντρο στο οποίο οι Έλληνες είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, να ανταλλάξουν ιδέες και να διαμορφώσουν απόψεις, να διδάξουν και να διδαχτούν.

Τα μεγάλα όμως ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στον ελληνικό κόσμο επηρέασαν και τους Ολυμπιακούς αγώνες, με αποτέλεσμα τη σταδιακή πτώση των ηθικών αξιών. Η καταστροφή επιδεινώθηκε, όταν το 146 π.Χ. η κυρίως Ελλάδα υποτάχθηκε στους Ρωμαίους και οι Ηλείοι έχασαν την ανεξαρτησία τους. Ο θεσμός των Ολυμπιακών αγώνων καταργήθηκε το 393 μ.Χ., όταν ο θρησκευτικός φανατισμός του ρωμαιοβυζαντινού κράτους και το διάταγμα του Θεοδοσίου Β' είχαν ως αποτέλεσμα την απαγόρευση της λειτουργίας όλων των ειδωλολατρικών ιερών.

Λεξιλόγιο

η τέλεση — исполнение; празднование
 διαπράττω (διέπραξα) — совершать
 η ιεροσυλία — кошинство
 παραστέκομαι — поддерживать, помогать
 διεξαγωγή — проведение (διεξάγω)
 η έναρξη — открытие
 το προνόμιο — привилегия
 υποδέχομαι — встречать, принимать
 ο δίαυλος = αγώνας ταχύτητας δύο σταδίων

τελώ (Β2) — совершать (обряд), праздновать
 ο φόνος — убийство
 η ποινή — наказание
 ομαλός — нормальный
 ο αντιπρόσωπος — представитель
 ο όρκος — клятва
 το αξίωμα — звание, должность
 η άποψη — взгляд, точка зрения
 ο δόλιχος = μακρύς αγώνας δρόμου αντοχής

Ασκήσεις

1 Повторите диалоги 1, 2 и лексику урока и ответьте на вопросы:

1. Τι θα γίνει την Κυριακή; 2. Τι θα κάνουν ο Φίλιππος και ο Δημήτρης; 3. Με ποια ομάδα είναι ο Φίλιππος και με ποια ο Δημήτρης; 4. Γιατί ο Δημήτρης συμβουλεύει το Φίλιππο «να μην τα λέει αυτά»; 5. Πώς τελείωσε ο αγώνας; Ποια ομάδα κέρδισε; 6. Ποιες αθλητικές ομάδες ξέρετε και σε ποιο άθλημα; 7. Ποια είναι η αγαπημένη σας ομάδα; Πώς την παρακολουθείτε, από την τηλεόραση ή πηγαίνετε στο γήπεδο; 8. Ασχολείστε με τον αθλητισμό; (Κάνετε κάποιο спор;) 9. Σας αρέσει ο αθλητισμός; Γιατί; 10. Θα θέλατε να είστε διάσημος αθλητής; 11. Ποια από τα παρακάτω αθλήματα ανήκουν στο στίβο; σφαιροβολία, πγκ-πογκ, ιππασία, ρυθμική γυμναστική, μαραθώνιος δρόμος, ακοντισμός, δισκοβολία, δρόμος 100 μέτρων

2 Найдите в списке (β) греческие названия следующих международных или заимствованных слов:

α) (γουνότερ) πόλο, πγκ-πογκ, σκι, μπάσκετ(μπολ), βόλεϊ(μπολ), χάντμπολ, τένις, πατινάζ, ματς, γκολ, ρέφερι, γκολκίπερ, κόουτς, φούτμπολ
 β) πετοσφαίριση, χιονοδρομία, αντισφαίριση, υδατοσφαίριση, χειροσφαίριση, καλαθοσφαίριση, επιτραπέζια αντισφαίριση, παγοδρομία, ποδόσφαιρο, διαιτητής, τερματοφύλακας, αγώνας, προπονητής, τέρμα

3 Ποιες από τις παρακάτω φράσεις μπορείτε ν' ακούσετε σ' ένα γήπεδο;

1. Τι λες, μωρέ, είσαι με τα καλά σου; Αφού εγώ είχα προτεραιότητα. Ερχόμουν από δεξιά... 2. Μα καλά, δεν το κατάλαβες ακόμα; Είναι πουλημένος ο άνθρωπος! 3. Ρε, τι σφυρίζεις εκεί; Τυφλός είσαι; Δε βλέπεις το πέναλτι; 4. Πο-πο-πο! Τι ομάδαρά είναι αυτή! Κεντάει το γήπεδο! 5. Κοίτα, κοίτα πώς παίζουν! Σέρνεται η ομάδα! 6. Εεε, αλήτες... σταθείτε! Πιάστε τους!

4 Ролевая игра. Пάρτε συνέντευξη από έναν (μία) ολυμπιονίκη.

5 Перечитайте текст «Αθλητισμός στην Αρχαία Ελλάδα» и ответьте на вопросы:

1. Τι ρόλο έπαιζε ο αθλητισμός στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων; 2. Σε ποιες περιπτώσεις διοργάνωναν αγώνες οι αρχαίοι Έλληνες; 3. Τι ήταν τα Ταυροκαθάψεις; 4. Τι έδωσε στους επιστήμονες τη δυνατότητα γνωριμίας με την ανάπτυξη του αθλητισμού στην Αρχαία Ελλάδα; 5. Ποια ήταν τα πρώτα αγωνίσματα; 6. Ποιες

αρχαιότερες αγώνες περιέγραψε ο Όμηρος; 7. Τι αποδεικνύουν οι αφηγήσεις του Ομήρου; 8. Τι σημασία είχαν οι πανελλήνιες αγώνες; 9. Τι είναι «το αγωνιστικό πνεύμα»;

6 *Верны ли следующие высказывания? (σωστό — λάθος — δεν αναφέρεται στα κείμενα)*

1. Οι Έλληνες έχουν αγαπήσει τον αθλητισμό από τα προϊστορικά χρόνια. 2. Κατά τη Μυκηναϊκή εποχή οι αγώνες διεξάγονταν τακτικά. 3. Από το 776 π.Χ. έχουμε τις πρώτες καταγραφές των Ολυμπιακών αγώνων και των ολυμπιονικών. 4. Ο Ίφιτος ήταν βασιλιάς της Σπάρτης. 5. Όσο διαρκούσαν οι Ολυμπιακοί αγώνες, σταματούσαν οι πόλεμοι. 6. Το μοναδικό έπαθλο των ολυμπιονικών ήταν ένα στεφάνι πλεγμένο με κλαδιά της ιερής αγριελιάς. 7. Η επίσημη βράβευση των νικητών γινόταν την τελευταία μέρα των αγώνων. 8. Οι ελλανοδίκες ήταν υπεύθυνοι για την οργάνωση των αγώνων και την τήρηση των κανονισμών. 9. Οι αρχαίοι αθλητές που συμμετείχαν στους αγώνες ορκίζονταν να σέβονται όλους τους κανόνες και να αγωνίζονται σύμφωνα μ' αυτούς. 10. Οι αθλητές που παραβίαζαν τους κανονισμούς των αγώνων ήταν υποχρεωμένοι να πληρώσουν χρηματικό πρόστιμο. 11. Στις γυναίκες δεν επιτρεπόταν όχι μόνο να συμμετέχουν στους αγώνες αλλά και να τους παρακολουθούν. Δεν ίσχυε όμως το ίδιο για τις ανύπαντρες κοπέλες. 12. Μόνο στους ελεύθερους Έλληνες πολίτες επιτρεπόταν να παίρνουν μέρος στους αγώνες. 13. Οι σπονδοφόροι ήταν κήρυκες υπεύθυνοι για την εφαρμογή των αγωνιστικών κανόνων. 14. Ο θεσμός της εκεχειρίας επέβαλλε, σε όποιον περνούσε τα σύνορα της Ηλείας, την παράδοση του οπλισμού του. 15. Οι Ολυμπιακοί αγώνες συνέλαβαν στην ενότητα των Ελλήνων.

7 *Отвечьте на вопрос: Τι ξέρετε για την προέλευση των Ολυμπιακών αγώνων; Перескажите текст.*

8 *Перескажите текст «Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες».*

9 *Закончите предложения, п.х.: Αν ήμουν προπονητής στη σχολική ομάδα μπάσκετ, θα έβαζα στη βασική πεντάδα όλους τους φίλους μου.*

1. Αν είχα ύψος 2.10, ... 2. Αν έτρεχα πολύ γρήγορα, ... 3. Αν δεν είχα λεφτά να πάω στο γήπεδο, ... 4. Αν υπήρχε κοντά στο σπίτι μου κολυμβητήριο, ... 5. Αν μου άρεσε ο χορός, ... 6. Αν δε φοβόμουν τα ύψη, ... 7. Αν συναντούσα το Μαραντόνα, ... 8. Αν ήμουν δήμαρχος της πόλης μου, ... 9. Αν μισούσα τον αθλητισμό, ... 10. Αν ζούσα στην αρχαία Ελλάδα, ...

10 *Прочитайте диалог и ответьте на вопрос: Τι θα έκανε διαφορετικά ο κύριος Βασιλάκης;*

Φίλιππος: Κύριε Βασιλάκη, όταν ήσασταν μικρός ασχολιόσασταν με τον αθλητισμό;

κ. Βασιλάκης: Όχι, δυστυχώς δε γυμναζόμουν πολύ και έτσι τώρα έχω προβλήματα με την καρδιά μου. Ξεκίνησα και νωρίς το κάπνισμα και δεν έχω καθόλου καλή φυσική κατάσταση. Τώρα όμως το μετάνιωσα... Πρέπει να πάω στο γυμναστήριο, αλλά δεν έχω πολύ ελεύθερο χρόνο.

Φίλιππος: Δε σας αρέσει, τουλάχιστον, κανένα σπορ;

κ. Βασιλάκης: Όχι, δε μου αρέσουν τα ομαδικά αθλήματα και γι' αυτό δεν πήγαινα στο γήπεδο.

Φίλιππος: Μα γιατί;
κ. Βασιλάκης: Να σου πω, παιδί μου... ίσως γιατί όταν ήμουν πολύ μικρός έσπασα το πόδι μου μια φορά που παίζαμε ποδόσφαιρο και από τότε φοβάμαι πολύ τα παιχνίδια με σπρωξίματα, τρεξίματα και γενικά αυτά που είναι λίγο επικίνδυνα...

1. Αν γυμναζόμουν περισσότερο όταν ήμουν νέος, ... 2. Αν δεν κάπνιζα, ... 3. Αν είχα περισσότερο ελεύθερο χρόνο, ... 4. ...., θα πήγαινα στο γήπεδο. 5. ...., δε θα φοβόμουν τα επικίνδυνα σπορ.

11 Раскройте скобки:

1. Αν ο διαιτητής μάς δώσει πέναλτι, (χτυπάω, το) εγώ. 2. Άμα χάσουμε αυτό το ματς, (χάνω) και το πρωτάθλημα. 3. Αν κερδίσουμε, (παίρνω) καλό πριμ. 4. Αν δεν παίζω καλά, (γίνομαι) αλλαγή. 5. Αν δέσω γερά τα κορδόνια των παπουτσιών μου, δε (τραυματίζομαι) πάλι. 6. Αν έρθουν πριν τις έξι, (πάω) μαζί στο γήπεδο. 7. Αν διαβάσει προσεκτικά, (περνάω) τις εξετάσεις. 8. Αν μάθεις που μένει, (μου, το, λέω); 9. Αν (κάθομαι) κι άλλο στον ήλιο, θα αρρωστήσεις. 10. Αν δεν (χρειάζομαι) τη βοήθειά σας, δε θα σας φωνάζουμε.

12 Закончите предложения:

1. Αν (δεν) ξοδέψω πολλά χρήματα φέτος, (δε) θα ..... 2. Αν δεν τρώμε καθόλου ζάχαρι ένα χρόνο, (δε) θα ..... 3. Αν χτυπήσω το πόδι μου στη γυμναστική, ... 4. Αν χαλάσει ο υπολογιστής μου, (δε) θα ..... 5. Αν φύγεις, ... 6. Θα ευχαριστηθούμε πολύ αν ..... 7. Θα μου λείπει πολύ αν ..... 8. ...., θα πάμε διακοπές. 9. ...., αν έχω λεφτά. 10. ...., θα στενοχωρεθώ πολύ. 11. Θα ψώνιζα αν ..... 12. .... αν είχαμε βγάλει τα εισιτήρια. 13. ...., μη φεύγετε. 14. Θα ήθελα κι εσύ ..... 15. Αν δεν είχες αργήσει, ... 16. Αν είχαμε περάσει πιο νωρίς από το σπίτι τους, ... 17. .... αν τον είχε ειδοποιήσει έγκαιρα. 18. Αν κλείδωνε τα συρτάρια πριν φύγει, ... 19. Αν δε ετοίμαζα το φαγητό χθες το πρωί, ... 20. Αν δεν τον είχε αγαπήσει τόσο πολύ, ... 21. Αν δεν τσακωνόμουνα με την πεθερά μου, ... 22. Αν δεν είχα σκοντάψει πάνω στην πέτρα, ... 23. ...., θα τρώγαμε με τα χέρια. 24. ...., δε θα μαθαίναμε καμιά ξένη γλώσσα. 25. ...., θα κοιμόσασταν όλη μέρα.

13 Перепишите предложения по образцу: Αν τον δω, θα του δώσω το βιβλίο. — Αν τον έβλεπα, θα του έδινα το βιβλίο.

1. Αν είναι κουρασμένη, θα κοιμηθεί. 2. Αν έρθουν νωρίς, θα περιμένουν λιγάκι. 3. Αν πεινάσουμε, θα φάμε χωρίς εσένα. 4. Αν μας αρέσει, θα το αγοράσουμε. 5. Αν έχω καιρό, θα έρθω μαζί σας. 6. Αν μας καλέσουν για φαγητό, θα πάμε με χαρά. 7. Αν δεν χρειαστώ τις σημειώσεις, θα σου τις δώσω. 8. Αν φύγεις πριν τις 8, δε θ' αργήσεις. 9. Θα μείνω στο σπίτι αν βρέξει. 10. Αν πας στην ώρα σου, θα τελειώσεις νωρίτερα. 11. Αν συναντήσω την Ελένη, θα της πω τα νέα. 12. Νομίζω ότι θα της αρέσει αυτό το έργο. 13. Αν μπορέσω, θα το κάνω. 14. Θα σας διορθώνω, αν κάνετε λάθη. 15. Αν δε μου πεις ότι το βιβλίο είναι πολύ καλό, δε θα το διαβάσω. 16. Θα του πω τους χαιρετισμούς σου αν τον δω. 17. Αν δε γυρίσει νωρίς, θα τον μαλώσω. 18. Θα με ξυπνήσεις αν μάθεις κάτι; 19. Δε θα τη γνωρίσω αν τη δω ύστερα από τόσα χρόνια. 20. Θα πάρω την ομπρέλα μου αν δω άσχημο τον καιρό.

14 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Αν είχαμε καιρό, (πηγαίνω) μαζί τους στο Πήλιο. 2. Αν διάβαζες, (παίρνω) καλύτερους βαθμούς. 3. Αν της έγραφαν πιο συχνά, δεν (ανησυχώ). 4. Αν δεν ήσουν αχάριστος, (μου, μιλάω) καλύτερα. 5. Αν (έρχομαι) μαζί μας, θα περνούσαμε πολύ ωραία. 6. Αν (φοράω) το πουλόβερ σου, δε θα κρύωνες. 7. Αν πηγαίναμε στο θέατρο χτες, (παίρνω) κι εσένα μαζί μας. 8. (Αγνοώ) το λάθος του, αν μπορούσα, αλλά μου είναι αδύνατο. 9. Σκέφτομαι πως αν δεν είχε τα δυο της εγγόνια, (είμαι) έρημη στον κόσμο. 10. (Του, γράφω) αν είχα τη διεύθυνσή του. 11. Αν (προσέχω) λιγάκι το φαγητό του και αν (κόβω) και το τσιγάρο, δε θα πάθαινε η καρδιά του. 12. Θα διαβάσω το περιοδικό, αν (βρίσκω) καιρό. 13. Αν τον δεις, (λέω) του ότι τον θέλω. 14. Αν είχα καιρό, (πηγαίνω) περίπατο. 15. Αν ήταν στο σπίτι, (ποτίζω) τα λουλούδια. 16. Πόσο κουρασμένος είμαι! Τι καλά (γυρίζω) στο σπίτι μου. 17. Δεν βλέπει, αν δε (φοράω) τα γυαλιά του. 18. Δε θα έπαιζα μαζί σου χαρτιά αν (ξέρω) ότι κλέβεις. 19. Αν δεν ήταν τόσο τίμιος, (κερδίζω) πολλά λεφτά. 20. Τι (κάνω) αν χαλούσε το αυτοκίνητό σου στη μέση του δρόμου; — (Τηλεφωνώ) για βοήθεια. 21. Σας αρέσει το κοτόπουλο με το παλιό κρασί; ρωτάει ο μαιτρ τον πελάτη. — (Μου αρέσει) περισσότερο, απαντάει εκείνος, αν το κοτόπουλο (είμαι) τόσο νέο, όσο το κρασί σας και το κρασί τόσων ετών όσο το κοτόπουλο...

15 *Перепишете предложения по образцу (αλλάξτε στο παρελθόν) и объясните их смысл, п.х.: Ο Παύλος είπε ότι θα της γράψει αύριο το πρωί. ⇨ Ο Παύλος είχε πει ότι θα της έγραφε την άλλη μέρα το πρωί. = Δεν της έγραφε ή δεν ξέρουμε τι έκανε.*

1. Πιστεύω ότι θα μας στείλει μήνυμα ή θα μας τηλεφωνήσει μόλις φτάσει. 2. Θα τηγανίσω ψάρια μόλις γυρίσω από τη δουλειά μου. 3. Νομίζω ότι θα είμαι πάντα νέος. 4. Της είπε ότι θα την περιμένει στο ζαχαροπλαστείο της γειτονιάς του. 5. Είναι σίγουρος ότι αυτή η δουλειά θα του δώσει πολλά χρήματα. 6. Είναι βέβαιο ότι κάποιο ψέμα θα μας πει και θα δικαιολογηθεί για μια ακόμη φορά. 7. Το καινούριο του βιβλίο δε θα μεταφραστεί στα γαλλικά αλλά στα αγγλικά. 8. Αν διάβαζες πιο συστηματικά, θα περνούσες τις εξετάσεις. 9. Έχουν πει ότι αυτό το εργοστάσιο θα χτιστεί μακριά από την πόλη μας. 10. Μου είπε ότι δε θα κάνει διακοπές φέτος το καλοκαίρι. 11. Θα το αγοράσω αν είναι φτηνό. 13. Θα πήγαινε στο Πολυτεχνείο αν ήταν καλός στα μαθηματικά. 14. Αν ο Γιάννης δούλευε σκληρά, θα πετύχαινε στην προσπάθειά του. 15. Θα την βοηθούσα αν μου το ζητούσε.

16 *Поставьте глаголы в правильной форме:*

1. Πολύ θα ήθελα να (γίνομαι) αρχιτέκτονας. Αλλά τότε που ήμουν νέος, χρειαζόταν πολλά λεφτά για να (σπουδάξω). 2. Καλύτερα (πηγαίνω) σ' εκείνη την ταβέρνα που (πηγαίνω) προχτές, παρά σ' αυτή εδώ που ήρθαμε τώρα. 3. Μακάρι να (δίνω, εμείς) αύξηση στο μισθό μας! 4. Τι καλά (επισκέπτομαι) και την Ακρόπολη, όταν πάμε στην Αθήνα. Μακάρι (βρίσκω) καιρό. 5. Αχ και (προσφέρω) ο Λεάνδρος (βοηθώ, εγώ). 6. Τι καλά (βαριέμαι) ο Σάκης και (φεύγω, εμείς). Δε μου αρέσει καθόλου αυτό το πάρτι. 7. Μακάρι (σκεφτομαι) μια φορά και τον εαυτό της. Όμως αυτή πρώτα για τους άλλους ενδιαφέρεται κι ας υποφέρει η ίδια. 8. Πώς θα ήθελες (περνώ) την αυριανή σου μέρα; — Θα (προτιμώ) (κοιμάμαι) μόνο παρά να κάνω οτιδήποτε. 9. Ο Θόδωρος (ταξιδεύω) στην Αίγυπτο το καλοκαίρι, ίσως μάλιστα (επισκέπτομαι) και κάποιες άλλες χώρες που είναι κοντά στην Αίγυπτο. — Πόσο (θέλω) (μπορώ) (ταξιδεύω) κι εγώ μαζί του! Τι λες, είναι δυνατό (μαζεύω) τα λεφτά για ένα τέτοιο ταξίδι ως το καλοκαίρι; 10. Αχ και (κερδίζω) η ομάδα μας αύριο! — (Κερδίζω), είμαι σίγουρος. Ποτέ δεν (χάνω) ως τώρα. 11. Ας μην (τελειώνω) ακόμη

οι διακοπές, ας (αρχίζω) τώρα. Ας (φεύγω) τώρα από τη δουλειά. Ας τους (αποχαιρετώ) κι ας μου (εύχομαι) όλοι να περάσω τις πιο όμορφες διακοπές μου. Όλα τα ωραία όμως (τελειώνω) γρήγορα, κι εγώ δεν (μπορώ) (ξεκουράζομαι) καλά. Και είναι πολύς καιρός ως το επόμενο καλοκαίρι! 12. Τι καλά (περνάω) στην Ιατρική Σχολή ο Μιχάλης. Το θέλει τόσο πολύ. 13. Μακάρι (αρραβωνιάζομαι) ο Λάκης με τη Σοφία. Είναι τόσο καλά παιδιά και οι δύο! — Δεν το ξέρεις; (Αρραβωνιάζομαι) χθες το βράδυ. 14. Αχ, πόσο (θέλω) (έχω) ένα σπιτάκι κοντά στη θάλασσα! (Πηγαίνω) εκεί κάθε σαββατοκύριακο, (έχω) και μια βάρκα και (ψαρεύω) τα γλυκά βράδια του καλοκαιριού! 15. Τι (θέλω) (τρώω) τώρα; — (Θέλω) ένα παγωτό σοκολάτα. 16. Θα είχα βρει εισιτήρια για το θέατρο αν (πάω) νωρίτερα. 17. Θα τον είχα πείσει αν (προσπαθώ) περισσότερο. 18. Θα τον έπαιρνα τηλέφωνο, αν (ξέρω) τον αριθμό του. 19. Ποιος σου φταίει; Αν δεν (βλέπω) τόσες ώρες τηλεόραση, τώρα δε (πονάω) τα μάτια σου! 20. Αν (έρχομαι) στο σινεμά μαζί μας, θα συναντούσες τον Παύλο. 21. Αν δεν έτρωγες τόσα γλυκά, δε (χαλάω) τα δόντια σου. 22. Βεβαίως και (σου, λέω) τα μυστικά μου, αν δεν τα 'λεγες πουθενά. 23. Αν είχα κοντά μαλλιά, δε (χρειάζομαι) να αγοράζω τόσα σαμπουάν. 24. Όσα και να μου δίνανε, δε (παίζω) σε κανένα τηλεπαιχνίδι. 25. Θα τα φτιάξω με την Εύα! — Εγώ στη θέση σου δε (τα φτιάχνω) ποτέ μαζί της.

17 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Αν δεν ήμουν απασχολημένος σήμερα το βράδυ, (πηγαίνω) στο σινεμά μαζί σου. 2. Αν (φταίω), ζήτησέ του συγγνώμη. 3. Αν βρεις καμιά ελεύθερη θέση, (κρατώ) την για μένα. 4. Αν δεν (υπάρχω) τόσα καυσαέρια, η ατμόσφαιρα θα ήταν πιο καθαρή. 5. Μακάρι (ανοίγω — άρνηση) ποτέ αυτή τη συζήτηση. 6. Η αστυνομία δε (ανακαλύπτω) τον κλέφτη αν αυτός δεν είχε αφήσει δακτυλικά αποτυπώματα. 7. Μακάρι (βρίσκω) οι γιατροί το φάρμακο του AIDS. (Σώζω) πολλούς ανθρώπους. 8. (Γελώ, τον) την Πρωταπριλιά, αν ήμουν βέβαιη ότι δε θα θύμωνε. 9. Θα με καταλάβαινες αν (προσέχω) περισσότερο. 10. Αν σου (λέω) τίποτε άσχημο για μένα, μην το πιστέψεις. 11. Θα σου το δώσω αν σε (βλέπω) το απόγευμα. 12. Αν έβρισκα δουλειά στην Ιταλία, (μένω) εκεί για πάντα. 13. Αν αργήσω, (με, περιμένω — άρνηση). 14. Αν το ξέρεις, (λέω) του το. 15. Δε χορταίνει αν δε (τρώω) τρία πιάτα φαγητό. 16. Αν μου (δίνω) 100€ προκαταβολή, μπορείτε να το πάρετε τώρα. 17. Θα κρυώσεις αν (φορώ) αυτό το κοστούμι. 18. Αν το τρένο είχε ένα λεπτό καθυστέρηση, (το, προλαβαίνω). 19. Αν (ξοδεύω) όλα τα λεφτά σου πριν το τέλος του μήνα, τι θα κάνεις μετά; 20. Αν (ζω) πριν από 100 χρόνια, δε θα είχαμε τόσες ανέσεις. 21. Αν δεν (ξεκινώ) νωρίς, θα είχες χάσει το αεροπλάνο. 22. Αν δεν έρθεις (χαλώ) η παρέα. 23. Αν δεν (κλέβω) εκείνο το αυτοκίνητο, δε θα ήταν τώρα στη φυλακή. 24. Θα ζούσε περισσότερο αν (προσέχω) την υγεία του. 25. Αν (αργώ) μια φορά ο καθηγητής, θα γλιτώναμε τα μαθηματικά δευτεριάρια.

18 Составьте предложения:

1. Αν είσαι τυχερός, ...	..... θα τον προλάβαινα.
Αν έτρεχα, ...	..... ειδοποίησέ με.
Αν μάθεις κάτι, ...	..... θα σου πέσει το λαχείο.
2. Θα σου το πω	..... αν βρούμε εισιτήρια.
Θα πάμε στο θέατρο	..... αν μου τον ετοιμάσεις.
Θα πω έναν καφέ	..... αν τον δω.
3. Αν έβρεχε, ...	..... πάρε την ομπρέλα μου.
Αν δεις ότι έχει συννεφιά, ...	..... θα σου γράψω.
Αν βρω καιρό, ...	..... θα έμενα σπίτι.

4. Θα ανησυχήσει	..... αν συνεχίσεις να γκρινιάζεις.
Θα φύγω	..... αν δεν πετύχεις;
Θα ξαναδώσεις εξετάσεις	..... αν δεν του τηλεφωνήσεις.
5. Δε θα το αποφάσιζα	..... αν δεν ήταν ευκαιρία.
Δε θα έφευγα	..... αν δεν είχε φάει πιο νωρίς.
Θα έτρωγε μαζί μας	..... αν τον έβρισκα.
6. Αν μου κάνατε μεγαλύτερη έκπτωση, ...	..... δε θα νιώσεις τη γεύση του.
Αν το καταπιείς αμέσως, ...	..... δε θα σου το συγχωρέσω.
Αν πάθει κάτι το παιδί, ...	..... θα το έπαιρνα.
7. Αν του μιλούσε ήρεμα, ...	..... θα πήγαινες γρηγορότερα.
Αν έκοβες δρόμο, ...	..... δε θα τελείωνε ποτέ.
Αν αδιαφορούσα κι εγώ για την υπόθεση, ...	..... δε θα καταλήγατε σε καβγά.
8. Δε θα το πετούσες	..... αν εννοείς εμένα.
Πες το καθαρά	..... αν το έκρινα σωστό.
Θα του το είχα δώσει	..... αν σου ήταν χρήσιμο.

19 Составьте предложения:

1. Αν πήγαινες τώρα στο σχολείο, ...	..... δε θα είχα ανάγκη τώρα.
2. Αν είχα ξυπνήσει πιο νωρίς, ...	..... δε θα είχες περάσει τις εξετάσεις.
3. Αν έβλεπες λιγότερες ώρες τηλεόραση, ...	..... θα ήσουν ο καλύτερος μαθητής.
4. Αν μου το είχες πει χθες, ...	..... δε θα είχα χάσει το λεωφορείο.
5. Αν διάβαζες λίγο περισσότερο, ...	..... δε θα έφευγε θυμωμένη.
6. Αν δεν είχες διαβάσει συστηματικά, ...	..... θα έφτανες πριν από τις δώδεκα.
7. Αν δεν της μιλούσες άσχημα, ...	..... θα έβρισκες φαγητό.
8. Αν ξεκινούσες αύριο στις εφτά, ...	..... θα είχες περισσότερους φίλους.
9. Αν ήμουνα τώρα στο Κάιρο, ...	..... σήμερα δε θα είχα πρόβλημα.
10. Αν είχα βάλει πέρσι τα λεφτά στο λογαριασμό, ...	..... θα έβλεπα τις πυραμίδες από το παράθυρο του ξενοδοχείου μου.

20 Поставьте глаголы в правильной форме:

1. Αν δε βρέξει το απόγευμα, (ποτίζω) εγώ τον κήπο. 2. Αν ήταν ο Γιώργος εδώ, (δίνω, εμείς) αμέσως την απάντηση. 3. Αν το ήξερα, δε (κάνω) λάθος. 4. Αν του είχες δανείσει λεφτά, δε (επιστρέφω, εσύ, αυτά) ως το τέλος του μήνα. 5. Αν ο καιρός ήταν καλός, σίγουρα (έρχομαι) με το αεροπλάνο. Ήταν όμως χάλια και φοβήθηκα. 6. Δε (πηγαίνω) ποτέ σ' εκείνο το ξενοδοχείο, αν ήξερα τις τιμές του. 7. Αν δεν πας καμιά φορά στο σπίτι της, δε (ξεναέρχομαι) αυτή στο δικό σου. 8. Αν ενδιαφερόσουν πραγματικά για μένα, όπως λες, (περιποιούμαι, εγώ) περισσότερο. 9. Ο πάγος θα λιώσει αν (ρίχνω) αλάτι πάνω του. 10. Θα τον προλάβαινα αν (τρέχω). 11. Αν δεν είχαμε αυτές τις βαριές σακούλες με τα ψώνια, (φτάνω) ήδη στο σπίτι, (ετοιμάζω) το φαγητό και τώρα (περιμένω) τον παππού και τη γιαγιά. 12. Αν (έρχομαι) κι ο Γιάννης μεθαύριο μαζί μου στην Ιταλία, (είμαι) μεγάλη βοήθεια για μένα. 13. Αν δε (γίνομαι) το δυστύχημα, (κάνω) μια πολύ ωραία εκδρομή. 14. Αν πηγαίναμε διακοπές στη θάλασσα, (μαθαίνω, εσύ) να κολυμπάς. 15. Θα ήταν στην ώρα τους στο ραντεβού αν (ξεκινώ) νωρίτερα από το σπίτι τους.

21 Закончите предложения:

1. Αν δεν του εξηγήσεις το πρόβλημά σου, ... 2. Δε θα θυμώσει αν ..... 3. Αν αλλάξεις δουλειά, ... 4. Αν πας στο γιατρό, ... 5. Είναι σίγουρος ότι θα τον πάρουν στη δουλειά αν ..... 6. Αν αγόραζες ένα σπίτι στην εξοχή, ... 7. Αν επιστρέψεις τα παπούτσια που πήρες, ... 8. Αν διάβαζες αυτό το βιβλίο για

Δημήτρης: Ουφ! Μακάρι (ζω — εμείς) στο μέλλον! Ποιος (νοιάζομαι) τότε για το Σωκράτη;
 Ελένη: Εγώ σου λέω ότι, ακόμα και τότε, το διαστημόπλοιό μας (λέγομαι) "Socrates"...

26 Заполните пропуски в тексте «Το μπάσκετ»:

Και ποιος δεν ξέρει το μπάσκετ; Στα ελληνικά το ...(1)... αυτό παιχνίδι λέγεται ...(2)... και ο ...(3)... του μπάσκετ καλαθοσφαιριστής. Όλοι όμως προτιμούν την ...(4)... λέξη, γιατί το μπάσκετ δεν είναι ελληνικό παιχνίδι. ...(5)... όμως που οι Έλληνες το αγαπούν πολύ. Μετά το ποδόσφαιρο, είναι ...(6)... ...(7)...

Το μπάσκετ ...(8)... με το πόλεμο γιγάντων. Πέντε ...(9)... και γιγαντόσωμοι παίζετε από τη μια ...(10)... και πέντε από την άλλη προσπαθούν να βάλουν την μπάλα μέσα ...(11)...

...(12)... ομάδα βάλει ...(13)... φορές την μπάλα στο καλάθι, είναι η νικήτρια. ...(14)... διαρκεί 40 λεπτά.

Αυτό που ...(15)... στο μπάσκετ περισσότερο είναι η ...(16)... ρίψη καλαθιών, ενώ δε συμβαίνει ...(17)... στο ποδόσφαιρο. Εκεί ...(18)... το μάτι σου να δεις ένα γκολ.

Αρνητικό ...(19)... στο μπάσκετ είναι το μπέρδεμα των παικτών κάτω από τις μπασκέτες έτσι, που δεν ...(20)... να δεις τι γίνεται. Όπως και να το ...(21)... όμως, το μπάσκετ είναι ένα ...(22)... παιχνίδι γρήγορο, έξυπνο και θεαματικό. Δε ...(23)... κι εσείς;

1. α) συνδετικό	β) συναρπαστικό	γ) συντηρητικό	δ) συνθετικό
2. α) χειροσφαίριση	β) αντισφαίριση	γ) υδατο-σφαίριση	δ) καλαθο-σφαίριση
3. α) ελλανοδίκης	β) κριτής	γ) προπονητής	δ) παίκτης
4. α) ελληνική	β) ξένη	γ) ίδια	δ) αρχαία
5. α) λήγει	β) τελειώνει	γ) φτάνει	δ) περισεύει
6. α) ο πιο δημοφιλής	β) το πιο δημοφιλές	γ) τα πιο δημοφιλή	δ) η πιο δημοφιλής
7. α) άθλος	β) αθλητής	γ) αθλητισμός	δ) άθλημα
8. α) μοιάζει	β) παίζει	γ) αγωνίζεται	δ) παίζεται
9. α) πανέτοιμοι	β) πανύψηλοι	γ) πάμπλουτοι	δ) πάμφτωχοι
10. α) τάξη	β) παρέα	γ) ομάδα	δ) συντροφιά
11. α) στο τέρμα	β) στο καλάθι	γ) στο στίβο	δ) στην παλαίστρα
12. α) Όποια	β) Η οποία	γ) Την οποία	δ) Της οποίας
13. α) λιγότερες	β) περισσότερες	γ) πολλές	δ) αρκετές
14. α) Ο αγώνας	β) Το διαγώνισμα	γ) Ο συναγωνισμός	δ) Το άθλημα
15. α) δυσκολεύει	β) απογοητεύει	γ) στενοχωρεί	δ) ενθουσιάζει
16. α) συνεχής	β) συνέχεια	γ) συνεχώς	δ) συνεχίζοντας
17. α) εκείνο	β) κανένα	γ) το ίδιο	δ) το άλλο
18. α) μαυρίζει	β) ασπρίζει	γ) πρασινίζει	δ) κοκκινίζει
19. α) πλεονέκτημα	β) μειονέκτημα	γ) ελάττωμα	δ) στοιχείο
20. α) προσπαθείς	β) θέλεις	γ) περιμένεις	δ) προλαβαίνεις
21. α) ξέρουμε	β) κάνουμε	γ) καταλάβουμε	δ) μάθουμε
22. α) φιλικό	β) συγγενικό	γ) ομαδικό	δ) μοναδικό
23. α) συμφωνείτε	β) διαφωνείτε	γ) προτιμάτε	δ) ακολουθείτε

27 Заполните пропуски возвратным местоимением о εαυτός μου в правильной форме:

1. Αυτός σκέφτεται μόνο ..... και κανέναν άλλο. 2. Υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι που μιλάνε με ..... 3. Όταν δεν προσέχετε τι τρώτε, κάνετε κακό σε ..... 4. Δυστυχώς ο άντρας μου δεν προσέχει καθόλου ..... 5. Μ' αυτά που κάνουν βάζουν ..... σε πολύ δύσκολη θέση. 6. Μερικές φορές προτιμώ να είμαι μόνος. Εγώ και ..... 7. Βάλτε ..... στη θέση μου και προσπαθείτε να καταλάβετε το πρόβλημά μου. 8. Σέβομαι ....., γι' αυτό δεν σου απαντάω. 9. Νομίζω, αγαπητέ μου, ότι πρέπει να δώσετε ..... ακόμα μια ευκαιρία. 10. Αντί να τα βάλει μ' αυτούς που την καταπιέζουν, τα βάζει με ..... 11. Όχι, δεν είσαι εγωίστρια. Είναι φυσικό να σκέφτεται κανείς και ..... πότε πότε. 12. Λοιπόν, λίγα λόγια για ..... 13. Τι σημαίνει για σένα «βελτιώνω .....»; — Σημαίνει να μπορώ να είμαι ..... 14. Ήμουν είμαι και θα είμαι πάντα .....! 15. Ανακαλύπτουμε ..... μέσα από τις σχέσεις μας με τους άλλους.

28 Раскройте скобки:

1. Σε (αρχαίος) (η Ελλάδα) η ολυμπιακή νίκη άπλωνε (η φήμη) (ο νικητής) ως (το πέρας — μн.) (ελληνικός) (ο κόσμος). 2. Άρρηκτα (δεμένος) με (το όνομα) (ο ολυμπιονίκης) ήταν και το όνομα (η πατρίδα) του. 3. Σε (παλιότερος) (ο χρόνος — μн.) πίστευαν ότι ο νικητής (панελληνιος) (ο αγώνας — μн.) ήταν όμοιος με (θεός) και επομένως χρειαζόταν (1) (ιδιαιτέρος) (η πύλη) για να μπει σε (η πόλη). 4. Ο νικητής πήγαινε πρώτα σε (κεντρικός) (η πλατεία) (η πόλη) του, μετά σε (ο ναός) (ο πολιούχος θεός) σε (ο οποίος) πρόσφερε θυσία. 5. Όλα έγιναν σύμφωνα με (το πρόγραμμα) (ο αγώνας — μн.). 6. (Ο αθλητής) άφησαν (αθλητικός) (αυτός) (η φόρμα) κοντά σε (η αφετηρία). 7. Σε (το αγώνισμα) (η σφυροβολία) (ο θεατής) πρέπει να βρίσκονται μακριά από (ο αθλητής) που ετοιμάζεται να ρίξει (η σφύρα). 8. Τα κύπελλα και τα βραβεία τα έβαλαν σε (το τραπέζι) σε (το κέντρο) (το στάδιο). 9. Με (η δύση) (ο ήλιος) (ο μαραθωνοδρόμος) πλησίαζαν (η είσοδος) (το στάδιο). 10. Σε (Ολυμπιακός) (ο αγώνας) (το Λονδίνο), το 1908, ο Ιταλός μαραθωνοδρόμος Πιέτρι, από (μεγάλος) (η κούραση) και από (η ζέστη) έπεσε σε (το έδαφος). 11. Ο αθλητής τιμωρήθηκε με (αποκλεισμός) για λήψη (απαγορευμένος) (ουσία — μн.). 12. Μετά (το τέλος) (ο αγώνας), (ο παίκτης) (η νικήτρια ομάδα) πήγαν προς (η εξέδρα) (ο θεατής) και χαιρέτησαν (ο οπαδός).

29 Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение «Καλλιπάτειρα»:

«Αρχόντισσα Ροδίτισσα, πώς μήκεες;
Γυναίκες διώχνει μια συνήθεια αρχαία εδώθε.»
«Έχω ένα ανίψι, τον Ευκλέα,
τρία αδέρφια, γιο, πατέρα ολυμπιονίκες.
Να με αφήσετε πρέπει, ελλανοδίκες,
και εγώ να καμαρώσω μες στα ωραία
κορμιά, που για το αγρίλι του Ηρακλέα
παλεύουν, θαυμαστές ψυχές αντρίκειες.
Με τες άλλες γυναίκες δεν είμαι όμοια:
στον αιώνα το σόι μου θα φαντάζει
με της αντρειάς αμάραντα προνόμια.
Με μάλαμα γραμμένος το δοξάζει
με αστραφτερό κατεβατό μαρμάρου
ύμνος χρυσός του αθάνατου Πινδάρου.»

Λορέντζος Μαβίλης

30 Προчитайте и перескажите текст:

Αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων

Όπως είναι γνωστό, η κύρια φιλοσοφία του Ολυμπιακού Κινήματος είναι η έντιμη, ευγενής άμιλλα στα αγωνίσματα των Αγώνων. Αυτή η ευγενή αντίληψη ακριβώς ώθησε το βαρόνο Πιερ ντε Κουμπερτέν να προσπαθήσει να αναγεννήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες για τη συναδέλφωση των αθλητών όλων των ηπειρών του πλανήτη μας. Έχοντας μελετήσει το αθλητικό κίνημα στην Αρχαία Ελλάδα, ο Πιερ ντε Κουμπερτέν πείστηκε ότι πρέπει να ιδρυθεί μια διεθνής οργάνωση, ικανή να συνενώσει όλα τα αθλητικά κινήματα των διαφόρων κρατών.

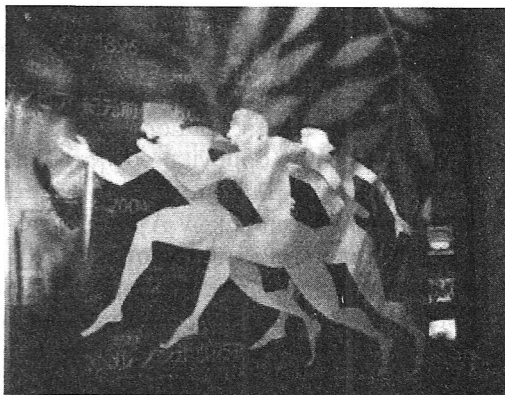
Με τέτοια πρωτοβουλία ο Πιερ ντε Κουμπερτέν έρχεται στη Σορβόνη το 1892, και εκεί το θαυμάσιο σχέδιό του «Αναγέννηση των Ολυμπιάδων» εξασφαλίζει τη θερμή υποστήριξη του φόρουμ. Αργότερα, με πρότασή του, τον Ιούνιο του 1894 πραγματοποιήθηκε το Α' Διεθνές Ολυμπιακό Συνέδριο όπου είχαν προσκληθεί επιστήμονες, παράγοντες του πολιτισμού και εκπρόσωποι των αθλητικών κύκλων 13 χωρών. Ο Πιερ ντε Κουμπερτέν απευθύνθηκε προς τους αντιπροσώπους με την ιδέα της αναγέννησης των Ολυμπιάδων, και η πρότασή του εγκρίθηκε ομόφωνα από όλους τους αντιπροσώπους.

Στη συνέχεια για τη νεοϊδρυθείσα Οργάνωση συγκροτήθηκε Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ). Σε ένδειξη σεβασμού προς το ένδοξο παρελθόν της Ελλάδας, αποφασίστηκε να διεξαχθούν οι Πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες στην πρωτεύουσα της Ελλάδας Αθήνα, τη γενέτειρα των αρχαίων Ολυμπιάδων.

Λοιπόν την ιστορική μέρα της 25^{ης} Μαρτίου του 1896 στην Αθήνα σε γιορταστική και πανηγυρική ατμόσφαιρα κηρύχτηκε η έναρξη των Α' Ολυμπιακών Αγώνων της σύγχρονης εποχής. Στο αρχαίο Ολυμπιακό ανακατασκευασμένο Παναθηναϊκό Στάδιο συγκεντρώθηκαν περίπου 80 χιλιάδες θεατές, οι οποίοι όρθιοι χαιρέτησαν την εκτέλεση του Ύμνου της Ελλάδας. Και μετά τους γιορταστικούς χαιρετισμούς αφέθηκαν ελεύθερα και πέταξαν στον ουρανό εκατοντάδες περιστέρια — σύμβολα της ειρήνης και ευτυχίας. Οι αγώνες άρχισαν — χρυσό μετάλλιο για την Ελλάδα κέρδισε ο ταχυδρόμος Σπύρος Λούης, ο οποίος τερμάτισε πρώτος στο μαραθώνιο μήκους 42 χλμ.

Στην εποχή μας οι Ολυμπιάδες, που αναγεννήθηκαν με πρωτοβουλία του βαρόνου ντε Κουμπερτέν, πορεύονται πανηγυρικά στον πλανήτη μας. Ο ιδρυτής του σύγχρονου ολυμπιακού κινήματος ντε Κουμπερτέν ήταν υποστηρικτής του συνδυασμού του αθλητισμού και της τέχνης. Και διατύπωσε και τις κύριες αντιλήψεις και το πνεύμα των Αγώνων: «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν μπορούν να αποτελούν προνόμιο μιάς χώρας ή φυλής, γιατί ανήκουν σε όλο τον κόσμο. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν έναν από τους τρόπους επίτευξης αλληλοκατανόησης του ονείρου της ανθρωπότητας για μια αιώνια και σταθερή ειρήνη».

από το λεύκωμα «ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

Λεξιλόγιο

έντιμος — честный
εξασφαλίζω — обеспечивать
πραγματοποιώ (B2) — осуществлять
απευθύνομαι — обращаться
πορεύομαι — идти, направляться

η αντίληψη — взгляд, точка зрения
η έγκριση — одобрение
ο παράγοντας — фактор; деятель
τερματίζω — заканчивать; финишировать
η αλληλοκατανόηση — взаимопонимание

31 Συμπληρωματικά κείμενα. Προчитайте самостоятельно, пользуясь словарем:

Οι πρώτοι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες

Οι πρώτοι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν το 1924 στο Σαμονί της Γαλλίας. Καθιερώθηκαν μετά από απαίτηση χωρών με ιδιαίτερα ανεπτυγμένο χειμερινό αθλητισμό, ώστε οι αθλητές των χειμερινών αθλημάτων να έχουν την ευκαιρία της συμμετοχής σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Μέχρι το 1922 οι θερινοί και οι χειμερινοί Αγώνες διεξάγονταν την ίδια χρονιά. Προκειμένου δύο τόσο μεγάλα αθλητικά γεγονότα να μη διεξάγονται σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, από το 1994 αποφασίστηκε οι χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες να τελούνται στο μέσον του διαστήματος ανάμεσα σε δύο θερινές διοργανώσεις.

Ολυμπιακός Ύμνος

Τον Ολυμπιακό Ύμνο έγραψε ο ποιητής Κωστής Παλαμάς και τη μουσική συνέθεσε ο Σπύρος Σαμαράς. Ο Ολυμπιακός Ύμνος παρουσιάστηκε για πρώτη φορά από τη φιλαρμονική ορχήστρα, που είχε συσταθεί από όλους τους μουσικούς συλλόγους της Ελλάδας, στις 25 Μαρτίου 1896, στην τελετή έναρξης των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, στο Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Η παρουσίασή του προκάλεσε τέτοια συγκίνηση και ενθουσιασμό στους θεατές, με αποτέλεσμα να ανακρουστεί άλλη μια φορά. Το 1958 αποφασίστηκε να καθιερωθεί ως επίσημος ύμνος του Διεθνούς Ολυμπιακού Κινήματος. Ο Ολυμπιακός Ύμνος έχει ως εξής:

Αρχαίο πνεύμα αθάνατο, αγνέ πατέρα
Του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού,
Κατέβα, φανερώσου κι άστραψε εδώ πέρα
Στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού.

Στο δρόμο και στο πάλεμα και στο λιθάρι,
Στων ευγενών αγώνων λάμψε την ορμή
Και με τ' αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
Και σιδερένιο πλάσε και άξιο το κορμί.

Κάμποι, βουνά και πέλαγα φέγγουν μαζί σου
Σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας ναός
Και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σου,
Αρχαίο πνεύμα αθάνατο, κάθε λαός.

Ολυμπιακή Φλόγα

Το άναμμα της φλόγας κατά την έναρξη των Αγώνων, η οποία θα μένει αναμμένη μέχρι το τέλος τους, ήταν μια παράδοση των αρχαίων Ελλήνων η οποία αναβιώνει και στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Η φλόγα ανάβεται από τις ακτίνες του ήλιου στο βωμό του ναού της Ήρας στην Ολυμπία, αρκετά πριν από την έναρξη κάθε Ολυμπιάδας. Η διαδικασία αυτή αποτελεί μέρος ενός σύνθετου τελετουργικού, το οποίο περιλαμβάνει την επίκληση και τον ύμνο στον Απόλλωνα. Η πρωθιέρεια, κρατώντας την αναμμένη δάδα, εισέρχεται στο στάδιο και στη συνέχεια την παραδίδει στον πρώτο δρομέα, για να ξεκινήσει η φλόγα το μακρινό ταξίδι της για την πόλη που θα φιλοξενήσει την Ολυμπιάδα.

Ολυμπιακός Όρκος

«Στο όνομα όλων των αθλητών, ορκίζομαι ότι θα συμμετέχουμε σε αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες, σεβόμενοι και μένοντας πιστοί στους κανόνες που τους διέπουν, αφιερώνοντας τους εαυτούς μας στην άθληση χωρίς ντόπινγκ και χωρίς χημικά υποκατάστατα, μέσα στο πλαίσιο του αληθινού φίλαθλου πνεύματος, για τη δόξα των αγώνων και την τιμή των ομάδων μας».

Η ιδέα της θέσπισης Ολυμπιακού Όρκου συζητήθηκε για 1^η φορά στη Μεσολυμπιάδα της Αθήνας, το 1906. Η ΔΟΕ εισήγαγε για πρώτη φορά τον όρκο των αθλητών στο πρόγραμμα των Ολυμπιακών Αγώνων του 1920, στην Αμβέρσα του Βελγίου.

Ολυμπιακό Σύνθημα

“Citius, Altius, Fortius” — «Πιο γρήγορα, Πιο ψηλά, Πιο δυνατά»

Διατυπώθηκε από τον Δομινικανό ιερέα Ανρί Ντιντόν και, από το 1894, με την ίδρυση της ΔΟΕ, έγινε επίσημο σύνθημα του Ολυμπιακού Κινήματος. Το σύνθημα αυτό προτρέπει τους αθλητές να ξεπεράσουν τον εαυτό τους, στο πλαίσιο της ευγενούς άμιλλας και σύμφωνα με το Ολυμπιακό πνεύμα.

Ολυμπιακή Σημαία

Η Ολυμπιακή Σημαία προστέθηκε από το Πιερ ντε Κουμπερτέν στο Ολυμπιακό Κογκρέσο και έκανε το ντεμπούτο της στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1920.

Οι 5 κύκλοι συμβολίζουν τις 5 ηπείρους: την Ασία, την Ευρώπη, την Αφρική, την Αμερική και την Αυστραλία. Πιστεύεται πως επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα χρώματα επειδή ένα τουλάχιστον από αυτά υπάρχει στη σημαία κάθε χώρας.

Κατά την τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων ο δήμαρχος της πόλης που φιλοξένησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες παραδίδει τη σημαία στο δήμαρχο της πόλης που θα φιλοξενήσει τους επόμενους Αγώνες.

32 Заполните пропуски фрагментами из текста А — Э (одна фраза лишняя):

Α. κατανίκησαν τους Πέρσες	Θ. Σ'αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες
Β. μετά την επιτυχία του	Ι. μετά τη μακροχρόνια παύση τους
Γ. να περνά από ένα σημείο	Κ. με τα χειροκροτήματα
Δ. Στις 13 Αυγούστου του 490 π.Χ.	Λ. και έκανε τη διαδρομή τρέχοντας
Ε. μετά τα άσχημα χρόνια που	Μ. κόντεψε να του βγει η ψυχή
Ζ. από ένα αρχαίο περιστατικό	Ν. και έπεσε νεκρός
Η. ανέλαβε να φέρει το μήνυμα	Ξ. ο οποίος κέρδισε

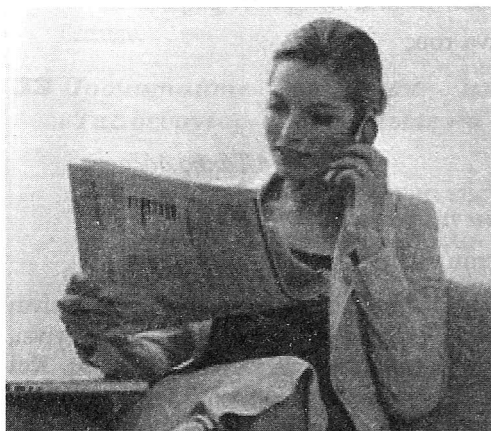
Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες 1, έγιναν το 1896 στην Ελλάδα. Ο τόπος διεξαγωγής τους ήταν η Αθήνα και ήταν ένα από τα λαμπρότερα γεγονότα 2 είχε περάσει η Ελλάδα.

Κεφάλαιο 22 Εργασία

Γραμματική: Повелительное наклонение Απλή προστακτική страдательного залога.
Прилагательные на -ων (-ουσα, -ον)

Διάλογος 1. Αναζητώντας δουλειά

Μαρία: Χαίρετε, κύριε.
Εργοδότης: Καλημέρα.
Μαρία: Εσείς είστε ο υπεύθυνος;
Εργοδότης: Ναι, εγώ είμαι.

Μαρία: Έμαθα από μια φίλη μου ότι ψάχνετε για μια σερβιτόρα.
Εργοδότης: Ναι, χρειάζομαι μια εργατική και τίμια κοπέλα. Έχεις ξαναδουλέψει σε μαγαζί;
Μαρία: Μάλιστα. Έχω δουλέψει και παλιότερα. Το περασμένο καλοκαίρι δούλεψα σε μια καφετέρια στην παραλία.
Εργοδότης: Είναι δύσκολη δουλειά. Φαίνεται πολύ μικρή. Πόσων χρόνων είσαι;

Μαρία: 22.
Εργοδότης: Πώς λέγεσαι;
Μαρία: Με λένε Μαρία.
Εργοδότης: Λοιπόν Μαρία, θα αρχίσουμε δοκιμαστικά και ύστερα βλέπουμε. Δουλεύουμε κάθε μέρα, εκτός την Κυριακή, 10:00 — 18:00. Από αύριο αρχίζεις δουλειά. Σύμφωνοι;
Μαρία: Εντάξει. Πόσο είναι το μεροκάματο;
Εργοδότης: Είναι 25€. Με υπερωρίες όμως παίρνεις παραπάνω. Θα αναλάβω και τα ένσημα του ΙΚΑ. Έχεις βιβλιário;
Μαρία: Ναι, βέβαια. Κάθε πόσο θα πληρώνομαι;
Εργοδότης: Το Σάββατο στο τέλος κάθε βδομάδας. Αύριο είναι Πέμπτη, άρα θα πληρωθείς το Σάββατο. Τέσσερα μεροκάματα γι' αυτή την εβδομάδα.
Μαρία: Τι άλλο χρειάζεται;
Εργοδότης: Φέρε μαζί σου την ταυτότητά σου και το βιβλιário του ΙΚΑ. Λοιπόν, τα λέμε αύριο.
Μαρία: Γεια σας και ευχαριστώ πολύ.

Λεξιλόγιο

ο εργοδότης — работодатель
εργατικός — работающий
δοκιμαστικός — испытательный, пробный
η υπερωρία — сверхурочная работа

ο υπεύθυνος — ответственный, начальник
τίμιος — честный
το μεροκάματο — дневная зарплата
τα ένσημα — отчисления в пенсионный фонд

Διάλογος 2. Ανεργία

Ο Αρμέν, ο Σπύρος και η Μελίνα είναι έξω από τον ΟΑΕΔ. Είναι νωρίς και τα γραφεία δεν έχουν ανοίξει ακόμα. Ο Αρμέν και η Μελίνα είναι μετανάστες. Ο Σπύρος είναι Έλληνας. Είναι άνεργος εδώ και μερικούς μήνες και έχει έρθει στον ΟΑΕΔ για να πάρει το επίδομα ανεργίας.

- Αρμέν: Ξένος κι εσύ;
Σπύρος: Όχι. Εγώ είμαι Έλληνας. Ήρθα να πάρω επίδομα ανεργίας, γι' αυτό τον μήνα. Εσύ από πού είσαι;
Αρμέν: Είμαι από την Αρμενία.
Σπύρος: Και η κοπελιά;
Μελίνα: Είμαι απ' την Αλβανία. Δούλευα μαζί με τον Αρμέν σ' ένα μαγαζί. Αλλά τώρα είμαστε και οι δύο χωρίς δουλειά. Αναρωτιόμασταν αν υπάρχει τίποτα στον ΟΑΕΔ και γι' αυτό ήρθαμε εδώ να δούμε.
Σπύρος: Δύσκολα τα πράγματα, παιδιά. Εγώ ψάχνω τέσσερις μήνες. Βαρέθηκα. Στο κάτω-κάτω η δουλειά είναι δικαίωμα κάθε ανθρώπου. Δεν έχω δίκιο;
Αρμέν: Και βέβαια έχεις. Αλλά τι μπορούμε να κάνουμε;
Σπύρος: Δεν ξέρω. Εγώ, πάντως αρνούμαι να δεχτώ ότι η ανεργία είναι... φυσικό φαινόμενο. Δεν είναι δυνατό να θέλεις να δουλέψεις και να μην μπορείς. Για να καταλάβεις, με το επίδομα που παίρνω, αν φάω έξω καμιά φορά, θα είναι για κανένα σουβλάκι.
Μελίνα: Έλα, μην παραπονιέσαι. Υπάρχουν και χειρότερα. Εμείς μένουμε έξι άτομα σε μια γκαρσονιέρα.
Σπύρος: Δεν το πιστεύω! Και πώς τα καταφέρνετε;
Αρμέν: Ο άνθρωπος καταφέρνει πολλά.

Λεξιλόγιο

η ανεργία — безработица

επίδομα ανεργίας — пособие по безработице

το φαινόμενο — явление

ΟΑΕΔ = Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού

Δυναμικού

άνεργος — безработный

ο μετανάστης — эмигрант

Διάλογος 3. Και ντύσου απλά. Άκουσες;

- κα Παπαιωάννου: Τι ώρα έχεις ραντεβού με τον διευθυντή προσωπικού;
Καίτη: Στις έντεκα.
κα Παπαιωάννου: Ετοιμάσου, λοιπόν. Είναι εννιά και μισή. Θέλεις μισή ώρα τουλάχιστον να πας.
Καίτη: Εντάξει βρε μαμά. Έχω καιρό ακόμα.
κα Παπαιωάννου: Ναι, ναι. Ξέρω πόση ώρα σου παίρνει να ετοιμαστείς. Είναι πολύ σημαντικό να είναι κανείς ακριβής στα ραντεβού του. Και μάλιστα σ' ένα τόσο σοβαρό ραντεβού. Τα έχουμε πει αυτά. Η πρώτη εντύπωση είναι ...
Καίτη: Αρχίσαμε το σεμινάριο πάλι.
κα Παπαιωάννου: Άντε, άσε τις εξυπνάδες και πλύσου τώρα που το μπάνιο είναι ελεύθερο.
Καίτη: Καλά, πάω. Έχει ζεστό νερό;
κα Παπαιωάννου: Βεβαίως. Το θερμοσίφωνο είναι αναμμένο εδώ και μια ώρα. Και ντύσου απλά, ε; Μη βάλεις τίποτε έξαλλο.

- Καίτη: Αμάν βρε μαμά. Με ζάλισες. Λες και είμαι κανένα κοριτσάκι 15 χρονών.
- κα Παπαιωάννου: Ξέρω εγώ τι σου λέω. Πες μου, θα σε πάει ο αδελφός σου ή θα πας με το λεωφορείο;
- Καίτη: Θα με πάει ο Σπύρος. Και θα με περιμένει για να φύγουμε μαζί.
- κα Παπαιωάννου: Ωραία. Τότε, θυμηθείτε στην επιστροφή να πάρετε ψωμί. Δεν έχουμε καθόλου. Και μη σκοτωθείτε με το αυτοκίνητο. Πες του να οδηγεί προσεκτικά.
- Καίτη: Μάλιστα, μαμά. Τίποτε άλλο;

Λεξιλόγιο

ο διευθυντής προσωπικού (= ο προσωπάρχης) — начальник отдела кадров

Γραμματική

Ποιητική μορφή Απλή προστακτική страдательного залога

Форма 2-го л. ед.ч. образуется от основы аориста действительного залога (без приращения ε-) при помощи окончания **-ου**:

ντύνομαι (ντύνω — έντυσα) ⇒ ντύσου (оденься)

χτενίζομαι (χτενίζω — χτένισα) ⇒ χτενίσου (причешись)

γράφομαι — γράψου (запишись), σκέφτομαι — σκέψου (подумай) и т.д.

Но: σηκώνομαι — σήκω

Форма 2-го л. мн.ч. образуется от основы аориста страдательного залога с помощью добавления **-είτε**:

ντύθηκα ⇒ ντυθείτε, γράψτηκα ⇒ γραφτείτε, σκέφτηκα ⇒ σκεφτείτε

Ударение в формах *απλή προστακτική* страдательного залога всегда ставится на предпоследнем слоге.

Примечания: а) Для выражения повелительного наклонения также используется *υποτακτική*: να ντυθείς / να ντυθείτε, να σκεφτείς / να σκεφτείτε

б) Отрицательная форма повелительного наклонения выражается с помощью *υποτακτικής*.

Παθητικά ρήματα 2-го спряжения образуют *απλή προστακτική* по тому же правилу, что и глаголы 1-го спряжения:

αγαπιέμαι (αγαπώ — αγάπησα) ⇒ αγαπήσου, αγαπήθηκα ⇒ αγαπηθείτε

εξηγούμαι (εξηγώ — εξήγησα) ⇒ εξηγήσου, εξηγήθηκα ⇒ εξηγηθείτε

Γлаголы, не имеющие действительного залога (т.н. *αποθετικά ρήματα*):

αισθάνομαι — αισθάνθηκα — (—) / αισθανθείτε

αναρωτιέμαι — αναρωτήθηκα — αναρωτήσου / αναρωτηθείτε

αρνούμαι — αρνήθηκα — αρνήσου / αρνηθείτε

ασχολούμαι — ασχολήθηκα — ασχολήσου / ασχοληθείτε

βιάζομαι — βιάστηκα — βιάσου / βιαστείτε

δέχομαι — δέχτηκα — δέξου / δεχτείτε

διηγούμαι — διηγήθηκα — διηγήσου / διηγηθείτε

επισκέφτομαι — επισκέφτηκα — επισκέψου / επισκεφτείτε

εργάζομαι — εργάστηκα — εργάσου / εργαστείτε

εύχομαι — ευχήθηκα — ευχήσου / ευχηθείτε

προσεύχομαι — προσευχήθηκα — προσευχήσου / προσευχηθήτε
 θυμάμαι — θυμήθηκα — θυμήσου / θυμηθείτε
 κοιμάμαι — κοιμήθηκα — κοιμήσου / κοιμηθείτε
 λυπάμαι — λυπήθηκα — λυπήσου / λυπηθείτε
 μεταχειρίζομαι — μεταχειρίστηκα — μεταχειρίσου / μεταχειριστείτε
 μιμούμαι — μιμήθηκα — μιμήσου / μιμηθείτε
 ντρέπομαι — ντράπηκα — (—) / ντραπείτε
 περιποιούμαι — περιποιήθηκα — περιποιήσου / περιποιηθείτε
 σέβομαι — σεβάστηκα — σεβάσου / σεβαστείτε
 σκέφτομαι — σκέφτηκα — σκέψου / σκεφτείτε
 στέκομαι — στάθηκα — στάσου / σταθείτε
 φέρομαι — φέρθηκα — φέρσου / φερθείτε
 φοβάμαι — φοβήθηκα — (φοβήσου) / φοβηθείτε

Причастия настоящего времени действительного залога

Глаголы 1-го спряжения образуют причастия с окончаниями -ων, -ουσα, -ον, глаголы Β1 — причастия на -ών, -ώσα, -ών, глаголы Β2 — на -ών, -ούσα, -ούν. Например: ενδιαφέρω ⇨ ενδιαφέρων (ενδιαφέρουσα, ενδιαφέρων), τρέχω ⇨ τρέχων (τρέχουσα, τρέχων)

κυβερνώ ⇨ κυβερνών (κυβερνώσα, κυβερνών)
 διαφωνώ ⇨ διαφωνών (διαφωνούσα, διαφωνούν)

Такие причастия обычно используются в качестве прилагательных и существительных, напр.: συμφέρων, ενδιαφέρων, επείγων, πρωτεύων, δευτερεύων, υπάρχων, (συμ)μετέχων, εφημερεύων, διανυκτερεύων, περιοδεύων, διδάσκων, λανθάνων, πρέπων, φλέγων, μέλλων, παρών, απών, κυβερνών, συμπαθών, κρατών и др.

Склонение отглагольных прилагательных на -ων, -ουσα, -ον

Ενικός αριθμός

Ον.	ο ενδιαφέρ <u>ων</u>	η ενδιαφέρ <u>ουσα</u>	το ενδιαφέρ <u>ον</u>
Γεν.	του ενδιαφέρ <u>οντος</u>	της ενδιαφέρ <u>ουσας</u>	του ενδιαφέρ <u>οντος</u>
Αιτ.	τον ενδιαφέρ <u>οντα</u>	την ενδιαφέρ <u>ουσα</u>	το ενδιαφέρ <u>ον</u>

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι ενδιαφέρ <u>οντες</u>	οι ενδιαφέρ <u>ουσες</u>	τα ενδιαφέρ <u>οντα</u>
Γεν.	των ενδιαφερό <u>ντων</u>	των ενδιαφερού <u>σών</u> *	των ενδιαφερό <u>ντων</u>
Αιτ.	τους ενδιαφέρ <u>οντες</u>	τις ενδιαφερού <u>σες</u>	τα ενδιαφέρ <u>οντα</u>

Аналогично склоняются: μέλλων, συμφέρων, πρωτεύων, δευτερεύων, διδάσκων, παρών, απών и др.

*Примечание: некоторые отглагольные прилагательные ж.р. на -ουσα не образуют *γενική πληθυντικού*.

Εργασία — Λεξιλόγιο

το έργο — работа, дело; произведение	η υπηρεσία — служба
η ασχολία — занятие	η απασχόληση — занятость; занятие, дело
απασχολημένος — занятой	η αγγαρεία — принудительный труд, обуза
πολύασχολος — очень занятой, перегруженный	το χαμαλίκι — тяжелая, черная работа
η υποαπασχόληση — неполная занятость	η ενασχόληση — занятие, работа

το πάρεργο — побочная, дополнительная работа (π.χ. το έχω ως πάρεργο)
 η προϋπηρεσία — опыт работы η θέση — место
 ο καταμερισμός εργασίας — разделение труда η σύμβαση εργασίας — трудовой договор
 το ωράριο — расписание, график работы η υπερωρία — сверхурочное время
 η εφημερία — дежурство εφημερεύω — дежурить
 έχω ως ασχολία / έχω ως κύριο έργο / έχω ως πάρεργο
 προσφέρω (= παρέχω) / ζητώ εργασία — предоставлять / искать работу
 απασχολούμαι / ασχολούμαι με ... εκτελώ / προσφέρω υπηρεσία
 υπηρετώ στη (στοιχειώδη) εκπαίδευση ασκώ επάγγελμα ή τέχνη
 δημόσιος / ιδιωτικός τομέας / υπάλληλος αναλαμβάνω υπηρεσία / καθήκοντα
 προάγομαι = παίρνω την προαγωγή — получить повышение
 προσλαμβάνω (προσέλαβα) брать на службу απολύω (απέλυσα) — увольнять
 προσλαμβάνομαι (προσλήφθηκα) απολύομαι (απολύθηκα)

Εργασία: κύρια *основная*, δευτερεύουσα *второстепенная*, χειρωνακτική / σωματική *физическая*, διανοητική / πνευματική *умственная*, μόνιμη *постоянная*, προσωρινή *временная*, καλλιτεχνική *художественная*, επαγγελματική *профессиональная*, ερασιτεχνική *любительская*, ημερήσια *дневная*, νυχτερινή *ночная*, καθιστική *сидячая*, εύκολη, δύσκολη, εντατική *напряженная*, εξαντλητική = πολύ κουραστική, καταναγκαστική *вынужденная*, δημόσια *государственная*, ιδιωτική *частная*, εθελοντική *добровольная*, παραγωγική *продуктивная*, επικερδής *доходная*, αποδοτική *прибыльная; продуктивная*

Ωράριο: μειωμένο, πλήρες, συνεχόμενο, διακεκομμένο / σπαστό, ελεύθερο
 έχω πλήρες ωράριο = έχω ολική απασχόληση κάνω υπερωρίες — работать сверхурочно
 έχω μειωμένο ωράριο = έχω μερική απασχόληση
 δουλεύω περιστασιακά — работать время от времени

κενή / χηρεύουσα θέση — вакантное место
 η απεργία — забастовка κηρύττω / σπάζω την απεργία = απεργώ
 ειδικευμένος — квалифицированный (*ανт. ανειδίκευτος*) με πείρα = έμπειρος, πεπειραμένος
 η πείρα = η εμπειρία — опыт ο / η ειδικός — специалист
 εργαζόμενος — работающий (*сущ. и прич.*) ο / η συνάδελφος — коллега
 ο συνεργάτης / η συνεργάτισσα — сотрудник ο / η υπάλληλος — коллега
 μόνιμος υπάλληλος (*ανт. έκτακτος υπάλληλος*, δουλεύω με σύμβαση)
 η ανεργία = η αναδουλειά η αγορά εργασίας — рынок труда
 η σταδιοδρομία = η καριέρα
 ο προϊστάμενος (η προϊσταμένη) — начальник
 ο υφιστάμενος (η υφισταμένη) — подчиненный
 ιεραρχικά ανώτερος ιεραρχικά κατώτερος
 ο / η επικεφαλής = ο υπεύθυνος το προσωπικό — штат, персонал
 ο διευθυντής / η διευθύντρια — директор
 ο διοικητής — управляющий, администратор
 ο υποδιευθυντής — зам. директора
 ο / η στέλεχος — руководитель ο / η πρόεδρος — президент, председатель
 ο / η τομεάρχης — зав. отделом ο / η τμηματάρχης — начальник сектора
 ο πρωτομάστορας — старший мастер, прораб ο αρχιεργάτης — бригадир
 ο εργολάβος — подрядчик ο (архι)τεχνίτης — (старший) мастер
 η αμοιβή оплата, вознаграждение, гонорар ο μισθός — зарплата, оклад
 πλούσια / πενιχρή αμοιβή — щедрая / скудная оплата
 Το προσωπικό του εργοστασίου απεργεί / κατέρχεται σε απεργία.
 Ο σύλλογος των υπαλλήλων αυτής της εταιρείας κάνει δίωρη στάση εργασίας.
 Αυτός ο εργάτης έχει μικρό ημερομίσθιο· δεν τα βγάζει πέρα με τα έξοδα του σπιτιού
 (= δεν του φτάνει ο μισθός του)

Μόλις διάβασα την αγγελία σας

Θόλου 102
Αθήνα, 10556

Προς τον
κ. Μ. Παπαδόπουλο
Τουριστικό Γραφείο Διογένης
Σταδίου 225
Αθήνα, Τ.Τ. 10559

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2006

Αγαπητέ κύριε Παπαδόπουλε,

Μόλις διάβασα την αγγελία σας στα χτεσινά «Νέα», και σας γράφω αμέσως γιατί ενδιαφέρομαι πραγματικά γι' αυτή τη θέση.

Όπως θα δείτε στο εσώκλειστο βιογραφικό σημείωμα, είμαι 25 χρονών, απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και της Σχολής Ξεναγών. Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου πήρα μέρος σε προγράμματα ανταλλαγών φοιτητών (από την Ιταλία, Αγγλία και Ισπανία), οργανώνοντας αρκετές από τις ξεναγήσεις και άλλες εκδηλώσεις (θεατρικές παραστάσεις, μια συναυλία κ.λπ.) Με τα ίδια αυτά προγράμματα βρέθηκα στη Γαλλία και την Ιταλία. Έτσι έμαθα αρκετά καλά τη νοοτροπία των ξένων φοιτητών και τα ενδιαφέροντά τους, και πιστεύω πως είμαι κατάλληλη για το είδος εργασίας που ζητάτε, καλύπτοντας συγχρόνως και θέματα ξενάγησης, αν χρειαστεί.

Εσώκλειω βιογραφικό σημείωμα και δύο συστατικές επιστολές.

Με εκτίμηση

(υπογραφή)

Μαρία Παπαδημητρίου

Βιογραφικό Σημείωμα

Γεννήθηκα στις 7-4-1983 στην Αθήνα, όπου και τελείωσα το Α' Λύκειο, το 2001. Φοίτησα στο Ιστορικό — Αρχαιολογικό τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (2001 — 2006) και στη Σχολή Ξεναγών (2003). Παράλληλα, συνέχισα να παρακολουθώ μαθήματα γαλλικής και αγγλικής γλώσσας, και πήρα τα πτυχία Sorbonne I (2002) και Cambridge Proficiency (2005).

Εργάστηκα ως ξεναγός στον αρχαιολογικό χώρο της Ολυμπίας (καλοκαίρια 2003, 2004) και ως αρχηγός εκδρομών και ξεναγός στο τετραήμερο γύρο της Πελοποννήσου που διοργάνωνε το πρακτορείο «Αναψυχή» (2004). Επίσης έχω εργαστεί στην Ευρωπαϊκή Παιδεία (γραφείο πληροφοριών για σπουδές στο εξωτερικό) από το 2004 ως το 2006 (εσώκλειστη συστατική επιστολή).

Τον τελευταίο καιρό εργάζομαι περιστασιακά ως επιμελήτρια — διορθώτρια σε χάρτες και οδηγούς της βόρειας Ελλάδας.

Συστατική Επιστολή

Η Μαρία Παπαδημητρίου εργάστηκε στο γραφείο μας από το 1985 ως το 1987, ενώ συγχρόνως ήταν φοιτήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών. Την προσλάβαμε ως τηλεφωνήτρια για τις απογευματινές ώρες, αλλά πολύ γρήγορα, χάρη στη συνέπεια και την υπευθυνότητά της, ερευνούσε η ίδια και έδινε την κατάλληλη λύση στα προβλήματα των φοιτητών. Είναι αγαπητή και φιλική με όλους, με πολλά ενδιαφέροντα και πρωτοβουλίες, και ιδιαίτερες ικανότητες στον οργανωτικό τομέα. Την συνιστώ ανεπιφύλακτα, πιστεύοντας ότι έχει όλα τα προσόντα για να αναλάβει τον τομέα των εκπαιδευτικών εκδρομών, και ότι ο ενθουσιασμός και οι γνώσεις της θα συμβάλουν στην επιτυχία του προγράμματος.

Γ. Χατζηπαπάς

(υπογραφή)

Διευθυντής

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (δείγμα)

1. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνοματεπώνυμο: *Αλέξανδρος Παπαδόπουλος*
Τόπος και ημερομηνία γέννησης: *Αθήνα, 14 Μαΐου 1969*
Διεύθυνση: *Καραντώνη 3, 81100 Μυτιλήνη*
Τηλέφωνο: *(0251) 28670*
E-MAIL: *alparp@aegean.gr*
Οικογενειακή κατάσταση: *Άγαμος*
Στρατιωτικές υποχρεώσεις: *Εκπληρωμένες (1994—1995)*

2. ΣΠΟΥΔΕΣ

1999 *Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μεταπτυχιακό στην Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση*
1998 *Πανεπιστήμιο Αιγαίου, πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων*
1987 *3^ο Λύκειο Μυτιλήνης*
Αριστείο και Βραβείο σε όλες τις τάξεις

3. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ — ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

4/1999: *Σεμινάριο Κατάρτισης «Ίδρυση, Οργάνωση και Λειτουργία Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων», 150 ώρες, Διοργάνωση ΝΕΛΕ*
5/1999: *Ημερίδα «Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Εξωτερικό»*
Διοργάνωση Γραφείου Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Αιγαίου, στη Ρόδο

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1998-σήμερα *Οργανισμός Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης ΟΕΕΚ*
ΙΕΚ Μυτιλήνης, Διδασκαλία του μαθήματος Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων

5. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλικά *Άριστο επίπεδο (πτυχίο Proficiency)*

6. ΆΛΛΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Άριστη γνώση λειτουργικών συστημάτων DOS και WINDOWS, λογισμικών πακέτων Word, Excel, PowerPoint, Access για Windows, υπηρεσιών δικτύου.

7. ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Διαθέσιμες εφόσον ζητηθούν

Ένα γράμμα

Προς
τη διαφημιστική εταιρία «Ηλιος»
Κολοκοτρώνη 35
ΤΚ 356 56

Πάτρα 25.06.2006

Κύριοι,

Έχω την τιμή να σας απευθύνω αυτό το γράμμα ζητώντας να θέσω υποψηφιότητα για τη θέση του διευθυντή σχεδιασμού και προγράμματος, που προκηρύξατε με δημοσίευσή σας στον τοπικό τύπο.

Όπως θα δείτε στο βιογραφικό σημείωμα που ακολουθεί, διαθέτω όλα τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψη της θέσης. Έχω σπουδάσει στο τμήμα Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και έκανα μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Αγγλία.

Εργάστηκα για δύο χρόνια σε ερευνητικό πρόγραμμα σε Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και τα τελευταία τρία χρόνια συνεργαζόμουν ως διοικητικό στέλεχος με μεγάλες διαφημιστικές εταιρίες στην Ελλάδα.

Πιστεύοντας ότι η αίτησή μου θα αντιμετωπιστεί ευνοϊκά, περιμένω την απάντησή σας.

Με εκτίμηση
Χρήστος Πλαστήρας

Απάντηση

Προς
τον κ. Χρήστο Πλαστήρα
Νόρμαν 36
TK 432 23, Πάτρα

Πάτρα 30.04.2006

Κύριε Πλαστήρα,

Ευχαριστώ σας ανακοινώνουμε ότι προσλαμβάνεστε στην εταιρία μας ως διευθυντής σχεδιασμού και προγράμματος.

Εκτιμήσαμε επαρκή τα προσόντα σας, τις σπουδές σας, και ιδιαίτερα την πείρα σας ως διοικητικό στέλεχος σε διαφημιστικές εταιρίες. Πιστεύοντας πως η απόδοσή σας στην εταιρία μας θα είναι ικανοποιητική, αποφασίσαμε την πρόσληψή σας.

Σας ευχόμαστε καλή συνεργασία και καλή επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνετε και σας παρακαλούμε την προσεχή Δευτέρα στις 10:00 η ώρα το πρωί να έρθετε να υπογράψετε το συμβόλαιο εργασίας.

Ο Διευθυντής
Πέτρος Αποστόλου

Ασκήσεις

1. Отвечьте на вопросы к диалогу «Αναζητώντας δουλειά»:

1. Πού θα δουλέψει η Μαρία; Τι δουλειά θα κάνει;
2. Πώς βρήκε τη δουλειά η Μαρία;
3. Τι άνθρωπο χρειαζόταν ο εργοδότης;
4. Πόσο χρόνων είναι η Μαρία;
5. Ποιο θα είναι το ωράριο εργασίας της;
6. Κάθε πότε θα πληρώνεται;
7. Τι άλλο θα αναλάβει να πληρώσει ο εργοδότης;
8. Τι ζήτησε ο εργοδότης από τη Μαρία;
9. Τι συμφωνία έκλεισαν; Τι θα πει «θα αρχίσουμε δοκιμαστικά»;
10. Είναι εύκολο να βρει κανείς δουλειά σήμερα; Γιατί;
11. Υπάρχει ανεργία στη χώρα σας; Ξέρετε σε τι ποσοστό βρίσκεται;
12. Όταν δεν έχει δουλειά, τι γίνεται;
13. Πόσο είναι το επίδομα ανεργίας στη χώρα σας; Για πόσον καιρό το παίρνει ο άνεργος;
14. Πόσοι άνθρωποι έχουν σταθερή δουλειά; Πόσοι δουλεύουν περιστασιακά;
15. Η ανεργία είναι μεγαλύτερη στους άντρες ή στις γυναίκες;

2 Повторите диалог «Αναζητώντας δουλειά» и составьте по этому образцу собственные диалоги.

3 Повторите диалог «Ανεργία» и ответьте, верны ли следующие высказывания:

1. Είναι νωρίς το πρωί.
2. Ο Σπύρος είναι μετανάστης.
3. Ο Αρμέν είναι Αλβανός.
4. Είναι και οι τρεις άνεργοι.
5. Και οι τρεις παίρνουν επίδομα ανεργίας.
6. Ο ΟΑΕΔ βρίσκει εργασία σε αυτούς που δεν έχουν.
7. Η ανεργία είναι φυσικό φαινόμενο.
8. Ο Σπύρος τρώει μόνο σουβλάκια.
9. Η Μελίνα μένει σε μια γκαρσονιέρα.
10. Η Μελίνα είναι ευχαριστημένη από το σπίτι της.

4 Повторите диалог «Και ντύσου απλά» и ответьте на вопросы:

1. Ποιος έχει ραντεβού; Η κυρία Παπαιωάννου ή η Καίτη;
2. Τι ώρα είναι το ραντεβού;
3. Η Καίτη δεν είναι έτοιμη ακόμα. Τι της λέει ακριβώς η μαμά της;
4. Πόση ώρα παίρνει συνήθως η Καίτη να ετοιμαστεί;
5. Η Καίτη δεν έχει πλυθεί ακόμα. Τι της λέει ακριβώς η μητέρα της;
6. Τι εννοεί η Καίτη, όταν λέει «αρχίσαμε το σεμινάριο πάλι»;
7. Η Καίτη θα πάει μόνη της με το λεωφορείο;
8. Τι ακριβώς της λέει η μαμά της για το ψωμί;
9. Τι της λέει για το αυτοκίνητο;
9. Πιστεύετε ότι είναι σωστό να είναι κανείς συνεπής στα ραντεβού του; Γιατί;

5 Заполните пропуски следующими словами в правильной форме: ΟΑΕΔ, γράφομαι, χάνω, βρίσκω, προσλαμβάνομαι, άνεργος, ανεργία, μισθός, πιστεύω, βρίσκω, εργασία, οικοδομή, εβδομάδα, αυτός, αντιμετωπίζω, δουλεύω, μηχανήμα, είμαι, εγκαθιστώ, δουλειά, μέρα, τέλος, απάντηση, εξωτερικό, συνθήκη, καιρός, γραφείο, αγγελία, εφημερίδα, ψάχνω

Είναι πολύ δύσκολο να βρούμε ..... σήμερα. .... πληθαίνουν κάθε ..... Είναι σημαντικό να έχουμε έναν καλό ....., καλές ..... και να μας αρέσει ..... που κάνουμε.

Ο Αλέξης και ο Βασίλης έχουν πέντε ..... στην Ελλάδα. Ήρθαν από ..... και ..... στην Αθήνα. .... ότι εδώ ..... πιο εύκολα τη δουλειά. Και οι δύο ..... το άγχος της ..... Πότε ..... δουλειά; Τι δουλειά ..... αυτή; Ρώτησαν σε ..... και πήραν αρνητική ..... και σ' ένα ..... που βρίσκει δουλειά στους άνεργους. Αγόρασαν και μια ..... και άρχισαν να ..... στις μικρές ..... Ευτυχώς δεν ..... τον ..... τους. Στο ....., βρέθηκε αυτό που ήθελαν. Ο Βασίλης θα δουλέψει εργάτης σε μια ..... Ο Αλέξης ..... σε μια εταιρία και ..... ως συντηρητής .....

6 Заполните пропуски в диалоге и воспроизведите его в лицах:

Υπάλληλος: ....., λέγετε παρακαλώ!

Κύριος Ν: Σας παίρνω για μια αγγελία που έχετε στον «Αγγελιοφόρο» και ζητάτε ..... Τόσο εγώ όσο και ..... είμαστε ..... και ενδιαφερόμαστε .....

Υπάλληλος: ..... πριν;

Κύριος Ν: ..... δουλέψαμε ως ..... Έχουμε δίπλωμα ....., αλλά ξέρουμε και να .....

Υπάλληλος: Η εργάσιμη μέρα ..... Πολύ συχνά όμως ..... Δέχετε;

Κύριος Ν: ..... Πόσο είναι .....

Υπάλληλος: ..... σ' εμάς είναι ..... συν τα ένσημα του ΙΚΑ. Έχετε .....

Κύριος Ν: .....

Υπάλληλος: Καλά. .... να υπογράψετε τη σύμβαση εργασίας. Μη ξεχάσετε .....

7 *Напишите автобиографию по образцу (см. Βιογραφικό Σημείωμα του Αλεξάνδρου Παπαδοπούλου).*

8 *Заполните пропуски словами: φαντάζομαι, φυσικά, άδεια, ενδιαφέρω, εργοδότης, γίνομαι, σύνταξη, αξίζω, μισθός, υπερωρίες, χαίρομαι*

Πώς ..... οι περισσότεροι νέοι μια καλή δουλειά; Μάλλον θέλουν να τους δίνει μεγάλο ..... και να είναι γρήγορη. Τι θα ..... μετά από 30 χρόνια δεν τους ..... καθόλου, γι' αυτό και δε σκέφτονται τη ...., θέλουν να δουλεύουν μόνοι τους και να μην έχουν έναν ..... πάνω απ' το κεφάλι τους. Θέλουν, όμως, να μπορούν να παίρνουν ..... όταν χρειάζονται και να μην κάνουν συχνά ..... Γιατί τι ..... να έχεις ένα ωραίο σπίτι και ένα καλό αυτοκίνητο όταν δεν έχεις χρόνο να τα .....;

9 *Прочитайте, озаглавьте и обсудите текст:*

Η εποχή μας, εποχή της τεχνολογίας και της ταχύτητας, δίνει τέλος σε πολλά προβλήματα, αλλά δημιουργεί κι άλλα καινούρια, μαζί με καινούριες ανάγκες και επιθυμίες.

Πολλά επαγγέλματα που υπήρχαν στο παρελθόν δεν χρειάζονται πια. Οι νέοι τώρα ζητούν επαγγέλματα πιο σύγχρονα. Κάτι που να χρειάζεται λιγότερη εργασία και να έχει μεγαλύτερο οικονομικό αποτέλεσμα, κάτι πιο κοντά στο νέο ρυθμό ζωής, πιο κοντά στα κομπιούτερς και στην τεχνολογική περιπέτεια. Όμως, η εργασία δεν είναι λιγότερη· είναι διαφορετική, πιο σκληρή. Ο κόσμος γεμίζει με διευθυντές και ανθρώπους της καριέρας. Υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός. Μπορεί η τεχνολογία να καλυτερεύει τη ζωή μας, αλλά συγχρόνως δημιουργεί οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα.

10 *Отвечьте на вопросы:*

Τι θέλει να γίνει ένας νέος σήμερα; Τι δεν τον ενδιαφέρει καθόλου; Ποια επαγγέλματα χάνονται; Βάλτε το καθένα από τα παρακάτω στη στήλη που νομίζετε ότι ταιριάζει.

προγραμματιστής, γιατρός, γραμματέας, δικηγόρος, φούρναρης, ταξιτζής, κουρέας, γαλατάς, ηθοποιός, έμπορος, κομμωτής, τσαγκάρης, μάνατζερ, κτηματομεσίτης, υδραυλικός, ρολογάς, κηπουρός, ψαράς, οδηγός, εφαρμοστής, οικοδόμος, επιχειρηματίας, καθαριστής, πωλητής, σκουπιδιάρης, ταμίας, ράφτης, τροχονόμος, υπάλληλος γραφείου, γεωπόνος, ταχυδρόμος, κτηνίατρος, εκπαιδευτικός, λογιστής, φούρναρης (αρτοποιός), πυροσβέστης, μάγειρας, μηχανικός, πλασιέ, θυρωρός, μογατζής (ελαιοχρωματιστής), μανάβης, υφαντουργός, μαραγκός (ξυλουργός), σερβιτόρος, μηχανοδηγός, πιλότος, διαφημιστής, ανθοκόμος, ζωγράφος, οικονομολόγος, κοινωνιολόγος, νομικός, επιστήμονας, αρχαιολόγος, καλλιτέχνης, κριτικός, δημοσιογράφος, διπλωμάτης, τηλεφωνήτρια, σχεδιαστής, αστυφύλακας, τραπεζίτης, ιδιωτικός υπάλληλος, αρχιτέκτονας

11 *Побеседуйте на тему: «Ποια δουλειά μου /σου ταιριάζει;»*

Όταν ο μισθός είναι καλός / μου αφήνει ελεύθερο χρόνο και δεν κάνω υπερωρίες (δουλειά με λίγες ώρες εργασίας) / ταξιδεύω συχνά / δουλεύω πάντα στο ίδιο μέρος / χρειάζεται να κάνω καινούρια πράγματα / κάνω τα ίδια πράγματα κάθε μέρα / δουλεύω μόνος και κάνω ό,τι θέλω / δουλεύω ομαδικά / μπορώ να κάνω γρήγορα την καριέρα μου (έχω προοπτική εξέλιξης) και όλοι με γνωρίζουν / μπορώ να παίρνω εύκολα άδεια / ο εργοδότης μου με αφήνει ελεύθερο να δουλεύω όπως

θέλω / όταν ο εργοδότης μου εξηγεί ακριβώς τι πρέπει να κάνω / ξέρω ότι η δουλειά είναι μόνιμη / ξέρω ότι μπορώ ν' αλλάξω δουλειά όποτε θέλω / ξέρω ότι θα πάρω μεγάλη σύνταξη / η δουλειά είναι κοντά στο σπίτι μου / η δουλειά είναι υπεύθυνη / δεν έχω ευθύνες / έχω καλούς συναδέλφους / με ενδιαφέρει αυτό που κάνω / η δουλειά είναι κοινωνικά καταξιωμένη

12 Составьте устный рассказ на одну из следующих тем: а) «Τι θέλω να γίνω;», β) «Αν δεν ασκούσα το επάγγελμά μου, θα ήθελα να ήμουν ...»

13 Ролевая игра «Συνέντευξη»:

- α) Είδατε μια αγγελία στην εφημερίδα «Αγγελιοφόρος» για τη θέση του υποδιευθυντή Δημόσιων Σχέσεων. Απαντήσατε γραπτώς και τώρα έχετε μια συνάντηση με τον διευθυντή προσωπικού που σας κάνει διάφορες ερωτήσεις. Απαντήστε στις ερωτήσεις του και προσθέστε ό,τι άλλο νομίζετε πως χρειαστεί.
- β) Είστε διευθυντής προσωπικού σε μια εταιρία που χρειάζεται να προσλάβει κάποιον για τη θέση του υποδιευθυντή Δημόσιων Σχέσεων. Για τον λόγο αυτό βάλατε μια αγγελία στην εφημερίδα. Τώρα έχετε συνάντηση με έναν από τους υποψηφίους. Του κάνετε ερωτήσεις για να συμπληρώσετε την αίτηση προσλήψεως. Στο τέλος της συνάντησης του λέτε ότι μάλλον θα προσληφθεί και ότι θα τον ειδοποιήσετε γραπτώς σε λίγες μέρες.

14 Вы ищете работу. Ответьте письменно на одно из следующих объявлений (письмо и рекомендация).

Αγγελίες

Πτυχιούχος μηχανολόγος μηχανικός αυτοκινήτων με καλά αγγλικά και γνώση η/υ ζητείται για τη θέση υπεύθυνου τεχνικής εξυπηρέτησης αντιπροσωπείας αυτοκινήτων Τ.Θ. 50103

Προγραμματιστής ζητείται από μεταφραστική εταιρία για μόνιμη πλήρη απασχόληση 2310 — 678 901

Τεχνικός Η/Υ πεπειραμένος ζητείται για εγκατάσταση λειτουργικών συστημάτων της Microsoft, εγκατάσταση περιφερειακών, καλή γνώση Internet. Απαραίτητα: δίπλωμα αυτοκινήτου και εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις Αποστολή βιογραφικών E-mail: ...

Γραμματείς ζητούνται από τα κέντρα ξένων γλωσσών Άσσος για το τμήμα ενημέρωσης και εγγραφών. Απαιτούμενα προσόντα: αποδεδειγμένες γνώσεις ξένων γλωσσών και η/υ, επικοινωνιακές και οργανω-

Καθηγήτριες έμπειρες αγγλικών γερμανικών καθώς και καθηγητές Πληροφορικής (πτυχιούχοι) ζητούνται από μεγάλο φροντιστηριακό οργανισμό Αποστολή βιογραφικών E-mail: ...

Υπεύθυνος/η διανομών διαφημιστικών

εντύπων ζητείται από μεγάλη εταιρία για πλήρη απασχόληση Ηλικία 28-35 ετών. Κάτοχος Ι.Χ. αυτοκινήτου πολύ καλή γνώση η/υ επιθυμητή γνώση αγγλικών. Απαραίτητη εργασιακή εμπειρία. Προσφέρονται αμοιβές ανάλογα προσόντων. Βιογραφικά στο FAX ...

Υπεύθυνο για κατάσταση λιανικής ζητεί ομώνυμη εταιρία ρούχων. Απαραίτητα προσόντα: Ηλικία έως 36 ετ. Τουλάχιστον τριετής επιτυχημένη προϋπηρεσία σε ανάλογη θέση, βασικές γνώσεις η/υ. Καθαρές αποδοχές αναλόγως προσόντων από 800€.

Στείλτε πλήρες βιογραφικό στο ...

τικές ικανότητες και προϋπηρεσία σε αντίστοιχη θέση. Προσφέρονται άριστο περιβάλλον εργασίας, υψηλές αποδοχές, ασφάλιση. Τηλ. ...

Μεγάλη ξενοδοχειακή μονάδα ζητά βοηθό προϊσταμένου τεχνικού τμήματος με εμπειρία στη συντήρηση Η/Μ, εξοπλισμού και γνώσεις χειρισμού η/υ. Η γνώση της γερμανικής γλώσσας θα θεωρηθεί πρόσθετο προσόν. Τηλ. ...

Πωλητές διαφημιστές ζητούνται από αλυσίδα καταστημάτων. Υψηλές αμοιβές, άριστο περιβάλλον, πρωινή δουλειά. Εμπειρία επιθυμητή (όχι απαραίτητη) Τηλ. ...

Οδηγός με επαγγελματικό δίπλωμα γ' κατηγορίας ζητείται για διανομή. Τηλ. ...

Διανομέας με δικό του μηχανάκι και δίπλωμα ζητείται για Δυτική Θεσσαλονίκη. Ωράριο πρωινό βραδινό. Μισθός συν ΙΚΑ. Κατά προτίμηση Έλληνας. 2310-123456

Επιπλοποιός συνταξιούχος ζητείται για ημιαπασχόληση. Τηλ. ...

Κοπέλα που να γνωρίζει από αρχιτεκτονική και η/υ ζητείται για ημιαπασχόληση από τεχνική εταιρία. Τηλ. ...

Ηλεκτροσυγκολλητής και τεχνίτης ζητούνται από εργοστάσιο παραγωγής προϊόντων αλουμινίου. Τηλ...

Πλακάς και υδραυλικός ζητούνται από εταιρία πλακιδίων και ειδών υγιεινής. Τηλ. ... ώρες 9—16.00

Γραφίστας κύριος ή κυρία έως 27 ετών για κάλυψη σχετικής θέσης σε διαφημιστική εταιρία Ολική απασχόληση. Απαιτείται σχετική εμπειρία/προϋπηρεσία, ευρεία γνώση των σχετικών εφαρμογών, γνώση αγγλικών, επαγγελματική νοοτροπία και οργανωτική ικανότητα, Θα εκτιμηθούν σχετικές σπουδές και δραστηριότητες. Κωδικός θέσης: ΦΑΤ42 FAX ...

Άτομο ζητείται από διαφημιστική εταιρία για το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών με απαραίτητη προϋπηρεσία. Απαιτούμενα προσόντα: άνεση στην επικοινωνία, άριστη γνώση διαφημιστικής αγοράς, δίπλωμα αυτοκινήτου. Προσφέρουμε υψηλό μισθό, προοπτική εξέλιξης. Τηλέφωνο επικοινωνίας: ...

Στελέχη ηλικίας μέχρι 35 ετών κάτοχοι Ι.Χ., γνώσεις Η/Υ, ευχέρεια λόγου, καλή εμφάνιση ζητούνται από κτηματομεσιτική εταιρία. Ποσοστά, bonus. Αποστολή βιογραφικών e-mail **Σερβιτόροι/ες** με εμπειρία ζητούνται από εστιατόριο πολυτελείας στο κέντρο της πόλης. τηλ ...

Κυρία εσωτερική χωρίς υποχρεώσεις ζητείται σε χωριό κοντά στη Θεσσαλονίκη για φροντίδα ηλικιωμένης κατάκοιτης κυρίας. 678-1234.567

Κυρία ζητείται για φύλαξη παιδιού στην περιοχή της Καλαμαριάς Τηλ...

Οικιακή βοηθός ζητείται από οικογένεια με 2 μικρά παιδιά. Παρέχεται διαμονή. Τηλ. ...

CYPRUS AIRWAYS

Αντιπρόσωπος Πωλήσεων

Οι Κυπριακές Αερογραμμές ζητούν Αντιπρόσωπο Πωλήσεων με έδρα την Θεσσαλονίκη
Απαιτούμενα προσόντα

*Απολυτήριο Λυκείου *Άριστη γνώση Ελληνικών και Αγγλικών, σε προφορικό και γραπτό λόγο

*Άριστη γνώση και χειρισμό προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών *Καλή εμφάνιση

*Ηλικία μέχρι 40 ετών *Προϋπηρεσία σε ταξιδιωτικό γραφείο ή αεροπορική εταιρία

*Δυνατότητα επαγγελματικών ταξιδιών σε διάφορα μέρη της Ελλάδας

Τα ακόλουθα προσόντα θα εκτιμηθούν θετικά

*Προϋπηρεσία στον τομέα πωλήσεων *Έφεση στην εξυπηρέτηση πελατών

* Πτυχίο Τουριστικών Επαγγελμάτων

Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να αποστείλουν τα βιογραφικά τους μέχρι τις 28 Ιουλίου 2006.

Υπόψιν: Κας Μάρθας Πολεμίτου

Φιλελλήνων 25, Τ.Κ. 10557, Φαξ: 210 1234567 e-mail: marthapolem@tourism.com

15 Προчитайте текст:

Ζητούνται υπάλληλοι

Γύρισε τις σελίδες της εφημερίδας και βρήκε εκεί που λέει ΖΗΤΟΥΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ. Ολόκληρη σελίδα ΖΗΤΟΥΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ. Μόνο κάτω κάτω έχω μια κολονίτσα που λέει ΣΚΑΦΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ. (Είπα στον πατέρα να μου δώσει εμένα να διαβάζω. Πήρα κι ένα στυλό απ' τη σάκα μου. Θα σημειώναμε όσες δουλειές κάνουνε για τον πατέρα). Εγώ θα διαβάζω δυνατά και ο πατέρας θα μου λέει να σημειώνω. Μόνο την αρχή θα διαβάζω. Μη χρονίσουμε...

«Λοιπόν... Επιπλοποιός, ταπετσιέρηδες, ζητείται βοηθός μαγειρόν, από Α.Ε. ετοιμών ενδυμάτων ζητείται κυρία, ζητείται αναλυτής προγραμματιστής, καθαρίστρια, πωλήτρια πεπειραμένη (ανησυχώ γιατί δε βλέπω τίποτα που να κάνει για τον πατέρα). Ζητούνται νέοι, νέες, εξαιρετικά ταλέντα χορού, λόγου. Ασχοληθούν μελλοντικά θέατρο, συμμετάσχουν θέατρο νέων. Μισθός, μέλλον...» Άκου, πατέρα...

— Έλα, Αστραδενή, παρακάτω. Δε μας νοιάζουν αυτά.

— Καλά, συνεχίζω... «Γραμματείς εμφανίσιμες, γυναίκα εξωτερική...» να πατέρα, βρήκα!... «υπάλληλος — συνεργάτης, κύριος 25 — 35 χρονών, με ευχάριστη προσωπικότητα δι' επίσκεψιν πελατών, με απολυτήριο Γυμνασίου...»

— Προχωρώ... «Το Σούπερ Μάρκετ Μόδας ζητά πεπειραμένη πωλήτρια Ταπετσιέρηδες από βιομηχανία. Σερβιτόρος. Οδηγός για σχολικό... Είστε δραστήριος, έξυπνος, ευγενικός; Έχετε ευχέρεια λόγου; Εάν ναι, τώρα είναι η ευκαιρία να κερδίσετε όσα χρήματα θελήσετε εσείς... Φανοποιός για συνεργείο αυτοκινήτων και βοηθός μηχανικού».

— Ναι, αυτό σημείωσε, λέει ο πατέρας.

— «Χειριστές ανυψωτικών. Εργάτες χωρίς στρατιωτικές υποχρεώσεις παρά της ΒΕΠ, Ψυγεία οχημάτων...»

— Σημείωσέ το αυτό!

— «Λαμαρινάδες, τζαμάδες, ηλεκτρονικός, λουστραδόρος, πρεσαδόρος, πουκαμισάδες...»

Ευγ. Φακινού, «Αστραδενή», διασκευή

16 Просклоняйте словосочетания: ο επιτυχών μαθητής, η απούσα φοιτήτρια, το πρωτεύον μάθημα, ο ενδιαφέρων άνθρωπος, η συμφέρουσα δουλειά, το μέλλον πρόβλημα

17 Раскройте скобки:

1. Αυτή η ιστορία είναι πολύ (ενδιαφέρων). 2. Τον παππού τον ανησυχεί πολύ η (παρών, οικονομικός) κατάσταση. 3. Πόσους Έλληνες (συγγραφέας) ξέρεις; 4. Είναι αλήθεια ότι όλοι (εισαγγελέας) είναι πολύ ανήμποροι; 5. Παιδιά, ποιοι είναι (απών) σήμερα; 6. Σπουδάζει σε μια σχολή (γραμματέας) και πιστεύει ότι θα βρει δουλειά αμέσως. 7. Η ιστορία και τα αρχαία είναι (πρωτεύων) μαθήματα. 8. Μαρία Παπαδημητρίου; — «(παρών)». Κώστας Αγγελόπουλος; — «(παρών)». 9. Οι όροι εργασίας δεν είναι καθόλου (συμφέρον), γι' αυτό θέλω να το ξανασκεφτώ πριν αποφασίσω. 10. Ο Παππούς πιστεύει ότι οι σημερινοί νέοι είναι (τεμπέλης). 11. Πιστεύετε ότι οι γυναίκες είναι (κουτσομπόλης); 12. Εδώ δεν έχουμε ασχοληθεί με τα (πρωτεύων) προβλήματα του χωριού, και θα μιλήσουμε για (δευτερεύων); 13. Αυτά τα λεφτά είναι για (τρέχων) λογαριασμούς. 14. Όλα αυτά είναι πολύ (ενδιαφέρων) πράγματα. Ποιος σου τα είπε; 15. Το μαγαζί (μπακάλης) μας θα γίνει κατάστημα ρούχων. Η γιαγιά μου, που πηγαίνει μόνο σε (μανάβης) και όχι στο

σούπερ μάρκετ θα στενοχωρηθεί πολύ. Στα μαγαζιά (μανάβης) οι πελάτες μάθαιναν και τα νέα (γειτονιά). Τι μπορείς να μάθεις σ' ένα σούπερ μάρκετ; 16. Η τιμή ήταν (συμφέρων), γι' αυτό το αγοράσαμε. 17. Η (μέλλων) πεθερά μου είναι νεότερη από τη μητέρα μου. 18. Η αδερφή του ήταν συνήθως (απάν) στις δύσκολες στιγμές της ζωής του. 19. Το γραφείο του (εφημερεύων) γιατρού βρίσκεται στον πρώτο όροφο. 20. (Λανθάνων) η γλώσσα την αλήθεια λέει. (παροιμία)

18 Запомните случаи употребления *ως / σαν*:

Βγήκε ως τη μέση του δρόμου. Η είδηση έφτασε ως το χωριό. Το αμπέλι εκτείνεται ως εκεί. Με κοίταξε από την κορυφή ως τα νύχια.

Έμεινε ξύπνιος ως τα ξημερώματα. Δουλεύω από το πρωί ως το βράδυ.

Θα λάβετε την απάντηση ως την Πέμπτη. Θα σ' το έχω έτοιμο ως μεθαύριο.

Θα μου χρειαστούν ως εκατό ευρώ. Ήταν παρόντες ως είκοσι φοιτητές.

Υπηρέτησε ως αστυνομικός στην Αθήνα. Η κουζίνα χρησίμευε ως τραπεζαρία. Μας τον παρουσίασαν ως αστυνομικό. Ο Νίκος ως καθηγητής πρόσφερε πάρα πολλά. Η εκλογή του Βασίλη ως προέδρου της εταιρίας ήταν σημαντικό γεγονός. Το ταλέντο του ως ηθοποιού ήταν ανεπανάληπτο.

σαν + ονομ. χωρίς άρθρο, σαν + αιτιατ. με άρθρο

Φωνάζει σαν γάιδαρος (σαν να ήταν ο ίδιος γάιδαρος). Φωνάζει σαν το γάιδαρο (με τον τρόπο που φωνάζει ένας γάιδαρος). Τρώει σαν το γουρούνι. Είναι εργατικός σαν τον αδερφό του. Είναι ψηλός σαν (κι) εσένα. Συμπεριφέρεται σαν να είναι πρωθυπουργός.

Σαν (=αφού, επειδή) με ρωτήσατε, θα σας πω τι έγινε. Σαν (=αν, εάν, άμα) θέλεις, έλα κι εσύ μαζί μας. Σαν (=όταν) με είδε να έρχομαι, έτρεξε γρήγορα κοντά μου.

όπως + ονομ. με άρθρο = σαν + αιτιατ. με άρθρο

Είναι ψηλός όπως ο πατέρας του (= σαν τον πατέρα του).

Ντύνεται όπως η μάνα της (= σαν τη μάνα της).

19 Заполните пропуски «ως» или «σαν»:

1. Με μεγάλη μας χαρά σας χαιρετούμε, κύριε Νικολόπουλε, ... υπουργό. 2. Τότε αναγνωρίστηκε η Ελλάδα ..... ανεξάρτητο κράτος. 3. Στην Τράπεζα εξυπηρετήθηκε από μια κυρία ..... εσάς. 4. .... έμαθε την αλήθεια, πικράθηκε. 5. .... ενήλικος πρέπει να αναλάβεις την ευθύνη σου. 6. Είναι ευγενικός ..... ένα σημείο. 7. Θα τελειώσω την εργασία μου ..... το τέλος του μήνα. 8. .... δήμαρχος έκανε πολλά έργα. 9. Τον πρόσεχε ..... δικό της παιδί. 10. Απέχει ..... πέντε χιλιόμετρα από την πόλη. 11. Πεινάω ..... λύκος. 12. Είναι έξυπνος ..... τον πατέρα του. 13. .... τι δώρο θέλεις για τη γιορτή σου; 14. Έχει δικαίωμα ..... προς αυτό το θέμα. 15. .... θέλεις, έλα μαζί μας. 16. Η ελληνική τέχνη έφτασε ..... τα βάθη της Ανατολής. 17. .... μαθητής υπήρξε άριστος. 18. Δανείστηκε για λίγο έναν φορητό υπολογιστή και δεν το επιστρέφει, αλλ' αντίθετα τον χρησιμοποιεί ..... δικό του. 19. Υπηρέτησε ..... αξιωματικός. 20. Ο προϊστάμενος θεωρεί τον άντρα μου ..... τον καλύτερο υπάλληλο της υπηρεσίας τους. 21. .... από το θαύμα πέτυχα στο διαγωνισμό για την πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο. 22. Ο Αριστείδης, βαθύς γνώστης των πραγμάτων στα Λογιστικά, δέχτηκε αυτήν την άποψη ..... σωστή. 23. .... μέλη του συλλόγου των δασκάλων περνούμε στο σχολείο μας ..... αδέρφια. 24. Χρησιμοποίησαν ..... γραμματέα τον Αντώνη. 25. Ο Θανάσης εργάζεται ..... συντηρητής στην Αρχαιολογική Υπηρεσία. 26. Έτρεχε ..... τον άνεμο. 27. Έκανε ..... να μην συμβαίνει τίποτε. 28. Έτρεμε ..... το ψάρι μπροστά του. 29. Εσύ ..... φίλος έπρεπε να με βοηθήσεις. 30. .... καλά το κατάφερες. 31. Μιλάει γαλλικά ..... Γάλλος. 32. Είναι όμορφος ..... θεός. 33. Το πάτωμα αστράφτει ..... καθρέφτης. 34. .... στο σπίτι σου! Θέλουμε να νιώθεις άνετα μαζί μας!

20 Заполните пропуски словами в правильной форме: *μεταξύ, ανάμεσα, ως, σαν, όπως, μήπως, ίσως, επειδή, γιατί, ιδιαίτερος, ιδιωτικός, γιατί*

1. Εργάστηκε 20 χρόνια ..... καθηγητής. 2. Τα πράγματα δεν έρχονται πάντα έτσι ..... τα περιμένεις. 3. Θα σου πω κάτι, αλλά να μείνει ..... μας. 4. .... μου τηλεφώνησε κανείς, όση ώρα έλειπα; 5. Βρήκε μια παλιά φωτογραφία της ..... στα φύλλα του βιβλίου που διάβαζε. 6. Έχει πολύ καιρό να μου τηλεφωνήσει, ... νομίζει ότι είμαι θυμωμένη μαζί της. 7. Κάνει ..... μαθήματα, γιατί είναι αδύνατος στα μαθηματικά. 8. Στέλνουν τα παιδιά τους σε ..... σχολείο. 9. Θέλω να μάθω .... αντιδράς αρνητικά σ' ό,τι και να σου πουν. 10. Πρέπει να δέχεσαι τους ανθρώπους ..... είναι. 11. Πες μου τι θέλεις να του πω, γιατί ..... τον δω αυτή την εβδομάδα. 12. Σε παρακαλώ να τον προσέξεις ..... είναι φίλος μου. 13. Έβαλε ..... πρωταρχικό σκοπό της ζωής του τη μόρφωση. 14. Ο γιατρός του συνέστησε ν' αποφεύγει τις συγκινήσεις, ... πάσχει από την καρδιά του. 15. Υπάρχουν πολλοί δικηγόροι ειδικευμένοι στο ..... δίκαιο. 16. .... καταλαβαίνω δεν έχεις διάθεση για δουλειά. 17. Ο Γιάννης είναι ..... κι εσένα· υπερβολικά συναισθηματικός και ρομαντικός. 18. Δε σου φάνηκε ..... να έγινε σεισμός; 19. Η Θάλεια θυμώνει εύκολα, ... εγώ. 20. Τακτοποίησε ..... το δωμάτιό της κι έφυγε βιαστικά.

21 Прочитайте и ответьте на вопросы после текста:

Εργασία και προστακτική

Τα συμπεράσματα μιας ενδιαφέρουσας έρευνας ανακοινώθηκαν χτες στο 25^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Γλωσσολογίας που διοργανώνει αυτές τις μέρες το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Το θέμα της έρευνας ήταν το πόσο συχνά χρησιμοποιείται η προστακτική στον εργατικό χώρο και τα συμπεράσματα είναι αποκαλυπτικά: οι εργαζόμενοι ακούνε καθημερινά από 30 έως 50 φράσεις του τύπου «θυμήσου / θυμηθείτε», «σήκω / σηκωθείτε», «στάσου / σταθείτε» από τον εργοδότη ή τους συναδέλφους τους. Η συχνότητα είναι τόσο μεγάλη που μπορεί να συγκριθεί μόνο με τον τρόπο που χρησιμοποιούν την προστακτική οι μαμάδες. Παρατηρήθηκε ότι, όταν η μητέρα μιλάει στο παιδί ή στα παιδιά της, σχεδόν μία στις 20 λέξεις είναι του τύπου «ετοιμάσου / ετοιμαστείτε», «πλύσου / πλυθείτε», «κοιμήσου / κοιμηθείτε» και φυσικά «μη φοβηθείς / μη φοβηθείτε» και «μη βραχείς / μη βραχείτε». Η μόνη διαφορά μεταξύ των εργοδοτών και μαμάδων είναι ότι οι εργοδότες φαίνεται να χρησιμοποιούν πιο συχνά τη λέξη «παρακαλώ», ενώ οι μαμάδες τη λέξη «τώρα». Η έρευνα άνοιξε ένα ακόμα θέμα για συζήτηση: Γιατί οι εργαζόμενοι υπακούουν στις φράσεις αυτές, ενώ τα παιδιά όχι;

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

Σε ποιο θέμα αναφέρεται η έρευνα; Ποιοι χρησιμοποιούν περισσότερο την προστακτική, σύμφωνα με το έρευνα;

22 Образуйте утвердительную и отрицательную форму паθητικός аόριστος ед. и мн.ч. от следующих глаголов:

δικαιολογώ, διορθώνω, ασχολούμαι, βιάζομαι, ετοιμάζω, κουνώ, κρύβω, μιμούμαι, ξεκουράζω, ξεοδεύω, ξυρίζω, πετώ, ορκίζομαι, παντρεύω, πλένω, σκέφτομαι, στηρίζω, τραβώ, υπόσχομαι, χτενίζω, βαστώ, σηκώνω, χαιρετώ, πληροφορώ, ξεχνώ, κερνάω, δέχομαι, μπλέκω, δανείζω, λούζω, διορθώνω, κρατώ, συναντώ, κουμπώνω, γυμνάζω, χάνω, μαζεύω, πληρώνω, συγκρατώ

23 Поставьте глаголы в повелительном наклонении:

1. Καίτη, (θυμάμαι) να στείλουμε αύριο αυτά τα γράμματα. 2. Παιδιά, οχτώ η ώρα! (Σηκώνομαι)! Θ' αργήσετε για το σχολείο! 3. (Κοιμάμαι) επιτέλους, παιδί μου! Είναι μεσάνυχτα. 4. Έλα, (ετοιμάζομαι) γρήγορα! Θα πάμε βόλτα. 5. Κύριοι συνάδελφοι, (διαβάζω) όλο το σχέδιο αλλά μη (στέκομαι) στις λεπτομέρειες. Αυτές μπορεί να αλλάξουν. 6. Φίλιππε, τώρα που θα πας να ζητήσεις δουλειά, (ντύνομαι) πιο καλά. 7. Μανόλη, 12 η ώρα! (Σηκώνομαι) επιτέλους από το κρεβάτι! 8. Μη φεύγεις τόσο γρήγορα. (Στέκομαι) δύο λεπτά. Έρχομαι κι εγώ μαζί σου. 9. Χριστίνα, (πετιέμαι) ως το μπακάλικο για να πάρεις ένα ψωμί. 10. Πρόσεξε, το μπαλκόνι έχει νερά. Μη (βρέχομαι)! 11. Μαμά, (θυμάμαι) να μου πάρεις ένα παγωτό. 12. Χρήστο, (πλένομαι) γρήγορα! Περιμένουμε κι εμείς να κάνουμε μπάνιο. 13. Παιδιά, (κοιμάμαι) επιτέλους! 14. (Θυμάμαι) την υπόσχεσή σου, (επισκέπτομαι) τον θείο σου. 15. Μην είσαι εγωιστής, (σκέφτομαι) τους γονείς σου! 16. (Προσεύχομαι), παιδιά, να πάνε όλα καλά! 17. Είσαι πολύ χλωμή. (Βάφομαι) λιγάκι. 18. (Κρύβομαι) εδώ, και δε θα σας βρει κανείς. 19. (Ορκίζομαι) μου που δεν θα το ξανακάνεις. 20. (Βιάζομαι) λιγάκι. Πρέπει να είμαστε κάτω, στο λιμάνι, τουλάχιστον μισή ώρα νωρίτερα. 21. (Λούζομαι, άρνηση) ακόμα. Θα κρυώσεις. Μόλις τώρα άναψα το θερμοσίφωνο. 22. Πήγαινε να τον δεις τώρα. Και (φοβάμαι, άρνηση) να του πεις την αλήθεια. 23. Πρόσεξε, παιδί μου, (λερώνομαι, άρνηση). Βαρέθηκα να πλένω όλη την ώρα.

24 Заполните пропуски глаголами в правильной форме:

1. Δε βλέπετε που ..... με τα λουλούδια και τα .....; Εμπρός λοιπόν ..... και ..... τα κι εσείς λίγο. (ασχολούμαι, περιποιούμαι) 2. Εκεί είναι η Ευγενία. Να, ... στη βιτρίνα. .... λίγο και περιμένετε την. (στέκομαι) 3. Ο πατέρας και η μητέρα ..... και ..... στον κήπο. Ελάτε κι εσείς, ... και .....! (κάθομαι, ξεκουράζομαι). 4. Όλοι οι μοντέρνοι άντρες ..... τα καταστήματά μας. .... τα κι εσείς. Σας περιμένουμε. (επισκέπτομαι) 5. .... προσεκτικά, όπως ..... οι καλοί μαθητές και θα έχετε καταπληκτικά αποτελέσματα. (εργάζομαι) 6. Η Σοφία ..... και ..... για ύπνο. Κι εσύ, Πετράκη, ... και .....! (ξεντύνομαι, ετοιμάζομαι) 7....., μα δε βρίσκω λύση. .... κι εσύ λίγο. Μην τ' αφήνεις όλα σ'εμένα. (σκέφτομαι) 8. Βλέπεις ότι ο Σωτήρης .... κι εσύ, γιατί δεν έχετε πολλή ώρα. (βιάζομαι) 9. Με τι ....., Βάσω; — Με τη ζωγραφική. — Σήμερα ..... με τη ζωγραφική. .... μ' εμένα, σε παρακαλώ. Σε χρειάζομαι. (ασχολούμαι) 10. .... σ' εκείνη τη σχολή; — Όχι ακόμα. — ....., γιατί έμαθα ότι δεν είναι καθόλου καλή. (γράφομαι) 11. Απόψε ..... νωρίς. Έχει ένα πολύ ωραίο έργο στην τηλεόραση. Δείτε το. (κοιμάμαι) 12. .... χθες; — Όχι, το άφησα για σήμερα. — ..... ούτε σήμερα, γιατί έχει πολύ κόσμος στην τράπεζα. (πληρώνομαι) 13. Το νου σας στην ώρα. .... πάλι. Γυρίστε νωρίς, όχι μεσάνυχτα, όπως προχθές. — Εντάξει, αλλά κι εσείς ....., αν είναι αργά. (ξεχνιέμαι, στενοχωριέμαι)

25 Закончите предложения, употребив данные глаголы в проостакτική:

- α) Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη, φροντίδα και προσοχή, γι' αυτό κι εσύ .....
ασχολούμαι, παίζω μαζί, απαντώ σε ερωτήσεις, εξηγώ, διηγούμαι ιστορίες,
δέχομαι τα παιχνίδια, σέβομαι αυτό που θέλουν, θυμάμαι τον εαυτό μου στην
ηλικία τους
- β) Γιατί δεν τον προσέχετε καθόλου; Μόνος του είναι ο καημένος. Κάντε κάτι γι'
αυτόν: .....
περιποιούμαι, σκέφτομαι την κούραση, φέρομαι πιο καλά, δεν αρνιέμαι τη
βοήθεια, στέκομαι κοντά του όταν χρειαστεί, εύχομαι καλή επιτυχία στις

δουλειές, επισκέφτομαι στο γραφείο, δεν ντρέπομαι γι' αυτόν, δεν φοβάμαι τα νεύρα του, μόνο τον λυπάμαι

26 Поставьте глаголы в повелительном наклонении:

1. Προσπάθησε λίγο, (σκέφτομαι), δεν είναι εύκολη η λύση. 2. Πολύ κουράστηκες σήμερα, Καλλιόπη. (Κάθομαι) και (ξεκουράζομαι) λίγο. 3. Είναι πολύ αργά, Αλέξανδρε, (κοιμάμαι), γιατί αύριο έχεις δουλειά νωρίς. 4. (Στέκομαι) ένα λεπτό, περιμένε με, βάζω το παλτό μου και έρχομαι. — Άντε, Βασιλική, (βιάζομαι), δεν έχω πολλή ώρα! 5. (Παντρεύομαι) πια, τι περιμένετε τόσον καιρό; Πρώτα, βέβαια, (σκέφτομαι) καλά και μετά αποφασίστε το. 6. Γρηγόρη, (φέρομαι) ευγενικά καμιά φορά και (επισκέπτομαι) την καημένη τη θεία σου που θέλει την παρέα σου. (Περιποιούμαι) την λιγάκι. 7. (Υπόσχομαι) μου ότι θα είσαι κι εσύ αύριο στο πάρτι μου. 8. Άρη, (σηκώνομαι) και (πετιέμαι) ως το περίπτερο και πάρε μια εφημερίδα, σε παρακαλώ. 9. Ποπό, τι βρώμικη που είσαι, Αλίκη! Το πρόσωπό σου είναι χάλια. (Πηγαίνω) στο μπάνιο, (πλένομαι) και (καθαρίζομαι) προσεκτικά, μετά (σκουπίζομαι) και (ξεσκονίζομαι), γιατί τα ρούχα σου είναι γεμάτα σκόνη. 10. Παύλο, πάχυνες πολύ. (Γράφομαι) σε κανένα γυμναστήριο και κάνε λίγο γυμναστική. 11. (Βασιέμαι) γερά, γιατί ο οδηγός φρενάρει απότομα. 12. Μην (ασχολούμαι) μ' αυτή την υπόθεση. (Ασχολούμαι) με τη δουλειά σου. 13. (Κρατιέμαι) από το χερούλι για να μην πέσεις. 14. Αν χρειαστείτε άδεια, (συνεννοούμαι) με το διευθυντή. 15. Μην (ντρέπομαι) παιδιά! (Κερνιέμαι) μόνοι σας.

27 Заполните пропуски, где необходимо, подходящими словами:

Παλιότερα, όταν ..... και η παρουσία ..... γυναικείας κάλτσας ..... αρκετός λόγος για να ..... επηρεάσει τη σοβαρή εργασία γραφείου, οι γραμματείς ήταν άντρες. .... ήρθαν ..... δύο παγκόσμιοι πόλεμοι και οι γυναίκες γραμματείς πήραν ..... θέση των αντρών. .... από την δακτυλογράφηση, ... αρχειοθέτηση και τη στενογραφία, η γραμματέας είχε και ..... καθήκοντα. Έπρεπε να θυμάται ..... είναι ..... γιορτή ..... γυναίκας του αφεντικού ....., να της αγοράσει ..... πάντα το κατάλληλο δώρο, να πηγαίνει τα κοστούμια του αφεντικού ..... καθαριστήριο, να του φτιάχνει καφέ, ακόμα ..... να του ξεσκονίζει ..... γραφείο του. Σήμερα, ..., τα πράγματα ..... αλλάξει αρκετά, ... στις μεγάλες επιχειρήσεις. Βλέπουμε ..... γυναίκες να έχουν υπεύθυνες θέσεις ..... πολλές εταιρίες και οργανισμούς. Και ..... τη γραμματέα η εικόνα ..... αλλάξει. Ο ηλεκτρονικός ..... υπολογιστής, το κασετόφωνο και ..... μηχανήματα υψηλής τεχνολογίας ..... αντικαταστήσει πολλές ..... τις καθημερινές δουλειές ρουτίνας ..... έκανε στο παρελθόν. Το επίπεδο ..... οι απαιτήσεις της δουλειάς ..... έχουν ανέβει, πράγμα ..... κάνει τη δουλειά ..... ενδιαφέρονσα. .... αυτός είναι ο λόγος ....., σύμφωνα με κάποιες έρευνες, οι άντρες άρχισαν σε μερικές χώρες ..... ζητάνε ..... θέση γραμματέα.

28 Заполните пропуски в тексте «Επαγγέλματα γραφείου» следующими фразами (одна из них лишняя):

- Α. Ανάλογα με τη θέση που κατέχουν
- Β. Οι περισσότεροι υπάλληλοι έχουν
- Γ. η πρόοδος των μεθόδων διοίκησης
- Δ. και μερικές φορές υπερωριακά
- Ε. είναι η ικανότητα κρίσης, η τάξη, η προσοχή, η ευσυνειδησία

- Ζ. υπάρχουν και αρκετοί που δεν ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους όπως πρέπει
- Η. Σε κάθε υπηρεσία ή επιχείρηση
- Θ. Για τα ανώτερα διοικητικά στελέχη απαιτείται επιπλέον
- Ι. υπάρχουν υπάλληλοι που ασχολούνται με εργασίες
- Κ. και η κούραση είναι κυρίως πνευματική
- Λ. εξαρτάται από την καλή προσαρμογή και την πρόθυμη συμμετοχή των υπαλλήλων
- Μ. και αναγκάζουν τους προϊσταμένους τους ή τους εργοδότες τους να λάβουν μέτρα
- Ν. δε διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα
- Ξ. για να καλύψουν διάφορες υπηρεσιακές ανάγκες
- Ο. χαρακτηρίζεται από ένταση

Επαγγέλματα γραφείου

___1___, σε υπουργεία και σε οργανισμούς, ___2___, οι οποίες αφορούν στην οργάνωση, στη λειτουργία, στην οικονομική διαχείριση και γενικά στη διοίκησή τους.

Στις δημόσιες υπηρεσίες και στις μεγάλες επιχειρήσεις οι εργασίες διαφοροποιούνται. Τα τελευταία χρόνια ___3___ είναι αξιόλογη σε όλους τους τομείς. Οι υπάλληλοι γραφείου απασχολούνται, σε πολλές περιπτώσεις, σε έναν ορισμένο τομέα όπως στο πρωτόκολλο, στη διοίκηση, στη δακτυλογράφηση, στο λογιστήριο κ.λπ. είτε εργάζονται σε δημόσιες υπηρεσίες είτε σε ιδιωτικές εταιρίες είτε σε συνεταιρισμούς, δήμους και κοινότητες. Εργάζονται με κανονικό ωράριο ___4___. Επίσης μερικές φορές μετακινούνται από την έδρα της υπηρεσίας ή της επιχείρησης, στην οποία εργάζονται, σε άλλο μέρος ___5___.

Για την άσκηση των επαγγελματιών γραφείου καταβάλλεται πνευματική προσπάθεια ___6___. Ιδιαίτερα η εργασία των ανώτερων υπαλληλικών στελεχών ___7___, που είναι αποτέλεσμα των μεγάλων ευθυνών τους.

___8___ οι υπάλληλοι γραφείου και τα ειδικά καθήκοντα που αναλαμβάνουν, διαφέρουν και τα προσόντα τους. Γενικά, τα προσόντα των υπαλλήλων ___9___, η εργατικότητα και η ικανότητα επικοινωνίας με υφισταμένους, τους προϊσταμένους και το κοινό. ___10___ οργανωτική και διοικητική ικανότητα, πρωτοβουλία και μεθοδικότητα.

Ο τρόπος και οι συνθήκες εργασίας διαφέρουν, ανάλογα με την υπηρεσία. Η επιτυχία μιας δημόσιας υπηρεσίας ή επιχείρησης, κατά μεγάλο μέρος, ___11___ στην οργανωτική δομή.

___12___ τα προσόντα που προβλέπονται και ένα ποσοστό από αυτούς εκτελούν τα καθήκοντά τους με συναίσθηση της ευθύνης τους, με ενδιαφέρον και προθυμία και ορισμένοι ακόμη και με αυτοθυσία. Δυστυχώς, όμως, ___13___ και γι' αυτό προκαλούν τις δικαιολογημένες διαμαρτυρίες ή έντονες αντιδράσεις των πολιτών ___14___.

Απόσπασμα από τον «Οδηγό επαγγελματιών», ΟΕΔΒ, 1984
(διασκευή)

29 Ответьте на вопросы:

1. Με τι ασχολείται ένας υπάλληλος σε μια υπηρεσία; 2. Ποια προσόντα πρέπει να έχει ένας καλός υπάλληλος; 3. Από τι εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, η επιτυχία μιας υπηρεσίας; 4. Για ποιους λόγους οι εργοδότες (πολιτεία ή ιδιώτες) φροντίζουν να

προσλαμβάνουν ικανούς και ευσυνείδητους υπαλλήλους; 5. Να αναφέρετε τα ελεύθερα επαγγέλματα. 6. Να αναφέρετε επαγγέλματα με πνευματική εργασία και με χειρωνακτική εργασία. 7. Υπάρχουν δουλειές που είναι «της μόδας»;

30 *Обсудите тему «Ελεύθερα επαγγέλματα». Συζητήστε για τις θετικές και αρνητικές πλευρές των ελεύθερων επαγγελματιών και των υπαλλήλων. Προτιμάτε να εργαστείτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή ως υπάλληλοι;*

31 *Найдите антонимы:*

εργασία, εργατικός, εργαζόμενος, τεμπελιάζω, ένταση, κούραση, απολύομαι, προσλαμβάνω, ανεύθυνος, ανώτερος, θετικός, πρόθυμος, μοιάζω, ειδικευμένος, ανέμπειρος, άσχετος, επαγγελματικός, ευκολία, αγροτικός, προϊστάμενος, απασχολημένος, πλήρες ωράριο, ιδιωτικός τομέας, εύκολη / ξεκούραστη δουλειά, ευσυνείδητη δουλειά, χαμηλός μισθός, πνευματική εργασία, πλεονέκτημα

32 *Составьте предложения со словосочетаниями:*

δημόσιες υπηρεσίες, μεγάλη εταιρία, πολλές ευθύνες, ευσυνείδητη δουλειά, ανεύθυνος υπάλληλος, ορισμένοι τομείς, διοικητικές και οργανωτικές ικανότητες, ιδιωτική επιχείρηση, πνευματική προσπάθεια, χειρωνακτική εργασία, κανονικό ωράριο, μεγάλο ενδιαφέρον, δικαιολογημένη διαμαρτυρία, κατάλληλα προσόντα, (αν)επαρκής εμπειρία, συνθήκες εργασίας, αποτελεσματική μέθοδος

33 *Рольные игры:*

- α) Πηγαίνετε στο γραφείο του διευθυντή σας και κάνετε παράπονα για τους χαμηλούς μισθούς.
- β) Πάρτε συνέντευξη από άτομα, για να επιλέξετε έναν υπάλληλο γραφείου.
- γ) Δώστε συμβουλές σε άτομα που περνούν από συνέντευξη, για να κάνουν καλή εντύπωση.

34 *Расположите предложения рассказа в правильной последовательности (первое предложение — начало):*

Είχα την ατυχία να έχω γονείς πετυχημένους. Ο πατέρας μου αντιπρόσωπος και η μητέρα ιδιοκτήτρια καταστήματος. . . . .

- * Του εξήγησα τι ήθελα από τους γονείς μου. Με πήρε αγκαλιά και με φίλησε, κάτι που είχε πολλά χρόνια να κάνει.
- * Έτσι, στα δεκατρία μου, οργάνωσα τη φυγή μου.
- * Όταν γεννήθηκα, με ανέλαβε η γιαγιά.
- * Όσο μεγάλωνα ένιωθα όλο και περισσότερο ότι ήμουν βάρος, μπελάς για τους γονείς μου.
- * Κάποια κλάματα, νεύρα, πείσματα, ζημιές που έκανα για να με προσέξουν, είχαν ως αποτέλεσμα να αποκτήσω και τον τίτλο του «κακομαθημένου» από τον πατέρα μου.
- * Έπειτα μάζεψα λεφτά και αγόρασα τρόφιμα και κονσέρβες.
- * Όταν γύριζα, έβρισκα πάντα τη γιαγιά στο σπίτι. Κανένας άλλος δεν ασχολούνταν και κυρίως δεν έπαιζε μαζί μου.
- * Βγήκα να πάρω τηλέφωνο και έπεσα πάνω στον πατέρα μου.
- * Στο τέλος, άρχισαν να μου λείπουν οι γονείς μου.
- * Έβγαλα αντικλειδί από το εξοχικό που είχαμε.

- * Σπίτι μονοκατοικία, με υπηρέτρια και σκύλο, δύο αυτοκίνητα και καλό σχολείο για μένα· όλοι νόμιζαν ότι είχα όλες τις προϋποθέσεις να είμαι ευτυχισμένο παιδί.
- * Μερικά χρόνια αργότερα με έβαλαν σ' ένα παιδικό σταθμό.
- * Όσο για τη μητέρα μου, μου αγόραζε συνέχεια δώρα για να με ηρεμήσει.
- * Ένα πρωί την έκανα κοπάνα από το σχολείο, ειδοποίησα ένα ραδιοταξί και είπα στον ταξιτζή να με πάει στην Κινέτα.
- * Με κοίταξε μερικά λεπτά βουβός και μετά είπε: «Εμείς οι δυο πρέπει να μιλήσουμε σαν άντρες, πιτσιρίκο».
- * Όταν πήγα εκεί, έβαλα κουβέρτες στα παράθυρα, για να μη φαίνεται το φως το βράδυ και έμεινα πέντε μέρες.
- * Η κατάσταση στο σπίτι άλλαξε πολύ γρήγορα και γίναμε μια επιτυχημένη οικογένεια.
- * Ε, λοιπόν, δεν ήμουν, και να γιατί:
- * Το είχα πάρει απόφαση ότι κανείς δε νοιαζόταν για μένα.

35 *Прочитайте и обсудите:*

Ίντερνερ και θέσεις εργασίας

Ευκαιρίες για δουλειά βρίσκει κανείς στο Διαδίκτυο (Ίντερνερ). Κι αυτό συμβαίνει γιατί αρκετές επιχειρήσεις επιλέγουν πλέον να προβάλλουν μέσα από τις ιστοσελίδες εκτός από τις δραστηριότητές τους και νέες θέσεις εργασίας, τις οποίες καλούνται να στελεχωθούν νέοι — κυρίως — εργαζόμενοι. Πρόκειται κατά κύριο λόγο για θέσεις στους τομείς της υψηλής τεχνολογίας, καθώς και της διοίκησης επιχειρήσεων και των χρηματοοικονομικών επαγγελμάτων.

Τα πλεονεκτήματα της αναζήτησης εργασίας μέσω του Διαδικτύου είναι αρκετά. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να «επισκέπτεται» διάφορες εταιρείες σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και να ενημερώνεται αμέσως για τυχόν ευκαιρίες, οι οποίες υπάρχουν στην αγορά εργασίας. Με τον τρόπο αυτό, σχηματίζει σαφέστερη εικόνα για το είδος και την εμπειρία των στελεχών που ζητούνται, ενώ ταυτόχρονα έχει την ευκαιρία να ενημερώνεται καλύτερα για τις δραστηριότητες κάθε εταιρίας χωριστά. Επίσης το Διαδίκτυο παρέχει εύκολη πρόσβαση και στις αγγελίες των εφημερίδων, οι οποίες έχουν δημιουργήσει ιστοσελίδα για τους αναγνώστες τους.

36 *Прочитайте рассказ.*

Μια καθυστέρηση

Το γραφείο Εισαγωγών — Εξαγωγών ήταν στο έκτο πάτωμα. Ευτυχώς που είχε ασανσέρ. Ο Πέτρος πήγε να μπει, μα ο μικρός του έδειξε μια πινακίδα δίπλα:

*Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΟΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ
ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΝΟΙΚΟΥΣ*

Τράβηξε με τα πόδια. Του φάνηκε ατελείωτη η σκάλα. Ανέβαινε, ανέβαινε... Είχε φτάσει στο τέταρτο πάτωμα, στο τζάμι του φωταγωγού είδε το πρόσωπό του. Είχε πολλά γένια. Μέρες αζύριστος. Πώς θα πήγαινε έτσι; Σίγουρα θα τον διώχνανε μόλις τον βλέπανε σ' αυτά τα χάλια.

Τελευταία πόρτα αριστερά, του είπε ένας που ρώτησε φτάνοντας στο έκτο πάτωμα.

... Προχώρησε θαρρετά τώρα. Ήτανε φρεσκοξυρισμένος.

— Εμπρός! μια γυναικεία φωνή.

Η κοπέλα τηλεφωνούσε εκείνη τη στιγμή. Στάθηκε κοντά στην πόρτα και περίμενε.

— Ορίστε, παρακαλώ, του είπε τελειώνοντας το τηλεφώνημα.

— Ήθελα να σας πω...

Χτύπησε το τηλέφωνο εκείνη τη στιγμή. Η κοπέλα πήρε το ακουστικό.

— Αλό! Ναι, η φορτωτική θα είναι έτοιμη το απόγευμα. Ναι, 120 κιλά. Παρακαλώ!

Ξαναγύρισε σ' αυτόν.

— Με συγχωρείτε! Λοιπόν;

— Λοιπόν, ήθελα να σας πω γι' αυτό...

Ξαναχτύπησε το τηλέφωνο.

— Αλό! Πώς; Μια στιγμή να κοιτάξω...

Η κοπέλα άνοιξε ένα βιβλίο και άρχισε να ψάχνει.

Έσφιγγε τη ρεμπούμπλικά του νευρικά. Κοίταξε στον τοίχο το ημερολόγιο, τα κάδρα...

Από μέσα ακούγονταν ομιλίες. Μια βαριά αντρική φωνή έλεγε:

— Καλώς! Το εμπόρευμα θα είναι έγκαιρα.

Η κοπέλα βρήκε αυτό που ζητούσε.

— Αλό! Το νούμερο είναι δύο, οκτώ, μηδέν, μηδέν. Ναι, δύο φορές μηδέν. Γύρισε σ' αυτόν. Μα προτού του μιλήσει, της μίλησε αυτός.

— Έρθα να σας πω για τη θέση. Έχω απολυτήριο γυμνασίου, ξέρω λίγα λογιστικά... Σταμάτησε άφωνα, γιατί είδε την έκφραση που πήρε το πρόσωπό της.

— Λυπάμαι πολύ, του είπε. Αν ερχόσασταν πριν από δέκα λεπτά, θα προφταίνατε. Δεν ήξερε τι να πει.

— Πριν από δέκα λεπτά... τραύλισε. Μα πήγα να ξυριστώ. Πήγα να ξυριστώ, σας λέω!

Η κοπέλα τον κοίταξε αμίλητη. Εκείνος γύρισε προς την πόρτα.

Αντ. Σαμαράκη, «Ζητείται Ελπίς», διασκευή

Отвечьте на вопросы:

Ποιος ήταν ο σκοπός επίσκεψης του Πέτρου στο Γραφείο Εισαγωγών — Εξαγωγών; Ποια ήταν η εικόνα που παρουσίαζε το γραφείο την ώρα που μπήκε ο Πέτρος; Πώς σας φαίνονται τα προσόντα του Πέτρου; Τι νομίζετε ότι σκέφθηκε και αισθάνθηκε ο Πέτρος μετά την αρνητική απάντηση της κοπέλας;

37 Прочитайте и обсудите текст:

Η εργασία

Για τον αγώνα της ζωής η εργασία αποτελεί σπουδαία και βασική αρετή. Η εργασία έχει τη ρίζα της στην ανάγκη της ζωής. Με την πρόοδο του πολιτισμού ο ορίζοντας της εργασίας πήρε ανώτερη ανάπτυξη και οι σκοποί της έπαψαν να καλύπτουν μόνο τις στοιχειώδεις ανάγκες. Έφτασαν στο σημείο να προκαλούν χαρά, εφόσον βέβαια η εργασία δεν υπερβαίνει ορισμένα όρια.

Ένας σοφός οικονομολόγος είπε πως το μέτρο της αξίας, με το οποίο ένας λαός κρίνει την εργασία είναι το μέτρο της αξίας του πολιτισμού και της προόδου του λαού αυτού. Έπειτα πάλι είπαν πως ο τρόπος της εργασίας μας εκφράζει την προσωπικότητά μας αλλά και το μέτρο της αξίας μας. Είναι σωστό ότι όπως ακριβώς είμαστε, έτσι εκτελούμε και την εργασία μας. Εξάλλου η ποιότητα της εργασίας μας μαρτυρεί την ποιότητα της ανθρωπιάς μας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ποτέ πως εκεί που η εργασία δεν καλωσορίζεται ακολουθεί η ανία και, ακόμη χειρότερα, η κακία. Είναι παλιά αλήθεια και αλάνθαστη η ρήση «αργία μήτηρ πάσης κακίας εστί». Κι ακόμη ο παιδαγωγός δε ξεχνά ποτέ πως εργασία δε σημαίνει πόθους μονάχα, παρά ενέργεια και πράξη. Και δε φτάνει μόνο αυτό, παρά χρειάζεται συνέπεια, αντοχή, υπομονή και ευσυνειδησία.

Ι.Ν.Ξηροτύρης, «Μάνα και αγωγή», διασκευή

Ιδιώματα — Εκφράσεις — Παροιμίες

έχω δουλειά = 1) είμαι απασχολημένος, 2) εργάζομαι, δεν είμαι άνεργος

στρώνομαι στη δουλειά — усердно взяться за работу

στρώνω στη δουλειά κάποιον — заставлять кого-л. работать

εξαντλούμαι στην εργασία = μοχθώ

δε σηκώνω κεφάλι από τη δουλειά

δουλεύω σαν σκλάβος / σαν το σκυλί

σκοτώνομαι / πνίγομαι στη δουλειά

ξημεροβραδιάζομαι στη δουλειά

πέφτω με τα μούτρα στη δουλειά

πλακώθηκα στη δουλειά /στο διάβασμα /στο φαγητό (πλακώνομαι = κάνω κάτι με τρόπο υπερβολικό)

Δουλειά σου και δουλειά μου! — Μην ανακατεύεσαι, η δική μου δουλειά δε σε αφορά

Εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου! — Κάνε αυτό που σε αφορά και μην ανακατεύεσαι σε υποθέσεις άλλων.

Κάνε τη δουλειά σου! — Ασχολήσου με δικές σου υποθέσεις.

δουλειές με φούντες = α) δουλειά πολύπλοκη, που απαιτεί μεγάλο κόπο, β) πολλή δουλειά

δουλειές του ποδαριού = έργο που γίνεται πρόχειρα, χωρίς φροντίδα, небрежная работа

μου άνοιξε δουλειές = μ' έκανες να ασχολούμαι με κάτι, μ' έβαλες στον κόπο

Με δουλεύεις; = Με κοροϊδεύεις; π.χ.: Μη με δουλεύεις! Μίλα μου σοβαρά!

την κάνω τη δουλειά κάποιου = προκαλώ σκόπιμα σε κάποιον προβλήματα. π.χ.: Της την έκανε τη δουλειά.

Η πολλή δουλειά τρώει τον αφέντη. (παροιμία) — Η πολλή δουλειά καταστρέφει τον άνθρωπο, γιατί του στερεί όλες τις χαρές της ζωής.

Η δουλειά ντροπή δεν έχει. (παροιμία) — Δεν πρέπει να ντρέπεται κανείς για το είδος της δουλειάς.

Ράβε, ξήλωνε, δουλειά να μην σου λείπει. (παροιμία) — για περιττή δραστηριότητα, που γίνεται για να μην κάθεται κανείς, για να γεμίσει το χρόνο του

Κεφάλαιο 23 Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Γραμματική:

Страдательное причастие настоящего времени — Μετοχή του παθητικού ενεστώτα.

Союзы — Συνδέσμοι.

Придаточные предложения — Δευτερεύουσες προτάσεις.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ως Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) εννοούνται όλα τα διαθέσιμα μέσα με τα οποία μπορεί να ενημερωθεί για παρελθόντα και τρέχοντα συμβάντα ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων.

Τα είδη των ΜΜΕ είναι πολλά και ποικίλα. Καθημερινά παίρνουμε πληροφορίες από τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, τις διαφημίσεις.

Η έντυπη γνώση (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά) ήταν, ιστορικά, το πρώτο ενημερωτικό μέσο και ήταν στενά συνδεδεμένη με την εκπαίδευση. Η έντυπη πληροφόρηση είναι ακόμα και σήμερα αυτή που θεωρείται από πολλούς πως οδηγεί περισσότερο στη μόρφωση. Ο τύπος, όπως και τα άλλα ΜΜΕ, παρουσιάζει επίκαιρα θέματα και ενημερώνει το κοινό. Οι δημοσιογράφοι, οι φωτογράφοι, οι συντάκτες, ακόμα και οι γελοιογράφοι παρακολουθούν την επικαιρότητα και προσφέρουν στο αναγνωστικό κοινό θέματα και γεγονότα πολιτικά, κοινωνικά, επιστημονικά, αθλητικά, πολιτιστικά, καλλιτεχνικά τόσο από τον ελληνικό, όσο και από τον διεθνή χώρο. Είναι πολλά τα ενδιαφέροντα θέματα που μπορεί να διαβάσει κανείς σε μια εφημερίδα, αρκεί οι υπεύθυνοι να έχουν συναίσθηση του καθήκοντός τους απέναντι στο αναγνωστικό κοινό.

Το ραδιόφωνο ήταν το δεύτερο ΜΜΕ που επινόησε ο άνθρωπος και για πολλές δεκαετίες «μάγεψε» το κοινό. Η τηλεόραση όμως είναι αυτή που επέφερε τεράστιες αλλαγές στην ενημέρωση, επειδή με τη δύναμη της εικόνας έδωσε την ευκαιρία στους θεατές να προσεγγίζουν πιο άμεσα τα γεγονότα. Τα ΜΜΕ, ιδιαίτερα η τηλεόραση και το

ραδιόφωνο, εκτός από την πληροφόρηση παρέχουν και ψυχαγωγία: καλλιτεχνικές ταινίες, ντοκιμαντέρ, θεατρικά έργα, μουσικοχορευτικές εκπομπές, σήριαλ, τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά παιχνίδια. Η πληθώρα των ραδιοφωνικών σταθμών και των τηλεοπτικών καναλιών δίνει στο κοινό τη δυνατότητα να κάνει τις επιλογές του και να διαμορφώσει άποψη για ό,τι συμβαίνει γύρω του.

Ένα άλλο μέσο μαζικής ενημέρωσης που τείνει να υποσκελίζει τα υπόλοιπα είναι οι υπολογιστές και όλες οι εφαρμογές τους.

Η χρησιμοποίηση της υψηλής τεχνολογίας είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της εποχής μας. Οι παλιές τυπογραφικές μηχανές έχουν

αντικατασταθεί από σύγχρονα μηχανήματα και οι δορυφόροι προσφέρουν ταχύτατη πληροφόρηση. Χάρη στην τεχνολογία, η πληροφόρηση έγινε άμεση· κάθε λεπτό μπορούμε να ενημερωθούμε από πρώτο χέρι για τα συμβάντα σε οποιοδήποτε σημείο της γης. Νέες τεχνολογικές εφευρέσεις βρήκαν λαμπρό πεδίο εφαρμογής και αποτελούν αιτία ανταγωνισμού μεταξύ διαφόρων πληροφοριακών μέσων.

Αναμφίβολα, τα ΜΜΕ βελτιώνουν σημαντικά την πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή ενός τόπου. Πληροφορούν και ενημερώνουν· βγάζουν στο φως της δημοσιότητας προβλήματα και προτείνουν λύσεις· ευαισθητοποιούν το κοινό πάνω σε διάφορα ζητήματα με αποτέλεσμα να καλλιεργούν κοινωνική, πολιτική και οικουμενική συνείδηση. Ασκούν κριτική στα γεγονότα και επηρεάζουν την κοινή γνώμη. Δίκαια θεωρούνται από πολλούς ως η «δεύτερη εξουσία».

Είναι γεγονός πως οι εξελίξεις στον τομέα των ΜΜΕ δημιουργούν νέες δυνατότητες για την ανάπτυξη του ανθρώπινου πολιτισμού. Είναι φανερό πως έχει βελτιωθεί σήμερα η ποιότητα της επικοινωνίας λόγω της βελτίωσης της ποιότητας ενημέρωσης. Η άνοδος του γνωστικού επιπέδου, η δυνατότητα γνωριμίας με άλλους πολιτισμούς, με υψηλά έργα τέχνης (μεταδίδονται και τέτοια) συμβάλλουν στη διεύρυνση των ανθρώπινων ενδιαφερόντων, της ανθρώπινης φύσης.

Όλα αυτά, όμως, φαντάζουν ειδυλλιακά αν τ' απομονώσουμε από την πραγματικότητα των σύγχρονων ΜΜΕ, η οποία δεν είναι άμεσα αντιληπτή, διαπερνά όμως ουσιαστικές πλευρές της καθημερινής ζωής. Όταν η δημοσιογραφία δεν λειτουργεί αντικειμενικά, το συμφέρον μπαίνει πάνω από την αλήθεια και η κοινή γνώμη αποπροσανατολίζεται, τότε μιλάμε για «κίτρινο τύπο». Το γεγονός ότι τα ΜΜΕ έρχονται να καλύψουν την ενημέρωση ανθρώπων διαφόρων και διαφορετικών πολιτιστικών επιπέδων, επιδρά και στον τρόπο παρουσίασης των πολιτιστικών προϊόντων και πληροφοριών. Η επικράτηση της εικόνας στην πληροφόρηση δημιουργεί νέα πρόσθετα προβλήματα, διαμορφώνει μια νέα κατάσταση που αφορά και τον τρόπο με τον οποίο προβάλλεται η πραγματικότητα, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει ο σύγχρονος άνθρωπος αυτή την πραγματικότητα.

Λεξιλόγιο

ενημερώνω — информировать
το πλήθος = η πληθώρα
ο τύπος — пресса
ο συντάκτης — редактор
η συναίσθηση — чувство; осознание
άμεσος — прямой, непосредственный
το ντοκιμαντέρ — документальный фильм
διαμορφώνω — формировать
υποσκελίζω — вытеснять
η εφαρμογή — применение
η εφεύρεση — изобретение
η δημοσιότητα — гласность, публичность
φανερός — явный, ясный
η διεύρυνση — расширение
απομονώνω — изолировать
αντικειμενικός — объективный
επιδρώ (Β1) = επηρεάζω
αφωρώ (Β1) — иметь отношение, касаться
ευαισθητοποιώ (Β2) = δημιουργώ
ευαισθησία (για κάτι), προκαλώ αντίδραση

το συμβάν — случай, событие
έντυπος — печатный, напечатанный
επίκαιρος — своевременный
ο γελοιογράφος — карикатурист
προσεγγίζω — приближаться
η ψυχαγωγία — развлечение
η τηλεοπτική σειρά = το σήριαλ
τείνω — иметь тенденцию
το υπόλοιπο — остаток
ο δορυφόρος — спутник
αναμφίβολα — несомненно
η συνείδηση — сознание; совесть
η άνοδος — подъем
φαντάζω = φαίνομαι, κάνω εντύπωση
αντιληπτός = αισθητός, κατανοητός
αποπροσανατολίζω — дезориентировать
η επικράτηση — преобладание
προβάλλω — выдвигать, показывать

Το βίντεο στη δημοσιογραφία

Το βίντεο δεν μπορεί να μην μπει στη δημοσιογραφία, μια που με τη βιντεοσκόπηση τα γεγονότα καλύπτονται πολύ γρήγορα και πιστά. Αν ο ρεπόρτερ έχει μαζί του έναν κάμεραμαν με μια φορητή συσκευή βίντεο (που και ο ίδιος θα μπορούσε να χειριστεί σε περίπτωση ανάγκης) την ώρα που καλύπτει ένα γεγονός, θα είναι δύσκολο την άλλη μέρα να του πεις για όσα έγραψε ότι δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια. Δεν είναι μόνο αυτός ο λόγος. «Η πραγματικότητα είναι διαφορετική, σχεδόν πάντοτε, από την περιγραφή ενός γεγονότος με λέξεις», λένε. Και έχουν απόλυτο δίκιο. Γιατί ο άνθρωπος με τις λέξεις-σύμβολα που έχει «κατασκευάσει» ο ίδιος, προσπαθεί να δώσει νοήματα και διαδικασίες που οι λεπτομέρειές τους δεν αναφέρονται ποτέ. Λέμε «κατέστρεψαν τη βιτρίνα ενός μαγαζιού». Σκεφτείτε όμως πόσα στοιχεία παραλείπει αυτή η φράση από την πραγματικότητα. Ούτε την έκφραση της καταστροφής περιγράφει (ούτε είναι δυνατόν να την περιγράψει καμιά φράση) ούτε τον τρόπο που έγινε η καταστροφή ούτε τις κινήσεις αυτού που την κατέστρεψε ούτε και τις δεκάδες άλλες λεπτομέρειες. Δεκάδες λεπτομέρειες χάνονται μέσα στις συνοπτικές αποδόσεις της πραγματικότητας, που καμιά φορά είναι τόσο πολλές, ώστε μπορεί κανείς να αμφισβητήσει και το ίδιο το γεγονός... Στη δημοσιογραφία χρησιμοποιούμε ένα κινέζικο απόφθεγμα, που λέει: «Μια φωτογραφία αξίζει όσο χίλιες λέξεις». Θα ήταν καλύτερα να λέγαμε: «Μια κινούμενη εικόνα αξίζει όσο και αλήθεια».

Λυκούργος Κομίνης, «Η κρίση του ελληνικού τύπου» (διασκευή)

Λεξιλόγιο

χειρίζομαι — (уметь) управлять, обращаться
η απόδοση — изложение, воспроизведение

συνοπτικός — краткий, сжатый
το απόφθεγμα — афоризм

Κείμενα για μελέτη και συζήτηση

Α. Η τηλεοπτική «εικόνα» στη ζωή μας

Είναι αλήθεια πως η εικόνα είναι ένα μέσο επικοινωνίας πολύ παραστατικό, άμεσο και εντυπωσιακό. Δεν είναι ψέμα αυτό που έχει ειπωθεί πως «όσα δείχνει μια εικόνα δεν τα λένε χίλιες λέξεις». Είναι από τις πιο πλούσιες αναπαραστάσεις της πραγματικότητας και μπορεί να ευαισθητοποιήσει τον άνθρωπο πιο άμεσα απ' ό,τι, π.χ. ένα γραπτό κείμενο.

Η τηλεόραση, αυτό το θαύμα της σύγχρονης ηλεκτρονικής, έχει σήμερα μια θέση σε κάθε σπίτι, στους χώρους εργασίας, της ψυχαγωγίας και της εκπαίδευσης και επηρεάζει τη ζωή μας σε όλα τα επίπεδα: προσωπικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, πολιτικό. Οι πληροφορίες, οι ιδέες, οι έννοιες, οι αξίες που διαμορφώνουν τις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους και με το περιβάλλον τους επηρεάζονται σημαντικά από την τηλεόραση. Επομένως, είτε ως μέσο επικοινωνίας είτε ως κοινωνικό φαινόμενο, η τηλεόραση παίζει ρόλο μορφωτικό, παιδαγωγικό.

Οι εκπομπές που προσφέρονται σήμερα στο τηλεοπτικό κοινό είναι ποικιλόμορφες και ανταποκρίνονται σ' όλα τα γούστα και ενδιαφέροντα: ειδήσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις, ντοκιμαντέρ και καλλιτεχνικές ταινίες, τηλεπαιχνίδια και διαφημίσεις, εκπαιδευτικές εκπομπές και κινούμενα σχέδια. Είναι επόμενο, λοιπόν, το συμπέρασμα πως αντικειμενικά η «εικόνα» μπορεί να συμβάλει στον εμπλουτισμό, στην ανάπτυξη εκφραστικών μέσων του ανθρώπου και να τους δώσει νέα ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Η πραγματικότητα, όμως, την οποία ζούμε, διαμορφώνει πολλές φορές μια άλλη κατάσταση. Η «εικόνα» που προβάλλεται από τα ΜΜΕ διαμορφώνει και «εικονικές», επιφανειακές σχέσεις με την πραγματικότητα. Η εικόνα των πολιτικών ειδήσεων

ταυτίζεται πολλές φορές με τις εικόνες των τηλεοπτικών σειρών και διαφημίσεων. Οι εικόνες από τους πραγματικούς νεκρούς και τις καταστροφές διαδέχονται τις ψεύτικες εικόνες τηλεοπτικών σειρών. Η αλληλοδιαδοχή αδρανοποιεί τα ανθρώπινα συναισθήματα και μετατρέπει τους ανθρώπους σε απλούς και ψυχρούς θεατές όσων προβάλλονται.

Η «εικόνα» πολλές φορές καλύπτει την παραπληροφόρηση. Εφόσον «δείχνονται» τα γεγονότα, βγαίνει το συμπέρασμα πως είναι αληθινά. Η αλήθεια όμως βρίσκεται στα χέρια του παραγωγού, του μοντέρ, του σχολιαστή.

Δεν είναι λίγες οι φορές που ο άνθρωπος δεσμεύεται από τις συνεχείς εντυπωσιακές εικόνες που δέχεται και δρα σύμφωνα με τα μηνύματα που αποστέλλουν. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα των διαφημίσεων που μέσω της εικόνας προβάλλουν πρότυπα, καλλιεργούν διαθέσεις.

Μέσα στην πληθώρα των καλλιτεχνικών ταινιών που προσφέρονται στο κοινό ελάχιστες είναι αυτές που διευρύνουν το γνωστικό επίπεδο, οξύνουν τη σκέψη, υψώνουν το συναισθηματικό κόσμο. Στην πλειοψηφία τους οι ταινίες χαρακτηρίζονται από χαμηλή αισθητική αξία και χρησιμεύουν ως μέσο εκτόνωσης και προβολής τυποποιημένων προτύπων συμπεριφοράς. Ακόμη και τα παιδικά προγράμματα και τα κινούμενα σχέδια περιέχουν βία και προβάλλουν μια ανταγωνιστική, προκλητική και συχνά αντικοινωνική συμπεριφορά. Κυριαρχούν οι εκπομπές που χυδαιοποιούν ανθρώπινα συναισθήματα, εξευτελίζουν αξίες, αδρανοποιούν τον άνθρωπο και προβάλλουν πρότυπα εύκολου πλουτισμού, καταναλωτισμού, ατομικισμού.

Το μέγεθος της επίδρασης των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της σκέψης, της συμπεριφοράς και της πράξης των ανθρώπων είναι εξαιρετικά μεγάλο. Πολλές φορές ο άνθρωπος καθορίζει τις προτιμήσεις του για το βιβλίο, το θέατρο, τον κινηματογράφο με βάση τις εμπειρίες που του έχει διαμορφώσει η τηλεοπτική εικόνα (π.χ. μικρό, σύντομο, εύπετο βιβλίο ή σύντομο κείμενο στην εφημερίδα που οπωσδήποτε θα συνοδεύεται από φωτογραφία ή κινηματογραφική ταινία σε γοργούς ρυθμούς, με εντυπωσιακά εφέ). Η κυριαρχία του χρώματος και της φωτογραφίας παραμερίζει στο περιθώριο το γραπτό λόγο και την ανάγνωση. Σήμερα, τα νέα παιδιά θεωρούν «βουνό» την ανάγνωση βιβλίων που δεν έχουν έγχρωμες εικόνες σε κάθε σελίδα ή εμφανίζουν μεγάλες παραγράφους. Η τηλεοπτική εικόνα γίνεται μέτρο σύγκρισης, αντικαθιστά τη σκέψη. Αντί για ένα επιπλέον μέσο έκφρασης γίνεται ουσιαστικά το μοναδικό μέσο έκφρασης.

Λεξιλόγιο

παραστατικός — выразительный	αναπαράσταση — воспроизведение
τα κινούμενα σχέδια — мультфильмы	το συμπέρασμα — вывод
ο εμπλουτισμός — обогащение	εικονικός — виртуальный
ταυτίζω — отождествлять	η αλληλοδιαδοχή — чередование
αδρανοποιώ — делать (кого-л.) инертным	παραπληροφόρηση = παραπλανητική, ψεύτικη πληροφόρηση
σχολιαστής — комментатор, обозреватель	το μήνυμα — (зд.) обращение, воззвание
δρω (B1) — действовать	οξύνω — обострять
το πρότυπο — образец, модель	χρησιμεύω — служить (чем-либо)
η πλειοψηφία — большинство	τυποποιημένος — стандартный
η εκτόνωση — расслабление	προκλητικός — вызывающий, дерзкий
η βία — насилие	κυριαρχώ (B2) — преобладать, господствовать
εξευτελίζω — унижать; обесценивать	σύντομος — краткий
ο ατομικισμός — индивидуализм	παραμερίζω — отодвигать
εύπετος — удобоваримый	αντικαθιστώ (B1) — заменять
το περιθώριο — поле (книги); рамки, предел	

Β. Η διαφήμιση

Η διαφήμιση παίζει πολύ μεγάλο ρόλο στη ζωή μας. Διαφημίζονται υλικά αγαθά, εταιρίες, υπηρεσίες, πρόσωπα, ιδέες, απόψεις, προβάλλοντας τα πλεονεκτήματα και τα οφέλη που παρέχουν. Ωστόσο, μιλώντας για τη διαφήμιση, το μυαλό μας πάει κατευθείαν στην εμπορική διαφήμιση, διότι η τελευταία κυριαρχεί.

Η διαφήμιση είναι σημαντικός παράγοντας στο θέμα της κατανάλωσης. Είναι μια από τις μορφές επηρεασμού του κοινωνικού συνόλου. Ασκεείται κυρίως από οικονομικές μονάδες επιζητώντας έτσι την προβολή, τη διακίνηση και τη διεύρυνση του κύκλου εργασιών τους. Απευθύνεται στον καταναλωτή αγαθών και υπηρεσιών με σκοπό να επηρεάσει την αγοραστική του συμπεριφορά, να την ενεργοποιήσει και να την κατευθύνει προς ορισμένες επιλογές.

Σε καμιά περίπτωση δεν αμφισβητούμε τις θετικές επιδράσεις της διαφήμισης, όπως είναι η ενημέρωση του κοινού και η συνεισφορά στην ανάπτυξη της οικονομίας. Είναι γεγονός, ωστόσο, ότι η διαφήμιση έχει πολλά και σημαντικά αρνητικά αποτελέσματα, τα οποία δεν μπορούμε να αγνοούμε.

Οι διαφημίσεις έχουν εισχωρήσει για τα καλά στη ζωή μας. Τις συναντάμε παντού — παρακολουθώντας τηλεόραση, διαβάζοντας περιοδικό ή εφημερίδα, περπατώντας στο δρόμο ... στο ραδιόφωνο, στη δουλειά, στο μπαρ, στο σπίτι μας. Η διαφήμιση, όπως και να προβάλλεται, έχει ένα μοναδικό τρόπο να παρουσιάζει το προϊόν ως το πλέον απαραίτητο.

Στις μέρες μας η διαφήμιση έχει ξεπεράσει το στάδιο της πληροφόρησης και κάνοντας κατάχρηση της υπερβολής πέρασε στο χώρο της προπαγάνδας. Αυτή ακριβώς η προπαγάνδα χρησιμοποιώντας παραπλανητικά την εικόνα, το λόγο, το χρώμα, τον ήχο, προσπαθεί να μεγαλώσει την επιθυμία του καταναλωτή ενός προϊόντος. Ακόμη κι αν δεν τον ενδιαφέρουν τα διαφημιζόμενα, κάτι από την εικόνα, το χρώμα, τη μουσική της διαφήμισης μένει στο μυαλό του. Η διαφήμιση εξαπατά το αγοραστικό κοινό, αφού αποκρύπτει τις αρνητικές ιδιότητες των προϊόντων και καλύπτει την έλλειψη ποιότητάς τους.

Πέρα από αυτή την καταφανή εξαπάτηση έχουμε μια σειρά αντιλήψεων για τη ζωή και για τις ανθρώπινες σχέσεις που προωθούνται με τη διαφήμιση με σκοπό το κέρδος. Μπροστά στο κέρδος υποχωρούν ανθρώπινες αξίες και μετατρέπονται σε πράγματα. Βλέπουμε, λοιπόν, στην τηλεόραση: τη μητρική αγάπη να εξαντλείται στην αγορά ορισμένης πούδρας για το μωρό· τη γιαγιά να εξαρτά την αγάπη των εγγονών της γι' αυτήν από την χρησιμοποίηση ορισμένης μάρκας μαγειρικού λίπους· τη συζυγική αγάπη και φροντίδα να ταυτίζεται με τη μακαρονάδα, τον καφέ ή το σιδερωμένο πουκάμισο. Βλέπουμε ακόμη την ερωτική σχέση να είναι υπόθεση σαπουνιού ή κολώνιας· την επαγγελματική επιτυχία να είναι συνάρτηση κρέμας μαλλιών ή αποσμητικού. Στον κόσμο της διαφήμισης τα εμπορεύματα υποκαθιστούν τα ουσιαστικά στοιχεία της προσωπικότητας, οι ανθρώπινες σχέσεις γελοιοποιούνται, τα συναισθήματα εξευτελίζονται.

Η ώθηση των ατόμων στην υπερκατανάλωση και η ταύτιση της έννοιας της ευτυχίας με τη χρήση των υλικών αγαθών κάνουν τον άνθρωπο να αποπροσανατολίζεται στις ατομικές του ανάγκες. Ο άνθρωπος δεν κρίνεται πια με βάση αυτό που είναι αλλά απ' αυτά που έχει. Η ιδέα ότι η προσωπική μας αξία καθορίζεται από το αν έχουμε στην κατοχή μας το τελευταίας τεχνολογίας κινητό τηλέφωνο ή το ακριβότερο αυτοκίνητο μας δημιουργεί αισθήματα δυσανεξίας και μειωμένης αυτοαξίας. Ως αποτέλεσμα, το διαρκές «θέλω» μας αφήνει ελάχιστο χρόνο για τον εαυτό μας αφού για να ικανοποιήσουμε τις «ανάγκες» μας γινόμαστε σκλάβοι της εργασίας, του χρήματος και των πραγμάτων. Ο ποιοτικός χρόνος, τα πνευματικά ενδιαφέροντα είναι πλέον πράγμα του παρελθόντος, όπως επίσης οι φιλικοί δεσμοί.

Η εισβολή του καταναλωτισμού οξύνει τις διαφορές ανάμεσα στους «έχοντες» και σε αυτούς που δεν μπορούν να συμμετέχουν στο καταναλωτικό όνειρο, δημιουργώντας φαινόμενα κοινωνικού ρατσισμού. Κάτι παρόμοιο, με μικρή διαφορά, συμβαίνει και στο πεδίο της αγοράς, όπου δημιουργούνται άνισοι όροι ανάμεσα στις ισχυρές οικονομικά εταιρίες, με τις πολυδάπανες διαφημιστικές εκστρατείες που πραγματοποιούν και τις μικρές επιχειρήσεις που περιθωριοποιούνται, αφού δεν έχουν τα οικονομικά μέσα να συμμετέχουν με ίσους όρους στο «παιχνίδι» του ανταγωνισμού.

Λεξιλόγιο

υλικός — материальный	το πλεονέκτημα — преимущество
αμφισβητώ (B2) — подвергать сомнению	η συνεισφορά — вклад
αγνοώ (B2) — игнорировать	εισχωρώ (B2) — проникать, углубляться
το στάδιο — стадия	κάνω κατάχρηση — злоупотреблять
η υπερβολή — преувеличение	εξαπατώ (B1) — обманывать
καταφανής (-ης, -ες) — очевидный, явный	η εξαπάτηση — обман
το κέρδος — прибыль	υποχωρώ (B2) — отступать
η συνάρτηση — связь, соединение	το αποσμητικό — дезодорант
υποκαθιστώ (B1) — заменять	γελοιοποιώ (B2) — высмеивать
η δυσарέσκεια — недовольство	η αυτοαξία — самооценка
πολυδάπανος = πολυέξοδος дорогостоящий, требующий больших расходов	

Γραμματική

Страдательное причастие настоящего времени — Μετοχή του παθητικού ενεστώτα

Некоторые глаголы образуют страдательное причастие настоящего времени. Для его образования к основе *ενεστώτας* присоединяется -άμενος, -ούμενος, -όμενος / -ωμένος: *κρεμάμενος, τρεμάμενος, λεγόμενος, ερχόμενος, κατοικούμενος, θεωρούμενος, ζητούμενος, χαρούμενος, απαιτούμενος, θεοφοβούμενος* κ.λπ.

Причастия настоящего времени часто употребляются в письменной речи, например, в выражениях: *πουλί πετάμενο, τα στεκόμενα νερά, το τρεχούμενο νερό, τρεχούμενος (λογαριασμός), οι ερχόμενες γενιές, ο κυμαινόμενος πληθυσμός, οι λεγόμενοι διευθυντές, οι Τουρκοκρατούμενες περιοχές, οι κυλιόμενες σκάλες, το ενοικιαζόμενο διαμέρισμα, η πτυσσόμενη καρέκλα, οι σκεπτόμενοι πολίτες* и др.

Причастия настоящего времени склоняются так же, как прилагательные с подобными окончаниями (-ος, -η, -ο).

Страдательные причастия настоящего времени часто являются отглагольными прилагательными, переходящими в существительные: *ο εργαζόμενος, ο μαθητευόμενος, ο προϊστάμενος, ο διανοούμενος, ο κατηγορούμενος, ο αγνοούμενος, ο ενδιαφερόμενος, το περιεχόμενο, το ζητούμενο, το δρώμενο, το υπονοούμενο, τα λεγόμενα, τα βρισκόμενα, τα κρατούμενα, τα μελλούμενα, τα λαλούμενα, το πλεούμενο, το προηγούμενο, τα βρεχάμενα (του каравиού), ο προστατευόμενος, ο εμπορευόμενος* κ.λπ.

Οрфоγραφία: в причастиях на (-ομενος) под ударением пишется «ο», в безударной позиции — «ω». Если причастие образовано от глагола 2-го спряжения, под ударением пишется -όμενος: *τιμόμενος, προσδοκόμενος, περιπλανώμενος*

Следует помнить, что большинство глаголов форму *μετοχή του παθητικού ενεστώτα* не образуют.

Союзы — Σύνδεσμοι

соединительные — και, ούτε, μήτε
разделительные — ή, είτε
противительные — μα, αλλά, παρά, όμως = ωστόσο = εντούτοις (εν τούτοις) =
παρ' όλα αυτά, αν και, μολονότι, μόνο
союзы следствия — λοιπόν, ώστε, άρα = επομένως, που
пояснительные — δηλαδή
специальные — πως, που, ότι
временные — όταν, σαν, ενώ, καθώς, αφού, αφότου, πριν (να), μόλις, προτού,
ώσπου, ωστόσο, όσο που, όποτε
причинные — γιατί, διότι, επειδή, αφού
условные — αν, εάν, σαν, άμα
целевые — να, για να
результативные — ώστε (να), που
союзы сомнения — μη(ν), μήπως
сравнительные — παρά
Связующие наречия: ακόμα κι όταν, ακόμα κι αν, πάντως, έτσι κι αλλιώς и др.

Виды придаточных предложений — Δευτερεύουσες προτάσεις

Αιτιολογικές (придаточные предложения причины): Μου είχε θυμώσει, επειδή δεν τον πήρα τηλέφωνο. Δεν χάρηκες που ήρθε η πεθερά σου; Αφού δε διάβαζες, λογικό ήταν να μείνεις στην ίδια τάξη. Μια που / μια και πας στην αγορά, πάρε μου 2 κιλά πορτοκάλια.

Τελικές (придаточные предложения цели): Τα παιδιά πηγαίνουν σχολείο για να μορφωθούν. Τρέξε να προλάβεις το λεωφορείο! Σπουδάζει να γίνει γιατρός.

Ειδικές (специальные): Όλοι νόμιζαν ότι είχα όλες τις προϋποθέσεις να γίνω επιτυχημένος γιατρός.

Ενδοιαστικές ή διστακτικές (предложения, выражающие сомнение, колебание, неуверенность): Ανησυχώ μήπως μας ανακαλύψουν. Φοβάμαι μη δεν έρθουν οι καλεσμένοι μας. Έτρεμε μη τον σκοτώσουν. Φοβόταν μήπως δεν τον πληρώσουν. *Προσοχή:* Φοβάμαι μήπως μείνω (φοβάμαι μη μείνω) στην ίδια τάξη. = Φοβάμαι μήπως δεν περάσω (φοβάμαι μη δεν περάσω) την τάξη.

Εναντιωματικές (противительные): Αν και (μολονότι / παρ' όλο που) προσπάθησε, δεν τα κατάφερε. Ενώ δεν είναι έξυπνος, είναι αρκετά καλός μαθητής. Πήρα το μέρος του, μόλο που διαφωνούσα.

Παραχωρητικές (уступительные): Κι αν ακόμη έχουν έτσι τα πράγματα, είσαι αδικαιολόγητος. Μακάρι να ερχόταν, аς ήταν και για λίγο.

Αποτελεσματικές ή συμπερασματικές (результативные): Ντύσου καλά, ώστε να μη κρυώσεις. Είναι τόσο καλός, που όλοι τον αγαπούν. Το τραπέξι ήταν φτιαγμένο έτσι, ώστε χωρούσε άνετα 20 άτομα.

Αναφορικές (относительные): Κάνε ό,τι σου είπα. Στην εποχή μας είσαι ό,τι δηλώσεις. Λύσε τις ασκήσεις όπως νομίζεις. Ο Πετρίδης, ο οποίος είναι διευθυντής, λείπει τώρα. Έλυσα τις ασκήσεις, καθώς μου έδειξε.

Χρονικές (придаточные предложения времени): Αφού (αφότου) γυρίσεις, πάρε με στο κινητό. Θα συνεχίσω να προσπαθώ, ώσπου να (ωστόσο) πετύχω. Κάθε που χτυπάει το τηλέφωνο, με πιάνει тαραχή.

Υποθετικές (условные): Αν ήσουν πιο προσεκτική, δε θα έκανες τόσα λάθη!

ΜΜΕ — Διαφήμιση — Λεξιλόγιο

Τύπος: ημερήσιος, περιοδικός

Περιοδικό: εβδομαδιαίο, μηνιαίο, εποχιακό

Εφημερίδα: πρωινή, ημερήσια, καθημερινή, απογευματινή, κυριακάτικη, εβδομαδιαία, μηνιαία, τοπική, επαρχιακή, πολιτική, οικονομική, αθλητική, λογοτεχνική, σατυρική, (μη) σοβαρή, αμερόληπτη

Τα περιεχόμενα της εφημερίδας: ειδήσεις, διαφημίσεις, άρθρα, αγγελίες, συνεντεύξεις, ανταποκρίσεις, σχόλια, χρονογραφήματα, ειδησεογραφία.

Στήλη: πολιτική, αθλητική, κοσμική, θεατρική, λογοτεχνική, οικονομική κ.α.

Θέματα ΜΜΕ: πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, καλλιτεχνικά, εκπαιδευτικά, επιστημονικά, τεχνικά, αθλητικά, μόδα, διακόσμηση, μαγειρική κ.λπ.

Τα πρόσωπα: ιδιοκτήτης, εκδότης, διευθυντής, συντάκτης, αρχισυντάκτης, αναγνώστης, το αναγνωστικό κοινό, ο συνδρομητής, οι δημοσιογράφοι — ρεπόρτερ, ελεύθερος ρεπόρτερ, ανταποκριτής, φωτογράφος (φωτορεπόρτερ), αθλητικογράφος, γελοιοποιός, σκιτσογράφος

τηλεθεατής, τηλεοπτικό κοινό, το ραδιοφωνικό κοινό *аудитория* — ο ακροατής *слушатель*

ο εκφωνητής / η εκφωνήτρια — диктор

ο παρουσιαστής / η παρουσιάστρια — ведущий программы

ο τηλεπαρουσιαστής / η τηλεπαρουσιάστρια — телеведущий

ο / η εικονολήπτης = κάμερα μαν (καμεραμάν), ο / η ηχολήπτης

υπεύθυνος (-η) μοντάζ

Ρήματα και φράσεις σχετικές με τα ΜΜΕ:

εκδίδω εφημερίδα — издавать газету

κάνω ρεπορτάζ — вести репортаж

η εφημερίδα εκδίδεται / κυκλοφορεί / βγαίνει

δημοσιογραφώ — писать (в газетах, журн.)

αρθρογραφώ — писать статьи

από λεπτό σε λεπτό — с минуты на минуту

από πρώτο χέρι — из первых рук

από ώρα σε ώρα, από στιγμή σε στιγμή

από έγκυρη πηγή — из достоверных источников

απ' ευθείας μετάδοση — прямая трансляция

βγάζω στο φως της δημοσιότητας = δημοσιοποιώ, δημοσιεύω — публиковать

ασκώ κριτική = κάνω κριτική = κριτικάρω

κρίνω — судить (о ком-либо, о чем-либо)

παρακολουθώ / βλέπω μια εκπομπή / μια τηλεοπτική σειρά

η φήμη (καλή / κακή φήμη) — слава

η διάδοση — распространение

το μάρκετινγκ — маркетинг

η αυτοδιαφήμιση — самореклама

Διαφήμιση: ελκυστική, καλαίσθητη = καλόγουστη, κακόγουστη, πετυχημένη, αποτελεσματική, εμπορική, παγκόσμια

Διαφημιζόμενα είδη / προϊόντα / αγαθά / εταιρίες / υπηρεσίες / πρόσωπα / ιδέες

«Μέσα» διαφήμισης: τύπος, έντυπα, φέιγ βολάν (έντυπο μικρών διαστάσεων που μοιράζεται ή σκορπίζεται στο δρόμο), αφίσες, φυλλάδια, ραδιόφωνο, τηλεόραση,

κινηματογράφος, επιγραφές (φωτεινές), (άμεσο) ταχυδρομείο, διαφημιστικά δώρα

τοιχοκόλληση — тоиχοκoλλá

λανσάρισμα — лансáρω (προωθώ στην αγορά, παρουσιάζω κάτι καινούριο και το προβάλλω)

Διαφημιστικό γραφείο / πρόγραμμα / μήνυμα / κύκλωμα

Διαφημιστική εκστρατεία / καμπάνια

καταναλωτικό κοινό

αγοραστικό κοινό

χαμηλό / υψηλό κόστος

καταναλωτικό πνεύμα

προϊόντα μαζικής κατανάλωσης

ο διαφημιστής / η διαφημίστρια = πρόσωπο που ασχολείται με τη διαφήμιση

Οι διαφημίσεις παρασύρουν / παροτρύνουν / προτρέπουν την καταναλωτική μας κοινωνία να κάνει περιττά / παράλογα / υπερβολικά έξοδα.

Ασκήσεις

- 1** *Найдите в тексте «Τα Μέσα μαζικής ενημέρωσης» синонимы или близкие по значению слова и выражения:*

το περιστατικό, αυτός που παρέχει πληροφόρηση, απόλυτη επίγνωση μιας κατάστασης, δίνω τη δυνατότητα, πλησιάζω ή προσπαθώ να κατανοήσω, η διασκέδαση / η αναψυχή, το καρτούν, η τηλεοπτική σειρά, η ταινία που βασίζεται σε στοιχεία της πραγματικότητας, δίνω σχήμα ή μορφή, θεώρηση (ζητήματος) / γνώμη, παραμερίζω, το κομπιούτερ, αλλάζω / ανταλλάσσω, μοντέρνος, γρήγορος, χωρίς αμφιβολία, ουσιαστικά, το γνώρισμα, κάνω κριτική, επιδρώ, η ανάπτυξη, εμφανής, πολύ ωραίος / ιδανικός, προκαλώ (δίνω) την εντύπωση, αισθητός / κατανοητός, αυτός που αποδίδει πιστά την πραγματικότητα χωρίς προσωπικά αισθήματα ή σχόλια

- 2** *Ответьте на вопросы:*

1. Ποια είναι τα Μέσα μαζικής ενημέρωσης; 2. Ποιος είναι ο σκοπός των Μέσων μαζικής ενημέρωσης; 3. Τι ρόλο παίζουν τα ΜΜΕ στη ζωή των ανθρώπων σήμερα; 4. Τι διαβάσετε συνήθως σε μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό; 5. Ποιες τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές εκπομπές παρακολουθείτε; 6. Γιατί η τηλεόραση είναι τόσο σημαντική; 7. Τι ξέρετε για την ποιότητα των ειδήσεων; 8. Ποιες είναι οι αρνητικές ιδιότητες των ΜΜΕ;

- 4** *Перескажите текст «Τα Μέσα μαζικής ενημέρωσης».*

- 5** *Перескажите текст «Το βίντεο στη δημοσιογραφία».*

- 6** *Найдите синонимы в тексте «Η «εικόνα» στη ζωή μας»*

εκφραστικός / ζωντανός, καθιστώ κάποιον ευαίσθητο, αντιστοιχώ ή βρίσκομαι σε συμφωνία με κάτι, συντελώ, σκόπιμα κακή πληροφόρηση, το πλήθος, μείωση του άγχους / της έντασης, επικρατώ, ταπεινώνω ή ατιμώνω, υποσκελίζω / βάζω κάτι παράμερα / στην άκρη, διάβασμα βιβλίων

- 7** *Заполните таблицу:*

Ουσιαστικό	Ρήμα	Επίθετο ή παθητική μετοχή
επινόηση	επινοώ	επινοητικός
φανέρωση	φανερώνω	φανερός
ενημέρωση	.....	.....
.....	ενδιαφέρω	.....

Продолжите таблицу, используя слова:

ενημέρωση, τρέχω, εκπαιδευτικός, διαθέτω, μάγια, παρουσιαστικός, συντάσσω, αθλητής, διάβασμα, αλλαγμένος, επιλέγω, χρησιμοποίηση, ανταγωνίζομαι, αμφίβολος, βελτίωση, δημοσιότητα, ζητώ, καλλιεργώ, δημιουργικός, αναπτύσσω, γνώση, μεταδίδω, λειτουργικός, προσθέτω, απομονώνομαι, παρεχόμενος, ψυχαγωγικός

- 8)** *Прочитайте и ответьте на вопрос: Προτιμάτε να βλέπετε μια ταινία στον κινηματογράφο ή στη τηλεόραση; Να εξηγήσετε τους λόγους.*

Κινηματογράφος και τηλεόραση

Είναι γνωστό ότι ο κινηματογράφος υπήρξε πάντα ένα σωσίβιο για την τηλεόραση, κι αυτό αφορά, για τα δικά μας δεδομένα, τις εμπορικές ελληνικές ταινίες, που τις βλέπουμε ακόμα και σήμερα συχνά-πυκνά, τις ίδιες πάντα, σε διαφορετικά κανάλια. Ωστόσο, πιστεύω ότι μια ταινία χάνει πολύ από την ιδιαιτερότητά της, όταν παίζεται στην τηλεόραση.

Κανείς δεν μπορεί να ανακαλύψει τη δύναμη μιας ταινίας στη μικρή οθόνη, καθώς η ταινία εντάσσεται στο τηλεοπτικό πρόγραμμα — που, όπως ξέρουμε, έχει εξελιχθεί σε τεράστια βιομηχανία θεάματος και εύκολης ψυχαγωγίας — ακολουθεί στην ουσία την ίδια μοίρα ή σχεδόν την ίδια με όλα τα άλλα τηλεοπτικά προγράμματα. Μ' αυτόν τον τρόπο υπάγεται πια η ταινία στην κυριαρχία του ζάπινγκ, σ' εκείνη την κατάσταση, δηλαδή, κατά την οποία ο θεατής έχει την ψευδαίσθηση ότι είναι παντοδύναμος, ενώ στην ουσία είναι παγιδευμένος από τη δύναμη της εικόνας.

Από τον περιοδικό Τύπο

9 Прочитайте предложения. Обратите внимание на многозначность слова «τύπος»:

1. Πολλοί άνθρωποι εργάζονται στον τύπο. 2. Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ θα ανακοινωθούν στον τύπο. 3. Ο κύριος Κώστας είναι ένας απλός λαϊκός τύπος, ιδιαίτερα αγαπητός στη γειτονιά μας. 4. Καλή είναι η Γραμματική, αν και μας κουράζει με τους ποικίλους τύπους των ρημάτων. 5. Έχουμε εξετάσεις στη Χημεία και δεν έμαθα ακόμη τους τύπους της. 6. Δυσκολεύομαι να κάνω παρέα μαζί του. Δεν είναι ο τύπος μου. 7. Ας αφήσουμε τους τύπους κι ας έρθουμε στην ουσία. 8. Η Παλαιά Διαθήκη περιέχει πολλούς τύπους μυστηρίων. 9. Κρατάει τους τύπους και δεν μπορείς να συζητήσεις άνετα μαζί του. 10. Μερικοί μαθητές είναι ακουστικοί και άλλοι οπτικοί τύποι. Γι' αυτό είναι καλό να χρησιμοποιούνται οπτικοακουστικά μέσα κατά τη διδασκαλία. 11. Ο εκπρόσωπος Τύπου του Υπουργείου Εξωτερικών έκανε πολύ σοβαρές ανακοινώσεις στους δημοσιογράφους.

τυπολάτρης — формалист

κακέτυπος — плохо отпечатанный

πρότυπο — образец, шаблон

πρωτότυπο — оригинал, подлинник

κλεψίτυπος — незаконно переизданный

τυποποίηση — типизация

παράτυπος — сделанный в нарушение

правил, формальностей

10 Обсудите тему «Η τηλεόραση στη ζωή μας».

11 Напишите определения следующих слов:

ντοκιμαντέρ	1. Κινηματογραφική ταινία, που αναφέρεται σε γεγονότα μυστηριώδη ή τρομακτικά και προκαλεί έντονο αίσθημα αγωνίας στο θεατή.
όπερα	2. Τηλεοπτική ταινία, σύντομης διάρκειας η οποία βασίζεται στο συνδυασμό και στην ταχύτατη εναλλαγή ήχου και εικόνας.
θρίλερ	3. Θεατρικό δραματικό μουσικό έργο εμπλουτισμένο με διαλογικά μέρη, τραγούδια, χορωδιακά κομμάτια και συχνά χορό με συνοδεία ορχήστρας.
βιντεοκλίπ	4. Μικρή όπερα κωμική με θέμα και στιλ δανεισμένα από την κωμωδία.

- οπερέτα 5. Κινηματογραφική ταινία σύντομης διάρκειας που πληροφορεί, δείχνοντας γεγονότα που έχουν καταγραφεί με απόλυτη ακρίβεια.
- σκηνογράφος 6. Αυτός που αναλαμβάνει υπεύθυνα τη διδασκαλία των ηθοποιών για το ανέβασμα στη σκηνή θεατρικού έργου ή το γύρισμα μιας κινηματογραφικής ταινίας ή τηλεοπτικού προγράμματος.
- σκηνοθέτης 7. Αυτός που συλλαμβάνει τον τεχνικό διάκοσμο μέσα στον οποίο θα παρασταθεί το θεατρικό έργο.

12 Заполните пропуски данными в скобках словами и выражениями:

1. α) Το ερώτημα που απασχολεί ..... των εφημερίδων είναι αν η μείωση του αριθμού ..... τους οφείλεται στην τηλεόραση ή στην έλλειψη εμπιστοσύνης γενικά προς ..... β) Η ..... είναι ένα επάγγελμα δύσκολο, αλλά πολύ ενδιαφέρον. (τύπος, αναγνώστης, εκδότης, δημοσιογραφία) 2. α) Ορισμένα ..... υιοθέτησαν το μικρό σχήμα, γιατί πιστεύουν ότι έτσι θα αποκτήσουν περισσότερους ..... Μερικά μάλιστα προσπάθησαν να εφαρμόσουν και το σύστημα των προσφορών, για να προσελκύσουν ..... και να εγγράψουν περισσότερους συνδρομητές. β) Είδηση είναι ό,τι απορρέει για ..... από ένα γεγονός που συμβαίνει πριν από την έκδοση της εφημερίδας είτε αυτό το γεγονός προαναγγέλθηκε είτε συμβαίνει αιφνιδιαστικά και καλύπτει τις ..... της εφημερίδας. (αναγνώστης, δημοσίευση, ειδησεογραφικές στήλες, εβδομαδιαία έντυπα, αναγνωστικό κοινό). 3. Σήμερα η πλειονότητα των μελετητών θεωρεί ως γεγονός την είσοδο της ανθρωπότητας σ' ένα νέο πολιτισμικό στάδιο, όπου η πληροφόρηση και η μόρφωση θα παρέχονται αντίστροφα απ' ό,τι μέχρι τώρα: κατά πρώτο λόγο με ηλεκτρονικά ..... μέσα και μόνο, κατά δεύτερο λόγο, από ..... Η ανάγκη ανανέωσης ..... περνάει κι αυτή μέσα από τα φίλτρα του νέου πολιτισμού που είναι: η νέα τεχνολογία, η νέα οργάνωση, οι νέες αρχές, οι νέες γνώσεις, η νέα μέθοδος δράσης, η νέα ταχύτητα ενεργειών των φορέων ..... (έντυπες πηγές, εφημερίδα, οπτικοακουστικά μέσα, τύπος).

13 Найдите синонимы, используя текст «Οι διαφημίσεις» и тематический словарь:

κοροϊδεύω ή παραπλανώ, κρατώ κάτι κρυφά, το χαρακτηριστικό, η ανυπαρξία / η απουσία, ξεγελώ, υπερβολική κατανάλωση, πληροφορώ, διαστρέφω, ως συνέπεια, συνεχής, δυνατός, προσφέρω / δείχνω / προωθώ, δε γνωρίζω κάτι ή αδιαφορώ για κάτι, χρησιμοποιώ κάτι υπερβολικά, φανερός / εμφανής, γνωστοποιώ, αποκτώ φήμη, το καταναλωτικό κοινό, διαφήμιση, κάνω γνωστό, διατυμπανίζω, μαζική κατανάλωση, πολυδάπανος, πρόσωπο που έχει ως επάγγελμα τη διαφήμιση

14 Расскажите о своем отношении к рекламе. Обсудите тему «Διαφημίσεις: τα υπέρ και τα κατά».

Προτεινόμενο ερωτηματολόγιο

Συντελούν στην αύξηση της παραγωγής και της κατανάλωσης και συμβάλλουν στη διάδοση των διαφόρων προϊόντων;
 Συντελούν στην ανάπτυξη της οικονομίας;
 Βοηθούν το καταναλωτικό κοινό να γνωρίσει τη χρησιμότητα των προϊόντων;
 Αποπροσανατολίζουν την κοινή γνώμη;
 Εξαπατούν τον καταναλωτή προβάλλοντας διογκωμένα τα προτερήματα των προϊόντων;

Βοηθούν το καταναλωτικό κοινό στην ικανοποίηση των καθημερινών αναγκών του;
 Γεννούν νέες ανάγκες στους ανθρώπους;
 Υποτιμούν το γούστο και τη νοημοσύνη των καταναλωτών ή καλλιεργούν την κρίση και την καλαισθησία τους;
 Επιηρεάζουν τις επιθυμίες του καταναλωτή και καταργούν ένα μέρος της προσωπικής του ελευθερίας;
 Δημιουργούν μόνο πρότυπα εξωτερικής εμφάνισης ή προχωρούν στα αισθήματα, στην προσωπικότητα και στις ανθρώπινες σχέσεις;
 Με ποιον τρόπο κατορθώνουν να μας πείσουν να αγοράσουμε ακόμη και προϊόντα που δε χρειαζόμαστε ή αμφισβητούμε την ποιότητά τους;
 Συντελούν στην πολιτιστική ανάπτυξη;
 Ποιο πρότυπο γυναίκας, άντρα και παιδιού προβάλλουν; (περιγράψτε)

15 Προचिताйте реклами и ответьте на вопросы:

Τι διαφημίζεται; Σε ποιους απευθύνεται η διαφήμιση; Με ποιους τρόπους προσπαθεί να πείσει ο διαφημιστής τον καταναλωτή;

Για εσάς που θέλετε να τραβάτε τα βλέμματα ό,τι κι να συμβεί, στα καταστήματα SPIDER θα βρείτε αυτό που ψάχνετε. Μοντέρνα αλλά και κλασικά σχέδια, που καλύπτουν όλα τα γούστα, είναι συγκεντρωμένα εκεί. Η εξαιρετική ποιότητα των υποδημάτων και των αξεσουάρ θα σας συναρπάσει. Επισκεφθείτε τα καταστήματα υπώνυμων υποδημάτων SPIDER και δείτε από κοντά όλες τις επώνυμες μάρκες!

Αποκτήστε τα παπούτσια που επιθυμείτε και επωφεληθείτε από τις απίθανες προσφορές.

Προλάβετε! Η προσφορά ισχύει έως 31 Αυγούστου 2006.

NEO LAND CRUISER ΗΓΕΤΗΣ. Μόλις πάψεις να σκέφτεσαι μόνο τον εαυτό σου, είσαι δυνατός. Μόλις αντιμετωπίσεις το άγνωστο χωρίς φόβο, είσαι αρχηγός. Κι όταν γυρίσεις πίσω για να στηρίξεις τους άλλους, είσαι ηγέτης. LAND CRUISER. Η απόλυτη δύναμη επί παντός εδάφους, επί 51 ολόκληρα χρόνια. www.toyota.gr

Καλοκαίρι στην Ελλάδα σημαίνει θάλασσα, παραλίες, ενδιαφέρουσες γνωριμίες και φυσικά αξέχαστα ταξίδια!

Αυτό το καλοκαίρι λοιπόν το Πλαίσιο σας προτείνει την καλοκαιρινή ψηφιακή παρέα για τις πιο «δροσιτικές» εξορμήσεις σας. Τα πιο πολυπόθητα MP3 Players και «ντύστε» με τον ρυθμό της αγαπημένης σας μουσικής κάθε στιγμή που θα απολαμβάνετε χαλαρώνοντας δίπλα στο κύμα. Καταγράψτε τις καλύτερες καλοκαιρινές στιγμές σας με τις υπερελαφριές και εύχρηστες ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές και βιντεοκάμερες κρατώντας ζωντανές για πάντα τις πιο δυνατές σας αναμνήσεις!

Θα τα «χάσετε» βλέποντας πόσο γρήγορα θα χάσετε τα περιττά κιλά σας και τα χάνετε για πάντα.

Μην χάνετε τον καιρό σας. Χάστε τα περιττά κιλά σας!

Γυμναστήριο «Ηρακλής»

Χαρίστε αγάπη, χαρίστε βιβλία στους φίλους σας, στα παιδιά σας,
στον εαυτό σας. Τα δώρα σας μόνο σε βιβλία.
Βιβλία, χιλιάδες βιβλία για σας και τα παιδιά σας.
Εγκυκλοπαίδειες παιδικές και μεγάλες σε καλύτερες τιμές!

16 Мини-сочинение: Διαφημίστε ένα προϊόν.

17 Поставьте глаголы в нужном наклонении:

1. Ας (μαθαίνω) να τρώμε σωστά. 2. (Κλείνω — άρνηση) ραντεβού με τα σκουπίδια στις ακτές! 3. (Κλείνω) την τηλεόραση, σε παρακαλώ, γιατί με (κουράζω) οι διαφημίσεις. 4. (Αφήνω — άρνηση) το χρόνο να σας προλάβει. (Χρησιμοποιώ) τα καλλυντικά. 5. Η Τράπεζα (γίνομαι) σήμερα πιο σύγχρονη, πιο τολμηρή. (Εμπιστεύομαι) μας. 6. (Αγαπώ) τα μάτια σας; (Βλέπω) τον κόσμο με γυαλιά! 7. Ας (δίνω) πνοή και χρώμα στο άχαρο μπετόν που μας περιβάλλει. 8. (Σπαταλώ — άρνηση) το χρόνο σας! (Μιλώ) τη γλώσσα που θέλετε σε τρεις μήνες μόνο! 9. Αυθεντικά γλυκά Ανατολής. Εμείς (μαγειρεύω) τις αισθήσεις σας. 10. (Μαθαίνω) να διαλέγεις και (χρησιμοποιώ) όχι ακριβά, αλλά υγιεινά είδη διατροφής. 11. Ας (προσθέτω) μια νότα πολυτέλειας στο γεύμα σας.

18 Выберите причастие:

1. Τα (διαφημιζόμενα / διαφημισμένα) προϊόντα που απευθύνονται στις γυναίκες είναι συνήθως καλλυντικά, οικιακά σκεύη, είδη διατροφής και απορρυπαντικά. 2. Η εταιρία μας δημιουργεί μοντέρνα έπιπλα που εκφράζουν απόλυτα τη νέα γενιά ικανοποιώντας ταυτόχρονα τις (εξειδικευόμενες / εξειδικευμένες) απαιτήσεις της. 3. Τα είδη μας θα τα βρείτε σε όλη την Ελλάδα σε (επιλεγόμενα / επιλεγμένα) καταστήματα. 4. Σας καλωσορίζουμε στο κατάστημά μας. Μέσα σε ένα (κλιματιζόμενο / κλιματισμένο) και ευχάριστο περιβάλλον σας προσφέρουμε πάντα πρόθυμα υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. 5. Επωφεληθείτε από τις χαμηλές τιμές τοις μετρητοίς ή τις πολλές και συμφέρουσες δόσεις. Επισκεφτείτε τους (εξουσιοδοτούμενους / εξουσιοδοτημένους) αντιπροσώπους μας. 6. Η διοίκηση επιχειρήσεων χρειάζεται ανθρώπους έμπειρους και υπεύθυνους και όχι (μαθητευόμενους / μαθημένους) μάγους. 7. Υπάρχουν πολλές δυσκολίες που έχει να αντιμετωπίζει ένας (διδασκόμενος / διδαγμένος) στο έργο του. 8. Αυτός ο χώρος επιβίβασης είναι ειδικά (κρατημένος / κρατούμενος) για τους επιβάτες μας. 9. Βρήκα το ημερολόγιό της σκισμένο και (πετάμενο / πεταμένο) στο καλάθι των αχρήστων. 10. Δεν είναι δυνατόν να σου επιτέθηκε έτσι, στα καλά (καθούμενα / καθισμένα). Κάτι θα του έκανες κι εσύ. 11. Ο φτωχός τσαγκάρης δούλεψε πάντα (καθούμενος / καθισμένος) στο πάτωμα. 12. “Spam” είναι ένας κοινά (χρησιμοποιούμενος / χρησιμοποιημένος) όρος για το «δικτυακό σκουπιδαριό». 13. Με την κάρτα Citibank θα νιώθετε και θα είστε πιο (προστατευμένος / προστατευόμενος).

19 Заполните пропуски, выбрав подходящее слово:

Η τηλεόραση είναι σήμερα, χωρίς αμφιβολία, το σημαντικότερο και ισχυρότερο από τα ΜΜΕ. Ο ... (1)... λόγος είναι ότι, σε ... (2)... με τις εφημερίδες, τα περιοδικά και το ραδιόφωνο, η τηλεόραση είναι ... (3)... μέσο που διαθέτει και εικόνα και ήχο, και βρίσκεται μέσα στο σπίτι μας.

Στην Ελλάδα, ... (4)... σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, στην τηλεόραση υπάρχουν κρατικά και ... (5)... κανάλια. ... (6)... τα προγράμματα των περισσότερων ιδιωτικών καναλιών είναι συχνά χαμηλής ποιότητας, η ποιότητα των προγραμμάτων

των κρατικών καναλιών ...(7)... πολύ τα τελευταία χρόνια και η ...(8)... τους έχει ανέβει σημαντικά. Ακόμη και οι τηλεοπτικές σειρές που παρουσιάζονται από τα κρατικά κανάλια είναι καλύτερης ποιότητας. ...(9)..., στα δελτία ειδήσεων, ...(10)... γίνεται και στα ιδιωτικά κανάλια, πολλές φορές τα θέματα επιλέγονται και προβάλλονται έτσι, ...(11)... να προκαλέσουν εντυπωσιασμό και συναισθηματική φόρτιση.

Το βασικό έσοδο των καναλιών είναι οι διαφημίσεις, ...(12)... γνωρίζουμε όλοι. Τα διαφημιστικά σποτ προβάλλονται με αρκετή συχνότητα, συνήθως λίγο πριν και μετά τις ειδήσεις, κατά τη διάρκεια των ταινιών, των τηλεοπτικών σειρών ή των ενημερωτικών ...(13)... Αυτό είναι κάτι που φέρνει ...(14)... στα κανάλια, αλλά που ...(15)... τους τηλεθεατές. ...(16)..., οι περισσότεροι από μας δεν παρακολουθούν με προσοχή τις διαφημίσεις: συνήθως σηκώνονται να κάνουν κάποιο τηλεφώνημα, να φάνε κάτι από το ψυγείο, να πάνε στο μπάνιο. Και ...(17)... συχνά ακούγονται και γράφονται αντιρρήσεις για τον όγκο των διαφημίσεων που προβάλλονται στην τηλεόραση, ...(18)... δεν γίνεται τίποτα — ...(19)... στα κρατικά κανάλια — παρόλο που, αυτά τουλάχιστον, δεν εξαρτώνται ...(20)... μόνο από τα έσοδα των διαφημίσεων.

Όπως και να 'χει το θέμα, η τηλεόραση πια σήμερα είναι μέρος της ζωής μας που ψυχαγωγεί, μορφώνει και ενημερώνει τους ...(21)..., συχνά ... όπως αυτή θέλει.

1. α) γραπτός	β) προφορικός	γ) επιστημονικός	δ) βασικός
2. α) σύγκριση	β) σύνθεση	γ) συνάρτηση	δ) σύμβαση
3. α) το ίδιο	β) διαφορετικό	γ) το μόνο	δ) άλλο ένα
4. α) πως	β) πώς	γ) που	δ) όπως
5. α) δημοτικά	β) λαϊκά	γ) προσωπικά	δ) ιδιωτικά
6. α) Αφού	β) Επειδή	γ) Μια και	δ) Ενώ
7. α) έχει βελτιώσει	β) έχει βελτιωθεί	γ) θα βελτιώσει	δ) θα βελτιώνει
8. α) ακροαματικότητα	β) παραγωγικότητα	γ) επιθετικότητα	δ) ενεργητικότητα
9. α) Μολονότι	β) Ωστόσο	γ) Παρόλο	δ) Ενώ
10. α) όμως	β) πως	γ) πώς	δ) όπως
11. α) μακάρι	β) ώστε	γ) πρόκειται	δ) πρέπει
12. α) γιατί	β) όπως	γ) αφού	δ) ενώ
13. α) εκπομπών	β) ανακοινώσεων	γ) αποφάσεων	δ) λήψεων
14. α) έξοδα	β) προβλήματα	γ) κέρδη	δ) εκπομπές
15. α) απασχολεί	β) ενοχλεί	γ) πλουτίζει	δ) διαφημίζει
16. α) Ωστόσο	β) Παρόλα αυτά	γ) Έτσι κι αλλιώς	δ) Παρά το γεγονός
17. α) διότι	β) επειδή	γ) γιατί	δ) μολονότι
18. α) όμως	β) ενώ	γ) εντούτοις	δ) αφού
19. α) ή	β) αλλά	γ) είτε	δ) ακόμα και
20. α) ψυχολογικά	β) διαφορετικά	γ) οικονομικά	δ) παραστατικά
21. α) πωλητές	β) διαφημιστές	γ) πολίτες	δ) πελάτες

20 Заполните пропуски:

1. Θα σε περιμένω εδώ, (ως / ώπου / όταν) να γυρίσεις. 2. (Πριν / ως / μέχρι) φύγεις, κλείσε καλά τα παράθυρα. 3. (Ως / ώστε / μέχρι) να τελειώσεις, εγώ θα κάνω μια βόλτα. 4. (Προτού / ως / ώπου) το αγοράσεις, σκέψου το καλά. 5. Η δουλειά σου θα έχει τελειώσει (προτού / ώπου / ως) τον επόμενο μήνα. 6. Θα

3 μείνω εδώ (μέχρι / ώσπου / προτού) το Σάββατο. 7. Ξεκίνησε (προτού / πριν / ως)
 20 από μένα. 8. Έψαχνε για σπίτι (πρότού / ώσπου / ως) τα μέσα του περασμένου
 10 μήνα. 9. Τι έκανες, (ώσπου / προτού / μέχρι) σε πάρουν σ' αυτή τη δουλειά; 10. Δεν
 1 του άρεσε το έργο, γι' αυτό δεν έμεινε (προτού / μέχρι / ώσπου) το τέλος.

21 α) Заполните пропуски союзами:

1. .... αργούσε το λεωφορείο, πήραμε ταξί. 2. .... ήταν νέα, της πήγαιναν μοντέρνα
 10 ρούχα. 3. Μου θύμισε τ' όνομά του, ... το είχα ξεχάσει. 4. .... είναι νεότερος από
 20 τον πατέρα μου, έχει άσπρα μαλλιά. 5. Μιλάει, ... δεν ξέρει. 6. Θέλω να περάσω
 10 από το σπίτι του .... τον δω. 7. Φοβάμαι .... αρρωστήσει, αν συνεχίσει να
 20 εργάζεται μ' αυτό το ρυθμό. 8. Θα πληρώσετε όλα τα χρήματα .... θα τα δώσετε σε
 10 επιταγή; 9. Ήθελε να τελειώσει γρήγορα, ... πάει για μπάνιο. 10. ....
 20 πληροφορηθείς την αλήθεια, θα παραδεχτείς .... έσφαλές. 11. Θα το κάνεις .... το
 10 θες .... όχι. 12. Αύριο το πρωί θα φύγω .... πάω εκδρομή. Είμαι σίγουρος .... θα
 20 περάσω καλά. .... φύγω θα τηλεφωνήσω στους δικούς μου .... μην ανησυχήσουν.
 10 13. .... λέει πως δεν πήρε εκείνη τα λεφτά, εγώ δεν την πιστεύω. 14. Ο Γιάννης
 20 σκέφτεται την καριέρα του, ... κοιμάται. 15. .... είσαι εδώ, γιατί δεν γράφουμε τις
 10 επιστολές τώρα; 16. Τον περίμενα όλη τη μέρα, ... δεν φάνηκε.
 20 17. Εξακολουθούσε να έρχεται στο σπίτι .... καταλάβαινε .... είναι ανεπιθύμητος.
 10 18. Βεβαίως και δεν τα πήγες καλά στις εξετάσεις, ... δεν έχεις διαβάσει τίποτε!
 20 19. .... έχει πτυχίο πανεπιστημίου, δεν μπορεί να βρει δουλειά. 20. .... χτύπησε το
 10 κουδούνι, όλοι είχαν ετοιμαστεί. 21. Σήμερα ξύπνησα .... ξημερώσει. 22. .... μου
 20 δώσουν περισσότερα λεφτά, εγώ δε μένω άλλο σ' αυτό το γραφείο. 23. Αργήσαμε
 10 να έρθουμε, ... δεν μπορούσαμε να βρούμε ταξί. 24. Έτρεμε .... κοπεί στην
 20 εξέταση. 25. Κάποιος έχει πει ότι ο παντρεμένος ζει σαν σκυλί .... πεθαίνει σαν
 10 άνθρωπος, ... ο ελεύθερος ζει σαν άνθρωπος .... πεθαίνει σαν σκυλί. 26. Το
 20 διαμέρισμα είναι ακριβό, ... έχει ωραία θέα.

β) Перепишите предложения по следующему образцу:

Πήρα μια ασπιρίνη, αλλά δε μου πέρασε ο πονοκέφαλος.

⇒ Πήρα μια ασπιρίνη· ωστόσο / εντούτοις δε μου πέρασε ο πονοκέφαλος.

⇒ Παρ' όλο που πήρα μια ασπιρίνη, δε μου πέρασε ο πονοκέφαλος.

⇒ Αν και πήρα μια ασπιρίνη, δε μου πέρασε ο πονοκέφαλος.

1. Έφαγα αρκετά, αλλά δε χόρτασα. 2. Ήπια κρύο νερό, αλλά δεν ξεδίψασα. 3.
 Προσπάθησα πολύ, αλλά δεν τα κατάφερα.

22 Заполните пропуски относительными местоимениями или наречиями:

1. Από τις εφημερίδες ενημερωνόμαστε για σημαντικά γεγονότα .... συμβαίνουν
 στη χώρα μας και σ' όλο τον κόσμο. 2. Ο σχολιασμός των πολιτικών γεγονότων
 στις εφημερίδες γίνεται συνήθως στη στήλη του κυρίου άρθρου, ... την ευθύνη
 έχουν συνήθως οι εκδότες των εφημερίδων ή οι αρχισυντάκτες. 3. Στις μέρες μας
 γίνεται μεγάλη συζήτηση για τα μέσα ενημέρωσης, ένα από .... είναι και η
 τηλεόραση. 4. Μερικοί δημοσιογράφοι δεν ασκούν το επάγγελμά τους .... θα
 έπρεπε. 5. Στις εφημερίδες γράφτηκε ακριβώς .... έγινε. 6. Πες μου το λόγο ....
 θέλεις να βλέπεις οπωσδήποτε τις ειδήσεις από την τηλεόραση, μολονότι τις έχεις
 διαβάσει στις εφημερίδες. 7. Στις εφημερίδες βρίσκουμε θέματα .... μας
 ενδιαφέρουν και άλλα .... μας αφήνουν τελείως αδιάφορους. 8. .... γράφονται στις
 εφημερίδες ή ακούγονται από την τηλεόραση δεν είναι πάντα τελείως ακριβή. Παρ'

όλα αυτά δεν περνά ούτε μια μέρα ..... να μη διαβάσω κάποια εφημερίδα. 9. Η εφημερίδα, ... διαβάζει κάθε μέρα ο παππούς μου, είναι πάντα καλά ενημερωμένη. 10. Η τηλεόραση παρουσιάζει και εκπαιδευτικά προγράμματα, ... έχουν ενδιαφέρον για τους μαθητές.

23 Заполните пропуски союзами:

1. Μιλάει τόσο σιγά, ... με δυσκολία ακούω τη φωνή του. 2. Ο Γιάννης ανησυχεί ..... τον διώξουν από τη δουλειά. 3. .... ο Πέτρος έφτασε στη στάση, το λεωφορείο έφυγε. 4. Η γιαγιά έφυγε για την εκκλησία, ... φόρεσε τα καλά της ρούχα. 5. Όταν η τηλεόραση δείχνει διαφημίσεις, εγώ σηκώνομαι, ... ο Άλκης τις βλέπει όλες. 6. Ακούει συνέχεια μουσική, ... διαβάζει για τις εξετάσεις. 7. .... τον ξέρω μόνο τρεις βδομάδες, έχουμε γίνει καλοί φίλοι. 8. .... έκανες τον κόπο να 'ρθεις ως εδώ, μείνε να φάμε μαζί. 9. Με κορόϊδεψε τόσες φορές, ... δεν τον πιστεύω πια. 10. Έγραψε αρκετά καλά στις εξετάσεις, ... δεν μπήκε στο πανεπιστήμιο. 11. .... δεν το χρειαστείς, καλό είναι πάντως να το έχετε στο συρτάρι σας. 12. .... τα δει με τα μάτια του, δε θα το πιστέψει. 13. .... βιάστηκαν πολύ, έχασαν το τρένο. 14. Φοβάμαι ..... έρθει βοήθεια. 15. Τον βασανίζει μια υποψία, ... τον έχουν εξαπατήσει. 16. Είναι τσιγγούνης, ... έχει πολλά λεφτά. 17. .... ζητήσω βοήθειά του, πάντα είναι απασχολημένος. 18. Φόρεσε το παλτό σου ..... κρυώσεις. 19. Σκέψου καλά ..... μου απαντήσεις. 20. .... διάβαζε, χτύπησε το τηλέφωνο. 21. .... ακούσεις τα νέα, θα τρελαθείς απ' τη χαρά σου. 22. .... φτάσαμε στην παραλία, έπιασε βροχή. 23. .... περνούσε το δρόμο, την χτύπησε ένα μηχανάκι. 24. .... μάθεις τα νέα του, τηλεφώνησέ μας. 25. .... άκουγες το δάσκαλό σου, θα ήξερες τώρα Αγγλικά. 26. Άκουσέ με, ... με καταδικάσεις. 27. .... χάσει ο άνθρωπος την υγεία, τι τα θέλει τα λεφτά; 28. .... κοιμόμουν, άκουσα έναν παράξενο θόρυβο. 29. .... άρχισε να βραδιάζει, μαζευτήκαμε σπίτι. 30. Δύσκολα τα πράγματα, ... πρέπει να κάνω υπομονή.

24 Что означает союз «και» в следующих предложениях?

- Όλοι διασκεδάζουν αυτές τις μέρες κι εγώ κάθομαι κλεισμένη μέσ στο σπίτι. (ότι, ενώ, πως)
- Σιγά σιγά αρχίζει και γίνεται καλύτερος. (πως, ενώ, να)
- Της ήταν μικρή η μπλούζα που της χάρισα και την άλλαξε αμέσως. (γι' αυτό, να, ότι)
- Ξέρεις ότι η Εύα θύμωσε πολύ μαζί σου; — Ε και; (δε με νοιάζει, δεν αλλάζει, δε μου αρέσει)
- Πόσων χρονών είναι; — Είναι σαράντα και. (κοντά στα 40, πάνω από 40, περίπου 40)
- Βραδιάς και βραδιάς περάσαμε μαζί. (μερικές βραδιές, αρκετές βραδιές, πολλές βραδιές)
- Μιλούσε και μιλούσε χωρίς να λέει τίποτε το σπουδαίο. (μιλούσε συνέχεια, λίγο, συχνά)
- Άργησε να ξυπνήσει και έχασε το τρένο. (ότι, ενώ, γι' αυτό)
- Βλέπω και ούίσκι άρχισες να πίνεις τώρα. (ότι, ενώ, γι' αυτό)
- Μια μέρα τον άκουσα κι έλεγε μια τρομακτική ιστορία στα παιδιά. (ότι, που, να)

25 Заполните пропуски в тексте фразами А — N (одна из них лишняя):

- A. μόλις τότε καταλαβαίνεις ότι σ' αυτό το μαγικό κόσμο δε γίνονται διακρίσεις ανάμεσα σε μικρούς και μεγάλους
- B. βομβαρδίζονται από σκηνές βίας και τρόμου
- Γ. ξεχνάς να κλείσεις την τηλεόραση
- Δ. το πρόβλημα είναι οξύ
- Ε. μεταφέρεσαι ξαφνικά σε χώρες μακρινές και απρόσιτες
- Ζ. Αρκεί το πάτημα ενός κουμπιού
- Η. μπλέκονται με τα προγράμματα της βραδινής ζώνης
- Θ. Έχεις την ψευδαίσθηση
- Ι. Αρχίζεις να συνειδητοποιείς
- Κ. παρά να στρίψεις ή να πατήσεις ένα κουμπάκι
- Λ. Θεωρείς αυτονόητο, αλλά και απαραίτητο
- Μ. ψυχαγωγείσαι με διάφορες εκπομπές, σήριαλ, τηλεπαιχνίδια, μουσικά διαλείμματα και διαφημίσεις
- Ν. βλέποντάς τα και μην μπορώντας να κάνεις τίποτα

___1___ για να ζωντανέψει μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα η μαύρη οθόνη, λες και μια νεράιδα ακούμπησε το μαγικό της ραβδάκι πάνω στο άψυχο κουτί.

Κι εσύ ενώ κάθεσαι στην αναπαυτική πολυθρόνα, ___2___, σε τόπους απάτητους και εξωτικούς. Νιώθεις να βρίσκεσαι σε τηλεοπτικά στούντιο και να συμμετέχεις σε ατέλειωτες συζητήσεις ή ακόμα να παρευρίσκεσαι σε συναντήσεις κορυφής, που γίνονται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πλανήτη μας. Βεβαίως, ενδιάμεσα ___3___.

Κι όταν η εκφωνήτρια παρουσιάζεται, για να ανακοινώσει το πρόγραμμα του καναλιού, ___4___. Σ' αυτό τον κόσμο προσφέρονται προγράμματα και εκπομπές για όλους.

Αλλά η γοητεία της τηλεόρασης αρχίζει σταδιακά να απομυθοποιείται. Ανακαλύπτεις ότι τα προγράμματα της παιδικής ζώνης ___5___. Έτσι, οι μικροί μας φίλοι ___6___, γίνονται αυτόπτες μάρτυρες, ίσως όμως και θύματα άγριων ενστίκτων.

___7___ ότι το ταξίδι σε ξένους τόπους δεν είναι μόνο συναρπαστικό, είναι και οδυνηρό. Σκηνές βίας, φρίκης, τρόμου και πολέμου ξετυλίγονται μπροστά σου και εσύ αρχίζεις να απογοητεύεσαι ___8___.

___9___ πως, αν δεν υποβληθείς στη «μαγεία» της εικόνας και του ήχου, δεν εκπλήρωσες κάποια από τις βασικές σου καθημερινές ανάγκες.

___10___, να μη χάσεις τις διαφημίσεις, γιατί δε βλέπεις άλλο τρόπο να ενημερωθείς για τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά. Αλλά και στις διαπροσωπικές σχέσεις ___11___. Δε χρειάζεται να κάνεις επίσκεψη, για να δεις και να μιλήσεις με κάποιους! Η εύκολη λύση είναι μπροστά σου. Δεν έχεις ___12___ ... και τη μοναξιά που ένιωθες δεν τη βιώνεις πλέον. Αρκεί ένα κουμπάκι...

26 Наїдiте антонiмi:

υλικά αγαθά, πλεονέκτημα, αρνητικός, ζήτηση, επιτυχία, επιτυχημένος, σιδερωμένος, υποκειμενικός, προσανατολίζομαι, αυξημένος, μέγιστος, ίσος, εκφραστικός, ρουτίνα, απαρχαιωμένος, ευαισθητοποιώ, δίκαια, προσωπικός, λιγότερος, επόμενος, γραπτός

27 Прочитаїте текст, розділіте его на абзаци и озаглавьте ка-ждий із них.

Στην Ελλάδα ο πρώτος τηλεοπτικός σταθμός λειτούργησε το 1961 στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Εκεί οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να δουν και κλειστό κύκλωμα έγχρωμης τηλεόρασης. Στις 23 Φεβρουαρίου του 1966 το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας με τον πειραματικό σταθμό τηλεόρασης, θα αρχίσει να μεταδίδει τα κανονικά του προγράμματα. Ακολούθησε εκπομπή από την Υπηρεσία Ενημέρωσης Ενόπλων Δυνάμεων και στη συνέχεια από το Κανάλι 3 της Θεσσαλονίκης. Για χρόνια η τηλεόραση στην Ελλάδα ήταν ασπρόμαυρη. Σήμερα μπήκε στη ζωή μας η έγχρωμη, η φορητή, το τηλεκοντρόλ κτλ. Από το 1990 βρήκε πρόσφορο έδαφος και αναπτύχθηκε και η ιδιωτική τηλεόραση. Τα πρωτεία στην ενημέρωση και την ψυχαγωγία, που είχαν ο Τύπος και το ραδιόφωνο, τώρα τα έχει η τηλεόραση, που έχει μπει και στο τελευταίο απομακρυσμένο ελληνικό σπίτι. Το αντικείμενο αυτό, που έγινε καθημερινός και απαραίτητος σύντροφος μικρών και μεγάλων, προκαλεί ωστόσο και κάποιες παρενέργειες. Στα τηλεοπτικά κανάλια κυριαρχεί το εμπορικό πνεύμα. Κάθε εκπομπή κατακλύζεται από σωρεία διαφημίσεων, που πολλές φορές διαρκούν περισσότερο από τα κανονικά προγράμματα. Όπως τόνισε η Ν. Σίγκερ, η τηλεόραση απαιτεί πλήρη αφοσίωση και επικέντρωση της προσοχής, επιβάλλει την εικόνα στο λόγο, κατακερματίζει την πραγματικότητα σε γεγονότα, δίνει έμφαση στη δράση και στη βία, εμπεριέχει στοιχεία υπερβολικού υλισμού και καταναλωτισμού και διαιωνίζει κοινωνικά στερεότυπα. Άλλοι σημειώνουν το γεγονός ότι η πραγματικότητα όσων διαδραματίζονται προκαλεί μια αίσθηση ψεύτικης αμεσότητας που δημιουργεί μια τεχνητή πραγματικότητα. Αυτή η δύναμη και ο βαθμός επηρεασμού της τηλεόρασης φάνηκε πολλές φορές και στην τηλεοπτική κάλυψη διαφόρων κοινωνικών εκδηλώσεων και γεγονότων. Τα γεγονότα αυτά καλύφθηκαν νυχθημερόν από ρεπορτάζ, αναφορές, συζητήσεις, επικλήσεις έγκυρων πηγών κτλ. Η ανάλογη μουσική, η διακοπή ενός συγκεκριμένου προγράμματος, για να δείξουν μια «έκτακτη επικαιρότητα», που πολλές φορές δεν είναι καθόλου απαραίτητη ή δεν έχει να προσθέσει τίποτα περισσότερο από τα ήδη γνωστά, η προβολή εικόνων και η παλλόμενη από αγωνία φωνή του εκφωνητή δε γίνεται παρά να δημιουργούν την ανάλογη ατμόσφαιρα στον τηλεθεατή και να τον καθηλώσουν μπροστά στην οθόνη. Έτσι λοιπόν οι σημερινές συνθήκες ζωής του παιδιού στο σπίτι, η απουσία και των δύο γονέων για λόγους εργασίας, κάνουν την τηλεόραση να ασκεί σ' αυτά ακατανίκητη γοητεία και να είναι συναρπαστική.

28 Прочитайте самостоятельно, пользуясь словарем при необходимости.

Συμπληρωματικά κείμενα

Η ελευθερία του Τύπου

Η ελευθερία του τύπου είναι έκφραση και της ελευθερίας γνώμης και της ελευθερίας πληροφόρησης. Η διάκριση έχει τη σημασία της. Από τις δυο πιο ουσιαστική είναι η ελευθερία της πληροφόρησης. Η πλήρης και ακριβής γνώση του τι συμβαίνει κινητοποιεί τη σκέψη και υποβοηθεί τη διαμόρφωση της γνώμης που τη λέμε «κοινή γνώμη» και είναι η γνώμη του λαού. Και είναι αυτή η γνώμη που μετατρέπεται σε συνειδητή και υπεύθυνη στάση.

Η ιστορία του Τύπου — όπως και του έντυπου λόγου γενικότερα — είναι πλούσια σε ανελεύθερους περιορισμούς και σε αγώνες για την κατάλυσή τους. Δεν είναι τυχαίο πως εκείνοι που επιδιώκουν την κατάπιψη της ελευθερίας του Τύπου επικαλούνται πάντα το συμφέρον του συνόλου, καμιά φορά και τα δημόσια ήθη. Στις μέρες μας όμως κανείς δε σκέπτεται να επιβάλει περιορισμούς σε πληροφορίες για ερωτικές ιστορίες,

για φόνους, για τα «μυστικά» του υπόκοσμου, για την ιδιωτική ζωή των πλουσίων, για το πώς ζουν και το πώς διασκεδάζουν. Αντίθετα, άλλα γεγονότα ζωτικού δημόσιου ενδιαφέροντος επικαλύπτονται. Με τα εντυπωσιακά πρωτοσέλιδα, τους τίτλους, τις κατάλληλες φωτογραφίες, το ενδιαφέρον μας χειραγωγείται.

Μ' αυτά και με άλλα το κέντρο της γενικής προσοχής μετατίθεται. Εγκαταλείπονται τα δημόσια και ενθαρρύνονται όλοι να ασχολούνται με τα ιδιωτικά: ο καθένας με τα δικά του και όλοι με τα ιδιωτικά κάποιων άλλων... Πάντως υπάρχει άφθονο το υλικό, για να γεμίζουν και των εφημερίδων οι στήλες και οι δικές μας «ελεύθερες» ώρες.

Από τον περιοδικό Τύπο (διασκευή)

Θέματα από τις εφημερίδες

Γενική πρόγνωση καιρού

Καλό καιρό σε ολόκληρη τη χώρα αλλά με πολύ ενισχυμένους βόρειους ανέμους στο Αιγαίο, περιμένουμε την Πέμπτη 07 Σεπτεμβρίου 2006.

Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 15 ως 30 βαθμούς στη Β. Ελλάδα, 17 έως 31 βαθμούς στην Κεντρική και Νότια Ελλάδα, 20 ως 34 στη Δυτική Ελλάδα, 22 ως 29 βαθμούς στις Κυκλάδες και στην Κρήτη ενώ στα Δωδεκάνησα η μέγιστη θερμοκρασία θα φτάσει τους 32 βαθμούς.

Οι άνεμοι στο Αιγαίο θα πνέουν πολύ ενισχυμένοι από βόρειες — βορειο-ανατολικές διευθύνσεις, φτάνοντας τοπικά στα 7-8 Μποφόρ. Ασθενείς

μεταβλητοί άνεμοι θα πνέουν στο Ιόνιο.

Καλό καιρό αλλά και ισχυρούς βόρειους ανέμους περιμένουμε την Πέμπτη στην Αττική. Η θερμοκρασία στο κέντρο θα φτάσει τους 31-32 βαθμούς. Τοπικά ισχυροί βορειο-ανατολικοί άνεμοι θα πνέουν στο Σαρωνικό και στο Νότιο Ευβοϊκό.

Καλό καιρό περιμένουμε την Πέμπτη στη Θεσσαλονίκη. Η θερμοκρασία θα φτάσει τους 30 βαθμούς. Ασθενείς μεταβλητοί άνεμοι θα πνέουν στο Θερμαϊκό.

Οι υποψήφιοι καλώς επιλέγουν τα Παιδαγωγικά

Οι επιλογές των υποψηφίων για τα πανεπιστήμια αποδεικνύουν ότι η νέα γενιά έχει αποβάλει τις παλιές προκαταλήψεις σε ό,τι αφορά ορισμένα επαγγέλματα. Έτσι βλέποντας τα πράγματα αρχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε γιατί τα Παιδαγωγικά Τμήματα βρίσκονται στην κορυφή των επιλογών. Η απορία που συχνά εκφράζεται για το γεγονός ότι αριστούχοι μαθητές τα προτιμούν ακόμη και σε σχέση με τις ιατρικές σχολές είναι χαρακτηριστικό όσων αδυνατούν να αντιληφθούν την κοινωνική σημασία του διδασκαλικού επαγγέλματος και την προσωπική

ικανοποίηση που προσφέρει η άσκησή του.

Σήμερα βιώνουμε μια εποχή όπου οι δυνατότητες απασχόλησης σ' αυτό το επάγγελμα είναι καλύτερες, και οι νέοι, ακόμη και των οικονομικά ισχυρότερων κοινωνικών στρωμάτων, δε νοιάζονται για τις προκαταλήψεις των παλαιών. Εδώ και χρόνια οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες στα Παιδαγωγικά Τμήματα αισθάνονται άμεσα ένα νέο αέρα να φυσάει ευεργετικά στο πανεπιστήμιο, με όλες τις προϋποθέσεις να συνεχίσει να φυσάει αργότερα το ίδιο ευεργετικά και στα σχολεία.

Μπαίνει στη ζωή μας

Στη φάση της εκκίνησης εισήλθε η κατασκευή του έργου του μετρό Θεσσαλονίκης. Περιλαμβάνει 9,6 χιλιόμετρα δικτύου και 13 σταθμούς, ενώ υπολογίζεται ότι θα εξυπηρετήσει 250.000 επιβάτες ημερησίως και θα είναι καλύτερο ποιοτικά από αυτό της Αθήνας. Ο διαγωνισμός για την ανάθεση του έργου έγινε από την Αττικό Μετρό ΑΕ. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι περίπου 1.1 δισ.ευρώ, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ και από εγκεκριμένο δάνειο με ευνοϊκούς όρους που εξασφαλίστηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Για την υλοποίηση του έργου θα

δημιουργηθούν 3.000 θέσεις εργασίας.

Οι σημαντικές τεχνικές διαφορές του μετρό Θεσσαλονίκης, είναι ότι θα υπάρχουν δύο μονές ανεξάρτητες σήραγγες (αντί της μιας σήραγγας διπλής τροχιάς στο μετρό της Αθήνας), καθώς και σύστημα θυρών επί των αποβαθρών κάθε σταθμού, για καλύτερη εξυπηρέτηση και ασφάλεια του κοινού. Η αρχαιολογική ανασκαφή προβλέπεται να καλύψει συνολικά έκταση 20.000 τ.μ. και η Αττικό Μετρό ΑΕ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, θα αναδείξει τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα σε κεντρικούς σταθμούς του δικτύου.

Ιδιώματα — Εκφράσεις

Είναι τύπος και υπογραμμός — образец, эталон (ο человеке)

Ούτε φωνή, ούτε ακρόαση — ни слуха, ни духа

Κίτρινος τύπος — «желтая» пресса, τα σκανδαλοθηρικά και συκοφαντικά έντυπα

Μάθατε τα ευχάριστα; / Μάθατε τα δυσάρεστα;

Είναι γεγονός = είναι αλήθεια, είναι αναμφισβήτητο

Παρά το γεγονός ότι... = μολονότι

Παίρνω είδηση = αντιλαμβάνομαι (κάποιον / κάτι), καταλαβαίνω, π.χ.: Προσπάθησε να κρυφτεί, αλλά τον πήραν είδηση. Δεν πήρες είδηση ότι έχει αλλάξει η διεύθυνση;

Έχω είδηση / ειδήσεις = μαθαίνω νέα

Φέρνω ειδήσεις = πληροφορώ

Μαθαίνω (κάτι) από πρώτο χέρι = έχω άμεση πληροφόρηση

Κεφάλαιο 24 Γλώσσα

Γραμματική:

Σύνθεση.

A.

Οι Έλληνες ποιητές για τη γλώσσα

«Είναι παιδιά πολλών ανθρώπων τα λόγια μας»

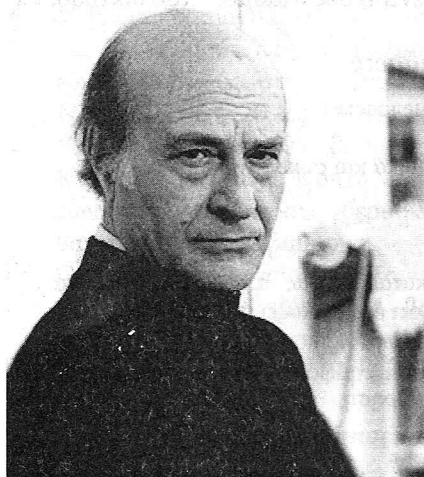
Γιώργος Σεφέρης

«Να πολεμά κανείς για την πατρίδα του ή για την εθνική του γλώσσα, είναι ένας αγώνας»

Γιάννης Ψυχάρης

«Ο ποιητής καλά καλά δε σκέπτεται παρά με τη γλώσσα και με τον ήχο, με το στίχο και με τη ρίμα, με το ρυθμό και με το μέτρο»

Κωστής Παλαμάς

«Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική...»

«Μου δόθηκε να γράφω σε μια γλώσσα που μιλιέται μόνο από μερικά εκατομμύρια ανθρώπων. Παρ' όλα αυτά μια γλώσσα που μιλιέται επί δυόμισι χιλιάδες χρόνια χωρίς διακοπή και μ' ελάχιστες διαφορές. Η παράλογη αυτή, φαινομενικά, διάσταση, αντιστοιχεί και στην υλικό-πνευματική οντότητα της χώρας μου. Που είναι μικρή σε έκταση χώρου και απέραντη σε έκταση χρόνου... Εάν η γλώσσα αποτελούσε απλώς ένα μέσον επικοινωνίας, πρόβλημα δεν θα υπήρχε. Συμβαίνει όμως να αποτελεί και εργαλείο μαγείας και φορέα ηθικών αξιών. Προσκτάται η γλώσσα στο μάκρος των αιώνων ένα ορισμένο ήθος. Και το ήθος αυτό γεννά υποχρεώσεις. Χωρίς να λησμονεί κανείς ότι το μάκρος 25 αιώνων δεν υπήρξε ούτε ένας

επαναλαμβάνω ούτε ένας, που να μην γράφτηκε ποίηση στην Ελληνική γλώσσα. Να το μεγάλο βάρος παράδοσης που το όργανο αυτό σηκώνει. Το παρουσιάζει ανάγλυφα η νέα Ελληνική ποίηση.»

Οδυσσεάς Ελύτης

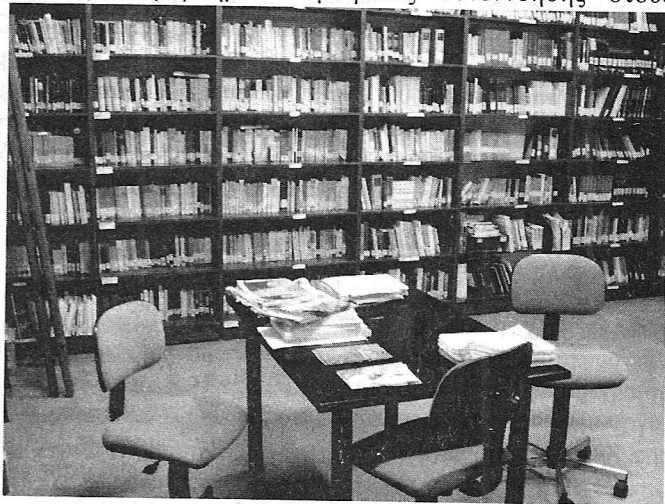
Η νέα ελληνική γλώσσα μιλιέται — στην κοινή της μορφή — στην Ελληνική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία (από την ελληνοκυπριακή κοινότητα) και, σε διάφορους βαθμούς επάρκειας, στην ελληνική διασπορά. Οι κυριότερες εστίες της ελληνικής διασποράς βρίσκονται στις Η.Π.Α., στην Αυστραλία, στον Καναδά και στη Γερμανία. Η νέα ελληνική γλώσσα δεν εξαντλείται βέβαια στην κοινή μορφή της. Περιλαμβάνει επίσης και τις διαλέκτους της. Ωστόσο, οι διάλεκτοι βρίσκονται σε πορεία εξαφάνισης κάτω από την επίδραση της κοινής. Εξαίρεση αποτελεί η ελληνοκυπριακή διάλεκτος, η οποία διατηρεί ακόμα τους ομιλητές της τόσο στην Κυπριακή Δημοκρατία όσο και στη σημαντική ελληνοκυπριακή διασπορά της Μ. Βρετανίας.

Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας

Τα πρώτα γραπτά τεκμήρια της ελληνικής χρονολογούνται στον 13^ο αιώνα π.Χ., αλλά σίγουρα η ελληνική γλώσσα υπάρχει, ως ξεχωριστή γλώσσα, από πολύ παλιότερα. Τα γραπτά αυτά τεκμήρια, που αποκαλύφθηκαν στα ανακτορικά κέντρα του μυκηναϊκού πολιτισμού, χρησιμοποιούσαν συλλαβικό σύστημα γραφής και όχι αλφαβητικό. Η κατάρρευση του μυκηναϊκού πολιτισμού οδήγησε στην εξαφάνιση αυτού του γραφικού συστήματος. Τον 8^ο αιώνα π.Χ. ξανασυναντάμε γραπτά μνημεία της ελληνικής γλώσσας — σε αλφαβητική γραφή, αυτή τη φορά.

Μέχρι τον 3^ο αιώνα π.Χ. η ελληνική γλώσσα είναι ένα σύνολο διαλέκτων, που δεν δημιουργούν, ωστόσο, ανυπέρβλητα προβλήματα αμοιβαίας συνεννόησης στους

χρήστες τους. Παρόλο που δεν υπάρχει ακόμα ένα κοινό, πανελλήνιο γλωσσικό μέσο έκφρασης και επικοινωνίας, υπάρχει η αίσθηση και η συνείδηση της γλωσσικής ενότητας. Μέσα σε αυτό το διαλεκτικό μωσαϊκό, αρχίζει να ξεχωρίζει, ήδη από τα κλασικά χρόνια (5^{ος} αι. π.Χ.), μια διάλεκτος: η αττική, που μιλιέται στην πόλη-κράτος των Αθηνών. Η διάλεκτος αυτή αποκτά ιδιαίτερο κύρος λόγω του

ηγεμονικού ρόλου αυτής της πόλης-κράτους. Και όπως συνήθως συμβαίνει, η πολιτική και οικονομική ηγεμονία δημιουργεί και τους όρους της γλωσσικής ηγεμονίας: η αττική διάλεκτος απλώνεται πέρα από τα αρχικά της όρια.

Το επόμενο κρίσιμο επεισόδιο για την ελληνική ιστορία, αλλά και για την ιστορία της γλώσσας, είναι η μακεδονική κυριαρχία, αρχικά πάνω στις παλιές πόλεις-κράτη και αργότερα — με τις κατακτήσεις του Μεγαλέξανδρου — πάνω σε ολόκληρη την Ανατολή, μέχρι τις Ινδίες. Η μακεδονική ηγεμονία είναι ασύγκριτα μεγαλύτερης κλίμακας σε σχέση με την αθηναϊκή και γι' αυτό οι γλωσσικές επιπτώσεις της είναι, επίσης, ασύγκριτα μεγαλύτερες. Η παλιότερη ηγεμονική διάλεκτος — η αττική — αποτελεί τη βάση για τη δημιουργία του πρώτου πανελλήνιου γλωσσικού μέσου. Έτσι γεννιέται η ελληνική κοινή, η απαρχή της νεότερης ελληνικής. Το γεωγραφικό εύρος της χρήσης της κοινής είναι τεράστιο: Μικρά Ασία, Αίγυπτος, Συρία, Μεσοποταμία, Περσία. Η κοινή γίνεται η ηγεμονική γλώσσα, η *lingua franca* της «οικουμένης» και ανταγωνίζεται με επιτυχία την άλλη μεγάλη *lingua franca* της αρχαιότητας, την αραμαϊκή. Κάτω από την ελληνική πολιτική και γλωσσική ηγεμονία, οι αυτόχθονες πληθυσμοί μετατρέπονται, σε σημαντικό ποσοστό, σε δίγλωσσες κοινότητες — και όχι μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και στα χωριά.

Οι αλλαγές στη γλώσσα συνεχίζουν και στα βυζαντινά χρόνια που ακολουθούν. Στα βυζαντινά ελληνικά συναντούμε πολλές λέξεις όπως τις χρησιμοποιούμε σήμερα: *πατέρας, πόλη, ας, να* και πολλές άλλες. Το 1453, η Βυζαντινή αυτοκρατορία πέφτει στα χέρια των Τούρκων και η Ελλάδα παραμένει υπόδουλη 400 περίπου χρόνια. Η γλώσσα που μιλούν και γράφουν αυτή την περίοδο διαφέρει ελάχιστα μόνο από τη σημερινή γλώσσα, αυτή που ονομάζεται νέα ελληνική.

Τον 18^ο αιώνα, διάσημοι άντρες των γραμμάτων εργάστηκαν για την απελευθέρωση της Ελλάδας και την ανάπτυξη της ελληνικής γλώσσας. Οι προσπάθειές τους να «καθαρίσουν» τη γλώσσα από ξένα στοιχεία οδήγησε σ' αυτό που έγινε γνωστό ως «το γλωσσικό πρόβλημα». Ήδη στα 1825 — 1840 διαμορφώνεται μια νέα ομιλούμενη κοινή, βασισμένη στην πελοποννησιακή διάλεκτο. Στο γραπτό λόγο, στη διοίκηση και στην εκπαίδευση εξακολουθεί να κυριαρχεί, σε διάφορες εκδοχές, η αρχαίζουσα μορφή γλώσσας, η «καθαρεύουσα». Τα ρήγματα όμως πολλαπλασιάζονται, ιδίως στον χώρο της λογοτεχνίας, όπου βαθμιαία κυριαρχεί η δημοτική — η γλώσσα που μιλούν οι περισσότεροι Έλληνες. Οι ανάγκες επέκτασης του λεξιλογίου οδηγούν σε δραστικό δανεισμό, τόσο από τις αρχαιότερες αφετηρίες (με ενδιαμέσο συχνότατα τις ευρωπαϊκές γλώσσες που κατασκευάζουν τα ειδικότερα λεξιλόγιά τους με ελληνικό γλωσσικό υλικό) όσο και από τις ευρωπαϊκές γλώσσες (αρχικά τα γαλλικά και μετά τα αγγλικά) — είτε με εμφανή, άμεσο δανεισμό είτε με τη μορφή μεταφραστικών δανείων. Η καθαρεύουσα εξακολουθεί να επικρατεί — με μικρά «δημοτικά διαλείμματα» — στη διοίκηση και στην εκπαίδευση μέχρι το 1976, οπότε αναγνωρίζεται η δημοτική ως η επίσημη μορφή γλώσσας. Έτσι παίρνει τέλος το «γλωσσικό ζήτημα», που συνόδευσε — σε διάφορες εκδοχές — την ελληνική γλώσσα στο μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας της.

Λεξιλόγιο

το τεκμήριο — свидетельство, доказательство	χρονολογούμαι — датироваться
ανυπέρβλητος — непреодолимый	το κύρος — вес, авторитет
κρίσιμος — критический	η κλίμακα — масштаб
απώτερος — отдаленный, более далекий	το ρήγμα — трещина; раскол
πολλαπλασιάζω — множить	δραστικός — эффе́ктивный, действительный
ο δανεισμός — заимствование	ενδιάμεσος — промежуточный

Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει

Η γλώσσα ακολουθεί άλλη λογική από την τυπική λογική. Λέμε «Ο Κωστάκης είναι και δεν είναι έτοιμος για τις Πανελλήνιες» κι αυτό δεν είναι ούτε παράλογο ούτε αντιφατικό, έχει πολύ καθαρό νόημα, που καταλαβαίνει κάθε ελληνόφωνος. Λέμε «Ωραία, τώρα μάλιστα, καλά την έχουμε!» και εννοούμε ότι την έχουμε πολύ άσχημα.

Το νόημα στη φυσική ομιλία δεν έχει καμιά σχέση με την κυριολεξία, έτσι ώστε αν π.χ. κάποιος που δεν ξέρει ελληνικά αποστήθιζε το λεξικό της γλώσσας με όλους τους ορισμούς των λέξεων, θα ήταν τελείως ανίκανος να επικοινωνήσει.

Πράγματι, η γλώσσα είναι ένα όργανο θαυμαστό και εξαιρετικά περίπλοκο. Το νόημα δεν υπάρχει εκ των προτέρων στις λέξεις. Το νόημα το φτιάχνει κάθε φορά ο ομιλητής ανάλογα με το στόχο της ομιλίας και την κοινωνική περίσταση της επικοινωνίας. Πολύ συχνά μάλιστα το νόημα είναι τελείως άσχετο με την κυριολεξία. Λέμε: «Μη μου το λες, Γιάννη, μη μου το λες!» και εννοούμε περίπου «πόσο πού λυπάμαι για το κακό που μου ανακοινώνεις». Λέμε: «Η Μαρία έριξε άλλη μια ματιά από το παράθυρο, αλλά δε φαινόταν ψυχή» και μέσα στο «άλλη» και το «αλλά» κρύβεται ολόκληρη διήγηση για την ανυπομονησία της Μαρίας που κάποιον περιμένει να φανεί. Λέμε: «Πάμε πουθενά να τιμπήσουμε τίποτα;» (φράση που κατά λέξη είναι τελείως παράλογη) και εννοούμε ότι μαζί με την πρόταση για μεζέ σεβόμαστε από πριν τις προτιμήσεις του άλλου και έμμεσα του προτείνουμε να διαλέξει. Λέμε: «Μου ανοίγετε λιγάκι την πόρτα;» και εννοούμε όχι βέβαια να μας ανοίξουν μια χαραμάδα, αλλά ότι ζητάμε με ευγένεια ν' ανοίξει η πόρτα.

Όλη η επικοινωνία είναι έτσι. Η φράση: «Βρε, Γιάννη, είσαι με τα καλά σου;» δεν είναι ερώτηση, είναι επίπληξη. «Καλέ, τι μου λες;» το ίδιο, δεν είναι ερώτηση, είναι αμφισβήτηση. Η φράση: «Έχω κρύα μπιρίτσα στο ψυγείο» γραμματικά είναι πληροφορία. Και βέβαια ποτέ δεν την λέει κανείς για να μάθει ο άλλος τι έχει στο ψυγείο του. Για άλλο σκοπό τη λέει. Όπως επίσης δεν είναι πληροφορία η φράση: «Σε πληροφορώ ότι το πουκάμισο που φόρεσες έχει λεκέδες».

Όλα τούτα τα ιδιαίτερα δύσκολα και περίπλοκα, που δεν αγγίζουν οι παραδοσιακές γραμματικές και καινούριες επιστήμες, πασχίζουν να τα περιγράψουν. Όλα τούτα τα θαύματα της γλώσσας, που κάνουν διεθνείς διασημότητες να απορούν για το πώς άραγε φτιάχνεται το νόημα, τα λένε και τα καταλαβαίνουν με φυσική και αυθόρμητη άνεση όλοι οι ομιλητές, μορφωμένοι και λιγότερο μορφωμένοι, ακόμα και τα μωρά παιδιά.

Από την εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», 2/9/95

Ασκήσεις

1 Σωστό ή λάθος;

1. Οι αρχαίοι Έλληνες μιλούσαν διαφορετικές διαλέκτους. 2. Οι διαφορές από τη μια διάλεκτο στην άλλη ήταν τόσο σημαντικές ώστε οι Έλληνες διαφόρων περιοχών δεν μπορούσαν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. 3. Η κοινή γλώσσα αναπτύχθηκε κυρίως από την αττική διάλεκτο. 4. Η ελληνική έγινε η κοινή γλώσσα των ανθρώπων που ζούσαν σε όλες εκείνες τις χώρες της Ασίας και της Αφρικής που είχε κατακτήσει ο Μέγας Αλέξανδρος. 5. Η εξάπλωση της κοινής γλώσσας οδήγησε στην πλήρη εξαφάνιση όλων των διαλέκτων. 6. Οι συζητήσεις για την δημιουργία της ελληνικής γλώσσας χαρακτηρίζουν την περίοδο που προηγείται της Επανάστασης του 1821. 7. Το 18^ο αιώνα αρκετοί γλωσσολόγοι θεωρούν αναγκαίο να «καθαρίσουν» τη γλώσσα, δηλαδή να την απαλλάξουν από ξένα δάνεια. 8. Το 18^ο αιώνα ο λογοτεχνικός κόσμος διαιρείται σε δύο παρατάξεις, σ' αυτούς που γράφουν στην καθαρεύουσα και στους «δημοτικιστές». 9. Τελικά το γλωσσικό ζήτημα λύθηκε το 1975. 10. Σήμερα, η επίσημη γλώσσα που κυριαρχεί στην εκπαίδευση είναι η καθαρεύουσα.

2 *Перескажете текст «Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας».*

3 *Прочитайте текст и ответьте на вопросы:*

Τι είναι η γλωσσορύπανση; Για ποιο λόγο διαμαρτύρεται ο κ. Βασίλης Μήτρου; Βρίσκετε δικαιολογημένη την αγανάκτησή του;

Γλωσσορύπανση

Αξιότιμε κύριε,

Σας γράφω, φοβερά εκνευρισμένος, ύστερα από αυτό που διάβασα ξανά, ως τίτλο, σε κεντρικό πρακτορείο ταξιδιών. Η επιγραφή ήταν "AGGELIKI TOURS" και διαφήμιζε ταξίδια στο εσωτερικό και εξωτερικό.

Η επιγραφή αυτή εκτός από το γεγονός ότι είναι ανορθόγραφη, ηχεί και άσχημα στο αυτί όσων την ακούν να προφέρεται.

Επιτέλους, τι θα γίνει μ' αυτές τις περιπτώσεις που, αν μη τι άλλο, δείχνουν την αγραμματοσύνη μας; Δεν είναι υποχρέωση της Πολιτείας να επέμβει; Τι κάνει το Υπουργείο Τουρισμού; Κι ακόμη, τι κάνουν οι άνθρωποι οι οποίοι ασχολούνται με τη γλωσσική παιδεία; Κωφεύουν;

Δυστυχώς υπάρχουν πολλά παραδείγματα «κακοποίησης» της ελληνικής γλώσσας. Προχθές άκουσα για πολλοστή φορά στην τηλεόραση για το «μπλακ άουτ» και τους «κάμερα μεν» λες και δεν υπάρχουν οι αντίστοιχες ελληνικές λέξεις «συσκότιση» και «εικονολήπτες».

Ας συνέλθουμε, κύριοι, ας συνέλθουμε!

Με τιμή,
Βασίλης Μήτρου
Καθηγητής

4 *Образуйте устойчивые словосочетания (α + β):*

- α) φυσικός, μητρική, σημεία, άνω, γλωσσικό, ετυμολογικό, εφαρμοσμένη, μονοτονικό, λεξιλογικός, γλωσσική, λεκτική, γλωσσικό, ακριβής, γλωσσική
- β) γλώσσα, ομιλητής, ιδίωμα, στίξης, τελεία, γλωσσολογία, σύστημα, λεξικό, πενία, δανεισμός, μετάφραση, επικοινωνία, σύγχυση, πρότυπο

5 *Обсудите тему: «Ποια γλώσσα θα ήθελα να μάθω;»*

Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (για επιστημονικούς / τουριστικούς / προσωπικούς / πολιτιστικούς / αισθητικούς / επαγγελματικούς λόγους κ.α.)

6 *Заполните пропуски подходящими словами в правильной форме:*

το κλίμα — το κλήμα, η φόρα — η φορά, ο χώρος — ο χορός, ο τοίχος — το τείχος, η κράση — το κρασί, η μηλιά — η μιλιά, το κοινό — κινώ, το πανό — πάνω, γέρνω — γερνώ, λήγω — λίγο

1. .... της Ελλάδας ευνοεί την καλλιέργεια της ελιάς. 2. .... της παλιάς πόλης έφταναν μέχρι την παραλία. 3. .... δεν είναι κατάλληλος για τέτοιου είδους συζητήσεις. 4. Η προθεσμία εγγραφής των πρωτοετών .... σε τρεις μέρες. 5. .... του ήταν γερή, γι' αυτό άντεξε τόσο, παρ' όλη τη σοβαρότητα της καταστάσεώς του. 6. .... της Θεσσαλονίκης θα έχει φέτος την ευκαιρία να παρακολουθήσει ενδιαφέρουσες παραστάσεις. 7. Της κόπηκε .... από το φόβο της. 8. Ο πύργος της Πίζας .... κάθε χρόνο και περισσότερο. 9. Πήρε .... και δε σταματά. Μιλά συνεχώς. 10. Οι διαδηλωτές κρατούσαν πολλά .... στη χθεσινή πορεία. 11. Δεν του αρέσει ....., γι' αυτό αποφεύγει να πηγαίνει σε πάρτι. 12. .... θα δώσουν πολλά σταφύλια φέτος. 13. Τον ζαλίζει ....., γι' αυτό δεν πίνει πάνω από ένα ποτήρι. 14. .... ανθίζουν το Φεβρουάριο, μαζί με τις αμυγδαλιές. 15. Είναι η πρώτη .... που επισκέπτεται το μουσείο της πόλης του. 16. .... του διπλανού παλιού σπιτιού κατάρρευσε, μετά τις τελευταίες δυνατές βροχές. 17. Σε .... θα ακούσουμε το δελτίο ειδήσεων. 18. Τα χρόνια περνούν και οι άνθρωποι ..... 19. .... στην ώρα έφτασες, Γιάννη! Σε περιμέναμε! 20. .... το ενδιαφέρον του κόσμου με τις ανακοινώσεις που κάνει συχνά.

7 *Прочитайте и обсудите:*

Η γλώσσα των νέων

Η γλώσσα των νέων αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και αξιολόγησης τόσο στην προφορική επικοινωνία όσο και στα μέσα ενημέρωσης.

Νέοι και ενήλικοι ομιλητές αξιολογούν τη γλώσσα των νέων με διαφορετικό τρόπο. Η στάση των ενηλίκων είναι συχνά επικριτική και διορθωτική. Γονείς και δάσκαλοι αντιδρούν ιδιαίτερα αρνητικά απέναντι στο υβριστικό λεξιλόγιο, χωρίς ίσως να αντιλαμβάνονται ότι το λεξιλόγιο αυτό έχει συγκεκριμένες (διαπροσωπικές, αξιολογικές) λειτουργίες και ότι η συχνότητά του μειώνεται με την είσοδο στην ενήλικη ζωή.

Οι νέοι προσάπτουν στη γλώσσα τους αξίες θετικές, όπως π.χ. ευθύτητα, αλληλεγγύη, ταύτιση με μια νεανική κουλτούρα.

Στα ΜΜΕ η στάση απέναντι στη νεανική γλώσσα κυμαίνεται ανάμεσα στην αποδοχή («γλωσσική δημιουργικότητα») και κριτική («γλωσσική πενία»). Στην Ελλάδα, ο ημερήσιος και περιοδικός τύπος προβάλλει κατά κανόνα μια στρεβλωμένη εικόνα του νεανικού λεξιλογίου, παρουσιάζει τη γλώσσα των νέων ως κάτι «ακατανόητο» και χυδαίο και την αξιολογεί με στερεότυπο της λεξιπενίας και της συρρίκνωσης του λεξιλογίου σε 150 λέξεις το πολύ.

Ωστόσο, σύμφωνα με τους γλωσσολόγους, ένα τέτοιο στερεότυπο είναι η μη αναγνώριση του γεγονότος ότι οι κοινωνικές ομάδες αναπτύσσουν ένα ιδιαίτερο είδος λόγου που εξυπηρετεί την εσωτερική επικοινωνία της ομάδας. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η γλώσσα μας αλλάζει ανάλογα με το συνομιλητή μας. Διαφορετικά μιλάμε όταν είμαστε στην καφετέρια, διαφορετικά μιλάμε στον καθηγητή μας. Διαφορετικά όταν μιλάμε, διαφορετικά όταν γράφουμε μια έκθεση. Διαφορετικά μιλάμε στο παιδί μας, αλλιώς σε ένα φίλο, αλλιώς στο διευθυντή στην εργασία μας. Η γλώσσα ποτέ δε μένει η ίδια.

Είναι αλήθεια πως οι νέοι μιλάνε με εκατό λέξεις; Αυτό είναι ένα στερεότυπο χωρίς επιστημονική βάση, ισχυρίζονται πολλοί γλωσσολόγοι. «Πρέπει να καταλάβουμε ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην πραγματική και στην ιδανική γλώσσα, η οποία έχει σχέση με το γραπτό λόγο. Οι νέοι δε θα μιλάνε ποτέ μεταξύ τους χρησιμοποιώντας τη γραπτή γλώσσα. Έτσι, το λεξιλόγιο της καθημερινής επικοινωνίας είναι πάντα μικρότερο από εκείνο της επιστήμης, χωρίς αυτό να έχει σχέση με την ηλικία.»

Τι λένε οι ίδιοι οι νέοι; «Έχει σημασία πόσο γνωστός είναι ο συνομιλητής σου. Δεν μπορώ να μιλήσω σε μια θεία μου με τον ίδιο τρόπο, όπως στον κολλητό μου», λέει ο Χάρης. «Εξαρτάται και από το θέμα για το οποίο μιλάμε. Όταν συζητάμε για μουσική, επειδή γνωρίζουμε πράγματα γι' αυτήν, μιλάμε με δύσκολο λεξιλόγιο», προσθέτει ο Αχιλλέας. «Ή, όπως λέει ο δεκαεξάχρονος Γιώργος, «αν κάποιος δεν καταλαβαίνει κάτι, ας ρωτήσει. Καλά, τι ζόρι τραβάνε;» ...

Λεξιλόγιο

η αξιολόγηση — оценка
υβριστικός — бранный, ругательный
προσάπτω — приписывать (кому/чему-л. что-л.)
η αποδοχή — принятие, одобрение
χυδαίος — вульгарный, пошлый
η συρρίκνωση — ослабление
τι ζόρι τραβάνε = τι τους προβληματίζει

ενήλικος — совершеннолетний
διαπροσωπικός — межличностный
η αλληλεγγύη — солидарность
η πενία = η φτώχεια
ακατανόητος — бессмысленный
ο κολλητός = πολύ καλός φίλος

8 Прочитайте диалоги, обращая внимание на употребление идиоматических выражений:

Από τη γλώσσα των νέων

(1).

Παράδειγμα καθημερινής ομιλίας (από μια φιλική συνάντηση)

- Πώς τα πάτε με τον Σ.;
- Όχι και πολύ καλά. Λέω να κόψω λάσπη.
- Τι;
- Να την κάνω, να απομακρυνθώ!
- Αμάν, με αυτή την αργκό!
- Ναι, είναι χοντρό κόλλημα. Μου τη δίνει κι εμένα.

- Θα τα πούμε το Σάββατο;
- Μπα, δεν προβλέπεται. Θα βγω με τη φίλη μου την Α. Φεύγει από Αθήνα και θα βγούμε να το κάνουμε. Πάλι αλοιφή θα γίνουμε.
- Αλοιφή, δηλαδή κομμάτια, τύφλα, λιώμα, πίτα, κουρούμπελα, κόκαλο και τοιαύτα;
- Ναι, ακριβώς καλά πας!.. Καλά, μου είπε κάτι ο πατέρας μου προχθές... κρανιώθηκα εντελώς.
- Τι;
- Μου την είπε μπροστά σε άλλους, φόρτωσα πάρα πολύ. Δεν κρατήθηκα, του τα 'χωσα και 'γω.
- Πωπω, μπροστά σε κόσμο, ε;
- Άσε σου λέω, ρόμπα γίναμε στους ξένους ανθρώπους. Αυτός ο πατέρας μου είναι άντε γεια, στην κοσμάρα του εντελώς.
- Τι να πω!
- Μη πεις τίποτα. Δεν είναι η πρώτη φορά που γινόμαστε μπίλιες.
- Αλλαγή θέματος: θα πας στη συναυλία των Μ.;
- Χλωμό το κόβω. Δεν έχω φράγκο. Εσύ;
- Οπωσδήποτε! Μ' άρεσε πολύ ο τελευταίος τους δίσκος.
- Καλά ναι, σούπερ είναι. Αλλά τι να κάνω τώρα; Είναι άκυρη εποχή για μένα...

Εξηγήσεις λέξεων και φράσεων

κόβω λάσπη = την κάνω, φεύγω, απομακρύνομαι
 είμαι / γίνομαι αλοιφή / κομμάτια / λιώμα / πίτα / κουρούμπελο / κόκαλο = σε κατάσταση μέθης
 κρανιώνομαι = τα παίρνω στο κρανίο = φορτώνω = εκνευρίζομαι, θυμώνω
 τη λέω σε κάποιον = κάνω παρατήρηση, επιτίθεμαι φραστικώς
 τα χώνω = επιπλήττω
 γίνομαι ρόμπα = ρεζιλεύομαι, γίνομαι θέαμα
 άντε γεια — είναι στον κόσμο του, δεν έχει επαφή με την πραγματικότητα
 γίνομαι μπίλιες = τσακώνομαι
 χλωμό το κόβω / βλέπω = είναι δύσκολο να γίνει, δεν πιστεύω να γίνει
 σούπερ = πολύ καλός, εξαιρετικός
 άκυρος = δεν προσφέρει δυνατότητες δράσης, που περιορίζει

(2)

Ο διάλογος που ακολουθεί διαδραματίζεται ανάμεσα σε δύο νεαρούς, γύρω στις 12:00 το μεσημέρι, στην πλατεία Κολωνακίου. Ο Τζίμης και ο Χάρης μιλάνε για την Τζίνα.

- Τζίμης: Είναι αστέρι το κορίτσι...
- Χάρης: Ο δικός της όμως βλίτο...
- Τζίμης: Και την έριξε λέει αβλεπεί... προχθές στα όρθια, στο «Άτομο»!
- Χάρης: Πολύ βαμβακερός. Τι του βρήκε, ρε δικέ μου;
- Τζίμης: Βάτραχο ανάσκελα μου κάνει!
- Χάρης: Αυτή όμως γαλαξίας!
- Τζίμης: Δες γκαντεμιά... Όταν της την έπεσα εγώ, το 'παιξε βαρύ πεπόνι η δικιά σου!
- Χάρης: Έχει αδυναμία στα λάχανα φαίνεται... Ας τον φάει στη μάπα... Τα λάθη μας πληρώνουμε σ' αυτή τη ζωή, όπως λέει κι ο γέρος μου!
- Τζίμης: Παράτα την... Είσαι να πα' ν' ακούσουμε κανένα «έπιπλο» το βράδυ;

Εξηγήσεις λέξεων και φράσεων

αστέρι = σούπερ, πολύ ωραίος (-α), πολύ καλός (-ή)
 βλίτο = ανόητος άνθρωπος, κουτός

ρίχνω κάποιον = (για φλερτ) καταφέρνω, κάνω κάποιον να υποκύψει στις προτάσεις μου
 την πέφτω σε κάποιον = επιτίθεται ή προσεγγίζω (κάποιον) ερωτικά, κολλάω (σε)
 βαρύ πεπόνι = άνθρωπος κλειστός και απλησίαστος
 τρώω κάτι / κάποιον στη μάπ(π)α — για ενοχλητικά πρόσωπα ή καταστάσεις που
 αναγκαζόμαστε να υποστούμε
 έπιπλο ⇐ επιπλέω = είμαι πετυχημένος

9 *Найди (см. «Εξηγήσεις») значения следующих слов и выражений:*

την κάναμε λαχείο	άραξε!	έγινε το έλα να δεις
τη βρίσκω με κάποιον	κουλάρω	δε μασάω
μπόμπα	μεγάλε	είναι χάι
παίρνω ανάποδες στροφές	τα φτύνω	τη βάνναμε
βιντεόπληκτος	γκλαμουριά	ελιτίζω
εξιτάρω	κομπιουτεράς	ροκάς
σνομπαρία	παρλάρω	λανσάρω
ξενέρωτος	φυτό	
ιστορίες για αρκούδες	μου 'χουν αλλάξει τα πετρέλαια / τα φώτα	

Εξηγήσεις:

1. ηρεμώ, αράζω, χαλαρώνω
2. μπορεί να σημαίνει επιτυχία ή ευχαρίστηση, μπορεί όμως να σημαίνει και απογοήτευση
3. χαλάρωσε! / μαζέψου, κόψε τις πολλές κουβέντες!
4. μιλάω πολύ, φλυαρώ
5. αυτός για τον οποίο το ροκ δεν είναι μόνο είδος μουσικής αλλά και τρόπος ζωής
6. (ειρωνικό) χαρακτηρίζει όσους δεν καταδέχονται τους άλλους και θεωρούν τους εαυτούς τους «υπεράνω»
7. σπουδαίε άνθρωπε
8. είναι χαρούμενος, κεφάτος, περνάει καλά
9. έγινε χαμός, φασαρία
10. διεγείρω (αγγλ. excite)
11. χρησιμοποιώ για πρώτη φορά
12. θαυμαστός, αστραφτερός κόσμος (glamour)
13. α) βλάκας, χαζός, β) (για μαθητή) αυτός που δε σκέφτεται τίποτα εκτός από το διάβασμα
14. είμαι πάρα πολύ κουρασμένος, μου έχουν προκαλέσει μεγάλες ταλαιπωρίες ή δυσκολίες
15. τα βρήκαμε σκούρα, βρεθήκαμε σε πολύ δύσκολη θέση
16. ιστορίες απίστευτες
17. α) ποτό κάκιστης ποιότητας, β) κάτι πάρα πολύ ωραίο
18. μου αρέσει, περνάω καλά μαζί του
19. α) δε φοβάμαι, β) δε ξεγελιέμαι, δεν πείθομαι εύκολα
20. νευριάζω
21. εκείνος που βλέπει μανιωδώς βιντεοταινίες
22. αυτός που ασχολείται συνεχώς με κομπιούτερ
23. συμπεριφέρομαι όπως αυτοί που ανήκουν στην ανώτερη τάξη (elite)
24. βαρετός, ανιαρός, αυτός που προκαλεί στους άλλους πλήξη
25. δίνω τα ρέστα μου, φτάνω στα όριά μου, κουράζομαι πάρα πολύ σωματικά και ψυχικά

10 Ответьте на вопросы и обсудите тему «Πώς μιλούν οι νέοι;».

1. Γιατί γίνεται πολύς λόγος για τη γλώσσα της νεολαίας; 2. Πώς παρουσιάζεται η γλώσσα των νέων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης; 3. Πώς την αξιολογούν οι γονείς και οι δάσκαλοι; 4. Είναι πράγματι πολύ φτωχή η γλώσσα των νέων; 5. Πώς μιλούν οι νέοι στη χώρα σας; Υπάρχει διαφορά μεταξύ της νεανικής γλώσσας και της γλώσσας των ενηλίκων;

11 Прочитайте диалог. Напишите значения подчеркнутых слов и выражений в списке, предложенном ниже.

- Λάκης: Άσε, γιαγιάκα, πού να σ' τα λέω! Σήμερα στο σχολείο έφαγα μια φρίκη άλλο πράγμα. Ρόμπα έγινα ...
- Γιαγιά: Ε, βέβαια, τέτοιες βλακειές πας και τρως στο σχολείο και γι' αυτό δεν τρως τίποτα εδώ στο σπίτι!
- Λάκης: Μα τι λες! Τό' χεις χάσει τελείως; Ρεζίλι έγινα, σου λέω! Δεν έφαγα τίποτα!
- Γιαγιά: Δε σε καταλαβαίνω, παιδάκι μου! Τι κάνεις δηλαδή στο σχολείο;
- Λάκης: Το σχολείο, γιαγιά, γενικά μου τη δίνει! Ξέρεις τώρα: Τα μαθήματα είναι ψιλοχάλια και εγώ κι οι κολλητοί μου βαριόμαστε, οι καθηγητές τα 'χουν μαζί μας γιατί δε γουστάρουν, λέει, την εμφάνιση και τη συμπεριφορά μας. Δεν καταλαβαίνω τι ζόρι τραβάνε. Άσε που ο διευθυντής νομίζει ότι είμαστε τελείως στον κόσμο μας και δε χάνει την ευκαιρία να μας την λέει. Μιλάμε για μεγάλο κόλλημα ο τύπος! Μόνο η Φυσικού μας πάει και την πάμε.
- Γιαγιά: Λάκη μου, τι εννοείς, αγόρι μου; Δε σε πιάνω, έτσι δεν το λέτε εσείς;
- Λάκης: Μπράβω, γιαγιάκα, μαθαίνεις! Αλλά το βλέπω πολύ χλωμό να συνεννοηθούμε. Πείνασα κιόλας... Βάλε μου κάτι να ψιλοτσιμπήσω τώρα.

Εξηγήσεις

δε σε καταλαβαίνω, χάζεψες, είναι εναντίον μας, ρεζίλι, τι πρόβλημα έχουν, πολύ δύσκολο, πολύ καλοί φίλοι μου, με εκνευρίζει, αδιάφορα, νομίζω ότι είναι, ένιωσα πολύ άσχημα, να μας μαλώσει, δεν μπορούμε να επικοινωνήσουμε, μας συμπαθεί

12 Прочитайте:

Η νέα ελληνική γλώσσα χρησιμοποιεί πολλές φορές λέξεις οι οποίες προέρχονται από την αρχαία ελληνική ή από παλιότερα κείμενα. Έτσι, πλουτίζει το λεξιλόγιό της. Σήμερα, όλοι μπορούμε άνετα να χρησιμοποιούμε αυτές τις λέξεις, τις «λόγιες», οι οποίες δε θεωρούνται «καθαρευουσιάνικες».

- Ο αξιωματικός στον πόλεμο θα δώσει το παράγγελμα «πυρ» για να αρχίσει η μάχη, και όχι «φωτιά» για ευνόητους λόγους.
- Τα αιμοσφαίρια ονομάζονται «λευκά» και «ερυθρά» και όχι «άσπρα» και «κόκκινα».
- Ο αστερισμός της «Λευκής Άρκτου» και όχι της «Άσπρης Αρκούδας».

Παραδείγματα λόγιων και αντίστοιχων λαϊκών λέξεων: εξέγερση (ξεσηκωμός), νεωκόρος (καντηλανάφτης), λίκνο (κούνια), λάκτισμα (κλωτσιά), ζυγός (ζυγαριά) κ.λπ.

13 Напишите (с.м.β) значения следующих книжных слов:

- α) ο ίλιγγος, ο κίονας, η λέμβος, η θύρα, η λαβίδα, ο τοκετός, το κιβώτιο, το πυρ, η οσμή, η πενία, το έτος, το υπόδημα, ο/η ανάδοχος, ο εταίρος, η πτυχή, ο λίθος, ο

άνθρακας, ο οφθαλμός, η αλειεία, ο οίνος, ο άρτος, η απώλεια, ο καύσωνας, το γεώμηλο, το κυλικείο, ο αχθοφόρος, έφιππος

- β) το κουτί, το ψωμί, η βάρκα, το ψάρεμα, η ζέστη, καβαλάρης, το κρασί, η μυρωδιά, η τσιμπίδα, η πόρτα, ο χρόνος, ο μπουφές, η έλλειψη / το χάσιμο, η φτώχεια, η γέννα, η κολόνα, η φωτιά, ο νονός /η νονά, ο φίλος /ο σύντροφος, ο χαμάλης, η πατάτα, το μάτι, το κάρβουνο, η πέτρα, η ζαλάδα, το παπούτσι, το δίπλωμα (υφάσματος)

14 Запомните:

Λόγιοι ιδιωτισμοί

έφτασε στο άκρον άωτο της ευτυχίας — είναι πολύ ευτυχισμένος (-η)
 συν Αθηνά και χείρα κίνει — μην περιμένεις όλα από τους άλλους, κάνε κάτι κι εσύ
 εκ γενετής — από τη γέννησή του
 κλαίει και οδύρεται — θρηνεί
 εκ των προτέρων — από πριν
 εκ των υστέρων — ύστερα, μετέπειτα, κατόπιν εορτής
 εξ όψεως — από την όψη, απ' αυτό που φαίνεται
 καταρχήν / κατ' αρχάς — αρχικά
 κακήν κακώς — σε άσχημη κατάσταση
 γνώθι σαυτόν — να γνωρίσεις τον εαυτό σου
 ανά πάσα στιγμή — κάθε στιγμή
 άρον άρον — γρήγορα γρήγορα
 οφθαλμιόν αντί οφθαλμού — εκδίκηση
 εύρηκα — το βρήκα, το ανακάλυψα
 βίος αβίωτος — πολύ δύσκολη ζωή
 εν ριπή οφθαλμού — στο λεπτό, πολύ γρήγορα
 άπαξ δια παντός — μια για πάντα
 διά παν ενδεχόμενον — για καλό ή για κακό, καλού κακού
 εν πάση περιπτώσει — όπως και να 'ναι, τέλος πάντων
 συν τω χρόνω — με τον καιρό, με το πέρασμα του χρόνου
 τα υπέρ και τα κατά — τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα
 πρώην, τέως — (αμέσως) προηγούμενος
 αφενός ... αφετέρου — από τη μια ... από την άλλη

Γραμματική

Σύνθεση

В так называемых книжных словах (λόγιες λέξεις) часто встречаются компоненты, которые или уже не употребляются в современном языке, или употребляются в другой форме и в другом значении. Ниже приведены некоторые такие компоненты:

Древнегреч.	Значение	Примеры
άγω (αγωγός)	οδηγώ	ανάγω, προάγω, εξαγωγή, παραγωγή, παιδαγωγός
άλγος, αλγώ	πόνος, πονώ	νοσταλγία
αλέξω	εμποδίζω, φυλάγω	αλεξίπτωτο, αλεξικέραυνο, αλεξίκακος
αλλήλους	ο ένας τον άλλον, ο ένας με/από τον άλλο	αλληλογραφία, αλληλοϋποστήριξη, αλληλ(ο)επίδραση, παράλληλος

αυτός	ο ίδιος	αυτοβιογραφία, αυτοδιοίκηση, αυτοκίνητο, αυτοπεποίθηση, αυτοδικία
βάλλω	ρίχνω	δισκοβόλος, κεραυνοβόλος, μυροβόλος
περώ	περνώ	αεροπόρος, θαλασσοπόρος, άπορος
ποιώ	κάνω	ικανοποιώ, εποποιία, θαυματοποιός
πονώ	κοπιάζω, καταγίνομαι	γεωπόνος, γεωπονία, ματαιοπονία
πυρ	φωτιά	πυροβόλο, πυρομαχικό, πυροσβέστης
ρις	μύτη	ρινόκερος, ρινολόγος, ρινίτιδα
σίτος	σιτάρι, τροφή	σιτοπαραγωγή, ασιτία, επισιτισμός
σκοπώ	παρατηρώ, εξετάζω	ακτινοσκόπηση, μικροσκόπιο, τηλεσκόπιο, αστεροσκοπείο, κατάσκοπος, πρόσκοπος
ταυτό	το ίδιο	ταυτολογία, ταυτότητα, ταυτόχρονος
ταχύς	γρήγορος	ταχυδρόμος, ταχυδακτυλουργός
τέμνω (-τομος)	κόβω	ανατομία, καινοτομία, λατομείο, φλεβοτομία, απότομος, σύντομος, έντομο
ύδωρ	νερό	ανυδρία, ενυδρείο, υδραγωγείο, υδράργυρος, υδραυλική, υδατοφράχτης
φιλώ	αγαπώ	φιλόλογος, φιλότιμος, φιλονικία
φονεύω	σκοτώνω	δολοφονία, δολοφόνος
φρήν (p.π.φρενός)	νους, σκέψη	εξωφρενικός, φρενοβλάβεια, φρενοκομείο, μετριοφροσύνη, ταπεινοφροσύνη
ψευδής	ψεύτικος	ψευδολογία, ψευδορκία, ψευδώνυμο
ωδή	τραγούδι	μελωδία, παρωδία, ψαλμωδία, τραγωδία

15 Устно ответьте на вопросы:

1. Ποιες είναι οι λιγότερο και ποιες οι περισσότερες ομιλούμενες γλώσσες στον κόσμο; 2. Πού μιλιέται η ελληνική γλώσσα; 3. Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα; 4. Πόσες και ποιες ξένες γλώσσες ξέρετε; Πόσο καλά; 5. Γιατί μαθαίνετε την ελληνική γλώσσα; Σε ποιες περιστάσεις την χρησιμοποιείτε; 6. Σε τι μπορεί να σας χρησιμεύσει η ελληνική γλώσσα;

16 Что означают местоимения *όσος, τόσοσ, τέτοιος* в следующих предложениях?

1. Όσα δίνεις, τόσα παίρνεις. 2. Πληρώθηκε τόσο, όσο του άξιζε. 3. Ήταν τόσοσ ο θυμός του, που δεν ήξερε τι έλεγε. 4. Τόσο το χειρότερο γι' αυτόν. 5. Μη στενοχωριέσαι και τόσο. 6. Ο Πέτρος μεγάλωσε, έγινε άλλος τόσοσ. 7. Δεν τους φοβάμαι κι ας είναι τόσοι κι άλλοι τόσοι. 8. Έχει διακόσια τόσα πρόβατα. 9. Τόσα και τόσα έπαθε και μυαλό δεν έβαλε. 10. Το τόσο το κάνει τόσο. 11. Όσα ξέρει ο νοικοκύρης δεν τα ξέρει ο κόσμος όλος. 12. Το πουλάει όσα όσα. 13. Τέτοιος είναι, τέτοια παθαίνει. 14. Τέτοια ώρα, τέτοια λόγια.

17 Заполните пропуски в предложениях, выбрав подходящее наречие или союз:

1. ..... να 'ναι θα ξημερώσει. (που, όπου, όποτε) 2. Αυτά να τα πεις ....., όχι σ' εμένα. (παντού, κάπου αλλού, οπουδήποτε) 3. .... τον γνωρίζω, τόσο περισσότερο μου αρέσει. (όσο, τόσο, πόσο) 4. Μου είπες τόσο πικρά λόγια ..... δεν μπορώ να τα

ξεχάσω. (έτσι, όπως, που) 5. .... και να το κάνουμε, έχει δίκιο. (έτσι, αλλιώς, όπως) 6. .... τα ενοίκια ήταν χαμηλά. (πότε πότε, άλλοτε, ποτέ) 7. .... πας, θα μείνεις χωρίς δεκάρα. (έτσι που, καθώς, αλλιώς) 8. Γιατί προσπαθείς να τον πείσεις; ..... θα κάνει το δικό του. (κάπως, καθώς, έτσι κι αλλιώς) 9. Δεν έχει ..... εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του. (καθόλου, όσο, κάμποσο) 10. Άκουσες ..... αυτήν την παροιμία; (κάποτε, πότε, ποτέ) 11. Μου τηλεφωνεί μόνο ..... έχει την ανάγκη μου. (άλλοτε, όποτε, τότε) 12. .... κι αν είσαι, έλα αμέσως. (όπου, αλλού, κάπου) 13. Στην πατρίδα μου μαγειρεύουμε ..... αυτό το φαγητό. (πώς, όπως, αλλιώς) 14. Δεν ξέρω ..... λειτουργεί αυτή η μηχανή. (που, πού, πώς) 15. .... σου το έλεγα δε με άκουγες. Τώρα είναι αργά. (τότε που, πότε πότε, τώρα που)

18 Прилагательное «πολύς» или наречие «πολύ»?

1. Η τιμή ..... ειδών ανέβηκε τελευταία. 2. Αν και έχει ..... όρεξη, δεν τρώει ....., γιατί κάνει δίαιτα. 3. .... ρωσικές παροιμίες μοιάζουν ..... με τις ελληνικές. 4. Ο γιατρός μου απαγόρευσε τις ..... σούπες και τα ..... υγρά. 5. Έχει ..... μυαλό, γι' αυτό ..... άνθρωποι τον θαυμάζουν. 6. .... παραλιακά κέντρα της πόλης μας έκλεισαν τα τελευταία χρόνια. 7. Τα υπόγεια ..... πολυκατοικιών πλημμυρίζουν, όταν βρέχει ..... 8. .... φορές δεν ξέρει τι κάνει. 9. Κάνετε ..... σοβαρό λάθος. 10. Δεν μου αρέσει ούτε η ..... ζέστη ούτε το ..... κρύο. 11. Έχει να διαβάσει ..... μαθήματα και να γράψει ..... ασκήσεις.

19 Που или πού? Πως или πώς? Поставьте ударения там, где требуется.

1. Εκείνο που σου έλεγα φαίνεται πως το ξέχασες. 2. Δε θυμάσαι που το κουβεντιάζαμε στην πλατεία; 3. Άκουσα πως ήσουν άρρωστος. Πως είσαι τώρα; Χαίρομαι που είσαι καλά. 4. Πως το έμαθες πως ήμουν άρρωστος; 5. Που το ήξερες πως θα ερχόμουν; Δε μου είπες που το πληροφορήθηκες. 6. Μέρα που βρήκε να ταξιδεύει! 7. Που καιρός για ταξίδια! 8. Πως βαριέμαι! Και περίμενα τις διακοπές πως και πως. 9. Μας θυμάται και μας γράφει πως και πως. 10. Καρδιά που πριν δε λυγίζες πως τόσο πια λυγίζεις; 11. Τόσον καημό μου φόρτωσαν που πως να τον σιγκώσω; 12. Όμως ελπίδα κελαηδά πως είναι αδούλωτη βαθιά μες στην καρδιά η πατρίδα. 13. Και που 'ναι οι φρονιμάδες σου που τις θαυμάζανε όλοι; 14. Έρχεται και τον βλέπουμε που και που. 15. Έκανε πως και πως να έρθει μαζί μας.

20 Прочитайте, обращая внимание на употребление глаголов в idiomaх и пословицах:

πηγαίνω

1. Πήγε για μαλλί και βγήκε κουρεμένος. (=την έπαθε) 2. Ο νους μου πήγε στο κακό. (=ανησύχησα) 3. Πήγε η ψυχή μου στην Κούλουρη. (=τρόμαξα) 4. Οι κόποι τους πήγαν χαμένοι. (=δεν κέρδισαν τίποτα). 5. Πρέπει να τιμωρηθούν για να καταλάβουν ότι δεν πάει άλλο αυτή η κατάσταση. (=δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο). 6. Πήγα να πεθάνω από τον φόβο μου. (=κόντεψα). 7. Τι πάει να πει δεν κατάλαβες; Σου το 'χω εξηγήσει δέκα φορές! (=τι θα πει). 8. Πόσο πάει σήμερα το δολλάριο; (=πόσο κοστίζει). 9. Όσο πάει και γίνεται καλύτερος μαθητής. (=με το πέρασμα του χρόνου). 10. Δεν τις πάω με τίποτα τις κοσμικές συγκεντρώσεις. (=δεν μου αρέσουν — αργκό).

μπαίνω

1. Του μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά. (=άρχιζε να υποσιάζεται) 2. Μου μπήκε η ιδέα. (=μου ήρθε η ιδέα ή το σκέφτομαι επίμονα) 3. Το νερό μπήκε στ' αυλάκι. (=τα πράγματα μπήκαν σε μια σειρά) 4. Μπήκα στο νόημα. (=κατάλαβα). 5. Ό,τι και να

του πεις, είναι το ίδιο· από το ένα αντί μπαίνει κι απ' το άλλο βγαίνει! (=δε δίνει σημασία). 6. Μην μπαίνετε στον κόπο, θα φτιάξω εγώ τον καφέ! (=μην ενοχλείστε). 7. Παντρέψου, να κάνεις οικογένεια, να μπεις επιτέλους σε μια σειρά. (=να οργανώσεις τη ζωή σου) 8. Από τότε που μπήκε αυτός στη μέση, είναι έτοιμοι να χωρίσουν. (=ανακατεύθηκε)

βρίσκω

1. Τον βρήκε μεγάλο κακό. (=έπαθε συμφορά) 2. Τα βρήκαμε σκούρα. (=συναντήσαμε δυσκολίες) 3. Κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι. (=αυτοί οι δυο ταίριασαν) 4. Βρήκαν το δάσκαλό τους. (=κάποιοι τους έβαλε στη θέση τους) 5. Τα βρίσκει όλα στο πιάτο. (=τα έχει όλα έτοιμα από τους άλλους) 6. Συζήτησαν και τα βρήκαν, οπότε λύθηκε η παρεξήγηση. (=ήρθαν σε συμφωνία, συνεννοήθηκαν) 7. Πήγες να βοηθήσεις, αλλά βρήκες τον μπελά σου! (=μπλέχτηκες σε δυσάρεστη κατάσταση) 8. Απ' τον Θεό να το βρεις το καλό που μου έκανες, παιδί μου! (=θα σου ανταποδώσει)

παίρνω

1. Από τότε πήρε την πάνω βόλτα. (=άρχισε να προκόβει) 2. Πήραν τον κακό δρόμο. (=άρχισαν να συμπεριφέρονται άσχημα) 3. Πήραν τα μυαλά του αέρα. (=ξεμυαλίστηκε) 4. Πήρα μια λαχτάρα! (=τρόμαξα) 5. Πάρ' τον στο γάμο σου, να σου πει «και του χρόνου». (για κάποιον που είπε κάτι ακατάλληλο προς την περίσταση) 6. Θα σου πω κάτι προσωπικό, αλλά μην το πάρεις στραβά. (=μην παρεξηγήσεις). Το πήρε ανάποδα αυτό που του είπα. (=με παρεξήγησε)

βγαίνω

1. Μου βγήκε η ψυχή. (=ταλαιπωρήθηκα πολύ) 2. Του βγήκε σε καλό. (=στο τέλος ωφελήθηκε) 3. Τα γέλια τού βγήκαν ξινά. (=στο τέλος στενοχωρήθηκε) 4. Του βγήκε τ' όνομα. (=απόχτησε κακή φήμη). Κάλλιο να σου βγει το μάτι παρά το όνομα (παροιμία). 5. Κάθε φορά που έχω μάθημα σ' αυτό το τμήμα, μου βγαίνει η ψυχή! (=καταταλαιπωρούμαι) 6. Μου βγήκε ξινή (=Μου βγήκε από τη μύτη) η εκδρομή, μ' όλες αυτές τις αναποδιές που μου έτυχαν στο δρόμο. (=με ταλαιπώρησε αντί να μ' ευχαριστήσει)

πέφτω

1. Πότε πέφτει φέτος το Πάσχα; Τι μέρα πέφτει η Πρωτομαγιά; (για γεγονότα, γιορτές, επετείους) 2. Του Γιώργου του 'πεσε το Λόττο. (=κέρδισε το λαχείο) 3. Η τιμή του δολλαρίου έπεσε. (=μειώθηκε) 4. Έτσι και πέσεις στα χέρια μου, θα σου δείξω εγώ! 5. Ο πατέρας έπεσε για ύπνο. (=κοιμήθηκε) 6. Πέρυσι έπεσαν πολλές βροχές. (για καιρικά φαινόμενα — πέφτει βροχή, χιόνι) 7. Όπου δεν πίπτει (πέφτει) λόγος, πίπτει ράβδος. (παροιμία) 8. Έπεσα με τα μούτρα στη δουλειά. (=αφοσιώθηκα στη δουλειά) 9. Εμένα δε μου πέφτει λόγος· αυτά είναι προσωπικά σας θέματα. (=δεν δικαιούμαι να ομιλώ). 10. Στην Ευρώπη έπεσε γρίπη. (=άρχισε ξαφνικά η επιδημία) 11. Τι θέματα έπεσαν στις εξετάσεις; (=έτυχαν) 12. Δεν έχουν έτσι τα πράγματα, πέφτεις έξω! (=σφάλλεις).

21 Что означают следующие пословицы?

Βρείτε τι νόημα έχει καθεμία από τις παρακάτω παροιμίες, όπως στο παράδειγμα (α):

- (α) Γλυκός ο ύπνος την αυγή, παλιά φορέματα τη Λαμπρή.
- (β) Θέλεις τρανό χουλιάρη; Πάρε και μεγάλο φτυάρι.
- (γ) Βρεγμένο το θέλει το παξιμάδι.
- (δ) Όποιος δε θέλει να ζυμώσει πέντε μέρες κοσκινίζει.
- (ε) Ο Μανόλης με τα λόγια χτίζει ανώγια και κατώγια.
- (στ) Όποιος κυνηγά πολλούς λαγούς κανέναν δεν πιάνει.
- (ζ) Εγώ το λέω του σκύλου μου κι ο σκύλος της ουράς του.

- ( ) Ο ένας τα φορτώνει στον άλλον και τελικά τίποτε δε γίνεται.
- ( ) Όποιος βάζει μπροστά πολλές δουλειές δεν τελειώνει καμία.
- ( ) Με τα λόγια μόνο δε γίνεται δουλειά.
- ( ) Η τεμπελιά του δεν έχει όρια.
- (α) Οι υπναράδες δεν προκόβουν στη ζωή.
- ( ) Όποιος βαριέται να κάνει κάτι όλο στην αρχή βρίσκεται.
- ( ) Αν θέλεις να καλοπερνάς, πρέπει να δουλεύεις σκληρά.

22 *Объясните, что означают следующие пословицы:*

Όπου υπάρχει καπνός, υπάρχει και φωτιά.
 Πέτρα που κυλάει, μαλλί δεν πιάνει.
 Ο καλός ο καπετάνιος στην φουρτούνα φαίνεται.
 Κάλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα στο καρτέρι.
 Δείξε το φίλο σου και θα σου πω ποιος είσαι.
 Ο βρεγμένος τη βροχή δε φοβάται.
 Στη βράση κολλάει το σίδερο.
 Στην αναβροχιά καλό είν' και το χαλάζι.
 Η ομόνοια σπίτι χτίζει, η διχόνοια το γκρεμίζει.
 Το μεγάλο καράβι θέλει και βαθιά νερά.
 Ο πνιγμένος απ' τα μαλλιά του πιάνεται.
 Μάτια που δε βλέπονται γρήγορα λησμονιούνται.
 Όπως έστρωσες θα κοιμηθείς.
 Καθαρός ουρανός αστραπές δε φοβάται.
 Όπου ακούς πολλά κεράσια, κράτα και μικρό καλάθι.
 Πίσω έχει η αγλάδα την ουρά.
 Αγάλι αγάλι γίνεται η αγουρίδα μέλι.
 Το ψάρι βρωμάει απ' το κεφάλι.
 Στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα.
 Χάρη στο βασιλικό ποτίζεται και η γλάστρα.
 Στο σπίτι του κρεμασμένου σκοινί μην αναφέρεις.
 Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά.
 Σου χαρίζουν γαΐδαρο και του κοιτάς στα δόντια.
 Όποιος δεν έχει μυαλό έχει ποδάρια.
 Όποιος καεί από χυλό φυσάει και το γιαούρτι.
 Σκύλος που γαβγίζει δε δαγκώνει.
 Ράβε ξήλωνε δουλειά να μη σου λείπει.
 Αλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας.
 Στην χώρα των τυφλών, ο μονόφθαλμος είναι βασιλιάς.
 Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια.
 Ρωτώντας πας στην Πόλη.
 Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα.
 Τον πλούτο πολλοί μίσησαν, τη δόξα όμως κανένας.
 Τα λίγα λόγια ζάχαρη, και τα καθόλου μέλι.
 Ο πρώτος ο εχθρός σου είναι ο εαυτός σου.
 Οι πολλές γνώμες βουλιάζουν το καράβι.

23 *Повторите все известные вам греческие пословицы и поговорки. Придумайте небольшой рассказ, главную мысль которого можно выразить пословицей.*

24 *Прочитайτε стихотворение Ο. Ελύτης и απαντήστε на вопросы:*

1. Τι πήρε το καλοκαίρι; Σχηματίστε έναν κατάλογο με τα πράγματα που αναφέρονται στο ποίημα. Με ποια επίθετα συνοδεύονται; 2. Να βρείτε: α. τον στίχο που επαναλαμβάνεται, β. την ομοιοκαταληξία. 3. Ποια αισθήματα σας δημιουργεί το ποίημα; (είναι χαρούμενο, λυπημένο κ.λπ.) 4. Σας αρέσει ή δεν σας αρέσει; Γιατί;

Όλα τα πήρε το καλοκαίρι

Οδυσσέας Ελύτης

Όλα τα πήρε το καλοκαίρι
τ' άγρια μαλλιά σου στην τρικυμία
το ραντεβού μας η ώρα μία
Όλα τα πήρε το καλοκαίρι
τα μαύρα μάτια σου το μαντήλι
την εκκλησούλα με το καντήλι
Όλα τα πήρε το καλοκαίρι
και εμάς τους δύο χέρι με χέρι

Όλα τα πήρε το καλοκαίρι
με τα μισόλογα τα σβησμένα
τα караβόπανα τα σχισμένα
Μες στις αφρόσκονες και τα φύκια
Όλα τα πήρε τα πήγε πέρα
Τους όρκους που έτρεμαν στον αέρα
Όλα τα πήρε το καλοκαίρι
και εμάς τους δύο χέρι με χέρι

25 *Прочитайτε со словарем отрывок из поэмы Ο. Ελύτης «Άξιον Εστί» — «Досто́йно е́сть» и анализ отрывка:*

"Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική", Μια λογοτεχνική προσέγγιση στο ποίημα του Ο. Ελύτη

της Φανής Αθανασιάδου

Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου.
Εκεί σπάροι και πέγκες
ανεμόδαρτα ρήματα
ρεύματα πράσινα μες τα γαλάζια
όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουνε
σφουγγάρια, μέδουσες
με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων
όστρακα ρόδινα με τα πρώτα μαύρα ρίγη.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα μαύρα ρίγη.
Εκεί ρόδια, κυδώνια
θεοί μελαχρινοί, θείοι κι εξάδελφοι
το λάδι αδειάζοντας μες στα πελώρια κιούπια
και πνοές από τη ρεματιά ευωδιάζοντας
λυγαριά και σχίνο
σπάρτο και πιπερόριζα

με τα πρώτα πιπίσματα των σπίνων,
ψαλμωδίες γλυκές με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σόι.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σόι!
Εκεί δάφνες και βάγια
θυματό και λιβάνισμα
τις πάλες ευλογώντας και τα καρυοφύλλια.
Στο χώμα το στρωμένο με τ' αμπελομάντιλα
κνίσεις, τσουγκρίσματα
και Χριστός Ανέστη
με τα πρώτα σμπάρα των Ελλήνων.
Αγάπες μυστικές με τα πρώτα λόγια του Ύμνου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια του Ύμνου.

Οδυσσεάς Ελύτης

Ποιητή της «πατριδογνωσίας», πως αλλιώς να ονομάσεις έναν ποιητή του μεγέθους του Ελύτη, ο οποίος τόσο μοναδικά αφουγκράζεται και σμιλεύει λέξη τη λέξη τις εικόνες, τα χρώματα, τα τοπία και την ιστορία του τόπου του.

Προσεκτικά σαν τον καλό τεχνίτη, που κατέχει τη γνώση και την τέχνη του «πλάστη», χρησιμοποιεί το βασικό και πολύτιμο υλικό του — τη γλώσσα — για να καταγράψει τις γεμάτες από εικόνες περιγραφές του, τα ταξίδια στο βάθος της σημασίας των λέξεων, τις περιπλανήσεις και τις εξερευνήσεις στους ορατούς και αόρατους κόσμους των εννοιών και των συναισθημάτων. Λυρικός, τρυφερός, υπερβατικός μα και τόσο φωτεινός.

Όπως λέει κι ο Νίκος Δήμου, η ποίηση του Ελύτη μοιάζει με το κοίταγμα σε αιγαιοπελαγίτικο τοίχο το καταμεσήμερο. Θαμπώνεσαι τόσο πολύ από το φως που κατεβάζεις τα μάτια.

«Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική» — ξεκινά το ποίημα — εν αρχή ήν ο λόγος, έγραψε κάποιος άλλος μεγάλος του πνεύματος, και ο λόγος δίνεται και παίρνεται από τον ποιητή για να ενώσει το ανθρώπινο με το θείο, το τοπικό με το παγκόσμιο, σαν άλλος «πρωτομάστορας» αρχίζει να ξεδιπλώνει το μίτο της ιστορίας και να τον δένει με τις μυρωδιές που αναδύονται από τον τόπο του αφυπνίζοντας έτσι τις αισθήσεις μας για να μας προετοιμάσει για το ταξίδι που ακολουθεί στον χρόνο και τον χώρο.

...«και πνοές από τη ρεματιά ευωδιάζοντας λυγαριά και σχίνο σπάρτο και πιπερόριζα...»

Στην Ελλάδα από τους αρχαίους χρόνους οι ποιητές έγραφαν την ιστορία. Ήταν οι πρώτοι ιστορικοί, οι μάντεις, οι φορείς ενός πολιτισμού μέσα από το παρόν και το παρελθόν. Έτσι κι ο Ελύτης με «τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική» και «μονάχη έγνοια η γλώσσα μου...» επιμένει στη δύναμη της ελληνικής γλώσσας, η παρουσία της οποίας μέσα από την ποίησή του αποκτά άλλη διάσταση, αποκτά την ευταξία της, αποκαλύπτει τον πλούτο της που είναι αστείρευτη πηγή.

«Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου»... Ο ποιητής επανέρχεται για να καταθέσει τη μαρτυρία του και την πίστη του γι' αυτόν τον ζωντανό και εξελισσόμενο «διάυλο επικοινωνίας» δείχνοντας εκεί όπου ξεκίνησε — με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων — και εδώ όπου συνεχίζει να υπάρχει σαν σύμβολο ενότητας και συνέχειας.

«...Ανεμόδαρτα ρήματα, ρεύματα πράσινα μέσ' τα γαλάζια»... Εικόνες που εναλλάσσονται και διαδέχονται η μια την άλλη, πλημμυρίζουν τα μάτια μας.

Στην ποίηση του Ελύτη η φύση βρίσκεται σε συνεχείς κύκλους αναγέννησης, απλώνεται λαμπρή και πανέμορφη να σφύζει από ζωή κάτω από την στοργική και αέναη επίβλεψη του φωτός. Όπως λέει και ο ίδιος το φως θεωρήθηκε ανέκαθεν ανώδυνο στην Ελλάδα. Μια ζωοφόρος δύναμη — θα πρόσθετα — που συντροφεύει αιώνες τώρα την ιστορική αλλά και μεταφυσική πορεία αυτού του λαού.

«Θεοί μελαγχρινοί, θείοι και εξάδελφοι»... κι όταν το θείο γίνεται ένα με το ανθρώπινο τότε οι θεοί βαδίζουν πλάι μας και ο ποιητής μας προετοιμάζει για γλυκές ψαλμωδίες που θ' ακουστούν με τα πρώτα Δόξα Σόι.

Σ' αυτόν τον τόπο τον φορτωμένο με τόσες μνήμες από τα πάθη του λαού του σμίγουν τα σύμβολα οι δάφνες και το θυμιατό, τα καρυοφύλλια και το λιβάνισμα, το Χριστός Ανέστη και ο Ύμνος προς την Ελευθερία, η επιθυμία για ζωή και ο αγώνας για την Ελευθερία. Ο Ελύτης με τον λόγο του γράφει πάνω στο σώμα του και στο σώμα του λαού του:

"Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα λόγια του Ύμνου".

Γλώσσα — Εκφράσεις — Παροιμίες

Η γλώσσα κόκ(κ)αλα δεν έχει και κόκ(κ)αλα τσακίζει.

Φάε τη γλώσσα σου! = Να φας τη γλώσσα σου! (=Σταμάτα να μιλάς! — για όσους γίνονται δυσάρεστοι αναφέροντας κακά)

Μάζεψε /κράτησε τη γλώσσα σου! (=Πρόσεχε τι λες, μη γίνεσαι θρασύς)

Μας γλωσσόφαγαν. (για αρνητικό ή ζηλόφθονο σχολιασμό κάποιων)

Μάλλιασε η γλώσσα μου. (όταν κουράζεται κανείς να πείσει, να επαναλαμβάνει τα ίδια)

Γλώσσα φαρμάκι (Η γλώσσα στάζει φαρμάκι). (=Μιλά με κακεντρέχεια, με εχθρότητα)

Γλώσσα ψαλίδι. (=Είναι πολύ ή υπερβολικά ομιλητικός)

Γλώσσα /στόμα μέλι (Η γλώσσα στάζει μέλι). (=Μιλάει με γλυκύτητα)

Έχει τη γλώσσα μακριά /μεγάλη. (=Είναι αναιδής)

Με τρώει η γλώσσα μου. (=Αισθάνομαι την επιθυμία να πω κάτι)

Λανθάνουσα η γλώσσα την αλήθεια λέει.

Η γλώσσα υψώνει και η γλώσσα ταπεινώνει τον άνθρωπο.

Όποιος βαστά τη γλώσσα του σώζει την κεφαλή του.

Πάει η γλώσσα του ροδάνι. (=μιλάει γρήγορα)

Ο λόγος σου με χόρτασε και το ψωμί σου φα' το.

Απ' όλα τα κινούμενα η γλώσσα έχει τη χάρη,

μα πρέπει γερά να την κρατεί του νου το χαλινάρι.

Β.

Το βιβλίο

Η ανάγνωση ενός βιβλίου είναι μια ιδιωτική υπόθεση, που έχεις την ευχαρίστηση να τη μοιράζεσαι με ανθρώπους που έχουν γούστο και επίπεδο. Δεν είναι μαζική υστερία, είναι ιδιωτική απόλαυση που σε κορυφώνει.

από τον περιοδικό Τύπο

Βιβλίο — Λεξιλόγιο

Συγγραφέας (ο, η), ο αναγνώστης (η αναγνώστρια), βιβλιόφιλος = βιβλιολάτρης, βιβλιοφάγος, βιβλιομανής, βιβλιοσυλλέκτης

Αναγνώστης: άπληστος, αχόρταγος, μανιώδης

Βιβλίο: λογοτεχνικό, επιστημονικό, εικονογραφημένο, ογκώδες, πολυσέλιδο, ηλεκτρονικό, επίτομο, δερματόδετο, χαρτόδετο, πανόδετο, άδετο, καλοτυπωμένο, διδακτικό, πρωτότυπο, απολαυστικό, ευκολοδιάβαστο, συναρπαστικό, ανιαρό, σχολικό, εξωσχολικό, η Βίβλος,

βιβλίο τσέπης, μπεστ σέλλερ

Τίτλος: εντυπωσιακός, πρωτότυπος, προκλητικός

Ρήματα: διαβάζω, μελετώ, απολαμβάνω, φυλλομετρώ, ξεφυλλίζω, συγγράφω, συντάσσω, εκδίδω, τυπώνω

Στο βιβλιοπωλείο

- Σας είναι δυνατό να μου δώσετε τον κατάλογο των βιβλίων σας;
- Ορίστε ο κατάλογος του εκδοτικού μας οίκου.
- Διάλεξα αυτά τα τέσσερα μυθιστορήματα.
- Τα θέλετε δεμένα ή άδετα;
- Προτιμώ άδετα, γιατί η τιμή θα είναι χαμηλότερη.
- Ναι, έχετε δίκιο, αυτή η έκδοση είναι φτηνότερη.
- Μήπως μπορείτε να μου υποδείξετε κανένα καλό περιοδικό; Θα ήθελα να εγγραφώ συνδρομητής.
- Ναι, ένα δεκαπενθήμερο λογοτεχνικό περιοδικό είναι η Νέα Εστία, υπάρχει και ένα μηνιαίο φιλολογικό και κοινωνιολογικό περιοδικό και πολλά άλλα ελαφρότερα εβδομαδιαία.
- Γράψτε με συνδρομητή στη Νέα Εστία, παρακαλώ. Θα πληρώσω μια ετήσια συνδρομή.

Το βιβλίο και η ανάγνωση

Το βιβλίο και η ανάγνωση είναι θεμέλια της μάθησης και της πνευματικής καλλιέργειας, αποτελούν επίσης μέσο κυκλοφορίας των ιδεών και διάδοσης της γνώμης. Καλύπτουν τις ανάγκες μας για ψυχαγωγία, πληροφόρηση, ενημέρωση, επιμόρφωση, έρευνα.

Το διάβασμα λοιπόν και μάλιστα από μικρή ηλικία είναι αυτή η όμορφη συνήθεια που διαπλάθει χαρακτήρες, πλουτίζει με γνώσεις, δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνήσουμε με ξένες εμπειρίες, βαθαίνει την ψυχή, ολοκληρώνει τον συναισθηματικό κόσμο και μας κάνει να συλλογιστούμε τα πιο πολύπλοκα φαινόμενα της ζωής. Επίσης καλλιεργεί την τέχνη του λόγου και οδηγεί στη διαμόρφωση της προσωπικότητας με τρόπο σωστό και μεθοδικό. Με δυο λόγια, το βιβλίο διαμορφώνει τον άνθρωπο.

Είναι πεποίθηση όλων η θετική προσφορά του λογοτεχνικού βιβλίου στην εξέλιξη του νεαρού ατόμου. Του λογοτεχνικού εκείνου βιβλίου που τρέφει τα όνειρα και τη φαντασία του και του δημιουργεί την αγάπη και το ενδιαφέρον για το διάβασμα. Η δημιουργία αυτής της αγάπης είναι από τις καλύτερες επενδύσεις για το μέλλον των παιδιών μας, για το μέλλον του τόπου μας.

Ας δώσουμε λοιπόν το μήνυμα: Το διάβασμα είναι πολιτισμός και οι άνθρωποι που είναι αναγνώστες είναι τυχεροί γιατί μέσα από τα κάθε λογής βιβλία αντλούν πληροφορίες, ταξιδεύουμε με το σώμα και την ψυχή, εξερευνούμε νέες καταστάσεις

απρόσιτες στην καθημερινότητά μας. Η ανάγνωση ενθαρρύνει το ελεύθερο παιχνίδι της φαντασίας, διευρύνει τη συμπάθειά μας για τους άλλους. Το διάβασμα είναι μια ιερή ευχάριστη συνύπαρξη του εαυτού μας και των άλλων.

Λεξιλόγιο

το θεμέλιο — фундамент	η έρευνα — исследование
πλάθω — лепить, формировать, создавать	συλλογίζομαι — задумываться (над ч.-л.)
η πεποίθηση — убеждение	η επένδυση — вклад
αντλώ (B2) — черпать	απρόσιτος — недоступный

1 Вставьте пропущенное слово:

Διαβάζοντας

Δεν υπάρχουν ίσως μέρες ..... παιδικής ..... ηλικίας που να ..... ζήσαμε τόσο έντονα, ... εκείνες ..... περάσαμε μ' ένα βιβλίο αγαπημένο. Παραμερίζαμε σαν ένα τιποτένιο εμπόδιο μπροστά ..... απόλαυση ..... ανάγνωσης όσα γέμιζαν ..... μέρες ..... τους άλλους: το παιχνίδι, για ..... οποίο ερχόταν ..... μας ξεσηκώσει κάποιος φίλος πάνω στο ..... ενδιαφέρον σημείο ..... βιβλίου, τη μέλισσα ή την ηλιαχτίδα που ..... ενοχλούσαν και μας ανάγκαζαν ..... σηκώσουμε ..... μάτια μας ..... τη σελίδα, το κολατσιό ..... το παρατούσαμε δίπλα ..... στον πάγκο, ... να το αγγίζουμε, το βραδινό φαγητό ....., όσο κρατούσε, ... είχαμε τίποτα άλλο στο νου μας ..... να ανεβούμε επάνω ..... να τελειώσουμε, αμέσως μετά, το κεφάλαιο ..... αφήσαμε ..... μέση.

Καμιά φορά ..... κρεβάτι μου, αρκετή ώρα ..... το βραδινό φαγητό, ... τελευταίες ώρες της βραδιάς φιλοξενούσαν κι ..... την ανάγνωσή μου, αλλά μόνο ..... μέρες που ..... φτάσει στα τελευταία κεφάλαια κάποιου βιβλίου, εκεί ..... δεν έμεναν πολλές σελίδες, ... να φτάσω στο τέλος. Τότε, επειδή κινδύνευα ..... τιμωρηθώ, αν ..... τσάκωναν, μόλις ..... πλαγιάσει οι γονείς ....., άναβα ξανά ..... κερή μου.

Διάβαζα ..... τελευταία σελίδα, ... τελειώσει το βιβλίο. Οπότε τι; Αυτό το βιβλίο δεν ..... τίποτε άλλο; Αυτά ..... πλάσματα ..... είχαμε προσέξει ..... πονέσει πιο πολύ ..... ό,τι ..... ζωντανούς γύρω μας, μην τολμώντας να ομολογήσουμε ως πιο σημείο ..... αγαπούσαμε, αυτούς ..... ανθρώπους δε θα τους βλέπαμε ποτέ πια; ..... θέλαμε τόσο πολύ να συνεχιζόταν το βιβλίο και, αν αυτό ..... δυνατόν, να ..... και άλλες πληροφορίες ..... όλα αυτά τα πρόσωπα, να μαθαίναμε τώρα κάτι για τη ζωή .....

Μ. Προυστ, «Διαβάζοντας»

2 Заполните пропуски в тексте фразами А — П (одна из них лишняя):

- Α — Χωρίς αμφιβολία
- Β — Οι πληροφορίες που έχουμε
- Γ — από τις βιβλιοθήκες της αρχαιότητας
- Δ — Στα κλασικά χρόνια
- Ε — που σχημάτιζαν κυλίνδρους
- Ζ — Οπωσδήποτε, όμως
- Η — ως προς το μέγεθος και τη σπουδαιότητα
- Θ — όπως λ.χ. του Ευριπίδη
- Ι — και να κρατήσει το πρωτότυπο
- Κ — όπου ανέγραφαν το περιεχόμενο του κυλίνδρου

- Λ — και να αρκεστούν σε ένα αντίγραφο
 Μ — Μέσα σε μια αρχαία βιβλιοθήκη
 Ν — δίνοντας ως εγγύηση 15 τάλαντα
 Ξ — προτίμησε να στείλει
 Ο — Τα έργα των συγγραφέων
 Π — όχι μόνο μυθώδη ποσά για την πραγματοποίηση του σκοπού τους

Μια αρχαία βιβλιοθήκη

____(1)____ υπήρχαν ιδιωτικές βιβλιοθήκες αξιόλογες, ____ (2)____, αλλά καμιά τους δεν μπορεί να συγκριθεί ____ (3)____ με τις τεράστιες βιβλιοθήκες που δημιουργούνται στα ελληνιστικά χρόνια.

____ (4)____ η μεγαλύτερη και η πιο αξιόλογη ____ (5)____ υπήρξε η μεγάλη Βιβλιοθήκη του Μουσείου της Αλεξάνδρειας. Οι Πτολεμαίοι δε δίστασαν να θυσιάσουν ____ (6)____ αλλά και την αξιοπιστία τους. Ο Πτολεμαίος Ευεργέτης ζήτησε από τους Αθηναίους να του δανείσουν το επίσημο κείμενο των τριών μεγάλων τραγικών ____ (7)____, αλλά στη συνέχεια ____ (8)____ απλώς ένα καλό αντίγραφο ____ (9)____. Οι κυβερνήτες των πλοίων που έφταναν στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας υποχρεώνονταν να παραδώσουν τα βιβλία που τυχόν υπήρχαν στο καράβι ____ (10)____.

____ (11)____ για το μέγεθος της Βιβλιοθήκης και για τον αριθμό των βιβλίων είναι αντιφατικές. ____ (12)____, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι αν στα χρόνια του Καλλιμάχου (περ. 305 — 240 π.Χ.) υπήρχαν γύρω στα 450.000 βιβλία, στα χρόνια του Καίσαρα (100 — 44 π.Χ.) θα πρέπει ο αριθμός αυτός να ήταν μεγαλύτερος (700.000).

____ (13)____ γράφονται σε παπύρους, ____ (14)____ τους οποίους τοποθετούσαν σε ράφια. Σε κάθε κύλινδρο κρεμόταν απ' έξω ένα μικρό κομμάτι παπύρου, ____ (15)____, δηλαδή το όνομα του συγγραφέα, το περιεχόμενο έργο κτλ.

3 Θέματα για συζήτηση:

- Τι είδους βιβλία σας αρέσει να διαβάσετε και γιατί;
- Αν ήσασταν συγγραφέας, τι είδους βιβλία θα γράφατε;

4 Сочинение «Ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο».

Θέλετε να προτείνετε σε μια φίλη /ένα φίλο, με την οποία /τον οποίο αλληλογραφείτε, να διαβάσει ένα νέο βιβλίο. Θεωρείτε ότι το βιβλίο αυτό είναι ένα από τα καλύτερα των τελευταίων χρόνων. Η φίλη /ο φίλος σας δεν αγαπά το διάβασμα, γι' αυτό προσπαθείτε να παρουσιάσετε όσο πιο καλά μπορείτε το περιεχόμενο του βιβλίου και να σχολιάσετε με τον καλύτερο τρόπο το γράψιμο του συγγραφέα, την πλοκή και ό,τι άλλο νομίζετε.

5 Прочитайте самостоятельно, при необходимости пользуясь словарем:

Το βιβλίο δεν είναι κάτι που έρχεται και φεύγει. Έχει διάρκεια. Είναι ένας φίλος, ένας σύντροφος της μοναξιάς που μένει. Ανήκει στους αιώνες. Μολονότι πολλές φορές το περιεχόμενό του ισοδυναμεί με τόνους εκρηκτικής ύλης και μπορεί να ξεθεμελιώσει πρόσωπα, καταστάσεις, πολιτισμούς, ν' αλλάξει τη ροή της ιστορίας, να δημιουργήσει ολόκληρες εποχές, ουσιαστικά είναι ένας συμπεριπατητής χωρίς απαιτήσεις, ένας φίλος που τον επικαλείσαι όταν θέλεις και

τον εγκαταλείπεις όταν θέλεις επίσης, για να τον ξαναπάρεις ή να μην τον ξαναπάρεις σιμά σου αργότερα.

Δεν είναι καθόλου παράδοξο που η γοητεία του παραμένει αζεθύμαστη. Δεν είναι μόνο ένα αναντικατάστατο όργανο παιδείας. Είναι και ο πιο εξευγενισμένος τρόπος ψυχαγωγίας. Σήμερα, δυστυχώς, ο διαθέσιμος χρόνος αφιερώνεται αλλού, περισσότερο από κάθε άλλη εποχή. Απομένει ωστόσο αρκετός για το βιβλίο.

Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος (διασκευή)

6 Κείμενο για μελέτη και συζήτηση:

Βιβλιοπωλείον το ... Ίντερνετ

Τα ηλεκτρονικά βιβλία (e-books για συντομία), ακόμα και με τη βραχύβια διαδρομή τους στα ράφια των καταστημάτων, απέδειξαν ότι κρύβουν μια δυναμική που δεν είχαμε υποψιαστεί, ενώ ταυτόχρονα εγκαινιάζουν μια καινούρια εποχή επικοινωνίας. Προσφέρουν τη χαρά της ξεκούραστης ανάγνωσης και ταυτόχρονα είναι προσιτά, από οικονομική άποψη, στο ευρύ κοινό. Η χρήση του Ίντερνετ ως ... βιβλιοπωλείου προσφέρει εύκολο και γρήγορο τρόπο διανομής των κειμένων.

Ας εξηγήσουμε όμως τι ακριβώς είναι τα ηλεκτρονικά βιβλία και τι δυνατότητες παρέχουν στους χρήστες τους. Πρόκειται για φορητές συσκευές που αποθηκεύουν κείμενα και γραφικά και τα παρουσιάζουν σε οθόνη ενσωματωμένη στη συσκευή. Για τον κάτοχο ενός ηλεκτρονικού βιβλίου το βιβλιοπωλείο, όπως είπαμε, ονομάζεται Ίντερνετ. Όταν αγοράζετε ένα ηλεκτρονικό βιβλίο, είναι σαν να αγοράζετε ένα κουτί κενό περιεχομένου. Για να το γεμίσετε, πρέπει να επισκεφθείτε ένα on-line βιβλιοπωλείο.

Η διαδικασία αγοράς ενός βιβλίου είναι η εξής: επιλέγει κανείς τους τίτλους που τον ενδιαφέρουν, παίρνει κατόπιν πληροφορίες για τις τιμές και «αποθηκεύει» στη συσκευή του τα κείμενα. Οι τιμές δε διαφέρουν πολύ από εκείνες των συμβατικών βιβλίων. Από τη στιγμή που αγοράζει κάποιος ένα βιβλίο, εξακολουθεί να είναι κάτοχός του ακόμη κι αν το σβήσει από τη συσκευή του. Μπορεί να επισκεφθεί και πάλι το ηλεκτρονικό βιβλιοπωλείο και να το «ξαναφορτώσει» χωρίς καμία επιβάρυνση.

Ποια είναι τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η συσκευή του ηλεκτρονικού βιβλίου; Πρώτο, και βασικότερο ίσως, μπορεί κανείς να έχει στη διάθεσή του απεριόριστο αριθμό βιβλίων, χωρίς ταυτόχρονα να πνίγεται από τον αντίστοιχο όγκο «χαρτούρας» στο σπίτι του ή στο γραφείο του. Δεύτερο, μπορεί να διαβάζει σε οποιαδήποτε στάση επιθυμεί και χρησιμοποιώντας μόνο το ένα του χέρι, αφού πατώντας ένα κουμπί με τον αντίχειρα αλλάζει τη σελίδα. Τρίτο, μπορεί να διαβάζει οπουδήποτε, ακόμα κι αν δεν υπάρχει αρκετό φως για διάβασμα: η οθόνη φωτίζεται από μόνη της, καθιστώντας την ανάγνωση δυνατή ακόμα και σε νυχτερινή διαδρομή με το ταξί ή δίπλα σε έναν αποκοιμισμένο σύζυγο... Επιπλέον, δε χρειάζεται να ανησυχείτε μήπως χάσετε τη σελίδα: αν αφήσετε βιαστικά το βιβλίο σας στην άκρη, αυτό θα σβήσει αυτόματα, για να μην ξοδεύει άσκοπα μπαταρία, αλλά θα επανέλθει στη σελίδα που την αφήσατε, μόλις το «ανοίξετε» πάλι.

Λεξιλόγιο

βραχύβιος — кратковременный
αποθηκεύω — сохранять
συμβατικός — условный; обычный

εγκαινιάζω — открывать, вводить в строй
ο /η κάτοχος — владелец
απεριόριστος — неограниченный

Ιδιώματα — Εκφράσεις

Τρώω / καταβροχθίζω / ρουφάω ένα βιβλίο = διαβάζω ένα βιβλίο γρήγορα από τη μεγάλη επιθυμία να το τελειώσω

Δεν ανοίγω βιβλίο / δεν πιάνω βιβλίο στα χέρια μου = δεν διαβάζω καθόλου

Αυτός ο άνθρωπος είναι ανοιχτό βιβλίο. Ξέρω / διαβάζω (κάποιον) σαν ανοιχτό βιβλίο = γνωρίζω πολύ καλά τον χαρακτήρα κάποιου

Είναι κινητή / ζωντανή βιβλιοθήκη = είναι κινητή εγκυκλοπαίδεια — έχει πολλές γνώσεις

Είναι άνθρωπος του βιβλίου.

Βιβλιογραφία

«Νεοελληνική Γραμματική» του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα

«Η γλώσσα μου» για το δημοτικό, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα

«Νεοελληνική γλώσσα» για το γυμνάσιο, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα

«Τα νέα ελληνικά για ξένους», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη, 1999

«Τα νέα ελληνικά για ξένους» — βιβλίο ασκήσεων, Θεσσαλονίκη, 1999

Χρήστου Γ. Σιόντη «Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα», Ιωάννινα, 2001

Σαπφώ Μαυρούλια, Ευαγγελία Γεωργαντζή «Τα ελληνικά για ξενόγλωσσους», Αθήνα, 1995

Σμάρω Βογιατζίδου, Ελένη Δεμίρη-Προδρομίδου «Ξέρετε ελληνικά;» Γραμματική — ασκήσεις

Δήμητρα Δημητρά, Μαρινέτα Παπαχειμώνα «Ελληνικά τώρα», Τρίτη έκδοση: Νόστος 1992, Αθήνα

Κλεάνθης Αρβανιτάκης, Φρόσω Αρβανιτάκη «Επικοινωνήστε ελληνικά»

«Ο κόσμος της Ελληνικής» Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο 2001

Παντελής Γεωργιγιάννης «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα», Πάτρα 1997

«Ελληνικά με την παρέα μου» Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο 2004

Ευαγγελία Παναγοπούλου, Άννα Χατζιπαναγιωτίδη «Ελληνικά για προχωρημένους», Θεσσαλονίκη 2001

Π. Φερμπού «Γενική επιστολογραφία», Αθήνα 1983

Γ. Μπαμπινιώτης «Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας», 2006

Γ. Μπαμπινιώτης «Ελληνική Γλώσσα», Αθήνα 1994

Ημερίσιος και περιοδικός Τύπος

www.aisnsw.edu.au/Languages/Portals/10/Greek/Units/Travel.doc

Περιεχόμενα

ВВОДНЫЙ КУРС

Урок 1. Звуки и буквы. Правила чтения	8
Урок 2. Имя существительное. Определенный и неопределенный артикли. Личные местоимения и спряжение глагола είμαι в настоящем времени. Именительный падеж. Звательный падеж. Вопросительные, указательные и притяжательные местоимения.	15

ОСНОВНОЙ КУРС

Κεφάλαιο 1. Πώς σε λένε;	20
Γραμματική: Глаголы 1-го спряжения в настоящем времени. Винительный падеж личных местоимений. Винительный падеж ед. числа существительных м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -ή, ср.р. на -ο, -ι, -μα.	
Κεφάλαιο 2. Από πού είσαι;	29
Γραμματική: Множественное число существительных м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -ή, ср.р. на -ο, -ι, -μα. Винительный падеж мн. числа существительных м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -ή, ср.р. на -ο, -ι, -μα. Глаголы 2-го спряжения 1-й категории. Количественные числительные до 100.	
Κεφάλαιο 3. Η οικογένεια.	39
Γραμματική: Родительный падеж существительных м.р. на -ος, -ης, -ας, ж.р. на -α, -ή, ср.р. на -ο, -ι, -μα. Прилагательные на -ος, -η, -ο, -ος, -α, -ο, -ος, -ια, -ο. Прилагательное πολύς (πολλή, πολύ). Вопросительное местоимение πόσος. Притяжательное местоимение δικός μου. Глаголы 2-го спряжения 2-й категории.	
Κεφάλαιο 4. Οι παλιές φωτογραφίες.	54
Γραμματική: Глаголы έχω, είμαι в прошедшем времени. Личные местоимения в родительном падеже. Прилагательные на -ύς, -ιά, -ύ, -ής, -ιά, -ί, -ης, -α, -ικο, -ης, -ης, -ες. Наречия.	
Κεφάλαιο 5. Οι μέρες της εβδομάδας.	66
Γραμματική: Порядковые числительные 1—100. Обстоятельства времени. Время суток, часы. Глаголы έχω, είμαι в будущем времени. Страдательный залог глаголов 1-го спряжения.	
Κεφάλαιο 6. Γνωρίζουμε την Ελλάδα.	79
Γραμματική: Склонение существительных ж.р. на , ср.р. на , м.р. на . Степени сравнения прилагательных. Количественные числительные от 100. Степени сравнения наречий.	

Κεφάλαιο 7. Μήνες και εποχές.	93
Γραμματική: Страдателный залог глаголов 2-го спряжения.	
Κεφάλαιο 8. Ποια εποχή σου αρέσει;	102
Γραμματική: Склонение существительных на -ση, -ξη, -ψη. Деепричастия. Зависимое наклонение несовершенного вида — Συνεχής Υποτακτική.	
Κεφάλαιο 9. Πώς πέρασες χτες;	110
Γραμματική: Прошедшее время совершенного вида — Αόριστος.	
Κεφάλαιο 10. Τι θα κάνετε απόψε;	123
Γραμματική: Будущее время — Μέλλοντας Συνεχής, Μέλλοντας Απλός. Неопределенное местоимение κανένας.	
Κεφάλαιο 11. Εκπαίδευση στην Ελλάδα.	134
Γραμματική: Зависимое наклонение глагола — Υποτακτική.	
Κεφάλαιο 12. Σπίτι μου, σπιτάκι μου... ..	148
Γραμματική: Повелительное наклонение глагола — Προστακτική.	
Κεφάλαιο 13. Για ψώνια.	164
Γραμματική: Существительные м.р. на -ης (мн.-ηδες), -ας (мн.-αδες), -ες (мн.-εδες), -ής (мн.-είς), ж.р. на -ού (мн. -ούδες), (мн. -άδες). Некоторые неравносложные существительные среднего рода. Относительные местоимения όποιος, όσος, ότι, ο όποιος. Уменьшительно-ласкательные суффиксы.	
Κεφάλαιο 14. Καλή όρεξη!	183
Γραμματική: Перфектные времена — Παρακείμενος, Υπερσυντέλικος, Μέλλοντας Συντελεμένος.	
Κεφάλαιο 15. Η ελληνική μυθολογία.	202
Γραμματική: Имперфект — Παρατατικός.	
Κεφάλαιο 16. Υγεία.	216
Γραμματική: Αόριστος глаголов страдательного залога. Сложные слова с - δήποτε. Употребление Συνεχής Προστακτική в значении Απλή Προστακτική.	
Κεφάλαιο 17. Έθιμα και γιορτές στην Ελλάδα.	239
Γραμματική: Γлаголы страдательного залога: Μέλλοντας Απλός, перфектные времена, Υποτακτική. Междометия.	
Κεφάλαιο 18. Θέατρο.	264
Γραμματική: Γлаголы страдательного залога: Παρατατικός. Существительные среднего рода на -ώς, -ός.	
Κεφάλαιο 19. Η Αθήνα.....	281
Γραμματική: Страдателное причастие прошедшего времени.	
Κεφάλαιο 20. Ταξίδια.	299
Γραμματική: Образование сложных слов — Σύθεση. Отглагольные существи- тельные ср.р. на -ιμο. Употребление από и παρά в сравнениях.	
Κεφάλαιο 21. Αθλητισμός.	330
Γραμματική: Δυνητική, Ευχетική, Πιθανολογική. Условные предложения — Υποθετικές προτάσεις. Возвратное местоимение ο εαυτός μου.	
Κεφάλαιο 22. Εργασία.	354
Γραμματική: Γлаголы страдательного залога: Απλή Προστακτική. Прилагательные на -ων (-ουσα, -ον).	

Κεφάλαιο 23. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.	376
Γραμματική: Страдательное причастие настоящего времени. Союзы. Виды предложений.	
Κεφάλαιο 24. Η γλώσσα.	396
Γραμματική: Образование сложных слов — Σύνθεση.	
Βιβλιογραφία	418

Белецкая Ирина Георгиевна

НОВОГРЕЧЕСКИЙ СЕГОДНЯ

Интенсивный курс

Гл. редактор *С.В. Козлов*
Оригинал-макет подготовила *И.А. Пеннер*

Подписано в печать 23.06.09. Формат 70×108/16. Печать офсетная.

Бумага писчая белая.

Гарнитура «Таймс». Уч.-изд. л. 27,55. Усл. печ. л. 37,1.

Тираж 1 500 экз. Заказ № 1663

ООО «Филоматис»

Москва, ул. Сельскохозяйственная, д. 11, корп. 3

Интернет/Home page — www.filomatis.com

E-mail: mail@filomatis.com

ООО «Издательство «Омега-Л»

111123, Москва, Шоссе Энтузиастов, д. 56

Тел.: (495) 228-64-58, 228-64-59

www.omega-l.ru

Отпечатано в полном соответствии с качеством
предоставленных диапозитивов в ОАО «Издательско-
полиграфическое предприятие «Правда Севера».

163002, г. Архангельск, пр. Новгородский, 32.

Тел./факс (8182) 64-14-54, тел.: (8182) 65-37-65, 65-38-78

www.ippps.ru, e-mail: zakaz@ippps.ru